

Erhvervsdrivende fonde

Dokumentsamling

Januar 2023

The EY logo consists of the letters 'EY' in a bold, white, sans-serif font. A yellow triangle is positioned above the 'Y', pointing towards the top right. The logo is set against a dark background.

EY

Building a better
working world

Indhold

Bekendtgørelser

- 1 Bekendtgørelse af lov om erhvervsdrivende fonde
- 2 Bekendtgørelse 1088 af 31.5.2021 om offentliggørelse af en række redegørelser efter årsregnskabsloven
- 3 Bekendtgørelse 1448 af 15.12.2014 om begrænset erhvervsdrift
- 4 Bekendtgørelse 1452 af 15.12.2014 om oplysninger om vederlag m.v.

Anbefalinger for god fondsledelse

- 5 anbefalinger for god fondsledelse

Erhvervsstyrelsens vejledninger om erhvervsdrivende fonde¹

- 6 Erhvervsstyrelsens generelle beskrivelse af fonde (udgivet november 2022)
- 7 Vejledning om stiftelse af en erhvervsdrivende fond (udgivet december 2015)
- 8 Vejledning om grundkapitalen og kapitalforhøjelse i erhvervsdrivende fonde (udgivet april 2022)
- 9 Vejledning om kapitalnedsættelse i en erhvervsdrivende fond (udgivet september 2022)
- 10 Vejledning om bestyrelsens forretningsorden (udgivet april 2022)
- 11 Vejledning om kapitaltab i en erhvervsdrivende fond (udgivet september 2022)
- 12 Vejledning om vedtægtsændringer i erhvervsdrivende fonde (udgivet oktober 2021)
- 13 Vejledning om uddelinger (udgivet oktober 2022)
- 14 Vejledning om revisors funktion og særlige rolle i erhvervsdrivende fonde (udgivet december 2014)
- 15 Vejledning om overgang mellem erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende fonde (udgivet december 2014)
- 16 Vejledning om likvidation (udgivet september 2022)
- 17 Vejledning om nye regler om ledelsen i de erhvervsdrivende fonde (overgang til 2014-loven) (udgivet december 2014)
- 18 Vejledning om ledelsen i de erhvervsdrivende fonde (udgivet september 2022)
- 19 Notat om opmærksomhedspunkter for bestyrelsesmedlemmer i erhvervsdrivende fonde (udgivet 7. april 2017)
- 20 Vejledning om fondsbestyrelsens redegørelse for god fondsledelse (udgivet september 2022)
- 21 Erhvervsstyrelsens udkast til vedtægt for en erhvervsdrivende fond - med kommentarer (udgivet december 2014)
- 22 Vejledning om årsrapporter for erhvervsdrivende fonde (udgivet januar 2020)

EY's publikationer

- 23 Kapitel 44 i publikationen Indsigt i årsregnskabsloven 2022/23 - Særlige krav til erhvervsdrivende fonde (udgivet december 2022)
- 24 Analyse ledelsesvederlag i erhvervsdrivende fonde 2019

Erhvervsfundsloven med lovbemærkninger

- 25 Erhvervsfundsloven

¹ Erhvervsstyrelsen har udgivet en række vejledninger til erhvervsdrivende fonde på deres hjemmeside. Der er udgivet i alt følgende 17 vejledninger. Vejledningerne, på nær vejledningen om sparekassefonde, er inkluderet i denne publikation. Vejledningerne kan desuden tilgås på: www.erhvervsstyrelsen.dk/vejledninger

Udskriftsdato: 19. april 2021

LBK nr 984 af 20/09/2019 (Gældende)

Bekendtgørelse af lov om erhvervsdrivende fonde

Ministerium: Erhvervsministeriet

Journalnummer: Erhvervsmin.,
Erhvervsstyrelsen, j.nr. 2019-8727

Lovtidende A

2019

Udgivet den 27. september 2019

20. september 2019.

Nr. 984.

Bekendtgørelse af lov om erhvervsdrivende fonde¹⁾

Herved bekendtgøres lov nr. 712 af 25. juni 2014 om erhvervsdrivende fonde med de ændringer, der følger af § 3 i lov nr. 738 af 1. juni 2015, § 3 i lov nr. 262 af 16. marts 2016, § 4 i lov nr. 631 af 8. juni 2016, § 11 i lov nr. 665 af 8. juni 2017, § 4 i lov nr. 1665 af 26. december 2017, § 3 i lov nr. 676 af 29. maj 2018 og § 3 i lov nr. 554 af 7. maj 2019.

Den bekendtgjorte lovtekst vedrørende fodnoten i lovens titel, § 18, stk. 2 og 4, § 21 a, § 21 d, § 115, stk. 1, og § 132, stk. 1, træder i kraft den 10. januar 2020, jf. § 13, stk. 1, i lov nr. 554 af 7. maj 2019 om ændring af selskabsloven, lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, lov om erhvervsdrivende fonde og forskellige andre love (Ændring af reglerne om reelle ejere som følge af 5. hvidvaskdirektiv).

Kapitel 1

Lovens anvendelsesområde m.v.

Anvendelsesområde

§ 1. Loven finder anvendelse på fonde, legater, stiftelser og andre selvejende institutioner, der efter § 2 anses for at være erhvervsdrivende (erhvervsdrivende fonde).

Stk. 2. Ved en erhvervsdrivende fond forstås i denne lov en juridisk person, som besidder en formue, der er uigenkaldeligt udskilt fra stifterens formue til varetagelse af et eller flere i vedtægten bestemte formål, som skal kunne efterleves i en længere årrække, hvor rådighedsbeføjelserne over fonden tilkommer en i forhold til stifter selvstændig ledelse, hvor der udøves erhvervsaktivitet, jf. § 2, stk. 1 og 2, og hvor ingen fysisk eller juridisk person uden for fonden har ejendomsretten til fondens formue.

Stk. 3. Fondens væsentlige gavgivere, bidragsydere el.lign. sidestilles i alle henseender i forhold til denne lov med fondens stifter.

§ 2. En fond anses efter denne lov for erhvervsdrivende, hvis den

- 1) overdrager varer eller immaterielle rettigheder, erlægger tjenesteydelser el.lign., for hvilke den normalt modtager vederlag,
- 2) udøver virksomhed med salg eller udlejning af fast ejendom eller

- 3) har den i selskabslovens § 7 anførte forbindelse med et aktie- eller anpartsselskab eller med en anden virksomhed.

Stk. 2. En fond anses dog ikke for erhvervsdrivende, hvis den virksomhed, fonden udøver eller har den i stk. 1, nr. 3, anførte forbindelse med, er af begrænset omfang eller kun omfatter en uvæsentlig del af fondens samlede formue.

Stk. 3. Erhvervsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om, hvornår fondes erhvervsdrift anses for begrænset eller kun omfatter en uvæsentlig del af fondens formue.

§ 3. Loven omfatter ikke

- 1) Danmarks Nationalbank,
- 2) fonde, der er oprettet ved eller i henhold til lov eller ved mellemfolkelig overenskomst mellem Danmark og en anden stat, og som er undergivet tilsyn af en af staterne,
- 3) fonde, med hvilke en kommune eller region har indgået en aftale til opfyldelse af kommunens eller regionens forpligtelser i henhold til sociallovgivningen eller anden lovgivning, såfremt fonden ikke varetager andre opgaver af væsentligt omfang, eller
- 4) fonde, der som vilkår for godkendelse eller tilskud fra det offentlige er undergivet tilsyn og økonomisk kontrol af en offentlig myndighed efter anden lovgivning eller bestemmelser udstedt i henhold til anden lovgivning.

Stk. 2. Fondsmyndigheden kan bestemme, at en fond, som på anden måde end efter denne lov er undergivet offentligt tilsyn og økonomisk kontrol, helt eller delvis skal være und-

¹⁾ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2015/849/EU af 20. maj 2015 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 648/2012 og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/60/EF samt Kommissionens direktiv 2006/70/EF, EU-Tidende 2015, nr. L 141, side 73, og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2018/843/EU af 30. maj om ændring af direktiv (EU) 2015/849 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme og om ændring af direktiv 2009/138/EF og 2013/36/EU, EU-Tidende 2018, nr. L 156, side 43.

taget fra denne lov. En fond kan ikke undtages fra denne lov, hvis stifter af fonden er tilsynsmyndighed.

Stk. 3. § 21 a om registrering af reelle ejere finder anvendelse for fonde, som falder uden for lovens område efter stk. 1, eller som er undtaget fra loven i medfør af stk. 2.

§ 4. Erhvervsstyrelsen afgør i tvivlstilfælde, om en fond er omfattet af denne lov.

Erhvervsdrivende fondes navne

§ 5. Erhvervsdrivende fonde skal i deres navn benytte ordet fond.

Stk. 2. Betegnelsen erhvervsdrivende fond eller erhvervsfond eller forkortelsen ERF må kun benyttes af en fond, som er registreret eller anmeldt til registrering i overensstemmelse med § 12, stk. 1.

Stk. 3. Navnet skal tydeligt adskille sig fra navnet på andre fonde og virksomheder, der er registreret i Erhvervsstyrelsens it-system, og må ikke være egnet til at vildlede. I navnet må der ikke uberettiget optages slægtsnavn, firmanavn, særegent navn på fast ejendom, varemærke, forretningskendetegn og lign., der ikke tilkommer fonden, eller noget, som kan forveksles hermed.

Stk. 4. Fonde skal i breve og på andre forretningspapirer, herunder elektroniske meddelelser, og på fondens hjemmeside angive navn, hjemsted og cvr-nummer.

Stk. 5. Stk. 1-4 finder tilsvarende anvendelse på binavne.

Koncerner

§ 6. En fond, som omfattes af § 2, stk. 1, nr. 3, anses som moderfond, og den eller de aktie- eller anpartsselskaber eller andre virksomheder, med hvilke fonden har den der anførte forbindelse, anses som dattervirksomheder.

Stk. 2. En moderfond udgør sammen med en eller flere dattervirksomheder en koncern. Hvis flere fonde opfylder et eller flere af kriterierne i selskabslovens § 7, jf. denne lovs § 2, stk. 1, nr. 3, er det alene den fond, som faktisk udøver den bestemmende indflydelse over virksomhedens økonomiske og driftsmæssige beslutninger, der anses for at være moderfond.

Skifterettens og Sø- og Handelsrettens beføjelser

§ 7. Hvor beføjelser i henhold til denne lov er henlagt til skifteretten, udøves de af skifteretten på fondens hjemsted. Dog udøves beføjelserne af Sø- og Handelsretten i de områder, der er henlagt under Københavns Byret, retten på Frederiksberg og retterne i Glostrup og Lyngby, jf. konkurslovens § 4.

Kapitel 2

Kommunikation

§ 8. Erhvervsministeren kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Erhvervsstyrelsen om forhold, som er omfattet af denne lov eller bestemmelser fastsat i henhold til denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af be-

stemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur el.lign.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

Stk. 4. Erhvervsministeren kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Civilstyrelsen om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt. Stk. 2 og 3 finder tilsvarende anvendelse.

§ 9. Erhvervsministeren kan fastsætte regler om, at Erhvervsstyrelsen kan udstede afgørelser og andre dokumenter efter denne lov eller bestemmelser fastsat i henhold til denne lov uden underskrift, med maskinelt eller på tilsvarende måde gengivet underskrift eller under anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt afgørelsen eller dokumentet. Sådanne afgørelser og dokumenter sidestilles med afgørelser og dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Erhvervsministeren kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af Erhvervsstyrelsen som afsender.

Stk. 3. Erhvervsministeren kan for Civilstyrelsen efter forhandling med justitsministeren fastsætte regler svarende til stk. 1 og 2.

§ 10. Hvor det efter denne lov eller bestemmelser fastsat i henhold til denne lov er krævet, at et dokument, som er udstedt af andre end Erhvervsstyrelsen eller Civilstyrelsen, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 2. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Erhvervsministeren kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte nærmere bestemmelser om fravigelse af underskriftskrav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.

Kapitel 3

Anmeldelse, registrering og frister

Anmeldelse og registrering

§ 11. Erhvervsstyrelsen fører som registreringsmyndighed et register over erhvervsdrivende fonde, der er omfattet og registreret i medfør af denne lov. Registrering og offentliggørelse i henhold til denne lov sker i Erhvervsstyrelsens it-system.

Stk. 2. Oplysninger, der er offentliggjort i Erhvervsstyrelsens it-system, anses for at være kommet til tredjemands kendskab. Så længe offentliggørelse i Erhvervsstyrelsens it-system ikke har fundet sted, kan forhold, der skal registreres og offentliggøres, ikke gøres gældende mod tredjemand, medmindre det bevises, at denne har haft kendskab hertil. Den omstændighed, at et sådant forhold endnu ikke er of-

fentliggjort, hindrer ikke tredjemand i at gøre forholdet gældende.

Stk. 3. Erhvervsstyrelsen kan fastsætte regler om sprogkrav til den dokumentation, som skal indsendes i forbindelse med registreringer eller anmeldelser.

Stk. 4. Erhvervsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om udarbejdelse af årsrapport på engelsk.

§ 12. Registreringspligtige oplysninger efter denne lov skal være optaget i Erhvervsstyrelsens it-system, senest 2 uger efter at den retsstiftende beslutning er truffet eller forholdet er ændret, medmindre andet er bestemt i eller i medfør af denne lov. Hvor anmelder ikke selv forestår registreringen i Erhvervsstyrelsens it-system, jf. § 19, stk. 1, skal anmeldelse være modtaget i Erhvervsstyrelsen, senest 2 uger efter at den retsstiftende beslutning er truffet eller forholdet er ændret.

Stk. 2. Det påhviler bestyrelsen at sikre, at registrering finder sted, eller at anmeldelse med henblik på registrering meddeles Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse på offentliggørelse af dokumenter og meddelelser m.v., som skal offentliggøres i Erhvervsstyrelsens it-system. Hvor anmelder ikke selv forestår offentliggørelsen i Erhvervsstyrelsens it-system, jf. § 19, stk. 3, skal dokumentet eller meddelelsen være modtaget i Erhvervsstyrelsen, senest 2 uger efter at den pågældende begivenhed har fundet sted.

Stk. 4. Erhvervsstyrelsen kan som registreringsmyndighed meddele forlængelse af de frister, der er fastsat i denne lov.

§ 13. Medlemmer af bestyrelsen og direktionen samt revisor skal registreres i Erhvervsstyrelsens it-system.

Stk. 2. Hvis et revisorskifte sker inden hvervets udløb, eller hvis revisorskiftet skyldes uoverensstemmelser mellem bestyrelsen og revisor, skal registreringen eller anmeldelsen til registrering, jf. § 12, stk. 1, vedlægges en fyldestgørende forklaring fra bestyrelsen om årsagen til hvervets ophør.

Stk. 3. Erhvervsstyrelsen kan fastsætte regler om registrering af stiftere.

§ 14. Ved stiftelse eller forhøjelse af grundkapitalen skal registreringen eller anmeldelsen til registrering, jf. § 12, stk. 1, vedlægges oplysning om de dermed for fonden forbundne omkostninger.

§ 15. Registrering må ikke finde sted, hvis det forhold, der ønskes registreret, ikke opfylder bestemmelser i denne lov eller bestemmelser fastsat i henhold til denne lov eller vedtægten. Registrering må heller ikke finde sted, hvis den beslutning, der lægges til grund for registreringen, ikke er blevet til i overensstemmelse med denne lov eller bestemmelser fastsat i henhold til denne lov eller vedtægten.

Stk. 2. En anmelder, der registrerer et forhold i Erhvervsstyrelsens it-system eller indsender anmeldelse herom til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system, indestår for, at registreringen eller anmeldelsen er lovligt foretaget, herunder at der foreligger behørig fuldmagt, og at dokumentationen i forbindelse med registreringen eller anmeldelsen er gyldig.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse på dokumenter m.v., som offentliggøres i Erhvervsstyrelsens it-sy-

stem, eller som indsendes til Erhvervsstyrelsen til offentliggørelse m.v. efter denne lov.

§ 16. Kan en anmeldelse ikke registreres på grund af en fejl eller mangel, kan Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed fastsætte en frist til berigtigelse. Sker berigtigelse ikke inden den fastsatte frist, nægtes registrering.

Stk. 2. Nægtes registrering efter stk. 1, skal anmelderen have skriftlig meddelelse om, at registrering ikke vil finde sted, og om begrundelsen herfor.

§ 17. Erhvervsstyrelsen kan som registreringsmyndighed forlange de oplysninger, som er nødvendige for at bedømme, om betingelserne for registrering er opfyldt.

Stk. 2. Ved anmeldelse og registrering efter regler fastsat i medfør af dette kapitel kan Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed i indtil 3 år fra registreringstidspunktet stille krav om, at der indsendes dokumentation for, at registreringen eller anmeldelsen er lovligt foretaget. Erhvervsstyrelsen kan som registreringsmyndighed i forbindelse hermed i særlige tilfælde stille krav om, at der indsendes en erklæring afgivet af en godkendt revisor om, at de økonomiske dispositioner i forbindelse med registreringen eller anmeldelsen er lovligt foretaget. Opfyldes kravene i henhold til 1. og 2. pkt. ikke, fastsætter Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed en frist for forholdets berigtigelse. Sker berigtigelse ikke senest ved udløbet af den fastsatte frist, kan Erhvervsstyrelsen om nødvendigt foranledige fonden tvangsopløst efter reglerne i §§ 115-117.

Stk. 3. Ved overtrædelse af bestemmelserne i denne lov eller bestemmelser fastsat i henhold til denne lov eller vedtægten, kan Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed give bestyrelsen, direktionen eller revisor påbud om at bringe forholdet i overensstemmelse med denne lov eller bestemmelser fastsat i henhold til denne lov eller vedtægten.

§ 18. Oplysning om navn på personer registreret i henhold til denne lov offentliggøres til enhver tid i Det Centrale Virksomhedsregister, medmindre Erhvervsstyrelsen træffer anden beslutning. Dette gælder for både aktive og ophørte erhvervsdrivende fonde.

Stk. 2. Oplysning om adresse for personer registreret i henhold til denne lov offentliggøres i Det Centrale Virksomhedsregister, indtil der er forløbet 5 år, efter at personen er ophørt med at være aktiv i en virksomhed, som er registreret i Det Centrale Virksomhedsregister. Dette gælder for både aktive og ophørte virksomheder. For personer, der har registreret navne- og adressebeskyttelse i Det Centrale Personregister, offentliggøres adressen ikke i Det Centrale Virksomhedsregister, så længe beskyttelsen er gældende i Det Centrale Personregister, medmindre personen anmoder Erhvervsstyrelsen om, at adressebeskyttelsen ikke skal gælde i Det Centrale Virksomhedsregister. Personer, der ikke har et cpr-nummer, kan anmode Erhvervsstyrelsen om adressebeskyttelse i Det Centrale Virksomhedsregister.

Stk. 3. Erhvervsstyrelsen fastsætter de nærmere vilkår og betingelser for adressebeskyttelse og for videregivelse af beskyttede adresser for personer uden cpr-nummer, jf. stk. 2, 4. pkt.

Stk. 4. Opdatering af personoplysninger omfattet af stk. 1 og 2 for fuldt ansvarlige deltagere, ejere og ledelsesmedlemmer ophører, 5 år efter at den pågældende person ophører med at være aktiv i en virksomhed, som er registreret i Det Centrale Virksomhedsregister.

Særlige bestemmelser om registrering m.v.

§ 19. Hvor anmelderen selv foretager registreringen i henhold til denne lov eller bestemmelser fastsat i henhold til denne lov, træder sådanne registreringer i stedet for indsendelse af anmeldelse.

Stk. 2. Erhvervsstyrelsen fastsætter regler om anmeldelse og registrering af forhold, som er registreringspligtige efter denne lov.

Stk. 3. Erhvervsstyrelsen fastsætter regler om offentliggørelse af registreringer, dokumenter og meddelelser m.v., som skal offentliggøres i Erhvervsstyrelsens it-system efter denne lov.

Stk. 4. Erhvervsstyrelsen kan fastsætte regler om gebyrer for anmeldelse, udskrifter m.v., bekendtgørelse, kopi af dokumenter, brugen af Erhvervsstyrelsens it-system og rykkerbreve ved for sen betaling. Erhvervsstyrelsen kan endvidere fastsætte regler om, at de enkelte fonde skal betale et gebyr til dækning af udgifterne ved administration af denne lov.

§ 20. Erhvervsministeren kan fastsætte regler om oplysninger, som fondsmyndigheden er i besiddelse af, skal være undtaget fra offentlighed.

§ 21. Mener nogen, at en registrering er den pågældende til skade, hører spørgsmålet om sletning af registreringen under domstolene.

Stk. 2. Sag herom skal være anlagt mod fonden senest 6 måneder efter registreringens offentliggørelse i Erhvervsstyrelsens it-system. Retten sender en udskrift af dommen til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed, hvorefter Erhvervsstyrelsen offentliggør oplysning om sagens udfald i Erhvervsstyrelsens it-system.

§ 21 a. Fonden skal indhente oplysninger om fondens reelle ejere, herunder oplysninger om de reelle ejeres rettigheder.

Stk. 2. Fondens reelle ejere skal efter fondens anmodning forsyne fonden med oplysninger om fondens reelle ejere, herunder oplysninger om de reelle ejeres rettigheder, som fonden er forpligtet til at indhente.

Stk. 3. Fonden skal registrere oplysningerne om fondens reelle ejere, herunder oplysninger om de reelle ejeres rettigheder, i Erhvervsstyrelsens it-system, hurtigst muligt efter at fonden er blevet bekendt med, at en person er blevet reel ejer. Enhver ændring af de oplysninger, som er registreret om de reelle ejere, skal registreres, hurtigst muligt efter at fonden er blevet bekendt med ændringen.

Stk. 4. Fonden skal mindst en gang årligt undersøge, om der er ændringer af de registrerede oplysninger om de reelle ejere. Resultatet af den årlige undersøgelse fremlægges på fondens årsregnskabsmøde.

Stk. 5. Fonden skal opbevare dokumentation for de indhentede oplysninger om fondens reelle ejere i 5 år efter det

reelle ejerskabs ophør. Fonden skal endvidere opbevare dokumentation for de indhentede oplysninger om forsøg på identifikation af reelle ejere i 5 år efter gennemførelsen af identifikationsforsøget.

Stk. 6. Fonden skal efter anmodning udlevere oplysninger om fondens reelle ejere, herunder om fondens forsøg på at identificere fondens reelle ejere, til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet. Fonden skal endvidere efter anmodning udlevere de nævnte oplysninger til andre kompetente myndigheder, når disse myndigheder vurderer, at oplysningerne er nødvendige for deres varetagelse af tilsyns- eller kontrolopgaver.

Stk. 7. Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet og andre kompetente myndigheder kan vederlagsfrit videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. stk. 3, eller er indhentet, jf. stk. 6, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester.

Stk. 8. Erhvervsstyrelsen fastsætter nærmere regler om oplysningernes registrering, tilgængelighed og offentliggørelse efter stk. 1, 3 og 5 i Erhvervsstyrelsens it-system, herunder hvilke oplysninger fonden skal registrere i styrelsens it-system.

§ 21 b. Som reel ejer af en fond anses den eller de fysiske personer, der i sidste ende direkte eller indirekte kontrollerer fonden eller på anden måde har ejerskabslignende beføjelser, herunder

- 1) fondens bestyrelse og
- 2) særligt begunstigede personer eller, såfremt de enkeltpersoner, der nyder godt af fondens uddelinger, endnu ikke kendes af fonden, den gruppe personer, i hvis hovedinteresse fonden er oprettet eller fungerer.

§ 21 c. Ved etablering af en erhvervsdrivende fond skal der senest samtidig med registreringen af fonden, jf. § 12, indhentes og registreres oplysninger om fondens reelle ejere, herunder oplysninger om de reelle ejeres rettigheder, jf. § 21 a, stk. 1.

§ 21 d. Fonde, der skal indhente, opbevare og registrere oplysninger om reelle ejere, jf. § 21 a, skal efter anmodning forsyne personer og virksomheder, der i medfør af hvidvaskloven skal udføre kundekendingsprocedurer, med oplysninger om deres reelle ejere.

Stk. 2. Modtager Erhvervsstyrelsen indberetninger i medfør af hvidvaskloven om uoverensstemmelser i forhold til de registrerede oplysninger om fondens reelle ejere, foretager Erhvervsstyrelsen en undersøgelse af forholdet, jf. § 17, stk. 1, og § 21 a, stk. 5. Erhvervsstyrelsen kan over for fonden fastsætte en frist for forholdets berigtigelse.

Stk. 3. Erhvervsstyrelsen kan sideløbende med undersøgelsen, jf. stk. 2, offentliggøre en meddelelse om indberetningen i Erhvervsstyrelsens it-system. Fonden skal have mulighed for at gøre indsigelse mod indberetningen, forinden denne offentliggøres, medmindre formålet med offentliggørelsen af meddelelsen om indberetning derved forspildes.

Fristberegning

§ 22. Hvor det i denne lov eller bestemmelser fastsat i henhold til denne lov er fastsat, at en handling kan eller skal foretages, et bestemt antal dage, uger, måneder eller år før en nærmere angivet begivenhed finder sted, beregnes fristen for at foretage handlingen fra dagen før denne begivenhed.

Stk. 2. Udløber fristen for at foretage handlingen i en weekend, på en helligdag, grundlovsdag, juleaftensdag eller nytårsaftensdag, vil handlingen skulle foretages senest den sidste hverdag forinden.

Stk. 3. Hvor det i denne lov eller bestemmelser fastsat i henhold til denne lov er fastsat, at en handling eller beslutning tidligst kan foretages, et bestemt antal dage, uger, måneder eller år efter at en nærmere angivet begivenhed har fundet sted, beregnes fristen for at foretage handlingen eller beslutningen fra dagen efter denne begivenhed. Handlingen eller beslutningen kan tidligst foretages, dagen efter at fristen er udløbet.

§ 23. Hvor det i denne lov eller bestemmelser fastsat i henhold til denne lov er fastsat, at en handling senest skal foretages, et bestemt antal dage, uger, måneder eller år efter at en nærmere angivet begivenhed har fundet sted, beregnes fristen for at foretage handlingen fra dagen efter denne begivenhed, jf. stk. 2-4.

Stk. 2. Er fristen, jf. stk. 1, angivet i uger, udløber fristen for at foretage handlingen på ugedagen for den dag, hvor begivenheden fandt sted.

Stk. 3. Er fristen, jf. stk. 1, angivet i måneder, udløber fristen for at foretage handlingen på månedsdagen for den dag, hvor begivenheden fandt sted. Hvis begivenheden fandt sted på den sidste dag i en måned, eller hvis fristen udløber på en månedsdato, som ikke findes, udløber fristen altid på den sidste dag i måneden uanset månedens længde.

Stk. 4. Er fristen, jf. stk. 1, angivet i år, udløber fristen for at foretage handlingen på årsdagen for begivenheden.

Stk. 5. Udløber fristen i en weekend, på en helligdag, grundlovsdag, juleaftensdag eller nytårsaftensdag, skal handlingen senest være foretaget den førstkommende hverdag derefter.

Kapitel 4

Fondsmyndighed

§ 24. Fondsmyndighed efter denne lov udøves af Erhvervsstyrelsen.

Stk. 2. Ved overtrædelse af denne lov, bestemmelser fastsat i henhold til denne lov eller vedtægten kan fondsmyndigheden give ledelsen eller revisor påbud om at bringe forholdet i overensstemmelse med denne lov, bestemmelser fastsat i henhold til denne lov eller vedtægten.

Stk. 3. Fondsmyndigheden kan forlange de oplysninger, der er nødvendige til varetagelse af dens opgaver.

Granskning

§ 25. Fondsmyndigheden kan bestemme, at der skal foretages granskning af nærmere angivne forhold vedrørende en erhvervsdrivende fond, dens forvaltning eller årsrapporter.

Stk. 2. Fondsmyndigheden udpeger på fondens vegne en eller flere granskningsmænd. Udgifterne til granskning godkendes og udredes foreløbigt af fondsmyndigheden, men afholdes af fonden.

Stk. 3. Granskningsmændene kan af ledelsen kræve de oplysninger, som må anses af betydning for bedømmelsen af fonden og, hvis fonden er en moderfond, koncernen.

Stk. 4. Granskningsmændene skal afgive en skriftlig beretning til fondsmyndigheden. Fondsmyndigheden fastsætter granskningsmændenes vederlag.

Kapitel 5

Stiftelse

Stiftere

§ 26. En erhvervsdrivende fond kan stiftes af en eller flere stiftere.

Stk. 2. En stifter må ikke være under rekonstruktionsbehandling eller konkurs.

Stk. 3. Hvis en stifter er en fysisk person, skal personen være myndig og må ikke være under værgemål efter § 5 i værgemålsloven eller under samværgemål efter § 7 i værgemålsloven.

Stk. 4. Hvis stifter er en juridisk person, skal denne være beføjet til at erhverve rettigheder, indgå forpligtelser og være part i retssager.

Vedtægt

§ 27. For en erhvervsdrivende fond skal der oprettes en vedtægt. Denne skal indeholde angivelse af

- 1) navn og eventuelle binavne,
- 2) stifter,
- 3) formål,
- 4) grundkapitalens størrelse, og hvorledes den er indbetalt,
- 5) hvorvidt fonden i forbindelse med stiftelsen i øvrigt skal overtage andre værdier end kontanter,
- 6) eventuelle særlige rettigheder eller fordele, der er tillagt stiftere eller andre,
- 7) antallet af medlemmer af bestyrelsen, og hvorledes de udpeges,
- 8) regnskabsår, herunder første regnskabsår,
- 9) fra hvilken bestemt dato stiftelsen skal have retsvirkning, hvis retsvirkningen skal indtræde på et andet tidspunkt end datoen for beslutningen om stiftelse af fonden, jf. § 29, stk. 3 og 4, og
- 10) anvendelse af overskud og reserver.

Stk. 2. Dokumenter, hvortil der henvises i vedtægten, men hvis hovedindhold ikke er gengivet i vedtægten, skal vedhæftes denne.

Stk. 3. Fastsættes der almindelige retningslinjer vedrørende de i stk. 1, nr. 3 og 10, nævnte forhold, skal disse indsendes til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed.

§ 28. Bestemmelser i en vedtægt, der tillægger medlemmer af en bestemt familie eller visse familier fortrinsret til uddeling, har ikke retsvirkning efter deres indhold i det omfang, fortrinnsretten rækker videre end til personer, der lever

på stiftelsestidspunktet, og til en i forhold til disse ufødt generation.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder tilsvarende for bestemmelser i en vedtægt, der tillægger medlemmer af en bestemt familie eller visse familier fortrinsret til at indtage en bestemt stilling eller til på anden måde, herunder i form af arbejdsvederlag, at oppebære økonomiske ydelser fra fonden eller fra en virksomhed, hvorover fonden har en bestemmende indflydelse. Dette gælder dog ikke hverv som medlem af bestyrelsen.

Registrering af stiftelsen

§ 29. En erhvervsdrivende fond skal registreres eller anmeldes til registrering, jf. § 12, stk. 1. Fonden kan ikke registreres, før den i vedtægten fastsatte grundkapital er fuldt indbetalt og bestyrelse og revisor er udpeget.

Stk. 2. Stiftelsen har retsvirkning fra datoen for beslutningen om stiftelse eller fra den senere dato, som er anført i vedtægten, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 3. Hvis grundkapitalen udelukkende består af kontanter, kan stiftelsen ikke tillægges retsvirkning senere end 12 måneder efter vedtægtens datering.

Stk. 4. Hvis fonden i forbindelse med stiftelsen skal overtage andre værdier end kontanter, kan stiftelsen ikke tillægges retsvirkning senere end tidspunktet for fondens registrering eller anmeldelse til registrering, jf. stk. 1.

Stk. 5. Hvis fonden i forbindelse med stiftelsen overtager en allerede bestående virksomhed eller overtager en bestemmende ejerandel i en anden virksomhed, kan stiftelsen tillægges virkning i regnskabsmæssig henseende fra første dag i indeværende regnskabsår i den virksomhed, der indskydes, eller som ejerandelen vedrører.

§ 30. En erhvervsdrivende fond, der ikke er registreret, kan ikke erhverve rettigheder, indgå forpligtelser eller være part i retssager bortset fra søgsmål vedrørende stiftelsen. Fondens navn tilføjes ordene under stiftelse.

Stk. 2. Stiftes fonden med en dato for retsvirkning, der ligger senere end datoen for beslutningen om stiftelse af fonden, jf. § 29, stk. 3 eller 4, kan der ikke frem til retsvirkningsdatoen erhverves rettigheder eller indgås forpligtelser på fondens vegne.

Stk. 3. For en forpligtelse indgået på fondens vegne efter datoen for beslutningen om stiftelse af fonden, men før registreringen, hæfter de, som har indgået forpligtelsen eller har medansvar herfor, solidarisk. Ved registreringen overtager fonden disse forpligtelser.

Kapitel 6

Kapital

§ 31. En erhvervsdrivende fond skal have en grundkapital på mindst 300.000 kr.

Indskud af grundkapital i andre værdier end kontanter

§ 32. Skal indbetaling af grundkapitalen helt eller delvis ske i andre værdier end kontanter, skal indskuddet have en økonomisk værdi og kan ikke bestå i pligt til at udføre et arbejde eller levere en tjenesteydelse. Fordringer på stiftere

kan ikke indskydes eller overtages, uanset om fordringerne er sikret ved pant.

Stk. 2. Skal indbetaling af grundkapitalen helt eller delvis ske i andre værdier end kontanter, eller skal fonden overtage sådanne værdier i forbindelse med oprettelsen, skal der redegøres for de omstændigheder, der er af betydning for bedømmelsen af indskuddet eller overtagelsen. Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af de enkelte indskudte eller overtagne aktiver og skal angive navn og bopæl på de personer, der er omfattet af aftalen om indskud eller overtagelse.

§ 33. Indskydes andre værdier i fonden, eller skal fonden overtage andre værdier end kontanter, skal der i forbindelse med stiftelsen udarbejdes en vurderingsberetning. Vurderingsberetningen skal indeholde

- 1) en beskrivelse af hvert indskud,
- 2) oplysning om den anvendte fremgangsmåde ved vurderingen og
- 3) en erklæring om, at den ansatte økonomiske værdi mindst svarer til grundkapitalen.

Stk. 2. Vurderingsberetningen skal udarbejdes af en eller flere uvildige sagkyndige vurderingsmænd. Som vurderingsmænd kan stifterne udpege godkendte revisorer. Skifteretten på det sted, hvor fonden skal have hjemsted, kan i andre tilfælde udpege vurderingsmænd. Vurderingsmændene skal kunne foretage de undersøgelser, de finder nødvendige, og kan fra stifterne eller ledelsen forlange de oplysninger og den bistand, som de anser for nødvendige for udførelsen af deres hverv.

Stk. 3. Vurderingen må ikke være foretaget mere end 4 uger før beslutningen. Overskrides fristen, må vurderingen foretages på ny.

Stk. 4. Overtager fonden i forbindelse med stiftelsen en bestående virksomhed, skal vurderingsberetningen endvidere indeholde en åbningsbalance for fonden. Åbningsbalancen skal udarbejdes i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Åbningsbalancen skal være forsynet med en revisorerklæring om revision.

§ 34. Kravet om udarbejdelse af en vurderingsberetning efter § 33, stk. 1, gælder ikke ved indskud af:

- 1) Aktiver og forpligtelser, som er præsenteret individuelt i et års- eller koncernregnskab for det forudgående regnskabsår, der er udarbejdet i overensstemmelse med bestemmelserne i årsregnskabsloven eller de internationale regnskabsstandarder, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1606/2002 af 19. juli 2002 om anvendelse af internationale regnskabsstandarder, i overensstemmelse med regnskabsregler fastsat ved eller i henhold til lovgivningen for finansielle virksomheder, eller i et regnskab for en udenlandsk virksomhed, der er udarbejdet efter reglerne i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/34/EU med senere ændringer og forsynet med en revisionspåtegning, hvis aktivet eller forpligtelsen er målt til dagsværdi i års- eller koncernregnskabet for det forudgående regnskabsår.
- 2) Værdipapirer eller pengemarkedsinstrumenter, der optages til den gennemsnitskurs, hvortil de er blevet handlet på et eller flere regulerede markeder i de 4

uger, der går forud for vedtægtens underskrivelse. Vurderingsberetningen efter § 33, stk. 1, skal dog udarbejdes, hvis bestyrelsen vurderer, at denne gennemsnitskurs er påvirket af ekstraordinære omstændigheder eller i øvrigt ikke kan antages at afspejle den aktuelle værdi.

Stk. 2. Bestyrelsen er ansvarlig for, at et indskud omfattet af stk. 1 ikke er til skade for fonden eller dens kreditorer, og bestyrelsen skal udarbejde en erklæring, der indeholder

- 1) en beskrivelse af aktivet og dets værdi,
- 2) oplysning om den anvendte fremgangsmåde ved vurderingen,
- 3) en udtalelse om, at de angivne værdier mindst svarer til grundkapitalen, og
- 4) en udtalelse om, at der ikke er opstået nye omstændigheder, der har betydning for den oprindelige vurdering.

Stk. 3. Bestyrelsen skal indsende erklæringen efter stk. 2 til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed samtidig med registreringen eller anmeldelsen til registrering af fondens stiftelse, jf. § 12, stk. 1.

Kapitalforhøjelse

§ 35. Grundkapitalen kan forhøjes ved bestyrelsens beslutning

- 1) ved overførelse af reserver eller overskud ifølge fondens senest reviderede årsregnskab,
- 2) ved overførelse af overskud eller frie reserver, der er opstået eller blevet frigjort efter den periode, der senest er aflagt årsregnskab for, medmindre beløbet er uddelt, forbrugt eller bundet, eller
- 3) ved arv, gave eller lignende bidrag, som fonden har modtaget til forhøjelse af grundkapitalen.

Stk. 2. Bestyrelsen foretager de ændringer af vedtægten, der er en nødvendig følge af en forhøjelse i henhold til stk. 1.

Stk. 3. Ved kapitalforhøjelse, der sker ved indskud af andre værdier end kontanter, finder §§ 32-34 tilsvarende anvendelse. En eventuel balance efter § 33, stk. 4, skal i disse tilfælde dog udarbejdes som en overtagelsesbalance for den overtagne virksomhed.

§ 36. En kapitalforhøjelse skal registreres eller anmeldes til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system senest 2 uger efter beslutning om overførelse fra reserver eller overskud eller efter indbetaling af forhøjelsesbeløbet. Kapitalforhøjelsen kan ikke registreres, før overførelsen eller indbetalingen har fundet sted.

Stk. 2. Beslutningen om kapitalforhøjelse bortfalder, hvis registrering nægtes. Beslutningen bortfalder også, hvis registrering ikke er sket eller anmeldelse til registrering ikke er modtaget i Erhvervsstyrelsen senest 12 måneder efter beslutningen.

Kapitel 7

Ledelse m.v.

Generelle bestemmelser om ledeshverv og bestyrelsens opgaver

§ 37. En erhvervsdrivende fond ledes af en bestyrelse, der ud over de medlemmer af bestyrelsen, der vælges efter § 64, stk. 1, 1. pkt., består af mindst 3 medlemmer.

Stk. 2. Bestyrelsen kan ansætte en direktion, der kan bestå af en eller flere direktører. Bestyrelsen og direktionen udgør ledelsen.

Stk. 3. Flertallet af bestyrelsens medlemmer må ikke være ansat som direktører i fonden. En direktør kan ikke være formand eller næstformand for bestyrelsen.

Stk. 4. Ledelsen eller et tilsvarende organ og medlemmer af ledelsen eller et tilsvarende organ i fondens dattervirksomheder og i en virksomhed, som ikke er en dattervirksomhed, men i hvilken fonden og dennes dattervirksomhed udøver en betydelig indflydelse på virksomhedens driftsmæssige og finansielle ledelse, må ikke udpege medlemmer til fondens bestyrelse.

Stk. 5. Formanden eller en næstformand for bestyrelsen må ikke være direktør i en dattervirksomhed eller i en virksomhed, som ikke er en dattervirksomhed, men i hvilken fonden og dennes dattervirksomhed udøver en betydelig indflydelse på virksomhedens driftsmæssige og finansielle ledelse, medmindre fondsmyndigheden undtagelsesvis samtykker deri.

§ 38. Bestyrelsen skal alene varetage fondens formål og interesser. Bestyrelsen skal ud over at varetage den overordnede og strategiske ledelse og sikre en forsvarlig organisation af fondens virksomhed påse, at

- 1) bogføringen og regnskabsaflæggelsen foregår på en måde, der efter fondens forhold er tilfredsstillende,
- 2) der er etableret de fornødne procedurer for risikostyring og interne kontroller,
- 3) bestyrelsen løbende modtager den fornødne rapportering om fondens finansielle forhold,
- 4) direktionen udøver sit hverv på en behørig måde og efter bestyrelsens retningslinjer og
- 5) kapitalberedskabet til enhver tid er forsvarligt, herunder at der er tilstrækkelig likviditet til at opfylde fondens nuværende og fremtidige forpligtelser, efterhånden som de forfalder, og bestyrelsen er således til enhver tid forpligtet til at vurdere den økonomiske stilling og sikre, at det tilstedeværende kapitalberedskab er forsvarligt.

Stk. 2. I fonde, hvor bestyrelsen ikke har ansat en direktion, skal bestyrelsen ud over opgaverne i stk. 1, varetage den daglige ledelse.

§ 39. Medlemmer af ledelsen skal være myndige personer og må ikke være under værgemål efter værgemålslovens § 5 eller under samværgemål efter værgemålslovens § 7.

Særligt om stifters repræsentation i bestyrelsen

§ 40. Stifteren, dennes ægtefælle eller faste samlever eller personer, der er knyttet til de nævnte personer ved slægts- eller svogerskab i ret op- eller nedstigende linje eller sidelinjen så nært som søskende, kan ikke uden fondsmyndighedens samtykke udgøre bestyrelsens flertal.

Stk. 2. Stiftes en erhvervsdrivende fond af en virksomhed, kan en person, der direkte eller indirekte ejer mere end halvdelen af ejerandelene eller stemmeandelene i virksomheden, ikke uden fondsmyndighedens samtykke udgøre bestyrelsens flertal sammen med de personer, der er knyttet så nært til den pågældende som angivet i stk. 1, ligesom de sidstnævnte personer heller ikke uden fondsmyndighedens samtykke kan udgøre bestyrelsens flertal. På samme måde kan flertallet af stiftervirksomhedens ledelse ikke uden fondsmyndighedens samtykke udgøre bestyrelsens flertal sammen med personer, der har den i stk. 1 angivne tilknytning til de pågældende ledelsesmedlemmer.

Kønsrepræsentation

§ 41. I erhvervsdrivende fonde, som har gældsinstrumenter eller andre værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked i et land inden for Den Europæiske Union eller i et land, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område, og i store erhvervsdrivende fonde, jf. stk. 2, skal bestyrelsen

- 1) opstille måltal for andelen af det underrepræsenterede køn i bestyrelsen og
- 2) udarbejde en politik for at øge andelen af det underrepræsenterede køn på fondens øvrige ledelsesniveauer, jf. dog stk. 5 og 6.

Stk. 2. Store erhvervsdrivende fonde er fonde, der overskrider 2 af følgende kriterier i to på hinanden følgende regnskabsår:

- 1) En balancesum på 156 mio. kr.,
- 2) en nettoomsætning på 313 mio. kr. og
- 3) et gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede på 250.

Stk. 3. Ved beregning af størrelserne i stk. 2 finder årsregnskabslovens § 7, stk. 3 og 4, anvendelse.

Stk. 4. For moderfonde, der udarbejder eller lader udarbejde koncernregnskab, skal beregningen i stk. 2 foretages på koncernniveau.

Stk. 5. For moderfonde, der udarbejder koncernregnskab, er det tilstrækkeligt, at der opstilles måltal og udarbejdes en politik, jf. stk. 1, for koncernen som helhed.

Stk. 6. Erhvervsdrivende fonde, der i det seneste regnskabsår har beskæftiget færre end 50 medarbejdere, kan undlade at udarbejde en politik for at øge andelen af det underrepræsenterede køn på fondens øvrige ledelsesniveauer, jf. stk. 1, nr. 2.

Direktionens opgaver

§ 42. I erhvervsdrivende fonde, hvor der er ansat en direktion, varetager direktionen den daglige ledelse og skal som led heri varetage fondens formål og interesser. Direktionen skal følge de retningslinjer og anvisninger, som bestyrelsen har givet. Den daglige ledelse omfatter ikke dispositioner,

der efter fondens forhold er af usædvanlig art eller af stor betydning. Sådanne dispositioner kan direktionen kun foretage efter særlig bemyndigelse fra bestyrelsen, medmindre bestyrelsens beslutning ikke kan afventes uden væsentlig ulempe for fonden. Bestyrelsen skal i så fald snarest underrettes om den truffe disposition.

Stk. 2. Direktionen skal sikre, at bogføringen sker under iagttagelse af lovgivningens regler herom, og at formueforvaltningen foregår på betryggende måde.

Stk. 3. Direktionen skal herudover sikre, at kapitalberedskabet til enhver tid er forsvarligt, herunder at der er tilstrækkelig likviditet til at opfylde fondens nuværende og fremtidige forpligtelser, efterhånden som de forfalder, og direktionen er således til enhver tid forpligtet til at vurdere den økonomiske stilling og sikre, at det tilstedeværende kapitalberedskab er forsvarligt.

Stk. 4. En direktør har ret til at være til stede og udtale sig ved bestyrelsens møder, medmindre bestyrelsen i de enkelte tilfælde træffer anden bestemmelse.

Administrator

§ 43. Bestyrelsen kan træffe aftale med en administrator om udførelse af visse konkrete driftsopgaver. Ledelsen har ansvaret for fondens daglige drift, uanset om der er truffet aftale med en administrator.

Ledelsesmedlemmers udtræden

§ 44. Et medlem af bestyrelsen kan til enhver tid udtræde af bestyrelsen.

Stk. 2. Et medlem af bestyrelsen skal udtræde af bestyrelsen, hvis den pågældende er under konkurs.

Stk. 3. Et medlem af bestyrelsen, der gør sig skyldig i en handling, som gør den pågældende uværdig til fortsat at være medlem af bestyrelsen, skal udtræde af bestyrelsen.

Stk. 4. Et medlem af bestyrelsen, som på grund af længelevende sygdom eller anden svækkelse har vist sig ude af stand til at beklæde hvervet som medlem af bestyrelsen, eller som har vist sig uegnet, skal udtræde af bestyrelsen.

§ 45. Fondsmyndigheden kan afsætte et medlem af bestyrelsen eller en direktør, der ikke opfylder betingelserne i § 39. Fondsmyndigheden kan endvidere afsætte et medlem af bestyrelsen, der ikke opfylder kravene i oprettelsesdokumentet eller vedtægten, eller som skal udtræde af bestyrelsen efter reglerne i § 44, stk. 2-4.

§ 46. Fondsmyndigheden kan i særlige tilfælde give bestyrelsen påbud om at afskedige en direktør, hvis denne klart ikke lever op til de krav, der stilles for at varetage fondens daglige ledelse.

§ 47. Ved et bestyrelsesmedlems afgang udpeges det nye bestyrelsesmedlem i overensstemmelse med vedtægten.

Stk. 2. Sker udpegnings af et bestyrelsesmedlem ikke i overensstemmelse med vedtægten, foretages udpegnings af fondsmyndigheden.

Suppleanter

§ 48. Denne lovs bestemmelser om medlemmer af bestyrelsen finder tilsvarende anvendelse på suppleanter for disse.

Aflønning af ledelsesmedlemmer

§ 49. Vederlag til medlemmer af ledelsen må ikke overstige, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejds omfang, og hvad der må anses for forsvarligt i forhold til den erhvervsdrivende fonds og i moderfonde koncernens økonomiske stilling.

Stk. 2. Fondsmyndigheden kan nedsætte et vederlag til bestyrelsen, der findes for højt, jf. stk. 1.

Forretningsorden

§ 50. Bestyrelsen skal ved en forretningsorden træffe nærmere bestemmelse om udførelsen af bestyrelsens opgaver.

Stk. 2. Ved bestyrelsens udformning af forretningsordenen skal der tages udgangspunkt i fondens virksomhed og behov. I den forbindelse bør bestyrelsen særlig overveje, om forretningsordenen skal indeholde bestemmelser om konstitution, arbejdsdeling, tilsyn med direktionen, føring af bøger, protokoller m.v., skriftlige og elektroniske møder, tavshedspligt, suppleanter, regnskabskontrol, underskrivelse af revisionsprotokol og sikring af tilstedeværelsen af det nødvendige grundlag for revision.

Inhabilitet

§ 51. Et medlem af ledelsen må ikke deltage i behandlingen af spørgsmål om aftaler mellem den erhvervsdrivende fond og den pågældende selv eller søgsmål mod den pågældende selv eller om aftaler mellem fonden og tredjemand eller søgsmål mod tredjemand, hvis den pågældende deri har en væsentlig interesse, der kan være stridende mod fondens.

Afholdelse af møder i bestyrelsen

§ 52. Bestyrelsen vælger selv sin formand. Ved stemmelyghed afgøres valget ved lodtrækning.

Stk. 2. Formanden skal sørge for, at bestyrelsen holder møde, når dette er nødvendigt, og skal påse, at samtlige medlemmer af bestyrelsen indkaldes.

Stk. 3. Formanden for bestyrelsen må ikke udføre hverv for fonden, der ikke er en del af hvervet som formand. En bestyrelsesformand kan dog, hvor der er særligt behov herfor, udføre opgaver, som den pågældende bliver anmodet om at udføre af og for bestyrelsen.

§ 53. Bestyrelsen er beslutningsdygtig, når over halvdelen af samtlige medlemmer af bestyrelsen er repræsenteret, hvis der ikke efter vedtægten stilles større krav. Beslutninger må dog ikke træffes, uden at samtlige medlemmer af bestyrelsen har haft adgang til at deltage i sagens behandling.

Stk. 2. Har et medlem af bestyrelsen forfald, og er der valgt en suppleant, skal der gives suppleanten adgang til at træde i medlemmets sted, så længe forfaldet varer. Medmindre andet er besluttet af bestyrelsen eller fastsat i vedtægten, kan et medlem af bestyrelsen i enkeltstående tilfælde give fuldmagt til et andet medlem af bestyrelsen i stedet for at

indkalde en suppleant, hvis dette er betryggende henset til emnet for drøftelserne.

Stk. 3. De anliggender, der behandles i bestyrelsen, afgøres, for så vidt der ikke efter vedtægten kræves særligt stemmeflertal, ved simpelt stemmeflertal. Det kan i vedtægten bestemmes, at formandens stemme eller ved formandens forfald næstformandens er afgørende i tilfælde af stemmelyghed.

Stk. 4. Over forhandlingerne i bestyrelsen skal der føres en protokol, der underskrives af samtlige tilstedeværende medlemmer af bestyrelsen. Et tilstedeværende ledelsesmedlem, der ikke er enig i en beslutning, har ret til at få sin mening indført i protokollen.

§ 54. Revisor har ret til at deltage i bestyrelsesmøder under behandling af årsregnskaber m.v., der påtegnes af revisor. Revisor har pligt til at deltage i bestyrelsesmøder, hvis blot ét medlem af ledelsen anmoder herom.

Stk. 2. Fører revisor en revisionsprotokol, skal revisionsprotokollen forelægges på hvert bestyrelsesmøde. Enhver protokoltilførsel skal underskrives af samtlige medlemmer af bestyrelsen.

§ 55. Et medlem af ledelsen, revisor, fondsmyndigheden eller Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed kan forlange, at bestyrelsen indkaldes.

Skriftlige og elektroniske møder i bestyrelsen

§ 56. Bestyrelsesmøder kan afholdes skriftligt, i det omfang dette er foreneligt med udførelsen af bestyrelsens hverv. Et medlem af ledelsen kan dog forlange, at der finder en mundtlig drøftelse sted. Denne lovs bestemmelser om afholdelse af bestyrelsesmøde finder tilsvarende anvendelse på skriftlige bestyrelsesmøder.

Stk. 2. Bestyrelsesmøder kan afholdes ved anvendelse af elektroniske medier, i det omfang dette er foreneligt med udførelsen af bestyrelsens hverv. Et medlem af ledelsen kan dog forlange, at der finder en mundtlig drøftelse sted. Denne lovs bestemmelser om afholdelse af bestyrelsesmøde og om elektronisk kommunikation finder tilsvarende anvendelse på elektroniske bestyrelsesmøder og på kommunikationen i forbindelse hermed.

Stk. 3. Bestyrelsen kan træffe beslutning om anvendelse af elektronisk dokumentudveksling og elektronisk post i kommunikationen til brug for et elektronisk bestyrelsesmøde i stedet for fremsendelse eller fremlæggelse af papirbase-rede dokumenter i henhold til denne lov.

Tavshedspligt

§ 57. Medlemmer af ledelsen, vurderingsmænd og granskningsmænd samt disses medhjælpere og suppleanter må ikke uberettiget videregive, hvad de under udøvelsen af deres hverv har fået kendskab til.

Afgivelse af oplysninger m.v. til revisor eller granskningsmand

§ 58. Medlemmer af ledelsen skal give enhver revisor eller granskningsmand, som skal erklære sig om den erhvervs-

drivende fonds forhold, de oplysninger, som må anses af betydning for bedømmelsen af fonden og, hvis fonden er en moderfond, dens koncern, jf. § 6.

Stk. 2. Medlemmer af ledelsen skal give enhver revisor eller granskningsmand, som skal erklære sig om fondens forhold, adgang til at foretage de undersøgelser, denne finder nødvendige, og skal sikre, at revisor eller granskningsmand får de oplysninger og den bistand, som den pågældende anser for nødvendig for udførelsen af sit hverv.

Årsregnskabsmøde

§ 59. Der skal årligt afholdes et årsregnskabsmøde, hvor bestyrelsen skal træffe beslutning om godkendelse af årsrapporten og om anvendelse af overskud eller dækning af underskud i henhold til den godkendte årsrapport.

Stk. 2. Revisor har pligt til at deltage på det i stk. 1 nævnte årsregnskabsmøde. Hvis der er enighed blandt samtlige medlemmer af bestyrelsen om, at revisors deltagelse ikke er påkrævet, og er revisor enig, har revisor dog ikke pligt til at deltage. Beslutningen skal fremgå af bestyrelsesprotokollen.

Anbefalinger for god fondsledelse

§ 60. Bestyrelsen skal redegøre for, hvorledes de forholder sig til de af Komitéen for god Fondsledelse udarbejdede anbefalinger for god fondsledelse. Bestyrelsen skal i sin redegørelse oplyse, om fonden følger de enkelte anbefalinger, eller om den fraviger en eller flere anbefalinger og i givet fald hvilke. Hvis bestyrelsen fraviger en anbefaling, skal bestyrelsen redegøre for grundene hertil og for, hvordan man i stedet har indrettet sig.

Stk. 2. Fondsmyndigheden kan påbyde bestyrelsen at redegøre for, hvorledes den forholder sig til de af Komitéen for god Fondsledelse udarbejdede anbefalinger, jf. stk. 1.

Ekstraordinære dispositioner

§ 61. Bestyrelsen må kun med fondsmyndighedens samtykke foretage eller medvirke til ekstraordinære dispositioner, som kan medføre risiko for, at vedtægten ikke kan overholdes, eller at fonden ikke fortsat vil kunne eksistere.

Efterfølgende erhvervelser fra stifter m.v.

§ 62. Ledelsen er ansvarlig for, at erhvervelse af aktiver fra stifter m.v. ikke er til skade for fonden eller dens kreditorer. Hvis fonden erhverver aktiver fra en stifter, skal fondsmyndigheden godkende erhvervelsen, hvis fonden yder et vederlag for erhvervelsen og vederlaget mindst svarer til 10 pct. af grundkapitalen. Tilsvarende gælder ved erhvervelser fra personer, der er knyttet til en person, som er omfattet af 1. pkt. ved ægteskab, fast samlivsforhold eller slægtskab i ret op- eller nedstigende linje så nært som søskende, eller som på anden måde står den pågældende særlig nær.

Stk. 2. Bestyrelsen skal til brug for godkendelsen i stk. 1 udarbejde en redegørelse om de nærmere omstændigheder ved erhvervelsen. Der skal desuden udarbejdes en vurderingsberetning efter § 33, medmindre erhvervelsen er omfattet af § 34. Hvis det erhvervede er en bestående virksomhed,

skal balancen efter § 33, stk. 4, dog udarbejdes som en overtagelsesbalance for den overtagne virksomhed.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 finder ikke anvendelse på fondens sædvanlige forretningsmæssige dispositioner.

Utilbørlige dispositioner

§ 63. Medlemmer af ledelsen må ikke disponere således, at dispositionen er åbenbart egnet til at skaffe medlemmer af ledelsen eller andre en utilbørlig fordel på fondens bekostning. Utilbørlige bestyrelsesbeslutninger, der strider imod lovgivningen eller vedtægten, er ugyldige.

Stk. 2. Aftaler mellem fonden og et eller flere medlemmer af ledelsen er kun gyldige, hvis de affattes på en måde, som senere kan dokumenteres, medmindre der er tale om aftaler på sædvanlige vilkår som led i et løbende mellemværende.

Medarbejderrepræsentation

§ 64. De i selskabsloven og i henhold til denne fastsatte regler om medarbejders valg af bestyrelsesmedlemmer finder tilsvarende anvendelse på en erhvervsdrivende fond og dens dattervirksomheder. De bestyrelsesmedlemmer, der vælges af medarbejderne, deltager kun i behandlingen af spørgsmål, som ikke vedrører erhvervsvirksomheden, hvis dette er bestemt i vedtægten. I det omfang nye bestyrelsesmedlemmer skal udpeges af bestyrelsen, deltager de bestyrelsesmedlemmer, der er valgt af medarbejderne, ikke i udpegningen, medmindre andet er bestemt i vedtægten.

Stk. 2. Hvor de af medarbejderne valgte bestyrelsesmedlemmer efter stk. 1, 2. eller 3. pkt., ikke deltager i behandlingen, medregnes de pågældende bestyrelsesmedlemmer ikke, når det til en beslutning kræves, at et bestemt antal af medlemmerne eller en bestemt del af bestyrelsen er til stede.

Stk. 3. Erhvervsstyrelsen kan fastsætte særlige regler for selskabs- og koncernrepræsentation i erhvervsdrivende fonde.

Underretning om koncernforhold m.v.

§ 65. Bestyrelsen i en moderfond skal underrette en dattervirksomhed, så snart et koncernforhold er etableret. En dattervirksomhed skal give moderfonden de oplysninger, som er nødvendige for vurderingen af koncernens stilling og resultatet af koncernens virksomhed.

§ 66. Medlemmer af ledelsen må ikke udføre eller deltage i spekulationsforretninger vedrørende ejerandele i dattervirksomheder.

Kapitaltab

§ 67. Bestyrelsen skal sikre, at bestyrelsesmøde afholdes, senest 3 måneder efter at det konstateres, at egenkapitalen udgør mindre end halvdelen af grundkapitalen. På bestyrelsesmødet skal bestyrelsen stille forslag om foranstaltninger, der fører til fuld dækning af grundkapitalen, eller stille forslag om opløsning af fonden.

Stk. 2. Bestyrelsen kan til opfyldelse af stk. 1 under iagttagelse af §§ 81-86 beslutte at nedsætte grundkapitalen. Hvis grundkapitalen efter nedsættelse er mindre end det be-

løb, der er fastsat i § 31, skal bestyrelsen stille forslag om, at fonden opløses.

Stk. 3. Bestyrelsen skal senest 2 uger efter afholdelsen af bestyrelsesmøde, jf. stk. 1, indsende protokoludskrift fra bestyrelsesmødet, jf. § 53, stk. 4, med en redegørelse for fondens økonomiske stilling til fondsmyndigheden.

Stk. 4. Indkaldes der ikke til bestyrelsesmøde, eller beslutter bestyrelsen ikke at berigtige fondens kapitalforhold efter stk. 1, og sker dette ikke inden for en af fondsmyndigheden fastsat frist, foranlediger fondsmyndigheden fonden tvangsopløst efter reglerne i §§ 115-117.

Repræsentations- og tegningsret

§ 68. Medlemmerne af ledelsen repræsenterer en erhvervsdrivende fond udadtil.

Stk. 2. Fonden forpligtes ved aftaler, som indgås på fondens vegne af den samlede bestyrelse, af et medlem af bestyrelsen eller af en direktør.

Stk. 3. Den tegningsret, som efter stk. 2 tilkommer det enkelte medlem af bestyrelsen eller direktionen, kan i vedtægten begrænses, således at tegningsretten kun kan udøves af flere medlemmer i forening eller af et eller flere bestemte medlemmer hver for sig eller i forening. Anden begrænsning i tegningsretten kan ikke registreres.

Stk. 4. Prokura kan kun meddeles af bestyrelsen.

Kapitel 8

Revision m.v.

§ 69. En erhvervsdrivende fonds årsregnskab skal revideres af en eller flere godkendte revisorer udpeget af bestyrelsen eller i henhold til vedtægten. Revisor udpeges af bestyrelsen for 1 år ad gangen på årsregnskabsmødet, jf. § 59, medmindre vedtægten bestemmer andet. Hvis revisor udpeges i henhold til vedtægten, må en sådan udpegningsret alene gælde op til 7 år fra fondens stiftelse.

Stk. 2. Er der ingen revisor i fonden, udpeger fondsmyndigheden en revisor.

§ 69 a. Uanset artikel 17, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 537/2014 af 16. april 2014 om specifikke krav til revision af virksomheder af interesse for offentligheden kan bestyrelsen på årsregnskabsmødet, jf. § 59, i en erhvervsdrivende fond omfattet af revisorlovens § 1 a, litra a, vælge samme revisor i maksimalt

- 1) 20 år, hvis en udbudsprocedure er gennemført i overensstemmelse med artikel 16, stk. 2-5, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 537/2014 af 16. april 2014 om specifikke krav til revision af virksomheder af interesse for offentligheden med virkning for revisionen efter udløbet af en varighed på 10 år, eller
- 2) 24 år, hvis bestyrelsen på årsregnskabsmødet efter udløbet af en varighed på 10 år udpeger yderligere mindst en revisor til at udføre revisionen.

§ 70. Fondsmyndigheden kan på fondens vegne udpege yderligere en godkendt revisor, der skal deltage i revisionen sammen med den eller de øvrige revisorer frem til næste årsregnskabsmøde, jf. § 59. De øvrige bestemmelser i denne

lov om revisor finder tilsvarende anvendelse på denne medrevisor.

Stk. 2. Den udpegede medrevisor registreres i Erhvervsstyrelsens it-system. Fondsmyndigheden fastsætter vederlaget til medrevisor. Omkostninger til medrevisor udredes foreløbigt af statskassen, men affholdes endeligt af fonden.

§ 71. Revisor kan af medlemmerne af ledelsen kræve de oplysninger, som må anses af betydning for bedømmelsen af den erhvervsdrivende fond og, hvis fonden er en moderfond, dens koncern, jf. § 6.

§ 72. Ændringer vedrørende revisor skal registreres eller anmeldes til registrering, jf. § 12, stk. 1.

Stk. 2. En revisor kan afsættes af den, der har udpeget revisoren, eller af fondsmyndigheden. En revisor kan kun afsættes før hvervets udløb, hvis et begrundet forhold giver anledning hertil.

Stk. 3. Fratræder revisor, eller ophører revisionen på anden måde, inden revisors hverv udløber, eller skyldes revisorskiftet uoverensstemmelser mellem bestyrelsen og revisor, skal revisor straks meddele dette til fondsmyndigheden. Meddelelsen skal vedlægges en fyldestgørende forklaring på årsagen til hvervets ophør.

§ 73. Revisor skal påse, om bestyrelsen overholder sine pligter til at oprette og føre bøger, fortegnelser og protokoller, og om reglerne om forelæggelse og underskrivelse af revisionsprotokollen er overholdt, hvis revisor fører en sådan. Konstaterer revisor, at de omhandlede krav ikke er opfyldt, skal revisor udfærdige en særskilt udtalelse herom, der indsendes til fondsmyndigheden.

§ 74. I forbindelse med sin kritiske gennemgang af den erhvervsdrivende fonds regnskabsmateriale og fondens forhold i øvrigt skal revisor efterkomme de krav vedrørende revisionen, som fondsmyndigheden stiller.

Stk. 2. Revisor skal straks give meddelelse til fondsmyndigheden, hvis denne lov, bestemmelser fastsat i henhold til denne lov eller vedtægten ikke er overholdt og den pågældende overtrædelse ikke er uvæsentlig eller straks berigtiges. Der skal endvidere straks gives fondsmyndigheden særskilt meddelelse om forhold, som revisor er blevet bekendt med under sit arbejde, og som giver en begrundet formodning om, at medlemmer af ledelsen kan ifalde erstatnings- eller strafansvar for handlinger eller undladelser, der berører fonden, tilknyttede virksomheder, kreditorer eller medarbejdere. Herunder skal altid oplyses om overtrædelse af

- 1) straffelovens kapitel 28 og skatte-, afgifts- og tilskudsløvgivningen og
- 2) lovgivningen om regnskabsaflæggelse, herunder om bogføring og opbevaring af regnskabsmateriale.

Stk. 3. Hvis revisor i øvrigt i forbindelse med afgivelse af erklæringer i henhold til revisorlovens § 1, stk. 2 og 3, får oplysninger eller har bemærkninger, som giver anledning til at påtale fondens forhold, skal revisor straks give meddelelse herom til fondsmyndigheden.

§ 75. Fondsmyndigheden kan påbyde revisor at give oplysninger om fondens forhold.

Kapitel 9

Uddelinger og anden kapitalafgang m.v.

§ 76. Afgang af en erhvervsdrivende fonds midler kan kun finde sted som

- 1) uddeling, jf. §§ 77-79, eller
- 2) kapitalnedsættelse, jf. §§ 81-86.

Stk. 2. Bestyrelsen er ansvarlig for, at kapitalafgangen ikke overstiger, hvad der er forsvarligt under hensyntagen til fondens og i moderfonde koncernens økonomiske stilling, og ikke sker til skade for fonden eller dens kreditorer, jf. § 38, stk. 1, nr. 5. Bestyrelsen er desuden ansvarlig for, at der efter kapitalafgangen er dækning for grundkapitalen og de reserver, der er bundne i henhold til lov eller vedtægt.

Uddeling

§ 77. Det påhviler bestyrelsen at foretage uddeling i overensstemmelse med § 78 til de formål, der er fastsat i vedtægten, jf. § 27, stk. 1, nr. 10. Bestyrelsen kan foretage rimelige henlæggelser til konsolidering af den erhvervsdrivende fond.

§ 78. Til uddeling kan kun anvendes frie reserver, hvorved forstås beløb, som i den erhvervsdrivende fonds senest godkendte årsregnskab er opført som overført overskud, og reserver, som ikke er bundet i henhold til lov eller vedtægt, med fradrag af overført underskud.

Stk. 2. Efter aflæggelsen af fondens første årsrapport kan optjent overskud og frie reserver, der er opstået eller blevet frigjort efter den periode, der senest er aflagt årsrapport for, også anvendes til uddelinger, medmindre beløbet er uddelt, forbrugt eller bundet.

Stk. 3. Ved anvendelsen af midler omfattet af stk. 2 skal bestyrelsens beslutning om uddeling vedlægges en balance. Bestyrelsen vurderer, om det er forsvarligt at vedlægge balancen fra seneste årsrapport, eller om der skal udarbejdes en mellembalance, der viser, at der er tilstrækkelige midler til rådighed for uddelingen, jf. dog stk. 4.

Stk. 4. Uanset stk. 3 skal der altid udarbejdes en mellembalance, der viser, at der er tilstrækkelige midler til rådighed for uddelingen, hvis beslutningen om uddeling træffes mere end 6 måneder efter balancedagen i fondens seneste godkendte årsrapport.

Stk. 5. Hvis der udarbejdes mellembalance efter stk. 3 og 4, skal mellembalancen være gennemgået af revisor. Mellembalancen skal udarbejdes efter de regler, som fonden udarbejder årsrapport efter. Mellembalancen må ikke have en balancedag, der ligger mere end 6 måneder forud for beslutningen om uddelingen.

Stk. 6. Foretages en uddeling i andre værdier end kontanter, skal der udarbejdes en vurderingsberetning, jf. § 33. Det skal i vurderingsmandens erklæring angives, at uddelingsbeløbet mindst svarer til den ansatte værdi af den eller de andre værdier end kontanter, der uddeles. Hvis bestyrelsen udarbejder og indsender en erklæring efter reglerne i § 34, stk. 2, er der ikke pligt til at indhente vurderingsberetning ved uddeling af aktiver som omtalt i § 34, stk. 1. Bestyrelsen skal offentliggøre erklæringen i Erhvervsstyrelsens it-sy-

stem, jf. § 12, stk. 3, senest 2 uger efter beslutningen om uddelingen. Balancen efter § 33, stk. 4, udarbejdes som en overdragelsesbalance for den overtagne virksomhed.

Stk. 7. Bestyrelsens beslutning om uddeling skal optages i protokollen. Ved anvendelsen af midler omfattet af stk. 2 skal mellembalancen eller balancen for det seneste regnskabsår indgå i bestyrelsens protokol som bilag til den truffene beslutning.

§ 79. Såfremt uddelingen til formålet står i klart misforhold til fondens midler, kan fondsmyndigheden henstille til bestyrelsen at overveje at søge uddelingen forøget eller nedsat.

Stk. 2. Må uddelingens størrelse anses for at indebære fare for en krænkelse af vedtægten, kan fondsmyndigheden efter forhandling med bestyrelsen påbyde bestyrelsen at foretage de fornødne dispositioner med henblik på en forøgelse eller nedsættelse af uddelingen.

Legatarfortegnelse

§ 80. Bestyrelsen skal indsende en fortegnelse over modtagere af uddelinger fra fonden i regnskabsåret til fondsmyndigheden senest samtidig med indsendelsen af fondens årsrapport til Erhvervsstyrelsen.

Stk. 2. Indsendes fortegnelsen, jf. stk. 1, som et selvstændigt dokument, er fortegnelsen undtaget fra aktindsigt.

Beslutning om kapitalnedsættelse

§ 81. Bestyrelsen kan med fondsmyndighedens samtykke beslutte at nedsætte grundkapitalen, herunder ændre vedtægten. Beslutningen om kapitalnedsættelse skal angive det beløb, hvormed grundkapitalen nedsættes, og til hvilket af følgende formål beløbet skal anvendes:

- 1) Dækning af underskud,
- 2) uddeling eller
- 3) henlæggelse til særlig reserve.

Stk. 2. Vedtægten kan bestemme, at grundkapitalen gennem et nærmere fastsat tidsrum skal nedsættes med bestemte beløb eller bestemte andele med henblik på uddeling til formålet. De nødvendige vedtægtsændringer som følge af en nedsættelse besluttet af bestyrelsen og skal registreres eller anmeldes til registrering, jf. § 12, stk. 1.

Stk. 3. Grundkapitalen kan ikke nedsættes til under det i § 31 fastsatte mindstebeløb.

§ 82. Må størrelsen af grundkapitalen anses for at indebære en overtrædelse af vedtægten, kan fondsmyndigheden efter forhandling med bestyrelsen påbyde bestyrelsen at foretage en kapitalnedsættelse, jf. §§ 81 og 83-86.

Kapitalnedsættelse ved uddeling af andre værdier end kontanter

§ 83. Sker en kapitalnedsættelse til uddeling af andre værdier end kontanter, skal der på beslutningstidspunktet foreligge en vurderingsberetning, jf. § 33. Det skal i vurderingsmandens erklæring angives, at kapitalnedsættelsesbeløbet mindst svarer til den ansatte værdi af den eller de andre værdier end kontanter, der uddeles. Hvis bestyrelsen udarbejder

og indsender en erklæring efter reglerne i § 34, stk. 2, er der ikke pligt til at indhente vurderingsberetning ved uddeling af aktiver som omtalt i § 34, stk. 1. Bestyrelsen skal offentliggøre erklæringen i Erhvervsstyrelsens it-system, jf. § 12, stk. 3, senest 2 uger efter beslutningen om uddelingen. Balancen efter § 33, stk. 4, udarbejdes som en overdragelsesbalance for den overtagne virksomhed.

Anmeldelse af kapitalnedsættelse

§ 84. En beslutning om kapitalnedsættelse skal registreres eller anmeldes til registrering, jf. § 12, stk. 1.

Opfordring til kreditorerne

§ 85. Sker en kapitalnedsættelse til uddeling eller henlæggelse til særlig reserve, jf. § 81, stk. 1, nr. 2 og 3, skal den erhvervsdrivende fonds kreditorer opfordres til inden for en frist på 4 uger at anmelde deres krav til fonden. Opfordringen sker ved registreringen og offentliggørelsen af bestyrelsens beslutning om at nedsætte grundkapitalen.

Gennemførelse af kapitalnedsættelsen

§ 86. Når kreditorernes frist for anmeldelse af krav er udløbet, jf. § 85, kan bestyrelsen træffe beslutning om at gennemføre kapitalnedsættelsen til uddeling eller henlæggelse til særlig reserve, hvis det er forsvarligt at gennemføre kapitalnedsættelsen, jf. § 38, stk. 1, nr. 5, jf. dog stk. 4.

Stk. 2. En kapitalnedsættelse til uddeling eller henlæggelse til særlig reserve kan af Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed gennemføres uden yderligere varsel 4 uger efter udløbet af fristen for anmeldelse af krav til fonden, jf. § 85, medmindre det inden gennemførelsen af nedsættelsen er blevet registreret eller anmeldt til registrering, at beslutningen om kapitalnedsættelsen skal annulleres, jf. stk. 3, eller at kapitalnedsættelsen først skal gennemføres ved en efterfølgende anmeldelse til Erhvervsstyrelsen, jf. stk. 4 og 5.

Stk. 3. Bestyrelsen skal registrere eller anmelde til registrering, at kapitalnedsættelsen skal annulleres inden udløb af fristen i stk. 2, hvis kapitalnedsættelsen til uddeling eller henlæggelse til særlig reserve ikke kan gennemføres i overensstemmelse med det offentliggjorte, jf. § 85, eller det ikke er forsvarligt at gennemføre kapitalnedsættelsen, jf. § 38, stk. 1, nr. 5.

Stk. 4. En kapitalnedsættelse til uddeling eller henlæggelse til særlig reserve må ikke gennemføres, hvis anmeldte forfaldne krav ikke er fyldestgjort og der ikke på forlangende er stillet betryggende sikkerhed for uforfaldne eller omtvistede krav. Erhvervsstyrelsen afgør som registreringsmyndighed på en af parternes begæring, om en tilbudt sikkerhed må anses for betryggende.

Stk. 5. En kapitalnedsættelse til uddeling eller henlæggelse til særlig reserve skal registreres eller anmeldes til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system senest ved udløbet af indsendelsesfristen for den årsrapport, hvori tidspunktet for beslutningen om kapitalnedsættelsen indgår, dog senest 1 år efter beslutningen om kapitalnedsættelsen. Overskrides fristen, mister beslutningen om gennemførelse af kapitalnedsættelsen sin gyldighed.

Stk. 6. Erhvervsstyrelsen kan fastsætte regler om, at visse ændringer vedrørende fonden efter registreringen af beslutningen om kapitalnedsættelsen, jf. § 84, medfører, at beslutningen om kapitalnedsættelse annulleres, eller at kapitalnedsættelsen skal gennemføres ved en efterfølgende anmeldelse til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed.

Uddelinger m.v. til stifter, ledelsesmedlemmer m.v.

§ 87. Der kan ikke tillægges stiftere, medlemmer af ledelsen, revisorer eller personer, der indtager en ledende stilling i fonden, andre ydelser end et vederlag, som ikke må overstige, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang. Tilsvarende gælder for den, der er knyttet til en af de nævnte personer ved ægteskab eller fast samlivsforhold, og de nævnte personers mindreårige børn.

Stk. 2. Ydelse af lån eller sikkerhedsstillelse for lån til den i stk. 1 nævnte kreds er ikke tilladt.

Stk. 3. Uanset stk. 2 kan en erhvervsdrivende fond som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition yde lån eller stille sikkerhed for lån for personkredsen, der er nævnt i stk. 1.

Tilbagebetaling

§ 88. Er der sket uddeling eller anden kapitalafgang i strid med bestemmelserne i denne lov, skal modtagerne tilbagebetale de modtagne beløb tillige med en årlig rente, der er fastsat efter § 5, stk. 1 og 2, i lov om renter ved forsinket betaling m.v., med et tillæg af 2 pct. Dette gælder dog kun, hvis modtageren indså eller burde have indset, at udbetalingen af midler var ulovlig, jf. dog § 49, stk. 2.

Stk. 2. Hvis en erhvervsdrivende fond har ydet lån eller stillet sikkerhed for lån i strid med § 87, stk. 2, skal beløbet tilbageføres til fonden sammen med en årlig rente, der er fastsat i § 5, stk. 1 og 2, i lov om renter ved forsinket betaling m.v., med et tillæg af 2 pct., medmindre højere rente er aftalt.

Stk. 3. Kan tilbagebetaling efter stk. 1 eller 2 ikke finde sted, eller har modtageren ikke tilbagebetalingspligt, jf. stk. 1, 2. pkt., er de medlemmer af bestyrelsen, som har medvirket til beslutningen om udbetalingen eller gennemførelsen af denne eller til opstillingen eller godkendelsen af den urigtige regnskabsopgørelse, ansvarlige efter de almindelige erstatningsregler for det tab, som fonden måtte blive påført.

Stk. 4. Sikkerhedsstillelse for lån foretaget i strid med § 87, stk. 2, er bindende for fonden, hvis aftaleparten ikke havde kendskab til, at sikkerheden var stillet i strid med denne bestemmelse.

Kapitel 10

Vedtægtsændring

§ 89. Efter indstilling fra bestyrelsen kan fondsmyndigheden tillade, at en bestemmelse i en vedtægt ændres, eller at den erhvervsdrivende fond opløses, jf. dog stk. 2. Det kan herunder tillades, at fonden sammenlægges med en eller flere fonde omfattet af lov om fonde og visse foreninger.

Stk. 2. Ved ændring af vedtægtsbestemmelser om formål eller uddelinger og ved fondens likvidation i henhold til §

107 skal fondsmyndigheden indhente Civilstyrelsens samtykke, før tilladelse i henhold til stk. 1 kan meddeles.

Stk. 3. Bestemmelserne i stk. 1 og 2 finder anvendelse, uanset om der i vedtægten er tillagt bestyrelsen eller andre ret til at ændre vedtægten.

§ 90. Efter forhandling med bestyrelsen og med samtykke fra Civilstyrelsen kan fondsmyndigheden beslutte, at en vedtægtsbestemmelse skal ændres, når bestemmelsen er uigennemførlig eller har vist sig klart uhensigtsmæssig.

Stk. 2. Civilstyrelsen kan beslutte, at en vedtægtsbestemmelse skal ændres, når den strider mod lovgivningen eller oprettelsesdokumentet for fonden.

Kapitel 11

Fusion

Fusion mellem erhvervsdrivende fonde

§ 91. En erhvervsdrivende fond kan efter bestemmelserne i dette kapitel opløses uden likvidation ved overdragelse af fondens aktiver og forpligtelser som helhed til en anden erhvervsdrivende fond. Det samme gælder, når to eller flere erhvervsdrivende fonde sammensmeltes til en ny fond. Overdragelserne gennemføres uden kreditorernes samtykke.

Stk. 2. En erhvervsdrivende fond kan ophøre ved fusion efter stk. 1, hvis den fortsættende fonds formål er beslægtet med den ophørende fonds formål og den ophørende fonds formål

- 1) vil blive væsentlig bedre varetaget ved fusionen eller
- 2) ikke længere eller kun vanskeligt kan opfyldes eller er blevet uhensigtsmæssigt.

Stk. 3. En erhvervsdrivende fond kan deltage i en fusion efter stk. 1 som den fortsættende fond, når

- 1) fusionen ikke strider mod fondens vedtægt og
- 2) fusionen må antages at være i fondens interesse.

Stk. 4. Bestyrelsen i hver af de fusionerende fonde træffer beslutning om fusion med forbehold for fondsmyndighedens tilladelse i henhold til § 96.

Stk. 5. Hvis en ophørende fond har afsluttet et regnskabsår inden tidspunktet, hvor den ophørende fonds rettigheder og forpligtelser regnskabsmæssigt skal anses for overgået til den fortsættende fond, og bestyrelsen endnu ikke har godkendt årsrapporten for denne regnskabsperiode, skal bestyrelsen godkende årsrapporten for denne regnskabsperiode senest samtidig med beslutningen om fusion.

Stk. 6. Likvidator kan med fondsmyndighedens tilladelse beslutte eller tiltræde, at en erhvervsdrivende fond i likvidation hæver likvidationen for at deltage i en fusion som ophørende eller fortsættende fond, hvis uddeling af likvidationsprovenuet endnu ikke er påbegyndt. Skal fonden være den fortsættende fond, kræver tilladelse til fusion, jf. § 96, at fonden opfylder denne lovs bestemmelser og vedtægts krav, herunder bestemmelser og krav til kapital, ledelse og revisor. Reglerne om genoptagelse i § 119 finder herefter ikke anvendelse.

Stk. 7. Skifteretten eller en af skifteretten udnævnt likvidator kan med fondsmyndighedens tilladelse beslutte eller tiltræde, at en erhvervsdrivende fond under tvangsopløsning

kan deltage i en fusion som ophørende eller fortsættende fond. Skal fonden være den fortsættende fond, kræver tilladelse til fusion, jf. § 96, at fonden opfylder denne lovs bestemmelser og vedtægts krav, herunder bestemmelser og krav til kapital, ledelse og revisor. Reglerne om genoptagelse i § 119 finder herefter ikke anvendelse.

Stk. 8. Kurator kan beslutte eller tiltræde, at en erhvervsdrivende fond under konkurs kan deltage i en fusion som den ophørende fond.

Fælles fusionsredegørelse

§ 92. Bestyrelserne i de fusionerende fonde opretter og underskriver i forening en fælles fusionsredegørelse, der skal indeholde oplysning og bestemmelser om

- 1) fondenes navne og binavne, herunder om den ophørende fonds navn eller binavn skal indgå som binavn for den fortsættende fond,
- 2) fondenes hjemsted,
- 3) tidspunktet, fra hvilket en ophørende fonds rettigheder og forpligtelser regnskabsmæssigt skal anses for overgået, jf. stk. 2,
- 4) enhver særlig fordel, der gives medlemmerne af lederne, stifterne eller andre, og
- 5) en begrundelse for fusionens hensigtsmæssighed for hver af de deltagende fonde med henblik på tilladelse i henhold til § 96, herunder en redegørelse for fusionens konsekvenser for opfyldelsen af den enkelte fonds formål, og hvordan de fusionerende fondes formål er beslægtede.

Stk. 2. Den fælles fusionsredegørelse skal være underskrevet senest ved udløbet af det regnskabsår, hvori tidspunktet for fusionens regnskabsmæssige virkning, jf. stk. 1, nr. 3, indgår. Overskrides fristen, vil Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed ikke kunne registrere fusionen.

Mellembalance

§ 93. Hvis den fælles fusionsredegørelse er underskrevet mere end 6 måneder efter udløbet af det regnskabsår, som fondens seneste årsrapport vedrører, skal der for den pågældende fond udarbejdes en mellembalance. Fondsmyndigheden kan dispensere fra dette krav.

Stk. 2. Mellembalancen, der skal udarbejdes i overensstemmelse med årsregnskabsloven, må ikke have en opgørelsesdato, der ligger mere end 3 måneder forud for underskrivelsen af den fælles fusionsredegørelse. Mellembalancen skal være revideret.

Vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling

§ 94. For hver af de fusionerende fonde udarbejder en eller flere uvildige sagkyndige vurderingsmænd en skriftlig erklæring om, hvorvidt kreditorerne i den enkelte fond må antages at være tilstrækkeligt sikrede efter fusionen i forhold til fondens nuværende situation.

Stk. 2. Vurderingsmændene udpeges efter § 33, stk. 2, 3. pkt. Hvis de fusionerende fondes bestyrelser ønsker at benytte en eller flere fælles vurderingsmænd, udpeges disse efter bestyrelsernes anmodning af skifteretten på det sted,

hvor den fortsættende fond har sit hjemsted. § 33, stk. 2, 4. pkt., finder tilsvarende anvendelse på vurderingsmændenes forhold til samtlige fusionerende fonde.

Stk. 3. Det er en betingelse for fondsmyndighedens tilladelse til fusionen, at erklæringen efter stk. 1 positivt udtaler, at kreditorerne i alle de deltagende fonde må antages at være tilstrækkeligt sikrede efter fusionen i forhold til fondenes nuværende situation.

Anmeldelse af fusion og indsendelse af dokumenter

§ 95. Erhvervsstyrelsen skal som registreringsmyndighed senest 4 uger efter underskrivelsen af den fælles fusionsredegørelse efter § 92 fra hver af de deltagende fonde have modtaget

- 1) anmeldelse af fusionen,
- 2) dokumentation for bestyrelsens beslutning om fusion, jf. § 91, stk. 4,
- 3) fælles fusionsredegørelse, jf. § 92,
- 4) eventuel mellembalance, jf. § 93,
- 5) vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling, jf. § 94, og
- 6) dateret vedtægt, hvis der som led i fusionen dannes en ny fond eller foretages vedtægtsændringer i den fortsættende fond.

Stk. 2. Anmeldelsen efter stk. 1 skal inkludere eventuelle konsekvensændringer i de registrerede oplysninger om fonden, for det tilfælde at fusionen tillades af fondsmyndigheden efter § 96.

Fondsmyndighedens tilladelse til fusionen

§ 96. Bestyrelsens beslutning om fusion kræver tilladelse fra fondsmyndigheden. Fondsmyndigheden giver tilladelse til fusionen, når betingelserne i § 91, stk. 2-8, § 92, stk. 1, § 93, § 94, stk. 3, og § 95, stk. 1, er opfyldt.

Fusionens retsvirkninger indtræden

§ 97. En ophørende fond anses for opløst, og dens rettigheder og forpligtelser anses for overgået som helhed til den fortsættende eller nye fond, når

- 1) tilladelse til fusionen er givet, jf. § 96, og
- 2) fusionen er registreret i Erhvervsstyrelsens it-system.

§ 98. Hvis en erhvervsdrivende fond, der opstår som led i en fusion, indgår en aftale, inden fonden er registreret, og er medkontrahenten vidende om, at fonden ikke er registreret, kan medkontrahenten, medmindre andet er aftalt, hæve aftalen, hvis registrering nægtes. Var medkontrahenten uvidende om, at fonden ikke var registreret, kan denne hæve aftalen, så længe fonden ikke er registreret.

Fusion af en erhvervsdrivende fond med dens helejede datterselskab(er)

§ 99. En moderfond kan overtage et helejet datterselskab, der er et aktie- eller anpartsselskab, således at fonden overtager datterselskabets aktiver og forpligtelser som helhed, hvorved datterselskabet opløses uden likvidation. Overdragelserne gennemføres uden kreditorernes samtykke.

Stk. 2. Beslutning om fusion træffes i fonden af bestyrelsen med forbehold for fondsmyndighedens tilladelse i henhold til § 104.

Stk. 3. § 91, stk. 6 og 7, finder tilsvarende anvendelse på en fond, der indgår i en fusion i henhold til stk. 1.

Stk. 4. Beslutning om fusion træffes i et ophørende datterselskab af selskabets centrale ledelsesorgan.

Stk. 5. Er et ophørende datterselskab i likvidation, kan fusion, jf. stk. 1, kun besluttes, hvis udlodning til fonden som kapitalejer endnu ikke er påbegyndt, og hvis generalforsamlingen senest samtidig træffer beslutning om at hæve likvidationen. Selskabslovens § 231 om genoptagelse finder herefter ikke anvendelse.

Stk. 6. Er et ophørende datterselskab under tvangsopløsning, kræver beslutning om fusion, jf. stk. 1, at skifteretten eller en af skifteretten udnævnt likvidator tiltræder dette.

Stk. 7. Et datterselskab under konkurs kan deltage i en fusion, jf. stk. 1, hvis kurator tiltræder dette.

Stk. 8. Hvis et ophørende datterselskab har afsluttet et regnskabsår inden tidspunktet, hvor dets rettigheder og forpligtelser regnskabsmæssigt skal anses for overgået til den fortsættende fond, og generalforsamlingen endnu ikke har godkendt årsrapporten for denne regnskabsperiode, skal generalforsamlingen godkende årsrapporten for denne regnskabsperiode senest samtidig med beslutningen om fusion.

Fælles fusionsredegørelse

§ 100. Bestyrelsen i fonden og det centrale ledelsesorgan i de deltagende datterselskaber opretter og underskriver i forening en fælles fusionsredegørelse, som skal indeholde oplysning og bestemmelser om

- 1) fondens og datterselskabernes navne og eventuelle binavne, herunder om et ophørende datterselskabs navn eller binavn skal indgå som binavn for den fortsættende fond,
- 2) fondens og datterselskabernes hjemsted,
- 3) tidspunktet, fra hvilket et ophørende datterselskabs rettigheder og forpligtelser regnskabsmæssigt skal anses for overgået til fonden, jf. stk. 2,
- 4) enhver særlig fordel, der gives medlemmerne af fondens eller datterselskabernes ledelse, og
- 5) en begrundelse for fusionen med henblik på tilladelse i henhold til § 104.

Stk. 2. Den fælles fusionsredegørelse skal for fonden og hvert af datterselskaberne være underskrevet senest ved udløbet af det regnskabsår, hvori tidspunktet for fusionens regnskabsmæssige virkning, jf. stk. 1, nr. 3, indgår. Overskrides fristen, vil Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed ikke kunne registrere fusionen.

Mellembalance

§ 101. § 93 finder tilsvarende anvendelse på fonden.

Stk. 2. Selskabslovens § 239 finder tilsvarende anvendelse på de deltagende datterselskaber.

Vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling

§ 102. For fonden og hvert af de i fusionen deltagende datterselskaber udarbejder en eller flere uvildige sagkyndige vurderingsmænd en skriftlig erklæring om, hvorvidt kreditorerne i fonden og det enkelte datterselskab må antages at være tilstrækkeligt sikrede efter fusionen i forhold til fondens og det enkelte datterselskabs nuværende situation.

Stk. 2. Vurderingsmændene udpeges efter § 33, stk. 2. Hvis fondens bestyrelse og det centrale ledelsesorgan i de deltagende datterselskaber ønsker at benytte en eller flere fælles vurderingsmænd, udpeges disse efter ledelsesorganernes anmodning af skifteretten på det sted, hvor den fortsættende fond har sit hjemsted. § 33 finder tilsvarende anvendelse på vurderingsmændenes forhold til samtlige fusionerende juridiske personer.

Stk. 3. Det er en betingelse for fondsmyndighedens tilladelse til fusionen, at erklæringen efter stk. 1 positivt udtaler, at kreditorerne i alle de deltagende juridiske personer må antages at være tilstrækkeligt sikrede efter fusionen i forhold til fondens og det enkelte datterselskabs nuværende situation.

Anmeldelse af fusion og indsendelse af dokumenter

§ 103. Erhvervsstyrelsen skal som registreringsmyndighed senest 4 uger efter underskrivelsen af den fælles fusionsredegørelse efter § 100 fra fonden og hvert af de deltagende datterselskaber have modtaget

- 1) anmeldelse af fusionen,
- 2) dokumentation for beslutningen om fusion, jf. § 99, stk. 2 og 4,
- 3) fælles fusionsredegørelse, jf. § 100,
- 4) eventuel mellembalance, jf. § 101,
- 5) vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling, jf. § 102, og
- 6) dateret vedtægt, hvis der som led i fusionen foretages vedtægtsændringer i fonden.

Stk. 2. Anmeldelsen efter stk. 1 skal inkludere eventuelle konsekvensændringer i de registrerede oplysninger om fonden, for det tilfælde at fusionen tillades af fondsmyndigheden efter § 104.

Fondsmyndighedens tilladelse til fusionen

§ 104. Bestyrelsens beslutning om fusion kræver tilladelse fra fondsmyndigheden. Fondsmyndigheden giver tilladelse til fusionen, når

- 1) fusionen ikke strider mod fondens vedtægt,
- 2) fusionen må antages at være i fondens interesse og
- 3) betingelserne i § 99, stk. 2 og 3, § 100, stk. 1, § 101, § 102, stk. 3, og § 103, stk. 1, er opfyldt.

Fusionens retsvirkningers indtræden

§ 105. Fusionen anses for gennemført, og hvert af de deltagende ophørende datterselskaber anses for opløst, og dets rettigheder og forpligtelser anses for overgået som helhed til fonden, når

- 1) tilladelse til fusionen er givet, jf. § 104, og
- 2) fusionen er registreret i Erhvervsstyrelsens it-system.

Grænseoverskridende fusion

§ 106. Erhvervsministeren kan fastsætte regler, hvorefter §§ 91-105 med de fornødne tilpasninger finder anvendelse på

- 1) en fusion af erhvervsdrivende fonde, hvor en erhvervsdrivende fond deltager i en fusion med en eller flere erhvervsdrivende fonde, der hører under et andet EU-/EØS-lands lovgivning, og som er sammenlignelig med en erhvervsdrivende fond omfattet af denne lov, og
- 2) en fusion, hvor en moderfond overtager et datterselskab, der svarer til et aktie- eller anpartsselskab, og som hører under et andet EU-/EØS-lands lovgivning.

Kapitel 12

*Opløsning**Beslutning om at træde i likvidation*

§ 107. Bestyrelsen træffer beslutning om frivillig opløsning ved likvidation under iagttagelse af § 89, stk. 2.

Stk. 2. Er en erhvervsdrivende fond ifølge vedtægten stiftet for et nærmere angivet tidsrum, kan beslutningen efter stk. 1 træffes af bestyrelsen alene.

Valg af likvidator

§ 108. Til at foretage likvidationen udpeger fondsmyndigheden efter indstilling fra bestyrelsen en eller flere likvidatorer, som træder i ledelsens sted. Denne lovs bestemmelser om ledelsen finder anvendelse på likvidator.

Stk. 2. Likvidator udpeges indtil videre. Fondsmyndigheden kan til enhver tid afsætte likvidator og udpege en ny likvidator.

Stk. 3. Bestyrelsen skal samtidig med beslutningen om, at fonden træder i likvidation, jf. § 107, stk. 1, træffe beslutning om indstilling af likvidator. Likvidator skal indstilles til Erhvervsstyrelsen samtidig med registreringen eller anmeldelsen til registrering af beslutningen om likvidation, jf. § 109, stk. 1.

Stk. 4. Likvidationen kan påbegyndes, når likvidator er registreret i Erhvervsstyrelsens it-system, jf. § 109, stk. 1. I perioden fra beslutningen om frivillig opløsning, jf. § 107, stk. 1, og til der er udpeget en likvidator, må den hidtidige ledelse alene foretage de dispositioner, der er nødvendige, og som kan gennemføres uden skade for fonden, herunder dens formål og interesser, samt fondens kreditorer.

Stk. 5. Likvidator må ikke have været medlem af ledelsen og skal være uafhængig i forhold til fondens formål og aktiviteter.

Anmeldelse af likvidation

§ 109. Beslutningen om at træde i likvidation skal registreres eller anmeldes til registrering, jf. § 12, stk. 1, når betingelserne i § 89, stk. 2, er opfyldt. Meddelelse om beslutningen skal senest samtidig med registreringen eller anmeldelsen til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed sendes til alle fondens kendte kreditorer.

Stk. 2. En fond, der er i likvidation, skal beholde sit navn med tilføjelsen »i likvidation«.

Stk. 3. Når der i en fond er truffet beslutning om at træde i likvidation, kan der ikke træffes beslutning om ændring af de registrerede forhold vedrørende fonden bortset fra

- 1) ændring af likvidator,
- 2) ændring af revisor,
- 3) kapitalforhøjelser,
- 4) ændring af hjemstedsadresse til likvidators adresse, hvis det ikke er muligt at komme i kontakt med fonden på den hidtidige hjemstedsadresse, eller hvis de konkrete omstændigheder undtagelsesvis taler herfor,
- 5) genoptagelse, jf. § 119, og
- 6) fusion, jf. § 91, stk. 6, og § 99, stk. 3, og eventuelle bestemmelser udstedt i medfør af § 106.

Stk. 4. Ændring af likvidator i henhold til stk. 3, nr. 1, kan alene træffes af fondsmyndigheden, jf. § 108, stk. 1. Beslutning om ændring af de i stk. 3, nr. 2-6, nævnte forhold kræver, at likvidator beslutter eller tiltræder ændringerne. Beslutning om ændring af forhold i henhold til stk. 3, nr. 2 og 4-6, skal endvidere godkendes af fondsmyndigheden.

Opfordring til kreditorerne

§ 110. Ved registrering og offentliggørelse i Erhvervsstyrelsens it-system af bestyrelsens beslutning om at træde i likvidation, jf. § 107, stk. 1, opfordres fondens kreditorer til at anmelde deres krav til likvidator senest 3 måneder fra datoen for offentliggørelsen.

Stk. 2. Likvidator kan tidligst optage boet til slutning, når fristen i stk. 1 er udløbet.

Stk. 3. Kan likvidator ikke anerkende en fordring som anmeldt, skal kreditor gives underretning herom. Kreditor skal underrettes om, at spørgsmålet skal indbringes for skifteretten på fondens hjemsted senest 4 uger efter underretningens afsendelse, hvis afgørelsen ønskes anfægtet.

Stk. 4. Fordringer, der anmeldes, efter at boet er optaget til slutning, dækkes ved midler, der endnu ikke er uddelt i henhold til vedtægten.

Aflæggelse af årsrapport under likvidation

§ 111. Bestemmelserne i denne lov og årsregnskabsloven om regnskabsaflæggelse og revision og om årsrapportens indsendelse til Erhvervsstyrelsen finder tilsvarende anvendelse på erhvervsdrivende fonde i likvidation.

Likvidators opgaver, herunder redegørelse for de vigtigste årsager til likvidationen

§ 112. Likvidator skal sikre den erhvervsdrivende fonds anliggender under likvidationen og sørge for at realisere fondens aktiver og indfri fondens forpligtelser. Fondens virksomhed kan af likvidator udelukkende fortsættes i den udstrækning, som er nødvendig for en rimelig afvikling af fonden.

Stk. 2. Likvidator skal have kendskab til den erhvervsdrivende fonds virksomhed eller fondsretlige forhold, som er tilstrækkelige til at løfte opgaven i forhold til dennes art og omfang.

Stk. 3. Likvidator skal snarest efter sin udpegning afgive en redegørelse til fondsmyndigheden for de vigtigste årsager

til likvidationen, herunder angive, om der er grund til at påbegynde undersøgelse med henblik på strafforfølgelse.

Godkendelse af likvidators vederlag og uddeling af fondens midler

§ 113. Likvidators fastsættelse af sit vederlag, der skal ske under hensyn til arbejdets omfang og boets beskaffenhed, det med arbejdet forbundne ansvar og de under de givne omstændigheder opnåede resultater, skal godkendes af fondsmyndigheden.

§ 114. Uddeling af likvidationsprovenu kan foretages, når fristen i § 110, stk. 1, er udløbet og gælden til alle kendte kreditorer er betalt, og når uddelingen af likvidationsprovenuet er godkendt af fondsmyndigheden.

Stk. 2. Når bobehandlingen er afsluttet, kan likvidator træffe beslutningen om endelig likvidation af fonden. Bobehandlingen må ikke afsluttes, før eventuelle tvister i henhold til § 110, stk. 3, er afgjort.

Stk. 3. Senest 2 uger efter likvidationens afslutning skal dette registreres eller anmeldes til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system. Likvidationsregnskabet med dokumentation for likvidationsprovenuet uddeling skal følge som bilag til registreringen eller anmeldelsen. Likvidationsregnskabet skal være revideret af en godkendt revisor. Herefter slettes fonden af Erhvervsstyrelsens register.

Tvangsopløsning

§ 115. Erhvervsstyrelsen kan som registreringsmyndighed under iagttagelse af § 89, stk. 1, anmode skifteretten på den erhvervsdrivende fonds hjemsted om at opløse fonden, hvis

- 1) fonden ikke rettidigt har indsendt godkendt årsrapport i behørig stand efter årsregnskabsloven,
- 2) fonden ikke har den bestyrelse eller revisor, der er foreskrevet i denne lov eller i vedtægten, og det ikke vurderes hensigtsmæssigt for fondsmyndigheden at udpege en ny bestyrelse eller revisor i overensstemmelse med § 47, stk. 2, eller § 69, stk. 2,
- 3) fonden ikke har registreret oplysninger om reelle ejere eller fonden har foretaget mangelfuld registrering i henhold til § 21 a,
- 4) fonden ikke har opbevaret dokumentation for oplysningerne om fondens reelle ejere eller fonden har opbevaret mangelfuld dokumentation i henhold til § 21 a,
- 5) fonden ikke har det hjemsted, der er foreskrevet i denne lov eller i vedtægten, eller
- 6) opløsning ikke bliver vedtaget i tilfælde, som er omfattet af § 67, stk. 4, eller § 118, stk. 2.

Stk. 2. Erhvervsstyrelsen kan som registreringsmyndighed fastsætte en frist, inden for hvilken fonden kan afhjælpe en mangel efter stk. 1. Afhjælpes manglen ikke senest ved udløbet af den fastsatte frist, kan Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed anmode skifteretten om at opløse fonden, jf. stk. 1.

Stk. 3. Bliver opløsning ikke vedtaget af bestyrelsen i tilfælde, hvor dette er påbudt i lovgivningen eller vedtægten, kan Erhvervsstyrelsen anmode skifteretten på fondens hjemsted om at opløse fonden.

§ 116. Erhvervsstyrelsen offentliggør beslutningen om at sende en erhvervsdrivende fond til tvangsopløsning i skifteretten i Erhvervsstyrelsens it-system.

Stk. 2. Fonden skal beholde sit navn med tilføjelsen »under tvangsopløsning«.

Stk. 3. Skifteretten kan udnævne en eller flere likvidatorer. Skifteretten kan tillige udnævne en revisor. For tvangsopløsningen gælder bestemmelserne om likvidation i dette kapitel, dog således at skifteretten eller den, som retten har bemyndiget hertil, træffer afgørelser om fondens forhold. Omkostningerne ved opløsningen betales om fornødent af statskassen.

Stk. 4. Når bobehandlingen er afsluttet, meddeler skifteretten dette til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed, som registrerer fondens opløsning i Erhvervsstyrelsens it-system.

§ 117. Når der er truffet beslutning om, at en erhvervsdrivende fond skal tvangsopløses, kan der ikke træffes beslutning om ændring af de registrerede forhold vedrørende fonden bortset fra

- 1) indsættelse eller ændring af skifteretsudnævnt likvidator, jf. § 116, stk. 3, 1. pkt.,
- 2) indsættelse eller ændring af skifteretsudnævnt revisor, jf. § 116, stk. 3, 2. pkt.,
- 3) genoptagelse, jf. § 120, eller
- 4) fusion, jf. § 91, stk. 7, og § 99, stk. 3, og eventuelle bestemmelser udstedt i medfør af § 106.

Stk. 2. Ændring af likvidator i henhold til stk. 1, nr. 1, kan alene træffes af skifteretten. Beslutning om ændring af de i stk. 1, nr. 2-4, nævnte forhold kræver, at skifteretten eller, hvis skifteretten har udnævnt en likvidator, den skifteretsudnævnte likvidator beslutter eller tiltræder ændringerne. Beslutning om ændring af forholdene i stk. 1, nr. 3 og 4, skal endvidere godkendes af fondsmyndigheden.

Stk. 3. I perioden fra fondens oversendelse til skifteretten, og til der enten er udpeget en likvidator eller fonden er opløst, må den hidtidige ledelse alene foretage de dispositioner, der er nødvendige, og som kan gennemføres uden skade for fonden, herunder dens formål og interesser, og fondens kreditorer.

Stk. 4. Den hidtidige ledelse er forpligtet til at bistå skifteretten og en eventuel likvidator udnævnt af skifteretten i fornødent omfang med oplysninger om fondens virke frem til likvidationens indtræden. Tilsvarende gælder fondens hidtidige revisor, hvis skifteretten ikke kan indhente oplysninger fra fondens hidtidige ledelse. Ledelsen og revisor skal give de oplysninger, som måtte være nødvendige for skifterettens, herunder en eventuelt udpeget likvidators, vurdering af bestående og fremtidige krav. I koncerner er ledelsen i datervirksomheder ligeledes forpligtet til at bistå skifteretten og en eventuel likvidator udnævnt af skifteretten, hvis fonden som modervirksomhed oversendes til tvangsopløsning.

Stk. 5. Skifteretten kan indkalde tidligere medlemmer af ledelsen og fondens hidtidige revisor til møde i skifteretten med henblik på indhentelse af oplysninger i henhold til stk. 4.

§ 118. Hvis en i medfør af § 25 iværksat granskning medfører, at granskningsmændene i den skriftlige beretning til fondsmyndigheden anbefaler, at den erhvervsdrivende fond opløses, skal bestyrelsen inden 4 uger efter at have modtaget kopi af granskningsberetningen indkalde til bestyrelsesmøde, hvor emnet er på dagsordenen.

Stk. 2. Indkalder bestyrelsen ikke til bestyrelsesmøde, eller beslutter bestyrelsen ikke at opløse fonden efter stk. 1, kan fondsmyndigheden foranledige fonden tvangsopløst efter reglerne i §§ 115-117.

Genoptagelse og reassumption

§ 119. En erhvervsdrivende fond kan besluttes genoptaget, hvis uddeling af likvidationsprovenu efter § 114 ikke er påbegyndt. Det er en betingelse for genoptagelsen, at der udpeges en bestyrelse og en revisor i overensstemmelse med denne lov og vedtægten, og at der udarbejdes en erklæring af en vurderingsmand, jf. § 33, stk. 2, om, at fondens grundkapital er til stede. Grundkapitalen skal nedskrives til det beløb, der er i behold. Er grundkapitalen herefter mindre end kravet i § 31, skal den bringes op til mindst dette beløb.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder også, hvis det under likvidationen viser sig, at de forhold, som har ført til beslutning om likvidationen, ikke længere foreligger. Likvidator skal i det tilfælde beslutte, at likvidationen hæves, og at fonden på ny træder i virksomhed.

Stk. 3. Beslutning om genoptagelse efter stk. 1 eller 2 skal godkendes af fondsmyndigheden. Beslutningen om genoptagelse skal registreres eller anmeldes til registrering, jf. § 12, stk. 1.

§ 120. § 119 finder tilsvarende anvendelse, når en erhvervsdrivende fond, der er under tvangsopløsning ved skifteretten, registrerer eller anmelder til registrering, jf. § 12, stk. 1, at skifteretsbehandlingen skal afbrydes, og at fonden skal genoptages.

Stk. 2. Er en fond oversendt til tvangsopløsning, er det en betingelse for genoptagelse af fonden, at de forhold, der begrundede oversendelsen til tvangsopløsning, er berigtiget. Berigtigelsen skal foretages senest samtidig med beslutningen om genoptagelse, jf. § 119, stk. 1. Dokumentation for de berigtigede forhold skal indsendes senest samtidig med registreringen eller anmeldelsen, jf. stk. 1. Hvis fonden på tidspunktet for anmodningen om genoptagelse endnu ikke har afleveret årsrapporter for regnskabsår, hvor indsendelsesfristen er udløbet, er modtagelsen af disse årsrapporter ligeledes en betingelse for genoptagelsen.

Stk. 3. Hvis skifteretten har udnævnt en likvidator, skal denne samtykke i genoptagelsen.

§ 121. Skifteretten kan bestemme, at boet efter en erhvervsdrivende fond, der efter afsluttet likvidation er slettet i Erhvervsstyrelsens it-system, jf. § 114, stk. 3, skal reassumeres, hvis der fremkommer yderligere midler til uddeling. Skifteretten kan endvidere bestemme, at reassumption skal finde sted, hvis der i øvrigt måtte være forhold, der giver anledning til at reassumere boet efter fonden.

Stk. 2. Den tidligere likvidator forestår bobehandlingen. Kan dette ikke ske, forestår skifteretten eller en likvidator, der er udpeget af skifteretten, bobehandlingen.

Stk. 3. Reassumption af bobehandlingen og dens afslutning skal være registreret eller anmeldt til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system senest 2 uger efter skifterettens bestemmelse herom.

Overgang til rekonstruktionsbehandling eller konkurs

§ 122. Begæring om rekonstruktionsbehandling eller konkurs kan kun indgives på fondens vegne af bestyrelsen, fondsmyndigheden eller, hvis fonden er i likvidation, af likvidator. Skifteretten giver Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed meddelelse om rekonstruktionsbehandling eller konkurs.

Stk. 2. Finder likvidator, at likvidationen ikke vil give fuld dækning til kreditorerne, skal likvidator indgive begæring om rekonstruktionsbehandling eller konkurs.

Stk. 3. Er en fond under tvangsopløsning i medfør af § 115, stk. 3, indgives begæring om rekonstruktionsbehandling eller konkurs af likvidator. Er ingen likvidator udnævnt, kan skifteretten af egen drift træffe afgørelse om rekonstruktionsbehandling eller konkurs.

Stk. 4. Når der er indgivet konkursbegæring, kan der ikke træffes beslutning om ændring af de registrerede forhold vedrørende fonden bortset fra ændringer vedrørende den skifteretsudnævnte revisor eller fusion, jf. § 91, stk. 8, og eventuelle bestemmelser udstedt i medfør af § 106.

Stk. 5. I en fond, hvori rekonstruktøren har overtaget ledelsen, kan der ikke træffes beslutning om ændring af de registrerede forhold vedrørende fonden bortset fra ændringer vedrørende revisor udpeget af rekonstruktøren.

§ 123. En erhvervsdrivende fond, der er under rekonstruktionsbehandling, skal beholde sit navn med tilføjelsen »under rekonstruktionsbehandling«.

Stk. 2. En erhvervsdrivende fond, der er under konkurs, skal beholde sit navn med tilføjelsen »under konkurs«.

Stk. 3. Konkursens slutning registreres i Erhvervsstyrelsens it-system, medmindre andet fremgår af skifterettens meddelelse herom.

Kapitel 13

Overgang mellem erhvervsdrivende og ikkeerhvervsdrivende fond m.v.

§ 124. Bliver en eksisterende fond omfattet af denne lov, eller ophører forudsætningerne for en undtagelse fra denne lov, skal det registreres eller anmeldes til registrering, jf. § 12, stk. 1. Som bilag til registreringen eller anmeldelsen skal vedlægges en redegørelse fra bestyrelsen, der begrundet, hvorfor fonden vurderes at være blevet registreringspligtig efter denne lov.

Stk. 2. Erhvervsstyrelsen afgør, om fonden er registreringspligtig efter denne lov. Kapitel 5 finder med undtagelse af § 27 ikke anvendelse ved en eksisterende fonds registrering som en erhvervsdrivende fond.

§ 125. Ophører en erhvervsdrivende fond med at være omfattet af denne lov, skal det registreres eller anmeldes til registrering, jf. § 12, stk. 1. Som bilag til registreringen eller anmeldelsen skal vedlægges en redegørelse fra bestyrelsen, der begrundet, hvorfor fonden ikke længere vurderes at være omfattet af denne lov.

Stk. 2. Når en fond ikke længere er omfattet af denne lov, slettes fonden af registeret for erhvervsdrivende fonde. Erhvervsstyrelsen underretter Civilstyrelsen herom.

Kapitel 14

Erstatning

§ 126. Stiftere og medlemmer af ledelsen, som under udførelsen af deres hverv forsætligt eller uagtsomt har tilføjet den erhvervsdrivende fond skade, er pligtige at erstatte den. Det samme gælder, når skaden er tilføjet tredjemand.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder tilsvarende anvendelse med hensyn til erstatningspligt for revisorer, vurderingsmænd eller granskningsmænd.

Stk. 3. Er et revisionselskab valgt til revisor, er både revisionselskabet og den revisor, som revisionen er overdraget til, erstatningsansvarlige.

§ 127. Beslutning om anlæggelse af søgsmål efter § 126, stk. 1, 1. pkt., mod medlemmer af ledelsen, revisorer, vurderingsmænd, granskningsmænd eller tredjemand kan træffes af bestyrelsen eller fondsmyndigheden.

§ 128. Erstatning efter § 126 kan nedsættes, når dette findes rimeligt under hensyn til skyldgraden, skadens størrelse og omstændighederne i øvrigt.

Stk. 2. Er flere samtidig erstatningspligtige, hæfter de solidarisk for erstatningen. Den, hvis erstatningsansvar er lempet efter reglerne i stk. 1, er dog kun ansvarlig med det nedsatte beløb. Har en af de erstatningspligtige betalt erstatningen, kan den pågældende afkræve hver enkelt af de medansvarlige dennes del under hensyntagen til størrelsen af den skyld, der måtte påhvile hver enkelt, og omstændighederne i øvrigt.

§ 129. Søgsmål mod medlemmer af ledelsen, revisorer, vurderingsmænd eller granskningsmænd kan anlægges ved retten på det sted, hvor fonden har sit hjemsted.

Kapitel 15

Klageadgang

§ 130. Afgørelser truffet af fondsmyndigheden eller af Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed i henhold til denne lov eller bestemmelser fastsat i henhold til denne lov, kan indbringes for Erhvervsankenævnet, senest 4 uger efter at afgørelsen er meddelt den pågældende. Afgørelserne kan indbringes for domstolene uden først at være indbragt for Erhvervsankenævnet.

Stk. 2. Fastsættelse af frist efter § 16, stk. 1, og meddelelse af fristforlængelse efter § 12, stk. 4, og afgørelser efter § 17, stk. 1, § 24, stk. 3, § 25, § 60, stk. 2, og § 75 kan dog ikke indbringes for højere administrativ myndighed.

Kapitel 16

Straffebestemmelser m.v.

§ 131. Er strengere straf ikke forskyldt efter anden lovgivning, straffes overtrædelse af denne lovs regler om registrering i Erhvervsstyrelsens it-system og om indsendelse af anmeldelser, vurderingsberetninger i henhold til § 62, stk. 2, og meddelelser til fondsmyndigheden eller Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed med bøde.

Stk. 2. Undlader medlemmer af ledelsen, revisor eller likvidator i rette tid at efterkomme de pligter, der ifølge denne lov eller bestemmelser fastsat i henhold til denne lov påhviler dem i forhold til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed eller fondsmyndigheden, kan Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed eller fondsmyndigheden som tvangsmiddel pålægge de pågældende daglige eller ugentlige bøder.

§ 132. Overtrædelse af §§ 5, 13 og 15, § 21 a, stk. 3, 5 og 6, § 26, stk. 2, § 34, stk. 2, § 37, stk. 3-5, § 38, § 42, stk. 3, §§ 49-51, § 52, stk. 3, § 53, stk. 4, § 54, §§ 56-59, § 61, § 62, stk. 1, §§ 63 og 65-67, § 76, stk. 2, § 77, § 78, stk. 1 og stk. 6, 4. pkt., § 80, § 83, 4. pkt., § 85, § 86, stk. 4, § 87, § 116, stk. 2 og §§ 117 og 123-125 straffes med bøde. Opretholdelse af dispositioner, der er truffet i strid med § 87, straffes med bøde.

Stk. 2. Er højere straf ikke forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der uberettiget videregiver eller anvender en adgangskode eller andet adgangsmiddel til at overvære eller deltage elektronisk, herunder stemme elektronisk, i et elektronisk bestyrelsesmøde, jf. § 56, stk. 2, 1. pkt.

Stk. 3. Er højere straf ikke forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der uberettiget videregiver eller anvender en adgangskode eller andet adgangsmiddel til at læse, ændre eller sende elektroniske meddelelser m.v. omfattet af bestemmelserne om elektronisk kommunikation i § 56, stk. 3.

Stk. 4. I forskrifter, der er fastsat i henhold til denne lov, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

Stk. 5. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens kapitel 5.

Stk. 6. Forældelsesfristen for overtrædelse af lovens bestemmelser eller regler udstedt i medfør af loven er 5 år.

Kapitel 17

Ikrafttræden og overgangsbestemmelser

§ 133. Erhvervsministeren fastsætter tidspunktet for denne lovs ikrafttræden, jf. dog stk. 2-14. Erhvervsministeren kan herunder fastsætte, at forskellige dele af loven træder i kraft på forskellige tidspunkter. § 24, stk. 1, træder dog i kraft den 1. december 2014.²⁾

Stk. 2. Erhvervsministeren bemyndiges samtidig til at ophæve lov om erhvervsdrivende fonde, jf. lovbekendtgørelse nr. 560 af 19. maj 2010 med senere ændringer. Erhvervsministeren kan herunder bestemme, at visse regler i lov om erhvervsdrivende fonde, jf. lovbekendtgørelse nr. 560 af 19.

maj 2010 med senere ændringer, forbliver i kraft, indtil de erstattes af regler i denne lov.

Stk. 3. Administrative forskrifter, der er udstedt i medfør af de hidtidige bestemmelser i lov om erhvervsdrivende fonde, jf. lovbekendtgørelse nr. 560 af 19. maj 2010 med senere ændringer, vedbliver at være i kraft, indtil de ændres eller ophæves.

Stk. 4. § 5, stk. 1 og 3, og §§ 28, 30 og 40 gælder ikke for erhvervsdrivende fonde stiftet før den 1. januar 1985. Dispensationer i henhold til § 67, stk. 2, 1. pkt., i lov om erhvervsdrivende fonde, jf. lovbekendtgørelse nr. 560 af 19. maj 2010 med senere ændringer, vedbliver at være gældende efter lovens ophævelse.

Stk. 5. Bestyrelsen skal ved førstkommande bestyrelsesmøde efter denne lovs ikrafttræden bringe vedtægten m.v. i overensstemmelse med denne lov, jf. dog stk. 6-14.

Stk. 6. Bestyrelsen skal ved førstkommande bestyrelsesmøde efter denne lovs ikrafttræden bringe bestyrelsens sammensætning i overensstemmelse med § 37, stk. 3 og 5. Igangværende udpegningsperioder skal respekteres, dog skal bestyrelsens sammensætning bringes i overensstemmelse med § 37, stk. 3 og 5, senest 4 år efter denne lovs ikrafttræden.

Stk. 7. I erhvervsdrivende fonde, der er stiftet før denne lovs ikrafttræden, og hvor ledelsen eller et tilsvarende organ og medlemmer af ledelsen eller et tilsvarende organ i fondens dattervirksomheder og i en virksomhed, som ikke er en dattervirksomhed, men i hvilken fonden og dennes dattervirksomhed udøver en betydelig indflydelse på virksomhedens driftsmæssige og finansielle ledelse, udpeger et mindretal af medlemmerne til bestyrelsen, er der ikke krav om, at bestyrelsen skal bringe bestyrelsens sammensætning i overensstemmelse med § 37, stk. 4. I erhvervsdrivende fonde, der er stiftet før denne lovs ikrafttræden, og hvor ledelsen eller et tilsvarende organ og medlemmer af ledelsen eller et tilsvarende organ i fondens dattervirksomheder og i en virksomhed, som ikke er en dattervirksomhed, men i hvilken fonden og dennes dattervirksomhed udøver en betydelig indflydelse på virksomhedens driftsmæssige og finansielle ledelse, udpeger mere end et mindretal af medlemmerne til fondens bestyrelse, skal bestyrelsens sammensætning bringes i overensstemmelse med 1. pkt., således at de pågældende alene udpeger et mindretal af bestyrelsens medlemmer. Igangværende udpegningsperioder skal respekteres, dog skal bestyrelsens sammensætning bringes i overensstemmelse med 1. pkt., senest 2 år efter denne lovs ikrafttræden.

Stk. 8. Udgøres flertallet af bestyrelsens medlemmer af ledelsesmedlemmer i fondens stiftervirksomhed, skal sammensætningen af bestyrelsen bringes i overensstemmelse med § 40, stk. 2, 2. pkt. Igangværende udpegningsperioder skal respekteres, dog skal bestyrelsens sammensætning bringes i overensstemmelse med § 40, stk. 2, 2. pkt., senest 2 år efter lovens ikrafttræden.

Stk. 9. Hvis bestyrelsen har truffet aftale med en administrator, skal aftalen bringes i overensstemmelse med § 43 senest 1 år efter denne lovs ikrafttræden.

Stk. 10. Bestyrelsen skal senest 1 år efter denne lovs ikrafttræden udarbejde en forretningsorden, jf. § 50.

Stk. 11. Bestyrelsen skal senest 1 år efter denne lovs ikrafttræden i vedtægten træffe beslutning om, hvorvidt formandens stemme eller ved formandens forfald næstformandens er afgørende ved stemmelighed, jf. § 53, stk. 3, jf. § 52, stk. 1.

Stk. 12. Bestemmelsen i § 69 om udpegning af revisor eller nødvendige vedtægtsændringer i forbindelse hermed skal opfyldes senest ved førstkommende årsregnskabsmøde efter denne lovs ikrafttræden.

Stk. 13. Fonde omfattet af § 39 i lov om erhvervsdrivende fonde, jf. lovbekendtgørelse nr. 560 af 19. maj 2010 med senere ændringer, skal inden 2 år fra denne lovs ikrafttræden vælge en godkendt revisor og foretage eventuelle nødvendige ændringer i vedtægten. I modsat fald skal den pågældende fond søge fondsmyndigheden om at blive undtaget efter § 3, stk. 2.

Stk. 14. Kapitel 11 om fusion finder ikke anvendelse på igangværende fusioner, hvor Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed ved denne lovs ikrafttræden har offentliggjort modtagelsen af en fusionsplan i henhold til § 23 i bekendtgørelse nr. 1064 af 17. november 2011 om opløsning, rekonstruktion, konkurs og fusion af erhvervsdrivende fonde (opløsningsbekendtgørelsen). For igangværende fusioner omfattet af 1. pkt. finder reglerne i opløsningsbekendtgørelsen anvendelse.

Kapitel 18

Ændringer i anden lovgivning

§§ 134-135. (Udelades)

Kapitel 19

Territorialbestemmelser

§ 136. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Lov nr. 554 af 7. maj 2019 (Ændring af reglerne om reelle ejere som følge af 5. hvidvaskdirektiv)³⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 13

Stk. 1. Loven træder i kraft den 10. januar 2020, jf. dog stk. 2.

Stk. 2-3. (Udelades)

Erhvervsstyrelsen, den 20. september 2019

P.M.V.
HENNING STEENSIG
VICEDIREKTØR

/ Christine Maxner

-
- ²⁾ Der er udstedt følgende bekendtgørelse om ikrafttræden i medfør af den nævnte bestemmelse: Bekendtgørelse nr. 1386 af 10. december 2014.
- ³⁾ Lovændringen vedrører fodnoten til lovens titel, § 18, stk. 2 og 4, § 21 a, § 21 d, § 115 stk. 1, og § 132, stk. 1.

Udskriftsdato: 11. januar 2022

BEK nr 1088 af 31/05/2021 (Gældende)

Bekendtgørelse om offentliggørelse af en række redegørelser efter årsregnskabsloven

Ministerium: Erhvervsministeriet

Journalnummer: Erhvervsmin.,
Erhvervsstyrelsen, j.nr. 2021-4606

Bekendtgørelse om offentliggørelse af en række redegørelser efter årsregnskabsloven

I medfør af § 77 a, stk. 2, § 77 b, stk. 2, § 99 a, stk. 9 og 10, § 99 b, stk. 8 og 9, § 99 c, stk. 9, § 99 d, stk. 4, § 107 b, stk. 4, § 107 c, stk. 2, § 107 d, stk. 6, og § 164, stk. 4, i årsregnskabsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 838 af 8. august 2019, som ændret ved lov nr. 741 af 30. maj 2020 fastsættes:

Offentliggørelse af oplysninger på virksomhedens hjemmeside

§ 1. Det skal oplyses i ledelsesberetningen i årsrapporten, hvis virksomheden har valgt at offentliggøre sin redegørelse på virksomhedens hjemmeside, jf. årsregnskabslovens § 77 a, § 77 b, § 99 a, § 99 b, § 99 c, § 99 d, § 107 b, § 107 c og § 107 d. For erhvervsdrivende fonde kan henvisningen for redegørelser efter § 77 a og § 77 b også anføres i noterne til årsrapporten.

Stk. 2. URL-adressen, hvor redegørelsen er offentliggjort, skal oplyses i tilknytning til oplysningen efter stk. 1. Med URL-adressen menes den internetadresse, der skal benyttes for at komme direkte til redegørelsen eller til den side, hvor samtlige offentliggjorte redegørelser er tilgængelige.

Stk. 3. Redegørelsen skal være tilgængelig på virksomhedens hjemmeside i sin helhed i uændret form i mindst 5 år på den URL-adresse, som er anført i årsrapporten, jf. stk. 1. For virksomheder, som har værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked i et EU-/EØS-land, skal redegørelsen være offentlig tilgængelig i mindst 10 år, i overensstemmelse med § 26, stk. 3, i lov om kapitalmarkeder. Hvis URL-adressen ændres i løbet af perioden, skal der være direkte viderestilling fra den oprindelige URL-adresse til den nye URL-adresse.

Stk. 4. Virksomheden er forpligtet til så vidt muligt at fastholde rådigheden over det domæne, på hvilken URL-adresse redegørelsen er offentliggjort frem til udgangen af 5-årsperioden henholdsvis 10-årsperioden, jf. stk. 3. Såfremt rådighed over domænet ikke er mulig, skal der henvises til den eller de nye URL-adresser i den førstkommende årsrapport.

§ 2. Redegørelsen, jf. § 1, stk. 1, skal offentliggøres som en samlet redegørelse for hvert enkelt lovkrav under følgende betegnelser: "Redegørelse for god fondsledelse, jf. årsregnskabslovens § 77 a", "Redegørelse for fondens uddelingspolitik, jf. årsregnskabslovens § 77 b", "Redegørelse for samfundsansvar, jf. årsregnskabslovens § 99 a", "Redegørelse for den kønsmæssige sammensætning af ledelsen, jf. årsregnskabslovens § 99 b", "Redegørelse for betalinger til myndigheder, jf. årsregnskabslovens § 99 c", "Redegørelse for politik for dataetik, jf. årsregnskabslovens § 99 d", "Redegørelse for virksomhedsledelse, jf. årsregnskabslovens § 107 b", "Redegørelse for virksomhedsledelse, jf. årsregnskabslovens § 107 c" og "Redegørelse for mangfoldighedspolitik, jf. årsregnskabslovens § 107 d". Redegørelsen skal holdes tydeligt adskilt fra eventuelle yderligere oplysninger om redegørelsesemnet på virksomhedens hjemmeside.

Stk. 2. Det skal oplyses i redegørelsen, at denne udgør en bestanddel af ledelsesberetningen i virksomhedens årsrapport. Gives henvisningen til redegørelsen for god fondsledelse eller redegørelsen for fondens uddelingspolitik i noterne, skal det oplyses i redegørelsen, at denne udgør en bestanddel af noterne i den erhvervsdrivende fonds årsrapport. Regnskabsperioden for den pågældende årsrapport skal angives. Redegørelsen skal dække samme periode som årsrapportens regnskabsperiode.

Stk. 3. For redegørelse for virksomhedsledelse efter henholdsvis årsregnskabslovens § 107 b eller § 107 c, skal det oplyses i redegørelsen, hvilke dele af redegørelsen der ikke er omfattet af revisionspåtegningen på virksomhedens årsrapport. Oplysningerne om kodeks for virksomhedsledelse, jf. årsregnskabslovens § 107 b, stk. 1, nr. 1-5, eller § 107 c, stk. 1, er ikke omfattet af revisionspåtegningen på virksomhedens årsrapport, medmindre virksomheden og revisor har aftalt andet.

Stk. 4. For redegørelse for god fondsledelse og redegørelse for fondens uddelingspolitik efter henholdsvis årsregnskabslovens § 77 a eller § 77 b, skal det oplyses i redegørelsen, hvilke dele af redegørelsen,

der ikke er omfattet af revisionspåtegningen på den erhvervsdrivende fonds årsrapport. Oplysninger om god fondsledelse, jf. årsregnskabslovens § 77 a og oplysninger om fondens uddelingspolitik, jf. årsregnskabslovens § 77 b, er ikke omfattet af revisionspåtegningen på den erhvervsdrivende fonds årsrapport, medmindre den erhvervsdrivende fond og revisor har aftalt andet.

§ 3. Redegørelser efter § 99 a, § 99 b, § 99 c, § 99 d, § 107 b, § 107 c og § 107 d skal være tilgængelige for kapitalejerne fra det tidspunkt, hvor årsrapporten er tilgængelig for kapitalejerne forud for den generalforsamling, hvor årsrapporten skal godkendes.

Stk. 2. Redegørelser efter § 77 a, § 77 b, § 99 a, § 99 b, § 99 c, § 99 d, § 107 b, § 107 c og § 107 d skal være tilgængelig på virksomhedens hjemmeside senest fra det tidspunkt, hvor årsrapporten er tilgængelig for offentligheden.

Revisors særlige pligter i forbindelse med offentliggørelse af redegørelser på virksomhedens hjemmeside

§ 4. Revisor skal påse, at ledelsesberetningen henholdsvis noterne indeholder de oplysninger, som følger af § 1, stk. 1 og 2.

§ 5. Revisor skal påse, at redegørelsen, der offentliggøres på virksomhedens hjemmeside, er benævnt som anført i § 2, stk. 1, og at redegørelsen indeholder de oplysninger, der følger af § 2, stk. 2-4.

Redegørelse i en supplerende beretning i årsrapporten

§ 6. Det skal oplyses i ledelsesberetningen i årsrapporten, hvis virksomheden har valgt at offentliggøre sin redegørelse efter årsregnskabslovens § 99 a, § 99 b eller § 99 c i en supplerende beretning i årsrapporten. For en redegørelse i en supplerende beretning finder § 2, stk. 1, 1. pkt. og § 2, stk. 2, tilsvarende anvendelse.

Offentliggørelse efter internationale retningslinjer eller standarder

§ 7. En virksomhed, der i henhold til årsregnskabslovens § 99 a, stk. 8, eller § 99 b, stk. 7, giver sin redegørelse efter internationale retningslinjer eller standarder, kan undlade at udarbejde en særskilt redegørelse i ledelsesberetningen i henhold til § 99 a og/eller § 99 b, såfremt alle de oplysninger, der kræves efter disse bestemmelser, fremgår af rapporten.

Stk. 2. Med oplysning om samfundsansvar efter visse internationale standarder og retningslinjer efter stk. 1, menes rapportering på én af følgende måder:

- 1) Rapportering i form af en fremskridtsrapport, som krævet af deltagende virksomheder i FN's Global Compact.
- 2) Rapportering i form af en rapport om ansvarlige investeringer, som det er krævet af underskrivere af de FN-støttede Principper for ansvarlige investeringer, PRI.
- 3) Rapportering efter den gældende standard, Global Reporting Initiative, GRI.

Stk. 3. Det skal oplyses i ledelsesberetningen i årsrapporten, hvis virksomheden har valgt at give sin redegørelse efter internationale retningslinjer eller standarder, jf. stk. 1. Redegørelsen skal dække samme periode som årsrapportens regnskabsperiode. Uanset sproget i virksomhedens årsrapport kan redegørelsen efter internationale retningslinjer eller standarder være på engelsk.

Stk. 4. En virksomhed, der anvender muligheden efter stk. 1 og 2, skal offentliggøre redegørelsen på virksomhedens egen hjemmeside, uanset at redegørelsen også er offentliggjort på hjemmesiden for den internationale organisation, der har udstedt de pågældende retningslinjer eller standarder. §§ 1 og 3 finder tilsvarende anvendelse.

Straf

§ 8. Overtrædelse af §§ 1-3 og §§ 6-7, straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning.

Ikrafttræden

§ 9. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. juli 2021.

Stk. 2. Bekendtgørelsen har virkning for regnskabsår, der begynder den 1. januar 2021 eller senere. Bekendtgørelsen kan dog anvendes for regnskabsår, der slutter den 30. juni 2021 eller senere.

Stk. 3. Bekendtgørelse nr. 959 af 13. september 2019 om offentliggørelse af en række redegørelser efter årsregnskabsloven ophæves.

Erhvervsstyrelsen, den 31. maj 2021

HENNING STEENSIG

/ Anne Frendrup Petersen

Udskriftsdato: 20. april 2021

BEK nr 1448 af 15/12/2014 (Gældende)

Bekendtgørelse om begrænset erhvervsdrift

Ministerium: Erhvervsministeriet

Journalnummer: Erhvervs- og Vækstmin.,
Erhvervsstyrelsen, j.nr. 2014-10303

Lovtidende A

2014

Udgivet den 20. december 2014

15. december 2014.

Nr. 1448.

Bekendtgørelse om begrænset erhvervsdrift

I medfør af § 2, stk. 3, i lov nr. 712 af 25. juni 2014 om erhvervsdrivende fonde fastsættes:

§ 1. En erhvervsdrivende fonds erhvervsdrift anses for begrænset eller omfatter kun en uvæsentlig del af fondens formue, hvis fonden opfylder et af nedenstående kriterier:

- 1) Fondens erhvervsræssige bruttoindtægter udgør mindre end 250.000 kr.,
- 2) fondens erhvervsræssige bruttoindtægter udgør mindre end 10 % af fondens samlede årlige indtægter, eller

- 3) fondens erhvervsræssige aktiver udgør mindre end 10 % af fondens samlede aktiver.

§ 2. Hvis en erhvervsdrivende fonds i tre på hinanden følgende regnskabsår ikke har opfyldt kriterierne i § 1, anses fonden ikke længere for at være en erhvervsdrivende fond omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde, jf. lovens § 125.

§ 3. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2015.

Erhvervsstyrelsen, den 15. december 2014

VICTOR KJÆR

/ Lars Bunch

Udskriftsdato: 20. april 2021

BEK nr 1452 af 15/12/2014 (Gældende)

Bekendtgørelse om oplysninger om vederlag m.v., som administrator modtager fra en erhvervsdrivende fond

Ministerium: Erhvervsministeriet

Journalnummer: Erhvervs- og Vækstmin.,
Erhvervsstyrelsen, j.nr. 2014-10303

Lovtidende A

2014

Udgivet den 20. december 2014

15. december 2014.

Nr. 1452.

Bekendtgørelse om oplysninger om vederlag m.v., som administrator modtager fra en erhvervsdrivende fond

I medfør af § 69, stk. 4, i årsregnskabsloven, jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 1253 af 1. november 2013, som ændret ved
lov nr. 712 af 25. juni 2014, fastsættes:

Oplysninger om vederlag m.v. til administrator

§ 1. Årsrapporten for en erhvervsdrivende fond skal angive det samlede vederlag m.v. for regnskabsåret til administrator, som omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde § 43. Hvis administrator har krav på pensionsbetaling, skal årsrapporten desuden angive de samlede pensionsforpligtelser. Er der fastsat særlige bonusordninger for administrator, skal det oplyses, hvilke ordninger bonussen omfatter, og hvad der er nødvendigt for at kunne vurdere værdien af bonusordningerne.

Stk. 2. Oplysninger efter stk. 1, skal desuden angives for det foregående regnskabsår.

§ 2. Er fonden moderfond i en koncern, skal der i årsregnskabet gives oplysninger om det samlede vederlag m.v., som administrator modtager i andre virksomheder i koncernen.

Ikrafttræden

§ 3. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2015.

Stk. 2. Bekendtgørelsen finder anvendelse for regnskabsår, der begynder den 1. januar 2015 eller senere.

Erhvervsstyrelsen, den 15. december 2014

VICTOR KJÆR

/ Lars Bunch

ANBEFALINGER FOR GOD FONDSLEDELSE

Juni 2020

Indhold

Forord	3
A. Indledning	3
B. Soft law og dens betydning	4
C. Følg eller forklar-princippet	4
D. Redegørelse	5
Anbefalinger for god Fondsledelse	7
1. Åbenhed og kommunikation	7
2. Bestyrelsens opgaver og ansvar	8
2.1. Overordnede opgaver og ansvar	8
2.2. Formanden og næstformanden for bestyrelsen	9
2.3. Bestyrelsens sammensætning og organisering	10
2.4. Uafhængighed	12
2.5. Udpegningsperiode	14
2.6. Evaluering af arbejdet i bestyrelsen og i direktionen	14
3. Ledelsens vederlag	15

Forord

A. Indledning

De erhvervsdrivende fonde har stor betydning for det danske samfund. Gennem deres ejerskab af de virksomheder, de kontrollerer, og de investeringer og den kapitalforvaltning, de i øvrigt foretager, har fondene indflydelse på dansk erhvervsliv og udviklingen af både større og mindre danske virksomheder.

Fondene er med til at fastholde produktion og dermed både arbejdspladser og eksport- og skatteindtægter i Danmark. Gennem deres uddelingsformål bidrager fondene endvidere til samfundets udvikling indenfor en lang række områder, herunder til forskning, kultur, uddannelse, miljø, socialt arbejde m.m. De erhvervsdrivende fonde har herved stor samfundsøkonomisk betydning.

Erhvervsdrivende fonde har et eller flere formål, der typisk er fastlagt af stifteren i fondens vedtægt. Det er bestyrelsens ansvar at sikre, at fondens ledelse alene varetager fondens formål og interesser, og at fonden forvaltes i overensstemmelse hermed.

Den grundlæggende forskel mellem erhvervsdrivende fonde og andre virksomheder er, at erhvervsdrivende fonde ikke har ejere. De erhvervsdrivende fonde har ikke

en generalforsamling, hvor ejerne beslutter, hvem der skal sidde i bestyrelsen, og som fører kontrol med, at bestyrelsen udfører sit hverv på forsvarlig måde, i overensstemmelse med ejernes ønsker.

Det overordnede mål med Anbefalingerne for god Fondsledelse er således at bidrage til, at ledelsen alene varetager fondens formål og interesser, og forvalter fonden i overensstemmelse med god skik ("best practice") for ledelse af erhvervsdrivende fonde.

Det er væsentligt for fondenes virke og omdømme, at offentligheden har tillid til, at fondene drives med ordentlighed og respekt for det omgivende samfund. Anbefalingerne for god Fondsledelse skal medvirke hertil blandt andet gennem anbefalinger om gennemsigtighed og åbenhed om bestyrelsens arbejde.

Varetagelsen af fondens interesser indebærer en pligt for bestyrelsen til at sikre, at aktivitets- og uddelingsformålet fremmes bedst muligt, samt at en eventuel direktion og øvrige ansatte alene varetager fondens interesser. Bestyrelsen skal endvidere varetage fondens interesser i forhold til fondens virksomheder og eventuelle

dattervirksomheder, blandt andet ved udøvelsen af et engageret ejerskab.

Det engagerede ejerskab betyder, at en fond, som ejer en eller flere dattervirksomheder, bidrager til ledelsen af virksomhederne ved udpegning af bestyrelsesmedlemmer i disse og ved at virke som det stabile fundament for virksomhedernes langsigtede udvikling. Bestyrelsen skal løbende følge dattervirksomhedernes udvikling.

Ledelse af erhvervsdrivende fonde skal ske kompetent og professionelt i overensstemmelse med stifters vilje, vedtægten og den til enhver tid gældende lovgivning. Kun herved kan der blandt relevante interessenter sikres fortsat tillid til de erhvervsdrivende fonde.

Anbefalingerne er et supplement til lovgivningen på erhvervsfundsområdet, herunder erhvervsfundsloven og årsregnskabsloven, som samlet fastsætter rammerne for omverdenens behov for åbenhed om ledelsen af de erhvervsdrivende fonde, og om blandt andet regnskabsaflæggelse, lovpligtige redegørelser samt oplysninger om uddelinger og aktiviteter. anbefalingerne har til formål at anviser "best practice" for bestyrelsesarbejde i erhvervsdrivende fonde.

Anbefalingerne er ikke en udtømmende opskrift på god ledelse af erhvervsdrivende fonde. Dertil er fondenes, og deres bestyrelses, udfordringer og forhold for forskellige.

Anbefalinger er den bedste reguleringsform, når det drejer sig om god ledelse af erhvervsdrivende fonde. Det kræver imidlertid, at samfundet, fondene og fondenes mange interessenter er positive over for anbefalingerne, har en positiv holdning til at højne god ledelse af erhvervsdrivende fonde, følger udviklingen på området og involverer sig i dialogen herom.

B. Soft law og dens betydning

Anbefalingerne er soft law, og er dermed mere fleksible end lovgivning (hard law). Mens regulering ved lov typisk beskriver en minimumstandard, afspejler soft law en højere standard end lovgivningen ved at være udtryk for "best practice". Soft law er endvidere kendetegnet ved en høj grad af frivillighed, hvilket giver anbefalingerne den fleksibilitet, der er nødvendig for, at de erhvervsdrivende fonde kan tilpasse principperne for god ledelse af erhvervsdrivende fonde til de enkelte fondes forhold.

Anbefalingerne giver derfor mulighed for, at den enkelte fond kan indrette sig, som den finder mest hensigtsmæssigt.

Anbefalingernes fleksibilitet er afgørende, idet der inden for god ledelse af erhvervsdrivende fonde ikke nødvendigvis kun er én rigtig løsning for alle erhvervsdrivende fonde.

Soft law er lettere at tilpasse, og er mere dynamisk end lovgivning, hvilket muliggør, at anbefalingerne til stadighed kan være tidsvarende.

C. Følg eller forklar-princippet

Redegørelsen for god fondsledelse skal udarbejdes ved brug af "følg eller forklar"-princippet i forhold til hver enkelt anbefaling.

"Følg eller forklar"-princippet er et bærende element i anbefalingerne, og er forankret i erhvervsfundslovens § 60. Eventuelle forklaringer skal vedrøre den enkelte anbefaling, og skal sætte læseren i stand til at forstå fondens ledelsesform.

Princippet betyder, at bestyrelsen i den enkelte erhvervsdrivende fond selv afgør, i hvilket omfang bestyrelsen ønsker at efterleve anbefalingerne.

Efterlever en erhvervsdrivende fond ikke en anbefaling, skal bestyrelsen for hver enkelt anbefaling forklare:

- *hvorfor* bestyrelsen har valgt at indrette sig anderledes, og
- *hvordan* man i stedet har valgt at indrette sig.

Manglende efterlevelse af en anbefaling er ikke et regelbrud, men udtryk for, at bestyrelsen konkret, og af grunde den har redegjort for, har valgt at indrette sig på en anden måde end den, der fremgår af anbefalingen.

Fondsmyndigheden kan, jf. erhvervsfondslovens § 60, stk. 2, pålægge bestyrelsen at redegøre for, hvorledes bestyrelsen forholder sig til anbefalingerne, hvis fonden:

- ikke forholder sig til en eller flere anbefalinger,
- ikke forklarer en afvigelse,
- giver en forklaring om en afvigelse, som er åbenbart grundløs eller uden mening, eller
- forklarer en afvigelse, men ikke forklarer, hvordan man i stedet har valgt at indrette sig.

D. Redegørelse

Bestyrelsen i en erhvervsdrivende fond skal udarbejde en redegørelse for god fondsledning, hvori bestyrelsen forholder sig til hver enkelt anbefaling i Anbefalingerne for god Fondsledning.

Bestyrelsen skal, jf. erhvervsfondslovens § 60, for hver enkelt anbefaling redegøre for, om fonden følger anbefalingen, eller forklare:

- *hvorfor* fonden ikke følger den konkrete anbefaling, og
- *hvordan* fonden i stedet har indrettet sig.

Redegørelsen skal, i henhold til årsregnskabslovens § 77 a, medtages:

- i ledelsesberetningen eller noterne i årsrapporten, eller
- på fondens hjemmeside med en præcis henvisning dertil i ledelsesberetningen eller noterne.

Bestyrelsen skal i sin redegørelse, jf. erhvervsfondslovens § 60, udelukkende forholde sig til anbefalingerne. Kommentarerne til anbefalingerne er alene til inspiration for bestyrelsens arbejde med anbefalingerne.

Oplysningerne i bestyrelsens redegørelse bør præsenteres på en overskuelig måde. Fraviges en anbefaling, skal forklaringen herpå vedrøre den enkelte anbefaling, og den bør være klar og fyldestgørende, således at den sætter læseren i stand til at forstå bestyrelsens valg og begrundelsen herfor.

Redegørelsen skal vedrøre samme periode som årsrapportens regnskabsperiode, og offentliggøres samtidig med årsrapporten.

Til brug ved udarbejdelsen af redegørelsen har Komitéen for god Fondsledning udarbejdet et skema, som de erhvervsdrivende fonde kan vælge at anvende. Skemaet kan findes på www.godfondsledning.dk. Anvendelse af samme struktur fra år til år gør det let for interessenterne at finde,

bearbejde og sammenligne informationerne. På komitéens hjemmeside findes også en række spørgsmål og svar, der fungerer som vejledning generelt og til de specifikke anbefalinger.

Anbefalingerne gælder alene for de erhvervsdrivende fonde, men kan med fordel tjene til inspiration for ikke-erhvervsdrivende fonde, andre selvejende institutioner og fondslignende foreninger m.v.

Anbefalinger for god Fondsledelse

1. Åbenhed og kommunikation

Den erhvervsdrivende fonds bevillingsmodtagere, støtteberettigede og øvrige interessenter (dattervirksomheder, associerede virksomheder, medarbejdere, samhandelspartnere og andre) har i forskelligt omfang behov for information og viden om fonden. Deres indsigt i og relation til fonden er afhængig af kvaliteten, omfanget og hyppigheden af den information, fonden offentliggør.

Gennemsigtighed og åbenhed er væsentligt for løbende at have mulighed for at vurdere og forholde sig til fonden.

Principper for kommunikation hjælper fonden til rettidigt at levere relevante, pålidelige og nøjagtige oplysninger af høj kvalitet.

Væsentlige oplysninger, herunder bestyrelsens lovpligtige redegørelse i relation til Anbefalingerne for god Fondsledelse, skal medtages i ledelsesberetningen eller noterne i årsrapporten, eller på fondens hjemmeside med en præcis henvisning dertil i ledelsesberetningen eller noterne.

1.1. Det **anbefales**, at bestyrelsen vedtager principper for ekstern kommunikation, som imødekommer behovet for åbenhed og interessenternes behov og mulighed for at opnå relevant opdateret information om fondens forhold.

”

Kommentar: Bestyrelsens forretningsorden kan med fordel indeholde en overordnet beskrivelse af principperne for ekstern kommunikation. Principperne bør fastlægge, hvem der udtaler sig til offentligheden på den erhvervsdrivende fonds vegne, og om hvilke forhold.

Det kan være relevant at offentliggøre de overordnede holdninger, procedurer og værdier, fonden kommunikerer efter.

Offentliggørelse af fondens kontaktperson(er) i fondens årsrapport og/eller på fondens hjemmeside understøtter, at det er enkelt og gennemskueligt for offentligheden at få kontakt med fonden.

2. Bestyrelsens opgaver og ansvar

Bestyrelsen skal varetage den overordnede og strategiske ledelse af fonden, og skal varetage fondens interesser i overensstemmelse med fondens formål. Medlemmerne af bestyrelsen skal handle uafhængigt af særinteresser.

Bestyrelsen skal fastlægge fondens strategiske mål og sikre, at de nødvendige forudsætninger for at nå disse mål er til stede i form af finansielle og kompetencemæssige ressourcer samt sikre en forsvarlig organisation af fonden og dens virke.

Vælger bestyrelsen at ansætte en direktion, skal bestyrelsen sikre, at der ansættes en kompetent direktion, samt fastlægge direktionens opgaver og ansættelsesforhold og arbejdsdelingen mellem bestyrelsen og direktionen. Det er bestyrelsens opgave at udøve kontrol med direktionen og at fastsætte retningslinjer for, hvorledes denne kontrol skal udøves.

Vælger bestyrelsen at have en administrator, skal bestyrelsen fastlægge administrators opgaver og rapportering til bestyrelsen. Bestyrelsen må ikke tildele en administrator ledeshverv, herunder f.eks. daglig ledelse, der typisk henhører under en direktør. Har fonden ikke en direktør, har bestyrelsen som et kollektivt ansvar for at varetage den daglige ledelse af fonden. Netop i den situation er det hensigtsmæssigt, at bestyrelsens forretningsorden klart redegør for, hvorledes opgaverne er fordelt mv.

Bestyrelsen skal sikre regelmæssig dialog og informationsudveksling mellem bestyrelsen og revisor.

2.1. Overordnede opgaver og ansvar

2.1.1 Det anbefales, at bestyrelsen med henblik på at sikre den erhvervsdrivende fonds virke i overensstemmelse med fondens formål og interesser mindst en gang årligt tager stilling til fondens overordnede strategi og uddelingspolitik med udgangspunkt i vedtægten.

Kommentar: Fondens strategi bør omfatte de områder, som er væsentlige for fondens virke, muligheder og udfordringer, på kort og lang sigt. Udgangspunktet for strategien er fondens formål som fastlagt i vedtægten. Strategidrøftelsen kan endvidere adressere fondens betydning for samfundet.

Strategien bør omfatte fondens erhvervmæssige aktiviteter. Sker fondens erhvervsaktiviteter gennem ejerskab af en eller flere virksomheder, bør strategien fastlægge, hvordan fonden i et engageret ejerskab af virksomhederne bedst understøtter fondens formål og virksomhedernes udvikling.

Strategien bør også omfatte bestyrelsens stillingtagen til uddelingsaktiviteterne, herunder hvordan bestyrelsen udmonter fondens formål. Bestyrelsen bør overveje formålet med uddelingerne, samt hvilken værdi fonden ønsker, at uddelingerne tilfører modtagerne og samfundet i øvrigt. I den forbindelse bør bestyrelsen forholde sig til, hvorledes fonden kommunikerer til sine interessenter om formålet med fondens uddelinger.

2.1.2 Det **anbefales**, at bestyrelsen løbende forholder sig til, om fondens kapitalforvaltning modsvarer fondens formål og behov på kort og lang sigt.

Kommentar: Bestyrelsen bør definere og løbende forholde sig til de overordnede principper, i henhold til hvilke bestyrelsen forvalter fondens kapital. De overordnede principper bør blandt andet vedrøre det forventede afkast, uddeleliger, likviditetsbehov i øvrigt samt tingen heraf blandt andet i forhold til fondens erhvervsaktivitet, udelingspolitik, investeringer og omkostninger. Bestyrelsen bør herunder forholde sig til målene med fondens investeringer, tilladte aktiv-typer, risikoprofil, risikospredning og kapitalberedskab i forhold til fondens virksomhed, samt overvågning og rapportering.

Fondens kapitalforvaltning bør helt overordnet sikre fondens langsigtede levedygtighed og mulighed for til stighed at opfylde sit formål og understøtte et eventuelt ejerskab af dattervirksomheder.

2.2. Formanden og næstformanden for bestyrelsen

Bestyrelsesformandens væsentligste opgaver er at sikre, at bestyrelsen varetager sine opgaver af ledelsesmæssig, strategisk og kontrolmæssig art.

Formanden bør sikre et effektivt bestyrelsesarbejde, herunder god kommunikation, med gode og konstruktive relationer i bestyrelsen og med en eventuel direktion.

Formanden bør endvidere sikre, at det enkelte medlems særlige viden og kompetencer bliver anvendt bedst muligt og til gavn for fonden.

2.2.1 Det **anbefales**, at bestyrelsesformanden organiserer, indkalder og leder bestyrelsesmøderne med henblik på at sikre et effektivt bestyrelsesarbejde og skabe de bedst mulige forudsætninger for bestyrelsesmedlemmernes arbejde, enkeltvis og samlet.

Kommentar: I bestyrelsens forretningsorden kan der med fordel fastlægges bestemmelser om, at der årligt vedtages et årshjul eller lignende, som indeholder en plan for årets møder og for hvilke emner, der skal behandles på de enkelte møder.

2.2.2 Det **anbefales**, at hvis bestyrelsen undtagelsesvis anmoder bestyrelsesformanden om at udføre særlige opgaver for den erhvervsdrivende fond ud over formandshvervet, bør der foreligge en bestyrelsesbeslutning herom, der sikrer, at bestyrelsen bevarer den uafhængige overordnede ledelse og kontrolfunktion. Der bør sikres en forsvarlig arbejdsdeling mellem formanden, næstformanden, den øvrige bestyrelse og en eventuel direktion.

Kommentar: I bestyrelsens forretningsorden kan der med fordel indgå en overordnet beskrivelse af formandens og næstformandens opgaver, pligter og ansvar.

En bestyrelsesbeslutning om, at formanden påtager sig enkeltstående opgaver, der ligger ud over formandens opgaver i henhold til lovgivningen og forretningsordenen, bør indeholde bestemmelser om de særlige forholdsregler, der samtidig er vedtaget til sikring af rolle- og ansvarsdelingen i bestyrelsen og mellem bestyrelsen og en eventuel direktion.

2.3. Bestyrelsens sammensætning og organisering

God ledelse af erhvervsdrivende fonde forudsætter, at bestyrelsen er hensigtsmæssigt sammensat i relation til de opgaver og det ansvar, bestyrelsen står overfor.

Bestyrelsen bør være sammensat således, at varetagelsen af opgaverne kan ske effektivt i en konstruktiv og kvalificeret dialog med en eventuel direktion. Det er væsentligt, at bestyrelsesmedlemmer alene varetager fondens interesser, og at hvert medlem altid handler uafhængigt af særinteresser. Dette gælder også medlemmer, der er udpeget af eksterne udpegningsberettigede.

Bestyrelsen definerer, hvilke kompetencer fonden har behov for, som supplement til vedtægtens eventuelle bestemmelser herom. Bestyrelsen vurderer løbende, om bestyrelsens sammensætning og medlemmernes kompetencer enkeltvis og samlet afspejler de krav og udfordringer, fondens situation og forhold stiller.

Udpegning af bestyrelsesmedlemmer ved selvsupplering kan rumme risiko for lukkethed og mangel på fornyelse, diversitet, kompetencer m.v.

Uanset hvordan bestyrelsen udpeges, må den sikre sig, at den er i stand til at efterleve lovgivningen og fondens vedtægt, herunder fondens formål og interesser, og dermed leve op til det ansvar, der påhviler bestyrelsen.

Mangfoldighed i relation til blandt andet erhvervs- og uddelingserfaring, alder og køn kan øge kvaliteten af arbejdet i bestyrelsen.

Det er vigtigt, at der ved fastlæggelse af bestyrelsens sammensætning sikres en god balance mellem kontinuitet og fornyelse blandt bestyrelsesmedlemmerne.

Bestyrelsen bør med passende mellemrum vurdere, om bestyrelsens sammensætning og medlemmernes kompetencer enkeltvis og samlet afspejler de krav, som fondens formål, herunder både erhvervs- og uddelingsformål, strategi, økonomiske stilling og forhold i øvrigt, stiller. I vurderingen bør også indgå bestyrelsesmedlemmernes evne og vilje til uvildigt og upartisk at varetage fondens formål.

Regelmæssig udskiftning bidrager med fornyelse, herunder fornyet perspektiv på fonden og dens ledelse.

Konstaterer bestyrelsen, at der er væsentlige svagheder i bestyrelsens sammensætning, påhviler det bestyrelsen af egen drift at tage initiativ til at ændre sammensætningen, om nødvendigt i dialog med fondsmyndigheden.

Et medlem af bestyrelsen kan i udpegningsperioden til enhver tid udtræde af bestyrelsen. Det er kun fondsmyndigheden, der kan afsætte et bestyrelsesmedlem i løbet af en udpegningsperiode.

2.3.1 Det **anbefales**, at bestyrelsen løbende og mindst hvert andet år vurderer og fastlægger, hvilke kompetencer bestyrelsen skal råde over for bedst muligt at kunne udføre de opgaver, der påhviler bestyrelsen.

2.3.2 Det **anbefales**, at bestyrelsen med respekt af en eventuel udpegningsret i vedtægten godkender en struktureret, grundig og gennemskuelig proces for udvælgelse og indstilling af kandidater til bestyrelsen.

Kommentar: Den forberedende proces for udvælgelse og indstilling af kandidater bør godkendes i bestyrelsen, og skal sikre varetagelsen af fondens formål.

Med henblik på at sikre, at bestyrelsen får tilført de for fonden rette kompetencer, kan det være hensigtsmæssigt, at der i bestyrelser med mange medlemmer, eller hvor nye udpegninger sker ved selvsupplering, nedsættes et nomineringsudvalg til at fremkomme med forslag til kandidater baseret på en struktureret proces.

Det kan være hensigtsmæssigt forud for nye udpegninger til bestyrelsen at have en dialog med en udpegningsberettiget om bestyrelsens vurdering af, hvilke kompetencer og egenskaber bestyrelsen skal råde over, enkeltvis og samlet, for bedst muligt at kunne udføre de opgaver, der påhviler bestyrelsen. Dialogen bør også omfatte forventningerne til andre væsentlige forhold, såsom tidsforbrug.

Bestyrelsen bør endvidere sikre en god on-boarding af nye bestyrelsesmedlemmer (og en eventuel direktør). Bestyrelsen bør blandt andet sørge for, at nye bestyrelsesmedlemmer modtager relevant information, herunder om eventuelle større projekter, udfordringer, risici m.v. i fonden og dens eventuelle dattervirksomheder.

2.3.3 Det **anbefales**, at bestyrelsesmedlemmer udpeges på baggrund af deres personlige egenskaber og kompetencer under hensyn til bestyrelsens samlede kompetencer, samt at der ved sammensætning og indstilling af nye bestyrelsesmedlemmer tages hensyn til behovet for fornyelse – sammenholdt med behovet for kontinuitet – og til behovet for mangfoldighed i relation til blandt andet erhvervs- og uddelingserfaring, alder og køn.

Kommentar: Det kan være hensigtsmæssigt for bestyrelsen løbende at forholde sig til succession i bestyrelsen og en eventuel direktion.

2.3.4 Det **anbefales**, at der årligt i ledelsesberetningen, og på den erhvervsdrivende fonds eventuelle hjemmeside, redegøres for sammensætningen af bestyrelsen, herunder for mangfoldighed, samt at der gives følgende oplysninger om hvert af bestyrelsens medlemmer:

- den pågældendes navn og stilling,
- den pågældendes alder og køn,
- dato for indtræden i bestyrelsen,

hvorvidt genvalg af medlemmet har fundet sted, og udløb af den aktuelle valgperiode,

- medlemmets eventuelle særlige kompetencer,
- den pågældendes øvrige ledelseshverv, herunder poster i direktioner, bestyrelser og tilsynsråd, inklusive ledelsesudvalg, i danske og udenlandske fonde, virksomheder, institutioner samt krævende organisationsopgaver,
- hvorvidt den pågældende ejer aktier, optioner, warrants og lignende i fondens dattervirksomheder og/eller associerede virksomheder,
- hvilke medlemmer, der er udpeget af myndigheder/tilskudsyder m.v., og
- om medlemmet anses for uafhængigt.

2.3.5 Det **anbefales**, at flertallet af bestyrelsesmedlemmerne i den erhvervsdrivende fond ikke samtidig er medlemmer af bestyrelsen eller direktionen i fondens dattervirksomhed(er), medmindre der er tale om et helejet egentligt holdingselskab.

”

Kommentar: Det væsentlige er, at der er en vis afstand til bestyrelsen i fondens dattervirksomheder, der driver erhvervsvirksomheden. Kun derved kan der etableres den nødvendige personadskillelse til sikring af, at fonden kan varetage sine ejerinteresser, og kontrollen med dattervirksomheden og dennes ledelse.

Der er ikke én governance-model, der nødvendigvis er den rigtige, idet det afhænger af de konkrete forhold for fonden og den/de virksomhed(er), som fonden ejer. Der er fordele og ulemper, uanset hvordan man indretter sig. Bestyrelsen bør derfor løbende forholde sig til den valgte governance-model.

Et helejet egentligt holdingselskab har typisk ikke selvstændige driftsaktiviteter ud over ejerskabet af de underliggende virksomheder. Når der ikke er selvstændige driftsaktiviteter, er der ikke samme risiko ved fuldstændigt sammenfald mellem bestyrelsen i fonden og bestyrelsen i dens helejede holdingselskab. I disse særlige tilfælde gælder anbefaling 2.3.5 alene mellem den erhvervsdrivende fond og dens driftsvirksomhed(er).

2.4. Uafhængighed

En passende del af bestyrelsens medlemmer bør være uafhængige. Bestyrelsen afgør, hvilke medlemmer, der i overensstemmelse med anbefalingen betragtes som uafhængige.

En bestyrelses uafhængighed skal vurderes ud fra dennes evne og vilje til uvildigt og upartisk at varetage fondens formål.

2.4.1 Det **anbefales**, at en passende del af bestyrelsens medlemmer er uafhængige.

Består bestyrelsen (eksklusiv medarbejdervalgte medlemmer) af

- op til fire medlemmer, bør mindst ét medlem være uafhængigt,
- mellem fem til otte medlemmer, bør mindst to medlemmer være uafhængige, eller
- ni til elleve medlemmer, bør mindst tre medlemmer være uafhængige, og så fremdeles.

Et bestyrelsesmedlem anses i denne sammenhæng ikke for uafhængig, hvis den pågældende f.eks.:

- er, eller inden for de seneste tre år har været, medlem af direktionen eller ledende medarbejder i fonden eller en væsentlig dattervirksomhed eller associeret virksomhed til fonden,
- inden for de seneste fem år har modtaget større vederlag, herunder uddelinger eller andre ydelser, fra fonden/koncernen eller en dattervirksomhed eller associeret virksomhed til fonden i anden egenskab end som medlem af fondens bestyrelse eller direktion,
- inden for det seneste år har haft en væsentlig forretningsrelation (f.eks. personlig eller indirekte som partner eller ansat, aktionær, kunde, leverandør eller ledelsesmedlem i virksomheder med tilsvarende forbindelse) med fonden/koncernen eller en dattervirksomhed eller associeret virksomhed til fonden,
- er, eller inden for de seneste tre år har været, ansat eller partner hos ekstern revisor,
- har været medlem af fondens bestyrelse eller direktion i mere end 12 år,

- er i nær familie med eller på anden måde står personer, som ikke betragtes som uafhængige, særligt nær,
- er stifter eller væsentlig gavegiver, hvis fonden har til formål at yde støtte til disses familie eller andre, som står disse særligt nær, eller
- er ledelsesmedlem i en organisation, en anden fond eller lignende, der modtager eller gentagne gange inden for de seneste fem år har modtaget væsentlige donationer fra fonden.

Kommentar: De nævnte kriterier kan ikke betragtes som udtømmende.

Det er bestyrelsens ansvar konkret at vurdere medlemmernes reelle uafhængighed. Bestyrelsen bør ved anvendelse af uafhængighedskriterierne lægge vægt på det reelle snarere end det formelle.

En erhvervsdrivende fond er karakteriseret ved at være selvejende og uden generalforsamling, hvorved der er et fravær af direkte kontrol med bestyrelsen. Det er derfor væsentligt, at der blandt bestyrelsens medlemmer er en indbyrdes uafhængighed, således at bestyrelsen i sin helhed kan føre en nødvendig selvkontrol og foretage en uvildig evaluering af nuværende og tidligere beslutninger.

Bestyrelsen må ikke være påvirket af andre interesser end varetagelsen af fondens formål, således som stifters vilje fremgår af vedtægten.

De nævnte kriterier gælder ikke i forhold til vurderingen af uafhængighedskriteriet i erhvervsfondslovens § 1, stk. 2, hvoraf fremgår, at der i erhvervsdrivende fonde skal være en i forhold til stifter selvstændig ledelse.

2.5. Udpegningsperiode

Bestyrelsen bør med passende mellemrum forholde sig til vedtægtens bestemmelse om bestyrelsesmedlemmernes udpegningsperiode. Afhængig af fondens størrelse, aktivitet og formål kan en udpegningsperiode på to år være for kort tid til, at et nyt medlem af bestyrelsen kan sætte sig ind i fondens forhold, og kan derfor være uhensigtsmæssig. Omvendt vil en for lang udpegningsperiode kunne modvirke, at der i bestyrelsen er den fornødne dynamik og fornyelse.

2.5.1 Det anbefales, at bestyrelsens medlemmer som minimum udpeges for en periode på to år, og maksimalt for en periode på fire år.

”

Kommentar: Ved at have en udpegningsperiode, der ikke er for lang, skærpes bestyrelsens opmærksomhed på spørgsmålet om bestyrelsens sammensætning og fornyelse.

En passende udpegningsperiode har således blandt andet til formål at sikre, at bestyrelsen er sammensat, så den til enhver tid bedst muligt matcher fondens formål, muligheder og udfordringer. En passende udpegningsperiode er endvidere med til at sikre uafhængighed. Der bør være en fornuftig balance mellem

udskiftning og kontinuitet i bestyrelsen.

Udpegnings af bestyrelsesmedlemmer kan ske ved selvsupplering, eller ved at en tredjepart (en udpegningsberettiget) uden for bestyrelsen udpeger et eller flere bestyrelsesmedlemmer. Et eventuelt genvalg bør ske aktivt. Ved selvsupplering bør det ske ved afstemning i bestyrelsen, og som udgangspunkt på bestyrelsens årsregnskabsmøde.

2.5.2 Det anbefales, at der for medlemmerne af bestyrelsen fastsættes en aldersgrænse, som offentliggøres i ledelsesberetningen eller på fondens hjemmeside.

”

Kommentar: En aldersgrænse understøtter fornyelse i bestyrelsen såvel som bestyrelsens stillingtagen til bestyrelsens sammensætning og kompetencer.

Medlemmer af en stifterfamilie kan undtages fra en sådan aldersgrænse.

En aldersgrænse er ikke i strid med reglerne om forbud mod forskelsbehandling, da et bestyrelseshverv ikke er et ansættelsesforhold.

2.6. Evaluering af arbejdet i bestyrelsen og i direktionen

Evalueringen skal danne grundlag for en kontinuerlig forbedring af bestyrelsesarbejdet, og skal sikre, at bestyrelsen til stadighed har den rette sammensætning, samt at der sker en løbende fornyelse. Det kan

overvejes at inddrage ekstern bistand i evalueringsprocessen, evt. med intervaller.

2.6.1 Det anbefales, at bestyrelsen fastlægger en evalueringsprocedure, hvor bestyrelsen, formanden og de individuelle medlemmers bidrag og resultater årligt evalueres, og at resultatet drøftes i bestyrelsen.

2.6.2 Det anbefales, at bestyrelsen én gang årligt evaluerer en eventuel direktion og/eller administrators arbejde og resultater efter forud fastsatte klare kriterier.

Kommentar: Bestyrelsen bør med passende mellemrum vurdere sin egen indsats: Har bestyrelsen nået sine mål? Hvordan fungerer samarbejdet og kommunikationen i bestyrelsen og mellem bestyrelsen og en eventuel direktion og/eller administrator? Bestyrelsen og en eventuel direktion bør på forhånd aftale, hvordan evalueringen skal ske. Karakteren og omfanget af evalueringsproceduren må afhænge af fondens situation.

I henhold til erhvervsfondsloven skal bestyrelsen som grundlag for sit arbejde have en skriftligt udformet forretningsorden. I bestyrelsens forretningsorden kan der med fordel indgå en overordnet beskrivelse af, hvordan evalueringen af bestyrelsesarbejdet gennemføres.

Direktører eller administratorer, som er medlemmer af bestyrelsen, bør ikke deltage i bestyrelsens evaluering af henholdsvis direktionen og/eller administrator, da de i denne sammenhæng er inhabile.

3. Ledelsens vederlag

Særligt i erhvervsdrivende fonde, der ikke har ejere og dermed ingen generalforsamling, der kan udøve kontrol, er det vigtigt med gennemsigtighed og åbenhed om alle væsentlige forhold vedrørende principperne for og størrelsen af bestyrelsens og en eventuel direktionens vederlag.

3.1.1 Det anbefales, at medlemmer af bestyrelsen i erhvervsdrivende fonde aflønnes med et fast vederlag, samt at medlemmer af en eventuel direktion aflønnes med et fast vederlag, eventuelt kombineret med bonus, der ikke bør være afhængig af regnskabsmæssige resultater. Vederlaget bør afspejle det arbejde og ansvar, der følger af hvervet.

Kommentar: Bestyrelsesvederlaget omfatter alle ydelser, og ydes for ansvaret og arbejdsindsatsen forbundet med bestyrelseshvervet. Vederlag omfatter således løn, bonus eller lignende ordninger samt eventuelle indbetalinger til pension, men også andre ydelser som f.eks. fri bil, bolig, telefon, internet eller lignende.

Hvervet som bestyrelsesmedlem i en fond indebærer en særlig forpligtelse til at sikre, at bestyrelsens beslutninger om vederlag alene sker til opfyldelse af fondens formål og interesser, og således alene modsvarer ansvaret og arbejdsindsatsen forbundet med bestyrelseshvervet.

Det er endvidere bestyrelsens ansvar, at vederlag, herunder bonus, til medlemmer af en eventuel direktion er passen-

de i forhold til direktionens arbejde og ansvar, samt fondens økonomiske stilling.

Principperne for vederlag til medlemmer af bestyrelsen og en eventuel direktion skal understøtte en hensigtsmæssig langsigtet udvikling for fonden i overensstemmelse med fondens formål.

Vederlag til medlemmer af bestyrelsen kan være af symbolsk størrelse, ligesom bestyrelseshvervet kan være ulønnet.

Er et medlem af fondens bestyrelse ansat i eller direktør for fondens dattervirksomhed(er), er der ikke noget til hinder for, at den pågældende som led i ansættelsesforholdet modtager incitamentsafklønning i fondens dattervirksomhed(er) svarende til andre på sammenligneligt niveau.

Fondsbestyrelsen bør, som led i fondens engagerede ejerskab af dens dattervirksomhed(er), forholde sig til dattervirksomhedens(ernes) principper for vederlæggelse af dens bestyrelse og direktion.

3.1.2 Det anbefales, at der i årsregnskabet gives oplysning om det samlede vederlag, som hvert enkelt medlem af bestyrelsen og en eventuel direktion modtager fra den erhvervsdrivende fond og fra fondens dattervirksomheder og associerede virksomheder. Endvidere bør der oplyses om eventuelle andre vederlag, som bestyrelsesmedlemmer og en eventuel direktion modtager for udførelse af andet arbejde eller opgaver for fonden, fondens dattervirksomheder eller associerede virksomheder, bortset

fra medarbejderrepræsentanters vederlag som ansatte.

Kommentar: Da erhvervsdrivende fonde ikke har ejere, er det væsentligt, at der er transparens om den samlede vederlæggelse af bestyrelsen og en eventuel direktion.

Der er ikke noget til hinder for, at bestyrelsen indgår aftaler om pension til direktionen i fonden. Der kan dog ikke tildeles pension til medlemmer af bestyrelsen, jf. forarbejderne til erhvervsfondslovens § 49, da der ikke er tale om et ansættelsesforhold, som vederlægges med løn, hvoraf der kan optjenes pension.

Er der aftalt pensions- og eller fratrædelsesordninger anses sådanne for omfattet af vederlagsoplysningerne. Fratrædelsesordninger omfatter et bredt område inkl. opsigelsesvarsel og eventuel optjening heraf, fratrædelsesgodtgørelse, ”change of control”-aftaler, forsikrings- og pensionsordninger, pensionsindbetalinger efter fratrædelse med videre.

Fonden følger også anbefalingen, hvis oplysningerne i stedet afgives i en særskilt vederlagsrapport, der offentliggøres på fondens hjemmeside, og hvortil der henvises i årsrapporten.

Komitéen for god

FONDSLEDELSE

**SEKRETARIATET:
ERHVERVSSTYRELSEN**
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
Tlf.: 35 29 10 00

godfondsledelse@erst.dk
www.godfondsledelse.dk

Fonde

Fonde er kendetegnet ved ikke at have nogle ejere. Fonde betegnes sommetider også legater, stiftelser eller selvejende institutioner.

Opdateret 10. november 2022

Indhold

1. Indledning	1
2. Hvornår er en fond erhvervsdrivende	2
3. Stiftelse af en erhvervsdrivende fond	2
4. Hvad skal registreres.....	3

1. Indledning

En fond er defineret ved følgende karakteristika:

- En formue, der er uigenkaldeligt udskilt fra stifterens formue
- Et eller flere bestemte formål
- Rådighedsbeføjelserne tilkommer en selvstændig ledelse
- Fonden kan som sådan erhverve rettigheder og indgå forpligtelser, dvs. at den er et selvstændigt retssubjekt
- Ingen fysisk eller juridisk person uden for fonden har ejendomsretten til fondens formue, dvs. at ejendomsretten til fondens formue tilkommer fonden som sådan

Fonde kan være erhvervsdrivende eller ikke-erhvervsdrivende.

Fonde kan desuden være underlagt andet offentligt tilsyn og økonomisk kontrol, som medfører, at de falder uden for anvendelsesområdet for de to fondslove.

Erhvervsdrivende fonde reguleres af lov om erhvervsdrivende fonde og er underlagt tilsyn af Erhvervsstyrelsen.

For erhvervsdrivende fonde er vedtægten (fundatsen) det centrale dokument, da det er udtryk for stifters vilje og hensigter med fonden.

Vedtægten fastlægger fondens formål, aktiviteter, ledelsesforhold og uddelinger.

Overordnede krav til en erhvervsdrivende fond

- Fonden skal have erhvervsdrift af et tilstrækkeligt omfang
- Formålet skal kunne efterleves i længere årrække
- Bestyrelsen skal være uafhængig af fondens stiftere og væsentlige bidragsydere, hvilket betyder, at en passende andel af bestyrelsesmedlemmerne, skal have den fornødne uafhængighed og selvstændighed
- Fonden skal registreres hos Erhvervsstyrelsen
- Grundkapitalen i en erhvervsdrivende fond skal være mindst 300.000 kr.
- Fonden skal aflægge en revideret årsrapport efter årsregnskabsloven
- Bestyrelsen skal hvert år redegøre for, hvordan den forholder sig til de af Komitéen for god Fondsledelse udarbejdede anbefalinger for god fondsledelse
- Fonden skal en gang om året indsende en legatarfortegnelse til Erhvervsstyrelsen

2. Hvornår er en fond erhvervsdrivende

Det fremgår af erhvervsfondsloven, hvornår en fond er erhvervsdrivende, og om den eventuelt er undtaget fra loven. En fond er som udgangspunkt erhvervsdrivende, hvis den:

- Overdrager varer eller yder tjenesteydelser e.l.
- Sælger eller udlejer fast ejendom
- Har bestemmende indflydelse over en erhvervs virksomhed

En fond anses ikke for erhvervsdrivende, hvis den virksomhed, fonden udøver eller har bestemmende indflydelse over, er af begrænset omfang eller kun omfatter en uvæsentlig del af fondens samlede formue.

Fonde, som er oprettet ved lov eller i henhold til lov, og fonde, som er underlagt andet tilsyn og kontrol af en offentlig myndighed i henhold til andet lovgivning, er ikke erhvervsdrivende fonde omfattet af erhvervsfondsloven selvom fonden har erhvervsmæssige aktiviteter.

Erhvervsstyrelsen kan i tvivlstilfælde afgøre, om en fond er omfattet af erhvervsfondsloven.

3. Stiftelse af en erhvervsdrivende fond

Der er en række krav til, hvem der kan stifte en fond:

- Der kan være en eller flere stiftere, som kan være fysiske eller juridiske personer
- Stifterne må ikke være under rekonstruktionsbehandling eller konkurs
- Hvis stifter er en fysisk person, skal personen være myndig og må ikke være under værgemål efter § 5 i værgemålsloven eller under samværgemål efter § 7 i værgemålsloven
- Hvis stifter er en juridisk person, skal denne have retsevne, dvs. være beføjet til at erhverve rettigheder, indgå forpligtelser og være part i retssager
- En enkeltmandsvirksomhed kan ikke være stifter, da den ikke har selvstændig retsevne
- Der stilles ikke krav til en stifters nationalitet eller bopæl

4. Hvad skal registreres

- **Navn og eventuelle binavne på fonden.** Ordet "fond" skal indgå i navn og binavne. Navnet skal tydeligt adskille sig fra navnet på andre fonde og virksomheder, der er registreret i Erhvervsstyrelsens it-system, og må ikke være egnet til at vildlede.
- **Branche og eventuelle bibrancher**
- **Adresse og hjemstedskommune.** Fondens hjemsted kan også stå i vedtægten, men det er ikke et krav.
- **Stiftelsesdato,** som skal være identisk med datoen for fondens første vedtægt
- **Formål,** der typisk er udtryk for den aktivitet, som fonden skal varetage for at optjene et overskud til uddelinger. En fond skal have et eller flere bestemte formål. Det er derfor ikke tilstrækkeligt blot at angive, at fonden skal drive erhvervsvirksomhed el.lign.
- **Tegningsregel,** som beskriver hvem i ledelsen, der kan skrive under på fondens vegne og dermed indgå forpligtende aftaler for fonden i situationer, der ligger udenfor fondens daglige drift. Tegningsretten kan ikke begrænses i forhold til bestemte dispositioner, som f.eks. salg eller pantsætning af fast ejendom, sikkerhedsstillelse, optagelse af lån e.l.
- **Regnskabsår og første regnskabsperiode.** Regnskabsåret er altid 12 måneder. Den første regnskabsperiode kan omfatte et kortere eller længere tidsrum end 12 måneder, dog højst 18 måneder.
- **Grundkapitalens størrelse og hvorvidt den er indbetalt kontant eller i andre værdier.** Hvis grundkapitalen er indbetalt i andre værdier end kontanter, skal der som udgangspunkt vedlægges en vurderingsberetning fra en godkendt revisor.
- **Navn, funktion i fonden, CPR-nummer og adresse for bestyrelsesmedlemmer og eventuelle direktører og suppleanter.** Oplysning om CPR-nummer eller tilsvarende id-nummer og statsborgerskab offentliggøres ikke. For personer, der har registreret navne- og adressebeskyttelse i CPR, offentliggøres adressen ikke.
- **Navn og CVR-nr. eller CPR-nr. for fondens revisor**
- **Reelle ejere.** Bestyrelsesmedlemmer anses altid for reelle ejere og registreres derfor automatisk som reelle ejere. Derudover skal eventuelle særligt begunstigede personer, der nyder godt af fondens uddelinger, eller den gruppe af personer, i hvis hovedinteresse fonden er oprettet eller fungerer, også registreres som reelle ejere.

Når du registrerer fonden, skal du vedhæfte:

- **Dateret og underskrevet vedtægt.** Stifteren eller stifterne skal underskrive vedtægten før stiftelsen er gyldig.
- **Eventuelle dokumenter, hvortil der henvises i vedtægten, men hvis hovedindhold ikke er gengivet i vedtægten.**
- **Eventuelle andre dokumenter oprettet i anledning af stiftelsen eller andet retligt grundlag for fondens oprettelse (testamente, gavebrev eller andet).**
- **Dokumentation for fondens erhvervsdrift i form af følgende**
 - En uddybende beskrivelse af arten og omfanget af fondens erhvervsdrift, herunder i hvilken udstrækning erhvervsdriften sker på almindelige markedsmæssige vilkår.

- Et overslag over de kommende 3-5 års forventede erhvervsmæssige bruttoindtægter og eventuelt en simpel balance over fondens aktiver og passiver.
- **Oplysning om, hvorvidt fonden modtager offentlige tilskud, og om fonden er underlagt andet offentligt tilsyn.**
- **Dokumentation for grundkapitalens indbetaling.** En revisor, advokat eller bank kan inviteres til at godkende kapitalen ved at indtaste deres e-mail under 'Godkend kapital i virksomhedsregistrering' i 'Start Virksomhed' på Virk. Hvis grundkapitalen er indbetalt i andre værdier end kontanter, skal der som udgangspunkt vedlægges en vurderingsberetning fra en godkendt revisor.
- Hvis stifteren er en udenlandsk virksomhed, skal der vedlægges et **registreringsbevis** for virksomheden samt virksomhedens **registreringsnummer**.
- For personer, som ikke har dansk CPR-nummer, skal der indtastes **pasnummer** eller **nummer fra identitetskort**, der kan anvendes ved indrejse i et Schengenland, samt oplysning om **adresse, fødselsdato og statsborgerskab ved fødslen**. Kopi af **pas** eller nationalt **identifikationskort**, der kan anvendes ved indrejse i et Schengenland, skal vedlægges registreringen. Desuden skal den pågældendes **køn** angives.

Fonden skal registreres digitalt i Erhvervsstyrelsens selvbetjeningsløsning på virk.dk senest 2 uger efter stiftelsen.

Stiftelse af en erhvervsdrivende fond

I denne vejledning beskrives kravene til stiftelse af en erhvervsdrivende fond.

Version | Seneste opdatering 1. december 2015

§ Lovgrundlag

'Erhvervsfundsloven' →

Virk Selvbetjening

Registrér fond på 'Start virksomhed' på Virk →

Indhold

1.	Indledning	1
2.	Stiftelse.....	1
3.	Registrering af en erhvervsdrivende fond	4
4.	Vedhæft dokumentation	5

1. Indledning

Det er vigtigt at være opmærksom på, at denne vejledning alene beskriver forholdene for erhvervsdrivende fonde omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde.

Erhvervsstyrelsen skal gøre opmærksom på, at det i tvivlstilfælde er styrelsen, der afgør, om en fond er omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde.

Er fonden en ikke-erhvervsdrivende fond, skal fonden anmeldes til Civilstyrelsen.

En erhvervsdrivende fond kan i visse tilfælde undtages fra lov om erhvervsdrivende fonde, hvilket primært gør sig gældende for fonde med offentlig interesse, som oprettes ved lov eller i henhold til lov, samt fonde underlagt andet offentligt tilsyn og økonomisk kontrol efter andre regler end erhvervsfundslovens.

Styrelsen skal gøre opmærksom på, at der ved en erhvervsdrivende fond forstås en juridisk person, som besidder en formue, der er uigenkaldeligt udskilt fra stifterens formue til varetægt af et eller flere i vedtægten bestemte formål, som skal kunne efterleves i en længere årrække, hvor rådighedsbeføjelserne over fonden tilkommer en i forhold til stifter selvstændig ledelse, hvor der udøves erhvervsaktivitet, jf. lovens § 2, stk. 1 og 2, og hvor ingen fysisk eller juridisk person uden for fonden har ejendomsretten til fondens formue.

2. Stiftelse

Stiftelse af en erhvervsdrivende fond kræver en minimumskapital på 300.000 kr.* og en dateret vedtægt med angivelse af bl.a. fondens formål og anvendelse af overskud (uddelingsformålet).**

**) Se mere i styrelsens vejledning om grundkapital og kapitalforhøjelse i erhvervsdrivende fonde. **) For mere om kravene til vedtægten se styrelsens udkast til vedtægt for en erhvervsdrivende fond - med kommentarer.*

Beslutningen om at stifte en fond træffes som udgangspunkt på det tidspunkt, hvor fondens vedtægt er dateret, og fondens formue er uigenkaldeligt udskilt fra stifters formue.

Erhvervsfundsloven giver dog mulighed for, at en stiftelse af en erhvervsdrivende fond, der sker ved indskud af kontanter, først har retsvirkning op til 12 måneder efter vedtægtens datering. Endvidere giver loven mulighed for, at en stiftelse, hvor fonden overtager andre værdier end kontanter, tillægges retsvirkning på et tidspunkt frem til fondens registrering eller anmeldelse til registrering (maks. 2 ugers anmeldelsesfrist).

Endelig er det muligt regnskabsmæssigt at stifte en erhvervsdrivende fond med virkning tilbage i tid, hvis der indskydes en bestående virksomhed eller en bestemmende ejerandel, tillægges virkning i regnskabsmæssig henseende tilbage til første dag i regnskabsåret for den virksomhed, der indskydes, eller som ejerandelen vedrører.

2.1. Stiftere

En erhvervsdrivende fond kan stiftes af såvel fysiske personer som juridiske personer. Stiftelsen kan ske ved gavebrev eller ved testamente. Der er ikke krav om et egentligt stiftelsesdokument ved oprettelsen af en erhvervsdrivende fond.

En erhvervsdrivende fond kan stiftes af én eller flere stiftere.

Der findes i erhvervsfundslovens § 26 forskellige krav til stiftere af erhvervsdrivende fonde, hvad enten der er tale om fysiske personer eller juridiske personer, herunder offentlige myndigheder:

- Stiftere må ikke være under rekonstruktionsbehandling eller konkurs
- Er stifter en fysisk person, skal stifter være myndig og ikke under værgemål eller samværgemål
- Er stifter en juridisk person skal stifter være beføjet til at erhverve rettigheder, indgå forpligtelser og være part i retssager.

I praksis betyder sidste punkt, at et selskab, der ønsker at stifte en fond, skal være registreret i Erhvervsstyrelsens register, førend stiftelse af fonden kan beslutes. Aktie- og anpartsselskaber under stiftelse kan derfor ikke stifte en erhvervsdrivende fond.

Rækken af juridiske personer, der kan være stiftere af fonde, omfatter bl.a. kommuner, regioner, interessentskaber, kommanditselskaber, anpartsselskaber, aktieselskaber, foreninger og andre erhvervsdrivende fonde. Personligt drevne virksomheder (enkeltmandsvirksomheder) kan ikke stifte en erhvervsdrivende fond, da en personlig drevne virksomhed ikke har selvstændig retsevne.

Et dødsbo kan også være stifter af en erhvervsdrivende fond. Et solvent dødsbo har således både rets- og handleevne. Det er bobestyreren, der som udgangspunkt påtager sig stifteransvaret, og det er derfor bobestyrerens ansvar, at der er tilstrækkelige midler i boet til at gennemføre stiftelsen af fonden.

Udenlandske personer kan som udgangspunkt også stifte erhvervsdrivende fonde i Danmark. Dog kræves dokumentation for, at den udenlandske person har den fornødne handle- og retsevne. Dette afgøres efter lovgivningen i det land, hvortil personen er knyttet ved domicil eller nationalitet.

2.2. Vedtægten

Erhvervsfundslovens § 27 indeholder kravene til, hvad en vedtægt for en erhvervsdrivende fond som minimum skal indeholde.

Mindstekravene til vedtægten er følgende:

1. navn og eventuelle binavne,
2. stifter,
3. formål,
4. grundkapitalens størrelse, og hvorledes den er indbetalt,
5. hvorvidt fonden i forbindelse med stiftelsen i øvrigt skal overtage andre værdier end kontanter,
6. eventuelle særlige rettigheder eller fordele, der er tillagt stiftere eller andre,
7. antallet af medlemmer af bestyrelsen, og hvorledes de udpeges,
8. regnskabsår, herunder første regnskabsår,
9. fra hvilken bestemt dato stiftelsen skal have retsvirkning, hvis retsvirkningen skal indtræde på et andet tidspunkt end datoen for beslutningen om stiftelse af fonden, og
10. anvendelse af overskud og reserver.

I modsætning til aktie- og anpartsselskaber, skal erhvervsdrivende fonde ved stiftelsen opliste stifterne i vedtægten, hvilket dog kun gælder for erhvervsdrivende fonde stiftet efter den 1. januar 1985.

Erhvervsdrivende fonde skal benytte betegnelsen 'fond' i navnet, men der er ikke eneret til betegnelsen. Erhvervsdrivende fonde har derimod eneret til betegnelserne erhvervsdrivende fond, erhvervsfond eller forkortelsen ERF.

Væsentlige gavegivere og andre væsentlige bidragsydere sidestilles generelt med stiftere. Der er som følge heraf også krav om, at blandt andet væsentlige gavegivere og bidragsydere også skal omtales i vedtægten, og dette gælder, uanset om gaven er ydet i forbindelse med fondens stiftelse eller efterfølgende. Når det skal vurderes, om en gavegiver er væsentlig, er det afgørende, om der er ydet en gave, der må anses for væsentlig i forholdet til fondens samlede økonomi og drift.

Formålet kan udformes i to dele, et erhvervsmæssigt (aktivitetsmæssigt) formål, der beskriver, hvilke aktiviteter fonden skal beskæftige sig med, så fonden kan optjene midler til opfyldelse af formålets anden del uddelingsformålet (overskudsanvendelse). Denne del af formålet præciserer, hvem der kan modtage uddelinger for fonden og øvrige rammer for fondens uddelinger.

Hvis der i vedtægten henviser til bestemmelser i en forretningsorden eller andre dokumenter, skal disse dokumenter vedhæftes vedtægten. Styrelsen skal venligst anmode om, at

vedtægten med evt. bilag indsendes i en samlet fil, som kan offentliggøres i forbindelse med stiftelsen.

Ved fastlæggelsen af fondens formål er det vigtigt at være opmærksom på, at det efterfølgende er vanskeligt at få ændret fondens formål, og at en ændring udover Erhvervsstyrelsens tilladelse som fondsmyndighed også kræver samtykke fra Civilstyrelsen. Det er derfor vigtigt, at stifter er omhyggelig i forbindelse med fastlæggelsen af fondens formål.

I forhold til udformningen af vedtægten i øvrigt, skal styrelsen henvise til styrelsens vejledning om ledelsen i erhvervsdrivende fonde samt til Anbefalingerne for god Fondsledelse på godfondsledelse.dk, som er udstedt af Komitéen for god Fondsledelse.

2.3. Erhvervsdrift

Det er ikke fondens vedtægt, herunder formålet, der afgør om en fond er erhvervsdrivende. Det er styrelsen, der på baggrund af lovens § 2 og en gennemgang af fondens erhvervs-mæssige forhold vurderer, om en fond kan anses for at være erhvervsdrivende. I § 2 opstilles en række objektive grundregler til vurdering af en fonds erhvervsaktivitet. Således anses en fond for erhvervsdrivende, hvis den:

- overdrager varer eller immaterielle rettigheder, erlægger tjenesteydelser el.lign., for hvilke den normalt modtager vederlag,
- udøver virksomhed med salg eller udlejning af fast ejendom eller
- har den i selskabslovens § 7 anførte forbindelse med et aktie- eller anpartsselskab eller med en anden virksomhed. (Fonden har bestemmende indflydelse i et aktie- eller anpartsselskab)

En fond anses dog ikke for erhvervsdrivende, hvis den virksomhed som fonden eller dens datterselskab udøver, må vurderes for at være af begrænset omfang. Styrelsen har udstedt en bekendtgørelse, der fastslår, hvornår en fonds erhvervsdrift er af begrænset omfang - se [bekendtgørelse nr. 1448 af 15. december 2014](#).

Det følger af bekendtgørelsen, at en erhvervsdrivende fonds erhvervsdrift anses for begrænset eller omfatter kun en uvæsentlig del af fondens formue, hvis fonden opfylder et af nedenstående kriterier:

- Fondens erhvervs-mæssige bruttoindtægter udgør mindre end 250.000 kr.,
- fondens erhvervs-mæssige bruttoindtægter udgør mindre end 10 pct. af fondens samlede årlige indtægter, eller
- fondens erhvervs-mæssige aktiver udgør mindre end 10 pct. af fondens samlede aktiver.

Efter bekendtgørelsens § 2 gælder, at hvis en erhvervsdrivende fond i tre på hinanden følgende regnskabsår ikke har opfyldt ovennævnte kriterier, anses fonden ikke længere for at være en erhvervsdrivende fond omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde, jf. lovens § 125.

3. Registrering af en erhvervsdrivende fond

Udgangspunktet for anmeldelse af stiftelse af erhvervsdrivende fonde er, at anmeldelse til registrering skal ske senest 2 uger efter, beslutningen om stiftelse er truffet. Som beskrevet ovenfor kan en stiftelse af en erhvervsdrivende fond både have regnskabsmæssig virkning efter stiftelsen og i visse tilfælde også med regnskabsmæssig virkning tilbage i tid.

Registrering af en erhvervsdrivende fond kan ikke ske før grundkapitalen er fuldt indbetalt, og før bestyrelse og revisor er valgt.

Grundkapitalens indbetaling skal dokumenteres på en af følgende måder:

Indskud af kontanter

- Udskrift fra selskabets bank, hvoraf det fremgår, at beløbet er indbetalt på en konto, der tilhører fonden under stiftelse. Denne udskrift skal være dateret senest på anmeldelsesdagen.
- Underskrevet kopi af kontoudtog fra klientkonto fra selskabets advokat eller revisor, hvor grundkapitalen er indsat.
- Advokat- eller revisorerklæring, hvor det fremgår, at kapitalen er indbetalt på en bankkonto eller en klientkonto tilhørende advokaten eller revisoren.

*Indskud af værdier**

- Vurderingsberetning, som er udarbejdet af en uafhængig godkendt revisor. Hvis der indskydes en bestående virksomhed i fonden, skal der desuden udarbejdes en åbningsbalance.
- Der er som udgangspunkt ikke krav om vurderingsberetning ved indskud af aktiver og forpligtelse, som er præsenteret individuelt i et års- eller koncernregnskab for det forudgående regnskabsår eller værdipapirer eller pengemarkedsinstrumenter, der optages til den gennemsnitskurs, hvortil de er blevet handlet på et eller flere regulerede markeder i de 4 uger, der går forud for vedtægtens underskrivelse. I disse tilfælde skal bestyrelsen udarbejde og indsende en erklæring efter LEF § 34, stk. 2, om at de angivne værdier mindst svarer til grundkapitalen.

**) Indskud af værdier dækker i fondslovens forstand både over indskud af en "gren" af en bestående virksomhed, indskud af hele virksomheden, indskud af en bestemmende kapitalandelspost samt andre værdier end kontanter (apportindskud).*

En erhvervsdrivende fond, der ikke er registreret, kan ikke erhverve rettigheder, indgå forpligtelser eller være part i retssager bortset fra søgsmål vedrørende stiftelsen. Desuden skal fonden til sit navn føje ordene "under stiftelse". Hvis fonden stiftes med en dato for retsvirkning, der ligger senere end datoen for beslutningen om stiftelse af fonden, kan der ikke frem til retsvirkningsdatoen erhverves rettigheder eller indgås forpligtelser på fondens vegne. For de forpligtelser, der er indgået på fondens vegne efter datoen for beslutningen om stiftelse af fonden, men før registreringen, hæfter de, som har indgået forpligtelsen eller har medansvar herfor, solidarisk. Ved registreringen overtager fonden disse forpligtelser.

En erhvervsdrivende fond anmeldes til registrering hos Erhvervsstyrelsen på Virk.dk.

4. Vedhæft dokumentation

Husk at vedhæft følgende dokumentation:

- Vedtægten for den erhvervsdrivende fond,
- dokumentation for, at fonden er erhvervsdrivende, hvilket kan være et regnskab, budget eller lignende, og
- dokumentation for, at grundkapitalen er indbetalt.

Grundkapitalen og kapitalforhøjelse i erhvervsdrivende fonde

Vejledningen beskriver kravene til grundkapitalen i en erhvervsdrivende fond samt reglerne om kapitalforhøjelse.

Version 1.1 | Seneste opdatering 27. april 2022

Lovgrundlag

[Erhvervsfundsloven](#) →

Indhold

1.	Indledning	1
2.	Grundkapital	1
3.	Kapitalforhøjelse	4

1. Indledning

I denne vejledning beskrives kravene til grundkapitalen i en erhvervsdrivende fond samt reglerne om kapitalforhøjelse. Reglerne om grundkapitalen og kapitalforhøjelse fremgår af erhvervsfundslovens §§ 31-36 (kapitel 6).

Det følger heraf, at en erhvervsdrivende fond skal have en grundkapital. Fonden kan - efter stiftelsen - disponere over fondens grundkapital i forbindelse med fondens erhvervs-mæssige aktiviteter.

Det vil sige, at når en fond er stiftet, skal grundkapitalen som følge heraf ikke stå på en særlig konto adskilt fra fondens øvrige midler. Grundkapitalen indgår naturligt i fondens drift, men skal i årsrapporten vises som en selvstændig regnskabspost under egenkapitalen - benævnt grundkapital.

Grundkapitalens størrelse, og hvorledes den er indbetalt, skal fremgå af fondens vedtægt. Grundkapitalen skal anføres som et eksakt kronebeløb, og kan f.eks. ikke angives som et interval. Grundkapitalen kan ligeledes ikke blot angives som de aktiver, f.eks. aktier i bestemt selskab, som fonden har overtaget i forbindelse med stiftelsen af fonden.

2. Grundkapital

En erhvervsdrivende fond skal have en grundkapital på mindst 300.000 kr. Grundkapitalen skal angives i danske kroner. Det vil sige, at det ikke er muligt at angive grundkapitalen i f.eks. euro.

Grundkapitalen skal være fuldt indbetalt på registreringstidspunktet for den erhvervsdrivende fond.

Indbetalingen af grundkapitalen kan ske ved indskud af:

- kontanter og/eller
- andre værdier end kontanter.

Der kan indskydes yderligere midler i fonden udover grundkapitalen, således at der f.eks. indskydes 1.000.000 kr., hvoraf alene 300.000 kr. udgør fondens grundkapital. Til forskel fra kapitalselskaber vil man dog ikke tale om, at grundkapitalen er indskudt til overkurs, og det registreres således ikke hos Erhvervsstyrelsen, hvilke midler der er indskudt udover den vedtægtsbestemte grundkapital.

2.1. Indskud af grundkapitalen i kontanter

Hvis indskud af grundkapitalen sker i kontanter, skal der - i forbindelse med registreringen - vedlægges dokumentation for, at grundkapitalen er indbetalt. I henhold til anmeldelsesbekendtgørelsens § 18, stk. 2, kan der som dokumentation for kontant indbetaling af grundkapitalen anvendes følgende:

- Bankbilag, der viser, at kapital er indsat på en konto tilhørende fonden under stiftelse. Udskrift fra netbank udgør ikke tilstrækkelig dokumentation.
- Udtog fra advokats klientkonto, hvoraf det fremgår, at kapitalen er bogført i en advokats bogholderi på den pågældende fond under stiftelse.
- Erklæring fra en advokat om, at kapitalen er indsat på advokatens bankkonto eller klientkonto tilhørende fonden under stiftelse.
- Erklæring fra en godkendt revisor om, at kapitalen er indsat på en bankkonto tilhørende fonden under stiftelse eller foreligger som kassebeholdning.

I [Erhvervsstyrelsens selvbetjeningsløsning](#) kan en advokat, revisor eller bank inviteres til at godkende den indskudte kapital ved at indtaste deres e-mail under 'Godkend kapital i virksomhedsregistrering'. Hvis indbetalingen af grundkapitalen sker i andre værdier end kontanter, skal der tilknyttes en vurderingsberetning med eventuel åbningsbalance til registreringen.

Det skal bemærkes, at erhvervsfundsloven ikke nævner, hvorvidt der gælder nogen begrænsninger i perioden, fra indbetalingen finder sted og frem til registreringen af fonden, herunder om fondens midler skal stå på en spærret konto eller lignende, indtil registreringen har fundet sted. Det er derfor Erhvervsstyrelsens administrative praksis, at der ikke gælder nogen begrænsning i dette tidsrum.

2.2. Indskud af grundkapitalen i andre værdier

Skal indbetalingen af grundkapital ske helt eller delvist i andre værdier end kontanter, skal indskuddet have en økonomisk værdi, og indskuddet kan ikke bestå i pligten til at udføre et arbejde eller levere en tjenesteydelse. Fordringer på stiftere eller væsentlige gavegivere kan ikke indskydes eller overtages, og dette gælder uanset, om fordringerne er sikret ved pant eller på anden måde. Dette skal sikre en sikker og effektiv indbetaling af grundkapitalen, og imødegår den misbrugsrisiko, der er forbundet med disse fordringer.

Hvis en erhvervsdrivende fond skal overtage andre værdier end kontanter i forbindelse med stiftelsen, skal der redegøres for de omstændigheder, der er af betydning for bedømmelsen af indskuddet eller overtagelsen. I praksis vil dette ofte kunne ske ved en henvisning til og en tiltrædelse af vurderingsberetningen i et stiftelsesdokument eller et følgebrev.

Redegørelsen skal indeholde:

- en beskrivelse af de enkelte indskudte eller overtagne aktiver, og
- navn og bopæl på de personer, der er omfattet af den pågældende aftale om indskud eller overtagelse.

Der er som udgangspunkt krav om udarbejdelse af en vurderingsberetning, hvis en erhvervsdrivende fond stiftes ved indskud af andre værdier end kontanter.

Vurderingsberetningen skal indeholde:

- en beskrivelse af hvert indskud,
- oplysning om den anvendte fremgangsmåde ved vurderingen, og
- erklæring om, at den ansatte økonomiske værdi mindst svarer til grundkapitalen.

Vurderingsberetningen skal udarbejdes af en eller flere uvildige, sagkyndige vurderingsmænd. Vurderingsmænd kan f.eks. være godkendte revisorer. Vurderingsmændene skal kunne foretage de undersøgelser, de finder nødvendige, og kan fra stifterne eller ledelsen forlange de oplysninger og den bistand, som de anser for nødvendige for udførelsen af deres hverv.

Revisorerklæringen skal være med høj grad af sikkerhed, hvilket vil sige, at revisor skal positivt erklære sig om det konkrete forhold. Det er således ikke tilstrækkeligt, at revisor anfører en negativ konklusion, hvor revisor bemærker, at den pågældende i forbindelse med sit arbejde ikke er stødt på forhold, der afkræfter det undersøgte.

Vurderingen må ikke være foretaget mere end fire uger før beslutningen om indskuddet.

Overtager fonden i forbindelse med stiftelsen en bestående virksomhed, skal vurderingsberetningen indeholde en åbningsbalance udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabsloven og forsynet med en revisorerklæring om revision.

Erhvervsstyrelsens vejledninger om anvendelse af vurderingsberetninger ved registreringer og hyppige fejl i vurderingsberetninger indeholder flere oplysninger, som især kan være relevante for fondenes revisorer, advokater og andre rådgivere.

2.3. Særregler i erhvervsfondsloven ved indskud af visse aktiver

Kravet om vurderingsberetning gælder ikke ved indskud af:

- Aktiver og forpligtelser (nettoaktiver), som er målt til dagsværdi og præsenteret individuelt i et års- eller koncernregnskab for det forudgående regnskabsår. Års- eller koncernregnskabet skal være udarbejdet i overensstemmelse med bestemmelserne i årsregnskabsloven (eller tilsvarende regler) og være forsynet med en revisionspåtegning.
- Værdipapirer eller pengemarkedsinstrumenter, der optages til den gennemsnitskurs, hvortil de er blevet handlet på et eller flere regulerede markeder i de 4 uger, der går forud for vedtægtens underskrivelse. Hvis bestyrelsen vurderer, at gennemsnitskursen er påvirket af ekstraordinære omstændigheder eller i øvrigt ikke kan antages at afspejle den aktuelle værdi, skal der udarbejdes en vurderingsberetning, som nævnt ovenfor i afsnit 2.2.

Muligheden for at undlade vurderingsberetningen gælder derfor kun i de situationer, hvor det indskudte aktiv allerede har været genstand for vurdering, der er så objektiv, aktuel og generelt anvendelig, at vurderingen uden risiko kan anvendes i forbindelse med det pågældende indskud, og at dagsværdien af det indskudte aktiv kan aflæses direkte i årsrapporten.

Muligheden for at anvende en ledelseserklæring i stedet for en vurderingsberetning ved indskud af aktiver og forpligtelser (nettoaktiver) gælder derfor kun, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- Regnskabet skal være fra det forudgående regnskabsår.
- Regnskabsabet skal være revideret.
- Det konkrete aktiv skal være individuelt værdiansat til dagsværdi (individuel måling).
- Det konkrete aktivs værdi skal fremgå af balancen (individuel præsentation).
- Hele værdien af aktivet skal fremgå af regnskabet.

Kravet om dagsværdi medfører, at det ikke er muligt at anvende undtagelsen, hvis et aktiv eksempelvis er målt efter indre værdis metode eller til amortiseret kostpris.

Det er bestyrelsen, der er ansvarlig for, at ovennævnte indskud ikke er til skade for fonden, eller dens kreditorer, og bestyrelsen skal udarbejde en erklæring, der indeholder:

- en beskrivelse af aktivet og dets værdi,
- oplysning om den anvendte fremgangsmåde ved vurderingen,
- en udtalelse om, at de angivne værdier mindst svarer til grundkapitalen, og
- en udtalelse om, at der ikke er opstået nye omstændigheder, der har betydning for den oprindelige vurdering.

Bestyrelsen skal indsende ovennævnte erklæring til Erhvervsstyrelsen samtidig med registreringen af fondens stiftelse.

2.4. Forsvarlig og tilstrækkelig kapitalgrundlag

Det er vigtigt, at fondens kapitalgrundlag er tilstrækkeligt og forsvarligt i forhold til den aktivitet, som fonden skal udøve. Den fornødne kapital i en erhvervsdrivende fond vil således efter stiftelsen, som alt overvejende hovedregel, skulle tilvejebringes ved fondens egen indtjening bortset fra, hvad fonden måtte modtage som arv og gave.

En grundkapital på 300.000 kr. kan således som følge af fondens aktiviteter m.v. vise sig ikke at være tilstrækkelig, selvom erhvervsfondsloven som udgangspunkt alene stiller dette mindstekrav til størrelsen af en erhvervsdrivende fonds grundkapital.

I en erhvervsdrivende fond har bestyrelsen derfor et særligt ansvar for at være opmærksom på fondens kapital i forhold til fondens aktiviteter m.v. Bestyrelsen har en almindelig forpligtelse til løbende at sikre, at fonden har et forsvarligt kapitalberedskab. I modsat fald vil bestyrelsesmedlemmerne kunne gøres erstatningsansvarlige.

3. Kapitalforhøjelse

Grundkapitalen i en erhvervsdrivende fond kan forhøjes ved bestyrelsens beslutning:

- ved overførelse af reserver eller overskud ifølge fondens senest reviderede årsregnskab,

- ved overførelse af overskud eller frie reserver, der er opstået eller blevet frigjort efter den periode, der senest er aflagt årsregnskab for, medmindre beløbet er uddelt, forbrugt eller bundet, eller
- ved arv, gave eller lignende bidrag, som fonden har modtaget til forhøjelse af grundkapitalen.

Fondens bestyrelse er ansvarlig for, at midlerne er til stede ved beslutningen om at forhøje kapitalen, og at forhøjelsen ikke overstiger de midler, der kan anvendes hertil. Det er op til bestyrelsen, hvordan den vil sikre dette, da det er bestyrelsesmedlemmerne, som efterfølgende står til ansvar for denne vurdering. Erhvervsfundsloven er ikke til hinder for, at bestyrelsen i den forbindelse indhenter en erklæring fra en godkendt revisor.

Det er muligt at foretage en kapitalforhøjelse ved overførelse af overskud eller frie reserver, der er opstået eller blevet frigjort i fondens første regnskabsår, medmindre beløbet er uddelt, forbrugt eller bundet. Det er således i modsætning til en kapitalnedsættelse ikke et krav, at fonden skal have aflagt mindst én årsrapport, før der kan ske en kapitalforhøjelse.

Bestyrelsen foretager de ændringer af vedtægten, der er en nødvendig følge af kapitalforhøjelsen. Sådanne ændringer kræver, som den eneste form for vedtægtsændring, ikke tilladelse fra Erhvervsstyrelsen.

Hvis en fond modtager arv, gave eller lignende bidrag, som skal tillægges fondens grundkapital og må betragtes som væsentlig, så skal gavegiver, bidragsyder el.lign. angives i vedtægten, og vil være en vedtægtsændring, der, sammen med den nye angivelse af grundkapitalen, er en nødvendig følge af en kapitalforhøjelse. Dette skyldes, at fondens væsentlige gavegivere, bidragsydere el.lign., i alle henseender i forhold til erhvervsfundsloven, sidestilles med fondens stifter. Hvis det er fondens stifter, der giver fonden en væsentlig gave, skal stifter ikke også anføres som væsentlig gavegiver i vedtægten.

Det skal her bemærkes, at en erhvervsdrivende fond godt kan tilføres midler, f.eks. ved arv eller gave, uden at der er tale om en kapitalforhøjelse i erhvervsfundslovens forstand, såfremt disse midler ikke skal tillægges grundkapitalen. I sådanne tilfælde skal der ikke ske registrering til Erhvervsstyrelsen. Hvis grundkapitalen ønskes forhøjet ved indskud af en arv, gave eller lignende forudsætter det derfor, at bestyrelsen træffer beslutning herom.

Hvis bestyrelsen i forbindelse også foretager andre ændringer af vedtægten, skal disse dog behandles efter de normale regler for vedtægtsændringer. Se i den forbindelse [Erhvervsstyrelsens vejledning om vedtægtsændringer i erhvervsdrivende fonde](#).

Ved kapitalforhøjelser, hvor indbetaling sker i andre værdier end kontanter, finder reglerne i lovens §§ 32-34 om indskud af grundkapital i andre værdier end kontanter tilsvarende anvendelse, hvilket betyder at som udgangspunkt skal udarbejdes en vurderingsberetning. For nærmere herom se afsnit 2.2 og 2.3.

En kapitalforhøjelse, hvor indbetalingen sker i andre værdier end kontanter indebærer derfor, at indskuddet skal have en økonomisk værdi, og ikke kan bestå i pligten til at udføre et arbejde eller levere en tjenesteydelse. Det indebærer også, at der ikke kan ske en kapitalforhøjelse ved indskud af en fordring på stiftere eller væsentlige gavegivere.

Det er ikke være muligt at foretage en kapitalforhøjelse ved gældskonvertering i en erhvervsdrivende fond. Eftergivelse af en gæld som led i forhøjelse af grundkapitalen vil således skulle behandles som en kapitalforhøjelse, der sker ved indskud af andre værdier end kontanter.

3.1. Dokumentation for kapitalforhøjelsen

I forbindelse med registreringen af kapitalforhøjelsen hos Erhvervsstyrelsen skal følgende dokumenter vedlægges:

- Et referat for bestyrelsesbeslutning om kapitalforhøjelsen,
- en opdateret og dateret vedtægt,
- en vurderingsberetning eller ledelsesberetning (såfremt indbetalingen sker i andre værdier end kontanter), og
- oplysninger om fondens omkostninger, som er forbundet med kapitalforhøjelsen.

Hvis kapitalforhøjelsen sker ved arv, gave eller lignende bidrag, anbefaler Erhvervsstyrelsen, at der også vedlægges et gavebrev, som dokumentation.

Bestyrelsens beslutning om at forhøje fondens grundkapital skal, som enhver anden bestyrelsesbeslutning, indføres i bestyrelsesprotokollen, og må i det mindste angive:

- det beløb, som grundkapitalen skal forhøjes med,
- på hvilken måde, kapitalen skal forhøjes (overførsel af reserver mv. eller som gave), og
- med hvilke midler, kapitalen skal forhøjes (kontakt eller andre værdier end kontanter).

Bestyrelsesprotokollen skal også indeholde oplysninger om, at bestyrelsen foretaget de ændringer af vedtægten, der er en følge af forhøjelsen. Erhvervsstyrelsens anbefaler, at det fremgår meget tydeligt af bestyrelsesprotokollen, at det alene er oplysningerne grundkapitalen i vedtægten, der er blevet ændret, således at der ikke er tvivl om, at bestyrelsen ikke har foretaget andre ændringer af vedtægten.

3.2. Registrering af kapitalforhøjelsen

En kapitalforhøjelse skal registreres i [Erhvervsstyrelsens selvbetjeningsløsning](#) senest 2 uger efter kapitalforhøjelsen er vedtaget. Kapitalforhøjelsen kan ikke registreres, før overførelsen eller indbetalingen har fundet sted.

Det er ikke muligt at fortryde en kapitalforhøjelse, når den er blevet registreret. I dette tilfælde er den eneste mulighed at foretage en kapitalnedsættelse efter erhvervsfondslovens regler herom. Se i den forbindelse [Erhvervsstyrelsens vejledning om kapitalnedsættelse](#).

Beslutningen om kapitalforhøjelse bortfalder, hvis Erhvervsstyrelsen registreringsnægter den. Dette kan eksempelvis ske, hvis en fristoverskridelse er så betydelig, at registreringen ikke længere vurderes at have aktualitetsværdi. En kapitalforhøjelse bortfalder altid, hvis registrering ikke er sket i [Erhvervsstyrelsens selvbetjeningsløsning](#) senest 12 måneder efter bestyrelsens beslutning om at forhøje kapitalen.

Først når registreringen er blevet gennemført hos styrelsen, anses grundkapitalen forhøjet med den samlede værdi af kapitalforhøjelsen. Det er dermed ikke datoen for bestyrelsens beslutning om at forhøje grundkapitalen, som er afgørende.

Kapitalnedsættelse i en erhvervsdrivende fond

Vejledningen beskriver de forskellige former for kapitalnedsættelse og hvordan en bestyrelse med fondsmyndighedens samtykke kan beslutte at nedsætte grundkapitalen, herunder ændre vedtægten.

Version 1.1 | Seneste opdatering 28. september 2022

Lovgrundlag

Lov om erhvervsdrivende fonde →

Virk selvbetjening

Ændre virksomhed ↗

Indhold

1.	De forskellige former for kapitalnedsættelse	1
2.	Kapitalnedsættelse til dækning af underskud	2
3.	Særligt om kapitalnedsættelse til uddeling	2
4.	Særligt om kapitalnedsættelse til henlæggelse til særlig reserve	2
5.	Processen ved kapitalnedsættelser	3
6.	Krav til beslutningens indhold	3
7.	Særligt om kurs	4
8.	Uddeling i andre værdier end kontanter	4
9.	Registrering og beslutning om kapitalnedsættelse	5
10.	Anmeldelse om gennemførelse af kapitalnedsættelse til udbetaling/henlæggelse til særlig reserve	5

1. De forskellige former for kapitalnedsættelse

Bestyrelsen kan med Erhvervsstyrelsens samtykke beslutte at nedsætte grundkapitalen, herunder ændre vedtægten. Beslutningen om kapitalnedsættelse skal angive det beløb, hvormed grundkapitalen nedsættes, samt til hvilket formål beløbet skal anvendes.

En kapitalnedsættelse kan ske til følgende formål:

- dækning af underskud,
- uddeling, eller
- henlæggelse til særlig reserve.

Ved kapitalnedsættelse til uddeling skal beslutningen også angive om nedsættelsen sker kontant eller i andre værdier end kontanter.

Grundkapitalen kan ikke nedsættes til et beløb under 300.000 kr.

2. Kapitalnedsættelse til dækning af underskud

En registrering af en kapitalnedsættelse til dækning af underskud gennemføres med det samme i modsætning til kapitalnedsættelser til uddeling eller henlæggelse til en reserve.

Dette skyldes først og fremmest, at gennemførelsen af beslutningen i denne situation sker ved en ren bogholderimæssig postering, og at denne type kapitalnedsættelse ikke skal afvente, at der offentliggøres en meddelelse til fondens kreditorer, og at kreditorerne skal have haft mulighed for at anmelde deres krav, jf. nærmere nedenfor. Fondens kreditorer bliver ikke ringere stillet ved denne type kapitalnedsættelse.

Ved en kapitalnedsættelse til dækning af underskud er det afgørende, at nedsættelsesbeløbet ikke overstiger fondens konstaterede underskud. Det er bestyrelsen, der er ansvarlig for dette, og det er derfor også op til bestyrelsen at vurdere, om de har brug for en revisorerklæring eller andet materiale til at opfylde dette krav.

Bestyrelsen er altid ansvarlig for, at en kapitalnedsættelse er forsvarlig, og at kapitalnedsættelsen ikke sker til skade for fonden, dens kreditorer eller aftaleparter. Dette gælder også ved kapitalnedsættelser til dækning af underskud.

Bestyrelsesmedlemmerne vil således efter omstændighederne kunne ifalde erstatningsansvar, hvis nedsættelsesbeløbet overstiger underskuddet, da der i så fald vil blive udbetalt yderligere midler fra fonden, som dermed påføres et tab. Dette gælder, uanset om Erhvervsstyrelsen har meddelt samtykke til kapitalnedsættelsen.

3. Særligt om kapitalnedsættelse til uddeling

Ved kapitalnedsættelse til uddeling forudsættes det, at bestyrelsen redegør for, hvorfor bestyrelsen ønsker at foretage uddelingen og dermed kapitalnedsættelsen. Bestyrelsen skal i forbindelse hermed redegøre for forholdet til fondens fremtidige kapital- og konsolideringsbehov, således at det sikres, at uddelingen ikke medfører risiko for fonden, herunder varetagelsen af fondens formål, og dens kreditorer.

Hvis bestyrelsen kan redegøre for nedsættelsens nødvendighed eller hensigtsmæssighed, vil Erhvervsstyrelsen kunne meddele samtykke til kapitalnedsættelsen.

4. Særligt om kapitalnedsættelse til henlæggelse til særlig reserve

Erhvervsdrivende fonde kan foretage kapitalnedsættelse til henlæggelse til særlig reserve, svarende til hvad der er muligt for kapitalselskaber. Når Erhvervsstyrelsen skal vurdere, om der kan meddeles samtykke til en sådan kapitalnedsættelse, skal styrelsen anlægge den samme vurdering som ved kapitalnedsættelser til uddeling, da resultatet for fonden, herunder det formål fonden skal varetage, og dens kreditorer, er det samme ved kapitalnedsættelse til uddeling og til henlæggelse til særlig reserve, idet midlerne umiddelbart efter kapitalnedsættelsen kan uddeles fra fonden. Ved Erhvervsstyrelsens påbud i henhold til erhvervsfondslovens § 82 vil de frigjorte midler fra grundkapitalen kunne indgå i fondens frie reserver, som der kan uddeles fra.

Ved kapitalnedsættelser til en særlig reserve er der dog også krav om, at der skal være en aktuel plan med nedsættelsen, dvs. hvad midlerne skal anvendes til og hvornår. Dette skal også ses i sammenhæng med, at der også ved denne type kapitalnedsættelser er krav om, at Erhvervsstyrelsen skal samtykke til kapitalnedsættelsen. Det vurderes som følge heraf, at bestemmelsens anvendelsesområde i praksis formentlig vil være begrænset.

5. Processen ved kapitalnedsættelser

Ved en kapitalnedsættelse til dækning af underskud, til uddeling eller til henlæggelse til en særlig reserve er der op til 3 faser, der skal gennemføres, før nedsættelsen af kapitalen kan registreres i Erhvervsstyrelsens it-system.

Disse tre faser er:

- Beslutning om kapitalnedsættelse
- Eventuel opfordring til kreditorerne om at anmelde deres krav (proklama)
- Gennemførelse af kapitalnedsættelse (automatisk)

Det er bestyrelsens ansvar ved en kapitalnedsættelse til uddeling eller til henlæggelse til en reserve, at der efter nedsættelsen er dækning for fondens resterende grundkapital og de øvrige bundne reserver.

Hvis nedsættelsesbeløbet helt eller delvist anvendes til uddeling eller henlæggelse til særlig reserve, skal fondens kreditorer opfordres til at anmelde deres eventuelle krav til fonden ved Erhvervsstyrelsens registrering og offentliggørelse af bestyrelsens beslutning om kapitalnedsættelsen.

Kreditorerne har 4 uger til at anmelde deres krav.

Det er en forudsætning for gennemførelsen af kapitalnedsættelsen at kreditorernes anmeldte forfaldne krav er fyldstgjort, og at der på forlangende er stillet betryggende sikkerhed for uforfaldne eller omtvistede krav. En kapitalnedsættelse kan gennemføres automatisk uden yderligere varsel, når der er gået 4 uger fra udløbet af fristen, som kreditorerne har til at anmelde deres krav, medmindre fondens ledelse inden da har meddelt, at den pågældende kapitalnedsættelse ikke skal gennemføres automatisk. Hvis der foretages ændringer i fonden i perioden fra offentliggørelsen af kapitalnedsættelsen til udløbet af fristen, som kreditorerne har til at anmelde deres krav, vil den pågældende kapitalnedsættelse heller ikke blive gennemført automatisk.

Det er endvidere også muligt at effektuere en kapitalnedsættelse manuelt og ikke afvente den automatiske gennemførelse, når 4 ugers perioden for kreditorernes anmeldelse af krav er udløbet.

Hvis der er truffet beslutning om en kapitalnedsættelse med et beløb, og det efterfølgende viser sig, at kapitalnedsættelsen skal gennemføres med et andet beløb, må bestyrelsen træffe en ny beslutning, også selvom det nye beløb er lavere. Den nye beslutning skal registreres i Erhvervsstyrelsen, hvor styrelsen opfordrer kreditorer til at anmelde deres krav. Når kreditorerne har haft mulighed for på ny at anmelde deres krav, kan kapitalnedsættelsen gennemføres.

6. Krav til beslutningens indhold

Beslutningen om kapitalnedsættelse skal indeholde følgende:

- Det nominelle beløb, som kapitalen skal nedsættes med.
- Oplysning om, hvilket af nedenstående formål beløbet skal anvendes til:
 - Til dækning af underskud
 - Til uddeling

- Til henlæggelse til særlig reserve
- Ved kapitalnedsættelse til uddeling skal beslutningen også angive om nedsættelsen sker kontant eller i andre værdier end kontanter.

7. Særligt om kurs

Ligesom i stiftelsessituationen og ved kapitalforhøjelser tales der ikke om kurs, når der er tale om en erhvervsdrivende fond. Det er som følge heraf ikke muligt i en erhvervsdrivende fond at lave en kapitalnedsættelse til uddeling til underkurs, hvorved en del af kapitalnedsættelsen sker til uddeling, mens den resterende del henlægges til fondens frie reserver. Fonde kan som følge heraf ikke anvende kapitalnedsættelser til at overføre midler fra fondens grundkapital til fondens frie midler.

8. Uddeling i andre værdier end kontanter

Hvis der skal ske uddeling i andre værdier end kontanter, skal der udarbejdes en vurderingsberetning af en godkendt revisor.

En vurderingsberetning ved en kapitalnedsættelse ved uddeling af andre værdier end kontanter er en revisorerklæring med høj grad af sikkerhed.

Den vurderingsberetning, der skal udarbejdes, er en såkaldt "omvendt" vurderingsberetning. Erklæringen skal afgives med høj grad af sikkerhed, idet revisor positivt skal erklære, at aktivets værdi højst svarer til det uddelte beløb.

Vurderingsberetninger i forbindelse med kapitalnedsættelser i andre værdier end kontanter skal foreligge på beslutningstidspunktet.

Krav til vurderingsberetningen:

- Vurderingen må ikke være foretaget mere end 4 uger før beslutningen om kapitalnedsættelse. Herved sikres det, at vurderingsberetningen har den fornødne aktualitet. Overskrides fristen, må vurderingen foretages på ny.
- Vurderingsberetningen skal indeholde følgende erklæring:
 - "Den ansatte økonomiske markedsværdi (af det aktiv, der udloddes) svarer højst til det uddelte beløb"

I visse tilfælde kan bestyrelsen vælge at udarbejde og indsende en ledelseserklæring som erstatning for en vurderingsberetning.

Følgende betingelser skal være opfyldt, for at bestyrelsen kan vælge at udarbejde en ledelseserklæring:

Der skal være tale om indskud af følgende:

- Aktiver, som er individuelt målt og præsenteret til dagsværdi i et års- eller koncernregnskab for det forudgående regnskabsår, og hvor års- eller koncernregnskabet er forsynet med en revisionspåtegning.
- Værdipapirer eller pengemarkedsinstrumenter, der er optaget til handel på et eller flere regulerede markeder. Det omfatter eksempelvis børsnoterede aktier, som indskydes til gennemsnitskursen; det vil sige det vægtede gennemsnit, hvortil de er

blevet handlet på et eller flere regulerede markeder i de fire uger, der går forud for indskuddet.

Ledelseserklæringen skal indeholde følgende:

- en beskrivelse af aktivet og dets værdi,
- oplysning om den anvendte fremgangsmåde ved vurderingen,
- en udtalelse om, at de angivne værdier mindst svarer til værdien af uddelingen eller hensættelsen, og
- en udtalelse om, at der ikke er opstået nye omstændigheder, der har betydning for den oprindelige vurdering.

Det er bestyrelsen, der er ansvarlig for, at indskuddet er forsvarligt og dermed også for, at værdiansættelsen er forsvarlig. Hvis indskuddet viser sig at være til skade for fonden eller dens kreditorer, er det den almindelige ansvarsregel for bestyrelsen, der finder anvendelse.

9. Registrering og beslutning om kapitalnedsættelse

Registrering af kapitalnedsættelsen skal ske via [Erhvervsstyrelsens selvbetjeningsløsning](#) senest 2 uger efter bestyrelsens beslutning om kapitalnedsættelsen.

I praksis registreres kapitalnedsættelsen oftest samtidig med, at Erhvervsstyrelsen anmodes om at give samtykke til bestyrelsens beslutning. Der er naturligvis ikke noget til hinder for, at fonden inden registreringen har anmodet Erhvervsstyrelsen om samtykke.

Med registreringen skal der medsendes et beslutningsreferat, der dokumenterer, at beslutningen er truffet i overensstemmelse med reglerne.

Ved registrering af kapitalnedsættelse til dækning af underskud skal der endvidere medsendes daterede og ajourførte vedtægter, da en sådan registrering, som nævnt tidligere, gennemføres med det samme.

10. Anmeldelse om gennemførelse af kapitalnedsættelse til udbetaling/henlæggelse til særlig reserve

Som følge af muligheden for automatisk gennemførelse af kapitalnedsættelser, skal gennemførelsen af en kapitalnedsættelse til uddeling eller henlæggelse til en særlig reserve som udgangspunkt ikke anmeldes. Det er imidlertid muligt for bestyrelsen at henvende sig til Erhvervsstyrelsen efter udløbet af kreditorernes 4 ugers anmeldelsesperiode, men inden udløbet af ledelsens reaktionsperiode på 4 uger, med henblik på at kapitalnedsættelsen effektueres hurtigere end ved den automatiske gennemførelse heraf. En kapitalnedsættelse må dog kun gennemføres, hvis bestyrelsen skønner, at det vil være forsvarligt. Dette kan eksempelvis være relevant, hvis det viser sig, at der ikke er nogen kreditorer, der har anmeldt deres krav, og fonden har brug for at få effektueret kapitalnedsættelsen så hurtigt som muligt.

Hvis bestyrelsen, inden den automatiske gennemførelse har fundet sted, har meddelt Erhvervsstyrelsen, at den pågældende kapitalnedsættelse ikke skal gennemføres automatisk, og at bestyrelsen vil effektuere den manuelt, hvis den skal gennemføres, er det vigtigt at være opmærksom på visse frister, der skal iagttages. En sådan gennemført kapitalnedsættelse skal registreres i Erhvervsstyrelsen senest 2 uger efter beslutningen om at gennemføre kapitalnedsættelsen.

Registrering af den endelige nedsættelse af grundkapitalen skal ske senest ved udløbet af indsendelsesfristen for årsrapporten for den periode, hvori tidspunktet for kapitalnedsættelsens virkning indgår, dog senest 12 måneder efter registrering af beslutningen. Hvis en af førnævnte frister overskrides, mister beslutningen sin gyldighed, da kapitalnedsættelsen har mistet den fornødne aktualitet, og da en gennemførelse af kapitalnedsættelsen herefter vil medføre, at den årsrapport, der indeholder tidspunktet for beslutningen om kapitalnedsættelsen, og hvor kapitalnedsættelsen derfor skulle have været indarbejdet, ikke vil være retvisende.

Bestyrelsens forretningsorden

Denne vejledning beskriver, hvad formålet med en forretningsorden er, og hvad en forretningsorden nærmere bør indeholde.

Version 1.1 | Seneste opdatering 27. april 2022

Lovgrundlag

Lov om erhvervsdrivende fonde →

Indhold

1.	Indledning	1
2.	Formål med forretningsordenen.....	1
3.	Forretningsordenens indhold	2
4.	Anbefalingerne for god Fondsledelse.....	3
5.	Løbende opdatering af forretningsordenen.....	4

1. Indledning

Det følger af erhvervsfondslovens § 50, at bestyrelsen i en erhvervsdrivende fond skal træffe nærmere bestemmelse om udførelsen af bestyrelsens opgaver i en forretningsorden.

Forretningsordenen skal som udgangspunkt ikke indsendes til Erhvervsstyrelsen. Styrelsen kan dog i sit tilsyn konkret anmode om at få forretningsordenen indsendt.

2. Formål med forretningsordenen

Forretningsordenen er både et lovpligtigt dokument og et vigtigt arbejdsredskab for bestyrelsen. Erhvervsfondsloven pålægger bestyrelsen en række pligter og ansvar, men i praksis vil bestyrelsen have mange andre opgaver end de lovpligtige. Forretningsordenen vil her være det redskab, som bestyrelsen kan styre efter, og som hjælper bestyrelsen til at udfylde sin rolle.

Formålet med forretningsordenen er således blandt andet at sikre, at arbejdet i bestyrelsen foregår på en hensigtsmæssig måde og på et oplyst grundlag, hvorom der er enighed i bestyrelsen.

Forretningsordenen kan endvidere medvirke til, at det er lettere for nye bestyrelsesmedlemmer at sætte sig ind i bestyrelsesarbejdet.

Det står bestyrelsen frit for at vælge, hvorvidt forretningsordenen skal være offentligt tilgængelig, men kendskabet til forretningsordenens indhold uden for bestyrelsens kreds kan være med til at lette forståelsen for bestyrelsens opgaver og arbejdsform.

Hvis der er uoverensstemmelser mellem forretningsordenen og vedtægten, er det altid vedtægten, der gælder. Forretningsordenen kan ikke tillægge bestyrelsesmedlemmer beføjelser og rettigheder, som de ikke er tillagt i vedtægten.

Det er revisors opgave at påse, at bestyrelsen udarbejder en forretningsorden. Opfyldes kravet om en forretningsorden ikke, skal revisor udfærdige en særskilt udtalelse herom, som skal indsendes til Erhvervsstyrelsen. Forinden revisor udfærdiger en sådan udtalelse og indsender den til Erhvervsstyrelsen, skal revisor give bestyrelsen mulighed for at overholde sine pligter. Revisor er forpligtet til straks at give Erhvervsstyrelsen meddelelse, såfremt bestemmelser fastsat i henhold til loven ikke er overholdt, og den pågældende overtrædelse ikke er uvæsentlig eller straks berigtiges. Dette gælder også i forhold til manglende udarbejdelse af forretningsordenen.

Forretningsordenen er et internt arbejdsredskab for bestyrelsen, og manglende iagttagelse af bestemmelser i forretningsordenen kan derfor næppe som sådan være tilstrækkeligt til at udgøre brud på bestyrelsesmedlemmernes ansvar. Manglende iagttagelse af forretningsorden kan dog medvirke til, at et eller flere bestyrelsesmedlemmer kan blive anset for uegnet.

Det bemærkes, at manglende overholdelse af § 50 kan straffes med bøde.

3. Forretningsordenens indhold

Efter erhvervsfundslovens § 50, stk. 2, gælder, at bestyrelsen ved udformningen af forretningsordenen skal tage udgangspunkt i fondens virksomhed og behov. Forretningsordenen skal således - både ved udarbejdelsen og den løbende opdatering heraf - altid være tilpasset den enkelte fond. Dette betyder, at bestyrelsen skal overveje, hvilke krav der stilles til bestyrelsens arbejde i lyset af den konkrete fonds karakter og behov. Der kan derfor være stor forskel på forretningsordenen for f.eks. en lille og en stor erhvervsdrivende fond.

Bestyrelsen bør således i forbindelse med udarbejdelsen eller senere revidering af forretningsordenen særligt overveje, om forretningsordenen skal indeholde bestemmelser om:

- konstitution,
- arbejdsdeling,
- tilsyn med direktionen,
- føring af bøger,
- protokoller,
- skriftlige og elektroniske møder,
- tavshedspligt,
- suppleanter,
- regnskabskontrol,
- underskrivelse af revisionsprotokol, og
- sikring af tilstedeværelsen af det nødvendige grundlag for revision.

Har fonden ikke en næstformand i bestyrelsen, bør der i forretningsordenen indgå bestemmelser om, at bestyrelsen med passende mellemrum overvejer, hvorvidt der skal vælges en næstformand, der kan fungere i tilfælde af formandens forfald. Forretningsordenen bør også indeholde bestemmelser om, at der udarbejdes en arbejds- og opgavebeskrivelse af formandens og eventuelt næstformandens pligter, opgaver og ansvar.

I fonde, som ikke har en direktion, og hvor bestyrelsen derfor også varetager den daglige ledelse, bør bestyrelsen i forretningsordenen tage stilling til, hvordan opgaverne vedrørende den daglige ledelse fordeles mellem bestyrelsesmedlemmerne. Har fonden ikke en direktør, bør det i forretningsordenen også fastlægges, at bestyrelsen med passende mellemrum tager stilling til, hvorvidt fonden skal have en direktør til at forestå den daglige ledelse.

Har fonden ansat en direktør, bør forretningsordenen eller en særlig *forretningsorden for direktøren* fastsætte regler for bestyrelsens opfølgning på direktørens arbejde gennem en formaliseret kommunikation, dialog og rapportering.

Forretningsordenen kan desuden fastlægge rammerne for samarbejdet med en eventuel direktion, og for hvordan kontakten og kommunikationen mellem bestyrelsen og direktionen skal ske, herunder direktionens rettidige, præcise og tilstrækkelige rapportering til bestyrelsen.

Hvis bestyrelsen anvender en administrator til visse konkrete driftsopgaver, bør forretningsordenen tilsvarende fastsætte rammer for samarbejde og kontakt med administrator samt for vurdering og kontrol af administrators arbejde.

Andre emner af fondsretlig karakter kan også være relevant at medtage i forretningsordenen, som for eksempel udarbejdelse af fondens nærmere procedure for fastlæggelse af de årlige uddelinger og politikken herfor.

Foruden ovennævnte emner kan bestyrelsen også overveje at indarbejde følgende emner i forretningsordenen:

- planlægning af bestyrelsens arbejde - "årshjulet",
- formandens rolle,
- bestyrelsesudvalg - sammensætning, nedsættelse, etablering mv.,
- selvevaluering i bestyrelsen,
- bestyrelsens evaluering af direktionen,
- evaluering af forholdet mellem bestyrelsen og direktionen,
- ressourcer til bestyrelsen,
- et evt. sekretariat for bestyrelsen,
- strategi og risikostyring, samt
- evaluering af bestyrelsens sammensætning.

Ikke alle de ovennævnte emner skal nødvendigvis indgå i bestyrelsens forretningsorden. Der er store forskelle på de enkelte erhvervsdrivende fonde, deres formål, aktiviteter, størrelse m.v. og dermed på, hvad bestyrelserne bør indarbejde i forretningsordenen. Det vigtigste er, at bestyrelserne forholder sig til forretningsordenen og tager stilling til, hvorvidt forretningsordenen er dækkende for fondens virksomhed og behov.

4. anbefalingerne for god Fondsledelse

Komiteén for god Fondsledelse offentliggjorde den 18. december 2014 de første Anbefalinger for god Fondsledelse. Anbefalingerne er senest opdateret i juni 2020.

I anbefalingerne opfordrer komitéen til, at visse emner bør indgå i bestyrelsens forretningsorden. Det fremgår således af anbefalingerne, at følgende emner med fordel kan indarbejdes i forretningsordenen:

- En overordnet beskrivelse af principperne for ekstern kommunikation.
- Bestemmelser om, at der årligt vedtages et årshjul eller lignende, som indeholder en plan for årets møder og for hvilke emner, der skal behandles på de enkelte møder.
- En overordnet beskrivelse af formandens og næstformandens opgaver, pligter og ansvar.
- En overordnet beskrivelse af, hvordan evalueringen af bestyrelsesarbejdet gennemføres.

5. Løbende opdatering af forretningsordenen

Forretningsordenen er ikke et stationært dokument, og forretningsordenen bør derfor gennemgås efter behov og mindst én gang om året for at sikre, at den stadig er tilpasset fondens virksomhed og behov.

Kapitaltab i en erhvervsdrivende fond

Denne vejledning beskriver hvilke pligter bestyrelsen i en erhvervsdrivende fond har, når bestyrelsen konstaterer, at fonden har tabt mere end halvdelen af grundkapitalen.

Version 1.1 | Seneste opdatering 27. september 2022

Lovgrundlag

[Lov om erhvervsdrivende fonde](#) →

Indhold

1. Indledning	1
2. Kapitaltab.....	1

1. Indledning

Reglen om kapitaltab i erhvervsdrivende fonde fremgår af erhvervsfondslovens § 67. Reglen gælder uanset størrelsen på fondens grundkapital og berører ikke det forhold, at bestyrelsen og en eventuel direktion er forpligtet til at sikre, at kapitalberedskabet til enhver tid er forsvarligt i forhold til fondens drift, herunder at der er tilstrækkelig likviditet til at opfylde fondens nuværende og fremtidige forpligtelser, efterhånden som de forfalder, og bestyrelsen og en eventuel direktion er således til enhver tid forpligtet til at vurdere den økonomiske stilling og sikre, at det tilstedeværende kapitalberedskab er forsvarligt.

Kravet om en forsvarlig ledelse skærpes, når et kapitaltab er konstateret. Der påhviler en eventuel direktion i en fond en reaktionspligt i tilfælde af kapitaltab, og direktøren skal derfor orientere bestyrelsen om et konstateret kapitaltab. I modsat fald vil direktøren kunne blive erstatningsansvarlig.

Hvis bestyrelsen i en erhvervsdrivende fond ikke iagttager dens forpligtelser i tilfælde hvor det er konstateret, at fonden befinder sig i en kapitaltabssituation, kan dette medføre, at bestyrelsen ifalder et erstatningsansvar.

2. Kapitaltab

Bestyrelsen skal senest 3 måneder efter, at det er konstateret (eller burde være konstateret), at egenkapitalen udgør mindre end halvdelen af grundkapitalen, afholde et bestyrelsesmøde. På mødet skal bestyrelsen stille forslag om foranstaltninger, der fører til fuld dækning af grundkapitalen, eller stille forslag om opløsning af fonden.

Reglen gælder både, når tabet konstateres ved f.eks. udarbejdelsen af årsregnskabet, og når fonden udsættes for en økonomisk tilbagegang i løbet af regnskabsåret. Derfor bør bestyrelsen løbende vurdere fondens økonomiske situation med henblik på en konstatering af, om fonden befinder sig i en kapitaltabssituation.

2.1. Fuld dækning af grundkapitalen (retablering af grundkapitalen)

Retablering af grundkapitalen kan ske på flere forskellige måder, som f.eks. i form af gavebidrag, gældseftergivelse, ved egen indtjening eller ved nedsættelse af grundkapitalen.

Sker retableringen ved egen indtjening skal bestyrelsen indsende revisorpåtegnede budgetter til Erhvervsstyrelsen, der som minimum indeholder oplysninger om erhvervsindtægter, nettoomsætning, driftsresultat før finansielle poster, årets resultat efter skat og egenkapital for den pågældende retableringsperiode samt oplysninger om budgetforudsætningerne. Det skal således fremgå af budgetterne, hvornår grundkapitalen forventes retableret.

Bestyrelsen kan også vælge at nedsætte grundkapitalen og på den måde opnå, at fonden ikke længere er i kapitaltab. Bestyrelsen skal i så fald følge reglerne i lovens §§ 81-86, herunder indhente styrelsens tilladelse til kapitalnedsættelsen. Hvis bestyrelsen nedsætter grundkapitalen, må grundkapitalen efter nedsættelsen ikke være mindre end 300.000 kr.

2.2. Opløsning af fonden

Hvis bestyrelsen træffer beslutning om opløsning af fonden som følge af kapitaltabet, skal de almindelige regler om opløsning iagttages. Erhvervsstyrelsen skal give tilladelse til opløsningen, og Civilstyrelsen skal samtykke heri, jf. nærmere herom i lovens kapitel 12 og i Erhvervsstyrelsens vejledning om likvidation af erhvervsdrivende fonde.

2.3. Bestyrelsens pligt efter afholdt bestyrelsesmøde

Bestyrelsen skal senest 2 uger efter afholdelsen af bestyrelsesmødet, hvorpå bestyrelsen har taget stilling til kapitaltabet, indsende protokoludskrift fra mødet med bestyrelsens beslutning vedrørende kapitaltabet, samt udarbejde og indsende en redegørelse for fondens økonomiske stilling. Dokumenterne skal indsendes til Erhvervsstyrelsen og sker via styrelsens selvbetjeningsløsning på virk.dk under "*Henvendelse til fondsmyndigheden*" og herunder "*Redegørelse for fondens økonomiske stilling ved kapitaltab*".

Bestyrelsen skal være opmærksom på, at den ikke skal redegøre for fondens kapitaltab over for sig selv, men over for Erhvervsstyrelsen.

2.4. Tvangsopløsning

Hvis bestyrelsen ikke indkalder til bestyrelsesmøde senest 3 måneder efter, kapitaltabet er konstateret, eller hvis bestyrelsen ikke beslutter at berigtige fondens kapitalforhold inden for en af Erhvervsstyrelsen fastsat frist, kan styrelsen foranledige fonden tvangsopløst efter reglerne i erhvervsfondslovens § 115-117.

2.5. Erhvervsstyrelsens sagsbehandling

Når Erhvervsstyrelsen har modtaget protokoludskrift fra bestyrelsesmødet samt redegørelsen for fondens økonomiske stilling, vil Erhvervsstyrelsen foretage en vurdering af de indsendte oplysninger.

Stiller bestyrelsen forslag om retablering af grundkapitalen ved egen indtjening, kan bestyrelsen forvente at få en frist til at retablere grundkapitalen, hvis styrelsen vurderer, at der er realistiske muligheder for eller forventninger til, at fondens kapital vil kunne retableres inden for en kortere årrække.

Erhvervsstyrelsen meddeler sædvanligvis fristen for retableringen for 1 år ad gangen med mulighed for forlængelse, hvis budgetterne i al væsentlighed følges.

En frist til retablering af grundkapitalen ved fondens egen indtjening kan almindeligvis være på 3 til 5 år.

Vedtægtsændringer i erhvervsdrivende fonde

Denne vejledning beskriver reglerne for vedtægtsændringer i erhvervsdrivende fonde.

Version 1.1 | Seneste opdatering 14. oktober 2021

Lovgrundlag

[Lov om erhvervsdrivende fonde \(LEF\) →](#)

Selvbetjening

[Registrér ændring på 'Ændre virksomhed' på Virk →](#)

Indhold

1.	Indledning	1
2.	Anmeldelse af vedtægtsændring	2
3.	Vedtægtsændringer skal være velbegrundede	3
4.	Ændring af fondens formål og uddelingsformål kræver samtykke fra Civilstyrelsen	4
5.	Indskrænkninger i aktuelle rettigheder eller berettigede forventninger om ydelser fra fonden.....	4
6.	Vedtægtsændringer som Erhvervsstyrelsen eller Civilstyrelsen selv tager initiativ til at gennemføre.....	5

1. Indledning

Når en erhvervsdrivende fond er stiftet, kan fondens vedtægt kun ændres efter reglerne i erhvervsfundslovens kapitel 10.

Det fremgår af lovens § 89, stk. 1, at Erhvervsstyrelsen efter indstilling fra bestyrelsen kan tillade, at en bestemmelse i fondens vedtægt ændres. Det vil sige, at bestyrelsen skal indhente samtykke fra Erhvervsstyrelsen, og at bestyrelsen ikke på egen hånd kan ændre fondens vedtægt. Bestyrelsen kan dog uden styrelsens tilladelse foretage de ændringer af vedtægten, der er en nødvendig følge af en kapitalforhøjelse, jf. lovens § 35, stk. 2.

Ved ændring af vedtægtsbestemmelser om fondens formål og uddelinger skal Erhvervsstyrelsen indhente Civilstyrelsens samtykke, før Erhvervsstyrelsen kan give tilladelse til ændringen.

Hvis Erhvervsstyrelsen ikke har tilladt en ændring af vedtægten, er ændringen ikke gyldig og har ingen retsvirkning.

Erhvervsstyrelsens afgørelser om vedtægtsændringer kan indbringes for Erhvervsankenævnet senest fire uger efter, at afgørelsen er meddelt fonden, jf. lovens § 130. Afgørelserne kan dog også indbringes for domstolene uden først at være indbragt for Erhvervsankenævnet.

2. Anmeldelse af vedtægtsændring

Bestyrelsen skal henvende sig til Erhvervsstyrelsen i forbindelse med anmeldelse af en vedtægtsændring. Hvis loven kræver et samtykke fra Civilstyrelsen, er det Erhvervsstyrelsen, der indhenter dette samtykke.

Bestyrelsen kan anvende én af følgende fremgangsmåder ved anmeldelse af en vedtægtsændring:

Anmodning om tilladelse:

Fondens bestyrelse kan beslutte at ændre fondens vedtægt og derefter anmode Erhvervsstyrelsen om tilladelse til ændringen.

Vedtægtsændringen registreres via [Erhvervsstyrelsens selvbetjeningsløsning](#) senest 2 uger efter, at bestyrelsens beslutning om at ændre vedtægten er truffet. Der vælges muligheden "Ændre virksomhed" og vedlægges følgende dokumenter:

- Dokumentation for ændringens lovlige vedtagelse.
- En ny dateret vedtægt med den fuldstændige ordlyd i den nye affattelse.
- En begrundet redegørelse for, hvorfor vedtægten indstilles ændret (se vejledningens afsnit 3)
- En oversigt med tre lodrette kolonner, hvor den første kolonne indeholder den gældende affattelse af vedtægten (bestemmelse for bestemmelse), den anden kolonne indeholder tekstforslaget til den ændrede/nye bestemmelse, mens den tredje kolonne indeholder konkrete bemærkninger til, hvorfor de enkelte vedtægtsbestemmelser indstilles ændret (kolonneoversigten kan udelades, hvis der kun er tale om ganske få ændringer af vedtægten).

Erhvervsstyrelsen behandler registreringen og indhenter eventuelt også Civilstyrelsens samtykke til vedtægtsændringen. Såfremt Erhvervsstyrelsen giver tilladelse til vedtægtsændringen, gennemfører styrelsen registreringen af vedtægtsændringen samtidigt med, at styrelsen tillader ændringen.

Såfremt der er foretaget ændringer i vedtægten, som også kræver en ændring af de registrerede oplysninger f.eks. formål, tegningsregel eller hjemsted, skal dette samtidigt tilrettes.

Forhåndsgodkendelse:

Erhvervsstyrelsen indgår gerne i en dialog med bestyrelsen om en vedtægtsændring med henblik på forhåndsgodkendelse, hvis dette vurderes at være nødvendigt ved omfangsrige eller væsentlige ændringer af vedtægten. De fleste vedtægtsændringer kan erfaringsmæssigt håndteres uden at det er nødvendigt at få en forhåndsgodkendelse fra styrelsen, inden bestyrelsen træffer beslutning herom.

Bestyrelsens anmodning om forhåndsgodkendelse indsendes via [Erhvervsstyrelsens selvbetjeningsløsning](#), hvor der vælges "Ændre virksomhed" og herefter "Henvendelse til fondsmyndighed". Henvendelsen vedlægges følgende dokumenter:

- En begrundet redegørelse for, hvorfor vedtægten indstilles ændret (se vejledningens afsnit 3)
- En oversigt med tre lodrette kolonner, hvor den første kolonne indeholder den gældende affattelse af vedtægten (bestemmelse for bestemmelse), den anden kolonne indeholder tekstforslaget til den ændrede/nye bestemmelse, mens den tredje kolonne indeholder konkrete bemærkninger til, hvorfor de enkelte vedtægtsbestemmelser indstilles ændret (kolonneoversigten kan udelades, hvis der kun er tale om ganske få ændringer af vedtægten).
- Et udkast til en ny vedtægt.

Erhvervsstyrelsen indleder typisk en dialog med bestyrelsen på grundlag af de indsendte dokumenter. Erhvervsstyrelsen kan anmode bestyrelsen om at indsende supplerende oplysninger, såfremt styrelsen måtte finde dette relevant.

Når Erhvervsstyrelsen eventuelt med Civilstyrelsens samtykke har meddelt tilladelse til en vedtægtsændring, vedtager bestyrelsen ændringen på et bestyrelsesmøde.

Vedtægtsændringen registreres via [Erhvervsstyrelsens selvbetjeningsløsning](#) senest 2 uger efter, at bestyrelsens beslutning om at ændre vedtægten er truffet. Der vælges muligheden "Ændre virksomhed" og vedlægges følgende dokumenter:

- Dokumentation for ændringens lovlige vedtagelse.
- En ny dateret vedtægt med den fuldstændige ordlyd i den nye affattelse.

3. Vedtægtsændringer skal være velbegrundede

En fonds vedtægt er udtryk for stifters ønsker, og vedtægtsændringer kan derfor ikke tillades, medmindre de er velbegrundede. Hvis bestyrelsen ønsker at ændre en vedtægt, er det derfor et krav, at behovet for ændringen dokumenteres og understøttes af en redegørelse fra bestyrelsen. I nogle situationer vil det også være hensigtsmæssigt med en udtalelse eller erklæring fra revisor.

En ændring af vedtægten, som alene er begrundet med et ønske om en sproglig eller redaktionel modernisering, vil normalt ikke kunne finde sted, da dette ikke vil udgøre en tilstrækkelig tungtvejende begrundelse for ændringen.

Vedtægtsændringer skal ikke nødvendigvis udspringe af ændrede forhold, der gør, at vedtægten ikke kan efterleves eller er blevet åbenbart uhensigtsmæssig. Ved Erhvervsstyrelsens behandling af anmodninger om vedtægtsændringer tager styrelsen også hensyn til, at erhvervsdrivende fonde er erhvervsvirksomheder, hvilket i visse situationer gør det nødvendigt, at disse fonde har mulighed for at tilpasse sig til ændrede konkurrencevilkår, finansieringsbehov m.v.

Det er fortsat mest vanskeligt at få tilladelse til ændring af fondens formål. Det gælder navnlig ændringer af uddelingsformålet. En ændring af formålet kan kun tillades, hvis formålet ikke eller kun vanskeligt kan opfyldes eller er blevet uhensigtsmæssigt.

Hertil kommer, at der ved en formålsændring er krav om, at der skal være nær sammenhæng mellem de oprindelige formål, der er udtryk for stifters vilje, og det ændrede formål, ligesom en formålsændring ikke må gå videre end, hvad der er påkrævet under hensyntagen til fondens ændrede forhold. Fonden skal så vidt muligt kunne "leve videre" med de øvrige eller nye formål.

Generelt forholder det sig sådan, at en fonds formål ikke skal afspejle fondens faktiske aktiviteter, men skal afspejle stifters vilje med fonden. Bestyrelsen for fonden er ansvarlig for, at fondens virke sker inden for rammerne af vedtægten, herunder formålet.

Bestyrelsen skal varetage fondens interesser, hvilket også gælder ved vedtægtsændringer. En ændring af en fonds vedtægt skal således altid være i fondens interesse. Hensynet til tredje- mand, herunder stifter eller væsentlige gavegivere, kan ikke tillægges vægt.

Hvis stifter er i live, tillægges det en vis betydning, hvorvidt stifter støtter eller er modstander af den vedtægtsændring, som bestyrelsen foreslår. Stifters holdning til en vedtægtsændring er dog ikke afgørende for Erhvervsstyrelsens behandling af anmodningen om tilladelse til en vedtægtsændring.

Sager om vedtægtsændringer er meget konkrete sager, der afgøres under henvisning til de samlede foreliggende omstændigheder.

Ændring af vedtægten kan som udgangspunkt besluttes af bestyrelsen ved simpelt stemmeflertal, jf. erhvervsfondslovens § 53, stk. 3. Mange vedtægter indeholder imidlertid bestemmelser om, at der kræves en eller anden form for kvalificeret flertal for at ændre vedtægten. I så fald skal vedtægtens skærpede vedtagelseskrav iagttages.

4. Ændring af fondens formål og uddelingsformål kræver samtykke fra Civilstyrelsen

Hvis der i en erhvervsdrivende fond skal ske ændring af vedtægtens bestemmelser om formål og uddelingsformål, er det en forudsætning for, at Erhvervsstyrelsen kan tillade vedtægtsændringen, at Civilstyrelsen kan samtykke til ændringen. Dette skyldes blandt andet, at der i disse sager bør foretages en nøje afvejning i relation til både det erhvervmæssige og det testamentariske aspekt af sagen, således at også stifters vilje sikres bedst muligt.

5. Indskrænkninger i aktuelle rettigheder eller berettigede forventninger om ydelser fra fonden

Der må ikke ske indskrænkninger i aktuelle rettigheder eller enkeltpersoners berettigede forventninger om ydelser fra fonden. Dette er en almindelig ulovbestemt fondsretlig grundsætning.

En aktuell rettighed kan eksempelvis være en vedtægtsmæssig ret til at udpege medlemmer til en fonds bestyrelse. Vedtægtsbestemmelser om udpegning af medlemmer til fondens bestyrelse kan dog efterfølgende ændres, men det forudsætter i henhold til Erhvervsstyrelsens administrative praksis, at der som bilag til registreringen vedlægges et konkretiseret skriftligt samtykke fra den pågældende udpegningsberettigede, om at den pågældende udpegningsberettigede er enig i, at retten til at udpege medlemmer til fondens bestyrelse beskæres.

Hvis bestemmelser om eksterne ret til udpegning af medlemmer til bestyrelsen ændres som følge af, at en organisation, forening m.v. er blevet opløst og derfor ikke længere kan udøve sin ret, skal der som bilag til registreringen i stedet vedlægges dokumentation for den udpegningsberettigedes opløsning.

Hvis den nuværende udpegningsberettigede er under likvidation, skal samtykket indhentes hos likvidator.

I øvrigt vil en ændring af vedtægtens bestemmelser om udpegning af medlemmer til en fonds bestyrelse naturligvis blive behandlet som en almindelig vedtægtsændring efter de almindelige regler herom, jf. erhvervsfondslovens § 89.

6. Vedtægtsændringer som Erhvervsstyrelsen eller Civilstyrelsen selv tager initiativ til at gennemføre

Ifølge lovens § 90, stk. 1, kan Erhvervsstyrelsen efter forhandling med bestyrelsen og med samtykke fra Civilstyrelsen beslutte, at en vedtægtsbestemmelse skal ændres, hvis bestemmelsen er uigennemførlig eller har vist sig klart uhensigtsmæssig.

Der er tale om et ekstraordinært skridt, hvis Erhvervsstyrelsen beslutter en vedtægtsændring i medfør § 90, og denne beføjelse vil derfor kun blive anvendt i ganske få enkeltstående tilfælde. Den ekstraordinære karakter gør også, at Civilstyrelsen skal give samtykke til ændringen. Som eksempel på en situation, hvor beføjelsen kan komme på tale, kan nævnes det tilfælde, hvor en bestyrelsessammensætning har medført to lige store "grupperinger" i bestyrelsen, som forhindrer, at fonden kan træffe beslutninger. Et andet eksempel kunne være den situation, hvor en tredjepart skal samtykke i visse dispositioner, og hvor denne part ikke ønsker at samtykke, og dette forhindrer fonden i at foretage nødvendig lånoptagelse eller andre dispositioner, der ellers er nødvendige for at varetage fondens interesser.

Ifølge lovens § 90, stk. 2, kan Civilstyrelsen endvidere bestemme, at en bestemmelse i en fonds vedtægt skal ændres, hvis bestemmelsen strider mod lovgivningen eller oprettelsesdokumentet for fonden. Denne bestemmelse er også alene tiltænkt anvendelse i ekstraordinære tilfælde.

Uddelinger

Denne vejledning beskriver reglerne om, med hvilke midler og hvordan en bestyrelse i en erhvervsdrivende fond kan foretage uddelinger.

Version 1.1 | Seneste opdatering 17. oktober 2022

Lovgrundlag

Erhvervsfundsloven →

Indhold

1.	Indledning	1
2.	Hvad kan anvendes til uddelinger	2
3.	Pligt til at foretage uddelinger.....	3
4.	Hvornår besluttet rammen for uddelingsbeløbet	3
5.	Uddelingsbeløbet skal fremgå af årsrapporten og legatarfortegnelsen.....	5
6.	Krav om rimelige henlæggelser	5
7.	Uddeling i andre værdier end kontanter	6
8.	Indirekte uddelinger	6
9.	Uddeling til vedtægtsbestemte formål	7
10.	Flere uddelingsberettigede	7
11.	Forbud mod uddelinger til stiftere, ledelsesmedlemmer m.v.....	7
12.	Ikke retskrav på uddelinger	8

1. Indledning

Udgangspunktet i erhvervsfundsloven er, at reglerne om uddeling for de erhvervsdrivende fonde er de samme som udbyttereglerne for aktie- og anpartsselskaber. I et aktie- eller anpartsselskab skal generalforsamlingen beslutte, hvor stor en del af overskuddet der skal udbetales som ordinært udbytte til kapitalejerne. I en erhvervsdrivende fond skal bestyrelsen beslutte, hvor stor en del af overskuddet og/eller de frie reserver der skal uddeles til uddelingsformålet. Forskellen er, at aktionærer og anpartshavere får udbytte straks efter godkendelsen af årsrapporten, mens de uddelingsberettigede i henhold til vedtægten i erhvervsdrivende fonde kan få uddelingen enten direkte efter godkendelsen af årsrapporten eller i løbet af det følgende år, efterhånden som bestyrelsen beslutter de konkrete uddelinger. I sidste tilfælde skal der ske uddelinger inden for den ramme, bestyrelsen har besluttet ved godkendelsen af årsrapporten, jf. nærmere herom i kapitel 4.

Det følger af erhvervsfundsloven, at bestyrelsen i forbindelse med godkendelsen af årsrapporten - ligesom i et aktie- eller anpartsselskab - skal beslutte, hvad de frie midler i henhold til årsrapporten skal anvendes til.

Bestyrelsen har pligt til at foretage uddelinger til de formål, der er fastsat i vedtægten, hvilket følger af lovens § 77. I forbindelse hermed skal bestyrelsen tage hensyn til behovet for, at fonden kan foretage investeringer, konsolidering, og eventuel videreudbygning af fondens erhvervsvirksomhed.

Generelt for de erhvervsdrivende fonde gælder, at en bestyrelsesbeslutning om uddelinger skal ske i overensstemmelse med reglerne herom i erhvervsfondsloven og vedtægten. Det medfører, at følgende krav skal være opfyldt:

- Uddelingen skal ske til de uddelingsformål, der er angivet i vedtægten.
- Uddelingen kan alene ske ved anvendelse af årets overskud, overført overskud og reserver, med fradrag af overført underskud.
- Bestyrelsen er ansvarlig for, at uddelingen ikke overstiger, hvad der er forsvarligt under hensyntagen til fondens og i moderfonde koncernens økonomiske stilling, og ikke sker til skade for fonden eller dens kreditorer.
- Bestyrelsen er ansvarlig for, at der efter uddelingen er dækning for grundkapitalen og de reserver, der er bundne i henhold til erhvervsfondsloven eller vedtægten.
- Uddelingen skal præsenteres som en uddeling under posten overskudsdisponering under resultatopgørelsen i fondens årsrapport.

En uddeling er en hvilken som helst økonomisk begunstigelse. En uddeling behøver således ikke bestå i udbetaling af penge, jf. nærmere herom i afsnit 6.

En bestyrelsesbeslutning om uddeling skal optages i bestyrelsesprotokollen, jf. lovens § 78, stk. 7. Hvis der er tale om en ekstraordinær uddeling, jf. nærmere herom i afsnit 2, skal mellembalancen eller balancen for det seneste regnskabsår indgå i bestyrelsens protokol som bilag til den truffe beslutning. Herved vil det efterfølgende kunne dokumenteres, hvad der har indgået i bestyrelsens beslutningsgrundlag.

Denne vejledning er baseret på det civilretlige uddelingsbegreb, og behandler således ikke den skatteretlige opdeling af interne og eksterne uddelinger. Kun eksterne uddelinger kan fondsretligt anses som uddelinger, mens interne uddelinger er almindelige udgifter, som fonden typisk får en modydelse for. For nærmere om den skattelige opdeling af uddelingsbegrebet i interne og eksterne uddelinger henvises til afsnit [C.D.9.6.2](#) i Skattestyrelsens juridiske vejledning.

2. Hvad kan anvendes til uddelinger

I erhvervsdrivende fonde kan uddelinger være sammensat af dels årets overskud, dels tidligere års overskud/frie reserver. Det følger således af erhvervsfondslovens § 78, at bestyrelsen kan anvende de frie reserver, hvorved forstås beløb, som i fondens senest godkendte årsregnskab er opført som overført overskud, og reserver, som ikke er bundet i henhold til lov eller vedtægt, med fradrag af overført underskud.

Erhvervsdrivende fonde har - ligesom aktie- og anpartsselskaber - mulighed for at uddele overskud og frie reserver, der er opstået eller blevet frigjort efter den periode, der senest er aflagt årsrapport for. Det følger således af § 78, stk. 2, at en erhvervsdrivende fond efter aflæggelsen af årsrapporten kan anvende optjent overskud og frie reserver, der er opstået eller blevet frigjort efter den periode, der senest er aflagt årsrapport for, til uddelinger.

I sådanne tilfælde er der krav om udarbejdelse af en mellembalance, jf. § 78, stk. 3. Det er bestyrelsens pligt at vurdere, om det er forsvarligt at vedlægge balancen fra seneste

årsrapport, eller om der skal udarbejdes en mellembalance, der viser, at der er tilstrækkelige midler til rådighed for uddelingen.

Træffes beslutningen om en ekstraordinær uddeling mere end 6 måneder efter balancedagen i fondens seneste godkendte årsrapport, skal der altid udarbejdes en mellembalance, der viser, at der er tilstrækkelige midler til rådighed for uddelingen, jf. § 78, stk. 4.

Mellembalancen skal være gennemgået af en revisor, jf. § 78, stk. 5. Mellembalancen skal udarbejdes efter de regler, som fonden udarbejder årsrapporten efter. Mellembalancen må ikke have en balancedag, der ligger mere end 6 måneder forud for beslutningen om uddelingen.

I forhold til ekstraordinære uddelinger skal bestyrelsen være opmærksom på, at bestyrelsen til enhver tid er ansvarlig for at tage stilling til, om fondens kapitalberedskab er forsvarligt. Bestyrelsen er således altid ansvarlig for, at en uddeling ikke er til skade for fonden og dens kreditorer, og at uddelingen ikke er i strid med regler om forsvarligt kapitalberedskab, jf. den udtrykkelige bestemmelse herom i § 76, stk. 2.

3. Pligt til at foretage uddelinger

Efter erhvervsfondslovens § 77 påhviler det bestyrelsen at foretage uddelinger til de uddelingsformål, der er fastsat i vedtægten.

Det er i alle tilfælde bestyrelsen, der træffer beslutning om uddelinger, herunder uddelingernes størrelse. Bestyrelsen har ansvaret for, at uddelingerne er i overensstemmelse med erhvervsfondsloven og vedtægten.

Bestyrelsen kan benytte sig af indstillinger fra for eksempel en intern uddelingskomité eller udtalelser fra andre rådgivere. Benytter bestyrelsen sådanne indstillinger, ændrer det ikke på, at det er bestyrelsen, der træffer beslutning om uddelingen, og som har ansvaret herfor.

Bestyrelsen kan vælge at fastsætte interne regler om anvendelse af overskud. Har bestyrelsen valgt at fastsætte interne regler, skal disse indsendes til Erhvervsstyrelsen, jf. lovens § 27, stk. 3. De interne regler må ikke bevirke en de facto ændring af vedtægten, f.eks. begrænsning af vedtægtens uddelingsformål. Hvis de interne regler er en del af eller nævnes i vedtægten, vil disse interne regler være offentligt tilgængelige.

Interne regler vil alene være et udgangspunkt for uddelinger. Hvis de interne regler for eksempel indeholder en bestemmelse om, at 80 pct. af årets overskud skal uddeles, skal bestyrelsen uanset sådanne interne regler konkret vurdere, om uddelingen er forsvarlig m.v.

Det følger af erhvervsfondsloven, at Erhvervsstyrelsen kan henstille til bestyrelsen at overveje at søge uddelinger forøget eller nedsat, jf. lovens § 79, stk. 1. Hvis uddelingernes størrelse anses for at indebære fare for krænkelse af vedtægten, kan Erhvervsstyrelsen efter forhandling med bestyrelsen pålægge bestyrelsen at foretage de fornødne dispositioner med henblik på en forøgelse eller nedsættelse af uddelingen, jf. lovens § 79, stk. 2.

4. Hvornår besluttet rammen for uddelingsbeløbet

Det er udkastet til årsrapporten, der danner grundlaget for bestyrelsens beslutning om uddelinger.

Fastlæggelsen af uddelingsbeløbet kan ske efter følgende to modeller. For nærmere herom se bl.a. *Overskudsdeling i erhvervsdrivende fonde*, professor Peder Fredslund Møller, statsautoriseret revisor Gorm Bacher og kontorchef Olaf Hasselager, RR.1987.07.0011.

Model 1

I forbindelse med godkendelsen af årsrapporten kan bestyrelsen beslutte, at alle eller en bestemt del af de frie midler skal anvendes til uddelinger. På årsregnskabsmødet, hvor årsrapporten godkendes, beslutter bestyrelsen således, hvor stor en andel af fondens frie midler i henhold til årsrapporten, der skal anvendes til uddelinger. Bestyrelsen beslutter samtidig hermed den konkrete udmøntning (de konkrete uddelinger) inden for den fastsatte uddelingsramme.

Der er intet til hinder for, at bestyrelsen, forud for godkendelse af årsrapporten, har tilkendegivet en forventning til det kommende års uddelingsramme, hvorefter interesserede inden for uddelingsformålet kan ansøge om midler. På baggrund af årsrapporten og de indkomne ansøgninger m.v. kan bestyrelsen således straks beslutte at udmønte selve uddelingerne, hvilket dog skal ske under hensyn til lovens § 76, stk. 2.

Ovennævnte medfører eksempelvis, at bestyrelsen i starten af et givent regnskabsår kan tilkendegive, at bestyrelsen formentlig vil foretage uddelinger for et nærmere angivet beløb i forbindelse med godkendelsen af årsrapporten for samme regnskabsår, og at alle indenfor målgruppen eller bestemte grupper er velkomne til at ansøge om disse midler. I forbindelse med godkendelsen af årsrapporten for det givne regnskabsår gennemgår bestyrelsen således de indkomne ansøgninger, og på baggrund heraf fastsætter bestyrelsen uddelingsbeløbet. I umiddelbar forlængelse heraf foretager bestyrelsen også selve uddelingen til de indkomne ansøgere.

Model 2

I forbindelse med godkendelsen af årsrapporten kan bestyrelsen beslutte, at en andel af de frie midler skal anvendes til uddelinger i det efterfølgende år. På årsregnskabsmødet, hvor årsrapporten godkendes, beslutter bestyrelsen således en uddelingsramme inden for fondens frie midler. Uddelingsrammen kan ikke efterfølgende ændres i løbet af året. Bestyrelsen kan derimod beslutte, at den konkrete udmøntning af uddelingsrammen (de konkrete uddelinger) sker ved løbende bestyrelsesbeslutninger i løbet af det følgende år, under hensyntagen til erhvervsfondslovens § 76, stk. 2.

Ovennævnte medfører, at hvis en erhvervsdrivende fond ifølge årsrapporten for et givent regnskabsår har frie reserver for - til illustration - 100 kr., kan bestyrelsen på det bestyrelsesmøde, hvor årsrapporten for det givne regnskabsår bliver godkendt, beslutte de konkrete uddelinger af alle de frie reserver (100 kr.) eller en del heraf (f.eks. 75 kr.). Bestyrelsen kan også bestemme, at udmøntningen af de konkrete uddelinger først skal ske på efterfølgende bestyrelsesmøder, hvor ansøgningerne gennemgås. Bestyrelsens beslutning om at foretage de konkrete uddelinger vil i så fald ske efter godkendelsen af årsrapporten for det givne regnskabsår, og kan løbe over resten af det efterfølgende år.

Der kan således være forskel på, hvornår selve uddelingen sker i forhold til model 1 og 2.

- Ved model 1 sker selve beslutningen og uddelingen i forbindelse med godkendelsen af årsrapporten.
- Ved model 2 besluttes uddelingsrammen ved godkendelsen af årsrapporten, mens selve beslutningen om uddelinger sker efterfølgende.

Uanset om bestyrelsen fastlægger rammen for uddelingsbeløbet efter model 1 eller 2, kan uddelingsrammen efterfølgende alene forhøjes efter reglerne om ekstraordinære uddelinger i § 78, stk. 2.

Anvender bestyrelsen ikke den fastsatte ramme for uddelinger i det pågældende år, kan beløbet videreføres til det efterfølgende år. Det vil sige, at uddelingen i visse tilfælde først sker ét eller flere år efter, at uddelingsrammen er fastsat.

Det skal bemærkes, at usikkerheden om, hvorvidt hele uddelingsrammen anvendes det pågældende år, er en følge af, at udmøntning af uddelingsrammen først vil finde sted ved bestyrelsens efterfølgende beslutninger herom. Det vil sige, at den faktiske og endelige tildeling og udbetaling kan afhænge af forhold, som er ukendte på det tidspunkt, hvor årsrapporten og uddelingsrammen godkendes. Der kan også være usikkerhed i tilfælde, hvor der er fastsat en uddelingsramme til gennemførelse af bestemte aktiviteter på et fremtidigt og måske ubestemmeligt tidspunkt. Som konsekvens heraf vil en bestyrelse i et givent år kunne foretage uddeling af flere forudgående års samlede fastsatte uddelinger.

5. Uddelingsbeløbet skal fremgå af årsrapporten og legatarfortegnelsen

Uanset om uddelingsrammen fastsættes efter model 1 eller 2, skal uddelingsbeløbet fremgå af årsrapporten som uddeling i overskudsdisponeringen under resultatopgørelsen, og der skal være en særlig post under egenkapitalen.

Erhvervsstyrelsen ser i praksis enkelte tilfælde, hvor erhvervsdrivende fonde fejlagtigt anfører uddelingerne som en omkostning i resultatopgørelsen. Da der er tale om overskudanvendelse - svarende til udbytte fra et aktieselskab eller anpartsselskab - er der ikke tale om en omkostning for fonden.

Uddelingsbeløbet skal også fremgå af legatarfortegnelsen for det år, hvor uddelingen bliver foretaget. Foretages uddelingen først i det efterfølgende år, vil det således først fremgå af legatarfortegnelsen for det efterfølgende år.

Legatarfortegnelsen er en årlig oversigt over samtlige foretagne uddelinger fra fonden med angivelse af modtagerne og uddelingsbeløb til den enkelte modtager, jf. lovens § 80, stk. 1. Fortegnelsen har sammenhæng med årsrapporten og skal redegøre for det samlede beløb, der er uddelt samtidig med godkendelsen af årsrapporten eller i løbet af det pågældende regnskabsår af fondens frie reserver. Fortegnelsen indeholder derfor midler, der dels vedrører årsrapportens konstaterede overskud, dels overskud/frie midler fra tidligere år. Legatarfortegnelsen skal indsendes til Erhvervsstyrelsen senest samtidig med indsendelsen af fondens årsrapport. Indsendes legatarfortegnelsen som et selvstændigt dokument, er fortegnelsen undtaget fra aktindsigt, jf. § 80, stk. 2.

6. Krav om rimelige henlæggelser

Bestyrelsen har ansvaret for, at der foretages rimelige henlæggelser til konsolidering, jf. lovens § 77, stk. 1, 2. pkt. Denne bestemmelse er en skønsmæssig bestemmelse, hvorefter "bestyrelsen kan foretage rimelige henlæggelser til konsolidering af den erhvervsdrivende fond." Det vil altid bero på en konkret vurdering, når det skal fastslås, hvad der er rimelige henlæggelser/konsolidering.

Hvis fonden har til opgave at bevare og videreudvikle en erhvervsvirksomhed, er det i Erhvervsstyrelsens praksis antaget, at det i perioder er lovligt ikke at uddele nogen del eller kun en lille del af overskuddet eller af fondens øvrige reserver, der ikke er bundne til et uddelingsformål, i det omfang konsolideringen må anses for nødvendig af hensyn til fondens erhvervs-mæssige formål. Der er konkret ikke noget til hinder for, at bestyrelsen ikke foretager uddelinger, uanset at fondens økonomiske situation umiddelbart berettiger hertil. Hvis bestyrelsens manglende uddelinger eksempelvis skyldes, at bestyrelsen ønsker at "spare sammen" til at foretage en konkret større enkeltstående uddeling eller ønsker at kunne deltage i en

kapitaludvidelse/opkøb af kapitalandele i den underliggende virksomhed, kan dette således godt lade sig gøre.

Det er bestyrelsen, der er ansvarlig for at vurdere, hvad der ud fra fondens forhold er rimelige henlæggelser. Erhvervsstyrelsen kan i henhold til § 79 foretage en efterprøvelse af bestyrelsens vurdering.

Når det skal afklares, hvad der er rimelige henlæggelser, skal fonden og dens underliggende virksomheder, hvori fonden har bestemmende indflydelse, betragtes som en økonomisk helhed. Man kan derfor ikke undlade at beslutte udbytte i et datterselskab, hvis der ikke er en begrundelse herfor andet end at undgå uddelinger i fonden.

7. Uddeling i andre værdier end kontanter

Uddelinger sker typisk ved udbetaling af kontante midler i henhold til bestemmelserne herom i vedtægten. Uddelinger kan dog også foretages i andre værdier end kontanter.

Foretages en uddeling i andre værdier end kontanter, skal der udarbejdes en vurderingsberetning, jf. lovens § 78, stk. 6.

I vurderingsmandens erklæring skal det angives, at uddelingsbeløbet mindst svarer til den ansatte værdi af den eller de andre værdier end kontanter, der uddeles, da det er vigtigt at få afklaret, at der ikke afgår flere midler fra fonden, end det bestyrelsen har truffet beslutning om. En vurderingsberetning ved en uddeling af andre værdier end kontanter er, hvis den udarbejdes af revisor, en revisorerklæring med høj grad af sikkerhed. Baggrunden for kravet om en vurderingsberetning fra en uafhængig vurderingsmand er hensynet til at beskytte fonden og dens kreditorer. En uddeling af andre værdier end kontanter udgør således den samme risiko for kreditorerne som ved en stiftelse eller kapitalforhøjelse i andre værdier end kontanter, og derfor gælder de samme beskyttelseshensyn.

Vælger bestyrelsen at udarbejde og indsende en erklæring til Erhvervsstyrelsen efter reglerne i erhvervsfondslovens § 34, stk. 2 og 3, er der ikke pligt til at indhente vurderingsberetning ved uddelinger af aktiver, jf. lovens § 78, stk. 6, 3. pkt. Bestyrelsen skal offentliggøre erklæringen i Erhvervsstyrelsens it-system senest to uger efter beslutningen om uddelingen, jf. § 78, stk. 6, 4. pkt.

8. Indirekte uddelinger

Uddelinger kan foretages på en indirekte måde, eksempelvis uden at der formelt sker overførsel af kontanter eller et formuegode, men hvor en given disposition er forbundet med et gaveelement. Det vil sige i tilfælde, hvor fonden stadig har aktivet, men f.eks. giver brugsretten til en tredjepart.

Det kan eksempelvis ske ved, at bestyrelsen - inden for vedtægtens bestemmelse om overskudsanvendelse - yder lån på favorable vilkår, for eksempel hvor den aftalte rente på lånet er mindre end markedsrenten. I sådanne tilfælde vil den opståede renteforskel kunne udgøre en uddeling.

Det samme gælder, hvis bestyrelsen udlejer en lejlighed til under markedslejen. I denne situation vil forskellen mellem markedslejen og den leje, som lejeren betaler, udgøre en uddeling.

Det er den samlede økonomiske fordel i hele perioden, som skal betragtes som en uddeling. Et eksempel herpå kunne være en aftale om at leje en ejendom i to år til en månedlig leje, som er 5.000 kr. lavere end markedslejen. Her vil uddelingen være 5.000 kr. * 24 måneder = 120.000 kr., hvilket skal fremgå som en uddeling på det tidspunkt, hvor kontrakten indgås.

Tilsvarende gælder, hvis bestyrelsen sælger fondens aktiver til under markedsprisen, eller hvis bestyrelsen køber aktiver til fonden over markedsprisen.

9. Uddeling til vedtægtsbestemte formål

Det fremgår af erhvervsfondslovens § 77, stk. 1, at uddelinger kun må ske til uddelingsformål, der er fastsat i vedtægten, hvilket i praksis er de områder eller personer, der er angivet som uddelingsberettigede i vedtægten.

Såfremt bestyrelsen foretager uddelinger til formål, der ikke fremgår af vedtægten, kan bestyrelsen ifalde ansvar over for fonden, jf. lovens § 126, stk.1.

10. Flere uddelingsberettigede

Hvis det fremgår af vedtægten, at der er flere uddelingsformål og dermed flere uddelingsberettigede, må der ikke over en årrække ske en ensidig begunstiggelse af det ene formål på bekostning af de øvrige angivne formål. Over en given tidsperiode skal der således være en rimelig balance i uddelingerne til de forskellige uddelingsberettigede.

Erhvervsstyrelsen har i konkrete sager blandt andet udtalt, at Erhvervsstyrelsen skal "henstille til bestyrelsen om at søge fondens meget brede formål fremmet bedst muligt i fremtiden. Erhvervsstyrelsen skal derfor henstille til, at fonden i fremtiden ikke foretager alt for ensidige uddelinger."

Baggrunden for henstillingen til bestyrelsen er, at det alene er bestyrelsen, der træffer afgørelse om uddeling. De uddelingsberettigede har ikke retskrav på uddeling, jf. nærmere herom i afsnit 12, og derfor har de ikke mulighed for at indbringe spørgsmål for domstolene om, hvorvidt bestyrelsen har været for ensidig i sine beslutninger om uddeling. De uddelingsberettigede kan derimod godt henlede Erhvervsstyrelsens opmærksomhed på, at de uddelingsberettigede ikke mener bestyrelsen efterlever uddelingsformålet. Finder Erhvervsstyrelsen, at der er hold i en sådan henvendelse, kan Erhvervsstyrelsen bede bestyrelsen om en redegørelse.

Hvis der i vedtægten er angivet flere uddelingsberettigede, kan Erhvervsstyrelsen konkret henstille, og under skærpede omstændigheder påbyde, at bestyrelsen ikke må være ensidig i sine uddelinger. Det ændrer dog ikke ved, at det er bestyrelsen, som er ansvarlig for at sikre uddeling til samtlige uddelingsformål, og at der ikke konsekvent uddeles til nogen på bekostning af andre.

Hvis vedtægten skelner mellem primære og sekundære uddelingsformål, vil det bero på en konkret vurdering, hvorvidt der kan være mulighed for at foretage uddelinger udelukkende til det primære formål.

11. Forbud mod uddelinger til stiftere, ledelsesmedlemmer m.v.

Det følger af lovens § 87, at bestyrelsen ikke kan tillægge følgende personer andre ydelser end et vederlag, der ikke må overstige, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang:

- Stiftere, herunder væsentlige gavegivere m.v.,
- medlemmer af bestyrelsen,
- medlemmer af direktionen,
- fondens revisorer, eller
- personer, der indtager en ledende stilling i fonden.

Tilsvarende gælder for den person, der er knyttet til en af ovennævnte personer ved ægteskab eller fast samlivsforhold. Det samme gælder for ovenstående hjemmboende mindreårige børn.

Det er ligeledes ikke tilladt at yde lån til eller stille sikkerhed for lån for den omtalte personkreds, jf. § 87, stk. 2, jf. dog § 87, stk. 3. Det følger således af § 87, stk. 3, at fonden som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition godt kan yde lån eller stille sikkerhed for lån til denne personkreds.

Når det skal vurderes, hvorvidt der er tale om en sædvanlig forretningsmæssig disposition, skal der lægges afgørende vægt på, at sædvanlige forretningsmæssige dispositioner er kendetegnet ved, at der løbende foretages dispositioner af denne karakter med uafhængige parter. Der skal foretages en konkret vurdering af, om transaktionen kan betragtes som sædvanlig for fonden og inden for branchen.

Det er dog ikke kun transaktionen, som skal være sædvanlig. Dette krav gælder således også for vilkårene for transaktionen. Betalingsbetingelser, kreditvurdering, sikkerhedsstillelse m.v. skal ske på samme vilkår, som tilsvarende transaktioner sædvanligvis gennemføres med over for tredjemand.

En klar indikator for, om transaktionen er sædvanlig, er, at fonden har indgået tilsvarende transaktioner med uafhængige parter. Begrebet "sædvanlige forretningsmæssige dispositioner" er et fleksibelt og dynamisk begreb, der vil kunne ændre sig over tid.

Bestyrelsessuppleanter er også omfattet af forbuddet, jf. § 48.

I erhvervsdrivende fonde med uddelingsformål til stifters familie skal bestyrelsen derfor være særligt opmærksom på, hvorvidt eventuelle uddelingsberettigede familiemedlemmer kan/bør deltage som bestyrelsesmedlemmer, da dette vil afskære dem fra at modtage uddelinger fra fonden.

Forbuddet omfatter ikke andre end ovennævnte personer.

12. Ikke retskrav på uddelinger

Uddelingsberettigede har ikke retskrav på, at der foretages uddelinger til de pågældende.

Først når bestyrelsen har besluttet og over for de uddelingsberettigede har tilkendegivet at ville uddele til vedkommende, opstår der et retskrav for den pågældende uddelingsberettigede.

Revisors funktion og særlige rolle i erhvervsdrivende fonde

I vejledningen beskrives regler vedrørende revisor i en fond iht. lov om erhvervsdrivende fonde.

Version | Seneste opdatering 1. december 2014

§ Lovgrundlag

[Erhvervsfundsloven](#) →

Indhold

1.	Indledning	1
2.	Revisors særlige rolle	1
3.	Udpegning og fratrædelse	2
4.	Revisors opgaver og ansvar	5
5.	Revisors samspil med fondsmyndigheden	9

1. Indledning

Denne vejledning beskriver reglerne vedrørende revisor i en erhvervsdrivende fond i henhold til lov nr. 712 af 25. juni 2014 om erhvervsdrivende fonde (i det følgende benævnt LEF).

2. Revisors særlige rolle

En erhvervsdrivende fonds årsrapport skal revideres af en eller flere godkendte revisorer, som er udpeget af bestyrelsen eller i henhold til vedtægten, jf. LEF § 69. De lettelser af revisionspligten, som i 2006 blev indført, og som skulle medføre en administrativ lettelse for de mindste danske virksomheder, som fremover kunne undlade revision, gælder ikke for de erhvervsdrivende fonde, jf. årsregnskabslovens § 135, stk. 2. Erhvervsdrivende fondes årsregnskaber skal derfor altid revideres af en godkendt revisor, ligesom de erhvervsdrivende fonde ikke kan gøre brug af den særlige erklæringsstandard.

Baggrunden for ikke at lade reduktionen af revisionspligten omfatte erhvervsdrivende fonde hænger sammen med fondenes særlige ejer- og tilsynsforhold, og at det som led heri er vurderet for hensigtsmæssigt, at fondsmyndigheden kan basere sit tilsyn på reviderede årsregnskaber.

2.1. Offentlighedens tillidsrepræsentant

I henhold til revisorlovens § 16, stk. 1, er revisor offentlighedens tillidsrepræsentant under udførelsen af sine opgaver. At revisor er "offentlighedens tillidsrepræsentant" understreger revisors uafhængighed af både hvervgiveren og af modtageren samt understreger, at revisor bl.a. har til opgave at varetage offentlige hensyn ved udførelsen af sit arbejde. Dette gælder særligt i erhvervsdrivende fonde, som pr. definition ikke har ejere, og hvor revisor derfor har en særlig rolle i forhold til offentlighedens og fondsmyndighedens indsigt i fondenes forhold.

Revisor skal udføre sine opgaver i overensstemmelse med god revisorskik, herunder udvise den nøjagtighed og hurtighed, som opgavernes beskaffenhed tillader, hvilket i øvrigt gælder både i erhvervsdrivende fonde og kapitalselskaber.

Revisors særlige rolle giver revisor en række pligter overfor den enkelte fond, men også over for fondsmyndigheden, som vil blive omtalt senere i vejledningen.

Det skal bemærkes, at revisorlovens kapitel 4, samt bl.a. de internationale revisionsstandarder, som også gælder i Danmark, indeholder omfattende og detaljerede krav til revisors uafhængighed, som ikke vil blive gennemgået yderligere i denne vejledning. Det skal blot nævnes at kravene til revisors uafhængighed i erhvervsdrivende fonde er lig f.eks. kapitalselskaber.

3. Udpegning og fratrædelse

3.1. Udpegning af revisor

Revisor vælges som udgangspunkt for et år ad gangen af bestyrelsen på årsregnskabsmødet. På mødet skal bestyrelsen aktivt tage stilling til valg af revisor, herunder om revisor skal gen vælges, eller om der skal vælges en ny revisor.

Revisor kan også vælges i henhold til fondens vedtægt, som eksempelvis kan indeholde bestemmelse om en bestemt revisor eller en udpegningsret tillagt stifter, en organisation eller lignende, jf. dog nedenfor.

3.2. Begrænsning i udpegningsret tillagt andre end bestyrelsen

En eventuel udpegningsbestemmelse, som er tillagt stifter eller andre, skal fremgå af vedtægten, og en sådan udpegningsret kan alene gælde i op til 7 år fra fondens stiftelse. På den måde kan stifter få mulighed for indflydelse på fondens revisor i en periode, men bestyrelsen sikres derefter frie hænder til at tilrettelægge fondens organisation og virksomhed, som den finder mest hensigtsmæssig.

Det skal bemærkes, at de erhvervsdrivende fonde, som på ikrafttrædelsestidspunktet for LEF (den 1. januar 2015) har vedtægtsbestemmelser om, at revisor skal være en bestemt revisor, eller skal være udpeget på en bestemt måde, f.eks. udpeget af en bestemt organisation eller familiegren af stifter, skal på førstkommande årsregnskabsmøde efter lovens ikrafttræden tilpasses. Hvis fondens revisor udpeges af andre end bestyrelsen, skal det fremgå at denne udpegningsret kun gælder 7 år fra det afholdte årsregnskabsmøde.

Baggrunden for, at bestyrelsen som udgangspunkt skal kunne vælge den revisor, som bestyrelsen finder bedst egnet, er, at bestyrelsen altid har det overordnede ansvar for fonden, herunder pligt til at administrere og forvalte fondens midler. Endvidere er det vigtigt, at bestyrelsen altid kender til revisors opgavevaretagelse. Stifter eller andre udpegningsberettigede vil derimod ikke have kendskab til revisors udførelse af sine opgaver, og revisor er grundet tavshedspligt afskåret fra at kommentere eller melde tilbage til den, som har udpeget revisor. Stifter eller andre udpegningsberettigede modtager ikke selvstændig rapportering, og har ikke adgang til revisionsprotokollen eller andet. De kan som følge af revisors tavshedspligt ej heller holde møde om samarbejdsforhold, revisors arbejde, observationer, anbefalinger m.v. Den der har udpeget revisor må ligesom alle andre end fondsmyndigheden og fondens ledelse alene henholde sig til revisionspåtegningen.

3.3. Hvem kan være revisor i en erhvervsdrivende fond

Revisoren i en erhvervsdrivende fond skal være en godkendt revisor, hvilket vil sige en statsautoriseret eller registreret revisor, der er tilknyttet en godkendt revisionsvirksomhed, jf. revisorlovens § 2.

Som revisor for fonden kan vælges en revisionsvirksomhed eller en til revisionsvirksomheden tilknyttet revisor, hvilket skal fremgå af beslutningen om udpegning af revisor og anmeldelsen til Erhvervsstyrelsen.

Fondens revisor skal registreres i Erhvervsstyrelsens it-system, jf. LEF § 13, stk. 1.

3.4. Revisors vederlag

LEF indeholder ingen konkrete regler om revisors vederlag. Det er bestyrelsens ansvar at varetage fondens interesser, og det er fonden, der afholder omkostningerne til revisor. Dette gælder, uanset hvem der udpeger revisor. En medrevisors vederlag vil dog blive fastsat af fondsmyndigheden, men vil i sidste ende skulle afholdes af fonden.

Bestyrelsen kan ikke tillægge revisor et vederlag, som overstiger, hvad der kan anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang, hvilket også gælder i henhold til revisorlovens § 26. Fondsmyndigheden kan ikke nedsætte revisors vederlag, men bestyrelsen kan blive anmodet herom.

Revisor må i henhold til LEF § 87, stk. 1, ikke modtage andre ydelser end et vederlag, som skal være rimeligt i forhold til det udførte arbejde. Revisor må således ikke tage imod en uddeling fra fonden, uanset om vedtægten måtte give mulighed herfor.

3.5. Revisors fratrædelse

Revisor kan altid beslutte selv at fratræde sit hverv. I medfør af god revisionsskik må der dog forudsættes en rimelig begrundelse, før revisor kan fratræde i utide. En fond må således efter at have indgået en aftale med revisor om udførelse af revision kunne påregne, at opgaven udføres som aftalt. Dette vil dog naturligvis være under forudsætning af, at fondens bestyrelse også overholder sine forpligtelser, herunder giver revisor de ønskede oplysninger og stiller det nødvendige materiale m.v. til rådighed for revisor, samt betaler revisors honorar som aftalt.

I erhvervsdrivende fonde kan revisor derudover afsættes af den, der har valgt revisor, eller af fondsmyndigheden, jf. LEF § 72, stk. 2, 1. pkt.

I henhold til LEF § 72, stk. 2, 2. pkt., kan bestyrelsen dog kun afsætte en revisor i utide, hvis et begrundet forhold giver anledning hertil. Et begrundet forhold kan f.eks. være, at revisor ikke længere opfylder betingelserne for at være godkendt revisor, eller hvis revisor i øvrigt har vist sig uegnet, eksempelvis ved ikke at efterkomme påbud fra fondsmyndigheden, eller ved at give fondsmyndigheden vildledende eller urigtige oplysninger.

Hvis revisor fratræder i utide, har både revisor og bestyrelse en handlepligt.

Fratræder revisor frivilligt, eller ophører revisionen på anden måde, inden revisors hverv udløber, skal revisor straks meddele dette til Erhvervsstyrelsen, jf. LEF § 72, stk. 3. En sådan meddelelse skal vedlægges en fyldestgørende forklaring på årsagen til hvervets ophør.

Tilsvarende gælder, hvis revisors fratrædelse skyldes uoverensstemmelser mellem bestyrelsen og revisor, uanset om fratrædelsen sker i utide eller ej. Uoverensstemmelse kan være alle former for uenighed, konflikt eller strid, som ikke er af bagatelagtig karakter. Uoverensstemmelsen kan f.eks. vedrøre tilrettelæggelse af revisors arbejde, manglende eller fejlagtig opfyldelse af informationsforpligtelser, personstridigheder mellem et eller flere bestyrelsesmedlemmer og revisor eller lignende forhold. Typisk for disse situationer er, at det fremadrettet ikke er hensigtsmæssigt i forhold til fondens interesser at opretholde revisionen af fondens årsregnskab hos den pågældende revisor.

Uenighed om revisors vederlag vil som udgangspunkt ikke være en uoverensstemmelse, som medfører meddelelsespligt. Hvis revisors fratrædelse sker ved udløbet af revisors funktionsperiode - eksempelvis efter et udbud - er der således ikke krav om, at revisor skal give særlig meddelelse til fondsmyndigheden.

Bestyrelsen har pligt til at anmelde et revisorskifte til Erhvervsstyrelsen inden for to uger, jf. LEF 12, stk. 1. Er revisorskiftet sket inden hvervets udløb, eller som følge af uoverensstemmelse, skal anmeldelsen vedlægges en fyldestgørende forklaring fra bestyrelsen på årsagen til hvervets ophør, jf. LEF § 13, stk. 2.

Revisors hverv består som udgangspunkt, indtil en ny revisor er tiltrådt, hvilket som udgangspunkt vil sige til det årsregnskabsmøde, hvor en ny revisor måtte blive valgt. Det er således i henhold til revisorlovens § 18, stk. 2, 2. og 3. pkt., den fratrædende revisor, som har pligt til at oplyse den tiltrædende revisor om baggrunden for den pågældendes fratrædelse, samt give den tiltrædende revisor de relevante oplysninger om den fond, som revisionen vedrører.

3.6. Fondsmyndigheden kan udpege revisor og eventuel medrevisor

Hvis en erhvervsdrivende fond ikke har en revisor, kan fondsmyndigheden udpege en revisor, jf. LEF § 69, stk. 2. Fondsmyndigheden vil normalt give bestyrelsen mulighed for at vælge en ny revisor, inden fondsmyndigheden udpeger en.

Finder fondsmyndigheden, at det i en konkret fond vil være nytteløst at udpege en ny revisor, kan fonden sendes til tvangsopløsning i skifteretten, jf. § LEF 115, stk. 1, nr. 2. Dette forekommer dog yderst sjældent, da det forhold, at der ikke er en revisor, normalt ikke alene vil føre til tvangsopløsning. Der må formodes samtidig at skulle foreligge andre forhold - som eksempelvis manglende midler, hvorved udpegning af ny revisor må anses for nytteløst - for at fondsmyndigheden vil sende en fond til tvangsopløsning på grund af manglende revisor.

Fondsmyndigheden kan desuden på fondens vegne udpege en medrevisor, hvilket kendes tilsvarende fra selskabsloven, hvor der er mulighed for at udpege en minoritetsrevisor. Medrevisoren skal være godkendt revisor, og medrevisorens rolle er at deltage i revisionen som en ekstra revisor på lige fod med fondens øvrige revisorer. Udpegning af en medrevisor forventes at ske sjældent, men det vil dog kunne anvendes i det tilfælde, hvor fondsmyndigheden af egen drift, eller på baggrund af henvendelser fra bestyrelsen eller andre, får kendskab til f.eks. kritisable forhold i fonden, som bør følges nærmere.

Forslaget om medrevisor skal endvidere ses som et mildere instrument for fondsmyndigheden end iværksættelse af granskning af nærmere angivne forhold i fonden, jf. LEF § 25, som er et meget indgribende instrument.

Medrevisor har således samme ansvar, rettigheder, opgaver og forpligtelser, som den eller de bestyrelsesvalgte, eller i henhold til vedtægten udpegede, revisorer.

Revisor og medrevisor skal således bl.a. have de oplysninger, som må anses af betydning for bedømmelsen af fonden og, hvis fonden er modervirksomhed, dens koncern. Både den valgte revisor og medrevisor skal have adgang til at foretage de undersøgelser, som den pågældende finder nødvendig. Medrevisor fungerer fra udpegningen og frem til og med næste årsregnskabsmøde i fonden. Da fondsmyndigheden udpeger medrevisor, skal den pågældende ikke anmeldes af bestyrelsen. Medrevisor registreres i Erhvervsstyrelsens it-system på baggrund af selve udpegningen, jf. LEF § 70, stk. 2.

Der kan kun udpeges én medrevisor, og udpegningen kan ske, uanset om vedtægten eventuelt har bestemt, at der kun skal være én revisor i fonden, og denne revisor allerede er udpeget.

4. Revisors opgaver og ansvar

4.1. Generel undersøgelsespligt

Grundet revisors særlige rolle og fondes manglende ejerskab skal revisor være særlig opmærksom i erhvervsdrivende fonde. Det er således vigtigt, at revisor er opmærksom på fondens forhold, når denne udfører opgaver for fonden, uanset opgavens karakter. Revisor skal, ud over de nedenfor nævnte konkrete opgaver, være opmærksom på spekulationsforretninger med fondens ejerandele i tilknyttede virksomheder, ekstraordinære dispositioner uden samtykke, uddelinger uden frie midler eller uden for formålet, tildeling af for høje vederlag, kapitaltab osv.

Hvis revisor bliver opmærksom på ulovlige eller kritisable forhold, skal der foretages underretning til fondsmyndigheden, jf. afsnit 5.

4.2. Krav til aflæggelse af årsrapport

Erhvervsdrivende fonde skal aflægge årsrapport i henhold til årsregnskabsloven, jf. lovens § 3, stk. 1, nr. 3. Årsregnskabet skal være revideret af en godkendt revisor.

Reglerne om regnskabsaflæggelse for erhvervsdrivende fonde svarer som udgangspunkt til reglerne for kapitalselskaber. Erhvervsdrivende fonde kan således også være omfattet af IFRS-reglerne for aflæggelse af årsrapport. Det vil f.eks. være tilfældet, hvis en fond udsteder obligationer, som er optaget til handel på et reguleret marked, eller hvis fonden frivilligt følger reglerne i IFRS, eksempelvis fordi fondens datterselskab er omfattet af bestemmelserne.

Trods ligheden mellem regnskabsaflæggelse i kapitalselskaber og erhvervsdrivende fonde, er der dog enkelte særbestemmelser for erhvervsdrivende fonde, særligt i forhold til aflæggelse af koncernregnskab.

Reglerne om årsrapporter vil dog ikke blive gennemgået yderligere i denne vejledning.

4.3. Udførelse af opgaver i overensstemmelse med god revisorskik

I henhold til revisorlovens § 16, stk. 1, 2. pkt., er der krav om, at revisors opgaver skal udføres i overensstemmelse med god revisorskik. Denne retlige standard betyder generelt, at revisors arbejde skal udføres, som en god og fagligt kompetent gennemsnitsrevisor ville udføre arbejdet.

Revisor skal gennem revisionen af et årsregnskab, og et eventuelt koncernregnskab, sætte sig i stand til at afgive en påtegning. Påtegningen skal indeholde en konklusion om, hvorvidt årsregnskabet i alle væsentlige henseender er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabsloven, LEF samt anden relevant lovgivning og andre relevante krav til virksomheden.

Revisor skal i revisionspåtegningens konklusion udtrykke, hvorvidt årsregnskabet, og et eventuelt koncernregnskab, giver et retvisende billede af virksomhedens aktiver, passiver, finansielle stilling samt resultatet.

Derudover skal revisor foretage en gennemlæsning af - men ikke revidere - årsrapportens ledelsesberetning for at konstatere, hvorvidt der er overensstemmelse mellem ledelsesberetningen og årsregnskabet samt et eventuelt koncernregnskab.

4.4. Konkrete pligter for revisor

Ud over den generelle pligt for revisor til at "holde øje med fonde" indeholder LEF en række konkrete opgaver for revisor.

Revisor skal således påse, om bestyrelsen overholder sine pligter til at oprette og føre bøger, fortegnelser og protokoller.

I henhold til LEF § 53, stk. 4, har bestyrelsen pligt til at oprette og føre en forhandlingsprotokol for bestyrelsen. Protokollen skal underskrives af samtlige tilstedeværende bestyrelsesmedlemmer. Revisor skal kontrollere, at denne protokol oprettes og føres.

Revisor skal føre en revisionsprotokol, som skal forelægges på hvert bestyrelsesmøde og underskrives af bestyrelsesmedlemmerne. Revisor skal kontrollere, at reglerne om forelæggelse og underskrivelse af revisionsprotokollen er overholdt, jf. LEF § 73.

Revisor skal også kontrollere, at bestyrelsen har udarbejdet en forretningsorden, samt at le-gatarfortegnelse og redegørelse for god fondsledelse er udarbejdet.

Revisors kontrol indebærer således en kontrol af, at en række dokumenter er oprettet og ajourført, men revisor skal ikke foretage en indholdsmæssig efterprøvelse af dokumenterne.

Revisor vil dog indholdsmæssigt skulle kontrollere, om det er ført til protokol, at årsregnska-bet er godkendt, samt kontrollere, at bestyrelsen har ført til protokol, at bestyrelsen har besluttet, at revisor ikke skal deltage i årsregnskabsmødet, og at revisor er enig heri. Hvis det er anført i protokollen, at revisor var enig, men dette ikke er korrekt, skal revisor underrette fondsmyndigheden herom i henhold til LEF § 74.

Revisors kontrol ændrer ikke ved, at bestyrelsen må have rimelig tid til at føre de pågældende dokumenter. Bestemmelsen ændrer således ikke ved den almindeligt anerkendte fondspraksis om, at et referat fra et bestyrelsesmøde underskrives på det efterfølgende bestyrelsesmøde.

Forpligtelsen til at påse, at de pågældende dokumenter er oprettet og ajourføres i fornødent omfang, skal ses i sammenhæng med revisors underretningspligt i henhold til LEF § 74. Denne bestemmelse omhandler således meddelelse til fondsmyndigheden af ikke uvæsentlige overtrædelser af fondslovgivningen eller fondens vedtægt, hvorimod de her nævnte pligter er af mere formelle krav, som bestyrelsen skal overholde.

4.5. Krav på - og pligt til at give - oplysninger

Bestyrelsen, og en eventuel direktion, skal give revisor de oplysninger, som må anses af betydning for bedømmelsen af fonden og, hvis fonden er en moderfond, dens koncern, jf. LEF § 58, stk. 1.

Oplysningspligten omfatter alle opgaver, som revisor udfører for fonden, herunder bl.a. gennemgang (review) og anden assistance i forbindelse med enkeltstående opgaver såsom udarbejdelse af en mellembalance eller en vurderingsberetning. Der skal dog være tale om nødvendige oplysninger i forhold til den opgave, som revisor er antaget til.

I det omfang ledelsen er opmærksom på forhold af betydning for revisionen, skal den give revisor disse oplysninger, selvom den pågældende ikke efterspørger dem. Baggrunden herfor er, at revisor er udefrakommende og uafhængig af fonden, og derfor ikke altid kan vide, hvilke forhold der er af særlig interesse.

Bestyrelsen og direktionen skal endvidere give revisor adgang til at foretage de undersøgelser, som revisor finder nødvendige, og de skal sørge for, at revisor får de oplysninger og den bistand, som revisor anser for nødvendig for udførelsen af sit hverv, jf. LEF § 58, stk. 2. Også her skal der være tale om nødvendige oplysninger og bistand i forhold til den opgave, som revisor er antaget til at udføre.

Ud over at ledelsesmedlemmerne i fonden skal meddele oplysninger til revisor, kan revisor også selv stille krav herom. Hvis revisor således konstaterer, at ledelsen ikke af sig selv giver oplysninger, som revisor finder relevante, kan revisor anmode herom, jf. LEF § 71.

Hvis Erhvervsstyrelsen anmoder revisor om oplysninger, skal revisor meddele disse til Erhvervsstyrelsen som fondsmyndighed eller registreringsmyndighed, jf. LEF § 24, stk. 3 og § 75. Det er således ikke uberettiget videregivelse af oplysninger, hvis fondsmyndigheden anmoder om oplysningerne, og revisors generelle tavshedspligt i henhold til LEF § 57, kan ikke påberåbes i forhold til Erhvervsstyrelsen som fondsmyndighed, da Erhvervsstyrelsen skal kunne stille krav om oplysninger, som er nødvendige for udførelsen af sine opgaver.

4.6. Revisors deltagelse på møder i fonden

Revisor kan i henhold til LEF § 55 anmode om at få indkaldt til bestyrelsesmøde. Dette har hidtil kun været forbeholdt bestyrelsens medlemmer og en eventuel direktion, Erhvervsstyrelsen eller fondsmyndigheden.

Det er dog hensigtsmæssigt at revisor også kan indkalde, da revisors rolle som offentlighedens tillidsrepræsentant er styrket med den nye lov. Desuden har revisor et særligt ansvar, som gør at den pågældende skal kunne indkalde til bestyrelsesmøde. På den måde vil revisor kunne få bestyrelsen i tale, hvis det anses for nødvendigt.

Det er som hidtil bestyrelsesformanden, der har pligten og ansvaret for at sørge for selve indkaldelsen til bestyrelsesmødet. Hvis formanden ikke kan eller vil indkalde til møde, uanset at revisor anmoder herom, skal revisor inddrage fondsmyndigheden.

Revisor har desuden ret til at deltage i et bestyrelsesmøde, hvis der skal ske behandling af årsrapporter m.v., der skal påtegnes af revisor, jf. LEF § 54, stk. 1, 1. pkt. Herudover har revisor pligt til at deltage i et bestyrelsesmøde, hvis blot ét medlem af bestyrelsen, eller en eventuel direktør, ønsker det, jf. LEF § 54, stk. 1, 2. pkt.

Revisor skal derudover altid deltage i det årlige årsregnskabsmøde, som er det møde, hvor bestyrelsen godkender årsrapporten for det forgangne år. Det gælder dog ikke, hvis der er enighed blandt bestyrelsesmedlemmerne om, at revisors deltagelse ikke er påkrævet, og revisor er enig i dette.

Det skal fremgå af bestyrelsens protokol, at revisor ikke har deltaget i årsregnskabsmødet og at der var enighed herom.

4.7. Udarbejde vurderingsberetning

Revisor skal i en række tilfælde udarbejde en vurderingsberetning, som skal indeholde en beskrivelse af indskud, oplysning om den anvendte fremgangsmåde og en erklæring om, at den ansatte værdi mindst svarer til det i den konkrete situation fastsatte beløb, f.eks. grundkapitalen. Der skal som udgangspunkt udarbejdes en vurderingsberetning, hvis der skal foretages dispositioner, som sker i form af andre midler end kontanter, men LEF indeholder også nogle undtagelser hertil.

Ved stiftelse, kapitalforhøjelse, efterfølgende erhvervelser, uddeling af løbende frigjorte midler, kapitalnedsættelse eller genoptagelse skal revisor således eventuelt afgive en vurderingsberetning, hvis der foretages dispositioner, som sker i andre midler end kontanter.

Hvis dispositionen sker ved indskud, overtagelse eller overdragelse af en bestående virksomhed vil der desuden være krav om en balance, som er forsynet med en revisorerklæring om revision.

4.8. Pligter ved fusion

Ved fusion af en erhvervsdrivende fond med en eller flere andre erhvervsdrivende fonde, eller et eller flere helejede datterselskaber, vil der blive stillet krav om en af revisor udarbejdet kreditorerklæring. Erklæringen skal være positiv, dvs. erklære at kreditorerne vil være tilstrækkeligt sikrede efter fusionen i forhold til deres nuværende situation, hvis en fusion kan tillades af fondsmyndigheden.

Hvis en fusionsredegørelse - som skal udarbejdes ved fusion af erhvervsdrivende fonde - underskrives mere end seks måneder efter udløbet af det regnskabsår, som fondens seneste årsrapport vedrører, skal der udarbejdes en mellembalance, som skal være revideret. Mellembalancen kan alene undlades, hvis fondsmyndigheden godkender det.

Hvis der udstedes bekendtgørelse om grænseoverskridende fusion af erhvervsdrivende fonde, jf. LEF § 106, må det forventes at revisor vil skulle foretage de samme handlinger som ved nationale fusioner.

4.9. Påbud til revisor

Revisor kan af Erhvervsstyrelsen blive pålagt at bringe eventuelle overtrædelser af loven, bestemmelser fastsat i henhold til loven eller fondens vedtægt, i overensstemmelse med loven.

4.10. Erklæring ved kontrol af registreringer

Revisor kan i særlige tilfælde blive bedt om at afgive en erklæring om, at de økonomiske dispositioner i forbindelse med en registrering eller anmeldelse er lovligt foretaget, jf. LEF § 17, stk. 2. Bestemmelsen er et led i Erhvervsstyrelsens mulighed for at efterkontrollere foretagne registreringer, herunder lovligheden af de foretagne dispositioner.

4.11. Revisors øvrige opgaver

Ud over de nævnte konkrete pligter skal revisor desuden i visse tilfælde gennemgå en mellembalance, som skal udarbejdes i forbindelse med uddeling af løbende frigjorte midler, hvis uddelingen sker i andre midler end kontanter, jf. LEF § 78, stk. 5.

Desuden har revisor en meget stor rolle i forbindelse med erhvervsdrivende fondes dispositioner, som ikke fremgår af loven.

Det drejer sig således eksempelvis om konkrete udtalelser om f.eks. budgetter ved stiftelse, omstruktureringer af fonden, ellers dens koncern, vedtægtsændringer, ekstraordinære dispositioner eller lignende. I disse situationer har revisor ikke nødvendigvis en lovfæstet pligt til at foretage sig noget, men fondsmyndigheden kan anmode revisor om oplysninger, som skal understøtte bestyrelsens eventuelle planer.

Hvis bestyrelsen eksempelvis begrundet en omstrukturering med økonomiske problemer, vil revisor kunne blive anmodet om en udtalelse om de indsendte redegørelser og budgetter, så fondsmyndigheden har en mere uvildig vurdering af forholdene, når der eventuelt skal gives tilladelse til de anmodede ændringer.

4.12. Erstatningspligt

Revisor kan blive gjort erstatningsansvarlig for tab, som denne forsætligt eller uagtsomt måtte have påført fonden, jf. LEF § 126, stk. 2.

5. Revisors samspil med fondsmyndigheden

5.1. Udvidet underretningspligt

Det er alene fondsmyndigheden, som fører tilsyn med en erhvervsdrivende fond, men revisor har dog en udvidet underretningspligt i erhvervsdrivende fonde. Revisor skal således hjælpe fondsmyndigheden med konkrete oplysninger, da revisor kommer tættere på fondens ledelse og de konkrete dispositioner, som foretages i fonden. Revisor indtager på den måde en central rolle som oplysningskilde i kraft af sin stilling som uafhængigt organ og offentlighedens tillidsrepræsentant med væsentlig indsigt i fondens økonomiske forhold.

5.1.1 Pligt til straks-underretning ved ikke-uvæsentlige forhold

Revisor har, som det fremgår ovenfor, en række konkrete pligter i forhold til en erhvervsdrivende fond, foruden selve opgaven med at revidere fondens årsregnskab. Det falder dog uden for revisors opgaver at vurdere hensigtsmæssigheden af ledelsens forretningsmæssige dispositioner. Revisor skal dog påse, at bestyrelsens dispositioner ikke overtræder fondens vedtægt eller lovgivningen, og revisor har i denne forbindelse pligt til straks at meddele fondsmyndigheden om ikke-uvæsentlige overtrædelser af f.eks. loven eller vedtægten, jf. LEF § 74, stk. 2.

Hvis der er tale om mindre forhold, der umiddelbart kan berigtiges af bestyrelsen, skal revisor dog ikke underrette fondsmyndigheden, hvis bestyrelsen efter opfordring fra revisor umiddelbart berigtiger forholdet. Bestyrelsen kan således f.eks. konsultere advokat eller lignende inden der tages stilling til det konkrete forhold.

Desuden skal revisor altid oplyse om forhold, som kan medføre straf- eller erstatningsansvar, herunder overtrædelser af straffelovens kapitel 28 om formueforbrydelser, afgifts- og tilskudslovgivningen, samt lovgivningen om aflæggelse af regnskab, herunder bogføring og opbevaring af regnskabsmateriale.

Endvidere gælder revisors underretningspligt til fondsmyndigheden også, hvis revisor i forbindelse med anden erklæringsafgivelse for fonden bliver opmærksom på forhold, der kan have betydning for fondsmyndighedens tilsyn med fonden. Bestemmelsen er en slags opsamlingsbestemmelse, så revisor altid skal give meddelelse til tilsynsmyndigheden, hvis denne får kendskab til oplysninger, som tilsynsmyndigheden bør være bekendt med.

Tidligere kunne revisor vælge at underrette fondsmyndigheden via påtegningen på fondens årsrapport, som efter årsregnskabsloven skal indsendes til Erhvervsstyrelsen senest 5 måneder efter regnskabsårets udløb. Den bestemmelse medførte, at fondsmyndigheden først med en vis forsinkelse ville blive bekendt med forhold, som kunne have betydning for fondsmyndighedens udøvelse af sin tilsynsvirksomhed. Tidspunktet for underretning er derfor i den nye lov fremrykket, så der er en reel mulighed for at fondsmyndigheden kan gribe ind i en konkret sag inden det er for sent.

At underretningen skal ske straks medfører, at revisor ikke kan vente flere dage med at indsende meddelelsen til fondsmyndigheden.

5.2. Underretning af formelle fejl og mangler

Hvis revisor konstaterer, at bestyrelsen ikke har overholdt sin pligt til at oprette og føre bøger, fortegnelser og protokoller, skal revisor udfærdige en særskilt udtalelse herom, der skal

sendes til fondsmyndigheden, jf. LEF § 73. Tilsvarende gælder hvis bestyrelsen ikke har overholdt sin pligt til at fremlægge og sikre underskrift på protokoller.

Kravet om en udtalelse skal medvirke til, at fondsmyndigheden kan blive bekendt med, at bestyrelsen ikke overholder lovens krav om førelse af en række dokumenter. Udtalelsen skal ikke offentliggøres i Erhvervsstyrelsens it-system, og revisors kontrol af, om bestyrelsen har overholdt sine forpligtelser, er ikke en del af revisionen af årsrapporten. På baggrund af udtalelsen kan fondsmyndigheden beslutte, hvad der skal ske i forhold til den konkrete fond.

Det forventes, at revisor, forinden denne sender udtalelsen til fondsmyndigheden, giver bestyrelsen mulighed for at overholde sine pligter.

5.3. Pligt til underretning ved manglende oplysninger

Konstaterer revisor, at denne ikke får oplysninger, eller adgang til at foretage undersøgelser, som revisor finder nødvendige, skal revisor straks underrette fondsmyndigheden herom.

5.4. Revisor kan blive anmodet om oplysninger

Fondsmyndigheden kan i medfør af LEF § 75 pålægge revisor at give oplysninger om fondens forhold. Desuden skal revisor i forbindelse med sin kritiske gennemgang af regnskabsmateriale og fondens forhold i øvrigt efterkomme de krav vedrørende revisionen, som fondsmyndigheden måtte stille, jf. LEF § 74, stk. 1.

Disse oplysninger kan eksempelvis være i form af redegørelser ved anmodninger om samtykke i henhold til LEF § 61, hvor revisor bekræfter de af bestyrelsen fremlagte økonomiske oplysninger. Det kan også være ved vedtægtsændringer, kapitaltab og opløsning, hvor revisor ofte anmodes om at bekræfte oplysninger, som bestyrelsen har givet til fondsmyndigheden.

Hvis Erhvervsstyrelsen modtager oplysninger i medfør af lovens § 75, vil bestyrelsen typisk skulle høres om oplysningerne i revisors udtalelse i medfør af forvaltningslovens regler om partshøring. Bestyrelsen vil typisk få 2-4 uger til at forholde sig til oplysningerne, alt efter oplysningernes omfang og karakter.

Desuden er revisor forpligtet til at hjælpe skifteretten med oplysninger, hvis den i forbindelse med en tvangsopløsning ikke kan få oplysninger fra den hidtidige ledelse i fonden, jf. LEF § 117, stk. 4. Denne bestemmelse skal gøre det muligt for en eventuel likvidator at få indblik i fondens forhold i tidsrummet op til tvangsopløsningen samt at opgøre bestående og fremtidige krav mod fonden. Der kan gøres et selvstændigt ansvar gældende mod revisor, hvis denne har oplysninger om potentielle krav mod fonden, som kan være relevante for likvidator. Kun ved at videregive oplysningerne til likvidator vil revisor kunne undgå ansvaret.

Hvis revisor undlader at komme med oplysninger, som fondsmyndigheden anmoder om i medfør af LEF § 75, kan revisor pålægges daglige eller ugentlige tvangsbøder efter LEF § 131, stk. 2. Alternativt kan fondsmyndigheden efter en konkret vurdering af de nærmere omstændigheder afsætte revisor i medfør af LEF § 72, stk. 2.

Overgang mellem erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende fonde

Denne vejledning beskriver reglerne for fonde, der skifter karakter enten ved overgang til eller fra lov om erhvervsdrivende fonde (LEF).

Version | Seneste opdatering 1. december 2014

§ Lovgrundlag

[Lov om erhvervsdrivende fonde \(LEF\) →](#)

Indhold

1.	Indledning	1
2.	Overgang til LEF	2
3.	Overgang fra LEF	3

1. Indledning

Denne vejledning beskriver reglerne for fonde, der skifter karakter fra at være enten:

1. ikke-erhvervsdrivende eller undtaget fra LEF til erhvervsdrivende fonde, jf. LEF § 124, eller
2. erhvervsdrivende til at blive ikke-erhvervsdrivende, jf. LEF § 125.

Fonde, der ændrer aktiviteter fra ikke-erhvervsdrivende og derfor hidtil har været omfattet af lov om fonde og foreninger, jf. LBK nr. 938 af 20/9 2012 og lov nr. 734 af 25/6 2014 (LFF), skal særligt bemærke vejledningens afsnit 2. Fonde, som hidtil ikke har været omfattet af nogle af fondslovene, f. eks. hvis de har været omfattet af særlovgivning med andet tilsyn og kontrol, (undtagne fonde), kan også blive omfattet af LEF, hvis disse forudsætninger bortfalder. Sådanne fonde og deres bestyrelser skal særligt bemærke vejledningens afsnit 2.

Erhvervsdrivende fonde, der kun har erhvervsaktiviteter af mindre omfang og derfor ikke kan anses for omfattet af LEF, skal særligt bemærke vejledningens afsnit 3.

Fælles for fondes overgang mellem de to fondslove er, at den juridiske person bevarer sin identitet og CVR-nr. Når det er den samme juridiske person uanset hvilken lov, fonden henhører under, betyder det, at der ikke af den grund sker debitorskifte eller ændring af aftalegrundlag m.m., som fonden eventuelt har indgået med tredjemand før overgang fra den ene lov til den anden lov.

Det følger af fondsdefinitionen i LEF § 1, stk. 2, og § 37, stk. 1, om fondens ledelse, at bestyrelsen er det øverste ledelsesorgan i en erhvervsdrivende fond. Det er bestyrelsen, der skal kontrollere fondens aktiviteter og status i forhold til lovgivningen. I forbindelse med godkendelsen af fondens årsrapport vil bestyrelsen typisk have lejlighed til at kontrollere, at fonden fortsat henhører under den korrekte lovgivning. Men også ekstraordinær ændring af

aktiviteterne - f.eks. køb eller salg af fast ejendom, datterselskab eller andre væsentlige aktiver, som fondsmyndigheden evt. skal give samtykke til - kan bevirke ændring af fondens status.

2. Overgang til LEF

En ikke-erhvervsdrivende fond eller en undtaget fond kan over tid ændre aktiviteterne, så fondens hidtil begrænsede erhvervsdrift forøges, og den herefter bliver omfattet af LEF, jf. LEF § 2, stk. 2. Når det skal vurderes, om en fond er blevet omfattet af lovens § 124, gælder de samme kriterier, som når det skal vurderes, om en nystiftet fond er omfattet af loven.

Der henvises til styrelsens vejledninger om stiftelse af en erhvervsdrivende fond og vejledning om erhvervsdrift i en erhvervsdrivende fond for nærmere omtale heraf.

Det er i præciseret i § 124, stk. 1, at fonde, der hidtil har været undtaget fra loven, men hvor forudsætningerne for undtagelsen ikke længere er til stede, skal registreres efter LEF.

Erhvervsdriften skal have et vist omfang, være stabil eller stigende, så fonden ikke efter et par år igen skal ændre status.

Når bestyrelsen har konstateret, at fondens erhvervsdrift opfylder ovenstående betingelser, jf. vejledning om erhvervsdrift, skal fonden anmeldes til registrering i Erhvervsstyrelsen i henhold til § 12, stk. 1. Det vil sige senest to uger efter, at fonden er blevet omfattet af loven. Hvis det sker i form af en beslutning, vil fristen løbe fra beslutningen, hvorimod det ved en glidende ændring vil ske fra konstateringen af det ændrede forhold.

Det er Erhvervsstyrelsen, der afgør, om en fond er registreringspligtig efter loven.

Ved tilpasning af fondens forhold til LEF skal bestyrelsen ændre bl.a. fondens kapitalopdeling og vedtægt. Erhvervsdrivende fonde har ikke en "bunden kapital", og der er ikke efter lovgivningen krav om båndlæggelse af aktiverne. Der skal i vedtægten og i årsregnskabets passiver afsættes en grundkapital som en del af fondens egenkapital. Grundkapitalen skal ikke være repræsenteret i bestemte aktiver i balancen eller være "urørlig". Fondens frie formue må ikke formindskes til et beløb mindre end grundkapitalen, der kan sammenlignes med selskabskapitalen i et aktieselskab.

Grundkapitalen skal være på mindst kr. 300.000, jf. lovens § 31. Når en bestående fond skal afsætte en grundkapital vil det typisk være som indskudt i "andre værdier", jf. LEF § 27, stk. 1, nr. 4 og § 32. Dette viser, at fonden har dels fysiske aktiver, dels kontanter i den frie egenkapital, hvoraf en andel udgør grundkapitalen.

Endvidere skal vedtægten tilpasses de øvrige krav som nævnt i lovens § 27. Endelig skal fonden have en godkendt revisor til at revidere årsrapporten, som skal aflægges efter årsregnskabsloven.

Bestyrelsen skal indsende anmeldelse til Erhvervsstyrelsen om fondens overgang til erhvervsdrivende. Der vedlægges dokumentation som omtalt ovenfor. Erhvervsstyrelsen registrerer fonden og godkender vedtægtsændringerne, jf. § 89.

Ikke-erhvervsdrivende fonde, der bliver omfattet af LEF bliver registreret i Erhvervsstyrelsens it-system med Erhvervsstyrelsen som fondsmyndighed, jf. § 24, stk. 1.

Det bemærkes, at bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 132, stk. 1.

3. Overgang fra LEF

En erhvervsdrivende fond kan ophøre med at være erhvervsdrivende og dermed omfattes af LEF. Dette kan ske, hvis fonden afhænder sit/sine datterselskaber/-virksomheder eller hvis fondens direkte erhvervsdrift stagnerer og bliver af begrænset omfang, jf. Erhvervsstyrelsens bekendtgørelse om erhvervsdrift af begrænset omfang. Endelig kan fondens ikke-erhvervsdrivende aktiviteter blive forøget, hvilket kan bevirke, at erhvervsdriften relativt set må anses for at være af begrænset omfang.

Bestyrelsen skal i forbindelse med væsentlige ændringer af fondens aktiviteter være opmærksom på vedtægten og fondens formål, således at ændring af fondens erhvervsaktiviteter - f.eks. salg af datterselskab - kan kræve samtykke fra fondsmyndigheden, før dispositionen kan gennemføres, jf. § 61.

En fond, der ikke længere er erhvervsdrivende pga. erhvervsdriftens begrænsede omfang, vil som udgangspunkt blive omfattet af LFF, jf. dog afsnit 3.1 nedenfor.

3.1. Overgang til LFF som ikke-erhvervsdrivende

Når en erhvervsdrivende fond skal overgå til LFF som ikke-erhvervsdrivende anvendes LEF §.

Fristen for registrering eller anmeldelse til registrering af ophør af erhvervsdriften skal følge den generelle registrerings- eller anmeldelsesfrist på to uger, jf. LEF § 12, stk. 2. Det medfører, at en registrering eller anmeldelse til registrering skal være modtaget senest 2 uger efter, at fonden varigt er ophørt med at være omfattet af LEF.

Som nævnt ovenfor under afsnit II forudsætter en sletning som erhvervsdrivende fond efter Erhvervsstyrelsens praksis, at der er tale om et varigt ophør af fondens erhvervsdrivende aktiviteter. I forhold til kriteriet om, at der skal være tale om, at fonden varigt er ophørt med at være omfattet af loven, kan navnlig fremhæves hensynet til kontinuitet i anvendelsen af årsregnskabslovens regler og medarbejdernes adgang til at vælge bestyrelsesmedlemmer til fondens bestyrelse.

Der skal vedlægges en redegørelse fra bestyrelsen, der begrundes, hvilke forhold, der nu bevirker, at fonden ikke længere anses at være omfattet af loven. Den krævede redegørelse er nødvendig for, at Erhvervsstyrelsen kan afgøre, om fonden er ophørt med at være registreringspligtig efter loven, jf. § 4 og § 125, stk. 2.

Hvis en fond ikke længere er omfattet af loven, skal fonden slettes af Erhvervsstyrelsens it-register.

Erhvervsstyrelsen kan også tage spørgsmålet op af egen drift. Dette kan ske i forbindelse med gennemgang af fondens årsrapport eller bestyrelsens ansøgning om vedtægtsændring. I disse tilfælde vil Erhvervsstyrelsen forelægge spørgsmålet om fondens status for bestyrelsen, før der træffes beslutning om sletning af fonden i styrelsens it-system. Principielt skal fonden slettes med det samme, når der er truffet afgørelse om, at fonden ikke længere er erhvervsdrivende. Dog vil Erhvervsstyrelsen i overensstemmelse med gældende praksis kunne kræve indsendelse af årsrapport for den regnskabsperiode, der omfatter statusændringen.

Erhvervsstyrelsen underretter Civilstyrelsen om fondens sletning som erhvervsdrivende fond.

3.2. Ændring af kapitalkravet i LFF - ej omfattet af LFF

Med lov nr. 734 af 25. juni 2014 er kravet til ikke-erhvervsdrivende fondes aktiver ændret fra kr. 250.000 til kr. 1 mio. Lovændringen trådte i kraft den 1. september 2014.

Det øgede kapitalkrav kan få betydning for, om en "omdannet" tidligere erhvervsdrivende fond vil være omfattet af LFF. Denne lovs øgede kapitalkrav vil således bevirke, at fonde med egenkapital på mellem kr. 300.000 og kr. 1 mio. (mindre erhvervsdrivende fonde), ikke er omfattet af LFF, jf. denne lovs § 8, stk. 1. Dog kan fondsmyndigheden (dvs. Civilstyrelsen i h.t. LFF) i særlige tilfælde tillade en fond med aktiver under kr. 1 mio., således at fonden fortsat vil være omfattet af LFF.

Hvis fonden er oprettet før ikrafttræden af lov nr. 734 - dvs. før den 1. september 2014 - vil fonden, uanset den ikke bliver omfattet af LFF, dog være omfattet af en række fondsretlige regler om bl.a. krav til vedtægten, vedtægtsændringer og udelingsforpligtelser. Bestyrelsen må i disse tilfælde konkret tage kontakt til Civilstyrelsen om afgrænsning af de forpligtelser, som fonden i disse tilfælde vil være underlagt.

Hvis fonden er oprettet efter den 1. september 2014 vil fonden ikke være en fond efter LFF og derfor ikke omfattet af denne lov eller de fondsretlige grundsætninger.

På baggrund af de øgede kapitalkrav ved lov nr. 734 til ikke-erhvervsdrivende fonde vil Erhvervsstyrelsen tage en dialog med bestyrelsen om, hvorvidt det vil være hensigtsmæssigt med en sletning af fonden som erhvervsdrivende, eller om en opløsning af fonden vil være en bedre varetagelse af stifters intentioner med fondens oprettelse. Herved vil stifters intentioner omkring uddelinger ved fondens opløsning blive opfyldt, mens fonden er under tilsyn. Dette er i overensstemmelse med baggrunden for det større kapitalkrav i LFF, som er udtryk for, at fonde ikke varigt kan eksistere som uddelende fonde med en kapital under én million kroner. Først efter en konkret sagsbehandling og eventuel drøftelse med fondens bestyrelse vil Erhvervsstyrelsen slette fonden som ikke omfattet af LFF.

I disse tilfælde vil Erhvervsstyrelsen henvise bestyrelsen til nærmere at drøfte med Civilstyrelsen, om fonden vil være omfattet af LFF pga. dispensationsmuligheden i LFF for en fond med en mindre fondskapital end én million kroner.

Likvidation

Denne vejledning beskriver reglerne for likvidation af erhvervsdrivende fonde og er samtidig tænkt som et praktisk redskab til likvidator.

Version 1.1 | Seneste opdatering 27. september 2022

Lovgrundlag

[Erhvervsfundsloven](#) →

Indhold

1.	Indledning	1
2.	Beslutning om at træde i likvidation.....	1
3.	Valg af likvidator	2
4.	Registrering.....	2
5.	Likvidators opgaver og redegørelse.....	3
6.	Opfordring til kreditorerne.....	3
7.	Aflæggelse af årsrapport under likvidation.....	3
8.	Likvidators vederlag og uddeling af fondens midler	4
9.	Afsluttende likvidationsregnskab og registrering af likvidationens afslutning	5
10.	Genoptagelse af likvidationsbehandlingen efter, at likvidationen er afsluttet	5

1. Indledning

Udgangspunktet er, at bestyrelsen træffer beslutning om likvidation, og at bestyrelsen alene kan træffe beslutning om at likvidere en solvent erhvervsdrivende fond. Hvis fonden ikke er solvent, kan fonden ikke opløses ved likvidation. Fondens skal derimod opløses efter reglerne for en konkursbehandling. En registrering om likvidation af en insolvent erhvervsdrivende fond vil som følge heraf blive registreringsnægtet. Endvidere gælder, at erhvervsdrivende fonde ikke kan opløses med en betalingserklæring.

Reglerne om likvidation fremgår af erhvervsfundslovens §§ 107-123 (kapitel 12).

2. Beslutning om at træde i likvidation

Det er bestyrelsen, der træffer beslutning om, at en erhvervsdrivende fond skal træde i likvidation under iagttagelse af lovens § 89, stk. 2. Bestyrelsen skal samtidig træffe beslutning om indstilling af en likvidator.

En beslutning om at træde i likvidation kræver således Erhvervsstyrelsens tilladelse. Inden Erhvervsstyrelsen kan meddele tilladelse hertil, skal Civilstyrelsens samtykke indhentes. Det vil sige, at bestyrelsens beslutning om at likvidere fonden skal registreres hos Erhvervsstyrelsen, som herefter indhenter Civilstyrelsens samtykke, hvis kriterierne for en likvidation er opfyldt.

Hvis fonden i henhold til vedtægten er stiftet for et nærmere angivet tidsrum, kan beslutningen træffes af bestyrelsen alene, og der er således ikke krav om Erhvervsstyrelsens tilladelse og Civilstyrelsens samtykke.

Det bemærkes, at en fond - i følge den almindelige fondsretlige grundsætning - som udgangspunkt skal kunne bestå i en længere årrække. Det er som følge heraf Erhvervsstyrelsens praksis at tillægge det vægt, hvor længe en fond, der anmoder om tilladelse til at blive likvideret, har eksisteret.

Hvis Erhvervsstyrelsen skal tillade en likvidation af en erhvervsdrivende fond, er det under forudsætning af, at fondens formål ikke længere kan efterleves eller ikke længere er hensigtsmæssigt. Når registreringen af, at en erhvervsdrivende fond er trådt i likvidation, foretages, skal der derfor samtidig indsendes en redegørelse med en begrundelse for, hvorfor fonden ønskes likvideret. Det er ofte hensigtsmæssigt at supplere bestyrelsens redegørelse med en udtalelse fra fondens revisor, hvor den pågældende revisor forholder sig til fondens økonomiske situation.

I perioden fra beslutningen om fondens opløsning og til Erhvervsstyrelsen har udpeget en likvidator, må fondens hidtidige ledelse alene foretage de dispositioner, der er nødvendige, og som kan gennemføres uden skade for fonden, herunder dens formål og interesser, samt fondens kreditorer.

3. Valg af likvidator

Til at foretage likvidationen udpeger Erhvervsstyrelsen efter indstilling fra bestyrelsen en eller flere likvidatorer, der træder i ledelsens sted. Fondens hidtidige ledelse ophører således med at fungere efter likvidators udpeging

Likvidator skal være en myndig, fysisk person, der ikke er under værgemål. Likvidator må ikke have været medlem af fondens bestyrelse eller direktion og skal være uafhængig i forhold til fondens formål og aktiviteter.

Endvidere gælder, at likvidator skal have kendskab til den pågældende erhvervsdrivende fonds virksomhed eller have et tilstrækkeligt kendskab til fondsretlige forhold, som gør vedkommende i stand til at løfte opgaven i forhold til dennes art og omfang.

Erhvervsstyrelsen er ikke forpligtet til at følge bestyrelsens indstilling. Hvis særlige omstændigheder taler herfor, kan Erhvervsstyrelsen således afvise at udpege den likvidator, som bestyrelsen har indstillet og i stedet anmode eksempelvis Advokatsamfundet om at indstille en likvidator.

Likvidator udpeges indtil videre. Erhvervsstyrelsen kan til enhver tid afsætte likvidator og udpege en ny likvidator.

4. Registrering

Senest to uger efter at beslutningen om at træde i likvidation er godkendt af bestyrelsen, skal beslutningen registreres i Erhvervsstyrelsens selvbetjeningsløsning under "Starte likvidation". Likvidator skal indstilles til Erhvervsstyrelsen samtidig med registrering af beslutningen om likvidation.

Likvidationen kan påbegyndes, når Erhvervsstyrelsen har tilladt, at fonden er trådt i likvidation, og likvidator er registreret.

Fonden skal optage tilføjelsen »i likvidation« i sit navn. Under likvidationen kan der ikke træffes beslutning om ændring af registrerede forhold bortset fra ændring af likvidator, ændring af revisor, kapitalforhøjelser, ændring af hjemstedsadresse til likvidators adresse, genoptagelse og fusion.

5. Likvidators opgaver og redegørelse

Det er likvidators opgave at sikre den erhvervsdrivende fonds anliggender under likvidationen og sørge for at realisere fondens aktiver med henblik på fondens opløsning, at opføre og afvikle dens forpligtelser og derigennem at omsætte fondens driftsmidler og øvrige aktiver til en kontantformue, der under iagttagelse af erhvervsfondslovens forskrifter og fondens vedtægt kan uddeles til de formål, der skal begunstiges ved fondens opløsning. Fondens virksomhed kan af likvidator udelukkende fortsættes i den udstrækning, som er nødvendig for en rimelig afvikling af fonden.

Likvidator skal afgive en redegørelse for de vigtigste årsager til fondens likvidation, herunder foretage en undersøgelse af, om der er grund til at påbegynde undersøgelse med henblik på strafforfølgelse af fondens ledelse. Der stilles ingen særlige formkrav til likvidators redegørelse, men den skal være skriftlig, og den skal indsendes til Erhvervsstyrelsen snarest muligt efter likvidators udpegning. Likvidator kan således ikke vente med at indsende sin redegørelse til 3-måneders perioden i § 110, stk. 1, er udløbet.

Likvidators redegørelse kan indsendes via Erhvervsstyrelsens selvbetjeningsløsning under "*Henvendelse til fondsmyndigheden*" og vælge emnet "*Redegørelse fra likvidator efter § 112, stk. 3*".

6. Opfordring til kreditorerne

Ved registrering af bestyrelsens beslutning om at træde i likvidation offentliggøres en meddelelse i Erhvervsstyrelsens it-system til fondens kreditorer om, at de inden for 3 måneder skal anmelde deres krav til likvidator. Likvidator skal samtidig sikre, at alle fondens kendte kreditorer får meddelelse om beslutningen om at træde i likvidation. Boet kan tidligst optages til slutning, når 3-måneders fristen er udløbet.

Kan likvidator ikke anerkende en fordring som anmeldt, skal kreditor gives underretning herom. Kreditor skal underrettes om, at spørgsmålet skal indbringes for skifteretten på fondens hjemsted senest 4 uger efter underretningens afsendelse, hvis kreditor ikke er enig med likvidator heri.

Det er en forudsætning for likvidators afvisning af et krav, at afvisningen er begrundet, idet kreditor ellers ikke har mulighed for at bedømme, om der er rimelighed i at søge likvidators afgørelse anfægtet.

Det skal bemærkes, at opfordringen til kreditorerne i Erhvervsstyrelsens it-system ikke har præklusiv karakter. Fordringer, der anmeldes (og godkendes) efter, at boet er optaget til slutning, har således krav på dækning ved de eventuelt overskydende midler, der endnu ikke er uddelt i henhold til fondens vedtægt.

Det skal endvidere bemærkes, at 3-måneders fristen ikke har konsekvenser i forhold til anlægelse af erstatningskrav.

7. Aflæggelse af årsrapport under likvidation

En erhvervsdrivende fond under likvidation skal årligt aflægge et årsregnskab i overensstemmelse med årsregnskabslovens regler. Likvidator har ansvaret for, at der udarbejdes og

indsendes et revideret årsregnskab for fonden for alle afsluttede regnskabsår, som der ikke allerede er indsendt årsregnskab for, jf. årsregnskabslovens § 139.

Erhvervsdrivende fonde, som er i likvidation, skal således fortsætte med at indsende årsrapport til Erhvervsstyrelsen, indtil likvidationen er afsluttet.

Der stilles ikke særlige krav til valg af revisor i fonde i likvidation. Den hidtidige revisor fortsætter som udgangspunkt som revisor efter beslutningen om, at fonden skal træde i likvidation, medmindre bestyrelsen eller likvidator træffer en anden beslutning.

I forbindelse med afslutningen af likvidationen er det muligt at kombinere selskabets årsrapport for det løbende regnskabsår med det afsluttende likvidationsregnskab, hvorefter dette kombinationsregnskab for eksempel kan omfatte 18 måneder. Det er en betingelse for at anvende denne mulighed, at det kombinerede regnskab er modtaget i Erhvervsstyrelsen senest ved udløbet af indsendelsesfristen for årsrapporten.

8. Likvidators vederlag og uddeling af fondens midler

Likvidators vederlag skal fastsættes under hensyn til arbejdets omfang og boets beskaffenhed, det med arbejdet forbundne ansvar og de under de givne omstændigheder opnåede resultater, og skal godkendes af Erhvervsstyrelsen. Likvidator skal derfor redegøre for arten og omfanget af det udførte arbejde og den medgåede tid.

Udregningen af likvidators vederlag kan som udgangspunkt ikke udelukkende basere sig på rene timetakster, bl.a. fordi der er forskel på likvidationssager i relation til type og sværhedsgrad. Vederlaget må således ikke udelukkende fastsættes ud fra timeforbruget, multipliceret med en for likvidator (ofte advokat) gældende timetakst. Ved en beregning ud fra rene timetakster vil det ofte blive arbejdets kvantitet og ikke kvalitet, der vil være afgørende, hvilket ikke er i fondens interesse og derfor ikke vil blive accepteret af Erhvervsstyrelsen.

Fastsættelse af likvidators vederlag må forventes at skulle fastlægges ud fra en række parametre, herunder bl.a. sagens værdi eller betydning for fonden, herunder det opnåede resultat, hvervets art og arbejdets omfang, arbejdets intensitet og kompleksitet, samt det med arbejdet forbundne ansvar for likvidator.

Desuden må likvidators vederlag i sidste ende underlægges en samlet vurdering, hvor det eventuelt vil kunne nedsættes, hvis det er Erhvervsstyrelsens vurdering, at likvidationens omfang og karakter ikke kan bære et samlet vederlag af den af likvidator forslåede størrelse.

Det er Erhvervsstyrelsens erfaring, at likvidators vederlag typisk er af begrænset omfang.

Som det fremgår af ovennævnte, skal Erhvervsstyrelsen alene godkende likvidators vederlag. Styrelsen skal således eksempelvis ikke godkende honorar til revisor for dennes arbejde under likvidationen.

Bestyrelsen kan, i forbindelse med beslutningen om at træde i likvidation, give udtryk for, hvad fondens likvidationsprovenu skal anvendes til. Det er dog i sidste ende likvidator, som beslutter og er ansvarlig for uddelingen af likvidationsprovenuet, der samtidig skal godkendes hos Erhvervsstyrelsen.

Før uddeling af likvidationsprovenuet kan finde sted, skal 3-måneders fristen for kreditorernes anmeldelse af krav være udløbet, og gælden til kendte kreditorer skal være betalt. Uddelingen af fondens midler skal endvidere være godkendt af Erhvervsstyrelsen. Uddelingen af fondens likvidationsprovenu kan ske før eller efter selve afslutningen af bobehandlingen,

forudsat at kravene er opfyldt. Der skal dog under alle omstændigheder indsendes dokumentation til Erhvervsstyrelsen for, at likvidationsprovenuet er udbetalt. Det skal i forbindelse hermed bemærkes, at uddeling af fondens midler eller aktiver på ingen måde kan gå tilbage til stiftere, væsentlige gavegivere eller bidragsydere m.v., heller ikke i form af udlodning af likvidationsprovenuet.

Stiftere og andre nærtstående kan dog som led i fondens likvidation erhverve fondens aktiver eller dele heraf. Likvidator er ansvarlig for, at al salg af fondens aktiver m.v. sker på markeds-mæssige vilkår, således at der ikke sker uretmæssige begunstigelser af tredjemand til skade for fonden.

9. Afsluttende likvidationsregnskab og registrering af likvidationens afslutning

Behandlingen af likvidationsboet afsluttes efter udbetaling af likvidationsprovenuet, og likvidator kan herefter træffe beslutning om fondens endelige likvidation. Bobehandlingen må ikke afsluttes før, alle eventuelle tvister om fondens midler er afgjort. Endvidere skal Erhvervsstyrelsen have godkendt likvidators vederlag, samt de påtænkte uddelinger.

Likvidator er efterfølgende ansvarlig for, at der udarbejdes et revideret, endeligt likvidationsregnskab for fonden. Det afsluttende likvidationsregnskab skal vise, at kreditorerne er betalt, og bør indeholde en bemærkning fra likvidator om, at uddeling har fundet sted, herunder hvordan midlerne er uddelt (navne på modtagere kan fremgå af et særskilt bilag til regnskabet). Det afsluttende likvidationsregnskab skal være revideret af en godkendt revisor.

Det er Erhvervsstyrelsens opfattelse, at der bør vedlægges dokumentation for, at likvidationsprovenuet er uddelt i overensstemmelse med de formål, som styrelsen har godkendt uddeling til. Hvis en sådan dokumentation ikke er vedlagt, kan styrelsen anmode herom.

Likvidator skal senest 2 uger efter, at likvidationen er afsluttet, registrere, at fonden skal slettes fra Erhvervsstyrelsens register over erhvervsdrivende fonde. Herefter slettes fonden af Erhvervsstyrelsens register.

10. Genoptagelse af likvidationsbehandlingen efter, at likvidationen er afsluttet

En erhvervsdrivende fond kan beslattes genoptaget, hvis uddeling af likvidationsprovenuet ikke er påbegyndt. Det er en betingelse for genoptagelsen, at der udpeges en bestyrelse og en revisor i overensstemmelse med erhvervsfondsloven og vedtægten, og at der udarbejdes en erklæring af en vurderingsmand om, at fondens grundkapital er til stede.

Grundkapitalen skal nedskrives til det beløb, der er i behold. Er grundkapitalen herefter mindre end kravet på kr. 300.000, skal grundkapitalen bringes op til mindst dette beløb.

En erhvervsdrivende fond kan ligeledes genoptages, hvis det under likvidationen viser sig, at de forhold, som har ført til beslutning om likvidationen, ikke længere foreligger. I givet fald skal likvidator beslutte at hæve likvidationen, og at fonden på ny træder i virksomhed.

Beslutningen om genoptagelse skal altid godkendes af Erhvervsstyrelsen. Beslutningen om genoptagelse skal registreres i Erhvervsstyrelsens it-system senest 2 uger efter, at beslutningen om genoptagelse er truffet.

Nye regler om ledelsen i de erhvervsdrivende fonde (overgang til 2014-loven)

Denne vejledning beskriver de nye regler for ledelsen i en erhvervsdrivende fond, som følger af lov nr. 712 af 25. juni 2014 om erhvervsdrivende fonde (i det følgende benævnt LEF) i forhold til den tidligere lov om erhvervsdrivende fonde (i det følgende benævnt LEF-1985).

Version | Seneste opdatering 1. december 2014

§ Lovgrundlag

[Gå til 'Lov om erhvervsdrivende fonde' →](#)

Indhold

1.	Indledning	1
2.	Ændrede regler om udpegning af bestyrelsen	1
3.	Ændringer i bestyrelsens pligter og ansvar	3
4.	Ændrede regler om direktion og administrator	7
5.	Ændrede krav til oplysning om vederlag og transaktioner med nærtstående	9

1. Indledning

Ledelsen i en erhvervsdrivende fond består af bestyrelsen og direktionen - dog er det op til bestyrelsen at beslutte, hvorvidt fonden skal have en ansat direktør.

Udgangspunktet er, at reglerne for ledelsen i de erhvervsdrivende fonde ved lovrevisionen i 2014 så vidt muligt blev formuleret svarende til de regler for bestyrelsen (det centrale ledelsesorgan) og direktionen, som fremgår af selskabsloven af 2009 for aktie- og anpartsselskaber. Dog er der den afgørende forskel, at fonde ikke har nogen ejere til at vælge og afsætte bestyrelsesmedlemmerne. Det er baggrunden for, at det i flere tilfælde er nødvendigt med andre ledelsesregler for erhvervsdrivende fonde end for selskaber.

Udover denne vejledning med særligt fokus på de nye ledelsesregler og overgangsregler til disse i LEF, er der desuden udarbejdet en generel vejledning om ledelsen i erhvervsdrivende fonde.

2. Ændrede regler om udpegning af bestyrelsen

2.1. Ikke dispensationsmulighed for direktør til at være formand for bestyrelsen, LEF § 37, stk. 3

Muligheden for at få samtykke fra fondsmyndigheden til, at en direktør kan være formand eller næstformand for bestyrelsen, er ikke videreført. Det skyldes, at det er en af bestyrelsens vigtige opgaver at føre kontrol med direktionen. Det er fondsretligt uhensigtsmæssigt med personsammenfald på de to poster, da det skaber tvivl om arbejdsdelingen mellem bestyrelse og direktion. Endvidere kan det svække kontrollen med direktionen, hvis der kan

være sammenfald. I selskabsloven er der ligeledes forbud mod, at en direktør også er bestyrelsesformand i selskabet, jf. selskabslovens § 111, stk. 1, nr. 1, 5. pkt.

HUSK:

Hvis vedtægten er i strid med lovens forbud skal vedtægten ændres ved førstkommande bestyrelsesmøde og den konkrete sammensætning skal tilpasses. Igangværende udpegningsperiode respekteres (dog på plads inden 2019), jf. overgangsreglen i § 133, stk. 6.

2.2. Forbud mod datterselskab udpeger medlemmer til fondsbestyrelsen, § 37, stk. 4 (men fond kan vælge og være bestyrelsesmedlem i datter)

Udpegnning af bestyrelsens medlemmer er vedtægtsbestemt og en grundlæggende forskel fra selskaber. Udpegnning fra et datterselskab til en moderfond, som er selskabets kontrollant, er nu ulovligt, da det kan sætte moderfondens kontrolfunktion overfor datterselskabet ud af kraft.

På samme måde er vedtægtsbestemmelser, hvorefter den ansatte direktør i datterselskabet skal være medlem af fondsbestyrelsen, omfattet af forbuddet i LEF. Generelt sættes de sædvanlige kontrol- og tilsynsbeføjelser under pres, hvis direktionen og/eller bestyrelsen i datterselskabet i henhold til fondens vedtægt udpeger medlemmer til fondens bestyrelse. I sådanne tilfælde vil fondens opgave som aktiv og kritisk kapitalejer i selskabet blive svækket.

Under lovforslagets behandling i Folketinget fremsatte erhvervs- og vækstministeren et ændringsforslag, således at vedtægtsregler i bestående fonde ikke skal ændres, hvis en dattervirksomhed eller tilknyttet virksomhed udpeger et mindretal af medlemmer til bestyrelsen. Hvis dattervirksomheden eller den tilknyttede virksomhed derimod udpeger mere end et mindretal af fondens bestyrelsesmedlemmer, skal vedtægten ændres, så der alene kan udpeges et mindretal til fondsbestyrelsen - og dette skal være sket senest 2 år efter denne lovs ikrafttræden dvs. senest den 1. januar 2017.

Det skal præciseres, at det ikke er ualmindeligt, at der i et vist omfang er såkaldte "dobbeltposter" som bestyrelsesmedlem i både fondsbestyrelsen og datterselskabets bestyrelse. Dette sker, når fonden som aktionær vælger et eller flere af fondens bestyrelsesmedlemmer til datterselskabets bestyrelse (oppefra-ned) på generalforsamlingen. Det er vigtigt at slå fast, at dette er udtryk for den almindelige koncernstruktur med kontrol og tilsyn fra modervirksomheden over en dattervirksomhed. En sådan form for dobbeltpost mellem fondsbestyrelsen og datterselskabets bestyrelse er almindelig i koncernforhold og kan medvirke til at give et bedre grundlag for fondens ejerkontrol med datterselskabet.

HUSK:

Efter LEF kan vedtægten ikke bestemme, at ledelsen i en fonds dattervirksomhed eller en tilknyttet virksomhed kan udpege medlemmer til fondens bestyrelse. (nedfra-op). I bestående fonde kan datterselskab dog udpege et mindretal, jf. § 133, stk. 7. Skal være på plads inden 2017.

2.3. Formand/næstformand må ikke være direktør i datterselskab, LEF § 37, stk. 5

Samme forhold som beskrevet ovenfor under pkt. 1 gør sig gældende, hvis formand eller næstformand for fondens bestyrelse samtidig er direktør i datterselskabet eller den tilknyttede virksomhed. Muligheden for bestyrelsens kritik af datterselskabets forhold kan herved svækkes. Der kan dog konkret være undtagelsessituationer, hvor det kan være hensigtsmæssigt, at bestyrelsens formand eller næstformand i en kortere periode er direktør i et underliggende selskab. Det gælder i situationer, hvor et selskab er under afvikling, i akut krise, hvor direktøren i en dattervirksomhed er afskediget, er fratrukket eller er langvarigt syg.

Fondsmyndigheden kan undtagelsesvis give samtykke i sådanne situationer for en tidsbegrænset periode. Det må forventes, at fondsmyndigheden vil være tilbageholdende hermed.

HUSK:

Hvis vedtægten er i strid med forbuddet i lov om erhvervsdrivende fonde, skal vedtægten ændres ved førstkommande bestyrelsesmøde og den konkrete sammensætning skal tilpasses, jf. § 133, stk. 6. Igangværende udpegningsperiode respekteres (dog på plads inden 2019).

3. Ændringer i bestyrelsens pligter og ansvar

3.1. Bestyrelsen skal alene varetage fondens formål og interesser, LEF § 38, stk. 1, 1. pkt.

I LEF er det blevet tydeliggjort, at bestyrelsens enkelte medlemmer alene skal have fokus på varetagelse af fondens formål og interesser.

Reglen viderefører gældende ret i henhold til fondsretlig praksis - også fra før fondslovene. Det vurderes imidlertid hensigtsmæssigt, at det direkte fremgår af loven. Varetagelse af fondens interesser indebærer en pligt for bestyrelsen til at sikre, dels at fondens aktivitets- og uddelingsformål fremmes bedst muligt, dels at bestyrelsesmedlemmer, direktion og øvrige ansatte i den daglige drift alene varetager fondens interesser. Bestyrelsen skal også varetage fondens interesser i forhold til fondens eventuelle datterselskaber, bl.a. ved udøvelse af aktivt og kritisk ejerskab i disse.

3.2. Bestyrelsens pligter, LEF § 38, stk. 1, 2. pkt.

Bestemmelsens opremsning i nr. 1-5, er en præcisering af bestyrelsens opgaver i forhold til den overordnede og strategiske ledelse af fonden. Dette indebærer f.eks. fastlæggelse af hovedlinjerne for, hvordan fonden organiseres og aktiviteterne tilrettelægges. Bestyrelsen skal således beslutte hvilke rammer, der skal gælde for investeringer, og hvordan fondens aktiviteter skal finansieres.

Når en fond har kapitalandele i en dattervirksomhed eller i en anden form for tilknyttet virksomhed er det vigtigt, at moderfondens ledelse aktivt udøver ejerskab i de pågældende virksomheder for at opnå det bedste mulige resultat i disse virksomheder. Herved kan dattervirksomhedens overskud udloddes til fonden og anvendes til fondens øvrige formål og uddelingsformål. Fondens er særligt som moderfond forpligtet til at følge dattervirksomheden eller koncernens samlede økonomiske stilling og udvikling og eventuelt i tide tage stilling til justeringer i den strategiske ledelse af disse.

Hvis datterselskabet er børsnoteret, skal informationsudveksling mellem moderfond og datterselskab holdes indenfor rammerne af den børsretlige regulering. Ved at have fokus på hele koncernens forhold opfylder bestyrelsen pligten til at varetage fondens formål og interesser.

Herudover har bestyrelsen pligt til at tage stilling til, hvilke ledelses- og ansættelsespolitikker, der skal gælde i fonden og eventuelt i koncernen.

Bestyrelsen har efter bestemmelsens nr. 1, ansvar for at påse, at bogføringen og regnskabsaflæggelsen kontrolleres på en efter fondens forhold tilfredsstillende måde. Bestyrelsen skal kontrollere, at alle forhold vedrørende bogføringen og regnskabsaflæggelsen foregår på betryggende måde.

Bestyrelsen skal i medfør af nr. 2, påse, at der er etableret de fornødne procedurer for risikostyring og interne kontroller. Der kan være forskel på, hvilke krav, der stilles til risikostyring og interne kontroller i forskellige typer og størrelser af fonde.

Bestyrelsen skal i medfør af nr. 3, påse, at bestyrelsen løbende modtager den fornødne rapportering om fondens finansielle forhold. Bestyrelsens mulighed for at leve op til sine opgaver og føre tilsyn med direktionens arbejde er i sagens natur afhængig af kvaliteten og omfanget af den information, bestyrelsen får fra direktionen. Bestyrelsen skal sikre sig en tilstrækkelig rapportering, som eventuelt er fastlagt i en instruks for direktionen

Bestemmelsens nr. 4, fastslår, at bestyrelsen har ansvar for at føre den fornødne kontrol med, at en eventuel direktion udøver sit hverv på behørig måde. Bestemmelsen fastslår gældende retspraksis, hvorefter det er bestyrelsen, der ansætter og afskediger direktionen.

Nr. 5, skal sikre, at en fonds kapitalgrundlag er intakt og tilstrækkeligt. Bestyrelsen skal løbende gøre sig bekendt med og forholde sig til fondens økonomiske, herunder likviditetsmæssige, stilling og om kapitalberedskabet er økonomisk forsvarlig.

Ved vurderingen af, hvorvidt kapitalberedskabet kan siges at være forsvarligt, skal der særligt lægges vægt på det fremadrettede, dvs. at afvejningen skal ske i forhold til blandt andet fondens planer, budgetter m.v.

HUSK:

Bestyrelsens overordnede og strategiske pligter kan passende konkret beskrives i forretningsordenen, så man indarbejder passende kontroller hermed.

3.3. Bestyrelsen skal udarbejde en forretningsorden om den nærmere udførelse af sine opgaver, LEF § 50

LEF fastslår, at alle fonde skal træffe nærmere bestemmelse om bestyrelsens udførelse af sine opgaver i en forretningsorden. Der henvises til særskilt vejledning om forretningsorden i erhvervsdrivende fonde.

3.4. Formands stemme ej afgørende, LEF § 53, stk. 3

LEF-1985 indeholdt en regel om, at formandens stemme var afgørende ved stemmelighed. LEF har ikke en sådan regel, og dette svarer til selskabslovens § 124, stk. 3, 2. pkt. Afgørelser i bestyrelsen sker med simpelt flertal, medmindre vedtægten kræver kvalificeret majoritet eller enstemmighed. Det betyder, at et forslag er bortfaldet, hvis der ikke kan opnås simpelt flertal om det i bestyrelsen. Til reglen er knyttet en overgangsregel, jf. § 133, stk. 11, hvorefter bestyrelsen senest 1 år efter lovens ikrafttræden skal træffe beslutning om, hvorvidt formandens stemme - eller ved formandens forfald næstformandens stemme - er afgørende ved stemmelighed. I det år, indtil reglen i § 53, stk. 3, bliver gældende for dette spørgsmål, vil formandens stemme fortsat være afgørende ved stemmelighed i en bestyrelse, hvor vedtægten ikke har stilling til emnet. Hvis der intet står herom i vedtægten efter overgangsperiodens udløb, vil formandens stemme ikke være udslagsgivende ved stemmelighed.

Bestemmelsen om, at det også i vedtægten kan bestemmes, at næstformandens stemme ved formandens forfald er afgørende i tilfælde af stemmelighed, er ny, men den svarer til gældende praksis.

HUSK:

Formandens eller næstformandens stemme er ikke udslagsgivende ved stemmelighed, medmindre vedtægten udtrykkeligt angiver det. Bestyrelsen kan inden 2016 beslutte at indsætte en regel herom i vedtægten - og i det år gælder det fortsat, at formandens stemme er afgørende ved stemmelighed.

3.5. Tavshedspligt, LEF § 57

LEF-1985 indeholdt ikke en regel om tavshedspligt. Der er nu i LEF indsat en regel om tavshedspligt for medlemmer af ledelsen, vurderingsmænd og granskningsmænd samt disses medhjælpere og suppleanter. Reglen svarer til selskabslovens § 132. Der er ikke med den nye bestemmelse tilsigtet en udvidelse af de gældende regler om tavshedspligt.

De omfattede personer må ikke uberettiget videregive, hvad de under udøvelsen af deres hverv har fået kendskab til. Det vil være inden for bestyrelsens kompetence at træffe beslutning om, hvorvidt der skal gives oplysning om et anliggende i fortrolighed til udvalgte interessenter, dog forudsat, at dette sker i fondens interesse og således, at oplysningen ikke skader fonden. Ved "uberettiget videregivelse" forstås, at der ikke er en tilstrækkelig begrundelse for at videregive den pågældende information, samt at argumenterne herfor ikke kan retfærdiggøre det skete.

Særligt hvad angår møder i bestyrelsen og tavshedspligten for medlemmerne vil det være inden for bestyrelsens almindelige kompetence at træffe beslutning om, hvorvidt der skal ske orientering eller i øvrigt gives oplysning om et anliggende i fortrolighed til udvalgte interessenter. Det er et krav, at dette sker i fondens interesse, således at oplysningen ikke skader fonden. Et eksempel er, hvis der forestår en ændring af aktiviteterne, som kan påvirke enkelte af fondens interessenter eller kreditorer.

De af bestemmelsen omfattede personer er personligt ansvarlige, hvis fonden påføres skade som følge af en tilsidesættelse af tavshedspligten. Hvis en uberettiget videregivelse omfatter f.eks. forretningshemmeligheder, vil der tillige kunne blive tale om strafansvar efter § 132, stk. 1.

Bestemmelsen gør ikke forskel på reglerne om tavshedspligt for medlemmer af ledelsen, i relation til, om medlemmerne er udpegede efter vedtægten eller om de er medarbejdervalgte.

HUSK:

Tavshedspligten er nu fastsat i LEF. Forretningsordenen bør fastlægge nærmere procedurer for administration og beslutninger i bestyrelsesmøder herom.

3.6. Årligt regnskabsmøde, LEF § 59

Godkendelse af fondens årsrapport sker én gang om året på et bestyrelsesmøde, der har dette punkt på dagsordenen. Loven præciserer, at dette skal ske på årsregnskabsmødet. Revisor har pligt til at deltage i årsmødet. Dog kan bestyrelsen beslutte, at der ikke er behov for revisors deltagelse i mødet, og er revisor enig i dette, har revisor ikke pligt til at deltage.

På årsregnskabsmødet skal bestyrelsen træffe beslutning om godkendelse af årsrapporten og om anvendelse af overskud til uddeling eller dækning af underskud i henhold til den godkendte årsrapport. Beslutning om uddelinger kan være til konkrete legatarer eller til senere beslutning om den konkrete anvendelse afhængig af ansøgere osv. jf. særskilt vejledning herom. Årsregnskabsmødet skal afholdes i så god tid, at den godkendte årsrapport kan indsendes til Erhvervsstyrelsen i henhold til årsregnskabsloven, så den er modtaget i styrelsen inden udløbet af indleveringsfristen i årsregnskabsloven. Fristen for at indsende årsrapport er for erhvervsdrivende fonde senest fem måneder efter regnskabsårets afslutning, jf. årsregnskabslovens § 138, stk. 1

Bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 132, stk. 1.

HUSK:

På årsregnskabsmødet skal årsrapporten godkendes, herunder anvendelse af overskud. Revisor skal være til stede og det skal fremgå af bestyrelsesprotokollen, om bestyrelsen godkendte årsrapporten. Mødet skal afholdes, så den godkendte årsrapport kan indsendes til Erhvervsstyrelsen inden fem måneder efter afslutning af regnskabsåret.

3.7. Redegørelse for god fondsledelse, LEF § 60

Som følge af det fokus, der er på erhvervsdrivende fonde og deres ledelse, indeholder LEF krav om, at bestyrelsen i de erhvervsdrivende fonde skal forholde sig til et sæt Anbefalinger om god Fondsledelse. Anbefalingerne udstedes af en uafhængig Komité for god Fondsledelse, som også efterfølgende følger op på, at anbefalingerne er udtryk for "best practice".

Formålet med Anbefalingerne for god Fondsledelse er at sætte fokus på og optimere god ledelse i fondene og derved skabe mere åbenhed om ledelsen af de erhvervsdrivende fonde og deres forhold.

Reglen omfatter samtlige erhvervsdrivende fonde uanset størrelse. For mange fonde vil anbefalingerne ikke være udtryk for nye krav, mens der for andre - og måske især de mindre - vil være krav, som lovgiver har fundet det nyttigt, at bestyrelsen forholder sig til. For bestyrelserne er det frivilligt, hvorvidt fondene skal følge Anbefalingerne eller om man i stedet vælger at forklare, hvad man i stedet gør og hvorfor. Denne reguleringsform er udtryk for såkaldt "soft law". Endvidere giver anbefalingerne en fleksibilitet, der er nødvendig for fondenes konkrete forhold. Flexibiliteten er afspejlet i "comply or explain"-princippet (følg eller forklar-princip), og følger af årsregnskabslovens § 107 b. Princippet betyder, at det enkelte selskab eller fond selv afgør, i hvilket omfang, man ønsker at efterleve anbefalingerne.

Efterlever et selskab eller fond ikke en anbefaling, skal det forklares, hvorfor man har valgt anderledes, og hvordan man i stedet har indrettet sig.

Fondsmyndigheden har kompetence til at påbyde bestyrelsen at redegøre for, hvorledes man forholder sig til Anbefalingerne. Hvis man vælger at træffe andre beslutninger om et forhold, som en anbefaling dækker, skal bestyrelsen oplyse dette og om hvilke tiltag, man har besluttet i stedet for den konkrete anbefaling.

Redegørelsen skal fremgå af ledelsesberetningen eller noterne til årsregnskabet, jf. ÅRL § 77 a, medmindre der er udstedt regler om, at redegørelsen skal offentliggøres på fondens hjemmeside.

HUSK:

Bestyrelsen skal mindst en gang årligt tage stilling til hvorledes fonden forholder sig til Anbefalingerne udgivet af Komitéen for god Fondsledelse. Bestyrelsen skal afgive en redegørelse herom i forbindelse med aflæggelse af årsrapporten.

3.8. Legatarfortegnelse, § 80 og Redegørelse for uddelingspolitik, ÅRL § 77 b

Bestyrelsen skal indsende en fortegnelse over modtagere af uddelinger fra fonden i regnskabsåret til fondsmyndigheden. Endvidere skal bestyrelsen i forbindelse med regnskabsaflæggelsen medtage en redegørelse for fondens uddelingspolitik og de hovedkategorier, som bestyrelsen i regnskabsåret har uddelt til. For begge emner henvises til særskilt vejledning om uddelinger.

3.9. Pligt til at udtræde som bestyrelsesmedlem, LEF § 44, stk. 4

Et bestyrelsesmedlem kan til enhver tid udtræde af bestyrelsen. Et bestyrelsesmedlem har ligeledes pligt til at udtræde, hvis den pågældende ikke længere opfylder vedtægtens krav.

Et bestyrelsesmedlem skal udtræde af bestyrelsen, hvis:

- den pågældende kommer under konkurs,
- den pågældende gør sig skyldig i en handling, som gør personen uværdig til fortsat at være medlem af bestyrelsen,
- den pågældende på grund af længerevarende sygdom eller anden svækkelse har vist sig ude af stand til at beklæde hvervet som medlem af bestyrelsen, eller
- har vist sig uegnet til hvervet som bestyrelsesmedlem.

I LEF-1985 måtte den pågældende ikke være klart uegnet til hvervet. I LEF er det et krav, at et bestyrelsesmedlem ikke må være uegnet til hvervet. Det er det pågældende bestyrelsesmedlem selv, der som udgangspunkt vurderer, om vedkommende har pligt til at udtræde af bestyrelsen.

Såfremt et bestyrelsesmedlem i de nævnte tilfælde ikke af sig selv udtræder, må de øvrige medlemmer henvende sig til fondsmyndigheden. Det er alene fondsmyndigheden, der har kompetence til at afsætte et bestyrelsesmedlem, jf. § 45.

4. Ændrede regler om direktion og administrator

4.1. Direktionens opgaver, LEF § 42

LEF indeholder en beskrivelse af direktionens opgaver i en fond med en eller flere ansatte direktører, der er registreret i Erhvervsstyrelsens it-register som direktør. Direktørbetegnelsen er ofte anvendt på ledende medarbejdere, som ikke er registreret i styrelsen, og det skal understreges, at disse ikke er omfattet af lovens omtale og beskrivelse af direktionens opgaver og ansvar. Bestemmelsen svarer til selskabslovens §§ 117 og 118 om direktionens opgaver i selskaber.

Direktionen varetager den daglige ledelse inden for de retningslinjer, bestyrelsen fastlægger. Anvendelsen af begrebet »den daglige ledelse« betyder, at dispositioner, der efter fondens forhold er af usædvanlig art eller stor betydning, skal forelægges bestyrelsen. Sådanne dispositioner kan normalt kun foretages efter bemyndigelse fra bestyrelsen. I sagens natur vil det variere fra fond til fond, hvad der kan karakteriseres som usædvanligt. Direktionen er legitimeret i forhold til omverdenen til at indgå aftaler på fondens vegne inden for fondens formål, direktørkontrakten og eventuelle krav til direktøren i forretningsordenen. Ved den daglige ledelse skal direktionen på samme måde som bestyrelsen alene varetage fondens formål og interesser. Ansættelse og afskedigelse af ledende medarbejdere, som ikke er medlemmer af direktionen, foretages af direktionen.

Bestyrelsen har altid mulighed for at overtage en konkret sag fra direktionen, men må ikke gøre det generelt, da den i så fald reelt overtager direktionens opgaver og funktioner. Herved ophører den tilsigtede todeling mellem bestyrelsen og direktionen samt bestyrelsens kontrolfunktion med direktionen reelt. Bestyrelsen skal i givet fald, under respekt af eventuelle krav i vedtægten, nedlægge direktionsfunktionen.

HUSK:

Direktøren varetager den daglige ledelse. Bestyrelsen kan i forretningsordenen angive passende kontrolpunkter i forhold til direktion og indberetninger fra direktionen om opgavernes udførelse.

4.2. Formanden må ikke arbejde som direktør, LEF § 52, stk. 3

Formanden skal sørge for, at bestyrelsen holder møde, når det er nødvendigt og påse, at samtlige medlemmer indkaldes, jf. LEF § 52, stk. 2. Herudover må formanden ikke udføre hverv for fonden, der ikke er en del af hvervet som formand. Disse rammer for formandens opgaver skal hindre en uheldig magtkoncentration hos bestyrelsesformanden og dermed risiko for manglende kontrol.

Imidlertid kan der opstå en konkret situation, hvor bestyrelsen beslutter, at en enkeltstående opgave skal udføres af bestyrelsesformanden, for eksempel ved forhandlinger om salg eller fusion af et datterselskab. Sådanne enkeltopgaver skal være af kortere varighed og må ikke overgå til at være driftsorienteret. Tilsvarende kan formanden heller ikke påtage sig opgaven som administrator for fonden, da dette ikke kan anses for en del af formandshvervet.

HUSK:

Formandens enkeltstående opgaver for bestyrelsen udenfor formandshvervet skal være af kortvarig og særlig karakter og efter anmodning fra bestyrelsen. Formanden kan ikke være administrator.

4.3. Administrator reguleret i loven, LEF § 43

LEF-1985 indeholdt ikke regler om administrator. I praksis anvender halvdelen af de erhvervsdrivende fonde en administrator til hjælp for bestyrelsen til det daglige administrative arbejde. Typisk anvendes en ekstern tredjepart, fondens advokat, et af fondens koncernselskaber eller et af fondens bestyrelsesmedlemmer som administrator.

LEF præciserer, at en administrator ikke er direktør, og vedkommende kan ikke bestride de opgaver, som en direktør varetager. Bestyrelsen - eller direktionen, hvis fonden har en sådan - har ansvaret for opgaverne og skal derfor føre kontrol og tilsyn med administratorens/fuldmægtigens udførelse af de administrative opgaver for bestyrelsen. Hvis bestyrelsen ønsker en administrator, kan opgaven og kontrollen hermed defineres nærmere i forretningsordenen.

Administrator skal ikke registreres i Erhvervsstyrelsens it-system. Administrator kan ikke repræsentere eller tegne fonden i forhold til tredjemand.

Efter ÅRL § 69, stk.4, kan der fastsættes regler om, at oplysninger om andre vederlag eller honorarer, som bl.a. en administrator eller andre modtager for rådgivning eller administration eller lignende for fonden, skal offentliggøres.

Til bestemmelsen er knyttet en overgangsregel i § 133, stk. 9, hvorefter bestyrelsen skal have en eventuel aftale med administrator bragt i overensstemmelse med § 43 senest 1 år efter lovens ikrafttræden. Det forudsættes, at sådanne aftaler er skriftlige, så dokumentationen er klar og bestyrelsen jævnligt kan få den forelagt til eventuel revision.

HUSK:

En administrator har ikke pligter og ansvar som en direktør og kan ikke tegne fonden. Bestyrelsen har ansvaret for den daglige ledelse hvis man har en administrator i stedet for en direktør. Skriftlig aftale med administrator skal opfylde LEF senest i 2016. Eventuel omtale af administrator og kontrol hermed bør fremgå af forretningsordenen.

5. Ændrede krav til oplysning om vederlag og transaktioner med nærtstående

5.1. Oplysning i årsrapporten om vederlag, ÅRL § 69

Ændringen i årsregnskabsloven medfører, at der fremover altid skal gives oplysning om bestyrelsens vederlag i årsregnskabet, jf. ÅRL § 98 b. Dette gælder uanset fonden aflægges regnskab efter regnskabsklasse B, hvor der ikke er krav om særskilt oplysning om ledelsens vederlag. Oplysningerne omfatter de samlede lønninger og vederlag, herunder ikke kontante fordele og ydelser. Hermed bliver det muligt for fondsmyndigheden umiddelbart at se bestyrelsens samlede vederlag i en given fond. Fondsmyndigheden kan nedsætte et vederlag, der anses for højt, jf. § 49, stk. 2.

Endvidere skal der også gives oplysninger i årsregnskabet om det samlede vederlag, som en ledelse modtager for deres ledelseshverv i den samlede koncern. Der skal således oplyses om honoraret uafhængigt af, hvilken virksomhed i koncernen, der står for udbetalingen.

HUSK:

Bestyrelsens vederlag skal fremgå af årsrapporten, herunder også ikke kontante vederlag, så fondsmyndigheden har mulighed for at kontrollere det.

5.2. Større åbenhed om transaktioner mellem fonden og dens nærtstående parter, ÅRL § 69, stk. 3

I visse tilfælde har en fond samhandel med ledelsesmedlemmer eller virksomheder, som ledelsesmedlemmerne har betydelig indflydelse på. Her er det væsentligt, at det oplyses, om transaktionerne er i fondens interesse og på samme vilkår, som fonden får hos andre samhandelspartnere. Oplysningen vurderes som relevant information for fondsmyndigheden, så omfanget af transaktioner mellem fonden og dens nærtstående er kendt, uanset om transaktionerne vurderes at være på markedsmæssige vilkår.

Begrebet "nærtstående parter" skal følge den internationale udvikling i forhold til forståelsen af begrebet, da der i forarbejderne til årsregnskabslovens § 98 c.

Oftentimes yder ledelsesmedlemmer særlig rådgivning til fonden mod vederlag. Der kan eksempelvis være tale om et ledelsesmedlem, der er advokat, og som får til opdrag af bestyrelsen som advokat at udføre en konkret opgave for fonden, eksempelvis udarbejde en kontrakt. Der er typisk ikke noget odiøst eller betænkeligt herved. Som led i samfundets krav om åbenhed og med henblik på at styrke indsigten i fondene og tilsynet hermed er det fundet hensigtsmæssigt, at der er åbenhed om denne type transaktioner.

I visse tilfælde forestås administrationen af en erhvervsdrivende fond af en administrator, jf. pkt. C, 3 ovf. Administrator kan f.eks. være en virksomhed, som har specialiseret sig i administration af ejendomme. En administrator kan have væsentlig betydning for fondens drift. Det er derfor fundet hensigtsmæssigt, at der er åbenhed om vederlaget til administrator, uanset om det er en ekstern eller en ansat administrator.

Administratorer omfattes derfor også af Erhvervsstyrelsens mulighed for at fastsætte yderligere krav til åbenhed om betalingerne.

HUSK:

Transaktioner mellem fond og nærtstående parter skal fremgå af årsrapporten med nærmere angivelse heraf uanset om forholdet er på markedsvilkår.

5.3. Efterfølgende erhvervelser fra stifter, LEF § 62

LEF-1985 indeholdt ikke en bestemmelse om, hvad der gælder, hvis en fond efter stiftelsen erhverver aktiver fra stifteren.

Stiftere og væsentlige gavegivere har dog en særlig status i forhold til fonden, idet et af de lelementerne i definitionen på en erhvervsdrivende fond er, at fondens formue er uigenkaldeligt udskilt fra stifterens formue. Dette medfører, at fondens midler ikke må tilbageføres til stifteren eller væsentlige gavegivere, jf. LEF § 1.

Hvis en fond efter stiftelsen erhverver aktiver fra stifteren eller væsentlige gavegivere mod vederlag, medfører det risiko for, at der tilbageføres midler til disse, eksempelvis hvis omstændighederne eller aftalevilkårene ikke er sædvanlige. Fondens ledelse er ansvarlig for, at erhvervelse af aktiver fra fondens stiftere m.v. ikke er til skade for fonden eller dens kreditorer.

Hvis en erhvervsdrivende fond erhverver aktiver fra en stifter, skal fondsmyndigheden godkende erhvervelsen, hvis vederlaget svarer til mindst 10 pct. af fondens grundkapital. Tilsvarende gælder ved erhvervelser fra personer, der er knyttet til en stifter eller gavegiver ved ægteskab, fast samlivsforhold, ved slægtskab i ret op- eller nedstigende linje så nært som søskende, eller som på anden måde står den pågældende særlig nær. Ved vurdering heraf er det de reelle forhold, der er af betydning og ikke den formelle relation til personen.

Hvis vederlaget for de pågældende aktiver udgør mindre end 10 pct. af fondens grundkapital, er der ikke krav om, at fondsmyndigheden skal godkende erhvervelsen. Bestyrelsen skal under alle omstændigheder alene varetage fondens interesser og sikre, at en erhvervelse ikke indebærer en begunstiging af en stifter, en væsentlig gavegiver eller andre bekostning af fonden, da dette vil være en uddeling.

Hvis stifter eller den væsentlige gavegiver er medlem af bestyrelsen, er det vigtigt at være opmærksom på den særlige habilitetsbestemmelse i § 51 om forbud mod at deltage i behandlingen af spørgsmål om aftaler mellem fonden og den pågældende selv.

Bestemmelsen er straffelagt, jf. § 131, stk. 1 og § 132, stk. 1.

HUSK:

Efterfølgende erhvervelser fra stifter eller væsentlige gavegivere skal godkendes af fondsmyndigheden hvis vederlaget er mindst 10 pct. af grundkapitalen. Bestyrelsen skal være særlig opmærksom på at dispositionen alene skal være i fondens interesse og transaktionen skal oplyses i årsrapporten, jf. pkt. 2 ovf.

Ledelsen i de erhvervsdrivende fonde

Denne vejledning beskriver de generelle regler for bestyrelsen og en eventuel direktion i en erhvervsdrivende fond.

Vejledningen skal ses i sammenhæng med Erhvervsstyrelsens vejledning om nye regler om ledelsen i de erhvervsdrivende fonde.

Version 1.1 | Seneste opdatering 29. september 2022

Lovgrundlag

[Lov om erhvervsdrivende fonde →](#)

[Årsregnskabsloven →](#)

[BEK nr. 344 af 30/03/2012 om medarbejderrepræsentation i aktie- og anpartsselskaber →](#)

Indhold

1.	Bestyrelsen og sammensætningen	1
2.	Bestyrelsens opgaver	3
3.	Direktionens opgaver	5
4.	Ledelsens vederlag	7
5.	Administrator	8
6.	Oplysning i årsrapport om vederlag	8
7.	Transaktioner med nærtstående	9
8.	Tavshedspligt	9
9.	Inhabilitet	9
10.	Efterfølgende erhvervelser fra stifter m.v.	10
11.	Utilbørlige dispositioner	11

1. Bestyrelsen og sammensætningen

Bestyrelsen er en erhvervsdrivende fonds øverste ledelsesorgan.

Bestyrelsen skal være selvstændig og uafhængig af fortrinsvis stiftere og væsentlige gavegivere, men også uddelingsmodtagere, ansatte el.lign.

Bestyrelsesmedlemmerne skal desuden handle uafhængig af særinteresser - eksempelvis af væsentlige aftaleparter.

Uafhængighed af stifter medfører som udgangspunkt, at der ikke er tætte relationer mellem fondens stifter og medlemmer af fondens ledelse eller selve fonden.

En fondsbestyrelse vil normalt anses for uafhængig, hvis cirka 1/3 af bestyrelsens medlemmer indtager en i forhold til stifter uafhængig og selvstændig stilling, der afgiver den fornødne garanti for uvildighed, eller hvis de udpeges af et uvildigt organ uden for fonden.

En fond har ingen ejere til at vælge og afsætte bestyrelsesmedlemmer. Denne afgørende forskel fra selskaberne bevirker, at vedtægten nøje skal fastsætte de nærmere regler for, hvor mange medlemmer bestyrelsen skal bestå af, hvorledes bestyrelsen udpeges og af hvem, hvilke kvalifikationer medlemmerne skal have, hvor lang en periode de enkelte medlemmer udpeges for, samt eventuelt aldersgrænse eller andre vilkår, som stifter har lagt vægt på ved stiftelsen.

Der er i udgangspunktet ikke noget til hinder for at stifter er repræsenteret i bestyrelsen, men de begrænsninger, der er anført i erhvervsfondslovens § 40, stk. 1 og 2, skal iagttages.

Hvorledes fondens bestyrelsesmedlemmer udpeges skal angives i vedtægten og kan ske på flere forskellige måder:

- ved selvsupplering, hvor bestyrelsen (eller det enkelte medlem selv) udpeger et medlems efterfølger, eller
- ved at udpegning foretages af udenforstående personer, organisationer, myndigheder el.lign. med interesse for eller tilknytning til fondens formål og aktiviteter.

Efter Erhvervsstyrelsens praksis kan et mindretal af fondens bestyrelsesmedlemmer under særlige omstændigheder udpeges af et repræsentantskab, som er reguleret i fondens vedtægt. Kravet om bestyrelsens uafhængighed betyder imidlertid, at repræsentantskabet ikke kan udpege flertallet af medlemmerne af fondens bestyrelse, heriblandt ikke formanden for bestyrelsen.

Uanset at nogle bestemte organisationer, personer eller andre har udpegningsret til bestyrelsen, er det vigtigt at præcisere, at ingen andre end Erhvervsstyrelsen kan afsætte et bestyrelsesmedlem.

Det vil ikke være i overensstemmelse med en fonds selvbestemmelsesret, hvis bestyrelsen modtager bindende direktiver fra personer uden for bestyrelsen - f.eks. en udpegende organisation eller person - med hensyn til varetagelsen af deres bestyrelseshverv. Holdninger fra personer eller andre uden for bestyrelsen er som følge heraf alene kun vejledende for det enkelte bestyrelsesmedlem og fondens samlede bestyrelse.

Bestemmelser i en vedtægt for en erhvervsdrivende fond om, at et medlem af bestyrelsen skal udtræde, hvis de øvrige medlemmer af bestyrelsen træffer beslutning herom, er derfor uvirksomme og vil ikke kunne bringes i anvendelse. I modsat fald ville bestyrelsesmedlemmerne være indbyrdes afhængige af hinanden, hvilket ville være uforeneligt med, at fonden ledes af en uafhængig bestyrelse. På samme måde har foreninger eller organisationer, der har udpeget et medlem til en erhvervsdrivende fonds bestyrelse, ikke mulighed for at afsætte den pågældende i medlemmets funktionsperiode, hvis foreningen eller organisationen eksempelvis mener, at den pågældendes udøvelse af sit hverv ikke er hensigtsmæssig. Det samme gælder, hvis den pågældende ikke længere har den nødvendige tilknytning til foreningen eller organisationen.

Medarbejderne i fonden og i datterselskaberne har mulighed for at vælge medlemmer til bestyrelsen efter de samme regler, som gælder for kapitalselskaber. Forudsætningen for, at denne ret kan blive aktuel, er, at fonden eller datterselskaberne skal have ansat mindst 35

medarbejdere i 3 år, samt at medarbejderne ønsker at benytte sig af muligheden for at vælge bestyrelsesmedlemmer (ja/nej-afstemning). Der henvises til bekendtgørelsen om medarbejderrepræsentation i aktie- og anpartsselskaber, der finder tilsvarende anvendelse på erhvervsdrivende fonde.

Der gælder i udgangspunktet samme rettigheder, ansvar og forpligtelser som for medarbejdere i kapitalselskaber. Der er dog en særregel om de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmers opgaver i erhvervsdrivende fonde. Dette har baggrund i fondenes særlige forhold, hvor der ikke er ejere til at vælge og afsætte bestyrelsesmedlemmerne. De medarbejdervalgte medlemmer deltager kun i behandlingen af spørgsmål, der ikke vedrører erhvervsvirksomheden (f.eks. uddelinger), hvis dette bestemmes i fondens vedtægt. I tilfælde af at nye medlemmer skal udpeges af de resterende medlemmer af bestyrelsen, så deltager de medarbejdervalgte medlemmer ikke i denne udpegning, medmindre dette udtrykkeligt fremgår af vedtægten.

Det er ikke muligt at udelukke de medarbejdervalgte medlemmer fra behandlingen af spørgsmål vedrørende selve erhvervsvirksomheden. I henhold til Erhvervsstyrelsens praksis omfatter spørgsmål om erhvervsvirksomheden også bestyrelsens konstitution, dvs. valg af formand og evt. næstformand i bestyrelsen.

I erhvervsdrivende fonde, som har gældsinstrumenter eller andre værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked i et land inden for Den Europæiske Union eller i et land, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område, og i store erhvervsdrivende fonde, der er omfattet af årsregnskabslovens § 7, stk. 2, nr. 3, jf. § 7, stk. 3 og 4, skal bestyrelsen 1) opstille måltal for andelen af vedtægtsudpegede medlemmer af det underrepræsenterede køn i bestyrelsen, medmindre der er en ligelig fordeling af kvinder og mænd blandt vedtægtsudpegede medlemmer i bestyrelsen, 2) opstille måltal for andelen af det underrepræsenterede køn på fondens øvrige ledelsesniveauer, medmindre der er en ligelig fordeling af kvinder og mænd på de øvrige ledelsesniveauer, jf. dog erhvervsfundslovens § 41, stk. 6, og 3) udarbejde en politik for at øge andelen af det underrepræsenterede køn på fondens øvrige ledelsesniveauer, medmindre der er en ligelig fordeling af kvinder og mænd på de øvrige ledelsesniveauer, jf. dog erhvervsfundslovens § 41, stk. 6.

Alle bestyrelsesmedlemmer er ligestillede og har dermed den samme retsstilling, uanset hvem der har udpeget eller valgt det pågældende medlem, dog bortset fra de konkret nævnte forhold for de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer. Alle bestyrelsesmedlemmer har således de samme rettigheder, pligter og ansvar.

2. Bestyrelsens opgaver

Bestyrelsen skal alene varetage fondens formål og interesser, jf. erhvervsfundslovens § 38, stk. 1, 1. pkt. Bestemmelsen indeholder herudover en beskrivelse af de opgaver, der påhviler bestyrelsen i erhvervsdrivende fonde. Bestemmelsen svarer til selskabslovens § 115 om bestyrelsens opgaver i et kapitalselskab.

Bestemmelsens stk. 1, 2. pkt., nr. 1-5, indeholder en præcisering af bestyrelsens opgaver i forhold til den overordnede og strategiske ledelse af fonden. Organisering af en erhvervsdrivende fonds virksomhed indebærer f.eks. fastlæggelse af hovedlinjerne for, hvordan fondens organiseres og tilrettelægges, herunder hvilke rammer der skal gælde for investeringer, og hvordan fondens aktiviteter skal finansieres.

Når en fond har kapitalandele i en dattervirksomhed eller i en anden form for tilknyttet virksomhed, er det vigtigt, at moderfondens ledelse aktivt udøver ejerskab i de pågældende virksomheder. Fonden er som moderfond forpligtet til at følge dattervirksomheden eller

koncernens samlede økonomiske stilling og udvikling. Dette skal ske for, at fonden som aktionær i tide kan tage stilling til eventuelle justeringer i den strategiske ledelse af dattervirksomheden. Hvis datterselskabet er børsnoteret, skal informationsudveksling mellem moderfond og datterselskab holdes inden for rammerne af den børsretlige regulering. Ved at have fokus på hele koncernens forhold opfylder bestyrelsen pligten til at varetage fondens formål og interesser.

Herudover har bestyrelsen pligt til at tage stilling til, hvilke ledelses- og ansættelsespolitikker, der skal gælde i fonden og eventuelt i koncernen, og som blandt andet skal gøre bestyrelsen i stand til at føre tilsyn med direktionens arbejde.

Reglen om bestyrelsens opgaver skal ses i sammenhæng med, at bestyrelsen er ansvarlig for den overordnede ledelse af fonden. Det betyder, at bestyrelsen træffer afgørelse i alle sager af væsentlig betydning for fonden.

Bestyrelsen har efter stk. 1, 2. pkt., nr. 1, ansvar for at påse, at bogføringen og regnskabsafleggelsen kontrolleres på en efter fondens forhold tilfredsstillende måde. Bestyrelsens pligt er at føre kontrol med, at alle forhold vedrørende bogføringen foregår på betryggende måde. Det samme gælder for regnskabsafleggelsen.

Bestyrelsen skal i medfør af stk. 1, 2. pkt., nr. 2, påse, at der er etableret de fornødne procedurer for risikostyring og interne kontroller. Ved formuleringen "fornødne procedurer" sigtes der blandt andet til, at der kan være forskel på, hvilke krav der stilles til risikostyring og interne kontroller i forskellige typer og størrelser af fonde.

Bestyrelsen skal i medfør af stk. 1, 2. pkt., nr. 3, påse, at bestyrelsen løbende modtager den fornødne rapportering om fondens finansielle forhold.

Bestyrelsens mulighed for at leve op til sine opgaver og for at føre tilsyn med direktionens arbejde er i sagens natur afhængig af kvaliteten og omfanget af den information, bestyrelsen får fra direktionen. Det er i den forbindelse en opgave for bestyrelsen at sikre sig en tilstrækkelig rapportering. Fastlæggelsen heraf sker mest hensigtsmæssigt i en instruks til direktionen. Det er ligeledes hensigtsmæssigt, at der udarbejdes en generel forretningsgang for en eventuel direktion.

Bestemmelsen i stk. 1, 2. pkt., nr. 4, fastslår, at det er bestyrelsens ansvar at føre den fornødne kontrol med, at en eventuel direktion udøver sit hverv på behørig måde. Bestemmelsen er en kodificering af gældende retspraksis, hvorefter det er bestyrelsen, der ansætter og afskediger direktionen.

Stk. 1, 2. pkt., nr. 5, skal sikre, at en fonds kapitalgrundlag ikke undermineres. Bestyrelsen skal derfor være opmærksom på eller vidende om den negative udvikling. Bestyrelsen skal løbende gøre sig bekendt med og forholde sig til fondens økonomiske, herunder likviditetsmæssige, stilling. Det skal i den forbindelse vurderes, om den økonomiske stilling og kapitalberedskabet er økonomisk forsvarligt. Der skal endvidere foretages de henlæggelser, der er nødvendige efter fondens økonomiske stilling. Også fondens vedtægt kan foreskrive pligt til henlæggelser.

Spørgsmålet om, hvilket materiale og hvilken løbende rapportering der bør tilgå bestyrelsen for, at den kan tage stilling til fondens kapitalberedskab, vil afhænge af de konkrete forhold i den enkelte fond, herunder fondens størrelse, organisation, koncernopbygning m.v.

Bestyrelsen bør løbende vurdere fondens finansielle forhold. Bestyrelsen har derfor pligt til at følge fondens likviditet. Det indebærer, at bestyrelsen skal være opmærksom på, at der skabes og opretholdes en rimelig balance mellem fondens egenkapital og dens aktivitet.

Dette betyder på den ene side, at fonden skal have tilstrækkelig egenkapital og likviditet til at kunne modstå midlertidige fald i indtjeningen. Det er både bestyrelsens ret og pligt at videreføre en fond i finansiell krise og søge at overvinde denne. Men bestyrelsen må ikke pådrage fonden yderligere forpligtelser, som den ikke realistisk kan dække.

Bestyrelsens ansvar for fondens forsvarlige kapitalberedskab indebærer også et ansvar for driften og dermed en pligt til at standse fondens virksomhed, når en forsvarlig videreførelse ikke længere er mulig.

Afvejningen mellem disse to hensyn betyder, at definitionen på et forsvarligt kapitalberedskab vil variere fra fond til fond.

Ved vurderingen af hvorvidt kapitalberedskabet kan siges at være forsvarligt, skal der særligt lægges vægt på det fremadrettede, dvs. at afvejningen skal ske i forhold til blandt andet fondens planer, budgetter m.v.

Såvel bestyrelsen som en eventuel direktion har ansvaret for, at fondens kapitalberedskab er forsvarligt. Det er bestyrelsen, som har det overordnede ansvar, idet

bestyrelsen er fondens øverste ledelsesorgan. Hvis bestyrelsen har ansat en direktion, der varetager den daglige ledelse, vil direktionen som led i den daglige ledelse også skulle sikre, at fonden har et forsvarligt kapitalberedskab. Det vil dog altid i sidste ende være bestyrelsens ansvar at følge op på direktionens arbejde, herunder de informationer og tilbagemeldinger som bestyrelsen modtager fra direktionen.

Erhvervsfundslovens § 38, stk. 2, om bestyrelsens ansvar for såvel den overordnede som den daglige ledelse er en konsekvens af, at bestyrelsen kan vælge at ansætte en eller flere direktører. Der er ikke krav om en direktør. Hvis der ikke er en direktør, er det bestyrelsen som organ, der også skal varetage den daglige ledelse af fonden. I mange fonde uden en direktør har bestyrelsen i stedet en aftale med en administrator, der hjælper bestyrelsen med specifikke opgaver vedrørende den daglige drift, jf. § 43, men bestyrelsen har uanset en sådan aftale fortsat det fulde ansvar for den daglige ledelse af fonden.

Bestyrelsen repræsenterer fonden udadtil og kan indgå forpligtende aftaler på fondens vegne, dvs., at bestyrelsen "tegner" fonden. Den samlede bestyrelse og hvert medlem kan indgå aftaler på fondens vegne. Desuden kan direktøren forpligte fonden. Efter lovens § 68, stk. 3, kan vedtægtens bestemmelser om tegningsret begrænse det enkelte medlems tegningsret, således at der altid skal være flere medlemmer, for at fonden kan blive forpligtet af en aftale. På samme måde kan direktørens tegningsret begrænses, så denne også skal have et medlem fra bestyrelsen med for at forpligte fonden.

3. Direktionens opgaver

Erhvervsfundslovens § 42 indeholder en beskrivelse af direktionens opgaver i en fond, hvor bestyrelsen har ansat en direktør, der er registreret som sådan i Erhvervsstyrelsens it-system. Bestemmelsen svarer til selskabslovens §§ 117 og 118 om direktionens opgaver i selskaber.

Direktionen varetager den daglige ledelse inden for de retningslinjer, bestyrelsen fastlægger. Anvendelsen af begrebet "den daglige ledelse" betyder, at dispositioner der efter fondens

forhold er af usædvanlig art eller stor betydning, skal forelægges bestyrelsen. Sådanne dispositioner kan normalt kun foretages efter bemyndigelse fra bestyrelsen. I sagens natur vil det variere fra fond til fond, hvad der kan karakteriseres som usædvanligt.

Direktionen har en såkaldt "stillingsfuldmagt" og er legitimeret i forhold til omverdenen til at indgå aftaler på fondens vegne inden for fondens formål, direktørkontrakten og eventuelle krav til direktøren i forretningsordenen. Ved den daglige ledelse skal direktionen på samme måde som bestyrelsen alene varetage fondens formål og interesser. Ansættelse og afskedigelse af ledende medarbejdere, som ikke er medlemmer af direktionen, foretages af direktionen.

Bestyrelsen har altid mulighed for at overtage en konkret sag fra direktionen, men må ikke gøre det generelt, således at den reelt overtager direktionens opgaver og funktioner. Hvis det sker, ophører todelingen mellem bestyrelsen og direktionen, og bestyrelsens kontrolfunktion med direktionen ophører reelt. Bestyrelsen skal i givet fald, under respekt af eventuelle krav i vedtægten, nedlægge direktionsfunktionen.

I såkaldte "negotiorum gestio"-situationer kan direktionen ikke afvente bestyrelsens beslutning om et væsentligt spørgsmål, uanset at direktionen ikke har bemyndigelse til at træffe beslutning om spørgsmålet.

Ved "negotiorum gestio" skal forstås en uanmodet forretningsførelse, dvs. det forhold, at en person varetager en andens anliggender, uden at det er aftalt mellem dem, og hvor varetagelsen er nødvendig for at afværge formuetab eller andet retstab for den pågældende, og hvor denne selv er forhindret i at varetage sine interesser.

I sådanne tilfælde skal direktionen handle og snarest muligt derefter orientere bestyrelsen herom. Den beskrevne situation kræver, at der ikke har været tid til at afholde et bestyrelsesmøde. Bestemmelsens anvendelsesområde må antages at indsnævres, efterhånden som det bliver nemmere at indhente en godkendelse ad anden vej end ved et fysisk møde, dvs. f.eks. pr. telefon, e-mail eller lignende.

Reglerne om direktionens pligt med hensyn til bogføring og formueforvaltning er samlet i erhvervsfondslovens § 42, stk. 2 og 3.

Efter stk. 2 har direktionen i en fond det umiddelbare ansvar for, at bogføringen foregår på betryggende måde i overensstemmelse med lovgivningen og de nærmere bestemmelser om bogføringspligtens omfang. Bogføringen omfatter hele fondens bogholderi og regnskabsvæsen. Bestyrelsen skal ligeledes sikre, at de får de fornødne rapporteringer fra fondens dattervirksomheder til varetagelsen af fondens aktivitets- og uddelingsformål. Direktionens pligt med hensyn til formueforvaltningen er ikke blot en pligt til at konstatere aktivernes tilstedeværelse, men omfatter efter lovens ord også deres forsvarlige anbringelse.

Stk. 3 indeholder en bestemmelse om, at direktionen i en fond også har et ansvar for at sikre, at fondens kapitalberedskab til enhver tid er forsvarligt. Det indebærer, at der er tilstrækkelig likviditet til at opfylde fondens nuværende og fremtidige forpligtelser, efterhånden som de forfalder. Stk. 3 svarer til § 38, stk. 1, nr. 5, om bestyrelsens pligt til bl.a. at sikre fondens kapitalberedskab. Det er derfor både bestyrelsen og direktionen, der bærer ansvaret for disse forhold.

Stk. 4 indebærer, at en direktør har ret til at være til stede og udtale sig ved bestyrelsens møder, selv om den pågældende ikke er medlem af bestyrelsen. Bestyrelsen kan i det enkelte tilfælde beslutte, at direktøren ikke skal være til stede. Bestemmelsen medfører ikke, at

direktøren kan deltage i selve bestyrelsens beslutning, ligesom direktøren ikke skal underskrive bestyrelsesprotokollen. Med bestemmelsen sikres, at en direktør i en erhvervsdrivende fond kan få indblik i fondens forhold, og at direktøren kan benytte bestyrelsesmøderne til at orientere bestyrelsen om konkrete forhold. Da direktøren har et personligt ansvar i forhold til fondens anliggender, er det således vigtigt, at direktøren på en nem og uformel måde kan få adgang til den samlede bestyrelse i fonden.

Erhvervsstyrelsen har alene mulighed for at afsætte en direktør, hvis denne ikke opfylder betingelserne i erhvervsfondslovens § 39 om myndighed m.v. Erhvervsstyrelsen har ikke mulighed for at afsætte en direktør, der ikke fuldt ud varetager sine opgaver, idet kompetencen til at ansætte eller afskedige en direktør tilkommer bestyrelsen. Derimod kan Erhvervsstyrelsen give bestyrelsen påbud om at afskedige en direktør, hvis denne klart ikke lever op til kravene for at varetage fondens daglige ledelse.

4. Ledelsens vederlag

I lighed med reglen i selskabsloven bestemmer erhvervsfondslovens § 49, at vederlag til medlemmer af ledelsen ikke må overstige, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejds omfang, og hvad der må anses for forsvarligt i forhold til den erhvervsdrivende fonds og i moderfonde koncernens økonomiske stilling.

Bestyrelsens vederlag skal afspejle arbejdet i fonden samt de pligter og ansvar, der følger med hvervet. Vederlaget for bestyrelsesarbejdet skal afvejes i forhold til fondens formål, størrelse og aktiviteter samt bestyrelsens tidsforbrug og aktiviteter i forbindelse med bestyrelsesarbejdet og eventuelt, hvorvidt bestyrelsesmedlemmer får vederlæggelse for andre hverv i fondens datterselskaber i koncernen. Et bestyrelsesmedlems honorar for professionel rådgivning, for eksempel som advokat for fonden, skal konteres særskilt på normal vis og ikke indgå som en del af bestyrelsesvederlaget. Samtidig er det vigtigt, at vederlag og andre honorarer konteres i den juridiske person, hvor arbejdet er udført og ikke bliver "samlet" i fonden. Udbetaling af vederlag i f.eks. et datterselskab for arbejde udført i fonden eller omvendt er efter Erhvervsstyrelsens praksis en omgåelse af bestemmelserne om vederlag og uddelinger, jf. erhvervsfondslovens §§ 49 og 87.

Bestemmelsen om vederlag omfatter også direktionens vederlag, der heller ikke må overstige, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejds omfang, samt hvad der er forsvarligt i forhold til fondens og en evt. koncerns økonomiske stilling. Erhvervsstyrelsen har alene mulighed for at nedsætte vederlaget til bestyrelsen, men ikke til direktionen, hvis vederlaget findes for højt, jf. erhvervsfondslovens § 49, stk. 2. Dette hænger sammen med, at bestyrelsen i en erhvervsdrivende fond er ansvarlig for, at der ved fastsættelsen af vederlaget til direktionen tages behørigt hensyn til fondens interesser, og at vederlaget derfor er passende i forhold til direktørarbejdets art, omfang, fondens økonomiske forhold mv.

Der kan ikke tildeles pension til medlemmerne af bestyrelsen i en erhvervsdrivende fond, da der er tale om udpegning til et konkret hverv, som udføres i en begrænset periode. Desuden er der ikke tale om et ansættelsesforhold, som vederlægges med løn, hvoraf der kan optjenes pension.

Der er som udgangspunkt ikke noget til hinder for at indgå aftaler om pension til direktionen i en erhvervsdrivende fond, da der er tale om erhvervsvirksomhed på lige fod med f.eks. aktie- og anpartsselskaber. Det må dog forudsættes, at sådanne aftaler ikke overstiger, hvad der er sædvanligt i forhold til hvervets art og arbejds omfang. Desuden skal aftalerne være branchekonforme og i overensstemmelse med fondens vedtægt og økonomiske forhold.

Endvidere forudsættes det, at pensionsforpligtelsen fremgår af årsrapporten til den aktuarmæssige værdi.

5. Administrator

Erhvervsfundsloven præciserer i § 43, at en administrator ikke er direktør, og at vedkommende ikke kan bestride de opgaver, som en direktør varetager. Bestyrelsen - eller direktionen, hvis fonden har en sådan - har ansvaret for ledelsesopgaverne og skal derfor føre kontrol og tilsyn med administratorens udførelse af de administrative opgaver for bestyrelsen.

Hvis bestyrelsen ønsker en administrator, kan vedkommendes opgaver og kontrollen hermed afgrænses nærmere i forretningsordenen. Samtidig er det vigtigt at have en skriftlig aftale med administrator, hvor de nærmere opgaver og rapporteringspligter nøje beskrives.

Det vurderes, at formanden for bestyrelsen sædvanligvis ikke kan have funktion som fondens administrator, da det må anses for omgåelse af forbuddet i erhvervsfundslovens § 52, stk. 3, 1. pkt., hvorefter formanden ikke må udføre hverv for fonden, der ikke er en del af hvervet som formand. Desuden præciseres i bestemmelsens 2. pkt., at formanden, hvis der er særligt behov herfor, kan påtage sig opgaver for bestyrelsen.

Administrator skal ikke registreres i Erhvervsstyrelsens it-system. Administrator kan ikke repræsentere eller tegne fonden i forhold til tredjemand, hvilket betyder, at administrator alene fungerer som fuldmægtig for bestyrelsen i forhold til fondens administration.

Administrator skal ikke registreres i Erhvervsstyrelsens it-system. Administrator kan ikke repræsentere eller tegne fonden i forhold til tredjemand.

6. Oplysning i årsrapport om vederlag

Årsregnskabslovens § 69, stk. 1, udvider kravet om oplysninger om vederlag til ledelsen til også at omfatte små erhvervsdrivende fonde. Der skal herefter altid i erhvervsdrivende fonde gives beløbsmæssige oplysninger om bestyrelsens og en eventuel direktionens samlede vederlag og lønninger.

Vederlag omfatter både kontant og ikke-kontant vederlag samt fast og variabelt vederlag (typisk løn og gage) og andre fordele (f.eks. fri bil, telefon, bolig, avis). Oplysningskravet omfatter også eventuelle pensionsbidrag og fratrædelsesgodtgørelser til nuværende eller forhenværende medlemmer af fondens ledelse uanset fondens størrelse. Oplysningerne skal gives fordelt på hvert ledelsesorgan. Er fonden forpligtet til at yde pension (direktionen), som ikke er afdækket forsikringsmæssigt eller på anden måde, skal disse forpligtelser oplyses særskilt fordelt på hvert ledelsesorgan.

I koncernregnskabet skal der oplyses om det samlede vederlag, fondens ledelse modtager fra koncernvirksomhederne, jf. årsregnskabslovens § 126, stk. 2. En fond, som er modervirksomhed i en lille koncern, kan dog undlade at udarbejde koncernregnskab, jf. årsregnskabslovens § 110. Det samme kan fonde, som har overladt det til en dattervirksomhed at udarbejde koncernregnskab, jf. årsregnskabslovens § 111, stk. 2 og 3. Årsregnskabslovens § 69, stk. 2, indeholder derfor et særligt oplysningskrav i tilfælde, hvor fonden er modervirksomhed i en koncern, men undlader at udarbejde koncernregnskab. Her skal der alligevel oplyses om det vederlag, fondens ledelse modtager fra fonden og dens dattervirksomheder. Herved sikres det, at oplysningskravene til vederlagene er de samme, uanset om fonden udarbejder koncernregnskab eller undlader dette.

Fonde, som anvender muligheden i årsregnskabslovens § 114, stk. 2, nr. 4, til at holde fonden ude af konsolideringen i koncernregnskabet, skal også oplyse om det vederlag, fondens ledelse modtager samlet fra alle koncernvirksomhederne.

7. Transaktioner med nærtstående

Efter årsregnskabslovens § 69, stk. 3, skal fondens årsregnskab altid oplyse, hvis der har været transaktioner mellem fonden og dens nærtstående parter. Bestemmelsen går videre end de nuværende regler for kapitalselskaber, da der også skal oplyses om transaktioner, der er aftalt på markedsmæssige vilkår. Dette skyldes, at det vurderes som relevant information for Erhvervsstyrelsen at kende omfanget af transaktioner mellem fonden og dens nærtstående, uanset om transaktionerne vurderes at være på markedsmæssige vilkår.

Begrebet "nærtstående parter" skal følge den internationale udvikling i forhold til forståelsen af begrebet, da der i forarbejderne til årsregnskabslovens § 98 c, stk. 2, henvises til definitionen i den altid gældende IAS 24. Resten af bestemmelsen er også inspireret af IAS 24 og skal fortolkes i overensstemmelse med denne regnskabsstandard.

8. Tavshedspligt

I henhold til erhvervsfondslovens § 57 må medlemmer af bestyrelsen, direktionen, vurderingsmænd og granskningsmænd samt disses medhjælpere og suppleanter ikke uberettiget videregive, hvad de under udøvelsen af deres hverv har fået kendskab til. Det er bestyrelsen, der træffer beslutning om, hvorvidt der skal gives oplysning om et anliggende i fortrolighed til udvalgte interessenter. Dette forudsætter, at det sker i fondens interesse og således, at oplysningen ikke skader fonden. Et eksempel på en situation, hvor man typisk vil træffe beslutning om muligheden for drøftelser med udenforstående interessenter, er, hvis der forestår en ændring af aktiviteterne, som kan påvirke enkelte af fondens interessenter eller kreditorer, for eksempel køb eller salg af væsentlige aktiver eller ved fusion.

Ved uberettiget videregivelse skal forstås, at der ikke er en tilstrækkelig begrundelse for at videregive den pågældende information, samt at argumenterne for at videregive ikke kan retfærdiggøre videregivelsen.

Efter erhvervsfondslovens § 50 er bestyrelsen forpligtet til at udarbejde en forretningsorden. I denne forbindelse bør bestyrelsen særligt overveje spørgsmål om tavshedspligt, herunder konkret medlemmernes tavshedspligt efter møder i bestyrelsen. En regulering af forholdet i forretningsordningen vil kunne bidrage til afklaring af, hvornår en videregivelse af oplysninger er uberettiget.

De af bestemmelsen omfattede personer er personligt ansvarlige, hvis fonden påføres skade som følge af en tilsidesættelse af tavshedspligten. Hvis en uberettiget videregivelse omfatter f.eks. forretningshemmeligheder, vil der tillige kunne blive tale om strafansvar efter erhvervsfondslovens § 132, stk. 1.

9. Inhabilitet

Erhvervsfondslovens § 51 indeholder en inhabilitetsregel, hvori der foreligger et forbud mod at et medlem af fondens ledelse (bestyrelse og eventuel direktion) deltager i behandlingen af spørgsmål om aftaler mellem fonden og den pågældende selv eller søgsmål mod den pågældende selv. Et ledelsesmedlem må heller ikke deltage i behandlingen om spørgsmål om aftaler mellem fonden og tredjemand eller søgsmål mod tredjemand, hvis den pågældende deri har en væsentlig interesse, der kan være stridende mod fondens.

Inhabilitsreglen forbyder ikke alene et medlem af ledelsen at deltage i afstemningen i de omhandlede tilfælde af interessekonflikter mellem den pågældende og fonden, men

overhovedet at deltage i behandlingen. Det forhold, at det inhabile medlem ikke kan deltage i behandlingen af et bestemt emne, hindrer ikke de øvrige medlemmer i at bede det pågældende medlem om en redegørelse om det pågældende emne.

Det inhabile bestyrelsesmedlem skal forlade bestyrelseslokalet ved bestyrelsens behandling af det emne, hvor medlemmet er inhabilt.

Bestyrelsesmedlemmers inhabilitet kan konkret betyde, at fondsvedtægtens quorumkrav, dvs. kravet om, hvor mange bestyrelsesmedlemmer der skal være til stede før bestyrelsen kan træffe beslutninger, ikke kan opfyldes.

Det er Erhvervsstyrelsens opfattelse, at begrebet "aftaler" skal forstås bredt og derfor omfatter behandling af spørgsmål om både enkeltstående aftaler, aftalekomplekser og løbende samhandelsforhold, ligesom det både omfatter indgåelse, forandring og ophævelse af aftaler samt dispositioner, som får umiddelbar betydning herfor. Det er samtidig styrelsens opfattelse, at begrebet "aftaler" omfatter gensidigt bebyrdende aftaler såvel som ensidige løfter, dvs. eksempelvis beslutninger om fondes uddeling

Det er det enkelte bestyrelsesmedlem og bestyrelsen som ledelsesorgan, som er ansvarlig for at vurdere, hvorvidt et eller flere bestyrelsesmedlemmer kan anses for inhabile i behandling af spørgsmål om aftaler eller søgsmål.

Hvis et bestyrelsesmedlem deltager i behandlingen af et emne, hvor bestyrelsesmedlemmet er inhabilt, vil bestyrelsesmedlemmets stemme være ugyldig. I visse tilfælde kan det medføre, at bestyrelsens beslutning er ugyldig, hvis det inhabile bestyrelsesmedlems stemme har været afgørende for, at forslaget blev vedtaget.

Bestyrelsens overvejelser og drøftelser om eventuel inhabilitet skal fremgå af bestyrelsens forhandlingsprotokol. Det gælder også selvom bestyrelsen kommer frem til, at der konkret ikke foreligger inhabilitet.

10. Efterfølgende erhvervelser fra stifter m.v.

Erhvervelse af aktiver fra stifter eller væsentlige gavegivere m.v. skal ske til markedspris. Bestyrelsen er ansvarlig for, at det ikke sker til skade for fonden eller kreditorerne.

Hvis man erhverver et aktiv fra stifter eller dennes nærtstående, og vederlaget mindst svarer til 10 pct. af grundkapitalen, skal Erhvervsstyrelsen godkende erhvervelsen, jf. erhvervsfondslovens § 62. Bestyrelsen skal udarbejde en redegørelse om de nærmere omstændigheder ved erhvervelsen til Erhvervsstyrelsen. Der skal desuden udarbejdes en vurderingsberetning efter erhvervsfondslovens § 33 af fondens revisor, der skal beskrive aktivets økonomiske værdi med oplysning om fremgangsmåden ved vurderingen.

Baggrunden for denne procedure er, at der ved en efterfølgende erhvervelse fra en stifter eller en væsentlig gavegiver bør være de samme beskyttelsesregler, som ved stiftelse af fonden ved indskud af andre værdier end kontanter.

Disse sikkerhedsforskrifter gælder dog ikke, hvis der er tale om en sædvanlig forretningsmæssig disposition. Sædvanlige forretningsmæssige dispositioner er som hovedregel kendetegnet ved, at fonden løbende foretager denne type dispositioner med uafhængige parter. Ved vurderingen af om en disposition er en "sædvanlig forretningsmæssig disposition", kan der også ses på kutyme inden for branchen. Hvis fonden allerede har indgået helt tilsvarende transaktioner med uafhængige parter, taler dette for, at der er tale om en sædvanlig disposition. Såvel selve transaktionen som vilkårene, herunder betalingsbetingelser, kreditvurdering,

sikkerhedsstillelse m.v., skal være de samme, som når transaktionen gennemføres med en uafhængig tredjemand.

Bestyrelsen er ansvarlig for vurderingen af, om der er tale om en sædvanlig forretningsmæssig disposition. Er Erhvervsstyrelsen i tvivl om, hvorvidt en konkret erhvervelse er en sædvanlig forretningsmæssig disposition, kan styrelsen anmode bestyrelsen om en redegørelse.

11. Utilbørlige dispositioner

Bestyrelsen og direktionen må ikke træffe dispositioner, som åbenbart er egnet til at give ledelsen eller andre en utilbørlig fordel på fondens bekostning, jf. erhvervsfondslovens § 63. Eventuelle bestyrelsesbeslutninger, der strider mod lovgivningen eller vedtægten, er ugyldige. Bestemmelsen er strafbelagt. Endelig skal det præciseres, at aftaler mellem fonden og et eller flere medlemmer af ledelsen skal være skriftlige, så de senere kan dokumenteres, medmindre der er tale om aftaler på sædvanlige vilkår i et løbende mellemværende.

Opmærksomhedspunkter for bestyrelsesmedlemmer i erhvervsdrivende fonde

Notatet rummer præcisering af de gældende regler for medlemmer af en fondsbestyrelse, samt generelle opmærksomhedspunkter ift. opgaver og ansvar.

Version | Seneste opdatering 7. april 2017

§ Lovgrundlag

[Lov om erhvervsdrivende fonde →](#)

[Årsregnskabsloven →](#)

Indhold

1. Opmærksomhedspunkter..... 1

1. Opmærksomhedspunkter

Fondsbestyrelsens opgaver og ansvar er blevet behandlet i forbindelse med en konkret sag, som bl.a. vedrører de forhold, der gør sig gældende, hvis et bestyrelsesmedlem i en fond samtidig er offentlig ansat - eksempelvis i et ministerium, en region eller en kommune.

Der er derfor god grund til generelt at præcisere de regler, der gælder på området.

Erhvervsstyrelsen vil gerne skabe øget klarhed på området og sætte fokus på en række generelle opmærksomhedspunkter ift. de opgaver og det ansvar, der følger med at sidde i en fondsbestyrelse.

Hvis man sidder som medlem af en fondsbestyrelse, er det særligt vigtigt at være opmærksom på følgende:

1. Fonde er selvejende, hvilket betyder, at ingen uden for fonden kan udøve nogen former for ejerbeføjelser.
2. Bestyrelsen er fondens øverste ledelsesorgan og skal alene varetage fondens formål og interesser.
3. Bestyrelseshvervet - og dermed også ansvaret - er personligt.
4. Alle bestyrelsesmedlemmer har lige rettigheder og pligter.
5. Bestyrelsen skal være selvstændig ift. fondens stifter, væsentlige gavegivere o.l.

Ad 1. Fonde er selvejende, hvilket betyder, at ingen uden for fonden kan udøve nogen former for ejerbeføjelser.

Erhvervsdrivende fonde er reguleret i lov om erhvervsdrivende fonde (LEF) og underlagt regler om aflæggelse af årsrapporter i årsregnskabsloven (ÅRL). Derudover skal Anbefalingerne

for god Fondsledelse* bidrage til, at ledelsen varetager fondens formål og interesser, og forvalter fonden i overensstemmelse med god skik ("best practice") for ledelse af erhvervsdrivende fonde.

**) Komitéen for god Fondsledelse udsteder anbefalingerne, som gælder for alle erhvervsdrivende fonde. Se komitéens hjemmeside: godfondsledelse.dk*

Fonde har ingen medlemmer eller ejere og har derfor heller ingen generalforsamling. Den øverste myndighed er bestyrelsen, som udpeges i henhold til fondens vedtægt.

Fordi der ikke er andre end fonden selv, der ejer fondenes penge, er det et særligt kendetegn ved fonde, at de er underlagt en statslig tilsynsmyndighed, som fører tilsyn med, at lovgivningen og fondens vedtægt overholdes. Erhvervsstyrelsen er tilsynsmyndighed for alle erhvervsdrivende fonde.

I fonde er der **ingen** mulighed for instruktion fra den udpegningsberettigede, ligesom denne heller ikke kan afsætte bestyrelsesmedlemmet.

Bestyrelsens medlemmer kan alene afsættes af fondsmyndigheden.

Der er ikke noget til hinder for, at et udpeget medlem af en fondsbestyrelse drøfter konkrete emner med den udpegningsberettigede. I det tilfælde er det dog vigtigt at være opmærksom på lovbestemmelser om **tavshedspligt**.

Reglerne herom indebærer, at et bestyrelsesmedlem ikke uberettiget må videregive, hvad vedkommende under udøvelsen af hvervet har fået kendskab til.

Det er bestyrelsen, der træffer beslutning om, hvorvidt der skal gives oplysning om et anliggende, i fortrolighed til udvalgte interessenter, herunder udpegningsberettigede, f.eks. i form af videregivelse af skriftligt materiale, som udleveres i forbindelse med bestyrelsesmøder. Dette forudsætter dog, at det sker i fondens interesse og på en måde, så oplysningerne ikke skader fonden.

Hvornår der er tale om uberettiget videregivelse, er en afvejning af de konkrete omstændigheder herunder hvilken type af oplysninger, der er tale om, hvordan bestyrelsesmedlemmet har fået kendskab til oplysningerne, og hvem oplysningerne videregives til.

Et bestyrelsesmedlem udpeget af eksempelvis en kommune, der gerne vil kunne informere kommunen om visse forhold, som drøftes i fondsbestyrelsen, må derfor ikke på egen hånd ukritisk videregive samtlige informationer, men skal bringe det op til beslutning i bestyrelsen.

Hvervet som bestyrelsesmedlem er et personligt hverv. I fonde, der f.eks. helt eller delvist er stiftet af en kommune, kan der opstå uklarhed ift. den ansattes pligter og rettigheder overfor kommunalbestyrelsen, når kommunen har udpeget kommunalt ansatte som bestyrelsesmedlemmer i fonden.

Uklarheden udspringer af, at den ansatte ved varetagelsen af bestyrelseshvervet ikke er underlagt den instruktion, som normalt gælder i forhold til de opgaver, den pågældende udfører i kommunen.

Kommunen kan derfor ikke udarbejde et formelt mandat, som den pågældende ansatte skal arbejde ud fra i sit bestyrelseshverv. Omvendt må kommunalbestyrelsen gerne udtrykke sin holdning til generelle spørgsmål vedrørende fondens arbejde over for det kommunalt ansatte

bestyrelsesmedlem. Dette kan selvfølgelig i praksis gøre det meget vanskeligt for den pågældende at skelne mellem uforbindende holdningstilkendelser og en formel instruktion i strid med instruktionsbeføjelserne.

Hvis en kommune har konkrete synspunkter eller ønsker til sager, der behandles af fonden, anbefales det, at kommunen fremfører disse over for fondens bestyrelse som sådan eller over for bestyrelsesformanden fremfor over for det bestyrelsesmedlem, som er udpeget af kommunen.

Ønskes der kontrol med tildeling af midler, som er tilgået en fond fra f.eks. en kommune, kan det ske via resultatkontrakter e.l., som indgås mellem kommunen og fonden, og som der kan følges op på. Her er situationen en anden, fordi der indgås en særskilt aftale, som ikke medfører en påvirkning af det enkelte bestyrelsesmedlem.

Ad 2. Bestyrelsen er fondens øverste ledelsesorgan og skal alene varetage fondens formål og interesser.

Bestyrelsen skal varetage den overordnede og strategiske ledelse af fonden og skal alene varetage fondens interesser i overensstemmelse med fondens formål. Det er i den sammenhæng uden betydning, hvordan de enkelte bestyrelsesmedlemmer er udpeget.

Erhvervsdrivende fonde har et formål, der typisk er fastlagt af stifteren og fremgår af vedtægten. Rammerne for bestyrelsens arbejde fastlægges i vedtægten.

Hvis der ansættes en direktion, skal den varetage den daglige ledelse. Direktionen skal også varetage fondens interesser i overensstemmelse med fondens formål.

Ad 3. Bestyrelshvervet - og dermed også ansvaret - er personligt.

Hvervet som bestyrelsesmedlem er et personligt hverv. Et bestyrelsesmedlem er ikke ansat i fonden og en evt. ansættelse i f.eks. en udpegningsberettiget kommune omfatter ikke den pågældendes rolle som bestyrelsesmedlem.

Bedømmelsen af bestyrelsens ansvar foretages efter den såkaldte culpanorm og følger dermed de almindelige regler om ansvar for skade, som et medlem af ledelsen under udførelsen af sit hverv påfører fonden eller tredjemand.

Der må således foreligge et uforvarligt forhold for at ifalde ansvar. Det betyder, at beslutninger, som efterfølgende viser sig at være forkerte eller tabsgivende, ikke kan føre til ansvar, forudsat at de er truffet på et forsvarligt grundlag for at varetage fondens formål og interesser, og forudsat at der ikke foreligger illoyalitet - se f.eks. *U1999.707H (bestyrelsesformand indsatte midler på en indlånskonto i en bank, som herefter gik konkurs; han frifandtes for erstatningsansvar)*.

Grundsætningen om bestyrelsesmedlemmernes ligestilling gør, at alle medlemmer af en fonds bestyrelse principielt har samme rettigheder, forpligtelser og ansvar. Familiemedlemmer, offentligt udpegede og evt. medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer vil således i forhold til et muligt erstatningsansvar som udgangspunkt have samme ansvar som de øvrige bestyrelsesmedlemmer.

Et erstatningsansvar vil efter omstændighederne kunne dreje sig om anseelige økonomiske beløb, og der er derfor adgang for, at domstolene i forbindelse med en retssag om erstatningsansvar kan nedsætte erstatningen, hvis dette findes rimeligt under hensyn til

skyldgraden, skadens størrelse og omstændighederne i øvrigt. I denne vurdering kan der tages hensyn til, hvilke muligheder det enkelte bestyrelsesmedlem havde for at gribe ind, herunder også i forhold til f.eks. hvilke informationer formanden har givet til bestyrelsen.

Ad 4. Bestyrelsesmedlemmer har lige rettigheder og pligter.

Alle bestyrelsesmedlemmer er ligestillede (lighedsgroundsætningen), hvilket betyder, at alle medlemmer har den samme retsstilling, uanset hvem der har udpeget eller valgt det pågældende medlem.

Der kan differentieres ift. konkrete ansvarsopgaver og vederlag. Det betyder, at formanden kan have en særlig rolle, som eksempelvis at indkalde til og lede bestyrelsesmøder, og modtage et særligt vederlag derfor. Formanden har dog ingen selvstændig beslutningskompetence, men skal involvere de øvrige bestyrelsesmedlemmer i tide og indhente bestyrelsens godkendelse hvis relevant.

Anbefalingerne for god Fondsledelse lægger op til, at "bestyrelsesformanden organiserer, indkalder og leder bestyrelsesmøderne med henblik på at sikre et effektivt bestyrelsesarbejde og skabe de bedst mulige forudsætninger for bestyrelsesmedlemmernes arbejde enkeltvis og samlet".

Det er Erhvervsstyrelsens holdning, at formanden skal give **retvisende og fyldestgørende oplysninger** til bestyrelsen og sørge for et forsvarligt beslutningsgrundlag i bestyrelsen, herunder at der indhentes juridisk rådgivning i relevant omfang. Det kan være ansvarspådragende ikke at leve op til de pligter, et bestyrelsesmedlem har, og bestyrelsesmedlemmet kan afsættes af fondsmyndigheden.

Ad 5. Bestyrelsen skal være selvstændig ift. stifter, væsentlige gavegivere o.l.

Bestyrelsen af en erhvervsdrivende fond skal være uafhængig af stifter, væsentlige gavegivere o.l. Medlemmerne af bestyrelsen skal endvidere handle uafhængigt af særinteresser.

I modsat fald øges risikoen for misbrug af denne særlige retsform, f.eks. til at skabe et kreditortryk. Manglende selvstændighed kan derfor føre til, at fonden ikke betragtes som gyldigt stiftet, således at der ikke er dannet et selvstændigt retsobjekt.

Kravet om selvstændighed i forhold til fondens stifter og væsentlige gavegivere o.l. medfører, at mindst en tredjedel af bestyrelsens medlemmer skal være uafhængige af disse. Bestyrelsesmedlemmer udpeget af stifter eller væsentlige gavegivere o.l. kan sædvanligvis ikke betegnes som uafhængige.

Kravet om ledelsens uafhængighed af stifter, væsentlige gavegivere o.l. suppleres af Anbefalinger for god Fondsledelse, som indeholder et mere generelt uafhængighedsbegreb og evne til upartisk at varetage fondens formål og interesser. Her anbefales det, at en passende del af bestyrelsens medlemmer er uafhængige i denne forstand, og anbefalingerne indeholder en liste over kriterier for, hvornår et bestyrelsesmedlem ikke anses for uafhængig.

Fondsbestyrelsens redegørelse for god fondsledelse

Denne vejledning beskriver hvad redegørelsen nærmere skal indeholde, hvordan redegørelsen skal offentliggøres og revisors rolle i den forbindelse.

Version 1.1 | Seneste opdatering 27. september 2022

Lovgrundlag

[Erhvervsfundsloven](#) →

[Årsregnskabsloven](#) →

Indhold

1.	Indledning	1
2.	Redegørelse	1
3.	Offentliggørelse	2
4.	Revisors rolle	3
5.	Sanktionering	5

1. Indledning

Bestyrelsen i en erhvervsdrivende fond skal i medfør af erhvervsfundslovens § 60 redegøre for, hvordan den forholder sig til Anbefalingerne for god Fondsledelse, som udarbejdet af Komitéen for god Fondsledelse. Redegørelsen skal i henhold til årsregnskabslovens § 77 a medtages i fondens årsrapport.

Dette omfatter samtlige erhvervsdrivende fonde, hvilket skal ses i sammenhæng med, at det også i små og mellemstore fonde er hensigtsmæssigt, at bestyrelsen tager stilling til en række overordnede governance-principper ved ledelse af fonden.

Fondens bestyrelse skal forholde sig til Anbefalingerne for god Fondsledelse hvert år.

2. Redegørelse

Redegørelsen for god fondsledelse skal udarbejdes efter det såkaldte "følg eller forklar"-princip. Bestyrelsen skal således i sin redegørelse forholde sig til hver enkelt anbefaling og oplyse, om fonden følger de enkelte anbefalinger, eller om den fraviger en eller flere anbefalinger og i givet fald hvilke.

"Følg eller forklar"-princippet betyder, at bestyrelsen i den enkelte erhvervsdrivende fond selv afgør, i hvilket omfang bestyrelsen ønsker at efterleve anbefalingerne.

En erhvervsdrivende fond efterlever således både en anbefaling hvis den følger anbefalingen, men også hvis den har valgt at indrette sig på en anden måde end hvad der fremgår af anbefalingen, og har givet en fyldestgørende forklaring herpå.

Hvis fonden fraviger en anbefaling, skal bestyrelsen redegøre for grundene hertil og for, hvordan man i stedet har indrettet sig.

Anfører fonden ikke, hvorfor den har valgt at fravige en given anbefaling, og hvordan den i stedet har indrettet sig, er forklaringen mangelfuld. Tilsvarende hvis forklaringen er åbenbar grundløs eller uden mening.

2.1. Generelt

Redegørelsen skal vedrøre samme periode som årsrapportens regnskabsperiode, og skal offentliggøres samtidigt med årsrapporten. Oplysningerne bør præsenteres på en overskuelig måde.

Til brug for udarbejdelsen af redegørelsen har Komitéen for god Fondsledelse udarbejdet et skema, som de erhvervsdrivende fonde kan vælge at anvende. Skemaet kan findes på www.godfondsledelse.dk.

2.2. Fonden følger en anbefaling

Følger fonden en anbefaling, er det tilstrækkeligt at oplyse dette for den enkelte anbefaling.

Denne oplysning skal gives særskilt for hver enkelt anbefaling. Det er dermed ikke tilstrækkeligt eksempelvis at anføre, at "fonden følger alle anbefalinger, bortset fra ...".

2.3. Fonden fraviger en anbefaling

Hvis fonden fraviger en anbefaling, skal bestyrelsen redegøre for:

- hvorfor bestyrelsen har valgt at indrette sig anderledes, og
- hvordan man i stedet har valgt at indrette sig.

Forklaringen skal vedrøre den enkelte anbefaling, og bør være klar og fyldestgørende, således at den sætter læseren i stand til at forstå bestyrelsens valg og begrundelsen herfor.

Det understreges, at der ikke er tale om et regelbrud, hvis fonden ikke følger en anbefaling, men et udtryk for, at bestyrelsen konkret, og af grunde den har redegjort for, har valgt at indrette sig på en anden måde end den, der fremgår af anbefalingen.

3. Offentliggørelse

I henhold til årsregnskabslovens § 77 a skal erhvervsdrivende fondene medtage bestyrelsens redegørelse for god fondsledelse i årsrapporten.

Redegørelsen skal placeres:

- i årsrapportens ledelsesberetning, eller
- i noterne i årsrapporten, eller
- på fondens hjemmeside med en præcis henvisning dertil i ledelsesberetningen eller noterne.

Uanset om ledelsen vælger at medtage de i årsregnskabslovens § 77 a nævnte oplysninger i ledelsesberetningen, i noterne eller på hjemmesiden, er det ledelsens ansvar, at fonden offentliggør de krævede oplysninger.

I bekendtgørelse nr. 1088 af 31. maj 2021 om offentliggørelse af en række redegørelser efter årsregnskabsloven, er der fastsat nogle særlige krav til offentliggørelse af redegørelser for god fondsledelse på fondens hjemmeside.

Det skal oplyses i ledelsesberetningen eller i noterne i årsrapporten, hvis fonden har valgt at offentliggøre sin redegørelse for god fondsledelse på fondens hjemmeside.

URL-adressen, hvor redegørelsen er offentliggjort, skal oplyses i tilknytning hertil. Med URL-adressen menes den internetadresse, der skal benyttes for at komme direkte til redegørelsen eller til den side, hvor samtlige offentliggjorte redegørelser er tilgængelige.

Redegørelsen skal være tilgængelig på fondens hjemmeside i sin helhed i uændret form i mindst 5 år på den URL-adresse, som er anført i ledelsesberetningen eller noterne i den årsrapport, redegørelsen knytter sig til. Hvis URL-adressen ændres i løbet af perioden, skal der være direkte viderestilling fra den oprindelige URL-adresse til den nye URL-adresse.

Fonden er forpligtet til så vidt muligt at fastholde rådigheden over det domæne, på hvilken URL-adresse redegørelsen er offentliggjort frem til udgangen af 5-årsperioden. Såfremt rådighed over domænet ikke er mulig, skal der henvises til den eller de nye URL-adresser i den førstkommande årsrapport.

Redegørelsen skal offentliggøres som en samlet redegørelse under betegnelsen "Redegørelse for god fondsledelse, jf. årsregnskabslovens § 77 a". Redegørelsen skal holdes tydelig adskilt fra eventuelle yderligere oplysninger om god fondsledelse på fondens hjemmeside.

Det skal oplyses i redegørelsen, at denne udgør en bestanddel af ledelsesberetningen eller noterne i fondens årsrapport. Regnskabsperioden for den pågældende årsrapport skal angives.

Regnskabsperioden for den pågældende årsrapport skal angives. Redegørelsen skal dække samme periode som årsrapportens regnskabsperiode.

Det skal oplyses i redegørelsen hvilke dele af redegørelsen, der ikke er omfattet af revisionspåtegningen på fondens årsrapport. Oplysningerne om god fondsledelse er ikke omfattet af revisionspåtegningen på fondens årsrapport, medmindre fonden og revisor har aftalt andet. Medmindre der er truffet anden aftale med revisor, vil fonden således blot kunne anføre, at redegørelsen ikke er omfattet af revisionspåtegningen på fondens årsrapport.

Redegørelsen skal være tilgængelig for offentligheden på fondens hjemmeside fra det tidspunkt, hvor årsrapporten er tilgængelig for offentligheden.

4. Revisors rolle

Fondens bestyrelse overtræder erhvervsfondsloven og årsregnskabsloven, og kan ifalde ledelsesansvar, såfremt bestyrelsen ikke medtager redegørelsen for, hvordan den forholder sig til Anbefalingerne for god Fondsledelse, eller link dertil i årsrapporten, jf. § 164, stk. 1, i årsregnskabsloven.

Fondens revisor skal altid straks give meddelelse til Erhvervsstyrelsen om overtrædelser af lovgivningen om regnskabsaflæggelse. Fondens revisor har dermed en særlig underretningspligt over for Erhvervsstyrelsen vedrørende overtrædelser af årsregnskabsloven.

Fondens revisor skal således kontrollere, at bestyrelsen har udarbejdet og offentliggjort redegørelsen for god fondsledelse, og påse, at redegørelsen indeholder de krævede oplysninger.

Revisors forpligtelser varierer afhængigt af, om der er tale om manglende redegørelse, om redegørelsen er placeret i noterne eller i ledelsesberetningen, eller om redegørelsen ligger på fondens hjemmeside.

4.1. Manglende redegørelse for god fondsledelse

Er redegørelsen for god fondsledelse ikke udarbejdet og offentliggjort, skal revisor straks underrette Erhvervsstyrelsen herom.

Revisor skal oplyse i revisionspåtegningens afsnit om udtalelse om ledelsesberetningen, at redegørelsen for god fondsledelse mangler.

Revisor skal i revisionspåtegningen ligeledes oplyse om, at bestyrelsen kan ifalde ledelsesansvar, såfremt bestyrelsen ikke medtager redegørelsen for god fondsledelse eller link dertil i årsrapporten.

Er der tidsmæssigt sammenfald mellem revisors underretningspligt og indsendelse af årsrapporten, kan revisor nøjes med at anføre oplysningen om, at bestyrelsen kan ifalde ledelsesansvar i revisionspåtegningen.

4.2. Redegørelse i noterne eller i ledelsesberetningen

Er redegørelsen placeret i noterne til regnskabet, omfattes oplysningerne af revisors revision. Er redegørelsen placeret i ledelsesberetningen, er den omfattet af revisors udtalelse om ledelsesberetningen. Det vil sige, at revisor skal foretage et såkaldt "konsistentstjek", jf. § 5, stk. 7, i bekendtgørelse nr. 1468 af 12. december 2017 om godkendte revisorerers erklæringer, hvorefter revisor skal gennemlæse ledelsesberetningen og baseret på den udførte revision af årsregnskabet og et eventuelt koncernregnskab afgive en udtalelse om:

- hvorvidt ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og et eventuelt koncernregnskab og er udarbejdet i overensstemmelse med lovgivningens krav, og
- hvorvidt revisor har fundet væsentlige fejlagtige angivelser i ledelsesberetningen, og i givet fald oplyse arten af de fejlagtige angivelser.

Medmindre fonden har ladet ledelsesberetningen revidere, skal revisor altid afgive en udtalelse om, hvorvidt der er uoverensstemmelser mellem ledelsesberetningen og års- og koncernregnskabet eller ej.

Uanset om redegørelsen for god fondsledelse placeres i noterne eller i ledelsesberetningen, skal modifikationer eller oplysninger om fejl og mangler i redegørelsen fremgå af revisionspåtegningen.

Konstaterer revisor fejl og mangler i redegørelsen, kan revisor være forpligtet til straks at underrette Erhvervsstyrelsen.

Er der tidsmæssigt sammenfald mellem revisors underretningspligt og indsendelse af årsrapporten, kan revisor nøjes med at anføre oplysningen i revisionspåtegningen.

4.3. Redegørelse på fondens hjemmeside

Hvis en redegørelse for god fondsledelse offentliggøres på fondens hjemmeside, udgør den stadig en bestanddel af ledelsesberetningen eller noterne i fondens årsrapport. Revisor har særlige pligter i forbindelse med offentliggørelse af redegørelsen for god fondsledelse på fondens hjemmeside.

Det skal oplyses i ledelsesberetningen eller i noterne i årsrapporten, hvis fonden har valgt at offentliggøre sin redegørelse for god fondsledelse på fondens hjemmeside. I tilknytning hertil skal URL-adressen, hvor redegørelsen er offentliggjort, oplyses, jf. § 2, stk. 1 og 2, i bekendtgørelse nr. 1088 af 31. maj 2021 om offentliggørelse af en række redegørelser efter årsregnskabsloven.

Revisor skal påse, at ledelsesberetningen eller noterne indeholder disse oplysninger.

Revisor skal endvidere påse, at den lovpligtige redegørelse for god fondsledelse, der offentliggøres på fondens hjemmeside, er korrekt betegnet som "Redegørelse for god fondsledelse, jf. årsregnskabslovens § 77 a." og

- at der i redegørelsen oplyses om, at redegørelsen udgør en bestanddel af ledelsesberetningen eller noterne i fondens årsrapport,
- at regnskabsperioden for den pågældende årsrapport er angivet, og
- at redegørelsen dækker samme periode som årsrapportens regnskabsperiode.

Oplysninger om fejl og mangler, der er omfattet af revisors særlige pligter, skal fremgå af revisionspåtegningen. Derimod er oplysningerne om god fondsledelse ikke omfattet af revisionspåtegningen, medmindre andet er aftalt, jf. § 2, stk. 4, 2. pkt., i bekendtgørelse nr. 1088 af 31. maj 2021 om offentliggørelse af en række redegørelser efter årsregnskabsloven. Fondens revisor har dermed heller ikke pligt til at foretage et "konsistentjek". Er redegørelsen for god fondsledelse offentliggjort på fondens hjemmeside, er redegørelsen dermed en del af årsregnskabet, men er ikke omfattet af revisionspåtegningen, medmindre andet er aftalt. Bliver revisor under sit arbejde bekendt med fejl og mangler i redegørelsen, skal Erhvervsstyrelsen staks underrettes herom.

5. Sanktionering

Det er bestyrelsens ansvar, at fonden meddeler de krævede oplysninger. Erhvervsstyrelsen kan følge op på bestyrelsens pligter. Styrelsen kan således påbyde bestyrelsen i en fond at redegøre for, hvorledes den forholder sig til de af Komitéen for god Fondsledelse udarbejdede anbefalinger efter "følg eller forklar"-princippet, hvis Erhvervsstyrelsen konstaterer, at en fonds bestyrelse ikke forholder sig til anbefalingerne, eller hvis der ikke er anført en egentlig forklaring og begrundelse for en afvigelse, eller hvis der er anført en begrundelse for en afvigelse fra en anbefaling, som er åbenbart grundløs eller uden mening. Under skærpende omstændigheder vil dette konkret kunne indgå i Erhvervsstyrelsens vurdering af, hvorvidt der bør iværksættes en granskning af visse konkrete forhold i fonden. Hvis en bestyrelse flere gange helt undlader at forholde sig til anbefalingerne, uanset at den af Erhvervsstyrelsen har fået påbud herom, kan forholdet indgå i styrelsens vurdering af, om der konkret kan være anledning til at afsætte bestyrelsesmedlemmer i medfør af § 45 i erhvervsfondsloven.

Erhvervsstyrelsens udkast til vedtægt for en erhvervsdrivende fond - med kommentarer

I denne vejledning har Erhvervsstyrelsen udarbejdet et forslag til, hvordan en vedtægt for en erhvervsdrivende fond kan udformes. Forslaget bygger på den kommenterede standardvedtægt, som Erhvervsstyrelsen oprindeligt i henhold til den tidligere lov om erhvervsdrivende fonde udarbejdede i fællesskab med advokatfirmaet Bech-Bruun.

Version | Seneste opdatering 1. december 2014

§ Lovgrundlag

Erhvervsfundsloven →

Indhold

1.	Indledning	1
2.	§ 1: Navn, hjemsted og stifter	2
3.	§ 2: Formål	3
4.	§ 3: Grundkapital	4
5.	§ 4 Forholdet til stifter(ne)	4
6.	§ 5 Bestyrelsen	5
7.	§ 6 Direktør	9
8.	§ 7 Årsregnskabsmøde	10
9.	§ 8 Anbringelse af aktiver	11
10.	§ 9 Anvendelse af overskud m.v.	12
11.	§ 10 Vederlag til bestyrelsen	13
12.	§ 11 Regnskabsår	15
13.	§ 12 Årsrapport og revision af årsregnskabet	15
14.	§ 13 Tegningsregel	17
15.	§ 14 Ændring af vedtægten	18
16.	§ 15 Opløsning af fonden	18

1. Indledning

I denne vejledning har Erhvervsstyrelsen udarbejdet et forslag til, hvordan en vedtægt for en erhvervsdrivende fond kan udformes. Forslaget bygger på den kommenterede standardvedtægt, som Erhvervsstyrelsen oprindeligt i henhold til den tidligere lov om erhvervsdrivende fonde udarbejdede i fællesskab med advokatfirmaet Bech-Bruun.

Erhvervsstyrelsen skal desuden bemærke, at der er udarbejdet en række vejledninger til emner vedrørende erhvervsdrivende fonde. Hvis du ønsker nærmere viden om et konkret emne, kan du finde vejledningerne på [denne søgeside](#)

Intentionen med denne vejledning er, at give stifter, bestyrelse, rådgiver og andre interessenter et redskab i forbindelse med udformningen af en vedtægt for en erhvervsdrivende fond. I vejledningen beskriver Erhvervsstyrelsen nogle minimumskrav til udformningen af vedtægten, og/eller nogle forhold, som særligt stifter som minimum bør overveje.

Det skal i denne forbindelse bemærkes, at dette eksempel ikke bygger på en faktisk vedtægt for en konkret fond, eller i øvrigt viser den forskellighed, som erhvervsdrivende fondes vedtægter kan have.

Det er vigtigt at huske, at vedtægten for en erhvervsdrivende fond altid skal udformes således, at den tilpasses den konkrete fonds forhold.

Hvis dette eksempel på en vedtægt for en erhvervsdrivende fond anvendes i en konkret fond, så kan det ikke udelukkes, at Erhvervsstyrelsen efter omstændighederne i forbindelse med behandlingen af stiftelsen stiller krav om tilføjelser eller eventuelle ændringer af vedtægten.

- [Hent skabelon til vedtægter som Word](#)
- [Hent skabelon til vedtægter som pdf](#)

I de efterfølgende kapitler vil der for hver § være en kopi af indhold i skabelonen efterfulgt af Erhvervsstyrelsens kommentarer.

2. § 1: Navn, hjemsted og stifter

Vedtægt for [**] Fonden

§ 1

Navn, hjemsted og stifter

Stk. 1. Fondens navn er [**]Fondens har desuden binavnet [**].

Stk. 2. Fondens hjemsted er [**].

Stk. 3. Fonden er stiftet af [**]

Stk. 4. Fondens væsentlige gavegivere eller bidragsydere m.v. er [**]. Disse sidestilles i alle henseender i denne vedtægt med fondens stifter.

Erhvervsstyrelsens kommentarer:

Ordet "fond" skal altid indgå i navnet og i eventuelle binavne, jf. LEF § 5, stk. 1 og 5.

Erhvervsdrivende fonde må benytte betegnelsen "Erhvervsdrivende fond" og "Erhvervsfond" eller forkortelsen "ERF", som er beskyttede titler. Det er således en mulighed, men det er ikke et krav.

Der er ikke krav om, at hjemstedet skal angives i vedtægten, men det er dog et krav, at det registreres. Hjemstedet vil ofte være relevant for fonde, da deres formål kan være begrænset til et geografisk område, ofte fondens hjemsted.

Fondens hjemsted er den kommune, hvor fonden faktisk ledes og drives, og hvor der kan opnås kontakt til fondens ledelse. Adressen er ikke en del af fondens hjemsted, men fondens adresse skal være beliggende i den kommune, som er anført som hjemsted.

For erhvervsdrivende fonde er der krav om, at stifter(ne) altid skal fremgå af vedtægten, jf. LEF § 27, stk. 1, nr. 2. Begrundelsen er, at stifter(ne) har en særstilling i relation til fonden, da ingen del af fondens midler på noget tidspunkt kan gå tilbage til stifter(ne), ligesom stifter(ne) ikke må modtage uddelinger fra fonden. Dette gælder også nærtstående til stifter(ne), jf. LEF § 87, stk. 1.

I henhold til LEF § 1, stk. 3, sidestilles væsentlige gavegivere, bidragsydere eller lignende med stifter(ne) for at undgå omgåelse af stifterbegrebet. Væsentlige gavegivere, bidragsydere eller lignende har således den samme særstilling i relation til fonde som stifter(ne), og skal blandt andet derfor også fremgå af vedtægten.

LEF indeholder ikke krav om oplysning om værneting i vedtægten.

3. § 2: Formål

§ 2

Formål

fremstille og sælge [**] - produkter eller tjenesteydelser.

- Alternativ B:

eje, udleje og i øvrigt drive ejendommen matr. nr. [**]

- Alternativ C:

besidde eller have bestemmende indflydelse - direkte eller indirekte via et holdingselskab - i selskab/virksomhed [**] og/eller i selskaber/virksomheder, der er koncernforbundne hermed (samlet set benævnt [**]-koncernen).

Stk. 2. Fonden kan drive virksomhed gennem datterselskaber, hvis aktiviteter ligger inden for fondens formål.

Erhvervsstyrelsens kommentarer:

Udkastet til vedtægt for en erhvervsdrivende fond indeholder tre forskellige typer af erhvervs-mæssige formål. Noget sådant vil almindeligvis ikke være tilfældet i praksis.

Det er som udgangspunkt den erhvervsdrivende fonds erhvervs-mæssige/aktivitetsmæssige formål, som skal fremgå af formålet i vedtægten.

Fondens formål er en meget vigtig del af vedtægten, som i mange år fremover vil have betydning for fonden. I forbindelse med stiftelsen er det derfor væsentligt at sikre, at formålet kan efterleves i mange år uden ændringer og også på sigt kan rumme fondens fremtidige aktiviteter, når virksomheden er inde i en udvikling, der følger af eller tilpasses udviklingen i samfundet.

Fastlæggelse af en fonds formål beror på en konkret fortolkning af fondens vedtægt og stifters intentioner med fondens stiftelse. Det er derfor vigtigt at være opmærksom på sammenhængen mellem

fondens formål, jf. LEF § 27, stk. 1, nr. 3 (formål) og fondens anvendelse af overskud og reserver, jf. LEF § 27, stk. 1, nr. 10 (uddelingsformål).

Ved bestyrelsens ønske om ændring af formålet ser Erhvervsstyrelsen som fondsmyndighed på eventuelle ændringer i de erhvervsmæssige vilkår, strukturen i branchen samt på stifters vilje/intentioner med fonden. Dette betyder dog ikke, at stifter efterfølgende kan kræve en ændring af vedtægten, herunder formålet, ligesom stifters samtykke ikke nødvendigvis er påkrævet.

LEF indeholder ikke krav om, at matr. nr. eller adresse på fondens ejendom(me) skal fremgå af vedtægten, herunder fondens formål. Hvis stifter overdrager en specifik ejendom til fonden, vil det dog være en god ide, at angive den konkrete ejendom i vedtægten, særligt hvis ejendommen skal forblive i fonden for eftertiden.

4. § 3: Grundkapital

§ 3

Grundkapital

Stk. 1. Grundkapitalen udgør [**] kr., og er indbetalt med [**] kr. kontant og med [**] kr. i andre værdier.

[Eventuelt: Fonden er stiftet ved indskud af [**] ejerandele i virksomhed [**].

Stk. 2. Fonden overtager ikke andre værdier i forbindelse med stiftelsen.

Erhvervsstyrelsens kommentarer:

Grundkapitalen skal mindst være 300.000 kr., jf. LEF § 31, og skal anføres som et konkret beløb. Det skal fremgå, hvordan grundkapitalen er indbetalt, hvilket kan være i kontanter, i form af enkelte aktiver (værdier), en bestående virksomhed (værdier) eller en blanding heraf.

Det er vigtigt, at fondens kapitalgrundlag er tilstrækkeligt og forsvarligt i forhold til den aktivitet, som fonden skal udøve. Dette er især vigtigt, da fonde ikke har ejere, der kan forventes at investere yderligere midler i fonden, hvis dette måtte blive aktuelt.

Fondens stifter og bestyrelse har derfor et særligt ansvar for at være opmærksom på dette forhold. Bestyrelsen har en almindelig forpligtelse til løbende at overveje, hvorvidt en erhvervsdrivende fond har det fornødne kapitalgrundlag. I modsat fald vil bestyrelsesmedlemmerne kunne gøres erstatningsansvarlige for eventuelle tab efter de almindelige erstatningsregler i dansk ret.

5. § 4 Forholdet til stifter(ne)

§ 4

Forholdet til stifter(ne)

Stk. 1. Der er ikke tillagt stifter(ne) særlige rettigheder eller fordele i forbindelse med stiftelsen.

Stk. 2. Fondens midler kan ikke på noget tidspunkt gå tilbage til stifter(ne).

Erhvervsstyrelsens kommentarer:

Fondens stifter har en særstilling i relation til fonden, da definitionen på en erhvervsdrivende fond, jf. LEF § 1, stk. 2, indebærer, at fondens midler aldrig kan gå tilbage til stifter(ne). Som følge heraf skal eventuelle særlige rettigheder eller fordele som er tillagt stifter(ne) fremgå af vedtægten.

Da væsentlige gavegivere, bidragsydere eller lignende sidestilles med stifter, skal særlige rettigheder eller fordele til disse også fremgå af vedtægten, ligesom fondens midler aldrig kan gå tilbage til disse. Tilsvarende gælder stifterens samlevende ægtefælle og hjemmeboende mindreårige børn, jf. LEF § 87, stk. 1.

Der kan i mindre omfang gives rentenydelsesret til personer, som nærmere angives i vedtægten.

Hvis stifter ønsker at tilgodese bestemte personer, eventuelt sin familie, skal det fremgå af vedtægten, når fonden stiftes.

6. § 5 Bestyrelsen

§ 5

Bestyrelsen

Stk. 1. Fonden ledes af en bestyrelse bestående af 3 medlemmer, der udpeges således:

[**] udpeger et medlem.

[**] udpeger et medlem.

Det tredje medlem udpeges af de øvrige medlemmer i forening. [Alternativt kan der være tale om selvsupplering.]

Stk. 2. Som medlem af bestyrelsen kan udpeges personer, der har viden og erfaring inden for fondens formål, herunder [**].

Stk. 3. Bestyrelsen skal til enhver tid bestå af et eller flere uafhængige medlemmer, så fonden har en i forhold til stifter selvstændig ledelse.

Stk. 4. Medlemmerne af bestyrelsen er udpeget for en periode af [et eksakt antal år, men det anbefales at det ligger i intervallet 2-4] år. Genudpegning kan finde sted, dog maksimalt [**] gange. Udpegningsperioden udløber umiddelbart efter årsregnskabsmødet.

Stk. 5. Et medlem af bestyrelsen skal senest fratræde bestyrelsen efter udløbet af den måned, hvor den pågældende fylder [**] år.

Stk. 6. I tilfælde af, at et medlem udtræder før udløbet af udpegningsperioden, udpeger den, der har udpeget det pågældende medlem, straks et nyt medlem for den resterende periode.

Stk. 7. I umiddelbar forlængelse af årsregnskabsmødet afholder den nye bestyrelse et møde, hvor medlemmerne af deres midte vælger en formand for bestyrelsen. Ved stemmelighed afgøres valget ved lodtrækning.

Stk. 8. Bestyrelsen kan desuden udpege en næstformand for bestyrelsen.

Stk. 9. Formanden indkalder til bestyrelsesmøder. Bestyrelsen afholder møder efter behov. Et medlem af bestyrelsen, en eventuel direktør eller revisor kan forlange, at bestyrelsen indkaldes.

Stk. 10. Bestyrelsen er beslutningsdygtig, når over halvdelen af medlemmerne er til stede. Bestyrelsen træffer beslutninger med simpelt stemmeflertal. I tilfælde af stemmelighed er formandens stemme afgørende.

Stk. 11. Bestyrelsen fører en protokol over sine forhandlinger. Protokollen underskrives af samtlige tilstedeværende medlemmer. Et medlem, som ikke er enig i bestyrelsens beslutning, har ret til at få sin mening indført i protokollen.

Stk. 12. Bestyrelsen skal udarbejde en forretningsorden, som nærmere fastsætter udførelsen af bestyrelsens opgaver.

Erhvervsstyrelsens kommentarer:

Eksemplet indeholder en række bestemmelser, som ikke er påkrævede i henhold til LEF, da der er en udpræget grad af aftalefrihed til at organisere en erhvervsdrivende fond. Der er dog også en række krav, som skal opfyldes.

I henhold til LEF § 37, stk. 1, skal en bestyrelse bestå af mindst 3 medlemmer. Hertil kommer eventuelt medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer, jf. LEF § 64.

En fond skal i henhold til definitionen i lovens § 1, stk. 2, have en i forhold til stifter selvstændig ledelse. Tilsvarende gælder eventuelle væsentlige gavegivere, bidragsydere eller lignende, jf. § 1, stk. 3.

Der kan være stifterrepræsentation i fondens bestyrelse. Det er dog et krav i henhold til LEF, at mindst 1/3 del af bestyrelsens medlemmer er uafhængige af stifter. Følgende fordeling mellem det samlede antal bestyrelsesmedlemmer og uafhængige medlemmer er gældende:

- Mindst 1 uafhængigt medlem når bestyrelsen består af 3-4 medlemmer
- Mindst 2 uafhængige medlemmer når bestyrelsen består af 5-8 medlemmer
- Mindst 3 uafhængige medlemmer når bestyrelsen består af 9-11 medlemmer
- Mindst 4 uafhængige medlemmer når bestyrelsen består af 12-14 medlemmer
- Og så videre...

På denne måde tilgodeses kravet om en reelt uafhængig andel af bestyrelsen i forhold til stifter.

Stifteren, dennes ægtefælle eller faste samlever, eller personer, der er knyttet til de nævnte personer ved slægts- eller svogerskab i ret op- eller nedstigende linje eller sidelinjen så nært som søskende, kan ikke uden fondsmyndighedens samtykke udgøre bestyrelsens flertal, jf. LEF § 40, stk. 1. Det skal bemærkes, at Erhvervsstyrelsen i henhold til administrativ praksis sjældent giver samtykke hertil.

Stiftes en erhvervsdrivende fond af en virksomhed, kan en person, der direkte eller indirekte ejer mere end halvdelen af ejerandelene eller stemmeandelene i virksomheden, ikke uden fondsmyndighedens samtykke udgøre bestyrelsens flertal sammen med personer, der er knyttet så nært til den pågældende som angivet ovenfor, ligesom de sidstnævnte personer heller ikke uden fondsmyndighedens samtykke kan udgøre bestyrelsens flertal. På samme måde kan flertallet af stiftervirksomhedens ledelse ikke uden fondsmyndighedens samtykke udgøre bestyrelsens flertal sammen med personer, der har den ovenfor angivne tilknytning til de pågældende ledelsesmedlemmer.

I sådanne situationer indeholder LEF mulighed for, at disse fysiske personer kan udgøre flertallet af medlemmer i bestyrelsen, hvis fondsmyndigheden giver samtykke. Også her gælder, at Erhvervsstyrelsen sjældent giver samtykke til noget sådan.

Det vil ikke være i overensstemmelse med en fonds absolutte selvbestemmelsesret, hvis den øverste myndighed - som er bestyrelsen - skal kunne modtage bindende direktiver fra personer uden for bestyrelsen med hensyn til varetagelsen af deres hverv. Holdninger fra personer eller andre uden for bestyrelsen er som følge heraf alene kun vejledende for bestyrelsen. Der kan dog undtagelsesvis være krav om, at visse enkeltstående konkrete vedtægtsforhold, som tillægger en eller flere bestemte personer en vetoet. Bestyrelsen må alene varetage formål og interesser for den enkelte fond, jf. LEF § 38, stk. 1, 1. pkt.

Efter Erhvervsstyrelsens opfattelse kan et mindretal af fondens bestyrelsesmedlemmer under særlige omstændigheder udpeges af et repræsentantskab. Kravet om bestyrelsens uafhængighed betyder imidlertid, at repræsentantskabet ikke kan udpege mere end halvdelen af medlemmerne af bestyrelsen, heriblandt ikke formanden for bestyrelsen, hvis dennes stemme er afgørende ved stemmelighed.

Udkastet til vedtægt indeholder ikke bestemmelser om medarbejdervalgte medlemmer af bestyrelsen. Det skal dog bemærkes, at hvis vedtægten indeholder en bestemmelse om, at medarbejderne i virksomheden skal udpege et eller flere medlemmer til bestyrelsen, vil en sådan bestemmelse ikke erstatte bestemmelserne i LEF om medarbejdervalgte medlemmer af bestyrelsen, medmindre det klart fremgår, at dette er tilfældet.

Vedtægten kan indeholde bestemmelser om, at der udpeges suppleanter, som indtræder i bestyrelsen i tilfælde af varigt forfald for det pågældende bestyrelsesmedlem. Dette er dog ikke et krav i henhold til LEF. LEF indeholder ikke krav om, at der af vedtægten skal fremgå kvalifikationskrav (f.eks. branchekendskab eller uddannelseskrav) for bestyrelsesmedlemmer. Det er dog Erhvervsstyrelsens anbefaling at have bestemmelser herom. Det er især relevant, hvis medlemmer af bestyrelsen udpeges ved selvsupplering, hvilket vil sige at de resterende medlemmer af bestyrelsen i fællesskab udpeger et eller flere nye medlemmer.

Systemet for genudpegnings - eller nyudpegnings - af medlemmer til bestyrelsen fungerer i praksis som et af følgende alternativer (eller en kombination):

1. Organisationer, foreninger m.v. uden for bestyrelsen træffer beslutning om ny- /genudpegnings af et eller flere bestyrelsesmedlemmer.
2. Resterende medlemmer af bestyrelsen, der ikke er på valg, eller de medlemmer, som fortsat er i bestyrelsen, træffer beslutning om ny-/genudpegnings af et eller flere bestyrelsesmedlemmer.

Det tidligere ofte forekommende "gamle system", hvor det fratrædende medlem selv træffer beslutning om deres egen genudpegnings eller udpegnings af en anden person bør efter Erhvervsstyrelsens opfattelse undgås, da et sådant system ikke sikrer løbende fornyelse og generationsskifte i bestyrelsen.

Erhvervsstyrelsen anbefaler derfor, at det i stedet tilkendegives i vedtægten, hvilke interesser eller fagkunderskaber (kvalifikationskrav), der henset til fondens formål og aktiviteter bør være repræsenteret i bestyrelsen, hvorefter den konkrete personudpegnings træffes af den øvrige bestyrelse eller af de nævnte organisationer eller foreninger m.v. under hensyntagen hertil.

LEF indeholder ikke krav om udpegningsperiode, bestemmelser om genudpegnings eller om aldersgrænse, men Erhvervsstyrelsen lægger stor vægt på dette, og foreslår udgangspunkt at det indarbejdes i vedtægten. Sådanne krav vil sikre en løbende udskiftning af medlemmerne af bestyrelsen, og herved opstår der ikke problemer ved et "generationsskifte".

For at undgå tvivl er det hensigtsmæssigt, hvis udpegningsperioden fremgår af vedtægten. Udpegningsperioden bør tilrettelægges således, at evt. nye medlemmer til bestyrelsen som udgangspunkt ikke skal være ansvarlige for aflæggelse af årsrapport for en længere periode, hvor de ikke var medlem af bestyrelsen. Det vil være tilfældet, hvis nye medlemmer altid tiltrådte den 1. januar, og fondens regnskabsår er kalenderåret. Nye medlemmer bør derfor indtræde ved årsregnskabsmødets afslutning.

Erhvervsstyrelsen skal dog bemærke, at selv om der er bestemmelser om tiltrædelse umiddelbart efter årsregnskabsmødet kan det ikke undgås, at der er en kortere periode i det løbende regnskabsår, hvor de nye medlemmer af bestyrelsen bliver ansvarlige for aflæggelse af fondens årsrapport for det løbende regnskabsår.

Udpegningsperiode og antal genudpegninger bør overvejes nøje. Afhængig af fondens størrelse, aktivitet og formål kan en udpegningsperiode på to år være for kort tid til, at et nyt medlem af bestyrelsen kan komme ind i fondens forhold, og kan derfor være uhensigtsmæssig. Ved en udpegningsperiode på f.eks. fire år og mulighed for genudpegnings - f.eks. to gange - bliver den samlede periode i bestyrelsen på i alt 12 år.

Det er Erhvervsstyrelsens opfattelse, at en et-årig udpegningsperiode i en erhvervsdrivende fond er for kort, da det vil være svært at skabe den nødvendige kontinuitet i bestyrelsens arbejde, og da det vil være nærliggende at eksterne udpegningsberettigede i strid med definitionen i LEF § 1, stk. 2, vil få en reel indflydelse på bestyrelsens sammensætning svarende til en ejerforsamling.

Antal genudpegninger og år i bestyrelsen kan have betydning for uafhængighed i henhold til Anbefalingerne for god Fondsledelse, da medlemmer som har siddet i bestyrelsen mere end 12 år, ikke kan anses for uafhængige.

Det er udelukkende fondsmyndigheden, der kan afsætte et medlem af bestyrelsen. Det fremgår af LEF § 45, jf. § 44, at et bestyrelsesmedlem kan afsættes af fondsmyndigheden, hvis den pågældende bl.a. gør sig skyldig i en handling, som gør den pågældende uværdig til fortsat at være medlem af bestyrelsen, eller hvis et medlem har vist sig uegnet til at beklæde hvervet som bestyrelsesmedlem.

På baggrund af ovennævnte er vedtægtsbestemmelser om at et medlem skal fratræde, hvis de øvrige medlemmer træffer beslutning herom, er uvirksomme. Hvis fondsmyndigheden opdager sådanne bestemmelser vil bestyrelsen blive opfordret til at få dem slettet fra vedtægten.

Ved selvsupplering vil de øvrige medlemmer kunne undlade at genudpege den pågældende ved periodens udløb. En organisation eller forening m.v., der har udpeget et medlem til bestyrelsen, kan ikke efterfølgende kræve, at dette medlem udtræder af bestyrelsen, hvis udpegningsperioden ikke er udløbet.

LEF § 50 stiller krav om udarbejdelse af en forretningsorden, som nærmere skal fastsætte udførelsen af bestyrelsens opgaver. Forretningsordenen kan f.eks. indeholde retningslinjer for, hvilke bestyrelsesanliggender der kan behandles skriftligt uden afholdelse af et egentligt bestyrelsesmøde, jf. LEF § 56. Tilsvarende gælder elektroniske bestyrelsesmøder samt anvendelse af elektronisk dokumentudveksling.

Formanden for bestyrelsen skal som udgangspunkt vælges af og blandt samtlige medlemmer af bestyrelsen uanset, hvordan disse er udpeget. Vedtægten kan ikke indeholde andre bestemmelser om valg af formand, da det vurderes for vigtigt i erhvervsdrivende fonde, at formanden for bestyrelsen ikke vælges af udenforstående.

En direktør i en erhvervsdrivende fond må ikke være formand eller næstformand for bestyrelsen, jf. LEF § 37, stk. 3, 2. pkt. Tilsvarende gælder en direktør i en til fonden tilknyttet virksomhed, medmindre fondsmyndigheden undtagelsesvis har givet samtykke, jf. LEF § 37, stk. 5. I henhold til Erhvervsstyrelsens administrative praksis vil et sådan samtykke sjældent kunne opnås.

Det følger udtrykkeligt af LEF § 52, stk. 2, at formanden indkalder bestyrelsen til møder. Møder skal afholdes efter behov, og bare et enkelt medlem af bestyrelsen, direktøren, eller revisor, skal altid kunne forlange at bestyrelsen indkaldes. Derudover kan Erhvervsstyrelsen som registrerings- eller fondsmyndighed indkalde til møde.

LEF § 53, stk. 1, fastslår, at bestyrelsen er beslutningsdygtig, når halvdelen af medlemmerne eller det højere antal, som fremgår af vedtægten, er til stede.

Medmindre vedtægten bestemmer andet, træffer bestyrelsen beslutninger ved simpelt stemmefler-tal. Vedtægten kan dog fastsætte en anden majoritet ved ændring af vedtægten eller ændring af visse nærmere afgrænsede dele af vedtægten, f.eks. formålet.

Erhvervsstyrelsen anbefaler, at der ikke kræves enstemmighed blandt samtlige medlemmer af bestyrelsen. En sådan bestemmelse giver det enkelte medlem af bestyrelsen en veto, hvilket kan medføre, at fonden ved uoverensstemmelser i bestyrelsen kan blive handlingslammet.

Ved stemmelighed bortfalder et forslag, men det kan i vedtægten fastsættes, at formandens - eller næstformandens - stemme i det tilfælde er udslagsgivende, jf. LEF § 53, stk. 3, 2. pkt. Erhvervsdrivende fonde kan afholde skriftlige bestyrelsesmøder, jf. LEF § 56, stk. 1. Det forudsætter dog, at bestyrelsen træffer beslutning om, hvilke forhold, der kan behandles skriftligt.

Tilsvarende er det i henhold til LEF § 56, stk. 2, muligt, at afholde elektroniske bestyrelsesmøder. Et medlem af bestyrelsen eller en eventuel direktør kan dog altid forlange, at der bliver afholdt et "fysisk" møde, så der finder en mundtlig drøftelse sted.

Bestemmelser om, hvornår der kan afholdes skriftlige og/eller elektroniske bestyrelsesmøder, bør være en del af bestyrelsens forretningsorden.

Efter LEF § 53, stk. 4, skal bestyrelsen føre en protokol over forhandlingerne på bestyrelsens møder. De medlemmer, der var til stede på mødet, skal underskrive referatet, men har samtidig krav på at få deres mening indført i protokollen, hvis de ikke er enige i beslutningen.

I tilfælde af en sag om erstatningsansvar kan det have betydning, hvis et eller flere af de tilstedeværende medlemmer af bestyrelsen ikke har været enige i den truffe beslutning, og har fået anført dette i referatet.

7. § 6 Direktør

§ 6

Direktør

Stk. 1. Bestyrelsen kan ansætte en direktør, der i så fald skal varetage den daglige ledelse af fonden. Direktøren skal følge de retningslinjer og anvisninger, som bestyrelsen fastsætter.

Stk. 2. Direktøren har ret til at være til stede og udtale sig ved bestyrelsesmøderne, men direktøren har ikke stemmeret på bestyrelsesmøderne. Bestyrelsen kan i konkrete tilfælde træffe anden bestemmelse om direktørens deltagelse i bestyrelsesmøder.

Erhvervsstyrelsens kommentarer:

LEF indeholder ikke krav om, at der skal være ansat en direktør. Bestyrelsen kan dog ansætte en eller flere direktører, hvis de finder behov for det. I sådanne tilfælde omtales direktørerne som direktionen, og bestyrelsen og direktionen omtales i fællesskab som ledelsen.

Flertallet af bestyrelsesmedlemmerne må ikke være ansat som direktører i fonden, og en direktør kan som nævnt ovenfor ikke være formand eller næstformand for bestyrelsen.

LEF §§ 38 og 42 indeholder overordnede bestemmelser om fordelingen af opgaver mellem bestyrelsen og direktøren.

Hvis bestyrelsen ansætter en direktør, skal bestyrelsen føre et effektivt tilsyn med personen.

Hvis bestyrelsen ansætter en direktør, skal den pågældende anmeldes til Erhvervsstyrelsen. Direktøren skal underskrive fondens årsrapport, jf. årsregnskabslovens § 9.

En administrator eller daglig leder skal ikke omtales i vedtægten, medmindre der er tale om en direktør, og da skal vedkommende omtales og opfattes som sådan.

Det fremgår af LEF § 43, at ledelsen har ansvaret for fondens daglige drift, uanset om der måtte være ansat eller indgået en aftale med en administrator. Ledelsen skal derfor sikre regelmæssig opfølgning på administrators arbejde.

LEF § 42, stk. 4, fastslår, at en direktør har ret til at deltage i bestyrelsens møder, men uden stemmeret.

8. § 7 Årsregnskabsmøde

§ 7

Årsregnskabsmøde

Stk. 1. Fondens afholder et særligt bestyrelsesmøde (årsregnskabsmøde), hvert år inden den [**], hvor bestyrelsen godkender fondens årsrapport for det seneste regnskabsår.

Stk. 2. Mødet afholdes i fondens hjemstedskommune eller et andet sted i Danmark efter bestyrelsens bestemmelse.

Stk. 3. Dagsordenen for årsregnskabsmødet skal omfatte følgende:

1. Orientering om det seneste regnskabsår v/formanden.
2. Godkendelse af fondens årsrapport.
3. Beslutning om anvendelse af overskud til konsolidering af fonden eller uddelinger i henhold til vedtægten, eller dækning af underskud i henhold til den godkendte årsrapport.
4. Udpegning af nye medlemmer til bestyrelsen eller genudpegning samt orientering om nye udpegede medlemmer.
5. Fastsættelse af eventuelt vederlag til bestyrelsen for det forgangne år.
6. Valg af revisor.

Erhvervsstyrelsens kommentarer:

LEF § 59 indeholder krav om afholdelse af et årsregnskabsmøde, hvor bestyrelsen skal godkende fondens årsrapport. Der er i fondsretlig forstand tale om et almindeligt bestyrelsesmøde, som skal følge reglerne herfor. Dette medfører bl.a., at indkaldelsen til årsregnskabsmødet sker på den samme måde som til de øvrige bestyrelsesmøder.

Der er ikke fastsat en direkte frist for afholdelse af dette møde, men årsregnskabslovens § 138 indeholder en indirekte frist for mødet. Det fremgår således heraf, at årsrapporten for en erhvervsdrivende fond skal være modtaget i Erhvervsstyrelsen senest 5 måneder efter regnskabsårets afslutning. Årsregnskabsmødet, hvor årsrapporten godkendes, må derfor afholdes i så god tid, at indsendelsesfristen i årsregnskabsloven kan overholdes.

Selv om årsregnskabsmødet har en for de sædvanlige bestyrelsesmøder anderledes dagsorden, idet fondens årsrapport bl.a. skal behandles på mødet, behøver der ikke at blive udpeget en dirigent. LEF indeholder ikke krav om valg af dirigent.

Der kan per definition ikke afholdes generalforsamling i en fond, da der ikke er nogen ejere.

Det er alene medlemmerne af bestyrelsen, der har stemmeret på årsregnskabsmødet. Eventuelle nye medlemmer af bestyrelsen bør dog have mulighed for at overvære mødet. Bestemmelser herom kan fremgå af bestyrelsens forretningsorden.

Fondens revisor skal deltage på årsregnskabsmødet, medmindre bestyrelsens medlemmer er enige om, og revisor samtykker heri, at revisor ikke skal deltage på det pågældende møde.

9. § 8 Anbringelse af aktiver

§ 8

Anbringelse af aktiver

Stk. 1. Det er bestyrelsens ansvar, at fondens aktiver til enhver tid er anbragt på forsvarlig og betryggende vis under hensyntagen til såvel sikkerhed som til muligheden for at kunne opnå et tilfredsstillende afkast.

[Stk. 2. Bestyrelsen kan beslutte, at fondens ejerandel, eller en del deraf, kan overdrages, herunder ombyttes som led i en fusion eller anden selskabsretlig omstrukturering, hvis det er bestyrelsens vurdering, at en sådan disposition er af væsentlig betydning for virksomhedens eller koncernens fortsatte eksistens og/eller udvikling. En sådan disposition kræver samtykke fra fondsmyndigheden.]

Erhvervsstyrelsens kommentarer:

Anbringelsen af fondens aktiver er reguleret af fondens vedtægt, og bestemmelsen bør derfor understøtte fondens erhvervmæssige formål.

Justitsministeriets anbringelsesbekendtgørelse gælder som udgangspunkt ikke for erhvervsdrivende fonde.

Af hensyn til åbenhed i eventuelt tilknyttede virksomheder foreslås det, at fondens eventuelle beholdninger af aktier eller anparter noteres på navn, men LEF indeholder ikke krav herom.

Hvis fonden i henhold til formålet skal eje fast ejendom, så indeholder LEF ikke krav om, at vedtægten skal nævne matr. nr. eller adresse. Det skal dog være muligt at identificere ejendommen. Tilsvarende gælder andre aktiver, som stifter(ne) har bestemt, at fonden skal eje.

Udgangspunktet er, at en erhvervsdrivende fond ikke kan sælge hele aktiekapitalen eller en bestemmende post aktier i et selskab, som fonden modtog ved stiftelsen, medmindre det fremgår af vedtægten. Det er ligeledes udgangspunktet, at fonden heller ikke kan sælge en mindre post aktier i det samme selskab, hvis det fremgår af vedtægten, at fonden skal eje alle aktierne i selskabet.

Efter LEF § 60 kan fondsmyndigheden dog give samtykke til, at bestyrelsen foretager ekstraordinære dispositioner, der kan medføre risiko for, at fondens vedtægt herefter ikke kan overholdes. Også i denne forbindelse er formålet en meget væsentlig del af vedtægten.

Tilsvarende er der endvidere krav om fondsmyndighedens samtykke ved en ekstraordinær disposition, der kan bringe fondens eksistens i fare, f.eks. fordi den er af stor økonomisk betydning for fonden.

Hvis fondens besiddelse af ejerandele i en virksomhed er nævnt direkte i fondens formål, skal anmodning om fondsmyndighedens samtykke behandles efter LEF § 89, stk. 2, som omhandler ændring af formålet. Civilstyrelsen skal som følge heraf også give samtykke til afhændelsen. Samtykke fra fondsmyndigheden og Civilstyrelsen skal naturligvis foreligge inden bestyrelsen indgår endelig aftale om salg.

10. § 9 Anvendelse af overskud m.v.

§ 9

Anvendelse af overskud m.v.

Stk. 1. Fondens eventuelle årlige overskud opgjort i henhold til årsregnskabsloven med tillæg af frie reserver og efter fradrag af henlæggelser i henhold til årsregnskabsloven og efter rimelig konsolidering af fonden skal anvendes til:

1. at yde økonomisk støtte til almennyttige og velgørende formål [eventuelt med tilføjelse af konkrete områder].
2. at sikre videreførelsen af fondens dattervirksomheder, og
3. at yde støtte til nuværende og tidligere medarbejdere i [**]-koncernen samt pårørende til sådanne medarbejdere.

Stk. 2. Bestyrelsen er frit stillet i sit skøn over anvendelsen af de til uddeling værende disponible beløb, herunder med hensyn til om der et givent år skal ske uddeling af alle fondens frie reserver eller kun en del heraf. I sidstnævnte tilfælde overføres resterende disponible beløb til det efterfølgende regnskabsår.

Stk. 3. Bestyrelsen skal føre en fortegnelse over de personer, organisationer m.v., der modtager uddelinger fra fonden (legatarfortegnelse).

Erhvervsstyrelsens kommentarer:

Almindeligvis omtales anvendelsen af overskud i fonde, som uddelinger eller legater. Det er formuleringen af vedtægtens bestemmelse om anvendelsen af overskud, der fastlægger, hvad eller hvem bestyrelsen kan uddele midler til eller give andre fordele.

Ved stiftelsen af fonden er det derfor vigtigt at formulere et eller flere præcise fremadrettede uddelingsformål som vejledning for fremtidige medlemmer af bestyrelsen. En bred formulering af uddelingsbestemmelsen vil ofte være tidssvarende i længere tid, og fonden vil derfor have større mulighed for at kunne foretage uddelinger i henhold til vedtægtens bestemmelser herom.

LEF indeholder ikke krav om, at enkelte modtagere skal nævnes. Det kan dog være relevant, hvis stifter(ne) ønsker, at visse organisationer m.v. særligt skal tilgodeses.

Bestemmelserne kan indeholde geografiske begrænsninger, hvor stifteren eventuelt har haft særlig tilknytning, til brancher, hvor stifteren har tilknytning, eller andet som har interesseret stifteren. LEF indeholder ikke krav om noget sådan.

Uddelinger udenfor vedtægtens bestemmelser om anvendelse af overskud kan ikke lovligt foretages, og det vil derfor være ansvarspådragende for medlemmerne af bestyrelsen.

Det skal i den forbindelse nævnes, at fastlæggelse af en fonds formål beror på en konkret fortolkning af fondens vedtægt og stifters intentioner med fondens stiftelse. Det er derfor vigtigt at være opmærksom på sammenhængen mellem fondens formål, jf. LEF § 27, stk. 1, nr. 3 (formål) og fondens anvendelse af overskud og reserver, jf. LEF § 27, stk. 1, nr. 10 (uddelingsformål).

Fondens midler må på intet tidspunkt gå tilbage til fondens stifter(e), ligesom fondens stifter(e) ikke må modtage uddelinger fra fonden. Fondens midler kan heller ikke gå tilbage til stifterens samlevende ægtefælle eller hjemmeboende mindreårige børn, jf. LEF § 87 og UFR.2006.866H.

I henhold til LEF § 87 kan et medlem af bestyrelsen heller ikke modtage uddelinger fra fonden. Dette gælder også, selvom den pågældende i øvrigt opfylder kriterierne for at modtage uddelinger fra fonden, jf. vedtægtens bestemmelser om anvendelse af overskud.

Det vil ikke være i overensstemmelse med en bestyrelses absolutte selvbestemmelsesret, hvis den som øverste myndighed skal kunne modtage bindende direktiver udefra, herunder om hvem der skal modtage uddelinger. Bestyrelsen er som følge heraf frit stillet også med hensyn til uddelinger, hvilket gælder såvel beløb som modtager.

Stifters indflydelse på fondens uddelinger kan kun ske i den første vedtægt for fonden, som stifter opretter ved fondens stiftelse. Som følge heraf kan fondens stifter ikke efterfølgende pålægge bestyrelsen at foretage uddelinger til en bestemt del af uddelingsbestemmelserne, med et bestemt beløb eller til en konkret modtager ud over det som fremgår direkte af vedtægten.

11. § 10 Vederlag til bestyrelsen

§ 10

Vederlag til bestyrelsen

Stk. 1. Et medlem af bestyrelsen kan modtage et årligt vederlag, der ikke må overstige, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang, og hvad der må anses for forsvarligt i forhold til fondens og koncernens økonomiske stilling. Det årlige vederlag fastsættes af bestyrelsen på årsregnskabsmødet.

Erhvervsstyrelsens kommentarer:

I henhold til LEF § 49 må vederlaget til bestyrelsens medlemmer ikke overstige, hvad der er sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang. Fondsmyndigheden kan efter LEF § 49, stk. 2 nedsætte et vederlag, der findes for højt.

Erhvervsstyrelsen foretog senest i 2004 en undersøgelse af vederlaget til bestyrelsen i de erhvervsdrivende fonde i Danmark. Undersøgelsen viser at vederlaget i de erhvervsdrivende fonde generelt ligger forholdsvis lavt.

I forbindelse med Erhvervsfundsudvalgets arbejde i 2012 blev der desuden udarbejdet en undersøgelse af Revisionsfirmaet Deloitte, som bl.a. også undersøgte vederlag i erhvervsdrivende fonde.

Begge undersøgelser kan findes på Erhvervsstyrelsens hjemmeside, www.erst.dk/fonde. (OBS Link i ny ERST)

Alle medlemmer af bestyrelsen skal have samme vederlag, hvis bestyrelsen modtager vederlag, jf. UFR.1990.271Ø. Dette gælder også eventuelt medarbejdervalgte medlemmer af bestyrelsen.

Det antages dog i henhold til fondslovgivningen, at vederlag kan være funktionsbestemt, således at det er muligt, at formanden får et større vederlag, hvis arbejdets art og omfang tilsiger dette.

Vederlaget ydes for en arbejdsindsats og kan bestå af løn, bonus eller lignende ordninger samt eventuel pension. Vederlagsbegrebet vil også omfatte andre ydelser som f.eks. fri bil, bolig, telefon eller lignende, samt eventuel adgang til fondens faste ejendom m.v. Vederlag omfatter således såvel konstanter som andre fordele eller andre former for betalinger eller naturalier.

Der kan ikke tildeles pension til medlemmerne af bestyrelsen, da der er tale om udpegning til et konkret hverv, som udføres i en begrænset periode. Der er således ikke tale om et ansættelsesforhold, som vederlægges med løn, hvoraf der kan optjenes pension. Der er dog som udgangspunkt ikke noget til hinder for at indgå aftaler om pension til direktionen i en erhvervsdrivende fond, da der er tale om erhvervsvirksomhed på lige fod med f.eks. aktie- og anpartsselskaber. Det må dog forudsættes, at sådanne aftaler ikke overstiger, hvad der er sædvanligt i forhold til hvervets art og arbejdets omfang, herunder at de er branchekonforme, samt i overensstemmelse med fondens vedtægt og økonomiske forhold i øvrigt. Endvidere forudsættes, at pensionsforpligtelsen fremgår af årsrapporten til den aktuarmæssige værdi.

Når det skal vurderes, hvorvidt et bestyrelsesvederlag (dvs. det samlede vederlag) er sædvanligt, vil der være tale om en konkret samlet vurdering af alle sagens omstændigheder. I vurderingen kan der bl.a. lægges vægt på de nedenfor omtalte forhold, der dog ikke udgør en udtømmende beskrivelse af de hensyn, der kan tillægges vægt ved vurderingen af, om et vederlags størrelse er »sædvanligt« eller »for højt« efter hvervets art og omfang:

- Bestyrelsens tidsforbrug og aktiviteter.
- Fondens formål, aktiviteter og resultater.
- Fondens størrelse.
- Eventuel vederlæggelse for andre ledelseshverv i koncernen.
- Bestyrelses honorarer i sammenlignelige virksomheder.

Ydelse af vederlag, herunder eventuel pension, skal udbetales og regnskabsføres af den juridiske person, hvor arbejdet konkret er udført. Udbetaling af vederlag i f.eks. et datterselskab, for arbejde

udført i fonden, eller omvendt, er efter Erhvervsstyrelsens praksis en omgåelse af bestemmelserne om vederlag og uddelinger, jf. LEF §§ 49 og 87.

Hvis et eller flere medlemmer udfører arbejde ud over bestyrelsesarbejdet for fonden, f.eks. rådgivning, kan de pågældende udelukkende modtage et honorar herfor, der er sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang, jf. LEF 87, stk. 1.

Bestyrelsen bør være særlig opmærksom på, om et medlem af bestyrelsen således modtager et rimeligt honorar for de ydelser, der er udført for fonden, eller om fonden kunne have købt tilsvarende ydelser til en lavere pris hos en uafhængig part.

12. § 11 Regnskabsår

§ 11

Regnskabsår

Stk. 1. Fondens regnskabsår er [**].

Stk. 2. Fondens første regnskabsår løber fra [**] (stiftelsen) og til [**] (udgangen af regnskabsåret).

Erhvervsstyrelsens kommentarer:

I henhold til årsregnskabslovens § 15, stk. 1, skal det løbende regnskabsår altid omfatte en periode på 12 måneder. I medfør af § 15, stk. 2, kan en fonds første regnskabsperiode omfatte et kortere eller længere tidsrum end 12 måneder, men højst 18 måneder.

Hverken LEF eller årsregnskabsloven indeholder regler om første regnskabsperiode i forhold til stiftelsen. I henhold til LEF § 27, stk. 1, nr. 8, og bemærkningerne hertil, skal fondens første regnskabsperiode som udgangspunkt begynde på datoen for den retsstiftende beslutning, hvilket vil sige fra vedtægtsens underskrivelse (stiftelsestidspunktet).

Hvis en erhvervsdrivende fond ved stiftelsen imidlertid overtager en allerede bestående virksomhed eller en bestemmende ejerandel, kan stiftelsen gennemføres med regnskabsmæssig virkning fra første dag i indeværende regnskabsår i den virksomhed, der indskydes eller som ejerandelen vedrører, jf. LEF § 29, stk. 5. Den regnskabsmæssige virkning kan maksimalt begynde 18 måneder før stiftelsen får retsvirkning, jf. reglerne i årsregnskabsloven.

Desuden kan erhvervsdrivende fonde stiftes med regnskabsmæssig virkning frem i tid, jf. LEF 29. I den situation skal vedtægten indeholde oplysning om den (senere) dato, hvor retsvirkningerne indtræder. Dette svarer til de tilsvarende regler i selskabsloven, som gælder for kapitalsekskaber.

Det er ikke muligt efterfølgende at ændre, hvornår en stiftelse skal have virkning fra, idet dette er en ændring af stiftelsesgrundlaget, jf. Erhvervsankenævnets kendelser af 17. januar 1994 og 5. november 1999.

13. § 12 Årsrapport og revision af årsregnskabet

§ 12

Årsrapport og revision af årsregnskabet

Stk. 1. Fonden skal udarbejde årsrapport, som aflægges i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser.

Stk. 2. Årsrapporten skal give et retvisende billede af fonden, herunder fondens aktiver og passiver, den finansielle stilling, samt resultat.

Stk. 3. Årsrapporten udarbejdes og underskrives af bestyrelsen.

Stk. 4. Fondens årsregnskab skal revideres af en godkendt (statsautoriseret eller registreret) revisor. Revisor vælges af bestyrelsen for et år ad gangen på årsregnskabsmødet. Genvalg kan finde sted.

Erhvervsstyrelsens kommentarer:

Årsrapporten for en erhvervsdrivende fond skal udarbejdes efter årsregnskabslovens regler om regnskabsaflæggelse, som i udgangspunktet svarer til reglerne for kapital-selskaber.

Det er bestyrelsens ansvar, at fondens årsrapport udarbejdes i henhold til årsregnskabslovens regler. Hvis bestyrelsen har ansat en direktør, skal denne også underskrive årsrapporten, jf. årsregnskabslovens § 9.

LEF indeholder ikke krav om, at det skal fremgå af vedtægten, at årsrapporten skal aflægges i henhold de gældende bestemmelser i årsregnskabsloven, herunder at årsrapporten skal give et retvisende billede. Det vurderes dog som hensigtsmæssigt, at det fremgår direkte af vedtægten.

Det vil ikke blive accepteret af Erhvervsstyrelsen, at vedtægten alene nævner at årsrapporten skal overholde god regnskabskik.

Årsrapporten skal sendes til Erhvervsstyrelsen hurtigst muligt efter bestyrelsens godkendelse, og den skal være modtaget i styrelsen senest 5 måneder efter regnskabsårets afslutning, jf. årsregnskabslovens § 138.

Hvis årsrapporten ikke modtages rettidigt - eller slet ikke - kan det resultere i, at styrelsen anmoder skifteretten om, at tvangsopløse fonden, jf. LEF § 115, stk. 1, nr. eller årsregnskabslovens § 150, stk. 3.

Erhvervsdrivende fonde skal i henhold til anmeldelsesbekendtgørelsen betale et årligt gebyr for ydelser i henhold til LEF.

Samtidig med aflæggelsen af årsrapporten skal fondens bestyrelse indsende en fortegnelse over modtagere af uddelinger fra fonden i det pågældende regnskabsår (legatarfortegnelse), jf. LEF § 80. Desuden skal fondens bestyrelse redegøre for, hvorledes de forholder sig til anbefalingerne fra Komitéen for god Fondsledelse, jf. LEF § 60.

Der er ikke krav om at ovennævnte forhold omtales i vedtægten, men der er ikke noget til hinder herfor, hvis stifter ønsker at pligten fremhæves yderligere.

En erhvervsdrivende fonds årsregnskab skal revideres af en eller flere godkendte (statsautoriserede eller registrerede) revisorer, som er udpeget af bestyrelsen eller i henhold til vedtægten, jf. LEF § 69.

Som revisor for fonden kan vælges en revisionsvirksomhed eller en til revisionsvirksomheden tilknyttet revisor, hvilket skal fremgå af beslutningen om udpegning af revisor og anmeldelsen til Erhvervsstyrelsen.

Fondens revisor skal registreres i Erhvervsstyrelsens it-system, jf. LEF § 13, stk. 1. De lettelse af revisionspligten, som i 2006 blev indført, og som skulle medføre en administrativ lettelse for de mindste danske virksomheder, som fremover kunne undlade revision, gælder ikke for de erhvervsdrivende fonde, jf. årsregnskabslovens § 135, stk. 2. Erhvervsdrivende fondes årsregnskaber skal derfor altid revideres af en godkendt revisor.

Revisor skal som udgangspunkt vælges for et år ad gangen af bestyrelsen på årsregnskabsmødet. Revisor kan også vælges i henhold til fondens vedtægt, som eksempelvis kan indeholde bestemmelse om en bestemt revisor eller en udpegningsret tillagt stifter, en organisation eller lignende.

En eventuel udpegningsbestemmelse som er tillagt stifter eller andre, skal fremgå af vedtægten, og kan alene gælde i op til 7 år fra fondens stiftelse. På den måde kan stifter få mulighed for indflydelse på fondens revisor i en periode, men bestyrelsen sikres derefter frie hænder til at tilrettelægge fondens organisation og virksomhed, som den finder mest hensigtsmæssig.

Revisor kan afsættes af den der har valgt revisor (som udgangspunkt bestyrelsen) eller af fondsmyndigheden, jf. LEF § 72, stk. 2, 1. pkt.

Hvis en erhvervsdrivende fond ikke har en revisor, kan fondsmyndigheden udpege en revisor, jf. LEF § 69, stk. 2. Fondsmyndigheden vil normalt give bestyrelsen mulighed for at vælge en ny revisor inden fondsmyndigheden udpeger en.

14. § 13 Tegningsregel

§ 13

Tegningsregel

Stk. 1. Fonden tegnes af formanden for bestyrelsen, af 2 medlemmer af bestyrelsen i forening eller af den samlede bestyrelse.

Erhvervsstyrelsens kommentarer:

Udgangspunktet i henhold til LEF § 68, stk. 2, er, at fonden tegnes af den samlede bestyrelse, af et bestyrelsesmedlem eller af en direktør.

Udgangspunktet kan dog begrænses i vedtægten, således at tegningsretten kun kan udøves af flere personer i forening eller af en eller flere bestemte personer hver for sig eller i forening, jf. LEF § 68, stk. 3.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at reglerne om tegning suppleres af de almindelige regler i dansk lovgivning om stillingsfuldmagt.

Bestemmelser om begrænsning af tegningsreglen bør overvejes nøje. Det skal sikres, at fonden forholdsvis nemt er i stand til at foretage løbende fornødne dispositioner. Et krav om, at fonden tegnes af den samlede bestyrelse kan være u hensigtsmæssigt - ikke mindst, hvis medlemmerne af bestyrelsen bor forskellige steder i Danmark eller udlandet. Det kan i praksis føre til, at fonden er handlingslammet.

Efter LEF § 68, stk. 2, 2. pkt., kan en fonds tegningsregel imidlertid ikke indeholde begrænsninger med hensyn til visse dispositioner. Det er således ikke muligt at lave særlige tegningsregler med hensyn til f.eks. salg eller pantsætning af fast ejendom eller fastsætte beløbsgrænser i forhold til de

dispositioner, hvor enkelte medlemmer kan tegne.

I henhold til bemærkningerne til LEF § 68 skal bestemmelser om prokura ikke indgå i vedtægten, da de ikke anses for at have vedtægtsrelevans, men derimod at være udtryk for stillingsfuldmagtsforhold.

15. § 14 Ændring af vedtægten

§ 14

Ændring af vedtægten

Stk. 1. Ændring af vedtægten kræver, at mindst 3/4 af samtlige medlemmer af bestyrelsen stemmer for.

Stk. 2. En vedtægtsændring (bortset fra kapitalforhøjelse) kræver tilladelse fra fondsmyndigheden og eventuelt samtykke fra Civilstyrelsen.

Erhvervsstyrelsens kommentarer:

Erhvervsstyrelsen skal som fondsmyndighed give tilladelse til ændringer i vedtægten. Det gælder dog ikke, hvis der er tale om en kapitalforhøjelse, hvilket bestyrelsen kan beslutte alene uden tilladelse. Bestyrelsen kan dog i den anledning kun beslutte de nødvendige ændringer af vedtægten.

I henhold til LEF § 89, stk. 2, kan ændring af bestemmelser om formål eller uddeling (og beslutning om opløsning af fonden), kun ske med Civilstyrelsens samtykke.

Som tidligere nævnt træffer bestyrelsen som udgangspunkt beslutninger ved simpelt stemmeflertal, jf. LEF § 53, stk. 3. Vedtægterne kan imidlertid forudsætte en anden majoritet ved ændring af vedtægten eller visse dele af vedtægten, f.eks. formålet.

Erhvervsstyrelsen anbefaler almindeligvis, at der ikke kræves enstemmighed blandt medlemmerne af bestyrelsen. En sådan bestemmelse giver det enkelte medlem af bestyrelsen en veto, hvilket betyder, at fonden ved uoverensstemmelse i bestyrelsen kan blive handlingslammet.

16. § 15 Opløsning af fonden

§ 15

Opløsning af fonden

Stk. 1. Beslutning om opløsning af fonden kræver, at mindst 3/4 af samtlige medlemmer af bestyrelsen stemmer for. Ved beslutning om opløsning skal bestyrelsen til fondsmyndigheden indstille en likvidator til at forestå likvidationen af fonden.

Stk. 2. En opløsning af fonden kræver fondsmyndighedens tilladelse og samtykke fra Civilstyrelsen.

Stk. 3. I tilfælde af opløsning skal fondens midler anvendes i overensstemmelse med bestemmelsen om anvendelse af overskud. Hvis dette ikke er muligt, skal midlerne anvendes til [**].

Stk. 4. Ingen del af fondens formue kan nogensinde gå tilbage til stifteren, til en med stifteren samlevende ægtefælle eller til stifterens mindreårige børn.

Stk. 5. Anvendelsen af likvidationsprovenuet skal godkendes af fondsmyndigheden.

Som vedtaget den -**].

Erhvervsstyrelsen kommentarer:

En erhvervsdrivende fond er som udgangspunkt stiftet for eftertiden, men det kan fastsættes i vedtægten, at levetiden skal være begrænset.

Hvis en erhvervsdrivende fond skal opløses, skal Erhvervsstyrelsen som fondsmyndighed altid give tilladelse, jf. LEF § 89, stk. 1. Derudover skal opløsningen godkendes af Civilstyrelsen.

Frivilligt ophør af en erhvervsdrivende fond skal ske ved likvidation efter reglerne i erhvervsfundslovens kapitel 12. Der kan ikke besluttes opløsning uden fondsmyndighedens tilladelse (stille likvidation).

Bestyrelsen har ingen kompetence, når fonden er trådt i likvidation. Derfor kan den tidligere bestyrelse ikke træffe beslutning om eller godkende uddeling af likvidationsprovenu. Bestyrelsen kan ved udpegningen af likvidator indstille, at likvidator foretager uddeling af likvidationsprovenuet til nærmere angive konkrete formål.

Likvidationsprovenuet skal anvendes i overensstemmelse med vedtægten bestemmelser, med mindre dette ikke er muligt. For at undgå tvivl bør vedtægten allerede ved fondens stiftelse indeholde konkrete bestemmelser om, hvad likvidationsprovenuet skal anvendes til og ikke kun henvise til bestemmelserne om anvendelse af overskud.

Som vedtaget den [**].

Vedtægten skal dateres på stiftelsestidspunktet. Det kan være praktisk at anføre datoen for eventuelle senere ændringer af vedtægten, men LEF indeholder ikke krav herom.

Opmærksomheden henledes på, at hvis Erhvervsstyrelsen som fondsmyndighed ikke har tilladt en ændring af vedtægten, er ændringen ikke gyldig, og har ingen retsvirkning.

Hvis der i forbindelse med registreringen af stiftelsen foretages ændringer i vedtægten, kan den oprindelige vedtægtsdato fastholdes, hvis der er tale om mindre ændringer, som ikke vedrører det forhold, at der ikke måtte være tale om en fond.

Årsrapporter for erhvervsdrivende fonde

Vejledningen giver en kort indføring i de generelle bestemmelser i årsregnskabsloven, og de særlige krav og undtagelser i årsregnskabsloven, som erhvervsdrivende fonde skal være ekstra opmærksomme på.

Version 1.1 | Seneste opdatering 29. januar 2020

§ Lovgrundlag

[Lov om erhvervsdrivende fonde \(LEF\) →](#)

[Årsregnskabsloven →](#)

Virksomhed Selvbetjening

[Regnskab 2.0 Basis →](#)

[Regnskab 2.0 Special →](#)

Indhold

1.	Indledning	1
2.	Huskeliste.....	1
3.	Årsrapporten	2
4.	Koncernregnskab	5
5.	Revision	7
6.	Særlige oplysnings- og notekrav.....	7
7.	Udvalgte emner	10
8.	Indsendelse af årsrapport til Erhvervsstyrelsen.....	12
9.	Erhvervsstyrelsens kontrol af årsrapporter	15

1. Indledning

Denne vejledning beskriver hvilke regler, der gælder for erhvervsdrivende fondes årsrapporter. Vejledningen er primært tiltænkt bestyrelsesmedlemmer og øvrige ledelsesmedlemmer, administratorer, m.v., i de erhvervsdrivende fonde, som ønsker en kort indføring i de generelle bestemmelser i årsregnskabsloven, som alle erhvervsdrivende virksomheder er omfattet af, herunder også erhvervsdrivende fonde, og de særlige krav og undtagelser i årsregnskabsloven, som erhvervsdrivende fonde skal være ekstra opmærksomme på eller som især er relevante for erhvervsdrivende fonde.

Vejledningen indeholder også en beskrivelse af reglerne for indsendelse af årsrapport, Erhvervsstyrelsens regnskabskontrol og hvilke sanktioner erhvervsdrivende fonde kan blive mødt med, hvis styrelsen konstaterer fejl og mangler i en årsrapport fra en erhvervsdrivende fond.

2. Huskeliste

Alle erhvervsdrivende fonde skal i årsrapporten opfylde en række særlige oplysningskrav. Nedenfor er oplistet disse oplysningskrav samt andre krav, som erhvervsdrivende fonde skal være særligt opmærksomme på i forbindelse med udarbejdelsen af årsrapporten.

Krav	Henvisning til lovbestemmelse	Afsnit i denne vejledning
Noteoplysninger om vederlag mv. til ledelsen og administrator	ÅRL § 69, stk. 1-2 og bekendtgørelse om oplysninger om vederlag m.v., som administrator modtager fra en erhvervsdrivende fond	Afsnit 6.1
Noteoplysninger om transaktioner med nærtstående parter	ÅRL § 69, stk. 3	Afsnit 6.2
Noteoplysninger om forbindelse til anden fond eller virksomhed	ÅRL § 70	Afsnit 6.3
Bestyrelsens redegørelse for god fondsledelse	ÅRL § 77 a og LEF § 60	Afsnit 6.4
Redegørelse for fondens uddelingspolitik	ÅRL § 77 b	Afsnit 6.5
Indsendelse af legatarfortegnelse	LEF § 80 og indsendelsesbekendtgørelsens § 1, stk.4 og § 12, stk. 2	Afsnit 8.6
Undtagelser til krav om Koncernregnskab for moderfonde: 1) Husk oplysningskrav. 2) Indsendelse af koncernregnskab iht. ÅRL § 111, stk. 3, skal ske digitalt.	ÅRL §§ 110, 111, stk. 2-3, og 114, stk. 2, nr. 4, og indsendelsesbekendtgørelsens § 13, stk. 4	Afsnit 4 og afsnit 8.4

3. Årsrapporten

3.1. Årsregnskabsloven

Erhvervsdrivende fonde skal, ligesom aktieselskaber, anpartsselskaber og andre virksomheder med begrænset hæftelse, følge årsregnskabsloven. Erhvervsdrivende fonde skal derfor udarbejde årsrapporter efter årsregnskabslovens almindelige regler, jf. årsregnskabslovens § 3. Årsrapporten skal indsendes til Erhvervsstyrelsen med henblik på offentliggørelse, jf. årsregnskabslovens § 138.

Betegnelsen årsrapport er en fællesbetegnelse for årsregnskabet, en ledelsespåtegning, en ledelsesberetning og eventuelt et koncernregnskab, jf. årsregnskabslovens § 2.

Det er et grundlæggende krav til årsrapporten, at årsregnskabet og eventuelt koncernregnskabet giver et retvisende billede af fondens og eventuelt koncernens aktiver og passiver, finansielle stilling samt resultatet, jf. årsregnskabslovens § 11. Årsrapporten skal udarbejdes efter de grundlæggende forudsætninger oplyst i årsregnskabslovens § 13.

3.2. Ledelsen har ansvaret for årsrapporten

Fondens ledelse har ansvaret for, at den erhvervsdrivende fond aflægger årsrapport, jf. årsregnskabslovens § 8. Hvert enkelt medlem af fondens bestyrelse og direktion har ansvaret for, at årsrapporten udarbejdes i overensstemmelse med årsregnskabsloven og fondens vedtægt. Fondens bestyrelse og direktion har også ansvaret for, at årsrapporten kan revideres og godkendes i tide.

Fondens bestyrelse har endvidere ansvaret for, at årsrapporten indsendes til Erhvervsstyrelsen inden for de gældende frister. Hvis årsrapporten ikke indsendes til tiden, kan de enkelte bestyrelsesmedlemmer risikere at blive pålagt adfærdsregulerende afgifter. Se mere herom i afsnit 8.2.

3.3. Regnskabsklasser

Størrelsen af fonden er afgørende for, hvilken regnskabsklasse i årsregnskabsloven fonden er omfattet af og dermed også hvilke bestemmelser i årsregnskabsloven, som fonden har pligt til at følge, jf. årsregnskabslovens § 7.

Erhvervsdrivende fonde, som i to på hinanden følgende regnskabsår på balancetidspunktet ikke overskrider to af følgende størrelser, er små virksomheder:

1. En balancesum på 44 mio. kr.
2. en nettoomsætning på 89 mio. kr.
3. et gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede i løbet af regnskabsåret på 50.

Erhvervsdrivende fonde, som i to på hinanden følgende regnskabsår på balancetidspunktet ikke overskrider to af følgende størrelser, er mellemstore virksomheder:

1. En balancesum på 156 mio. kr.
2. en nettoomsætning på 313 mio. kr.
3. et gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede i løbet af regnskabsåret på 250.

Erhvervsdrivende fonde, som i to på hinanden følgende regnskabsår på balancetidspunktet overskrider to af størrelsesgrænserne for mellemstore virksomheder er store virksomheder.

Årsregnskabsloven opdeler virksomhederne i regnskabsklasserne A, B, C eller D baseret på størrelsen og klassifikationen af virksomheden. Regnskabsklasse A gælder for personligt drevne virksomheder, som ikke har pligt til at offentliggøre en årsrapport. Erhvervsdrivende fonde er i praksis enten omfattet af regnskabsklasse B eller C. Små virksomheder er omfattet af regnskabsklasse B, mens mellemstore virksomheder og store virksomheder er omfattet af regnskabsklasse C. Visse bestemmelser for regnskabsklasse C er kun obligatoriske for store virksomheder.

Virksomheder, som har kapitalandele, gældsinstrumenter eller andre værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked i et EU/EØS-land er omfattet af regnskabsklasse D. I det omfang en erhvervsdrivende fond har gældsinstrumenter eller andre værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked, vil fonden være omfattet af regnskabsklasse D, men det vil være meget usædvanligt.

3.4. Årsrapportens bestanddele og opstilling

En årsrapport for en erhvervsdrivende fond i regnskabsklasse B skal som hovedregel bestå af følgende bestanddele, jf. årsregnskabslovens § 22:

- Ledelsespåtegning
- Ledelsesberetning
- Revisionspåtegning
- Redegørelse for anvendt regnskabspraksis
- Resultatopgørelse
- Balance
- Lovpligtige noter

En årsrapport for en erhvervsdrivende fond i regnskabsklasse C skal tillige indeholde en egenkapitalopgørelse og en pengestrømsopgørelse, jf. årsregnskabslovens § 78. Store virksomheder skal også iagttage årsregnskabslovens bestemmelser om redegørelse for samfundsansvar, redegørelse for opfyldelsen af det opstillede måltal for andelen af det

underrepræsenterede køn i det øverste ledelsesorgan og evt. en beretning om betalinger til myndigheder, jf. årsregnskabslovens §§ 99 a, 99 b og 99 c.

Balance og resultatopgørelse skal opstilles i skematisk form i overensstemmelse med årsregnskabslovens skemakrav i § 23 og bilag 2 til loven. Opstillingen og benævnelsen af posterne skal tilpasses, når fondens særlige karakter gør det påkrævet.

3.5. Undtagelse for mikrovirksomheder

Erhvervsdrivende fonde kan også vælge gøre brug af årsregnskabslovens bestemmelser for såkaldte mikrovirksomheder i § 22 a og § 22 b og dermed undlade at give bestemte noteoplysninger i årsregnskabet.

En mikrovirksomhed er en meget lille virksomhed omfattet af regnskabsklasse B, der i 2 på hinanden følgende regnskabsår på balancetidspunktet ikke overskrider to af følgende størrelser:

1. En balancesum på 2.700.000 kr.
2. En nettoomsætning på 5.400.000 kr.
3. Et gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede i løbet af regnskabsåret på 10.

Holdingsfonde, som besidder kapitalandele i en eller flere dattervirksomheder eller associerede virksomheder, kan ikke gøre brug af undtagelserne for mikrovirksomheder uanset at de ligger under størrelsesgrænserne. Dette samme gælder for fonde, der på balancetidspunktet har rettigheder eller forpligtelser som et resultat af indgåede aftaler om afledte finansielle instrumenter.

Mikrovirksomheder er undtaget for at give følgende noteoplysninger:

1. Oplysninger om anvendt regnskabspraksis, jf. § 53.
2. Oplysninger om gæld, der forfalder til betaling mere end 5 år efter balancetidspunktet, jf. § 63.
3. Oplysninger om visse særlige poster, jf. § 67 a, nr. 1 og 2.
4. Oplysninger om det gennemsnitlige antal heltidsbeskæftigede i regnskabsåret, jf. § 68.

Det skal oplyses i en note, hvis en fond undlader at give en eller flere af noteoplysningerne ovenfor. Hvis en fond vælger at gøre brug af undtagelsen for mikrovirksomheder er den endvidere afskåret fra at anvende årsregnskabslovens §§ 37-38 og dermed afskåret fra at indregne visse aktiver og forpligtelser til dagsværdi.

3.6. Årsrapport aflagt efter IFRS

Erhvervsdrivende fonde kan frivilligt vælge at udarbejde årsregnskabet eller koncernregnskabet efter de internationale regnskabsstandarder IFRS, jf. årsregnskabslovens § 137. Hvis en erhvervsdrivende fond vælger at aflægge årsregnskab efter IFRS, skal samtlige godkendte standarder følges.

Visse bestemmelser i årsregnskabsloven skal dog altid følges, hvilket er nærmere beskrevet i IFRS-bekendtgørelsen. IFRS er mere omfattende end årsregnskabsloven, hvorfor det typisk kun er erhvervsdrivende fonde med børsnoterede datterselskaber, som gør brug af denne mulighed.

4. Koncernregnskab

Et koncernregnskab viser de konsoliderede virksomheders aktiver og passiver, deres finansielle stilling samt deres resultat, som om den erhvervsdrivende fond og dennes dattervirksomheder tilsammen var en enkelt virksomhed, jf. årsregnskabslovens § 115.

Hvis en erhvervsdrivende fond besidder bestemmende indflydelse i en eller flere dattervirksomheder, er fonden en moderfond. Bestemmende indflydelse er defineret som beføjelsen til at styre en dattervirksomheds økonomiske og driftsmæssige beslutninger og foreligger som hovedregel, når fonden ejere mere end halvdelen af stemmerettighederne i en virksomhed. Bestemmende indflydelse kan dog i visse tilfælde foreligge, selvom fonden ejer mindre end halvdelen af stemmerettighederne - f.eks. hvis fonden ved aftale eller vedtægter besidder den bestemmende indflydelse, eller hvis fonden på dattervirksomhedens generalforsamling besidder det faktiske flertal.

En moderfond, som besidder kapitalandele i en eller flere dattervirksomheder, skal som udgangspunkt aflægge et koncernregnskab, jf. årsregnskabslovens § 109.

4.1. Undtagelse for små koncerner

Hvis fonden og dattervirksomhederne tilsammen i to på hinanden følgende år ikke overskrider størrelsesgrænserne for små virksomheder, kan fonden dog undlade at aflægge koncernregnskab, jf. årsregnskabslovens § 110:

1. En balancesum på 44 mio. kr.
2. en nettoomsætning på 89 mio. kr.
3. et gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede i løbet af regnskabsåret på 50.

4.2. Moderfonde kan holdes ude af konsolidering

Som udgangspunkt skal både moderfonden og alle dattervirksomheder indgå i koncernregnskabet ved fuld konsolidering. Selve moderfonden kan imidlertid under visse betingelser holdes ude af konsolideringen, jf. årsregnskabslovens § 114, stk. 2, nr. 4.:

1. fonden selv kun i begrænset omfang udøver erhvervsaktiviteter og
2. fonden, bortset fra konvertible gældsbreve og ikkeudbetalt udbytte, ikke har tilgodehavender hos eller har stillet sikkerhed for nogen af sine dattervirksomheder.

Bedømmelsen af, hvad der forstås ved begrænset erhvervsaktivitet, er den samme som ved erhvervsfondslovens § 2, stk. 2. Deltager fonden i koncernens drift ved enten selv at drive virksomhed af et ikke begrænset omfang eller ved långivning eller sikkerhedsstillelse for dattervirksomhederne, kan undtagelsen ikke benyttes.

Undtagelsen tilgodeser således de tilfælde, hvor erhvervsaktiviteterne er placeret i dattervirksomhederne, og fonden ikke direkte eller indirekte deltager i disse aktiviteter. Her kan det være hensigtsmæssigt at aflægge koncernregnskabet uden at inddrage moderfondens årsregnskab, således at koncernregnskabet i det store hele kun beskriver erhvervsaktiviteterne.

Selvom en erhvervsdrivende fond holdes ude af konsolideringen med henvisning til årsregnskabslovens § 114, stk. 2, nr. 4, ligger pligten til at udarbejde og indsende koncernregnskabet og årsregnskabet stadigvæk hos fonden.

4.3. Moderfond med én dattervirksomhed

Hvis en erhvervsdrivende fond kun har én dattervirksomhed, kan fonden undlade at udarbejde koncernregnskab, selvom koncernen overskrider de ovenfor nævnte størrelsesgrænser for små virksomheder, jf. årsregnskabslovens § 111, stk. 2. Følgende betingelser skal være opfyldt:

1. Fonden har kun én dattervirksomhed,
2. Fonden udøver selv kun i begrænset omfang erhvervsaktiviteter og
3. Fonden har, bortset fra konvertible gældsbreve og ikkeudbetalt udbytte eller udlodning, ikke tilgodehavender hos eller stillet sikkerhed for dattervirksomheden.

Ved dattervirksomhed menes enhver dattervirksomhed i koncernen, dvs. både dattervirksomheder, som fonden selv besidder kapitalandele i og dattervirksomheder, som en direkte dattervirksomhed besidder kapitalandele i.

Hvis den erhvervsdrivende fond kan gøre brug af undtagelsen, kan fonden nøjes med at følge reglerne for regnskabsklasse B, såfremt fonden isoleret set ligger under størrelsesgrænserne for små virksomheder.

4.4. Moderfond med flere dattervirksomheder

Hvis en erhvervsdrivende fond har flere dattervirksomheder, kan fonden undlade at udarbejde koncernregnskab og i stedet lade en dattervirksomhed aflægge koncernregnskabet for de resterende virksomheder i koncernen, jf. årsregnskabslovens § 111, stk. 3. Følgende betingelser skal være opfyldt:

1. fonden har flere dattervirksomheder, og en af disse udarbejder et koncernregnskab, hvori den erhvervsdrivende moderfond er udeladt,
2. koncernregnskabet er udarbejdet efter årsregnskabsloven, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/34/EU med senere ændringer eller regler, der i det mindste er ligeværdige med reglerne for konsoliderede årsregnskaber i det nævnte direktiv, og det er revideret af personer, der er autoriseret hertil i medfør af den nationale lovgivning, hvorunder dattervirksomheden, der har udarbejdet koncernregnskabet, henhører,
3. fonden selv udøver kun i begrænset omfang erhvervsaktiviteter,
4. fonden, bortset fra konvertible gældsbreve og ikkebetalt udbytte eller udlodning, ikke har tilgodehavender hos eller har stillet sikkerhed for en af dattervirksomhederne,
5. det oplyses i fondens årsrapport, at fonden i medfør af undtagelsen har undladt at udarbejde koncernregnskab, og
6. fonden indsender det i nr. 1 nævnte reviderede koncernregnskab sammen med sin egen årsrapport til Erhvervsstyrelsen.

Erhvervsstyrelsen skal særligt gøre opmærksom på nr. 5 og 6, da det er vores erfaring, at flere erhvervsdrivende fonde i forbindelse med udarbejdelsen og indsendelsen af årsrapporten glemmer at opfylde disse to betingelser. Se i øvrigt afsnit 8.4.

I praksis betyder undtagelsen, at koncernregnskabet aflægges og indsendes af fondens direkte dattervirksomhed ved en konsolidering af alle virksomheder i koncernen med undtagelse af selve fonden. Såfremt fonden har mere end én direkte dattervirksomhed, skal der foretages en vandret konsolidering.

Undtagelsen er særligt tiltænkt de erhvervsdrivende fonde, hvis dattervirksomheder aflægger årsrapport efter IFRS. Undtagelsen betyder, at fonden kan følge årsregnskabslovens regler, mens de resterende koncernvirksomheder kan følge IFRS.

Hvis den erhvervsdrivende fond kan gøre brug af undtagelsen, kan fonden nøjes med at følge reglerne for regnskabsklasse B, hvis fonden isoleret set ligger under størrelsesgrænserne for små virksomheder.

5. Revision

Erhvervsdrivende fonde har pligt til at lade årsregnskabet revidere af en godkendt revisor (statsautoriseret eller registreret revisor), jf. lov om erhvervsdrivende fonde § 69. Modsat andre små virksomheder har erhvervsdrivende fonde ikke mulighed for at fravælge revision eller lade revisionen udføre efter den særlige erklæringsstandard (udvidet gennemgang), jf. årsregnskabslovens § 135, stk. 2.

Baggrunden for at årsregnskabet for erhvervsdrivende fonde skal revideres, hænger sammen med fondenes særlige ejer- og tilsynsforhold, og at det som led heri er vurderet som hensigtsmæssigt, at fondsmyndigheden kan basere sit tilsyn på reviderede årsregnskaber.

Medlemmerne af fondens ledelse skal give revisor de oplysninger, som må anses af betydning for bedømmelsen af fonden og fondens dattervirksomheder. Fondens ledelse skal også give revisor adgang til at foretage de undersøgelser, denne finder nødvendige, samt sikre, at revisor får de oplysninger og den bistand, som denne anser for nødvendig for udførelsen af sit hverv, jf. lov om erhvervsdrivende fonde § 58.

Erhvervsstyrelsen skal gøre opmærksom på, at det forhold, at en dattervirksomheds eller en associeret virksomheds årsregnskab ikke er revideret, ikke i sig selv kan føre til, at revision af fondens årsregnskab kan undlades. Der bør således ikke tages forbehold for værdiansættelsen af kapitalandelene udelukkende med den begrundelse, at en underliggende virksomheds årsregnskab ikke er revideret.

I de tilfælde, hvor en dattervirksomhed eller en associeret virksomhed har fravalgt revision, er det op til den valgte revisor at vurdere, hvor mange revisionshandling der skal til, for at revisor kan udtale sig om, hvorvidt fondens årsrapport giver et retvisende billede. Omfanget af revisionshandlingerne er afhængige af de konkrete forhold, og det indebærer derfor ikke nødvendigvis en fuld revision af den underliggende virksomhed.

Erhvervsdrivende fonde skal have en godkendt revisor tilknyttet. Hvis fonden skifter revisor, skal dette registreres hos styrelsen inden for 2 uger. Hvis et revisorskifte sker inden hvervets udløb, eller hvis revisorskiftet skyldes uoverensstemmelse mellem bestyrelsen og revisor, skal registreringen vedlægges en fyldestgørende forklaring fra bestyrelsen på årsagen til hvervets ophør, jf. erhvervsfundslovens § 13, stk. 2. Man kan læse mere i [styrelsens vejledning om revisors funktion og særlige rolle i erhvervsdrivende fonde](#).

6. Særlige oplysnings- og notekrav

6.1. Noteoplysninger om vederlag mv. til ledelsen og administrator

Alle erhvervsdrivende fonde skal i årsrapporten give oplysninger om vederlag m.v., pensionsforpligtelser og incitamentsprogrammer til alle nuværende og forhenværende registrerede medlemmer af fondens bestyrelse og direktion i det pågældende og foregående regnskabsår fordelt på hvert ledelsesorgan, jf. årsregnskabslovens § 69.

Vederlag mv. omfatter både kontant og ikkekontant vederlag samt fast og variabelt vederlag (typisk løn og gage) og andre fordele (fx fri bil, telefon, bolig, avis). Oplysningskravet

omfatter også eventuelle pensionsbidrag til direktionen og fratrædelsesgodtgørelser til nuværende eller tidligere direktionsmedlemmer.

Er der undtagelsesvist fastsat særlige incitamentsprogrammer for fondens direktion, skal det oplyses, hvilke ydelser programmet omfatter, og hvad der er nødvendigt for at kunne vurdere værdien heraf.

Fonden kan dog undlade at give de pågældende oplysninger, hvis fonden for at opfylde kravet ellers ville oplyse, hvad det enkelte medlem af ledelsen modtager. Hvis fonden eksempelvis kun udbetaler vederlag m.v. til fondens eneste direktør, skal oplysningerne om beløb ikke gives i årsrapporten. Hvis der kun findes ét medlem af direktionen, og både bestyrelsen og direktøren modtager vederlag, kan beløbene i stedet angives samlet for bestyrelse og direktør.

En moderfond skal også give oplysninger, om det samlede vederlag m.v., som fondens bestyrelse og direktion modtager, som ledelsesmedlemmer i andre virksomheder i koncernen, uanset om moderfonden aflægger koncernregnskab eller gør brug af de særlige undtagelser herfor, jf. årsregnskabslovens §§ 69, stk. 2, og 126, stk. 2.

Dette betyder, at der i moderfonde, hvor både bestyrelse og direktøren modtager vederlag, skal vederlaget som minimum præsenteres som to særskilte beløb:

1. Det samlede vederlag mv., som betales af fonden til fondens ledelse.
2. Det samlede vederlag mv., som betales af andre virksomheder i koncernen til medlemmer af fondens ledelse.

Hvis fonden ikke udbetaler vederlag m.v. til ledelsen, anbefaler Erhvervsstyrelsen, at der oplyses om dette i en note eller i ledelsesberetningen, men årsregnskabsloven stiller ikke krav herom.

Alle erhvervsdrivende fonde skal også give oplysninger om vederlag m.v. til fondens administrator for regnskabsåret og det foregående regnskabsår. Dette fremgår af bekendtgørelse om oplysninger om vederlag m.v., som administrator modtager fra en erhvervsdrivende fond.

Hvis administrator har krav på pensionsbetaling, skal der også gives oplysninger om de samlede pensionsforpligtelser. Er der fastsat særlige bonusordninger for administrator, skal det oplyses, hvilke ordninger bonussen omfatter, og hvad der er nødvendigt for at kunne vurdere værdien af bonusordningerne.

En moderfond skal også give oplysninger om det samlede vederlag m.v., som fondens administrator modtager i andre virksomheder i koncernen. Disse oplysninger skal ligeledes præsenteres som to særskilte beløb.

Se mere om ledelsesvederlag i [Erhvervsstyrelsens vejledning om ledelsen i de erhvervsdrivende fonde](#).

6.2. Noteoplysninger om transaktioner med nærtstående parter

Har der fundet transaktioner sted mellem fonden og dens nærtstående parter, skal fonden oplyse om arten af forholdet mellem fonden og de nærtstående parter og give de informationer om transaktioner og mellemværender, der er nødvendige for en forståelse af forholdets mulige påvirkning af årsregnskabet, jf. årsregnskabslovens § 69, stk. 3. Oplysningerne skal som minimum omfatte:

1. Transaktionernes art og beløbsmæssige størrelse.
2. Den beløbsmæssige størrelse.
3. Årets nedskrivninger af tilgodehavender fra nærtstående parter og den akkumulerede nedskrivning på eksisterende tilgodehavender.

Der skal oplyses om alle transaktioner med nærtstående parter - også hvis de transaktioner som vurderes at være på markedsmæssige vilkår. Dette skyldes, at det er relevant for Erhvervsstyrelsen som fondsmyndighed at kende omfanget af transaktioner mellem fonden og dens nærtstående.

Ved nærtstående parter menes tilknyttede virksomheder, associerede virksomheder, medlemmer af ledelsen, nærtstående personer til ledelsen (fortrinsvis ægtefæller og børn), nøglemedarbejdere og virksomheder, som et ledelsesmedlem har bestemmende indflydelse eller fælles kontrol over.

Begrebet "nærtstående parter" skal følge den internationale udvikling i forhold til forståelsen af begrebet, da der i forarbejderne til årsregnskabslovens § 98 c, stk. 2, henvises til definitionen i den altid gældende IAS 24. Resten af bestemmelsen er også inspireret af IAS 24 og skal fortolkes i overensstemmelse med denne regnskabsstandard.

Hvis der ikke har fundet transaktioner sted mellem fonden og dens nærtstående parter anbefaler Erhvervsstyrelsen, at der oplyses om dette i en note eller i ledelsesberetningen, men årsregnskabsloven stiller ikke krav herom.

6.3. Noteoplysninger om forbindelse til anden fond eller virksomhed

Hvis en erhvervsdrivende fond ved en vedtægtsbestemmelse eller aftale er knyttet til en ikke-erhvervsdrivende fond, en erhvervsdrivende fond eller en anden virksomhed, skal fonden oplyse om forbindelsen i årsrapporten, jf. årsregnskabslovens § 70. Bestemmelsen er særligt tiltænkt fonde, som har en tilknytning til en virksomhed, som ikke er en dattervirksomhed eller en associeret virksomhed.

6.4. Bestyrelsens redegørelse for god fondsledelse

Erhvervsdrivende fonde skal medtage bestyrelsens redegørelse for god fondsledelse i årsrapporten, jf. årsregnskabslovens § 77 a. Redegørelsen kan placeres i ledelsesberetningen eller i noterne. Man kan læse mere om god fondsledelse i [styrelsens vejledning om fondsbestyrelsens redegørelse for god fondsledelse](#) og på www.godfondsledelse.dk.

I stedet for at give redegørelsen for god fondsledelse direkte i årsrapporten, kan fonden vælge at offentliggøre redegørelsen på fondens hjemmeside og henvise hertil i årsrapporten. URL-adressen skal i så fald fremgå af ledelsesberetningen eller i en note, jf. bek. om offentliggørelse af en række redegørelser efter årsregnskabsloven.

6.5. Redegørelse for fondens uddelingspolitik

Erhvervsdrivende fonde skal også medtage en redegørelse for fondens uddelingspolitik i årsrapporten, jf. årsregnskabslovens § 77 b. Redegørelsen kan placeres i ledelsesberetningen eller i noterne. Man kan læse mere om uddelinger i styrelsens vejledning om uddelinger i erhvervsdrivende fonde.

I stedet for at give redegørelsen for fondens uddelingspolitik direkte i årsrapporten, kan fonden vælge at offentliggøre redegørelsen på fondens hjemmeside og henvise hertil i

årsrapporten. URL-adressen skal i så fald fremgå af ledelsesberetningen eller i en note, jf. bek. om offentliggørelse af en række redegørelser efter årsregnskabsloven.

7. Udvalgte emner

7.1. Indregning og præsentation af uddelinger i årsrapporten

Fondes uddelinger skal indregnes direkte på egenkapitalen, jf. årsregnskabslovens § 49, stk. 4.

Årets uddelinger skal fremgå af resultatdisponeringen, som skal placeres i tilknytning til resultatopgørelsen, jf. årsregnskabslovens § 31. Uddelinger eller anden fordeling af årets resultat må ikke indgå i selve resultatopgørelsen, da fordelingen af årets overskud eller underskud ikke er en omkostning.

Ekstraordinære uddelinger, som fondens bestyrelse har vedtaget i regnskabsåret, skal ligeledes fremgå af resultatdisponeringen. Er der foretaget udlodning af ekstraordinære uddelinger efter regnskabsårets udløb, skal dette fremgå i tilknytning til resultatdisponeringen.

Det beløb af fondens frie reserver, som fondens bestyrelse på årsregnskabsmødet vælger at henlægge til uddelinger, skal vises som en særskilt post over egenkapitalen sammen med eventuelle uddelinger fra tidligere år, som endnu ikke er blevet udbetalt og som samtidig ikke er blevet kundgjort over for modtagerne.

Den del af fondens uddelinger fra foregående regnskabsår, som ikke er blevet udbetalt endnu, men som er blevet kundgjort over for modtagerne, skal som udgangspunkt indregnes som en gældsforpligtelse. Såfremt skyldige uddelinger er uvisse med hensyn til størrelse eller forfaldstid, skal disse uddelinger indregnes som en hensat forpligtelse.

Du kan læse mere om fondes uddelinger i [Erhvervsstyrelsens vejledning om uddelinger](#).

7.2. Opdeling i erhvervsmæssige og ikke-erhvervsmæssige aktiviteter

Årsregnskabslovens § 19, stk. 3, stillede tidligere krav om at indregnede forhold, der ikke vedrørte de erhvervsmæssige aktiviteter, blev klassificeret således, at de tydeligt fremstod adskilt fra de erhvervsmæssige aktiviteter i balance og resultatopgørelse. Denne bestemmelse var særligt relevant for erhvervsdrivende fonde, som både havde erhvervsmæssige og ikke-erhvervsmæssige aktiviteter.

I henhold til styrelsens faste praksis havde erhvervsdrivende fonde ikke pligt til at foretage denne opdeling af resultatopgørelse og balance, selvom dette fremgik af den tidligere gældende § 19, stk. 3. Bestemmelsen er med virkning fra og med regnskabsår, der begynder 1. januar 2016 eller senere, ikke længere relevant for erhvervsdrivende fonde, da den nu kun omfatter enkeltmandsvirksomheder.

Selvom der efter den nugældende § 19, stk. 3, ikke er et krav om opdeling af resultatopgørelse og balance i erhvervsdrivende fonde, vil dette til en vis grad være muligt indenfor årsregnskabslovens almindelige bestemmelser om opstilling m.v.

Erhvervsdrivende fonde, som gør brug af muligheden for at adskille de erhvervsmæssige og ikke-erhvervsmæssige aktiviteter, kan søge om fritagelse for digitale indberetning af årsrapporten. Se mere herom i afsnit 8.5. Som følge af ændringen af § 19, stk. 3, har styrelsen i højere grad end tidligere afslået at give fritagelse for digital indberetning i de tilfælde, hvor anmodningen har været begrundet i, at fonden ønsker at opdele resultatopgørelse og balance.

7.3. Budgettal

I forbindelse med overgangen til digital indberetning af årsrapporten er styrelsen blevet opmærksom på, at flere fondes årsregnskaber indeholder ikke-reviderede budgettal.

Dette er som udgangspunkt i strid med årsregnskabslovens § 135, stk. 1, 1. pkt., idet et årsregnskab fra en erhvervsdrivende fond skal revideres. Budgettal er per definition ikke reviderede og kan derfor ikke indgå i årsregnskabet.

Hvis en fond ønsker at have budgettal med i årsrapporten, kan disse placeres i ledelsesberetningen, som alene er omfattet af revisors konsistentstjek. Visse fonde er dog underlagt særlovgivning - f.eks. lov om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet - og derfor forpligtet til at have budgettal i selve regnskabet.

7.4. Indregning og måling af grunde og bygninger

Grunde og bygninger skal som udgangspunkt indregnes til kostpris, hvilket er ensbetydende med købsprisen, jf. årsregnskabslovens § 36. Bygninger anses for at have en begrænset brugstid, hvorfor de skal afskrives systematisk over brugstiden, jf. årsregnskabslovens § 43.

Grunde og bygninger, som indregnes til kostpris, kan opskrives til dagsværdi, jf. årsregnskabslovens § 41. Opskrivningen skal i så fald bindes som en reserve under egenkapitalen, og der skal forsat afskrives på bygningerne.

Som alternativ hertil kan investeringsejendomme indregnes til dagsværdi, jf. årsregnskabslovens § 38. I så fald skal der ikke afskrives på bygningen.

Dagsværdien er det beløb, som en ejendom kan sælges for i en handel mellem uafhængige parter. Hvis en ejendom indregnes til dagsværdi, skal der ske en regelmæssig værdiregulering. Som oftest beregnes dagsværdien ved DCF-model (Discounted Cash Flow), hvor værdien opgøres ved en tilbagediskontering af forventede fremtidige pengestrømme eller ved en afkastbaseret model, hvor værdien opgøres på baggrund af ejendommens forventede driftsafkast og et forrentningskrav, men en ekstern vurdering fra en vurderingsmand kan også bruges til at fastsætte dagsværdien.

Styrelsen ser sommetider, at den offentlige ejendomsvurdering bruges til at fastsætte dagsværdien. Dette er ikke i overensstemmelse med årsregnskabslovens regler for, hvordan dagsværdien fastsættes.

De værdiansættelsesmodeller og -teknikker, som fonden har anvendt ved opgørelsen af dagsværdien på en investeringsejendom, skal fremgå af redegørelsen for anvendt regnskabspraksis, jf. årsregnskabslovens § 53, stk. 2, litra a.

For investeringsejendomme, som måles til dagsværdi, skal følgende oplyses:

1. dagsværdien ultimo regnskabsåret,
2. ændringer af dagsværdien, der er indregnet direkte i resultatopgørelsen, og
3. ændringer, der er indregnet i dagsværdireserven, jf. § 49, stk. 3, under egenkapitalen.

Måles dagsværdien af investeringsejendommen ikke på grundlag af observationer på et aktivt marked, skal der også oplyses om de centrale forudsætninger, som er anvendt ved beregningen.

7.5. Overgang til erhvervsdrivende fond

Hvis en ikke-erhvervsdrivende fond overgår til at være omfattet af erhvervsfondsloven efter denne lovs § 124, vil den pågældende fond som udgangspunkt skulle aflægge årsrapport som erhvervsdrivende fond første gang fra det regnskabsår, hvor datoen for overgangen indgår.

Hvis en fond eksempelvis efter en afgørelse fra Erhvervsstyrelsen overgår til at være en erhvervsdrivende fond med virkning fra den 12. november 2019, og fondens regnskabsår følger kalenderåret, vil den pågældende fonds første årsrapport som erhvervsdrivende fond være årsrapporten for regnskabsåret 2019, som skal indsendes til styrelsen senest mandag den 1. juni 2020.

I de tilfælde, hvor en fonds seneste årsregnskab er aflagt efter anden regnskabsregulering end årsregnskabsloven finder bekendtgørelse om overgang til regnskabsaflæggelse efter årsregnskabsloven anvendelse.

- [Læs mere om Erhvervsstyrelsens 'Vejledning om overgang mellem erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende fonde'](#)

8. Indsendelse af årsrapport til Erhvervsstyrelsen

Årsrapporten skal indsendes til styrelsen senest 5 måneder efter regnskabsårets afslutning. Der kan ikke dispenseres for indsendelsesfristen, jf. årsregnskabslovens § 138. Hvis fristen falder på en weekend eller en helligdag skubbes fristen til den førstkommande hverdag.

Årsrapporten skal som udgangspunkt indsendes til Erhvervsstyrelsen som et digitalt regnskab via styrelsens digitale regnskabsløsning, Regnskab 2.0. Se afsnit 8.3.

Fonde under likvidation skal forsætte med at indsende årsrapporten indtil likvidationen er afsluttet, jf. årsregnskabslovens § 139.

Fonden under rekonstruktion skal indsende årsrapporten, så den er modtaget senest 1 måned efter rekonstruktionens ophør, jf. årsregnskabslovens § 140.

Fonden under konkurs skal ikke indsende årsrapport, jf. årsregnskabslovens § 141.

8.1. Årsregnskabsmøde

Efter erhvervsfondslovens § 59 skal der årligt afholdes et årsregnskabsmøde, hvor bestyrelsen skal træffe beslutning om godkendelse af årsrapporten og om anvendelse af overskud eller dækning af underskud i henhold til den godkendte årsrapport. Først når årsrapporten er blevet godkendt på årsregnskabsmødet, kan den indsendes til styrelsen.

8.2. Konsekvenser ved forsinket eller manglende indsendelse af årsrapport

Er årsrapporten ikke modtaget ved udløbet af fristen sender Erhvervsstyrelsen et påkravs-brev til fondens digitale postkasse, jf. årsregnskabslovens § 150. I påkravs-brevet gives en frist på 8 hverdage fra brevetts datering. Modtages årsrapporten inden udløbet af denne frist, foretager styrelsen sig ikke yderligere, selvom årsrapporten var forsinket.

Modtages årsrapporten efter fristen på 8 hverdage fra påkravs-brevets datering pålægges hvert enkelt medlem af fondens bestyrelse en adfærdsregulerende afgift. Afgifterne vil være på 500 kr., 2.000 kr. eller 3.000 kr. afhængig af, om årsrapporten modtages i den 1., 2. eller 3. påbegyndte måned efter udløbet af den oprindelige indsendelsesfrist.

Hvis en erhvervsdrivende fond eksempelvis har kalenderåret som regnskabsår, skal årsrapporten for 2019 være modtaget hos styrelsen senest mandag den 1. juni 2020. Hvis påkravs-brevet sendes den

8. juni 2020, skal årsrapporten være modtaget senest den 18. juni 2020, hvis bestyrelsesmedlemmerne skal undgå at blive pålagt afgifter. Hvis årsrapporten eksempelvis bliver modtaget den 30. juni 2020, vil bestyrelsesmedlemmerne blive pålagt afgifter på 500 kr. Hvis årsrapporten derimod bliver modtaget den 1. juli 2020, vil afgifterne være på 2.000 kr. pr. bestyrelsesmedlem.

Erhvervsstyrelsen kan under visse særlige omstændigheder fritage bestyrelsesmedlemmerne for de pålagte afgifter, hvis bestyrelsesmedlemmerne kan godtgøre overfor styrelsen, at denne har søgt at fremme indsendelsen, og at forsinkelsen ikke kan lægges bestyrelsesmedlemmet til last.

- [Læs mere om 'Frister, forsinkelser og afgifter'](#)

Hvis årsrapporten forsat ikke er modtaget 4 uger fra påkravsbrevets datering, kan styrelsen vælge at oversende fonden til skifteretten med henblik på tvangsopløsning, jf. erhvervsfundslovens § 115.

8.3. Digital indberetning

Efter indsendelsesbekendtgørelsen skal virksomheder, som har pligt til at indsende årsrapporten til Erhvervsstyrelsen efter årsregnskabsloven, foretage digital indberetning af årsrapporten til styrelsen, og dette gælder således også erhvervsdrivende fonde.

Der stilles ikke krav om, at dét eksemplar af årsrapporten, som indberettes digitalt til Erhvervsstyrelsen, indeholder fysiske underskrifter fra ledelse, revisor og dirigent, men fonden har pligt til at opbevare et underskrevet eksemplar af årsrapporten.

Ved digital indberetning af årsrapporten skal erhvervsdrivende fonde anvende Regnskab Basis eller Regnskab Special, som skal tilgås via Virk. Som alternativ til Regnskab Basis eller Regnskab Special kan system til system-løsningen anvendes.

Regnskab Special eller system til system-løsningen er tiltænkt revisorer og andre professionelle, da det forudsætter en særlig IT-software, som kan danne XBRL-filer. Hovedparten af de erhvervsdrivende fonde lader revisor stå for indberetningen af årsrapporten.

Regnskab Basis er tiltænkt de fonde, som selv står for indsendelsen af årsrapporten. Ved indberetning af årsrapporten i Regnskab Basis bedes fonden følge denne procedure:

1. Årsrapporten indtastes og dannes i Regnskab Basis
2. Årsrapporten udskrives som PDF-version fra Regnskab Basis.
3. Fondens ledelse underskriver ledelsespåtegningen i årsrapporten udskrevet fra Regnskab Basis.
4. Revisor underskriver erklæringen i årsrapporten udskrevet fra Regnskab Basis.
5. Bestyrelsen godkender årsrapporten udskrevet fra Regnskab Basis, der derefter underskrives af dirigenten.
6. Indberetter af årsrapporten går efterfølgende ind på Regnskab Basis igen og sikrer, at underskriftsdatoer og navne er identiske med den underskrevne version af årsrapporten.
7. Den endelige og godkendte årsrapport indberettes i Regnskab Basis.

Se Erhvervsstyrelsens [vejledning til indsendelsesbekendtgørelsen](#), hvis der ønskes flere oplysninger om digitale årsrapport og reglerne for indsendelse af årsrapport til styrelsen.

8.4. Indsendelse af koncernregnskab for dattervirksomhed

Moderfonde, som benytter undtagelsen i årsregnskabslovens § 111, stk. 3, og derfor skal indsende et koncernregnskab udarbejdet af en dattervirksomhed sammen med sin egen årsrapport, kan ikke indsende årsrapporten og dattervirksomhedens koncernregnskab via system til system-løsningen, jf. indsendelsesbekendtgørelsens 13, stk. 4.

Disse fonde skal i stedet enten indsende årsrapport og koncernregnskab via Regnskab Basis eller Regnskab Special på Virk. Både Regnskab Basis eller Regnskab Special giver nemlig mulighed for at vedlægge koncernregnskabet for dattervirksomheden direkte i indberetningsløsningen eller at henvise til et allerede indsendt koncernregnskab, hvis dattervirksomheden er en dansk virksomhed.

8.5. Fritagelse for digital indberetning

Hvis en erhvervsdrivende fonds særlige karakter gør det nødvendigt at fravige årsregnskabslovens skemakrav, kan styrelsen efter ansøgning herom fritage fonden for digital indberetning af årsrapporten, jf. indsendelsesbekendtgørelsens § 22, stk. 2.

Ansøgningen skal indgives via Erhvervsstyrelsens digitale selvbetjeningsløsning til brug for ansøgning om fritagelse for indberetning af årsrapport i [Regnskab Basis](#) eller [Regnskab Special](#) på Virk.

Som hovedregel skal en specifik regnskabspost, som ikke findes i Regnskab Basis eller Regnskab Special placeres under en regnskabspost med en bredere benævnelse, mens specificationen skal ske i noterne. Hvis der ikke findes en regnskabspost, som kan dække den pågældende post, og fonden, som følge af dens særlige karakter har et særligt behov, som gør det påkrævet at tilføje den pågældende regnskabspost, kan fonden søge om fritagelse.

8.6. Indsendelse af legatarfortegnelse

Fondens bestyrelse skal hvert år indsende en fortegnelse over modtagere af uddelinger fra fonden i regnskabsåret til Erhvervsstyrelsen. Legatarfortegnelsen skal være indsendt senest samtidig med indsendelsen af fondens årsrapport. Dette kan ske ved at lade legatarfortegnelsen indgå i årsrapporten eller ved at indsende legatarfortegnelsen som et særskilt dokument til styrelsen.

Legatarfortegnelsen skal som minimum indeholde navn på modtagerne og det beløb, de enkelte personer m.v. har modtaget. Det samlede uddelingsbeløb, der fremgår af legatarfortegnelsen, skal stemme overens med det beløb, som fonden i henhold til årsregnskabet har uddelt det pågældende år.

Hvis legatarfortegnelsen bliver indsendt som en del af årsrapporten, kan den både placeres i ledelsesberetningen eller i en note. Det vil være oplagt at placere legatarfortegnelsen i tilknytning til fondens redegørelse for uddelingspolitik.

Fonde, som ikke har foretaget uddelinger i regnskabsåret, har også pligt til at indsende en legatarfortegnelse til styrelsen. Det er imidlertid tilstrækkeligt at dette gøres i form af en oplysning om, at fonden ikke har foretaget uddelinger i regnskabsåret.

Erhvervsdrivende fonde kan i de enkelte regnskabsår frit vælge mellem at lade legatarfortegnelsen indgå i årsrapporten eller at indsende den som et særskilt dokument. Det afgørende er, at den er styrelsen i hænde senest samtidig med årsrapporten.

Erhvervsstyrelsens indberetningsløsninger Regnskab Basis og Regnskab Special på Virk giver mulighed for at vedlægge legatarfortegnelsen som et særskilt dokument. Det er ikke muligt at

vedlægge legatarfortegnelsen som et særskilt dokument i system til system-løsningen. Det er også muligt at indsende legatarfortegnelsen via styrelsens selvbetjeningsløsning på '[Ændre Virksomhed](#)' på Virk under funktionen Henvendelse til fondsmyndighed.

Hvis årsrapporten for en erhvervsdrivende fond indeholder en legatarfortegnelse, er legatarfortegnelsen offentligt tilgængelig, idet årsrapporten i sin helhed er offentlig tilgængelig. Er legatarfortegnelsen indsendt til Erhvervsstyrelsen som et særskilt dokument, er legatarfortegnelsen undtaget fra offentlighed, jf. erhvervsfondslovens § 80.

8.7. Betaling af årsgebyr

Erhvervsdrivende fonde skal betale et årsgebyr, som beregnes på grundlag af fondens egenkapital ifølge årsrapporten for det seneste regnskabsår

Den gældende gebyrsats kan ses på [Erhvervsstyrelsens hjemmesides afsnit om gebyr og takster](#).

Årsgebyret betales for et helt kalenderår ad gangen. Det nedrundes til nærmeste hele kronebeløb. Årsgebyret sendes umiddelbart efter, årsrapporten er modtaget hos styrelsen.

Årsgebyret for fonde skal bl.a. dække modtagelse og bekendtgørelse af årsrapporter, registrering af ændringer mv., Erhvervsstyrelsens tilsyn og kontrol med de erhvervsdrivende fonde og visse ikke særligt prissatte ydelser.

Erhvervsdrivende fonde betaler ud over årsgebyret ikke gebyr for registrering af ændringer mv. som eksempelvis aktie- og anpartsselskaber.

9. Erhvervsstyrelsens kontrol af årsrapporter

9.1. Automatiske kontroller

I forbindelse med selve indberetningen af årsrapporten foretager styrelsen en automatisk kontrol af, om visse grundlæggende krav til årsrapporten er opfyldt. Det gælder eksempelvis visse logiske kontroller af datoen for godkendelsen af årsrapporten eller om regnskabsperioden er korrekt. Styrelsen undersøger også, om visse af årsrapportens obligatoriske bestanddele indgår. Indberetteren af årsrapporten kan i forbindelse med indberetningen af årsrapporten risikere at få afvist årsrapporten eller blive adviseret om, at årsrapporten ikke overholder reglerne.

For de erhvervsdrivende fonde kontrolleres det samtidig, om følgende indgår i årsrapporten:

- Revisionspåtegning
- Noteoplysninger om ledelsesvederlag
- Redegørelse for god fondsledelse
- Redegørelse for fondens uddelingspolitik

Man kan læse mere om dette emne i [teknisk vejledning og dokumentation for Regnskab 2.0: Kontroller](#).

9.2. Stikprøvekontroller

Erhvervsstyrelsen skal stikprøvevis udtage og undersøge modtagne årsrapport fra blandt andet erhvervsdrivende fonde for at konstatere åbenbare overtrædelser af årsregnskabsloven, erhvervsfondsloven og bogføringsloven, jf. årsregnskabslovens § 159.

Styrelsen kan også ligge andre kriterier til grund ved udvælgelsen af de årsrapporter som undersøges, og styrelsen kan derfor også af egen drift vælge hvilke fonde, der udtages til kontrol på baggrund af f.eks. omtaler i medierne, henvendelser fra tredjemand, eller særlige risikoparametre - eksempelvis tabt egenkapital eller en forsinket indsendelse af årsrapporten.

Hvis en erhvervsdrivende fond udtages til en stikprøvekontrol, kan styrelsen både kontrollere om årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven, om fondens registreringer og vedtægt er i overensstemmelse med erhvervsfundsloven, og om fondens bestyrelse i øvrigt varetager ledelsen af fonden i overensstemmelse med erhvervsfundsloven.

Erhvervsstyrelsen kan i forbindelse en stikprøvekontrol tage kontakt til fondens ledelse eller revisor for at forlange de oplysninger, som er nødvendige for, at der kan tages stilling til om årsregnskabsloven, erhvervsfundsloven eller vedtægten er overtrådt, jf. årsregnskabslovens § 160 og erhvervsfundslovens § 24, stk. 3, og § 75

9.3. Sanktioner

Erhvervsstyrelsen kan efter årsregnskabslovens § 161 reagere på følgende måder, hvis der konstateres fejl eller mangler i en årsrapport:

1. yde vejledning,
2. påtale overtrædelser og
3. påbyde, at fejl skal rettes og overtrædelser bringes til ophør

Hvis Erhvervsstyrelsen konstaterer fejl eller mangler i en årsrapport fra en erhvervsdrivende fond, vil styrelsens reaktion afhænge af den konstaterede lovovertrædelses art og grovhed.

Hvis en årsrapport indeholder væsentlige fejl eller mangler, vil styrelsen påbyde fonden at indsende en ny og berigtiget årsrapport for regnskabsåret. Ved mindre alvorlige lovovertrædelser af årsregnskabsloven vil styrelsens reaktion være at påbyde fonden at rette fejlen i årsrapporten for det kommende regnskabsår. Bagatelagte fejl og mangler vil ikke selvstændigt medføre en reaktion fra styrelsen, medmindre mængden af sådanne overtrædelser sammenlagt skønnes at være alvorlige.

Erhvervsstyrelsens erfaringer viser, at de fleste overtrædelser af årsregnskabsloven er af en sådan karakter, at det ikke vil være rimeligt at kræve omgående berigtigelse og offentliggørelse af en omgjort årsrapport. Vejledning, eventuelt kombineret med et krav fra styrelsen om at de omhandlede overtrædelser skal være berigtiget i årsrapporten for den efterfølgende regnskabsperiode, vil ofte være en hensigtsmæssig reaktion.

Kapitel 44

Særlige krav til erhvervsdrivende fonde

Regnskabsklasse	B	C mellem	C stor	D
Ledelsespåtegning			Ja	
Erklæringer afgivet af virksomhedens uafhængige revisor	Ja ¹		Ja	
Ledelsesberetning			Ja	
Anvendt regnskabspraksis			Ja	
Resultatopgørelse			Ja	
Balance			Ja	
Egenkapitalopgørelse	Frivilligt ²		Ja	
Pengestrømsopgørelse	Frivilligt		Ja	
Noter (defineret af regnskabsklassen)			Ja	
Noteoplysning om vederlag til ledelse og administrator			Ja	
Noteoplysning om transaktioner med nærtstående parter			Ja	
Noteoplysning om forbindelse til anden fond eller virksomhed			Ja	
Bestyrelsens redegørelse for god fondsledelse ³			Ja	
Redegørelse for fondens uddelingspolitik og uddelinger i året ^{3,4}			Ja	
Legatarfortegnelse (kan indarbejdes i årsrapport eller indsendes særskilt)			Ja	
Supplerende beretninger			Frivilligt	

- 1) Erhvervsdrivende fonde kan ikke undlade at lade deres årsregnskab revidere, jf. lov om erhvervsdrivende fonde § 69. Det er heller ikke muligt for de erhvervsdrivende fonde at fravælge revision eller udføre revisionen efter den særlige erklæringsstandard for udvidet gennemgang, jf. lovens § 135, stk. 2.
- 2) Krav om egenkapitalopgørelse ved tilvalg af fuldstændig egenkapitalnote.
- 3) Det er frivilligt, om redegørelsen placeres i ledelsesberetningen eller et andet sted i årsregnskabet. Det er også muligt at placere den på fondens hjemmeside.
- 4) Oplysning om uddelinger i året skal medtages, medmindre bestyrelsen har indarbejdet legatarfortegnelsen i årsrapporten.

Erhvervsdrivende fonde er underlagt årsregnskabslovens regler om pligt til at aflægge årsrapport efter loven på lige fod med andre virksomheder med begrænset hæftelse, såsom fx aktie- og anpartselskaber i henhold til lovens § 3.

En erhvervsdrivende fond er - via en række særlige bestemmelser i loven specifikt rettet mod erhvervsdrivende fonde (§§ 69, 70, 77 a og 77 b) - underlagt yderligere krav til præsentation og oplysninger i årsrapporten, som ledelsen i den erhvervsdrivende fond - men også administratorer og revisorer - skal være særligt opmærksomme på.

Erhvervsdrivende fonde kan som alternativ til loven vælge at udarbejde årsregnskabet eller koncernregnskabet efter IFRS, jf. lovens § 137.

44.1

Pligt til at aflægge årsrapport

Krav til årsrapporten

Erhvervsdrivende fonde skal udarbejde årsrapporten efter årsregnskabslovens regler. Årsrapporten skal offentliggøres i Erhvervsstyrelsens systemer på lige fod med reglerne for øvrige virksomheder med begrænset ansvar.

§ 23 og bilag 2

Årsrapporten skal udarbejdes efter lovens almindelige bestemmelser med tillæg af yderligere præsentations- og oplysningskrav. Herudover skal balance og resultatopgørelse opstilles i skematisk form efter skemakravene i loven.

IFRS kan anvendes

Erhvervsdrivende fonde har mulighed for frivilligt at udarbejde årsregnskab og koncernregnskab efter IFRS. Anvendes denne mulighed, skal fonden følge samtlige de af EU godkendte standarder. I tillæg hertil findes specifikke bestemmelser i loven, der altid skal følges. Disse er anført i IFRS-bekendtgørelsen. I praksis er det typisk erhvervsdrivende fonde med børsnoterede dattervirksomheder, som benytter muligheden for at anvende IFRS, eftersom kravene i IFRS er betydeligt mere omfattende end kravene i loven.

Sprogkrav

Erhvervsstyrelsen har i lov om erhvervsdrivende fonde fået bemyndigelse til, via en bekendtgørelse, at give mulighed for, at erhvervsdrivende fonde udarbejder årsrapporter på engelsk. Styrelsen har endnu ikke udnyttet denne bemyndigelse, men har oplyst, at årsrapporter på engelsk i praksis også accepteres for erhvervsdrivende fonde.

Fondens ledelse har ansvaret

Det er fondens ledelse, der har ansvaret for at aflægge årsrapporten. Bestyrelsens og direktionens medlemmer har hver især ansvaret for, at årsrapporten aflægges efter loven og fondens vedtægt, at den revideres, bliver godkendt inden for lovens fristkrav og endeligt indberettes til Erhvervsstyrelsen inden for indberetningsfristen.

44.2

Byggeklodsmodellen

Regnskabsklasser

Erhvervsdrivende fonde følger lovens almindelige regler om regnskabsklasser (også kaldet byggeklodsmodellen), hvori bestemmes, hvilke krav i loven fonden skal følge. Læs yderligere herom i [afsnit 1.4 Byggeklodsmodellen](#).

En erhvervsdrivende fond kan ikke være omfattet af regnskabsklasse A, men er i praksis omfattet af enten regnskabsklasse B eller C. Små erhvervsdrivende fonde er omfattet af regnskabsklasse B, mens mellemstore og store erhvervsdrivende fonde er omfattet af regnskabsklasse C.

Erhvervsdrivende fonde kan endvidere være omfattet af regnskabsklasse D, om end dette ifølge Erhvervsstyrelsens vejledning er meget usædvanligt. For at være omfattet af regnskabsklasse D skal den erhvervsdrivende fond

have udstedt gældsinstrumenter eller andre værdipapirer, der er optaget til handel på et reguleret marked.

44.3

Koncernregnskabspligt

Koncernregnskab for erhvervsdrivende fonde

Erhvervsdrivende moderfonde er som udgangspunkt koncernregnskabspligtige på lige fod med øvrige modervirksomheder, der udøver bestemmende indflydelse på en eller flere dattervirksomheder.

Koncernregnskabet følger lovens almindelige regler

Bestemmende indflydelse afgøres på samme måde som for øvrige virksomhedsformer. Bestemmende indflydelse defineres som beføjelsen til at styre en dattervirksomheds økonomiske og driftsmæssige beslutninger og foreligger som udgangspunkt, når en erhvervsdrivende moderfond besidder flertallet af stemmerettighederne i dattervirksomheden. Det er den faktiske kontrol over dattervirksomheden, der er afgørende for, om der er tale om et koncernforhold og ikke det formelle ejerskab. Loven stiller i forhold til koncernforhold ingen krav om ejerskab af kapitalandele.

Herudover kan der i visse tilfælde også foreligge bestemmende indflydelse, selvom fonden ikke besidder flertallet af stemmerettighederne, men ved aftale eller vedtægtsbestemmelser besidder det faktiske flertal af stemmerettighederne på dattervirksomhedens generalforsamling.

§ 115

Koncernregnskabet indhold og omfang følger de almindelige regler anført i loven for koncerner. Læs yderligere herom i [kapitel 9 Koncernregnskabet og minoritetsinteresser](#).

Kan den erhvervsdrivende fond anvende en af nedenstående undtagelsesbestemmelser, og er fonden isoleret set under størrelsesgrænserne for små virksomheder, kan den nøjes med at følge reglerne for regnskabsklasse B.

Lempelser for koncernregnskabspligt

For erhvervsdrivende fonde gælder der en række lempelser for koncernregnskabspligten, som gennemgås nedenfor.

Mindre koncerner

§ 110

Erhvervsdrivende fonde, der sammen med deres dattervirksomheder udgør en koncern, kan bruge undtagelsesbestemmelserne for mindre koncerner til at undlade at aflægge koncernregnskab. Læs yderligere herom i [afsnit 9.4 Lempelser for koncernregnskabspligt](#).

Moderfonde kan udeholdes af konsolideringen

114, stk. 2, nr. 4

Erhvervsdrivende moderfonde, der selv kun i begrænset omfang udøver erhvervsaktivitet og ikke, bortset fra konvertible gældsbreve og ikke-udbetalt udbytte, har tilgodehavender hos eller har stillet sikkerhed for nogen af deres dattervirksomheder, kan udeholdes af konsolideringen ved udarbejdelse af koncernregnskab (se nedenfor om vandret koncernregnskab).

Betegnelsen "begrænset erhvervsaktivitet" skal forstås på samme måde, som det er tilfældet i erhvervsfondslovens § 2, stk. 2. Fonden må således ikke deltage i driften af koncernen, fx ved selv at drive virksomhed i et ikke-begrænset omfang, eller ved at yde lån eller sikkerhedsstillelse for dattervirksomhederne, hvis moderfonden ønsker at benytte undtagelsen.

Hvis en moderfond udeholdes (og der derfor er tale om et vandret koncernregnskab, jf. § 114, stk. 2, nr. 4), skal der i det vandrette koncernregnskab gives oplysninger om koncernens resultat og egenkapital, det vil sige som om moderfonden alligevel havde været indarbejdet i det pågældende koncernregnskab.

Erhvervsdrivende moderfonde med kun én dattervirksomhed

§ 111, stk. 2

Erhvervsdrivende moderfonde kan undlade at udarbejde koncernregnskab, hvis fonden alene har én dattervirksomhed, og fonden kun i begrænset omfang selv udøver erhvervsaktiviteter.

En moderfond med én dattervirksomhed, hvor dattervirksomheden selv er en koncern med en eller flere dattervirksomheder, kan ikke anvende denne undtagelsesmulighed, idet moderfonden i dette tilfælde anses for at have flere dattervirksomheder.

Derudover må moderfonden ikke have tilgodehavender hos eller have stillet sikkerhed for dattervirksomheden, bortset fra konvertible gældsbreve og ikke-betalt udbytte eller udlodning. Hvis moderfonden har haft et tilgodehavende hos dattervirksomheden i løbet af regnskabsåret, vil dette som udgangspunkt ikke være diskvalificerende for anvendelse af undtagelsesmuligheden. Hvis der derimod løbende eksisterer et tilgodehavende, der nedbringes på balancedagen og genetableres efter balancedagen for at undgå koncernregnskabspligt, vil det blive anset som omgåelse.

Erhvervsdrivende moderfonde med flere dattervirksomheder

§ 111, stk. 3

En erhvervsdrivende moderfond med flere dattervirksomheder kan undlade selv at udarbejde koncernregnskab, hvis følgende betingelser alle er opfyldt:

1. Fonden har flere dattervirksomheder, og en af disse udarbejder et koncernregnskab, hvori alle dattervirksomheder indgår, mens den erhvervsdrivende moderfond er udeholdt.
2. Koncernregnskabet er udarbejdet enten efter loven, EU's regnskabsdirektiver eller regler, der i det mindste er ligeværdige hermed (fx IFRS som godkendt af EU). Endvidere skal koncernregnskabet være revideret af personer, der er autoriseret til dette efter den nationale lovgivning, som dattervirksomheden henhører under.
3. Fonden selv kun i begrænset omfang udøver erhvervsaktiviteter.
4. Fonden, bortset fra konvertible gældsbreve og ikke-udbetalt udbytte eller udlodning, ikke har tilgodehavender hos eller har stillet sikkerhed for dattervirksomhederne.

5. Det oplyses i fondens årsrapport, at fonden i medfør af denne undtagelse har undladt at udarbejde koncernregnskab.
6. Fonden indberetter det i pkt. 1 nævnte reviderede koncernregnskab sammen med sin egen årsrapport til Erhvervsstyrelsen.

Fokusområde

Erhvervsstyrelsen har i forbindelse med sin regnskabskontrol i 2020 erfaret, at særligt pkt. 5 og 6 er hyppige forglemmelser blandt de erhvervsdrivende fonde, som anvender undtagelsen i § 111, stk. 3.

Denne undtagelse i § 111, stk. 3, tilgodeser bl.a. de erhvervsdrivende fonde, der er moderfonde for børsnoterede virksomheder, som har pligt til at udarbejde koncernregnskab efter IFRS. Moderfonde kan dermed anvende dattervirksomheders koncernregnskab, uden at moderfonden derved bliver pålagt at udarbejde sin egen årsrapport efter IFRS.

Lempelsen i § 111, stk. 3, løser også et andet problem, der er forbundet med, at fonden udarbejder sit årsregnskab og koncernregnskab efter loven, mens den underliggende børsnoterede dattervirksomhed udarbejder koncernregnskab efter IFRS. Det ville medføre betydelige meromkostninger, hvis alle koncernvirksomheder skulle rapportere to sæt regnskabstal, dels til brug for moderfondens koncernregnskab efter loven og dels til brug for den børsnoterede dattervirksomheds koncernregnskab efter IFRS.

Dattervirksomhedens koncernregnskab kan således udarbejdes efter IFRS, mens moderfondens årsregnskab fortsat kan udarbejdes efter lovens regler, idet dattervirksomheden – og ikke moderfonden – aflægger koncernregnskabet.

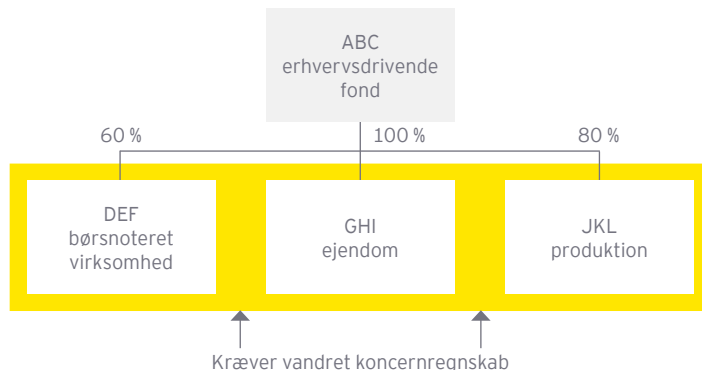
Særligt om vandrette koncerner og erhvervsdrivende moderfonde

Når undtagelsesbestemmelsen for erhvervsdrivende moderfonde med flere dattervirksomheder anvendes, kan der opstå såkaldte vandrette koncernregnskaber, hvor der sker konsolidering af søstervirksomheder.

En erhvervsdrivende moderfond er fritaget for udarbejdelse af koncernregnskab efter undtagelsesbestemmelserne, hvis fx dattervirksomhederne er konsolideret i en af dattervirksomhedernes koncernregnskab.

EKSEMPEL 🔍

I nedenstående eksempel er der tale om 3 søstervirksomheder, som ikke normalt konsolideres før i moderfonden.

Det betyder, at DEF, GHI og JKL efter loven skal konsolideres i et vandret koncernregnskab. Dette kan medføre en praktisk udfordring, hvis fx DEF aflægger årsregnskab efter IFRS som godkendt af EU, mens GHI og JKL aflægger årsregnskab efter loven. Det vandrette koncernregnskab skal enten aflægges efter loven eller efter IFRS som godkendt af EU, som er de tilladte regnskabsgrundlag i Danmark.

Indberetning af årsrapport for moderfonden og et tilhørende koncernregnskab

En erhvervsdrivende moderfond, der undlader at udarbejde koncernregnskab med henvisning til § 111, stk. 3, skal ved indberetning af moderfondens egen årsrapport markere, at moderfonden ikke udarbejder koncernregnskab i henhold til § 111, stk. 3, og dernæst enten uploade eller henvise til det kompenserende koncernregnskab, som moderfonden henviser til i sit eget regnskab.

44.4

Særlige præsenterings- og oplysningskrav

Foruden de normale præsenterings- og oplysningskrav, som er gældende for den relevante regnskabsklasse, er erhvervsdrivende fonde underlagt særlige præsenterings- og oplysningskrav.

De særlige præsenterings- og oplysningskrav til erhvervsdrivende fonde, som fremgår af årsregnskabsloven, udgør følgende:

- ▶ Regnskabsmæssig præsentation af fondens uddelinger (præsentation af resultatdisponering og egenkapitalopgørelse)
- ▶ Særlige krav til ledelsesberetningen
 - ▶ Bestyrelsens redegørelse for god fondsledelse
 - ▶ Redegørelse for fondens uddelingspolitik og uddelinger for året.
- ▶ Særlige noteoplysningskrav
 - ▶ Transaktioner med nærtstående parter
 - ▶ Vederlag til ledelsen og til administrator

- Legatarfortegnelse (indsendes separat eller indarbejdes i årsrapporten)
- Forbindelse til anden fond eller virksomhed.

Fokusområde

Erhvervsstyrelsen har i forbindelse med den risikobaserede kontrol af erhvervsdrivende fonde i 2020 bl.a. haft fokus på, at følgende præsentations- og oplysningskrav indgår i årsrapporten:

- Note over vederlag m.v. til ledelsen
- Bestyrelsens redegørelse for god fondsledelse
- Redegørelse for fondens uddelingspolitik.

44.5

Regnskabsmæssig præsentation af fondens uddelinger

Præsentation af resultatdisponering og egenkapitalopgørelse

Erhvervsdrivende fondes uddelinger skal indregnes direkte i fondens egenkapital.

Resultatdisponering

Uddelinger for året skal fremgå af resultatdisponeringen, der for fonde i regnskabsklasse B har sin placering i tilknytning til resultatopgørelsen, mens resultatdisponeringen for fonde i regnskabsklasse C skal medtages som en særskilt note. Uddelingerne må ikke indregnes direkte i resultatopgørelsen, eftersom der ikke er tale om en faktisk omkostning, men en uddeling af årets overskud.

Hvis fondens bestyrelse har vedtaget ekstraordinære uddelinger i løbet af regnskabsåret, skal disse uddelinger ligeledes fremgå af resultatdisponeringen. Er der efter regnskabsårets udløb foretaget ekstraordinære uddelinger, skal disse tillige oplyses i tilknytning til resultatdisponeringen.

EKSEMPEL

Eksempel på præsentation af resultatdisponering

Nedenstående eksempel er udarbejdet ud fra, at der ved årsmødet, hvor 20#1-årsrapporten blev vedtaget, blev besluttet en uddelingsramme på 1.500 t.kr., hvilket skulle dække det kommende års uddelinger.

Der er faktisk uddelt 1.250 t.kr. i 20#2 og holdes således inden for uddelingsrammen. De faktisk foretagne uddelinger på 1.250 t.kr. skal kunne afstemmes til og genfindes i fondens legatarfortegnelse.

I 20#2 realiserer fonden et resultat på 2.150 t.kr., hvorfor bestyrelsen på årsmødet beslutter at udvide uddelingsrammen for det kommende år til 2.000 t.kr. For at tilvejebringe en uddelingsramme for det kommende år disponeres der 1.750 t.kr. af årets resultat til uddelingsrammen.

t.kr.	20#2	20#1
Årets resultat	<u>2.150</u>	<u>1.500</u>
Forslag til resultatdisponering:		
Konsolidering af vedtægtsmæssige reserver	100	100
Årets uddelinger	1.250	750
Heraf anvendt af uddelingsramme	-1.250	0
Overført til uddelingsramme	1.750	1.500
Overført resultat	<u>300</u>	<u>-850</u>
	<u>2.150</u>	<u>1.500</u>

Som vi ser det

Resultatdisponeringen kan virke uoverskuelig i forhold til, hvordan eksempelvis kapitalsselskaber foretager udbytteudlodning. Et kapitalsselskab vil præsentere forslag om udbytte i resultatdisponeringen, mens den efterfølgende faktiske udlodning bliver indregnet direkte i egenkapitalen.

Hidtil har Erhvervsstyrelsen været af den opfattelse, og det er ligeledes slået fast i årsregnskabsloven, at de faktiske uddelinger i en erhvervsdrivende fond altid skal præsenteres som en del af resultatdisponeringen.

Erhvervsstyrelsen har givet mulighed for at fravige denne praksis, så de faktiske uddelinger kan vælges præsenteret direkte i egenkapitalen. For erhvervsdrivende fonde i regnskabsklasse B vil anvendelse af denne fremgangsmåde dog kræve, at fonden præsenterer en egenkapitalopgørelse som en primær opgørelse.

En sådan praksis vil simplificere erhvervsdrivende fondes resultatdisponering og vil efter EY's opfattelse klart være at foretrække. Ovennævnte eksempel på resultatdisponering ville efter denne praksis se således ud:

t.kr.	20#2	20#1
Årets resultat	<u>2.150</u>	<u>1.500</u>
Forslag til resultatdisponering:		
Konsolidering af vedtægtsmæssige reserver	100	100
Overført til uddelingsramme	1.750	1.500
Overført resultat	<u>300</u>	<u>-100</u>
	<u>2.150</u>	<u>1.500</u>

I egenkapitalen skal der vises en særskilt post til "Uddelingsrammen", som består af den andel af fondens frie reserver, som bestyrelsen på årsregnskabsmødet har besluttet, skal henlægges til uddelinger. Heri skal tillige indgå eventuelle endnu ikke udbetalte uddelinger fra tidligere år, som ikke er blevet kundgjort over for de pågældende modtagere.

EKSEMPEL

Eksempel på egenkapitalopgørelse med uddelingsramme

Egenkapitalopgørelse				
	Grundkapital	Overført resultat	Uddelingsramme	I alt
1. januar 20#2	1.100	3.550	1.500	6.150
Årets faktiske uddelinger	0	0	-1.250	-1.250
Overført via resultat-disponering	<u>100</u>	<u>300</u>	<u>1.750</u>	<u>2.150</u>
31. december 20#2	<u>1.200</u>	<u>3.850</u>	<u>2.000</u>	<u>7.050</u>

Er uddelinger fra tidligere år endnu ikke udbetalt, men kundgjort over for de pågældende modtagere, skal disse uddelinger som udgangspunkt indregnes som en gældsforpligtelse, medmindre de endnu er uvisse med hensyn til størrelse eller forfaldstid, hvorved uddelingerne skal indregnes som hensatte forpligtelser.

44.6

Redegørelser der skal medtages

Særlige krav til ledelsesberetningen

Erhvervsdrivende fonde skal, ud over gældende krav for kapital-selskaber, udarbejde en ledelsesberetning indeholdende:

- Redegørelse for god fondsledelse
- Redegørelse for fondens uddelingspolitik.

Ovenstående krav gælder for alle erhvervsdrivende fonde, uanset regnskabsklasse.

Alternativ placering tilladt i noter

Lovens udgangspunkt er, at begge redegørelser præsenteres i ledelsesberetningen, men loven tillader som et alternativ, at redegørelserne kan præsenteres i noter i årsregnskabet. Hvis redegørelserne vælges præsenteret i noter, vil redegørelserne være omfattet af revisionspligt, da årsregnskaber for erhvervsdrivende fonde, uanset størrelse og regnskabsklasse, altid er omfattet af revisionspligt.

Mulighed for offentliggørelse på fondens hjemmeside

Som alternativ kan redegørelserne i stedet offentliggøres på fondens hjemmeside. Det skal oplyses i ledelsesberetningen eller i noter i årsregnskabet, hvis fonden har valgt at offentliggøre en eller begge redegørelser på fondens hjemmeside. URL-adressen, hvor redegørelsen er offentliggjort, skal oplyses i tilknytning til oplysningen i ledelsesberetningen eller noter.

Bekendtgørelse

Der stilles endvidere en række yderligere formaliakrav ved offentliggørelse af redegørelserne på fondens hjemmeside. For yderligere uddybning af disse krav henvises til bekendtgørelse nr. 1088 af 31. maj 2021 om offentliggørelse af en række redegørelser efter loven.

Redegørelse for god fondsledelse

Alle bestyrelser i erhvervsdrivende fonde skal udarbejde og offentliggøre en redegørelse for, hvordan de forholder sig til anbefalingerne for god fondsledelse, udarbejdet af Komitéen for god Fondsledelse.

Selve udarbejdelsen af redegørelsen for god fondsledelse er reguleret i lov om erhvervsdrivende fonde § 60. Det årlige rapporteringskrav er reguleret i lovens § 77 a.

Lovgiver har vurderet et særligt behov for offentlighed om ledelsen i erhvervsdrivende fonde. Indførelsen af kravet for erhvervsdrivende fonde er inspireret af det tilsvarende oplysningskrav for børsnoterede virksomheder i § 107 b om redegørelse for virksomhedsledelse. Bestemmelsen er dog tilpasset de særlige forhold for de erhvervsdrivende fonde. Bl.a. er det forudsat, at alle fonde, uanset størrelse og regnskabsklasse, er underkastet det samme kodeks for god fondsledelse.

Det er Erhvervsstyrelsens opfattelse, at rapporteringskravet i § 77 a kræver, at fondens ledelse skal afrapportere på samtlige anbefalinger, uanset om fonden følger anbefalingen eller ikke. Der er således, uanset lovens lovbetragtninger om rapportering efter et "følg eller forklar" princip, efter styrelsens opfattelse krav om, at rapporteringen i ledelsesberetningen forholder sig til samtlige anbefalinger. Hvis fonden således fraviger en anbefaling, skal bestyrelsen redegøre for grundene hertil og for, hvordan man i stedet har indrettet sig.

Redegørelsen for god fondsledelse skal præsenteres samlet og skal omhandle situationen i regnskabsåret.

Anbefalingerne for god fondsledelse

Komitéen for god Fondsledelse har i 2020 offentliggjort et opdateret sæt af anbefalinger for god fondsledelse, der kan findes på hjemmesiden god-fondsledelse.dk/anbefalinger. Formålet med Anbefalingerne for god Fondsledelse er at bidrage til, at ledelsen varetager fondens formål og interesser og forvalter fonden i overensstemmelse med god skik for ledelse af erhvervsdrivende fonde.

Som vi ser det

Rapporteringskravet om god fondsledelse i § 77 a skal i henhold til lovbetragtningerne ske på grundlag af det såkaldte "følg eller forklar" princip.

Det indebærer efter EY's opfattelse, at erhvervsdrivende fonde burde kunne nøjes med at rapportere om de anbefalinger, som fondens ledelse har valgt ikke at følge. I tilknytning til de anbefalinger, der ikke følges, skal fondens ledelse så angive, hvordan de i stedet har valgt at indrette sig.

Erhvervsstyrelsen er imidlertid af den opfattelse, at der altid skal afrapporteres på samtlige anbefalinger, uanset om de følges eller ikke følges. Efter

EY's opfattelse tilføjer det næppe nogen værdi specifikt at anføre, at en anbefaling følges fremfor en rapportering, der alene dækker fravigelser.

EKSEMPEL

Eksempel på redegørelse for god fondsledelse i ledelsesberetningen

Redegørelse for god Fondsledelse

Fondens bestyrelse søger til stadighed at sikre, at fondens ledelse og kontrolsystemer er effektive, hensigtsmæssige og velfungerende.

En række interne politikker og procedurer er vedtaget og vedligeholdes løbende med henblik på at sikre en hensigtsmæssig og passende styring af fonden og fondens koncern.

Komitéen for god Fondsledelse offentliggjorde i juni 2020 opdaterede Anbefalinger for god Fondsledelse.

Det overordnede mål med Anbefalingerne for god Fondsledelse er at bidrage til, at bestyrelsen varetager fondens formål og interesser, og forvalter fonden i overensstemmelse med god skik for ledelse af erhvervsdrivende fonde.

Bestyrelsen ønsker at sikre, at fondens aktivitets- og uddelingsformål fremmes mest muligt, og at direktionen og øvrige medarbejdere i den daglige drift alene varetager fondens interesser.

Bestyrelsen varetager endvidere fondens interesser i forhold til fondens dattervirksomheder, blandt andet ved udøvelsen af aktivt ejerskab i disse.

Bestyrelsen ønsker gennem kompetent og professionel ledelse af fonden at sikre stifters vilje, fondens vedtægt og den til enhver tid gældende lovgivning.

Anbefalingerne medvirker til gennemsigtighed og åbenhed om bestyrelsens arbejde og bidrager til at sikre grundlaget for god ledelse af erhvervsdrivende fonde,

Der er 17 anbefalinger. Anbefalingerne for god Fondsledelse fra juni 2020 kan rekvireres på Komitéen for god Fondsledelses hjemmeside https://godfondsledelse.dk/sites/default/files/media/anbefalinger_for_god_fondsledelse_1.pdf.

EKSEMPEL 🔍

Eksempel på afrapportering efter § 77 a

Anbefaling	Fonden følger	Fonden forklarer		Ikke relevant
		Hvorfor	Hvordan	
1. Åbenhed og kommunikation				
1.1. Det anbefales, at bestyrelsen vedtager principper for ekstern kommunikation, som imødekommer behovet for åbenhed og interessenternes behov og mulighed for at opnå relevant opdateret information om fondens forhold				
2. Bestyrelsens opgaver og ansvar				
2.1 Overordnede opgaver og ansvar				
2.1.1 Det anbefales, at bestyrelsen med henblik på at sikre den erhvervsdrivende fonds virke i overensstemmelse med fondens formål og interesser mindst en gang årligt tager stilling til fondens overordnede strategi og uddelingspolitik med udgangspunkt i vedtægten.				

§ 77 b

Redegørelse for fondens uddelingspolitik

Erhvervsdrivende fonde skal ligeledes i ledelsesberetningen præsentere en redegørelse for fondens uddelingspolitik. Bestemmelsen har til hensigt at styrke offentlighedens indsigt i de erhvervsdrivende fondes uddelinger.

Der er udstedt en redegørelsesbekendtgørelse, der tillader offentliggørelse af redegørelsen for uddelingspolitik og årets uddelinger på fondens hjemmeside. Der er stramme formelle krav, som kræves ved offentliggørelse af redegørelser på fondens hjemmeside, hvilket kræver særlig opmærksomhed.

Redegørelsen for uddelingspolitikken skal indeholde en eventuel udarbejdet strategi samt retningslinjer og mål, som bestyrelsen følger ved uddelinger fra fonden. Uddelingspolitikken kan i henhold til lovbemærkningerne ikke være en afskrift af vedtægten, men skal være en uddybning af, hvordan fonden konkret forholder sig til spørgsmålet om uddelinger m.v.

Årets uddelinger i hovedkategorier

Erhvervsdrivende fonde skal som en del af redegørelsen for fondens uddelingspolitik oplyse, hvilke hovedkategorier bestyrelsen i regnskabsåret har foretaget uddelinger til og størrelsen af uddelingerne til de enkelte hovedkategorier, medmindre bestyrelsen har indarbejdet legatarfortegnelsen i årsrapporten. Det er bestyrelsen, der fastlægger, hvilke hovedkategorier der vil være relevante at opdele uddelingerne i.

Hvis der i en erhvervsdrivende fonds vedtægt er angivet flere uddelingsformål, skal der som minimum være en hovedkategori for hvert af uddelingsformålene. Hvis uddelingsformålet er meget bredt formuleret, eksempelvis

støtte af almenvelgørende formål, skal der ske en specifikation af uddelingsformålet i hovedkategorier.

Der bør så vidt muligt være kontinuitet i de angivne hovedkategorier i årsrapporterne, så det er muligt for regnskabsbrugerne at sammenligne uddelingerne m.v. over en flerårig periode.

Typiske hovedkategorier kunne være uddelinger til sociale formål, forskning, kultur og uddelinger til stifterfamilien. Opdelingen vil dog altid afhænge af den konkrete fonds forhold, herunder ikke mindst fondens vedtægt.

EKSEMPEL

Eksempel på redegørelse for fondens uddelingspolitik og årets uddelinger

Fondens uddelingspolitik

Fondens uddelingspolitik er forankret i vedtægterne, senest opdateret #. Fondens bestyrelse har på grundlag af vedtægterne fastlagt en uddelingspolitik, som kan opdeles i følgende tre kategorier:

- ▶ Uddelinger til studerende inden for bæredygtigt byggeri, hvad enten der er tale om erhvervs- eller universitetsuddannelser. Uddelingen kan gives både i form af samlede projektprogrammer eller individuelle stipendier.
- ▶ Uddelinger til virksomheder som beskæftiger sig inden for bæredygtigt byggeri og afholder omkostninger til forskning og udvikling inden for disse områder.
- ▶ Uddelinger til sociale og almennyttige formål.

Fondens uddelinger besluttet på fire årlige bestyrelsesmøder, som efter vedtægterne afholdes den første fredag i hvert kvartal. Af disse bestyrelsesmøder udgør mødet for marts ligeledes fondens årsmøde, hvor årsrapporten behandles.

På årsmødet fastsættes endvidere en uddelingsramme for det kommende år, hvor uddelinger for ovenstående 3 kategorier skal kunne indeholdes i. 75 % af årets uddelinger skal, jf. vedtægterne, dog gå til formål inden for bæredygtigt byggeri, som udgøres af henholdsvis kategori 1 og 2.

Alle ansøgninger modtages og behandles af fondens sekretær, som sikrer, at disse er i overensstemmelse med fondens uddelingsformål. Ansøgninger i overensstemmelse hermed medtages og behandles på næstkommende bestyrelsesmøde. Bestyrelsen beslutter derefter kvartalets uddelinger og sikrer i den forbindelse, at fondens midler anvendes forsvarligt og i overensstemmelse med vedtægterne.

Uddelinger til studerende og virksomheder inden for bæredygtigt byggeri

Fonden søger aktivt at støtte såvel studerende som virksomheder inden for bæredygtigt byggeri.

Bæredygtigt byggeri defineres som byggeri med fokus på lavenergi. Miljørigtighed og fokus på at renovere frem for at opføre nyt herunder fokus på energianvendelse og ressourceeffektivitet.

Fonden behandler ansøgninger til støtte inden for såvel individuelle stipendier til studerende, som til større uddelinger til specifikke forsknings- og udviklingsprojekter inden for bæredygtighed både på uddannelsesinstitutionerne og i virksomhederne.

Uddelinger til sociale og almennyttige formål

Fonden har et højt fokus på samfundsansvar og søger ligeledes i den forbindelse at yde støtte til sociale og almennyttige formål. Formålene kan spænde bredt, og fonden har i de forgangne år foretaget uddelinger til såvel kunstneriske, kulturelle, videnskabelige, undervisningsmæssige og humanitære formål.

Årets uddelinger

Årets uddelinger på 1.250 t.kr. for 20#5 fordeler sig således på de tre hovedkategorier:

Uddelinger i t.kr.	20#5	20#4	20#3	20#2	20#1
Uddelinger til studerende inden for bæredygtigt byggeri	325	368	145	118	2
Uddelinger til virksomheder som bekæftiger sig inden for bæredygtigt byggeri	613	195	230	32	36
Uddelinger til sociale og almennyttige formål	<u>312</u>	<u>187</u>	<u>125</u>	<u>50</u>	<u>12</u>
I alt	<u>1.250</u>	<u>750</u>	<u>500</u>	<u>200</u>	<u>50</u>
Antal ansøgere	200	140	100	24	13
Antal bevillinger	100	80	55	20	10
Godkendelse i %	50 %	57 %	55 %	83 %	77 %

For det kommende år forventes bestyrelsen på årsmødet at fastsætte en uddelingsramme på 2.000 t.kr.

44.7

Krav om legatarfortegnelse

Legatarfortegnelse

En legatarfortegnelse over modtagere af uddelinger fra fonden i regnskabsåret skal indberettes til Erhvervsstyrelsen sammen med indberetningen af fondens årsrapport. Legatarfortegnelsen skal i modsætning til udde-

lingspolitikken med opdelingen af uddelingerne i hovedkategorier være helt konkret med angivelse af navn m.v. på de enkelte modtagere.

Der er valgfrihed mellem, om fonden ønsker at indarbejde legatarfortegnelsen som en selvstændig note i selve årsrapporten, eller om legatarfortegnelsen udarbejdes og indsendes som et selvstændigt dokument til Erhvervsstyrelsen i forbindelse med indsendelse af årsrapporten.

Selvstændig legatarfortegnelse

Legatarfortegnelsen skal som udgangspunkt alene indberettes til Erhvervsstyrelsen. Der er således ikke krav om, at legatarfortegnelsen skal offentliggøres sammen med årsrapporten eller skal indarbejdes i årsrapporten. Hvis legatarfortegnelsen alene skal være til fondsmyndigheden, skal legatarfortegnelsen således udarbejdes som et selvstændigt dokument.

Legatarfortegnelsen i årsrapport

Hvis legatarfortegnelsen indarbejdes som en integreret del af årsrapporten, vil oplysningerne blive offentliggjort sammen med resten af årsrapporten. Hvis legatarfortegnelsen indarbejdes i årsrapporten, skal bestyrelsen dog fortsat redegøre for sin uddelingspolitik, men skal i så fald ikke nødvendigvis opdele uddelingerne i hovedkategorier.

Krav til legatarfortegnelsen

Uanset placering af legatarfortegnelsen skal den overholde følgende overordnede krav:

- ▶ Fortegnelsen skal indeholde alle uddelinger, som er foretaget i det regnskabsår, som fortegnelsen vedrører. Hvorvidt uddelingen vedrører et eller flere år, beror på, hvorvidt modtager har opnået en ubetinget ret til uddelingen. Uddelinger kan bl.a. bestå i ydelse af lån på favorable vilkår under markedsvilkår, eller ved at fonden stiller garantier eller lignende. I sådanne tilfælde må "begunstigelsen" fra fondens side kapitaliseres, og dette beløb vil i så fald udgøre uddelingen, der skal fremgå af legatarfortegnelsen.
- ▶ Ved betingede uddelinger, hvor overholdelse af formål m.v. løbende skal revurderes og legatar således ikke har en ubetinget ret til en flerårig uddeling, vil uddelingen skulle periodiseres over den respektive årrække.
- ▶ Fortegnelsen skal indeholde angivelse af modtager og beløb. Der er ikke krav om oplysning om, hvorvidt uddelingen er sket som kontant uddeling, ved uddeling af som andre aktiver, herunder ejendomme, eller som indirekte uddelinger i form af favorable lån eller lejeaftaler.
- ▶ Fortegnelsens samlede uddelinger skal kunne afstemmes til årets uddelinger i resultatdisponeringen eller i egenkapitalen.
- ▶ Fortegnelsen skal altid godkendes af bestyrelsen sammen med godkendelse af årsrapporten og skal være påtegnet af samtlige bestyrelsesmedlemmer.

Som vi ser det

Erhvervsdrivende fonde er underlagt at overholde databeskyttelsesforordningen (GDPR) og er ifølge årsregnskabsloven samtidig forpligtet til at indsende en legatarfortegnelse, som skal overholde særlige krav, som bl.a.

omfatter indeholdelse af navn på modtagerne og det beløb, de enkelte personer m.v. har modtaget.

Denne type personoplysninger (såkaldt "almindelige personoplysninger") kan lovligt behandles i denne sammenhæng af de erhvervsdrivende fonde, da behandling er nødvendig for at overholde en retlig forpligtelse i loven, som påhviler fonden (som såkaldt "dataansvarlig"), jf. databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra c.

De erhvervsdrivende fonde skal dog være opmærksomme på, ikke at medtage flere personoplysninger end hvad der er nødvendigt, jf. kravet om dataminimering i databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra c.

Vælger den erhvervsdrivende fond at indsende legatarfortegnelsen som en integreret del af årsrapporten, skal den erhvervsdrivende fond være opmærksom på, at legatarfortegnelsen bliver offentligt tilgængelig. Modsat hvis den erhvervsdrivende fond indsender en selvstændig legatarfortegnelse, vil legatarfortegnelsen blive undtaget af offentlighed og aktindsigt. De erhvervsdrivende fonde skal derfor særligt her være opmærksomme på dataminimering (databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra c), fordi der ikke er en lovbestemt pligt til offentliggørelse af legatarfortegnelsen, men kun er en mulighed for at tilvælge en offentliggørelse.

Ved at integrere legatarfortegnelsen i årsrapporten skal den erhvervsdrivende fond være opmærksom på, at personer (de registrerede) som udgangspunkt ikke kan kræve personoplysningerne slettet. En registreret person vil dog kunne udfordre den erhvervsdrivende fonds valg om at offentliggøre legatarfortegnelsen, herunder vurderingen af om det er "nødvendigt" (dataminimeringskravet) at offentliggøre den, da loven jo netop ikke forpligter til offentliggørelsen.

Hvis den erhvervsdrivende fond ikke sagligt kan argumentere for, at det er nødvendigt at offentliggøre legatarfortegnelsen med årsrapporten, vil det kunne give databeskyttelsesretlige udfordringer, fordi personoplysningerne ikke kan fjernes igen.

De erhvervsdrivende fonde skal endvidere være opmærksomme på, at personer i legatarfortegnelsen skal informeres om behandlingen af personoplysningerne, uanset om legatarfortegnelsen offentliggøres som en integreret del af årsrapporten eller som en selvstændig fortegnelse.

Efter EY's opfattelse er der på nuværende tidspunkt en ikke-afklaret uoverensstemmelse mellem kravene i loven og databeskyttelsesforordningen. Efter EY's opfattelse vil de erhvervsdrivende fonde sjældent kunne argumentere sagligt for, at det er nødvendigt at offentliggøre legatarfortegnelsen og dermed også personoplysningerne.

Det er på denne baggrund EY's opfattelse, at de erhvervsdrivende fonde ikke bør integrere legatarfortegnelsen i årsrapporten, men indsende en selvstændig fortegnelse, som ikke offentliggøres, indtil der er afklaring mellem lovens og databeskyttelsesforeningens regler.

EKSEMPEL

Eksempel på udarbejdelse af separat legatarfortegnelse

Legatarfortegnelse for regnskabsåret 20#1, jf. lov om erhvervsdrivende fonde § 80		
Uddelingstype	t.kr.	Kommentar
Kontante uddelinger		
Person A	100	Kontant
Person B	200	Kontant
Ikke-kontante uddelinger		
Dattervirksomhed X	3.000	Ejendom uddelt til dagsværdi pr. # 20#1
Dattervirksomhed Y	15	Kunst uddelt til dagsværdi pr. # 20#1
Indirekte uddelinger		
Kollegiet A	1.500	Vederlagsfrie lejemål over en 5 årig-periode
Universitet A		Rentefrit stående lån med 10 års løbetid.
	<u>312</u>	Beløbet udgør legatarens rentefordel i den 10-årige periode
Fondens samlede uddelinger for året	<u>5.127</u>	

#-by, den #, 20#2

Den erhvervsdrivende fond ABC

formand

44.8

§ 69, stk. 3

Transaktioner med nærstående parter

Erhvervsdrivende fonde skal give oplysninger om transaktioner med nærstående parter, uanset regnskabsklasse. Oplysningskravet for erhvervsdrivende fonde kan i modsætning til kravene for kapitalsekskaber ikke begrænses til transaktioner, som ikke er indgået på markedsmæssige vilkår.

Definitionen på nærstående parter for erhvervsdrivende fonde følger de normale definitioner. Læs yderligere herom i [afsnit 37.10 Nærstående parter](#).

Bemyndigelse til Erhvervsstyrelsen

Erhvervsstyrelsen er bemyndiget til at fastsætte yderligere krav om oplysninger af andre vederlag eller honorarer, som et medlem af ledelsen, en

administrator eller andre modtager for rådgivning eller administration eller lignende for fonden.

Bekendtgørelse

Erhvervsstyrelsen har udnyttet bemyndigelsen og har udstedt bekendtgørelse nr. 1452 af 15. december 2014 om oplysninger om vederlag m.v., som en administrator modtager fra en erhvervsdrivende fond.

Krav til oplysningerne om nærstående parter

Oplysningerne i noten skal omfatte:

- ▶ Arten af forholdet mellem fonden og de nærtstående parter
- ▶ Informationer om transaktioner og mellemværender, der er nødvendige for en forståelse af forholdets mulige påvirkning af årsregnskabet.

Oplysningerne skal som minimum omfatte:

- ▶ Transaktionernes art og beløbsmæssige størrelse
- ▶ Den beløbsmæssige størrelse af mellemværender og betingelser for disse
- ▶ Årets nedskrivninger af tilgodehavender fra nærtstående parter og den akkumulerede nedskrivning på eksisterende tilgodehavender.

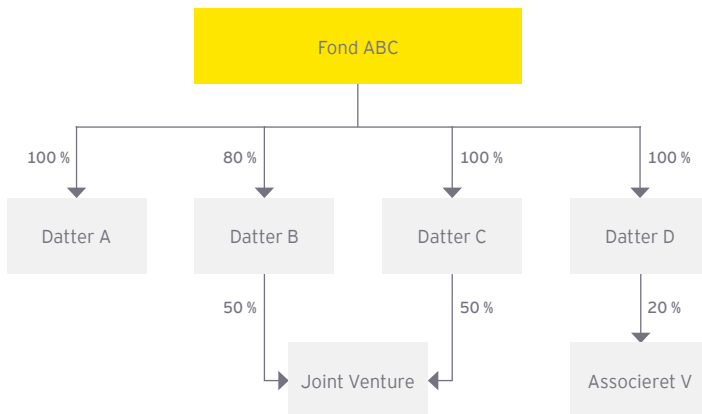
Noterne bør tilpasses transaktionernes omfang og kompleksitet. Endvidere kan noten med fordel kombineres med en talopstilling, hvis dette vurderes at give regnskabslæser en bedre forståelse for transaktionernes indvirkning på årsregnskabet.

Erhvervsstyrelsens anbefaling

Har der ingen transaktioner været mellem fonden eller dens nærtstående parter, er det Erhvervsstyrelsens anbefaling, at dette medtages som oplysning i noten eller alternativt i ledelsesberetningen, selvom loven ikke specifikt stiller krav herom.

EKSEMPEL 🔍

Eksempel på oplysning af transaktioner med nærstående parter
Den erhvervsdrivende fond ABC har følgende kapitalandele, som dermed falder ind under definitionen som nærstående parter:

Endvidere består den erhvervsdrivende fond ABC's nærtstående parter af fondens bestyrelse og eventuelt direktion og administrator.

Den erhvervsdrivende fond ABC har i regnskabsåret haft følgende transaktioner med nærtstående parter:

Nærtstående part	Grundlag for nærtstående part	Indhold af transaktion	20#1
Transaktioner med nærtstående parter			
Datter B	Dattervirksomhed	Renteindtægt (6 % p.a. af stående lån på 10.000 kr.)	600
Datter B	Dattervirksomhed	Kontant donation	1.000
Datter C	Dattervirksomhed	Salg af ejendom til fonden	2.000.000
Datter C	Dattervirksomhed	Kontant donation	200.000
Administrator A	Administrationsaftale	Administrationshonorar fra fonden	50.000
Advokatselskab B	Advokatselskab B ejes af bestyrelsesmedlem C	Advokatbistand	<u>12.500</u>
Totale transaktioner med nærtstående parter			<u><u>2.264.100</u></u>
Mellemværende med nærtstående parter			
Datter B	Dattervirksomhed	Stående lån (ansvarlig lånekapital som forrentes med 6 % p.a.)	10.600
Datter C	Dattervirksomhed	Gæld vedr. salg af ejendom til fonden (forrentes ikke)	2.000.000
Advokatselskab B	Advokatselskab B ejes af bestyrelsesmedlem C	Skyldig advokatbistand (forrentes ikke)	12.500

Fonden har i regnskabsåret ikke haft nedskrivninger på tilgodehaver hos nærtstående parter.

Dog er der i regnskabsåret foretaget en gældskonvertering i Datter A vedrørende fondens tilgodehavende på 5.000 t.kr. Gælden er konverteret til aktiekapital ved tegning af nominelt 500 t.kr. til kurs 1.000.

Fonden har udbetalt vederlag til bestyrelse og eventuelt direktion og administrator. Ledelsesvederlaget er oplyst i note #.

44.9

Krav uanset regnskabsklasse

Vederlag til ledelsen og administrator

Erhvervsdrivende fonde skal, uanset regnskabsklasse, opfylde oplysningskravene i § 98 b, der omhandler ledelsesvederlag, pensionsforpligtelser og særlige incitamentsprogrammer. Særlige incitamentsprogrammer må dog

antages at være sjældent forekomne i erhvervsdrivende fonde. Læs yderligere herom i [afsnit 37.5 Personaleomkostninger og ledelsesvederlag](#).

Erhvervsdrivende fonde skal angive det samlede vederlag for indeværende og foregående år for nuværende og forhenværende medlemmer af ledelsen fordelt på hvert ledelsesorgan.

Vederlaget omfatter både kontante og ikke-kontante samt faste og variable vederlag, såsom løn og gage. Andre fordele, såsom fx fri bil, fri telefon, fri bolig og fri avis, er tillige omfattet. Kravet omfatter herudover pensionsbidrag og fratrædelsesgodtgørelser til den nuværende og tidligere ledelse.

Er der undtagelsesvist fastsat særlige incitamentsprogrammer for fondens ledelse, skal det oplyses, hvilke ydelser programmet omfatter, og hvad der er nødvendigt for at kunne vurdere værdien heraf.

Fonden kan på samme vilkår som kapital­selskaber anvende lempelsen i § 98 b, stk. 3, hvis oplysningerne vil føre til, at der præsenteres beløb for et enkelt medlem af en ledelseskategori og dermed vælge at angive beløbet for den samlede ledelse eller udelade, hvis kun en kategori modtager ledelsesvederlag.

Koncernoplysninger, uanset om der udarbejdes koncernregnskab

Erhvervsdrivende fonde er dog i forhold til kapital­selskaber underlagt yderligere krav:

- ▶ Erhvervsdrivende fonde, som er moderfonde, men som anvender en af undtagelserne for udarbejdelse af koncernregnskab, jf. §§ 110 og 111, skal tillige give oplysninger om det samlede vederlag m.v., som moderfondens ledelse modtager som ledelsesmedlem i andre virksomheder i koncernen, jf. § 69, stk. 2. Reglen gælder også, hvis fonden udeholdes fra konsolideringen, jf. § 114, stk. 2, nr. 4.
- ▶ Erhvervsdrivende fonde, som har en administrator, er ligeledes omfattet af oplysningskravet.

Modtager moderfondens ledelse ledelsesvederlag m.v. fra andre virksomheder i koncernen, skal vederlaget, som minimum, præsenteres på to særskilte linjer:

- ▶ Det samlede ledelsesvederlag m.v., som betales af fonden til fondens ledelse.
- ▶ Det samlede ledelsesvederlag m.v., som betales af andre virksomheder i koncernen til medlemmer af fondens ledelse.

Erhvervsstyrelsens anbefaling

Udbetales der ikke vederlag m.v. til fondens ledelse, er det Erhvervsstyrelsens anbefaling, at dette medtages som oplysning i noten eller alternativt i ledelsesberetningen, selvom loven ikke specifikt stiller krav herom.

Ovenstående krav gælder tillige for vederlag til administrator, dvs. har administrator krav på pensionsbetaling eller særlige bonusordninger, om

end dette er i fonden selv eller i andre virksomheder i koncernen, skal dette tillige oplyses. Særskilt for fastsatte bonusordninger skal der oplyses om, hvilke ordninger bonusserne omfatter, og hvad der er nødvendigt for at kunne vurdere værdien af bonusordningerne.

EKSEMPEL

Eksempel på oplysning af vederlag til ledelsen og administrator

Den erhvervsdrivende fond ABC's ledelse består af to direktører og fire bestyrelsesmedlemmer, herunder en bestyrelsesformand. Vederlag til fondens ledelse udgør:

t.kr.	20#2
Vederlag til bestyrelse	140
Vederlag til direktion	300
Vederlag til fondens administrator	50
Totalt vederlag til ledelse og administrator	490

Direktionen har derudover modtaget ledelsesvederlag fra Datter A og Datter B. Vederlaget udgør 500 t.kr. for 20#2 og 400 t.kr. for 20#1.

44.10

Forbindelse til anden fond eller virksomhed

Fonden skal give noteoplysninger, hvis den ved en vedtægtsbestemmelse eller aftale er knyttet til en ikke-erhvervsdrivende fond, en anden erhvervsdrivende fond eller en anden virksomhed. Bestemmelsen er særligt tiltænkt fonde, som har en tilknytning til en virksomhed, som ikke er en dattervirksomhed eller en associeret virksomhed.

EKSEMPEL

Eksempel på oplysning af forbindelse til anden fond eller virksomhed

Tilknyttet part	Grundlag for tilknytning
Virksomhed A/S	Vedtægtsbestemt væsentlig samhandelsaftale

44.11

Særlige emner relevante for erhvervsdrivende fonde

For erhvervsdrivende fonde er der ud over ovennævnte desuden en række særlige emner, som er relevante. Nedenfor er følgende særlige emner beskrevet:

- ▶ Opdeling i erhvervsmæssige og ikke-erhvervsmæssige aktiviteter
- ▶ Budgettal i årsregnskabet
- ▶ Indregning og måling af grunde og bygninger
- ▶ Førstegangsaflæggelse af årsrapport som erhvervsdrivende fond (overgang).

Opdeling i erhvervsmæssige og ikke-erhvervsmæssige aktiviteter

Tidligere stillede lovens daværende § 19, stk. 3, krav om, at ikke-erhvervsmæssige aktiviteter blev klassificeret særskilt, så det var tydeligt adskilt,

hvilke aktiviteter i balancen og resultatopgørelsen der var henholdsvis erhvervsmæssige og ikke-erhvervsmæssige. Bestemmelsen var især relevant for erhvervsdrivende fonde, som netop kunne have erhvervsmæssige og ikke-erhvervsmæssige aktiviteter.

Erhvervsstyrelsens fastsatte praksis gjorde dog, at de erhvervsdrivende fonde ikke havde pligt til at foretage denne opdeling, selvom det fremgik af den tidligere § 19, stk. 3, som nu er § 19, stk. 4. Bestemmelsen er ikke længere relevant for erhvervsdrivende fonde, men alene for enkeltmandsvirksomheder. Det er dog stadig muligt til en vis grad at foretage en sådan opdeling ifølge lovens almindelige bestemmelser om opstilling, men det er frivilligt og kan i visse tilfælde være vanskeligt.

Hvis en fond eksempelvis både har ejendomme, der udlejes, og ejendomme, der anvendes til museumsaktivitet, kan disse to typer ejendomme præsenteres på separate linjer i balancen. Det er ikke et krav, men det kan være en måde at foretage en opdeling på inden for lovens almindelige bestemmelser.

Budgettal i årsregnskabet

Ved overgangen, til at årsrapporter indberettes digitalt til Erhvervsstyrelsen, er der kommet fokus på, at årsregnskaber for erhvervsdrivende fonde har indeholdt ikke-reviderede budgettal. Som følge af at erhvervsdrivende fonde er underlagt revisionspligt, kan der per definition ikke indgå ikke-reviderede budgettal i årsregnskabet, hvorfor disse skal indgå i ledelsesberetningen, hvis budgettal ønskes medtaget i årsrapporten.

Ledelsesberetningen er udelukkende omfattet af konsistentstjek og er således ikke omfattet af revisionen.

Det skal dog bemærkes, at visse fonde kan være underlagt særlovgivning (fx lov om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet), hvorved fonden kan være forpligtet til at have budgettal i selve årsregnskabet.

Ikke-reviderede budgettal må ikke indgå i årsregnskabet

44.12

Fokusområde i 2021

Indregning og måling af grunde og bygninger

Erhvervsstyrelsen har for regnskabskontrollen i 2021 bl.a. fokus på ejendomsfondes indregning og måling af ejendomme. Det sker som følge af, at Erhvervsstyrelsen har konstateret, at offentlige ejendomsvurderinger har været lagt til grund ved fastlæggelse af dagsværdien af ejendomme, der optages til dagsværdi efter §§ 38 eller 41.

Erhvervsstyrelsen bemærker, at den offentlige ejendomsvurdering ikke anses for at være i overensstemmelse med lovens bestemmelser om fastsættelse af dagsværdi.

Indregning, måling, præsentation og oplysninger om ejendomme målt til dagsværdi i erhvervsdrivende fondes årsrapporter skal følge de normale

bestemmelser i loven. Læs yderligere herom i [kapitel 17 Investeringsejendomme](#).

44.13

Overgang fra ikke-erhvervsdrivende fond til erhvervsdrivende fond, LEF § 124

Førstegangsaflæggelse af årsrapport som erhvervsdrivende fond (overgang)

Ved overgang fra ikke-erhvervsdrivende fond til at være erhvervsdrivende fond efter erhvervsfundslovens § 124 skal fonden som udgangspunkt aflægge årsrapporten som erhvervsdrivende fond første gang i det regnskabsår, hvori datoen for overgangen ligger.

Det vil sige, at hvis fonden følger kalenderåret, og overgangen til erhvervsdrivende fond sker med virkning den 30. september 20#1, vil fondens første årsrapport som erhvervsdrivende fond være årsrapporten for 20#1.

Bekendtgørelse

Er seneste regnskab ikke aflagt efter loven, men efter anden regnskabsregulering, finder bekendtgørelse nr. 319 af 12. april 2011 om overgang til regnskabsaflæggelse efter loven anvendelse.

44.14

Indberetningsregler og -frister

Erhvervsdrivende fonde følger de normale bestemmelser for indberetningsregler og -frister, med undtagelse af de enkelte tilføjelser som er anført i dette kapitel. Læs yderligere herom i [kapitel 40 Indberetningsregler og -frister](#).

Erhvervsdrivende fonde afholder ikke generalforsamling, men et årligt årsregnskabsmøde, hvor bestyrelsen træffer beslutning om godkendelse af årsrapporten og anvendelse af overskud eller dækning af underskud i henhold til den godkendte årsrapport. Efter årsrapportens godkendelse på årsregnskabsmødet, indsendes denne til Erhvervsstyrelsen.

Erhvervsstyrelsen

Analyse af ledelsesvederlag
i erhvervsdrivende fonde i
Danmark

2019

Som fondsmyndighed for erhvervsdrivende fonde har Erhvervsstyrelsen ønsket en analyse af ledelsesvederlaget og øvrige administrationsomkostninger i de erhvervsdrivende fonde. Nærværende analyse er således baseret på en gennemgang af samtlige erhvervsdrivende fondes årsrapporter for 2018 og disses oplysninger om ledelsesvederlag og øvrige relevante regnskabsoplysninger.

Jonas Groes

Partner,
Danish Government and Public Sector Leader, EY

Indhold

1. Sammenfatning	3
2. Indledning	8
3. Baggrund	9
3.1 Erhvervsdrivende fonde i Danmark	9
3.2 Tilsyn med erhvervsdrivende fonde i Danmark	9
4. Tilgang og metode	11
4.1 Datagrundlag, -indsamling og indsamlingsprincipper	11
5. Analysens resultater	13
5.1 Ledelsesvederlag	13
5.2 Ledelse	14
5.3 Størrelse	17
5.4 Fondens aktiviteter	22
5.5 Personale- og administrationsomkostninger	24
5.6 Administrator	25
5.7 Uddelinger	26
6. Opsamling	29
7. Bilag 1: Dataudtræk	30
8. Bilag 2: Forklaring af gennemgående variable	33

1. Sammenfatning

Som fondsmyndighed for erhvervsdrivende fonde har Erhvervsstyrelsen ønsket en analyse af ledelsesvederlaget og øvrige administrationsomkostninger i de erhvervsdrivende fonde. Nærværende analyse er således baseret på en gennemgang af samtlige erhvervsdrivende fondes (ca. 1.344) årsrapporter for 2018 og disses oplysninger om ledelsesvederlag og øvrige relevante regnskabsoplysninger.

Både dataindsamling og analyser er foretaget af EY.

Ledelsesvederlag

Analysen viser, at:

- ▶ 41 % af de erhvervsdrivende fonde ikke udbetaler ledelsesvederlag i 2018, hvilket er flere end i 2017, hvor det var 35 % af de erhvervsdrivende fonde, der ikke udbetalte ledelsesvederlag.
- ▶ de erhvervsdrivende fonde tilsammen udbetalte 471.766.200 kr. i ledelsesvederlag i 2018 mod 358.646.000 kr. i 2017, svarende til en stigning på 32 % fra 2017 til 2018.
- ▶ gennemsnittet af summen af ledelsesvederlagene derimod er faldet fra 721.600 kr. i 2017 til 668.200 kr. i 2018 pr. fond, svarende til et fald på 7 %. Ligeledes er det gennemsnitlige vederlag pr. bestyrelsesmedlem faldet fra 49.300 kr. i 2017 til 47.300 kr. i 2018, svarende til et fald på 4 %.
- ▶ det maksimale samlede ledelsesvederlag, der udbetales til ledelsen i én fond, er 22 mio. kr., og blot 5 % af fondene står for at udbetale hele 52,1 % af det samlede ledelsesvederlag i 2018.
- ▶ i lidt mindre end halvdelen (41,8 %) af de fonde, der udbetaler ledelsesvederlag, er summen af vederlag til bestyrelsen mindre end 150.000 kr. Generelt er der stor forskel på, hvor meget vederlag fondene udbetaler til bestyrelsen, og der tegner sig et billede af, at en mindre andel fonde udbetaler store samlede summer vederlag til bestyrelsen.
- ▶ knap en tredjedel (27,9 %) af de erhvervsdrivende fonde ikke opgiver oplysninger om det samlede vederlag til bestyrelsen i deres årsrapport for 2018.
- ▶ der er 21 fonde (svarende til 1,6 %), der angiver deres ledelsesvederlag i henholdsvis basis- og ekstravederlag. Gennemsnittet af basisvederlag på tværs af bestyrelsesmedlemmer er 248.300 kr., mens gennemsnittet af ekstravederlaget på tværs af bestyrelsesmedlemmer er 163.600 kr.
- ▶ blot 1,1% af fondene oplyser, at have særlige incitamentsprogrammer for ledelsen.

Ledelse

Analysen viser, at:

- ▶ ledelsen i over halvdelen (61,7 %) af de erhvervsdrivende fonde udelukkende udgøres af en bestyrelse. I de resterende 38,3 % af fondene udgøres ledelsen således af både en bestyrelse og en direktion.
- ▶ i de fonde, hvor ledelsen er sammensat af en bestyrelse og en direktion, udbetales der både et højere gennemsnitligt samlet vederlag, et højere gennemsnitligt vederlag pr. bestyrelsesmedlem og de har højere gennemsnitlige administrations- og personaleomkostninger. Det samlede gennemsnitlige ledelsesvederlag er 81.700 kr. større (svarende til 88 %) i fonde, der både har bestyrelse og direktion, end i fonde der kun har en bestyrelse. Ligeså er det gennemsnitlige vederlag pr. bestyrelsesmedlem højere i de fonde, der både har en bestyrelse og en direktion – hvor hvert bestyrelsesmedlem i gennemsnit får 10.000 kr. (svarende til 43 %) mere end bestyrelsesmedlemmerne i fonde uden en direktion.
- ▶ over halvdelen (56,6 %) af de erhvervsdrivende fonde har fem eller flere bestyrelsesmedlemmer. I de fonde, hvor ledelsen udelukkende består af en bestyrelse, er der flest fonde (33,7 %), der har en bestyrelse bestående af fem-syv medlemmer.
- ▶ der ses en klar naturlig sammenhæng mellem antallet af bestyrelsesmedlemmer og fondenes samlede vederlag til bestyrelsen. Derimod ses der ingen entydig sammenhæng, når man ser på det gennemsnitlige vederlag pr. bestyrelsesmedlem, idet de fonde med fire bestyrelsesmedlemmer – en midterkategori – modtager de højeste vederlag pr. bestyrelsesmedlem på 32.800 kr. De resterende kategorier ligger på nogenlunde samme niveau.
- ▶ lidt mere end halvdelen (53,1 %) af de fonde, der har oplyst, at de udbetaler ledelsesvederlag, i gennemsnit udbetaler mindre end 30.000 kr. til hvert bestyrelsesmedlem, mens knap en tredjedel (31,8

%) af fondene i gennemsnit udbetaler mellem 30.000-100.000 kr. til hvert bestyrelsesmedlem. Der er færrest fonde (15,1 %), der udbetaler et ledelsesvederlag større end 100.000 kr. i gennemsnit til hvert bestyrelsesmedlem.

- ▶ 53 % af de erhvervsdrivende fonde, der angiver at udbetale ledelsesvederlag, vælger ikke at oplyse ledelsesvederlaget pr. medlem.
- ▶ det gennemsnitlige ledelsesvederlag til bestyrelsesformænd i 2018 var på 110.665 kr., mens det i 2017 var lidt større på 127.010 kr. (svarende til, at der er sket et fald på 13 %). Det gennemsnitlige vederlag til bestyrelsesnæstformænd i fondene var i 2018 på 107.003 kr., mens det i 2017 var 130.042 kr. (svarende til et fald på 18 %). Det gennemsnitlige vederlag til menige bestyrelsesmedlemmer i fondene var i 2018 på 55.166 kr., hvilket igen er lidt lavere end i 2017, hvor beløbet var på 66.532 kr. (svarende til et fald på 17 %). Overordnet set gælder det altså for alle tre kategorier, at der er sket et fald i det gennemsnitlige vederlag til bestyrelsen fra 2017 til 2018.
- ▶ i knap en tredjedel (30,1 %) af de erhvervsdrivende fonde, der har en direktion, udbetales der ikke vederlag til direktionen.
- ▶ for langt størstedelen (93,5 %) af de fonde, der har en direktion, er der blot én direktør ansat. De resterende fonde har mellem to og seks ansatte i direktionen. Mens der er en naturlig sammenhæng mellem antallet af direktører og det gennemsnitlige samlede vederlag til direktionen, så er det de fonde, der har to direktører, der udbetaler det største gennemsnitligt vederlag til hver direktør – om end det ikke er en stor forskel.
- ▶ af de fonde, der har oplyst, hvor meget de udbetaler i vederlag til direktionen, er der flest fonde (27,9 %), der udbetaler mellem 250.000 og 750.000 kr., og færrest fonde (21,3 %), der udbetaler over 1,5 mio. kr. i gennemsnit til hvert medlem i direktionen.
- ▶ størstedelen af fondene (82,2 %), der udbetaler ledelsesvederlag til direktionen, ikke har oplyst, hvad direktionens vederlag er. Dette skyldes formodentligt, at fonden ikke er forpligtet til at oplyse direktionens vederlag, jf. årsregnskabsloven § 98b, stk. 3.

Størrelse

Analysen viser, at:

- ▶ der er en nogenlunde klar og positiv sammenhæng mellem fondenes egenkapital og det gennemsnitlige samlede vederlag til bestyrelsen og det gennemsnitlige vederlag pr. bestyrelsesmedlem, om end fonde med en egenkapital mellem 500.000-5.000.000 kr. udbetaler et både lavere gennemsnitligt samlet vederlag til bestyrelsen og gennemsnitligt vederlag pr. bestyrelsesmedlem. Ses der bort fra denne kategori, er der en overordnet positiv og stærk sammenhæng mellem egenkapitalen og begge disse variable.
- ▶ bestyrelsesmedlemmer i fonde med en egenkapital på over 1 mia. kr. hver især får et vederlag, der er 30,8 gange større end bestyrelsesmedlemmer i de fonde, der har en egenkapital mellem 0-0,5 mio. kr.
- ▶ i de erhvervsdrivende fonde med en direktion, ses der en klar positiv sammenhæng mellem fondenes egenkapital og det gennemsnitlige samlede vederlag til direktionen og det gennemsnitlige vederlag pr. direktør.
- ▶ direktørerne i fonde med en egenkapital på over 1 mia. kr. desuden hver især får et vederlag, der er 8,1 gange større end direktører i de fonde, der har en egenkapital mellem 0-0,5 mio. kr.
- ▶ de gennemsnitlige administrations- og personaleomkostninger også stiger i takt med, at egenkapitalen øges, om end de fonde med egenkapital mellem 5–50 mio. kr. faktisk har betydeligt større administrations- og personaleomkostninger end de fonde med en egenkapital mellem 50-100 mio. kr.
- ▶ det tyder på, at egenkapitalen har en større indflydelse på størrelsen af vederlaget til bestyrelsen end til direktionen.
- ▶ der overordnet set er en positiv sammenhæng mellem størrelsen på balancesummen og det gennemsnitlige samlede ledelsesvederlag med undtagelse af de fonde, der har en balancesum på mellem 2,5-5 mio. kr., hvor det gennemsnitlige samlede ledelsesvederlag falder. Bortset fra fonde, der har en balancesum i dette interval, stiger det gennemsnitlige ledelsesvederlag altså jo større balancesummen er. Særligt når fondenes balancesum går fra at være mellem 100 mio.-1 mia. kr. til at være over

1 mia. kr. øges det gennemsnitlige samlede vederlag meget, idet det stiger fra 719.500 kr. til 3,9 mio. i gennemsnit, hvilket svarer til en stigning på 442 %.

- ▶ der ses en entydig positiv sammenhæng mellem balancesummen og det gennemsnitlige vederlag pr. bestyrelsesmedlem. Den største stigning i det gennemsnitlige vederlag pr. bestyrelsesmedlem ses, når balancesummen øges fra at være mellem 100 mio.-1 mia. kr. til at være over 1 mia. kr., hvor vederlaget pr. bestyrelsesmedlem øges fra 67.400 kr. til 243.800 kr., svarende til en stigning på 262 %.
- ▶ i 39,5 % af fondene er årets resultat negativt.
- ▶ der er en overordnet positiv sammenhæng mellem årets resultat og det gennemsnitlige vederlag pr. bestyrelsesmedlem for de fonde, hvor årets resultat er positivt. Det gennemsnitlige vederlag pr. bestyrelsesmedlem er dog højere i de fonde, der har et negativt årsresultat end de fonde, der har et årsresultat på op til 1 mio. kr.
- ▶ der er en positiv sammenhæng mellem størrelsen af fondenes resultat for året og deres administrations- og personaleomkostninger for de fonde, hvor årets resultat er positivt. Ligesom med ledelsesvederlaget er de gennemsnitlige administrations- og personaleomkostninger højere i de fonde, hvor årets resultat er negativt, end i de fonde, hvor årets resultat er 0-250.000 kr. Der ses en særlig stor stigning i administrations- og personaleomkostningerne hos fondene, når årets resultat går fra at være mellem 1 mio.-10 mio. kr. til at være over 10 mio. kr. Her ses stigningen at gå fra 5,8-97,6 mio. kr., svarende til en stigning på 1.583 %.

Fondens aktiviteter

Analysen viser, at:

- ▶ størstedelen af fondene (62 %) kun udøver én form for aktivitet, men de resterende 38 % kan klassificeres som udøvende to eller alle tre aktiviteter. Mere end en tredjedel (35,9%) af de erhvervsdrivende fonde udøver udelukkende direkte erhvervsdrift, mens 14,4 % udelukkende er moderfonde og 11,7 % udelukkende udøver ejendomsdrift.
- ▶ de 3,9 % af fondene, der både udøver direkte erhvervsdrift, ejendomsdrift og er en moderfond, har det højeste gennemsnitlige ledelsesvederlag og de næsthøjeste gennemsnitlige vederlag pr. bestyrelsesmedlem.
- ▶ de 15,1 % af fondene, der både udøver direkte erhvervsdrift og er en moderfond, har de højeste gennemsnitlige administrations- og personaleomkostninger på hele 47,7 mio. kr. Det skyldes primært de to største fonde (der har omkostninger på henholdsvis 7,2 mia. kr. og 1,4 mia. kr.). Frasorteres disse to fonde i analysen, er gennemsnittet blot 4,7 mio. kr., der dog stadig er det højeste beløb.
- ▶ de 11,7 % af fondene, hvis aktiviteter udelukkende vedrører ejendomsdrift, har de laveste udgifter, når det gælder det gennemsnitlige samlede ledelsesvederlag og i forhold til administrations- og personaleomkostninger. Dog er der én anden type fonde – de der udelukkende udøver direkte erhvervsdrift – der udbetaler et lavere vederlag pr. bestyrelsesmedlem, om end forskellen ikke er på mere end 1.900 kr. pr. medlem.
- ▶ moderfondene, hvad end deres aktiviteter udelukkende vedrører drift af en dattervirksomhed, eller om de er en moderfond kombineret med ejendoms- og/eller erhvervsdrift, overordnet set er de fonde, der udbetaler mest i ledelsesvederlag. Dette kan sandsynligvis forklares af fondenes størrelse. Moderfondene (og alle kombinationer af aktiviteter, hvor moderfonde indgår) er nemlig også de fonde, der har størst egenkapital.
- ▶ de fire fondsaktivitetstyper, hvori moderfond indgår, ligeledes har fire ud af de fem største administrations- og personaleomkostninger, mens de fonde, der har de laveste gennemsnitlige omkostninger, er de fonde, der udelukkende beskæftiger sig med ejendomsdrift.

Administrations- og personaleomkostninger

Analysen viser, at:

- ▶ de erhvervsdrivende fonde i 2018 samlet set har brugt knap 4 mia. kr. på personale- og administrationsomkostninger, svarende til et gennemsnit på 4,6 mio. kr. på tværs af fondene. Gennemsnittets størrelse er dog i høj grad drevet af de største fonde. Frasorteres de fire fonde, hvis personale- og administrationsomkostninger er større end 100 mio. kr., så falder de gennemsnitlige personale- og administrationsomkostninger til 3,3 mio. kr.

- ▶ der ses en overordnet positiv sammenhæng mellem administrations- og personaleomkostninger og det gennemsnitlige samlede ledelsesvederlag samt mellem personale- og administrationsomkostninger og det gennemsnitlige vederlag pr. bestyrelsesmedlem for de fonde, der har administrations- og personaleomkostninger (om end den procentmæssige stigning mellem kategorierne varierer en del).
- ▶ de erhvervsdrivende fonde, der ikke har nogen administrations- og personaleomkostninger, både har et højere gennemsnitligt samlet ledelsesvederlag og et højere gennemsnitligt vederlag pr. bestyrelsesmedlem end de fonde, der har personale- og administrationsomkostninger mellem 0-0,5 mio. kr.
- ▶ der desuden ses en relativt stor procentvis stigning fra fonde med personale- og administrationsomkostninger mellem 2,5–10 mio. kr. til fonde med personale- og administrationsomkostninger på over 10 mio. kr., idet det gennemsnitlige samlede vederlag stiger med 168 % og gennemsnitlige vederlag pr. bestyrelsesmedlem stiger med 170 %.

Administrator

Analysen viser, at:

- ▶ blot 15,3 % af de erhvervsdrivende fonde angiver at have en administrator.
- ▶ de fonde, der har en administrator, udbetaler højere vederlag pr. bestyrelsesmedlem, svarende til at vederlaget pr. bestyrelsesmedlem stiger med 43 %, hvis fonden har en administrator.
- ▶ de fonde der har en (ekstern) administrator har betydeligt mindre administrations- og personaleomkostninger end de fonde, der ikke har en administrator – svarende til at de gennemsnitlige administrations- og personaleomkostninger stiger med 2.188 % for de fonde, der har ikke en administrator.
- ▶ de fonde, der beskæftiger sig med ejendomsdrift (hvad end det udelukkende er en ejendomsdrift fond eller den udøver ejendomsdrift kombineret med en eller flere af de andre aktiviteter), oftest har en administrator tilknyttet. Derimod er det kun relativt få fonde med direkte erhvervsdrift, der har en administrator.
- ▶ fonde uden direktion oftere anvender administratorer end fonde med en direktion. Med andre ord så har 85,6 % af fondene, der anvender administratorer ikke en direktion.
- ▶ summen af de erhvervsdrivende fondes vederlag til administratorer steg med 27,2 mio. kr. mellem 2017 og 2018. Dette svarer til en stigning på hele 96 %, mens det gennemsnitlige vederlag til administratorer steg med 35.000 kr., svarende til en stigning på 10 %.
- ▶ lidt mere end halvdelen (51,3 %) af de fonde, der angiver at have en administrator, udbetaler mindre end 250.000 kr. til administratoren. Det gennemsnitlige vederlag til administratoren er alligevel på 394.000 kr. i 2018, hvilket betyder, at de resterende 48,7 % af de fonde, der udbetaler vederlag til en administrator, udbetaler langt størstedelen af det samlede vederlag, der udbetales til administratorer. Det største administratorvederlag, der udbetales fra én fond, er på 9.963.961 kr., og blot otte fonde udbetaler administratorvederlag større end 1 mio. kr.
- ▶ der generelt ses en overordnet positiv sammenhæng mellem størrelsen på administrators vederlag og det gennemsnitlige vederlag pr. bestyrelsesmedlem, hvilket betyder, at jo større administrators vederlag er, jo større vederlag udbetaler fondene til bestyrelsesmedlemmerne. Dog gælder denne sammenhæng ikke for kategorien, hvor administrators vederlag er mellem 100.000-250.000 kr. Dette kan forklares af én enkelt fond, der udbetaler et relativt lille vederlag til sin administrator, men udbetaler større vederlag. Hvis denne fond tages ud af analysen er der en klar positiv sammenhæng på tværs af alle kategorierne.

Uddelinger

Analysen viser, at:

- ▶ over halvdelen af de erhvervsdrivende fonde (57,2 %) har angivet, at de ikke har uddelt eller henlagt midler til uddeling. Det betyder således, at knap halvdelen (22,8 %) af de erhvervsdrivende fonde har foretaget uddelinger og/eller har henlagt midler i deres resultatdisponering til uddeling. Tilsammen udgør disse poster i alt 15.746.419 kr. samlet set for alle de erhvervsdrivende fonde.
- ▶ den største andel (11,2 %) af de fonde, der har uddelt/henlagt midler til uddeling, angiver en samlet uddelingssum på mellem 250.000-1.000.000 kr., med en gennemsnitligt uddelingssum på 528.579 kr.

- ▶ der ses en overordnet positiv sammenhæng mellem uddelingsbeløbet og størrelsen af vederlag pr. bestyrelsesmedlem. Sammenhængen ses også mellem uddelingsbeløbet og størrelsen af det gennemsnitlige samlede ledelsesvederlag (hvis man ser bort fra de fonde, der ikke har foretaget uddelinger i indeværende år). Med andre ord viser analysen overordnet, at jo større et beløb fonden har uddelt, jo større vederlag udbetales.
- ▶ det dog ikke er de fonde, som ikke foretager uddelinger, der udbetaler mindst vederlag til bestyrelsen (med et gennemsnitligt samlet vederlag på 239.100 kr. og et gennemsnitligt vederlag på 11.000 kr. pr. bestyrelsesmedlem). Når der ses på administrations- og personaleomkostninger, har de fonde, der ikke uddeler, ligeledes højere administrations- og personaleomkostninger, end de fonde, der uddeler op til 250.000 kr., men den overordnede sammenhæng er knap så entydig.

2. Indledning

Erhvervsstyrelsen påser som fondsmyndighed for de erhvervsdrivende fonde, at størrelsen på eventuelle ledelsesvederlag er i overensstemmelse med § 49 i 'Lov om erhvervsdrivende fonde'. Ved dette legalitets-tilsyn vurderes, om ledelsesvederlaget 'er sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang, og hvad der må anses for forsvarligt i forhold til den erhvervsdrivende fonds og i moderfonde koncernens økonomiske stilling', og der tages stilling til eventuelle konsekvenser, såfremt vederlaget findes for højt.

Erhvervsstyrelsen ønsker, som fondsmyndighed for erhvervsdrivende fonde, at få udarbejdet en analyse af ledelsesvederlaget og øvrige administrationsomkostninger i de erhvervsdrivende fonde på baggrund af en undersøgelse af samtlige erhvervsdrivende fondes (ca. 1.344) årsrapporter for 2018 og disses oplysninger om ledelsesvederlag og øvrige relevante regnskabsoplysninger.

Formålet med denne analyse er derfor at vise det overordnede og gennemsnitlige niveau for ledelsesvederlag samt øvrige administrationsomkostninger set i forhold til en række parametre. Analysen vil give både Erhvervsstyrelsen og de erhvervsdrivende fonde samt disses rådgivere bedre mulighed for at benchmarke en given fonds vederlag og øvrige administrationsomkostninger ud fra en række karakteristika om fonden. Dermed bidrager denne rapport som et kvalificeret grundlag for at vurdere samt identificere og forklare eventuelle forskelle og fravigelser. Undersøgelsen kan dermed benyttes af en bred gruppe interessenter, som har interesse i erhvervsdrivende fonde – fx politikere, interesseorganisationer, bidragsydere, professorer og lignende.

Nærværende rapport beskriver arbejdsmetoden og resultaterne af analysen udført af EY i perioden fra oktober 2019 til december 2019.

Rapporten består af en sammenfatning og en hovedrapport.

3. Baggrund

3.1 Erhvervsdrivende fonde i Danmark

Erhvervsdrivende fonde er selvejende institutioner uden en ejerkreds. Fondene ledes af en bestyrelse, som er ansvarlig for at varetage fondens formål og interesser i overensstemmelse med vedtægten og erhvervsfondsloven. For erhvervsdrivende fonde er vedtægten (fundatsen) det centrale dokument, da det er udtryk for stifters vilje og hensigt med fonden. Vedtægten fastlægger fondens formål, ledelsesforhold og uddelinger.

Der findes på nuværende tidspunkt ca. 1.380 erhvervsdrivende fonde i Danmark.

En fond er defineret ved følgende karakteristika:

- ▶ En formue, der er uigenkaldeligt udskilt fra stifterens formue.
- ▶ Et eller flere bestemte formål.
- ▶ Rådighedsbeføjelserne tilkommer en selvstændig ledelse.
- ▶ Fonden kan som sådan erhverve rettigheder og indgå forpligtelser, dvs. at den er et selvstændigt retsobjekt.
- ▶ Ingen fysisk eller juridisk person uden for fonden har ejendomsretten til fondens formue, dvs. at ejendomsretten til fondens formue tilkommer fonden som sådan.
- ▶ Fonde kan være erhvervsdrivende eller ikke-erhvervsdrivende.

Det fremgår af erhvervsfondsloven, hvornår en fond er erhvervsdrivende, og om den eventuelt er undtaget fra loven. En fond er som udgangspunkt erhvervsdrivende, hvis den:

- ▶ Overdrager varer eller yder tjenesteydelser e.l.
- ▶ Sælger eller udlejer fast ejendom.
- ▶ Har bestemmende indflydelse over en erhvervsvirksomhed.

En fond anses ikke for erhvervsdrivende, hvis den virksomhed, fonden udøver eller har bestemmende indflydelse over, er af begrænset omfang eller kun omfatter en uvæsentlig del af fondens samlede formue.

Erhvervsdrivende fonde reguleres af lov om erhvervsdrivende fonde og er underlagt tilsyn af Erhvervsstyrelsen.

3.2 Tilsyn med erhvervsdrivende fonde i Danmark

Som fondsmyndighed for de erhvervsdrivende fonde har Erhvervsstyrelsen til opgave at føre tilsyn og kontrol med, at de erhvervsdrivende fonde administreres forsvarligt i overensstemmelse med fondens formål og erhvervsfondsloven, og at ledelsen varetager fondens interesse. Erhvervsstyrelsens tilsyn er et såkaldt legalitetstilsyn. Styrelsen skal derfor ikke foretage en vurdering af fondenes almindelige forretningsmæssige dispositioner.

Styrelsen foretager også af egen drift en risikobaseret og temabaseret kontrol af de erhvervsdrivende fonde. Kontrollen indebærer en gennemgang af den enkelte fonds årsrapport, vedtægt og registrerede oplysninger.

De erhvervsdrivende fonde er reguleret ved lov nr. 712/2014 om erhvervsdrivende fonde. Oprindeligt blev loven indført i 1985, men blev moderniseret med ikrafttrædelse den 1. januar 2015. Siden da har erhvervsdrivende fonde været forpligtet til at tage stilling til 'Anbefalinger for god fondsledelse' samt øget åbenhed i forhold til ledelse, vederlag og uddelinger.

Lov om erhvervsdrivende fonde fastsætter i § 49: "Vederlag til medlemmer af ledelsen må ikke overstige, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang, og hvad der må anses for forsvarligt i forhold til den erhvervsdrivende fonds og i moderfonde koncernens økonomiske stilling."

Bestyrelsens vederlag skal altså afspejle arbejdet i fonden samt de pligter og ansvar, der følger med hvervet. Vederlaget for bestyrelsesarbejdet skal afvejes i forhold til fondens formål, størrelse og aktiviteter samt bestyrelsens tidsforbrug og aktiviteter i forbindelse med bestyrelsesarbejdet og eventuelt, hvorvidt bestyrelsesmedlemmer får vederlæggelse for andre hverv i fondens datterselskaber i koncernen. Et bestyrelsesmedlems honorar for professionel rådgivning, fx som advokat for fonden, skal konteres særskilt på normal vis og ikke indgå som en del af bestyrelsesvederlaget. Samtidig er det vigtigt, at vederlag og andre honorarer konteres i den juridiske person, hvor arbejdet er udført og ikke bliver "samlet" i fonden. Bestemmelsen om vederlag omfatter også direktionens vederlag, der heller ikke må overstige, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang, samt hvad der er forsvarligt i forhold til fondens og en evt. koncerns økonomiske stilling.

Fondsmyndigheden har mulighed for at nedsætte vederlaget til bestyrelsen, men ikke til direktionen, hvis vederlaget findes for højt, jf. lov om erhvervsdrivende fonde § 49, stk. 2. Dette hænger sammen med, at bestyrelsen i en erhvervsdrivende fond er ansvarlig for, at der ved fastsættelsen af vederlaget til direktionen tages behørigt hensyn til fondens interesser, og at vederlaget derfor er passende i forhold til direktørarbejdets art, omfang, fondens økonomiske forhold m.v.

Denne undersøgelse lægger sig i forlængelse heraf med et ønske om at finde det overordnede samt det gennemsnitlige niveau for ledelsesvederlag og øvrige administrationsomkostninger segmenteret på fondenes størrelse (egenkapital, balance, omsætning m.v.), ledessammensætning, fondens type og aktiviteter (direkte erhvervsdrift, ejendomsdrift, moderfond).

Tidligere har Erhvervsstyrelsen foretaget to stikprøveundersøgelser (i 2012 og 2017), der blandt andet sammenligner ledelsesvederlag i en række tilfældigt udvalgte fonde. Med denne analyse kvalificeres vurderingsgrundlaget yderligere gennem en udtømmende gennemgang af alle erhvervsdrivende fonde (med årsrapport aflagt i 2018) og dermed mere fyldestgørende undersøgelse af ledelsesvederlaget og øvrige administrationsomkostninger. I de to nævnte stikprøveundersøgelser er der anvendt en anden metode end ved denne analyse, og det skal derfor bemærkes, at tallene i denne rapport ikke er direkte sammenlignelige med de to forudgående undersøgelser.

4. Tilgang og metode

4.1 Datagrundlag, -indsamling og indsamlingsprincipper

EY har indledningsvis gennemført en gennemgang af alle erhvervsdrivende fonde (n=1.344) med årsrapport aflagt i 2018. Årsrapporterne er hentet ned fra Det Centrale Virksomhedsregister (datacvr.virk.dk). Alle årsrapporterne er gennemgået manuelt med henblik på at udtrække en række datapunkter¹. Datapunkterne er udvalgt og kvalificeret i samarbejde med Erhvervsstyrelsen. Med udgangspunkt heri har EY udviklet en dataindsamlingskabelon, som har sikret en konsistent dataindsamlingsproces. Dataindsamlingskabelonen og de inkorporerede svarmuligheder er kvalitetssikret af EY's jurister med speciale inden for fondsret, virksomhedsoverdragelser og selskabsret.

Overordnede dataindsamlingsprincipper

- ▶ Vores gennemgang af årsrapporterne viser, at 27 fonde angiver at være under likvidation. Årsrapporterne for disse fonde er mangelfulde i forhold til denne analyses genstandsfelt. De 27 fonde, der er angivet til at være under likvidation, indgår derfor ikke i analyserne nedenfor.
- ▶ Efter gennemgangen af årsrapporterne er data sammenstillet til et samlet datasæt, som herefter har dannet grundlag for analyser af en række krydssammenhænge dataene imellem. De analyser, som har vist resultater af betydning for undersøgelsens fokuspunkter, er behandlet nærmere i rapporten.
- ▶ I de tilfælde, hvor vi ikke har kunnet finde oplysninger om forhold, der ellers er lovpligtige at oplyse – såsom vederlag til ledelsen, i medfør af årsregnskabslovens § 98 b, jf. årsregnskabslovens § 69, stk. 1 – har vi behandlet det pågældende datapunkt som værende lig nul.
- ▶ Af årsregnskabsloven § 29, stk. 2 fremgår det, at virksomheder (og herunder erhvervsdrivende fonde) skal angive administrationsomkostninger (i de funktionsopdelte resultatopgørelser) og personaleomkostninger (i de artsopdelte resultatopgørelser). I nærværende analyse er data fra henholdsvis administrations- og personaleomkostninger slået sammen til en samlet variabel og angiver eventuelle omkostninger (herunder løn, pension og anden social sikring) til ansatte i fonden og derved ikke ledelsesvederlag eller vederlag til administrator.
- ▶ I gennemgangen af fondenes årsrapporter er det tydeligt, at der ikke er overensstemmelse blandt fondene omkring angivelse af henholdsvis administrations- og/eller personaleomkostninger ved aflægelse af årsrapport. Det er ikke sjældent, at der under personaleomkostninger er angivet præcist det samme beløb som fonden samlet udbetaler i ledelsesvederlag. I disse tilfælde – hvor ledelsesvederlaget tydeligvis er angivet som administrations- eller personaleomkostninger – er det i dataindsamlingen helt konsekvent angivet, at fonden ikke har nogle omkostninger hertil.
- ▶ I de erhvervsdrivende fondes årsrapport kan en eventuel uddelingssum enten angives i uddelingsrammen (som faktiske udførte uddelinger) eller som henlagt til uddeling (og dermed først senere vil blive uddelt). I analysen har vi på tværs af fondene lagt disse variable sammen på, da de tilsammen er et udtryk for de erhvervsdrivende fondes samlede uddelingsaktivitet.
- ▶ Hvis der i årsrapporterne ikke har været angivet et konkret beløb henlagt til uddelinger eller fremgår af uddelingsrammen, er det tolket som om, at fonden ikke uddeler – også selvom de før har foretaget uddelinger eller deres uddelingspolitik står beskrevet i årsrapporten.
- ▶ Nedenfor i analyserne ses det, at kontinuerte variable (dvs. variable, der kan antage mange, og på hinanden kontinuerlige værdier, såsom størrelsen af vederlag, omkostninger m.fl.) angives i kategorier, der defineres ved intervaller. Disse intervaller er ikke opdelt, så de er lige store. Intervallerne er i stedet opdelt induktivt gennem data, dvs. at de er opdelt på baggrund af data, hvor det er tilstræbt, at hver kategori er nogenlunde lige stor. Denne form for induktiv kategorisering er dels valgt for at sikre analysernes styrke, og dels for at vise de grupper, som fondene naturligt fordeler sig ligeligt i, når vi ser på deres forskellige karakteristika (fx vederlag til administrator, ledelsesvederlag m.fl.).

4.1.1 Datakvalitet

Som led i dataindsamlingen er der foretaget en række konsistens- og kvalitetstjek, og i det omfang data umiddelbart har fremstået som potentielt forkerte, er der foretaget relevant opfølgning herpå. I enkelte tilfælde har det ikke været muligt at verificere data, og disse data er derfor udeladt af undersøgelsen. I nogle analyser er det kun relevant at se på en subpopulation (fx kun på de fonde, der udbetaler ledelsesveder-

¹ Se bilag 1 "Dataudtræk"

lag), og antallet af fonde, der indgår i de enkelte delanalyser, kan derfor variere. Derudover skal det bemærkes, at størrelsen på en fonds angivende egenkapital og balance er afhængig af, om den pågældende fond har indregnet kapitalandele i dattervirksomheder til kostpris eller indre værdi. Det har ikke været en del af analysen at undersøge hvilke type regnskabsaflæggelse fonden har anvendt og der er derfor ikke taget højde for dette i analysen, hvorfor resultaterne derfor skal aflæses med det in mente.

5. Analysens resultater

I dette afsnit gennemgås analyseresultaterne. Afsnittet er struktureret, så analysens genstandsfelt, ledelsesvederlag introduceres særskilt først. Derefter gennemgås det, hvordan denne hovedvariable forholder sig til fondenes forskellige karakteristika, fx om og hvordan de hænger sammen med fondenes størrelse, aktiviteter, ledelsesforhold m.v. Det betyder, at ledelsesvederlag i første omgang beskrives relativt deskriptivt og derefter løbende udfoldes nærmere gennem rapporten. Løbende gennem analysen vil læseren også se administrations- og personaleomkostninger gå igen som en variabel, hvor der ses på sammenhængen med fondenes forskellige karakteristika. Denne variabel introduceres dog først særskilt længere nede i analysen, da den primært er interessant at se på løbende i forhold til fondenes vederlag.

5.1 Ledelsesvederlag

Erhvervsdrivende fonde kan vælge at udbetale vederlag til dens bestyrelse og/eller direktion, hvis denne eksisterer. Af årsregnskabsloven § 98 b fremgår det, at fonden skal angive det samlede vederlag m.v. for regnskabsåret samt det foregående regnskabsår til nuværende og forhenværende medlemmer af ledelsen for deres funktion fordelt på hvert ledelsesorgan.

Analysen viser, at 41 % af de erhvervsdrivende fonde ikke udbetaler ledelsesvederlag i 2018, hvilket er flere end i 2017, hvor det var 35 % af de erhvervsdrivende fonde, der ikke udbetalte ledelsesvederlag. I tabel 1 nedenfor behandles de fonde, der oplyser, at de udbetaler ledelsesvederlag.

Tabel 1: Fordeling af det samlede vederlag til ledelsen i 2018 og 2017

	2018	2017
Summen af ledelsesvederlag	471.766,2 t.kr.	358.646,0 t.kr.
Gennemsnitligt ledelsesvederlag	668,2 t.kr.	721,6 t.kr.
Gennemsnitligt bestyrelsesvederlag pr. bestyrelsesmedlem	47,3 t.kr.	49,3 t.kr.

Som det fremgår af tabel 1, udbetalte de erhvervsdrivende fonde tilsammen 471.766.200 kr. i ledelsesvederlag i 2018 mod 358.646.000 kr. i 2017, svarende til en stigning på 32 % fra 2017 til 2018. Gennemsnittet af summen af de udbetalte ledelsesvederlag er derimod faldet fra 721.600 kr. i 2017 til 668.200 kr. i 2018 pr. fond, svarende til et fald på 7 %. Ligeledes er det gennemsnitlige vederlag pr. bestyrelsesmedlem faldet fra 49.300 kr. i 2017 til 47.300 kr. i 2018, svarende til et fald på 4 %.

Det maksimale samlede ledelsesvederlag, der udbetales til ledelsen i én fond, er 22 mio. kr., og blot 5 % af fondene står for at udbetale hele 52,1 % af det samlede ledelsesvederlag i 2018. Frasorteres de fire fonde, der hver især udbetaler vederlag for over 10 mio. kr., falder det gennemsnitlige vederlag på tværs af fondene til 590,3 t.kr.

I tabel 2 nedenfor behandles det samlede vederlag til bestyrelsen.

Tabel 2: Fordeling af det samlede vederlag til bestyrelsen i 2018 og 2017

	2018		2017	
	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)
Samlet vederlag til bestyrelse				
0-50 t.kr.	144	18,6%	91	10,6%
50-150 t.kr.	179	23,2%	124	14,5%
150-500 t.kr.	161	20,8%	106	12,4%
500-1.500 t.kr.	56	7,2%	45	5,3%
Over 1.500 t.kr.	17	2,2%	12	1,4%
Ikke oplyst	216	27,9%	478	55,8%
Total	773	100%	856	100%

Af tabel 2 fremgår det, at i lidt mindre end halvdelen (41,8 %) af de fonde, der udbetaler vederlag til bestyrelsen, er summen af vederlag til bestyrelsen mindre end 150.000 kr. i 2018. Generelt er der stor forskel på, hvor meget vederlag fondene udbetaler til bestyrelsen, og der tegner sig et billede af, at en mindre andel fonde udbetaler store samlede summer vederlag.

Desuden fremgår det af tabel 2, at 27,9 % af fondene ikke opgiver oplysninger om det samlede vederlag til bestyrelsen (på trods af, at dette anbefales i 'Anbefalinger for god fondsledelse')² i deres årsrapport for 2018. Dette kan formodentligt forbindes til årsregnskabslovens § 98 b, stk. 3, hvoraf det fremgår, at fondene kan vælge at angive ledelsesvederlagene samlet for to kategorier eller helt udelades, hvis kun én ledelseskategori modtager vederlag, pension eller særligt incitamentsprogram. I tilslutning til dette er det værd at pointere, at der i 2018 er færre fonde (n = 216), der ikke oplyser summen af vederlag til bestyrelsen end i 2017 (n = 478 fonde).

Tabel 3: Ledelsesvederlag opdelt på basis- og ekstravederlag

Basis- og ekstravederlag	Antal	Andel (%)	Gnsntl. basisvederlag	Gnsntl. ekstravederlag
Ja	21	1,6%	248,3 t.kr.	163,6 t.kr.
Nej	1.296	98,4%		
Total	1.317	100,0%		

I gennemgangen af de erhvervsdrivende fondes årsrapporter har vi identificeret 21 fonde (svarende til 1,6 %), der angiver deres ledelsesvederlag i henholdsvis basis- og ekstravederlag. Gennemsnittet af basisvederlag på tværs af bestyrelsesmedlemmer er 248.300 kr., mens gennemsnittet af ekstravederlaget på tværs af bestyrelsesmedlemmer er 163.600 kr.

Erhvervsdrivende fonde skal desuden angive oplysninger om eventuelle incitamentsprogrammer til alle nuværende og forhenværende registrerede ledelsesmedlemmer i det pågældende og foregående regnskabsår fordelt på hvert ledelsesorgan, jf. årsregnskabsloven § 69.

Tabel 4: Særlige incitamentsprogrammer i fondene

Incitamentsprogrammer i fonden	Antal	Andel (%)
Ja	15	1,1%
Nej	1.302	98,9%
Total	1.317	100,0%

Som det fremgår af tabel 4, har kun 15 fonde (svarende til 1,1 %) angivet at have incitamentsprogrammer for ledelsen. For 11 ud af de 15 fonde vedrører incitamentsprogrammerne kun direktionen.

5.2 Ledelse

Erhvervsdrivende fonde er selvejende institutioner uden en ejerkreds. Fondene ledes af en bestyrelse, som er ansvarlig for at varetage fondens formål og interesser i overensstemmelse med vedtægten og erhvervsfundsloven. Bestyrelsen kan vælge at ansætte en direktion bestående af én eller flere direktører. Dermed kan ledelsen i erhvervsdrivende fonde udgøres af en bestyrelse eller en bestyrelse og en direktion.

Tabel 5: Ledelsestype

Ledelsestype	Antal	Andel (%)	Gnsntl. vederlag 2018 (t.kr.)	Gnsntl. vederlag pr. bestyrelsesmedlem 2018 (t.kr.)	Gnsntl. administrations- og personaleomkostninger 2018 (t.kr.)
Bestyrelse	812	61,7%	104,1	23,2	680,4
Bestyrelse og direktion	505	38,3%	195,8	33,2	24.208,3
Total	1.317	100%	135,3	26,9	9.702,1

Af tabel 5 fremgår det, at ledelsen i over halvdelen (61,7 %) af de erhvervsdrivende fonde udelukkende udgøres af en bestyrelse. I de resterende 38,3 % af fondene udgøres ledelsen således af både en bestyrelse og en direktion. I de fonde, hvor ledelsen er sammensat af en bestyrelse og en direktion, udbetales der både et højere gennemsnitligt samlet vederlag, et højere gennemsnitligt vederlag pr. bestyrelsesmedlem og de har højere gennemsnitlige administrations- og personaleomkostninger. Det samlede gennem-

² Anbefalinger for god fondsledelse er udviklet af Komitéen for god fondsledelse. Anbefalingerne er "soft law", og er dermed mere fleksible end lovgivning (hard law). Mens regulering ved lov typisk beskriver en minimumsstandard, afspejler soft law en højere standard end lovgivningen ved at være udtryk for "best practice". Soft law er endvidere kendetegnet ved en høj grad af frivillighed, hvilket giver anbefalingerne den fleksibilitet, der er nødvendig for, at de erhvervsdrivende fonde kan tilpasse principperne for god ledelse af erhvervsdrivende fonde til de enkelte fondes forhold. Se mere her: <https://godfondsledelse.dk/anbefalinger>

snitlige ledelsesvederlag er 91.700 kr. større (svarende til 88%) i fonde, der både har bestyrelse og direktion end i fonde, der kun har en bestyrelse. Ligeså er det gennemsnitlige vederlag pr. bestyrelsesmedlem højere i de fonde, der både har en bestyrelse og en direktion – hvor hvert bestyrelsesmedlem i gennemsnit får 10.000 kr. (svarende til 43 %) mere end bestyrelsesmedlemmerne i fonde uden en direktion. Dette giver god mening, idet de erhvervsdrivende fonde, der har direktører ansat, typisk er de store fonde, hvor ledelsen er ansvarlige for store summer penge og for hensigtsmæssig forvaltning af dem, mens de fonde uden en direktion typisk er de små fonde, der hverken har ansvar for eller skal forvalte store summer.

Bestyrelsen

Bestyrelsen er en erhvervsdrivende fonds øverste ledelsesorgan. Bestyrelsen skal være selvstændig og uafhængig i forhold til stifter og eventuelle væsentlige gavegivere. Lov om erhvervsdrivende fonde § 37 forskriver, at en erhvervsdrivende fond skal ledes af en bestyrelse bestående af, som minimum, tre medlemmer. Bestyrelsen skal alene varetage fondens formål og interesser, jf. lov om erhvervsdrivende fonde § 38, stk. 1, 1. pkt. Bestemmelsen indeholder herudover en beskrivelse af de opgaver, der påhviler bestyrelsen i erhvervsdrivende fonde. Reglen om bestyrelsens opgaver skal ses i sammenhæng med, at bestyrelsen er ansvarlig for den overordnede ledelse af fonden. Det betyder, at bestyrelsen træffer afgørelse i alle sager af væsentlig betydning for fonden.

Tabel 6: Antal bestyrelsesmedlemmer i fondene

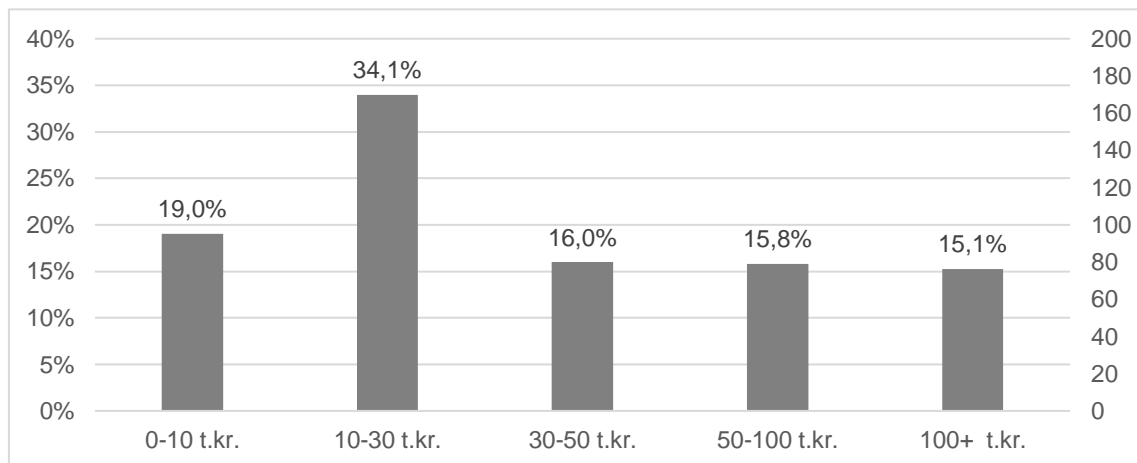
Bestyrelsesmedlemmer	Antal	Andel (%)	Gnsntl. bestyrelsesvederlag 2018 (t.kr.)	Gnsntl. vederlag pr. bestyrelsesmedlem 2018 (t.kr.)	Gnsntl. administrations- og personaleomkostninger 2018 (t.kr.)
3	370	28,1%	164,2	26,6	912,1
4	201	15,3%	273,8	32,8	963,4
5	310	23,5%	361,5	23,5	2.012,5
6	138	10,5%	392,5	23,1	4.652,9
Over 6	298	22,6%	841,8	26,0	36.847,6
Total	1.317	100%	395,8	26,9	9.702,1

Over halvdelen (56,6 %) af de erhvervsdrivende fonde har fem eller flere bestyrelsesmedlemmer. I de fonde, hvor ledelsen udelukkende består af en bestyrelse, er der flest fonde (33,7 %), der har en bestyrelse bestående af fem-syv medlemmer (fremgår dog ikke her af tabel 6).

Der ses en klar naturlig sammenhæng mellem antallet af bestyrelsesmedlemmer og fondenes samlede vederlag til bestyrelsen. Derimod ses der ingen entydig sammenhæng, når man ser på det gennemsnitlige vederlag pr. bestyrelsesmedlem, idet de fonde med 4 bestyrelsesmedlemmer – en midterkategori – modtager de højeste vederlag pr. bestyrelsesmedlem på 32.800 kr. De resterende kategorier ligger på nogenlunde samme niveau med de fonde, der har henholdsvis 3 og 6 bestyrelsesmedlemmer ligger lidt højere.

Af analysen fremgår desuden en naturlig generel positiv sammenhæng mellem antallet af bestyrelsesmedlemmer og det gennemsnitlige samlede vederlag samt administrations- og personaleomkostninger.

Figur 1: Vederlag pr. bestyrelsesmedlem

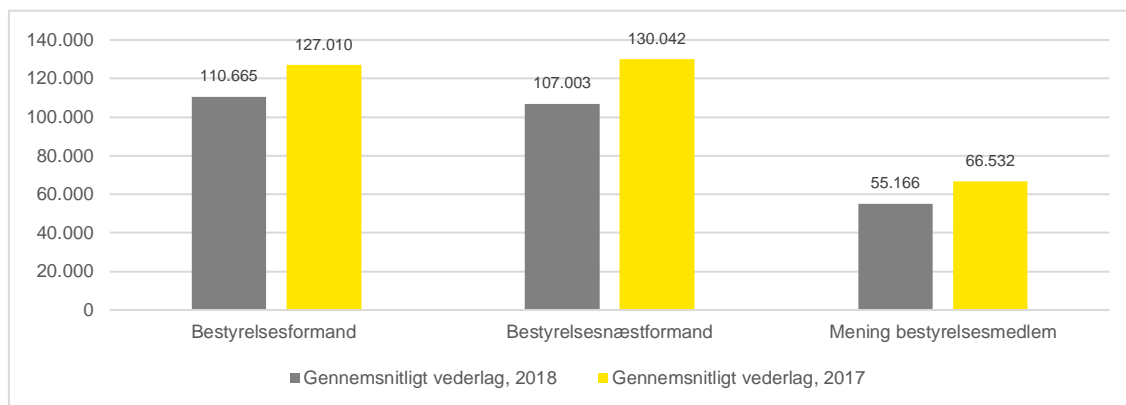

Figur 1 ovenfor viser, at lidt mere end halvdelen (53,1 %) af de fonde, der har oplyst, at de udbetaler ledelsesvederlag, udbetaler i gennemsnit mindre end 30.000 kr. til hvert bestyrelsesmedlem, mens knap en tredjedel (31,8 %) af fondene i gennemsnit udbetaler mellem 30.000–100.000 kr. til hvert bestyrelsesmedlem. Der er færrest fonde (15,1 %), der udbetaler et ledelsesvederlag større end 100.000 kr. i gennemsnit til hvert bestyrelsesmedlem.

På trods af, at der i 'Anbefalinger for god fondsledelse' tilskyndes til, at der i årsrapporten opgives oplysning om det samlede vederlag, som hvert medlem af bestyrelsen og en eventuel direktion modtager fra den pågældende fond, er der 53 % af de erhvervsdrivende fonde, som angiver at udbetale ledelsesvederlag, der vælger ikke at oplyse ledelsesvederlaget pr. medlem. I Komitéen for god fondsledelses årsberetning for 2018/2019 berettes det desuden, at denne anbefaling er én af de tre anbefalinger, som færrest af de erhvervsdrivende fonde følger³.

Ovenfor ses det gennemsnitlige ledelsesvederlag pr. medlem i bestyrelsen, men bestyrelsen i de erhvervsdrivende fonde kan vælge at udbetale forskellige beløb i ledelsesvederlag til henholdsvis formanden, næstformanden og de menige i bestyrelsen.

Figur 2: Ledelsesvederlag fordelt på bestyrelsesroller

Af figur 2 fremgår det, at det gennemsnitlige ledelsesvederlag til bestyrelsesformænd i 2018 var på 110.665 kr., mens det i 2017 var lidt større på 127.010 kr. (svarende til, at der er sket et fald på 13 %). Det gennemsnitlige vederlag til bestyrelsesnæstformænd i fondene var i 2018 på 107.003 kr., mens det i 2017 var 130.042 kr. (svarende til et fald på 18 %). Det gennemsnitlige vederlag til menige bestyrelsesmedlemmer i fondene var i 2018 på 55.166 kr., hvilket igen er lidt lavere end i 2017, hvor beløbet var på 66.532 kr. (svarende til et fald på 17%). Overordnet set gælder det altså for alle tre kategorier, at der er sket et fald i det gennemsnitlige vederlag fra 2017 til 2018.

Ud over de faste ledelsesvederlag kan det besluttes, at bestyrelsesmedlemmerne kan modtage vederlag for at varetage andre opgaver for fonden – fx advokatbistand.

Tabel 7: Vederlag for opgaver, der ikke vedrører det egentlige bestyrelsesarbejde

Andre vederlag, som bestyrelsen modtager for opgaver	Antal	Andel (%)
Ja	85	6,5%
Nej	1.232	93,5%
Total	1.317	100,0%

Som det fremgår af tabel 7, er det dog ikke særlig et hyppigt forekommende fænomen, at bestyrelsesmedlemmerne modtager andre vederlag for varetagelse af andre opgaver i fonden. Blot 85 (svarende til 6,5 %) af fondene angiver i deres årsrapport, at ledelsen har modtaget vederlag for andre opgaver løst af/på vegne af fonden, men som ikke vedrører det egentlige bestyrelsesarbejde, i forhold til det beskrevne formål/aktivitet.

³ https://godfondsledelse.dk/sites/default/files/media/aarsberetning_final_0.pdf

Direktionen

Bestyrelsen kan vælge at ansætte en direktion bestående af én eller flere direktører. Ansætter bestyrelsen en direktion, udgør bestyrelsen og direktionen som nævnt tilsammen fondens ledelse. Direktionen varetager den daglige ledelse inden for de retningslinjer, bestyrelsen fastlægger, jf. lov om erhvervsdrivende fonde § 42. Anvendelsen af begrebet 'den daglige ledelse' betyder, at dispositioner, der efter fondens forhold er af usædvanlig art eller stor betydning, skal forelægges bestyrelsen. Sådanne dispositioner kan normalt kun foretages efter bemyndigelse fra bestyrelsen. I sagens natur vil det variere fra fond til fond, hvad der kan karakteriseres som usædvanligt.

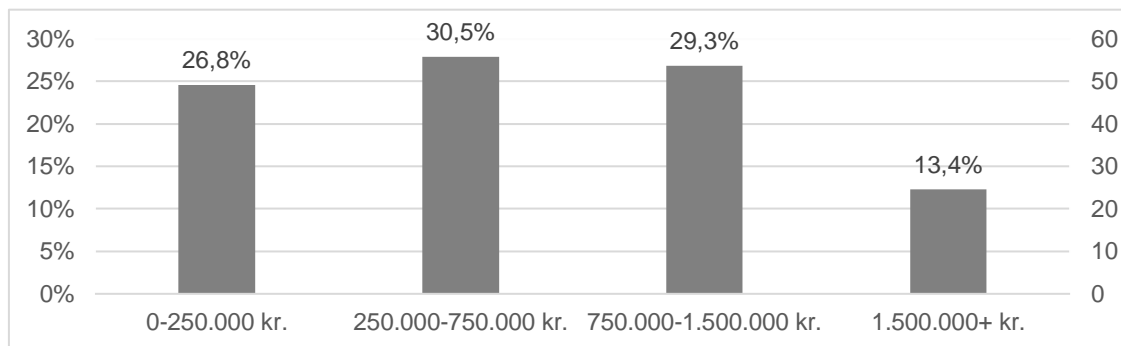
I knap en tredjedel (30,1 %) af de erhvervsdrivende fonde, der har en direktion, udbetales der ikke vederlag til direktionen. I tabel 8 nedenfor behandles udelukkende de fonde, der har valgt at oplyse beløbet af vederlag til direktionen.

Tabel 8: Antal direktører

Direktører	Antal	Andel (%)	Gnsntl. direktionsvederlag 2018 (t.kr.)	Gnsntl. vederlag pr. direktør 2018 (t.kr.)	Gnsntl. administrations- og personaleomkostninger 2018 (t.kr.)
1	348	93,5%	712,7	712,7	29.215
2	22	5,9%	2.381,7	1.190,9	19.012
Over 2	2	0,5%	3.679,5	919,8	702.648
Total	372	100%	932,3	768,4	32.232

For langt størstedelen (93,5 %) af de fonde, der har en direktion, er der blot én direktør ansat. De resterende fonde har mellem to og seks ansatte i direktionen. Mens der er en naturlig sammenhæng mellem antallet af direktører og det gennemsnitlige samlede vederlag til direktionen, så er det de fonde, der har to direktører, der udbetaler det største gennemsnitligt vederlag til hver direktør – om end det ikke er en stor forskel.

Figur 3: Vederlag udbetalt pr. medlem af direktionen

Af de fonde, der har oplyst, hvor meget de udbetaler i vederlag til direktionen, er der flest fonde (30,5 %), der udbetaler mellem 250.000 og 750.000 kr., og færrest fonde (13,4 %), der udbetaler over 1,5 mio. kr. i gennemsnit til hvert medlem i direktionen. Størstedelen af fondene (82,2 %), der udbetaler ledelsesvederlag til direktionen har dog ikke oplyst, hvad direktionens vederlag er. Dette skyldes formodentligt, at fonden ikke er forpligtet til at oplyse direktionens vederlag, jf. årsregnskabsloven § 98b, stk. 3.

5.3 Størrelse

Fondens størrelse angives i denne analyse ud fra fondens bruttofortjeneste, egenkapital, balancesum samt årets resultat. Gennemgående viser analysen, at fondenes størrelse (sammen med fondens aktivitet) er de mest betydningsfulde variable for størrelsen af både det gennemsnitlige samlede ledelsesvederlag, det gennemsnitlige vederlag til bestyrelsen og det gennemsnitlige vederlag pr. bestyrelsesmedlem.

Bruttoresultat

Bruttoresultat defineres som nettoomsætningen fratrukket enten vareforbruget i handelsvirksomheder eller produktionsomkostningerne i en produktionsvirksomhed. Det samme gør sig også gældende for erhvervsdrivende fonde. Bruttoresultatet siger noget om fondenes evne til at tjene penge på den primære drift. Er

bruttoresultatet negativt, har der været større direkte omkostninger end omkostninger forbundet med at sælge fx fondens varer eller tjenesteydelser.

Tabel 9: Fondenes bruttoresultat

Bruttoresultat	Antal	Andel (%)	Gnsntl. vederlag 2018 (t.kr.)	Gnsntl. bestyrelsesvederlag pr. bestyrelsesmedlem 2018 (t.kr.)	Gnsntl. administrations- og personaleomkostninger 2018 (t.kr.)
Negativt	390	29,6%	341,5	31,8	19.275,0
0-250.000	166	12,6%	103,5	12,8	377,9
250.000-1.000.000	189	14,4%	98,4	10,0	368,1
1.000.000-10.000.000	374	28,4%	334,8	21,2	2.417,2
10.000.000 og over	137	10,4%	1.546,8	66,5	30.269,5
Ikke oplyst	61	4,6%	264,9	39,5	1.264,6
Total	1317	100%	395,3	26,4	9.702,1

Af tabel 9 fremgår det, at flest af de erhvervsdrivende fonde (29,6%) har et negativt bruttoresultat i 2018. Der er næstflest af fondene (28,4%), der har et bruttoresultat på mellem 1-10 mio. kr. Da både små og store virksomheder kan have negative bruttoresultater, er der ikke en positiv sammenhæng mellem stigende bruttoresultat og samlet ledelsesvederlag, når man går fra et negativt bruttoresultat til et bruttoresultat på mellem 0 og 250.000 kr. Derfra er der dog en positiv sammenhæng mellem størrelsen af bruttoresultatet og det gennemsnitlige samlede ledelsesvederlag. Samme 'j-kurve'-sammenhæng ses når man ser på det gennemsnitlige vederlag pr. bestyrelsesmedlem og når man ser på de gennemsnitlige administrations- og personaleomkostninger.

Egenkapital

Egenkapitalen er den del af fondenes passiver, som de selv finansierer. Sammen med kort- og langfristede gældsforpligtelser til eksterne parter udgør egenkapitalen således fondenes samlede passiver.

Den gennemsnitlige egenkapital i de danske erhvervsdrivende fonde er på 315,7 mio. kr., men gennemsnittet trækkes kraftigt op af de 2,9 % største fonde med en egenkapital på over 1 mia. kr., der i gennemsnit har 9,3 mia. kr. i egenkapital. Frasorteres disse fonde er gennemsnittet på tværs af fondene i stedet 48,3 mio. kr.

Den største erhvervsdrivende fond (målt udelukkende på egenkapital) har en egenkapital på 124,6 mia. kr., hvilket er 30 % af alle fondenes samlede egenkapital. Udelukkes denne fond fra analysen, påvirkes den gennemsnitlige egenkapital med knap 94,5 mio. kr. fra 315,7 mio. kr. ned til 221,2 mio. kr., hvilket er et fald på 30%.

Tabel 10: Fondenes egenkapital i forhold til vederlaget for bestyrelsen

Egenkapital	Antal	Andel (%)	Gnsntl. bestyrelsesvederlag 2018 (t.kr.)	Gnsntl. bestyrelsesvederlag pr. bestyrelsesmedlem 2018 (t.kr.)	Gnsntl. Administrations- og personaleomkostninger 2018 (t.kr.)
Negativ	22	1,7%	11,2	2,2	1.875,9
0-0,5 mio.kr.	132	10,0%	34,6	8,4	878,5
0,5-5 mio.kr.	378	28,7%	25,3	5,0	1.765,4
5-50 mio.kr.	479	36,4%	72,0	15,9	3.943,7
50-100 mio.kr.	111	8,4%	143,2	34,1	2.261,3
100 mio.-1 mia.kr.	157	11,9%	337,5	72,4	5.381,9
Over 1 mia. kr.	38	2,9%	1.694,4	259,0	236.002,8
Total	1317	100,0%	134,0	26,4	9.702,1

Tabel 10 viser en nogenlunde klar og positiv sammenhæng mellem fondenes egenkapital og såvel det gennemsnitlige samlede vederlag til bestyrelsen og det gennemsnitlige vederlag pr. bestyrelsesmedlem, om end fonde med en egenkapital mellem 500.000-5.000.000 kr. udbetaler et både lavere gennemsnitligt

samlet vederlag til bestyrelsen og gennemsnitligt vederlag pr. bestyrelsesmedlem end fonde med en egenkapital mellem 0-500.000 kr. Derudover ses en overordnet positiv og stærk sammenhæng mellem egenkapitalen og begge disse variable. Bestyrelsesmedlemmer i fonde med en egenkapital på over 1 mia. kr. får desuden hver især et vederlag der er 30,8 gange større end bestyrelsesmedlemmer i de fonde, der har en egenkapital mellem 0-0,5 mio. kr.

Ligesom det gjaldt for den positive sammenhæng mellem egenkapitalens størrelse og det gennemsnitlige vederlag til bestyrelsen, stiger de gennemsnitlige administrations- og personaleomkostninger også i takt med, at egenkapitalen øges. Især mellem den næststørste og største kategori for egenkapital stiger fondenes både gennemsnitlige samlede bestyrelsesvederlag, det gennemsnitlige vederlag pr. bestyrelsesmedlem og de gennemsnitlige administrations- og personaleomkostninger betydeligt.

Tabel 11: Fondenes egenkapital i forhold til vederlaget for direktionen for fonde med en direktion

Egenkapital	Antal	Andel (%)	Gnsntl. direktionsvederlag 2018 (t.kr.)	Gnsntl. direktionsvederlag pr. direktør 2018 (t.kr.)	Gnsntl. Administrations- og personaleomkostninger 2018 (t.kr.)
Negativ	10	2,0%	229,1	229,1	3.459,6
0-0,5 mio.kr.	47	9,3%	303,4	243,9	2.187,9
0,5-5 mio.kr.	147	29,1%	330,8	305,3	3.973,5
5-50 mio.kr.	177	35,0%	427,0	372,7	9.422,7
50 - 100 mio.kr.	35	6,9%	499,5	351,8	4.826,2
100 - 1.000 mio.kr.	61	12,1%	1.212,0	997,9	12.967,6
Over 1 mia. kr.	28	5,5%	2.600,6	1.971,1	316.995,9
Total	505	100,0%	615,8	507,5	24.208,3

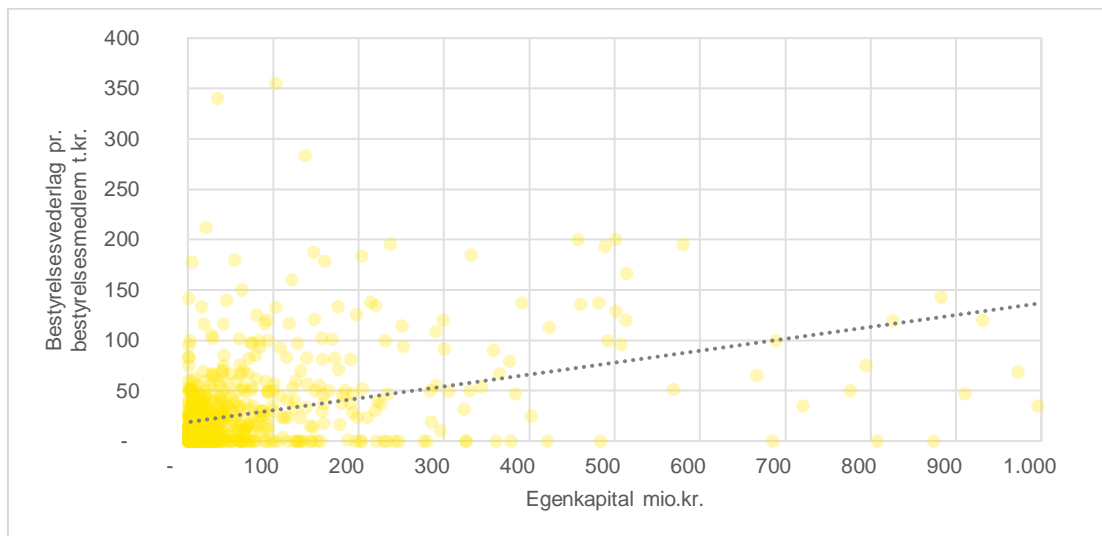
I tabel 11, hvor der fokuseres på de erhvervsdrivende fonde med en direktion og på direktionens vederlag, ses samme positive sammenhæng mellem fondenes egenkapital og såvel det gennemsnitlige samlede vederlag til direktionen og det gennemsnitlige vederlag pr. direktør. Direktørerne i fonde med en egenkapital på over 1 mia. kr. får desuden hver især et vederlag, der er 8,1 gange større end direktører i de fonde, der har en egenkapital mellem 0-0,5 mio. kr.

Ligesom det gjaldt for den positive sammenhæng mellem egenkapitalens størrelse og vederlaget til direktionen, stiger de gennemsnitlige administrations- og personaleomkostninger også i takt med, at egenkapitalen øges, om end de fonde med egenkapital mellem 5-50 mio. kr. faktisk har betydeligt større administrations- og personaleomkostninger end de fonde med en egenkapital mellem 50-100 mio. kr. Især mellem den næststørste og største kategori for egenkapital stiger fondenes gennemsnitlige administrations- og personaleomkostninger betydeligt. Stigningen er fra knap 13 til 317 mio. kr., svarende til en stigning på 2.338 %.

Derudover er det interessant at se på tværs af tabel 10 og 11, idet man her kan sammenligne egenkapitalens sammenhæng med henholdsvis bestyrelsesvederlag og direktionsvederlag med hinanden. Her er det tydeligt, at egenkapitalen har en større indflydelse på størrelsen af vederlaget til bestyrelsen end til direktionen.

I figur 4 nedenfor illustreres sammenhængen mellem de erhvervsdrivende fondes egenkapital og størrelsen af vederlag pr. bestyrelsesmedlem. I figuren fremgår også en tendenslinje, der siger noget om sammenhængen – det vil sige hvor meget vederlaget (pr. bestyrelsesmedlem) har tendens til at stige, når egenkapitalen stiger.

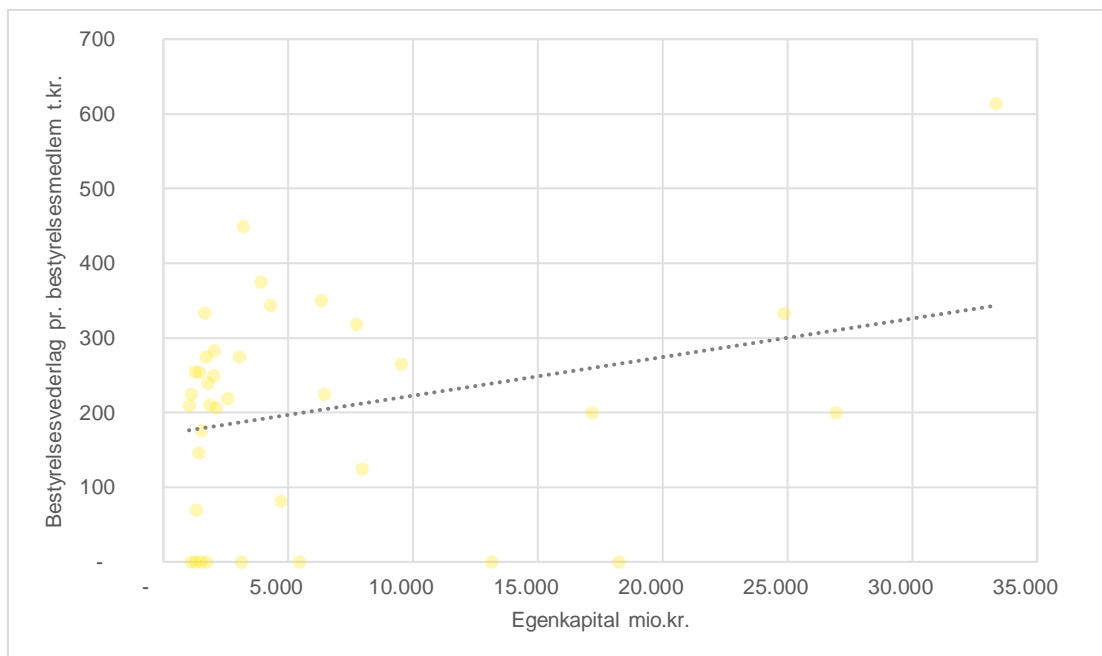
Figur 4: Sammenhæng mellem egenkapital (mio.kr.) og vederlag pr. bestyrelsesmedlem (t.kr.) for de 786 fonde med en egenkapital under 1.000 mio.kr., der udbetaler vederlag

Af figur 4 fremgår det at langt størstedelen af fondene ligger med en egenkapital under 150 mio. kr. og at vederlaget pr. bestyrelsesmedlem oftest er under 100.000 kr. Figuren viser dog også, at der er en del afvigere fra den tendens, der ellers ses for sammenhængen mellem egenkapital og vederlag pr. bestyrelsesmedlem.

I figur 5 nedenfor fokuseres på de største fonde – de erhvervsdrivende fonde, der har en egenkapital på over 1 mia. kr.

Figur 5: Sammenhæng mellem egenkapital (mio.kr.) og vederlag pr. bestyrelsesmedlem (t.kr.) for de 37 fonde med en egenkapital over 1 mio.kr., der udbetaler vederlag

Figur 5 illustrerer sammenhæng mellem egenkapital (mio.kr.) og vederlag pr. bestyrelsesmedlem (t.kr.) for de erhvervsdrivende fonde med en egenkapital over 1.000 mio.kr., der udbetaler vederlag. Den fond med den største egenkapital (på 124.643.000 kr.) er dog frasortet i denne figur, for at kunne vise et mere de-

taljeret billede. Figur 5 viser her, at der ikke ses nogen stærk entydig sammenhæng mellem fondens egenkapital og størrelsen af vederlag pr. bestyrelsesmedlem – og at datagrundlaget er spinkelt at analysere sammenhænge på, når fondenes egenkapital er større end 1 mia. kr.

Balancesum

I et regnskab opgøres fondens balance. Denne består dels af fondens aktiver, og dels af fondens passiver. Aktiverne fortæller, hvordan fonden har placeret sin kapital. Det kan være kapitalandele i et datterselskab, ejendom, driftsmidler, indestående på en bankkonto m.m. Passiverne fortæller, hvordan fonden har finansieret sine aktiver. Det kan enten være egenkapital som gennemgået i ovenstående afsnit, eller det kan være kort- eller langfristet gæld til eksterne kreditorer. Aktiverne og passiverne skal være lige store, og summen af enten passiverne eller aktiverne svarer til balancesummen. Den siger således noget om størrelsen på fonden, hvilke aktiviteter den har, og hvordan disse er finansierede.

Den samlede balancesum er på 467,9 mia. kr., og den gennemsnitlige balancesum i hver fond er på 355,3 mio. kr. Ligesom for egenkapitalen påvirkes dette kraftigt af den største fond, der har en balancesum på 127,8 mia., svarende til 27 % af fondenes samlede balancesum. Ni fonde har en balancesum på over 10 mia. kr. Det vil sige, at relativt få fonde bidrager med langt størstedelen af den samlede balancesum.

Tablet 12: Fondenes balancesum

Balancesum	Antal	Andel (%)	Gnsntl. vederlag 2018 (t.kr.)	Gnsntl. bestyrelsesvederlag pr. bestyrelsesmedlem 2018 (t.kr.)	Gnsntl. administrations- og personaleomkostninger 2018 (t.kr.)
Under 2,5 mio.kr.	231	17,5%	69,6	4,5	408,8
2,5-5 mio.kr.	131	9,9%	178,5	6,7	1.519,5
5-15 mio.kr.	278	21,1%	165,3	7,1	2.239,5
15-50 mio.kr.	292	22,2%	229,5	16,6	3.388,7
50 - 100 mio.kr.	147	11,2%	336,2	27,2	4.041,3
100 mio.-1 mia.kr.	198	15,0%	719,5	67,4	6.453,0
Over 1 mia.kr.	40	3,0%	3.992,4	243,8	225.008,5
Total	1317	100,0%	395,3	26,4	9.702,1

Der er overordnet set en positiv sammenhæng mellem størrelsen på balancesummen og det gennemsnitlige samlede ledelsesvederlag, med undtagelse af de fonde, der har en balancesum på mellem 2,5 og 5 mio. kr., hvor det gennemsnitlige samlede ledelsesvederlag falder. Bortset fra fonde, der har en balancesum i dette interval, stiger det gennemsnitlige ledelsesvederlag altså jo større balancesummen er. Særligt når fondenes balancesum går fra at være mellem 100 mio.–1 mia. kr. til at være over 1 mia. kr. øges det gennemsnitlige samlede vederlag meget, idet det stiger fra 719.500 kr. til 3,9 mio. i gennemsnit, hvilket svarer til en stigning på 442 %.

Der ses en entydig positiv sammenhæng mellem balancesummen og det gennemsnitlige vederlag pr. bestyrelsesmedlem. Ligesom for det gennemsnitlige samlede ledelsesvederlag, ses den største stigning i det gennemsnitlige vederlag pr. bestyrelsesmedlem når balancesummen øges fra at være mellem 100 mio.–1 mia. kr. til at være over 1 mia. kr., hvor vederlaget pr. bestyrelsesmedlem øges fra 67.400 kr. til 243.800 kr., svarende til en stigning på 262 %.

Som for de foregående størrelsesvariable synes der at være den samme, positive sammenhæng mellem balancesummen og de gennemsnitlige administrations- og personaleomkostninger som den sammenhæng, der er mellem balancesummen og det samlede, gennemsnitlige ledelsesvederlag. Når fondene går fra at have en balancesum på under 2,5 mio. kr. til mellem 2,5-5 mio. kr., stiger de gennemsnitlige administrations- og personaleomkostninger fra 408.800 kr. til 1,5 mio. kr., hvilket svarer til en stigning på 267 %. Den største stigning i de gennemsnitlige administrations- og personaleomkostninger forekommer dog, når fondene går fra at have en balancesum mellem 100 mio. -1 mia. kr. til at have en balancesum på over 1 mia. kr. Her ses en stigning i de gennemsnitlige administrations- og personaleomkostninger fra 6,5-225 mio. kr., svarende til en stigning på 3.362 %.

Årets resultat

Årets resultat angiver det samlede resultat af alle fondenes indtægter og omkostninger i regnskabsåret. Hvis årets resultat er negativt, har fonden tabt penge, der enten dækkes af egenkapitalen eller finansieres gennem lån. Hvis årets resultat er positivt, kan beløbet fordeles som uddelinger og/eller en forøgelse af egenkapitalen.

Tabel 13: Årets resultat i fondene

Årets resultat	Antal	Andel (%)	Gnsntl. vederlag 2018 (t.kr.)	Gnsntl. bestyrelsesvederlag pr. bestyrelsesmedlem 2018 (t.kr.)	Gnsntl. administrations- og personaleomkostninger 2018 (t.kr.)
Negativt	520	39,5%	287,2	22,3	2.445,7
0-0,25 mio.kr.	282	21,4%	161,1	8,1	1.807,5
0,25-1 mio.kr.	213	16,2%	209,0	12,2	2.475,9
1-10 mio.kr.	207	15,7%	484,3	34,8	5.794,0
Over 10 mio.kr.	95	7,2%	1.786,7	127,6	97.573,4
Total	1317	100,0%	395,8	26,4	9.702,1

På tværs af alle de erhvervsdrivende fonde er det gennemsnitlige resultat for året på 20,7 mio. kr. I 39,5 % af fondene, hvilket tilmed udgør den klart største procentvise del af alle fondene, er årets resultat negativt.

Tabel 13 viser desuden en overordnet positiv sammenhæng mellem årets resultat og det gennemsnitlige vederlag pr. bestyrelsesmedlem for de fonde, hvor årets resultat er positivt. Det gennemsnitlige vederlag pr. bestyrelsesmedlem er dog højere i de fonde, der har et negativt årsresultat end de fonde, der har et årsresultat på op til 1 mio. kr. Der sker en procentvis stigning på 185 % i vederlag pr. bestyrelsesmedlem, når fondenes årsresultat stiger fra at være mellem 250.000 kr. - 1 mio. kr. til 1 - 10 mio. kr., og igen en stigning på 267 % når fondenes årsresultat stiger fra at være mellem 1 - 10 mio. kr. og til at være over 10 mio. kr.

Overordnet set er der en positiv sammenhæng mellem størrelsen af fondenes resultat for året og deres administrations- og personaleomkostninger for de fonde, hvor årets resultat er positivt. Ligesom med ledelsesvederlaget er de gennemsnitlige administrations- og personaleomkostninger højere i de fonde, hvor årets resultat er negativt, end i de fonde, hvor årets resultat er 0 – 250.000 kr. Der ses en særlig stor stigning i administrations- og personaleomkostningerne hos fondene, når årets resultat går fra at være mellem 1 mio.-10 mio. kr. til at være over 10 mio. kr. Her ses stigningen at gå fra 5,8–97,6 mio. kr., svarende til en stigning på 1.583 %.

5.4 Fondens aktiviteter

Det fremgår af erhvervsfondsloven, hvornår en fond er erhvervsdrivende, og om den eventuelt er undtaget fra loven. En fond er som udgangspunkt erhvervsdrivende, hvis den:

- ▶ Overdrager varer eller yder tjenesteydelser e.l. – nedenfor angivet som 'direkte erhvervsdrift'.
- ▶ Sælger eller udlejer fast ejendom – nedenfor angivet som 'ejendomsdrift'.
- ▶ Har bestemmende indflydelse over en erhvervsvirksomhed – nedenfor angivet som 'moderfond'.

Det er dog muligt, at de erhvervsdrivende fonde udøver aktiviteter, der relaterer sig til en eller flere af de ovennævnte tre muligheder.

Tabel 14: Fondens erhvervsræssige aktiviteter

Fondsaktivitet	Antal	Andel (%)	Gnsntl. vederlag 2018 (t.kr.)	Gnsntl. bestyrelsesvederlag pr. bestyrelsesmedlem 2018 (t.kr.)	Gnsntl. administrations- og personaleomkostninger 2018 (t.kr.)
Direkte erhvervsdrift	473	35,9%	331,6	13,2	4.151,9
Ejendomsdrift	154	11,7%	113,4	15,6	484,4
Moderfond	190	14,4%	635,7	53,3	3.525,0
Direkte erhvervsdrift og ejendomsdrift	227	17,2%	177,6	15,1	1.746,4

Direkte erhvervsdrift og moderfond	199	15,1%	691,3	42,8	47.684,8
Ejendomsdrift og moderfond	23	1,7%	371,3	55,6	705,0
Direkte erhvervsdrift, ejendomsdrift og moderfond	51	3,9%	716,8	57,0	3.285,3
Total	1317	100,0%	395,3	26,4	9.702,1

Størstedelen af fondene (62 %) udøver kun én form for aktivitet, men de resterende 38 % kan klassificeres som udøvende to eller alle tre aktiviteter. Mere end en tredjedel (35,9%) af de erhvervsdrivende fonde udøver udelukkende direkte erhvervsdrift, mens 14,4 % udelukkende er moderfonde og 11,7 % udelukkende udøver ejendomsdrift.

De 3,9 % af fondene, der både udøver direkte erhvervsdrift, ejendomsdrift og er en moderfond, har det højeste gennemsnitlige samlede ledelsesvederlag og det højeste gennemsnitlige vederlag pr. bestyrelsesmedlem.

De 15,1 % af fondene, der både udøver direkte erhvervsdrift og er en moderfond har de højeste gennemsnitlige administrations- og personaleomkostninger på hele 47,7 mio. kr. Det skyldes primært de to største fonde (der har omkostninger på henholdsvis 7,2 mia. kr. og 1,4 mia. kr.). Frasorteres disse to fonde i analysen, er gennemsnittet blot 4,7 mio. kr.

De 11,7 % af fondene, hvis aktiviteter udelukkende vedrører ejendomsdrift, er den kategori af fondene, der samlet lægger sig med de laveste udgifter – både i forhold til det gennemsnitlige samlede ledelsesvederlag og i forhold til administrations- og personaleomkostninger. Dog er der én anden type fonde – de der udelukkende udøver direkte erhvervsdrift – der udbetaler et lavere vederlag pr. bestyrelsesmedlem, om end forskellen ikke er på mere end 1.900 kr. pr. medlem. Det er muligt, at det relativt lave ledelsesvederlag i denne type fonde afspejler, at mange af den slags fondes formål er at udleje en ejendom til en bestemt gruppe af socialt udsatte mennesker eller almennyttige virksomheder på favorable vilkår. Det betyder, at lejeindtægterne er forholdsvist lave, og hvis økonomien skal hænge sammen, kan det derfor ikke forsvares at udbetale store vederlagssummer.

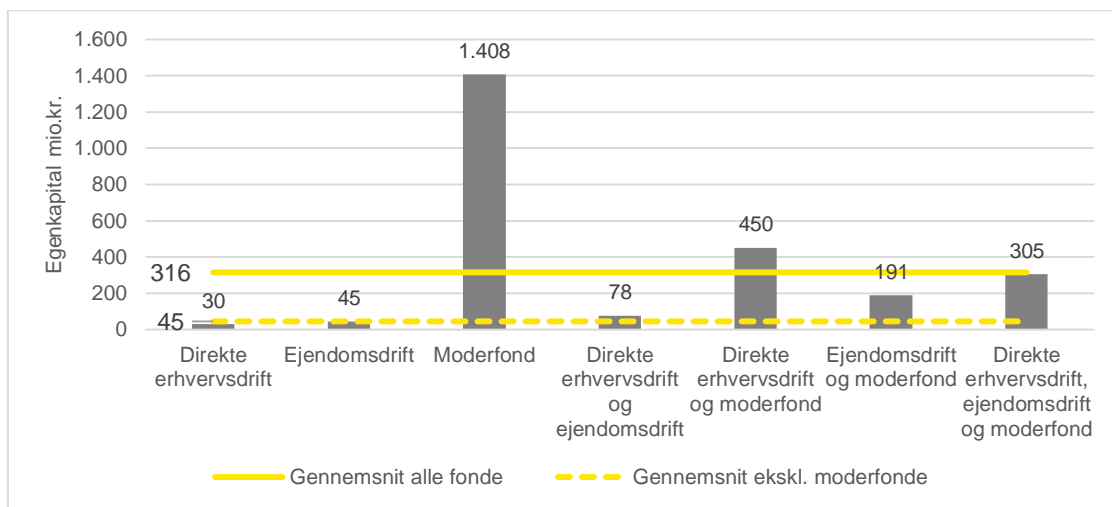
Generelt er moderfondene, hvad end deres aktiviteter udelukkende vedrører drift af en dattervirksomhed, eller om de er en moderfond kombineret med ejendoms- og/eller erhvervsdrift, overordnet set de fonde, der udbetaler mest i ledelsesvederlag. De fire fondsaktivitetstyper, hvori moderfond indgår, har ligeledes fire ud af de fem største administrations- og personaleomkostninger, mens de fonde, der har de laveste gennemsnitlige omkostninger, igen er de fonde, der udelukkende beskæftiger sig med ejendomsdrift. Dette kan sandsynligvis forklares af fondenes størrelse. Af tabel 15 nedenfor fremgår det nemlig, at moderfondene (og alle kombinationer af aktiviteter hvor moderfonde indgår) også er de fonde, der har størst egenkapital.

Tabel 15: Fordelingen af fondenes egenkapital (mio. kr.) efter fondenes erhvervsdrivende aktiviteter

Fondsaktivitet	Negativ	0 - 0,5 mio.kr.	0,5 - 5 mio.kr.	5 - 50 mio.kr.	50 - 150 mio.kr.	Over 150 mio.kr.	Total
Direkte erhvervsdrift	2,3%	16,7%	41,9%	32,1%	5,1%	1,9%	100%
Ejendom	1,9%	3,9%	31,2%	45,5%	10,4%	7,1%	100%
Moderfond	1,6%	4,7%	15,8%	36,3%	16,8%	24,7%	100%
Direkte erhvervsdrift og Ejendom	0,9%	6,6%	25,1%	46,3%	15,0%	6,2%	100%
Direkte erhvervsdrift og Moderfond	1,0%	10,6%	17,6%	31,7%	20,1%	19,1%	100%
Ejendom og Moderfond	0,0%	4,3%	17,4%	21,7%	13,0%	43,5%	100%
Direkte erhvervsdrift, Ejendom og Moderfond	2,0%	2,0%	11,8%	29,4%	19,6%	35,3%	100%
Gennemsnit	1,7%	10,0%	28,7%	36,4%	12,1%	11,2%	100%

Tallene i hver kolonne i tabel 15 kan holdes op mod gennemsnittet (der fremgår for neden). Fx viser tabellen, at 43,5 % af de fonde der både udøver ejendomsdrift og er en moderfond har en egenkapital på over 150 mio. kr., hvorimod gennemsnittet på tværs af alle fondstyperne blot er på 11,2 %. Således er det formentligt fondenes størrelse, der forklarer størrelsen på vederlag i sidste ende. Dette illustreres også tydeligt i figur 8 nedenfor.

Figur 6: Gennemsnitlig egenkapital (mio.kr.) efter fondsaktiviteter

Af figur 6 fremgår det desuden hvor stor forskel der er på egenkapitalen i moderfonde (hvad end det er rene moderfonde eller om de også udfører andre aktiviteter) og de resterende fondstyper. Den gennemsnitlige egenkapital på tværs af alle fondstyper er 316 mio. kr., mens den falder med 85 % ned til 45 mio. kr. hvis moderfonde udelukkes fra analysen.

5.5 Personale- og administrationsomkostninger

Af årsregnskabsloven § 29, stk. 2 fremgår det, at erhvervsdrivende fonde skal angive administrationsomkostninger (i de funktionsopdelte resultatopgørelser) og personaleomkostninger (i de artsopdelte resultatopgørelser). Administrations- og personaleomkostninger udgøres af eventuelle omkostninger (herunder løn, pension og anden social sikring) til ansatte i fonden (og derved ikke ledelsesvederlag eller vederlag til administrator). Sammenhængen mellem fondenes personale- og administrationsomkostninger og deres forskellige karakteristika er behandlet løbende i analysen under de forskellige afsnit. Dette afsnit beskriver derfor udelukkende personale- og administrationsomkostninger adskilt fra de andre forhold.

Tabel 16: Fordeling af personale- og administrationsomkostninger i forhold til ledelsesvederlag

Gennemsnitlige personale- og administrationsomkostninger	4.629 t.kr.			
Summen af personale- og administrationsomkostninger	3.985.469 t.kr.			
Personale- og administrationsomkostninger	Antal	Andel (%)	Gnsntl. samlet vederlag	Gnsntl. bestyrelsesvederlag pr. bestyrelsesmedlem
0	147	17,1%	251,9	33,0
0-0,5 mio.kr.	254	29,5%	131,4	18,5
0,5-2,5 mio.kr.	201	23,3%	396,3	37,3
2,5-10 mio.kr.	168	19,5%	829,3	31,1
Over 10 mio.kr.	91	10,6%	2.220,0	84,0
Total	861	100%	553,6	33,6

De erhvervsdrivende fonde har i 2018 samlet set brugt knap 4 mia. kr. på personale- og administrationsomkostninger, svarende til et gennemsnit på 4,6 mio. kr. på tværs af fondene. Frasorteres de fire fonde, hvis personale- og administrationsomkostninger er større end 100 mio. kr., så falder de gennemsnitlige personale- og administrationsomkostninger til 3,3 mio. kr.

Der ses en overordnet positiv sammenhæng mellem administrations- og personaleomkostninger og det gennemsnitlige samlede ledelsesvederlag samt mellem personale- og administrationsomkostninger og det gennemsnitlige vederlag pr. bestyrelsesmedlem for de fonde, der har administrations- og personaleom-

kostninger (omend den procentmæssige stigning mellem kategorierne varierer en del). De erhvervsdrivende fonde, der ikke har nogen administrations- og personaleomkostninger, har dog både et højere gennemsnitligt samlet ledelsesvederlag og et højere gennemsnitligt vederlag pr. bestyrelsesmedlem end de fonde, der har personale- og administrationsomkostninger mellem 0–0,5 mio. kr. Det er altså igen denne 'j-kurve'-sammenhæng, der ses her.

Der ses desuden en relativt stor procentvis stigning fra fonde med personale- og administrationsomkostninger mellem 2,5–10 mio. kr. til fonde med personale- og administrationsomkostninger på over 10 mio. kr., idet det gennemsnitlige samlede vederlag stiger med 168 % og gennemsnitlige vederlag pr. bestyrelsesmedlem stiger med 170 %.

5.6 Administrator

Af lov om erhvervsdrivende fonde § 43 fremgår det, at bestyrelsen kan træffe aftale med en administrator om udførelse af visse konkrete driftsopgaver. Ledelsen har dog stadig ansvaret for fondens daglige drift, uanset om der er truffet aftale med en administrator. Det præciseres desuden (også i § 43), at en administrator ikke er direktør, og vedkommende ikke kan bestride de opgaver, som en direktør varetager. Bestyrelsen – og/eller direktionen, hvis fonden har en sådan – har ansvaret for ledelsesopgaverne og skal derfor føre kontrol og tilsyn med administratorens udførelse af de administrative opgaver for bestyrelsen.

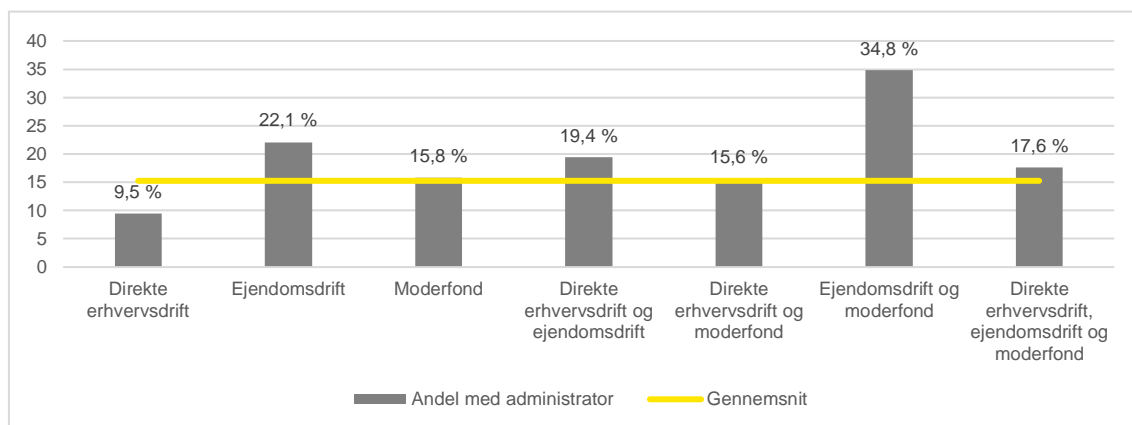
Typisk anvendes en ekstern tredjepart, fondens advokat, et af fondens koncernselskaber eller et af fondens bestyrelsesmedlemmer som administrator.

Tabel 17: Anvendelse af ekstern administrator

Ekstern administrator	Antal	Andel (%)	Gnsntl. administratorvederlag 2018 (t.kr.)	Gnsntl. bestyrelsesvederlag pr. bestyrelsesmedlem 2018 (t.kr.)	Gnsntl. administrations- og personaleomkostninger 2018 (t.kr.)
Ja	201	15,3%	388,5	35,2	496,6
Nej	1116	84,7%		24,7	11.360,1
Total	1317	100,0%		26,4	9.702,1

Tabel 17 viser, at blot 15,3 % af de erhvervsdrivende fonde angiver at have en administrator. De fonde, der angiver at have en administrator, udbetaler betydeligt højere vederlag pr. bestyrelsesmedlem – svarende til at vederlaget pr. medlem stiger med 43 %, hvis fonden har en administrator. Derimod, og som forventet, har de fonde, med en (ekstern) administrator betydeligt mindre administrations- og personaleomkostninger end de fonde, der ikke har en administrator – svarende til de gennemsnitlige administrations- og personaleomkostninger stiger med 2.188 % for de fonde, der har ikke en administrator.

Figur 7: Anvendelse af administrator fordelt på fondene efter fondenes erhvervs-mæssige aktivitet

Ser man på, hvilke(n) type aktivitet(er) de fonde, der har en administrator, oftest udfører, så tegner der sig et billede af, at de fonde, der beskæftiger sig med ejendomsdrift (hvad end det udelukkende er en ejendomsdrift fond eller den udøver ejendomsdrift kombineret med en eller flere af de andre aktiviteter), oftest har en administrator tilknyttet. I disse typer af fonde er det henholdsvis 34,8 %, 22,1 %, 19,4 % og 17,6 %,

der har en administrator modsat et gennemsnit på 14,7 % på tværs af alle fondene. Derimod er det kun relativt få fonde med direkte erhvervsdrift, der har administratorer.

Hvis man derudover ser på fondenes ledelsestype hos de fonde, der anvender administrator (dog ikke fremstillet i tabel her), så tegner der sig et billede af, at fonde uden direktion oftere anvender administratorer end fonde med en direktion. Med andre ord så har 85,6 % af fondene, der anvender administrator ikke en direktion.

Tabel 18: Vederlag til administrator i 2018 og 2017

	2018	2017
Summen af vederlag	55.549 t.kr.	28.381 t.kr.
Gennemsnitligt vederlag	394 t.kr.	359 t.kr.

Af tabel 18 fremgår det, at summen af alle de erhvervsdrivende fondes vederlag til administratorer steg med 27,2 mio. kr. mellem 2017 og 2018. Dette svarer til en stigning på hele 96 %, mens det gennemsnitlige vederlag til administratorer steg med 35.000 kr., svarende til en stigning på 10 %.

Tabel 19: Størrelsen af vederlag til administrator

Administrators vederlag	Antal	Andel (%)	Gnsntl. vederlag 2018 (t.kr.)	Gnsntl. bestyrelsesvederlag pr. bestyrelsesmedlem 2018 (t.kr.)	Gnsntl. administrations- og personaleomkostninger 2018 (t.kr.)
0-50 t.kr.	37	18,6%	127,9	15,3	127,2
50-100 t.kr.	31	15,6%	111,2	31,3	746,8
100-250 t.kr.	34	17,1%	413,9	44,4	322,3
250-600 t.kr.	18	9,1%	391,5	40,4	808,8
Over 600 t.kr.	21	10,6%	418,2	66,2	1.037,3
Ikke oplyst	58	29,2%	223,1	31,9	419,7
Total	199	100%	255,6	35,6	500,0

Lidt mere end halvdelen (51,3 %) af de fonde, der angiver at have en administrator, udbetaler mindre end 250.000 kr. til administratoren. Det gennemsnitlige vederlag til administratoren er alligevel på 394.000 kr. i 2018, hvilket betyder, at de resterende 48,7 % af de fonde, der udbetaler vederlag til en administrator, udbetaler langt størstedelen af det samlede vederlag, der udbetales til administratorer. Det største administratorvederlag, der udbetales fra én fond, er på 9.963.961 kr., og blot otte fonde udbetaler administratorvederlag større end 1 mio. kr.

Generelt ses en overordnet positiv sammenhæng mellem størrelsen på administrators vederlag og det gennemsnitlige vederlag pr. bestyrelsesmedlem, hvilket betyder, at jo større administrators vederlag er, jo større vederlag udbetaler fondene til bestyrelsesmedlemmerne. Af tabel 19 ses det dog umiddelbart, at denne sammenhæng ikke gælder for kategorien, hvor administrators vederlag er mellem 100.000-250.000 kr. Dette kan forklares af én enkelt fond, der udbetaler et relativt lille vederlag til sin administrator, men udbetaler større vederlag. Hvis denne fond tages ud af analysen er der en klar positiv sammenhæng på tværs af alle kategorierne.

5.7 Uddelinger

Afgangen af en erhvervsdrivende fonds midler kan udelukkende finde sted som en uddeling eller en kapitalnedsættelse. Beslutes det at uddele fondens midler, påhviler det bestyrelsen at foretage uddelingen i overensstemmelse med de formål, der står beskrevet i fondens vedtægter. Til uddelingen kan der kun anvendes frie reserver, som i fondens senest godkendte årsregnskab er påført som overført overskud, og reserver, der ikke er bundet i henhold til lov eller vedtægt, med fradrag af overført underskud.

Tabel 20: Fondens midler uddelt/henlagt til uddeling

Uddelinger (t. kr.)	Antal	Andel (%)	Gnsntl. vederlag 2018 (t.kr)	Gnsntl. bestyrelsesvederlag pr. bestyrelsesmedlem 2018 (t.kr.)	Gnsntl. administrations- og personaleomkostninger 2018 (t.kr.)
Ingen uddelinger	753	57,2%	239,1	11,0	3.288,9
Under 100.000	66	5,0%	121,4	18,4	325,1
100.000-250.000	76	5,8%	246,1	16,3	2.759,6
250.000-1 mio.	148	11,2%	273,7	21,7	3.312,2
1 mio.-2 mio.	77	5,8%	488,8	42,3	3.259,2
2 mio. -5 mio.	82	6,2%	365	49,2	3.106,0
Over 5 mio.	115	8,7%	1.676,9	114,6	78.905,2
Total	1317	100,0%	395,3	26,4	9.702,1

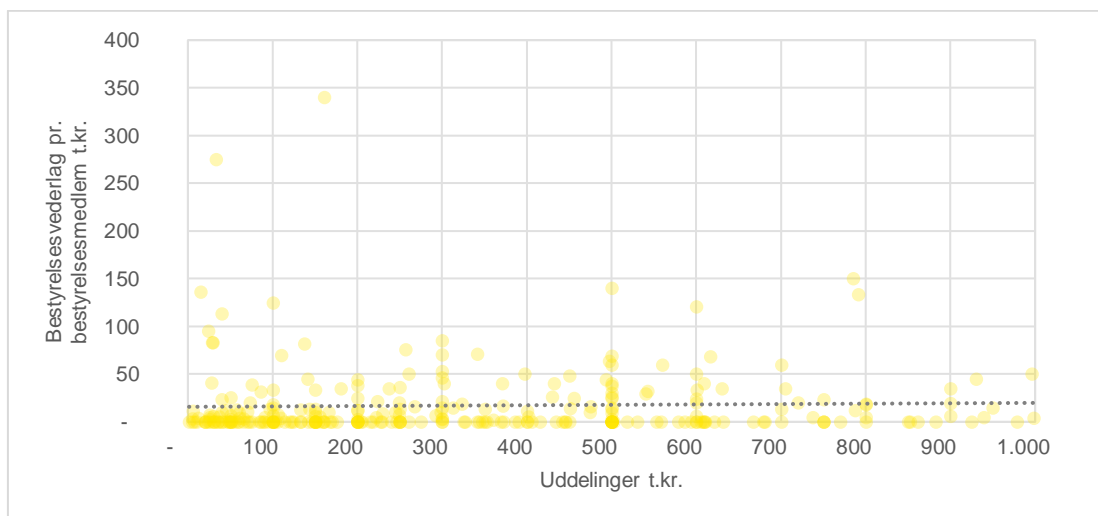
Over halvdelen af de erhvervsdrivende fonde (57,2 %) har angivet, at de ikke har uddelt eller henlagt midler til uddeling. Det betyder således, at knap halvdelen (42,8 %) af de erhvervsdrivende fonde har foretaget uddelinger og/eller har henlagt midler i deres resultatdisponering til uddeling. Tilsammen udgør disse poster i alt 15,8 mia. kr. samlet set for alle de erhvervsdrivende fonde. De fonde, der foretager uddelinger, uddeler i gennemsnit 28,1 mio. kr.

Den største andel (11,2 %) af de fonde, der har uddelt/henlagt midler til uddeling, angiver en samlet uddelingssum på mellem 250.000-1.000.000 kr., med en gennemsnitligt uddelingssum på 528.579 kr.

Man kan argumentere for, at uddelingsaktiviteten siger noget om bestyrelsens tidsforbrug, og derigennem har indflydelse på bestyrelsens vederlag. Der ses da også en overordnet positiv sammenhæng mellem uddelingsbeløbet og størrelsen af vederlag pr. bestyrelsesmedlem. Sammenhængen ses også mellem uddelingsbeløbet og størrelsen af det gennemsnitlige samlede ledelsesvederlag (hvis man ser bort fra de fonde, der ikke har uddelt penge i indeværende år). Med andre ord viser analysen overordnet, at jo større et beløb fonden har uddelt, jo større vederlag udbetales. Dette stemmer godt overens med lovgivningen vedrørende størrelsen af ledelsesvederlag, der i § 49 stadfæster, at bestyrelsens vederlag skal afvejes i forhold til fondens formål, størrelse og aktiviteter samt bestyrelsens tidsforbrug og aktiviteter i forbindelse med bestyrelsesarbejdet m.v.

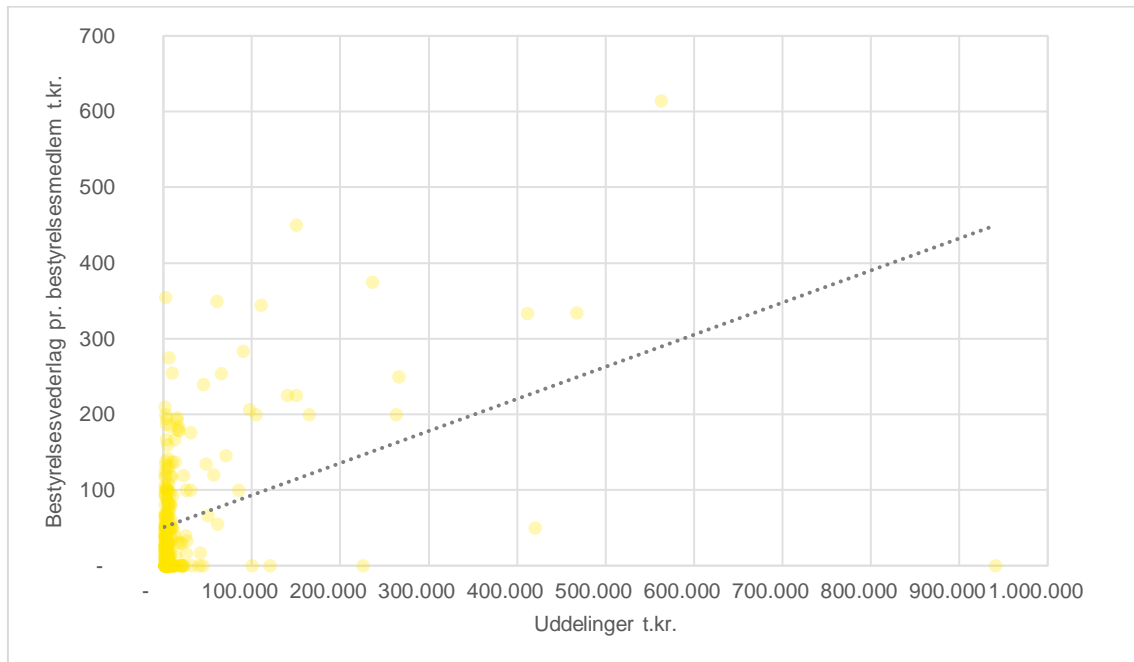
Som nævnt ovenfor er det dog ikke de fonde, som ikke foretager uddelinger, der udbetaler mindst vederlag til bestyrelsen (med et gennemsnitligt samlet vederlag på 239.100 kr. og et gennemsnitligt vederlag på 11.000 kr. pr. bestyrelsesmedlem). Når der ses på administrations- og personaleomkostninger, har de fonde, der ikke foretager uddelinger, ligeledes højere administrations- og personaleomkostninger, end de fonde, der uddeler op til 250.000 kr., men den overordnede sammenhæng er knap så entydig.

Figur 8: Sammenhæng mellem uddelinger (t.kr.) og vederlag pr. bestyrelsesmedlem (t.kr.) for de 290 fonde, der uddeler under 1 mio. kr. og udbetaler vederlag til bestyrelsen

Af figur 8 fremgår det, at de fleste fonde uddeler mindre end 0,5 mio. kr., men at der ikke er nogen stærk sammenhæng med størrelsen på vederlaget pr. bestyrelsesmedlem (illustreret ved den nærmest-vandrette tendenslinje).

Figur 9: Sammenhæng mellem uddelinger (t.kr.) og vederlag pr. bestyrelsesmedlem (t.kr.) for de 270 fonde, der uddeler mellem 1 mio.-100 mio. kr. og udbetaler vederlag til bestyrelsen

Figur 9 illustrerer sammenhængen mellem uddelinger (t.kr.) og fondenes bestyrelsesvederlag pr. bestyrelsesmedlem for de fonde, der uddeler over 1 mio. De tre fonde, der uddeler over 600 mio. hver er her fraserteret for at kunne illustrere sammenhængen mere detaljeret. Sammenholdes figur 8 og 9 ses det af tendenslinjen, at vederlaget pr. bestyrelsesmedlem stiger med en højere faktor når fondene uddeler over 1 mio. kr. end hvis de uddeler under 1 mio. kr. Men det er værd at påpege, at figur 9 også viser, at datagrundlaget for at vurdere sammenhængen for de fonde, der uddeler over 200 mio. er spinkelt, og at man skal passe på med at lægge for meget i en eventuel sammenhæng herover.

6. Opsamling

Lov om erhvervsdrivende fonde fastsætter i § 49, at vederlag til medlemmer af ledelsen ikke må overstige, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang, og hvad der må anses for forsvarligt i forhold til den erhvervsdrivende fonds og i moderfonde koncernens økonomiske stilling. Det vil sige, at ledelsens vederlag skal afspejle ledelsens arbejde i fonden samt de pligter og ansvar, der følger med hvervet. Vederlaget for bestyrelsesarbejdet skal afvejes i forhold til fondens formål, størrelse og aktiviteter samt bestyrelsens tidsforbrug og aktiviteter i forbindelse med bestyrelsesarbejdet.

Gennemgående viser analysen, at det er fondens størrelse, der driver såvel det gennemsnitlige samlede ledelsesvederlag, det gennemsnitlige vederlag til bestyrelsen og det gennemsnitlige vederlag pr. bestyrelsesmedlem. Der ser således en overordnet en positiv sammenhæng mellem ledelsesvederlag – hvad end det er det gennemsnitlige samlede ledelsesvederlag eller det gennemsnitlige vederlag pr. bestyrelsesmedlem – og alle de forhold, der siger noget om fondens størrelse. Derudover ses en stærk sammenhæng med fondens aktivitet(er), idet moderfonde udbetaler betydeligt større ledelsesvederlag og vederlag pr. bestyrelsesmedlem. Som analysen også viser, kan denne sammenhæng dog formodentligt forklares af fondens størrelse, idet moderfonde (og alle kombinationer af fonds-aktivitetstyper, hvori moderfonde indgår) er afgørende større end de andre fonds-aktivitetstyper.

Analysen af fondenes regnskabstal viser også, at man skal passe på med at lægge for meget vægt på de overordnede gennemsnitsbetragtninger i vurderingen, da der i Danmark findes få, men meget store fonde, der trækker gennemsnittene betragteligt i vejret. Det understreger endnu engang, at vurderingen af en fonds ledelsesvederlag skal afvejes ud fra den konkrete fonds kontekst, og derved bidrager analysen ved at vise det sædvanlige ledelsesvederlag set i forhold til hver af de forklarende forhold (ledelsestype, fondens aktiviteter, antal i henholdsvis bestyrelse og direktionen, brug af administrator, hvor meget fonden uddeler, fondens forskellige regnskabstal m.v.).

7. Bilag 1: Dataudtræk

Nedenfor i tabel 18 fremgår en oversigt over de datapunkter, som er udtrukket fra årsrapporterne.

Tabel 21: Datapunkter

Nr.	Datapunkt	Svarmuligheder	Evt. forklaring
1	Fondens navn	-	
2	CVR nr.	-	
3	Fondens aktiviteter	Direkte erhvervsdrift/Ejendomsdrift/Moderfond	
4	Type	Bestyrelse/Bestyrelse og direktion	
5	Antal bestyrelsesmedlemmer	-	
6	Antal direktører	-	
7	Udbetales der vederlag	Ja/Nej	
8	Samlet vederlag 2018	-	
9	Samlet vederlag 2017	-	
10	Hvis moderfond; det samlede vederlag i koncernen i 2018	-	
11	Samlet vederlag til direktionen 2018	-	
12	Samlet vederlag til direktionen 2017	-	
13	Samlet vederlag til bestyrelsen 2018	-	
14	Samlet vederlag til bestyrelsen 2017	-	
15	Vederlag til bestyrelsesformand 2018	-	
16	Vederlag til bestyrelsesformand 2017	-	
17	Vederlag til bestyrelsesnæstformand 2018	-	
18	Vederlag til bestyrelsesnæstformand 2017	-	
19	Vederlag til menigt bestyrelsesmedlem 2018	-	
20	Vederlag til menigt bestyrelsesmedlem 2017	-	
21	Særlige incitamentsprogrammer	Ja/Nej	Hvis aflønningen af nogen i fondens ledelse afhænger af regnskabsmæssige resultater, er der særlige incitamentsprogrammer.
22	Kategori af ledelsesmedlemmer for hvem incitamentsprogrammet gælder?	Bestyrelsen/Direktionen	
23	Opdeling af basis- og ekstravederlag	Ja/Nej	Hvis aflønningen af nogen i ledelsen er opdelt i et fast beløb, som vedkommende altid modtager og så et ekstravederlag for yderligere opgaver, som vedkommende udfører i sin rolle som bestyrelsesmedlem/direktør, er der tale om en opdeling i basis- og ekstravederlag.
24	Basisvederlag 2018	-	
25	Ekstravederlag 2018	-	

Nr.	Datapunkt	Svarmuligheder	Evt. forklaring
26	Administrator	Ja/Nej	Variablen fortæller, om fonden administreres af en ekstern administrator.
27	Pensionsforpligtelser, bonusordninger eller lignende	Ja / Nej	
28	Administrators vederlag i fonden 2018	-	
29	Administrators vederlag i fonden 2017	-	
30	Administrators samlede vederlag for koncernens virksomheder 2018	-	
31	Administrators samlede vederlag for koncernens virksomheder 2017	-	
32	Oplysninger i henhold til erhvervslovens § 60	Ja/Nej	Variablen fortæller, om der i fondens årsrapport fremgår et afsnit, hvor fonden har forholdt sig til eller nævnt erhvervslovens § 60 omkring God fondsledelse.
33	Andre vederlag, som bestyrelsen modtager for opgaver	Ja/Nej	Variablen fortæller, om bestyrelsen modtager vederlag for andre opgaver for fonden, der ikke relaterer sig til det egentlige bestyrelsesarbejde.
34	Nettoomsætning	-	
35	Bruttofortjeneste/bruttotab	-	
36	Personaleomkostninger total	-	Her er det samlede ledelsesvederlag trukket fra, hvis det i noten om personaleomkostninger er fremgået, at ledelsesvederlaget var talt med i personaleomkostningerne. Består af 37-40.
37	Lønninger total	-	
38	Pensioner total	-	
39	Andre omkostninger til social sikring	-	
40	Andre personaleomkostninger	-	
41	Administrationsomkostninger	-	
42	Årets resultat	-	
43	Balancesummen	-	
44	Egenkapital	-	
45	Uddeler fonden	Ja/Nej	Fonden uddeler, hvis der er en uddelingsramme i regnskabet og/eller, der under resultatdisponeringen er henlagt til uddelinger.

Nr.	Datapunkt	Svarmuligheder	Evt. forklaring
46	Henlagt til uddelinger	-	
47	Er fonden under likvidation, under opløsning, opløst eller opløst ved fusion	Ja/Nej	
48	Antal ansatte	-	

8. Bilag 2: Forklaring af gennemgående variable

Nedenstående tabel 19 forklarer de tre variable, der har været særligt hyppigt anvendt i rapporten, og som er kombineret af flere datapunkter. Det gælder for alle tre variable, at de præsenterer tal, der er angivet i t.kr. for år 2018.

Tabel 22: Forklaring af gennemgåede variable

Variabel	Forklaring
Gnsntl. vederlag 2018	Gennemsnittet af det samlede ledelsesvederlag i fondene
Gnsntl. bestyrelsesvederlag	Gennemsnittet af det samlede vederlag til bestyrelsen i fondene
Gnsntl. direktionsvederlag	Gennemsnittet af det samlede vederlag til direktionen i de fonde, der har en direktion
Gnsntl.. vederlag pr. bestyrelsesmedlem 2018	Det gennemsnitlige vederlag udbetalt til bestyrelsen fordelt på bestyrelsesmedlemmer
Gnsntl.. vederlag pr. direktør 2018	Det gennemsnitlige vederlag udbetalt til direktion fordelt på direktører
Gns. administrations- og personaleomkostninger 2018	Gennemsnittet af summen af administrations- og personaleomkostninger i fondene

Indledning

Opslagsværket indeholder lovbekendtgørelse af den gældende erhvervsfundslov, hvor der er taget højde for samtlige ændringer vedtaget til erhvervsfundsloven siden lov nr. 712 af 25. juni 2014.

Til hver paragraf i erhvervsfundsloven er anført tilhørende lovbemærkninger til lovforslag og vedtagne ændringsforslag.

Lovbemærkninger til lovforslagene og bemærkninger til vedtagne tillægsbetænkninger (ændringsforslag) under Folketingets første, anden og tredje behandling af lovforslagene, er gengivet under hver lovparagraf.

De enkelte paragraffer i erhvervsfundsloven vil blive præsenteret og kommenteret på følgende måde:

- 1) Gældende bestemmelse (LBK nr. 984 af 20/09/2019)
- 2) Oprindelig bestemmelse (hvis denne var indarbejdet i den oprindelige lov)
- 3) Kommentarer til den oprindelige bestemmelse
- 4) Lovændring
- 5) Kommentarer til lovændring
- 6) Hvis flere lovændringer er gennemført, gentages pkt. 4 og 5.

Opslagsværket er tiltænkt som et praktisk hjælpværktøj, som kan anvendes til at få et bedre indblik i og en bedre forståelse af indholdet og omfanget af enkeltbestemmelser i loven.

Opslagsværket er en gengivelse og en sammenskrivning af de dokumenter, som ligger på Folketingets hjemmeside www.folketinget.dk og Retsinformations hjemmeside www.retsinformation.dk. EY har ikke foretaget nogen fortolkning eller bearbejdning af de gengivne oplysninger.

Der er ikke foretaget en efterprøvning af, om henvisninger i lovtjekterne er korrekte og fuldstændige. Der kan således være henvisninger i kommentarerne til lovforslagene, som ikke helt er i overensstemmelse med den vedtagne lovtæst, idet der bl.a. kan være gennemført paragrafforskydninger fra lovforslag til den vedtagne lovtæst.

Indhold

Kapitel 1 Lovens anvendelsesområde m.v.	6
§ 1 Definition på erhvervsdrivende fond	6
§ 2 Erhvervsdrift	15
§ 3 Fonde ikke omfattet af loven	20
§ 4 Bemyndigelse til Erhvervsstyrelsen til at afgøre om fond er omfattet af loven	30
§ 5 Erhvervsdrivende fondes navne	31
§ 6 Koncerner	36
§ 7 Skifterettens og Sø- og Handelsrettens beføjelser	38
Kapitel 2 Kommunikation	39
§ 8 Digital kommunikation	39
§ 9 Underskriftskrav ved digital kommunikation	44
§ 10 Underskriftskrav ved digital kommunikation fra andre end Erhvervs- eller Civilstyrelsen	46
Kapitel 3 Anmeldelse, registrering og frister	48
§ 11 Registrering hos Erhvervsstyrelsen	48
§ 12 Registrerings- og anmeldelsesfrist	51
§ 13 Registreringspligt for bestyrelse, direktion og revisor	55
§ 14 Oplysningspligt om omkostninger ved stiftelse eller forhøjelse af grundkapitalen	58
§ 15 Gyldighedskrav til registreringer	59
§ 16 Berigtigelse af fejlbehæftet registrering	61
§ 17 Anmodning om yderligere dokumentationskrav til registrering	63
§ 19 Særlige bestemmelser om registrering	71
§ 20 Fritagelse af oplysninger fra offentligheden	74
§ 21 Sletning af registrering	76
§ 21 a-d Reelle ejere	78
§ 22 Fristberegning for handlinger, der skal gennemføres før begivenhed finder sted	104
§ 23 Fristberegning for handlinger, der skal gennemføres efter begivenhed finder sted	105
Kapitel 4 Fondsmyndighed	107
§ 24 Fondsmyndighed	107
§ 25 Granskning	111
Kapitel 5 Stiftelse	113
§ 26 Stiftere	113
§ 27 Vedtæft	115
§ 28 Omfang og gyldighed af vedtægtsbestemt fortrinsret til uddelinger	120
§ 29 Registrering af stiftelsen	122
§ 30 Bestemmelser for fonde under stiftelse	125

Kapitel 6 Kapital	127
§ 31 Minimumskapital	127
§ 32 Indskud af grundkapital i andre værdier end kontanter	128
§ 33 Krav om vurderingsberetning	130
§ 34 Undtagelse for vurderingsberetning ved indskud af visse aktiver	132
§ 35 Kapitalforhøjelse	136
§ 36 Registreringsfrist ved kapitalforhøjelse	138
Kapitel 7 Ledelse m.v.	139
§ 37 Krav til fondens ledelse	139
§ 38 Bestyrelsens opgaver og ansvar	143
§ 39 Myndighedskrav for ledelsesmedlemmer	146
§ 40 Særligt om stifters repræsentation i bestyrelsen	147
§ 41 Kønsrepræsentation	149
§ 42 Direktionens opgaver	157
§ 43 Administrator	159
§ 44 Ledelsesmedlemmers udtræden	160
§ 45 Fondsmyndighedens afsættelse af umyndige ledelsesmedlemmer	163
§ 46 Fondsmyndighedens afsættelse af direktør ved misligholdelse	166
§ 47 Udpegning af nye bestyrelsesmedlemmer	167
§ 48 Suppleanter	168
§ 49 Aflønning af ledelsesmedlemmer	169
§ 50 Krav om forretningsorden	173
§ 51 Inhabilitet	175
§ 52 Valg af bestyrelsesformand	176
§ 53 Bestyrelsens beslutningsdygtighed	178
§ 54 Revisors deltagelse i bestyrelsesmøder	182
§ 55 Indkaldelse til bestyrelsesmøder	185
§ 56 Skriftlige og elektroniske møder i bestyrelsen	186
§ 57 Tavshedspligt	189
§ 58 Afgivelse af oplysninger til revisor eller granskningsmand	191
§ 59 Årsregnskabsmøde	193
§ 60 anbefalinger for god fondsledelse	195
§ 61 Ekstraordinære dispositioner	199
§ 62 Efterfølgende erhvervelser fra stifter m.v.	202
§ 63 Utilbørlige dispositioner	205
§ 64 Medarbejderrepræsentation	207
§ 65 Underretning om koncernforhold	211
§ 66 Forbud mod spekulationsforretninger vedr. ejerandele i dattervirksomheder	212
§ 67 Kapitaltab	213
§ 68 Repræsentations- og tegningsret	216
Kapitel 8 Revision m.v.	219
§ 69 Revisionspligt	219
§ 70 Fondsmyndighedens mulighed for udpegning af medrevisor	225
§ 71 Revisors beføjelser til at indhente oplysninger	227
§ 72 Registreringspligt ved ændring af revisor	228
§ 73 Revisors kontrol af bestyrelsens pligter	231
§ 74 Fondsmyndighedens krav til revisionen	235
§ 75 Revisors oplysningspligt over for fondsmyndigheden	238

Kapitel 9 Uddelinger og anden kapitalafgang m.v.	239
§ 76 Kapitalafgang	239
§ 77 Uddelinger	241
§ 78 Midler til brug for uddelinger	244
§ 79 Uddelinger i misforhold til fondens midler	249
§ 80 Legatarfortegnelse	251
§ 81 Beslutning om kapitalnedsættelse	253
§ 82 Tilladelse til kapitalnedsættelse - størrelsen af grundkapital i misforhold til vedtægt	256
§ 83 Kapitalnedsættelse ved uddeling af andre værdier end kontanter	258
§ 84 Anmeldelse af kapitalnedsættelse	259
§ 85 Opfordring til kreditorerne	260
§ 86 Gennemførelse af kapitalnedsættelsen	261
§ 87 Uddelinger m.v. til stifter og ledelsesmedlemmer	264
§ 88 Tilbagebetaling	266
Kapitel 10 Vedtægtsændring	268
§ 89 Vedtægtsændring	268
§ 90 Fondsmyndighedens mulighed for at beslutte en vedtægtsændring	272
Kapitel 11 Fusion	273
§ 91 Fusion mellem erhvervsdrivende fonde	273
§ 92 Fælles fusionsredegørelse	278
§ 93 Mellembalance	280
§ 94 Vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling	281
§ 95 Anmeldelse af fusion og indsendelse af dokumenter	283
§ 96 Fondsmyndighedens tilladelse til fusionen	285
§ 97 Fusionens retsvirkningers indtræden	288
§ 98 Retsvirkningen af aftaler indgået før registreringen af en fond, der opstår i en fusion	289
§ 99 Fusion af en erhvervsdrivende fond med dens helejede datterselskab	290
§ 100 Fælles fusionsredegørelse	293
§ 101 Mellembalance	295
§ 102 Vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling	296
§ 103 Anmeldelse af fusion og indsendelse af dokumenter	297
§ 104 Fondsmyndighedens tilladelse til fusionen	298
§ 105 Fusionens retsvirkningers indtræden	300
§ 106 Grænseoverskridende fusion	301

Kapitel 12 Opløsning	303
§ 107 Beslutning om at træde i likvidation	303
§ 108 Valg af likvidator	305
§ 109 Anmeldelse af likvidation	309
§ 110 Opfordring til kreditorerne	311
§ 111 Aflæggelse af årsrapport under likvidation	313
§ 112 Likvidators opgaver	314
§ 113 Likvidators vederlag	315
§ 114 Uddeling af likvidationsprovenu	316
§ 115 Tvangsopløsning	319
§ 116 Offentliggørelse af beslutning om tvangsopløsning	328
§ 117 Ændringer i fondens registreringer under tvangsopløsning	330
§ 118 Granskningsmands anbefaling om opløsning af fonden	333
§ 119 Beslutning om genoptagelse	334
§ 120 Registrering af genoptagelse	336
§ 121 Reassumption af boet efter en erhvervsdrivende fond	338
§ 122 Overgang til rekonstruktionsbehandling eller konkurs	340
§ 123 Fondens navn under rekonstruktionsbehandling eller konkurs	343
Kapitel 13 Overgang mellem erhvervsdrivende og ikkeerhvervsdrivende fond m.v.	344
§ 124 Overgang mellem erhvervsdrivende og ikkeerhvervsdrivende fond	344
§ 125 Ophør af erhvervsdrivende fond	347
Kapitel 14 Erstatning	349
§ 126 Erstatningspligt	349
§ 127 Beslutningskompetence for anlæg af erstatningskrav	351
§ 128 Erstatningskravets størrelse samt hæftelse	352
§ 129 Værnetingsregel ved anlæggelse af erstatningskrav	353
Kapitel 15 Klageadgang	354
§ 130 Klageadgang	354
Kapitel 16 Straffebestemmelser m.v.	356
§ 131 Straffebestemmelser	356
§ 132 Bødesanktionerede overtrædelser	358
Kapitel 17 Ikrafttræden og overgangsbestemmelser	366
§ 133 Ikrafttræden og overgangsbestemmelser	366
Kapitel 18 Ændringer i anden lovgivning	374
§ 134 Ændringer til årsregnskabsloven	374
§ 135 Ændringer til lov om erhvervsankenævnet	374
Kapitel 19 Territorialbestemmelser	375
§ 136 Territorialbestemmelser	375

Lov om erhvervsdrivende fonde

Kapitel 1

Lovens anvendelsesområde m.v.

Anvendelsesområde

Gældende bestemmelse

§ 1. Loven finder anvendelse på fonde, legater, stiftelser og andre selvejende institutioner, der efter § 2 anses for at være erhvervsdrivende (erhvervsdrivende fonde).

Stk. 2. Ved en erhvervsdrivende fond forstås i denne lov en juridisk person, som besidder en formue, der er uigenkaldeligt udskilt fra stifterens formue til varetagelse af et eller flere i vedtægten bestemte formål, som skal kunne efterleves i en længere årrække, hvor rådhedsbeføjelserne over fonden tilkommer en i forhold til stifter selvstændig ledelse, hvor der udøves erhvervsaktivitet, jf. § 2, stk. 1 og 2, og hvor ingen fysisk eller juridisk person uden for fonden har ejendomsretten til fondens formue.

Stk. 3. Fondens væsentlige gavegivere, bidragsydere el.lign. sidestilles i alle henseender i forhold til denne lov med fondens stifter.

Lovbemærkninger

Forslagets *stk. 1* viderefører den gældende lovs § 1, stk. 1, og fastlægger lovens anvendelsesområde. Bestemmelsen indebærer, at det ikke er afgørende, hvad en konkret juridisk person kalder sig, men om den juridiske person efter sit retsgrundlag, det vil sige stiftelsesmåde og vedtægten, kan karakteriseres som en erhvervsdrivende fond. Fælles for de pågældende institutioner er, at ingen fysisk eller juridisk person uden for den pågældende institution har ejendomsretten til institutionens formue; institutionen kan dermed betegnes som selvejende.

Den selvejende institution (fonden) er en selvstændig juridisk person og kan som sådan erhverve rettigheder og indgå forpligtelser, som tilkommer og påhviler den juridiske person, jf. bemærkningerne til den foreslåede § 30. Det er underordnet, om en institution kalder sig legat, stiftelse eller selvejende institution, da der vil være tale om en fond, hvis den opfylder betingelserne herfor.

Der har ikke tidligere i lov om erhvervsdrivende fonde, lov om fonde og visse foreninger eller andre love været en egentlig definition af begrebet fond. Den gældende lov om erhvervsdrivende fonde indeholder alene en definition af erhvervsdrift.

Det foreslås som følge af Erhvervsfundsudvalgets rapport, at afgørelsen af, om en organisationsform kan betragtes som en erhvervsdrivende fond, fremadrettet skal bedømmes ud fra den foreslåede definition i *stk. 2*, som udspringer af de uskrevne fondsretlige grundsætninger, jf. Betænkning nr. 970/1982 om fonde. I løbet af årene er der som led i Erhvervsstyrelsens administration af lov om erhvervsdrivende fonde udviklet en lang praksis omkring fondsafgrænsningen. Ud over en definition på en erhvervsdrivende fond har Erhvervsfundsudvalget foreslået, at der indarbejdes en mere gennemsigtig definition af begrebet uafhængighed af stifter. Med

forslaget er der i vidt omfang tale om en kodificering af Erhvervsstyrelsens administrative praksis og gennemførelse af Erhvervsfondsudvalgets rapport.

Den foreslåede bestemmelse indeholder på denne baggrund som noget nyt en eksplicit definition af begrebet »erhvervsdrivende fond«, hvilket vil sige fonde, som opfylder definitionen på en fond og samtidig udøver erhvervsdrift. Definitionen indeholder en række retlige karakteristika, der bygger på Betænkning nr. 970/1982 om fonde. Betænkningen danner udgangspunkt for vurderingen af, hvornår en fond er at betragte som en fond, uanset om der er tale om en erhvervsdrivende eller en ikke-erhvervsdrivende fond. Denne vurdering er således baseret på de såkaldte fondsretlige grundsætninger.

Baggrunden for den foreslåede indsættelse af en definition på en erhvervsdrivende fond er et ønske fra Erhvervsfondsudvalget om at skabe klarhed over fondsbegrebet til fordel for fondene, fondenes rådgivere, interessenter og kreditorer. Baggrunden for at indsætte definitionen af fondsbegrebet direkte i loven er endvidere at følge systematikken i selskabsloven. Ved indførelsen af selskabsloven i 2009 blev der indsat en række definitioner i selskabsloven, herunder bl.a. en definition af aktie- og anpartsselskaber. Den foreslåede definition i § 1, stk. 2, skal medvirke til at skabe klarhed over begrebet »erhvervsdrivende fonde« og sikre adskillelse fra andre organisationsformer, som f.eks. selskaber, virksomheder og ikke mindst foreninger.

Den foreslåede ændring skal ses i sammenhæng med den foreslåede § 5, som omhandler adskillelse af erhvervsdrivende fonde gennem beskyttelse af betegnelsen »erhvervsdrivende fond«, »erhvervsfond«, eller forkortelsen »ERF«. Der henvises til den foreslåede § 5 og bemærkningerne hertil.

Det foreslås, at udgangspunktet i henhold til gældende ret for, hvornår der er tale om en fond, kodificeres i loven.

De i stk. 2 foreslåede fondskarakteristika, som kendetegner erhvervsdrivende fonde i lovens forstand, skal alle være opfyldt, for at en juridisk person kan betegnes som en erhvervsdrivende fond.

Det fremgår af det foreslåede stk. 2, at en erhvervsdrivende fond skal være ejer af en formue. Kravene til fondens formue følger den øvrige selskabsretlige regulering, hvilket medfører, at fondens formue kan bestå af f.eks. fast ejendom, løsøre, aktier, obligationer eller rede midler. Efter forslaget § 31 skal en erhvervsdrivende fonds grundkapital udgøre minimum 300.000 kr.

Det er endvidere et krav, at fondens formue skal være uigenkaldeligt udskilt fra stifterens formue, hvilket medfører, at der er forbud mod at føre midler tilbage til stifter. Dette forbud mod tilbagebetaling omfatter bl.a. tilbagebetaling af grundkapitalen og fondens øvrige egenkapital, herunder tilbagebetaling ved fondens opløsning, tildeling af legatportioner, lån af enhver art, herunder lån mod sikkerhed og kaution og garantistillelse for stifterens og for dennes nærtstående forpligtelser. Dette krav har sammenhæng med kravet om en af stifter selvstændig ledelse, som også er et led i definitionen af en erhvervsdrivende fond. Forbuddet gælder uanset, om stifter er en fysisk eller en juridisk person. I sidstnævnte tilfælde omfatter kravet om udskillelse også ledelse og ejere af den juridiske person.

Forbuddet mod at føre midler tilbage til stifter omfatter også stifterens ægtefælle eller faste samlever og stifterens mindreårige børn. Det gælder også væsentlige gavegivere, bidragsydere eller lignende, jf. det foreslåede stk. 3 til denne bestemmelse. Avet om uigenkaldelig udskillelse af en formue fra stifterens formue består i almindelighed af to led:

- 1) fondens aktiver skal allerede i forbindelse med oprettelsen være uigenkaldeligt overdraget til fonden, og
- 2) fondens midler må ikke efterfølgende kunne føres tilbage til stifteren eller personer, som er stifteren nærtstående.

Forbuddet mod at føre midler tilbage til stifter omfatter også stifterens ægtefælle eller faste samlever og stifterens mindreårige børn. Forbuddet mod at føre midler tilbage til stifter gælder også ledelsen og eventuelle majoritetsaktionærer m.v. med bestemmende indflydelse i fondens stifter, hvis fondens stifter er en juridisk person, jf. princippet i den gældende lovs § 17, stk. 2, der foreslås videreført som § 40, stk. 2.

Det vil således ikke være muligt, eksempelvis i forbindelse med en stiftelse af en erhvervsdrivende fond, at foreskrive, at fondens overskud skal uddeles til eneaktionæren i det selskab, der har stiftet fonden.

De hensyn, der er baggrunden for forbuddet mod at tilbageføre midler fra en fond til dens stifter og dennes nærtstående, gør sig således gældende på tilsvarende vis i forhold til personer, der står bag en juridisk person, der stifter en fond.

Kravet om, at fondens formue skal være uigenkaldeligt udskilt fra stifters formue, medfører som anført, at fondens midler ikke må gå tilbage til stifteren eller dennes nærtstående. Der har i den forbindelse i teorien været drøftelser af, hvorvidt kravet om uigenkaldelig udskillelse - også benævnt krympereglen - giver mulighed for, at der fastsættes vedtægtsbestemmelser, der forbeholder stifter visse rettigheder som f.eks. rentenydelsesret, en brugsret eller en bopælsret.

Det er muligt at tillægge stifter en sådan begrænset ret i forhold til afkast af fondens formue i form af f.eks. en rentenydelsesret eller bopælsret. Tildelingen af eksempelvis en forholdsvis begrænset rentenydelsesret eller bopælsret strider ikke mod hensynet bag krympereglen. Det bemærkes dog i den forbindelse, at der med en rentenydelsesret alene gives ret til rente eller andet afkast af en kapital, men ikke nogen yderligere ret over den pågældende kapital. Det bemærkes endvidere, at det ikke vil være muligt for fondens stifter eller nærtstående lovligt at oppebære hele fondens indtægt. Det reelle primære formål med fonden må således ikke være direkte eller indirekte at uddele ydelser til stifteren. I så fald vil det kunne blive betragtet som en form for selvbåndlæggelse, hvilket vil kunne føre til, at der ikke er tale om en fond.

Muligheden for at tillægge en fonds stifter eller nærtstående en rentenydelsesret m.v. forudsætter, at retten, den tidsmæssige ramme og niveauet herfor klart fremgår af fondens vedtægt.

Der vil endvidere altid være tale om en konkret vurdering af, hvorvidt fondens formue er effektivt og uigenkaldeligt udskilt fra stifterens formue.

Denne regel, som også hidtil har været gældende, skal ses i relation til den gældende bestemmelse i lovens § 8, som foreslås videreført som ny § 28, som omhandler såkaldte familiefonde. Denne bestemmelse medfører, at medlemmer af en bestemt familie eller visse familier ikke kan tillægges fortrinsret til uddelinger, herunder en eventuel rentenydelsesret, eller særlige stillinger i fonden, til andre personer end de der lever på stiftelsestidspunktet, samt eventuelt til én i forhold til disse ufødt generation. Denne begrænsning følger af forbuddet mod fideikommiss, jf. grundlovens § 84, og medfører også begrænsninger i fondes mulige formål, jf. nedenfor.

Ovennævnte krav vedrørende forholdet mellem fonden og dens stifter gælder, uanset om stifteren af fonden er en fysisk eller juridisk person.

I det foreslåede stk. 2, præciseres det endvidere, at det er en gyldighedsbetingelse, at der i vedtægten er optaget et eller flere nærmere angivne bestemte *formål*, som fonden skal varetage.

Efter gældende ret er der fri adgang til at oprette erhvervsdrivende fonde med et hvilket som helst formål, medmindre der i anden lovgivning er gjort undtagelse herfra. Der gøres ikke indgreb heri. Lovforslaget gør desuden ikke indgreb i fondes adgang til selv eller gennem dattervirksomheder at udøve erhvervsvirksomhed. Om der skal gælde indskrænkninger heri, bør bestemmes i de love, der gælder for det pågældende erhverv.

En erhvervsdrivende fonds vedtægt skal indeholde et formål, som fonden skal varetage, og som typisk er udtryk for fondens overordnede aktiviteter for at fremskaffe et overskud til uddeling, jf. den foreslåede § 27, stk. 1, nr. 3, ligesom det i vedtægten skal angives, hvad fondens overskud og reserver skal anvendes til, jf. den foreslåede § 27, stk. 1, nr. 10.

Lov om erhvervsdrivende fonde indeholder ikke en udtrykkelig begrænsning i forhold til erhvervsdrivende fondes formål. Der er således som udgangspunkt kun ganske få begrænsninger i forhold til, hvilke formål en fond kan varetage.

En erhvervsdrivende fonds formål må i henhold til almindelige retsgrundsætninger ikke stride mod lov og ærbarhed. Fondens formål må endvidere ikke stride mod præceptive regler i anden lovgivning, f.eks. den kommunale lovgivning, ligesom fonde, hvis formål åbenbart er uden fornuftig mening eller er umuligt at opfylde, ikke gyldigt kan stiftes. Erhvervsstyrelsen påser som registreringsmyndighed disse forhold i forbindelse med registrering eller anmeldelse til registrering af stiftelsen af en erhvervsdrivende fond. Det kan endvidere i særlovgivning være bestemt, at nærmere bestemte formål ikke kan varetages af en fond.

En erhvervsdrivende fond skal have et eller flere 'bestemte' formål, som kan være udtryk for fondens overordnede aktiviteter. Kravet om en vis 'bestemthed' medfører, at en stifter ikke gyldigt kan fastsætte, at fonden skal »varetage de formål, som bestyrelsen ønsker« eller lignende formuleringer. Et sådant formål er ikke konkret nok til at kunne godkendes og registreres. Et tilstrækkeligt bestemt formål kunne f.eks. være »je og sikre den fortsatte beståen af [. . .] A/S«, »drive kursusejendom« eller »hjælpe værdigt trængende med en lejlighed på matrikelnummer [. . .]«.

Bestemmelsen medfører, at ethvert formål, som ikke er i strid med lov, ærbarhed, eller i øvrigt savner mening, kan tilgodeses af fondens stifter. Denne vidtstrakte frihed til at oprette fonde til varetagelse af ethvert lovligt formål er i overensstemmelse med gældende ret.

Foruden at en erhvervsdrivende fond skal have et eller flere bestemte formål, er det en forudsætning, at formålet umiddelbart skal kunne efterleves i *en længere årrække*, hvilket i princippet vil sige uden tidsbegrænsning.

Forudsætningen, om at en fond skal kunne eksistere i en længere årrække, fremgik ikke direkte af den af Erhvervsfondsudvalget foreslåede definition. Det fremgik dog af udvalgets drøftelser og bemærkningerne til den af udvalget foreslåede definition, at tidsaspektet, som også gør sig gældende i henhold til gældende ret, skal indgå i definitionen. Det er foreslået, at tidsaspektet indgår direkte i definitionen af hensyn til klarhed om retstilstanden, som ønsket af Erhvervsfondsudvalget.

Hvis en erhvervsdrivende fonds formål ikke kan efterleves og varetages i en længere årrække, vil der ikke være tale om en fond, hvilket Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed påser i forbindelse med registrering eller anmeldelse til registrering af stiftelsen af en erhvervsdrivende fond. Skal kapitalen eksempelvis forbruges i løbet af en kort periode, er det ikke hensigtsmæssigt at fondsformen benyttes. Hvis betingelsen om en vis varighed ikke er opfyldt, skal der således anvendes en anden virksomhedsform end en fond. Vurderingen af tidshorizonten skal ses i sammenhæng med fondens midler, da der til alle tider skal være midler til at varetage fondens formål - fondens midler skal stå mål med fondens formål.

Det er således ikke muligt at stifte en fond alene med henblik på at lave en indsamling eller en anden enkeltstående aktivitet eller begivenhed. Sådanne aktiviteter har ofte projektstruktur, hvor der ikke er behov for en egentlig selvstændig retsdannelse og kan ikke være en fond omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde. Der kan dog ikke sættes en fast grænse for, hvor længe en fond som minimum skal have til hensigt at fungere. Dette må bero på en konkret vurdering. Det er dog klart, at tidshorizonten skal have en vis udstrækning for at statuere en fond, hvilket hidtil i praksis har medført at 4-5 år er for kort et sigte, hvorimod en periode på omkring 10 år er accepteret.

I definitionen i stk. 2, foreslås det endvidere, at der i en erhvervsdrivende fond skal være en i forhold til stifter *selvstændig ledelse*. Kravet om selvstændighed i forhold til stifter medfører, at der i bestyrelsen skal være mindst ét eller flere af stifter uafhængige medlemmer.

De gældende, uskrevne, fondsretlige grundsætninger, som regulerer dette område, indeholder krav om mindst ét uafhængigt medlem. Dette skal efter Erhvervsstyrelsens praksis ses i forhold til lovens bestemmelse om sammensætning af en fonds bestyrelse, hvor udgangspunktet er mindst 3 bestyrelsesmedlemmer. Det er imidlertid ikke altid tilstrækkeligt, at der er et medlem af fondens bestyrelse, der er uafhængigt af fondens stifter. Jo flere bestyrelsesmedlemmer desto flere uafhængige bestyrelsesmedlemmer skal der også være.

Erhvervsstyrelsen har i praksis konkret stillet skærpede krav til antallet af uafhængige medlemmer, hvis der har været indici på, at et enkelt uafhængigt medlem ikke ville være tilstrækkeligt til at sikre en selvstændig bestyrelse. Efter Erhvervsstyrelsens praksis indebærer det, at det altid er en konkret vurdering, og at bestyrelsens samlede størrelse og omstændighederne i øvrigt konkret kan bevirke, at ét uafhængigt medlem ikke er tilstrækkeligt. Konkret kan der i en fond således være behov for, at flere bestyrelsesmedlemmer er uafhængige af stifter, gavegivere og legatmodtagere.

Erhvervsstyrelsen har konkret krævet, at en tredjedel og op til halvdelen af medlemmerne af bestyrelsen er uafhængige.

Erhvervsfundsudvalget foreslog, at det bør præciseres, hvad der ligger i kravet om, at en fond skal have en selvstændig ledelse. Udvalget fandt ligeledes, at det ikke altid er tilstrækkeligt med ét medlem af ledelsen, der er uafhængig af fondens stifter m.v. Efter udvalgets opfattelse medfører kravet om en selvstændig ledelse, at jo større antal vedtægtsbestemte bestyrelsesmedlemmer jo større antal bestyrelsesmedlemmer, der er uafhængige af fondens stifter m.v., bør der være. De medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer indgår ikke i denne beregning.

På denne baggrund skal det præciseres, at der skal være mindst 1 medlem, der er uafhængig af fondens stifter m.v., når bestyrelsen består af 3-4 vedtægtsudpegede medlemmer, mindst 2 medlemmer, der er uafhængige af fondens stifter m.v., når bestyrelsen består af 5-8 vedtægtsudpegede medlemmer, mindst 3 medlemmer, der er uafhængige af fondens stifter m.v.,

når bestyrelsen består af 9-11 vedtægtsudpegede medlemmer, mindst 4 medlemmer, der er uafhængige af fondens stifter m.v., når bestyrelsen består af 12-14 vedtægtsudpegede bestyrelsesmedlemmer osv. På denne måde tilgodeses ønsket om en reel uafhængig andel af bestyrelsen.

Reglerne om bestyrelsens uafhængighed skal ses i lyset af, at det som udgangspunkt er bestyrelsen, der er eneansvarlig for fondens virksomhed. Til forskel fra f.eks. et aktieselskab har en fond ikke en kreds af ejere og dermed en generalforsamling, som skal godkende og kontrollere bestyrelsens dispositioner og vælge nye medlemmer til bestyrelsen. Den manglende interne og eksterne - eftersom fonden ikke kan overtages af andre, der eventuelt måtte ønske dette - kontrol med bestyrelsen bevirker, at det er væsentligt, at de grundlæggende betingelser om uafhængighed af stifter og en reel selvstændig ledelse til stadighed overholdes og respekteres af bestyrelsen. I modsat fald øges risikoen for misbrug af denne særlige retsform. Dette skal også ses i sammenhæng med, at hvis der ikke var krav om en uafhængig ledelse, så ville der reelt set være tale om selvbandlæggelse, hvilket ikke kan anerkendes ud fra et hensyn til kreditorer m.v.

Uafhængighed af stifter medfører som udgangspunkt, at der ikke er tætte relationer mellem stifter og medlemmer af fondens ledelse eller selve fonden. Familiemæssige relationer til personer, der ikke kan anses for uafhængige, medfører ligeledes, at der ikke kan være tale om uafhængighed. Et familiemedlems manglende uafhængighed »smitter« således af på det pågældende medlem af bestyrelsen.

Kravet om ledelsens uafhængighed af stifter suppleres af de foreslåede anbefalinger om ledelsens generelle uafhængighed og evne til upartisk at varetage fondens formål og interesser, jf. den foreslåede § 60 og bemærkninger til bestemmelsen.

Et medlem af bestyrelsen anses i henhold til de i Erhvervsfondsudvalgets rapport foreslåede anbefalinger ikke for uafhængig, hvis den pågældende:

- 1) er eller inden for de seneste 3 år har været medlem af direktionen eller ledende medarbejder i fonden eller en væsentlig dattervirksomhed eller associeret virksomhed til fonden,
- 3) har modtaget større vederlag, herunder uddelinger eller andre ydelser, fra fonden/koncernen eller en dattervirksomhed eller associeret virksomhed til fonden i anden egenkab end som medlem af fondens ledelse,
- 4) inden for det seneste år har haft en væsentlig forretningsrelation (f.eks. personlig eller indirekte som partner eller ansat, aktionær, kunde, leverandør eller ledelsesmedlem i selskaber med tilsvarende forbindelse) med fonden/koncernen eller en dattervirksomhed eller associeret virksomhed til fonden,
- 5) er eller inden for de seneste 3 år har været ansat eller partner hos ekstern revisor,
- 6) har været medlem af fondens ledelse i mere end 12 år,
- 7) er i nær familie eller på anden måde står personer, som ikke betragtes som uafhængige, særlig nær,
- 8) er stifter eller væsentlig gavegiver, hvis fonden har til formål at yde støtte til disses familie eller andre, som står disse særlig nær, eller
- 9) er ledelsesmedlem i en organisation, en anden fond eller lignende, der modtager eller gentagne gange inden for de seneste 5 år har modtaget væsentlige donationer fra fonden.

De nævnte kriterier kan ikke betragtes som udtømmende, og uafhængighedsbegrebet skal derfor løbende fortolkes i overensstemmelse med samfundsudviklingen, herunder udviklingen indenfor god selskabs- og fondsledelse generelt. Det er bestyrelsens ansvar konkret at vurdere medlemmernes reelle uafhængighed. Bestyrelsen skal ved anvendelse af uafhængighedskriterierne lægge vægt på det materielle snarere end det formelle.

Det foreslåede krav om en af stifter selvstændig ledelse i definitionen af en erhvervsdrivende fond skal i overensstemmelse med Erhvervsfondsudvalgets opfattelse også gælde for væsentlige gavegivere, bidragsydere eller lignende, jf. det foreslåede stk. 3 til denne bestemmelse.

Manglende selvstændighed kan føre til, at der ikke er tale om en fond. Det vil således kunne medføre, at stifteren eller bestyrelsen bliver ansvarlige for de aftaler, som de måtte have indgået på fondens vegne.

Kravet om selvstændighed medfører endvidere, at det ikke kan fremgå af vedtægten, at stifteren skal give sit samtykke til alle beslutninger, eller at stifteren har en generel vetoet over for bestyrelsens beslutninger. Det kan dog af stifteren i fondens vedtægt bestemmes, at stifterens samtykke kræves ved visse nærmere angivne beslutninger, f.eks. om visse konkrete vedtægtsændringer og fondens opløsning, eller salg af særlige aktiver, der er overdraget til fonden ved stiftelsen.

En konsekvens af kravet om en selvstændig bestyrelse er desuden, at de beslutninger, som bestyrelsen i en fond træffer, skal kunne begrundes i fondens formål og interesser. Stifters ønsker med fonden må komme til udtryk i forbindelse med affattelsen af vedtægten eller dokumenter, der knytter sig hertil. Efter stiftelsen af fonden har stifter ikke særlige rettigheder i forhold til fonden ved for eksempel ændring af vedtægten, hvis det ikke klart fremgår af den oprindelige vedtægt - og i så fald kun enkelte specifikke og afgrænsede bestemmelser.

Kravet om en selvstændig ledelse medfører ikke, at der er et forbud mod, at der sidder stiftere - eller repræsentanter for stifter, hvis stifter er en juridisk person - i fondens bestyrelse. Stifters nærtstående kan endvidere være medlemmer af bestyrelsen. Kravet om, at et eller flere medlemmer af bestyrelsen skal være uafhængige i forhold til stifteren, gælder dog også i forhold til eventuelle nærtstående.

Der kan ikke dispenseres fra kravet om et eller flere af stifter uafhængige medlemmer af bestyrelsen.

Kravet om et eller flere uafhængige medlemmer af bestyrelsen i forhold til stifter og dennes nærtstående skal være opfyldt både ved fondens stiftelse og efterfølgende gennem hele fondens levetid.

Kravet om en selvstændig ledelse medfører endvidere, at et repræsentantskab e.l. ikke kan udpege flertallet af medlemmerne af en erhvervsdrivende fonds bestyrelse. Hvis et repræsentantskab i henhold til vedtægten udpeger halvdelen af bestyrelsens medlemmer, kan repræsentantskabet ikke samtidig udpege formanden for fondens bestyrelse, medmindre formanden ikke har nogen specielle beføjelser i forhold til de øvrige bestyrelsesmedlemmer. For nærmere om formandens eventuelle beføjelser ved stemmelighed, se den foreslåede § 53, stk. 3, og bemærkningerne hertil.

Fonde sammenlignes ofte med foreninger. Ved afgrænsning af erhvervsdrivende fonde i forhold til foreninger kan det anføres, at det karakteristiske ved en forening som udgangspunkt er, at den har en medlemskreds, og at medlemskredsen er gået sammen om et fælles formål,

men uden nødvendigvis at have en fælles formue. Udgangspunktet er endvidere, at en forenings medlemmer på en generalforsamling vælger foreningens bestyrelse og godkender årsregnskab, ændring af vedtægten og lignende.

I erhvervsdrivende foreninger har medlemmerne som udgangspunkt ejerbeføjelser i forhold til medlemsformuen, men dette behøver ikke at være tilfældet. Hvis en (erhvervsdrivende) retsdannelse har medlemmer, taler det væsentligt for, at der er tale om en forening uanset om de har ejerandel af formuen. Den endelige administrative afgørelse af spørgsmålet må afhænge af en samlet vurdering af retsdannelsens stiftelsesmåde og vedtægtens bestemmelser om ledelsesform, opløsning m.v. og de faktiske forhold. I fonde er der ikke en medlemskreds, og det er ikke muligt for nogen - hverken fysisk eller juridisk person - at have ejerbeføjelser i forhold til fondens formue. Afgørelse af, hvorvidt der foreligger en erhvervsdrivende fond træffes også fremover af Erhvervsstyrelsen, jf. den foreslåede § 4.

I det sidste led i den foreslåede definition i stk. 2, præciseres, at ingen fysisk eller juridisk person uden for fonden har ejendomsretten til fondens formue. Det betyder, at fonden er selvejende, og ejendomsretten til fondens formue tilkommer fonden som sådan.

At en erhvervsdrivende fond er selvejende medfører, at formuen ikke kan falde i arv, og at der ikke gyldigt kan ske uddeling til en »ejerkreds«, hverken i fondens levetid eller i forbindelse med opløsning af fonden. I fondens levetid og ved opløsning af fonden er bestyrelsen forpligtet til udelukkende at uddele fondens midler i overensstemmelse med fondens uddelingsformål. Der kan eventuelt ved opløsning overføres midler til en anden fond med samme eller lignende formål.

I henhold til det foreslåede *stk. 3* bliver væsentlige gavegivere, bidragsydere eller lignende sidestillede med fondens stifter eller stiftere. Det medfører, at der gælder de samme begrænsninger for disse personer - juridiske eller fysiske - som for fondens stifter i forhold til udskillelse af formue, uafhængighed i forhold til bestyrelsens medlemmer og forbud mod tilbageførelse af midler. Der er alene tale om en kodificering af gældende ret.

Det er ikke afgørende, om der er tale om en gavegiver eller en bidragsyder, da der med det af Erhvervsfundsudvalget foreslåede ordvalg alene er tilsigtet at omfatte alle former for tilførsel af midler til en fond, som ikke modsvares af en modydelse. En gavedisposition vil være overdragelse af midler uden modydelse af nogen art. Både ved gaver og ved bidrag vil der kunne være overdragelse af midler mod en delvis modydelse, som ikke modsvarer den fulde værdi af gaven eller bidraget og derfor fortsat indeholder et gaveelement, og hvis dette er væsentligt, vil gavegiver eller bidragsyder blive sidestillet med stifter.

Hvis væsentlige gavegivere m.v. ikke sidestilles med stifter, vil det medføre risiko for omgåelse af stifterbegrebet, idet en fond vil kunne stiftes af en stråmand, mens kapitalen tilvejebringes af en anden juridisk eller fysisk person, der så efterfølgende ville kunne få kapitalen tilbageført. Væsentlige gavegivere m.v. har som følge heraf samme særstilling i relation til fonden som stifterne.

Ovenstående gælder med hensyn til væsentlige gavegivere m.v. både ved stiftelsen af fonden og i fondens efterfølgende virke.

Hvorvidt en gavegiver, bidragsyder eller lignende må betragtes som væsentlig skal afgøres konkret i forhold til den enkelte fond. Der kan ikke opstilles konkrete regler for, hvornår en gavedisposition til en erhvervsdrivende fond skal anses for væsentlig, da der er forskel på fondene i forhold til størrelse i form af grundkapital, egenkapital og lignende. En gavegiver eller

bidragsyder, som ved fondens stiftelse eller løbende giver gaver eller bidrag, som i sig selv bevirker, at fonden kan udøve eller fortsætte sin virksomhed, må dog betragtes som en væsentlig gavegiver eller bidragsyder.

Der er som udgangspunkt ingen forskel på, om stifter er en juridisk eller fysisk person, i forhold til at blive betragtet som væsentlig gavegiver m.v., med de retsvirkninger, som det medfører. I praksis kan det dog volde problemer, hvis der er sammenblanding mellem fysiske og juridiske personer, f.eks. hvis en fysisk person har tilknytning til den juridiske person, som er væsentlig gavegiver. I den situation kan det ikke generelt fastslås, om den pågældende kan modtage uddelinger fra fonden. Det vil således bero på en konkret vurdering, om der er så tætte bånd mellem den fysiske og den juridiske person - eksempelvis som medlem af ledelsen eller som ejer - eller nærtstående til disse, at de må sidestilles i relation til at være væsentlig gavegiver m.v.

Hvis der stilles betingelser for gavedispositionen, kan gaven først anses for givet, når betingelserne er opfyldt. Der kan derfor i visse tilfælde gå midler tilbage til en gavegiver, hvis det skyldes, at betingelserne for gaven ikke er opfyldt.

Der sker ingen udvanding af stifters særlige retsstilling over tid, hvilket medfører, at en gavegiver m.v. til en fond på samme måde også for eftertiden vil være sidestillet med stifter i forhold til dennes særlige retsstilling i forhold til fonden. Det gør ingen forskel, om en væsentlig gavegiver m.v. er i live eller død.

Når en fond er oprettet, dvs. når den retsstiftende beslutning er truffet, ofte ved underskrift på en dateret vedtægt, stiftelsesdokument eller lignende, har stifteren ikke længere rådighed over fondens formue, som er overført til fonden. Fondens anses for et selvstændigt retssubjekt, hvilket betyder, at fonden som sådan kan erhverve rettigheder og påtage sig forpligtelser, jf. den foreslåede § 30. En erhvervsdrivende fond bliver et selvstændigt retssubjekt ved registreringen i Erhvervsstyrelsens it-system, jf. den foreslåede § 30, stk. 3.

Gældende bestemmelse

§ 2. En fond anses efter denne lov for erhvervsdrivende, hvis den

- 1) overdrager varer eller immaterielle rettigheder, erlægger tjenesteydelser el.lign., for hvilke den normalt modtager vederlag,
- 2) udøver virksomhed med salg eller udlejning af fast ejendom eller
- 3) har den i selskabslovens § 7 anførte forbindelse med et aktie- eller anpartsselskab eller med en anden virksomhed.

Stk. 2. En fond anses dog ikke for erhvervsdrivende, hvis den virksomhed, fonden udøver eller har den i stk. 1, nr. 3, anførte forbindelse med, er af begrænset omfang eller kun omfatter en uvæsentlig del af fondens samlede formue.

Stk. 3. Erhvervsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om, hvornår fondes erhvervsdrift anses for begrænset eller kun omfatter en uvæsentlig del af fondens formue.

Lovbemærkninger

Det materielle indhold af den gældende bestemmelse i § 1, stk. 2, om, hvornår en fond anses for at være erhvervsdrivende, foreslås i overensstemmelse med Erhvervsfundsudvalgets rapport fastholdt uændret.

Den foreslåede bestemmelse fastlægger således, hvornår en fond efter denne lov er erhvervsdrivende. Udgangspunktet er fortsat, at fonde kan være erhvervsdrivende på følgende måder:

- a) Direkte erhvervsdrift.
- b) Moderfond gennem bestemmende indflydelse i et eller flere underliggende kapital-selskaber eller andre virksomheder.
- c) Kombination af a og b.

Afgørende for, om en fond kan karakteriseres som erhvervsdrivende i lovens forstand, er således ikke alene vedtægtens formålsangivelse, men den virksomhed der faktisk drives eller udøves indflydelse på. Det er således muligt, at en fond i vedtægten har angivet et almennyttigt eller velgørende formål, men at fonden har en sådan tilknytning til en erhvervsvirksomhed, at den betragtes som erhvervsdrivende i lovens forstand. Skal fonden ifølge formålet alene varetage et alment ikke-erhvervsmæssigt formål, betragtes fonden således som erhvervsdrivende, dersom formålet skal fremmes gennem overskuddet fra f.eks. en produktionsvirksomhed eller udlejning af en ejendom, som fonden ejer.

Om en fond er erhvervsdrivende eller ej, har ingen betydning i forhold til, om fonden kan have almennyttige og velgørende uddelingsformål.

Bestemmelserne i stk. 1, nr. 1 og 2, omhandler de tilfælde, hvor fonden selv driver erhvervsvirksomhed.

I det foreslåede *stk. 1, nr. 1*, som viderefører den gældende § 1, stk. 2, nr. 1, fremgår det, at en fond er erhvervsdrivende, hvis den overdrager varer eller immaterielle rettigheder, erlægger tjenesteydelser eller lignende, for hvilke den normalt modtager vederlag.

Udtrykket »varer eller immaterielle rettigheder eller erlægger tjenesteydelser eller lignende, for hvilke, der normalt modtages en modydelse som vederlag«, skal forstås bredt. Det omfatter

således blandt andet omsætning af løsøre, værdipapirer, it-udstyr, herunder it-programmer, rettigheder til patenter, varemærker, mønstre m.v., håndværksvirksomhed, industri, liberale erhverv og finansierings- og servicevirksomhed m.v.

Det er en betingelse for at betegne fonden som erhvervsdrivende, at den normalt modtager vederlag som modydelse. Det er ikke afgørende, om den pågældende aktivitet er overskudsgivende, eller om der faktisk ikke betales vederlag i den konkrete situation.

Hvis der er tale om ydelser, som ikke leveres på markedsmæssige vilkår, f.eks. sociale ydelser, boligydelse eller lignende, er der ikke tale om erhvervsdrift i denne lovs forstand.

I det foreslåede *stk. 1, nr. 2*, som viderefører den gældende § 1, stk. 2, nr. 2, fremgår det, at en fond er erhvervsdrivende, hvis den udøver virksomhed med salg eller udlejning af fast ejendom.

Udøvelse af virksomhed med salg eller udlejning af fast ejendom er udtrykkeligt nævnt i *stk. 1, nr. 2*, da fast ejendom efter sædvanlig sprogbrug ikke omfattes af udtrykkene varer eller tjenesteydelser. Udlejning af fast ejendom mod vederlag indebærer, at fonden betragtes som erhvervsdrivende, dersom udlejningen tilsigter at opnå et afkast til uddeling til fondens formål. Hvis formålet er helt eller delvis at uddele friboliger uden eller mod en lav betaling - således som det f.eks. er tilfældet med en række kollegier, hvor der ikke betales en markedsbestemt husleje - kan fonden ikke karakteriseres som erhvervsdrivende.

Selv om sådanne fonde - ofte på grund af den økonomiske udvikling - har været nødsaget til at tage et mindre vederlag for den bolig, der stilles til rådighed, medfører dette ikke, at fonden kan siges erhvervsmæssigt at udleje fast ejendom. Tilsvarende gælder fonde, der har til formål at stille ferieboliger eller lignende til rådighed for ansatte eller tidligere ansatte i en bestemt virksomhed mod en beskeden lejeafgift. Der skal her lægges vægt på, at formålet ikke er at opnå et afkast til uddeling, men at opretholde og uddele friboliger eller boliger til meget beskeden ydelse. Der skal dog ikke meget til, før en fond anses for erhvervsdrivende i medfør af *stk. 1, nr. 2*. Det vil eksempelvis være tilfældet, hvis der i praksis betales så stor en husleje eller andel af vedligeholdelsesomkostningerne, at elementet af fribolig må anses for bortfaldet eller kraftigt formindsket. Det vil eksempelvis kunne forekomme, hvis det kun er enkelte lejligheder i ejendommen, der har en lavere husleje, mens de øvrige har en normal husleje for at dække fondens driftsudgifter.

Bestemmelsen i *stk. 1, nr. 3*, omhandler de tilfælde, hvor en fond er erhvervsdrivende som følge af dens tilknytning til et andet selskab eller en anden virksomhed.

Ifølge Deloitte's undersøgelse om erhvervsdrivende fonde fra september 2012 har ca. halvdelen af de erhvervsdrivende fonde en sådan tilknytning til et andet selskab eller virksomhed, at de betragtes som »moderfonde«. 13 pct. af fondene i undersøgelsen er både erhvervsdrivende i kraft af deres tilknytning til et andet selskab eller virksomhed og i kraft af erhvervsdrift direkte i fonden.

I det foreslåede *stk. 1, nr. 3*, som viderefører den gældende § 1, stk. 2, nr. 3, fremgår det, at en fond er erhvervsdrivende, hvis den har den i selskabslovens § 7 anførte forbindelse med et aktie- eller anpartsselskab, eller med en anden virksomhed af den i *stk. 1, nr. 1* eller *2*, nævnte art. Bestemmelsen omhandler således de tilfælde, hvor fonden har en sådan særlig tilknytning til en erhvervsvirksomhed, at den skal være omfattet af loven, uanset om fonden i øvrigt har erhvervsdrift.

Ved vedtagelsen af selskabsloven i 2009 blev den selskabsretlige koncerndefinition ændret. Den ændrede koncerndefinition i selskabsloven har haft direkte afsmittende effekt i forhold til lov om erhvervsdrivende fonde, idet der i den såkaldte følgelov til selskabsloven (lov nr. 516 af 12. juni 2009), blev foretaget en ændring af den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 1, stk. 2, således at denne bestemmelse henviser til koncerndefinitionen i selskabsloven.

Den gældende bestemmelse henviser dog til selskabslovens §§ 3 og 4, hvilket rettelig skulle have været en henvisning til §§ 6 og 7, som omhandler koncerner. Ved dette lovforslag foreslås det fremover alene at henviser til selskabslovens § 7, da denne bestemmelse indeholder betingelserne for, at en juridisk person siges at have opnået bestemmende indflydelse over en anden juridisk person.

De gældende bestemmelser i selskabslovens § 6, 2. pkt., foreslås som følge heraf indsat som ny § 6, stk. 2, 2. pkt., i denne lov. Der henvises til forslaget § 6, stk. 2, og de tilhørende bemærkninger.

Koncerndefinitionen i forslaget til lov om erhvervsdrivende fonde er herefter fortsat identisk med reglerne i bl.a. selskabsloven og årsregnskabsloven. Med henvisningen til selskabsloven vil begrebet også skulle fortolkes i overensstemmelse med fortolkningen i selskabsloven. Det afgørende kriterium er, om fonden har bestemmende indflydelse over en anden virksomhed og ikke om der konkret besiddes ejerandele. Det er væsentligt at bemærke, at det er stemmerettighederne og ikke kapitalandelene, som er udslagsgivende i forhold til om der foreligger et koncernforhold.

Fonde kan således på samme måde som aktie- og anpartsselskaber have bestemmende indflydelse over andre aktie- eller anpartsselskaber gennem besiddelse af stemme- eller kapitalandele i disse. Det samme kan være tilfældet i forhold til andre virksomheder ved fondes besiddelse af ejerandele i disse. Det gælder eksempelvis virksomheder som kommanditselskaber, andelsselskaber, interessentskaber m.v.

Den foreslåede stk. 1, nr. 3, medfører således, at en fond, som har bestemmende indflydelse over et kapitalselskab eller en anden erhvervsdrivende virksomhed, skal betragtes som en erhvervsdrivende fond.

Baggrunden er, at en fond, der har bestemmende indflydelse i en anden erhvervsaktiv virksomhed, ikke blot er en porteføljeforvaltende, passiv kapitalejer, men en erhvervsaktiv, koncernstyrende fond.

Som moderfond har en fond og dens bestyrelse det overordnede ansvar for koncernens drift og udvikling og det overordnede regnskabsansvar for hele koncernen over for myndighederne, eventuelle minoritetsaktionærer og offentligheden. Dette kommer ikke blot til udtryk på virksomhedernes general- eller ejerforsamlinger, men også gennem koncernledelse i moderfonden, der fastlægger en forretningspolitik for koncernen.

En fond anses således for at have bestemmende indflydelse, hvis den efter en konkret vurdering udøver faktisk kontrol med den tilknyttede virksomhed. Dette gælder uanset, om der måtte være stemmeretsbegrænsninger eller lignende i fondens vedtægt.

En fond kan således konkret være erhvervsdrivende med en ejerbesiddelse på under 50 pct. af stemmerne i et kapitalselskab, hvis de øvrige stemmer er fordelt med små poster på mange ejere. En ejerstruktur med relativt få, men store kapitalejere kan endvidere føre til, at der kræves en relativt høj ejerandel, før der er mulighed for at udøve bestemmende indflydelse. Det er

på den baggrund ikke anset for muligt generelt at angive faste procentsatser for, hvornår en ejerandel i en virksomhed kan siges at medføre bestemmende indflydelse, men det skal vurderes konkret.

Det er ikke tilsigtet at give mulighed for, at moderfondsstatus alene tillægges på baggrund af de fremmødte stemmer på den enkelte generalforsamling, men at det skal være på baggrund af en mere permanent rådighed over stemmer. Hvis det dog kan ses af tidligere generalforsamlinger, at f.eks. 40 pct. af de samlede stemmerettigheder i et selskabet er tilstrækkeligt til at opnå bestemmende indflydelse - og moderfonden har over 40 pct. af stemmerne, må det antages, at der foreligger et koncernforhold.

Det hindrer ikke en fonds karakter af erhvervsdrivende, at der mellem fonden og den erhvervs-mæssige virksomhed er indskudt et eller flere »mellemed«, f.eks. et interessentskab, selv om disse isoleret betraget ikke anses som erhvervsdrivende efter nr. 1 og 2, når de dog har den krævede indflydelse over en sådan erhvervsvirksomhed. Dette følger af henvisningen til de i selskabslovens § 7 nævnte »forbindelser«, der også omfatter en sådan indirekte tilknytning.

En bestemmende indflydelse følger ikke blot af besiddelse af stemmer, men kan også være baseret på særlige bestemmelser i vedtægten, oprettelsesdokument eller lignende, herunder f.eks. aftale. Dette fremgår udtrykkeligt af den gældende § 1, stk. 2, nr. 4, som ikke foreslås videreført, da indholdet af denne bestemmelse fremover er omfattet af den foreslåede § 2, stk. 1, nr. 3, gennem henvisningen til selskabslovens § 7.

Det fremgår således allerede af selskabsloven, jf. dennes § 7, stk. 3, nr. 2, at bestemmende indflydelse på grundlag af vedtægten eller aftale med selskabet er omfattet af begrebet bestemmende indflydelse.

Bestemmelsen sigter således på de tilfælde, hvor der ikke formelt foreligger bestemmende indflydelse, men hvor fonden alligevel på anden vis skal betragtes som »moderfond« og dermed erhvervsdrivende. Bestemmelsen dækker de tilfælde, hvor fondens bestemmende indflydelse i en dattervirksomhed ikke beror på ejerskab eller besiddelse af stemmerettigheder.

For fonde har dette hidtil været begrænset til situationer, hvor fonden samtidig havde en betydelig andel i den pågældende virksomheds driftsresultat. Denne del af bestemmelsen videreføres ikke. Det er således fundet hensigtsmæssigt, at alene beføjelsen til at styre de økonomiske og driftsmæssige beslutninger skal føre til bestemmende indflydelse.

Med det foreslåede *stk. 2*, videreføres det materielle indhold af den gældende lovs § 1, stk. 3. Det medfører, at en fond ikke skal anses for erhvervsdrivende, hvis erhvervsvirksomheden er af begrænset omfang eller kun omfatter en uvæsentlig del af fondens samlede formue.

Fonde, der som udgangspunkt er erhvervsdrivende, men som anses for at være ikke-erhvervsdrivende på grund af begrænset erhvervsdrift eller begrænsede erhvervs-mæssige aktiver, er som udgangspunkt omfattet af lov om fonde og visse foreninger, der henhører under Justitsministeriets ressort, hvilket i praksis vil sige Civilstyrelsen.

Erhvervsfundsudvalget drøftede, om der fremover skulle være andre grænser for minimum af erhvervsdrift, eller om de gældende bestemmelser fortsat er passende. Udvalget har vurderet, at de gældende undtagelser for, hvornår en fonds erhvervsdrift er for lille eller uvæsentlig til at medføre en erhvervsdrivende fond, fortsat er passende.

Forslagets *stk. 2* indeholder derfor fortsat en begrænsning i erhvervsdefinitionen, således at en fond ikke anses for erhvervsdrivende, og derfor holdes uden for lovens anvendelsesområde,

hvis erhvervsvirksomheden er af begrænset omfang eller kun omfatter en uvæsentlig del af fondens samlede formue. Der tænkes her bl.a. på tilfælde, hvor fondens kapitalgrundlag i alt væsentligt består af obligationer, pantebreve eller eventuelle kapitalandele i form af aktier, anparter eller lignende uden dertil knyttet bestemmende indflydelse, og på tilfælde, hvor fonden driver eller har den krævede indflydelse over en erhvervsvirksomhed, der i forhold til fondens samlede aktivmasse udgør en ubetydelig del. Bestemmelsen tager imidlertid også sigte på tilfælde, hvor fondens erhvervsvirksomhed i sig selv er af begrænset omfang, f.eks. tilfælde, hvor en fond ejer en mindre udlejningsejendom.

I henhold til det foreslåede *stk. 3* kan Erhvervsstyrelsen fastsætte nærmere regler om, hvornår fondens erhvervsdrift anses for at være begrænset, eller om fondens erhvervsmæssige aktiver er uvæsentlige i forhold til fondens øvrige aktiver. Forslaget svarer til Erhvervsfondsudvalgets rapport. Herved kan der komme øget klarhed for fondene og deres rådgivere over, hvornår en erhvervsdrivende fond anses for at have begrænset erhvervsdrift og dermed ikke omfattet af loven.

Erhvervsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler, som angiver en mindstegrænse for bl.a. den erhvervsmæssige bruttoomsætning, når erhvervsaktiviteten sker i fonden. Endvidere skal forholdet mellem fondens erhvervsmæssige bruttoomsætning og øvrige indtægter i form af tilskud eller andre ikke-erhvervsmæssige indtægter, samt forholdet mellem erhvervsmæssige aktiver og fondens samlede aktiver reguleres.

En gennemgang af Erhvervsstyrelsens hidtidige praksis viser, at Erhvervsstyrelsen har lagt vægt på tre formodningsregler, når det skulle afgøres, om en fond havde begrænset erhvervsdrift. Disse formodningsregler vil blive kodificeret i den kommende bekendtgørelse. En fonds erhvervsdrift anses således efter gældende praksis hos Erhvervsstyrelsen for begrænset eller af uvæsentligt omfang, hvis et eller flere af disse forhold gør sig gældende:

- a) Fondens erhvervsmæssige bruttoomsætning fra direkte erhvervsaktivitet udgør mindre end 250.000 kr. om året.
- b) Fondens erhvervsmæssige bruttoomsætning fra direkte erhvervsaktivitet udgør mindre end 10 pct. af fondens samlede årlige indtægter.
- c) Fondens erhvervsmæssige aktiver udgør mindre end 10 pct. af fondens samlede aktiver.

Der skal ved bedømmelsen lægges vægt på fondens erhvervsmæssige bruttoomsætning og ikke fondens nettoresultat, idet nettoresultatet ikke kan anses for udtryk for omfanget af erhvervsaktiviteten.

De to første formodningsregler retter sig alene mod direkte erhvervsdrivende fonde, hvorimod den tredje formodningsregel retter sig mod både direkte erhvervsdrivende fonde og moderfonde.

Det er hensigten, at den foreslåede mulighed for Erhvervsstyrelsen til at fastsætte nærmere regler vil blive udnyttet til at kodificere ovenstående formodningsregler svarende til, hvad Erhvervsfondsudvalget foreslog.

Gældende bestemmelse

§ 3. Loven omfatter ikke

- 1) Danmarks Nationalbank,
- 2) fonde, der er oprettet ved eller i henhold til lov eller ved mellemfolkelig overenskomst mellem Danmark og en anden stat, og som er undergivet tilsyn af en af staterne,
- 3) fonde, med hvilke en kommune eller region har indgået en aftale til opfyldelse af kommunens eller regionens forpligtelser i henhold til sociallovgivningen eller anden lovgivning, såfremt fonden ikke varetager andre opgaver af væsentligt omfang, eller
- 4) fonde, der som vilkår for godkendelse eller tilskud fra det offentlige er undergivet tilsyn og økonomisk kontrol af en offentlig myndighed efter anden lovgivning eller bestemmelser udstedt i henhold til anden lovgivning.

Stk. 2. Fondsmyndigheden kan bestemme, at en fond, som på anden måde end efter denne lov er undergivet offentligt tilsyn og økonomisk kontrol, helt eller delvis skal være undtaget fra denne lov. En fond kan ikke undtages fra denne lov, hvis stifter af fonden er tilsynsmyndighed.

Stk. 3. § 21 a om registrering af reelle ejere finder anvendelse for fonde, som falder uden for lovens område efter stk. 1, eller som er undtaget fra loven i medfør af stk. 2.

Oprindelig bestemmelse vedtaget ved LOV nr. 712 af 25. juni 2014

§ 3. Loven omfatter ikke

- 1) Danmarks Nationalbank,
- 2) fonde, der er oprettet ved eller i henhold til lov eller ved mellemfolkelig overenskomst mellem Danmark og en anden stat, og som er undergivet tilsyn af en af staterne,
- 3) fonde, med hvilke en kommune eller region har indgået en aftale til opfyldelse af kommunens eller regionens forpligtelser i henhold til sociallovgivningen eller anden lovgivning, såfremt fonden ikke varetager andre opgaver af væsentligt omfang, eller
- 4) fonde, der som vilkår for godkendelse eller tilskud fra det offentlige er undergivet tilsyn og økonomisk kontrol af en offentlig myndighed efter anden lovgivning eller bestemmelser udstedt i henhold til anden lovgivning.

Stk. 2. Fondsmyndigheden kan bestemme, at en fond, som på anden måde end efter denne lov er undergivet offentligt tilsyn og økonomisk kontrol, helt eller delvis skal være undtaget fra denne lov. En fond kan ikke undtages fra denne lov, hvis stifter af fonden er tilsynsmyndighed.

Lovbemærkninger

Med den foreslåede bestemmelse videreføres det materielle indhold af den gældende lovs § 1, stk. 4 og 5, som foreslået af Erhvervsfundsudvalget. Der er dog foretaget en sproglig og indholdsmæssig opdatering af bestemmelsen, så den bedre afspejler de eksisterende betingelser og gældende bestemmelser i anden lovgivning for ikke omfattede institutioner.

Det foreslåede stk. 1 indeholder en objektiv opregning af fonde, der ikke er omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde. Dette skal ses i modsætning til den foreslåede stk. 2, som er en skønsmæssig bestemmelse, hvorefter det konkret kan besluttes at undtage en fond fra loven.

Fonde, som ikke er omfattet af loven, skal som udgangspunkt - i modsætning til fonde omfattet af den foreslåede stk. 2 - ikke lade sig registrere eller anmelde til registrering hos Erhvervsstyrelsen. Hvis der er tvivl om, hvorvidt fonden er omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde, skal vurderingen heraf foretages af Erhvervsstyrelsen, jf. den foreslåede § 4.

Baggrunden for, at de nævnte fonde ikke er omfattet af loven, skyldes særlige offentligt retlige hensyn, hvorefter der eventuelt tilgår en række økonomiske tilskud o.l. til institutionerne, samtidig med at en eller flere offentlige myndigheder har beføjelser eller tilsynskompetencer over dem. Der er på den baggrund ikke vurderet at være behov for et fondsretligt tilsyn.

Da de pågældende fonde ikke er omfattet af reglerne i lov om erhvervsdrivende fonde, gælder lovens bestemmelser om fondsmyndighed ikke. Tilsynsopgaven varetages derimod af den konkrete offentlige myndighed, kommune eller lignende, som i henhold til lov, bekendtgørelse, aftale eller andet, som har ført til fondens undtagelse, er udpeget som tilsynsmyndighed.

Bestemmelsen indeholder en opremsning af de typer af fonde, som ikke er omfattet af loven. Der tilsigtes ingen ændringer i den gældende retstilstand. Der er dog foretaget en forenkling af bestemmelsen, så der fremover ikke er fire særlige undtagelser og en opsamlingsbestemmelse, men kun tre særlige grupper af undtagelser og en opsamlingsbestemmelse.

Eksisterende fonde, som ved lovens ikrafttræden ikke er omfattet af den gældende lov om erhvervsdrivende fonde, vil heller ikke være omfattet af den nye lov om erhvervsdrivende fonde. Den enkelte fond skal derfor ikke foretage sig noget i forhold til registrering hos Erhvervsstyrelsen.

Som anført i bemærkningerne til lovens foreslåede § 1, stk. 1, kan der ikke drages nogen retlig relevant sondring mellem fonde og selvejende institutioner. Der eksisterer dog en del lovgivning, som af historiske eller traditionelle grunde forudsætter eksistensen af selvejende institutioner. For visse selvejende institutioner eller grupper af selvejende institutioner indeholder lovgivningen endvidere en omfattende regulering, herunder etablering af tilsynsordninger. Dette viser sig særligt klart, når den pågældende institution direkte er oprettet ved lov. Det kan dog også forekomme i andre tilfælde, hvor en selvejende institution udøver en bestemt virksomhed, hvor der er etableret en sådan særlig lovregulering. Dette gælder f.eks. sparekasser og realkreditinstitutter, og i mange andre tilfælde, hvor en selvejende institution - evt. i forbindelse med godkendelse af dens virksomhed - er finansieret helt eller i det væsentligste af offentlige midler.

Bestemmelsen tager typisk sigte på selvejende institutioner, som ikke ved kapitalforvaltning eller direkte eller indirekte ved udøvelse af erhvervsaktivitet tilsigter at opnå indtægter til uddeling til bestemte formål. Det er karakteristisk for disse selvejende institutioner, at de varetager funktioner af hovedsagelig offentligt retlig karakter, og at der derfor er behov for regler, der er tilpasset disse funktioner. Det vil derfor ikke være hensigtsmæssigt - for visse selvejende institutioner (fonde) næppe engang muligt - at lade fondslovene gælde.

På denne baggrund er visse fonde ikke omfattet af lovens anvendelsesområde, når de på grundlag af andre regelsæt end fondslovgivningen er underlagt et tilstrækkeligt fyldestgørende offentligt tilsyn.

Et fyldestgørende offentligt tilsyn vil som udgangspunkt indebære, at den offentlige myndighed som led i sit tilsyn får tilsendt og godkender den selvejende institutions regnskab, og at tilsynsmyndigheden skal godkende ekstraordinære dispositioner samt meddele tilladelse til vedtægtsændringer og opløsning.

Fonde, der ikke er omfattet af loven, jf. den foreslåede stk. 1, eller er undtaget fra lovens anvendelsesområde, jf. stk. 2, skal reguleres ud fra særlovgivningen og fondens eget regelsæt, hvilket vil sige vedtægten og eventuelt oprettelsesdokument samt almindelige fondsretlige principper.

Et sådant tilsyn eksisterer efter gældende ret eksempelvis, hvis en fond er underlagt reglerne om statslig eller kommunal revision, hvilket fremadrettet ligeledes vil gøre sig gældende. I lovforslaget er det dog i overensstemmelse med Erhvervsfondsudvalgets rapport foreslået, at den gældende § 39 om statslig eller kommunal revision ikke videreføres i forslaget til den nye lov om erhvervsdrivende fonde, men fonde omfattet af sådan revision vil fortsat kunne undtages fra lov om erhvervsdrivende fonde. Det skal dog fremover ske ved en konkret vurdering i henhold til den foreslåede stk. 2. Der henvises til bemærkningerne til denne bestemmelse.

Betingelsen om fyldestgørende offentligt tilsyn har desuden hidtil været opfyldt, hvis fonden var underlagt det indseende og den styring, der fulgte af de almindelige statslige budget- og bevillingsregler. Dette udgangspunkt er dog ændret med indførelsen af de såkaldte områdelove, som er en konsekvens af Finansministeriets rapport om »Selvejende institutioner - styring, regulering og effektivitet« fra april 2009.

Rapporten har ført til områdelove om såkaldte statsfinansierede selvejende institutioner, der har reformeret en lang række enkeltområder med hver deres særregler. Områdelovene gælder for henholdsvis universiteter, uddannelsesinstitutioner og kulturinstitutioner.

Områdelovene definerer, hvad der forstås ved selvejende institutioner på disse områder, ligesom områdelovene indeholder bestemmelser om bl.a. bestyrelsens sammensætning og ansvar, indholdet af vedtægterne, opløsning samt tilskud og tilsyn.

Disse selvejende institutioner vil som udgangspunkt ikke være omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde, da der ofte ikke er tale om fonde (ikke selvejende, men reelt selvstyrende) eller erhvervsdrift på markedsvilkår (tilskudsfinansieret drift), eller disse selvejende institutioner er underlagt anden form for tilsyn og økonomisk kontrol.

Uanset det forhold, at en selvejende institution som sådan opfylder betingelserne for at være undtaget fra fondslovgivningen, indebærer de almindelige fondsretlige grundsætninger, at Civilstyrelsen i kraft af Civilstyrelsens såkaldte permutationsmyndighed vil skulle godkende væsentlige vedtægtsændringer, herunder opløsningen af den selvejende institution. Dette gælder, selv om et ministerium eller en kommune i øvrigt er godkendende myndighed for så vidt angår vedtægten og vedtægtsændringer i den selvejende institution samt for den selvejende institutions regnskaber m.v.

I *stk. 1, nr. 1*, foreslås, at loven ikke skal gælde for Danmarks Nationalbank. Den foreslåede redaktionelle ændring foretages som led i en forenkling af bestemmelsen.

Der tilsigtes ingen ændringer i den gældende retstilstand.

I *stk. 1, nr. 2*, foreslås, at loven ikke skal gælde for fonde, der er oprettet ved lov eller i henhold til lov, eller ved mellemfolkelig overenskomst, og som er under tilsyn af en af staterne. Oprettelsesgrundlaget for den pågældende fond vil indeholde regler om et tilstrækkeligt tilsyn eller

følge af den lovgivning, hvorved fonden er oprettet eller af tilsynsbestemmelser fastsat af den ansvarlige minister. Dette er lig gældende ret.

Bestemmelsen omhandler alene fonde, der oprettes med hjemmel i lov og af statens myndigheder eller på statsligt initiativ, hvorimod fonde oprettet af private og på privat initiativ falder uden for bestemmelsen.

Det er ikke tilstrækkeligt, at en fond helt eller delvist er finansieret af det offentlige, eller at en fond er underlagt visse offentlige kontrolbeføjelser. Undtagelse for sådanne fonde bør kun gøres efter en konkret prøvelse, der hjemles i forslaget § 3, stk. 2.

Det er forholdsvis sjældent, at staten opretter fonde, uden at dette sker ved lov eller i henhold til lov. Praksis viser dog eksempler på, at oprettelse er sket ved aktstykke til finansudvalget. For så vidt angår sådanne fonde oprettet med hjemmel i et aktstykke, vil de også fremover kun være undtaget fra lov om erhvervsdrivende fonde, hvis de konkret er omfattet af bestemmelsen i lovens § 3, stk. 2. Erhvervsfondsudvalget har således vurderet om der skulle være en særskilt bestemmelse herom i lov om erhvervsdrivende fonde, men fandt ikke behov herfor. De pågældende fonde må forventes at have en særlig karakter, som medfører, at de ikke vil være omfattet af fondslovene, da der er tale om, at disse fonde er underlagt et offentligt tilsyn og økonomisk kontrol fra en særmyndighed.

Et eksempel på en fond, som ikke er omfattet af den gældende lov om erhvervsdrivende fonde i medfør af lovens § 1, stk. 4, nr. 1, er VækstFonden, jf. lovbekendtgørelse nr. 549 af 1. juli 2002. Loven om VækstFonden regulerer formål, ledelsesforhold, finansiering samt tilsyn med fonden og revision af fondens årsregnskaber. Fonden har desuden en vedtægt, som er godkendt af den ansvarlige minister, ligesom den enkelte særlov og fondens vedtægt udgør fondens retlige grundlag.

Som andre eksempler på fonde, som ikke er omfattet af loven, kan nævnes følgende:

- 1) Arbejdsmarkedets Feriefond, § 46 i lov om ferie, jf. lovbekendtgørelse nr. 202 af 22. februar 2013.
- 2) Byggeskadefonden, kapitel 11 i lov om almene boliger m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 884 af 10. august 2011, med senere ændringer.
- 3) Danmarks Tekniske Universitet (DTU), lov nr. 1265 af 20. december 2000.
- 4) Garantifonden for indskydere og investorer, lov nr. 133 af 22. februar 2011, med senere ændringer.
- 5) Landsbyggefonden, kapitel 6 i lov om almene boliger m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 884 af 10. august 2011, med senere ændringer.

Fonde, der er oprettet ved gensidig overenskomst mellem to eller flere stater, er undtaget fra loven, hvis fonden er underlagt tilsyn af en af staterne. Det kan i den forbindelse tænkes, at en fond, der har hjemsted i Danmark, er underlagt tilsyn af en fremmed stat. Et sådant tilsyn side-stilles med tilsyn, der udøves af den danske stat. Baggrunden for bestemmelsen er, at det ofte er ganske tilfældigt, om en fond, der varetager mellemløbelige formål, er oprettet ved lov eller ved aftale mellem staterne. Det forekommer dog ikke rimeligt, at fonde, der i øvrigt i vidt omfang er ligestillet med hensyn til formål, tilsyn m.v., skal være forskelligt stillet i forhold til fondslovene.

Der tilsigtes med de foreslåede bestemmelser ingen ændringer i den gældende retstilstand.

I *stk. 1, nr. 3* foreslås det, at loven ikke skal omfatte fonde, med hvilke en kommune eller en region har indgået aftale til opfyldelse af kommunens eller regionens forpligtelser i henhold til sociallovgivningen eller anden lovgivning. Dette vil fortrinsvis være lov om social service (serviceloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 810 af 19. juli 2012, eller eventuelt lov om aktiv socialpolitik, jf. lovbekendtgørelse nr. 190 af 24. februar 2012 med senere ændringer, men der kan også være andre love, som skal føre til at fonde, som yder sådanne ydelser, ikke er omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde.

I det omfang, de pågældende fonde udøver erhvervsvirksomhed i mere betydeligt omfang, end de dog efter forslaget omfattet af loven. De pågældende fonde kan således godt foretage visse afgrænsede sekundære opgaver, uden at fonden derved bliver omfattet af loven. Der skal dog være tale om opgaver, som er forudsat eller lovlige i henhold til særlovgivningen, og den pågældende aktivitet skal udgøre en begrænset del af fondens samlede omsætning og være accessorisk til den sociale hovedaktivitet.

Baggrunden for at undtage sådanne »sociale fonde« fra lov om erhvervsdrivende fonde er, at de i henhold til sociallovgivningen vil være underlagt et generelt institutionstilsyn. Dette vil også skulle gøre sig gældende, hvis andre love skal kunne føre til undtagelse fra lov om erhvervsdrivende fonde i henhold til den foreslåede bestemmelse.

Tilsynet i servicelovens §§ 148 og 148 a omfatter således tilsyn med de fonde, som udbyder tilbud i overensstemmelse med lov om social service og medfører, at fonde, som yder tilbud i henhold til loven, er undtaget fra lov om erhvervsdrivende fonde.

Lov om social service opererer med to forskellige former for tilsyn. I henhold til lov om social service § 148 føres der således et såkaldt persontilsyn, som omhandler en kommunes tilsyn med den plads og de ydelser, som den enkelte kommune køber af den pågældende udbyder. Lov om social service § 148 a indeholder derimod en bestemmelse, hvorefter hjemstedskommunen fører tilsyn med hele institutionen. Efter bestemmelsen omfatter dette almindelige driftstilsyn et tilsyn med bl.a. bygninger, personale og økonomi.

Det er som udgangspunkt alene fonde omfattet af lov om social service § 148 a, og dermed bestemmelserne om et driftsorienteret tilsyn, som skal undtages fra lov om erhvervsdrivende fonde. Hjemstedskommunen har for disse fonde forpligtelsen til at føre tilsynet. Disse fonde skal i henhold til den sociale lovgivning være registreret gennem den såkaldte tilbudsportal (www.tilbudsportalen.dk) som udbydere af sociale ydelser.

Fra 1. januar 2014 vil det tillige gælde fonde omfattet af lov om socialtilsyn § 4, hvorefter socialtilsynet godkender og fører tilsvarende driftsorienteret tilsyn med størstedelen af de sociale tilbud, jf. lov nr. 608 af 12. juni 2013 (lovforslag L 205 om forslag til lov om socialtilsyn, fremsat den 10. april 2013) samt lov nr. 651 af 12. juni 2013 (lovforslag L 206 om forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om forpligtende samarbejder (Konsekvensændringer som følge af lov om socialtilsyn m.v.), fremsat den 10. april 2013.

Det foreslåede *stk. 1, nr. 4*, er en opsamlingsbestemmelse, som medfører, at en række fonde, der modtager offentlige tilskud, og som i vidt omfang varetager opgaver af offentlig karakter, ikke er omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde. Efter denne bestemmelse skal fonde, der som vilkår for godkendelse eller tilskud fra det offentlige er undergivet tilsyn og økonomisk kontrol af en offentlig myndighed efter anden lovgivning, ikke være omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde.

Det sikres herved, at der navnlig på det sociale, uddannelsesmæssige og det kulturelle område bliver mulighed for at drive almennyttige institutioner m.v. i den selvejende institutions former - som fonde - selv om der ikke er nogen væsentlig formue, når visse betingelser med hensyn til offentlig kontrol m.v. er opfyldt.

De institutioner, der bliver omfattet af undtagelsesbestemmelsen, vil i praksis være f.eks. teaterinstitutioner, museer, lette kollektivboliger, ungdomsboliger, ældreboliger, forskellige former for uddannelsesinstitutioner og lignende, som har erhvervsdrivende karakter, men som er oprettet med henblik på at kunne modtage tilskud til driften m.v.

Langt størstedelen af de selvejende institutioner, som modtager driftstilskud i henhold til en af de tre områdelove, er ikke omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde. Hvis en selvejende institution, der i øvrigt opfylder betingelserne for at være en fond, dog undtages fra tilsyn i henhold til en af områdelovene eller ikke længere opfylder betingelserne for at være omfattet heraf, kan det betyde, at den pågældende fond vil blive omfattet af bestemmelserne i lov om erhvervsdrivende fonde, hvis der udøves tilstrækkelig erhvervsdrift, jf. den foreslåede § 2. Er der ikke tale om erhvervsdrift, eller er den af begrænset omfang, vil den pågældende fond være omfattet af lov om fonde og visse foreninger.

De gældende bestemmelser i § 1, stk. 4, nr. 2 og 3, foreslås videreført i den foreslåede samlebestemmelse. Det medfører, at sparekasser, pensionskasser og realkreditinstitutter fortsat ikke er omfattet af loven, hvis de drives som fonde og er undergivet tilsyn og økonomisk kontrol. Dette er bl.a. tilfældet for de nævnte virksomheder, som er reguleret af særlovgivning og er under tilsyn af Finanstilsynet. Danmarks Nationalbank er som hidtil ikke omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde, jf. det foreslåede stk. 1, nr. 1.

For så vidt angår realkreditinstitutter skal det bemærkes, at der formentlig ikke er nogen realkreditinstitutter i dag, der drives som fonde. De realkreditinstitutter, der tidligere var drevet som fonde, er omdannet til realkreditaktieselskaber, og nye realkreditinstitutter kan alene oprettes som aktieselskaber.

Tilsvarende videreføres den gældende retsstilling for almene boligorganisationer, godkendte uddannelsesinstitutioner og godkendte teknologiske serviceinstitutter, hvis de drives som fonde og er undergivet offentligt tilsyn og økonomisk kontrol, hvilket oftest er tilfældet.

Godkendte teknologiske serviceinstitutter omfattet af lov om teknologi og innovation, jf. lov nr. 835 af 13. august 2008, er ikke oprettet i henhold til den pågældende lov, men et eksisterende institut kan blive godkendt som værende et godkendt teknologisk serviceinstitut, hvilket medfører krav om tilsyn efter loven eller eventuelt i henhold til en efter loven udstedt bekendtgørelse. Disse institutter er fortsat ikke omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde.

Baggrunden for den foreslåede opsamlingsbestemmelse er, at det i forbindelse med vedtagelsen af fondslovene blev forudsat, at alle selvejende institutioner som udgangspunkt er omfattet af lov om fonde og visse foreninger eller lov om erhvervsdrivende fonde. De nævnte selvejende institutioner er imidlertid karakteriseret ved, at deres oprettelsesgrundlag og struktur i væsentlig grad adskiller sig fra de fonde, hvis forhold det oprindeligt var hensigten at regulere ved fondslovene. De selvejende institutioner vil således ofte være undergivet dobbelt kontrol, nemlig dels af tilskudsmyndigheden, eventuelt i forhold til særlig lov, dels af fondsmyndigheden. Disse hensyn er fortsat gældende, og der er derfor behov for at sådanne institutioner ikke er omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde.

Der findes endvidere mange eksempler på selvejende institutioner, som i praksis reelt mere er »selvstyrende« end »selvejende«, da institutionens midler hidrører fra offentligretlige bevillinger og derfor i vedtægterne er klausuleret med en tilbagefaldsret til stifter (en offentlig myndighed) i henhold til særreguleringen i tilfælde af institutionens eventuelle opløsning. Sådanne »selvstyrende institutioner« vil ikke være omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde. Vedtægter, der indeholder sådanne former for hjemfaldsklausuler, ses ofte i institutioner af offentlig karakter.

Det foreslåede *stk. 2* er en videreførelse af den gældende lovs § 1, *stk. 5*. Der tilsigtes således ingen ændringer i retstilstanden.

Den foreslåede bestemmelse er en skønsmæssig bestemmelse, hvorefter det konkret kan besluttes at undtage en fond fra loven. Den gældende bestemmelse har kun været anvendt af Erhvervsstyrelsen som fondsmyndighed i begrænset omfang, og det forventes heller ikke, at bestemmelsen med videreførelsen vil blive anvendt særlig ofte. Bestemmelsen anses dog for nødvendig i forhold til at opnå en vis fleksibilitet i forhold til at sikre, at fonde ikke skal underkastes dobbelt tilsyn.

Efter det foreslåede *stk. 2* kan fondsmyndigheden fortsat undtage en fond efter et konkret skøn, hvis fonden på anden måde end efter denne lov er undergivet et reelt offentligt tilsyn og økonomisk kontrol. For at kunne undtages fra loven skal der være tale om en erhvervsdrivende fond, som efter en konkret dispensationsanmodning kan undtages fra loven i stedet for at være registreret.

Det foreslås i forhold til den gældende bestemmelse, at det fremover alene er fondsmyndigheden, der træffer beslutning om, hvorvidt en fond skal undtages i medfør af bestemmelsen. Derudover videreføres bestemmelsen uændret.

Eksisterende fonde, som ved lovforslagets ikrafttræden er undtaget fra den gældende lov, vil også være undtaget efter den foreslåede nye lov om erhvervsdrivende fonde. Der skal ikke ske fornyet prøvelse af den enkelte fond, med mindre fondens forhold måtte have ændret sig.

Det er i henhold til bestemmelsen en konkret vurdering, når det skal fastslås, hvorvidt en fond kan undtages fra loven i medfør af den foreslåede bestemmelse.

Når det skal vurderes, om en fond skal undtages i medfør af det foreslåede *stk. 2, 1. pkt.*, kan der blandt andet lægges vægt på følgende kriterier om, hvorvidt:

- 1) et eller flere bestyrelsesmedlemmer skal udpeges eller godkendes af den offentlige myndighed,
- 2) årsregnskab og/eller budgetter bliver indsendt til eller eventuelt godkendt af den offentlige myndighed, og er offentligt tilgængelige,
- 3) vedtægtsændringer og opløsning skal godkendes af den offentlige myndighed,
- 4) vigtige beslutninger på forhånd skal godkendes af den offentlige myndighed (afhængig af vedtægt, f.eks. køb, salg og pantsætning af fast ejendom o.l.), eller
- 5) fondens årsregnskaber revideres af en statsautoriseret eller registreret revisor, og hvorledes denne revisor udpeges.

Der skal endvidere være tale om, at der udføres et reelt offentligt tilsyn, hvis en fond skal undtages i medfør af bestemmelsen. Det skal ved undtagelse sikres, at den offentlige myndighed bekræfter, at denne påtager sig det pågældende tilsyn.

Den foreslåede undtagelsesbestemmelse i stk. 2 udelukker ikke, at fondsmyndigheden både kan undtage fonde enkeltvis og gruppevis fra lovens område.

Hvis det offentlige tilsyn ophører, omfattes den pågældende fond for fremtiden af lov om erhvervsdrivende fonde, hvis den i øvrigt opfylder betingelserne herfor. Tilsvarende gør sig gældende, hvis fondens forhold i øvrigt ændrer sig, således at forudsætningerne for undtagelsen bortfalder.

Det er bestyrelsen, der skal være opmærksom på pligten til anmeldelse af fonden som omfattet af loven, jf. den foreslåede § 124, hvis fonden ikke længere vil være underlagt et tilsyn m.v., der gør, at fonden er undtaget fra lov om erhvervsdrivende fonde i medfør af stk. 2. Det må endvidere forventes, at den tilsynsmyndighed, der hidtil har ført tilsyn med fonden, eventuelt følger op på, hvorvidt den pågældende fond overholder sin anmeldelsespligt overfor Erhvervsstyrelsen.

Det foreslås tilføjet i *stk. 2, 2. pkt.*, at en fond ikke kan undtages fra loven, hvis tilsynsmyndigheden samtidig er stifter af fonden. Bestemmelsen er foreslået tilføjet efter forslag fra Erhvervsfundsudvalget med den begrundelse, at der er krav om en af stifter uafhængig ledelse og en formue udskilt fra stifters formue. Dette fremgår nu direkte af den i § 1, stk. 2, foreslåede definition på en erhvervsdrivende fond.

Da væsentlige gavegivere m.v. sidestilles med stifter, jf. lovforslagets § 1, stk. 3, vil tilsvarende gøre sig gældende, hvis den offentlige myndighed er væsentlig gavegiver m.v. i forhold til fonden, uanset at myndigheden således ikke er stifter. Det er som følge heraf ikke muligt at »løse« ovenstående problemstilling ved at lade en anden end den offentlige myndighed være stifter, hvis fondens midler alligevel kommer fra den pågældende myndighed.

Der er tale om en kodificering af gældende praksis, hvorefter en offentlig myndighed, som stifter en erhvervsdrivende fond, ikke kan være fondsmyndighed for fonden, da dette vil stride mod definitionen af en erhvervsdrivende fond.

Der lægges vægt på, at den alternative tilsynsmyndighed påtager sig en række kontrolfunktioner for at statuere et tilstrækkeligt tilsyn. Stifter vil ikke kunne påtage sig denne rolle, da der ikke ville være tilstrækkelig adskillelse mellem fond og stifter.

Det gælder således helt generelt, at en stifter ikke kan føre det tilsyn med en erhvervsdrivende fond, der bevirker, at fonden kan undtages fra lov om erhvervsdrivende fonde.

Tilsynsorganet skal endvidere stå uden for den erhvervsdrivende fonds ledelse. En fond vil således ikke være omfattet af bestemmelsen, hvis flertallet af bestyrelsesmedlemmerne er udpeget, udgøres eller er godkendt af den offentlige myndighed.

Den gældende liste over undtagne eller ikke-omfattede fonde i henhold til § 1, stk. 6, foreslås ophævet som følge af Erhvervsfundsudvalgets rapport. Det medfører, at listen, som Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed hidtil skulle føre, ikke længere vil blive ført.

Formålet med at føre denne fortegnelse over ikke-omfattede eller undtagne fonde var oprindeligt, at offentligheden skulle have mulighed for at få oplysninger om navn, hjemsted og formål for de fonde, som ikke er omfattet eller undtaget efter den gældende lovs § 1, stk. 4 og 5, som er foreslået videreført i § 3, stk. 1 og 2.

Erfaringerne med denne fortegnelse har vist, dels at der ikke bliver indgivet de relevante oplysninger, der er nødvendige for, at Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed kan føre

fortegnelsen, dels at fortegnelsen kun har været efterspurgt i meget få tilfælde. Da fortegnelsen på denne baggrund anses for overflødig, bliver bestemmelsen ikke foreslået videreført i lovforslaget.

Oplysninger om bl.a. navn og hjemsted på erhvervsdrivende fonde fremgår direkte af Det Centrale Virksomhedsregister, som findes på www.cvr.dk. Oplysninger om de undtagne fonde vil ofte kunne findes på www.cvr.dk, da de eventuelt i henhold til skatteretlige regler skal have et CVR-nr. på grund af skatte- og afgiftsmæssige pligter.

Ændret ved LOV nr. 262 af 16. marts 2016

I § 3 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. § 21 a om registrering af reelle ejere finder anvendelse for fonde, som falder uden for lovens område efter stk. 1, eller som er undtaget fra loven i medfør af stk. 2.«

Lovbemærkninger til LOV nr. 262 af 16. marts 2016

Der er i henhold til gældende ret en række erhvervsdrivende fonde, jf. erhvervsfondslovens § 3, som ikke er omfattet af bestemmelserne i lov om erhvervsdrivende fonde, eller som konkret er undtaget fra loven. Dette kan eksempelvis skyldes, at fonden er oprettet ved lov, udfylder opgaver i henhold til sociallovgivningen eller på anden vis er underlagt offentligt tilsyn og økonomisk kontrol. 4. hvidvaskdirektiv omtaler dog fonde generelt og skelner derfor ikke mellem hverken erhvervsdrivende eller ikke-erhvervsdrivende fonde, eller mellem omfattede og ikke-omfattede fonde. Begrebet fonde dækker endvidere selvejende institutioner, stiftelser, legater og lignende.

Som følge af 4. hvidvaskdirektiv, skal juridiske enheder, herunder fonde, have kendskab til deres reelle ejere og de reelle ejeres rettigheder. Den foreslåede ændring er en følge af lovforslagets § 3, nr. 4, som indfører en ny § 21 a, hvorefter erhvervsdrivende fonde skal have kendskab til de reelle ejere. Bestemmelsen medfører endvidere, at oplysningerne skal registreres i Erhvervsstyrelsens it-system.

For at sikre, at de i dag ikke-omfattede eller undtagne fonde fremover også vil være omfattet af den foreslåede bestemmelse om, at reelle ejere skal registreres i Erhvervsstyrelsens it-system, er det foreslået, at der i § 3, stk. 3, indsættes en henvisning til § 21 a, som indeholder den foreslåede bestemmelse om registrering af reelle ejere, som defineret i den foreslåede § 21 b.

Med den foreslåede ændring vil de fonde, som i dag ikke er omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde, jf. § 3, stk. 1, samt de fonde, som er undtaget fra loven, jf. § 3, stk. 2, være omfattet af den i lovforslagets § 3, nr. 4, foreslåede bestemmelse om registrering af reelle ejere. Det medfører, at de omhandlede fonde fremover skal registrere deres reelle ejere, herunder bestyrelsen, jf. den foreslåede § 21 b, som definerer reelle ejere i fonde.

Den foreslåede bestemmelse indebærer i sammenhæng med lovforslagets § 3, nr. 4, at disse fonde skal indhente og registrere reelle ejere i det register over reelle ejere, som udvikles af Erhvervsstyrelsen. Endvidere skal fondene efter anmodning udlevere oplysninger om deres reelle ejere samt om fondenes forsøg på at identificere dens reelle ejere til Statsadvokaten for

Særlig Økonomisk og International Kriminalitet og til andre offentlige myndigheder i forbindelse med myndighedens varetagelse af tilsyns- eller kontrolopgaver.

Der henvises til den foreslåede § 3, nr. 4, og bemærkningerne hertil.

De omhandlede fonde kan eventuelt være registrerede i henhold til skatteretlige regler, hvor de kan have modtaget et CVR-nummer. Der vil også kunne være foretaget en frivillig registrering af fonden i henhold til CVR-loven, hvor fonden kan være tildelt et CVR-nummer. I begge tilfælde vil registrering af reelle ejere i Erhvervsstyrelsens it-system kunne foretages på det eksisterende CVR-nummer. Hvis de omhandlede fonde derimod ikke er lovpligtigt eller frivilligt registrerede, er det i lovforslagets § 11, nr. 1, foreslået, at der skal ske grundregistrering af fonden med de nødvendige oplysninger til at identificere selve den juridiske person, hvor der skal registreres reelle ejere. Der henvises i den sammenhæng til lovforslagets § 11, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

Gældende bestemmelse

§ 4. Erhvervsstyrelsen afgør i tvivlstilfælde, om en fond er omfattet af denne lov.

Lovbemærkninger

Bestemmelsen viderefører den gældende § 3, hvorefter Erhvervsstyrelsen i tvivlstilfælde kan afgøre, om en fond er omfattet af denne lov.

Da der i praksis kan opstå tvivl om, hvorvidt en fond er erhvervsdrivende, og om fonden således skal registreres i registret over erhvervsdrivende fonde i henhold til gældende lov foreslås bestemmelsen videreført. Da Erhvervsstyrelsen har ansvaret for at føre registret over erhvervsdrivende fonde, er det fastlagt i den gældende lov, at Erhvervsstyrelsen i tvivlstilfælde afgør, om en fond er erhvervsdrivende.

Der er tale om en konkret vurdering ud fra fondens faktiske forhold. Det kan således ikke i vedtægten for en fond bestemmes, at fonden er erhvervsdrivende eller ikke-erhvervsdrivende. Fonden kan efterfølgende ændre status fra eller til en erhvervsdrivende fond, jf. den gældende lovs §§ 51 og 52, som foreslås videreført som §§ 124 og 125.

Til brug for Erhvervsstyrelsens vurdering af, om fonden er omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde, jf. den foreslåede §§ 1 og 2, eller om fonden eventuelt falder uden for loven, jf. den foreslåede § 3, vil der som udgangspunkt blive stillet krav om en række oplysninger fra fonden. Som udgangspunkt anmoder Erhvervsstyrelsen om kopi af fondens vedtægt, en uddybende beskrivelse af arten og omfanget af fondens eventuelle erhvervsdrift, herunder i hvilken udstrækning erhvervsdriften sker på almindelige markedsmæssige vilkår, et budget eller overslag over de kommende tre til fem års forventede erhvervmæssige bruttoomsætning samt eventuelle offentlige eller private tilskud, samt en beskrivelse af om offentlige myndigheder foretager andet tilsyn og økonomisk kontrol med fonden end den, som måtte fremgå af fondens vedtægt.

Erhvervsstyrelsens afgørelser om registrering kan som hidtil indbringes for Erhvervsankenævnet, jf. den foreslåede § 130, stk. 1.

Bestemmelsen har ikke været drøftet i Erhvervsfondsudvalget. Der tilsigtes ingen ændringer i gældende retstilstand.

Erhvervsdrivende fondes navne

Gældende bestemmelse

§ 5. Erhvervsdrivende fonde skal i deres navn benytte ordet fond.

Stk. 2. Betegnelsen erhvervsdrivende fond eller erhvervsfond eller forkortelsen ERF må kun benyttes af en fond, som er registreret eller anmeldt til registrering i overensstemmelse med § 12, stk. 1.

Stk. 3. Navnet skal tydeligt adskille sig fra navnet på andre fonde og virksomheder, der er registreret i Erhvervsstyrelsens it-system, og må ikke være egnet til at vildlede. I navnet må der ikke uberettiget optages slægtsnavn, firmanavn, særegent navn på fast ejendom, varemærke, forretningskendetegn og lign., der ikke tilkommer fonden, eller noget, som kan forveksles hermed.

Stk. 4. Fonde skal i breve og på andre forretningspapirer, herunder elektroniske meddelelser, og på fondens hjemmeside angive navn, hjemsted og cvr-nummer.

Stk. 5. Stk. 1-4 finder tilsvarende anvendelse på binavne.

Lovbemærkninger

Den foreslåede bestemmelse omhandler erhvervsdrivende fondes navne og eventuelle binavne.

Det materielle indhold svarer til Erhvervsfundsudvalgets rapport.

Det foreslås, at der som gældende skal være regler om navne for erhvervsdrivende fonde, som svarer til reglerne i selskabslovgivningen, særligt selskabslovens §§ 2 og 3.

De foreslåede regler tilsigter bl.a. en tydeliggørelse over for tredjemand af, hvilken virksomhedsform tredjemand kontraherer med.

Disse regler udgør sammen med bl.a. varemærkeloven, lovebekendtgørelse nr. 109 af 24. januar 2012, og markedsføringsloven, lovebekendtgørelse nr. 58 af 20. januar 2012, reglerne om brug af forretningskendetegn m.v. i erhvervsforhold.

Der findes i dag flere forskellige sproglige udtryk for begrebet selvejende institution, f.eks. fond, legat eller stiftelse. Lovforslaget forhindrer som hidtil ikke brugen af disse betegnelser, men det kræves, at erhvervsdrivende fonde skal benytte betegnelsen »fond« i eller som tilføjelse til fondens navn, jf. det foreslåede *stk. 1*. Det er således ikke tilstrækkeligt, at en betegnelse som f.eks. »selvejende institution« optages i navnet. Der er dog intet til hinder for, at de meget ofte anvendte begreber selvejende institution, stiftelse eller legat anvendes sammen med betegnelsen »fond«.

Erhvervsfundsudvalget drøftede muligheden for at beskytte betegnelsen »fond«, men dette blev ikke vurderet muligt, da det bl.a. inden for den finansielle verden er udbredt at tale om forskellige former for fonde - investeringsfonde, kapitalfonde osv.

Retsformen fond er en del af navnet, således som det også kendes fra selskabsloven i forhold til aktie- og anpartsselskaber. Der er ikke mulighed for at forkorte betegnelsen fond. Fremover vil det dog være muligt for en erhvervsdrivende fond at benytte forkortelsen ERF, jf. det

foreslåede stk. 2. Det er dog ikke muligt at undlade betegnelsen fond på trods af brugen af forkortelsen ERF.

Det er endvidere fortsat ikke tilstrækkeligt, at der i navnet medtages en udenlandsk oversættelse af ordet »fond«.

Det er i *stk. 2* foreslået, at der indsættes en bestemmelse om beskyttelse af betegnelserne »erhvervsdrivende fond«, »erhvervsfond« og forkortelsen »ERF«. Bestemmelsen herom svarer til Erhvervsfondsudvalgets forslag.

De erhvervsdrivende fonde har særlige karakteristika, der gør det hensigtsmæssigt at skærme disse fonde fra ikke-erhvervsdrivende fonde og andre virksomhedsformer. Baggrunden er således, at der gennem de senere år har været en del fokus på selskaber, foreninger og lignende organisationsformer, der uden at være omfattet af fondslovene eller har fondskaraktistika, har benyttet betegnelsen 'fond'. Dette har i visse tilfælde skabt forvirring om bl.a. adkomst til formuen, ejerstruktur og eventuel tilsynsmyndighed.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at sikre, at erhvervsdrivende fonde fremover er eneberettigede til at anvende disse betegnelser i deres navn. Herved får de erhvervsdrivende fonde mulighed for gennem navnet og anvendelsen af »erhvervsdrivende fond«, »Erhvervsfond« eller »ERF« at adskille sig fra andre virksomhedsformer, som fremover ikke kan benytte disse navne. Det vurderes således i Erhvervsfondsudvalgets rapport, at eneret til brug af betegnelsen erhvervsdrivende fond, erhvervsfond eller forkortelsen ERF, vil kunne skærme de erhvervsdrivende fonde og fjerne en del af usikkerheden om, hvornår der er tale om en erhvervsdrivende fond, og hvornår der er tale om en ikke-erhvervsdrivende fond, eller en forening eller anden form for virksomhed, som kalder sig fond uden reelt at være det.

Erhvervsdrivende fonde vil i overensstemmelse med Erhvervsfondsudvalgets forslag ikke have pligt til at anvende betegnelsen erhvervsdrivende fond, erhvervsfond eller forkortelsen ERF, således som f.eks. aktieselskaber skal anvende betegnelsen »aktieselskab« eller »A/S«. For visse erhvervsdrivende fonde vurderes det ikke at være hensigtsmæssigt, at de altid skal anvende et navn, der indeholder erhvervsdrivende fond, erhvervsfond eller ERF, eksempelvis når de udøver deres almennyttige og velgørende uddelingsaktivitet.

Fonde omfattet af undtagelsesbestemmelserne i den foreslåede § 3 vil også kunne anvende fondsbetegnelsen. De vil dog ikke kunne benytte betegnelserne »erhvervsdrivende fond«, »erhvervsfond« eller forkortelsen »ERF«, da disse er forbeholdt fonde registreret i henhold til lovforslaget. Tilsvarende gælder for fonde, hvis erhvervsdrift er begrænset eller uvæsentlig, jf. den foreslåede § 2, stk. 2.

Det foreslåede *stk. 3* viderefører det materielle indhold af den gældende § 4, stk. 2. Bestemmelsen svarer endvidere i vidt omfang til selskabslovens § 2, stk. 2 og 3. Bestemmelsen medfører, at fondes navne skal adskille sig tydeligt fra andre fondes navne og må ikke være egnet til at vildlede, jf. 1. pkt.

Det foreslås i *stk. 3, 1. pkt.*, i forhold til gældende ret, at en erhvervsdrivende fonds navn fremover også skal adskille sig fra navnet på andre virksomheder, der er registreret hos Erhvervsstyrelsen. Ændringen er alene en kodificering af gældende ret på de øvrige selskabsretlige områder, som skal sikre, at erhvervsdrivende fondes navne adskiller sig fra andre virksomheders navne, der er registreret i Erhvervsstyrelsens it-system. Ændringen svarer til den tilsvarende bestemmelse i selskabsloven og er en del af et regelsæt, der bl.a. også omhandler lov om visse

erhvervsdrivende virksomheder, varemærkeloven og lov om markedsføring, og som tilsigter at skabe klarhed og retssikkerhed med hensyn til erhvervslivets betegnelser.

I henhold til Erhvervsstyrelsens gældende praksis er selskabsbetegnelsen for aktie- og anpartselskaber ikke tilstrækkelig til navnemæssigt at adskille to kapitalselskaber. For erhvervsdrivende fonde er det dog praksis, at retsformen fond kan medføre adskillelse fra et aktie- eller anpartsselskab. På den måde vil en fond og et underliggende datterselskab kunne benytte samme navn, idet sammenhængen mellem fonden og selskabet vil kunne skabe berettigelsen til at benytte samme navn, som alene er adskilt ved selskabsbetegnelsen og fondsbetegnelsen.

Kravet om adskillelse fra andre fonde og virksomheders navne sikrer offentligt, at der hersker en rimelig ordenstilstand med hensyn til navne, mærker osv., men imødekommer tillige en privatretlig interesse i, at krænkelse af bestående rettigheder ikke finder sted. Denne interesse kan være ideelt begrundet, f.eks. ved ønsket om værn af et slægtsnavn. Men oftest er beskyttelsesinteressen begrundet i de erhvervsdrivende fondes praktiske og konkurrencemæssige forhold.

Kravet om, at et navn for et selskab eller en fond ikke må være egnet til at vildlede, stilles af ordens- og beskyttelsesmæssige grunde. Offentligheden - i særlig grad kundekredsen og kreditorerne - må værnes imod de gener af praktisk art, som et usandt navn kan volde, og den erhvervsdrivende må værnes imod, at konkurrenten ved vildledende angivelse i sit virksomhedsnavn kan påvirke efterspørgslen.

Kravet om adskillelse fra andre fonde og virksomhedernes navne suppleres i det foreslåede *stk. 3, 2. pkt.*, med et forbud mod uberettiget anvendelse af slægtsnavn, firmanavn, særegent navn på fast ejendom, varemærke, forretningskendetegn eller lignende, der ikke tilkommer fonden eller noget, som kan forveksles hermed.

Hvis de nævnte betegnelser tilkommer en erhvervsdrivende fond, fremgår det modsætningsvis af bestemmelsen, at de nævnte betegnelser kan optages i fondens navn. Udtrykket »tilkommer« kan sidestilles med den hyppigt anvendte vending, at der »foreligger hjemmel« til brug af en betegnelse. En betegnelse tilkommer fonden, hvis retten til denne overdrages til fonden, eller hvis indehaveren af denne giver samtykke til, at betegnelsen benyttes som navn eller som bestanddel af navnet for fonden, således som det også kendes fra f.eks. kapitalselskaber. Betydningen af en foreliggende hjemmel er dog begrænset ved reglen i det foreslåede *stk. 3, 1. pkt.*

For ikke at lægge hindringer i vejen for de i praksis forekommende tilfælde, hvor en fond oprettes f.eks. til minde om en bestemt afdød person og i sit navn indeholder den pågældende persons navn, foreslås det for fondes vedkommende, at der i modsætning til selskabslovens absolute forbud mod brug af slægtsnavn m.v., der ikke tilkommer selskabet, at forbuddet kun omfatter den »uberettigede« brug af de nævnte navne m.v. Lov om erhvervsdrivende fonde stiller således, i modsætning til selskabsloven, ikke krav om, at der eksisterer en rimelig og saglig begrundelse for anvendelsen af de pågældende navne m.v. Der er på den måde en udvidet adgang til at benytte personnavne i erhvervsdrivende fondes navne.

Reglerne i det foreslåede *stk. 3* omfatter registrerede såvel som uregistrerede rettigheder. For de sidstnævnte kan beskyttelse kun påregnes, hvis de er forholdsvis let konstaterbare og er i vedvarende brug. Et registreret navns beskyttelse er derimod ikke betinget af, om det er i brug.

Den nuværende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde § 4, *stk. 3*, vedrørende oplysninger om bl.a. fondes navn og registreringsnummer foreslås affattet i overensstemmelse med

selskabslovens § 2, stk. 4, jf. forslaget til § 5, stk. 4. Forslaget medfører, at en erhvervsdrivende fond fremover skal give oplysning om fondens navn, hjemsted og CVR-nummer på fondens breve og andre forretningspapirer, herunder elektroniske meddelelser, og på fondens hjemmeside, hvis fonden har en sådan.

Oplysning om fondens CVR-nummer bliver ligesom for kapitalselskaber, på den måde afgørende for den entydige identifikation af fonden.

Det foreslåede stk. 4 viderefører den gældende bestemmelse i lovens § 4, stk. 3, men det præciseres, at breve og andre forretningspapirer også omfatter elektroniske meddelelser. Den foreslåede ændring medfører endvidere, at der for erhvervsdrivende fonde fremover også vil være krav om angivelse af de opregnede oplysninger på fondens hjemmeside, således som det er tilfældet med aktie- og anpartsselskabers hjemmesider.

Ved forretningspapirer forstås enhver form for materiale af forretningsmæssig karakter, hvorved fonden henvender sig til kunder eller i øvrigt markedsfører sig med. Der kan eksempelvis være tale om tilbud, ordrer og ordrebekræftelser, fakturaer, prislister, brochurer og lignende salgsmateriale. Det vil derimod som hidtil ikke være nødvendigt at anføre alle de i bestemmelsen opregnede oplysninger i markedsføringsannoncer, medmindre annoncen indeholder en bestillingsseddel.

Er en e-mail et alternativ til et brev fra fonden, hvor der er tale om en mere formel eller forpligtende henvendelse i fondens navn, gælder bestemmelsens krav også for den elektroniske version. Er der derimod tale om en mere formløs henvendelse, der kan sidestilles med en telefonopringning, er der ikke krav om de nævnte oplysninger.

Der har i praksis vist sig et behov for, at fonde kan udøve virksomhed under binavne. Et binavn er et ekstra navn, hvorunder fonden tillige kan drive virksomhed og forpligtes. For binavne gælder principielt de samme regler som for hovednavne. Et binavn for en fond skal således som følge af henvisningen til bl.a. stk. 1 selvstændigt indeholde ordet »fond«.

Det foreslås i stk. 5, at reglerne om binavne videreføres, men at der foretages en sproglig og materiel forenkling af bestemmelsen for at lette brugen af binavne. Dette stemmer overens med Erhvervsfundsudvalgets forslag.

Bestemmelsen om binavne er herefter udformet således, at der for brug af binavne henvises til stk. 1-4, som finder tilsvarende anvendelse på binavne. Den foreslåede ændring medfører endvidere, at ordlyden af bestemmelsen er tilnærmet den tilsvarende bestemmelse herom i selskabslovens § 3.

Det fremgår af den gældende lovs § 4, stk. 4, at der er krav om, at hvis en fond driver virksomhed under anvendelse af binavne, skal disse angives i vedtægten. Det fremgår videre af den gældende § 4, stk. 4, at bestemmelserne i stk. 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse på erhvervsdrivende fondes binavne, og at der ved benyttelse af binavnet er krav om, at fondens hovednavn skal tilføjes binavnet i parentes.

Som eksempel kan nævnes FONDEN ABC, som tillige driver virksomhed under binavnet CBA FONDEN. I henhold til gældende ret skal fonden tilføje hovednavet i parentes efter binavnet, når dette benyttes. Brug af binavn ville således skulle se sådan ud; CBA FONDEN (FONDEN ABC).

Den foreslåede ændring medfører, at erhvervsdrivende fonde, som benytter binavne, ikke fremover er forpligtede til at angive hovednavnet i parentes.

Det foreslås, at kravet om angivelse af eventuelle binavne i vedtægten fremover medtages i opregningen i lovforslagets § 27, stk. 1, der angiver de oplysningskrav, der er til en erhvervsdrivende fonds vedtægt. Der henvises i øvrigt til den foreslåede § 27, stk. 1, og bemærkningerne hertil.

Ændringen gennemfører Erhvervsfondsudvalgets forslag og skal gøre det nemmere for erhvervsdrivende fonde at agere ved brug af binavne.

Selskabslovens § 3, stk. 2, indeholder krav om, at der for registrering af mere end fem binavne pr. kapitalselskab skal betales 1.000 kr. pr. binavn. Dette gælder dog ikke binavne, som videreføres i forbindelse med omdannelse, fusion eller spaltning. Baggrunden for denne bestemmelse er at imødegå misbrug af adgangen til registrering af binavne alene med videresalg for øje. Der har ikke hidtil været konstateret et misbrug af brugen af binavne i erhvervsdrivende fonde, og det foreslås som følge heraf, at der ikke indføres en bestemmelse svarende til selskabslovens § 3, stk. 2, for de erhvervsdrivende fonde.

Betaling for registrering af erhvervsdrivende fondes binavne er endvidere dækket af det årsgebyr, som allerede i dag opkræves i henhold til den gældende lovs § 60, stk. 5, som er udmøntet ved bilag 2 i Erhvervsstyrelsens anmeldelsesbekendtgørelse (bekendtgørelse nr. 675 af 26. juni 2012). Den pågældende bestemmelse foreslås videreført som § 19, stk. 3.

Bestemmelsen strafbelægges, jf. den foreslåede § 132, stk. 1.

Koncerner

Gældende bestemmelse

§ 6. En fond, som omfattes af § 2, stk. 1, nr. 3, anses som moderfond, og den eller de aktie- eller anpartsselskaber eller andre virksomheder, med hvilke fonden har den der anførte forbindelse, anses som dattervirksomheder.

Stk. 2. En moderfond udgør sammen med en eller flere dattervirksomheder en koncern. Hvis flere fonde opfylder et eller flere af kriterierne i selskabslovens § 7, jf. denne lovs § 2, stk. 1, nr. 3, er det alene den fond, som faktisk udøver den bestemmende indflydelse over virksomhedens økonomiske og driftsmæssige beslutninger, der anses for at være moderfond.

Lovbemærkninger

Det foreslåede *stk. 1* viderefører den gældende lovs § 2, stk. 1, om koncernforhold, som foreslås fastholdt uændret. Der tilsigtes således ingen ændringer i den gældende retstilstand.

En fond omfattet af den foreslåede § 2, stk. 1, nr. 3, anses som moderfond, hvilket vil sige, at de tilknyttede selskaber eller andre virksomheder er dattervirksomheder.

Den foreslåede § 6 omhandler som hidtil både aktie- og anpartsselskaber, samt andre virksomheder, da de forhold, der gør sig gældende i et koncernforhold mellem en moderfond og dets underliggende selskaber/virksomheder, gør sig gældende, uanset om der er tale om underliggende selskaber eller underliggende virksomheder.

Udtrykket virksomhed refererer til ethvert erhvervsdrivende foretagende, uanset om deltagerne hæfter begrænset for virksomhedens forpligtelser eller ej, og uanset, hvorledes virksomheden retligt er organiseret med hensyn til forvaltning og overskudsdeling. Udtrykket omfatter således interessentskaber, kommanditselskaber og foretagender af anden art.

Det foreslåede *stk. 2, 1. pkt.*, viderefører den gældende lovs § 2, stk. 2. Der tilsigtes ingen ændringer i den gældende retstilstand.

Bestemmelsen fastslår, at moderfonden sammen med en eller flere dattervirksomheder udgør en koncern. Der er dog i det foreslåede *stk. 2, 2. pkt.*, lagt vægt på, at det er den fond, der faktisk udøver den bestemmende indflydelse over selskabets økonomiske og driftsmæssige beslutninger, der skal anses for at være moderfond, hvis flere fonde opfylder betingelserne herfor. Herved præciseres, at faktisk indflydelse vægtes over formel indflydelse.

Det afgørende element i fastlæggelsen af en eventuel koncern er begrebet »bestemmende indflydelse«, som følger af selskabslovens § 7, der er en implementering af 2. selskabsdirektiv (77/91/EØF) artikel 24 a, stk. 1, og Gennemsigtighedsdirektivet (2004/109/EF) artikel 2.

Koncernbegrebet i lov om erhvervsdrivende fonde følger selskabslovens bestemmelser.

Tidligere omfattede koncerndefinitionen i aktie- og anpartsselskabslovene kun de koncerner, i hvilke både moder- og datterselskab var aktie- eller anpartsselskaber. Andre virksomhedsformer, f.eks. interessentskaber og andelsselskaber, var ikke omfattet af definitionen, selv om den pågældende virksomhed havde den i lovene beskrevne bestemmende indflydelse på eller var undergivet en sådan indflydelse fra et aktie- eller anpartsselskab. Med selskabslovens vedtagelse i 2009 blev dette ændret, så koncerndefinitionen i selskabslovens § 7 nu omfatter alle

kapitalselskaber, som har bestemmende indflydelse over en anden virksomheds økonomiske og driftsmæssige beslutninger uanset virksomhedens retlige form.

Koncernbegrebet har først og fremmest betydning i forbindelse med årsregnskabslovens regler om koncernregnskab samt reglerne om repræsentation af koncernens arbejdstagere i bestyrelsen.

Som det fremgår af den foreslåede § 2, stk. 1, nr. 3, og bemærkningerne hertil, anses fonde i relation til lovforslaget som erhvervsdrivende, når de har den angivne forbindelse med en eller flere erhvervsvirksomheder. Udgangspunktet er den selskabsretlige koncerndefinition i selskabsloven. Der henvises derfor til lovforslagets § 2, stk. 1, nr. 3, som henviser til selskabslovens § 7, og bemærkningerne hertil.

Bestemmelsen har ikke været drøftet af Erhvervsfondsudvalget, men følger udvalgets princip om, at relevante bestemmelser fra selskabsloven overføres til lov om erhvervsdrivende fonde.

Skifterettens og SØ- og Handelsrettens beføjelser

Gældende bestemmelse

§ 7. Hvor beføjelser i henhold til denne lov er henlagt til skifteretten, udøves de af skifteretten på fondens hjemsted. Dog udøves beføjelserne af SØ- og Handelsretten i de områder, der er henlagt under Københavns Byret, retten på Frederiksberg og retterne i Glostrup og Lyngby, jf. konkurslovens § 4.

Lovbemærkninger

Den foreslåede § 7, som svarer til selskabslovens § 8, præciserer, at det er skifteretten på fondens hjemsted, som har den stedlige kompetence ved beføjelser henlagt i medfør af denne lov. Disse beføjelser gør sig særligt gældende i forhold til tvangsopløsning, jf. lovens §§ 115-118. Der henvises til disse bestemmelser med tilhørende bemærkninger.

Henvisningen i forslagetets 2. pkt. skyldes den særlige kompetencefordeling, der findes i konkurslovens § 4 vedrørende de områder, der er henlagt under Københavns Byret, Retten på Frederiksberg og retterne i Glostrup og Lyngby.

Bestemmelsen har ikke været drøftet af Erhvervsfondsudvalget, men følger udvalgets princip om, at relevante bestemmelser fra selskabsloven overføres til lov om erhvervsdrivende fonde.

Kapitel 2

Kommunikation

Gældende bestemmelse

§ 8. Erhvervsministeren kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Erhvervsstyrelsen om forhold, som er omfattet af denne lov eller bestemmelser fastsat i henhold til denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur el.lign.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

Stk. 4. Erhvervsministeren kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Civilstyrelsen om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt. Stk. 2 og 3 finder tilsvarende anvendelse.

Tidligere bestemmelser

§ 8. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Erhvervsstyrelsen om forhold, som er omfattet af denne lov eller bestemmelser fastsat i henhold til denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur el.lign.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

Stk. 4. Erhvervs- og vækstministeren kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Civilstyrelsen om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt. Stk. 2 og 3 finder tilsvarende anvendelse.

Lovbemærkninger

De foreslåede §§ 8-10 indeholder bestemmelser om digital kommunikation. Bestemmelserne er udformet efter samme model som i en lang række andre love på Erhvervs- og Vækstministeriets område, jf. lov nr. 1231 af 18. december 2012, herunder eksempelvis selskabslovens § 8 a, § 8 b og § 8 c.

Den foreslåede § 8 viderefører § 3 a i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde uden ændringer.

Med det foreslåede *stk. 1* videreføres erhvervs- og vækstministerens bemyndigelse til at fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Erhvervsstyrelsen om alle forhold, som er omfattet af nærværende lovforslaget eller regler udstedt i medfør heraf, skal foregå digitalt. Bestemmelsen gælder både for kommunikation med Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed og som fondsmyndighed. Udgangspunktet er således, at al skriftlig kommunikation til og fra offentlige myndigheder skal foregå digitalt.

Bestemmelsen indebærer bl.a., at skriftlige henvendelser m.v. til Erhvervsstyrelsen om forhold, som er omfattet af forslaget til lov om erhvervsdrivende fonde eller regler udstedt i medfør heraf, ikke anses for behørigt modtaget i Erhvervsstyrelsen, hvis de indsendes på anden vis end den foreskrevne digitale måde.

Hvis oplysninger m.v. sendes til Erhvervsstyrelsen på anden måde end den foreskrevne digitale måde, eksempelvis som fysisk brev, følger det af den almindelige vejledningspligt, jf. forvaltningslovens § 7, at Erhvervsstyrelsen må vejlede om reglerne på området, herunder om pligten til at kommunikere på den foreskrevne digitale måde.

Af bekendtgørelsen, der udmønter bemyndigelsen, vil det komme til at fremgå, hvem der omfattes af pligten til at kommunikere digitalt med Erhvervsstyrelsen, om hvilke forhold og på hvilken måde.

Der kan desuden, ligesom efter gældende ret, fastsættes betingelser for anvendelsen af f.eks. digitale selvbetjeningsløsninger. Det kan herunder bestemmes, at Erhvervsstyrelsen med øjeblikkelig virkning kan lukke brugerens adgang til at anvende Erhvervsstyrelsens it-løsninger til selvregistrering i tilfælde af begrundet formodning om, at der er sket eller vil ske misbrug af adgangen til at foretage selvregistrering. I så fald kan der stilles krav om, at der i stedet skal indgives anmeldelse til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed på anden måde, f.eks. ved indsendelse af anmeldelse pr. e-mail, med henblik på, at Erhvervsstyrelsen foretager registreringen. Erhvervsstyrelsen har som registreringsmyndighed derved mulighed for at sikre sig, at anmeldelsen opfylder kravene i loven og regler udstedt i medfør heraf samt fondens vedtægt.

Den foreslåede bemyndigelse kan udnyttes således, at det vil blive gjort obligatorisk at anvende en digital selvbetjeningsløsning ved registrering af visse registreringspligtige oplysninger, som ikke kræver fondsmyndighedens tilladelse eller samtykke. Dette vil ske i takt med, at den digitale selvbetjeningsløsning udvikles hertil.

Endvidere kan der fastsættes regler om, at skriftlig kommunikation i øvrigt til og fra Erhvervsstyrelsen om forhold, som er omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde eller regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt, f.eks. pr. e-mail.

Ved henvendelser til Erhvervsstyrelsen kan der stilles krav om, at den pågældende oplyser en e-mailadresse, som den pågældende kan kontaktes på i forbindelse med behandlingen af en konkret sag eller henvendelse. I den forbindelse kan der også pålægges den pågældende en pligt til at underrette Erhvervsstyrelsen om en eventuel ændring i e-mailadressen, inden den konkrete sag afsluttes, eller henvendelsen besvares, medmindre e-mails automatisk bliver videresendt til den nye e-mailadresse.

På sigt kan det komme på tale at udvikle andre digitale løsninger til brug for kommunikation om forhold, som er omfattet af denne lov eller bestemmelser, der er fastsat i henhold til denne lov.

I bekendtgørelsen, som udmønter den foreslåede bemyndigelse i stk. 1, kan der fastsættes regler om, at Erhvervsstyrelsen kan sende visse meddelelser, herunder afgørelser og påbud m.v., til fondens henholdsvis det pågældende ledelsesmedlems digitale postkasse med de retsvirkninger, der følger af lov nr. 528 af 11. juni 2012 om Offentlig Digital Post som omtalt i bemærkningerne til stk. 3.

I bekendtgørelsen kan der fastsættes overgangsordninger, som skal lette overgangen til obligatorisk digital kommunikation. Det kan for eksempel være fastsættelse af overgangsordninger, hvor der indføres nye digitale løsninger og nye selvbetjeningsløsninger, så det i en overgangsperiode gøres frivilligt at anvende den nye løsning.

I bekendtgørelsen kan der for eksempel også fastsættes regler om fritagelse for pligten til digital kommunikation.

Bestemmelsen er formuleret således, at erhvervs- og vækstministeren »kan« fastsætte regler om obligatorisk digital kommunikation ved bekendtgørelse. Heraf følger, at det også vil være muligt i bekendtgørelsen at fritage nærmere afgrænsede grupper og sagsområder generelt fra kravet om digital kommunikation. Endvidere vil det være muligt at dispensere fra fastsatte krav om digital kommunikation i særlige tilfælde.

Hensigten med dette er at sikre, at de omfattede fonde og personer ikke forhindres i at opnå de muligheder og indfri de pligter i henhold til loven og regler udstedt i medfør heraf, som kræves gennemført ved anvendelse af digital kommunikation.

Da der vil være tale om kommunikation om erhvervsforhold, vil fritagelsesmuligheden dog som udgangspunkt kun blive anvendt, når ganske særlige omstændigheder taler for det. Fritagelsesmuligheden tænkes f.eks. anvendt, hvor det er påkrævet at anvende en dansk digital signatur, og den der kommunikerer med ikke kan få en dansk digital signatur. Endvidere vil fritagelsesmuligheden blive anvendt, hvis krav om digital kommunikation vil være i strid med EU-retten eller andre internationale forpligtelser. Fritagelsesmuligheden kan derudover eksempelvis også anvendes, hvis materialet er af en sådan beskaffenhed, at det ikke egner sig til digital fremsendelse.

Det forhold, at en fond eller en person eksempelvis ikke er i besiddelse af computer og internetforbindelse, vil som udgangspunkt ikke berettige fonden eller personen til at blive fritaget for krav om digital kommunikation. I så fald må fonden eller personen f.eks. anmode en rådgiver, eksempelvis en advokat eller revisor, om at varetage kommunikationen på den pågældendes vegne.

I bekendtgørelsen kan der stilles krav om, at virksomheden eller personen indsender en skriftlig ansøgning eller lignende, som godtgør, at der foreligger sådanne særlige omstændigheder, som kan berettige til fritagelse for kravet om digital kommunikation. På nogle områder vil gruppen eller sagsområdet, som vil være berettiget til dispensation, imidlertid klart kunne defineres på forhånd. Her kan erhvervs- og vækstministeren for at lette sagsgangen udforme en bestemmelse om fritagelse i bekendtgørelsen således, at en nærmere defineret gruppe eller et nærmere defineret sagsområde undtages fra kravet om digital indberetning uden at der skal indsendes dispensationsansøgning herom.

I ganske særlige situationer, eksempelvis hvor en erhvervsdrivende fond er kommet i akutte vanskeligheder, kan der opstå behov for at kommunikere på anden måde end den i bekendtgørelsen fastsatte digitale måde, hvis der samtidig er nedbrud i den pågældende myndigheds eller fonds it-system, sammenbrud i den digitale signaturs infrastruktur, generelle strømafbrydelser

eller generelle problemer hos myndighedens internetudbyder o.l. I disse tilfælde må Erhvervsstyrelsen henholdsvis eventuelt Civilstyrelsen vælge en anden kommunikationsform, som er hensigtsmæssig i den givne situation.

Efter det foreslåede *stk. 2* kan der i bekendtgørelsen specificeres krav om anvendelse af bestemte it-systemer, digitale formater og digital signatur eller lignende.

Det foreslåede *stk. 3* fastsætter, hvornår en digital meddelelse må anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, dvs. modtageren af meddelelsen. For meddelelser, der sendes til Erhvervsstyrelsen, er Erhvervsstyrelsen adressat for meddelelsen. For meddelelser, som Erhvervsstyrelsen sender, er den pågældende fond eller fysiske person, som meddelelsen sendes til, adressat for meddelelsen.

Udtrykket »en digital meddelelse« er her brugt om en hvilken som helst skriftlig kommunikation, som foretages digitalt, herunder også en afgørelse, som sendes via e-mail, via den offentlige digitale postløsning eller på anden digital vis.

Efter bestemmelsen anses en digital meddelelse for at være kommet frem, når meddelelsen er tilgængelig digitalt for adressaten. Dette svarer til, at et papirbrev anses for at være kommet frem, når det pågældende brev er lagt i adressatens fysiske postkasse. Det er således uden betydning, om eller hvornår adressaten gør sig bekendt med indholdet af meddelelsen.

Samme princip kommer til udtryk i § 10, nr. 1, i lov nr. 518 af 11. juni 2012 om Offentlig Digital Post. Efter den nævnte bestemmelse anses meddelelser, der sendes under anvendelse af Offentlig Digital Post, for at være kommet frem på det tidspunkt, hvor meddelelsen er tilgængelig for adressaten i postløsningen. For en nærmere omtale af dette henvises der til bemærkningerne til § 10 i lovforslag nr. L 160 af 13. april 2012: Folketingstidende 2011-12, A (1. samling), (L 160 som fremsat, side 21 f).

En digital meddelelse, som en fond eller person sender til Erhvervsstyrelsen, vil normalt anses for at være kommet frem til Erhvervsstyrelsen på det tidspunkt, hvor meddelelsen er tilgængelig for Erhvervsstyrelsen, dvs. når Erhvervsstyrelsen kan behandle meddelelsen. Dette tidspunkt vil normalt blive registreret automatisk i en modtagelsesanordning eller et datasystem. En meddelelse, der først er tilgængelig efter kl. 24.00, anses normalt først for modtaget den dag, meddelelsen er tilgængelig.

Kan modtagelsestidspunktet for en digital meddelelse, som sendes til Erhvervsstyrelsen, ikke fastlægges som følge af problemer med Erhvervsstyrelsens it-system eller andre lignende problemer (sammenbrud i den digitale signatur infrastruktur, generelle strømafbrydelser, generelle problemer hos myndighedens internetudbyder o.l.), må meddelelsen anses for at være kommet frem til Erhvervsstyrelsen på det tidspunkt, hvor meddelelsen blev afsendt, hvis der kan fremskaffes pålidelige oplysninger om afsendelsestidspunktet.

Opstår problemerne tæt på fristen for indgivelse af meddelelsen til Erhvervsstyrelsen, og kan problemerne føre til, at fristen med rimelighed ikke kan overholdes, anses meddelelsen for at være kommet frem til Erhvervsstyrelsen inden for fristen, hvis den er tilgængelig for Erhvervsstyrelsen inden for en rimelig tid efter, at forhindringen er ophørt. Det vil således ikke komme afsenderen til skade, at indberetningen m.v. modtages efter fristens udløb, hvis dette skyldes systemnedbrud hos Erhvervsstyrelsen m.v. som anført ovenfor.

En meddelelse, som Erhvervsstyrelsen sender til en fond eller person, vil normalt anses for at være kommet frem til adressaten (fonden eller personen) på det tidspunkt, hvor meddelelsen

er tilgængelig for adressaten. En meddelelse vil blive anset for at være tilgængelig for adressaten, når adressaten vil kunne fremkalde meddelelsen på en almindeligt fungerende computer tilsluttet internettet med almindeligt tilgængelige programmer og dermed gøre sig bekendt med meddelelsens indhold.

Det er i den forbindelse uden betydning, om adressaten har bragt sig i stand til at tilgå meddelelsen, f.eks. hvis modtageren af en meddelelse, som Erhvervsstyrelsen har sendt til den pågældende via den offentlige digitale postløsning, ikke har skaffet sig den fornødne offentlige digitale signatur til at modtage meddelelser i den offentlige digitale postløsning, jf. lov om Offentlig Digital Post, eller modtageren i sit elektroniske system har installeret anordninger (spamfiltre, firewalls etc.), som afviser at modtage meddelelser.

Meddelelsen vil således blive anset for at være tilgængelig for adressaten, selvom den pågældende ikke kan skaffe sig adgang til meddelelsen, hvis dette skyldes hindringer, som det er op til den pågældende at overvinde. Som yderligere eksempler herpå kan nævnes, at den pågældendes egen computer ikke fungerer, eller den pågældende har mistet koden til sin digitale signatur.

Med det foreslåede *stk. 4* videreføres erhvervs- og vækstministeren bemyndigelse til efter forhandling med justitsministeren på tilsvarende måde som efter de foreslåede *stk. 1-3* at fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Civilstyrelsen om forhold, som er omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde eller regler udstedt i medfør heraf, skal foregå digitalt.

Gældende bestemmelse

§ 9. Erhvervsministeren kan fastsætte regler om, at Erhvervsstyrelsen kan udstede afgørelser og andre dokumenter efter denne lov eller bestemmelser fastsat i henhold til denne lov uden underskrift, med maskinelt eller på tilsvarende måde gengivet underskrift eller under anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt afgørelsen eller dokumentet. Sådanne afgørelser og dokumenter sidestilles med afgørelser og dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Erhvervsministeren kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af Erhvervsstyrelsen som afsender.

Stk. 3. Erhvervsministeren kan for Civilstyrelsen efter forhandling med justitsministeren fastsætte regler svarende til stk. 1 og 2.

Tidligere bestemmelser

§ 9. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler om, at Erhvervsstyrelsen kan udstede afgørelser og andre dokumenter efter denne lov eller bestemmelser fastsat i henhold til denne lov uden underskrift, med maskinelt eller på tilsvarende måde gengivet underskrift eller under anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt afgørelsen eller dokumentet. Sådanne afgørelser og dokumenter sidestilles med afgørelser og dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af Erhvervsstyrelsen som afsender.

Stk. 3. Erhvervs- og vækstministeren kan for Civilstyrelsen efter forhandling med justitsministeren fastsætte regler svarende til stk. 1 og 2.

Lovbemærkninger

De foreslåede §§ 8-10 indeholder bestemmelser om digital kommunikation. Bestemmelserne er udformet efter samme model som i en lang række andre love på Erhvervs- og Vækstministeriets område, jf. lov nr. 1231 af 18. december 2012, herunder eksempelvis selskabslovens § 8 a, § 8 b og § 8 c.

Den foreslåede § 9 vedrører fravigelse af underskriftskrav for dokumenter, der er udstedt af Erhvervsstyrelsen eller Civilstyrelsen, vedrørende alle forhold, der er omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde eller forskrifter udstedt i medfør heraf. Bestemmelsen viderefører den gældende § 3 b, der blev indsat i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde ved lov nr. 1231 af 18. december 2012.

Den foreslåede § 9 svarer indholdsmæssigt til den nye § 32 b i forvaltningsloven, der blev indført i forvaltningsloven ved lov nr. 1624 af 26. december 2013. Den foreslåede § 9 finder anvendelse i stedet for forvaltningslovens § 32 b for dokumenter, som udstedes af

Erhvervsstyrelsen eller Civilstyrelsen i henhold til denne lov eller bestemmelser fastsat i henhold til denne lov.

Den foreslåede § 9 skal ses i sammenhæng med den foreslåede § 10 vedrørende fravigelse af underskriftskrav for dokumenter, der er udstedt af bestyrelsen eller revisor m.fl. Der findes p.t. ikke en bestemmelse i forvaltningsloven, der svarer til § 10.

Det foreslåede *stk. 1* viderefører § 3 b, stk. 1, i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde, uden ændringer.

Bestemmelsen vedrører fravigelse af underskriftskrav for dokumenter, der er udstedt af Erhvervsstyrelsen. Bemærkningerne til § 3 b, stk. 1, i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde, videreføres med redaktionelle ændringer som anført i det følgende.

Med den foreslåede *stk. 1* videreføres erhvervs- og vækstministerens bemyndigelse til at fastsætte regler om, at Erhvervsstyrelsen kan udstede afgørelser og andre dokumenter efter denne lov eller bestemmelser fastsat i henhold til denne lov uden underskrift, med maskinel eller på tilsvarende måde gengivet underskrift eller under anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt afgørelsen eller dokumentet.

For en generel gennemgang af fravigelse af krav om personlig underskrift i breve fra Erhvervsstyrelsen kan der henvises til afsnit 5.5.1. i de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 16 fremsat den 3. oktober 2012 af erhvervs- og vækstministeren: Folketingstidende 2012-13, A (1. samling), (L 16 som fremsat, side 43f).

Desuden videreføres i *stk. 2* hjemlen til at fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med Erhvervsstyrelsen som afsender som hidtil. Bestemmelsen finder anvendelse både på dokumenter, som Erhvervsstyrelsen sender digitalt, og på dokumenter, som sendes fysisk, dvs. på papir med almindelig post, hvis dokumentet undtagelsesvist ikke sendes digitalt.

For en generel gennemgang af muligheden for at udstede dokumenter og træffe afgørelser alene på grundlag af elektronisk databehandling kan der ligeledes henvises til afsnit 5.5.1. i de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 16 fremsat den 3. oktober 2012 af erhvervs- og vækstministeren: Folketingstidende 2012-13, A (1. samling), (L 16 som fremsat, side 43f).

Med det foreslåede *stk. 3* videreføres erhvervs- og vækstministerens bemyndigelse til at fastsætte regler svarende til *stk. 1* og *2* for Civilstyrelsen efter forhandling med justitsministeren.

Gældende bestemmelse

§ 10. Hvor det efter denne lov eller bestemmelser fastsat i henhold til denne lov er krævet, at et dokument, som er udstedt af andre end Erhvervsstyrelsen eller Civilstyrelsen, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 2. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Erhvervsministeren kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte nærmere bestemmelser om fravigelse af underskriftskrav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.

Tidligere bestemmelser

§ 10. Hvor det efter denne lov eller bestemmelser fastsat i henhold til denne lov er krævet, at et dokument, som er udstedt af andre end Erhvervsstyrelsen eller Civilstyrelsen, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 2. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Erhvervs- og vækstministeren kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte nærmere bestemmelser om fravigelse af underskriftskrav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.

Lovbemærkninger

De foreslåede §§ 8-10 indeholder bestemmelser om digital kommunikation. Bestemmelserne er udformet efter samme model som i en lang række andre love på Erhvervs- og Vækstministeriets område, jf. lov nr. 1231 af 18. december 2012, herunder eksempelvis selskabslovens § 8 a, § 8 b og § 8 c.

Den foreslåede § 10 vedrører fravigelse af underskriftskrav for dokumenter, der er udstedt af andre end Erhvervsstyrelsen eller Civilstyrelsen, vedrørende alle forhold, der er omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde eller forskrifter udstedt i medfør heraf. Det drejer sig om dokumenter, som er udstedt af fondens bestyrelse eller revisor m.fl. Bestemmelsen viderefører den gældende § 3 c, der blev indsat i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde ved lov nr. 1231 af 18. december 2012.

Den foreslåede § 10 vedrører alene forhold, som er reguleret af denne lov. Eventuel ny lovregulering om identifikationskrav i forvaltningsloven vil ikke påvirke anvendelsen af denne bestemmelse, ligesom denne lovs bestemmelser om digital kommunikation ikke vil påvirke anvendelsen af andre love, f.eks. forvaltningsloven, persondataloven eller offentlighedsloven.

Den foreslåede § 10 vedrører fravigelse af krav om personlig underskrift i dokumenter, der er udstedt af andre end Erhvervsstyrelsen eller Civilstyrelsen, hvor det efter denne lov eller bestemmelser fastsat i henhold til denne lov er krævet, at dokumentet er underskrevet. Der er tale om dokumenter, som er udstedt af bestyrelsen eller revisor m.fl.

Underskriftskravet kan fremgå udtrykkeligt eller forudsætningsvist af de pågældende regler.

Der kan være tale om dokumenter, som skal indsendes til Erhvervsstyrelsen eller Civilstyrelsen, hvor denne lov stiller krav om eller forudsætter, at dokumentet skal være underskrevet. Der kan f.eks. være tale om dokumenter, der vedhæftes som dokumentation i en digital indberetningsløsning, eller dokumenter, der indsendes som vedhæftet dokument til en e-mail.

Som eksempler herpå kan nævnes dokumenter, som er udarbejdet af bestyrelsen til brug for fondsmyndighedens beslutningstagen. Endvidere dækker bestemmelsen dokumenter, som er udarbejdet af revisor, således at revisor eksempelvis kan underskrive dokumenter med digital signatur i stedet for med en fysisk underskrift.

For at der ikke skal kunne opstå tvivl om, at underskriftskravet kan opfyldes på anden måde end ved en personlig underskrift, foreslås det, at der indsættes en udtrykkelig bestemmelse i denne lov om, at underskriftskravet som anført i *stk. 1* kan opfyldes ved, at underskriveren anvender en teknik, der sikrer entydig identifikation af den pågældende, f.eks. digital signatur.

Det foreslåede *stk. 2* viderefører bemyndigelsen til erhvervs- og vækstministeren til efter forhandling med justitsministeren at fastsætte nærmere regler om, hvordan kravet om personlig underskrift kan fraviges.

Der kan eksempelvis stilles krav om, at dokumentet forsynes med underskriverens digitale signatur, eller der kan stilles krav om, at den pågældende underskriver et fysisk dokument og indscanner dokumentet som en pdf-fil.

Desuden kan der stilles krav om, at fonden eller den, som indsender dokumenter til Erhvervsstyrelsen eller Civilstyrelsen uden personlige underskrifter, skal opbevare et eksemplar af det pågældende dokument forsynet med originale underskrifter, som myndighederne kan forlange at få forevist i kontroløjemed.

Med hjemmel i den foreslåede bestemmelse kan der desuden fastsættes regler om, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.

Kapitel 3

Anmeldelse, registrering og frister

Anmeldelse og registrering

Gældende bestemmelse

§ 11. Erhvervsstyrelsen fører som registreringsmyndighed et register over erhvervsdrivende fonde, der er omfattet og registreret i medfør af denne lov. Registrering og offentliggørelse i henhold til denne lov sker i Erhvervsstyrelsens it-system.

Stk. 2. Oplysninger, der er offentliggjort i Erhvervsstyrelsens it-system, anses for at være kommet til tredjemands kendskab. Så længe offentliggørelse i Erhvervsstyrelsens it-system ikke har fundet sted, kan forhold, der skal registreres og offentliggøres, ikke gøres gældende mod tredjemand, medmindre det bevises, at denne har haft kendskab hertil. Den omstændighed, at et sådant forhold endnu ikke er offentliggjort, hindrer ikke tredjemand i at gøre forholdet gældende.

Stk. 3. Erhvervsstyrelsen kan fastsætte regler om sprogkrav til den dokumentation, som skal indsendes i forbindelse med registreringer eller anmeldelser.

Stk. 4. Erhvervsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om udarbejdelse af årsrapport på engelsk.

Lovbemærkninger

I henhold til § 5, stk. 1, i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde, som foreslås videreført som § 29, stk. 1, skal en erhvervsdrivende fond registreres i Erhvervsstyrelsens it-system (registeret over erhvervsdrivende fonde). Sådanne oplysninger, herunder oplysninger om fondens ledelse, er offentligt tilgængelige i Statstidende, eller i Erhvervsstyrelsens it-system, jf. de gældende bestemmelser i lov om erhvervsdrivende fonde §§ 56 og 56 a. Det materielle indhold af disse bestemmelser videreføres næsten uændret.

Erhvervsstyrelsens offentliggørelser foretages ikke længere i Statstidende, men udelukkende i Erhvervsstyrelsens it-system, og det er derfor i det foreslåede *stk. 1* præciseret, at offentliggørelse af en registrering alene sker i Erhvervsstyrelsens it-system. Herved ajourføres lovgivningen i forhold til de teknologiske løsninger, som Erhvervsstyrelsen benytter til offentliggørelse i dag for bl.a. aktie- og anpartsselskaber.

Der er ikke tale om en ændring i gældende ret vedrørende offentliggørelse af registreringer, da det gennem en årrække har været muligt at lade offentliggørelsen i Erhvervsstyrelsens it-system træde i stedet for offentliggørelse i Statstidende. Erhvervsstyrelsen har således hidtil med Erhvervsstyrelsens anmeldelsesbekendtgørelse benyttet den gældende mulighed i lov om erhvervsdrivende fonde § 56, stk. 3, til at bestemme, at offentliggørelse alene skal ske i Erhvervsstyrelsens it-system. Offentliggørelse af registreringer og andre meddelelser, som skal offentliggøres, sker som følge heraf i dag i Erhvervsstyrelsens it-system via Det Centrale Virksomhedsregister, som findes på hjemmesiden www.cvr.dk. Erfaringerne hermed viser, at offentliggørelse i Erhvervsstyrelsens it-system er det mest hensigtsmæssige for både brugere og

anmeldere i kraft af den hurtige offentliggørelse og de effektive søgemuligheder og overvågningsfaciliteter.

Det foreslåede *stk. 2* vedrører registreringens retsvirkning. Der er ikke tilsigtet ændringer i forhold til gældende ret. Den foreslåede bestemmelse opretholder indholdet af den gældende bestemmelse i § 56, *stk. 2*.

Den gældende § 56, *stk. 3*, foreslås ikke videreført, da offentliggørelse i Statstidende ikke læn- gere finder sted. Der er derfor ikke behov for regler om retsvirkningerne for henholdsvis fond og tredjemand som følge af uoverensstemmelse mellem det offentliggjorte i Erhvervsstyrelsens it-system og Statstidende.

Videreførelsen af den gældende retstilstand betyder, at når offentliggørelse har fundet sted i Erhvervsstyrelsens it-system, kan tredjemand ikke anses for at være ubekendt med det offentliggjorte. Det foreslåede *stk. 2* medfører endvidere, at det, der ikke er behørigt bekendtgjort i Erhvervsstyrelsens it-system, ikke kan påberåbes over for tredjemand, medmindre det kan bevises, at tredjemand var i ond tro om det pågældende forhold.

Det foreslåede *stk. 2, 2. og 3. pkt.*, indebærer, at så længe offentliggørelse i Erhvervsstyrelsens it-system ikke har fundet sted, kan forhold, der skal registreres og offentliggøres, ikke gøres gældende mod tredjemand, medmindre det bevises, at denne har haft kendskab hertil. Den omstændighed, at et sådant forhold endnu ikke er offentliggjort, hindrer ikke tredjemand i at gøre forholdet gældende.

Som noget nyt foreslås det i *stk. 3* at indføre mulighed for, at Erhvervsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om sprogkrav til dokumentation krævet ved registrering eller anmeldelse af erhvervsdrivende fonde.

Udgangspunktet i dag er, at de dokumenter, som udarbejdes til brug for et bestyrelsesmøde, og som senere anvendes som dokumentation i forbindelse med registrering eller anmeldelse til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed, som udgangspunkt skal være affattet på dansk. Hvis de er affattet på et andet sprog, kan Erhvervsstyrelsen forlange, at dokumenterne skal være ledsaget af en autoriseret dansk oversættelse, jf. § 9, *stk. 5*, i Erhvervsstyrelsens anmeldelsesbekendtgørelse. I overensstemmelse med den nordiske sprogkonvention accepterer Erhvervsstyrelsen dog, at dokumenter affattes på norsk eller svensk.

Med henblik på at kunne fastsætte nærmere regler om at acceptere dokumenter på andre sprog, f.eks. engelsk, foreslås det i *stk. 3*, at Erhvervsstyrelsen bemyndiges til at fastsætte nærmere bestemmelser om, hvilke sprog styrelsen godtager i forbindelse med registreringspligtige oplysninger vedrørende erhvervsdrivende fonde uden at kræve, at dokumenterne skal oversættes. Hvis der fastsættes regler om indsendelse af dokumenter på andre sprog end dansk, kan der fortsat i konkrete situationer blive stillet krav om en oversættelse.

Det er sjældent, at erhvervsdrivende fonde indsender dokumenter til Erhvervsstyrelsen på andre sprog end dansk, men for at lette de administrative byrder og fremme internationaliseringen kan det overlades til fondene at benytte det sprog, som ud fra fondenes administrative rutiner og kommunikation med interessenter forekommer mest hensigtsmæssigt, uden at der sker en urimelig tilsidesættelse af hensynet til brugerne af oplysningerne. Hvis der er tale om et dokument udfærdiget på engelsk, findes der således ikke at være særlige hensyn at tage til offentligheden, idet det antages, at de fleste brugere af disse oplysninger i Danmark forstår engelsk.

Som noget nyt foreslås det endvidere i *stk. 4* at indføre mulighed for, at Erhvervsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om udarbejdelse af årsrapporter for erhvervsdrivende fonde på engelsk, herunder om der er krav om, at det skal fremgå af en fonds vedtægt, hvis årsrapporten skal kunne aflægges på engelsk.

Bestemmelsen har ikke været drøftet af Erhvervsfundsudvalget, men følger udvalgets princip om, at relevante bestemmelser fra selskabsloven overføres til lov om erhvervsdrivende fonde.

Gældende bestemmelse

§ 12. Registreringspligtige oplysninger efter denne lov skal være optaget i Erhvervsstyrelsens it-system, senest 2 uger efter at den retsstiftende beslutning er truffet eller forholdet er ændret, medmindre andet er bestemt i eller i medfør af denne lov. Hvor anmelder ikke selv forestår registreringen i Erhvervsstyrelsens it-system, jf. § 19, stk. 1, skal anmeldelse være modtaget i Erhvervsstyrelsen, senest 2 uger efter at den retsstiftende beslutning er truffet eller forholdet er ændret.

Stk. 2. Det påhviler bestyrelsen at sikre, at registrering finder sted, eller at anmeldelse med henblik på registrering meddeles Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse på offentliggørelse af dokumenter og meddelelser m.v., som skal offentliggøres i Erhvervsstyrelsens it-system. Hvor anmelder ikke selv forestår offentliggørelsen i Erhvervsstyrelsens it-system, jf. § 19, stk. 3, skal dokumentet eller meddelelsen være modtaget i Erhvervsstyrelsen, senest 2 uger efter at den pågældende begivenhed har fundet sted.

Stk. 4. Erhvervsstyrelsen kan som registreringsmyndighed meddele forlængelse af de frister, der er fastsat i denne lov.

Lovbemærkninger

Bestemmelsen indeholder regler om registrering og anmeldelse af erhvervsdrivende fonde. Da der ikke vurderes at være tungtvejende grunde, der kan begrunde, at der på dette punkt skal være forskel på erhvervsdrivende fonde og aktie- eller anpartsselskaber, foreslås anmeldelsesreglerne tilpasset de tilsvarende bestemmelser i selskabslovens § 9, så der i forhold til anmeldelse og registrering sikres den størst mulige parallelitet mellem de to regelsæt.

Det fremgår af den gældende § 53, stk. 2, i lov om erhvervsdrivende fonde, at en anmeldelse om stiftelse af en erhvervsdrivende fond skal være modtaget i Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed senest tre måneder efter underskrivelsen af vedtægten.

Moderniseringen af selskabsloven medførte, at der for aktie- og anpartsselskaber blev indført en generel anmeldelsesfrist på to uger, som også gælder for anmeldelser af stiftelser.

Det vurderes i forlængelse heraf for hensigtsmæssigt at ensarte fristbestemmelserne for udøvelse af erhvervsvirksomhed uanset virksomhedsform. Det vil derfor også være hensigtsmæssigt, at der i lov om erhvervsdrivende fonde er en tilsvarende generel anmeldelsesfrist på to uger, jf. det foreslåede *stk. 1*, og at denne anmeldelsesfrist også skal gælde ved stiftelsen af nye erhvervsdrivende fonde.

Det fremgår endvidere af den gældende § 53, stk. 3, i lov om erhvervsdrivende fonde, at en anmeldelse om ændring af de registrerede forhold vedrørende en erhvervsdrivende fond skal være modtaget i Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed senest fire uger efter ændringen.

Denne bestemmelse retter sig mod det hidtidige udgangspunkt, hvorefter ændringer vedrørende erhvervsdrivende fonde blev anmeldt pr. brev, og eventuelt i de senere år pr. mail. Fondene og deres rådgivere ønsker i stigende omfang at benytte sig af digitale løsninger i kommunikation og registreringsforhold, f.eks. ved brug af Erhvervsstyrelsens it-

registreringsløsninger. Hensyn begrundet i tidsmæssige forhold såsom ekspeditionstid, forsendelse m.v. er således ikke længere så tungtvejende i lyset af den teknologiske udvikling. På denne baggrund foreslås det i stk. 1 at forenkle den hidtil gældende generelle anmeldelsesfriste på fire uger, således at der nu gælder én fælles, generel registrerings- eller anmeldelsesfrist på to uger.

Den foreslåede ændring medfører også ændringer for fonde, der stiftes ved testamente. Sådanne fonde har efter gældende ret først skullet anmeldes senest umiddelbart efter boets slutning. Fremover vil det dog være et krav, at registreringen eller anmeldelsen til registrering sker inden to uger fra boets afslutning.

De pågældende registreringer kan gennemføres umiddelbart af de af fonden bemyndigede personer ved brug af Erhvervsstyrelsens it-system. Registreringens offentliggørelse i Erhvervsstyrelsens it-system sker i så fald i umiddelbar forlængelse af registreringens gennemførelse. Registreringen skal som udgangspunkt være gennemført inden for de anførte frister. Det kræver dog, at Erhvervsstyrelsen har udviklet systemer til selvregistrering for erhvervsdrivende fonde, da det ellers må forventes at være digital indberetning, som skal benyttes. Der henvises til det foreslåede kapitel 2 om digital kommunikation og bemærkningerne hertil.

Ændringen af anmeldelsesfristen for fonde følger, som det fremgår ovenfor, ændringer i selskabslovgivningen, der medførte, at der for aktie- og anpartsselskaber blev indført en generel anmeldelsesfrist på to uger. Ændringen af anmeldelsesfristen i selskabsloven havde til formål at sikre, at ændringer i registrerede forhold kommer til offentlighedens kendskab hurtigt, men gør det samtidig muligt for den enkelte virksomhed at passe anmeldelsesprocedurerne ind i de løbende administrative opgaver. Ensretningen af de generelle anmeldelsesfrister skulle således medvirke til at forenkle de administrative rutiner for kapitalsekskaberne.

I henhold til det foreslåede *stk. 1, 1. pkt.*, skal enhver registreringspligtig oplysning registreres i Erhvervsstyrelsens it-system inden to uger. Dette gælder uanset, om der er tale om en ændring af et forhold, der er omfattet af § 27 i lovforslaget, som regulerer, hvilke forhold der som minimum skal indeholdes i vedtægten for en erhvervsdrivende fond, eller om der er tale om andre forhold. Vedtægtsændringer skal således anmeldes, selvom ændringen vedrører vedtægtsbestemmelser, der ikke særskilt optages i Erhvervsstyrelsens it-system. Tilsvarende gælder ændringer i ledelsesmedlemmer, revisor, adresse, hjemsted m.v.

De to uger regnes fra den retsstiftende beslutning. Dette kan være beslutning på et bestyrelsesmøde, underskrift på vedtægt eller lignende. Baggrunden for, at der i bestemmelsen er foreslået en tilføjelse af »eller forholdet er ændret«, er, at bestemmelsen om registrering eller anmeldelse også gør sig gældende i forhold til f.eks. fonde, som overgår fra erhvervsdrivende fond til en ikke-erhvervsdrivende fond, eller omvendt. En sådan overgang er ikke nødvendigvis en beslutning, men reelt et forhold som er ændret. Fristen beregnes i disse tilfælde fra tidspunktet for konstateringen heraf, hvilket typisk vil være ved bestyrelsens godkendelse af årsregnskabet. Det kan f.eks. være, at bruttoomsætningen er faldet, så erhvervsdriften er af begrænset omfang eller etablering af koncernforhold, hvor fonden opnår bestemmende indflydelse i en dattervirksomhed. I så fald beregnes fristen fra koncernforholdets endelige etablering.

Ved enhver vedtægtsændring skal der i henhold til Erhvervsstyrelsens anmeldelsesbekendtgørelse udstedt med hjemmel i bl.a. den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 60, stk. 3, hvor hjemlen hertil foreslås videreført i den foreslåede § 19, indsendes en dateret vedtægt

med den fuldstændige ordlyd i den nye affattelse. Det medfører, at en ændring af en vedtægt ikke kan ske ved brug af allonge.

Hvis det ikke er muligt for en anmelder selv at registrere et forhold i Erhvervsstyrelsens it-system, enten fordi der ikke er udviklet selvregistreringsløsninger, fordi der foreligger tekniske forhindringer, eller fordi der foreligger andre grunde, skal det relevante forhold fortsat være anmeldt til Erhvervsstyrelsen med henblik på registrering inden udløbet af fristen, jf. det foreslåede *stk. 1, 2. pkt.* Bestyrelsen har ansvaret for anmeldelse af de påkrævede oplysninger, jf. *stk. 2.*

Erhvervsstyrelsens selvregistreringsløsning udvikles løbende, således at flere og flere anmeldelser kan foretages ved brug af Erhvervsstyrelsens it-system. Det forhold, at registrering ikke kan ske ved brug af de selvregistreringsløsninger, som Erhvervsstyrelsen stiller til rådighed, afskærer ikke fonden fra at skulle overholde anmeldelsesfristen, idet anmeldelse alternativt skal være foretaget over for Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed senest to uger efter, at den registreringspligtige beslutning er truffet.

En overtrædelse af den generelle frist på to uger vil ikke resultere i en registreringsnægtelse af anmeldelsen. Dette svarer til, hvad der hidtil har været gældende ved overtrædelse af tidsfristen på fire uger. Den foreslåede bestemmelse er således alene en ordensforskrift, og overtrædelse heraf vil ikke kunne medføre registreringsnægtelse. Der vil dog kunne blive stillet krav om fornyet beslutning eller dokumentation, hvis der er gået længere tid end må vurderes for rimeligt i forhold til, at oplysningerne skal have aktualitetsværdi.

I det foreslåede *stk. 2* præciseres det, at hvor der i loven er fastsat pligt til, at et bestemt forhold skal registreres eller anmeldes, påhviler pligten bestyrelsen. Det er således bestyrelsen, der er ansvarlig for, at en erhvervsdrivende fond omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde registreres eller anmeldes til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system. På tilsvarende vis er det bestyrelsen, der er ansvarlig for efterfølgende registrering eller anmeldelse af ændringer i vedtægten og øvrige registreringspligtige forhold. Alle medlemmer af bestyrelsen vil som udgangspunkt kunne ifalde ansvar for manglende registrering eller anmeldelse.

Det foreslås i *stk. 3*, at bestemmelserne i *stk. 1* og *2* finder tilsvarende anvendelse på dokumenter og meddelelser m.v., som i øvrigt skal offentliggøres i Erhvervsstyrelsens it-system. Erhvervsstyrelsens it-system udvikles løbende, således at flere og flere offentliggørelser fremover kan foretages af anmelder selv. Der vil i forbindelse hermed kunne fastsættes nærmere regler om, hvilke dokumenter og meddelelser m.v., anmelder selv kan eller skal offentliggøre i it-systemet, jf. forslaget § 19, *stk. 2.*

Bestemmelsen har ikke været drøftet af Erhvervsfondsudvalget, men følger udvalgets princip om, at relevante bestemmelser fra selskabsloven overføres til lov om erhvervsdrivende fonde.

I *stk. 4* foreslås, at Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed kan forlænge lovens frister. Bestemmelsen er en videreførelse af den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 57, *stk. 4.*

Den gældende bestemmelse ses ikke at have været anvendt i nævneværdig grad, da der generelt er tilsigtet at være parallelitet mellem registreringsbestemmelserne for erhvervsdrivende fonde og andre selskabsformer, fortrinsvis aktie- og anpartsselskaber. Dette stemmer overens med bemærkningerne til den oprindelige lov om erhvervsdrivende fonde, jf. lov nr. 286 af 6. juni 1984, og Betænkning om fonde, nr. 970/1982, som lå til grund for den oprindelige lov om erhvervsdrivende fonde.

I selskabsloven er der dog ikke en generel mulighed for, at der kan dispenseres fra lovens fristbestemmelser. En række af fristerne i lov om erhvervsdrivende fonde er dog alene ordensforskrifter, hvorfor en overtrædelse heraf derfor som udgangspunkt ikke vil medføre en registreringsnægtelse. På den baggrund foreslås den gældende bestemmelse videreført uændret.

Fristoverskridelserne i visse konkrete tilfælde kan dog være så væsentlige, at en fristoverskridelse af en ordensforskrift kan medføre, at registrering ikke kan finde sted. Vurderingen heraf foretages konkret af Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed.

Bestemmelsen har ikke været drøftet af Erhvervsfundsudvalget, men følger udvalgets generelle anbefaling om, at relevante bestemmelser fra selskabsloven bør overføres til lov om erhvervsdrivende fonde.

Gældende bestemmelse

§ 13. Medlemmer af bestyrelsen og direktionen samt revisor skal registreres i Erhvervsstyrelsens it-system.

Stk. 2. Hvis et revisorskifte sker inden hvervets udløb, eller hvis revisorskiftet skyldes uoverensstemmelser mellem bestyrelsen og revisor, skal registreringen eller anmeldelsen til registrering, jf. § 12, stk. 1, vedlægges en fyldestgørende forklaring fra bestyrelsen om årsagen til hvervets ophør.

Stk. 3. Erhvervsstyrelsen kan fastsætte regler om registrering af stiftere.

Lovbemærkninger

Det foreslåede *stk. 1* er en ny bestemmelse, men der er alene tale om en kodificering af gældende ret. Det fremgår ikke udtrykkeligt af den gældende lov om erhvervsdrivende fonde, at medlemmer af fondens ledelse og revisor skal registreres i Erhvervsstyrelsens it-system. Det fremgår derimod udtrykkeligt af den gældende lov om erhvervsdrivende fonde, at en erhvervsdrivende fond skal have en bestyrelse, og at bestyrelsen kan ansatte en eller flere direktører og at fonden skal have en revisor.

Efter den gældende bekendtgørelse nr. 675 af 26. juni 2012 om anmeldelse, registrering, gebyr samt offentliggørelse i Erhvervsstyrelsen skal der ske anmeldelse af bestyrelsen, en eventuel direktion og revisor. Bekendtgørelsen finder anvendelse på de erhvervsdrivende fonde, jf. den gældende lov om erhvervsdrivende fondes bemyndigelsesbestemmelser.

Det foreslåede *stk. 1* medfører, at medlemmer af fondens ledelse og revisor skal registreres eller anmeldes til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system. Tilsvarende gælder suppleanter for disse, jf. den foreslåede bestemmelse i § 48. Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* medfører endvidere, at hvis andre udpeger yderligere en eller flere revisorer, skal disse også registreres eller anmeldes til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system.

Bestemmelsen har ikke været drøftet af Erhvervsfondsudvalget, men følger udvalgets princip om, at relevante bestemmelser fra selskabsloven overføres til lov om erhvervsdrivende fonde.

I *stk. 2* foreslås den gældende bestemmelse om, at revisorskifte i visse situationer skal forklares, videreført. Pligten til at forklare påhviler fortsat bestyrelsen. Bestemmelsen udspringer af artikel 38, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/43/EF af 17. maj 2006 om lovpligtig revision af årsregnskaber og konsoliderede regnskaber, om ændring af Rådets direktiv 78/660/EØF og 83/349/EØF og om ophævelse af Rådets direktiv 84/253/EØF. Bestemmelsen er implementeret ved lov nr. 468 af 17. juni 2008 om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder (revisorloven).

Det foreslåede *stk. 2* medfører, at bestyrelsen skal underrette Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed, hvis revisor afsættes eller fratræder inden hvervets udløb. En tilsvarende pligt gælder for revisor, jf. den foreslåede § 72, stk. 3, hvor underretningen skal gives til fondsmyndigheden og som skal videresendes til Erhvervsstyrelsen. Der skal sammen med underretningen gives en fyldestgørende forklaring på årsagen hertil. Fratræder revisor inden hvervets udløb, påhviler det bestyrelsen at sørge for, at registrering eller anmeldelse om revisorskifte vedlægges en konkret og fyldestgørende forklaring på årsagen til hvervets ophør. Der er således

fortsat krav om at indsende en begrundet og informativ redegørelse for revisors fratræden i utide.

Erhvervsstyrelsen sender en kopi af den modtagne forklaring til fondsmyndigheden.

I forhold til gældende ret er det i stk. 2 foreslået tilføjet, at anmeldelse om revisorskift fremover skal vedlægges en fyldestgørende redegørelse fra bestyrelsen om årsagen til revisors fratræden eller afsættelse, hvis dennes fratræden sker i tide, dvs. ved udløbet af revisions funktionsperiode, men hvor revisor ikke genvælges som følge af uoverensstemmelser mellem bestyrelsen og revisor. Det er bestyrelsen, som har ansvaret for at anmelde revisors fratræden og i givet fald vedlægge den krævede redegørelse.

Den foreslåede bestemmelse bevirker, at der ikke er krav om, at bestyrelsen skal give særlig meddelelse, hvis revisorskiftet ved udløbet af revisors funktionsperiode eksempelvis skyldes et udbud, hvor en anden revisor eller revisionsvirksomhed har vundet opgaven med at revidere årsregnskabet for den pågældende fond. Der er på dette punkt ikke sket ændringer i forhold til den gældende lov om erhvervsdrivende fonde.

Det nye i det foreslåede stk. 2 er således, at bestyrelsen skal underrette, hvis revisorskiftet sker på baggrund af uoverensstemmelser mellem bestyrelsen og revisor. Underretningen skal i så fald ske, uanset om revisorskiftet sker i tide eller utide. Tidligere skulle der, uanset årsagen, kun ske underretning, hvis revisorskiftet skete i utide.

Det er fortsat bestyrelsens ansvar og pligt at sikre fondens formål og interesser, herunder at vælge en revisor, som opfylder sine forpligtelser i henhold til loven og vedtægten. Hvis bestyrelsens tillid til fondens revisor er forsvundet, eller der på anden måde er opstået uoverensstemmelser eller lignende, indebærer bestyrelsens pligt til at forvalte fondens midler og sikre fondens interesser, at bestyrelsen kan eller skal afskedige revisor. Hvis afskedigelsen af revisor sker ved udløbet af revisors funktionsperiode, skal der dog fremover sammen med registreringen eller anmeldelsen vedlægges en redegørelse, hvis afskedigelsen skyldes uoverensstemmelser.

Uoverensstemmelser mellem bestyrelsen og revisor kan være alle former for uenighed, konflikt eller strid, som ikke er af bagatelagtig karakter. Det kan eksempelvis vedrøre tilrettelæggelse af revisors arbejde, manglende opfyldelse af informationsforpligtelser, personstridigheder mellem et eller flere medlemmer af bestyrelsen og revisor eller lignende forhold. Uenighed om revisors vederlag vil som udgangspunkt ikke være en uoverensstemmelse, som skal medføre meddelelsespligt for bestyrelsen.

Da både bestyrelsen og revisor har pligt til at meddele udskiftning af revisor, som skyldes uoverensstemmelser, vil der skulle indhentes redegørelse fra en eventuel part, som ikke af egen drift indsender redegørelse, eksempelvis på grund af uenighed eller forskellig opfattelse af situationen. Hvis bestyrelsen således indsender redegørelse og revisor ikke gør det, vil revisor blive anmodet om at indsende sin redegørelse.

Hvis Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed eller fondsmyndigheden finder anledning til at spørge nærmere ind til den fremsendte redegørelse, kan bestyrelsen eller revisor blive anmodet om yderligere oplysninger, jf. den forestående § 17, stk. 1 og § 24, stk. 3, der viderefører den gældende § 57, stk. 3.

Der foreslås en tilsvarende ændring i bestemmelserne vedrørende revisor, jf. den foreslåede § 72, stk. 3, som ændrer den gældende § 29, stk. 4. Der henvises til bemærkningerne til denne bestemmelse.

Det foreslås, at der i henhold til *stk. 3* skal være mulighed for, at Erhvervsstyrelsen kan fastsætte regler om registrering af stifter, hvilket viderefører den gældende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde § 56 a.

Der vil i henhold til forslaget til *stk. 3* også kunne fastsættes regler om registrering af væsentlige gavegivere m.v., jf. den foreslåede § 1, stk. 3.

Reglerne vil i givet fald blive fastlagt i Erhvervsstyrelsens anmeldelsesbekendtgørelse og vil følge de øvrige bestemmelser om registrering af ledelse, revisor m.v. Det vil som udgangspunkt være registrering af navn og adresse.

Bestemmelsen strafbelægges, jf. den foreslåede § 132, stk. 1.

Gældende bestemmelse

§ 14. Ved stiftelse eller forhøjelse af grundkapitalen skal registreringen eller anmeldelsen til registrering, jf. § 12, stk. 1, vedlægges oplysning om de dermed for fonden forbundne omkostninger.

Lovbemærkninger

I henhold til den gældende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde § 54 er der krav om, at en anmeldelse om henholdsvis stiftelse, forhøjelse og nedsættelse af grundkapitalen skal vedlægges oplysning om omkostningerne forbundet med den enkelte transaktion.

I selskabsloven er der alene krav om oplysning om omkostninger i forbindelse med stiftelse og kapitalforhøjelse. Der stilles således ikke for kapitalsekskaber krav om oplysning om omkostninger forbundet med kapitalnedsættelse.

Da der ikke ses at være væsentlige grunde til, at der på dette punkt skal gælde skærpede regler for erhvervsdrivende fonde i forhold til kapitalsekskaber, foreslås det, i overensstemmelse med Erhvervsfundsudvalgets rapport, at der fremover ikke skal oplyses om omkostninger forbundet med en kapitalnedsættelse.

Det foreslås videreført, at hvis en fond skal afholde omkostninger ved en stiftelse eller kapitalforhøjelse, skal dette, og de anslåede omkostninger, angives i forbindelse med registreringen eller anmeldelsen til registreringen. Den foreslåede affattelse af bestemmelsen medfører ikke indholdsmæssige ændringer i forhold til den gældende bestemmelse, men med den foreslåede bestemmelse tages der højde for en kommende digitalisering af anmeldelses- og registreringsprocessen.

Der er ikke tale om en godkendelse af omkostningerne i forbindelse med stiftelse og kapitalforhøjelse. Hertil skal det bemærkes, at usædvanligt høje omkostninger konkret kan være omfattet af bestemmelsen i den foreslåede § 38, stk. 1, 1. pkt., hvorefter bestyrelsen vil kunne ifalde ansvar eller bødestraf, hvis de høje omkostninger er udtryk for manglende varetagelse af fondens interesser.

Gældende bestemmelse

§ 15. Registrering må ikke finde sted, hvis det forhold, der ønskes registreret, ikke opfylder bestemmelser i denne lov eller bestemmelser fastsat i henhold til denne lov eller vedtægten. Registrering må heller ikke finde sted, hvis den beslutning, der lægges til grund for registreringen, ikke er blevet til i overensstemmelse med denne lov eller bestemmelser fastsat i henhold til denne lov eller vedtægten.

Stk. 2. En anmelder, der registrerer et forhold i Erhvervsstyrelsens it-system eller indsender anmeldelse herom til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system, indestår for, at registreringen eller anmeldelsen er lovligt foretaget, herunder at der foreligger behørig fuldmagt, og at dokumentationen i forbindelse med registreringen eller anmeldelsen er gyldig.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse på dokumenter m.v., som offentliggøres i Erhvervsstyrelsens it-system, eller som indsendes til Erhvervsstyrelsen til offentliggørelse m.v. efter denne lov.

Lovbemærkninger

Det foreslåede *stk. 1* er en videreførelse af de gældende bestemmelser i lov om erhvervsdrivende fonde § 55, stk. 1.

Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.*, at registrering ikke må finde sted, hvis det forhold, der ønskes registreret, ikke er lovligt eller ikke er i overensstemmelse med fondens vedtægt. Hertil skal det bemærkes, at straffelovens § 296, stk. 1, nr. 2, litra d, om afgivelse af urigtige oplysninger over for offentlig myndighed finder anvendelse. Det vil således, som udgangspunkt, være anmelder, der bærer ansvaret for de anmeldte forhold.

Bestemmelsen vedrører alle registreringer, dvs. såvel en registrering om stiftelse af en fond og efterfølgende registrering af for eksempel kapitalforhøjelser m.v. I forhold til disse skal Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed påse, at det registrerede eller anmeldte ikke er i strid med de i *stk. 1, 1. pkt.*, nævnte reguleringer. Erhvervsstyrelsen har som registreringsmyndighed ikke pligt til at påse, om anden lovgivning er overtrådt, men Erhvervsstyrelsen er dog ikke afskåret fra at nægte registrering, hvis andre love m.v. er overtrådt.

Af det foreslåede *stk. 1, 2. pkt.*, fremgår det, at registrering heller ikke må finde sted, hvis den beslutning, der danner grundlaget for registreringen, ikke er blevet til i overensstemmelse med de forskrifter, som er fastsat i loven, bestemmelser fastsat i henhold til denne lov, eller de krav som fondens vedtægt fastlægger. Denne bestemmelse retter sig særligt mod bestemte majoritets- eller quorumkrav, som skal være opfyldt for, at en beslutning lovligt kan træffes. Det kan eksempelvis være vedtægtsmæssige krav om beslutning på f.eks. to på hinanden følgende bestyrelsesmøder, som skal være opfyldt.

I de it-registreringsløsninger, som Erhvervsstyrelsen stiller til rådighed for anmeldere, er det tilstræbt, hvor det er muligt, at udvikle dialogbokse og blokeringer for at mindske risikoen for fejl og registreringer i strid med loven og de i medfør af loven udstedte forskrifter og retningslinjer. Karakteren af de oplysninger, der skal registreres, og det materiale, der skal vedhæftes, gør det imidlertid ikke muligt i alle situationer at forhindre, at registreringer kan ske i strid med lovens forskrifter.

I det foreslåede *stk. 2* præciseres det, at der påhviler anmelder en særlig forpligtelse til at sikre, at selvregistrering ved brug af tilgængelige it-registreringsløsninger ikke gennemføres i strid med de forskrifter, der er fastsat i loven, bestemmelser fastsat i henhold til denne lov, eller de krav som fondens vedtægt fastlægger. Det samme gælder i forbindelse med anmeldelser af forhold, der ikke kan gennemføres ved selvregistrering. Der henvises i denne forbindelse til den foreslåede § 17 vedrørende dokumentation for baggrunden for den foretagne registrering eller anmeldelse og retsvirkningerne heraf.

Ved anmelder forstås den person eller det firma, der i forbindelse med det registreringspligtige forhold formelt anføres som anmelder. Hvis fonden selv forestår registreringen eller anmeldelsen, sker dette således på fondens vegne i overensstemmelse med de tegningsregler, der gælder for fonden, eller i øvrigt i overensstemmelse med de almindelige regler om stillingsfuldmagt. Foretages registreringen eller anmeldelsen f.eks. af fondens advokat, er det den pågældende advokat, der skal betragtes som anmelder, uanset om det er eksempelvis advokatens sekretær, der foretager handlingen.

En overtrædelse af den foreslåede bestemmelse vil eventuelt kunne være, at anmelder er bekendt med at en registrering ikke er lovligt foretaget, at der ikke foreligger behørig fuldmagt, eller at der ikke foreligger behørig dokumentation.

Det foreslåede *stk. 3* fastslår, at anmelder har samme ansvar som efter *stk. 1* og *2* for dokumenter, som anmelder offentliggør eller indsender til offentliggørelse i Erhvervsstyrelsens it-system. Dette gælder, uanset om anmelder selv foretager offentliggørelsen heraf i Erhvervsstyrelsens it-system, hvor denne mulighed foreligger, eller anmelder indsender dokumenter m.v.

Bestemmelsen har ikke været drøftet af Erhvervsfondsudvalget, men følger udvalgets princip om, at relevante bestemmelser fra selskabsloven bør overføres til lov om erhvervsdrivende fonde.

Bestemmelsen strafbelægges, jf. den foreslåede § 132, *stk. 1*.

Gældende bestemmelse

§ 16. Kan en anmeldelse ikke registreres på grund af en fejl eller mangel, kan Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed fastsætte en frist til berigtigelse. Sker berigtigelse ikke inden den fastsatte frist, nægtes registrering.

Stk. 2. Nægtes registrering efter stk. 1, skal anmelderen have skriftlig meddelelse om, at registrering ikke vil finde sted, og om begrundelsen herfor.

Lovbemærkninger

I den foreslåede bestemmelse er det forudsat, at der er indgivet en anmeldelse til Erhvervsstyrelsen.

For at sikre en smidig sagsbehandling i samarbejdet mellem Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed og de erhvervsdrivende fonde forslås det i *stk. 1* at opretholde princippet i den gældende § 55, stk. 2, om mulighed for at berigtige visse anmeldelser, hvis disse anmeldelser er mangelfulde. Erhvervsstyrelsen kan i den forbindelse fastsætte en frist, inden for hvilken berigtigelse skal have fundet sted. Berigtigelse forudsætter, at lovgivningen tillader det, eller at det på andet grundlag er tilladt at ændre på det anmeldte forhold. Fristen sættes normalt til to uger.

Som eksempel kan nævnes en bestyrelsesbeslutning, hvor bestyrelsen har givet bemyndigelse til anmelder om at foretage mindre redaktionelle korrektioner i forbindelse med anmeldelse af en vedtægtsændring eller lignende. Der kan alene blive tale om berigtigelser foranlediget af den konkret foreliggende anmeldelse. Den foreslåede adgang til at berigtige visse forhold indeholder ikke hjemmel til at foretage ændringer i allerede registrerede forhold.

I relation til det foreslåede stk. 1 er det Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed, der træffer afgørelse om, hvorvidt der er tale om forhold, der kan berigtiges, eller om de pågældende forhold gør, at den indgivne anmeldelse skal registreringsnægtes. En anmelder kan således ikke forlange, at Erhvervsstyrelsen giver en berigtigelsesfrist i stedet for en registreringsnægtelse.

Hvis et forhold ikke kan berigtiges, skal Erhvervsstyrelsen ikke give en yderligere frist til berigtigelse. Den manglende berigtigelse medfører derimod, at der umiddelbart skal ske en registreringsnægtelse.

Muligheden for berigtigelse kan altid benyttes til at rette formelle mangler i form af f.eks. indsendelse af manglende bilag eller tilvejebringelse af godkendelser, som efter de forskrifter, der er fastsat i loven, bestemmelser udstedt i medfør af loven, eller fondens vedtægt skal indsendes til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed.

Erhvervsstyrelsens konstatering og påtale af, hvorvidt der er tale om fejl eller mangel, der kan afhjælpes, er en afgørelse, der kan indbringes for Erhvervsankenævnet, jf. reglerne herom i den foreslåede § 130, stk. 1, der viderefører den gældende § 62, stk. 2, i lov om erhvervsdrivende fonde.

Hvis der fastsættes en frist for berigtigelse, og sker dette ikke inden for fristen, kan anmeldelsen registreringsnægtes alene med denne begrundelse, jf. det foreslåede *stk. 1, 2. pkt.*

Af hensyn til de afledede retsvirkninger som følger af, at registreringen ikke finder sted, foreslås det i *stk. 2*, at anmelder skal have meddelelse om registreringsnægtelsen og begrundelsen herfor.

Bestemmelsen har ikke været drøftet af Erhvervsfundsudvalget, men følger udvalgets princip om, at relevante bestemmelser fra selskabsloven overføres til lov om erhvervsdrivende fonde.

Gældende bestemmelse

§ 17. Erhvervsstyrelsen kan som registreringsmyndighed forlange de oplysninger, som er nødvendige for at bedømme, om betingelserne for registrering er opfyldt.

Stk. 2. Ved anmeldelse og registrering efter regler fastsat i medfør af dette kapitel kan Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed i indtil 3 år fra registreringstidspunktet stille krav om, at der indsendes dokumentation for, at registreringen eller anmeldelsen er lovligt foretaget. Erhvervsstyrelsen kan som registreringsmyndighed i forbindelse hermed i særlige tilfælde stille krav om, at der indsendes en erklæring afgivet af en godkendt revisor om, at de økonomiske dispositioner i forbindelse med registreringen eller anmeldelsen er lovligt foretaget. Opfyldes kravene i henhold til 1. og 2. pkt. ikke, fastsætter Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed en frist for forholdets berigtigelse. Sker berigtigelse ikke senest ved udløbet af den fastsatte frist, kan Erhvervsstyrelsen om nødvendigt foranledige fonden tvangsopløst efter reglerne i §§ 115-117.

Stk. 3. Ved overtrædelse af bestemmelserne i denne lov eller bestemmelser fastsat i henhold til denne lov eller vedtægten, kan Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed give bestyrelsen, direktionen eller revisor påbud om at bringe forholdet i overensstemmelse med denne lov eller bestemmelser fastsat i henhold til denne lov eller vedtægten.

Lovbemærkninger

Der er tale om en videreførelse af bl.a. de gældende bestemmelser i lov om erhvervsdrivende fonde § 5, stk. 2.

Erhvervsstyrelsen har i det foreslåede *stk. 1* hjemmel til at kræve supplerende oplysninger i forbindelse med såvel en stiftelse af en ny fond som ved ændringer af enhver art. Erhvervsstyrelsen kan derfor forlange de oplysninger, som er nødvendige for at bedømme, om betingelserne for registrering er opfyldt.

Den foreslåede bestemmelse retter sig særligt mod de forhold, som skal påses ved registrering af en nystiftet fond, men også efterfølgende ændringer i vedtægt, ledelse, revisor eller andre registreringspligtige forhold.

Erhvervsstyrelsen skal ved registrering eller anmeldelse af erhvervsdrivende fonde påse, at de opfylder de krav, der stilles for anerkendelsen af fonden som selvstændig juridisk person, herunder om den pågældende fond overholder definitionen i den foreslåede § 1, stk. 2. Endvidere kontrolleres, at det retlige grundlag (testamente, gavebrev eller anden retshandel) for fonden er til stede, og at vedtægten er i overensstemmelse hermed.

I forhold til selve registreringen påser Erhvervsstyrelsen i stiftelsesfasen navnlig reglerne om vurdering af apportindskud, navnereglerne og lignende.

Den foreslåede bestemmelse komplementerer den foreslåede bestemmelse i § 24, stk. 3, som generelt omhandler fondsmyndighedens mulighed for at føre tilsyn. Der henvises til bemærkninger til denne bestemmelse.

Det foreslåede *stk. 2*, medfører, at Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed kan påbyde fondens ledelse eller revisor at bringe overtrædelser af bestemmelserne i denne lov,

bestemmelser fastsat i henhold til denne lov eller fondens vedtægt i overensstemmelse med de konkrete bestemmelser eller fondens vedtægt.

Et sådan påbud vil eventuelt kunne vedrøre vedtægtens bestemmelser om antal udpegede bestyrelsesmedlemmer, hvor Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed vil kunne påbyde bestyrelsen at bringe en eventuel uoverensstemmelse i overensstemmelse med fondens vedtægt.

Hvis bestyrelsen får et påbud efter det foreslåede stk. 2, vil den typiske proces være, at bestyrelsen, direktør eller revisor inden for en fastsat periode skal have rettet op på forholdene.

Efter det foreslåede *stk. 3* kan Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed stille krav om, at der i indtil tre år fra registreringstidspunktet indsendes dokumentation for, at en registrering eller anmeldelse er lovligt foretaget. Den gældende bestemmelse indeholder en grænse på fem år, men den ændrede bestemmelse er fremover i overensstemmelse med de almindelige forældelsesregler, jf. den almindelige forældelsesfrist i forældelseslovens § 3.

Erhvervsstyrelsen kan anmode om sådan dokumentation, hvis Erhvervsstyrelsen har en formodning om, at et anmeldt eller registreret forhold ikke er i overensstemmelse med eksempelvis lov om erhvervsdrivende fonde eller fondens vedtægt. Der kan også være tale om eventuelt stikprøvevis at indhente sådanne oplysninger. Det kan eksempelvis være til kvalitetssikring og udvikling af Erhvervsstyrelsens it-system, herunder at efterleve de krav om offentlighed og gennemsigtighed, der skal sikre den nødvendige tillid blandt brugerne til de registrerede og offentliggjorte oplysninger.

Erhvervsstyrelsen kan eksempelvis anmode bestyrelsen om yderligere dokumentation for, hvorvidt beslutningen om f.eks. en vedtægtsændring er blevet til i overensstemmelse med denne lov eller fondens vedtægt.

Erhvervsstyrelsen kan i forbindelse hermed i særlige tilfælde stille krav om, at der indsendes en erklæring afgivet af en revisor om, at de økonomiske dispositioner i forbindelse med anmeldelsen eller registreringen er lovligt foretaget. Opfyldes kravene i henhold til bestemmelsen ikke, kan Erhvervsstyrelsen fastsætte en frist til forholdets berigtigelse.

Erhvervsstyrelsen kan som registreringsmyndighed endvidere om nødvendigt i henhold til det foreslåede *stk. 3, sidste pkt.*, iværksætte en tvangsopløsning af fonden. Erhvervsstyrelsen skal dog sjældent benytte sig af denne mulighed, da Erhvervsstyrelsen i første omgang i stedet for tvangsopløsning skal overveje at anmode fondsmyndigheden om at afsætte bestyrelsen som uegnet, jf. den foreslåede § 45.

Foreligger der en begrundet mistanke om, at der foreligger et strafbart forhold hos den, som oplysningerne skal indhentes fra, og forholdet kan forventes at føre til, at der indgives politianmeldelse, vil Erhvervsstyrelsen afstå fra at indhente sådan dokumentation, men overlade den videre behandling til politimæssig efterforskning.

Gældende bestemmelse

§ 18. Oplysning om navn på personer registreret i henhold til denne lov offentliggøres til enhver tid i Det Centrale Virksomhedsregister, medmindre Erhvervsstyrelsen træffer anden beslutning. Dette gælder for både aktive og ophørte erhvervsdrivende fonde.

Stk. 2. Oplysning om adresse for personer registreret i henhold til denne lov offentliggøres i Det Centrale Virksomhedsregister, indtil der er forløbet 5 år, efter at personen er ophørt med at være aktiv i en virksomhed, som er registreret i Det Centrale Virksomhedsregister. Dette gælder for både aktive og ophørte virksomheder. For personer, der har registreret navne- og adressebeskyttelse i Det Centrale Personregister, offentliggøres adressen ikke i Det Centrale Virksomhedsregister, så længe beskyttelsen er gældende i Det Centrale Personregister, medmindre personen anmoder Erhvervsstyrelsen om, at adressebeskyttelsen ikke skal gælde i Det Centrale Virksomhedsregister. Personer, der ikke har et cpr-nummer, kan anmode Erhvervsstyrelsen om adressebeskyttelse i Det Centrale Virksomhedsregister.

Stk. 3. Erhvervsstyrelsen fastsætter de nærmere vilkår og betingelser for adressebeskyttelse og for videregivelse af beskyttede adresser for personer uden cpr-nummer, jf. stk. 2, 4. pkt.

Stk. 4. Opdatering af personoplysninger omfattet af stk. 1 og 2 for fuldt ansvarlige deltagere, ejere og ledelsesmedlemmer ophører, 5 år efter at den pågældende person ophører med at være aktiv i en virksomhed, som er registreret i Det Centrale Virksomhedsregister.

Oprindelig bestemmelse vedtaget ved LOV nr. 712 af 25. juni 2014

§ 18. Oplysninger om navn, stilling og adresse på nuværende og tidligere medlemmer af ledelsen skal til enhver tid fremgå af Erhvervsstyrelsens it-system, medmindre Erhvervsstyrelsen træffer anden beslutning. Dette gælder i både aktive og opløste erhvervsdrivende fonde.

Stk. 2. Opdatering af personoplysninger efter stk. 1 ophører, 10 år efter at den pågældende person ophører med at være registreret i en virksomhed, som er registreret i Erhvervsstyrelsens it-system.

Lovbemærkninger

Bestemmelsen viderefører den gældende § 56 a i lov om erhvervsdrivende fonde. Der foreslås en mindre ændring, idet muligheden for at registrere stifter bortfalder.

Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.*, at der indføres en udtrykkelig hjemmel til, at personoplysninger - stilling, navn, og adresse - på fondens nuværende og tidligere ledelse til enhver tid skal fremgå af Erhvervsstyrelsens it-system. Dette gælder, medmindre Erhvervsstyrelsen bestemmer noget andet. Med ledelse forstås bestyrelse og eventuel direktion, men ikke administrator, da en sådan ikke er at betragte som en del af ledelsen, jf. den foreslåede § 43 og bemærkningerne hertil.

Oplysningerne om de enkelte personer opdateres via Det Centrale Personregister, og der påhviler således ikke fratrådte medlemmer af ledelsen en pligt til at opdatere oplysningerne i Erhvervsstyrelsens register.

Erhvervsstyrelsen kan bestemme, at en eller flere af disse oplysninger ikke skal registreres. Dette gælder både de enkelte personoplysninger, men også i forhold til den omfattede

personkreds. Opmærksomheden skal i den forbindelse henledes på forarbejderne til lov om fremgangsmåden ved anmeldelse m.v. af visse oplysninger hos Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, jf. lov nr. 571 af 6. juni 2007 med senere ændringer, hvoraf det følger, at Erhvervsstyrelsen konkret i enkeltstående tilfælde kan beslutte at undtage oplysninger fra det, der bliver offentliggjort eller givet adgang til, hvis et særligt beskyttelsesværdigt hensyn til den pågældende person taler herfor. Der kan efter forarbejderne eksempelvis være tale om, at personen vil være i fare, hvis personens navn og adresse offentliggøres.

Den gældende § 56 a omhandler bl.a. stifter, men da Erhvervsstyrelsen ikke registrerer stifter, når der er tale om erhvervsdrivende fonde, foreslås stifter ikke medtaget i opregningen. Begrundelsen herfor er, at stifter ikke på nuværende tidspunkt registreres i erhvervsdrivende fonde, da oplysningen om stifter altid skal fremgå af den enkelte fonds vedtægt, jf. den foreslåede § 27, stk. 1 og den gældende § 7, stk. 1. Der kan dog i henhold til den foreslåede § 13, stk. 3, fastsættes nærmere regler om registrering af stifter, herunder om hvilke oplysninger der skal registreres om den pågældende. Der henvises til bemærkningerne til den pågældende bestemmelse.

Det foreslåede *stk. 1, 2. pkt.*, indebærer, at disse oplysninger om medlemmer af ledelsen altid skal fremgå af Erhvervsstyrelsens it-system, uanset om en erhvervsdrivende fond fortsat er aktiv eller registreret som opløst.

I henhold til *stk. 2* foreslås, i overensstemmelse med Erhvervsfondsudvalgets rapport, at opdateringen af en persons oplysninger ophører 10 år efter, at den pågældende er udtrådt af den sidste virksomhed, hvor personen er registreret i Erhvervsstyrelsens it-system. Det indebærer også registrering i aktie- og anpartsselskaber, andelselskaber med begrænset ansvar, enkeltmandsvirksomheder m.v. Når den pågældende person således ophører med at være aktiv i en erhvervsvirksomhed, går der 10 år før personoplysningerne ikke længere opdateres. Hvis den pågældende indtræder i løbet af perioden, skal 10 års perioden beregnes på ny fra det tidspunkt, hvor den pågældende fratræder igen.

I den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 56 a, stk. 2, er den øvre grænse for opdatering af personoplysninger i Erhvervsstyrelsens it-system 20 år. Grænsen på 20 år blev oprindeligt foreslået, idet den var sammenfaldende med den dengang gældende generelle forældelsesfrist.

Da den generelle forældelsesgrænse, i forældelsesloven er ændret i 2007, er *stk. 2* foreslået tilpasset i overensstemmelse hermed. Opdateringsperioden er således reduceret til 10 år i overensstemmelse med den gældende forældelsesfrist.

Den foreslåede ændring medfører endvidere, at der på dette punkt kommer sammenhæng mellem reglerne i selskabsloven og denne lov, jf. de tilsvarende regler i selskabslovens § 18, stk. 2. Efter udløbet af de 10 år vil oplysningerne alene fremgå som historiske oplysninger som følge af den begrænsede informationsværdi.

Det er alene opdateringen, der ophører efter 10 år, jf. *stk. 2*, idet personoplysningerne til staidighed vil kunne fremskaffes i Erhvervsstyrelsens it-system. Grænsen for opdatering blev imidlertid indført, da disse oplysninger efter en længere årrække må antages at være af begrænset værdi i forbindelse med information om persontilknytninger i selskabsforhold.

Ændret ved LOV nr. 262 af 16. marts 2016

I § 18, stk. 1, 1. pkt., ændres »navn, stilling og adresse på nuværende og tidligere medlemmer af ledelsen« til: »navn og adresse på personer registreret i henhold til denne lov«.

Lovbemærkninger til LOV nr. 262 af 16. marts 2016

Til § 18, stk. 1.1 pkt.

I henhold til den gældende bestemmelse, skal oplysninger om navn, stilling og adresse på nuværende og tidligere medlemmer af ledelsen til enhver tid fremgå af Erhvervsstyrelsens it-system.

Den foreslåede bestemmelse viderefører indholdet af den hidtil gældende bestemmelse, men det foreslås præciseret, at kravet om oplysninger fremover skal omfatte alle personer, som er registreret i Erhvervsstyrelsens it-system.

Bestemmelsen vedrørte tidligere kun ledelsesmedlemmer, men den foreslåede bestemmelse skal sikre, at også oplysninger om eksempelvis reelle ejere fremover fremgår af Erhvervsstyrelsens it-system.

Der var tidligere krav om, at ledelsesmedlemmers stilling blev opdateret, men dette krav anses ikke for nødvendigt at videreføre da det anses for at være en oplysning som ikke længere benyttes. Det anses derfor for at være en unødvendig byrde at fastholde overfor selskaberne.

Det vil fortsat fremgå af Erhvervsstyrelsens it-system, hvilken funktion den enkelte person har bestridt i selskabet.

Ændret ved LOV nr. 1665 af 26. december 2017

§ 18 affattes således:

»§ 18. Oplysning om navn på personer registreret i henhold til denne lov offentliggøres til enhver tid i Det Centrale Virksomhedsregister, medmindre Erhvervsstyrelsen træffer anden beslutning. Dette gælder for både aktive og ophørte erhvervsdrivende fonde.

Stk. 2. Oplysning om adresse for personer registreret i henhold til denne lov offentliggøres i Det Centrale Virksomhedsregister, indtil der er forløbet 3 år, efter at personen er ophørt med at være aktiv i en virksomhed, som er registreret i Det Centrale Virksomhedsregister. Dette gælder for både aktive og ophørte virksomheder. For personer, der har registreret navne- og adressebeskyttelse i Det Centrale Personregister, offentliggøres adressen ikke i Det Centrale Virksomhedsregister, så længe beskyttelsen er gældende i Det Centrale Personregister, medmindre personen anmoder Erhvervsstyrelsen om, at adressebeskyttelsen ikke skal gælde i Det Centrale Virksomhedsregister. Personer, der ikke har et cpr-nummer, kan anmode Erhvervsstyrelsen om adressebeskyttelse i Det Centrale Virksomhedsregister.

Stk. 3. Erhvervsstyrelsen fastsætter de nærmere vilkår og betingelser for adressebeskyttelse og for videregivelse af beskyttede adresser for personer uden cpr-nummer, jf. stk. 2, 4. pkt.

Stk. 4. Opdatering af personoplysninger omfattet af stk. 1 og 2 for fuldt ansvarlige deltagere, ejere og ledelsesmedlemmer ophører, 3 år efter at den pågældende person ophører med at

være aktiv i en virksomhed, som er registreret i Det Centrale Virksomhedsregister. Personoplysninger omfattet af stk. 1 og 2 for stiftere opdateres ikke.«

Lovbemærkninger til LOV nr. 1665 af 26. december 2017

I henhold til den gældende § 18, stk. 1, i lov om erhvervsdrivende fonds (erhvervsfondsloven), skal navne- og adresseoplysninger på personer, som er registreret i henhold til loven, til enhver tid fremgå af Erhvervsstyrelsens it-system. I henhold til § 18, stk. 2, opdateres navne- og adresseoplysningerne indtil 10 år efter, at en registreret person er ophørt med at være aktiv i en virksomhed, der er registreret i Det Centrale Virksomhedsregister.

Erhvervsfondslovens regler om offentliggørelse af navne- og adresseoplysninger har til formål at sikre gennemsigtighed omkring, hvilke personer der har eller har haft tilknytninger til fonde, som registreres i henhold til loven, samt hvilke funktioner de pågældende da varetager eller har varetaget. Muligheden for at kunne sammenholde en registreret persons navn og adresse bidrager til, at tredjemand kan sikre den registreredes identitet, hvilket blandt andet er relevant i tilfælde, hvor der skal gøres et personligt krav gældende mod den pågældende, eller hvor det f.eks. er nødvendigt at fastlægge, hvem der har tegnings- og/eller repræsentationsret for en given fond.

Der er med den foreslåede affattelse af § 18 tale om en ændring, der svarer til de foreslåede ændringer i CVR-loven vedrørende reglerne om opdatering og offentliggørelse af navne- og adresseoplysninger, jf. lovforslagets § 1, nr. 11.

Det vil sige, at det foreslås, at navneoplysninger offentliggøres til enhver tid og opdateres indtil 3 år efter, personens sidste tilknytning til en virksomhed i Det Centrale Virksomhedsregister er ophørt. Adresseoplysninger opdateres og offentliggøres ifølge forslaget indtil 3 år efter, at en registreret persons seneste tilknytning til en virksomhed, som er registreret i Det Centrale Virksomhedsregister, er ophørt. Dertil kommer i øvrigt, at såfremt en person har registreret navne- og adressebeskyttelse i Det Centrale Personregister, vil adressen ikke blive offentliggjort i Det Centrale Virksomhedsregister, så længe CPR-beskyttelsen er gældende, medmindre personen anmoder Erhvervsstyrelsen om, at adressebeskyttelsen ikke skal gælde i Det Centrale Virksomhedsregister. Personer, der ikke har et CPR-nummer, kan anmode Erhvervsstyrelsen om adressebeskyttelse i Det Centrale Virksomhedsregister. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 11.

Ændret ved LOV nr. 554 af 7. maj 2019

I § 18, stk. 2, 1. pkt., ændres »3 år« til: »5 år«.

§ 18, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Opdatering af personoplysninger omfattet af stk. 1 og 2 for fuldt ansvarlige deltagere, ejere og ledelsesmedlemmer ophører, 5 år efter at den pågældende person ophører med at være aktiv i en virksomhed, som er registreret i Det Centrale Virksomhedsregister.«

Lovbemærkninger til LOV nr. 554 af 7. maj 2019

Til § 18, stk. 2, 1. pkt.

Ifølge den gældende § 18, stk. 1, i erhvervsfondsloven, skal oplysning om navne på personer, som er registreret i henhold til loven, til enhver tid fremgå af Erhvervsstyrelsens it-system, medmindre Erhvervsstyrelsen træffer anden beslutning. I henhold til den gældende § 18, stk. 2, 1. pkt., i erhvervsfondsloven, offentliggøres adresseoplysningerne indtil 3 år efter, at en registreret person er ophørt med at være aktiv i en virksomhed, der er registreret i Det Centrale Virksomhedsregister.

Erhvervsfondslovens regler om offentliggørelse af personoplysninger har til formål at sikre gennemsigtighed omkring, hvilke personer der har eller har haft tilknytninger til fonde, som registreres i henhold til loven, samt hvilke funktioner de pågældende varetager eller har varetaget. Muligheden for at kunne sammenholde en registreret persons navn og adresse bidrager til, at tredjemand kan sikre den registreredes identitet, hvilket blandt andet er relevant i tilfælde, hvor der skal gøres et personligt krav gældende mod den pågældende, eller hvor det f.eks. er nødvendigt at fastlægge, hvem der har tegnings- og/eller repræsentationsret for en given fond.

Ændringen af artikel 30, stk. 10, i 4. hvidvaskdirektiv, jf. artikel 1, nr. 15, litra g, i 5. hvidvaskdirektiv, indebærer, at oplysningerne om reelle ejere skal være tilgængelig igennem en registersammenkoblingsløsning i mindst 5 år og højst 10 år efter, at fonden er blevet slettet fra Erhvervsstyrelsens register.

Det foreslås således i stk. 2, 1. pkt., at oplysning om adresse for personer registreret i henhold til denne lov offentliggøres i Det Centrale Virksomhedsregister, indtil der er forløbet 5 år efter, at personen er ophørt med at være aktiv i en virksomhed, som er registreret i Det Centrale Virksomhedsregister.

For personer med dansk CPR-nummer opdateres navne og adresser i Det Centrale Virksomhedsregister automatisk på baggrund af oplysninger fra Det Centrale Personregister. Såfremt en person har registreret navne- og adressebeskyttelse i Det Centrale Personregister, vil adressen ikke blive offentliggjort i Det Centrale Virksomhedsregister, så længe CPR-beskyttelsen er gældende, medmindre personen anmoder Erhvervsstyrelsen om, at adressebeskyttelsen ikke skal gælde i Det Centrale Virksomhedsregister.

Personer, der ikke har et CPR-nummer, kan anmode Erhvervsstyrelsen om adressebeskyttelse i Det Centrale Virksomhedsregister.

Det bemærkes, at adresse og bopælsland foreslås adskilt, så det teknisk er muligt at offentliggøre bopælsland uden offentliggørelse af adressen, dvs. vejnavn, husnr., postnr. og by, hvis en person har adressebeskyttelse. Grunden hertil er, at bopælsland indgår i de minimumsoplysninger, der skal være tilgængelige om de reelle ejere. For nærmere herom henvises til lovforslagets § 11, nr. 4.

Der er med den foreslåede ændring af erhvervsfondslovens § 18, stk. 2, 1. pkt., tale om en ændring, der svarer til de foreslåede ændringer i CVR-loven vedrørende reglerne om offentliggørelse af adresseoplysninger, jf. lovforslagets § 11, nr. 10.

Til § 18, stk. 4

Ifølge den gældende bestemmelse i erhvervsfondslovens § 18, stk. 1, skal oplysning om navne på personer, som er registreret i henhold til loven, til enhver tid fremgå af Erhvervsstyrelsens it-system. I henhold til § 18, stk. 4, opdateres personoplysningerne indtil 3 år efter, at en

registreret person er ophørt med at være aktiv i en virksomhed, der er registreret i Det Centrale Virksomhedsregister. Personoplysninger omfattet af stk. 1 og 2 for stiftere opdateres ikke, jf. erhvervsfondslovens § 18, stk. 4, 2. pkt.

Reglerne om offentliggørelse og opdatering af personoplysninger i erhvervsfondsloven har til formål at sikre gennemsigtighed omkring, hvilke personer der har eller har haft tilknytninger til fonde, som registreres i henhold til loven.

Ændringen af artikel 30, stk. 10, jf. artikel 1, nr. 15, litra g, i 5. hvidvaskdirektiv, indebærer, at oplysningerne om reelle ejere skal være tilgængelig igennem en registersammenkoblingsløsning i mindst 5 år og højst 10 år efter, at selskabet blevet slettet fra Erhvervsstyrelsens register.

Det foreslås at nyaffatte § 18, stk. 4, i erhvervsfondsloven, således, at opdatering af personoplysninger omfattet af stk. 1 og 2 for fuldt ansvarlige deltagere, ejere og ledelsesmedlemmer ophører 5 år efter, at den pågældende person ophører med at være aktiv i en virksomhed, som er registreret i Det Centrale Virksomhedsregister.

Det foreslås således, at navneoplysninger offentliggøres til enhver tid og opdateres indtil 5 år efter, at personens sidste tilknytning til en virksomhed i Det Centrale Virksomhedsregister er ophørt. Adresseoplysninger opdateres og offentliggøres ifølge forslaget indtil 5 år efter, at en registreret persons seneste tilknytning til en virksomhed, som er registreret i Det Centrale Virksomhedsregister, er ophørt.

For personer med dansk CPR-nummer opdateres navne og adresser i Det Centrale Virksomhedsregister automatisk på baggrund af oplysninger fra Det Centrale Personregister. Såfremt en person har registreret navne- og adressebeskyttelse i Det Centrale Personregister, vil adressen ikke blive offentliggjort i Det Centrale Virksomhedsregister, så længe CPR-beskyttelsen er gældende, medmindre personen anmoder Erhvervsstyrelsen om, at adressebeskyttelsen ikke skal gælde i Det Centrale Virksomhedsregister.

Personer, der ikke har et CPR-nummer, kan anmode Erhvervsstyrelsen om adressebeskyttelse i Det Centrale Virksomhedsregister.

Det bemærkes, at adresse og bopælsland foreslås adskilt, så det teknisk er muligt at offentliggøre bopælsland uden offentliggørelse af adressen, dvs. vejnavn, husnr., postnr. og by, hvis en person har adressebeskyttelse. Grunden hertil er, at bopælsland indgår i de minimumsoplysninger, der skal være tilgængelige om de reelle ejere. For nærmere herom henvises til lovforslagets § 11, nr. 4.

Det foreslås samtidig, at bestemmelsen om, at personoplysninger for stiftere ikke opdateres, udgår. Personer, der er stifter af en virksomhed, har ofte også en anden funktion i virksomheden, f.eks. ejer eller ledelsesmedlem, der skal registreres. Det vurderes derfor uhensigtsmæssigt, at personoplysninger for stifter ikke opdateres, da personen samtidig kan være registreret som følge af en anden funktion, der medfører at personoplysningerne skal opdateres. Det bemærkes, at der i dag ikke er krav om registrering af stiftere af en erhvervsdrivende fond.

Den foreslåede ændring svarer til de foreslåede ændringer i CVR-loven vedrørende reglerne om opdatering af navne- og adresseoplysninger, jf. lovforslagets § 11, nr. 11.

Særlige bestemmelser om registrering m.v.

Gældende bestemmelse

§ 19. Hvor anmelderen selv foretager registreringen i henhold til denne lov eller bestemmelser fastsat i henhold til denne lov, træder sådanne registreringer i stedet for indsendelse af anmeldelse.

Stk. 2. Erhvervsstyrelsen fastsætter regler om anmeldelse og registrering af forhold, som er registreringspligtige efter denne lov.

Stk. 3. Erhvervsstyrelsen fastsætter regler om offentliggørelse af registreringer, dokumenter og meddelelser m.v., som skal offentliggøres i Erhvervsstyrelsens it-system efter denne lov.

Stk. 4. Erhvervsstyrelsen kan fastsætte regler om gebyrer for anmeldelse, udskrifter m.v., bekendtgørelse, kopi af dokumenter, brugen af Erhvervsstyrelsens it-system og rykkerbreve ved for sen betaling. Erhvervsstyrelsen kan endvidere fastsætte regler om, at de enkelte fonde skal betale et gebyr til dækning af udgifterne ved administration af denne lov.

Lovbemærkninger

Den foreslåede bestemmelse viderefører den gældende § 60 i lov om erhvervsdrivende fonde. De gældende bestemmelser i § 60, stk. 1-3, blev indsat ved lov nr. 1231 af 18. december 2012 i forbindelse med gennemførelsen af obligatorisk digital kommunikation. Bestemmelsen i § 60, stk. 4, blev oprindeligt indsat ved lov nr. 449 af 7. juni 2001.

Den gældende § 60 i lov om erhvervsdrivende fonde indeholder de overordnede regler for kommunikation med Erhvervsstyrelsen om anmeldelse og registrering m.v. af forhold, som er omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde. Desuden indeholder § 60 hjemmel til at fastsætte nærmere regler om, hvorledes kommunikationen skal foregå, og de betingelser, der er knyttet til f.eks. anvendelsen af styrelsens digitale selvbetjeningsløsning.

Hvor anmelderen selv foretager registrering, træder sådanne registreringer i stedet for indsendelse af anmeldelse, jf. forslaget til *stk. 1*. Det foreslåede *stk. 1* medfører således, at en online registrering træder i stedet for den traditionelle papiranmeldelse, hvilket betyder, at fonden og fondens rådgivere også skal være opmærksomme på anmeldelsesfrister m.v., når der foretages online registreringer, samt at man på samme måde som ved anmeldelse er underkastet en pligt til at få registreret senere ændringer i fondens forhold.

Efter det foreslåede *stk. 2* kan Erhvervsstyrelsen som hidtil fastsætte regler om anmeldelse og registrering af forhold, som er registreringspligtige efter lov om erhvervsdrivende fonde. Det kan herunder som allerede gældende bestemmes, at Erhvervsstyrelsen med øjeblikkelig virkning kan lukke brugerens adgang til at anvende Erhvervsstyrelsens it-system til selvregistrering i tilfælde af begrundet formodning om, at der er sket eller vil ske misbrug af adgangen til at foretage selvregistrering. En sådan begrundet formodning kan foreligge, hvis der tidligere har været foretaget forkerte registreringer, eller hvis der foreligger indikationer på, at sådanne registreringer vil blive foretaget.

Digital kommunikation har i en årrække været et tilbud i det omfang, Erhvervsstyrelsen har udviklet digitale løsninger til brug for digital kommunikation. Registrering af oplysninger i den digitale selvbetjeningsløsning har hidtil været tilbudt i mindre omfang for erhvervsdrivende

fonde end for øvrige selskabsformer, f.eks. til ændring af navn og hjemsted. Baggrunden for dette er, at en række dispositioner kræver tilladelse eller samtykke fra fondsmyndigheden og derfor ikke egner sig til selvregistrering. I stedet skal fondene udfylde en anmeldelsesblanket, som findes på Erhvervsstyrelsens hjemmeside, og indsende blanketten pr. e-mail eller undertagelsesvis med almindelig post efter de gældende regler. Fremadrettet vil der blive udviklet it-registreringsløsninger til de erhvervsdrivende fonde, så flere forhold med tiden kan registreres digitalt. Der vil endvidere blive krav om digital indberetning, jf. de i lovforslagets foreslåede bestemmelser i kapitel 2.

Den skriftlige kommunikation, som i øvrigt finder sted vedrører fortrinsvis fortolkning og vejledning om forhold, der er omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde og bekendtgørelser udstedt i medfør af loven. Der har hidtil ikke været fastsat regler om kommunikationsmåden for denne type skriftlig kommunikation.

Det foreslås i *stk. 3*, at Erhvervsstyrelsen ligeledes som hidtil kan fastsætte regler om offentliggørelse af registreringer, dokumenter og meddelelser m.v., som skal offentliggøres i Erhvervsstyrelsens it-system efter lov om erhvervsdrivende fonde.

Hjemlen har hidtil været udnyttet til at fastsætte nærmere regler om anmeldelse i Erhvervsstyrelsens anmeldelsesbekendtgørelse, hvilket også fremover vil være tilfældet.

Udgangspunktet har hidtil været, at sådanne oplysninger er offentligt tilgængelige, jf. den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 61, stk. 1, som videreføres uændret. Udgangspunktet med udstedelse af nærmere regler skal fortsat være, at sådanne oplysninger og dokumenter m.v. er offentligt tilgængelige.

Det foreslåede *stk. 4* viderefører den gældende § 60, stk. 5. Der tilsigtes ingen materielle ændringer i retstilstanden.

Det foreslås i *stk. 4, 1. pkt.*, at Erhvervsstyrelsen gives hjemmel til at fastsætte regler om gebyrer for bl.a. anmeldelse og udskrifter, ligesom Erhvervsstyrelsen kan udstede rykkerbreve ved for sen betaling. I henhold til forslaget til *stk. 4, 2. pkt.*, kan Erhvervsstyrelsen endvidere fastsætte regler om betaling af gebyr for dækning af udgifterne forbundet med administration af loven.

De erhvervsdrivende fonde, der er omfattet af denne lov, betaler i henhold til gældende ret en årsafgift, som beregnes på baggrund af fondens opgjorte egenkapital i seneste aflagte årsrapport, hvilket fremgår af bekendtgørelse om anmeldelse, registrering, gebyr samt offentliggørelse m.v. i Erhvervsstyrelsen (anmeldelsesbekendtgørelse). Gebyret dækker al administration af denne lov, herunder registrering, godkendelser, regnskabskontrol.

Gebyret beregnes på grundlag af Erhvervsstyrelsens direkte og indirekte omkostninger ved den samlede administration af denne lov, herunder opgaver vedrørende registrering, godkendelse og regnskabskontrol af fonde samt øvrige tilsyns-, kontrol- og sagsbehandlingsopgaver knyttet til de erhvervsdrivende fonde, der følger af loven og administration af denne. Ved beregningen af gebyret indgår også omkostninger ved udvikling, drift og vedligehold af understøttende it-systemer samt administration af selve gebyrordningen.

Gebyrsatsen fastsættes således, at der opnås fuld dækning for styrelsens omkostninger ved arbejdet med de erhvervsdrivende fonde, og således at der tilstræbes balance over en fireårig periode i overensstemmelse med Budgetvejledningens regler herom. Da der er en almindelig usikkerhed i forbindelse med forudgående takstfastsættelse, vil indtægter og omkostninger

ikke altid balancere i det enkelte år, men balancekravet sikrer, at betalingen ikke er af skattemæssig karakter. Dette er i overensstemmelse med, at det uændret er forudsat, at de erhvervsdrivende fonde alene skal dække Erhvervsstyrelsens arbejde, jf. ovenfor. Gebyrsatsen kan reguleres årligt med omkostningsudviklingen i form af pris-/lønregulering svarende til den almindelige pris- og lønudvikling.

Bestemmelsen har ikke været drøftet af Erhvervsfondsudvalget, men følger udvalgets princip om, at relevante bestemmelser fra selskabsloven bør overføres til lov om erhvervsdrivende fonde.

Gældende bestemmelse

§ 20. Erhvervsministeren kan fastsætte regler om, at oplysninger, som fondsmyndigheden er i besiddelse af, skal være undtaget fra offentlighed.

Tidligere bestemmelser

§ 20. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler om, at oplysninger, som fondsmyndigheden er i besiddelse af, skal være undtaget fra offentlighed.

Lovbemærkninger

Den foreslåede bestemmelse bygger på den gældende § 61, stk. 3, i lov om erhvervsdrivende fonde. Bestemmelsen har ikke været drøftet af Erhvervsfundsudvalget.

Den gældende § 61, stk. 1, er ikke foreslået videreført, da indholdet af denne bestemmelse fremover er omfattet af § 19, stk. 2, hvorefter Erhvervsstyrelsen kan fastsætte regler om eventuel offentliggørelse af oplysninger eller dokumenter. Tilsvarende gælder den gældende § 61, stk. 2, da indholdet af denne bestemmelse er omfattet af § 12, stk. 1, nr. 2, i lov om offentlighed i forvaltningen.

Et oprindeligt og væsentligt sigte med reglerne om registrering af fonde er at skabe offentlighed omkring fonde og grupper af virksomheder, hvori fonde indgår på den i den foreslåede § 6 angivne måde. Derved får fondens kreditorer og offentligheden mulighed for indsigt i fondens organisatoriske og økonomiske forhold samt kendskab til, hvem der leder fonden og kan forpligte den ved retshandler.

Den foreslåede § 20 skal således sikre, at der gives aktindsigt i henhold til offentlighedsloven, men af hensyn til effektiv varetagelse af fondsmyndighedsopgaven er det fundet nødvendigt, at der kan fastsættes nærmere regler om aktindsigt i visse typer af fondsmyndighedssager. Det er ofte meget vigtigt, at der som led i en sag om godkendelse af strukturændringer, undersøgelser eller lignende indsendes redegørelser fra bestyrelsen, der helt eller delvis berører emner af såvel personlige som økonomiske og konkurrencemæssig karakter. Det er derfor vigtigt, at der er en videre mulighed for at undtage bestemte oplysninger fra aktindsigt. Det bemærkes, at de nævnte oplysninger i vidt omfang allerede i dag vil være undtaget fra aktindsigt, da der er tale om oplysninger af økonomisk karakter.

For så vidt angår erhvervsdrivende fonde, må der i relation til spørgsmålet om aktindsigt endvidere sondres mellem, om dokumenterne beror i Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed eller hos fondsmyndigheden. Vurderingen vil som udgangspunkt skulle ske i henhold til offentlighedslovens regler, men der vil være en formodning for, at fondsmyndigheden vil modtage flere følsomme oplysninger, som skal undtages fra aktindsigt, end Erhvervsstyrelsen modtager som registreringsmyndighed.

Det foreslås derfor i bestemmelsen, at erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte nærmere regler om, at visse oplysninger, som fondsmyndigheden er i besiddelse af, skal være undtaget fra aktindsigt. Behovet for denne klarere afgrænsning opstår særligt, da Erhvervsstyrelsen både er registreringsmyndighed og fondsmyndighed for langt hovedparten af de erhvervsdrivende fonde.

Der kan eksempelvis være tale om oplysninger i sager om påtænkte granskninger af fonde, som under oplysningen af sagen ikke viser sig at føre til en egentlig granskning. Det kan også vedrøre undersøgelse af en bestyrelses vederlæggelse af sine medlemmer, hvor de indhentede redegørelser om bestyrelsens konkrete arbejdsopgaver, arbejdsfordeling, tidsforbrug og lignende ikke skal være offentligt tilgængeligt.

Legatmodtagere, rentenydelsesberettigede og andre, som modtager ydelser fra fonden, kan også have en berettiget forventning om ikke at blive identificeret ved navn eller lignende i de offentligt tilgængelige dokumenter. Man har imidlertid ikke foreslået en udtrykkelig regel herom, bl.a. fordi ingen regler i årsregnskabsloven foreskriver disse oplysninger offentliggjort.

Hvis oplysningerne om modtagere af uddelinger fra fonden er en del af fondens årsrapport, vil de ikke være undtaget fra aktindsigt, jf. den foreslåede § 80 og bemærkningerne hertil.

Gældende bestemmelse

§ 21. Mener nogen, at en registrering er den pågældende til skade, hører spørgsmålet om sletning af registreringen under domstolene.

Stk. 2. Sag herom skal være anlagt mod fonden senest 6 måneder efter registrerings offentliggørelse i Erhvervsstyrelsens it-system. Retten sender en udskrift af dommen til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed, hvorefter Erhvervsstyrelsen offentliggør oplysning om sagens udfald i Erhvervsstyrelsens it-system.

Lovbemærkninger

Den foreslåede bestemmelse viderefører den gældende § 62, stk. 1, i lov om erhvervsdrivende fonde, der er sammenlignelig med selskabslovens § 20. Der er foreslået enkelte sproglige tilpasninger og præciseringer. Der tilsigtes ingen materielle ændringer i forhold til den gældende retstilstand.

Bestemmelsen har ikke været drøftet af Erhvervsfondsudvalget, men følger udvalgets princip om, at relevante bestemmelser fra selskabsloven overføres til lov om erhvervsdrivende fonde.

De gældende bestemmelser i § 62, stk. 2 og 3, om klageadgang fremgår af lovforslagets § 130 for så vidt angår afgørelser truffet af fondsmyndigheden eller af Erhvervsstyrelsen som registrering. Der henvises til disse bestemmelser og tilhørende bemærkninger.

Det foreslås i *stk. 1*, at kun domstolene kan afgøre spørgsmålet om en foretaget registrerings sletning. Da beslutninger i fonde oftest træffes af stifter eller bestyrelsen, vil bestemmelsen som udgangspunkt vedrøre afgørelse af spørgsmål om registreringer, der er udløst af beslutninger, som er truffet af fondens stifter eller bestyrelse.

Erhvervsstyrelsen kan alene administrativt ændre registreringer, hvis der er tale om en utilsigtet fejlskrift fra anmelders side i de tilfælde, hvor anmeldelse er registreret ved brug af de af Erhvervsstyrelsen tilbudte it-registreringsløsninger. Tilsvarende kan der ske korrektioner af registreringer, der er foretaget i forbindelse med sagsbehandling, hvis fejlen beror på en sagsbehandlerfejl. Det samme er tilfældet, hvis det registrerede åbenbart er en nullitet. Dette gælder, uanset om Erhvervsstyrelsen er fonds- og registreringsmyndighed for fonden, eller om det er Civilstyrelsen, der er fondsmyndighed, og Erhvervsstyrelsen, der er registreringsmyndighed.

Der er ikke hjemmel til at erklære en fond for ugyldig eller omgøre en beslutning om f.eks. stiftelsen under henvisning til bl.a. skatteretlige forhold eller andre forhold, som måtte resultere i, at den allerede trufne beslutning bliver mindre fordelagtig. Det er endvidere ikke muligt at ændre på allerede registrerede forhold som følge af praksisændringer eller efterfølgende lovændringer, medmindre det fremgår direkte af loven.

Det foreslås i *stk. 2, 1. pkt.*, at en eventuel sag om sletning af en registrering skal være anlagt inden seks måneder efter registreringen. En sådan sag skal anlægges mod fonden og ikke mod Erhvervsstyrelsen eller andre.

Det foreslåede *stk. 2, 2. pkt.*, indebærer, at Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed skal underrettes om sagens udfald. Tilsvarende gælder, hvis der i retten indgås forlig.

Underretningen til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed, og ikke fondsmyndigheden, skal ses i sammenhæng med, at Erhvervsstyrelsen efter § 53, stk. 4, i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde, skal give meddelelse om registreringer til fondsmyndigheden. Hvis Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed således modtager en underretning om udfaldet af en retssag, og Erhvervsstyrelsen ikke samtidig er fondsmyndighed for fonden, vil Erhvervsstyrelsen sende en kopi af underretningen til Civilstyrelsen.

Gældende bestemmelse

§ 21 a. Fonden skal indhente oplysninger om fondens reelle ejere, herunder oplysninger om de reelle ejeres rettigheder.

Stk. 2. Fondens reelle ejere skal efter fondens anmodning forsyne fonden med oplysninger om fondens reelle ejere, herunder oplysninger om de reelle ejeres rettigheder, som fonden er forpligtet til at indhente.

Stk. 3. Fonden skal registrere oplysningerne om fondens reelle ejere, herunder oplysninger om de reelle ejeres rettigheder, i Erhvervsstyrelsens it-system, hurtigst muligt efter at fonden er blevet bekendt med, at en person er blevet reel ejer. Enhver ændring af de oplysninger, som er registreret om de reelle ejere, skal registreres, hurtigst muligt efter at fonden er blevet bekendt med ændringen.

Stk. 4. Fonden skal mindst en gang årligt undersøge, om der er ændringer af de registrerede oplysninger om de reelle ejere. Resultatet af den årlige undersøgelse fremlægges på fondens årsregnskabsmøde.

Stk. 5. Fonden skal opbevare dokumentation for de indhentede oplysninger om fondens reelle ejere i 5 år efter det reelle ejerskabs ophør. Fonden skal endvidere opbevare dokumentation for de indhentede oplysninger om forsøg på identifikation af reelle ejere i 5 år efter gennemførelsen af identifikationsforsøget.

Stk. 6. Fonden skal efter anmodning udlevere oplysninger om fondens reelle ejere, herunder om fondens forsøg på at identificere fondens reelle ejere, til Hvidvasksekretariatet. Fonden skal endvidere efter anmodning udlevere de nævnte oplysninger til andre kompetente myndigheder, når disse myndigheder vurderer, at oplysningerne er nødvendige for deres varetagelse af tilsyns- eller kontrolopgaver.

Stk. 7. Hvidvasksekretariatet og andre kompetente myndigheder kan vederlagsfrit videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. stk. 3, eller er indhentet, jf. stk. 6, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester.

Stk. 8. Erhvervsstyrelsen fastsætter nærmere regler om oplysningernes registrering, tilgængelighed og offentliggørelse efter stk. 1, 3 og 5 i Erhvervsstyrelsens it-system, herunder hvilke oplysninger fonden skal registrere i styrelsens it-system.

Oprindelig bestemmelse vedtaget ved LOV nr. 712 af 25. juni 2014

Ingen

Ændret ved LOV nr. 2601 af 28. december 2021

I § 21 a, stk. 6 og 7, ændres »Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet« til: »Hvidvasksekretariatet«.

Lovbemærkninger til LOV nr. 2601 af 28. december 2021

Det fremgår af § 21 a, stk. 6, i lov om erhvervsdrivende fonde, at fonden efter anmodning skal udlevere oplysninger om fondens reelle ejere, herunder om fondens forsøg på at identificere fondens reelle ejere, til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet.

Det fremgår videre af § 21 a, stk. 7, i lov om erhvervsdrivende fonde, at Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet og andre kompetente myndigheder vederlagsfrit kan videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. stk. 3, eller er indhentet, jf. stk. 6, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester.

Med aftalen for politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023 etableres en ny national enhed, hvori dele af Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet, herunder Hvidvasksekretariatet, indgår.

Med lovforslagets § 11, nr. 1, foreslås det derfor at ændre i § 21 a, stk. 6, således at fonden efter anmodning skal udlevere oplysninger om fondens reelle ejere, herunder om fondens forsøg på at identificere fondens reelle ejere, til Hvidvasksekretariatet.

Med lovforslagets § 11, nr. 1, foreslås det endvidere at ændre i § 21 a, stk. 7, således at Hvidvasksekretariatet vederlagsfrit kan videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. stk. 3, eller er indhentet, jf. stk. 6, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester.

Der er således tale om en konsekvensændring som følge af etableringen af National enhed for Særlig Kriminalitet, jf. den foreslåede § 110 a, og en præcisering som følge af, at de nævnte bestemmelser er rettet mod Hvidvasksekretariatet og ikke National enhed for Særlig Kriminalitet, hvor Hvidvasksekretariatet organisatorisk kommer til at høre under.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Ændret ved LOV nr. 262 af 16. marts 2016

Efter § 21 indsættes før overskriften før § 22:

»§ 21 a. Fonden skal indhente oplysninger om fondens reelle ejere, jf. § 21 b, herunder oplysninger om de reelle ejeres rettigheder.

Stk. 2. Fonden skal registrere oplysningerne efter stk. 1 i Erhvervsstyrelsens it-system, hurtigst muligt efter at fonden er blevet bekendt med, at en person er blevet reel ejer, og efter enhver ændring af de oplysninger, som er registreret. Fonden skal opbevare oplysninger om dens reelle ejere i 5 år efter det reelle ejerskabs ophør. Fonden skal endvidere opbevare oplysninger om forsøg på identifikation af reelle ejere i 5 år efter gennemførelsen af identifikationsforsøget.

Stk. 3. Fonden skal efter anmodning udlevere oplysninger om fondens reelle ejere, herunder om fondens forsøg på at identificere dens reelle ejere, til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet. Fonden skal endvidere efter anmodning udlevere de nævnte oplysninger til andre offentlige myndigheder, når disse myndigheder vurderer, at oplysningerne er nødvendige for deres varetagelse af tilsyns- eller kontrolopgaver.

Stk. 4. Erhvervsstyrelsen fastsætter nærmere regler om registrering og offentliggørelse af oplysninger, jf. stk. 1 og 2, i styrelsens it-system, herunder hvilke oplysninger fonden skal registrere i styrelsens it-system.

§ 21 b. Der henvises til ændringerne til loven for § 21 b

Lovbemærkninger til LOV nr. 262 af 16. marts 2016

Lovbemærkninger til §§ 21 a og 21 b

Den foreslåede bestemmelse gennemfører artikel 30, stk. 1-6 og stk. 9 i 4. hvidvaskdirektiv og medfører, at der indføres et register over reelle ejere i danske selskaber og andre juridiske personer, herunder erhvervsdrivende fonde omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde.

Det følger af 4. hvidvaskdirektiv, at nøjagtige og opdaterede oplysninger om den reelle ejer er af afgørende betydning for at kunne spore kriminelle, som ellers kan skjule deres identitet bag selskabsstrukturer. Med henblik på at skabe øget gennemsigtighed og dermed bedre mulighed for at bekæmpe misbrug af juridiske personer bør medlemslandene sikre, at oplysninger om reelt ejerskab er lagret i et centralt register, som er beliggende uden for virksomheden.

Som følge af 4. hvidvaskdirektiv foreslås det, at der indsættes to nye bestemmelser i loven. Den foreslåede § 21 a indebærer pligt til bl.a. registrering af reelle ejere og den foreslåede § 21 b definerer hvem der i fonde skal opfattes som reelle ejere.

Det foreslås i § 21 a, stk. 1, 1. pkt., at fonde omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde skal have kendskab til deres reelle ejere, jf. definitionen af reelle ejere i den foreslåede § 21 b.

Fonde er pr. definition selvejende og har derfor ikke ejere. Reelle ejere er dog ikke nødvendigvis ejere i ordets egentlige forstand, men derimod fysiske personer, som på den ene eller den anden måde kontrollerer fonden eller får tildelt en vis andel af midler fra fonden.

Fondene er i henhold til den foreslåede bestemmelse forpligtede til at foretage de fornødne undersøgelser med henblik på at konstatere, hvilke personer, der skal betragtes som reelle ejere i fonden. Kravet om at have kendskab til de reelle ejere skal ses i sammenhæng med kravet i § 12, stk. 3, i den gældende hvidvasklov, om, at fondens ejer- og kontrolstruktur skal klarlægges og at reelle ejere skal identificeres i forbindelse med kend-din-kunde procedurer i henhold til hvidvaskloven.

Pligten for fonden til at indhente oplysninger om de reelle ejere indebærer også at fonden i fornødent omfang skal sikre opdaterede oplysninger om de reelle ejere. Da der foreslås tilsvarende regler for kapital-selskaber, jf. forslaget § 1, nr. 5, henvises der til bemærkningerne til den bestemmelse.

Ud over at fondene skal indhente oplysninger, herunder identitetsoplysninger, om de reelle ejere, skal de også kende de reelle ejeres rettigheder. Det medfører, at fonde skal have kendskab til art og omfang af den reelle ejers rettigheder, herunder oplysninger om den enkelte persons konkrete krav på eventuelle uddelinger fra den pågældende fond.

Bestyrelsen i en erhvervsdrivende fond er altid at betragte som reelle ejere, jf. den foreslåede § 21 b, nr. 1. Hvis fonden i henhold til bestemmelsen alene har bestyrelsen som reelle ejere, skal der som udgangspunkt ikke oplyses om art og omfang af rettigheder, da bestyrelsens rettigheder og pligter følger af lov om erhvervsdrivende fonde og den enkelte fonds vedtægt. Hvis der er særlige rettigheder herudover, skal det dog oplyses.

Ved rettigheder forstås eksempelvis de rådighedsbeføjelser, som de reelle ejere har i relation til forvaltningen af fondens midler, og særligt begunstigede uddelingsmodtageres konkrete krav på uddelinger fra den pågældende fond.

Den foreslåede bestemmelse er ny i forhold til at registrere reelle ejere i et samlet register, men pligten til at kende en fonds reelle ejere er ikke ny. Det er således i henhold til den gældende hvidvasklovs § 12, stk. 3, et krav, at virksomheder og personer omfattet af hvidvaskloven ud fra en risikovurdering skal klarlægge ejer- og kontrolstruktur for kunder, som ikke er fysiske personer, ligesom de reelle ejere skal legitimeres. Dette betyder, at alle former for selskaber og andre juridiske personer, herunder fonde, som har haft kontakt til en virksomhed eller person omfattet af hvidvaskloven - dvs. pengeinstitutter, forsikringsselskaber, revisorer, ejendomsmæglere m.v. - som udgangspunkt kan mødes med krav om at skulle oplyse om deres reelle ejere.

Bestyrelsen er i henhold til § 13, stk. 1, i lov om erhvervsdrivende fonde allerede i dag forpligtet til at være registreret i Erhvervsstyrelsens it-system. Selvom bestyrelsen i henhold til den foreslåede bestemmelse skal betragtes som reelle ejere skal de enkelte personer dog ikke som udgangspunkt registreres ad flere omgange.

Oplysningerne om den eller de reelle ejere skal i henhold til den foreslåede § 21 a, stk. 2, 1. pkt., registreres hurtigst muligt efter, at den eller de pågældende personer er blevet reelle ejere, eller efter at der er sket ændringer i allerede registrerede forhold. Det bemærkes, at fonden også er forpligtet til at registrere eventuelle ændringer i en reel ejers rettigheder i forhold til fonden, herunder arten og omfanget heraf. Det skal også registreres hvis en person ikke længere er reel ejer.

Bestemmelsen lader det være op til en konkret vurdering, hvor længe fonden kan vente med at registrere oplysningerne fra det tidspunkt, hvor fonden får kendskab til oplysningerne. Det må dog lægges til grund, at fonden ikke uden særlig anerkendelsesværdig grund kan vente flere dage med at foretage registreringen af dens reelle ejere. Registreringen skal således foretages i registret uden ugrundet ophold for at sikre registrets aktualitet.

Registreringen i henhold til § 13, stk. 1, i lov om erhvervsdrivende fonde, skal være foretaget senest 2 uger efter den retsstiftende beslutning er truffet, med mindre andet er bestemt i eller i medfør af denne lov. Da den foreslåede definition på reelle ejere i § 21 b, nr. 1, vil medføre, at fondens bestyrelse skal registreres som reelle ejere, vil registreringen af bestyrelsen fremover skulle ske hurtigst muligt efter at forholdet er ændret.

Fonden skal i henhold til den foreslåede § 21 a, stk. 2, 2. og 3. pkt., opbevare oplysningerne om de reelle ejere og forsøg på identifikation af reelle ejere i 5 år efter at de pågældende ikke længere er reelle ejere eller gennemførelsen af identifikationen. Ophører fonden, skal den senest registrerede bestyrelse sikre, at oplysningerne om og dokumentationen for undersøgelse af den eller de reelle ejere kan fremskaffes 5 år efter at de pågældende ikke længere er reelle ejere eller gennemførelsen af identifikationen.

Det bemærkes, at forpligtelsen til at opbevare oplysninger om forsøg på identifikation af reelle ejere af fonde samt kravet om, at disse oplysninger og oplysninger om reelle ejere skal opbevares i 5 år, ikke følger direkte af direktivet. En sådan forpligtelse vurderes imidlertid at være en forudsætning for, at de kompetente myndigheder kan føre det fornødne tilsyn med, at de omfattede fonde m.v. lever op til direktivets krav om registrering af reelle ejere, herunder gør de nødvendige bestræbelser for at identificere deres reelle ejere. Baggrunden er endvidere, at Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet og andre relevante offentlige myndigheder altid skal have adgang til mest mulig information om fondenes reelle ejerskab.

Fonden skal i henhold til den foreslåede § 21 a, stk. 3, 1. pkt., udlevere nærmere oplysninger om de reelle ejere og forsøg på identifikation af reelle ejere til SØIK når de anmoder om det. Oplysningerne skal desuden udleveres til andre offentlige myndigheder, når de fremsætter anmodning herom, jf. § 21 a, stk. 3, 2. pkt. Det forudsættes, at myndigheder, som efterspørger oplysninger om reelle ejere, skal bruge disse i forhold til varetagelse af tilsyns- eller kontrolopgaver i henhold til lovgivning og at der konkret vurderes at være behov for at få oplysningerne. Bestemmelsen medfører at f.eks. Erhvervsstyrelsen og SKAT vil kunne anmode om de pågældende oplysninger. Denne del af bestemmelsen har primært til formål at sikre, at navnlig Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet til enhver tid har adgang til aktuelle og opdaterede oplysninger om fondens reelle ejere.

Det forudsættes at myndighederne alene vil indhente oplysningerne direkte fra de omfattede fonde i det omfang, oplysningerne ikke i forvejen er tilgængelige i Erhvervsstyrelsens it-system.

Den foreslåede § 21 a, stk. 3, gennemfører artikel 30, stk. 2, i 4. hvidvaskdirektiv og skal sikre, at kompetente myndigheder og SØIK kan indhente oplysninger om reelle ejere i Erhvervsstyrelsens register, men at der også kan opnås oplysninger om de ikke-registrerede oplysninger, herunder forsøg på at identificere reelle ejere. Pligten til at give oplysninger og dokumentation om forsøg på identifikation af reelle ejere, samtidig med kravet om at registrere oplysninger om reelle ejere i et centralt register, skal sikre, at særligt SØIK og Erhvervsstyrelsen, men også andre offentlige myndigheder, til enhver tid har adgang til aktuelle og opdaterede oplysninger om fondens reelle ejere.

I henhold til den foreslåede § 21 a, stk. 4, skal Erhvervsstyrelsen udstede nærmere bekendtgørelse om registrering og offentliggørelse af oplysninger om reelle ejere, samt om de oplysninger, som fonden skal registrere i styrelsens it-system. Dette kan eventuelt ske via en anmelder. Som led i gennemførelsen af artikel 30, stk. 9, i 4. hvidvaskdirektiv foreslås det endvidere, at Erhvervsstyrelsen kan fastsætte regler om, at konkrete oplysninger kan undtages fra offentliggørelse.

Bekendtgørelsen skal udarbejdes under hensyntagen til at det sikres, at dobbeltregistrering ikke forekommer i forhold til eventuelt allerede registrerede oplysninger i Erhvervsstyrelsens it-system. Hvis oplysningerne ikke opfylder oplysningskravet i 4. hvidvaskdirektiv, skal bekendtgørelsen udformes, så kun de manglende oplysninger skal registreres.

Den bekendtgørelse, som Erhvervsstyrelsen udsteder, skal fastsætte, at oplysninger om reelle ejere, som minimum indeholder oplysninger om den reelle ejers fulde navn, nationalitet, bopæl og bopælsland, art og omfang af den reelle ejers rettigheder og CPR-nummer, og hvis den reelle ejer ikke har et CPR-nummer, dokumentation, der sikrer en entydig identifikation af den pågældende, herunder fødselsdato.

Oplysningerne om reelle ejere og deres rettigheder skal være tilstrækkelige, nøjagtige og opdaterede, hvilket Erhvervsstyrelsen kan efterprøve ved stikprøvekontrol, jf. den gældende § 17 i lov om erhvervsdrivende fonde. I henhold til denne bestemmelse kan Erhvervsstyrelsen til enhver tid rette henvendelse til anmelder eller fonden med henblik på at få dokumenteret de registrerede oplysninger.

Det foreslås med § 21 b, at der indføres en definition på reelle ejere.

Definitionen af reelle ejere i fonde følger af artikel 3, stk. 6, litra c, jf. litra b, i 4. hvidvaskdirektiv, som omhandler de såkaldte trusts. Den foreslåede bestemmelse gennemfører 4. hvidvaskdirektivs definition på reelle ejere i fonde.

I henhold til definitionen som foreslået i § 21 b, er reelle ejere i fonde således den eller de fysiske personer, som i sidste ende direkte eller indirekte udøver kontrol eller på anden måde har ejerskabslignende beføjelser. Den foreslåede bestemmelse er ikke udtømmende, men nævner som udgangspunkt fondens bestyrelse og fysiske personer, der er særligt begunstigede af fonden (navnlig større uddelingsmodtagere) eller, såfremt de enkeltpersoner, der nyder godt af fondens uddelinger, endnu ikke kendes af fonden, den gruppe personer, i hvis hovedinteresse fonden er oprettet eller fungerer.

Der skal være tale om fysiske personer, da definitionen og registreringspligten efter 4. hvidvaskdirektiv alene gælder fysiske personer.

I henhold til definitionen på reelle ejere i 4. hvidvaskdirektiv, der som udgangspunkt vedrører trusts, skal fysiske personer i form af stiftere også betragtes som reelle ejere. Det må dog forudsætte, at den enkelte person har en eller anden form for kontrol, enten via ejerskabslignende beføjelser eller på anden måde, hvilket en fonds stifter som udgangspunkt ikke har.

Der er ikke i definitionen på reelle ejere i en fond krav om en særlig procentsats for indflydelse via ejerskab eller kontrol, da fonde er kendetegnet ved ikke at have ejere. Da der således ikke er tale om ejere i traditionel forstand, indeholder lovbestemmelsen derimod nogle konkrete fysiske personer, som kan sidestilles med ejere, og som, hvis deres kontrollerende indflydelse eller andel i den pågældende fonds midler er af en vis karakter, vil være at opfatte som reelle ejere.

I henhold til definitionen på en erhvervsdrivende fond, jf. § 1, stk. 2, i lov om erhvervsdrivende fonde skal en fonds formue være uigenkaldeligt udskilt fra stifterens formue, og rådgivningsbeføjelserne over fonden skal tilkomme en i forhold til stifter selvstændig ledelse. Dette medfører i praksis, at en fonds formue aldrig – hverken helt eller delvis – kan gå tilbage til fondens stifter, hvilket ofte i dansk fondsret omtales som »krumpereglen«. Da en stifter i dansk fondsret således ikke hverken løbende eller ved opløsning kan få del i midler fra fonden, og da stifter i en dansk fond som udgangspunkt ikke kan have nogen form for kontrol, vil en stifter af en erhvervsdrivende fond derfor som udgangspunkt ikke være reel ejer. Stifteren vil dog være reel ejer, hvis stifteren er medlem af fondens bestyrelse.

Det er desuden muligt at tillægge stifter af en fond en begrænset ret i forhold til afkast af fondens formue i form af f.eks. en rentenydelsesret, bopælsret eller brugsret, ligesom stifter også undtagelsesvis i henhold til fondens vedtægt i konkrete og afgrænsede tilfælde kan have særlige beføjelser til f.eks. at godkende salg af aktiver eller lignende. Disse forhold vil ikke i sig selv medføre at stifteren af en fond skal anses for reel ejer af fonden, men det kan ikke udelukkes, at der konkret kan opstå situationer hvor stifter eller andre udenforstående undtagelsesvis skal opfattes som reelle ejere som følge af særlige beføjelser i vedtægten, herunder en vis kontrol eller en eller anden form for ejerskabslignende beføjelser. Det vil i det tilfælde bero på en konkret vurdering, om fondens formue i givet fald er effektivt og uigenkaldeligt udskilt fra stifters formue eller om stifter i det tilfælde vil skulle registreres som reel ejer.

Væsentlige gavegivere, bidragsydere eller lignende, jf. § 1, stk. 3, i lov om erhvervsdrivende fonde, der ikke er medlemmer af fondens bestyrelse, betragtes som udgangspunkt heller ikke som reelle ejere, idet væsentlige gavegivere m.v. sidestilles med fondens stifter.

Som det fremgår af definitionen på en reel ejer i den foreslåede § 21 b, skal medlemmerne af bestyrelsen i en erhvervsdrivende fond betragtes som reelle ejere. Den foreslåede bestemmelse, som medfører, at medlemmerne af bestyrelsen i en erhvervsdrivende fonde altid vil være at betragte som reelle ejere, er i overensstemmelse med artikel 3, stk. 6, litra c, i 4. hvidvaskdirektiv, som henviser til bestemmelsens litra b, som vedrører såkaldte trusts. Det fremgår således af den bestemmelse, at bl.a. »trustee(s)« skal registreres. En trustee i en trust vil dog normalt skulle opfattes som en slags administrator eller forvalter, men da administratorer i erhvervsdrivende fonde, jf. lov om erhvervsdrivende fonde § 43, ikke har nogen ledelsesmæssig kompetence, er det fundet hensigtsmæssigt, at den danske gennemførelse af bestemmelsen indeholder oplysninger om bestyrelsen.

Udover fondens bestyrelse vil fysiske personer, der er særligt begunstigede af fonden eller, såfremt de enkeltpersoner, der nyder godt af fondens uddelinger, endnu ikke kendes af fonden, den gruppe personer, i hvis hovedinteresse fonden er oprettet eller fungerer, også være reelle ejere.

For så vidt angår personer, der er særligt begunstigede af fonden, bemærkes, at disse som udgangspunkt alene anses som reelle ejere i den foreslåede bestemmelses forstand, hvis de efter fondens vedtægt har et retskrav på at modtage en ikke ubetydelig andel af fondens midler.

I henhold til § 77 i lov om erhvervsdrivende fonde har uddelingsberettigede ikke umiddelbart retskrav på uddelinger fra en fond. Det er således et krav i forhold til uddelinger, at først når bestyrelsen har besluttet og over for den pågældende modtager af uddelingen har tilkendegivet ydelsen, opstår der et retskrav for den pågældende uddelingsberettigede efter dansk rets almindelige regler.

I visse erhvervsdrivende fonde vil en gruppe af personer dog kunne have en sådan interesse i fondens uddelinger, at det på forhånd er muligt at identificere de personer, i hvis hovedinteresse fonden er oprettet, selvom de ikke har et umiddelbart retskrav på at modtage uddelinger fra fonden. Der må dog forventes at være tale om et mindre antal personer.

En sådan gruppe af personer kan over en årrække have ret til at modtage en vis andel af fondens midler. Det fremgår således af lov om erhvervsdrivende fonde § 77, stk. 1, at det påhviler bestyrelsen - bortset fra rimelige henlæggelser - at foretage uddeling til de formål, der er fastsat i vedtægten.

Det er et krav, at hvis det fremgår af vedtægten, at der er flere ligestillede uddelingsformål, må der ikke over en årrække ske en ensidig begunstiging af det ene formål på bekostning af de øvrige angivne formål. Over en given tidsperiode skal der således være en rimelig balance i uddelingerne til de forskellige uddelingsberettigede. Bestyrelsen er ansvarlig for at sikre uddeling til samtlige uddelingsformål, og at der ikke konsekvent uddeles til nogen på bekostning af andre. Dette kan medføre, at en gruppe af personer, der ikke har et umiddelbart retskrav på årlige uddelinger fra fonden, alligevel over en årrække kan have ret til at modtage en vis andel af fondens midler.

Det afgøres efter en konkret vurdering, om en uddelingsberettiget person er særligt begunstiget af fonden. Det må således antages, at almindelige uddelingsmodtagere, der alene skal modtage eller modtager én eller ganske få uddelinger af begrænset økonomisk værdi i forhold til fondens samlede aktivmasse, ikke skal opfattes som reelle ejere.

I forhold til definitionen på reelle ejere i fonde er det formodningen, at det kun er et mindre antal uddelingsberettigede m.v., som forventes at skulle registreres som reelle ejere. Der vil dog kunne være erhvervsdrivende fonde, hvis vedtægter er så tilpas konkrete, at man på forhånd kan sige, at de pågældende uddelingsmodtagere skal være at betragte som reelle ejere. Ved vurderingen af om en fonds formål er ligestillede, er der i praksis lagt vægt på, om det fremgår af vedtægten eller stiftelsesgrundlaget i øvrigt, at formålene i en fond kan prioriteres eller begrænses.

Det foreslås at § 21 a, stk. 2 og 3, strafbelægges efter den foreslåede § 132, stk. 1, 1. pkt.

Ændret ved LOV nr. 554 af 7. maj 2019

§ 21 a affattes således:

»§ 21 a. Fonden skal indhente oplysninger om fondens reelle ejere, herunder oplysninger om de reelle ejeres rettigheder.

Stk. 2. Fondens reelle ejere skal efter fondens anmodning forsyne fonden med oplysninger om fondens reelle ejere, herunder oplysninger om de reelle ejeres rettigheder, som fonden er forpligtet til at indhente.

Stk. 3. Fonden skal registrere oplysningerne om fondens reelle ejere, herunder oplysninger om de reelle ejeres rettigheder, i Erhvervsstyrelsens it-system, hurtigst muligt efter at fonden er blevet bekendt med, at en person er blevet reel ejer. Enhver ændring af de oplysninger, som er registreret om de reelle ejere, skal registreres, hurtigst muligt efter at fonden er blevet bekendt med ændringen.

Stk. 4. Fonden skal mindst en gang årligt undersøge, om der er ændringer af de registrerede oplysninger om de reelle ejere. Resultatet af den årlige undersøgelse fremlægges på fondens årsregnskabsmøde.

Stk. 5. Fonden skal opbevare dokumentation for de indhentede oplysninger om fondens reelle ejere i 5 år efter det reelle ejerskabs ophør. Fonden skal endvidere opbevare dokumentation for de indhentede oplysninger om forsøg på identifikation af reelle ejere i 5 år efter gennemførelsen af identifikationsforsøget.

Stk. 6. Fonden skal efter anmodning udlevere oplysninger om fondens reelle ejere, herunder om fondens forsøg på at identificere fondens reelle ejere, til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet. Fonden skal endvidere efter anmodning udlevere de nævnte oplysninger til andre kompetente myndigheder, når disse myndigheder vurderer, at oplysningerne er nødvendige for deres varetagelse af tilsyns- eller kontrolopgaver.

Stk. 7. Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet og andre kompetente myndigheder kan vederlagsfrit videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. stk. 3, eller er indhentet, jf. stk. 6, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester.

Stk. 8. Erhvervsstyrelsen fastsætter nærmere regler om oplysningernes registrering, tilgængelighed og offentliggørelse efter stk. 1, 3 og 5 i Erhvervsstyrelsens it-system, herunder hvilke oplysninger fonden skal registrere i styrelsens it-system.«

Lovbemærkninger til LOV nr. 554 af 7. maj 2019

Erhvervsfondslovens § 21 a fastslår, at erhvervsdrivende fonde skal indhente og opbevare oplysninger om fondens reelle ejere, samt at oplysningerne skal registreres i et centralt register hos Erhvervsstyrelsen.

Bestemmelsen gennemfører artikel 30, stk. 1-6 og stk. 9, i 4. hvidvaskdirektiv og medfører, at det bredest mulige spektrum af selskaber og andre juridiske enheder skal indhente, opbevare og registrere oplysninger om deres reelle ejere, herunder erhvervsdrivende fonde.

Artikel 1, nr. 15, i 5. hvidvaskdirektiv ændrer artikel 30 i 4. hvidvaskdirektiv om reelle ejere i selskaber og andre juridiske enheder. Artikel 30, stk. 1, 2. pkt., stk. 2, 3 og 8, i 4. hvidvaskdirektiv er fortsat gældende. 5. hvidvaskdirektiv medfører, at artikel 30, stk. 1, første afsnit nyaffattes samt tilføjes et nyt stykke og stk. 4-7, 9 og 10 nyaffattes.

Ændringerne indebærer ingen ændringer i de eksisterende krav, men alene nye krav. Disse nye krav omfatter ejerens pligt til at forsyne fonden med ejer-oplysninger og mekanismer til sikring af, at oplysningerne om reelle ejere er opdaterede og aktuelle, herunder bl.a. en undersøgelsespligt for fonden.

Det følger af den gældende § 21 a, stk. 1, i erhvervsfondsloven, at fonden skal indhente oplysninger om fondens reelle ejere, herunder oplysninger om de reelle ejeres rettigheder.

Det gældende stk. 1, gennemfører artikel 30, stk. 1, 1. pkt., i 4. hvidvaskdirektiv. Ændringen af artikel 30, stk. 1, ved 5. hvidvaskdirektiv medfører ingen materielle ændringer i forhold til 4. hvidvaskdirektiv, idet der alene er tale om en præcisering af, at bestemmelsen omfatter selskaber og andre juridiske enheder etableret på et EU-medlemslands område. Det vil sige juridiske personer (selskaber, fonde og foreninger), der kan stiftes i henhold til dansk lovgivning.

Det foreslås i stk. 1, at fonden skal indhente oplysninger om fondens reelle ejere, herunder oplysninger om de reelle ejeres rettigheder.

Fonde er pr. definition selvejende og har derfor ikke ejere i traditionel forstand som selskaber. Reelle ejere er dog ikke nødvendigvis ejere i ordets egentlige forstand, men derimod fysiske personer, som på den ene eller den anden måde kontrollerer fonden eller får tildelt en vis andel af midler fra fonden.

Fondene er i henhold til den foreslåede bestemmelse forpligtede til at foretage de fornødne undersøgelser med henblik på at konstatere, hvilke personer, der skal betragtes som reelle ejere i fonden. Kravet om at have kendskab til de reelle ejere skal ses i sammenhæng med kravet i § 11, stk. 1, nr. 3, i den gældende hvidvasklov, om, at fondens ejer- og kontrolstruktur skal klarlægges, og at reelle ejere skal identificeres i forbindelse med kund-din-kunde procedurer i henhold til hvidvaskloven.

Ud over at fondene skal indhente oplysninger om de reelle ejere, herunder identitetsoplysninger, skal de også kende de reelle ejeres rettigheder. Det medfører, at fonde skal have kendskab til art og omfang af den reelle ejers rettigheder, herunder oplysninger om den enkelte persons konkrete krav på eventuelle uddelinger fra fonden.

Bestyrelsen i en erhvervsdrivende fond er altid at betragte som reelle ejere, jf. lovens § 21 b, nr. 1. Hvis fonden i henhold til bestemmelsen alene har bestyrelsen som reelle ejere, skal der som udgangspunkt ikke oplyses om art og omfang af rettigheder, da bestyrelsens rettigheder

og pligter følger af erhvervsfondsloven og fondens vedtægt. Hvis der er særlige rettigheder herudover, skal det dog oplyses, f.eks. hvis et ledelsesmedlem også har ret til uddelinger. I så fald vil det pågældende ledelsesmedlem også skulle registreres som særligt begunstiget person med oplysninger om det reelle ejerskab.

Ved rettigheder forstås eksempelvis de rådighedsbeføjelser, som de reelle ejere har i relation til forvaltningen af fondens midler, og særligt begunstigede uddelingsmodtageres konkrete krav på uddelinger fra den pågældende fond.

Der henvises til bemærkningerne til lovens § 21 b for nærmere herom, jf. Folketingstidende 2015-2016, A, L94 som fremsat, side 51f.

Bestyrelsen er i henhold til § 13, stk. 1, i erhvervsfondsloven allerede i dag forpligtet til at være registreret i Erhvervsstyrelsens it-system. Selvom bestyrelsen i henhold til definitionen i § 21 b skal betragtes som reelle ejere, skal bestyrelsesmedlemmerne dog ikke som udgangspunkt registreres ad flere omgange. Allerede registrerede bestyrelsesmedlemmer kan optages som reelle ejere ved overførsel af de registrerede oplysninger om personen. I praksis overføres oplysningerne om medlemmerne af bestyrelsen automatisk til registeret over reelle ejere, når fonden via Erhvervsstyrelsens selvbetjeningsløsning har angivet, at fondsbestyrelsen skal registreres som reelle ejere. Efterfølgende ændringer, af hvem der er medlem af fondens bestyrelse, overføres herefter automatisk til registeret over reelle ejere. Fondens således alene via Erhvervsstyrelsens selvbetjeningsløsning sørge for at anmelde og registrere de ændrede ledelsesoplysninger, hvorefter reel ejer-oplysningerne automatisk opdateres.

Hvidvasklovens § 11, stk. 1, nr. 3, fastsætter et krav om, at virksomheder og personer omfattet af hvidvaskloven i forbindelse med kend-din-kunde (know your customer) procedurer, ud fra en risikovurdering, skal klarlægge ejer- og kontrolstruktur for kunder, som ikke er fysiske personer, ligesom virksomhedskundens reelle ejere skal legitimeres. Dette betyder, at alle former for fonde, som har eller har haft kontakt til en virksomhed eller person omfattet af hvidvaskloven - eksempelvis pengeinstitutter, forsikringsselskaber, revisorer, ejendomsmæglere, advokater m.v. - som udgangspunkt har været nødsaget til at oplyse om virksomhedens reelle ejere forinden kundeforholdets indgåelse. Det var derfor forventningen på tidspunktet for indførelsen af register over reelle ejere, at de fleste fonde allerede i et vist omfang havde kendskab til deres reelle ejere, da mere eller mindre alle fonde i Danmark måtte formodes at have haft kontakt til f.eks. et pengeinstitut.

Med indførelsen af kravet om, at erhvervsdrivende fonde skal indhente, opbevare, herunder i fornødent omfang opdatere oplysningerne, og registrere oplysningerne om reelle ejere, blev fonde omfattet af krav om kend-dig-selv (know your self) procedurer, hvor fonden skal have kendskab til sine reelle ejere.

Med den foreslåede ændring af erhvervsfondslovens § 21 a, stk. 1, er der ikke tiltænkt materielle ændringer, men alene en tydeliggørelse af den pligt, der allerede gælder for fondene.

Efter gældende ret er fondens reelle ejere ikke forpligtet til at meddele fonden oplysninger om det reelle ejerskab og ændring heri.

5. hvidvaskdirektiv fastsætter krav om, at reelle ejere skal forsyne selskabet eller den anden juridiske enhed med alle oplysninger om deres ejerskab, der er nødvendige for, at selskabet eller den anden juridiske enhed kan indhente og opbevare oplysninger om deres reelle ejere, herunder de reelle ejeres rettigheder.

For erhvervsdrivende fonde, vil det som udgangspunkt være relativt let at fastslå, hvem de reelle ejere er. Det skyldes, at det som regel vil være fondens bestyrelse og særligt begunstigede personer eller, såfremt de enkeltpersoner, der nyder godt af fondens uddelinger, endnu ikke kendes af fonden, den gruppe personer, i hvis hovedinteresse fonden er oprettet eller fungerer, jf. erhvervsfondsloven § 21 b. De to sidstnævnte persongrupper vil altid fremgå af fondens vedtægter.

Det foreslås derfor i stk. 2, at fondens reelle ejere efter anmodning fra fonden skal forsyne fonden med de oplysninger om fondenes reelle ejere, herunder oplysninger om de reelle ejeres rettigheder, som fonden er forpligtet til at indhente.

Det indebærer, at fondens reelle ejere på fondens forespørgsel skal give fonden alle de oplysninger, fonden har brug for, med henblik på at foretage en registrering i reel ejer-registeret i overensstemmelse med erhvervsfondslovens regler om registrering af reelle ejere samt ejerregistreringsbekendtgørelsen. Der er alene tale om en pligt til at medvirke til, at fonden kan registrere de nødvendige oplysninger. Oplysningerne skal gives efter anmodning fra fonden, hvis fonden ikke allerede er i besiddelse heraf. Der er således ikke tale om en handlepligt, hvor reelle ejere af egen drift skal rette henvendelse til fonden med oplysningerne.

Det omfatter både oplysninger om selve det reelle ejerskab, og oplysninger om de grundlæggende identifikationsoplysninger (navn, CPR-nummer m.v.).

I praksis vil det sjældent være nødvendigt for en fond at rette henvendelse til sine reelle ejere med henblik på at indhente oplysninger, idet de reelle ejere allerede er kendt af fonden, enten ved bestyrelsen som i forvejen er registreret i det Centrale Virksomhedsregister (CVR), eller ved at en særligt begunstiget person eller begunstiget gruppe personer fremgår af fondens vedtægt.

Efter den gældende stk. 2, 1. pkt. i erhvervsfondsloven skal fonden registrere oplysningerne efter stk. 1 i Erhvervsstyrelsens it-system hurtigst muligt efter fonden er blevet bekendt med, at en person er blevet reel ejer, og efter enhver ændring af de oplysninger, som er registreret.

For at tydeliggøre, at ændringer til de registrerede oplysninger også skal registreres hurtigst muligt, foreslås det at opdele det gældende stk. 2, 1. pkt.

Det foreslås derfor i stk. 3, 1. pkt., at fonden skal registrere oplysningerne om fondens reelle ejere, herunder oplysninger om de reelle ejeres rettigheder, i Erhvervsstyrelsens it-system hurtigst muligt efter, at fonden er blevet bekendt med, at en person er blevet reel ejer.

Bestemmelsen om, at registrering skal ske hurtigst muligt betyder, at fonden ikke uden særlig anerkendelsesværdig grund kan vente flere dage med at foretage registreringen af dens reelle ejere. Registreringen skal således foretages i registret uden ugrundet ophold for at sikre registrets aktualitet.

Det foreslås endvidere i stk. 3, 2. pkt., at det samme skal gælde for enhver ændring af de registrerede oplysninger, således at også ændringerne registreres hurtigst muligt efter, at fonden er blevet bekendt med ændringerne.

Registreringen i henhold til § 13, stk. 1, i erhvervsfondsloven, skal være foretaget senest 2 uger efter den retsstiftende beslutning er truffet, med mindre andet er bestemt i eller i medfør af denne lov. Da definitionen på reelle ejere i lovens § 21 b, nr. 1, medfører, at fondens

bestyrelse skal registreres som reelle ejere, vil registreringen af bestyrelsen fremover skulle ske hurtigst muligt efter at forholdet er ændret.

Siden den 1. juli 2018 har nye fonde været forpligtet til at registrere oplysninger om reelle ejere senest samtidig med, at stiftelsen af fonden registreres hos Erhvervsstyrelsen, jf. erhvervsfondslovens § 21 c. Det betyder, at fonde fremover ikke kan stiftes og registreres uden at oplysningerne om fondens reelle ejere registreres. Herved sikres det, at ingen nye fonde udelader registrering af reelle ejere.

Med den foreslåede nyaffattelse af stk. 3, der viderefører erhvervsfondslovens § 21 a, stk. 2, 1. pkt., er der ikke tiltænkt materielle ændringer, men alene en tydeliggørelse af den pligt, der allerede gælder for fondene i forbindelse med registrering af oplysningerne om fondens reelle ejere.

Det fremgår af lovbemærkningerne til den gældende § 21 a i erhvervsfondsloven jf. Folketingstidende 2015-2016, A, L94 som fremsat, side 52, at pligten for fonde til at indhente oplysninger om de reelle ejere også indebærer, at fonden i fornødent omfang skal sikre opdaterede oplysninger om de reelle ejere. Der henvises til bemærkningerne til selskabslovens § 58 a jf. Folketingstidende 2015-2016, A, L94 som fremsat, side 39, da der foreslås tilsvarende regler, hvoraf det fremgår, at opdateringsfrekvensen afhænger af selskabets konkrete forhold, og at det er vigtigt, at oplysningerne om reelle ejere ikke bliver statiske, hvorfor selskabet som minimum i forbindelse med afholdelse af generalforsamlinger eller lignende skal sørge for at kontrollere og i fornødent omfang opdatere sine oplysninger.

Efter erhvervsfondslovens gældende § 21 a, stk. 2, 2. og 3. pkt., er der allerede krav om opbevaring af dokumentation, og efter § 17 er der allerede mulighed for at efterprøve oplysningerne om reelle ejere ved kontrol, jf. nærmere nedenfor. Indberetningspligten foreslås indført i hvidvaskloven, jf. § 1, nr. 21, (ny § 15 a) i forslag til lov om ændring af lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme (hvidvaskloven) og lov om finansiel virksomhed (Gennemførelse af 5. hvidvaskdirektiv).

Med ændring af artikel 30, stk. 4, i 5. hvidvaskdirektivs fastsættes krav om, at EU-medlemsstaterne indfører mekanismer, der skal sikre, at de oplysninger, der registreres om en fonds reelle ejere, er passende, nøjagtige og aktuelle.

Det foreslås derfor i stk. 4, 1. pkt., at fonden mindst én gang årligt skal undersøge, om der er ændringer til de registrerede oplysninger om de reelle ejere.

Med den foreslåede bestemmelse fastsættes fondens pligt til at undersøge fondens reelle ejere direkte i loven, da det ikke har fremgået klart, at fonden har pligt til at undersøge, om der er sket ændringer i reel ejer-oplysningerne. Hvis fondens forhold tilsiger det, skal fonden fortsat foretage mere end en årlig undersøgelse af ejer- og kontrolforholdene, og af om der er kommet nye begunstigede, der skal registreres som reelle ejere.

Oplysningerne om reelle ejere skal opdateres i det tilfælde, at der sker ændringer i allerede registrerede oplysninger. Det kan eventuelt være ændringer i arten og omfanget af rettigheder, herunder om der er nye begunstigede for fonden, der opfylder definitionen i lovens § 21 b, Formålet med undersøgelsespligten er at sikre, at de registrerede reel ejer-oplysninger er nøjagtige og opdaterede.

For at sikre, at undersøgelsen, jf. det foreslåede stk. 4, 1. pkt., udføres, foreslås det i stk. 4, 2. pkt., at resultatet af den årlige undersøgelse fremlægges på fondens årsregnskabsmøde.

For mange fonde vil ændringer i fondens ejer- og kontrolstruktur ikke forekomme særligt ofte, og allerede registrerede oplysninger vil fortsat være de aktuelle oplysninger flere år efter registreringen er foretaget. For at sikre, at undersøgelsen foretages, jf. det foreslåede stk. 4, 1. pkt., foreslås det, at resultatet af den årlige undersøgelse af fondens reelle ejere fremlægges på det årlige årsregnskabsmøde, som fonden skal afholde efter lovens § 59, stk. 1.

Formålet er at sikre, at fonden mindst én gang årligt tager stilling til, om de allerede registrerede oplysninger fortsat er korrekte, eller om der er sket ændringer i oplysningerne om fondens reelle ejere, der medfører, at der skal foretages en registrering af de ændrede forhold.

For fonde, hvor der ikke er sket ændringer i de allerede registrerede oplysninger, vil resultatet af den årlige undersøgelse således være, at de allerede registrerede oplysninger fortsat er nøjagtige og aktuelle. For fonde, der i løbet af året eller i forbindelse med den årlige undersøgelse er blevet bekendt med ændringer til de registrerede reel ejer-oplysninger, vil resultatet således være, at fonden har konstateret ændringer i reel ejer-oplysninger, og at der er foretaget registrering af de ændrede oplysninger i Erhvervsstyrelsens it-system hurtigst muligt efter, at fonden er blevet bekendt med ændringerne. Registreringen skal ikke afvente undersøgelsens fremlæggelse på årsregnskabsmødet.

Der gælder det særlige for fonde, at de i næsten alle tilfælde vil kende deres reelle ejere, idet bestyrelsen allerede er kendt, ligesom særligt begunstigede personer eller en gruppe personer, som anses for værende reelle ejere, vil fremgå af fondens vedtægt. Sker der ændringer i bestyrelsen eller ændringer i vedtægten, der har betydning for registreringen af reelle ejere, skal fonden allerede der ændre registreringen af reelle ejere. Den årlige undersøgelse har således mindre praktisk betydning for fonde, om end den kan være med til at sikre, at fondene tager særskilt stilling til, om ændringer i bestyrelsen eller vedtægten i løbet af året, har medført ændringer i fondens reelle ejere.

Efter den gældende § 21 a, stk. 2, 2. pkt. og 3. pkt., i erhvervsfondsloven skal fonden opbevare oplysninger om dens reelle ejere i 5 år efter det reelle ejerskabs ophør. Fondens skal endvidere opbevare oplysninger om forsøg på identifikation af reelle ejere i 5 år efter gennemførelsen af identifikationsforsøget.

Pligten til opbevaringen af dokumentation for forsøg på identifikation af reelle ejere af fonde samt kravet om, at disse oplysninger og oplysninger om reelle ejere skal opbevares i 5 år, følger for fonde ikke direkte af direktivet, men indgår i direktivets definition af reelle ejere for selskaber. En sådan forpligtelse vurderes imidlertid at være en forudsætning for, at de kompetente myndigheder kan føre det fornødne tilsyn med, at de omfattede fonde m.v. lever op til direktivets krav om registrering af reelle ejere, herunder gør de nødvendige bestræbelser for at identificere deres reelle ejere. Baggrunden er endvidere, at SØIK og andre relevante offentlige myndigheder altid skal have adgang til mest mulig information om fondenes reelle ejerskab.

Det foreslås i stk. 5, at fonden skal opbevare dokumentation for de indhentede oplysninger om dens reelle ejere i 5 år efter det reelle ejerskabs ophør. Det foreslås endvidere, at fonden skal opbevare dokumentation for de indhentede oplysninger om forsøg på identifikation af reelle ejere i 5 år efter gennemførelsen af identifikationsforsøget.

Fondens pligt til løbende at indhente og opdatere oplysninger om reelle ejere, omfatter som minimum, hvad fonden ved eller burde vide. Heri ligger bl.a., at fonden har pligt til at

undersøge og eventuelt opdatere oplysningerne, hvis fonden bliver bekendt med, at der eventuelt er sket ændringer i oplysningerne om fondens reelle ejere.

Efter det foreslåede stk. 5, 1. pkt., skal den senest registrerede bestyrelse, hvis fonden ophører, sikre, at oplysningerne om og dokumentationen for undersøgelse af den eller de reelle ejere kan fremskaffes 5 år efter, at de pågældende ikke længere er reelle ejere eller gennemførelsen af identifikationen.

Efter det foreslåede stk. 5, 2. pkt., skal den registrerede ledelse sikre, at fonden opbevarer dokumentation for de oplysninger, som fonden indhenter om fondens reelle ejere. Dokumentationen omfatter alle identifikationsforsøg, dvs. dokumentation for, hvad fonden har foretaget sig for at identificere de reelle ejere, både når det fører til identifikation af de reelle ejere, men også hvis en reel ejer ikke kan identificeres.

De oplysninger, som fonden er forpligtet til at opbevare, omfatter de identitetsoplysninger om den reelle ejer (CPR-nummer eller udenlandsk identifikationsnummer, statsborgerskab m.v.), som fonden skal registrere i Erhvervsstyrelsens it-system, og oplysninger om arten og omfanget af den reelle ejers rettigheder.

Revisor har i henhold til gældende ret pligt til at afgive supplerende oplysninger i revisionspåtegningen i fondens årsrapport om ikke uvæsentlige forhold, som fondens ledelse kan ifalde strafansvar for, jf. § 7, stk. 2, 2. pkt., i bekendtgørelse nr. 1468 af 12. december 2017 om godkendte revisorers erklæringer. Revisor har desuden pligt til særskilt at oplyse fondsmyndigheden om sådanne forhold, jf. erhvervsfondslovens § 74, stk. 3. Da bestemmelsen om registrering og opbevaring af oplysninger om reelle ejere foreslås strafbelagt, skal den enkelte fonds revisor derfor også sørge for at påse, at fonden har opfyldt disse forpligtelser, da manglende registrering af reelle ejere anses for at være et væsentligt forhold. Hvis revisor konstaterer, at fonden ikke har registreret reelle ejere, ikke har sørget for at forsøge at identificere reelle ejere eller ikke har opbevaret oplysninger herom, skal revisor afgive supplerende oplysninger i revisionspåtegningen i fondens årsrapport samt oplyse Erhvervsstyrelsen som fondsmyndighed særskilt herom. Det er således revisors pligt at kontrollere, om fonden har registreret reelle ejere. Det er derimod ikke revisors pligt at kontrollere rigtigheden af registreringerne og dokumentationen herfor, eller at vurdere om fonden har foretaget alle rimelige forsøg på at identificere reelle ejere.

Den gældende pligt i erhvervsfondslovens § 73, hvorefter revisor skal påse, at ledelsen overholder en række nærmere angivne forpligtelser, vil også omfatte en kontrol af, at fonden har foretaget den lovpligtige registrering af ejere samt at kontrollere, at fonden opbevarer den nødvendige dokumentation. Revisors pligt strækker sig alene til at kontrollere ledelsens handlinger og således ikke til at kontrollere selve registreringen og dokumentationens indhold. Revisors overtrædelse af pligten til at kontrollere ledelsens overholdelse af deres forpligtelser i forhold til reelle ejere kan medføre sanktioner i medfør af revisorlovens regler.

Opmærksomheden henledes på, at revisor som følge af kravet i 5. hvidvaskdirektiv om, at personer og virksomheder, der skal udføre kend-din-kunde procedurer i henhold til hvidvaskloven, bliver forpligtet til at indberette uoverensstemmelser i en virksomheds oplysninger om reelle ejere, som revisor får kendskab til. Se forslag til ny § 15 a i forslag til lov om ændring af lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme (hvidvaskloven) og lov om finansiel virksomhed (Gennemførelse af 5. hvidvaskdirektiv).

Med det foreslåede stk. 5 er der ikke tiltænkt materielle ændringer i forhold til den gældende bestemmelse i selskabslovens § 58 a, stk. 2, 2. og 3. pkt., men alene en tydeliggørelse af den pligt, der allerede gælder for fondene. Pligten tydeliggøres på grund af en anbefaling fra FATF og Global Forum.

Oplysningerne om reelle ejere og deres rettigheder skal være tilstrækkelige, nøjagtige og opdaterede, hvilket Erhvervsstyrelsen kan efterprøve ved kontrol, jf. den gældende § 17 i erhvervsfundsloven. I henhold til denne bestemmelse kan Erhvervsstyrelsen til enhver tid rette henvendelse til anmelder eller fonden med henblik på at få dokumenteret de registrerede oplysninger.

Efter den gældende § 21 a, stk. 3, i erhvervsfundsloven skal fonden efter anmodning udlevere oplysninger om fondens reelle ejere, herunder om fondens forsøg på at identificere dens reelle ejere, til SØIK. Fondens skal endvidere efter anmodning udlevere de nævnte oplysninger til andre offentlige myndigheder, når disse myndigheder vurderer, at oplysningerne er nødvendige for deres varetagelse af tilsyns- eller kontrolopgaver.

Den gældende § 21 a, stk. 3, i erhvervsfundsloven gennemfører artikel 30, stk. 2, i 4. hvidvaskdirektiv. 5. hvidvaskdirektiv medfører ingen ændringer af artikel 30, stk. 2, i 4. hvidvaskdirektiv.

Det foreslås i stk. 6, at fonden efter anmodning skal udlevere oplysninger om fondens reelle ejere, herunder om fondens forsøg på at identificere dens reelle ejere, til SØIK. Fondens skal endvidere efter anmodning udlevere de nævnte oplysninger til andre kompetente myndigheder, når disse myndigheder vurderer, at oplysningerne er nødvendige for deres varetagelse af tilsyns- eller kontrolopgaven.

Fonde skal i henhold til det foreslåede stk. 6, 1. pkt., udlevere oplysninger om reelle ejere og forsøg på identifikation af reelle ejere, herunder eksempelvis oplysninger om, hvordan fonden har fundet frem til de reelle ejere eller om forsøg på at fremskaffe oplysninger om de reelle ejere, til SØIK, hvis de anmoder om det. Oplysningerne skal desuden udleveres til andre kompetente myndigheder, når de fremsætter anmodning herom, jf. stk. 6, 2. pkt. Det forudsættes, at myndigheder, som efterspørger oplysninger om reelle ejere, skal bruge disse i forhold til myndighedens varetagelse af tilsyns- eller kontrolopgaver i henhold til lovgivning, og at der konkret vurderes at være behov for at få oplysningerne. Bestemmelsen medfører, at f.eks. Erhvervsstyrelsen og Skattestyrelsen vil kunne anmode om de pågældende oplysninger. Det forudsættes, at myndighederne alene vil indhente oplysningerne direkte fra de omfattede fonde i det omfang, at oplysningerne ikke i forvejen er tilgængelige i Erhvervsstyrelsens it-system.

Med det foreslåede stk. 6, sikres det, at kompetente myndigheder og SØIK kan indhente oplysninger om reelle ejere, men at der også kan opnås oplysninger om de ikke-registrerede oplysninger, herunder forsøg på at identificere reelle ejere. Pligten til at give oplysninger og dokumentation om forsøg på identifikation af reelle ejere samtidig med kravet om at registrere oplysninger om reelle ejere i et centralt register, skal sikre, at særligt SØIK og Erhvervsstyrelsen, men også andre offentlige myndigheder, til enhver tid har adgang til aktuelle og opdaterede oplysninger om selskabets reelle ejere.

Med den foreslåede nyaffattelse af stk. 6 er der ikke tiltænkt materielle ændringer i forhold til den gældende retstilstand bortset fra, at ordlyden foreslås ændret fra offentlige myndigheder til kompetente myndigheder således, at også Advokatrådet er omfattet af bestemmelsen.

Der eksisterer i dag ikke en tilstrækkelig klar regel om, at kompetente myndigheder, herunder SØIK, kan videregive oplysninger om reelle ejere til andre medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester (Financial Intelligence Units - FIU).

Efter 4. hvidvaskdirektivs artikel 30, stk. 7, stilles der imidlertid krav om, at kompetente myndigheder og Financial Intelligence Units (FIU'er) rettidigt kan give de oplysninger, der er omhandlet i stk. 1 (indhentning og opbevaring af oplysninger) og 3 (registrering af oplysninger), til andre medlemsstaters kompetente myndigheder og FIU'er vederlagsfrit. Den danske FIU er SØIK.

Bestemmelsen affattes på ny i 5. hvidvaskdirektivs artikel 1, nr. 15, litra f. Den eneste ændring, som den nye affattelse medfører, er et krav om, at oplysningerne kan videregives vederlagsfrit.

Som følge af, at der er valgt en registreringsløsning, hvorefter enhver kan tilgå oplysningerne om reelle ejere i Det Centrale Virksomhedsregister, har det hidtil været vurderingen, at en sådan hjemmel til videregivelse af oplysninger ikke var påkrævet, eftersom enhver kan tilgå de registrerede oplysninger om reelle ejere.

De oplysninger, som SØIK og andre kompetente myndigheder skal have mulighed for at videregive, omfatter også oplysninger, som ikke er tilgængelige i Det Centrale Virksomhedsregister, f.eks. identitetsoplysninger (CPR-nummer eller udenlandsk identifikationsnummer, statsborgerskab m.v.), og oplysninger om ejerforhold, som er indhentet direkte hos fonden.

På den baggrund foreslås det i stk. 7, at SØIK og andre kompetente myndigheder vederlagsfrit kan videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. det foreslåede stk. 3, eller er indhentet, jf. det foreslåede stk. 6, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester.

Efter den gældende § 21 a, stk. 4, i erhvervsfondsloven udsteder Erhvervsstyrelsen nærmere regler om registrering og offentliggørelse af oplysninger om reelle ejere, herunder de oplysninger, som fonden selv kan eller skal registrere i styrelsens it-system, eventuelt via en anmelder.

Ejerregistreringsbekendtgørelsen, der er udstedt med hjemmel i den gældende § 21 a, stk. 4, fastsætter de nærmere krav til oplysninger om reelle ejere af fonde.

Ejerregistreringsbekendtgørelsen fastsætter, at oplysninger om den eller de reelle ejers fulde navn, nationalitet, bopæl og bopælsland, art og omfang af den reelle ejers rettigheder og CPR-nummer skal registreres, og hvis den reelle ejer ikke har et CPR-nummer, dokumentation, der sikrer en entydig identifikation af den pågældende, herunder fødselsdato. For personer uden CPR-nummer registreres pasnummer eller nummer fra identitetskort, der kan anvendes ved indrejse i et Schengenland, samt oplysning om fødselsdato og statsborgerskab ved fødslen. Kopi af pas eller nationalt identifikationskort, der kan anvendes ved indrejse i et Schengenland, skal vedlægges registreringen.

Ændringen af artikel 30 i 4. hvidvaskdirektiv om reelle ejere af selskaber og andre juridiske enheder i medfør af artikel 1, nr. 15, i 5. hvidvaskdirektiv medfører ingen ændringer i direktivets minimumskrav til oplysninger om de reelle ejere. Oplysningerne omfatter den reelle ejers navn, fødselsmåned- og år, statsborgerskab, bopælsland samt art og omfang af den reelle ejers rettigheder.

En væsentlig ændring fra 4. hvidvaskdirektiv, som 5. hvidvaskdirektiv medfører, er kravet om, at oplysningerne skal være tilgængelige for ethvert medlem af offentligheden. Eftersom oplysninger om reelle ejere, der registreres hos Erhvervsstyrelsen, allerede i henhold til den gældende ejerregistreringsbekendtgørelse offentliggøres i Det Centrale Virksomhedsregister, indebærer bestemmelsen ingen ændring for selskaber m.fl., der skal registrere reelle ejere.

Ejerregistreringsbekendtgørelsen fastsætter regler om offentliggørelse, herunder at alle oplysninger om reelle ejere, bortset fra fortrolige oplysninger som CPR-numre og lignende, vil være offentligt tilgængelige. Ejerregistreringsbekendtgørelsen vil skulle ændres således, at oplysning om bopælsland og statsborgerskab skal registreres. Det er dog forventningen, at oplysningerne ikke vil blive omfattet af de oplysninger, der offentliggøres i Det Centrale Virksomhedsregister.

Som led i gennemførelsen af artikel 1, nr. 15, litra g, i 5. hvidvaskdirektiv, der ændrer artikel 30, stk. 9, i 4. hvidvaskdirektiv, foreslås det endvidere, at Erhvervsstyrelsen kan fastsætte regler om, at konkrete oplysninger kan undtages fra offentliggørelse. Der kan således konkret under ekstraordinære omstændigheder fastsættes undtagelse fra kravet om offentliggørelse af oplysninger om reelt ejerskab, hvis en sådan adgang ville udsætte den reelle ejer for eksempelvis risiko for svig, bortførelse, pengeafpresning, vold eller intimidering. Dette gælder imidlertid ikke for kredit- og finansieringsinstitutter samt personer og virksomheder omfattet af artikel 2, stk. 1, nr. 3, litra b, i 4. hvidvaskdirektiv, som omhandler "notarer og andre retlige aktører, som er offentligt ansatte".

SØIK og andre kompetente offentlige myndigheder skal fortsat kunne få adgang til oplysningerne uanset om oplysningerne måtte være undtaget fra offentliggørelse i Erhvervsstyrelsens it-system.

Ejerregistreringsbekendtgørelsen skal sikre, at dobbeltregistrering så vidt muligt ikke forekommer i forhold til oplysninger, der som følge af andre bestemmelser i erhvervsfondsloven, f.eks. medlemmer af fondsbestyrelsen, skal registreres i Erhvervsstyrelsens it-system.

Artikel 1, nr. 15, litra g, i 5. hvidvaskdirektiv medfører ændring af artikel 30, stk. 10, i 4. hvidvaskdirektiv, der vedrører sammenkobling af EU-medlemslandenes registre over reelle ejere. Direktivændringen har til formål at tydeliggøre vigtigheden af sammenkoblingen. Det følger bl.a. af præambelbetragtning 35, at øget offentlig kontrol vil bidrage til at forebygge misbrug af juridiske enheder og juridiske arrangementer, herunder skatteunddragelse, hvorfor det er afgørende, at oplysninger om reelt ejerskab er tilgængelig gennem de nationale registre såvel som registersammenkoblingsløsningen. Bestemmelsen fastsætter, at oplysningerne skal være tilgængelig i mindst 5 år og højst 10 år efter, at selskabet er slettet fra registret.

Det foreslås i stk. 8, at Erhvervsstyrelsen fastsætter nærmere regler om oplysningernes registrering, tilgængelighed og offentliggørelse efter stk. 1, 3 og 5, i Erhvervsstyrelsens it-system, herunder hvilke oplysninger fonden skal registrere i styrelsens it-system.

I Danmark er virksomhedsoplysninger, herunder fonde, offentligt tilgængelige i Det Centrale Virksomhedsregister. Siden kravet om registrering af legale ejere for selskaber trådte i kraft den 15. december 2014, og kravet om registrering af reelle ejere for en bred kreds af virksomheder, fonde og visse foreninger trådte i kraft den 23. maj 2017, anses ejeroplysninger også som en del af virksomhedsoplysningerne, der offentliggøres på CVR.dk.

Registersammenkoblingssystemet - Business Registers Interconnection System (BRIS), er systemet til sammenkobling af centrale registre og handels- og selskabsregistre, hvor visse oplysninger om kapitalselskaber har været tilgængelig siden juni 2017.

Det fremgår af præambel 25 til Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv (EU) 2017/1132 af 14. juni 2017 om visse aspekter af selskabsretten (kodifikation), at platformen er et instrument til sammenkobling af registre, og at platformen er et centraliseret sæt it-redskaber, der integrerer tjeneste og danner en fælles grænseflade, der bruges af alle nationale registre.

Oplysninger om reelle ejere af fonde vil blive tilgængelige via BRIS senest den 10. marts 2021, jf. artikel 1, nr. 42, i 5. hvidvaskdirektiv. Det foreslås derfor, at det i ejerregistreringsbekendtgørelsen fastsættes, hvilke oplysninger der er tilgængelige, og hvilke oplysninger der offentliggøres i Det Centrale Virksomhedsregister samt hvilke oplysninger, der vil være tilgængelige via BRIS.

Det foreslås at erhvervsfondslovens § 21 a, stk. 3, 5 og 6, strafbelægges efter den foreslåede erhvervsfondslovens § 132, stk. 1, 1. pkt. Der henvises til lovforslagets § 3, nr. 8, og tilhørende bemærkninger for nærmere herom.

Gældende bestemmelse

§ 21 b. Som reel ejer af en fond anses den eller de fysiske personer, der i sidste ende direkte eller indirekte kontrollerer fonden eller på anden måde har ejerskabslignende beføjelser, herunder

- 1) fondens bestyrelse og
- 2) særligt begunstigede personer eller, såfremt de enkeltpersoner, der nyder godt af fondens uddelinger, endnu ikke kendes af fonden, den gruppe personer, i hvis hovedinteresse fonden er oprettet eller fungerer.

Oprindelig bestemmelse vedtaget ved LOV nr. 712 af 25. juni 2014

Ingen

Ændret ved LOV nr. 262 af 16. marts 2016

Efter § 21 indsættes før overskriften før § 22:

»§ 21 a. Der henvises til ændringerne til loven for § 21 a

§ 21 b. Som reel ejer af en fond anses den eller de fysiske personer, der i sidste ende direkte eller indirekte kontrollerer fonden eller på anden måde har ejerskabslignende beføjelser, herunder

- 1) fondens bestyrelse og
- 2) særligt begunstigede personer eller, såfremt de enkeltpersoner, der nyder godt af fondens uddelinger, endnu ikke kendes af fonden, den gruppe personer, i hvis hovedinteresse fonden er oprettet eller fungerer.«

Lovbemærkninger

Der henvises til lovkommentarer til LOV nr. 262 af 16. marts 2016 under § 21 a

Gældende bestemmelse

§ 21 c. Ved etablering af en erhvervsdrivende fond skal der senest samtidig med registreringen af fonden, jf. § 12, indhentes og registreres oplysninger om fondens reelle ejere, herunder oplysninger om de reelle ejeres rettigheder, jf. § 21 a, stk. 1.

Oprindelig bestemmelse vedtaget ved LOV nr. 712 af 25. juni 2014

Ingen

Ændret ved LOV nr. 676 af 29. maj 2018

Efter § 21 b indsættes før overskriften før § 22:

»§ 21 c. Ved etablering af en erhvervsdrivende fond skal der senest samtidig med registreringen af fonden, jf. § 12, indhentes og registreres oplysninger om fondens reelle ejere, herunder oplysninger om de reelle ejeres rettigheder, jf. § 21 a, stk. 1.«

Lovbemærkninger til LOV nr. 676 af 29. maj 2018

Erhvervsfundsloven fastsætter i § 21 a, stk. 1, at erhvervsdrivende fonde skal indhente og registrere oplysninger om dets reelle ejere. Efter gældende skal registrering for eksisterende selskaber ske senest den 1. december 2017, jf. bekendtgørelse nr. 488 af 5. maj 2017 (herafter ejerregistreringsbekendtgørelsen). Ændringer i de registrerede oplysninger skal, jf. § 21 a, stk. 2, registreres hurtigst muligt.

Ved at indføre en ny bestemmelse, som § 21 c, fremrykkes pligten til, at foretage registrering af fondens reelle ejere til at skulle ske ved registrering af etablering af fonden i Erhvervsstyrelsens IT-system. På den måde gælder den generelle frist for anmeldelse af oplysninger om fonden, jf. Erhvervsfundslovens § 12. Bestemmelsen svarer til den foreslåede bestemmelse i selskabslovens § 58 b, jf. lovforslagets § 1, nr. 2.

Den foreslåede bestemmelse vedrører de såkaldte reelle ejere. En reel ejer er en fysisk person, der i sidste ende direkte eller indirekte ejer eller kontrollerer en tilstrækkelig del af ejerandelene eller stemmerettighederne i virksomheden, eller som udøver kontrol over virksomheden ved hjælp af andre midler, herunder fondsbestyrelsen og særligt begunstigede personer eller, såfremt de enkeltpersoner, der nyder godt af fondens uddelinger, endnu ikke kendes af fonden, den gruppe personer, i hvis hovedinteresse fonden er oprettet eller fungerer. Eftersom en fonds bestyrelse altid er reelle ejere, jf. definitionsbestemmelsen, vil en fond altid have reelle ejere modsat virksomheder, der alene skal registrere deres ledelse som reelle ejere i tilfælde af, at virksomheden ingen reelle ejere har eller ikke kan identificere de reelle ejere.

Den foreslåede bestemmelse skal sikre, at der fremadrettet ikke kan oprettes erhvervsdrivende fonde i Danmark, som ikke samtidig har registreret deres reelle ejere i Erhvervsstyrelsens it-system. Oplysningerne om fondens reelle ejere offentliggøres på CVR. Personer, der registreres som reelle ejere, modtager en meddelelse om, at de er blevet registreret.

Den foreslåede bestemmelser har alene til formål, at fastsætte tidspunktet for registreringen af reelle ejere for nyetablerede virksomheder og medfører således ingen ændringer i øvrigt i forhold til den gældende bestemmelse i § 21 a og § 21 b.

Erhvervsstyrelsens IT-system vil blive indrettet således, at det ikke fremover er muligt at registrere en erhvervsdrivende fond uden samtidig at foretage registrering af reelle ejere.

Gældende bestemmelse

§ 21 d. Fonde, der skal indhente, opbevare og registrere oplysninger om reelle ejere, jf. § 21 a, skal efter anmodning forsyne personer og virksomheder, der i medfør af hvidvaskloven skal udføre kundekendingsprocedurer, med oplysninger om deres reelle ejere.

Stk. 2. Modtager Erhvervsstyrelsen indberetninger i medfør af hvidvaskloven om uoverensstemmelser i forhold til de registrerede oplysninger om fondens reelle ejere, foretager Erhvervsstyrelsen en undersøgelse af forholdet, jf. § 17, stk. 1, og § 21 a, stk. 5. Erhvervsstyrelsen kan over for fonden fastsætte en frist for forholdets berigtigelse.

Stk. 3. Erhvervsstyrelsen kan sideløbende med undersøgelsen, jf. stk. 2, offentliggøre en meddelelse om indberetningen i Erhvervsstyrelsens it-system. Fonden skal have mulighed for at gøre indsigelse mod indberetningen, forinden denne offentliggøres, medmindre formålet med offentliggørelsen af meddelelsen om indberetning derved forspildes.

Oprindelig bestemmelse vedtaget ved LOV nr. 712 af 25. juni 2014

Ingen

Ændret ved LOV nr. 554 af 7. maj 2019

Efter § 21 c indsættes før overskriften før § 22:

»§ 21 d. Fonde, der skal indhente, opbevare og registrere oplysninger om reelle ejere, jf. § 21 a, skal efter anmodning forsyne personer og virksomheder, der i medfør af hvidvaskloven skal udføre kundekendingsprocedurer, med oplysninger om deres reelle ejere.

Stk. 2. Modtager Erhvervsstyrelsen indberetninger i medfør af hvidvaskloven om uoverensstemmelser i forhold til de registrerede oplysninger om fondens reelle ejere, foretager Erhvervsstyrelsen en undersøgelse af forholdet, jf. § 17, stk. 1, og § 21 a, stk. 5. Erhvervsstyrelsen kan over for fonden fastsætte en frist for forholdets berigtigelse.

Stk. 3. Erhvervsstyrelsen kan sideløbende med undersøgelsen, jf. stk. 2, offentliggøre en meddelelse om indberetningen i Erhvervsstyrelsens it-system. Fonden skal have mulighed for at gøre indsigelse mod indberetningen, forinden denne offentliggøres, medmindre formålet med offentliggørelsen af meddelelsen om indberetning derved forspildes.«

Lovbemærkninger til LOV nr. 554 af 7. maj 2019

Der er i dag ingen lovbestemmelse om, at erhvervsdrivende fonde skal forsyne personer og virksomheder, der i medfør af hvidvaskloven skal udføre kundekendingsprocedurer, med oplysninger om fondens ejerforhold.

Hvidvaskloven indeholder regler om, at virksomheder og personer, der er omfattet af loven, i forbindelse med de såkaldte kundekendingsprocedurer ud fra en risikovurdering, skal klarlægge ejer- og kontrolstruktur for kunder, som ikke er fysiske personer, ligesom virksomhedskundens reelle ejere skal legitimeres. For personer og virksomheder, der skal udføre kundekendingsprocedurer i medfør af hvidvaskloven, er bl.a. kendskab til deres kundes reelle

ejere en forudsætning for etablering af kundeforholdet og efterfølgende for opretholdelsen af kundeforholdet.

Det har således været en forudsætning, at de omfattede virksomheder, fonde og foreninger, medvirker til, at en kundekendskabsprocedure kan gennemføres ved at oplyse om deres ejerforhold, for at kundekendskabsproceduren kan gennemføres.

At der er tale om en egentlig pligt for fondene til at give oplysninger om deres ejerforhold, fremgår imidlertid ikke tilstrækkeligt klart.

Artikel 30, stk. 1, 2. pkt., i 4. hvidvaskdirektiv og artikel 1, nr. 15, litra b (artikel 30, stk. 4, 2. pkt.), i 5. hvidvaskdirektiv fastsætter krav, der vedrører både personer og virksomheder, der er omfattet af hvidvasklovens kundekendskabskrav, og de fonde, der skal indhente, opbevare og registrere oplysninger om deres reelle ejere. Det foreslås, at der indføres en ny § 21 d i erhvervsfondslovens , hvori de nærmere bestemmelser fastsættes.

4. hvidvaskdirektiv artikel 30, stk. 1, 2. pkt., stiller krav om, at selskaber og andre juridiske enheder omfattet af pligten til at indhente og opbevare oplysninger om reelle ejere, forpligtes til at give oplysninger om deres ejerforhold. Oplysningerne skal gives til personer og virksomheder, der skal udføre kundekendskabsprocedurer.

Efter artikel 1, nr. 15, litra f, i 5. hvidvaskdirektiv, som ændrer artikel 30, stk. 4, 3. pkt., i 4. hvidvaskdirektiv, skal medlemsstaterne sikre, at der træffes de fornødne foranstaltninger til at løse uoverensstemmelserne i tide, og at der i reel ejer-registeret i mellemtiden offentliggøres en meddelelse om den indberettede uoverensstemmelse, såfremt det er hensigtsmæssigt.

Artikel 61, stk. 2, i 4. hvidvaskdirektiv, fastsætter krav til de mekanismer, der skal fremme indberetningen af uoverensstemmelser. Det omfatter bl.a. passende beskyttelse af indberetter og af den virksomhed, fond eller forening, som indberetningen vedrører.

Artikel 1, nr. 15, litra b (artikel 30, stk. 4, 2. pkt.), i 5. hvidvaskdirektiv fastsætter derudover, at de enheder, der er forpligtet til at udføre kundekendskabsprocedurer, skal indberette uoverensstemmelser i selskaber og andre juridiske enheders oplysninger om reelle ejere, der er registreret i Erhvervsstyrelsens it-system, hvis de bliver bekendte hermed. Bestemmelsen foreslås for så vidt angår indberetningspligten gennemført ved en ændring af hvidvaskloven, jf. § 1, nr. 21 (ny § 15 a) i forslag til lov om ændring af lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme (hvidvaskloven) og lov om finansiel virksomhed (Gennemførelse af 5. hvidvaskdirektiv), der fremsættes samtidig med dette lovforslag. Der henvises til lovforslag nr. L 204.

På denne baggrund foreslås det, at der indføres en ny § 21 d i erhvervsfondsloven, hvori de nærmere bestemmelser fastsættes.

For at skabe klarhed over, hvilke forpligtelser, der gælder i forbindelse med disse procedurer, og for at bringe dansk ret i overensstemmelse med 4. hvidvaskdirektivs artikel 30, foreslås det i stk. 1, at fonde, der skal indhente, opbevare og registrere oplysninger om reelle ejere, jf. § 21 a, efter anmodning skal forsyne personer og virksomheder, der i medfør af hvidvaskloven skal udføre kundekendskabsprocedurer, med oplysninger om deres reelle ejere.

Det indebærer, at fonden skal udlevere oplysninger om fondens reelle ejere på anmodning fra personer og virksomheder, der er omfattet af kundekendskabskravene i hvidvasklovens §§ 10-21, der blandt andet omfatter kendskab til en kundes reelle ejere.

Formålet med kundekendskabsprocedurer er, at enhederne skal klarlægge ejer- og kontrolstruktur for kunder, ligesom kundens reelle ejere skal legitimeres. Tilsvarende forpligtes kompetente myndigheder til at indberette uoverensstemmelser i forhold til de registrerede oplysninger om reelle ejere, hvis det ikke griber unødigt ind i myndighedens funktion. Det vil sige, hvor kendskabet til en virksomheds ejerforhold indgår som led i den pågældende myndigheds opgavevaretagelse.

Fonden er i medfør af § 21 a i erhvervsfundsloven bl.a. forpligtet til at indhente oplysninger om sine reelle ejere og holde dem opdaterede. Der er tale om de oplysninger, som fonden indhenter for at kunne identificere den eller de reelle ejere.

Det foreslås i stk. 2, at hvis Erhvervsstyrelsen modtager indberetninger i medfør af hvidvaskloven om uoverensstemmelser i forhold til de registrerede oplysninger om fondens reelle ejere, foretager Erhvervsstyrelsen en undersøgelse af forholdet, jf. erhvervsfundslovens § 17, stk. 1, og 21 a, stk. 5. Det foreslås endvidere, at Erhvervsstyrelsen kan over for fonden fastsætte en frist for forholdets berigtigelse.

Efter den foreslåede bestemmelse i hvidvasklovens § 15 a, jf. § 1, nr. 21, i forslag til lov om ændring af lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme (hvidvaskloven) og lov om finansiel virksomhed (Gennemførelse af 5. hvidvaskdirektiv), der fremsættes samtidig med dette lovforslag, er det Erhvervsstyrelsen, der modtager alle indberetninger om uoverensstemmelser fra enheder, der er omfattet af pligten til at udføre kend-din-kunde procedurer, og fra kompetente myndigheder. Der henvises til lovforslag nr. L 204.

Da Erhvervsstyrelsen er ansvarlig myndighed for erhvervsdrivende fonde, der skal indhente, opbevare og registrere oplysninger om deres reelle ejere efter erhvervsfundslovens § 21 a, foreslås det, at det er Erhvervsstyrelsen, der konkret forholder sig til indberetninger om uoverensstemmelser i reel ejer-oplysninger for erhvervsdrivende fonde. Det indebærer, at der foretages en undersøgelse af forholdet, hvis der modtages en indberetning om uoverensstemmelser i de registrerede oplysninger om et en fonds reelle ejere i medfør af hvidvaskloven.

Efter artikel 1, nr. 15, litra f (artikel 30, stk. 4, 3. pkt.), i 5. hvidvaskdirektiv, skal medlemsstaterne sikre, at der træffes de fornødne foranstaltninger til at løse uoverensstemmelserne i tide, og at der i reel ejer-registeret i mellemtiden offentliggøres en meddelelse om den indberettede uoverensstemmelse, såfremt det er hensigtsmæssigt. Bestemmelsen foreslås gennemført ved § 21 d, stk. 2 og 3, hvorefter den ansvarlige myndighed får mulighed for at følge op på indberetninger, der er modtaget i medfør af den foreslåede bestemmelse i hvidvasklovens § 15 a.

Erhvervsstyrelsen sikrer, at indberetninger fordeles til videre foranstaltning til de myndigheder, der har tilsyns- og kontrolkompetencen overfor den pågældende virksomhed, fond eller forening.

Indberetningsløsningen vil blive indrettet således, at der er mekanismer, der kan fremme indberetningen af uoverensstemmelser. Det omfatter bl.a. passende beskyttelse af indberetter og af den virksomhed, fond eller forening, som indberetningen vedrører.

Indberetninger om uoverensstemmelser må forventes at kunne opdeles i tre kategorier:

1) Utilsigtet manglende registrering, f.eks. fordi de juridiske enheder ikke er bekendte med reglerne om registrering af reelle ejere,

2) utilsigtet fejlregistrering, f.eks. fordi de juridiske enheder har misforstået reglerne om registrering af reelle ejere, og derfor har registreret forkerte eller mangelfulde oplysninger, og

3) tilsigtet manglende registrering eller tilsigtet fejlregistrering.

Kategori 1 og 2 vurderes ikke at have til formål at sløre det reelle ejerskab, mens det som udgangspunkt må lægges til grund at tilfælde af kategori 3 tilsigter netop dette.

Erhvervsstyrelsens undersøgelse af forholdet indebærer, at styrelsen har mulighed for at rette henvendelse til fondens ledelse med henblik på at få afklaret baggrunden for uoverensstemmelsen. Erhvervsstyrelsen kan som led heri i medfør af lovens § 17, stk. 1, forlange de oplysninger, der efter styrelsens skøn er nødvendige. Hvis der er tale om en fond, der utilsigtet mangler at registrere reelle ejere, eller som utilsigtet har foretaget en fejlregistrering, må det forventes, at fonden på baggrund af henvendelsen og eventuel vejledning fra Erhvervsstyrelsen foretager den fornødne registrering eller ændring heri i reel ejer-registeret. Erhvervsstyrelsen kan i forbindelse hermed fastsætte en frist for forholdets berigtigelse.

Foretages berigtigelsen, foreslås det, at såvel en manglende registrering af fondens reelle ejere såvel som en mangelfuld registrering af fondens reelle ejere kan medføre, at fonden oversendes til tvangsopløsning ved skifteretten. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 6.

Det foreslås i stk. 3, at Erhvervsstyrelsen sideløbende med undersøgelsen, jf. stk. 2, kan offentliggøre en meddelelse om indberetningen i Erhvervsstyrelsens it-system. Det foreslås endvidere, at fonden skal have mulighed for at gøre indsigelse mod indberetningen, forinden denne offentliggøres, medmindre formålet med offentliggørelsen af meddelelsen om indberetningen derved forspildes.

Erhvervsstyrelsen vil dermed kunne offentliggøre en meddelelse i reel ejer-registeret om, at der er indberettet uoverensstemmelser i oplysningerne om den pågældende fonds reelle ejere. Det vil være en kort meddelelse, der oplyser om, at der er indberettet oplysninger om uoverensstemmelser i forhold til de oplysninger om reelle ejere, der offentliggøres i reel ejer-registeret.

Når Erhvervsstyrelsen foretager en vurdering af, om der skal offentliggøres en meddelelse om uoverensstemmelser i forhold til oplysningerne om reelle ejere, skal det sikres, at offentliggørelsen er hensigtsmæssig, og at der er tale om et proportionelt middel, hvor dels hensynet til fonden må tages i betragtning og dels hensynet til, at der for omverdenen skal være gennemsigtighed i fondens ejerforhold.

Bestemmelsen forudsættes administreret således, at meddelelse i overensstemmelse med 5. hvidvaskdirektiv vil blive offentliggjort sideløbende med, at Erhvervsstyrelsens undersøgelse pågår, hvorfor sagen på tidspunktet for offentliggørelse af meddelelsen typisk ikke vil være undersøgt til bunds endnu.

Erhvervsstyrelsen skal således i det konkrete tilfælde hurtigst muligt efter indberetningen er modtaget foretage en vurdering af, om det er hensigtsmæssigt og proportionalt, at en meddelelse om uoverensstemmelsen offentliggøres. Vurderes en uoverensstemmelse at kunne blive bragt i overensstemmelse med reglerne om reelle ejere, jf. erhvervsfondsloven § 21 a, som følge af myndighedsvejledning, anses det som udgangspunkt ikke for at være hensigtsmæssigt og proportionalt at offentliggøre en meddelelse om uoverensstemmelse i reel ejer-oplysningerne. Er det derimod konstateret, at der er tale om tilsigtet afgivelse af urigtige oplysninger, der har til formål at sløre ejerskabet, dvs. registreringer, der hører til den

ovenfor nævnte kategori 3, kan en sådan meddelelse om uoverensstemmelse i forhold til de registrerede oplysninger om reelle ejere offentliggøres i Det Centrale Virksomhedsregister. I sådanne tilfælde vil Erhvervsstyrelsen underrette SØIK ved en formel indberetning til Hvidvasksekretariatet, når en fejlregistrering mv. vurderes at være et tilsigtet forsøg på at skjule det reelle ejerskab.

Det er vigtigt, at indberetning af uoverensstemmelser i reel ejer-oplysninger ikke kan misbruges f.eks. til at genere den pågældende fond med en offentlig meddelelse i reel ejer-registeret. For at undgå, at der offentliggøres en meddelelse baseret på urigtige oplysninger, hvilket kan være unødigt skadeligt for fonden, skal fonden efter den foreslåede stk. 3, 2. pkt., have mulighed for at udtale sig om indberetningen, før der sker offentliggørelse af en meddelelse om uoverensstemmelse i forhold til reel ejer-oplysningerne, hvis formålet med offentliggørelsen af meddelelse ikke dermed forspildes. Meddelelsen tjener det formål at gøre opmærksom på, at der er tvivl om forholdene omkring det reelle ejerskab. Som følge af, at reel ejer-oplysninger skal registreres hurtigst muligt, er det derfor forudsat, at undersøgelsen af uoverensstemmelsen tilsvarende skal iværksættes hurtigst muligt, og at der skal fastsættes en relativ kort frist for fonden til at redegøre for ejerforholdene. I tilfælde, hvor der kan være formodning for, at formålet med meddelelsen forspildes, vil meddelelsen om uoverensstemmelsen imidlertid kunne offentliggøres uden at afvente fondens bemærkninger.

Når der er afklaring omkring de registrerede oplysninger, vil der hurtigst muligt blive offentliggjort en ny meddelelse, hvori det oplyses, at undersøgelsen af det indberettede forhold er afsluttet samt konklusionen på baggrund af undersøgelsen. Konklusionen kan føre til, at der er foretaget en berigtigelse af oplysningerne om fondens reelle ejere, eller at der ikke er bemærkninger til de registrerede oplysninger om reelle ejere.

Fristberegning

Gældende bestemmelse

§ 22. Hvor det i denne lov eller bestemmelser fastsat i henhold til denne lov er fastsat, at en handling kan eller skal foretages, et bestemt antal dage, uger, måneder eller år før en nærmere angivet begivenhed finder sted, beregnes fristen for at foretage handlingen fra dagen før denne begivenhed.

Stk. 2. Udløber fristen for at foretage handlingen i en weekend, på en helligdag, grundlovsdag, juleaftensdag eller nytårsaftensdag, vil handlingen skulle foretages senest den sidste hverdag forinden.

Stk. 3. Hvor det i denne lov eller bestemmelser fastsat i henhold til denne lov er fastsat, at en handling eller beslutning tidligst kan foretages, et bestemt antal dage, uger, måneder eller år efter at en nærmere angivet begivenhed har fundet sted, beregnes fristen for at foretage handlingen eller beslutningen fra dagen efter denne begivenhed. Handlingen eller beslutningen kan tidligst foretages, dagen efter at fristen er udløbet.

Lovbemærkninger

Se lovbemærkninger under § 23

Gældende bestemmelse

§ 23. Hvor det i denne lov eller bestemmelser fastsat i henhold til denne lov er fastsat, at en handling senest skal foretages, et bestemt antal dage, uger, måneder eller år efter at en nærmere angivet begivenhed har fundet sted, beregnes fristen for at foretage handlingen fra dagen efter denne begivenhed, jf. stk. 2-4.

Stk. 2. Er fristen, jf. stk. 1, angivet i uger, udløber fristen for at foretage handlingen på ugedagen for den dag, hvor begivenheden fandt sted.

Stk. 3. Er fristen, jf. stk. 1, angivet i måneder, udløber fristen for at foretage handlingen på månedsdagen for den dag, hvor begivenheden fandt sted. Hvis begivenheden fandt sted på den sidste dag i en måned, eller hvis fristen udløber på en månedsdato, som ikke findes, udløber fristen altid på den sidste dag i måneden uanset månedens længde.

Stk. 4. Er fristen, jf. stk. 1, angivet i år, udløber fristen for at foretage handlingen på årsdagen for begivenheden.

Stk. 5. Udløber fristen i en weekend, på en helligdag, grundlovsdag, juleaftensdag eller nytårsaftensdag, skal handlingen senest være foretaget den førstkommende hverdag derefter.

Lovbemærkninger

De foreslåede bestemmelser i §§ 22 og 23 viderefører de gældende bestemmelser i lov om erhvervsdrivende fonde §§ 53 a og 53 b, som omhandler beregning af tidsfrister. Bestemmelserne svarer til selskabslovens §§ 21-23.

Den foreslåede § 22 angiver, hvordan fristberegningen skal ske i de tilfælde, hvor loven foreskriver, at en nærmere angiven handling skal foretages forud for en begivenhed. Der er ikke herved tilsigtet ændringer i forhold til den gældende praksis.

På en række områder fastslås med dette lovforslag, at de personer, der handler på fondens vegne, tidligst kan foretage en handling eller træffe beslutning efter udløbet af en nærmere angiven frist. Fristen for, hvornår handlingen eller beslutningen tidligst kan foretages, beregnes her fra dagen efter den begivenhed, der udløser fristen, jf. § 22, stk. 3.

Er fristen for at træffe en beslutning eksempelvis fastsat som tidligst fire uger efter offentliggørelsen af en nærmere angivet begivenhed i Erhvervsstyrelsens it-system, kan beslutningen tidligst træffes den 29. dag efter offentliggørelsen.

Bestemmelsen om, at fristen forlænges til den efterfølgende hverdag efter eksempelvis en weekend, foreslås ikke medtaget her. Forslaget til § 22, stk. 3, tydeliggør derved, at der ikke er noget til hinder for, at der kan disponeres i forhold vedrørende en erhvervsdrivende fond, selv om der er tale om weekend, helligdag mv., forudsat at lovgivningens formkrav i øvrigt er overholdt. Der er ikke herved tilsigtet ændringer i forhold til den gældende praksis.

Udløber fristen f.eks. en lørdag, vil det som udgangspunkt være muligt at afholde bestyrelsesmøde om søndagen, hvis fonden finder det hensigtsmæssigt. De formelle krav om indkaldelse til bestyrelsesmøde skal dog overholdes.

Den foreslåede § 23 regulerer det forhold, hvor en handling skal være foretaget senest ved udløbet af fristen. Den første dag, fristen løber, er dagen efter, at begivenheden indtræder. Fristerne er formuleret således, at den pågældende handling eller beslutning skal være foretaget senest på dagen for fristens udløb.

I tilfælde, hvor fristen er angivet i år, jf. det foreslåede *stk. 4*, og det på grund af skudår forekommer, at fristen udløber på en årsdag (den 29. februar), som ikke eksisterer det pågældende år, udløber fristen den 28. februar det pågældende år.

For eksempel vil udløbsdagen for en frist, hvis denne er angivet som »senest to uger efter«, være den sidste dag i den anden uge efter dagen for den handling eller beslutning, der udløser fristen. Træffes beslutningen således på en tirsdag, vil fristen udløbe om tirsdagen to uger senere.

Materiale, der skal modtages i Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed eller hos fondsmyndigheden, skal være modtaget senest kl. 24.00 ved frisdagens udløb. Uden for åbningstiden anses materiale, der er modtaget elektronisk eller i postkassen senest ved frisdagens udløb, for rettidigt modtaget.

Udløber fristen en fredag, skal materialet eksempelvis være modtaget i Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed eller fondsmyndigheden senest denne fredag ved døgnet's udløb.

Bestemmelserne har ikke været drøftet af Erhvervsfundsudvalget, men følger udvalgets princip om, at relevante bestemmelser fra selskabsloven overføres til lov om erhvervsdrivende fonde.

Kapitel 4

Fondsmyndighed

Gældende bestemmelse

§ 24. Fondsmyndighed efter denne lov udøves af Erhvervsstyrelsen.

Stk. 2. Ved overtrædelse af denne lov, bestemmelser fastsat i henhold til denne lov eller vedtægten kan fondsmyndigheden give ledelsen eller revisor påbud om at bringe forholdet i overensstemmelse med denne lov, bestemmelser fastsat i henhold til denne lov eller vedtægten.

Stk. 3. Fondsmyndigheden kan forlange de oplysninger, der er nødvendige til varetagelse af dens opgaver.

Lovbemærkninger

Efter den gældende bestemmelse i § 57, stk. 1, 1. pkt., i lov om erhvervsdrivende fonde udøves fondsmyndigheden efter loven af erhvervs- og vækstministeren (Erhvervsstyrelsen). Fondsmyndigheden efter loven udøves dog af justitsministeren (Civilstyrelsen), hvis fondens hovedformål hører under justitsministerens område, eller hvis fonden har flere ligestillede formål, der ikke hører under samme minister, jf. § 57, stk. 1, 2. og 3. pkt.

I januar 2013 var der registreret ca. 1.370 erhvervsdrivende fonde i Erhvervsstyrelsens it-system, hvoraf de ca. 1.150 havde Erhvervsstyrelsen som fondsmyndighed, mens de resterende ca. 220 erhvervsdrivende fonde havde Civilstyrelsen som fondsmyndighed.

De seneste 5 år er der stiftet i størrelsesordenen 40 erhvervsdrivende fonde årligt, heraf 3-4 erhvervsdrivende fonde, for hvilke Civilstyrelsen - som følge af angivelsen i vedtægterne af disse fondes formål, jf. ovenfor - er fondsmyndighed.

Med den foreslåede bestemmelse i § 24, stk. 1, videreføres den gældende retstilstand, hvorefter Erhvervsstyrelsen som udgangspunkt er fondsmyndighed for fonde omfattet af loven. Dette gælder dog ikke de erhvervsdrivende fonde, hvis hovedformål hører under justitsministerens område, eller de fonde, der har flere ligestillede formål, som ikke hører under samme minister. I forhold til disse fonde vil Civilstyrelsen som hidtil være fondsmyndighed.

Med den i § 24, stk. 1, indeholdte henvisning til lovforslagets § 133, stk. 5, foreslås der samtidig en overgangsordning, hvorefter fondsbestyrelsen i en erhvervsdrivende fond, der er stiftet før den 1. december 2014, og som har Civilstyrelsen som fondsmyndighed, senest den 31. maj 2015 kan erklære over for Civilstyrelsen og Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed, at fondens primære fokus er fondens erhvervsdrift, og at fondsmyndigheden fremover skal være Erhvervsstyrelsen. Der henvises herom til lovforslagets § 133, stk. 5, og bemærkningerne her til.

Fastlæggelsen af en fonds formål må bero på en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde med udgangspunkt i fondens vedtægter.

Stifter (bistået af dennes eventuelle rådgiver) vil ved i vedtægterne præcist at angive fondens formål, herunder - i tilfælde af, at en fond har *flere* formål - ved i vedtægterne præcist at angive, om der er tale om ligestillede formål, eller om ét af formålene er fondens hovedformål,

have afgørende indflydelse på, om Erhvervsstyrelsen eller Civilstyrelsen skal være fondsmyndighed.

Hvis der i forbindelse med behandlingen af stiftelsen af en erhvervsdrivende fond på baggrund af fondsvedtægten ikke er tvivl om, hvem der skal være fondsmyndighed, vil Erhvervsstyrelsen ved registreringen af fonden tillige registrere, hvilken myndighed der er fondsmyndighed for fonden. Hvis der måtte opstå uklarhed herom, vil fastlæggelsen heraf ske efter en dialog med Civilstyrelsen.

Fondsmyndigheden skal føre et fondsretligt tilsyn med, at fonden ledes forsvarligt i overensstemmelse med lovgivningen og fondsvedtægten. Der er tale om et legalitetstilsyn, og fondsmyndigheden skal således ikke vurdere hensigtsmæssigheden af ledelsens forretningsmæssige dispositioner.

Baggrunden for fondsmyndighedstilsynet er, at fonde adskiller sig fra øvrige virksomhedsformer ved, at der ikke er en ejerkreds og typisk heller ikke nogen anden kreds af påtaleberettigede. Det forhold, at fonde ikke har en ejerkreds, betyder, at der ikke er nogen ejere, der - som generalforsamlingen i f.eks. et aktie- eller anpartsselskab - kan påvirke fondsbestyrelsens dispositioner eller kan påse, at bestyrelsen administrerer fonden forsvarligt og i overensstemmelse med loven og fondens vedtægt.

Den gældende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde § 57 a, hvorefter fondsmyndigheden træffer bestemmelse om, i hvilket omfang videregående regler om tilsyn i stadfæstede fondes vedtægter skal gælde ved siden af lovens almindelige regler, foreslås ophævet.

Denne bestemmelse ses ikke længere at blive benyttet, ligesom der ikke længere er tale om at stadfæste fonde.

I henhold til den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 57, stk. 2, kan fondsmyndigheden, eller Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed for de erhvervsdrivende fonde, ved overtrædelse af bestemmelserne i loven give bestyrelsen, direktør eller revisor påbud om at bringe forholdet i overensstemmelse med lovens regler.

§ 57, stk. 2, er i den gældende affattelse begrænset til overtrædelser af lovens regler. Bestemmelsen omfatter således ikke regler, der er udstedt i medfør af loven, hvilket er anderledes end for eksempel bestemmelsen i den gældende § 64 om tvangsbøder. Bestemmelsen omfatter ligeledes ikke påbud om overholdelse af fondens vedtægt, uanset at vedtægten er et helt centralt og væsentligt dokument i en fond, idet vedtægten er det dokument, hvor stifter fastlægger sine intentioner (sin vilje) med fonden.

Det foreslås på den baggrund i *stk. 2*, at det fremover er fondsmyndigheden, der har mulighed for at udstede påbud til bestyrelsen om at overholde reglerne i lov om erhvervsdrivende fonde, regler udstedt i medfør af loven og vedtægten.

Det præciseres, at et påbud til bestyrelsen i medfør af bestemmelsen har karakter af et »gult kort« til bestyrelsen. Det medfører, at hvis bestyrelsesmedlemmerne sidder et påbud overhørigt, vil det være en væsentlig indikation af, at de pågældende bestyrelsesmedlemmer er uegnede til at varetage bestyrelsesposten i fonden. Fondsmyndigheden kan lade dette indgå i sine overvejelser om eventuelt at afsætte de pågældende bestyrelsesmedlemmer, jf. den foreslåede § 45 og bemærkningerne hertil.

Pligten til at overholde vedtægten indebærer bl.a. en pligt til at sikre, at fonden gør sin indflydelse gældende, således at fonden får tilstrækkelige midler fra eventuelle dattervirksomheder

til at varetage stifters intentioner med fonden, herunder at aktivitets- og uddelingsformålet kan overholdes.

Et påbud herom vil under alle omstændigheder først blive givet efter forhandling med bestyrelsen om fondens forhold efter belysning af de konkrete omstændigheder.

Hvis bestyrelsen får et påbud efter stk. 2, vil den typiske proces være, at bestyrelsen inden for en fastsat periode skal have rettet op på forholdene.

Det er afgørende, at fondsmyndigheden følger op på et påbud til bestyrelsesmedlemmerne. Til brug for fondsmyndighedens opfølgning på udstedte påbud kan fondsmyndigheden bl.a. kræve indsendt en redegørelse fra bestyrelsen eventuelt suppleret med en erklæring eller udtalelse fra revisor om, at forholdene er bragt i orden.

Hvis fondsmyndigheden giver en bestyrelse et påbud, kan fondsmyndigheden orientere fondens revisor herom, ligesom Erhvervsstyrelsen kan anmode revisor om selvstændigt at følge op på påbuddet og efter en tidsperiode give Erhvervsstyrelsen besked om, hvorvidt forholdet er rettet op.

Grundlaget for fondsmyndighedens opgavevaretagelse er som udgangspunkt de registrerede dokumenter, især vedtægten, og de indsendte reviderede årsregnskaber. I forlængelse heraf foreslås den gældende § 57, stk. 3, videreført uændret. I henhold til det foreslåede *stk.* 3 kan fondsmyndigheden fra fonden forlange de oplysninger, som er nødvendige til varetagelse af dens opgaver. En tilsvarende bestemmelse findes i den foreslåede § 75, hvorefter Erhvervsstyrelsen kan påbyde fondens revisor at give oplysninger om fondens forhold.

Ændret under erhvervsudvalgets behandling

Stk. 1 affattes således:

»Fondsmyndighed efter denne lov udøves af Erhvervsstyrelsen.

Lovbemærkninger til ændringsforslag

Med den foreslåede § 24, stk. 1, bliver Erhvervsstyrelsen fondsmyndighed for alle erhvervsdrivende fonde.

Efter den gældende bestemmelse i § 57, stk. 1, 1. pkt., i lov om erhvervsdrivende fonde udøves fondsmyndigheden efter loven af erhvervs- og vækstministeren (Erhvervsstyrelsen). Fondsmyndigheden efter loven udøves dog af justitsministeren (Civilstyrelsen), hvis fondens hovedformål hører under justitsministerens område, eller hvis fonden har flere ligestillede formål, der ikke hører under samme minister, jf. § 57, stk. 1, 2. og 3. pkt.

Ændringsforslaget indebærer, at fondsmyndigheden for de erhvervsdrivende fonde, der i dag har Civilstyrelsen som fondsmyndighed, ved lovens ikrafttræden overgår til Erhvervsstyrelsens fondsmyndighedskompetence. Ændringsforslaget indeholder ikke en overgangsbestemmelse for eksisterende fonde om, at disse fonde skal erklære, at de ønsker at blive overflyttet til Erhvervsstyrelsen, jf. bemærkningerne til ændringsforslag nr. 4.

I januar 2013 var der registreret ca. 1.370 erhvervsdrivende fonde i Erhvervsstyrelsens it-system, hvoraf de ca. 1.150 havde Erhvervsstyrelsen som fondsmyndighed, mens de resterende ca. 220 erhvervsdrivende fonde havde Civilstyrelsen som fondsmyndighed.

De seneste 5 år er der stiftet i størrelsesordenen 40 erhvervsdrivende fonde årligt, heraf 3-4 erhvervsdrivende fonde, for hvilke Civilstyrelsen - som følge af angivelsen i vedtægterne af disse fondes formål, jf. ovenfor - er fondsmyndighed.

Med ændringsforslaget om en samling af fondsmyndigheden hos Erhvervsstyrelsen opnås sagsbehandlingsmæssige og administrative fordele. Det bemærkes i den forbindelse, at forslaget til en ny lov om erhvervsdrivende fonde i vidt omfang bygger på selskabsloven, hvorfor Erhvervsstyrelsens administration og fortolkning af denne lov vil have stor betydning for administrationen og fortolkningen af den nye erhvervsfondslov.

Ved at man samler fondsmyndigheden, vil fondene i højere grad få en samlet indgang til den myndighed, som varetager både de tilsynsmæssige og de registreringsmæssige opgaver. Fremadrettet vil kommunikationen både vedrørende de fondsretlige forhold og i relation til f.eks. fondens regnskabsaflæggelse og/eller de selskabsretlige forhold i de underliggende datertvirksomheder ske med den samme myndighed.

Det bemærkes, at Justitsministeriet fortsat, jf. lovens § 89, stk. 2, er permutationsmyndighed og dermed skal samtykke til ændring af formål, uddelingsformål og opløsning. Endvidere vil Justitsministeriet fortsat være fondsmyndighed for de ikkeerhvervsdrivende fonde.

Udgifterne til udøvelsen af fondsmyndigheden er i dag gebyrfinansieret. Indtægterne fra årsgebyret vedrørende de ca. 220 erhvervsdrivende fonde, som hidtil har haft Civilstyrelsen som fondsmyndighed, vil med ændringsforslaget om, at Erhvervsstyrelsen overtager fondsmyndigheden, overgå til Erhvervsstyrelsen.

Granskning

Gældende bestemmelse

§ 25. Fondsmyndigheden kan bestemme, at der skal foretages granskning af nærmere angivne forhold vedrørende en erhvervsdrivende fond, dens forvaltning eller årsrapporter.

Stk. 2. Fondsmyndigheden udpeger på fondens vegne en eller flere granskningsmænd. Udgifterne til granskning godkendes og udredes foreløbigt af fondsmyndigheden, men afholdes af fonden.

Stk. 3. Granskningsmændene kan af ledelsen kræve de oplysninger, som må anses af betydning for bedømmelsen af fonden og, hvis fonden er en moderfond, koncernen.

Stk. 4. Granskningsmændene skal afgive en skriftlig beretning til fondsmyndigheden. Fondsmyndigheden fastsætter granskningsmændenes vederlag.

Lovbemærkninger

Granskningsinstituttet blev drøftet af Erhvervsfondsudvalget, som ikke fandt anledning til at foreslå materielle ændringer i de eksisterende bestemmelser. Udvalget fandt dog, at det fremadrettet burde være fondsmyndigheden, som skulle tillægges denne kompetence, da der efter udvalgets opfattelse ikke er tale om en opgave, som er knyttet til registreringen.

Efter den foreslåede bestemmelse kan fondsmyndigheden iværksætte granskning, hvis der i en konkret fond er foretaget aktiviteter eller truffet dispositioner, der efter fondsmyndighedens opfattelse fordrer en nærmere undersøgelse, en såkaldt granskning. Dette omfatter også datervirksomheders forhold.

Granskning kan iværksættes som et led i varetagelsen af fondsmyndighedsopgaven. Praksis har således vist, at det er som led i tilsynet med fonden, at fondsmyndigheden kan have behov for at få belyst nogle forhold nærmere eventuelt ved at benytte muligheden for granskning.

Den gældende bestemmelse om granskning i lov om erhvervsdrivende fonde § 59 fastsætter bl.a., at Erhvervsstyrelsen kan bestemme, at der skal foretages granskning, samt at Erhvervsstyrelsen udpeger en eller flere granskningsmænd. Udgifterne til granskningen godkendes og udredes foreløbigt af Erhvervsstyrelsen, men afholdes af fonden.

Det foreslåede *stk. 1* viderefører den gældende § 59, stk. 1, men der foreslås en enkelt sproglig præcisering, så det fremover er fondens årsrapporter og ikke alene regnskaber, som kan ligge til grund for en granskning.

Finder fondsmyndigheden efter en gennemgang af fondens årsrapport eller af andre grunde anledning til at få klargjort visse forhold vedrørende fonden, kan fondsmyndigheden efter *stk. 1* iværksætte en granskning af nærmere angivne forhold vedrørende fonden, dens forvaltning eller årsrapporter. Granskningsinstituttet er imidlertid omkostningskrævende og af indgribende karakter for fonden, hvorfor det forudsættes, at det kun bliver anvendt i tilfælde, hvor der foreligger vægtige grunde, samt at det begrænses i omfang til de relevante forhold.

De forhold, der vil kunne foranledige en granskning, vil ofte være sådanne forhold, som kan medføre erstatnings- eller strafansvar. Granskning vil dog tillige kunne bringes i anvendelse til opklaring af visse regnskabsmæssige eller forretningsmæssige dispositioner, selv om der ikke

er grund til at antage, at der skulle kunne gøres ansvar gældende. Granskning kan således være motiveret af ønsket om at få klarhed over, hvorfor fondens økonomiske stilling er forringet.

Fondsmyndighedens beslutning om at iværksætte en granskning er en afgørelse i forvaltningslovens forstand, jf. forvaltningslovens § 2. Det medfører, at der vil kunne være krav om parts-høring efter forvaltningslovens § 19, selv om en sådan pligt ikke følger af lov om erhvervsdrivende fonde.

Fondsmyndighedens afgørelse om iværksættelse af en granskning kan ikke indbringes for Erhvervsankenævnet, jf. den foreslåede § 130, stk. 2.

Da udgifterne udredes af fonden, præciseres det i *stk. 2*, at udpegning af granskningsmanden sker på fondens vegne. Der ændres ikke ved det faktiske forhold, at det er fondsmyndigheden, der, på vegne af fonden, beslutter, hvem der skal udpeges til opgaven. Fondsmyndighedens udpegning af granskningsmanden sker efter prøvelse af den pågældendes habilitet i forhold til fonden, dens bestyrelse og de eventuelle involverede i sagen.

Der er intet til hinder for, at granskningsmanden antager en eller flere medhjælpere, som kan hjælpe den pågældende med at forestå granskningen, da en sådan kan være af et anseeligt omfang. Der skal dog foretages en afvejning af udgifterne forbundet med hjælpere set i forhold til den tidsmæssige udstrækning af en granskning.

I henhold til det foreslåede *stk. 3* kan granskningsmændene kræve de oplysninger, som må anses af betydning for bedømmelsen af fonden og, hvis fonden er en moderfond, koncernen. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med den foreslåede § 58, hvorefter fondens ledelse skal give granskningsmanden de oplysninger, som er nødvendige, samt lade denne foretage de nødvendige undersøgelser.

Granskningen kan inddrage dattervirksomhedens forhold, og dattervirksomhedens bestyrelse og direktion har tilsvarende forpligtelser over for granskningsmændene som moderfonden.

Det foreslås i *stk. 4, 1. pkt.*, at granskningsmændene fortsat skal udarbejde en skriftlig beretning til fondsmyndigheden om granskningen og granskningens resultat. Fondsmyndigheden skal i videst muligt omfang give bestyrelsen mulighed for at afgive kommentarer til beretningen inden fondsmyndigheden træffer afgørelse.

Granskningsberetninger er som udgangspunkt offentligt tilgængelige hos fondsmyndigheden, medmindre beretningen indeholder oplysninger, der er undtaget fra aktindsigt i medfør af reglerne i offentlighedsloven.

Fondsmyndighedens afgørelse på baggrund af en granskning kan eksempelvis bestå i en konstatering af, at der kan foreligge strafbare forhold, om et eller flere bestyrelsesmedlemmer skal afsættes som uegnede, om der på fondens vegne skal rejses erstatningskrav mod medlemmer af bestyrelsen eller andre, eller om fonden eventuelt bør opløses eller fusionere med en anden fond, jf. også forslaget til § 118.

Det foreslås i *stk. 4, 2. pkt.*, at det er fondsmyndigheden, der fastsætter granskningsmændenes vederlag ved afslutningen af granskningen. Ved fastsættelsen af vederlaget skal der tages hensyn til blandt andet granskningens omfang og fondens konkrete forhold.

Kapitel 5

Stiftelse

Stiftere

Gældende bestemmelse

§ 26. En erhvervsdrivende fond kan stiftes af en eller flere stiftere.

Stk. 2. En stifter må ikke være under rekonstruktionsbehandling eller konkurs.

Stk. 3. Hvis en stifter er en fysisk person, skal personen være myndig og må ikke være under værgemål efter § 5 i værgemålsloven eller under samværgemål efter § 7 i værgemålsloven.

Stk. 4. Hvis stifter er en juridisk person, skal denne være beføjet til at erhverve rettigheder, indgå forpligtelser og være part i retssager.

Lovbemærkninger

De gældende regler i lov om erhvervsdrivende fonde indeholder i modsætning til selskabsloven ikke en udtrykkelig bestemmelse om, hvem der kan være stifter af en erhvervsdrivende fond.

Erhvervsfundsudvalget har vurderet, at det vil være hensigtsmæssigt, hvis der også for de erhvervsdrivende fonde indsættes en bestemmelse om, hvem der kan stifte en erhvervsdrivende fond. Med henblik på at opnå klarhed om retstilstanden foreslås det således, at der indsættes en bestemmelse i den nye lov om erhvervsdrivende fonde, der regulerer, hvilke krav der skal være opfyldt, før en fysisk eller juridisk person kan være stifter af en erhvervsdrivende fond.

Den foreslåede § 26 medfører ikke materielle ændringer i forhold til, hvad der gælder i dag.

I *stk. 1* foreslås det, at en erhvervsdrivende fond kan oprettes af en eller flere stiftere.

Forslaget viderefører den gældende retstilstand, hvorefter alle fysiske såvel som juridiske personer og offentlige myndigheder, som har den fornødne handleevne og retsevne, og som overholder eventuelle særregler, som måtte gælde for den pågældende, kan stifte en erhvervsdrivende fond.

Personligt drevne virksomheder kan som hidtil ikke stifte en erhvervsdrivende fond, da en personlig drevne virksomhed (enkeltmandsvirksomhed) ikke har selvstændig retsevne. Personen bag en enkeltmandsvirksomhed kan derimod stifte en erhvervsdrivende fond.

Juridiske personer, der kan stifte en erhvervsdrivende fond, er eksempelvis kommuner, interessentskaber, kommanditselskaber, anpartsselskaber, aktieselskaber, foreninger og andre erhvervsdrivende fonde.

Der stilles ikke krav til en stifters nationalitet eller bopæl.

Om en udenlandsk person har den fornødne handle- og retsevne til at stifte en erhvervsdrivende fond, afgøres efter lovgivningen i det land, hvortil personen er knyttet ved domicil eller nationalitet.

Kravene til en stifters handle- og retsevne fremgår af forslagets *stk. 2-4*.

Af det foreslåede *stk. 2* fremgår det, at en stifter ikke må være under rekonstruktionsbehandling eller konkurs.

Det foreslås i *stk. 3*, at hvis stifter skal være en fysisk person, skal den pågældende være myndig og må ikke være under værgemål efter § 5 i værgemålsloven eller under samværgemål, jf. § 7 i værgemålsloven.

Det har hidtil været antaget, at en juridisk person skal have retsevne for at kunne være stifter. Med det foreslåede *stk. 4* er dette krav nu udtrykkeligt fastslået. Kravet om retsevne indebærer eksempelvis, at et aktie- eller anpartsselskab, som er under stiftelse, og derfor endnu ikke har opnået retsevne, jf. selskabslovens § 41, ikke kan være stifter af en erhvervsdrivende fond.

Et dødsbo kan, ligesom efter gældende ret, være stifter af en erhvervsdrivende fond, hvilket ikke forekommer helt sjældent. Et solvent dødsbo har således både rets- og handleevne. Bobestyreren tegner dødsboet og repræsenterer dette i retssager. Bobestyreren kan pådrage sig et ansvar, hvis det viser sig, at der ingen midler er i boet, eller der på anden måde viser sig at være et stifteransvar i forbindelse med, at boet optræder som stifter.

Kravene til stifter i de foreslåede *stk. 2-4* skal være opfyldt ved underskrivelsen af vedtægten, og indtil registrering har fundet sted.

Bestemmelsens *stk. 2* strafbelægges, jf. den foreslåede § 132, *stk. 1*.

Vedtægt

Gældende bestemmelse

§ 27. For en erhvervsdrivende fond skal der oprettes en vedtægt. Denne skal indeholde angivelse af

- 1) navn og eventuelle binavne,
- 2) stifter,
- 3) formål,
- 4) grundkapitalens størrelse, og hvorledes den er indbetalt,
- 5) hvorvidt fonden i forbindelse med stiftelsen i øvrigt skal overtage andre værdier end kontanter,
- 6) eventuelle særlige rettigheder eller fordele, der er tillagt stiftere eller andre,
- 7) antallet af medlemmer af bestyrelsen, og hvorledes de udpeges,
- 8) regnskabsår, herunder første regnskabsår,
- 9) fra hvilken bestemt dato stiftelsen skal have retsvirkning, hvis retsvirkningen skal indtræde på et andet tidspunkt end datoen for beslutningen om stiftelse af fonden, jf. § 29, stk. 3 og 4, og
- 10) anvendelse af overskud og reserver.

Stk. 2. Dokumenter, hvortil der henvises i vedtægten, men hvis hovedindhold ikke er gengivet i vedtægten, skal vedhæftes denne.

Stk. 3. Fastsættes der almindelige retningslinjer vedrørende de i stk. 1, nr. 3 og 10, nævnte forhold, skal disse indsendes til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed.

Lovbemærkninger

Den foreslåede bestemmelse viderefører den gældende § 7 i lov om erhvervsdrivende fonde med visse modifikationer.

Erhvervsfundsudvalget fandt, at der generelt ikke var grund til at ændre på reglerne omkring indholdet af en erhvervsdrivende fonds vedtægt. Efter udvalgets opfattelse var der dog ikke behov for, at fondens hjemstedskommune længere skulle angives i vedtægten, ligesom udvalget fandt, at der var behov for at præcisere kravet om angivelsen af fondens formål i vedtægten. Den foreslåede bestemmelse svarer til Erhvervsfundsudvalgets forslag.

Efter det foreslåede *stk. 1, 1. pkt.*, er der krav om oprettelse af en vedtægt for en erhvervsdrivende fond. Det vil som udgangspunkt være stifter, som udarbejder vedtægten, men andre vil også kunne gøre det.

Det foreslåede *stk. 1, 2. pkt.*, indeholder de oplysningskrav, der som minimum er til en erhvervsdrivende fonds vedtægt. De tilsvarende bestemmelser i selskabslovens §§ 28 og 29, der omhandler indholdskravene til en vedtægt for et kapitalsekskab, indeholder ikke en række af de foreslåede oplysningskrav til en erhvervsdrivende fonds vedtægt. Det skyldes, at der ved stiftelse af et kapitalsekskab er krav om udarbejdelse af et stiftelsesdokument, hvilket der ikke er krav om ved stiftelse af erhvervsdrivende fonde.

Visse af de oplysninger, der fremgår af stiftelsesdokumentet vedrørende et aktie- eller anpartselskab, fremgår som følge heraf af vedtægten for en erhvervsdrivende fond, jf. eksempelvis

kravet om angivelse af fondens stifter i vedtægten. Kravet om angivelse af stifterne i vedtægten skal ses i sammenhæng med, at oplysningen om stifterne også efterfølgende har betydning for fonden, herunder med hensyn til sammensætning af bestyrelsen m.v., jf. den foreslåede § 1, stk. 2.

Efter den gældende bestemmelse i § 7, stk. 1, nr. 1, skal fondens navn angives i vedtægten. Efter den gældende § 4, stk. 4, skal fondens eventuelle binavne også angives i vedtægten.

Det vurderes som mest hensigtsmæssigt, at kravet om angivelse af navn og eventuelle binavne samles et sted, jf. det foreslåede *stk. 1, 2. pkt., nr. 1*.

Det fremgår af den nuværende bestemmelse i § 7, stk. 1, nr. 2, at fondens stifter eller stiftere skal angives i fondens vedtægt.

Det foreslås i *stk. 1, 2. pkt., nr. 2*, at dette krav videreføres uændret.

Stiftere har en særlig retsstilling i forhold til fonden, idet et af delelementerne i definitionen på en erhvervsdrivende fond er, at fondens formue er udskilt fra stifterens formue.

Tilsvarende gælder med hensyn til væsentlige gavegivere, jf. den foreslåede § 1, stk. 3. Hvis der i en erhvervsdrivende fond er en væsentlig gavegiver, medfører ligestillingen mellem stifter og væsentlige gavegivere, at såvel stifterne som væsentlige gavegivere skal angives i vedtægten.

Det er både de væsentlige gavegivere i forbindelse med fondens oprettelse og (kendte) efterfølgende væsentlige gavegivere, der skal angives i vedtægten, hvilket skal ses i sammenhæng med, at identifikationen mellem stifterne og de væsentlige gavegivere gælder såvel de oprindelige væsentlige gavegivere og eventuelle efterfølgende væsentlige gavegivere, jf. bemærkningerne til den foreslåede § 1, stk. 3.

Efter den gældende bestemmelse i § 7, stk. 1, nr. 3, skal fondens hjemstedskommune angives i fondens vedtægt.

Der er ikke længere krav om, at hjemstedskommunen skal angives i vedtægten for et aktie- eller anpartsselskab. Det foreslås som følge heraf, at der ikke længere skal være krav om angivelse af hjemstedskommunen i en erhvervsdrivende fonds vedtægt.

Oplysningen om hjemstedet er en væsentlig oplysning, der bl.a. er af betydning i forhold til anlæggelse af retssag mod fonden. Det er vigtigt, at oplysningen er let tilgængelig for kreditorer og aftaleparter. Det vurderes imidlertid som tilstrækkeligt, at hjemstedet registreres i Erhvervsstyrelsens register. Hjemstedet vil til enhver tid fremgå af de offentligt tilgængelige oplysninger i Erhvervsstyrelsens it-system.

Der er ikke noget til hinder for, at der frivilligt medtages oplysning om hjemstedskommunen i vedtægten for en erhvervsdrivende fond, hvis dette skønnes hensigtsmæssigt i den konkrete fond.

Hvis der således fra stifteren af den pågældende fond er ønsket en særlig tilknytning til et geografisk område, bør dette fremgå af vedtægten i form af hjemsted, eller anden angivelse af det særlige geografiske område.

Efter den gældende § 7, stk. 1, nr. 4, skal fondens formål angives i vedtægten. Det indgår som et afgørende led i definitionen på en fond, at fonden har et eller flere bestemte formål, jf. det foreslåede *stk. 1, 2. pkt., nr. 3*. Fastlæggelsen af fondens formål har stor betydning for en række andre bestemmelser i lov om erhvervsdrivende fonde. Ved fastlæggelsen af fondens

formål er det vigtigt at være opmærksom på, at det er meget vanskeligt efterfølgende at få ændret fondens formål, jf. den foreslåede bestemmelse i § 89, stk. 2. Det er derfor afgørende, at en stifter af en erhvervsdrivende fond er omhyggelig ved angivelsen af, hvad der er fondens formål, ligesom det er vigtigt, at stifteren sikrer, at formålet er fremtidssikret og så vidt muligt tager højde for den samfundsudvikling m.v., der vil være efter fondens stiftelse.

Der er ikke noget til hinder for, at der i vedtægten for en erhvervsdrivende fond angives flere formål. Formålet er typisk udtryk for den aktivitet, som fonden skal varetage for at optjene et overskud til uddeling, jf. nr. 10.

Hvis der i vedtægten for en erhvervsdrivende fond angives flere formål, er det afgørende, at stifteren tager stilling til, om et af formålene har en højere prioritet end det eller de øvrige. Fremgår det ikke klart, at der er tiltænkt en prioritering, anses formålene for sideordnede, hvilket medfører, at der over en vis tidsperiode skal være en rimelig balance mellem varetagelsen af de enkelte formål.

Fortolkningen af, hvad der er en fonds formål, har betydning for andre bestemmelser i loven, f.eks. reglerne om vedtægtsændring.

Fastlæggelsen af en fonds formål beror på en konkret fortolkning af fondens vedtægt og stifters intentioner med stiftelsen af fonden.

Det er vigtigt at være opmærksom på sammenhængen mellem fondens formål i nr. 3 og fondens anvendelse af overskud og reserver, jf. nr. 10 (uddelingsformålet). Formålet for en erhvervsdrivende fond kan bestå af fondens aktivitetsmæssige formål, men det kan også være sammenfaldende med uddelingsformålet.

Det foreslås i *stk. 1, 2. pkt., nr. 4*, at grundkapitalens størrelse som hidtil skal være angivet i fondens vedtægt. Endvidere skal det være angivet, om grundkapitalen er indbetalt kontant eller ved indskud af andre værdier end kontanter. Der er på dette punkt ikke tilsigtet ændringer i forhold til det gældende oplysningskrav i § 7, stk. 1, nr. 5. Grundkapitalen skal angives i kr.

I henhold til det foreslåede *stk. 1, 2. pkt., nr. 5*, skal der, som efter gældende ret, være krav om, at vedtægten skal indeholde oplysning om, hvorvidt fonden i forbindelse med stiftelsen i øvrigt skal overtage andre værdier end kontanter. Der skal være en beskrivelse af hvert indskud, som skal overtages. Overtages en bestående virksomhed, er den bestående virksomhed et indskud.

Der er på dette punkt ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til den gældende § 7, stk. 1, nr. 6.

Den gældende § 7, stk. 1, nr. 7, kræver, at det fremgår udtrykkeligt af vedtægten, hvilke særlige rettigheder der er tillagt stifteren eller andre. Vedtægten skal kun forholde sig til dette spørgsmål, hvis der i den konkrete fond er tale om sådanne særlige rettigheder. Hvis dette ikke er tilfældet, kan vedtægten i en erhvervsdrivende fond således være tavs om dette spørgsmål. Der er dog ikke noget til hinder for, at det angives, at der ikke er tillagt stifter m.v. sådanne rettigheder.

Det foreslås, at dette oplysningskrav som udgangspunkt videreføres uændret i det foreslåede *stk. 1, 2. pkt., nr. 6*. Væsentlige gavegivere har den samme retsstilling i forhold til fonden som en stifter, jf. den foreslåede § 1, stk. 3. Eventuelle rettigheder tillagt væsentlige gavegivere skal som følge heraf også omtales. Det betyder, at sådanne væsentlige gavegivere efter fondens stiftelse skal indføres i vedtægten.

Det foreslås i *stk. 1, 2. pkt., nr. 7*, at der, som efter gældende ret, skal være krav om angivelse af antallet af bestyrelsesmedlemmer, og hvorledes de udpeges, i vedtægten. Der er ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til det gældende oplysningskrav i § 7, stk. 1, nr. 8.

Antallet af bestyrelsesmedlemmer kan angives som et bestemt tal eller som et interval, hvor det højeste og mindste antal bestyrelsesmedlemmer er angivet. Bestyrelsen for en erhvervsdrivende fond skal bestå af mindst tre bestyrelsesmedlemmer, jf. den foreslåede § 37, stk. 1. Hertil kommer eventuelle medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer, der udpeges i medfør af den foreslåede § 64, stk. 1.

Udpegningen af bestyrelsesmedlemmer til en erhvervsdrivende fond kan som hidtil fortsat ske ved selvsupplering, eller ved at en tredjepart uden for bestyrelsen, eksempelvis en eller flere organisationer, udpeger bestyrelsesmedlemmerne. Det er også muligt med en kombination af de to modeller.

I vedtægten for en erhvervsdrivende fond er der alene krav om omtale af bestyrelsen, uanset om der i fonden også er en direktion. Der er dog ikke noget til hinder for, at det i en vedtægt angives, at der kan eller skal være en direktør i fonden.

Det fremgår af den gældende § 7, stk. 1, nr. 9, at vedtægten for en erhvervsdrivende fond skal indeholde oplysning om fondens regnskabsaflæggelse, herunder regnskabsåret.

Erhvervsdrivende fonde er som aktie- og anpartsselskaber omfattet af årsregnskabsloven. Det vurderes som følge heraf, at der ikke er behov for, at der i vedtægten for en erhvervsdrivende fond medtages oplysning om fondens regnskabsaflæggelse. Det foreslås som følge heraf, at der i *stk. 1, 2. pkt., nr. 8* medtages krav om, at fondens løbende regnskabsår og det første regnskabsår skal angives i vedtægten.

Begyndelsestidspunktet for første regnskabsår er som udgangspunkt datoen for den retsstiftende beslutning - typisk datoen for underskrivelsen af vedtægten. Hvis der er tale om en fond, der stiftes ved indskud af en bestående virksomhed eller en bestemmende ejerandel, er det dog muligt at tillægge stiftelsen af fonden regnskabsmæssig virkning tilbage i tid, jf. i øvrigt den foreslåede § 29, stk. 3 til 6.

En erhvervsdrivende fonds første regnskabsår kan maksimalt udgøre atten måneder, jf. årsregnskabslovens § 15. Sluttidspunktet for første regnskabsår skal svare til sluttidspunktet for fondens løbende regnskabsår. Hvis en fond skal have kalenderåret som regnskabsår, skal fondens første regnskabsår således også afsluttes den 31. december.

I den foreslåede § 29 fremgår, at det fremover skal være muligt at stifte en fond, hvor datoen for stiftelsens retsvirkninger er senere end datoen for den retsstiftende beslutning, f.eks. underskrivelsen af vedtægten, jf. den foreslåede stk. 4 og 5. Som konsekvens af denne foreslåede mulighed foreslås det, at hvis retsvirkningerne af stiftelsen skal være senere end datoen for den retsstiftende beslutning, skal vedtægten indeholde oplysning om den dato, hvor retsvirkningerne indtræder. Dette svarer til, hvad der gælder ved stiftelsen af et kapital-selskab, hvor retsvirkningerne indtræder efter udarbejdelsen af stiftelsesdokumentet, hvor der også er krav om, at datoen for retsvirkningernes indtræden angives i stiftelsesdokumentet.

Ved stiftelse af erhvervsdrivende fonde er der ikke krav om udarbejdelse af et stiftelsesdokument. Det vurderes derfor som hensigtsmæssigt, at oplysningen herom i stedet medtages i fondens vedtægt. En stiftelse med virkning fremad i tid medfører, at der i tidsperioden frem til retsvirkningstidspunktet ikke kan indgås forpligtelser på fondens vegne, jf. den foreslåede §

30, stk. 2. Det vurderes som følge heraf hensigtsmæssigt, at datoen for virkningstidspunktet medtages i fondens vedtægt, jf. det foreslåede *stk. 1, 2. pkt., nr. 9*.

Det fremgår af den gældende § 7, stk. 1, nr. 10, at vedtægten for en erhvervsdrivende fond skal indeholde oplysning om fondens anvendelse af overskud. Det foreslås, at kravet om angivelse af fondens anvendelse af overskud i fondens vedtægt videreføres i *stk. 1, 2. pkt., nr. 10*. Som følge af den foreslåede § 78, er det dog foreslået, at det i bestemmelsens nr. 10 tilføjes, at vedtægten også skal indeholde angivelse af anvendelse af reserver.

Det skal således angives, hvad fondens overskud eller reserver skal anvendes til i fondens levetid, og ved en eventuel opløsning af fonden. Anvendelse af overskud og reserver (uddelingsformålet) anses også som udtryk for stifters intentioner med fonden, og det er derfor vanskeligt at ændre bestemmelser herom, jf. den foreslåede § 89, stk. 2.

Oplysning om anvendelse af overskud og reserver skal være så konkret, at likvidator ved afslutning af en likvidation kan konstatere, hvad nettoformuen skal bruges til. På samme måde skal fondsmyndigheden også konkret kunne konstatere, at overskuddet løbende anvendes i overensstemmelse med vedtægtens angivelser.

Bestyrelsen fratræder i forbindelse med en fonds indtræden i likvidation og erstattes af en likvidator. Det er som følge heraf ikke muligt at anføre, at fondens midler ved fondens opløsning skal anvendes i overensstemmelse med bestyrelsens beslutning herom.

Det foreslås i *stk. 2*, at dokumenter, der er henvist til i vedtægten, men hvis hovedindhold ikke er gengivet i vedtægten, skal vedhæftes vedtægten. Dette skyldes, at et dokument, der henvises til i vedtægten, anses for at være en integreret del af fondens vedtægt. Det foreslåede *stk. 2* viderefører den gældende § 7 i lov om erhvervsdrivende fonde.

Dokumenter omfattet af *stk. 2* kan alene indeholde udfyldende bestemmelser i forhold til vedtægtens indhold.

Manglende opfyldelse af *stk. 2* om dokumentets vedlæggelse til vedtægten kan betyde, at dokumentets indhold ikke kan gøres gældende over for fonden.

Det fremgår af den gældende § 7, stk. 3, at hvis bestyrelsen fastsætter almindelige retningslinjer vedrørende fondens formål eller resultat anvendelse, skal disse indsendes til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed. Det foreslås i *stk. 3*, at den gældende bestemmelse herom videreføres. Det tydeliggøres dog, at bestemmelsen også omfatter eventuelle retningslinjer fastsat af f.eks. stifter i forbindelse med stiftelsen.

Gældende bestemmelse

§ 28. Bestemmelser i en vedtægt, der tillægger medlemmer af en bestemt familie eller visse familier fortrinsret til uddeling, har ikke retsvirkning efter deres indhold i det omfang, fortrinsretten rækker videre end til personer, der lever på stiftelsestidspunktet, og til en i forhold til disse ufødt generation.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder tilsvarende for bestemmelser i en vedtægt, der tillægger medlemmer af en bestemt familie eller visse familier fortrinsret til at indtage en bestemt stilling eller til på anden måde, herunder i form af arbejdsvederlag, at oppebære økonomiske ydelser fra fonden eller fra en virksomhed, hvorover fonden har en bestemmende indflydelse. Dette gælder dog ikke hverv som medlem af bestyrelsen.

Lovbemærkninger

Den foreslåede bestemmelse svarer til den gældende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde § 8. Der er ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til den gældende bestemmelse.

Efter det foreslåede *stk. 1* har bestemmelser i en vedtægt, der tillægger medlemmer af en bestemt familie eller visse familier fortrinsret til uddeling fra en fond, ikke retsvirkning efter deres indhold, i det omfang fortrinsretten rækker videre end til personer, der lever på stiftelsestidspunktet, og til én i forhold til disse ufødt generation.

Afgørende for, om bestemmelsen finder anvendelse, er, om de pågældende begunstigede familier har en fortrinsret til ydelser af formuen, eller om familiemedlemmerne alene har adgang til sammen med andre berettigede at modtage ydelser, således at valget mellem dem og andre berettigede træffes af bestyrelsen på grundlag af de i vedtægten fastsatte regler. Det er således vigtigt at slå fast, at bestemmelsen ikke hindrer, at der sker uddelinger til familiemedlemmer på lige fod med andre, der ligeledes er omfattet af vedtægten bestemmelser om fondens resultat anvendelse. Det er alene fortrinsretten, der er omfattet af bestemmelsens begrænsning.

Retsvirkningerne af, at en eller flere familier begunstiges i videre omfang end tilladt efter den foreslåede bestemmelse, medfører som hovedregel ikke, at fondsdannelsen er ugyldig. De pågældende ulovlige bestemmelser vil dog være uvirksomme. Konkret kan hele fondsdannelsen som følge af de konkrete særlige omstændigheder dog blive kendt ugyldig.

Når de lovligt begunstigede ikke længere eksisterer, føres fonden videre til begunstigelse af de øvrige eller eventuelt ændrede formål i vedtægten enten direkte eller efter en vedtægtsændring, som skal følge de almindelige regler herom i loven.

For god ordens skyld skal det anføres, at det vil være i strid med selve fondsbegrebet, hvis stifteren anfører i vedtægten, at hele fondens formue skal falde i arv den dag, hvor familiens fortrinsret ikke længere kan gøres gældende.

Det foreslås i *stk. 2*, at bestemmelsen tilsvarende gælder for bestemmelser i en vedtægt, der tillægger medlemmer af en bestemt familie eller visse familier fortrinsret til at indtage en bestemt stilling eller til på anden måde, herunder i form af arbejdsvederlag, at oppebære økonomiske ydelser fra fonden eller fra en virksomhed, hvorover fonden har en bestemmende indflydelse. Efter *stk. 2, 2. pkt.*, gælder dette dog ikke hverv som medlem af bestyrelsen.

Det foreslåede stk. 2 skal ses som et værn mod omgåelsestilfælde. En mulighed for at omgå begrænsningen i stk. 1 ville således have været at tillægge den omfattede personkreds en fortrinsret til andre ydelser i stedet for en fortrinsret til uddelinger, hvilket imidlertid i praksis vil give det samme resultat

I forslaget til stk. 2 er det ligesom i stk. 1 kun fortrinsretten, der er omfattet af begrænsningen. Der er således intet til hinder for, at et familiemedlem ansættes i fonden eller i en virksomhed, som fonden har bestemmende indflydelse over.

Den foreslåede undtagelse i *stk. 2, 2. pkt.*, tager alene sigte på hvervet som bestyrelsesmedlem i fonden og ikke den virksomhed, hvorover fonden måtte have en bestemmende indflydelse. Undtagelsen er indføjet for at opretholde muligheden for fortsat at lade stifteren indsætte familiemedlemmer i bestyrelsen og derved udøve en vis indflydelse i overensstemmelse med stifters retningslinjer og værdigrundlag.

Det er dog i den forbindelse vigtigt at være opmærksom på den foreslåede § 40, hvorefter nærtstående til stifteren ikke uden samtykke fra fondsmyndigheden kan udgøre bestyrelsens flertal.

Det bemærkes, at den foreslåede bestemmelse kun skal gælde for fonde stiftet efter 1. januar 1985 svarende til, hvad der gælder efter den gældende lov om erhvervsdrivende fonde, jf. forslaget til § 133, stk. 4, 1. pkt., der foreslås at videreføre den gældende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde § 67, stk. 2, 2. pkt.

Registrering af stiftelsen

Gældende bestemmelse

§ 29. En erhvervsdrivende fond skal registreres eller anmeldes til registrering, jf. § 12, stk. 1. Fonden kan ikke registreres, før den i vedtægten fastsatte grundkapital er fuldt indbetalt og bestyrelse og revisor er udpeget.

Stk. 2. Stiftelsen har retsvirkning fra datoen for beslutningen om stiftelse eller fra den senere dato, som er anført i vedtægten, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 3. Hvis grundkapitalen udelukkende består af kontanter, kan stiftelsen ikke tillægges retsvirkning senere end 12 måneder efter vedtægtens datering.

Stk. 4. Hvis fonden i forbindelse med stiftelsen skal overtage andre værdier end kontanter, kan stiftelsen ikke tillægges retsvirkning senere end tidspunktet for fondens registrering eller anmeldelse til registrering, jf. stk. 1.

Stk. 5. Hvis fonden i forbindelse med stiftelsen overtager en allerede bestående virksomhed eller overtager en bestemmende ejerandel i en anden virksomhed, kan stiftelsen tillægges virkning i regnskabsmæssig henseende fra første dag i indeværende regnskabsår i den virksomhed, der indskydes, eller som ejerandelen vedrører.

Lovbemærkninger

Det fremgår af den gældende § 5, stk. 1, i lov om erhvervsdrivende fonde, at en erhvervsdrivende fond skal anmeldes til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system. Det fremgår endvidere af den gældende § 53, stk. 2, at en anmeldelse om stiftelse af en erhvervsdrivende fond skal være modtaget i Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed senest tre måneder efter underskrivelsen af vedtægten.

Indførelsen af selskabsloven i 2009 medførte, at der i selskabsloven blev indført en generel anmeldelsesfrist på to uger, som også gælder for anmeldelser om stiftelser.

Erhvervsfundsudvalget vurderede, at det vil være hensigtsmæssigt, at der i lov om erhvervsdrivende fond er en tilsvarende generel anmeldelsesfrist på to uger, og at denne anmeldelsesfrist også skal gælde ved stiftelsen af nye erhvervsdrivende fonde.

Det foreslås som følge heraf i *stk. 1, 1. pkt.*, at stiftelsen af en erhvervsdrivende fond skal være registreret eller anmeldt til registrering senest to uger efter at den retsstiftende beslutning er truffet.

Erhvervsfundsudvalget foreslog, at den foreslåede ændring af anmeldelsesperiode ikke skulle have betydning for fonde, der stiftes ved testamente, og at sådanne fonde fortsat skulle registreres eller anmeldes umiddelbart efter boets slutning. Det vurderes imidlertid som hensigtsmæssigt, at den generelle anmeldelsesfrist gælder, dvs. uafhængigt af stiftelsesmåden, ligesom det vil gøre en digitalisering af anmeldelsesprocessen for de erhvervsdrivende fonde nemmere. På dette punkt afviger lovforslaget således fra Erhvervsfundsudvalgets forslag, idet det ud fra et ønske om fremtidig digitalisering er fundet hensigtsmæssigt, at der gælder én frist for registrering og anmeldelse til registrering, og at fristen således ikke afhænger af stiftelsesmåden.

Hvis anmeldelsen af et aktie- eller anpartsselskab modtages efter udløbet af anmeldelsesfristen på to uger, nægtes registrering af anmeldelsen. En overtrædelse af den foreslåede tilsvarende anmeldelsesperiode på to uger for erhvervsdrivende fonde vil ikke på samme vis resultere i en registreringsnægtelse af anmeldelsen. Den foreslåede bestemmelse er således alene en ordensforskrift, og overtrædelse heraf vil ikke kunne medføre registreringsnægtelse. Hensynet til kapitalejerne er der således ikke, når der er tale om en fond, der i modsætning til blandt andet aktie- og anpartsselskaber er selvejende.

Det fremgår af den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 9, stk. 1, 2. pkt., at en fond ikke kan registreres, før den i vedtægten fastsatte grundkapital er fuldt indbetalt.

Det foreslås i *stk. 1, 2. pkt.*, at den gældende bestemmelse i § 9, stk. 1, 2. pkt., videreføres uændret. Det vurderes imidlertid som hensigtsmæssigt, at bestemmelsen placeres i bestemmelsen omkring registreringen af stiftelsen og ikke i bestemmelsen omkring kapital.

Det foreslås i *stk. 1, 3. pkt.*, at der i lovforslaget medtages en udtrykkelig bestemmelse om, at det er en betingelse for registreringen af stiftelsen af en erhvervsdrivende fond, at der er udpeget en bestyrelse og en revisor. Udpegningen af bestyrelsen og revisor skal ske i overensstemmelse med vedtægtens bestemmelser herom.

Den gældende lov om erhvervsdrivende fonde indeholder ikke en udtrykkelig bestemmelse om, hvornår stiftelsen af en fond regnskabsmæssigt har virkning fra. Ændringerne i selskabsloven medførte, at der for aktie- og anpartsselskaber er indført en udtrykkelig bestemmelse herom.

Efter Erhvervsfondsudvalgets opfattelse ville det være hensigtsmæssigt, hvis der i lov om erhvervsdrivende fonde var udtrykkelige bestemmelser herom for at opnå klarhed om regelsættet. De foreslåede stk. 2 til 5 er i overensstemmelse med Erhvervsfondsudvalgets forslag og svarer som udgangspunkt til, hvad der efter selskabsloven gælder for aktie- og anpartsselskaber.

Det foreslås i *stk. 2*, at stiftelsen af en fond som udgangspunkt har retsvirkning fra datoen for beslutning om stiftelse, hvilket ofte er sammenfaldende med underskriften på vedtægten eller lignende. Baggrunden for, at virkningen af stiftelsen af en erhvervsdrivende fond indtræder ved beslutningen om stiftelse og ikke fra underskrivelsen af stiftelsesdokumentet som for aktie- og anpartsselskaber, er, at der for erhvervsdrivende fonde ikke er krav om udarbejdelse af et stiftelsesdokument, således som der efter selskabsloven er krav om for aktie- og anpartsselskaber.

Det er fundet hensigtsmæssigt at give erhvervsdrivende fonde samme fleksibilitet med hensyn til retsvirkningstidspunktet, som der er indført for kapital-selskaber med selskabsloven. Det indebærer, at en stiftelse af en erhvervsdrivende fond både kan have regnskabsmæssig virkning efter stiftelsen og i visse tilfælde også virkning tilbage i tid, jf. de foreslåede stk. 3-5. Herved vil de erhvervsdrivende fonde få en fleksibilitet svarende til den, der er indført for aktie- og anpartsselskaber.

Efter de foreslåede stk. 3 og 4 kan stiftelsen af en erhvervsdrivende fond tillægges regnskabsmæssig virkning efter vedtægtens datering, uanset om fonden stiftes ved indskud af kontanter eller andre værdier end kontanter. Der er dog forskel på de tidsmæssige muligheder alt efter, hvilken type indskud, der er tale om.

For kontantstiftelser kan retsvirkningstidspunktet ikke udstrækkes længere end 12 måneder efter datoen for beslutning om stiftelse af fonden, jf. det foreslåede *stk. 3*. For de

kontantstiftelser, der skal have virkning fremad i tid, kan virkningstidspunktet fastlægges til et hvilket som helst tidspunkt mellem datoen for beslutning om stiftelse af fonden og det senest mulige virkningstidspunkt i medfør af stk. 3.

Ved valg af retsvirkningstidspunkt er det vigtigt at have for øje, at virkningstidspunktet ved stiftelse i kontanter skal være sammenfaldende med starten af fondens første regnskabsår. Hvis datoen for beslutning om stiftelse af fonden eksempelvis er den 1. februar 2013, og det ønskes, at fondens første regnskabsår skal starte den 1. juli 2013, skal virkningstidspunktet for stiftelsen ligeledes fastsættes til den 1. juli 2013. Dette følger af årsregnskabslovens § 19, stk. 1.

Efter lovforslaget gælder muligheden for at udskyde retsvirkningen af stiftelsen i op til 12 måneder efter datoen for beslutning om stiftelse af fonden alene for de fonde, hvor de midler, der indskydes i fonden i forbindelse med stiftelsen, er kontanter.

Ved indskud af andre værdier end kontanter er der en risiko for, at værdien af de aktiver, der indskydes i fonden, har ændret sig fra tidspunktet for beslutningen om stiftelse af fonden og indtil virkningstidspunktet. På denne baggrund foreslås det i *stk. 4*, at hvis en erhvervsdrivende fond i forbindelse med stiftelsen skal overtage andre værdier end kontanter, kan virkningstidspunktet ikke udstrækkes længere end til tidspunktet for registreringen eller anmeldelsen til registrering af fonden i Erhvervsstyrelsens it-system, hvilket vil sige højst to uger efter datoen for beslutning om stiftelse af fonden, dvs. typisk fra underskrivelsen af vedtægten.

Er der tale om indskud af en bestående virksomhed eller af en bestemmende ejerandel i en anden virksomhed, accepteres det i praksis, at det er muligt at tillægge stiftelsen af fonden regnskabsmæssig virkning tilbage i tid fra første dag i indeværende regnskabsår i den virksomhed, der indskydes, eller som ejerandelen vedrører. Med henblik på at tydeliggøre dette foreslås det, at der i *stk. 5* indsættes en udtrykkelig bestemmelse herom. Den regnskabsmæssige virkning kan begynde maksimalt 18 måneder før stiftelsen får retsvirkning, jf. årsregnskabslovens § 15.

Det retlige virkningstidspunkt kan dog som ved alle stiftelser med apportindskud ikke være senere end anmeldelsestidspunktet, jf. det foreslåede *stk. 4*. I disse tilfælde bliver retsvirkningstidspunktet og begyndelsen på første regnskabsår ikke nødvendigvis sammenfaldende.

Gældende bestemmelse

§ 30. En erhvervsdrivende fond, der ikke er registreret, kan ikke erhverve rettigheder, indgå forpligtelser eller være part i retssager bortset fra søgsmål vedrørende stiftelsen. Fonden skal til sit navn føje ordene under stiftelse.

Stk. 2. Stiftes fonden med en dato for retsvirkning, der ligger senere end datoen for beslutningen om stiftelse af fonden, jf. § 29, stk. 3 eller 4, kan der ikke frem til retsvirkningsdatoen erhverves rettigheder eller indgås forpligtelser på fondens vegne.

Stk. 3. For en forpligtelse indgået på fondens vegne efter datoen for beslutningen om stiftelse af fonden, men før registreringen, hæfter de, som har indgået forpligtelsen eller har medansvar herfor, solidarisk. Ved registreringen overtager fonden disse forpligtelser.

Lovbemærkninger

Den gældende § 6 i lov om erhvervsdrivende fonde omhandler, hvad der gælder, indtil fonden er registreret som en erhvervsdrivende fond i henhold til loven. En tilsvarende bestemmelse for kapitalselskaber findes i selskabslovens § 41.

Der er en række forskelle mellem den gældende § 6 i lov om erhvervsdrivende fonde og selskabslovens § 41, idet selskabsloven indeholder en række bestemmelser, der ikke genfindes i den gældende lovgivning for de erhvervsdrivende fonde.

Selskabsloven indeholder imidlertid en række bestemmelser, der også vurderes relevante i forhold til erhvervsdrivende fonde.

Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.*, at en erhvervsdrivende fond som hidtil ikke kan erhverve rettigheder, indgå forpligtelser eller være part i retssager bortset fra søgsmål vedrørende stiftelsen. Der er på dette punkt ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til den gældende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde.

Det foreslås, at der i *stk. 1, 2. pkt.*, indføres en udtrykkelig bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde om, at en erhvervsdrivende fond til sit navn skal tilføje ordene »under stiftelse« svarende til, hvad der i dag gælder for kapitalselskaber, der endnu ikke er registreret i Erhvervsstyrelsens it-system. Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at det bliver tydeligt for fondens interessenter, herunder kreditorer, at fonden ikke er endeligt registreret, hvilket har betydning for fondens rettigheder, forpligtelser m.v.

Den foreslåede adgang i § 29 til at stifte en erhvervsdrivende fond med virkning fremad i tid muliggør, at virkningstidspunktet af stiftelsen og registreringstidspunktet ikke længere nødvendigvis er sammenfaldende. For at forhindre tvivl om, hvem der hæfter for en aftale i tilfælde, hvor stiftelsen først skal have virkning på et senere tidspunkt end beslutningen om stiftelse, foreslås det præciseret i *stk. 2*, at der for så vidt angår disse stiftelser ikke kan indgås forpligtelser eller erhverves rettigheder på fondens vegne i tidsperioden frem til virkningstidspunktet for fondens stiftelse. Modsætningsvist kan der som hidtil indgås forpligtelser og erhverves rettigheder på fondens vegne i den forholdsvis korte periode mellem beslutningstidspunktet og registreringstidspunktet, der kan komme på tale for de stiftelsesbeslutninger, der skal have virkning straks - det vil typisk sige ved dateringen af vedtægten. Den foreslåede bestemmelse svarer til, hvad der gælder for kapitalselskaber, der stiftes med virkning fremad i tid.

Det foreslås i *stk. 3*, at retsstillingen fortsat vil være, at for en forpligtelse indgået på fondens vegne efter datoen for beslutning om stiftelsen, men før registreringen, hæfter de, som har indgået forpligtelsen eller har medansvar herfor, solidarisk. Ved registreringen overtager fonden disse forpligtelser. Dette svarer til, hvad der gælder i dag efter den gældende bestemmelse i § 6, *stk. 2*. Der er således ikke tilsigtet ændringer i forhold til den gældende bestemmelse.

Kapitel 6

Kapital

Gældende bestemmelse

§ 31. En erhvervsdrivende fond skal have en grundkapital på mindst 300.000 kr.

Lovbemærkninger

Det fremgår af den gældende § 9, stk. 1, 1. pkt. i lov om erhvervsdrivende fonde, at en erhvervsdrivende fond skal have en grundkapital på mindst 300.000 kr.

Erhvervsfundsudvalget overvejede, hvorvidt minimumskravet til grundkapitalen skulle forhøjes fra det gældende krav på mindst 300.000 kr. til eksempelvis 500.000 kr. svarende til minimumskravet til et aktieselskabs selskabskapital. Udvalget fandt imidlertid, at minimumskravet skulle fastholdes på de nuværende 300.000 kr.

Det foreslås som følge heraf, at en erhvervsdrivende fond skal have en grundkapital på mindst 300.000 kr. Grundkapitalen skal benævnes som sådan. Grundkapitalen skal angives i danske kr., og der er således ikke mulighed for at angive grundkapitalen i euro. På dette punkt adskiller erhvervsdrivende fonde sig således fra aktie- og anpartsselskaber, hvilket skal ses i sammenhæng med, at der ikke har været udtrykt behov for også at kunne angive grundkapitalen i andet end danske kroner.

Det fremgår af den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 9, stk. 1, 2. pkt., at en fond ikke kan registreres, før den i vedtægten fastsatte grundkapital er fuldt indbetalt. Denne bestemmelse foreslås videreført som § 29, stk. 1, 2. pkt. Der henvises i øvrigt til denne bestemmelse og bemærkningerne hertil.

§ 9, stk. 2-5, i lov om erhvervsdrivende fonde, indeholder en række bestemmelser om de tilfælde, hvor en erhvervsdrivende fond stiftes ved indskud af andre værdier end kontanter. Disse bestemmelser afviger på en række punkter fra de bestemmelser i selskabsloven, der gælder, hvis et kapitalselskab stiftes ved indskud af andre værdier end kontanter.

Det vurderes, at der på dette punkt ikke er væsentlige argumenter for, at der skal være forskel på, hvad der gælder for erhvervsdrivende fonde og for kapitalselskaber.

Det foreslås derfor i §§ 32-34, at der fremover skal gælde bestemmelser svarende til selskabslovens §§ 35-38, hvis en erhvervsdrivende fond stiftes ved indskud af andre værdier end kontanter.

Som konsekvens heraf foreslås det, at de eksisterende bestemmelser i lov om erhvervsdrivende fonde § 9, stk. 2-5, ikke videreføres.

Indskud af grundkapital i andre værdier end kontanter

Gældende bestemmelse

§ 32. Skal indbetaling af grundkapitalen helt eller delvis ske i andre værdier end kontanter, skal indskuddet have en økonomisk værdi og kan ikke bestå i pligt til at udføre et arbejde eller levere en tjenesteydelse. Fordringer på stiftere kan ikke indskydes eller overtages, uanset om fordringerne er sikret ved pant.

Stk. 2. Skal indbetaling af grundkapitalen helt eller delvis ske i andre værdier end kontanter, eller skal fonden overtage sådanne værdier i forbindelse med oprettelsen, skal der redegøres for de omstændigheder, der er af betydning for bedømmelsen af indskuddet eller overtagelsen. Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af de enkelte indskudte eller overtagne aktiver og skal angive navn og bopæl på de personer, der er omfattet af aftalen om indskud eller overtagelse.

Lovbemærkninger

§ 9, stk. 2-5, i lov om erhvervsdrivende fonde, indeholder en række bestemmelser om de tilfælde, hvor en erhvervsdrivende fond stiftes ved indskud af andre værdier end kontanter. Bestemmelserne afviger på en række punkter fra de bestemmelserne i selskabsloven, der gælder, hvis et kapitalselskab stiftes ved indskud af andre værdier end kontanter.

Erhvervsfundsudvalget har vurderet, at der på dette punkt ikke er væsentlige argumenter for, at der skal være forskel på, hvad der gælder for erhvervsdrivende fonde og for kapitalselskaber. Det foreslås derfor, at der indsættes bestemmelser i lov om erhvervsdrivende fonde udarbejdet med inspiration i de tilsvarende bestemmelser i selskabslovens §§ 35-38, der skal finde anvendelse, hvis en erhvervsdrivende fond stiftes ved indskud af andre værdier end kontanter, jf. de foreslåede §§ 32-34. De foreslåede bestemmelser afviger dog på visse punkter fra bestemmelserne i selskabsloven, idet der i en erhvervsdrivende fond ikke skal ske tegning af kapitalandele, som der er krav om i kapitalselskaber. Det medfører, at der er foretaget visse tilpasninger i de foreslåede bestemmelser i forhold til selskabsloven.

Det foreslås i *stk. 1*, at hvis indbetalingen af grundkapitalen skal ske helt eller delvis i andre værdier end i kontanter, skal indskuddet have en økonomisk værdi, og indskuddet kan ikke bestå i pligt til at udføre et arbejde eller levere en tjenesteydelse.

Det foreslås endvidere, at fordringer på stiftere eller væsentlige gavegivere ligeledes ikke kan indskydes eller overtages, og dette vil gælde, uanset om fordringerne er sikret ved pant eller på anden måde. Det foreslåede forbud mod indskud af fordringer på stiftere, og dermed også væsentlige gavegivere, jf. den foreslåede § 1, stk. 3, har til formål at sikre en sikker og effektiv indbetaling af grundkapitalen og imødegå den misbrugsrisiko, der er forbundet med disse fordringer.

Andre fordringer kan indskydes i, eller overtages af en erhvervsdrivende fond, hvis fordringen angår pligten til at erlægge penge, artsbestemte eller individuelt bestemte genstande, men kan ikke, hvis den skal kunne indskydes i fonden, angå pligten til at udføre et arbejde eller levere en tjenesteydelse, jf. det foreslåede *stk. 1, 1. pkt.*

Indskydes en fordring på tredjemand, vil kravene ved indskud af andre værdier end kontanter skulle opfyldes. Det betyder blandt andet, at der skal udarbejdes en vurderingsberetning, som danner grundlag for beslutningen om indskud af fordringen, jf. den forslåede § 33.

Det foreslås i *stk. 2*, at hvis indbetaling af grundkapitalen helt eller delvis skal ske i andre værdier end i kontanter, eller hvis en erhvervsdrivende fond skal overtage sådanne værdier i forbindelse med oprettelsen, skal der redegøres for de omstændigheder, der er af betydning for bedømmelsen af indskuddet eller overtagelsen. Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af de enkelte indskudte eller overtagne aktiver og skal angive navn og bopæl på de personer, der er omfattet af aftale om indskud eller overtagelse.

Gældende bestemmelse

§ 33. Indskydes andre værdier i fonden, eller skal fonden overtage andre værdier end kontanter, skal der i forbindelse med stiftelsen udarbejdes en vurderingsberetning. Vurderingsberetningen skal indeholde

- 1) en beskrivelse af hvert indskud,
- 2) oplysning om den anvendte fremgangsmåde ved vurderingen og
- 3) en erklæring om, at den ansatte økonomiske værdi mindst svarer til grundkapitalen.

Stk. 2. Vurderingsberetningen skal udarbejdes af en eller flere uvildige sagkyndige vurderingsmænd. Som vurderingsmænd kan stifterne udpege godkendte revisorer. Skifteretten på det sted, hvor fonden skal have hjemsted, kan i andre tilfælde udpege vurderingsmænd. Vurderingsmændene skal kunne foretage de undersøgelser, de finder nødvendige, og kan fra stifterne eller ledelsen forlange de oplysninger og den bistand, som de anser for nødvendige for udførelsen af deres hverv.

Stk. 3. Vurderingen må ikke være foretaget mere end 4 uger før beslutningen. Overskrides fristen, må vurderingen foretages på ny.

Stk. 4. Overtager fonden i forbindelse med stiftelsen en bestående virksomhed, skal vurderingsberetningen endvidere indeholde en åbningsbalance for fonden. Åbningsbalancen skal udarbejdes i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Åbningsbalancen skal være forsynet med en revisorerklæring om revision.

Lovbemærkninger

Den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 9, stk. 2-5, indeholder en række bestemmelser om de tilfælde, hvor en erhvervsdrivende fond stiftes ved indskud af andre værdier end kontanter. Bestemmelserne afviger på en række punkter fra de tilsvarende bestemmelser i selskabsloven, der gælder, hvis et kapitalselskab stiftes ved indskud af andre værdier end kontanter.

Erhvervsfundsudvalget har vurderet, at der på dette punkt ikke er væsentlige argumenter for, at der skal være forskel på, hvad der gælder for erhvervsdrivende fonde og for kapitalselskaber. Det foreslås i forlængelse heraf, at der indsættes bestemmelser i lov om erhvervsdrivende fonde udarbejdet med inspiration i de tilsvarende bestemmelser i selskabslovens §§ 35-38.

De foreslåede bestemmelser finder anvendelse, hvis en erhvervsdrivende fond stiftes ved indskud af andre værdier end kontanter, jf. de foreslåede §§ 32-34. De foreslåede bestemmelser afviger dog på visse punkter fra reglerne i selskabsloven, idet der i en erhvervsdrivende fond ikke skal ske tegning af kapitalandele, som der er krav om i kapitalselskaber. Det medfører, at der er foretaget visse tilpasninger i de foreslåede regler i forhold til de tilsvarende bestemmelser i selskabsloven.

Det foreslås i *stk. 1*, at der fremover skal være krav om udarbejdelse af en vurderingsberetning som skal indeholde en række nærmere oplysninger, hvis en erhvervsdrivende fond stiftes ved indskud af andre værdier end kontanter. Dette krav om en vurderingsberetning gælder ikke, hvis indskuddet er omfattet af den foreslåede bestemmelse i § 34.

En vurderingsberetning ved stiftelsen skal i henhold til den foreslåede stk. 1, indeholde følgende:

- a) en beskrivelse af hvert indskud,
- b) oplysning om den anvendte fremgangsmåde ved vurderingen, og
- c) erklæring om, at den ansatte økonomiske værdi mindst svarer til grundkapitalen.

Det foreslås i *stk. 2*, at vurderingsberetningen skal udarbejdes af en eller flere uvildige, sagkyn-dige vurderingsmænd. Det er godkendte revisorer, der af stifteren kan udpeges som vurde-ringsmænd. Skifteretten på det sted, hvor fonden skal have hjemsted, kan i andre tilfælde ud-pege vurderingsmænd, som i det tilfælde ikke behøver at være godkendte revisorer.

Vurderingsmændene skal efter det foreslåede stk. 1 have adgang til at foretage de undersøgel-ser, de finder nødvendige, og kan fra stifterne eller fonden forlange de oplysninger og den bi-stand, som de anser for nødvendige for udførelsen af deres hverv.

Det foreslås i *stk. 3*, at vurderingen ikke må være foretaget mere end fire uger før, beslutningen om oprettelse af fonden træffes. Overskrides fristen, må vurderingen foretages på ny, og der kan herefter træffes beslutning om oprettelsen af fonden. Herved sikres det, at vurderingsbe-retningen har den fornødne aktualitet. Vurderingsberetningen er en erklæring med høj grad af sikkerhed som reguleret i revisorloven.

Overtager fonden i forbindelse med stiftelsen en bestående virksomhed, foreslås det, at vurde-ringsberetningen skal indeholde en åbningsbalance, jf. det foreslåede *stk. 4*. Det foreslås, at åbningsbalancen skal udarbejdes i overensstemmelse med årsregnskabsloven og underskrives af ledelsen, samt at åbningsbalancen skal være forsynet med revisorerklæring om revision.

Gældende bestemmelse

§ 34. Kravet om udarbejdelse af en vurderingsberetning efter § 33, stk. 1, gælder ikke ved indskud af:

- 1) Aktiver og forpligtelser, som er præsenteret individuelt i et års- eller koncernregnskab for det forudgående regnskabsår, der er udarbejdet i overensstemmelse med bestemmelserne i årsregnskabsloven eller de internationale regnskabsstandarder, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1606/2002 af 19. juli 2002 om anvendelse af internationale regnskabsstandarder, i overensstemmelse med regnskabsregler fastsat ved eller i henhold til lovgivningen for finansielle virksomheder, eller i et regnskab for en udenlandsk virksomhed, der er udarbejdet efter reglerne i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/34/EU med senere ændringer og forsynet med en revisionspåtegning, hvis aktivet eller forpligtelsen er målt til dagsværdi i års- eller koncernregnskabet for det forudgående regnskabsår.
- 2) Værdipapirer eller pengemarkedsinstrumenter, der optages til den gennemsnitskurs, hvortil de er blevet handlet på et eller flere regulerede markeder i de 4 uger, der går forud for vedtægtens underskrivelse. Vurderingsberetningen efter § 33, stk. 1, skal dog udarbejdes, hvis bestyrelsen vurderer, at denne gennemsnitskurs er påvirket af ekstraordinære omstændigheder eller i øvrigt ikke kan antages at afspejle den aktuelle værdi.

Stk. 2. Bestyrelsen er ansvarlig for, at et indskud omfattet af stk. 1 ikke er til skade for fonden eller dens kreditorer, og bestyrelsen skal udarbejde en erklæring, der indeholder

- 1) en beskrivelse af aktivet og dets værdi,
- 2) oplysning om den anvendte fremgangsmåde ved vurderingen,
- 3) en udtalelse om, at de angivne værdier mindst svarer til grundkapitalen, og
- 4) en udtalelse om, at der ikke er opstået nye omstændigheder, der har betydning for den oprindelige vurdering.

Stk. 3. Bestyrelsen skal indsende erklæringen efter stk. 2 til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed samtidig med registreringen eller anmeldelsen til registrering af fondens stiftelse, jf. § 12, stk. 1.

Oprindelig bestemmelse vedtaget ved LOV nr. 712 af 25. juni 2014

§ 34. Kravet om udarbejdelse af en vurderingsberetning efter § 33, stk. 1, gælder ikke ved indskud af:

- 1) Aktiver og forpligtelser, som er præsenteret individuelt i et års- eller koncernregnskab for det forudgående regnskabsår, der er udarbejdet i overensstemmelse med bestemmelserne i årsregnskabsloven eller de internationale regnskabsstandarder, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1606/2002 af 19. juli 2002 om anvendelse af internationale regnskabsstandarder, i overensstemmelse med regnskabsregler fastsat ved eller i henhold til lovgivningen for finansielle virksomheder, eller i et regnskab for en udenlandsk virksomhed, der er udarbejdet efter reglerne i Rådets fjerde direktiv af 25. juli 1978 (78/660/EØF) om årsregnskaber for visse selskabsformer med senere ændringer eller i Rådets syvende direktiv af 13. juni 1983 (83/349/EØF) om konsoliderede regnskaber med senere ændringer og forsynet med en revisionspåtegning, hvis aktivet

eller forpligtelsen er målt til dagsværdi i års- eller koncernregnskabet for det forudgående regnskabsår.

- 2) Værdipapirer eller pengemarkedsinstrumenter, der optages til den gennemsnitskurs, hvortil de er blevet handlet på et eller flere regulerede markeder i de 4 uger, der går forud for vedtægtens underskrivelse. Vurderingsberetningen efter § 33, stk. 1, skal dog udarbejdes, hvis bestyrelsen vurderer, at denne gennemsnitskurs er påvirket af ekstraordinære omstændigheder eller i øvrigt ikke kan antages at afspejle den aktuelle værdi.

Stk. 2. Bestyrelsen er ansvarlig for, at et indskud omfattet af stk. 1 ikke er til skade for fonden eller dens kreditorer, og bestyrelsen skal udarbejde en erklæring, der indeholder

- 1) en beskrivelse af aktivet og dets værdi,
- 2) oplysning om den anvendte fremgangsmåde ved vurderingen,
- 3) en udtalelse om, at de angivne værdier mindst svarer til grundkapitalen, og
- 4) en udtalelse om, at der ikke er opstået nye omstændigheder, der har betydning for den oprindelige vurdering.

Stk. 3. Bestyrelsen skal indsende erklæringen efter stk. 2 til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed samtidig med registreringen eller anmeldelsen til registrering af fondens stiftelse, jf. § 12, stk. 1.

Lovbemærkninger

Indførelsen af selskabsloven i 2009 medførte blandt andet, at der ved stiftelser af kapitalelskaber blev indført mulighed for at erstatte en vurderingsberetning udarbejdet af en vurderingsmand med en redegørelse udarbejdet af ledelsen, hvis der er tale om indskud af visse bestemte typer aktiver, jf. selskabslovens § 38.

Det foreslås, at der i lov om erhvervsdrivende fonde indføres en tilsvarende mulighed for at erstatte vurderingsberetningen med en bestyrelseserklæring, hvis en erhvervsdrivende fond stiftes ved indskud af bestemte typer aktiver.

Det foreslås endvidere, at det ligeledes er muligt at anvende undtagelsen på forpligtelser, hvis de samme betingelser, der skal iagttages i forhold til aktiver, er opfyldt.

Muligheden for at undlade vurderingsberetningen gælder, hvor aktivet allerede har været genstand for vurdering, der er så objektiv, aktuel og generelt anvendelig, at vurderingen uden risiko kan anvendes i forbindelse med det pågældende indskud. Der kan eksempelvis være tale om værdipapirer, der handles på et reguleret marked, eller aktiver, der for nylig har været vurderet af en uafhængig sagkyndig i forbindelse med den seneste regnskabsafleggelse. Det er ikke muligt at indskyde værdier på baggrund af eksempelvis prisstatistikker for de pågældende aktiver eller vurderinger fra diverse forhandlere uden at få udarbejdet en vurderingsberetning af en uafhængig vurderingsmand.

Det fremgår af det foreslåede *stk. 1*, at man kan undlade en vurderingsberetning, hvis indskuddet allerede har været genstand for en anerkendt uafhængig sagkyndig vurdering, hvor aktivet er individuelt målt til dagsværdi og præsenteret i et års- eller koncernregnskab for det forudgående regnskabsår, som er aflagt i henhold til 4. selskabsdirektiv om årsregnskaber og revideret i henhold til 8. selskabsdirektiv om revision, samt offentligt handlede værdipapirer.

Det konkrete aktiv skal fremgå af balancen i regnskabet, for at betingelsen om individuel måling og præsentation kan anses for opfyldt. Det afgørende er således ikke, hvilken virksomheds regnskab oplysningen findes i, men derimod om oplysningen angår netop det indskudte aktiv. Det må dog forventes, at aktivet normalt vil fremgå af regnskabet fra den virksomhed, som indskyder aktivet.

Målingen af det pågældende aktiv skal som i de øvrige tilfælde, hvor det er muligt at undlade at indhente vurderingsberetning, være aktuel. Det er således kun oplysninger fra det forudgående regnskabsår, der kan anvendes.

Er der grund til at antage, at en måling fra det forudgående regnskabsår ikke svarer til værdien på indskudstidspunktet, kan bestyrelsen efter omstændighederne blive ansvarlig for eventuelle tab, der påføres fonden som følge af anvendelsen af en måling, der ikke afspejler den aktuelle dagsværdi.

For så vidt angår indskud af værdipapir uden udarbejdelse af en vurderingsberetning, er det en forudsætning, at den værdi, værdipapirerne indskydes til, er »det vægtede gennemsnit«, hvor-til de er blevet handlet på et eller flere regulerede markeder i en fire ugers periode. Fire ugers perioden er valgt, da det skønnes at være tilstrækkelig lang tid til at udjævne de almindelige udsving i kursen, der er sædvanlige for værdipapirer.

Er der imidlertid tale om usædvanligt store udsving i denne periode, er det op til bestyrelsen at vurdere, om der er tale om ekstraordinære omstændigheder, der gør gennemsnitskursen uanvendelig, eller om gennemsnitskursen i øvrigt ikke kan antages at afspejle den aktuelle værdi. Bestyrelsen kan efter omstændighederne blive ansvarlig for eventuelle tab, der påføres fonden som følge af anvendelsen af en kurs, der er påvirket af ekstraordinære omstændigheder eller andet, der medfører, at det ikke er den aktuelle værdi, der afspejles.

I det foreslåede *stk. 2* fastsættes der krav om, at bestyrelsen skal udarbejde en erklæring, hvis muligheden for at undlade en vurderingsberetning benyttes.

Erklæringen skal indeholde en beskrivelse af aktivet og dets værdi, oplysning om den anvendte fremgangsmåde ved vurderingen, en udtalelse om, at de indskudte værdier mindst svarer til grundkapitalen, samt en udtalelse om, at der ikke er opstået nye omstændigheder, der har betydning for den oprindelige vurdering.

Samtidig er det fundet hensigtsmæssigt at præcisere, at det er den almindelige ansvarsregel, der finder anvendelse, hvis bestyrelsen benytter muligheden for at undlade at indhente en vurderingsberetning ved indskud af et aktiv, og indskuddet viser sig at være til skade for fonden eller dens kreditorer.

Det kan således være ansvarspådragende, hvis bestyrelsen ikke har varetaget fondens eller kreditorernes interesser, f.eks. ved at indskuddet påfører fonden løbende udgifter.

Det kan også være ansvarspådragende for bestyrelsen, hvis erhvervelsen ikke stemmer overens med fondens økonomiske og/eller likviditetsmæssige stilling, eller hvis f.eks. en ejendom er indskudt til en værdi svarende til den offentlige vurdering, men hvor ejendommen reelt er usælgelig eller er væsentligt mindre værd.

I *stk. 3* foreslås det, at erklæringen efter *stk. 2* skal medsendes som bilag til registreringen eller anmeldelsen om stiftelsen.

Den foreslåede bestemmelse i § 34 undtager alene fra kravet i § 33, stk. 1. Dette medfører, at de foreslåede bestemmelser i § 33, stk. 3 og 4, om henholdsvis vurderingsberetningens alder og kravet om, at vurderingsberetningen i visse tilfælde skal indeholde en åbningsbalance gælder uafhængigt af, om bestyrelsen i medfør af § 34, stk. 1, har valgt at erstatte vurderingsberetningen med en redegørelse fra bestyrelsen. En sådan bestyrelsesredegørelse må således også højst være fire uger gammel på tidspunktet for underskrivelsen af vedtægten.

Stk. 2 strafbelægges, jf. den foreslåede § 132, stk. 1.

Ændret ved LOV nr. 738 af 1. juni 2015

I § 34, stk. 1, nr. 1, ændres »Rådets fjerde direktiv af 25. juli 1978 (78/660/EØF) om årsregnskaber for visse selskabsformer med senere ændringer eller i Rådets syvende direktiv af 13. juni 1983 (83/349/EØF) om konsoliderede regnskaber« til: »Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/34/EU«.

Lovbemærkninger til LOV nr. 738 af 1. juni 2015

Til § 34, stk. 1, nr. 1, i lov om erhvervsdrivende fonde

§ 34 i lov om erhvervsdrivende fonde omhandler, hvornår det er muligt at undlade at udarbejde en vurderingsberetning efter lovens § 33, stk. 1, i forbindelse med indskud af andre værdier end kontanter i en erhvervsdrivende fond.

Bestemmelsen indeholder bl.a. en henvisning til Rådets fjerde direktiv af 25. juli 1978 (78/660/EØF) og Rådets syvende direktiv af 13. juni 1983 (83/349/EØF).

Da de nævnte direktiver er ophævet og erstattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/34/EU, dvs. det nye regnskabsdirektiv, med senere ændringer, foreslås det, at henvisningerne hertil i § 34, stk. 1, ændres i overensstemmelse hermed.

Kapitalforhøjelse

Gældende bestemmelse

§ 35. Grundkapitalen kan forhøjes ved bestyrelsens beslutning

- 1) ved overførelse af reserver eller overskud ifølge fondens senest reviderede årsregnskab,
- 2) ved overførelse af overskud eller frie reserver, der er opstået eller blevet frigjort efter den periode, der senest er aflagt årsregnskab for, medmindre beløbet er uddelt, forbrugt eller bundet, eller
- 3) ved arv, gave eller lignende bidrag, som fonden har modtaget til forhøjelse af grundkapitalen.

Stk. 2. Bestyrelsen foretager de ændringer af vedtægten, der er en nødvendig følge af en forhøjelse i henhold til stk. 1.

Stk. 3. Ved kapitalforhøjelse, der sker ved indskud af andre værdier end kontanter, finder §§ 32-34 tilsvarende anvendelse. En eventuel balance efter § 33, stk. 4, skal i disse tilfælde dog udarbejdes som en overtagelsesbalance for den overtagne virksomhed.

Lovbemærkninger

Den gældende § 10 i lov om erhvervsdrivende fonde omhandler kapitalforhøjelser.

Det vurderes som hensigtsmæssigt, at der som udgangspunkt gælder samme regler om kapitalforhøjelser i erhvervsdrivende fonde som for kapitalselskaber, medmindre der er tale om forskelle, der er begrundet i det forhold, at fonde, i modsætning til kapitalselskaber, er selvejende.

Der er en række forskelle mellem den gældende § 10 i lov om erhvervsdrivende fonde og de tilsvarende bestemmelser i selskabsloven om kapitalforhøjelser, der ikke kan begrundes med fondenes særlige karakteristika som selvejende.

Det foreslås, at der foretages en række ændringer i forhold til den gældende § 10 i lov om erhvervsdrivende fonde. De foreslåede ændringer svarer indholdsmæssigt til, hvad Erhvervsfundsudvalget foreslog i deres rapport.

Efter den gældende § 10, stk. 1, kan grundkapitalen forhøjes ved bestyrelsens beslutning ved overførelse af reserver eller overskud ifølge fondens senest reviderede årsrapport eller ved arv, gave eller lignende bidrag, som fonden har modtaget til forhøjelse af grundkapitalen.

Det foreslåede *stk. 1*, svarer til selskabslovens regler. Efter det foreslåede *stk. 1* bliver det fremadrettet muligt at foretage kapitalforhøjelser ved at overføre overskud eller reserver, der ikke er bundne, og som er opstået eller frigjort efter datoen for den senest aflagte årsrapport, medmindre beløbet er uddelt eller forbrugt.

Det vil, som efter gældende ret, ikke være muligt at foretage en kapitalforhøjelse ved gælds-konvertering, hvilket skyldes, at der ikke er nogle ejere. På dette punkt vil der således fortsat være forskel på erhvervsdrivende fonde og kapitalselskaber. Eftergivelse af en gæld som led i forhøjelse af grundkapitalen vil således skulle behandles som en kapitalforhøjelse, der sker ved indskud af andre værdier end kontanter.

Det foreslås i *stk. 2*, at bestyrelsen, som efter den gældende lov, kan foretage de ændringer af vedtægten, der er en nødvendig følge af en kapitalforhøjelse, og at der som følge heraf fortsat ikke er krav om fondsmyndighedens godkendelse af kapitalforhøjelser.

Efter den gældende § 10, stk. 3, i lov om erhvervsdrivende fonde, gælder bestemmelserne i lovens § 9, stk. 2-5, om indbetaling af grundkapitalen ved indskud af andre værdier end kontanter også ved kapitalforhøjelser, der sker ved indskud af andet end kontanter.

Det foreslås i §§ 32-34, at reglerne om indbetaling af grundkapitalen ved indskud af andre værdier end kontanter ændres, således at bestemmelserne fremover kommer til at svare til, hvad der gælder for kapitalselskaber. I forlængelse heraf foreslås det i *stk. 3*, at det fremover er bestemmelserne i §§ 32-34, der finder anvendelse ved kapitalforhøjelser, der sker ved indskud af andre værdier end kontanter. Konsekvensen af den foreslåede ændring er blandt andet, at der er krav om udarbejdelse af vurderingsberetning, medmindre indskuddet er omfattet af den foreslåede bestemmelse i § 34. Hvis der er tale om indskud af en bestående virksomhed, skal der udarbejdes en overdragelsesbalance vedrørende indskuddet. Dette svarer til, at der i visse tilfælde skal udarbejdes en åbningsbalance ved en stiftelse, hvis fonden stiftes ved indskud af en bestående virksomhed.

Efter den gældende § 10, stk. 4, er der ved kapitalforhøjelse, der sker ved overførelse af reserver eller overskud, krav om, at revisor skal afgive erklæring om, at fondens økonomiske stilling ikke er forringet på en sådan måde, at de reserver eller overskud, der overføres, ikke længere er til stede. I selskabsloven er der ikke et tilsvarende krav om en sådan revisorudtalelse. Der er ikke væsentlige argumenter, der taler for, at der på dette punkt skal gælde skærpede krav for erhvervsdrivende fonde i forhold til kapitalselskaber, og den gældende bestemmelse i § 10 stk. 4, foreslås derfor ikke videreført i denne lov.

Gældende bestemmelse

§ 36. En kapitalforhøjelse skal registreres eller anmeldes til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system senest 2 uger efter beslutning om overførelse fra reserver eller overskud eller efter indbetaling af forhøjelsesbeløbet. Kapitalforhøjelsen kan ikke registreres, før overførelsen eller indbetalingen har fundet sted.

Stk. 2. Beslutningen om kapitalforhøjelse bortfalder, hvis registrering nægtes. Beslutningen bortfalder også, hvis registrering ikke er sket eller anmeldelse til registrering ikke er modtaget i Erhvervsstyrelsen senest 12 måneder efter beslutningen.

Lovbemærkninger

Efter den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 10, stk. 5, skal en kapitalforhøjelse anmeldes til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system, så anmeldelsen er modtaget senest fire uger efter beslutningstidspunktet.

Det vurderes, at det vil være hensigtsmæssigt, at der i denne lov er en generel anmeldelsesfrist på to uger svarende til selskabsloven, jf. den foreslåede § 12, stk. 1.

Det foreslås i forlængelse heraf, at der i den foreslåede *stk. 1* indføres krav om, at en kapitalforhøjelse fremover skal være registreret eller anmeldt til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system senest to uger efter, at bestyrelsen har truffet beslutning om kapitalforhøjelsen.

Med den foreslåede ændrede affattelse af bestemmelsen er der taget højde for en kommende digitalisering af anmeldelses- og registreringsprocessen ved blandt andet kapitalforhøjelser.

En overtrædelse af den foreslåede anmeldelsesperiode på to uger vil ikke resultere i en registreringsnægtelse af anmeldelsen, medmindre fristoverskridelsen er så betydelig, at anmeldelsen vurderes ikke længere at have aktualitetsværdi.

Det fremgår af den gældende § 9, stk. 1, 2. pkt., i lov om erhvervsdrivende fonde, at en fond ikke kan registreres, før den i vedtægten fastsatte grundkapital er fuldt indbetalt.

Det foreslås, at der i bestemmelsen om kapitalforhøjelser indsættes en tilsvarende udtrykkelig bestemmelse, jf. den foreslåede *stk. 1, 2. pkt.*

De gældende bestemmelser i lov om erhvervsdrivende fonde indeholder ikke en udtrykkelig bestemmelse om, hvad der gælder, hvis en anmeldelse om en kapitalforhøjelse nægtes registreret. Det foreslås i *stk. 2, 1. pkt.*, præciseret, at en beslutning om en kapitalforhøjelse bortfalder, hvis registrering nægtes.

Det foreslås *stk. 2, 2. pkt.*, at beslutningen om en kapitalforhøjelse bortfalder, hvis registrering ikke er sket, eller anmeldelse ikke modtaget senest 12 måneder efter beslutningen. Det foreslås således, at en kapitalforhøjelse skal være anmeldt til registrering senest 12 måneder efter beslutningen med henblik på at sikre, at de forhold, der registreres har aktualitetsværdi. Overtrædelse af 12 måneders fristen vil således i modsætning til overtrædelse af to ugers fristen i *stk. 1, 1. pkt.*, medføre, at registrering ikke kan finde sted. Den foreslåede 12 måneders frist svarer til, hvad der efter selskabsloven allerede i dag gælder for kapitalselskaber.

Kapitel 7

Ledelse m.v.

Generelle bestemmelser om ledelseshverv og bestyrelsens opgaver

Gældende bestemmelse

§ 37. En erhvervsdrivende fond ledes af en bestyrelse, der ud over de medlemmer af bestyrelsen, der vælges efter § 64, stk. 1, 1. pkt., består af mindst 3 medlemmer.

Stk. 2. Bestyrelsen kan ansætte en direktion, der kan bestå af en eller flere direktører. Bestyrelsen og direktionen udgør ledelsen.

Stk. 3. Flertallet af bestyrelsens medlemmer må ikke være ansat som direktører i fonden. En direktør kan ikke være formand eller næstformand for bestyrelsen.

Stk. 4. Ledelsen eller et tilsvarende organ og medlemmer af ledelsen eller et tilsvarende organ i fondens dattervirksomheder og i en virksomhed, som ikke er en dattervirksomhed, men i hvilken fonden og dennes dattervirksomhed udøver en betydelig indflydelse på virksomhedens driftsmæssige og finansielle ledelse, må ikke udpege medlemmer til fondens bestyrelse.

Stk. 5. Formanden eller en næstformand for bestyrelsen må ikke være direktør i en dattervirksomhed eller i en virksomhed, som ikke er en dattervirksomhed, men i hvilken fonden og dennes dattervirksomhed udøver en betydelig indflydelse på virksomhedens driftsmæssige og finansielle ledelse, medmindre fondsmyndigheden undtagelsesvis samtykker deri.

Lovbemærkninger

Bestyrelsen har ansvaret for, at fondens aktiviteter udføres i overensstemmelse med vedtægten, herunder formålet, og at erhvervsvirksomheden drives bedst muligt, så det resulterer i et overskud, der anvendes i overensstemmelse med vedtægten om anvendelse af overskud og reserver (uddelingsformål).

En fond har ingen ejere, der vælger bestyrelsesmedlemmerne, således som kapitalsekskabers ejere vælger bestyrelsen på generalforsamlingen. Afgørende for bestyrelsens sammensætning og kompetence m.v., er efter gældende ret alene de regler, der er fastsat herom i vedtægten. Vedtægten skal derfor fastsætte nærmere regler for, hvorledes bestyrelsen sammensættes, og hvem, der har ret til at udpege bestyrelsesmedlemmerne. Endvidere kan det i vedtægten fastlægges, hvilke kompetencer, bestyrelsen skal besidde - enten for det enkelte medlem eller for den samlede bestyrelse.

For de erhvervsdrivende fonde gør der sig en række særlige hensyn gældende i forhold til ikke-erhvervsdrivende fonde, da det er vigtigt at sikre en rimelig ligestilling mellem de regler, der skal gælde for de erhvervsdrivende fonde og de regler, der gælder for erhvervsvirksomhed, der drives som kapitalsekskaber.

Erhvervsfundsudvalget lagde ved udformningen af forslaget til bestemmelserne om ledelsen i udstrakt grad vægt på, at der skulle tages udgangspunkt i selskabslovens bestemmelser i lovens kapitel 7 om kapitalsekskabets ledelse m.v.

Med selskabsloven fra 2009 er det i kapitalselskaber blevet muligt at vælge to forskellige ledelsesmodeller. Den ene model svarer til den hidtil kendte med en bestyrelse og en direktion. Den anden model medfører, at det centrale ledelsesorgan har både den daglige og den overordnede ledelse, mens tilsynsrådet alene har kontrolfunktioner i forhold til det centrale ledelsesorgan uden kompetence i forhold til den overordnede ledelse og uden tegningsret for kapitalselskabet.

Det foreslås ikke med lovforslaget, at der åbnes op for, at fonde kan anvende en ledelsesmodel med et tilsynsråd og en direktion. Dette skal ses i sammenhæng med, at denne ledelsesmodel er karakteriseret ved, at tilsynsrådet alene er et overordnet tilsynsorgan. Ledelsen af en erhvervsdrivende fond, såvel den daglige ledelse som den overordnede strategiske ledelse, ville henhøre under bestyrelsen. Fondsmyndigheden har efter lov om erhvervsdrivende fonde alene tilsyn med bestyrelsen, og har derfor ingen direkte kontrol- eller sanktionsbeføjelser overfor direktionen. Modellen med et tilsynsråd vurderes derfor som uhensigtsmæssig for erhvervsdrivende fonde, så længe der ikke er en direkte kontrol eller instruktionsbeføjelse overfor direktionen. Erhvervsfundsudvalget fandt, at der ikke er behov for en sådan udvidelse af det offentlige tilsyn, at det skulle være muligt at fondsmyndigheden skulle have tilsynsbeføjelser direkte overfor direktionen. Tilsvarende er det ikke muligt efter den finansielle lovgivning at anvende ledelsesmodellen med tilsynsråd, hvor der også er et offentligretligt tilsyn med ledelsen.

Det foreslåede *stk. 1* viderefører derfor de gældende bestemmelser i lov om erhvervsdrivende fonde § 12, stk. 1, om, at bestyrelsen er det øverste ledelsesorgan.

Vedtægten skal fastsætte antallet af bestyrelsens medlemmer, og hvorledes de udpeges, jf. den foreslåede § 27, stk. 1, nr. 7. Hvis et medlem udtræder af bestyrelsen i utide, har de øvrige bestyrelsesmedlemmer pligt til at tage initiativ til, at et nyt medlem udpeges i overensstemmelse med vedtægtens bestemmelser herom for den resterende periode, hvis der ikke er udpeget en suppleant, som umiddelbart kan indtræde i bestyrelsen.

Det bemærkes, at lovforslaget ikke er til hinder for, at der ifølge vedtægten oprettes et repræsentantskab eller lignende organ, der har rådgivende funktioner for bestyrelsen. Bestyrelsen skal dog altid have den endelige beslutningsret for fondens anliggender. Et repræsentantskab kan endvidere have kompetence til at udpege et antal medlemmer til bestyrelsen, men disse medlemmer må ikke udgøre et flertal af bestyrelsen. Bestyrelsen beslutter som samlet organ, hvem der skal være formand, jf. den foreslåede § 52, stk. 1. Hvis formanden er blandt de fra repræsentantskabet udpegede, må bestyrelsens sammensætning nøje overvejes, således at formandens stemme ikke kan være udslagsgivende ved stemmelighed i bestyrelsen, jf. den foreslåede § 53, stk. 3.

Det foreslåede *stk. 2, 1. pkt.*, viderefører den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 12, stk. 2, hvorefter bestyrelsen kan ansætte en eller flere direktører. Det er således ikke et krav, at der skal være en direktør. Mange erhvervsdrivende fonde har ikke registreret en direktør, da bestyrelsen ikke har anset det nødvendigt i forhold til fondens størrelse og aktiviteter. Deloitte's undersøgelse om erhvervsdrivende fonde fra september 2012 viste, at der i 69 pct. af alle registrerede erhvervsdrivende fonde ikke er en registreret direktør. I disse tilfælde har bestyrelsen ansvaret for både den overordnede og den daglige drift, jf. den foreslåede til § 38, stk. 2.

Det foreslås i *stk. 2, 2. pkt.*, at bestyrelsen og en eventuel direktion fremover i fællesskab benævnes ledelsen. Det enkelte medlem af bestyrelsen eller direktionen er således medlemmer af ledelsen. Den foreslåede bestemmelse medfører ingen ændring i retstilstanden.

Efter den gældende § 12, stk. 3, i lov om erhvervsdrivende fonde, kan direktøren ikke samtidigt være bestyrelsesformand, medmindre fondsmyndigheden konkret samtykker heri. Det antages, at bestemmelsen også gælder med hensyn til næstformanden for bestyrelsen. Erhvervsfundsudvalget foreslog, at muligheden for at få samtykke fra fondsmyndigheden til, at en direktør kan være formand eller næstformand for bestyrelsen, ikke videreføres. Det skyldes, at det er en af bestyrelsens vigtigste opgaver at føre kontrol med direktionen. Det er fondsretligt uhensigtsmæssigt med personsammenfald på de to poster og det sår tvivl om arbejdsdelingen og kontrollen med direktionen. I selskabsloven er der ligeledes forbud mod, at en direktør er bestyrelsesformand i selskabet, jf. selskabslovens § 111, stk. 1, nr. 1, 5. pkt. Det foreslås som følge heraf, i det foreslåede *stk. 3*, at en direktør ikke også kan være formand eller næstformand for bestyrelsen. Fondsmyndighedens mulighed for at dispensere fra dette forbud foreslås således ikke videreført.

Erhvervsfundsudvalget fandt, at udpegning af medlemmerne af bestyrelsen fra en kontrolleret dattervirksomhed til en moderfond, som er virksomhedens kontrollant, er uhensigtsmæssig, og kan sætte moderfondens kontrolfunktion overfor dattervirksomheden ud af kraft.

Det foreslås derfor, som en ny bestemmelse, at der i det foreslåede *stk. 4* indsættes et forbud mod, at der i vedtægten for en fond kan gives mulighed for, at ledelsen i dattervirksomheden og i en virksomhed, som ikke er en dattervirksomhed, men i hvilken anden en fond og fondens dattervirksomhed udøver en betydelig indflydelse på virksomhedens driftsmæssige og finansielle ledelse (anden form for tilknyttet virksomhed) kan udpege medlemmer til fondens bestyrelse.

På samme måde er vedtægtsbestemmelser, hvorefter den ansatte direktør i dattervirksomheden eller anden form for tilknyttet virksomhed skal være medlem af bestyrelsen, omfattet af forbuddet. Generelt er udpegning af bestyrelsesmedlemmer i en koncerns modervirksomhed fra en dattervirksomhed (nedefra-op) efter Erhvervsfundsudvalgets opfattelse udtryk for en uhensigtsmæssig governance-struktur, som sætter de sædvanlige kontrol- og tilsynsbeføjelser under pres. Når der er tale om fonde uden en ejerkontrol, fandt Erhvervsfundsudvalget således anledning til at foreslå et forbud mod denne mulighed. Til forslaget om forbud mod en dattervirksomheds og en anden form for tilknyttet virksomheds udpegning af bestyrelsesmedlemmer i bestyrelsen er der i forhold til eksisterende vedtægtsbestemmelser foreslået, at eksisterende vedtægtsbestemmelser, hvorefter en dattervirksomhed og en anden form for tilknyttet virksomhed udpeger et mindretal af bestyrelsens medlemmer, kan videreføres uændret, jf. den foreslåede § 132, stk. 7.

Det er ikke ualmindeligt, at der i et vist omfang er såkaldte »dobbeltposter« i fondens bestyrelse og datterselskabernes bestyrelse og/eller direktion, således at fonden som aktionær vælger et eller flere af fondens bestyrelsesmedlemmer til datterselskabets bestyrelse (oppefra-ned).

Det er i denne forbindelse vigtigt at slå fast, at dette er udtryk for den almindelige koncernstruktur med kontrol og tilsyn fra en modervirksomhed/moderfond over en dattervirksomhed. Det kan være hensigtsmæssigt, at enkelte medlemmer af fondens bestyrelse har ledelsesposter i fondens datterselskaber, da det medvirker til at give indsigt og kendskab i fondens bestyrelse til datterselskabernes forhold og dermed et bedre grundlag for ejerkontrollen med datterselskabet.

Imidlertid giver det uhensigtsmæssige ledelsesforhold, hvis bestyrelsen og direktionen i datterselskabet i henhold til fondens vedtægt kan udpege medlemmer til fondens bestyrelse. I sådanne tilfælde vil fondens opgave som aktiv, men kritisk kapitalejer i selskabet, blive svækket.

Samme forhold gør sig gældende, hvis en direktør i datterselskabet eller i en anden form for tilknyttet virksomhed samtidig er formand eller næstformand i fonden. Erhvervsfondsudvalget foreslog derfor, at bestyrelsens formand eller næstformand ikke kan være en direktør i et datterselskab eller i en anden form for tilknyttet virksomhed. Der kan dog konkret være undtagelsituationer, hvor det kan være hensigtsmæssigt, at bestyrelsens formand eller næstformand i en kortere periode er direktør i en underliggende virksomhed. Det gælder i situationer, hvor en virksomhed er under afvikling, i akut krise, hvor direktøren i en dattervirksomhed er afskediget, er fratrådt eller er langvarigt syg eller tilsvarende. Det foreslås derfor, at der som stk. 5 indsættes en ny bestemmelse herom, som indeholder et forbud som foreslået af Erhvervsfondsudvalget. Der henvises til den foreslåede § 133, stk. 8, hvorefter der er fastsat overgangsbestemmelser vedrørende ledelsens sammensætning.

For danske selskaber skal der ved direktør forstås personer, der er registreret i Erhvervsstyrelsens it-system som direktør i selskabet. Hvis der er tale om et udenlandsk datterselskab, skal der ved direktør forstås en person, hvis funktion svarer til en person, der i et dansk selskab er registreret som direktør i Erhvervsstyrelsens it-system.

Efter den gældende § 57, stk. 2, i lov om erhvervsdrivende fonde, som foreslås videreført i § 24, stk. 2, kan fondsmyndigheden påtale overtrædelser af denne lovs bestemmelser. Opfylder en bestyrelse ikke de skærpede krav til bestyrelsens udpegning, som lovforslaget indebærer, vil fondsmyndigheden eller Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed for samtlige erhvervsdrivende fonde kunne meddele påbud om, at bestyrelsesmedlemmet skal bringe forholdet i overensstemmelse med denne lov eller at det pågældende medlem, som er omfattet af forbuddet, må udtræde af bestyrelsen. I modsat fald vil fondsmyndigheden kunne afsætte det pågældende medlem.

Stk. 3-5 strafbelægges, jf. den foreslåede § 132, stk. 1.

Gældende bestemmelse

§ 38. Bestyrelsen skal alene varetage fondens formål og interesser. Bestyrelsen skal ud over at varetage den overordnede og strategiske ledelse og sikre en forsvarlig organisation af fondens virksomhed påse, at

- 1) bogføringen og regnskabsaflæggelsen foregår på en måde, der efter fondens forhold er tilfredsstillende,
- 2) der er etableret de fornødne procedurer for risikostyring og interne kontroller,
- 3) bestyrelsen løbende modtager den fornødne rapportering om fondens finansielle forhold,
- 4) direktionen udøver sit hverv på en behørig måde og efter bestyrelsens retningslinjer og
- 5) kapitalberedskabet til enhver tid er forsvarligt, herunder at der er tilstrækkelig likviditet til at opfylde fondens nuværende og fremtidige forpligtelser, efterhånden som de forfalder, og bestyrelsen er således til enhver tid forpligtet til at vurdere den økonomiske stilling og sikre, at det tilstedeværende kapitalberedskab er forsvarligt.

Stk. 2. I fonde, hvor bestyrelsen ikke har ansat en direktion, skal bestyrelsen ud over opgaverne i stk. 1, varetage den daglige ledelse.

Lovbemærkninger

Lovforslaget fastsætter de overordnede regler om bestyrelsens opgaver og ansvar. Erhvervsfundsudvalget foreslog, at bestyrelsens opgaver skal beskrives på tilsvarende vis som i i selskabsloven samt at det bliver tydeliggjort, at bestyrelsen ved ledelsen alene skal have fokus på varetagelse af fondens formål og interesser.

Det foreslåede *stk. 1, 1. pkt.*, viderefører gældende ret i henhold til fondsretlig praksis - også fra før fondslovene. Det vurderes imidlertid hensigtsmæssigt, at det nu kodificeres i loven. En tilsvarende bestemmelse, som det foreslåede *stk. 1, 1. pkt.*, er indsat i lov om finansiel virksomhed i 2011, jf. § 209, stk. 1, hvorefter bestyrelserne i sparekassefonde samt fonde og foreninger opstået efter omdannelse af andelskasser skal varetage fondens eller foreningens interesser.

Varetagelse af fondens interesser indebærer en pligt for bestyrelsen til at sikre, dels at aktivitets- og uddelingsformål fremmes bedst muligt, dels at direktionen og øvrige ansatte også i den daglige drift alene varetager fondens interesser. Bestyrelsen skal også varetage fondens interesser i forhold til fondens eventuelle datterselskaber, bl.a. ved udøvelse af aktivt ejerskab i disse.

Det øvrige indhold af det foreslåede *stk. 1* om hvilke opgaver, der påhviler bestyrelsen, er en præcisering af den gældende § 25 i lov om erhvervsdrivende fonde. Forslaget svarer i øvrigt til selskabslovens § 115 om bestyrelsens opgaver i et kapitalsekskab.

Det foreslåede *stk. 1, 2. pkt., nr. 1-5*, indeholder en præcisering af bestyrelsens opgaver i forhold til den overordnede og strategiske ledelse samt at sikre en forsvarlig organisation af fondens virksomhed. Organisering af virksomheden indebærer f.eks. fastlæggelse af hovedlinjerne for, hvordan fonden organiseres og tilrettelægges, herunder hvilke rammer, der skal gælde for investeringer, og hvordan aktiviteterne skal finansieres. Når en fond har kapitalandele i en dattervirksomhed eller i en anden form for tilknyttet virksomhed er det vigtigt, at ledelsen aktivt

udøver ejerskab i de pågældende virksomheder for at opnå det bedst mulige resultat i disse virksomheder. Herved kan overskuddet udloddes til fonden og anvendes til fondens øvrige formål og uddelingsformål. Fonden er særligt som moderfond forpligtet til at følge dattervirksomheden eller koncernens samlede økonomiske stilling og udvikling for i tide at kunne tage stilling til eventuelle justeringer i den strategiske ledelse af disse. Hvis datterselskabet er børsnoteret, skal informationsudveksling mellem moderfond og datterselskab holdes indenfor rammerne af den børsretlige regulering. Ved at have fokus på hele koncernens forhold opfylder bestyrelsen pligten til at varetage fondens formål og interesser.

Herudover har bestyrelsen pligt til at tage stilling til, hvilke ledelses- og ansættelsespolitikker, der skal gælde i fonden og eventuelt i koncernen, og som blandt andet skal gøre bestyrelsen i stand til at føre tilsyn med direktionens arbejde.

De foreslåede regler om bestyrelsens opgaver skal ses i sammenhæng med, at bestyrelsen er ansvarlig for den overordnede ledelse af fonden. Det betyder, at bestyrelsen træffer afgørelse i alle sager af væsentlig betydning for fonden.

Bestyrelsen har efter det foreslåede *stk. 1, 2. pkt., nr. 1*, ansvar for at påse, at bogføringen og regnskabsaflæggelsen kontrolleres på en efter fondens forhold tilfredsstillende måde. Bestyrelsens pligt er at føre kontrol med, at alle forhold vedrørende bogføringen foregår på betryggende måde. Det samme gælder for regnskabsaflæggelsen.

Bestyrelsen skal i medfør af det foreslåede *stk. 1, 2. pkt., nr. 2*, påse, at der er etableret de fornødne procedurer for risikostyring og interne kontroller. Ved formuleringen »fornødne procedurer« sigtes der bl.a. til, at der kan være forskel på, hvilke krav, der stilles til risikostyring og interne kontroller i forskellige typer og størrelser af fonde.

Bestyrelsen skal i medfør af det foreslåede *stk. 1, 2. pkt., nr. 3*, påse, at bestyrelsen løbende modtager den fornødne rapportering om fondens finansielle forhold.

Bestyrelsens mulighed for at leve op til sine opgaver og for at føre tilsyn med direktionens arbejde er i sagens natur afhængig af kvaliteten og omfanget af den information, bestyrelsen får fra direktionen. Det er i den forbindelse en opgave for bestyrelsen at sikre sig en tilstrækkelig rapportering. Fastlæggelsen heraf sker mest hensigtsmæssigt i en instruks for direktionen. Det er derfor hensigtsmæssigt, at der udarbejdes en forretningsgang for direktionen i alle tilfælde, hvor der er en direktion.

Bestemmelsen i det foreslåede *stk. 1, 2. pkt., nr. 4*, fastslår, at det er bestyrelsens ansvar at føre den fornødne kontrol med, at en direktion udøver sit hverv på behørig måde. Bestemmelsen er en kodificering af gældende retspraksis, hvorefter det er bestyrelsen, der ansætter og afskediger direktionen.

Det foreslåede *stk. 1, 2. pkt., nr. 5*, skal sikre, at kapitalgrundlaget ikke undermineres, uden at bestyrelsen er opmærksom på eller vidende om den negative udvikling. Bestyrelsen skal løbende gøre sig bekendt med og forholde sig til fondens økonomiske, herunder likviditetsmæssige, stilling og i den forbindelse tage stilling til, om den økonomiske stilling og kapitalberedskabet er økonomisk forsvarlig. Der skal også fremover foretages de henlæggelser, der er nødvendige efter fondens økonomiske stilling. Også fondens vedtægt kan foreskrive pligt til henlæggelser.

Spørgsmålet om, hvilket materiale og hvilken løbende rapportering, der bør tilgå bestyrelsen for, at den kan tage stilling til fondens kapitalberedskab, vil afhænge af de konkrete forhold i den enkelte fond, herunder fondens størrelse, organisation, koncernopbygning m.v.

Bestyrelsen bør løbende vurdere fondens finansielle forhold. I bestemmelsen skal derfor indfortolkes en handlenorm knyttet til et likviditetskriterium. Det indebærer, at bestyrelsen tilskyndes til, at der skabes og opretholdes en rimelig balance mellem fondens egenkapital og dens aktivitet.

Dette betyder på den ene side, at fonden skal have tilstrækkelig egenkapital og likviditet til at kunne modstå midlertidige fald i indtjeningen. Det er både bestyrelsens ret og pligt at videreføre en fond i finansiell krise og søge at overvinde denne. Men bestyrelsen må ikke pådrage fonden yderligere forpligtelser, som den realistisk ikke kan dække.

Bestyrelsens ansvar for fondens forsvarlige kapitalberedskab indebærer også et ansvar for driften og dermed en pligt til at standse fondens virksomhed, når en forsvarlig videreførelse ikke længere er mulig.

Afvejningen mellem disse to hensyn betyder, at definitionen på et forsvarligt kapitalberedskab vil variere fra fond til fond.

Ved vurderingen af, hvorvidt kapitalberedskabet kan siges at være forsvarligt, skal der særligt lægges vægt på det fremadrettede, dvs. at afvejningen skal ske i forhold til blandt andet fondens planer, budgetter m.v.

Såvel bestyrelsen som direktionen foreslås at bære ansvaret for, at fondens kapitalberedskab er forsvarligt, jf. også den foreslåede § 42, stk. 3. Det er bestyrelsen, som har det overordnede ansvar, idet bestyrelsen er fondens øverste ledelsesorgan. Hvis bestyrelsen har ansat en direktion, vil direktionen som led i den daglige ledelse også sikre, at fonden har et forsvarligt kapitalberedskab. Det vil dog altid i sidste ende være bestyrelsens ansvar at følge op på direktionens arbejde, herunder de informationer og tilbagemeldinger, som bestyrelsen modtager fra direktionen.

Det foreslåede *stk. 2* om bestyrelsens ansvar for såvel den overordnede som den daglige ledelse er en konsekvens af den foreslåede § 37, stk. 2, og den gældende lovs § 12, stk. 2. Efter disse bestemmelser kan bestyrelsen ansætte en eller flere direktører, men der er ikke krav om en direktør. Hvis der ikke er en direktør, er det bestyrelsen som organ, der også skal varetage den daglige ledelse af fonden. I mange af de fonde, der ikke har en direktør, har bestyrelsen i stedet en aftale med en administrator, der hjælper bestyrelsen med specifikke opgaver vedrørende den daglige drift, jf. den foreslåede § 43, men bestyrelsen har uanset en sådan aftale fortsat det fulde ansvar for den daglige ledelse af fonden.

Bestemmelsen strafbelægges, jf. den foreslåede § 132, stk. 1.

Gældende bestemmelse

§ 39. Medlemmer af ledelsen skal være myndige personer og må ikke være under værgemål efter værgemålslovens § 5 eller under samværgemål efter værgemålslovens § 7.

Lovbemærkninger

Den foreslåede bestemmelse fastsætter, at medlemmer af ledelsen skal være myndige, og medlemmerne må ikke være under værgemål eller samværgemål efter værgemålsloven. Forslaget svarer til den gældende § 13, 1. pkt., i lov om erhvervsdrivende fonde. Der tilsigtes ingen ændringer i forhold til den gældende retstilstand.

Der er foreslået en sproglig præcisering i den foreslåede bestemmelse, så det fremgår udtrykkeligt, at der skal være tale om myndige personer. Den foreslåede fremhævelse af, at der skal være tale om personer, medfører, at der ikke er hjemmel til at ansætte juridiske personer i ledelsen.

Baggrunden for udelukkende at lade fysiske personer være medlemmer af ledelsen er, at det enkelte ledelsesmedlem har et personligt ansvar, som ville kunne bortfalde for den fysiske person, der repræsenterer en juridisk person i ledelsen.

Umyndiggøres et bestyrelsesmedlem under sin funktionsperiode, kan den pågældende i henhold til den foreslåede § 45, som viderefører den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 15, stk. 1, afsættes af fondsmyndigheden.

Den gældende bestemmelse kræver desuden i § 13, 2. pkt., at halvdelen af bestyrelsesmedlemmerne skal være bosat her i landet, medmindre fondsmyndigheden undtager herfra eller kravet strider mod internationale forpligtelser. Dette krav er ikke foreslået videreført, da selskabslovens § 112 ikke har et tilsvarende krav herom, og da EU-borgere generelt ikke vil være omfattet af et sådan krav.

Særligt om stifters repræsentation i bestyrelsen

Gældende bestemmelse

§ 40. Stifteren, dennes ægtefælle eller faste samlever eller personer, der er knyttet til de nævnte personer ved slægts- eller svogerskab i ret op- eller nedstigende linje eller sidelinjen så nært som søskende, kan ikke uden fondsmyndighedens samtykke udgøre bestyrelsens flertal.

Stk. 2. Stiftes en erhvervsdrivende fond af en virksomhed, kan en person, der direkte eller indirekte ejer mere end halvdelen af ejerandelene eller stemmeandelene i virksomheden, ikke uden fondsmyndighedens samtykke udgøre bestyrelsens flertal sammen med de personer, der er knyttet så nært til den pågældende som angivet i stk. 1, ligesom de sidstnævnte personer heller ikke uden fondsmyndighedens samtykke kan udgøre bestyrelsens flertal. På samme måde kan flertallet af stiftervirksomhedens ledelse ikke uden fondsmyndighedens samtykke udgøre bestyrelsens flertal sammen med personer, der har den i stk. 1 angivne tilknytning til de pågældende ledelsesmedlemmer.

Lovbemærkninger

Den foreslåede bestemmelse viderefører den gældende § 17, stk. 1 og 2, i lov om erhvervsdrivende fonde.

Erhvervsfundsudvalget foreslog, at den gældende § 17, stk. 2, blev udvidet, således at det blev præciseret, at et stifterselskabs ledelse ikke uden fondsmyndighedens samtykke må udgøre bestyrelsens flertal sammen med disses nært tilknyttede.

I *stk. 1* foreslås særlige begrænsninger i bestyrelsens sammensætning for at sikre, at fonden har en selvstændig bestyrelse i forhold til stifter og dennes familie, jf. den foreslåede § 1, stk. 2.

Den foreslåede bestemmelse dækker også tilfælde, hvor der er flere stiftere af fonden. I sådanne situationer må stifternes familie hver for sig eller sammen ikke udgøre flertallet af bestyrelsen.

Bestemmelsen omfatter både ægteskab og fast samlivsforhold, da den mulige interessekonflikt vil gøre sig tilsvarende gældende i begge situationer. Det er således de reelle forhold fremfor de formelle forhold, der er afgørende.

De familieforbindelser, som forslaget ved begrebet »slægts- eller svogerskab i ret op- eller nedstigende linje eller sidelinje så nært som søskende« almindeligvis omfatter, er:

- adoptionsforhold (men ikke plejeforhold),
- forældre,
- svigerforældre,
- børn,
- søskende,
- søskendes ægtefæller,
- svigerbørn,
- ægtefællens børn født udenfor ægteskabet og disses ægtefæller,

- børnebørn,
- oldeforældre, og
- oldebørn.

Derimod er søskendes børn ikke omfattet af bestemmelsen.

Det foreslåede *stk. 2, 1. pkt.*, fastsætter, at hvis en fond er stiftet af eksempelvis et aktieselskab, kan en person, der direkte eller indirekte ejer mere end halvdelen af den stemmeberettigede kapital i selskabet, ikke uden fondsmyndighedens samtykke udgøre bestyrelsens flertal sammen med de personer, der er nært knyttet til den pågældende. Sidstnævnte personer kan heller ikke uden fondsmyndighedens samtykke udgøre bestyrelsens flertal.

Det foreslåede *stk. 2, 2. pkt.*, der er en kodificering af administrativ praksis, fastsætter, at ledelsesmedlemmer i stifterselskabet er omfattet af bestemmelsen, således at et flertal af fondens bestyrelse ikke kan bestå af et flertal af stifterselskabets ledelse sammen med personer angivet i *stk. 1.*

Erhvervsstyrelsen har som fondsmyndighed kun haft få sager om samtykke som nævnt i den gældende bestemmelse. Efter praksis vil et samtykke efter den gældende § 17, i lov om erhvervsdrivende fonde, sjældent kunne opnås og kun, hvis der ikke kan uddeles til familien. Civilstyrelsen har en tilsvarende praksis vedrørende ikke-erhvervsdrivende fonde. Det foreslås, at der også fremover skal være en restriktiv praksis i forhold til at give samtykke til stifterflertal sammen med den i *stk. 1* nævnte personkredsen i bestyrelsen.

Til den foreslåede bestemmelse er der tilknyttet en overgangsregel i den foreslåede § 133, *stk. 9.*

Kønsrepræsentation

Gældende bestemmelse

§ 41. I erhvervsdrivende fonde, som har gældsinstrumenter eller andre værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked i et land inden for Den Europæiske Union eller i et land, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område, og i store erhvervsdrivende fonde, jf. stk. 2, skal bestyrelsen

- 1) opstille måltal for andelen af vedtægtsudpegede medlemmer af det underrepræsenterede køn i bestyrelsen, medmindre der er en ligelig fordeling af kvinder og mænd blandt vedtægtsudpegede medlemmer i bestyrelsen,
- 2) opstille måltal for andelen af det underrepræsenterede køn på fondens øvrige ledelsesniveauer, medmindre der er en ligelig fordeling af kvinder og mænd på de øvrige ledelsesniveauer, jf. dog stk. 6, og
- 3) udarbejde en politik for at øge andelen af det underrepræsenterede køn på fondens øvrige ledelsesniveauer, medmindre der er en ligelig fordeling af kvinder og mænd på de øvrige ledelsesniveauer, jf. dog stk. 6.

Stk. 2. Store erhvervsdrivende fonde er fonde, der er omfattet af årsregnskabslovens § 7, stk. 2, nr. 3, jf. årsregnskabslovens § 7, stk. 3 og 4.

Stk. 3. For moderfonde, der udarbejder eller lader koncernregnskab udarbejde, skal beregningen af store erhvervsdrivende fonde efter stk. 2 foretages på baggrund af koncernregnskabet.

Stk. 4. Ved øvrige ledelsesniveauer forstås to ledelsesniveauer under bestyrelsen. I erhvervsdrivende fonde, der har en direktion og en bestyrelse, jf. § 37, stk. 2, omfatter det første ledelsesniveau under bestyrelsen direktionen og de personer, der organisatorisk er på samme ledelsesniveau som direktionen. Det andet ledelsesniveau omfatter personer med personaleansvar, som refererer direkte til det første ledelsesniveau.

Stk. 5. Bestyrelsen skal opstille et nyt og højere måltal for andelen af det underrepræsenterede køn efter stk. 1, nr. 1 og 2, når det tidligere opstillede måltal er nået, eller et nyt måltal, når tidshorizonten for den forventede opfyldelse er udløbet.

Stk. 6. Erhvervsdrivende fonde, der i det seneste regnskabsår har beskæftiget færre end 50 medarbejdere, kan undlade at opstille måltal og udarbejde en politik for at øge andelen af det underrepræsenterede køn på fondens øvrige ledelsesniveauer.

Oprindelig bestemmelse vedtaget ved LOV nr. 712 af 25. juni 2014

§ 41. I erhvervsdrivende fonde, som har gældsinstrumenter eller andre værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked i et EU/EØS-land, og i store erhvervsdrivende fonde, jf. stk. 2, skal bestyrelsen

- 1) opstille måltal for andelen af det underrepræsenterede køn i bestyrelsen og
- 2) udarbejde en politik for at øge andelen af det underrepræsenterede køn på fondens øvrige ledelsesniveauer, jf. dog stk. 4 og 5.

Stk. 2. Store erhvervsdrivende fonde er fonde, der overskrider 2 af følgende kriterier i to på hinanden følgende regnskabsår:

- 1) En balancesum på 143 mio. kr.,
- 2) en nettoomsætning på 286 mio. kr. og
- 3) et gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede på 250.

Stk. 3. For moderfonde, der udarbejder eller lader udarbejde koncernregnskab, skal beregningen i stk. 2 foretages på koncernniveau.

Stk. 4. For moderfonde, der udarbejder koncernregnskab, er det tilstrækkeligt, at der opstilles måltal og udarbejdes en politik, jf. stk. 1, for koncernen som helhed.

Stk. 5. Erhvervsdrivende fonde, der i det seneste regnskabsår har beskæftiget færre end 50 medarbejdere, kan undlade at udarbejde en politik for at øge andelen af det underrepræsenterede køn på fondens øvrige ledelsesniveauer, jf. stk. 1, nr. 2.

Lovbemærkninger

Den foreslåede § 41 viderefører § 25, stk. 4-7, i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde, således som den blev ændret ved lov nr. 1383 af 23. december 2012 om indførelse af måltal og politikker for den kønsmæssige sammensætning i bl.a. bestyrelser. Loven trådte i kraft den 1. april 2013.

I henhold til det foreslåede *stk. 1* skal erhvervsdrivende fonde, som har gældsinstrumenter eller andre værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked i et EU/EØS-land, og store fonde, jf. de opstillede størrelsesgrænser i *stk. 2*, opstille måltal for andelen af det underrepræsenterede køn i bestyrelsen og skal udarbejde en politik for at øge andelen af det underrepræsenterede køn i fondens øvrige ledelsesniveauer. Ved øvrige ledelsesniveauer forstås direktører, teamledere, afdelingsledere, m.v. Der kan både være tale om stillinger, hvortil der enten er knyttet et fagligt og/eller et personaleansvar. Det afgørende vil være den enkelte fonds ledelsesstruktur. I erhvervsdrivende fonde er det øverste ledelsesorgan altid en bestyrelse.

Som nævnt foreslås det, at der skal opstilles et måltal og udarbejdes en politik i relation til det underrepræsenterede køn. I praksis er et køn ikke længere underrepræsenteret, når det udgør 40 pct. Det er i den forbindelse uden betydning hvilket køn, der udgør henholdsvis 40 pct. eller 60 pct. Fonden har ikke pligt til at opstille måltal eller udarbejde en politik for at øge andelen af det underrepræsenterede køn, når de har opnået en kønsfordeling, hvor intet af de to køn er repræsenteret med under 40 pct.

Hvis fonden har opnået en fordeling på 40/60 pct. skal denne oplysning dog fremgå af ledelsesberetningen, jf. § 99 b, stk. 3 og 4, i årsregnskabsloven. Det er muligt at afgive redegørelsen i en supplerende redegørelse til ledelsesberetningen, ligesom den kan lægges på fondens hjemmeside med henvisning dertil i ledelsesberetningen.

Det bemærkes, at fonden naturligvis vil være omfattet af henholdsvis kravet om opstilling af måltal og kravet om udarbejdelse af en politik, hvis kønsfordelingen ændrer sig, så et af kønene bliver underrepræsenteret. Fonden skal således hurtigst muligt sørge for at opstille et måltal og udarbejde politikker.

Det foreslås i *stk. 2*, at der ved store erhvervsdrivende fonde skal forstås fonde, der overskrider to af følgende kriterier i to på hinanden følgende regnskabsår:

- 1) En balancesum på 143 mio. kr.,
- 2) en nettoomsætning på 286 mio. kr., og
- 3) et gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede på 250.

Definitionen på en stor fond svarer til årsregnskabslovens definition på en stor virksomhed.

For moderfonde, der udarbejder koncernregnskab, skal beregningen i henhold til det foreslåede stk. 2, foretages på koncernniveau, jf. det foreslåede stk. 3. Bestemmelsen er ny og foreslås indsat som følge af, at nye regler i lov nr. 1383 af 23. december 2012 på nuværende tidspunkt ikke omfatter moderfonde, der selvstændig set er små, men som er modervirksomhed for en stor koncern. Det var ved udarbejdelsen af disse regler tilsigtet, at de nye regler om måltal og politikker for den kønsmæssige sammensætning af ledelsen skal omfatte de samme virksomheder, der er forpligtet til at redegøre for sit arbejde med samfundsansvar, jf. årsregnskabslovens § 99 a. Det præciseres således, at i store koncerner, der overskrider de i stk. 2 nævnte grænseværdier, forpligtes moderfonden til at opstille et måltal og udarbejde en politik.

I visse tilfælde kan en fond, som er moderfond i en koncern, undlade selv at udarbejde koncernregnskab og overlade denne opgave til en dattervirksomhed. Dette fremgår af årsregnskabslovens § 111, stk. 3, som en særregel for erhvervsdrivende fonde. I disse tilfælde har fonden stadig ansvaret for, at der udarbejdes et koncernregnskab. Fonden skal herefter foretage beregningen i § 41, stk. 2, på koncernniveau. Overskrider fonden to af de nævnte kriterier, vil fonden være forpligtet til at opstille et måltal for andelen af det underrepræsenterede køn i bestyrelsen.

For de omfattede koncerner er det tilstrækkeligt, at der opstilles måltal og udarbejdes en politik for koncernen som helhed, jf. det foreslåede stk. 4. En moderfond er forpligtet til i et koncernregnskab at medtage oplysninger om samtlige underliggende virksomheder. På denne måde opnås gennemsigtighed i koncernen. Endvidere vil det ofte være tilfældet, at der gælder ens regler for samtlige virksomheder i koncernen. I relation til datterselskaber til erhvervsdrivende fonde, der selvstændigt opfylder kriterierne for at være omfattet af krav om opstilling af måltal og politikker, skal det præciseres, at disse selskaber kan anvende selskabslovens § 139 a, stk. 4, hvorefter selskabet ikke skal opstille måltal og politikker, hvis moderselskabet - i dette tilfælde en moderfond - gør dette for koncernen som helhed.

Det foreslås i stk. 5, at der indsættes en bagatelgrænse, hvorefter alene fonde med 50 medarbejdere eller flere skal udarbejde politikker for at øge andelen af det underrepræsenterede køn. Baggrunden for at indføre en bagatelgrænse skal ses i lyset af, at det alene giver mening af udarbejde politikker i fonde, der har et vist antal medarbejdere.

Ændret ved LOV nr. 568 af 10. maj 2022

§ 41 affattes således:

»§ 41. I erhvervsdrivende fonde, som har gældsinstrumenter eller andre værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked i et land inden for Den Europæiske Union eller i et land, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område, og i store erhvervsdrivende fonde, jf. stk. 2, skal bestyrelsen

- 1) opstille måltal for andelen af vedtægtsudpegede medlemmer af det underrepræsenterede køn i bestyrelsen, medmindre der er en ligelig fordeling af kvinder og mænd blandt vedtægtsudpegede medlemmer i bestyrelsen,

- 2) opstille måltal for andelen af det underrepræsenterede køn på fondens øvrige ledelsesniveauer, medmindre der er en ligelig fordeling af kvinder og mænd på de øvrige ledelsesniveauer, jf. dog stk. 6, og
- 3) udarbejde en politik for at øge andelen af det underrepræsenterede køn på fondens øvrige ledelsesniveauer, medmindre der er en ligelig fordeling af kvinder og mænd på de øvrige ledelsesniveauer, jf. dog stk. 6.

Stk. 2. Store erhvervsdrivende fonde er fonde, der er omfattet af årsregnskabslovens § 7, stk. 2, nr. 3, jf. årsregnskabslovens § 7, stk. 3 og 4.

Stk. 3. For moderfonde, der udarbejder eller lader koncernregnskab udarbejde, skal beregningen af store erhvervsdrivende fonde efter stk. 2 foretages på baggrund af koncernregnskab.

Stk. 4. Ved øvrige ledelsesniveauer forstås to ledelsesniveauer under bestyrelsen. I erhvervsdrivende fonde, der har en direktion og en bestyrelse, jf. § 37, stk. 2, omfatter det første ledelsesniveau under bestyrelsen direktionen og de personer, der organisatorisk er på samme ledelsesniveau som direktionen. Det andet ledelsesniveau omfatter personer med personaleansvar, som refererer direkte til det første ledelsesniveau.

Stk. 5. Bestyrelsen skal opstille et nyt og højere måltal for andelen af det underrepræsenterede køn efter stk. 1, nr. 1 og 2, når det tidligere opstillede måltal er nået, eller et nyt måltal, når tidshorizonten for den forventede opfyldelse er udløbet.

Stk. 6. Erhvervsdrivende fonde, der i det seneste regnskabsår har beskæftiget færre end 50 medarbejdere, kan undlade at opstille måltal og udarbejde en politik for at øge andelen af det underrepræsenterede køn på fondens øvrige ledelsesniveauer.«

Lovbemærkninger til LOV nr. 568 af 10. maj 2022

§ 41 i lov om erhvervsdrivende fonde slår fast, at erhvervsdrivende fonde, som har gældsinstrumenter eller andre værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked i et land inden for Den Europæiske Union eller i et land, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område, og store erhvervsdrivende fonde, skal opstille måltal for andelen af det underrepræsenterede køn i bestyrelsen, og skal udarbejde en politik for at øge andelen af det underrepræsenterede køn i fondens øvrige ledelsesniveauer.

Det fremgår af lovbemærkningerne til den gældende § 41, stk. 1, i lov om erhvervsdrivende fonde, at i erhvervsdrivende fonde er det øverste ledelsesorgan altid en bestyrelse.

Ifølge lovbemærkningerne til den gældende § 41, stk. 1, i lov om erhvervsdrivende fonde er der ikke længere tale om, at et køn er underrepræsenteret, når det udgør 40 pct. Denne forståelse af begrebet underrepræsenteret køn videreføres. Det er i den forbindelse uden betydning hvilket køn, der udgør henholdsvis 40 pct. eller 60 pct. Fonden har således ikke pligt til at opstille måltal, hvis fonden har opnået en kønsfordeling, hvor intet af de to køn er repræsenteret med under 40 pct.

Det følger endvidere af lovbemærkningerne til den gældende § 41, stk. 1, i lov om erhvervsdrivende fonde, at fonde kan undlade at udarbejde en politik for at øge andelen af det underrepræsenterede køn på fondens øvrige ledelsesniveauer, hvis fonden har en ligelig fordeling af kvinder og mænd på fondens øvrige ledelsesniveauer.

Det fremgår af det foreslåede stk. 1, nr. 1, at ovennævnte erhvervsdrivende fonde, skal opstille måltal for andelen af vedtægtsudpegede medlemmer af det underrepræsenterede køn i bestyrelsen, medmindre der er en ligelig fordeling af vedtægtsudpegede medlemmer af kvinder og mænd i bestyrelsen. Dette er en videreførelse af gældende ret for så vidt angår måltal. Undtagelsen om, at virksomheder, der har en ligelig fordeling af kvinder og mænd på virksomhedens øvrige ledelsesniveauer, kan undlade at opstille måltal, følger af lovbemærkningerne til den gældende § 41, stk.1, i lov om erhvervsdrivende fonde, og foreslås optaget i lovteksten.

Måltallet skal omfatte de vedtægtsudpegede medlemmer af bestyrelsen. Det betyder, at de medlemmer, som vælges af medarbejderne på baggrund af en evt. ordning om medarbejderrepræsentation ikke skal indgå i det opstillede måltal.

Det foreslåede nye stk. 1, nr. 2, vil medføre, at bestyrelsen skal opstille måltal for andelen af det underrepræsenterede køn på fondens øvrige ledelsesniveauer medmindre der er en ligelig fordeling af kvinder og mænd på de øvrige ledelsesniveauer. På nuværende tidspunkt er der alene krav om, at måltallet omfatter bestyrelsen. Undtagelsen om, at fonde, der har en ligelig fordeling af kvinder og mænd på fondens øvrige ledelsesniveauer, kan undlade at opstille måltal, indføres som følge af, at kravet om opstilling af måltal udvides til også at omfatte øvrige ledelsesniveauer.

Det fremgår af det foreslåede stk. 1, nr. 3, at erhvervsdrivende fonde, skal udarbejde en politik for at øge andelen af det underrepræsenterede køn i fondens øvrige ledelsesniveauer, medmindre der er en ligelig fordeling af kvinder og mænd på de øvrige ledelsesniveauer. Dette er en videreførelse af gældende ret for så vidt angår politikker. Undtagelsen om, at virksomheder, der har en ligelig fordeling af kvinder og mænd på virksomhedens øvrige ledelsesniveauer, kan undlade at opstille måltal, følger af lovbemærkningerne til den gældende § 41, stk.1, i lov om erhvervsdrivende fonde, og foreslås optaget i lovteksten.

Det bemærkes, at fondene vil være omfattet af kravet om opstilling af måltal, hvis kønsfordelingen ændrer sig, så et af kønnene bliver underrepræsenteret. Fonden skal således hurtigst muligt sørge for opstille et måltal. Fondene vil ligeledes være omfattet af kravet om udarbejdelse af en politik, hvis kønsfordelingen ændrer sig, så et af kønnene bliver underrepræsenteret. Fonden skal således hurtigst muligt sørge for at udarbejde en politik.

Det følger af det foreslåede stk. 2, at store erhvervsdrivende fonde er fonde, der er omfattet af årsregnskabslovens § 7, stk. 2, nr. 3, jf. årsregnskabslovens § 7, stk. 3 og 4. Dette er en videreførelse af gældende ret.

Det følger af det foreslåede stk. 3, at for moderfonde, der udarbejder eller lader koncernregnskab udarbejde, skal beregningen af store erhvervsdrivende fonde i stk. 1 foretages på baggrund af koncernregnskabet.

Moderfonde i en koncern skal efterleve reglerne i stk. 1 på fondsniveau og skal således individuelt opstille måltal for andelen af det underrepræsenterede køn i det øverste ledelsesorgan og på de øvrige ledelsesniveauer. Det vil sige, at uanset, at beregningen af fondens størrelse efter stk. 3 skal ske på baggrund af koncernregnskabet, så ændrer dette ikke på, at pligten til at opstille måltal og udarbejde politikker alene omfatter moderfonden og ikke den samlede koncern.

Hvis en virksomhed i en koncern selvstændigt opfylder størrelseskravene, så skal dattervirksomheden tillige opstille måltal og udarbejde politikker.

Det følger af det foreslåede stk. 4, at ved øvrige ledelsesniveauer forstås to ledelsesniveauer under bestyrelsen. I en erhvervsdrivende fond, der har en direktion og en bestyrelse, jf. lov om erhvervsdrivende fonde § 37, stk. 2, omfatter det første ledelsesniveau under bestyrelsen direktionen og de personer, der organisatorisk er på samme ledelsesniveau som direktionen. Det andet ledelsesniveau omfatter personer med personaleansvar, som refererer direkte til det første ledelsesniveau. I erhvervsdrivende fonde er det øverste ledelsesorgan altid en bestyrelse. Bestyrelsen kan ansætte en direktion, jf. lov om erhvervsdrivende fonde § 37, stk. 2. Der henvises til lovbemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 4, for definitionen af øvrige ledelsesniveauer, der også gælder for fonde omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde med de nødvendige tilpasninger.

De erhvervsdrivende fonde er efter gældende ret ikke forpligtet til at opstille et nyt og højere måltal, når det tidligere opstillede måltal er nået, eller et nyt måltal, når tidshorizonten for den forventede opfyldelse er udløbet.

Det følger af det foreslåede stk. 5, at bestyrelsen skal opstille et nyt og højere måltal for andelen af det underrepræsenterede køn efter stk. 1, nr. 1 og 2, når det tidligere opstillede måltal er nået, eller et nyt måltal, når tidshorizonten for den forventede opfyldelse er udløbet, indtil en ligelig fordeling er nået.

Der er i den gældende § 41, stk. 6, i lov om erhvervsdrivende fonde, en bagatelgrænse for fonde, der beskæftiger færre end 50 medarbejdere, hvor de er fritaget for at udarbejde en politik for at øge andelen af det underrepræsenterede køn.

Det foreslås i stk. 6, at erhvervsdrivende fonde, der i det seneste regnskabsår har beskæftiget færre end 50 medarbejdere, kan undlade at opstille måltal og udarbejde en politik for at øge andelen af det underrepræsenterede køn på fondens øvrige ledelsesniveauer.

Dermed foreslås en bagatelgrænse i relation til fondenes opstilling af måltal og udarbejdelse af en politik for at øge andelen af det underrepræsenterede køn på de øvrige ledelsesniveauer.

Baggrunden for at videreføre en bagatelgrænse skal ses i lyset af, at det alene giver mening at udarbejde politikker i fonde, der har et vist antal medarbejdere. Det samme gør sig gældende ved det nye krav i stk. 1, nr. 2, om opstilling af måltal for det underrepræsenterede køn i fondenes øvrige ledelsesniveauer.

Der er med lovforslaget ikke videreført muligheden for moderfonde, der udarbejder koncernregnskab, at opstille måltal og udarbejde en politik for koncernen som helhed.

Ændret ved LOV nr. 738 af 1. juni 2015

I § 41, stk. 1, nr. 2, ændres »stk. 4 og 5« til: »stk. 5 og 6«.

§ 41, stk. 2, nr. 1 og 2, affattes således:

- 1) En balancesum på 156 mio. kr.,
- 2) en nettoomsætning på 313 mio. kr. og«.

I § 41 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Ved beregning af størrelserne i stk. 2 finder årsregnskabslovens § 7, stk. 3 og 4, anvendelse.«

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 4-6.

Ændret ved LOV nr. 665 af 8. juni 2017

I § 41, stk. 1, ændres »i et EU/EØS-land« til: »i et land inden for Den Europæiske Union eller i et land, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område«.

Lovbemærkninger til LOV nr. 738 af 1. juni 2015

Til § 41, stk. 1, nr. 2, i lov om erhvervsdrivende fonde

Som følge af den foreslåede indsættelse af et nyt stk. 3 i § 41 i lov om erhvervsdrivende fonde, foreslås en konsekvensændring i samme bestemmelses stk. 1, nr. 2, idet stk. 4 og 5 bliver stk. 5 og 6.

Til § 41, stk. 2, nr. 1 og 2, i lov om erhvervsdrivende fonde

Den gældende bestemmelse i § 41 i lov om erhvervsdrivende fonde fastsætter regler om at blandt andet store erhvervsdrivende fonde skal opstille måltal og udarbejde politikker vedrørende det underrepræsenterede køn. § 41, stk. 2, fastslår, hvornår erhvervsdrivende fonde anses for store. Det foreslås at forhøje beløbsgrænserne i nr. 1 og 2 for balancesum og nettoomsætning. Der er tale om en ændring, der skal ses i sammenhæng med de foreslåede ændringer i forslagets § 1, nr. 14. Ifølge forslagets § 1, nr. 14, foreslås beløbsgrænserne i årsregnskabslovens § 7, stk. 2, for, hvornår en virksomhed anses for stor, forhøjet fra de nuværende 143 mio. kr. til 156 mio. kr. i balancesum og fra de nuværende 286 mio. kr. til 313 mio. kr. i nettoomsætning. For en nærmere beskrivelse af baggrunden for de foreslåede forhøjelser henvises til bemærkningerne til forslagets § 1, nr. 14.

Til § 41, stk. 3, i lov om erhvervsdrivende fonde

Den gældende bestemmelse i § 41 indeholder ikke nærmere regler om, hvorledes størrelsesgrænserne i § 41, stk. 2, skal beregnes. Ifølge det foreslåede nye stk. 3 finder årsregnskabslovens § 7, stk. 3, anvendelse ved opgørelsen af størrelsesgrænserne i § 41, stk. 2. Dette har også hidtil været gældende, men det foreslås, at dette fremgår direkte af lovbestemmelsen. Opgørelsen af størrelsesgrænserne følger praksis herfor efter årsregnskabsloven. Det betyder bl.a., at nystiftede virksomheder i virksomhedens første regnskabsår indplaceres efter størrelsesgrænserne på balancetidspunktet, uanset at kravet om to på hinanden følgende år, ikke er opfyldt. Herudover foreslås det, at årsregnskabslovens § 7, stk. 4, som affattet ved forslagets § 1, nr. 16, finder anvendelse ved beregning af størrelsesgrænserne.

Til § 41, stk. 1, i lov om erhvervsdrivende fonde

Forslaget er en konsekvens af forslag til lov om kapitalmarkeder, der erstatter lov om værdipapirhandel m.v. der samtidig foreslås ophævet.

Formuleringen »i lande inden for Den Europæiske Union eller lande, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område« skal forstås således, at den i princippet omfatter en

hvilken som helst aftale, som EU indgår med et tredjeland, og som omfatter finansielle tjenesteydelser.

EU har på nuværende tidspunkt kun en sådan aftale, nemlig aftalen om Det Europæiske og Økonomiske Samarbejdsområde (EØS), der ud over EU-landene i dag omfatter Norge, Island og Liechtenstein.

Direktionens opgaver

Gældende bestemmelse

§ 42. I erhvervsdrivende fonde, hvor der er ansat en direktion, varetager direktionen den daglige ledelse og skal som led heri varetage fondens formål og interesser. Direktionen skal følge de retningslinjer og anvisninger, som bestyrelsen har givet. Den daglige ledelse omfatter ikke dispositioner, der efter fondens forhold er af usædvanlig art eller af stor betydning. Sådanne dispositioner kan direktionen kun foretage efter særlig bemyndigelse fra bestyrelsen, medmindre bestyrelsens beslutning ikke kan afventes uden væsentlig ulempe for fonden. Bestyrelsen skal i så fald snarest underrettes om den truffne disposition.

Stk. 2. Direktionen skal sikre, at bogføringen sker under iagttagelse af lovgivningens regler herom, og at formueforvaltningen foregår på betryggende måde.

Stk. 3. Direktionen skal herudover sikre, at kapitalberedskabet til enhver tid er forsvarligt, herunder at der er tilstrækkelig likviditet til at opfylde fondens nuværende og fremtidige forpligtelser, efterhånden som de forfalder, og direktionen er således til enhver tid forpligtet til at vurdere den økonomiske stilling og sikre, at det tilstedeværende kapitalberedskab er forsvarligt.

Stk. 4. En direktør har ret til at være til stede og udtale sig ved bestyrelsens møder, medmindre bestyrelsen i de enkelte tilfælde træffer anden bestemmelse.

Lovbemærkninger

Den foreslåede § 42 viderefører den gældende § 25, stk. 2, i lov om erhvervsdrivende fonde.

Erhvervsfundsudvalget foreslog en regel svarende til selskabslovens §§ 117 og 118, der fastsætter, hvilke opgaver der påhviler direktionen, når bestyrelsen har ansat en direktion.

Det følger af den foreslåede bestemmelse, at direktionen varetager den daglige ledelse inden for de retningslinjer, bestyrelsen fastlægger. Den foreslåede bestemmelse svarer til Erhvervsfundsudvalgets forslag.

Anvendelsen af begrebet »den daglige ledelse« i det foreslåede *stk. 1* betyder, at dispositioner, der efter fondens forhold er af usædvanlig art eller stor betydning, skal forelægges bestyrelsen, og at sådanne dispositioner normalt kun kan foretages efter bemyndigelse fra denne. I sagens natur vil det variere fra fond til fond, hvad der kan karakteriseres som usædvanligt. Direktionen er legitimeret i forhold til omverdenen til at indgå aftaler på fondens vegne inden for fondens formål, direktørkontrakten og eventuelle krav til direktøren i forretningsordenen. Ved den daglige ledelse skal direktionen på samme måde som bestyrelsen alene varetage fondens formål og interesser. Ansættelse og afskedigelse af ledende medarbejdere, som ikke er medlemmer af direktionen, foretages af direktionen.

Bestyrelsen har altid mulighed for at overtage en konkret sag fra direktionen, men må ikke gøre det generelt, således at den reelt overtager direktionens opgaver og funktioner, hvorved den tilsigtede todeling mellem bestyrelsen og direktionen samt kontrolfunktionen fra bestyrelsens side med direktionen reelt ophører. Bestyrelsen skal i givet fald, under respekt af eventuelle krav i vedtægten, nedlægge direktionen, som der ikke længere er krav om.

I såkaldte »negotiorum gestio«-situationer (uanmodet forretningsførelse), hvor direktionen ikke kan afvente bestyrelsens beslutning om et væsentligt spørgsmål, som direktionen ikke har bemyndigelse til at træffe beslutning om, foreslås det i *stk. 1, 4. pkt.*, at direktionen kan handle og snarest muligt derefter orientere bestyrelsen herom. Den beskrevne situation kræver, at der ikke har været tid til at afholde et bestyrelsesmøde. Bestemmelsens anvendelsesområde må antages at indsnævres, efterhånden som det bliver nemmere at indhente en godkendelse ad anden vej end ved et fysisk møde, dvs. f.eks. pr. telefon, e-mail eller lignende.

Reglerne om direktionens pligt med hensyn til bogføring og formueforvaltning er samlet i de foreslåede *stk. 2 og 3*.

Det foreslås i *stk. 2*, at direktionen skal have det umiddelbare ansvar for, at bogføringen foregår på betryggende måde i overensstemmelse med lovgivningens og de i henhold til denne udfærdigede nærmere bestemmelser om bogføringspligtens omfang. Bogføringen omfatter hele fondens bogholderi og regnskabsvæsen. Bestyrelsen skal ligeledes sikre, at de får de fornødne rapporteringer fra fondens dattervirksomheder til varetagelsen af fondens aktivitets- og uddelelsesformål.

Direktionens pligt med hensyn til formueforvaltningen er ikke blot en pligt til at konstatere aktivernes tilstedeværelse, men omfatter efter lovens ord også deres forsvarlige anbringelse.

Det foreslåede *stk. 3* indeholder som noget nyt en bestemmelse om, at direktionen også har et ansvar for at sikre, at kapitalberedskabet til enhver tid er forsvarligt, herunder at der er tilstrækkelig likviditet til at opfylde fondens nuværende og fremtidige forpligtelser efterhånden som de forfalder. *Stk. 3* svarer til den foreslåede § 38, *stk. 1, nr. 5*, om bestyrelsens pligt til bl.a. at sikre fondens kapitalberedskab. Ved den foreslåede bestemmelse fastsættes det, at det fremover vil være både bestyrelsen og direktionen, der bærer ansvaret for de af bestemmelsen omfattede forhold. I relation til indholdet af den i *stk. 3* foreslåede bestemmelse henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 38, *stk. 1, nr. 5*, hvor der ligeledes er redegjort for forholdet mellem bestyrelsens og direktionens ansvar i forhold til at sikre, at fonden har et forsvarligt kapitalberedskab.

Det foreslåede *stk. 4* indebærer, at en direktør har, selv om den pågældende ikke er medlem af bestyrelsen, ret til at være til stede og udtale sig ved bestyrelsens møder, medmindre bestyrelsen i de enkelte tilfælde træffer anden bestemmelse. Den foreslåede bestemmelse medfører ikke, at direktionen kan deltage i selve bestyrelsens beslutning, ligesom direktionen ikke skal underskrive bestyrelsesprotokollen.

Den foreslåede bestemmelse skal sikre, at en direktør kan få indblik i fondens forhold og at direktøren kan benytte bestyrelsesmøderne til at orientere bestyrelsen om konkrete forhold. Da direktøren har et personligt ansvar i forhold til fondens anliggender er det således vigtigt, at direktøren på en nem og uformel måde kan få adgang til den samlede bestyrelse.

Administrator

Gældende bestemmelse

§ 43. Bestyrelsen kan træffe aftale med en administrator om udførelse af visse konkrete driftsopgaver. Ledelsen har ansvaret for fondens daglige drift, uanset om der er truffet aftale med en administrator.

Lovbemærkninger

Den gældende lov om erhvervsdrivende fonde indeholder ikke regler om administrator.

Erhvervsfundsudvalget fandt det vigtigt, at administrators rolle blev præciseret. Den foreslåede § 43 svarer til Erhvervsfundsudvalgets forslag.

Med forslaget præciseres det, at en administrator ikke er direktør, og vedkommende kan ikke bestride de opgaver, som en direktør varetager.

En administrator har således ikke ledelsesopgaver, hvorfor administrator ikke skal registreres. Registrering i Erhvervsstyrelsens it-system omfatter alene bestyrelsesmedlemmer og direktører, der i henhold til denne lov er ledelsesmedlemmer.

Administrator kan som følge heraf ikke repræsentere eller tegne fonden i forhold til tredjemand.

Anvendelsen af en administrator er især udbredt blandt ikke-erhvervsdrivende fonde, hvor bl.a. bankernes forvaltningsafdelinger forestår administration (og revision) af en række ikke-erhvervsdrivende fonde. En væsentlig del af de erhvervsdrivende fonde anvender imidlertid ligeledes en administrator.

Deloitte's undersøgelse om erhvervsdrivende fonde fra september 2012 viste, at 47 pct. af fondene anvendte administrator til hjælp til bestyrelsen. I de fleste tilfælde anvendes en ekstern tredjepart som administrator. I en del tilfælde anvendes fondens advokat, et af fondens koncernselskaber eller et bestyrelsesmedlem. Anvendelse af en administrator forekommer dobbelt så ofte i fonde, der ikke har en direktør, som i fonde, der har en direktør.

Den foreslåede regel har til formål at præcisere, at administrator alene fungerer som fuldmægtig for bestyrelsen i forhold til fondens administration. En administrator kan derfor ikke repræsentere og tegne fonden i forhold til tredjemand. Til forslaget er knyttet en overgangsregel i den foreslåede § 133, stk. 10.

Bestyrelsen og direktionen har det fulde ansvar for den daglige drift af fonden, uanset om der er indgået aftale med en administrator. Administrators opgaver kan afgrænses negativt i forhold til direktørens opgaver. Administrator kan således ikke have opgaver svarende til en direktørs opgaver og må ikke have ansvaret for fondens daglige drift. Ordningen med en administrator kan eventuelt omtales i bestyrelsens forretningsorden. Efter forslaget til ændring af årsregnskabsloven, jf. den foreslåede § 134, nr. 2, kan der fastsættes regler om, at oplysninger om andre vederlag eller honorarer, som bl.a. en administrator eller andre modtager for rådgivning eller administration eller lignende for fonden, skal offentliggøres.

Ledelsesmedlemmers udtræden

Gældende bestemmelse

§ 44. Et medlem af bestyrelsen kan til enhver tid udtræde af bestyrelsen.

Stk. 2. Et medlem af bestyrelsen skal udtræde af bestyrelsen, hvis den pågældende er under konkurs.

Stk. 3. Et medlem af bestyrelsen, der gør sig skyldig i en handling, som gør den pågældende uværdig til fortsat at være medlem af bestyrelsen, skal udtræde af bestyrelsen.

Stk. 4. Et medlem af bestyrelsen, som på grund af længerevarende sygdom eller anden svækkelse har vist sig ude af stand til at beklæde hvervet som medlem af bestyrelsen, eller som har vist sig uegnet, skal udtræde af bestyrelsen.

Lovbemærkninger

Det foreslåede *stk. 1-4* om et bestyrelsesmedlems ret og pligt til at udtræde af en bestyrelse er en videreførelse af de gældende bestemmelser i lov om erhvervsdrivende fonde § 14.

Den foreslåede bestemmelse er udtryk for, at bestyrelsens ansvar og pligt til at varetage fondens formål og interesser ikke må tilsidesættes på grund af manglende tid eller vilje eller andre personlige forhold. Et bestyrelsesmedlem har derfor ret til at udtræde af bestyrelsen uden nærmere begrundelse. Det må imidlertid kræves af den pågældende, at bestyrelsen - eventuelt bestyrelsesformanden - umiddelbart får meddelelse fra den udtrædende, således at der kan tages initiativ til at udpege et nyt medlem til bestyrelsen eller en eventuel suppleant kan indtræde. I begge tilfælde gælder, at det som udgangspunkt sker for den resterende udpegningsperiode, medmindre vedtægten har en anden ordning.

Efter den gældende § 14, i lov om erhvervsdrivende fonde, skal et bestyrelsesmedlem udtræde, hvis:

- den pågældende kommer under konkurs,
- den pågældende gør sig skyldig i en handling, som gør personen uværdig til fortsat at være medlem af bestyrelsen,
- den pågældende på grund af længerevarende sygdom eller anden svækkelse har vist sig ude af stand til at beklæde hvervet som medlem af bestyrelsen, eller
- har vist sig klart uegnet.

Et bestyrelsesmedlem har ligeledes pligt til at udtræde, hvis den pågældende ikke længere opfylder vedtægten krav. Det er det pågældende bestyrelsesmedlem selv, der som udgangspunkt vurderer, om vedkommende har pligt til at udtræde af bestyrelsen.

Såfremt et bestyrelsesmedlem i de tilfælde, som er opregnet ovenfor, ikke af sig selv vælger at udtræde af bestyrelsen, har fondsmyndigheden kompetence til at afsætte medlemmet, jf. den foreslåede § 45 og bemærkningerne hertil. De øvrige medlemmer af bestyrelsen kan ikke afsætte bestyrelsesmedlemmet.

Det er som udgangspunkt det enkelte bestyrelsesmedlems ansvar at afgøre, om den pågældende er værdig til fortsat at være medlem af bestyrelsen. Det må dog formodes, at det vil

være svært for det enkelte medlem at træffe en sådan beslutning, hvorfor en samlet drøftelse i bestyrelsen kan være fornuftig.

Hvis den øvrige bestyrelse finder den pågældende for uværdig eller finder, at det konkrete medlem af bestyrelsen er i en situation omfattet af den foreslåede 44, stk. 2-4, må de rette henvendelse til fondsmyndigheden, der i givet fald vil kunne afsætte medlemmet i medfør af den foreslåede § 45. En afsættelse kræver, at fondsmyndigheden er enig i den øvrige bestyrelses vurdering, og at betingelserne for afsættelse af det pågældende medlem er opfyldt.

Når det skal vurderes, om der er tale om en situation omfattet af stk. 2-4, vil der være tale om en meget konkret vurdering, hvor der blandt andet må tages hensyn til vedtægten og skadevirkningen, handlingens grovhed, risiko for gentagelse, hvorledes bestyrelsesmedlemmet burde have handlet, og en eventuel baggrund for bestyrelsesmedlemmets handling eller undladelse.

Handlingen eller undladelsen behøver ikke at være strafbar i henhold til straffeloven eller speciallovgivningen. På tilsvarende vis kan et bestyrelsesmedlem godt være i en situation, der gør, at den pågældende skal fratræde i medfør af den foreslåede bestemmelse, selvom det pågældende bestyrelsesmedlem ikke ved en straffedom er fratrukket retten til at være bestyrelsesmedlem efter straffelovens § 79, stk. 2, 2. pkt.

Erhvervsfondsudvalget foreslog en ny affattelse af *stk. 4*, således at et bestyrelsesmedlem skal udtræde af bestyrelsen, hvis den pågældende på grund af længerevarende sygdom eller anden svækkelse har vist sig ude af stand til at beklæde hvervet eller har vist sig uegnet til hvervet.

Forslaget medfører således, at kriteriet for afsættelse ændres fra »klart uegnet« til »uegnet«. Ændringen er i overensstemmelse med Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Det er vigtigt, at bestyrelsesmedlemmerne reelt påtager sig ansvaret for fonden. En fonds situation kan således blive forværret af bestyrelsesmedlemmer, som ikke i tilstrækkelig grad varetager fondens formål, opgaver og interesser. Dette er baggrunden for, at kriteriet for pligt til at udtræde af en bestyrelse ændres fra »klart uegnet« til »uegnet«.

Med den foreslåede ændring præciseres det, at f.eks. gentagne overtrædelser af loven og vedtægten, uvilje eller manglende engagement til at afgive redegørelser og oplysninger, som fondsmyndigheden anmoder om, uvilje eller manglende engagement til at efterkomme påbud, afgivelse af forkerte eller misvisende oplysninger, manglende eller for sen indsendelse af årsrapport hver især vil være indicium for, at den pågældende har pligt til at udtræde af bestyrelsen. Hvis dette ikke sker, kan fondsmyndigheden afsætte et bestyrelsesmedlem, som er ansvarlig for sådan kritisabel reaktion eller manglende reaktion, jf. den foreslåede § 45.

I de nævnte eksempler har den pågældende ikke vist evne og vilje til at overholde rammerne for fondens virke. Det påhviler det enkelte bestyrelsesmedlem at erkende den uholdbare situation, som vedkommende har bragt fonden og den øvrige bestyrelse i og udtræde af bestyrelsen. I modsat fald kan den øvrige bestyrelse eller et medlem heraf henvende sig til fondsmyndigheden med anmodning om, at fondsmyndigheden tager et initiativ overfor den pågældende, eller fondsmyndigheden kan af egen drift begynde en sag om afsættelse af det pågældende bestyrelsesmedlem, jf. den foreslåede § 45.

Den foreslåede ændring har endvidere til formål at sikre, at fonden har en funktionsdygtig bestyrelse, der har fokus på varetagelse af fondens driftsaktiviteter og interesser. I bedømmelsen af, om et bestyrelsesmedlem konkret anses for uegnet til at være medlem af en bestyrelse,

ligger der ikke i øvrigt en almindelig vandelsbedømmelse af den pågældende person og dennes evne til i anden forbindelse at udøve andre erhverv eller aktiviteter. Det kan skyldes helt konkrete forhold, der har medvirket til en for fonden meget uhensigtsmæssig varetagelse af hvervet som bestyrelsesmedlem. Der er derfor ikke tale om en generel bedømmelse af den pågældende som uegnet til at varetage andre ledelsesposter.

Gældende bestemmelse

§ 45. Fondsmyndigheden kan afsætte et medlem af bestyrelsen eller en direktør, der ikke opfylder betingelserne i § 39. Fondsmyndigheden kan endvidere afsætte et medlem af bestyrelsen, der ikke opfylder kravene i oprettelsesdokumentet eller vedtægten, eller som skal udtræde af bestyrelsen efter reglerne i § 44, stk. 2-4.

Lovbemærkninger

Forslaget er en videreførelse af den gældende § 15 i lov om erhvervsdrivende fonde.

Fondsmyndighedens mulighed for konkret under særlige omstændigheder at afsætte bestyrelsesmedlemmer skal ses i sammenhæng med, at en fond ikke har nogen ejere.

Afsættelse af bestyrelsesmedlemmer er et vidtgående indgreb. Der skal derfor være forhold af særlig alvorlig karakter for fonden, før fondsmyndigheden griber ind i bestyrelsessammensætningen. Imidlertid kan gentagne tilfælde af svigt, udygtighed, overtrædelser af denne lov, vedtægten eller vedvarende uoverensstemmelser i bestyrelsen betyde blokering af bestyrelsens beslutningsmulighed med risiko for betydelige tab for fonden. I sådanne situationer vil det ofte være meget uklart for fondsmyndigheden, hvem der bærer hovedansvaret for situationen. Samtidig kan situationen klart vise, at der nødvendigvis skal ske ændring af bestyrelsen.

Den foreslåede § 44, stk. 4, om et bestyrelsesmedlems »uegnethed« set i forhold til den gældende § 14, stk. 4, i lov om erhvervsdrivende fonde om »klart uegnethed« hos et bestyrelsesmedlem vil medføre, at fondsmyndigheden fremadrettet får mulighed for at tage initiativ overfor et eller flere bestyrelsesmedlemmer og hermed reagere overfor de pågældende bestyrelsesmedlemmer på et tidligere tidspunkt end efter den gældende regel. Dette skyldes, at kriteriet for fondsmyndighedens afsættelse foreslås ændret fra »klart uegnet« til »uegnet«. Er der en intern konflikt i bestyrelsen, som hindrer varetagelse af fondens interesser på sigt, kan det i sidste ende føre til spørgsmål om afsættelse af den eller de pågældende bestyrelsesmedlemmer, der er eller har været i konflikt, hvis de pågældende bestyrelsesmedlemmer ikke længere magter at varetage fondens interesser og det derfor skønnes nødvendigt. Herved vil det atter blive sikret, at bestyrelsen kan have fokus på at varetage fondens formål og interesser. Der henvises til bemærkningerne til den foreslåede § 44 om de nærmere omstændigheder for at pligt til udtræden for et bestyrelsesmedlem indtræder.

Til belysning af Erhvervsstyrelsens praksis kan nævnes, at Erhvervsstyrelsen i en konkret sag (U2006, 686. Ø som stadfæstet ved U2006. 1261. H) besluttede at afsætte alle bestyrelsesmedlemmer på baggrund af de oplysninger, der fremkom i en granskningsberetning i forlængelse af en granskning, som Erhvervsstyrelsen havde igangsat. Bestyrelsen havde undladt at foretage kontrol af ledelsen i et datterselskab og undlod at gribe ind overfor denne ledelse, efter at bestyrelsen blev vidende om en række dispositioner, der enten var ulovlige, i strid med de givne bemyndigelser eller i strid med fondens interesser. Samtidig undlod bestyrelsen at anmode fondsmyndigheden om pligtmæssigt samtykke til flere ekstraordinære dispositioner. Endvidere gav bestyrelsen mangelfulde oplysninger til fondsmyndigheden, når denne anmodede om oplysninger til sagen.

I sagen havde fondsmyndigheden på et tidspunkt før afsættelsen af bestyrelsen givet bestyrelsen påbud om »indtil videre ikke at træffe beslutninger af videregående karakter såsom

ændring af bestyrelsens sammensætning. . .«. På grund af fortsat stor intern uenighed i bestyrelsen suspenderede fondsmyndigheden imidlertid bestyrelsen for at sikre fondens aktiver mod yderligere tab. Den suspenderede bestyrelse udpegede herefter selv en ny bestyrelse og bestred fondsmyndighedens kompetence til at foretage suspensionen og krævede, at den af dem valgte bestyrelse var lovlig valgt. Fondsmyndigheden anerkendte ikke dette nyvalg under henvisning til forbuddet mod at ændre bestyrelsens sammensætning og udpegede en midlertidig bestyrelse, da vedtægtens bestemmelse om selvsupplering af bestyrelsen ud fra forholdets natur ikke kunne finde anvendelse. Domstolen fandt, at fremgangsmåden med suspension lovligt kan benyttes med hjemmel i § 15 eller dennes analogi i lov om erhvervsdrivende fonde ud fra princippet om »det mindre i det mere«. Endvidere tiltrådte Højesteret, at Erhvervsstyrelsen som fondsmyndighed efter afslutningen af granskningssagen havde haft tilstrækkeligt grundlag til at afsætte bestyrelsen,

Muligheden for suspension af et eller flere bestyrelsesmedlemmer kan således konkret benyttes, imens en nærmere undersøgelse, evt. granskning, er i gang med at gennemgå nogle kritiske forhold, uden at myndigheden i første omgang behøver at afsætte det eller de pågældende bestyrelsesmedlemmer. Denne mulighed kan især benyttes, hvis der foreligger risiko for, at et eller flere bestyrelsesmedlemmer vil modarbejde eller hindre oplysninger til undersøgelsen eller lignende. Hvis undersøgelsen resulterer i, at mistanken om uregelmæssigheder var uberettiget eller ikke alvorlig nok til afsættelse, kan den pågældende genindtræde som medlem af bestyrelsen. I mellemprioriteten må den udpegningsberettigede - eller fondsmyndigheden, hvis udpegningsretten tilkommer den suspenderede - udpege et eller flere midlertidige bestyrelsesmedlemmer, jf. den foreslåede § 47, stk. 2.

Afsættelse af bestyrelsesmedlemmer er et vidtgående indgreb. Kompetencen vil derfor fortsat kun blive bragt i anvendelse i situationer, hvor der klart har manifesteret sig et behov for at afsætte det pågældende bestyrelsesmedlem og tilføre fonden et mere kompetent og ansvarligt bestyrelsesmedlem.

I tilfælde, hvor et eller flere bestyrelsesmedlemmer ikke på tilstrækkelig måde har givet oplysninger om forhold, som fondsmyndigheden har anmodet om redegørelse for, vil fondsmyndigheden også kunne beslutte i en periode at føre et »skærpet tilsyn« med bestyrelsen. Det kan også ske i tilfælde, hvor man er i tvivl om, hvorvidt fondens aktiviteter er i overensstemmelse med fondens formål, eller om der eventuelt foreligger personlige interessevaretagelse hos et eller flere bestyrelsesmedlemmer og/eller deres nærtstående, eller om der eventuelt er manglende varetagelse af fondens interesser i bestyrelsen.

Det vil fortsat alene være fondsmyndigheden, der har kompetence til at afsætte et bestyrelsesmedlem.

Bestemmelser i vedtægten, om at et medlem af bestyrelsen skal udtræde, hvis de øvrige medlemmer af bestyrelsen træffer beslutning herom, vil være uvirksomme og vil ikke kunne bringes i anvendelse. I modsat fald ville bestyrelsesmedlemmerne være indbyrdes afhængige, hvilket ville være uforeneligt med, at fonden ledes af en uafhængig bestyrelse. Der er dog intet til hinder for, at de øvrige bestyrelsesmedlemmer undlader at genudpege et bestyrelsesmedlem ved udgangen af medlemmets funktionsperiode, hvis medlemmet udpeges ved selvsupplering.

Foreninger eller organisationer, der har udpeget et medlem til en erhvervsdrivende fondsbestyrelse, har på tilsvarende vis ikke mulighed for at afsætte den pågældende i medlemmets funktionsperiode, hvis foreningen eller organisationen f.eks. mener, at den pågældendes udøvelse af sit hverv ikke er hensigtsmæssig, eller at den pågældende ikke længere har den

nødvendige tilknytning til foreningen eller organisationen. De kan dog ved udløbet af bestyrelsesmedlemmets funktionsperiode undlade at genudpege den pågældende.

Hensigten med den foreslåede § 44, stk. 4, er at opnå en kvalitetsforbedring af bestyrelsesarbejdet. Dette kan bl.a. sikres ved, at medlemmerne skal være egnede til at udøve hvervet. Hvis dette ikke er tilfældet, og hvis den pågældende ikke selv erkender dette, kan fondsmyndigheden ved den i § 45 foreslåede ændring få øgede muligheder for afsættelse af et eller flere bestyrelsesmedlemmer, der overtræder denne lov, vedtægten eller som på grund af uvilje, svigt eller manglende indsats i bestyrelsessammenhænge ikke har arbejdet for fondens formål og interesser.

Gældende bestemmelse

§ 46. Fondsmyndigheden kan i særlige tilfælde give bestyrelsen påbud om at afskedige en direktør, hvis denne klart ikke lever op til de krav, der stilles for at varetage fondens daglige ledelse.

Lovbemærkninger

Efter den gældende § 15 i lov om erhvervsdrivende fonde kan fondsmyndigheden i visse tilfælde afsætte et eller flere bestyrelsesmedlemmer. Bestemmelsen suppleres af bestemmelser i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 13 og § 14, stk. 2-4.

Fondsmyndigheden har alene mulighed for at afsætte en direktør, hvis denne ikke opfylder betingelserne i den gældende lovs § 13 om myndighed m.v. Fondsmyndigheden har ikke mulighed for at afsætte en direktør, der ikke fuldt ud varetager sine opgaver, idet kompetencen til at ansætte eller afskedige en direktør tilkommer bestyrelsen.

Erhvervsfundsudvalget vurderede, at det fortsat skal være bestyrelsens pligt og ansvar at føre kontrol og tilsyn med en direktør og eventuelt afskedige den pågældende, hvis denne ikke udfører sine opgaver tilfredsstillende. Erhvervsfundsudvalget foreslog, at fondsmyndigheden konkret kan påbyde bestyrelsen at afsætte direktøren i særlige tilfælde, hvor det er åbenbart, at direktøren ikke lever op til de krav, der stilles til at varetage fondens daglige ledelse. Erhvervsfundsudvalgets forslag er baggrunden for den foreslåede § 46.

Formålet med den foreslåede § 46 er, at bestyrelsen aktivt skal påtage sig ansvaret for en forsvarlig ledelse, når direktionen ikke har varetaget sine opgaver med den daglige ledelse, og fondens interesser som følge heraf ikke er varetaget. Der kan således forekomme situationer, hvor en direktørs egne interesser er i strid med fondens interesser og vedtægt. Det kan f.eks. være gentagne aftaler med tjenesteydere, hvor direktøren har en modstridende egeninteresse, sammenblanding af en direktørs egne økonomiske forhold med fondens eller direktørens overtrædelse af sin stillingsfuldmagt, hvor bestyrelsen først efterfølgende får viden herom. Når fondsmyndigheden overvejer at benytte hjemlen, vil bestyrelsen blive anmodet om en redegørelse for de kritisable forhold, før bestyrelsen får et påbud af fondsmyndigheden om at afskedige direktøren.

Hvis bestyrelsen vælger ikke at følge fondsmyndighedens påbud, vil det være nærliggende at overveje, hvorvidt medlemmerne af bestyrelsen overholder den foreslåede § 38, stk. 1, 1. pkt. Hvis dette vurderes ikke at være tilfældet, vil bestyrelsesmedlemmerne selv risikere at blive afsat af fondsmyndigheden efter den foreslåede § 45. Afhængig af de konkrete omstændigheder kan der imidlertid også opstå tvivl om bestyrelsens opgavevaretagelse, uanset om bestyrelsen afskediger direktøren, men først efter påbud fra fondsmyndigheden.

Gældende bestemmelse

§ 47. Ved et bestyrelsesmedlems afgang udpeges det nye bestyrelsesmedlem i overensstemmelse med vedtægten.

Stk. 2. Sker udpegnings af et bestyrelsesmedlem ikke i overensstemmelse med vedtægten, foretages udpegnings af fondsmyndigheden.

Lovbemærkninger

Den foreslåede § 47 viderefører den gældende § 16, i lov om erhvervsdrivende fonde, hvorefter nye bestyrelsesmedlemmer skal udpeges i overensstemmelse med vedtægten.

Der er som hidtil ikke noget til hinder for, at der i vedtægten er fastsat krav til et eller flere af bestyrelsesmedlemmernes kompetencer, alder og hvor mange år, udpegnings gælder for. Der er dog i overensstemmelse med Erhvervsfundsudvalgets forslag ikke krav herom.

Mange vedtægter fastsætter, at nye medlemmer til bestyrelsen udpeges af den bestående bestyrelse - såkaldt selvsupplering - enten at den enkelte udpeger sin efterfølger eller at den samlede bestyrelse udpeger en efterfølger for det udtrædende medlem.

Deloitte's undersøgelse om erhvervsdrivende fonde fra september 2012 indeholder blandt andet en gennemgang af en række vedtægter. Af undersøgelsen fremgår det, at selvsupplering er den mest almindelige af de vedtægtsbestemte udpegningsmetoder og er anvendt i ca. 70 pct. af de undersøgte vedtægter. Typisk har vedtægten dog forskellige udpegningsmetoder for de forskellige medlemmer, så alene et par bestyrelsesmedlemmer udpeges ved selvsupplering, mens andre udpeges på anden måde, eksempelvis af eksterne organisationer, foreninger eller lignende. Undersøgelsen viste, at udpegnings ved eksterne er brugt i ca. 35 pct. af vedtægterne. I 44 pct. af vedtægterne var der kvalifikationskrav til bestyrelsesmedlemmerne. Endvidere var der i 57 pct. af vedtægterne fastsat en udpegningsperiode med en gennemsnitlig længde af 3 år.

Muligheden for, at fondsmyndigheden kan udpege et bestyrelsesmedlem, er sjældent anvendt, men kan blive relevant ved eksempelvis afsættelse af hele bestyrelsen, hvor det fremgår af vedtægten, at bestyrelsesmedlemmerne vælges ved selvsupplering.

Når fondsmyndigheden bliver opmærksom på, at der i henhold til vedtægten mangler medlemmer i bestyrelsen, opfordres de resterende bestyrelsesmedlemmer til at tage initiativ til at få forholdet berigtiget ved at få udpeget de manglende medlemmer i overensstemmelse med vedtægten's bestemmelser herom. Først i tilfælde, hvor dette ikke sker, vil fondsmyndigheden tage initiativ til at udpege nye medlemmer. Endvidere kan det i særlige tilfælde ske, at fondsmyndigheden udpeger et nyt bestyrelsesmedlem, hvilket eksempelvis er relevant, hvis fondsmyndigheden i medfør af den foreslåede § 45 suspenderer eller afsætter et bestyrelsesmedlem, jf. i øvrigt bemærkningerne den foreslåede § 45.

Suppleanter

Gældende bestemmelse

§ 48. Denne lovs bestemmelser om medlemmer af bestyrelsen finder tilsvarende anvendelse på suppleanter for disse.

Lovbemærkninger

Den foreslåede § 48 svarer til den gældende § 18, i lov om erhvervsdrivende fonde, og viderefører retstilstanden for bestyrelsessuppleanter.

Den foreslåede § 48 medfører, at denne lovs bestemmelser om bestyrelsesmedlemmer gælder tilsvarende for suppleanter. Nogle af lovens regler gælder uanset om suppleanten konkret virker som bestyrelsesmedlem, jf. de foreslåede § 39 om myndighed og § 40 om stifters repræsentation. Andre regler gælder kun, når suppleanten konkret virker som bestyrelsesmedlem, jf. de foreslåede §§ 37, 44, 51, 57, 58 om ledelse af fonden, pligt til at udtræde af bestyrelsen, inhabilitet, tavshedspligt og oplysninger til revisor samt § 63 om repræsentations- og tegningsret.

En suppleant kan være udpeget som personlig suppleant for et bestemt bestyrelsesmedlem eller som suppleant til at indtræde, hvis et af bestyrelsens medlemmer får forfald. Udgangspunktet er, at en suppleant har ret til at indtræde i bestyrelsen, hvis et medlem er forhindret i at møde uanset om forfaldet kun er kortvarigt. Vedtægten eller bestyrelsens forretningsorden kan indeholde supplerende regler om meddelelser om suppleantens deltagelse og om fremsendelse af materiale til suppleanten til møder, så den pågældende konkret har mulighed for at forberede sig til et møde i bestyrelsen.

Aflønning af ledelsesmedlemmer

Gældende bestemmelse

§ 49. Vederlag til medlemmer af ledelsen må ikke overstige, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang, og hvad der må anses for forsvarligt i forhold til den erhvervsdrivende fonds og i moderfonde koncernens økonomiske stilling.

Stk. 2. Fondsmyndigheden kan nedsætte et vederlag til bestyrelsen, der findes for højt, jf. stk. 1.

Lovbemærkninger

Erhvervsfondsudvalget foreslog, at den gældende § 19, stk. 1, i lov om erhvervsdrivende fonde, om bestyrelsens vederlag ændres, således at det også for fonde bliver et krav, at vederlaget skal anses for forsvarligt i forhold til fondens og, i moderfonde, koncernens økonomiske stilling. Det blev endvidere foreslået, at bestemmelsen udvides til at omfatte samtlige registrerede ledelsesmedlemmer (dvs. bestyrelse og direktion) i en erhvervsdrivende fond.

Den foreslåede bestemmelse er i overensstemmelse med Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Det foreslåede *stk. 1* medfører, at vederlaget til ledelsen ikke må overstige, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang. Det foreslåede *stk. 1* viderefører således, at vederlaget til bestyrelsen ikke må overstige, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang, og udvider den eksisterende regel til også at gælde for vederlaget til direktionen. Desuden er det foreslået tilføjet, at vederlaget ikke må overstige, hvad der må anses for forsvarligt i forhold til fondens økonomiske stilling og i moderfonde koncernens økonomiske stilling. De to betingelser er kumulative. Et vederlag, der i øvrigt kan være sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang, kan således være uforsvarligt set i forhold til fondens eller koncernens økonomiske stilling, og må derfor tilpasses fondens og koncernens økonomiske stilling.

Forslaget svarer til selskabslovens § 138, stk. 1, 2. pkt., hvorefter vederlaget til medlemmerne af et kapital-selskabs ledelse ikke må overstige, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang, samt hvad der må anses for forsvarligt i forhold til kapital-selskabets og, i moderselskaber, koncernens økonomiske stilling.

Der er som udgangspunkt ikke noget til hinder for at indgå aftaler om pension til direktionen i en erhvervsdrivende fond, da der er tale om erhvervsvirksomhed på lige fod med f.eks. aktie- og anpartsselskaber. Det må dog forudsættes, at sådanne aftaler ikke overstiger, hvad der er sædvanligt i forhold til hvervets art og arbejdets omfang, herunder er branchekonforme, samt i overensstemmelse med fondens vedtægt og økonomiske forhold. Endvidere forudsættes, at pensionsforpligtelsen fremgår af årsrapporten til den aktuarmæssige værdi.

Der kan ikke tildeles pension til medlemmerne af bestyrelsen, da der er tale om udpegning til et konkret hverv, som udføres i en begrænset periode. Der er således ikke tale om et ansættelsesforhold, som vederlægges med løn, hvoraf der kan optjenes pension.

Det fremgår af selskabslovens § 138, stk. 1, 1. pkt., at ledelsen i et selskab kan modtage såvel fast som variabelt vederlag. Bestemmelsen foreslås i overensstemmelse med Erhvervsfondsudvalgets overvejelser ikke indsat i denne lov. Udvalget fandt dog, at incitamentsaflønning er

en uhensigtsmæssig aflønningsform i fonde. Det vurderes dog ikke som nødvendigt at indføre et forbud imod disse aflønningsformer. Det forventes, at bestyrelserne og fondsmyndigheden fortsat anlægger en restriktiv praksis på området for incitamentsaflønning af ledelsesmedlemmer i erhvervsdrivende fonde. Dette skal ses i sammenhæng med, at incitamentsaflønning må anses for at være en usædvanlig aflønningsform for ledelsesmedlemmer, hvor der ikke som i selskaber er ejere, der kan acceptere denne aflønningsform. Incitamentsaflønning i erhvervsdrivende fonde kan medføre, at den pågældendes personlige interesser kan være stridende mod fondens formål og langsigtede interesser. Hvis incitamentsaflønning undtagelsesvis forekommer, skal der oplyses fuldt ud om ordningen, jf. den foreslåede § 134 om ændring af årsregnskabsloven og bemærkningerne hertil.

Efter den gældende § 19, stk. 2 i lov om erhvervsdrivende fonde, kan erhvervsministeren (nu erhvervs- og vækstministeren) fastsætte regler om størrelsen af vederlaget til bestyrelsesmedlemmer. Efter bestemmelsens 2. pkt. skal et vederlag, der ikke er fastsat i overensstemmelse med regler udstedt i medfør af 1. pkt., godkendes af fondsmyndigheden. Muligheden for at fastsætte sådanne bestemmelser har ikke været udnyttet. Det foreslås, at den gældende bestemmelse i § 19, stk. 2, ikke videreføres i den nye lov om erhvervsdrivende fonde. Når det skal vurderes, hvad der er et rimeligt vederlag, er der således tale om en konkret vurdering. Det vurderes derfor ikke anvendeligt at udstede generelle regler herom.

Efter den gældende § 19, stk. 3, kan fondsmyndigheden nedsætte et vederlag til et eller flere bestyrelsesmedlemmer, hvis vederlaget findes for højt. Det foreslås, at den gældende bestemmelse videreføres, jf. det foreslåede *stk. 2*.

Fondsmyndigheden kan bestemme, hvorvidt vederlag ydet i strid med bestemmelserne i de foreslåede § 49 og § 87 skal tilbagebetales med en rente fastsat efter renteloven, ligesom bestyrelsesmedlemmerne vil kunne blive erstatningsansvarlige efter den foreslåede § 124. Kravet om tilbagebetaling vil afhænge af overtrædelsens karakter. Det er ikke en betingelse for at kræve tilbagebetaling, at bestyrelsen indså eller burde have indset, at vederlaget var for højt, jf. bemærkningerne til den foreslåede § 88.

Fondsmyndighedens afgørelser efter det foreslåede *stk. 2*, kan fremadrettet indbringes for Erhvervsankenævnet eller domstolene, jf. den foreslåede § 130, stk. 1.

Vederlaget til bestyrelsesmedlemmer skal vedrøre den periode, de pågældende bestyrelsesmedlemmer har fungeret i. Det betyder, at vederlaget typisk beslutes for det forgangne regnskabsår eller den periode heraf (pro rata), hvor medlemmet har fungeret. Ved vederlag forstås alle ydelser, som tillægges et ledelsesmedlem.

Vederlaget ydes for en arbejdsindsats og kan bestå af løn, bonus eller lignende ordninger samt eventuel pension. Vederlagsbegrebet vil også omfatte andre ydelser som f.eks. fri bil, bolig, telefon eller lignende, samt eventuel adgang til fondens faste ejendom m.v.

Når det skal vurderes, hvorvidt et bestyrelsesvederlag (dvs. det samlede vederlag) er sædvanligt, vil der være tale om en konkret samlet vurdering af alle sagens omstændigheder. I vurderingen kan der bl.a. lægges vægt på de nedenfor omtalte forhold, der dog ikke udgør en udtømmende beskrivelse af de hensyn, der kan tillægges vægt ved vurderingen af, om et vederlags størrelse er »sædvanligt« eller »for højt« efter hvervets art og omfang:

- Bestyrelsens tidsforbrug og aktiviteter: Der ses på det faktiske tidsforbrug og aktiviteter, men det vurderes også, hvad der må anses for at være et sædvanligt tidsforbrug i forhold til bestyrelsens aktiviteter.

- Fondens formål, aktiviteter og resultater: Bestyrelsens primære opgave er at opfylde fondens formål. Der kan være en afgørende forskel på både arten og omfanget af det arbejde, der kræves for at opfylde forskellige formål. Der vil også blive taget hensyn til fondens faktiske aktiviteter og resultater.
- Fondens størrelse: Størrelsen af fondens kapital har den betydning, at der alt andet lige vil være et større arbejde og ansvar forbundet med bestyrelsesarbejdet, jo større fonden er. Fondens størrelse og organisering kan således være et parameter i forhold til at vurdere både arbejdets art og omfang.
- Eventuel vederlæggelse for andre ledelsestjenester i koncernen: Bestyrelsen kan via fondens ejerskab af dattervirksomheder bestemme både hvem, der skal sidde i ledelsen af dattervirksomhederne, og deres honorar i dattervirksomhederne. Det kan derfor indgå i vurderingen, om honoreringen for arbejdet i et koncernselskab reelt bør betragtes som en del af vederlaget for hvervet i bestyrelsen.
- Bestyrelseshonorarer i sammenlignelige virksomheder: Bestyrelseshonorarer i sammenlignelige fonde og evt. andre sammenlignelige virksomhedsformer, herunder aktieselskaber, indgår i vurderingen af, hvad der må anses for »sædvanligt«. Det vil typisk være mest relevant at sammenligne med honorarernes størrelse i andre erhvervsdrivende fonde, som ud fra diverse parametre minder om den pågældende fond, men det kan ikke udelukkes, at det også kan være relevant at se på honorarernes størrelse i andre virksomhedsformer, herunder aktieselskaber, hvis virksomhederne i øvrigt er sammenlignelige.

Fondsmyndigheden kan tillige inddrage andre relevante forhold i sit skøn.

Ydelse af vederlag, herunder eventuel pension, skal udbetales og regnskabsføres af den juridiske person, hvor arbejdet konkret er udført. Udbetaling af vederlag i f.eks. et datterselskab, for arbejde udført i fonden, eller omvendt, er efter Erhvervsstyrelsens praksis en omgåelse af bestemmelserne om vederlag og uddelinger i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde §§ 19 og 43, jf. også de foreslåede §§ 49 og 87.

Der henvises endvidere til den foreslåede ændring af årsregnskabslovens § 69, jf. den foreslåede § 134, nr. 2, der vil medføre, at der fremover skal gives oplysning om bestyrelsens vederlag i årsregnskabet, uanset at fonden aflægger regnskab efter regnskabsklasse B, hvor der ikke er krav om særskilt oplysning om ledelsens vederlag. Med forslaget bliver det muligt for fondsmyndigheden umiddelbart at se bestyrelsens samlede vederlag i en given fond, jf. bemærkningerne til den foreslåede § 134, nr. 2.

Det er foreslået, at direktionens vederlag omfattes af kravene om, at vederlaget ikke må overstige, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang, samt hvad der er forsvarligt i forhold til fondens og en evt. koncerns økonomiske stilling, jf. det foreslåede stk. 1. Det er derimod udelukkende foreslået, at fondsmyndigheden skal have mulighed for at nedsætte vederlaget til bestyrelsen, men ikke til direktionen, hvis vederlaget findes for højt, jf. det foreslåede stk. 2. Dette hænger sammen med at bestyrelsen i en erhvervsdrivende fond er ansvarlig for, at der ved fastsættelsen af vederlaget til direktionen tages behørigt hensyn til fondens interesser, og at vederlaget derfor er passende i forhold til direktørarbejdets art, omfang, fondens økonomiske forhold mv. Hvis fondsmyndigheden konkret bliver opmærksom på meget usædvanlige vederlagsforhold for direktionen, kan bestyrelsen blive anmodet om en redegørelse for baggrunden herfor og forholdet mellem fondens administrationsomkostninger og fondens samlede resultat og uddelinger. Fondsmyndigheden kan på baggrund af redegørelsen

eventuelt give bestyrelsen et påbud om at reducere fondens administrationsomkostninger, herunder vederlaget til direktionen. Fondsmyndigheden har derimod ikke mulighed for direkte at nedsætte et honorar til en direktør, der vurderes at overstige, hvad der er rimeligt.

Bestemmelsen strafbelægges, jf. den foreslåede § 132, stk. 1.

Forretningsorden

Gældende bestemmelse

§ 50. Bestyrelsen skal ved en forretningsorden træffe nærmere bestemmelse om udførelsen af bestyrelsens opgaver.

Stk. 2. Ved bestyrelsens udformning af forretningsordenen skal der tages udgangspunkt i fondens virksomhed og behov. I den forbindelse bør bestyrelsen særlig overveje, om forretningsordenen skal indeholde bestemmelser om konstitution, arbejdsdeling, tilsyn med direktionen, føring af bøger, protokoller m.v., skriftlige og elektroniske møder, tavshedspligt, suppleanter, regnskabskontrol, underskrivelse af revisionsprotokol og sikring af tilstedeværelsen af det nødvendige grundlag for revision.

Lovbemærkninger

Det fremgår af selskabslovens § 130, at hvis bestyrelsen eller tilsynsrådet i et kapitalsselskab består af flere medlemmer, skal der ved en forretningsorden træffes nærmere bestemmelser om udførelsen af bestyrelsens eller tilsynsrådets hverv. Reglen gælder således for samtlige aktie- og for anpartsselskaber med en bestyrelse eller et tilsynsråd, der består af mindst to personer.

Der har hidtil ikke været regler om udarbejdelse af en forretningsorden for bestyrelsen i en erhvervsdrivende fond, selvom bestyrelsen altid skal bestå af mindst tre medlemmer.

En væsentlig del af bestyrelserne i de erhvervsdrivende fonde har ikke udarbejdet en forretningsorden vedrørende deres arbejde, hvilket fremgår af Deloitte's undersøgelse om erhvervsdrivende fonde fra september 2012. Af undersøgelsen fremgår, at der i 51 pct. af fondene var fastsat forretningsorden for bestyrelsens arbejde. Henset til at alle kapitalsselskaber med en bestyrelse eller et tilsynsråd, der består af mindst to personer, skal have en forretningsorden, foreslås det i overensstemmelse med Erhvervsfundsudvalgets forslag, at der fremover skal være krav om en forretningsorden for bestyrelsen i en erhvervsdrivende fond.

En forretningsorden for bestyrelsen er særlig relevant, hvor fonden ikke har en direktion, og hvor bestyrelsen derfor også varetager den daglige ledelse, og hvor det derfor i forretningsordenen bør tages stilling til, hvorledes bestyrelsen fordeler disse opgaver mellem sig.

På den baggrund foreslås det i *stk. 1*, at samtlige erhvervsdrivende fonde fremover skal udarbejde en forretningsorden, som skal indeholde nærmere bestemmelser om udførelsen af bestyrelsens opgaver.

Formålet med en forretningsorden er bl.a. at sikre, at arbejdet i bestyrelsen foregår på en hensigtsmæssig måde og på et oplyst grundlag, hvorom der er enighed i bestyrelsen.

Er der uoverensstemmelse mellem forretningsordenen og vedtægten, er det altid vedtægten, der gælder.

Det foreslås, at indholdskravene til en forretningsorden som udgangspunkt skal være de samme som til kapitalsselskaber i henhold til selskabsloven.

Det foreslåede *stk. 2* indeholder regler om, hvad forretningsordenen bør indeholde. Det vurderes, at nogle overordnede krav til en forretningsorden medvirker til at sætte fokus på områder,

som bør overvejes som en naturlig del af bestyrelsesarbejdet. De oplyste temaer, som bestyrelsen bør overveje i forbindelse med udarbejdelsen af forretningsordenen, er af stor relevans ved udformningen af forretningsordenen.

I forretningsordenen kan indgå, at bestyrelsen med passende mellemrum overvejer, hvorvidt der skal vælges en næstformand, som kan fungere i tilfælde af formandens forfald og i givet fald, at der udarbejdes en arbejds- og opgavebeskrivelse af formandens og eventuelt næstformandens pligter, opgaver og ansvar.

Har fonden ikke en direktør, bør det i forretningsordenen fastlægges, at bestyrelsen med passende mellemrum tager stilling til, hvorvidt fonden skal have en direktør til at forestå den daglige ledelse.

Har fonden ansat en direktør, bør forretningsordenen eller en særlig forretningsorden for direktøren fastsætte regler for bestyrelsens opfølgning på direktørens arbejde gennem en formaliseret kommunikation, dialog og rapportering.

Forretningsordenen kan desuden fastlægge rammerne for samarbejde med en eventuel direktion, og hvordan kontakten og kommunikationen mellem bestyrelse og direktion skal ske, herunder om direktionens rettidige, præcise og tilstrækkelige rapportering til bestyrelsen.

Hvis bestyrelsen i stedet for en direktør har aftale med en administrator, bør forretningsordenen tilsvarende fastsætte rammer for samarbejde og kontakt med administrator samt vurdering og kontrol af administrators arbejde.

Andre emner af fonde retlig karakter kan også være relevant at medtage i forretningsordenen, for eksempel udarbejdelse af oplæg om fondens nærmere procedure i forhold til fastlæggelse af de årlige uddelinger og politikken herfor.

Det er den enkelte bestyrelses ønsker og behov, der er afgørende. Forretningsordenen bør løbende gennemgås af bestyrelsen med henblik på at sikre dette.

Den foreslåede bestemmelse har til formål at sikre, at det enkelte medlem af bestyrelsen er opmærksomt på sine pligter med hensyn til de forhold, som er angivet i de foreslåede bestemmelser. Herved lettes muligheden for at gøre et ansvar gældende mod et medlem af bestyrelsen, hvor der er tale om forsømmelighed.

Det foreslås ikke, at der indføres krav om, at forretningsordenen skal indsendes til fondsmyndigheden. Har fondsmyndigheden behov for forretningsordenen, f.eks. som led i en konkret sag, kan fondsmyndigheden anmode om at få den indsendt, jf. den foreslåede § 24, stk. 4.

Til forslaget er knyttet en overgangsregel, jf. den foreslåede § 133, stk. 11.

Bestemmelsen strafbelægges, jf. den foreslåede § 132, stk. 1.

Inhabilitet

Gældende bestemmelse

§ 51. Et medlem af ledelsen må ikke deltage i behandlingen af spørgsmål om aftaler mellem den erhvervsdrivende fond og den pågældende selv eller søgsmål mod den pågældende selv eller om aftaler mellem fonden og tredjemand eller søgsmål mod tredjemand, hvis den pågældende deri har en væsentlig interesse, der kan være stridende mod fondens.

Lovbemærkninger

Forslaget om ledelsesmedlemmers inhabilitet viderefører den gældende § 20, i lov om erhvervsdrivende fonde. Den foreslåede regel svarer endvidere til § 131 i selskabsloven.

Forslaget forbyder ikke alene et medlem af ledelsen at deltage i afstemningen i de omhandlede tilfælde af interessekonflikter mellem den pågældende og fonden, men overhovedet at deltage i behandlingen.

Det forhold, at det inhabile medlem ikke kan deltage i behandlingen af et bestemt emne, hindrer ikke de øvrige medlemmer i at bede det pågældende medlem om en redegørelse om det pågældende emne.

Bestemmelsen sigter såvel på aftaler som på søgsmål og omfatter hele sagens behandling.

Valg af formand for bestyrelsen er ikke en aftale i lovens forstand, og bestemmelsen er derfor ikke til hinder for, at et medlem af bestyrelsen ved valg af formand stemmer på sig selv.

Tilsvarende gælder forslag om vederlag til bestyrelsen.

Det følger af bestemmelsens analogi, at reglen også omfatter beslutninger om processuelle skridt i en retssag, som den pågældende har anlagt mod fonden. Endvidere må bestemmelsen anvendes analogt på andre retsskridt end søgsmål, f.eks. indgivelse af konkursbegæring.

Drejer det sig om et forhold mellem fonden og tredjemand, kræves det yderligere, at vedkommende bestyrelsesmedlem har en væsentlig interesse i sagen, f.eks. på grund af slægtsforhold eller anden tilknytning til tredjemanden, og at denne interesse kan være stridende mod fondens.

Hvis en beslutning ikke kan træffes af bestyrelsen på grund af inhabilitet, må bestyrelsen forelægge spørgsmålet for fondsmyndigheden for at det sikres, at beslutningen ikke strider mod fondens interesser. Beslutning kan endvidere indbringes til fondsmyndigheden, hvis den er nødvendig og ikke kan afvente en anden sammensætning af bestyrelsen.

Bestemmelsen strafbelægges, jf. den foreslåede § 132, stk. 1.

Afholdelse af møder i bestyrelsen

Gældende bestemmelse

§ 52. Bestyrelsen vælger selv sin formand. Ved stemmelighed afgøres valget ved lodtrækning.

Stk. 2. Formanden skal sørge for, at bestyrelsen holder møde, når dette er nødvendigt, og skal påse, at samtlige medlemmer af bestyrelsen indkaldes.

Stk. 3. Formanden for bestyrelsen må ikke udføre hverv for fonden, der ikke er en del af hvervet som formand. En bestyrelsesformand kan dog, hvor der er særligt behov herfor, udføre opgaver, som den pågældende bliver anmodet om at udføre af og for bestyrelsen.

Lovbemærkninger

Den foreslåede § 52 regulerer valg af formand for bestyrelsen og dennes særlige opgaver i bestyrelsen.

Det foreslås i *stk. 1*, at det kodificeres i loven, at bestyrelsen selv vælger sin formand. Forslaget har ikke været drøftet i Erhvervsfundsudvalget, men svarer til selskabslovens § 122, 1. pkt., 1. led, samt 2. pkt.

I selskabsloven § 122, 1. pkt., 2. led, er det fastsat, at vedtægten kan bestemme en anden valg måde for formanden, herunder at eksterne kan have ret til at udpege denne. Denne mulighed er ikke foreslået i lovforslaget, da det anses for vigtigt i erhvervsdrivende fonde, at der ikke ved ret til udpegning af formanden kan tilkomme eksterne en uforholdsmæssig stor indflydelse på bestyrelsessammensætningen og bestyrelsens autonomi. Vedtægten kan derfor heller ikke fastsætte, at en bestemt organisation eller andet organ har retten til at udpege formand.

Ændringen af dette forhold er omfattet af den generelle overgangsordning, jf. den foreslåede § 133, stk. 6.

Det foreslåede *stk. 2* viderefører den gældende bestemmelser i lov om erhvervsdrivende fonde § 21, stk. 1, hvorefter formanden skal sørge for, at bestyrelsen holder møde, når dette er nødvendigt, og skal påse, at samtlige medlemmer indkaldes. Vedtægten eller forretningsordenen kan fastsætte nærmere regler om indkaldelsens form, frister m.m. Efter den foreslåede § 55 kan bl.a. et medlem af ledelsen forlange at bestyrelsen indkaldes, således at denne ret ikke kan begrænses i vedtægten eller forretningsordenen.

Efter selskabslovens § 114 må formanden for bestyrelsen eller tilsynsrådet i et kapitalselskab, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked, eller et statsligt aktieselskab, ikke udføre hverv for kapitalselskabet, der ikke er en del af hvervet som formand. En bestyrelsesformand kan dog, hvor der er særligt behov herfor, udføre opgaver, som den pågældende bliver anmodet om at udføre af og for bestyrelsen. Herved kan bestyrelsesformanden kortvarigt deltage i et kapitalselskabs daglige ledelse i særlige tilfælde, hvor der kan være et rimeligt behov herfor.

Den gældende lov om erhvervsdrivende fonde indeholder ikke en tilsvarende bestemmelse om arbejdende bestyrelsesformand. Det foreslåede *stk. 3*, om rammerne for formandens opgaver

skal hindre en uheldig magtkoncentration hos bestyrelsesformanden, hvilket kan føre til manglende kontrol og tilsyn.

Erhvervsfundsudvalget foreslog, at der indsættes en tilsvarende bestemmelse om en arbejdende bestyrelsesformand i en erhvervsdrivende fond.

Det foreslås derfor i *stk. 3*, at bestyrelsen aktivt skal tage stilling til, hvorvidt bestyrelsesformanden efter anmodning kan påtage sig opgaven for fonden udover formandshvervet. Dette er særligt relevant i erhvervsdrivende fonde, hvor der ikke er en direktion, og hvor bestyrelsen derfor som kollegialt organ også varetager den daglige ledelse. I sådanne tilfælde er det således ikke enkelte medlemmer af bestyrelsen, eksempelvis formanden, der varetager den daglige ledelse, men derimod den samlede bestyrelse, som skal udføre denne opgave, hvorfor det bør fremgå af bestyrelsens forretningsorden, hvorledes den daglige ledelsesopgave varetages af bestyrelsens medlemmer.

Det forhold, at en bestyrelsesformand samtidigt arbejder med daglig ledelse, vil stadig på længere sigt være uforeneligt med lovens rollefordeling mellem bestyrelse og direktion. Dette skal også ses i sammenhæng med, at den foreslåede § 37, stk. 3, 2. pkt., hvor det foreslås, at direktøren ikke kan være formand eller næstformand for bestyrelsen.

Det foreslåede stk. 3 strafbelægges, jf. den foreslåede § 132, stk. 1.

Gældende bestemmelse

§ 53. Bestyrelsen er beslutningsdygtig, når over halvdelen af samtlige medlemmer af bestyrelsen er repræsenteret, hvis der ikke efter vedtægten stilles større krav. Beslutninger må dog ikke træffes, uden at samtlige medlemmer af bestyrelsen har haft adgang til at deltage i sagens behandling.

Stk. 2. Har et medlem af bestyrelsen forfald, og er der valgt en suppleant, skal der gives suppleanten adgang til at træde i medlemmets sted, så længe forfaldet varer. Medmindre andet er besluttet af bestyrelsen eller fastsat i vedtægten, kan et medlem af bestyrelsen i enkeltstående tilfælde give fuldmagt til et andet medlem af bestyrelsen i stedet for at indkalde en suppleant, hvis dette er betryggende henset til emnet for drøftelserne.

Stk. 3. De anliggender, der behandles i bestyrelsen, afgøres, for så vidt der ikke efter vedtægten kræves særligt stemmeflertal, ved simpelt stemmeflertal. Det kan i vedtægten bestemmes, at formandens stemme eller ved formandens forfald næstformandens er afgørende i tilfælde af stemmelighed.

Stk. 4. Over forhandlingerne i bestyrelsen skal der føres en protokol, der underskrives af samtlige tilstedeværende medlemmer af bestyrelsen. Et tilstedeværende ledelsesmedlem, der ikke er enig i en beslutning, har ret til at få sin mening indført i protokollen.

Lovbemærkninger

Den foreslåede § 53 om bestyrelsens beslutningsdygtighed svarer til § 124 i selskabsloven. Forslaget har ikke været drøftet i Erhvervsfundsudvalget.

Den gældende § 21, stk. 2 i lov om erhvervsdrivende fonde, fastsætter, at halvdelen af bestyrelsen eller det højere antal, som foreskrives i vedtægten, skal være til stede. Den foreslåede § 53 fastsætter, at over halvdelen af bestyrelsen skal være repræsenteret, for at bestyrelsen kan træffe beslutninger. Vedtægten kan foreskrive skærpede quorumkrav.

Beskyttelseshensynet bag lovens quorumregel er, at bestyrelsen ikke anses for at være legitimeret til at kunne varetage sine forpligtelser, medmindre et vist antal af medlemmerne har deltaget aktivt i drøftelserne og beslutningen, da bestyrelsen er et kollektivt organ.

Inhabile medlemmer af bestyrelsen, jf. nærmere herom i den foreslåede § 51 med bemærkninger, må ikke tælles med ved afgørelsen af, om lovens bestemmelser og vedtægtsens krav til beslutningsdygtighed er opfyldt.

Hvis en beslutning ikke kan træffes af bestyrelsen på grund af inhabilitet og deraf manglende opfyldelse af quorumkravet, må bestyrelsen inddrage fondsmyndigheden, før beslutningen kan træffes. Endvidere forudsættes, at beslutningen ikke er åbenbart egnet til at skaffe et eller flere medlemmer af ledelsen eller andre en utilbørlig fordel på fondens bekostning, jf. den foreslåede § 63.

I praksis kan det i relation til de gældende regler give anledning til tvivl, i hvilket omfang ikke-tilstedeværende bestyrelsesmedlemmer kan give tilstedeværende bestyrelsesmedlemmer fuldmagt til at handle eller stemme på deres vegne på bestyrelsesmøder, der afholdes ved fysisk fremmøde. Dette skyldes, at den gældende regel foreskriver, at halvdelen af bestyrelsesmedlemmerne skal være til stede.

Hvis bestyrelsen, ifølge vedtægten, f.eks. består af fem medlemmer, kræves det ifølge de gældende regler, at mindst tre af medlemmerne er »til stede« på et møde, der afholdes ved fysisk fremmøde. De tre tilstedeværende medlemmer kan eventuelt bestå af en eller flere suppleanter.

Det antages, at aftalelovens almindelige fuldmagtsregler finder anvendelse på denne situation, men med de nødvendige fondsretlige tilpasninger, jf. nedenfor. Dog kan der alligevel opstå tvivl, fordi de gældende regler forudsætter faktisk fysisk fremmøde.

Det foreslåede *stk. 1, 1. pkt.*, om quorumregel forudsætter ikke nødvendigvis faktisk fysisk fremmøde, når der er tale om møder, der afholdes ved fysisk fremmøde, jf. den ændrede formulering i forslaget om, at »medlemmer er repræsenteret«. Denne ændrede formulering er indsat for at sikre, at quorumkravet fremover kan opfyldes ved brug af fuldmagter. Fuldmagter bør dog i alle tilfælde kun tælles med, hvis dette er betryggende i lyset af emnet for drøftelserne, hvilket svarer til, hvad der gælder for kapitalselskaber. Formanden for bestyrelsen skal således konkret vurdere, om der er behov for at udskyde diskussionen til et nyt møde. Det kan således efter omstændighederne være uhensigtsmæssigt at tælle fuldmagter med, hvis der er tale om beslutninger af usædvanlig karakter eller om beslutninger med omfattende konsekvenser for fonden eller kreditorerne.

Brug af fuldmagt svækker ikke ansvaret for det enkelte bestyrelsesmedlem.

Der bør ske stillingtagen til spørgsmålet om brug af fuldmagter i bestyrelsens forretningsorden.

Det foreslås i *stk. 1, 2. pkt.*, at en beslutning ikke må træffes, uden at samtlige medlemmer af bestyrelsen har haft adgang til at deltage i sagens behandling, hvilket er en vigtig sikkerhedsforanstaltning. Bestemmelsen skal sammenholdes med den foreslåede § 52, stk. 2, som omhandler formandens pligt til at indkalde samtlige medlemmer af bestyrelsen til møde. Der er ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til den tilsvarende bestemmelse i selskabslovens § 124, stk. 1.

Det foreslåede *stk. 2, 1. pkt.*, om, hvornår en suppleant for et bestyrelsesmedlem skal indkaldes, svarer til selskabslovens § 124, stk. 2. Suppleanten har samme stilling som det medlem, suppleanten træder i stedet for, jf. den foreslåede § 48.

Bestyrelsen bør tage stilling til spørgsmålet om, i hvilket omfang der skal ske skriftlig orientering af suppleanterne.

Det kan i konkrete situationer være mere hensigtsmæssigt at give en fuldmagt til et andet medlem af bestyrelsen end at tilkalde en suppleant, fordi man ikke kan give en instruks til sin suppleant, da denne er personligt ansvarlig for udøvelsen af sit hverv. Derimod kan man ved fuldmagt give en instruks, og fuldmagtsgiver bærer da selv ansvaret for denne. Det kan være et problem, hvis en suppleant pludselig indkaldes og skal deltage i en beslutning uden at kende det forudgående forløb.

Det foreslås derfor præciseret i *stk. 2, 2. pkt.*, at et medlem i enkeltstående tilfælde kan give fuldmagt til et andet medlem i stedet for at indkalde en suppleant.

De almindelige aftaleretlige regler om fuldmagter finder i givet fald anvendelse herunder reglerne om, at det fuldmagtsgivende medlem kan ifalde ansvar på grund af passivitet, hvis fuldmægtigen har overskredet sin bemyndigelse.

Fuldmagter til andre medlemmer af bestyrelsen bør kun gives i enkeltstående tilfælde og i forhold til et konkret spørgsmål, dvs. ikke i form af en stående fuldmagt.

Ved indkaldelse af suppleanter vil det være en fordel, hvis suppleanten løbende har modtaget materiale. Stillingtagen til spørgsmålet om orientering af suppleanter bør ske i bestyrelsens forretningsorden.

I det foreslåede *stk. 3* videreføres den gældende regel i lov om erhvervsdrivende fonde § 21, stk. 2, om, at beslutninger i bestyrelsen sker med simpelt flertal, medmindre vedtægten kræver kvalificeret majoritet eller enstemmighed. Derimod foreslås den gældende regel om, at formandens stemme i tilfælde af stemmelighed er afgørende ændret, så den svarer til selskabslovens § 124, stk. 3, 2. pkt. Herefter kan vedtægten bestemme, at formandens stemme skal være afgørende i tilfælde af stemmelighed. Hvis vedtægten ikke indeholder bestemmelser herom, må et forslag i tilfælde af stemmelighed betragtes som ikke vedtaget.

Til forslaget er knyttet en overgangsregel, jf. den foreslåede § 133, stk. 12.

Bestemmelsen om, at det også i vedtægten kan bestemmes, at næstformandens stemme ved formandens forfald er afgørende i tilfælde af stemmelighed, er ny. Der er dog tale om en kodificering af gældende praksis.

Det foreslåede *stk. 4* om bestyrelsens forhandlingsprotokol er en videreførelse af § 21, stk. 4, i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde, og bestemmelsen svarer til selskabslovens § 128.

Af det foreslåede *stk. 4, 1. pkt.*, fremgår, at der skal føres en protokol over forhandlingerne i bestyrelsen, og at denne protokol skal underskrives af samtlige tilstedeværende medlemmer. Af hensyn til senere mulighed for dokumentation og eventuelt placering af ansvar skal protokollen være en forhandlingsprotokol og ikke kun en beslutningsprotokol. Desuden skal det bag efter være muligt at genfinde forudsætningerne for de drøftelser, der har fundet sted.

Som udgangspunkt fritager det ikke et medlem for senere at ifalde ansvar, at vedkommende ikke har deltaget i et møde eller underskrevet protokollen. Medlemmer af bestyrelsen, som ikke har deltaget i et møde, bør derfor efterfølgende orientere sig i protokollen. Hvis et medlem, der ikke har deltaget i mødet, er uenig i en beslutning, der er truffet på mødet, må denne tydeligt tilkendegive dette - enten ved næste bestyrelsesmøde, ved at give bestyrelsesformanden eller de øvrige medlemmer besked herom eller ved at udtræde af bestyrelsen.

I lyset af det ansvar, der følger med at påtage sig hvervet, tilkommer der et tiltrædende medlem af bestyrelsen fuld adgang til at gøre sig bekendt med indholdet af forhandlingsprotokollen.

Protokollen kan føres elektronisk. I den forbindelse skal bestyrelsen tage højde for, hvordan det sikres, at den elektroniske version af protokollen er den ægte.

Fondsmyndigheden vil i henhold til den foreslåede § 24, stk. 4, kunne anmode om at få tilsendt en kopi af forhandlingsprotokollen.

I det foreslåede *stk. 4, 2. pkt.*, foreslås en videreførelse af den gældende regel om, at et ledelsesmedlem, der ikke er enig i bestyrelsens beslutning, og som er indført i protokollen, har ret til at få sin mening indført i protokollen. Retten til at få sin afvigende mening ført til protokolls gælder både for medlemmerne af bestyrelsen og direktionen, som deltager i mødet, jf. den foreslåede § 42, stk. 4.

En indførelse i protokollen vil kunne give de enkelte ledelsesmedlemmer en mulighed for at frigøre sig for et eventuelt medansvar for truffede dispositioner. En sådan ansvarsfrigørelse kan som udgangspunkt ikke påberåbes, hvis den pågældende ved at medunderskrive de nødvendige dokumenter eller på anden måde medvirker til at gennemføre den truffede beslutning. Kræver en beslutningsgennemførelse underskrift af samtlige medlemmer af bestyrelsen, må et medlem, der ikke bifalder den truffede beslutning, enten hindre aftalens gennemførelse eller, hvis den pågældende ikke vil tage ansvaret herfor, udtræde af bestyrelsen.

Den foreslåede § 56, stk. 3, medfører, at bestyrelsen kan træffe beslutning om anvendelse af elektronisk dokumentudveksling m.v. til brug for et elektronisk bestyrelsesmøde i stedet for fremsendelse eller fremlæggelse af papirbaserede dokumenter. Denne bestemmelse indebærer eksempelvis, at den krævede forhandlingsprotokol kan udarbejdes og underskrives elektronisk.

Det foreslåede stk. 4 strafbelægges, jf. den foreslåede § 132, stk. 1.

Gældende bestemmelse

§ 54. Revisor har ret til at deltage i bestyrelsesmøder under behandling af årsregnskaber m.v., der påtegnes af revisor. Revisor har pligt til at deltage i bestyrelsesmøder, hvis blot ét medlem af ledelsen anmoder herom.

Stk. 2. Fører revisor en revisionsprotokol, skal revisionsprotokollen forelægges på hvert bestyrelsesmøde. Enhver protokoltilførsel skal underskrives af samtlige medlemmer af bestyrelsen.

Oprindelig bestemmelse vedtaget ved LOV nr. 712 af 25. juni 2014

§ 54. Revisor har ret til at deltage i bestyrelsesmøder under behandling af årsregnskaber m.v., der påtegnes af revisor. Revisor har pligt til at deltage i bestyrelsesmøder, hvis blot ét medlem af ledelsen anmoder herom.

Stk. 2. Revisionsprotokollen, som det påhviler revisor at føre i henhold til revisorloven, skal forelægges på ethvert bestyrelsesmøde. Enhver protokoltilførsel skal underskrives af samtlige medlemmer af bestyrelsen.

Lovbemærkninger

Den foreslåede § 54 svarer til den gældende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde § 21, stk. 5, hvorefter revisor har ret til at deltage i bestyrelsesmøder under behandling af årsrapporter m.v., der påtegnes af revisor, samt at revisor har pligt til at deltage i et bestyrelsesmøde, hvis blot et medlem af bestyrelsen eller direktionen anmoder herom.

I henhold til det foreslåede *stk. 1, 1. pkt.*, har revisor ret til at deltage i bestyrelsesmøder under behandling af årsrapporter m.v., der skal påtegnes af revisor. Bestemmelsen skal fortrinsvis sikre, at revisor får det nødvendige indblik i bestyrelsens gennemgang af årsrapporten, men der kan også være tale om bestyrelsesmøder, hvor forhold, som alene er relateret til årsrapporten, skal drøftes.

Bestyrelsen er forpligtet til at underrette revisor om bestyrelsesmøder, der indeholder dagsordenspunkter, som er omfattet af den foreslåede bestemmelse, da revisors ret til deltagelse i bestyrelsesmøderne ellers vil blive illusorisk.

Revisor deltager ikke i selve beslutningsprocessen og bestyrelsens ansvar for årsrapporten m.v. kan ikke ved revisors deltagelse i bestyrelsesmøderne overgå til revisor.

Den foreslåede ret for revisor til at deltage i bestyrelsesmøder under behandling af årsrapporter m.v. er bevaret, uanset at den indholdsmæssigt svarer til den foreslåede § 59, stk. 2.

I § 59 foreslås et årligt årsregnskabsmøde, hvor bl.a. årsrapporten skal godkendes og hvor fondens revisor har pligt til at deltage, jf. bemærkningerne til den foreslåede § 59. Dette skal ses i sammenhæng med, at der kan forekomme andre bestyrelsesmøder, hvor regnskabs- og revisionsmæssige spørgsmål er på dagsordenen, og hvor det kan være hensigtsmæssigt, at revisor er til stede, f.eks. ved en uddeling af overskud fra det igangværende regnskabsår, hvor der skal afgives en mellembalance.

Erhvervsfundsudvalget har drøftet, om revisors ret til at deltage i bestyrelsens møder skal udvides til at gælde alle de møder, som revisor måtte finde det hensigtsmæssigt og eller nødvendigt at deltage i, men udvalget kom frem til, at dette ikke skal være tilfældet. Erhvervsfundsudvalget fandt ikke behov herfor, da en for hyppig tilstedeværelse kan resultere i usikkerhed om grænsedragningen mellem bestyrelsens henholdsvis revisors opgaver og ansvar.

Erhvervsfundsudvalget har foreslået, at revisor skal kunne indkalde til bestyrelsesmøde, jf. den foreslåede § 55 og bemærkningerne hertil.

I henhold til det foreslåede *stk. 1, 2. pkt.*, har revisor pligt til at deltage i et bestyrelsesmøde, hvis blot et medlem af bestyrelsen eller direktionen anmoder herom. Der stilles ikke krav om særlig begrundelse for revisors deltagelse.

Det foreslåede *stk. 2* svarer til § 21, stk. 6, i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde. Efter årsregnskabsloven skal alle erhvervsdrivende fonde uanset størrelse aflægge en årsrapport, som skal revideres. Efter revisorlovens § 20, stk. 1, påhviler det revisor at føre en revisionsprotokol, når årsregnskab m.v. skal revideres. Da en erhvervsdrivende fond altid skal aflægge en årsrapport, som skal revideres, skal der derfor altid udarbejdes revisionsprotokol i erhvervsdrivende fonde.

Det foreslås i *stk. 2, 1. pkt.*, at revisionsprotokollen skal forelægges på ethvert bestyrelsesmøde. Dette skal ske uanset, at revisor ikke har foretaget en indførelse i protokollen.

Det bør fremgå af bestyrelsens forhandlingsprotokol, jf. den foreslåede § 53, stk. 4, at revisionsprotokollen har været forelagt. Eventuelle drøftelser af revisionsprotokollen skal refereres i forhandlingsprotokollen.

Fondsmyndigheden vil i henhold til den foreslåede § 24, stk. 4, kunne anmode om at få tilsendt en kopi af revisionsprotokollen.

Revisionsprotokollen skal, jf. det foreslåede *stk. 2, 2. pkt.*, underskrives af samtlige medlemmer af bestyrelsen. Ikke tilstedeværende medlemmer underskriver protokollen efterfølgende.

Den foreslåede § 56, stk. 3, medfører, at bestyrelsen kan træffe beslutning om anvendelse af elektronisk dokumentudveksling m.v. til brug for et elektronisk bestyrelsesmøde i stedet for fremsendelse eller fremlæggelse af papirbaserede dokumenter. Denne bestemmelse indebærer eksempelvis, at den krævede fremlæggelse af revisionsprotokollen på bestyrelsesmødet kan ske elektronisk, hvis bestyrelsesmødet afholdes elektronisk.

Ligeledes kan revisors underskrift på revisionsprotokollen og bestyrelsesmedlemmernes underskrifter på tilførsler til revisionsprotokollen foretages elektronisk, men skal da være forsynet med digital signatur eller en anden tilsvarende personlig elektronisk signatur.

Forslaget svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfundsudvalgets drøftelser.

Bestemmelsen strafbelægges, jf. den foreslåede § 132, stk. 1.

Ændret ved LOV nr. 631 af 8. juni 2016

§ 54, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Fører revisor en revisionsprotokol, skal revisionsprotokollen forelægges på hvert bestyrelsesmøde. Enhver protokoltilførsel skal underskrives af samtlige medlemmer af bestyrelsen.«

Lovbemærkninger til LOV nr. 631 af 8. juni 2016

§ 54, stk. 2 vedrører krav om, at revisionsprotokollen skal forelægges på hvert bestyrelsesmøde.

Stk. 2 affattes på ny, som følge af forslagets § 1, nr. 27, hvorefter kravet i revisorloven om, at revisor skal føre en revisionsprotokol ved udførelse af revision, ophæves.

Såfremt revisor fører en revisionsprotokol, er der fortsat krav om, at bestyrelsen skal underskrive den af revisor udarbejdede revisionsprotokol uanset, om det påhviler revisor at føre en sådan, eller hvis revisor i øvrigt efter aftale med bestyrelsen har ført en revisionsprotokol. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslagets § 2, nr. 2.

Når der føres en revisionsprotokol, skal den underskrives af samtlige medlemmer af bestyrelsen. Ikke tilstedeværende medlemmer underskriver protokollen efterfølgende.

Gældende bestemmelse

§ 55. Et medlem af ledelsen, revisor, fondsmyndigheden eller Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed kan forlange, at bestyrelsen indkaldes.

Lovbemærkninger

Den foreslåede bestemmelse om, hvem der kan forlange, at bestyrelsen indkaldes, svarer til den gældende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde § 26 med den tilføjelse, at det bliver muligt for revisor at forlange, at der indkaldes til bestyrelsesmøde. En tilsvarende bestemmelse findes i dag for kapitalsekskaber, jf. selskabslovens § 123, 2. pkt.

Tilføjelsen svarer til Erhvervsfundsudvalgets foreslag.

Revisor kan ikke i henhold til de gældende regler anmode om at få indkaldt til bestyrelsesmøde i en erhvervsdrivende fond. Dette er alene forbeholdt medlemmer af bestyrelsen, direktionen, Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed eller fondsmyndigheden.

Som led i den foreslåede styrkelse af revisors rolle som offentlighedens tillidsrepræsentant er det fundet hensigtsmæssigt, at revisor også skal kunne anmode om at få indkaldt til bestyrelsesmøde. Revisors ret til at anmode om indkaldelse til et bestyrelsesmøde medfører også en ret for revisor til at kræve, at bestyrelsesmødet afholdes som et fysisk møde. Det er fortsat formanden, som skal sørge for selve indkaldelsen, jf. den foreslåede § 52.

Den foreslåede bestemmelse medfører, at det enkelte medlem af ledelsen, revisor, fondsmyndigheden og Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed har ret til at forlange, at der indkaldes til bestyrelsesmøde. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med det enkelte medlems ledelsesansvar, som gør det nødvendigt for det enkelte medlem at kunne få indkaldt til bestyrelsesmøde. Et bestyrelsesmedlem kan dog ikke indkalde til bestyrelsesmøde uden om formanden.

Fondsmyndighedens og Erhvervsstyrelsens mulighed for at forlange indkaldt til et bestyrelsesmøde skal ses i sammenhæng med de opgaver, som fondsmyndigheden og Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed er tillagt i henhold til denne lov.

Det er forudsat i forarbejderne til den oprindelige lov om erhvervsdrivende fonde, at fondsmyndigheden eller Erhvervsstyrelsen kun i sjældne tilfælde vil forlange bestyrelsen indkaldt, f.eks. når bestyrelsen ikke besvarer henvendelser fra de pågældende myndigheder. Fondsmyndighedens kompetence til at forlange indkaldt til et bestyrelsesmøde, kan ligeledes blive anvendt, hvor en af de andre berettigede hertil - eksempelvis et bestyrelsesmedlem - forgæves har forlangt, at der skulle indkaldes til et møde i bestyrelsen.

Skriftlige og elektroniske møder i bestyrelsen

Gældende bestemmelse

§ 56. Bestyrelsesmøder kan afholdes skriftligt, i det omfang dette er foreneligt med udførelsen af bestyrelsens hverv. Et medlem af ledelsen kan dog forlange, at der finder en mundtlig drøftelse sted. Denne lovs bestemmelser om afholdelse af bestyrelsesmøde finder tilsvarende anvendelse på skriftlige bestyrelsesmøder.

Stk. 2. Bestyrelsesmøder kan afholdes ved anvendelse af elektroniske medier, i det omfang dette er foreneligt med udførelsen af bestyrelsens hverv. Et medlem af ledelsen kan dog forlange, at der finder en mundtlig drøftelse sted. Denne lovs bestemmelser om afholdelse af bestyrelsesmøde og om elektronisk kommunikation finder tilsvarende anvendelse på elektroniske bestyrelsesmøder og på kommunikationen i forbindelse hermed.

Stk. 3. Bestyrelsen kan træffe beslutning om anvendelse af elektronisk dokumentudveksling og elektronisk post i kommunikationen til brug for et elektronisk bestyrelsesmøde i stedet for fremsendelse eller fremlæggelse af papirbaserede dokumenter i henhold til denne lov.

Lovbemærkninger

Den gældende § 21 a i lov om erhvervsdrivende fonde omhandler skriftlige og elektroniske bestyrelsesmøder. Den gældende regel er ikke i overensstemmelse med selskabslovens regel om skriftlige og elektroniske bestyrelsesmøder, jf. selskabslovens § 125. Ved indførelsen af selskabsloven blev der gennemført visse lempelser i forhold til de hidtidige regler om skriftlige og elektroniske bestyrelsesmøder.

Erhvervsfundsudvalget foreslog, at reglerne om skriftlige og elektroniske bestyrelsesmøder i erhvervsdrivende fonde skal svare til reglerne i selskabsloven.

Den foreslåede bestemmelse svarer til Erhvervsfundsudvalgets forslag.

Det foreslåede *stk. 1, 1. pkt.*, medfører, at bestyrelsesmøder kan afholdes skriftligt, i det omfang, at det er foreneligt med udførelsen af bestyrelsens hverv. Den foreslåede regel medfører, at bestyrelsen fremover ikke på forhånd skal definere, hvilke emner, bestyrelsen mener, der er egnet til en skriftlig behandling. Det vil være hensigtsmæssigt i bestyrelsens forretningsorden nærmere at fastlægge retningslinjer m.v. for afholdelse af skriftlige møder.

Det foreslås i *stk. 1, 2. pkt.*, at muligheden for at kræve et fysisk møde ved skriftlige og elektroniske bestyrelsesmøder fremover erstattes af muligheden for en »mundtlig« drøftelse, f.eks. et telefonmøde eller en videokonference.

Der stilles ved afholdelse af elektroniske bestyrelsesmøder krav om samtidighed, hvilket medfører, at det vil være hensigtsmæssigt i bestyrelsens forretningsorden nærmere at fastlægge retningslinjer m.v. for afholdelse af elektroniske møder. Samtidighedskravet, der indebærer, at samtlige deltagere skal være elektronisk til stede samtidigt, gælder ikke ved de skriftlige bestyrelsesmøder. Derimod bør der ved afholdelse af skriftlige møder angives et sluttidspunkt, således at beslutninger ikke træffes over uforholdsmæssigt lange perioder, hvorunder forholdene vedrørende de emner, hvorom der skal træffes beslutning, kan ændre sig væsentligt.

Bestyrelsen må i forbindelse med beslutningen om, hvilke emner der kan behandles skriftligt, tage højde for fondens forhold. En type sager kan f.eks. være egnet til behandling på skriftligt møde i én fond og ganske ekstraordinært i én anden fond. I de tilfælde, hvor der, til trods for at der ikke er krav herom, foreligger en forudgående beslutning om, hvilke emner der skal behandles skriftligt, bør denne fremgå af protokollen.

Bestyrelsesformanden kan træffe beslutning om en konkret skriftlig behandling. Heroverfor står, at et bestyrelsesmedlem altid kan kræve mundtlig behandling, hvis vedkommende ønsker en drøftelse af emnet.

En generel beslutning om at behandle visse typer sager skriftligt kan træffes med simpelt stemmeflertal, medmindre vedtægten bestemmer andet.

Skriftlig behandling af anliggender i bestyrelsen kan f.eks. ske via elektroniske medier eller fysisk via brev eller bud. Hvis der er truffet beslutninger ved skriftlig behandling, skal der reageres på disse på det efterfølgende møde i bestyrelsen ligesom beslutningerne skal indføres i protokollen.

Bestemmelsen i den foreslåede § 53, stk. 4, hvorefter der over forhandlingerne i bestyrelsen skal føres en protokol, gælder tilsvarende, når anliggender behandles skriftligt.

De almindelige bestemmelser om afholdelse af møder i bestyrelsen finder tilsvarende anvendelse på skriftlige bestyrelsesmøder, jf. det foreslåede *stk. 1, 3. pkt.* Dette indebærer bl.a., at bestyrelsen er beslutningsdygtig på et skriftligt møde, når over halvdelen af samtlige medlemmer har deltaget i behandlingen, dvs. har taget stilling til anliggendet, forudsat at så vidt muligt alle medlemmer har haft adgang til at deltage i behandlingen, jf. den foreslåede § 53, stk. 1. Dette forudsætter bl.a., at der skal være udsendt en indkaldelse til samtlige mødeberettigede. Det er ikke en forudsætning, at samtlige de mødeberettigede aktivt har tilkendegivet at have modtaget mødeindkaldelsen. Henvisningen til de almindelige regler for afholdelse af møder i bestyrelsen indebærer endvidere, at f.eks. en direktør, som i henhold til den foreslåede § 42, stk. 4, har »ret til at være til stede og udtale sig ved bestyrelsens møder«, ligeledes har ret til at deltage i samt ytre sig på et skriftligt møde i bestyrelsen.

Bestemmelsen i det foreslåede *stk. 2* svarer til selskabsloven § 125, stk. 2. Elektroniske møder i bestyrelsen kan afholdes i det omfang, det er foreneligt med udførelsen af bestyrelsens hverv. Formålet med bestemmelsen er bl.a. at give fondene de samme muligheder som kapitalsekskaber og at tilgodese et voksende behov for at afholde elektroniske møder.

Det overlades til bestyrelsen selv nærmere at fastlægge, hvornår og hvordan brugen af elektroniske medier hensigtsmæssigt kan anvendes. Bestyrelsen må nøje overveje, hvilke anliggender, der er egnede til behandling på et elektronisk møde, og hvilke, der egner sig bedst til et fysisk møde. Forhold som tillid og medlemmernes personlige kendskab til hinanden spiller sædvanligvis en væsentlig rolle i arbejdet i bestyrelsen. Dette opnås antagelig bedst ved, at medlemmerne med mellemrum afholder møder med fysisk deltagelse.

Beslutning om at behandle visse typer anliggender elektronisk kan træffes med simpelt stemmeflertal, medmindre vedtægten bestemmer andet.

Den gældende regel om, at et medlem af bestyrelsen eller en direktør kan forlange, at bestyrelsesmødet skal afholdes ved fysisk fremmøde, foreslås ændret, således at det fremover alene er muligt at kræve en løsning, der giver mulighed for at foretage en mundtlig forhandling. Dette

vil være aktuelt i tilfælde, hvor faciliteterne for det elektroniske møde ikke giver mulighed for en mundtlig interaktion.

Dette vil f.eks. også være aktuelt, når der på det pågældende møde skal behandles anliggender eller punkter på dagsordenen, som det enkelte medlem eller en direktør vurderer som så væsentlige eller principielle, at en mundtlig drøftelse er påkrævet. Baggrunden for denne bestemmelse er, at de enkelte medlemmer af bestyrelsen og direktionen kan ifalde personligt erstatningsansvar, og derfor bør have mulighed for at forlange en mundtlig drøftelse.

Dette indebærer f.eks., at en direktør, som i henhold til den foreslåede § 42, stk. 4, har »ret til at være til stede og udtale sig ved bestyrelsens møder,« ligeledes har ret til at deltage i samt ytre sig på et elektronisk møde. Det indebærer endvidere, at protokollen kan udarbejdes og underskrives elektronisk.

Det foreslåede *stk. 3* svarer til den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 21 a, stk. 3, om elektronisk dokumentudveksling og elektronisk kommunikation. Den foreslåede bestemmelse fastsætter, at bestyrelsen kan træffe beslutning om anvendelse af elektronisk dokumentudveksling samt elektronisk post i kommunikationen til brug for et elektronisk bestyrelsesmøde i stedet for fremsendelse eller fremlæggelse af papirbaserede dokumenter i henhold til denne lov.

Bestemmelsen indebærer f.eks., at bestyrelsesprotokollen kan udarbejdes og underskrives m.v. elektronisk. Ligeledes kan udarbejdelsen og fremlæggelsen af revisionsprotokollen på bestyrelsesmødet ske elektronisk, hvis bestyrelsesmødet afholdes elektronisk. Revisors underskrift på revisionsprotokollen og bestyrelsesmedlemmernes underskrifter på tilførsler til revisionsprotokollen skal da være forsynet med digital signatur eller en anden tilsvarende elektronisk signatur.

Bestemmelsen strafbelægges, jf. den foreslåede § 132, stk. 1.

Tavshedspligt

Gældende bestemmelse

§ 57. Medlemmer af ledelsen, vurderingsmænd og granskningsmænd samt disses medhjælpere og suppleanter må ikke uberettiget videregive, hvad de under udøvelsen af deres hverv har fået kendskab til.

Lovbemærkninger

Den gældende lov om erhvervsdrivende fonde indeholder ikke en materiel regel om tavshedspligt, uanset at den pågældende lovs § 63 giver hjemmel til at straffe ledelsesmedlemmer, direktører, revisorer og granskningsmænd eller suppleanter, hvis de ubeføjet røber, hvad de under udøvelsen af deres hverv har fået kundskab om.

Det foreslås, at der indsættes en materiel regel om tavshedspligt for de omhandlede personer svarende til selskabslovens § 132. Der er ikke med den foreslåede bestemmelse tilsigtet en udvidelse af de gældende regler om tavshedspligt.

Forslaget har ikke været drøftet af Erhvervsfondsudvalget, men det følger udvalgets princip om, at relevante bestemmelser fra selskabsloven bør overføres til lov om erhvervsdrivende fonde.

I henhold til den foreslåede bestemmelse må medlemmer af bestyrelsen, direktionen, vurderingsmænd og granskningsmænd samt disses medhjælpere og suppleanter ikke uberettiget videregive, hvad de under udøvelsen af deres hverv har fået kendskab til. Det vil være inden for bestyrelsens kompetence at træffe beslutning om, hvorvidt der skal gives oplysning om et anliggende i fortrolighed til udvalgte interessenter, dog forudsat at dette sker i fondens interesse og således, at oplysningen ikke skader fonden. De omhandlede personer kan straffes, hvis de ubeføjet røber, hvad de under udøvelsen af deres hverv har fået kendskab til.

Ved uberettiget videregivelse skal forstås, at der ikke er en tilstrækkelig begrundelse for at videregive den pågældende information, samt at argumenterne for at videregivelsen ikke kan retfærdiggøre videregivelsen.

Med den foreslåede § 50 er bestyrelsen forpligtet til at udarbejde en forretningsorden. Det er foreslået i stk. 2, at bestyrelsen i forbindelse med udarbejdelsen af en forretningsorden, særligt bør overveje spørgsmål om tavshedspligt. En regulering af forholdet i forretningsordenen vil kunne bidrage til, hvornår en videregivelse af oplysninger er uberettiget.

Særligt hvad angår møder i bestyrelsen og tavshedspligten for medlemmerne vil det være inden for bestyrelsens almindelige kompetence at træffe beslutning om, hvorvidt der skal ske orientering eller i øvrigt gives oplysning om et anliggende i fortrolighed til udvalgte interessenter. Det er et krav, at dette sker i fondens interesse, således at oplysningen ikke skader fonden. Et eksempel på en situation, hvor man typisk vil træffe en beslutning om muligheden for drøftelser med interessenter uden for bestyrelsen er, hvis der forestår en ændring af aktiviteterne, som kan påvirke enkelte af fondens interessenter eller kreditorer.

De af bestemmelsen omfattede personer er personligt ansvarlige, hvis fonden påføres skade som følge af en tilsidesættelse af tavshedspligten. Hvis en uberettiget videregivelse omfatter

f.eks. forretningshemmeligheder, vil der tillige kunne blive tale om strafansvar efter den foreslåede § 132, stk. 1.

Der er ikke ved den foreslåede bestemmelse indlagt en forskel på reglerne om tavshedspligt for medlemmer af ledelsen, i relation til, om medlemmerne er udpegede efter vedtægten eller om de er medarbejdervalgte.

Bestemmelsen strafbelægges, jf. den foreslåede § 132, stk. 1.

Afgivelse af oplysninger m.v. til revisor eller granskningsmand

Gældende bestemmelse

§ 58. Medlemmer af ledelsen skal give enhver revisor eller granskningsmand, som skal erklære sig om den erhvervsdrivende fonds forhold, de oplysninger, som må anses af betydning for bedømmelsen af fonden og, hvis fonden er en moderfond, dens koncern, jf. § 6.

Stk. 2. Medlemmer af ledelsen skal give enhver revisor eller granskningsmand, som skal erklære sig om fondens forhold, adgang til at foretage de undersøgelser, denne finder nødvendige, og skal sikre, at revisor eller granskningsmand får de oplysninger og den bistand, som den pågældende anser for nødvendig for udførelsen af sit hverv.

Lovbemærkninger

Den foreslåede § 58 om afgivelse af oplysninger m.v. til revisor eller granskningsmand svarer til § 133 i selskabsloven og svarer endvidere til den gældende § 25 a og § 59, stk. 2, i lov om erhvervsdrivende fonde.

Forslaget har ikke været drøftet af Erhvervsfondsudvalget, men det følger af udvalgets princip om, at relevante bestemmelser fra selskabsloven bør overføres til lov om erhvervsdrivende fonde.

Ifølge det foreslåede *stk. 1* har medlemmer af ledelsen oplysningspligt over for revisor og granskningsmand, når disse skal erklære sig om fondens forhold.

Oplysningspligten gælder for alle erhvervsdrivende fonde, da de er omfattet af pligt til at aflægge et revideret årsregnskab, jf. årsregnskabsloven § 3, stk. 1, nr. 3.

Oplysningspligten omfatter bl.a. også gennemgang (review) og anden assistance fra revisor i forbindelse med enkeltstående opgaver såsom udarbejdelse af en mellembalance eller en vurderingsberetning.

Der skal være tale om nødvendige oplysninger m.v. i forhold til den opgave, som revisor er antaget til. Hvis revisor eksempelvis er antaget til at udarbejde en mellembalance ved ekstraordinære uddelinger, jf. den foreslåede § 78, stk. 5, vil revisor kun kunne kræve de oplysninger m.v., der er nødvendige for løsningen af denne opgave.

Ledelsens oplysningspligt over for revisor gælder, uanset om revisor er udpeget af stifter eller bestyrelsen, jf. den foreslåede § 69 og bemærkningerne hertil.

Ledelsen har en særskilt pligt til at sikre, at en granskningsmand har de oplysninger, der er nødvendige for udførelse af granskningen, uanset om granskningsmanden er opmærksom herpå. I det omfang ledelsen er opmærksom på forhold af betydning for revisionen eller granskningen, skal bestyrelsen give revisor eller granskningsmanden disse oplysninger, selvom den pågældende ikke spørger om dem. Reglen er begrundet med, at revisor henholdsvis granskningsmanden er udefra kommende og uafhængig af fonden og derfor ikke altid kan vide, hvilke forhold der er af særlig interesse.

Den foreslåede bestemmelse skal ses i sammenhæng med de foreslåede § 25, stk. 3 og § 71, hvorefter henholdsvis granskningsmand og revisor kan kræve de oplysninger, der er af betydning for granskningen eller revisionen. Reglerne skal i fællesskab sikre, at granskningsmanden

eller revisoren får de oplysninger, der er nødvendige for at gennemføre granskningen eller revisionen.

Det foreslåede *stk. 2* skal ses som et supplement til *stk. 1* og pålægger medlemmerne af ledelsen en pligt til yderligere at give revisor eller granskningsmand adgang til at foretage de fornødne undersøgelser og i øvrigt give revisor eller granskningsmanden de oplysninger, som er nødvendige for, at revisor kan udføre sit hverv. Også her skal der være tale om nødvendige oplysninger m.v. i forhold til den opgave, som revisor eller granskningsmand er antaget til.

Bestemmelsen strafbelægges, jf. den foreslåede § 132, *stk. 1*.

Årsregnskabsmøde

Gældende bestemmelse

§ 59. Der skal årligt afholdes et årsregnskabsmøde, hvor bestyrelsen skal træffe beslutning om godkendelse af årsrapporten og om anvendelse af overskud eller dækning af underskud i henhold til den godkendte årsrapport.

Stk. 2. Revisor har pligt til at deltage på det i stk. 1 nævnte årsregnskabsmøde. Hvis der er enighed blandt samtlige medlemmer af bestyrelsen om, at revisors deltagelse ikke er påkrævet, og er revisor enig, har revisor dog ikke pligt til at deltage. Beslutningen skal fremgå af bestyrelsesprotokollen.

Lovbemærkninger

Erhvervsfundsudvalget foreslog, at der skal afholdes et årligt årsregnskabsmøde, hvor bestyrelsen godkender årsrapporten, og hvor revisor har pligt til at være til stede.

Den foreslåede § 59 indeholder, på baggrund af Erhvervsfundsudvalgets forslag, en udtrykkelig bestemmelse om, at der én gang årligt er et bestyrelsesmøde, hvor godkendelse af årsrapport sker på samme måde, som der i kapitalselskaber er den ordinære generalforsamling til godkendelse af kapitalselskabets årsrapport.

Det foreslås, at revisor har pligt til at deltage i årsregnskabsmødet. Det sikres på den måde, at bestyrelsens behandling og godkendelse af årsrapporten sker med revisors tilstedeværelse og dermed med mulighed for, at der kan stilles spørgsmål til revisor, ligesom revisor kan uddybe og forklare forhold, der er omtalt i årsregnskab, ledelsesberetning, påtegning, revisionsprotokol m.v. Det foreslås dog i *stk. 2*, at hvis alle bestyrelsesmedlemmer er enige om, at der ikke er behov for revisors deltagelse i mødet, og revisor er enig i dette, har revisor ikke pligt til at deltage. Beslutningen herom skal vedrøre det enkelte års konkrete årsregnskabsmøde. Det skal fremgå af bestyrelsens protokol, at revisor ikke har deltaget i årsregnskabsmødet, da ingen af bestyrelsesmedlemmerne har fundet behov herfor, og at revisor var enig heri.

Indførelsen i protokollen er omfattet af revisors undersøgelsespligt i relation til forhandlingsprotokollen, jf. bemærkningerne til den foreslåede § 73.

Det fremgår af den foreslåede bestemmelse, hvilke forhold bestyrelsen skal tage stilling til på årsregnskabsmødet, hvilket vil sige beslutning om godkendelse af årsrapporten og om anvendelse af overskud eller dækning af underskud i henhold til den godkendte årsrapport.

I henhold til selskabslovens § 88 skal der i kapitalselskaber afholdes et årligt møde i form af en ordinær generalforsamling, hvor selskabets årsrapport skal fremlægges og godkendes. I henhold til selskabslovens § 103, stk. 4, skal revisor deltage på den ordinære generalforsamling, hvor årsrapporten skal godkendes, hvis der er tale om et aktieselskab, som har værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked, eller et statsligt aktieselskab. I øvrige kapitalselskaber har revisor ikke pligt til at deltage på den ordinære generalforsamling, men grundet fondenes særlige egenskab som selvejende, er det fundet hensigtsmæssigt, at revisor altid deltager på det møde, hvor fondens årsrapport godkendes.

I henhold til den gældende § 21, stk. 5, i lov om erhvervsdrivende fonde, har revisor ret til at deltage i bestyrelsens møder under behandlingen af årsrapporter m.v. Desuden har revisor pligt

til at deltage i et bestyrelsesmøde, hvis blot ét medlem af bestyrelsen eller direktionen anmoder herom, jf. den foreslåede § 54. Det må formodes, at et krav som det foreslåede allerede i dag vil være opfyldt i mange fonde, da revisor ofte deltager i forbindelse med behandling og godkendelse af årsrapporten. Ikke desto mindre vil et lovmæssigt krav herom sikre, at alle erhvervsdrivende fonde skal leve op til kravet, hvilket er fundet hensigtsmæssigt.

Hvis årsregnskabsmødet ikke er et fysisk møde, men et skriftligt eller elektronisk møde, skal bestyrelsen sikre, at revisor kan deltage på samme vis som bestyrelsens medlemmer.

Da der under alle omstændigheder er tale om et bestyrelsesmøde, er det endvidere et krav, at bestyrelsesprotokollen føres vedrørende det pågældende møde, således at det i protokollen skal indføres, om bestyrelsen godkendte årsrapporten. Det medfører endvidere, at hvis det ikke indføres i bestyrelsesprotokollen, at årsrapporten blev godkendt på årsregnskabsmødet, skal revisor i medfør af den foreslåede § 73 udarbejde en udtalelse om dette. Fondsmyndigheden skal have kopi af denne udtalelse.

Det foreslås, at der på årsregnskabsmødet skal fremlægges en årsrapport. Årsregnskabsmødet skal derfor afholdes i så god tid, at den godkendte årsrapport kan indsendes til Erhvervsstyrelsen i henhold til årsregnskabsloven, så den er modtaget i Erhvervsstyrelsen inden udløbet af indleveringsfristen i årsregnskabsloven. Fristen for at indsende årsrapport er for erhvervsdrivende fonde senest fem måneder efter regnskabsårets afslutning, jf. årsregnskabslovens § 138, stk. 1. Årsrapporten skal indsendes til Erhvervsstyrelsen uden ugrundet ophold efter bestyrelsens godkendelse. Den godkendte årsrapport skal være revideret.

Er en årsrapport godkendt på årsregnskabsmødet, men kræver eksempelvis Erhvervsstyrelsen i henhold til årsregnskabsloven, at der udarbejdes en ny, kan den nye årsrapport godkendes på et almindeligt bestyrelsesmøde. På dette møde bør revisoren for fonden ligeledes deltage.

Bestemmelsen strafbelægges, jf. den foreslåede § 132, stk. 1.

Anbefalinger for god fondsledelse

Gældende bestemmelse

§ 60. Bestyrelsen skal redegøre for, hvorledes de forholder sig til de af Komitéen for god Fondsledelse udarbejdede anbefalinger for god fondsledelse. Bestyrelsen skal i sin redegørelse oplyse, om fonden følger de enkelte anbefalinger, eller om den fraviger en eller flere anbefalinger og i givet fald hvilke. Hvis bestyrelsen fraviger en anbefaling, skal bestyrelsen redegøre for grundene hertil og for, hvordan man i stedet har indrettet sig.

Stk. 2. Fondsmyndigheden kan påbyde bestyrelsen at redegøre for, hvorledes den forholder sig til de af Komitéen for god Fondsledelse udarbejdede anbefalinger, jf. stk. 1.

Lovbemærkninger

Erhvervsfundsudvalget fik i sit kommissorium bl.a. til opgave at udarbejde et eventuelt udkast til anbefalinger til god fondsledelse, såfremt nogle forhold efter udvalgets opfattelse bedre eggede sig til at blive reguleret via anbefalinger end ved egentlige lovregler. Der henvises til de generelle bemærkninger pkt. 2.2, for en nærmere omtale af Erhvervsfundsudvalgets arbejde og rapport.

Udvalget udarbejder et udkast til Anbefalinger for god Fondsledelse, jf. de generelle bemærkninger og Erhvervsfundsudvalgets rapport s. 560 ff.

Baggrunden for at udarbejde anbefalinger inden for fondsområdet er, at der siden 2001 har været anbefalinger for god selskabsledelse for børsnoterede selskaber, dvs. danske selskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked. Efterfølgende er anbefalingerne for de børsnoterede selskaber blevet opdateret - senest i 2013, ligesom der er udarbejdet anbefalinger om god ledelse for en række andre virksomheder m.v.

Som eksempler på sådanne anbefalinger kan nævnes:

- Anbefalinger for god ledelse i selvejende kulturinstitutioner der modtager tilskud fra det offentlige
- Anbefalinger for god ledelse af større kulturprojekter
- Anbefalinger om god selskabsledelse i statslige aktieselskaber

På nuværende tidspunkt er der ikke udarbejdet Anbefalinger for god Fondsledelse.

Temaerne, der er omhandlet i de gældende anbefalinger for børsnoterede selskaber, er:

- 1) Aktionærernes rolle og samspil med selskabets ledelse
- 2) Interessenternes rolle og betydning for selskabet samt samfundsansvar
- 3) Åbenhed og transparens
- 4) Det øverste og det centrale ledelsesorgans opgaver og ansvar
- 5) Det øverste ledelsesorgans sammensætning og organisering
- 6) Ledelsens vederlag
- 7) Regnskabsaflæggelse (Finansiell rapportering)
- 8) Risikostyring og intern kontrol
- 9) Revision

Anbefalingerne udarbejdes af Komitéen for god Selskabsledelse, der er en uafhængig komité med repræsentanter fra de børsnoterede selskaber, investorer, revisorer og rådgiverne. Komitéen sekretariatsbetjenes af Erhvervsstyrelsen.

For de børsnoterede selskaber er det Nasdaq OMX Copenhagen, der kontrollerer, at selskaberne forholder sig til anbefalingerne som led i fondsbørsens kontrol af overholdelsen af selskabernes oplysningsforpligtelser. Endvidere har Det finansielle Råd kontrolmulighed i forhold til selskabernes redegørelse for virksomhedsledelse, jf. årsregnskabsloven § 107 b.

Anbefalingerne er frivillige for de omfattede virksomheder og udtryk for såkaldt »soft law«. Mens regulering ved lov (»hard law«) typisk beskriver en minimumstandard, som sætter rammerne for selskabers handlemåde, afspejler soft law "best practice" for god virksomhedsledelse og er endvidere kendetegnet ved frivillighed, hvilket giver anbefalingerne den fleksibilitet, der er nødvendig for bl.a. selskaberne eller fondene.

"Soft law" er typisk relativt lettere at tilpasse og dermed mere dynamisk end lovgivning, hvilket muliggør, at anbefalingerne til stadighed kan være tidssvarende.

Anbefalingernes fleksibilitet er afgørende, idet der inden for god selskabsledelse (og god fondsledelse) sjældent findes én rigtig løsning for alle selskaber (eller fonde). Anbefalingerne giver derfor mulighed for, at det enkelte selskab (eller en fond) kan indrette sig optimalt. Flexibiliteten er afspejlet i følg eller forklar-princippet, som i Danmark er forankret i årsregnskabslovens § 107 b og i børsreglerne. Princippet betyder, at det enkelte selskab selv afgør, i hvilket omfang det ønsker at efterleve anbefalingerne. Efterlever et selskab ikke en anbefaling, skal det forklare, hvorfor det har valgt anderledes, og hvordan det i stedet har indrettet sig.

Manglende efterlevelse af en anbefaling er således ikke et regelbrud, men udtryk for at selskabet har valgt at indrette sig på en anden måde end det, der fremgår af anbefalingen. Markedet og ejerne må afgøre, om grunden dertil er acceptabel.

Når anbefalinger indføres for andre områder end for de børsnoterede selskaber, eksempelvis som det foreslås for erhvervsdrivende fonde, vil det være andre interessenter, der må definere og afgøre, hvorledes anbefalingerne bedst kan være udtryk for "best practice" inden for området. I kulturinstitutioner vil det typisk være lederne i kulturinstitutioner, tilskudsydere, ministerier, kommuner og andre med relation til dette område.

Et grundlæggende krav for at anbefalinger kan virke, er, at de berørte og involverede parter har en positiv holdning til anbefalingerne, følger udviklingen på området, involverer sig i dialogen herom samt grundlæggende er positive over for at følge anbefalingerne.

I lyset af det fokus, der er på erhvervsdrivende fonde og deres ledelse, foreslog Erhvervsfundsudvalget, at der fremover skal være krav om, at bestyrelsen i de erhvervsdrivende fonde skal forholde sig til de anbefalinger om god fondsledelse, som en kommende Komité for god Fondsledelse får til opgave at udstede og efterfølgende skal følge op på.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører Erhvervsfundsudvalgets forslag.

Formålet med Anbefalingerne for god Fondsledelse er at skabe mere åbenhed om ledelsen af de erhvervsdrivende fonde og deres forhold.

Bestemmelsen foreslås at omfatte samtlige erhvervsdrivende fonde, hvilket skal ses i sammenhæng med, at Erhvervsfundsudvalget fandt, at det også i små og mellemstore fonde kan være hensigtsmæssigt, at bestyrelsen tager stilling til en række overordnede governance-principper

ved ledelse af fonde. Det er derfor afgørende, at antallet af anbefalinger for god Fondsledelse er af et begrænset omfang, ligesom der ved udarbejdelsen af anbefalingerne er opmærksomhed på, at også små erhvervsdrivende fonde vil skulle forholde sig til disse. Erhvervsfundsudvalgets forslag omfattede derfor alene 16 anbefalinger, som alle erhvervsdrivende fonde skal forholde sig til. For mange fonde vil anbefalingerne ikke være udtryk for nye krav, mens der for andre - og måske især de mindre - vil være krav, som Erhvervsfundsudvalget fandt det nyttigt at bestyrelsen formelt forholder sig til.

Når en komité er nedsat forventes det, at komiteen vil inddrage Erhvervsfundsudvalgets forslag til anbefalinger, før komiteen selv fremkommer med et sæt anbefalinger, som må forventes at omfatte tilsvarende emner og have en lignende omfang og karakter. Det skal præciseres, at en kommende komité's forslag til anbefalinger skal sendes i høring, inden de endelige anbefalinger vedtages af komiteen.

Endelig er det væsentligt, at Anbefalingerne for god Fondsledelse ikke undergår hyppige ændringer, idet det anses for hensigtsmæssigt, at bestyrelserne får ro til at arbejde med anbefalingerne og tilpasse sig hertil, uden at der straks kommer nye og ændrede anbefalinger.

Det foreslås i *stk. 1*, at bestyrelsen skal redegøre for, hvordan de forholder sig til anbefalingerne. Når bestyrelsen skal udarbejde redegørelsen for, hvorledes de forholder sig til anbefalingerne, skal de gøre det ud fra et såkaldt "følg eller forklar-princip". Følger fonden anbefalingerne, er det således tilstrækkeligt for hver enkelt anbefaling at oplyse dette. Følger fonden ikke en eller flere af anbefalingerne, skal bestyrelsen for hver enkelt anbefaling forklare og begrunde grundene hertil, og hvordan fonden i stedet har indrettet sig.

Fonden skal efter den foreslåede bestemmelse klart anføre, på hvilke konkrete områder fonden ikke følger de enkelte anbefalinger. Det er således ikke tilstrækkeligt at anføre, at "fonden følger anbefalingerne med enkelte afvigelser". Afvigelserne skal fremgå tydeligt.

Bestemmelsen angiver ikke nærmere krav til indholdet af fortolkningen og begrundelsen. Der skelnes således ikke mellem "gode" og "dårlige" grunde til at fravælge den enkelte anbefaling. Her er det op til den enkelte fond selv at vælge, om den vil følge eller forklare. Forklaringen af en afvigelse skal indeholde en klar og konkret begrundelse.

Hvis en bestyrelse undlader at forholde sig til anbefalingerne, eller hvis bestyrelsen anfører en begrundelse for en afvigelse fra anbefalingerne, som er åbenbart grundløs eller uden mening, vil fondsmyndigheden kunne påbyde bestyrelsen at forholde sig hertil i medfør af den foreslåede *stk. 2*. Under skærpende omstændigheder vil dette konkret kunne indgå i fondsmyndighedens vurdering af, hvorvidt der bør iværksættes en granskning af visse konkrete forhold i fonden, jf. den foreslåede § 25, *stk. 1*.

Organisationen af Komiteen for god Fondsledelse er ikke på nuværende tidspunkt på plads, men sekretariatet for komiteen skal være Erhvervsstyrelsen. Herved sikres fornøden koordinering og fortolkning af ensartede anbefalinger for børsnoterede selskaber og erhvervsdrivende fonde.

Hvis anbefalinger om god fondsledelse skal have den ønskede effekt, vil der være behov for at forpligte fondene til at forholde sig til anbefalingerne. Det er derfor foreslået i § 134, nr. 3., at hver enkelt fond på samme måde som de børsnoterede selskaber årligt afrapporterer i ledelsesberetningen i årsrapporten eller på hjemmesiden i forhold til anbefalingerne, jf. forslaget om indsættelse af en ny § 77 a i årsregnskabsloven.

En forudsætning for, at anbefalingerne får den ønskede effekt, er, at der er en myndighed, der følger op på afrapporteringerne baseret på "følg eller forklar-princippet".

For de børsnoterede selskaber er det Nasdaq OMX Copenhagen, der kontrollerer, at selskaberne forholder sig til anbefalingerne som led i fondsbørsens kontrol af overholdelsen af selskabernes oplysningsforpligtelser.

For de erhvervsdrivende fonde foreslås det, at opfølgingsopgaven overlades til fondsmyndigheden. Fondsmyndigheden har gennem sin almindelige opgavevaretagelse myndighed til at føre tilsyn og kontrol med ledelsen af de erhvervsdrivende fonde. Desuden kan fondsmyndigheden indhente oplysninger m.v. fra bestyrelsen.

Som konsekvens heraf foreslås det, at der indsættes en ny bestemmelse i stk. 2, hvorefter fondsmyndigheden kan pålægge bestyrelsen i en fond at opfylde følg eller forklarprincippet, hvis fondsmyndigheden konstaterer, at en fond ikke forholder sig til anbefalingerne, eller hvis en fond ikke anfører en egentlig forklaring og begrundelse for en afvigelse eller anfører en begrundelse for en afvigelse fra anbefalingerne, som er åbenbart grundløs eller uden mening.

Komitéen for god Selskabsledelse har igennem mange år fastlagt rammerne for fortolkningen af deres anbefalinger, og hvorledes disse opfyldes. En række spørgsmål/svar om disse afgrænsninger findes på komitéens hjemmeside. Det må forventes, at fondsmyndigheden vil inddrage denne praksis ved fortolkning af anbefalinger for god fondsledelse, hvor disse er sammenlignelige.

Hvis en bestyrelse flere gange helt undlader at forholde sig til anbefalingerne, uanset at den fondsmyndigheden har fået påbud herom, kan forholdet indgå i fondsmyndighedens vurdering af, om der konkret kan være anledning til at afsætte bestyrelsesmedlemmer i medfør af den foreslåede § 45.

Ekstraordinære dispositioner

Gældende bestemmelse

§ 61. Bestyrelsen må kun med fondsmyndighedens samtykke foretage eller medvirke til ekstraordinære dispositioner, som kan medføre risiko for, at vedtægten ikke kan overholdes, eller at fonden ikke fortsat vil kunne eksistere.

Lovbemærkninger

Det foreslås at videreføre den gældende § 21, stk. 3, i lov om erhvervsdrivende fonde, om fondsmyndighedens samtykke til bestyrelsens ekstraordinære dispositioner.

Den foreslåede regel medfører, at bestyrelsen kun med fondsmyndighedens samtykke må foretage eller medvirke til ekstraordinære dispositioner, som kan medføre risiko for, at vedtægten ikke kan overholdes. Endvidere er det foreslået præciseret, at bestyrelsen på samme måde skal indhente fondsmyndighedens samtykke, forinden bestyrelsen foretager eller medvirker til ekstraordinære økonomiske dispositioner, der kan medføre risiko for fondens fortsatte eksistens. Dette forslag har baggrund i Erhvervsfundsudvalgets generelle ønske om mere klarhed i denne lov.

Udgangspunktet er, at det er bestyrelsen, der har kompetencen til at fortolke og afstikke rammerne for vedtægten. I Betænkning om Fonde, nr. 970/1982, blev det påpeget, at der var behov for en ordning, hvor bestyrelsen skal indhente samtykke til visse dispositioner, som, selv om de ikke strider mod vedtægten, dog er af særlig indgribende betydning for fonden. Baggrunden herfor er navnlig, at der ved fonde i modsætning til f.eks. kapital-selskaber ikke findes nogen ejerkreds, som fører kontrol med bestyrelsens dispositioner.

Hovedområdet for den foreslåede samtykkebestemmelse er dispositioner, der ikke kræver vedtægtsændring, men som er tæt herpå, eller som vil kunne bringe fondens eksistens i fare.

I bedømmelsen af, hvorvidt bestyrelsen skal anmode om samtykke, indgår også fondens art og størrelse. Der kan forekomme dispositioner, der bedømt i forhold til visse fonde kan være ekstraordinære, men som ikke anses for ekstraordinære i f.eks. meget store fonde, og som derfor ikke nødvendiggør forudgående samtykke fra fondsmyndigheden. Specielt med hensyn til kapitalplaceringer har det betydning, hvilke anvisninger stifteren har givet i vedtægten.

Hovedområdet for den gældende bestemmelse er ifølge forarbejderne således:

- dispositioner, der ikke kræver vedtægtsændring, men som er på kanten af, hvad vedtægten kan rumme, eller
- dispositioner som kan bringe fondens eksistens i fare.

I relation til den gældende lovs § 21, stk. 3, kan der således være tilfælde, hvor en disposition er af en sådan karakter, at der kan rejses spørgsmål om, hvorvidt den kan rummes inden for vedtægten, herunder formålsbestemmelsen. Gennemførelse af dispositionen kan eventuelt medføre risiko for, at vedtægten ikke overholdes, eller at fondens fortsatte eksistens bringes i fare. Uanset at det som udgangspunkt er bestyrelsen, der fortolker vedtægten, og dermed har dispositionsretten i medfør af vedtægten, vil fondsmyndighedens samtykke være nødvendigt til sådanne dispositioner, som eventuelt i en kortere periode kan medføre risiko for, at vedtægten ikke vil kunne overholdes, f.eks. ved udvanding af aktiebesiddelsen i datterselskabet, eller

som vil kunne bringe fondens eksistens i fare, f.eks. ved økonomiske dispositioner af stor økonomisk betydning og risiko.

I medfør af den gældende § 21, stk. 3, er der blandt andet givet samtykke til, at en fond fik ændret ejerforholdet til et datterselskab, således at datterselskabet kunne få tilført kapital fra en anden investor.

Den foreslåede bestemmelse kan på tilsvarende vis eksempelvis anvendes i tilfælde, hvor fondens underliggende selskab har behov for en ekstern investor i en kortere periode på f.eks. tre til fem år, således at det er relevant at benytte muligheden for fondsmyndighedens samtykke. En forudsætning for samtykke er, at dispositionen kan ske inden for vedtægtens rammer.

I tilfælde, hvor der er behov for mere omfattende strukturelle tilpasninger uden at fondens bestemmende indflydelse mistes, kan det ligeledes være relevant at indhente fondsmyndighedens samtykke, hvis dispositionen medfører en drastisk ændring af fondens aktiviteter, økonomiske risici, og størrelse m.v. Muligheden for et samtykke fra fondsmyndigheden afhænger af vedtægtens konkrete formulering og fondens økonomiske forhold. Hvis der skal etableres en anden organisatorisk tilknytning til datterselskabet eller koncernen, fordi der skal tilføres kapital udefra, og fonden vedvarende ikke kan følge vedtægtens krav til ejerskabet, er udgangspunktet, at en sådan ændring i forholdene vil kræve en formålsændring efter den foreslåede § 89.

Konkret vil fondsmyndigheden i forbindelse med en anmodning om samtykke til en ekstraordinær disposition typisk anmode om en redegørelse fra bestyrelsen om fondens økonomiske stilling samt udtalelse fra fondens revisor i tilknytning hertil om fondens økonomiske muligheder.

I overvejelserne om, hvorvidt samtykke skal gives til dispositionen, vil der også skulle indgå, om fonden realistisk kan komme tilbage til udgangspositionen fra før den ekstraordinære disposition. Hvis dette ikke er realistisk, vil det i stedet være en mulig vedtægtsændring, der afspejler de faktiske forhold, der kan være behov for. Opmærksomheden henledes i den forbindelse på, hvorvidt ændringen nødvendiggør en formålsændring, som det er sværere at få samtykke til, end hvis det er andre vedtægtsbestemmelser, der er til hinder for strukturændringen, jf. bemærkningerne til den foreslåede § 89, stk. 2.

Uanset at bestyrelsen ønsker at beslutte en disposition, som formelt set kan rummes inden for vedtægten, kan der i nogle tilfælde være tale om at udsætte fondens formue for væsentlige økonomiske risici, således at dispositionen af denne grund er af ekstraordinær karakter. På baggrund af Erhvervsfondsudvalgets drøftelser og ønske om kodificering af praksis i loven foreslås det derfor præciseret i den foreslåede bestemmelses sidste led, at bestemmelsen også gælder i situationer, hvor bestyrelsen vil træffe ekstraordinære økonomiske dispositioner, som i forhold til fondens sædvanlige aktivsammensætning og økonomiske risikoprofil er af ekstraordinær karakter, og som kan bringe fondens fortsatte eksistens i fare.

Det er ikke hensigten med bestemmelsen, at fondsmyndigheden skal foretage forretningsmæssige skøn - det er alene bestyrelsens ansvar. Fra Erhvervsstyrelsens praksis kendes eksempler på, at en bestyrelse har besluttet at foretage drastiske ændringer i fondens aktivsammensætning fra relativt forsigtige aktiver til meget risikofyldte og gearede investeringer, som bragte fondens formue i en risikabel og farefuld eksponering, der medførte øget risiko for, hvorvidt fonden ved tab på engagementerne kunne fortsætte.

Det er ikke alle ekstraordinære dispositioner, som bestyrelsen foretager sig, som fondsmyndigheden kan og skal meddele samtykke til. Ved anvendelse af bestemmelsen skal

fondsmyndigheden ved behandling af konkrete anmodninger om samtykke lægge vægt på, hvilke alternative scenarier, der vil opstå for fonden og dens erhvervsvirksomhed, eventuelt datterselskab, hvis fondsmyndigheden afslår at samtykke til dispositionen.

Til brug for fondsmyndighedens bedømmelse vil der typisk skulle indhentes redegørelse fra revisor om, hvorledes fondens og eventuelt koncernens fremtidige økonomiske forhold påvirkes af den påtænkte disposition. Ofte vil revisor fremlægge scenarier for forskellige muligheder, som der konkret kan være til løsning af den opståede situation. Fondsmyndigheden får herved et uvildigt indlæg til bedømmelse af, hvorvidt den påtænkte disposition vil være i overensstemmelse med vedtægten og fondens interesser, og om der på baggrund af bestyrelsens og revisors redegørelser skal gives samtykke til den ekstraordinære disposition.

Et samtykke skal, som anført, sikre, at fondens formål respekteres, og at fondens erhvervsdrift kan fortsætte samtidig med, at bestyrelsen foretager en nødvendig omstilling til f.eks. ændrede konkurrence- og markedsvilkår.

Bestemmelsen er udtryk for en lovfæstet fleksibilitet, der i et vist omfang gør det muligt at tilgodese de særlige vilkår, som erhvervsdrivende fonde, og deres dattervirksomheder samt virksomheder, som ikke er en dattervirksomhed, men i hvilken fonden og dennes dattervirksomhed udøver en betydelig indflydelse på virksomhedens driftsmæssige og finansielle ledelse, er underlagt.

Et samtykke fra fondsmyndigheden må ikke bruges som et alternativ til en vedtægtsændring, herunder i særdeleshed en ændring af fondens formål, eller en likvidation. En anmodning om samtykke til overdragelse af en fonds aktiver og passiver til tredjemand skal således reelt set betragtes som en ansøgning om tilladelse til likvidation af fonden, som skal godkendes i henhold til den foreslåede § 89, stk. 2, hvis fonden efter afståelsen har udtjent sit formål. I sådanne tilfælde vil der, hvis det er Erhvervsstyrelsen, som er fondsmyndighed for fonden, også være behov for at indhente Civilstyrelsens samtykke til opløsning af fonden. En anden mulighed kan være, at fonden ændrer karakter fra at være en erhvervsdrivende fond til en ikke-erhvervsdrivende fond, hvis den ikke længere har erhvervsaktiviteter, jf. den foreslåede § 125 og bemærkningerne hertil.

Det foreslås, at bestemmelsen strafbelægges, jf. den foreslåede § 132, stk. 1.

Efterfølgende erhvervelser fra stifter m.v.

Gældende bestemmelse

§ 62. Ledelsen er ansvarlig for, at erhvervelse af aktiver fra stifter m.v. ikke er til skade for fonden eller dens kreditorer. Hvis fonden erhverver aktiver fra en stifter, skal fondsmyndigheden godkende erhvervelsen, hvis fonden yder et vederlag for erhvervelsen og vederlaget mindst svarer til 10 pct. af grundkapitalen. Tilsvarende gælder ved erhvervelser fra personer, der er knyttet til en person, som er omfattet af 1. pkt. ved ægteskab, fast samlivsforhold eller slægtskab i ret op- eller nedstigende linje så nært som søskende, eller som på anden måde står den pågældende særlig nær.

Stk. 2. Bestyrelsen skal til brug for godkendelsen i stk. 1 udarbejde en redegørelse om de nærmere omstændigheder ved erhvervelsen. Der skal desuden udarbejdes en vurderingsberetning efter § 33, medmindre erhvervelsen er omfattet af § 34. Hvis det erhvervede er en bestående virksomhed, skal balancen efter § 33, stk. 4, dog udarbejdes som en overtagelsesbalance for den overtagne virksomhed.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 finder ikke anvendelse på fondens sædvanlige forretningsmæssige dispositioner.

Lovbemærkninger

Den gældende lov om erhvervsdrivende fonde indeholder ikke en bestemmelse om, hvad der gælder, hvis en fond efter stiftelsen erhverver aktiver fra stifteren.

Stiftere har dog en særlig status i forhold til fonden, idet et af delelementerne i definitionen på en erhvervsdrivende fond er, at fondens formue er uigenkaldeligt udskilt fra stifterens formue, hvilket medfører, at fondens midler ikke må tilbageføres til stifteren, jf. den foreslåede § 1, stk. 2. Tilsvarende gælder med hensyn til væsentlige gavegivere, jf. den foreslåede § 1, stk. 3.

Hvis en fond efter stiftelsen erhverver aktiver fra stifteren eller væsentlige gavegivere mod vederlag, medfører det risiko for, at der tilbageføres midler til disse, eksempelvis hvis omstændighederne ikke er sædvanlige.

Med henblik på at styrke tilsynet med disse efterfølgende erhvervelser foreslog Erhvervsfondsudvalget en regel herom.

Det foreslås i § 62, at der indsættes en bestemmelse om erhvervelser fra stifter.

Den foreslåede bestemmelse er inspireret af selskabslovens §§ 42-44, der omhandler et aktieselskabs efterfølgende erhvervelser fra stifteren.

Den foreslåede bestemmelse afviger dog på en række punkter fra bestemmelserne i selskabsloven. Begrundelsen herfor er, at erhvervsdrivende fonde i modsætning til aktieselskaber er selvejende, og at der derfor ikke gælder en tilsvarende bestemmelse om, at kapitalselskaber skal være uafhængige af stifter og væsentlige gavegivere. Dette er blandt andet baggrunden for, at den foreslåede bestemmelse om en fonds efterfølgende erhvervelser fra en stifter eller væsentlige gavegiver ikke er tidsbegrænset til de to første år efter stiftelsen, således som det er tilfældet i selskabsloven.

Endvidere er der ikke krav om offentliggørelse af redegørelsen og en eventuel vurderingsberetning, således som det er foreskrevet i selskabslovens § 44, stk. 1, da fondsmyndigheden skal godkende dispositionen, jf. stk. 1, 1. pkt.

Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.*, at det præciseres, at ledelsen er ansvarlig for, at erhvervelse af aktiver fra stiftere m.v. ikke er til skade for fonden eller dens kreditorer. En tilsvarende præcisering er indføjet i selskabsloven i forbindelse med revisionen af selskabsloven i 2013, jf. lov nr. 616 af 12. juni 2013.

Det foreslås i *stk. 1, 2. pkt.*, at hvis en erhvervsdrivende fond erhverver aktiver fra en stifter, skal fondsmyndigheden godkende erhvervelsen, hvis vederlaget svarer til mindst 10 pct. af grundkapitalen. Tilsvarende gælder i henhold til det foreslåede *stk. 1, 3. pkt.*, ved erhvervelser fra personer, der er knyttet til en person, som er omfattet af 2. pkt. ved ægteskab, fast samlivsforhold, ved slægtskab i ret op- eller nedstigende linje så nært som søskende, eller som på anden måde står den pågældende særlig nær. Ved vurdering heraf er det de reelle forhold, der er af betydning og ikke den formelle relation til personen. Bestemmelsen vil i medfør af den foreslåede § 1, stk. 3, også omfatte erhvervelser fra en væsentlig gavegiver.

Hvis vederlaget for de pågældende aktiver udgør mindre end 10 pct. af grundkapitalen, er der ikke krav om, at fondsmyndigheden skal godkende erhvervelsen. Det er dog vigtigt at være opmærksom på, at bestyrelsen under alle omstændigheder skal varetage fondens interesser og skal sikre, at en erhvervelse ikke indebærer en begunstigelse af en stifter, en væsentlig gavegiver eller andre på bekostning af fonden, idet dette vil være en uddeling.

I det foreslåede *stk. 2* er det anført, at bestyrelsen til brug for fondsmyndighedens godkendelse skal udarbejde en redegørelse om de nærmere omstændigheder ved erhvervelsen. Der skal desuden udarbejdes en vurderingsberetning efter bestemmelserne i den foreslåede § 33, medmindre erhvervelsen er omfattet af den foreslåede § 34.

Hvis det erhvervede er en bestående virksomhed, skal balancen efter den foreslåede § 33, stk. 4, udarbejdes som en overtagelsesbalance for den overtagne virksomhed. Det vurderes således, at ved en efterfølgende erhvervelse fra en stifter bør de samme beskyttelsesregler, der gør sig gældende ved en stiftelse ved indskud af andre værdier end kontanter, iagttages. Det skyldes, at de risici, der gør sig gældende ved en sådan stiftelse, vurderes at gøre sig tilsvarende gældende ved erhvervelse af aktiver fra en stifter eller en væsentlig gavegiver.

Det bemærkes, at bestyrelsen er ansvarlig for, at en erhvervelse af et eller flere aktiver ikke er til skade for fonden eller dens kreditorer. Dette gælder, når aktivet erhverves fra stifter, gavegiver eller personer, som er knyttet til de pågældende, jf. forslaget's stk. 1.

Det foreslås i *stk. 3*, at bestemmelserne om efterfølgende erhvervelser i stk. 1 og 2 ikke skal finde anvendelse, hvis der er tale om en sædvanlig forretningsmæssig disposition. Sædvanlige forretningsmæssige dispositioner er som hovedregel kendetegnet ved, at fonden løbende foretager denne type dispositioner med uafhængige parter. Ved vurderingen af om en disposition, der er sjældent forekommende, er en »sædvanlig forretningsmæssig disposition«, kan der også ses på kutyme inden for branchen. Hvis fonden allerede har indgået helt tilsvarende transaktioner med uafhængige parter, taler dette for, at der er tale om en sædvanlig disposition. Såvel selve transaktionen, som vilkårene - herunder betalingsbetingelser, kreditvurdering, sikkerhedsstillelse m.v. - skal være de samme, som når transaktionen gennemføres med en uafhængig tredjemand.

Bestyrelsen er ansvarlig for vurderingen af, om der er tale om en sædvanlig forretningsmæssig disposition. Er fondsmyndigheden i tvivl om, hvorvidt en konkret erhvervelse er en sædvanlig forretningsmæssig disposition, kan fondsmyndigheden anmode bestyrelsen om en redegørelse, jf. den foreslåede § 24, stk. 3.

Den foreslåede bestemmelse i § 62 skal ses som en skærpelse i forhold til den gældende bestemmelse i § 21, stk. 3, i lov om erhvervsdrivende fonde, der foreslås videreført i § 61, hvorefter bestyrelsen kun med fondsmyndighedens samtykke må foretage eller medvirke til ekstraordinære dispositioner, der kan medføre risiko for, at vedtægten ikke kan overholdes eller tilsvarende om en økonomisk disposition kan bringe fondens eksistens i fare. Baggrunden for den foreslåede skærpelse med indsættelse af § 62 er, at der i forhold til transaktioner mellem fonden og stifter er risiko for, at disse ikke sker i fondens interesse.

Hvis stifter eller den væsentlige gavegiver er medlem af bestyrelsen, er det vigtigt at være opmærksom på den særlige bestemmelse i den foreslåede § 51 om forbud mod at deltage i behandlingen af spørgsmål om aftaler mellem fonden og den pågældende selv.

Bestemmelsen foreslås strafbelagt, jf. den foreslåede § 131, stk. 1, som omhandler denne bestemmelses stk. 2, og § 132, stk. 1, som omhandler denne bestemmelses stk. 1.

Utilbørlige dispositioner

Gældende bestemmelse

§ 63. Medlemmer af ledelsen må ikke disponere således, at dispositionen er åbenbart egnet til at skaffe medlemmer af ledelsen eller andre en utilbørlig fordel på fondens bekostning. Utilbørlige bestyrelsesbeslutninger, der strider imod lovgivningen eller vedtægten, er ugyldige.

Stk. 2. Aftaler mellem fonden og et eller flere medlemmer af ledelsen er kun gyldige, hvis de affattes på en måde, som senere kan dokumenteres, medmindre der er tale om aftaler på sædvanlige vilkår som led i et løbende mellemværende.

Lovbemærkninger

Den gældende lov om erhvervsdrivende fonde indeholder ikke en regel om ledelsens utilbørlige dispositioner på fondens bekostning, selvom det antages, at der gælder en uskrevet regel herom. Erhvervsfundsudvalget foreslog en regel herom.

Den foreslåede regel bygger på Erhvervsfundsudvalgets forslag og svarer i tilpasset form til selskabslovens § 127, der indeholder en generalklausul om, at medlemmerne af kapitalselskabets ledelse ikke må disponere således, at dispositionen er åbenbart egnet til at skaffe visse kapitalejere eller andre en utilbørlig fordel på andre kapitalejeres eller kapitalselskabets bekostning. Endvidere må medlemmerne af kapitalselskabets ledelse ikke efterkomme generalforsamlingsbeslutninger eller beslutninger truffet af andre selskabsorganer, hvis beslutningen måtte være ugyldig som stridende mod lovgivningen eller kapitalselskabets vedtægter.

Med det foreslåede *stk. 1, 1. pkt.*, vil det udtrykkeligt fremgå af lov om erhvervsdrivende fonde, at medlemmer af ledelsen ikke må disponere således, at en disposition er åbenbart egnet til at skaffe medlemmer af bestyrelsen, direktionen eller andre en utilbørlig fordel på fondens bekostning. Ændringerne i forslaget i forhold til selskabslovens regel er begrundet i det forhold, at en fond hverken har kapitalejere eller generalforsamling.

Den foreslåede bestemmelse vil i vidt omfang supplere bestemmelsen i den gældende lovs § 20 om inhabilitet, som foreslås videreført som § 51. Efter denne bestemmelse må medlemmer af ledelsen ikke deltage i behandlingen af spørgsmål om aftaler mellem fonden og den pågældende selv eller søgsmål mod den pågældende selv eller om aftaler mellem fonden og tredjemand eller søgsmål mod tredjemand, hvis den pågældende deri har en væsentlig interesse, der kan være stridende mod fondens interesse.

Forslaget understøtter den foreslåede § 38, stk. 1, hvorefter bestyrelsen skal varetage fondens formål og interesser.

I det foreslåede *stk. 2* indsættes en afvigelse fra det normale aftaleretlige udgangspunkt om, at mundtlige aftaler er bindende. Baggrunden for bestemmelsen er, at ledelsesmedlemmer ikke kontrolleres af en ejerkreds, hvorfor der er behov for, at aftaler efter indgåelsen kan dokumenteres. Dokumentationen er til bestyrelsens brug, men også til fondsmyndigheden, hvis denne vurderer det nødvendigt.

Bestemmelsen strafbelægges, jf. den foreslåede § 132, stk. 1.

Ændring fra erhvervsudvalgets betænkning

Stk. 1, 2. pkt., affattes således:

»Utilbørlige bestyrelsesbeslutninger, der strider imod lovgivningen eller vedtægten, er ugyldige.«

Med den foreslåede § 63, stk. 1, 2. pkt., vil det udtrykkeligt fremgå af lov om erhvervsdrivende fonde, at utilbørlige bestyrelsesbeslutninger, der strider mod lovgivningen eller vedtægten, er ugyldige.

Den foreslåede bestemmelse skal fortolkes i overensstemmelse med den foreslåede § 63, stk. 1, 1. pkt., således, at utilbørlige bestyrelsesbeslutninger, der er åbenbart egnet til at skaffe medlemmer af ledelsen eller andre en fordel på fondens bekostning, er ugyldige.

Medarbejderrepræsentation

Gældende bestemmelse

§ 64. De i selskabsloven og i henhold til denne fastsatte regler om medarbejderes valg af bestyrelsesmedlemmer finder tilsvarende anvendelse på en erhvervsdrivende fond og dens dattervirksomheder. De bestyrelsesmedlemmer, der vælges af medarbejderne, deltager kun i behandlingen af spørgsmål, som ikke vedrører erhvervsvirksomheden, hvis dette er bestemt i vedtægten. I det omfang nye bestyrelsesmedlemmer skal udpeges af bestyrelsen, deltager de bestyrelsesmedlemmer, der er valgt af medarbejderne, ikke i udpegningen, medmindre andet er bestemt i vedtægten.

Stk. 2. Hvor de af medarbejderne valgte bestyrelsesmedlemmer efter stk. 1, 2. eller 3. pkt., ikke deltager i behandlingen, medregnes de pågældende bestyrelsesmedlemmer ikke, når det til en beslutning kræves, at et bestemt antal af medlemmerne eller en bestemt del af bestyrelsen er til stede.

Stk. 3. Erhvervsstyrelsen kan fastsætte særlige regler for selskabs- og koncernrepræsentation i erhvervsdrivende fonde.

Lovbemærkninger

Den foreslåede regel svarer til den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 22, stk. 1 og 2, om medarbejderrepræsentation.

I henhold til den foreslåede bestemmelse finder de i selskabsloven og de i henhold til denne lov fastsatte regler om medarbejderes valg af bestyrelsesmedlemmer tilsvarende anvendelse på en erhvervsdrivende fond og dens dattervirksomheder. Det betyder, at både bestemmelserne om medarbejderrepræsentation i selskabslovens kapitel 8 og i selskabslovens § 120 finder anvendelse. Det vil bl.a. sige, at de vedtægtsudpegede bestyrelsesmedlemmer skal udgøre flertallet af medlemmerne i bestyrelsen.

Reglerne om medarbejderrepræsentation i kapitalselskaber blev ændret ved selskabsloven i 2009. Som udgangspunkt blev de tidligere regler i aktieselskabsloven og anpartsselskabsloven og reglerne udstedt i medfør af disse love bevaret, men samtidig blev der givet mulighed for, at hovedparten af de konkrete regler kan fraviges i enighed mellem ledelse og medarbejdere for at give mest mulig fleksibilitet til danske virksomheder. Hvis der ikke kan opnås enighed, falder man tilbage på de eksisterende regler.

I selskabslovens § 141, stk. 3, blev der endvidere givet mulighed for, at generalforsamlingen i et kapitalselskab kan beslutte at lade medarbejdere i et eller flere udenlandske datterselskaber deltage i valget ved koncernrepræsentation, dvs. til moderselskabets ledelse. Der gælder dog den begrænsning, at der altid skal være mindst én dansk-valgt repræsentant, henholdsvis to, hvis de danske medarbejdere udgør mere end 1/10 af det samlede antal medarbejdere i koncernen.

Deloitte's undersøgelse om erhvervsdrivende fonde fra september 2012 viser, at der i 3,9 pct. af de erhvervsdrivende fonde er registreret en eller flere medarbejderrepræsentanter sammenlignet med 3,0 pct. i aktieselskaber og 0,3 pct. i anpartsselskaber.

I erhvervsdrivende fonde er det ikke ualmindeligt, at vedtægten indeholder krav om, at en eller flere bestyrelsesmedlemmer skal udpeges blandt koncernselskabernes nuværende eller tidligere medarbejdere. Disse bestyrelsesmedlemmer vil være registreret som bestyrelsesmedlemmer udpeget i henhold til vedtægten og er således ikke inkluderet i ovennævnte tal.

Det foreslåede *stk. 1, 1. pkt.*, viderefører den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 22, stk. 1, 1. og 2. pkt., således som den blev formuleret ved lovændring nr. 516 af 12. juni 2009 efter de ændrede regler om medarbejderrepræsentation i selskabsloven.

Det foreslåede *stk. 1, 2. pkt.*, viderefører den gældende lovs § 22 om begrænsning af de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmers ret til at deltage i behandlingen af spørgsmål, som ikke vedrører erhvervsvirksomheden. I henhold til forarbejderne til den gældende lov om erhvervsdrivende fonde var baggrunden for bestemmelsen, at hvis reglerne om medarbejderrepræsentation i fondens bestyrelse blev udformet som en ren henvisning til den daværende aktieselskabslovs bestemmelser vedrørende samme emne, ville de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer deltage i behandlingen af alle spørgsmål på linje med de øvrige bestyrelsesmedlemmer. Aktieselskabsloven (nu selskabsloven) fastslår således, at de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer har samme rettigheder, pligter og ansvar som de øvrige medlemmer af bestyrelsen.

En sådan overførelse af selskabslovens regler ville betyde, at de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer ville få større indflydelse i fonde end i kapital-selskaber. Dels begrænses en bestyrelseskompetence ikke af en generalforsamling, hvor ejerne udøver deres rettigheder, dels vil en fond ofte have et formål, der rækker ud over at drive erhvervsvirksomhed. Erhvervsfundsudvalget fandt, at disse særregler for fondes medarbejderrepræsentation fortsat skal gælde.

I fonde er der dog også modstående interesser, idet stifteren i vedtægten har fastlagt et formål, og desuden skal vedtægten fastlægge, af hvem og hvorledes nye bestyrelsesmedlemmer udpeges. Når dette sammenholdes med, at medbestemmelsesrettens idé er at give medarbejderne indsigt og indflydelse i spørgsmål, som vedrører den erhvervsvirksomhed, de er ansat i, blev det foreslået, at der blev indsat en bestemmelse, hvorefter medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer kun deltager i behandlingen af spørgsmål, som ikke vedrører erhvervsvirksomheden, hvis dette er bestemt i vedtægten.

Det er ikke muligt at give en udtømmende opregning af, hvilke spørgsmål, der vedrører erhvervsvirksomheden. Begrebet må i denne forbindelse ikke forstås i en for snæver betydning. Af emner, som vedrører erhvervsvirksomheden, kan nævnes omlægning af, indskrænkninger i eller udvidelser af fondens eller en dattervirksomheds aktiviteter, men også emner, som mere indirekte vedrører erhvervsvirksomheden, må falde inden for de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmers kompetence. De vil således skulle deltage i den generelle disponering over fondens overskud, herunder hvor stor en del af overskuddet, der skal stilles til rådighed til uddeling i henhold til fondens formål, henholdsvis henlægges til konsolidering. Derimod vil den nærmere fordeling af de afsatte beløb til fondens ikke-erhvervs-mæssige, typisk almennyttige formål, ikke være omfattet af de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmers kompetence, ligesom de i almindelighed vil være afskåret fra at deltage i behandlingen af spørgsmål om ændring af vedtægten i henseende til, hvilke ikke-erhvervs-mæssige formål fonden kan støtte.

Behandlingen af disse spørgsmål er fondsretlige anliggender, som alene den vedtægtsudpegede bestyrelse skal behandle i overensstemmelse med stifterens vilje. Stifteren har i vedtægten - mere eller mindre detaljeret - fastsat retningslinjerne for bestyrelsens beslutningsfrihed

på disse områder, og har eventuelt i vedtægten fastsat bestemmelser om bestyrelsens sammensætning under hensyn til fondens almennyttige, videnskabelige etc. uddelingsformål.

Det foreslås i *stk. 1, 3. pkt.*, at videreføre, at de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer ikke - medmindre vedtægten bestemmer andet - deltager i bestyrelsens udpegning af nye bestyrelsesmedlemmer, der ikke er valgt af medarbejderne. Dette skyldes, at der ellers ville tilkomme disse medlemmer en indflydelse på andre dele af bestyrelsens sammensætning end de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer, hvilket ville gå ud over formålet med medarbejderrepræsentationen. De interessegrupper, der i øvrigt er repræsenteret i bestyrelsen, har omvendt ikke indflydelse på valget af de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer.

Som konsekvens af, at de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer ikke deltager i bestyrelsens behandling af visse spørgsmål, er det i *stk. 2* præciseret, at de pågældende bestyrelsesmedlemmer ikke medregnes ved opgørelsen af, om bestyrelsen er beslutningsdygtig, når det kræves, at et bestemt antal eller en bestemt del af medlemmerne er til stede.

Det er sjældent, at Erhvervsstyrelsen har fået henvendelser om afgrænsningen af de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmers kompetence. Fra Erhvervsstyrelsens praksis i forhold til bestemmelsen i relation til den gældende lov kan det nævnes, at ændring af tegningsreglen i vedtægten, bestyrelsens konstitution med valg af formand og eventuel næstformand, udpegning af ledelsen i dattervirksomheder og godkendelse af fondens samlede årsregnskab er beslutninger, som de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer deltager i. Derimod er spørgsmålet om ændring af antallet af de vedtægtsudpegede bestyrelsesmedlemmer et emne, som Erhvervsstyrelsen har vurderet alene tilkommer de vedtægtsudpegede medlemmer at afgøre. Den foreslåede bestemmelse vil ikke ændre herpå.

Det bemærkes, at når der er tale om beslutninger, som vedrører fondens erhvervsvirksomhed, vil vedtægten eventuelle særlige majoritets- og quorumkrav omfatte bestyrelsen i sin helhed, herunder også de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer.

Reglerne om medarbejderrepræsentation i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 22 gælder ikke for moderfonde, hvis erhvervsmæssige virksomhed udelukkende består i drift af massemedier og hermed beslægtet virksomhed, jf. den gældende bestemmelse *stk. 3*. Den gældende § 22, *stk. 3*, hvorefter reglerne om medarbejderrepræsentation blev afskåret i disse såkaldte "bladfonde", blev indsat ved lov nr. 350 af 6. juni 1991. Baggrunden for undtagelsen for bladfonde var, at fondsdannelser inden for dagspressen indtog en særstilling i forhold til de øvrige erhvervsdrivende fonde derved, at deres hovedformål kun kan tilgodeses under forudsætning af en vidtrækkende uafhængighed af private, erhvervsmæssige, organisatoriske og offentlige interesser. Anvendelsen af den gældende § 22, *stk. 3*, har i praksis været yderst begrænset.

Erhvervsfundsudvalget foreslog, at undtagelsen fra medarbejderrepræsentation i bladfonde ikke videreføres. Det vurderes, at der ikke er væsentlige argumenter, der kan begrunde, at disse fonde på dette punkt skal være undergivet andre regler end andre erhvervsdrivende fonde.

Forslaget til § 64 om medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer indeholder derfor i overensstemmelse med Erhvervsfundsudvalgets forslag ingen særregel for bladfonde. Bladfonde skal således fremover følge de samme regler om medarbejderrepræsentation som andre erhvervsdrivende fonde.

Efter det foreslåede *stk.* 3 bliver der givet mulighed for, at Erhvervsstyrelsen kan fastsætte særlige regler for selskabs- og koncernrepræsentation i erhvervsdrivende fonde, da der kan være afvigelser på beskyttelsesværdige hensyn i aktie- og anpartsselskaber og erhvervsdrivende fonde. Desuden er der ikke mulighed for frit valg af ledelsessystemer i erhvervsdrivende fonde. Valg til selskabs- og koncernrepræsentation i erhvervsdrivende fonde vil således altid skulle ske til bestyrelsen. I en bekendtgørelse kan der bl.a. blive fastsat regler om, hvorvidt de erhvervsdrivende fonde skal have samme muligheder for at udvide kredsen af valgbare stemmeberettigede i forbindelse med valg til koncernrepræsentation i moderfonde samt om alle eller alene udvalgte områder af reglerne i selskabsloven skal kunne fraviges af ledelsen og medarbejderne i forening. Den gældende hjemmel til, at Erhvervsstyrelsen kan fastsætte særlige regler, har endnu ikke været benyttet.

Underretning om koncernforhold m.v.

Gældende bestemmelse

§ 65. Bestyrelsen i en moderfond skal underrette en dattervirksomhed, så snart et koncernforhold er etableret. En dattervirksomhed skal give moderfonden de oplysninger, som er nødvendige for vurderingen af koncernens stilling og resultatet af koncernens virksomhed.

Lovbemærkninger

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af den gældende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde § 24. Forslaget svarer desuden til selskabslovens § 134.

Begrundelsen for den i koncernforhold gældende pligt for bestyrelsen i et moderselskab til at give meddelelse til et datterselskab, så snart et koncernforhold er etableret, er dels datterselskabets almindelige interesse i at blive gjort bekendt med, at moderselskabet nu har opnået en bestemmende indflydelse over datterselskabet, dels de særlige pligter, som koncernforholdet medfører for datterselskabet. Der henvises til den foreslåede § 38, om moderfondes pligt til at følge med i datterselskabets overordnede forhold for at realisere fondens formål og uddelingsformål bedst muligt.

Den foreslåede bestemmelses sidste punktum om datterselskabets oplysninger til moderfonden er en naturlig forudsætning for den vurdering af koncernens stilling og resultatet af dennes virksomhed, som skal foretages til brug ved udfærdigelsen af koncernregnskab jf. årsregnskabslovens kapitel 14. Bestemmelsen gælder alene for danske datterselskaber, men moderfonden har via sin bestemmende indflydelse i datterselskaberne mulighed for at stille det samme krav til udenlandske datterselskaber.

Bestemmelsen strafbelægges, jf. den foreslåede § 132, stk. 1.

Gældende bestemmelse

§ 66. Medlemmer af ledelsen må ikke udføre eller deltage i spekulationsforretninger vedrørende ejerandele i dattervirksomheder.

Lovbemærkninger

Det foreslås, at den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 23, stk. 2, om forbud mod spekulationsforretninger i fondens koncernselskaber videreføres. Forslaget svarer til selskabslovens § 113 om forbud mod, at medlemmer af bestyrelse og tilsynsråd udfører eller deltager i spekulationsforretninger vedrørende kapitalandele i dattervirksomheder.

Hvorvidt der i et konkret tilfælde er tale om spekulationsforretning, når et medlem af bestyrelsen handler med kapitalandele, må afgøres ud fra en vurdering af handlens formål og karakter. Et køb eller et salg af værdipapirer udgør ikke spekulationsforretning, alene fordi handlen vil medføre et stort udbytte eller kursgevinst. Et karakteristisk element ved spekulation er, at det ofte angår udnyttelse af kortsigtede prisbevægelser.

Køb og salg af ejerandele under udnyttelse af en viden, man har erhvervet sig som medlem af ledelsen i en moderfond til en dattervirksomhed, vil være omfattet af den foreslåede bestemmelse, ligesom forholdet kan være omfattet af værdipapirhandelslovens regler om handel med intern viden.

Bestemmelsen strafbelægges, jf. den foreslåede § 132, stk. 1.

Kapitaltab

Gældende bestemmelse

§ 67. Bestyrelsen skal sikre, at bestyrelsesmøde afholdes, senest 3 måneder efter at det konstateres, at egenkapitalen udgør mindre end halvdelen af grundkapitalen. På bestyrelsesmødet skal bestyrelsen stille forslag om foranstaltninger, der fører til fuld dækning af grundkapitalen, eller stille forslag om opløsning af fonden.

Stk. 2. Bestyrelsen kan til opfyldelse af stk. 1 under iagttagelse af §§ 81-86 beslutte at nedsætte grundkapitalen. Hvis grundkapitalen efter nedsættelse er mindre end det beløb, der er fastsat i § 31, skal bestyrelsen stille forslag om, at fonden opløses.

Stk. 3. Bestyrelsen skal senest 2 uger efter afholdelsen af bestyrelsesmøde, jf. stk. 1, indsende protokoludskrift fra bestyrelsesmødet, jf. § 53, stk. 4, med en redegørelse for fondens økonomiske stilling til fondsmyndigheden.

Stk. 4. Indkaldes der ikke til bestyrelsesmøde, eller beslutter bestyrelsen ikke at berigtige fondens kapitalforhold efter stk. 1, og sker dette ikke inden for en af fondsmyndigheden fastsat frist, foranlediger fondsmyndigheden fonden tvangsopløst efter reglerne i §§ 115-117.

Lovbemærkninger

Erhvervsfondsudvalget foreslog, at der i loven indsættes en bestemmelse om kapitaltab, som viderefører de bestemmelser, som fremgår af den gældende § 12 i opløsningsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1064 af 17. november 2011). Forslaget medfører ingen materielle ændringer i retstilstanden.

Tilsvarende regler om kapitaltab gælder i henhold til selskabsloven § 119 for kapitalselskaber. De foreslåede regler for erhvervsdrivende fonde er dog på visse punkter skærpede i forhold til selskabsloven, ligesom der ved affattelsen af den foreslåede bestemmelse bl.a. er taget højde for, at fonde i modsætning til kapitalselskaber er selvejende.

Den foreslåede regel om kapitaltab gælder uanset størrelsen på grundkapitalen, og berører ikke det forhold, at ledelsen i øvrigt er forpligtet til at sikre, at kapitalberedskabet til enhver tid er forsvarligt i forhold til fondens drift, herunder at der er tilstrækkelig likviditet til at opfylde fondens nuværende og fremtidige forpligtelser, efterhånden som de forfalder, jf. de i §§ 38 og 42 foreslåede bestemmelser med tilhørende bemærkninger.

Efter den foreslåede bestemmelse skal bestyrelsen afholde et bestyrelsesmøde senest tre måneder efter, at det er konstateret, at fonden har tabt mere end halvdelen af sin grundkapital. På det pågældende bestyrelsesmøde skal bestyrelsen fremsætte forslag, som kan føre til fuld dækning af grundkapitalen. Pligten betyder, at bestyrelsen skal stille de forslag, som den finder påkrævet og kan eksempelvis være tilførsel af nye midler til fonden, eller forslag om retablering ved egen indtjening. Det må antages, at kravet om en forsvarlig ledelse skærpes, når et kapitaltab er konstateret. Det medfører, at der også påhviler en eventuel direktion en reaktionspligt i tilfælde af kapitaltab. Denne reaktionspligt medfører, at en eventuel direktør skal orientere bestyrelsen om et konstateret kapitaltab. I modsat fald vil den pågældende direktør kunne blive erstatningsansvarlig, jf. den foreslåede § 126, stk. 1 og bemærkningerne hertil.

Fondsmyndigheden kan efter den foreslåede bestemmelse give en bestyrelse frist til at retablere grundkapitalen ved fondens egen indtjening, hvis det vurderes, at der er realistiske muligheder for eller forventninger til, at fondens kapital vil kunne reableres inden for et kortere tidsrum. Det skal så vidt muligt dokumenteres med budgetter eller lignende, som viser, at en reablering af grundkapitalen er realistisk. Budgetterne skal være forsynet med erklæring fra revisor. Fristen for reableringen kan sædvanligvis meddeles for et år ad gangen med mulighed for forlængelse, hvis budgetterne i alt væsentlighed følges. I praksis vil en fond typisk kunne få en frist på tre til fem år til reablering af grundkapitalen ved egen indtjening.

Hvis bestyrelsen ikke kan finde en egnet løsning, som fører til fuld dækning af grundkapitalen, skal bestyrelsen stille forslag til fondsmyndigheden om opløsning af fonden.

De gældende regler om kapitaltab foreslås videreført, således som Erhvervsfondsudvalget foreslog. Det er dog præciseret, at bestyrelsen ikke redegør for fondens kapitaltab overfor sig selv, men overfor fondsmyndigheden. Reglerne om kapitaltab vil således fortsat afvige fra den tilsvarende bestemmelse i selskabslovens § 119, hvilket skal ses i sammenhæng med, at der i en erhvervsdrivende fond ikke er nogen ejere, som kan indskyde midler, hvis eller når en fond får økonomiske problemer. Det er derfor fundet hensigtsmæssigt, at tidsfristen for at foretage en handling i en erhvervsdrivende fond fastsættes til tre måneder, i modsætning til kapitalsselskaber, hvor fristen er seks måneder efter bestyrelsen får kendskab til kapitaltabet. Fristen på tre måneder findes allerede i dag i opløsningsbekendtgørelsen, og forslaget er derfor en videreførelse af gældende ret.

Bestemmelsen gælder både, når tabet konstateres ved udarbejdelsen af årsregnskabet, og når fonden udsættes for en økonomisk tilbagegang i løbet af regnskabsåret.

I henhold til det foreslåede *stk. 2, 1. pkt.*, kan bestyrelsen beslutte at nedsætte grundkapitalen, så fonden ikke længere er i kapitaltab. Bestyrelsen skal iagttage de foreslåede bestemmelser i §§ 81-86, hvilket medfører at fondens bestyrelse bl.a. skal indhente fondsmyndighedens samtykke til nedsættelsen af grundkapitalen.

Grundkapitalen kan ikke nedsættes til under lovens minimumskrav på 300.000 kr. Hvis grundkapitalen efter nedsættelse er under minimumskravet, skal bestyrelsen i henhold *stk. 2, 2. pkt.*, stille forslag om at opløse fonden. Opløsningen af fonden som følge af kapitaltab skal følge reglerne om likvidation i lovforslagets §§ 107-114, hvilket bl.a. medfører, at fondsmyndigheden skal godkende opløsningen.

Bestyrelsen skal i henhold til det foreslåede *stk. 3* indsende protokoludskrift fra det bestyrelsesmøde, hvor bestyrelsen tager stilling til kapitaltabet, til fondsmyndigheden. Protokoludskriften, i form af referat fra bestyrelsesmødet, skal være modtaget hos fondsmyndigheden senest to uger efter afholdelsen af bestyrelsesmødet.

Protokollen, som skal føres i henhold til den foreslåede § 53, stk. 4, skal indeholde bestyrelsens beslutninger vedrørende kapitaltabet. Bestyrelsen skal endvidere udarbejde og indsende en redegørelse for fondens økonomiske stilling. Det skal af bestyrelsens redegørelse bl.a. fremgå, hvilke initiativer bestyrelsen har besluttet at iværksætte, og som inden for en passende tidshorisont fører til fuld dækning af grundkapitalen, herunder hvordan bestyrelsen anser det for muligt at reablere grundkapitalen ved egen indtjening, ved midler udefra eller på anden vis. Hvis der ikke kan tilvejebringes midler, som fuldt ud fører til dækning af grundkapitalen, eller minimum 300.000 kr., hvis bestyrelsen vælger at nedsætte grundkapitalen, skal bestyrelsen træffe beslutning om fondens opløsning, jf. *stk. 1*.

Efter det foreslåede *stk. 4* kan fondsmyndigheden foranledige en fond tvangsopløst, hvis bestyrelsen ikke indkalder til et bestyrelsesmøde, eller hvis bestyrelsen ikke beslutter at berigtige fondens kapitalforhold inden for en af fondsmyndigheden fastsat frist. Erhvervsdrivende fonde kan kun oversendes til tvangsopløsning hvis der ikke reelt er mulighed for at videreføre fonden. Det betyder, at der f.eks. ikke er midler til at reetablere grundkapitalen, ingen bestyrelse- eller udpegningsberettigede, der vil påtage sig ansvaret for fondens reetablering. I praksis skal fondsmyndigheden rette henvendelse til Erhvervsstyrelsen og anmode Erhvervsstyrelsen om at oversende fonden til tvangsopløsning hos skifteretten på fondens hjemsted i overensstemmelse med processen i § 115-117.

Bestyrelsen og direktionen har et ansvar for løbende at overvåge fondens økonomiske stilling. Ledelsesmedlemmerne kan blive erstatningsansvarlige i henhold til den foreslåede § 126, hvis fondens fortsatte drift medfører tab for bl.a. kreditorer.

Bestemmelsen strafbelægges, jf. den foreslåede § 132, stk. 1.

Repræsentations- og tegningsret

Gældende bestemmelse

§ 68. Medlemmerne af ledelsen repræsenterer en erhvervsdrivende fond udadtil.

Stk. 2. Fonden forpligtes ved aftaler, som indgås på fondens vegne af den samlede bestyrelse, af et medlem af bestyrelsen eller af en direktør.

Stk. 3. Den tegningsret, som efter *stk. 2* tilkommer det enkelte medlem af bestyrelsen eller direktionen, kan i vedtægten begrænses, således at tegningsretten kun kan udøves af flere medlemmer i forening eller af et eller flere bestemte medlemmer hver for sig eller i forening. Anden begrænsning i tegningsretten kan ikke registreres.

Stk. 4. Prokura kan kun meddeles af bestyrelsen.

Lovbemærkninger

Den foreslåede bestemmelse er i hovedtræk en videreførelse af den gældende § 27 i lov om erhvervsdrivende fonde. Der sondres i bestemmelsen mellem repræsentationsret og tegningsret. Forslaget svarer til selskabslovens § 135, stk. 1-3. Forslaget har ikke været drøftet i Erhvervsfundsudvalget.

Repræsentationsretten følger af det foreslåede *stk. 1*, som giver medlemmerne af bestyrelsen og direktionen ret til at repræsentere fonden udadtil, men ikke til at forpligte fonden ved retshandler. Repræsentationsretten giver medlemmer af ledelsen kompetence til at optræde på fondens vegne i alle forhold overfor tredjemand. Kompetencen er generel, og den kan hverken begrænses eller fratages de pågældende ved en vedtægtsbestemmelse, således som tegningsretten kan, jf. det foreslåede *stk. 3*.

Adgang til at forpligte fonden ved retshandler følger af tegningsretten, som er hjemlet i det foreslåede *stk. 2*. Det er vigtigt at være opmærksom på, at reglerne om tegning suppleres af de almindelige regler i aftaleloven om stillingsfuldmagt.

Det foreslås, at såvel den samlede bestyrelse som enkelte medlemmer af bestyrelsen eller direktionen kan forpligte fonden. Indeholder vedtægten ingen bestemmelser om fondens tegningsregler, vil den legale tegningsret blive registreret i Erhvervsstyrelsens it-system for den pågældende fond, således at fonden kan tegnes af bestyrelsens medlemmer hver for sig og af en eventuel direktør alene - eller af den samlede bestyrelse. Det er således ikke nødvendigt at optage denne legale tegningsret i vedtægten.

Tegningsretten efter det foreslåede *stk. 2* giver adgang til at den registrerede bestyrelse og direktion kan forpligte fonden i enhver henseende inden for de rammer, som loven angiver for de pågældende organers beføjelser.

Når en aftale er indgået af de tegningsberettigede, er en fond forpligtet ved aftalen, uanset om de pågældende ved aftalens indgåelse har overskredet en indre bemyndigelse, og uanset om der handles direkte i strid med direktiver givet af den samlede bestyrelse. Kun i tilfælde, hvor fonden kan bevise, at tredjemand var i ond tro om, at den tegningsberettigede handlede i strid med bemyndigelsen, kan aftalen anfægtes af fonden, jf. princippet i aftalelovens § 11.

Dokumentation for tegningsbeføjelsen foreligger sædvanligvis i form af en udskrift fra Erhvervsstyrelsens it-system (tegningsudskrift eller sammenskrevet resumé), men dokumentation kan ifølge praksis også foreligge i en anden form, f.eks. i form af en udskrift af protokollatet fra det bestyrelsesmøde, hvor vedkommende blev valgt.

Ledelsesmedlemmer der optræder på fondens vegne, pådrager sig ikke noget personligt ansvar, medmindre de har afgivet garantierklæring eller kaution. En forudsætning for denne ansvarsfrihed er dog, at det klart tilkendegives, at en aftale indgås på vegne af fonden, eller at dette med tilstrækkelig klarhed fremgår af fondens forretningskendetegn, f.eks. skiltning, annoncer, forretningspapirer eller af alment kendskab til, at virksomheden drives i fondsform.

Den tegningsret, der tilkommer det enkelte medlem af bestyrelsen og direktionen, kan i medfør af det foreslåede *stk. 3* begrænses i vedtægten. Det er således meget almindeligt, at tegningsretten udøves af f.eks. to bestyrelsesmedlemmer i forening.

Der er ikke noget til hinder for, at tegningsretten tildeles enkelte bestyrelsesmedlemmer eller direktionen. Der kan dog ikke ske ændringer i bestyrelsens ret til samlet at tegne fonden, f.eks. ved at foreskrive, at fonden tegnes af den samlede bestyrelse i forening med en direktør. En vedtægtsbestemmelse om, at fonden tegnes af et bestyrelsesmedlem i forening med en direktør, må derfor suppleres med en bestemmelse om, at fonden tillige tegnes af den samlede bestyrelse.

Det foreslås ikke at indføre en tilsvarende regel om præceptiv tegningsret for direktionen som organ, eller krav om at direktørerne skal kunne forpligte fonden hver for sig eller i forbindelse med hinanden. Dette betyder, at direktørernes tegningsret vil kunne indskrænkes, således at en direktør kun kan tegne sammen med et eller flere bestyrelsesmedlemmer, eller således at kun en bestemt direktør, f.eks. den administrerende direktør, kan tegne alene eller sammen med et eller flere bestyrelsesmedlemmer.

Direktører kan være legitimerede til at tegne fonden på anden vis, f.eks. via prokura. Direktørerne kan også være helt uden tegningsret i vedtægten, men vil i givet fald kunne forpligte fonden i kraft af deres stillingsfuldmagt, jf. aftalelovens § 10.

Enkelte bestyrelsesmedlemmer, f.eks. formanden, næstformanden eller navngivne bestyrelsesmedlemmer, kan tillægges tegningsret med den virkning, at de øvrige medlemmer afskæres fra tegning, bortset fra deres tegningsret som medlem af den samlede bestyrelse.

I henhold til *stk. 3, 2. pkt.*, foreslås det, at der ikke kan registreres anden begrænsning i tegningsretten. En tegningsregel kan således ikke indeholde bestemmelser om begrænsninger med hensyn til visse dispositioner. Tegningsretten kan således ikke begrænses i forhold til f.eks. salg eller pantsætning af fast ejendom, sikkerhedsstillelse, optagelse af lån e.l.

Det er alene medlemmer af bestyrelsen og direktionen, der vil kunne optages i vedtægters tegningsregel. Personer udenfor de to ledelsesorganer vil ikke kunne optages som tegningsberettigede i henhold til vedtægter, men kan alene få prokura, jf. den foreslåede *stk. 4*.

Adgangen til at forpligte fonden for andre personer end medlemmerne af bestyrelse og direktion bedømmes efter de almindelige regler om fuldmagt, som fremgår af aftaleloven. Herefter vil f.eks. en salgs- eller indkøbschef typisk have en bred adgang til at disponere i kraft af sin stillingsfuldmagt.

Endvidere skal opmærksomheden henledes på, at en administrator ikke kan tillægges tegnings- eller repræsentationsret for fonden, da vedkommende er ekstern i forhold til ledelsen og alene har en aftale med bestyrelsen om varetagelse af konkrete driftsopgaver for bestyrelsen.

Det er vigtigt, at tegningsreglen i vedtægten udformes klart og tydeligt. Ifølge Erhvervsstyrelsens praksis kan en tegningsret ikke beskrives således, at »en direktør og to vedtægtsudpegede bestyrelsesmedlemmer« eller »et flertal i bestyrelsen« tegner fonden. Det vil i disse tilfælde være nødvendigt at navngive de omhandlede personer for at opnå tilstrækkelig klarhed.

De fonds- og selskabsretlige tegningsregler suppleres af de almindelige aftaleretlige regler om f.eks. fuldmagtslæren.

Ifølge den i *stk. 4* foreslåede bestemmelse kan prokura kun meddeles af bestyrelsen svarende til den gældende § 25, stk. 4, i lov om erhvervsdrivende fonde. Prokurafuldmagt medfører, at prokuristen er bemyndiget til at handle for virksomheden i alle forhold, der hører til driften, og til at forpligte virksomheden. Prokuristen må dog ikke uden udtrykkelig bemyndigelse afhænde eller pantsætte fondens faste ejendomme. En prokurist har således en særlig stillingsfuldmagt og er ikke omfattet af fondens repræsentations- og tegningsregel, jf. det foreslåede stk. 1 og 2.

Vedtægten skal derfor ikke indeholde bestemmelser om prokura, da der er tale om stillingsfuldmagtsforhold, som ikke har vedtægtsrelevans.

Kapitel 8

Revision m.v.

Gældende bestemmelse

§ 69. En erhvervsdrivende fonds årsregnskab skal revideres af en eller flere godkendte revisorer udpeget af bestyrelsen eller i henhold til vedtægten. Revisor udpeges af bestyrelsen for 1 år ad gangen på årsregnskabsmødet, jf. § 59, medmindre vedtægten bestemmer andet. Hvis revisor udpeges i henhold til vedtægten, må en sådan udpegningsret alene gælde op til 7 år fra fondens stiftelse.

Stk. 2. Er der ingen revisor i fonden, udpeger fondsmyndigheden en revisor.

Lovbemærkninger

Bestemmelsen viderefører den gældende § 29, stk. 1 og 2 i lov om erhvervsdrivende fonde om revision. Der foreslås dog i lyset af Erhvervsfondsudvalgets rapport nogle ændringer vedrørende udpegning af revisor, således at denne fremover skal vælges af bestyrelsen for et år ad gangen, medmindre vedtægten - i en begrænset periode - fastsætter bestemmelser herom.

Reglerne om regnskabsaflæggelse og revision af erhvervsdrivende fondes årsregnskaber svarer som udgangspunkt til reglerne for kapitalselskaber, jf. årsregnskabslovens § 3.

Det foreslåede *stk. 1, 1. pkt.*, fastslår, at årsregnskabet skal undergives revision af en eller flere revisorer, som er godkendt efter reglerne herom i revisorloven. Revisor udpeges af bestyrelsen eller eventuelt i henhold til vedtægten.

I forhold til den gældende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde § 29, stk. 1, er det præciseret, at det er årsregnskabet, som skal revideres. Dette stemmer overens med årsregnskabslovens regler, hvorefter der i erhvervsdrivende fonde skal aflægges en årsrapport, som består af flere dele, herunder bl.a. et årsregnskab og en ledelsesberetning. Da det alene er årsregnskabet, som skal revideres, er dette præciseret i den foreslåede bestemmelse.

Det falder uden for revisors opgaver at vurdere hensigtsmæssigheden af ledelsens forretningsmæssige dispositioner (forvaltningsrevision). Revisor skal dog påse, at bestyrelsens dispositioner ikke overtræder vedtægten eller lovgivningen, og revisor har i denne forbindelse pligt til straks at meddele fondsmyndigheden om ikke-uvæsentlige overtrædelser, jf. den foreslåede § 74, stk. 2.

Erhvervsfondsudvalget har vurderet, hvorvidt der skulle indføres bestemmelser om forvaltningsrevision i erhvervsdrivende fonde, hvilket udvalget dog ikke fandt hensigtsmæssigt. Der er i overensstemmelse med udvalgets overvejelser ikke foreslået regler om forvaltningsrevision.

Kravene til de revisorer, som kan revidere årsregnskaber, fremgår af revisorloven. Revisorloven gennemførte Europa-Parlamentets og Rådets 8. direktiv om lovpligtig revision af årsregnskaber og konsoliderede regnskaber (direktiv 2006/43/EF af 17. maj 2006). Formålet med direktivet er at styrke kvaliteten af den lovpligtige revision samt forebygge regnskabskandaler og derved medvirke til at genskabe tilliden til års- og koncernregnskaber.

Årsregnskabet skal revideres af en eller flere revisorer, som skal være godkendte revisorer. En godkendt revisor er enten en statsautoriseret eller registreret revisor. Dette har hidtil været gældende i henhold til årsregnskabsloven, men for at skabe klarhed foreslås det, at det fremover fremgår tydeligt af bestemmelsen om udpegning af revisor.

Som revisor for fonden kan vælges en revisionsvirksomhed eller en til revisionsvirksomheden tilknyttet revisor, hvilket skal fremgå af beslutningen om udpegning af revisor og af registrering eller anmeldelsen til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system. Denne model svarer til gældende praksis, som også gælder for kapitalsekskaber.

Revisor skal registreres i Erhvervsstyrelsens it-system, jf. den foreslåede § 13, og efterfølgende ændringer skal registreres eller anmeldes til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system, jf. den foreslåede § 12, stk. 1.

Udpeges der revisorsuppleanter, skal disse ligeledes registreres i eller anmeldelse til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system. Udpegning af revisorsuppleanter kan ske, uden at det er fastsat i vedtægten. En revisorsuppleant skal også være godkendt revisor.

Formålet med udpegning af en revisorsuppleant er, at den pågældende skal overtage den valgte revisors hverv, hvis denne er varigt forhindret i at udføre sit hverv. Dette kan for eksempel komme på tale på grund af langvarig sygdom eller dødsfald. Der er ikke krav om en ny bestyrelsesbeslutning, når suppleanten indtræder i den valgte revisors sted. Revisorændringen skal dog fortsat registreres eller anmeldes til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system.

Den foreslåede bestemmelse indeholder ikke regler om, at revisor skal godkendes af fondsmyndigheden, forinden denne tiltræder, da det offentlige interesser tilgodeses gennem kravet om, at fonden skal have mindst en revisor, som skal være godkendt revisor.

Revisors opgaver, rettigheder og ansvar er ens uanset måden, hvorpå revisoren er udpeget. Der er således ingen forskel for revisor i forhold til, om denne er udpeget af bestyrelsen eller i henhold til vedtægten.

Det foreslås i *stk. 1, 3. pkt.*, som en konsekvens af Erhvervsfondsudvalgets arbejde, at revisor udpeges for et år ad gangen på årsregnskabsmødet. Denne ændring foreslås i forlængelse af den foreslåede § 59, som medfører krav om afholdelse af et årligt årsregnskabsmøde. Der henvises til bemærkningerne til denne bestemmelse.

Årsregnskabsmødet, hvor bestyrelsen skal godkende årsrapporten, skal afholdes årligt i forbindelse med aflæggelsen af årsrapporten. Det vurderes som hensigtsmæssigt, at bestyrelsen på det møde aktivt tager stilling til udpegning af revisor på samme måde som ved en generalforsamling i et kapitalsekskab. I ekstraordinære tilfælde kan det vise sig nødvendigt for bestyrelsen også at foretage udpegning af revisor på et andet møde end det årlige årsregnskabsmøde. Dette vil bl.a. være tilfældet, hvis revisor dør, eller hvis revisor deponerer sin beskikkelse.

Hvis revisor er udpeget i henhold til vedtægten, skal bestyrelsen ikke udpege revisor på årsregnskabsmødet.

Det er fortsat ikke et krav, at vedtægten skal indeholde bestemmelser om revision. Der skal dog udpeges og registreres en revisor. Pligten til registrering eller anmeldelse til registrering påhviler som hidtil bestyrelsen.

Det skal fortsat fremgå af beslutningen om udpegning af en revisor og af registrering eller anmeldelsen til Erhvervsstyrelsen, om det er en revisionsvirksomhed eller en virksomhed tilknyttet revisor, der er udpeget som revisor.

I henhold til det foreslåede *stk. 1, 3. pkt.*, er der fortsat mulighed for, at en eller flere revisorer kan udpeges i henhold til vedtægten. Det foreslås imidlertid, som en konsekvens af Erhvervsfondsudvalgets rapport, at en sådan udpegningsret i henhold til vedtægten skal være tidsmæssigt begrænset til at gælde i maksimalt syv år fra fondens stiftelse.

Baggrunden for den foreslåede bestemmelse er, at det som udgangspunkt bør være bestyrelsen, som vælger revisor, således som Erhvervsfondsudvalget også foreslog. Bestyrelsen har således det overordnede ansvar for fonden, ligesom det i sidste ende er bestyrelsens ansvar og pligt at administrere og forvalte fondens midler i henhold til vedtægten og fondens interesser.

Stifter bør derfor ikke som udgangspunkt, via vedtægten, kunne udpege revisor for eftertiden, herunder overlade kompetencen til andre, da bestyrelsen i disse tilfælde ikke har indflydelse på, hvem der vælges som revisor. Det er u hensigtsmæssigt, at en fysisk eller juridisk person uden kontakt til revisor og indsigt i revisors arbejde, herunder revisionsprotokollater m.v., skal kunne vælge revisor for eftertiden. Den pågældende person er ikke i stand til at vurdere de afgørende og væsentlige forhold i relation til revisors virke og dermed, hvorvidt revisor udfører et godt stykke arbejde, eller hvorvidt revisor bør skiftes ud.

Det kan dog på den anden side være fornuftigt, at stifter i en periode efter fondens stiftelse får indflydelse på udpegning af revisor. Dette er en del af stifterviljen, som kommer til udtryk i vedtægten. Det kan eksempelvis være, fordi en bestemt familiegren eller organisation med særligt kendskab til fonden skal kunne udpege, eller stifter af særlige årsager selv ønsker at kunne udpege revisor.

Da revisor, som følge af de lovfæstede fortrolighedsbestemmelser for revisorer (tavshedspligt), ikke må og kan melde tilbage til den, som har udpeget revisor, ligesom den pågældende ikke har berøring til revisor i dennes daglige virke som revisor i fonden, er det fundet hensigtsmæssigt, at en vedtægtsbestemmelse om udpegning af en eller flere revisorer, skal indeholde en tidsbegrænsning i forhold til hvor længe, stifter eller andre kan være tillagt ret til at udpege revisor.

Vælges der ved stiftelsen en anden løsning end udgangspunktet om, at bestyrelsen udpeger revisor, skal der i vedtægten fastsættes en øvre grænse for, hvor længe denne udpegningsret skal gælde. Erhvervsfondsudvalget foreslog, at grænsen for den tidsmæssige udstrækning af en sådan vedtægtsbestemmelse maksimalt kan være syv år, hvilket svarer til den nuværende rotationsperiode i revisorloven. Den foreslåede bestemmelse indeholder, i overensstemmelse med Erhvervsfondsudvalgets anbefaling, en maksimumperiode på syv år. Herefter skal fondens revisor udpeges af bestyrelsen.

Der er ikke noget til hinder for, at bestyrelsen vælger den samme revisor, som hidtil har været udpeget af tredjemand, herunder eksempelvis stifter.

Hvis bestyrelsen i den syv årige periode finder, at den i henhold til vedtægten, udpegede revisor ikke opfylder sin rolle og sine opgaver i forhold til fonden, eller hvis bestyrelsen af andre grunde ønsker, at revisor skal afsættes, må bestyrelsen henvende sig til fondsmyndigheden herom. Fondsmyndigheden vil i så fald konkret kunne afsætte revisor, hvis betingelserne herfor er opfyldt, hvilket vil sige, hvis revisor ikke længere opfylder betingelserne for at være godkendt revisor, eller hvis revisor i øvrigt har vist sig uegnet. Et ønske om at få den samme revisor i hele

koncernen er ikke nok til at begrunde en afsættelse af fondens revisor. Tilsvarende gælder i henhold til gældende ret.

I den foreslåede § 133, stk. 13, er der som foreslået af Erhvervsfundsudvalget fastsat en overgangsperiode til valg af revisor og eventuel tilpasning af de eksisterende vedtægter, der indeholder bestemmelse om valg af revisor.

Undlader bestyrelsen at udpege en ny revisor i overensstemmelse med loven og vedtægten, efter at den hidtidige revisor er fratrukket eller efter en indtruffen vakance, og er der ingen suppleant, udpeger fondsmyndigheden efter *stk. 2* en ny revisor. Den pågældende revisor fungerer ikke blot midlertidigt, indtil bestyrelsen udpeger en revisor, men fungerer som revisor i en eventuelt fastsat udpegningsperiode henholdsvis i den resterende del af denne. Muligheden for at udpege en revisor er en ret, som fondsmyndigheden har.

Det er endvidere i overensstemmelse med Erhvervsfundsudvalgets rapport, foreslået, at den gældende særregel i lov om erhvervsdrivende fonde § 39 om statslig eller kommunal revision ophæves.

Bestemmelsen er en undtagelsesbestemmelse, som medfører, at erhvervsdrivende fonde underlagt statslig eller kommunal revision ikke underlægges et tilsyn af fondsmyndigheden.

Der eksisterer i dag alene et yderst begrænset antal fonde, som er registreret med statslig eller kommunal revision, og der ses derfor ikke behov for at videreføre denne undtagelsesmulighed. De eventuelt tilbageværende omfattede fonde vil eventuelt kunne undtages fra loven, jf. den foreslåede § 3, stk. 3, hvis de opfylder betingelserne herfor.

Der er i § 133, stk. 14, foreslået en overgangsbestemmelse, som medfører, at fonde, som er omfattet af § 39 om statslig eller kommunal revision, inden to år fra lovens ikrafttræden skal vælge en ny revisor, eller søge fondsmyndigheden om at blive undtaget fra loven.

Gældende bestemmelse

§ 69 a. Uanset artikel 17, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 537/2014 af 16. april 2014 om specifikke krav til revision af virksomheder af interesse for offentligheden kan bestyrelsen på årsregnskabsmødet, jf. § 59, i en erhvervsdrivende fond omfattet af revisorlovens § 1 a, litra a, vælge samme revisor i maksimalt 1) 20 år, hvis en udbudsprocedure er gennemført i overensstemmelse med artikel 16, stk. 2-5, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 537/2014 af 16. april 2014 om specifikke krav til revision af virksomheder af interesse for offentligheden med virkning for revisionen efter udløbet af en varighed på 10 år, eller 2) 24 år, hvis bestyrelsen på årsregnskabsmødet efter udløbet af en varighed på 10 år udpeger yderligere mindst en revisor til at udføre revisionen.

Oprindelig bestemmelse vedtaget ved LOV nr. 712 af 25. juni 2014

Ingen

Ændret ved LOV nr. 631 af 8. juni 2016

Efter § 69 indsættes:

»§ 69 a. Uanset artikel 17, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 537/2014 af 16. april 2014 om specifikke krav til revision af virksomheder af interesse for offentligheden kan bestyrelsen på årsregnskabsmødet, jf. § 59, i en erhvervsdrivende fond omfattet af revisorlovens § 1 a, nr. 3, litra a, vælge samme revisor i maksimalt

1) 20 år, hvis en udbudsprocedure er gennemført i overensstemmelse med artikel 16, stk. 2-5, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 537/2014 af 16. april 2014 om specifikke krav til revision af virksomheder af interesse for offentligheden med virkning for revisionen efter udløbet af en varighed på 10 år, eller

2) 24 år, hvis bestyrelsen på årsregnskabsmødet efter udløbet af en varighed på 10 år udpeger yderligere mindst en revisor til at udføre revisionen.«

Lovbemærkninger til LOV nr. 631 af 8. juni 2016

Efter § 69 i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde udpeger bestyrelsen på årsregnskabsmødet revisor for et år ad gangen, medmindre vedtægten bestemmer andet. Udpeges revisor i henhold til vedtægten, må en sådan udpegningsret alene gælde op til syv år fra fondens stiftelse.

Efter artikel 17, stk. 1, i den nye forordning om specifikke krav til revision af virksomheder af interesse for offentligheden kan varigheden af revisors revisionsopgave i en virksomhed af interesse for offentligheden (PIE-virksomhed) ikke overstige en maksimal varighed på 10 år. Forordningens artikel 17, stk. 4, giver dog mulighed for nationalt at tillade en varighed på op til 20 år, hvis revisionsopgaven har været i udbud, og op til 24 år, hvis der vælges mere end en revisor.

I § 69 a foreslås det at udnytte forordningens mulighed for at forlænge valgperioden med samme revisor, så en erhvervsdrivende fond omfattet af denne lov, der efter revisorloven er

defineret som en PIE-virksomhed, kan forlænge perioden med samme revisor med yderligere 10 år, hvis revisionsopgaven har været i udbud efter bestemmelserne i forordningens artikel 16, stk. 2-5, henholdsvis 14 år, hvis der vælges mere end en revisor.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 6.

Gældende bestemmelse

§ 70. Fondsmyndigheden kan på fondens vegne udpege yderligere en godkendt revisor, der skal deltage i revisionen sammen med den eller de øvrige revisorer frem til næste årsregnskabsmøde, jf. § 59. De øvrige bestemmelser i denne lov om revisor finder tilsvarende anvendelse på denne medrevisor.

Stk. 2. Den udpegede medrevisor registreres i Erhvervsstyrelsens it-system. Fondsmyndigheden fastsætter vederlaget til medrevisor. Omkostninger til medrevisor udredes foreløbigt af statskassen, men afholdes endeligt af fonden.

Lovbemærkninger

Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.*, at der fremover skal være mulighed for at fondsmyndigheden skal kunne udpege en medrevisor på fondens vegne. Denne løsning er foreslået af Erhvervsfundsudvalget, og modellen kendes allerede fra selskabsloven, hvor der er mulighed for at udpege en minoritetsrevisor. Medrevisoren skal være godkendt revisor og deltager i revisionen på lige fod med den eller de øvrige udpegede revisorer.

Medrevisoren har samme ansvar, rettigheder, opgaver og forpligtelser som den eller de bestyrelsesvalgte revisorer, eller den eller de i henhold til vedtægten udpegede revisorer.

Den foreslåede bestemmelse medfører bl.a., at medrevisor har samme mulighed som revisor for at indhente oplysninger eller foretage undersøgelser. Både revisor og medrevisor skal have de oplysninger, som må anses af betydning for bedømmelsen af fonden og, hvis fonden er moderfond, dens koncern, jf. den foreslåede § 58, stk. 1. Endvidere skal ledelsen give både revisor og medrevisor adgang til at foretage de undersøgelser, som den pågældende finder nødvendige for at udføre sit hverv, jf. den foreslåede § 58, stk. 2.

Den foreslåede § 71 vil endvidere medføre mulighed for, at revisor og medrevisor kan kræve de oplysninger, som må anses af betydning for bedømmelsen af fonden og hvis fonden er moderfond, dens koncern. Der henvises til bemærkningerne til den foreslåede § 71.

Der findes i selskabslovens § 144 en tilsvarende mulighed for, under særlige omstændigheder, at udpege en minoritetsrevisor i et kapital selskab.

Som påpeget i Erhvervsfundsudvalgets rapport er formålet med at indføre en bestemmelse om medrevisor i lov om erhvervsdrivende fonde, at styrke revisors rolle i fondene, men også forbedre fondsmyndighedens mulighed for at føre tilsyn gennem rapportering fra revisor, som er offentlighedens tillidsrepræsentant. Det er dog vigtigt, at en medrevisor ikke vil have særlige pligter i relation til fonden. Der gælder derfor ikke særlige rapporteringskrav for en medrevisor, og det vil som følge heraf være den sædvanlige rapportering i revisionspåtegning eller revisionsprotokollen og via meddelelser til fondsmyndigheden.

Udpegning af medrevisor forventes at ske sjældent. Bestemmelsen vil dog kunne bringes i anvendelse i det tilfælde, hvor fondsmyndigheden af egen drift, eller på baggrund af henvendelser fra bestyrelsen eller andre, får kendskab til eventuelle kritisable forhold i fonden, som der bør følges nærmere.

Forslaget om medrevisor skal endvidere ses som et mildere instrument for fondsmyndigheden end iværksættelse af granskning af nærmere angivne forhold, jf. den foreslåede § 25.

Granskningsinstituttet retter sig mod mere konkrete angivne forhold og er typisk mere omkostningsfuldt end brug af medrevisor. Muligheden for fondsmyndigheden til at udpege en medrevisor er dog betydeligt mindre indgribende og byrdefuldt for en fond end gennemførelse af en granskning.

Den udpegede medrevisor vil fungere fra udpegningen og frem til og med det næste årsregnskabsmøde.

De øvrige bestemmelser i denne lov om revisor finder tilsvarende anvendelse på medrevisor, jf. det foreslåede *stk. 1, 2. pkt.* De øvrige bestemmelser i loven finder således også anvendelse på samme måde som for en bestyrelsesudpeget, eller i henhold til vedtægten udpeget, revisor. Dette kan medføre, at medrevisor eksempelvis kan være erstatningspligtig for skade, som den pågældende har ansvar eller evt. medansvar for, er tilføjet fonden.

Da det er fondsmyndigheden, der udpeger en eventuel medrevisor, skal den pågældende ikke anmeldes af bestyrelsen. Medrevisor registreres i Erhvervsstyrelsens it-system på baggrund af udpegningen af fondsmyndigheden, jf. det foreslåede *stk. 2, 1. pkt.* Hvis Civilstyrelsen er fondsmyndighed skal de underrette Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed.

Der kan kun udpeges én medrevisor, og udpegningen kan ske, uanset om vedtægten eventuelt har bestemt, at der kun skal udpeges én revisor, og denne revisor allerede er udpeget.

Da fondsmyndigheden udpeger medrevisor, er det foreslået i *stk. 2, 2. pkt.*, at fondsmyndigheden fastsætter medrevisorens vederlag. Vederlaget må ikke overstige, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang. Det må forventes, at fondsmyndigheden ved denne afgørelse vil skele til det vederlag, som revisoren, som er udpeget af bestyrelsen, tildeles.

I henhold til det foreslåede *stk. 2, 3. pkt.*, udredes omkostningerne til medrevisor foreløbigt af statskassen, men dækkes endeligt af fonden. Et tilsvarende princip gælder ved udpegning af en granskningsmand. Bestemmelsen har til formål at sikre, at medrevisor ikke påtager sig en økonomisk risiko ved, at fondsmyndigheden udpeger den pågældende som medrevisor.

Gældende bestemmelse

§ 71. Revisor kan af medlemmerne af ledelsen kræve de oplysninger, som må anses af betydning for bedømmelsen af den erhvervsdrivende fond og, hvis fonden er en moderfond, dens koncern, jf. § 6.

Lovbemærkninger

Den foreslåede bestemmelse, der udspringer af Erhvervsfondsudvalgets rapport, præciserer, at revisor har mulighed for at kræve alle relevante oplysninger af ledelsen. Revisor kan indhente de oplysninger, den pågældende finder af betydning for bedømmelsen af fonden og, hvis fonden er en moderfond, dens koncern i henhold til den foreslåede § 6. Det præciseres samtidigt, at revisor har den fornødne hjemmel til at kræve de oplysninger, den pågældende finder er nødvendige med henblik på udførelse af dennes arbejde. Det er således revisors beslutning, hvilke oplysninger og undersøgelser, der er nødvendige.

Den foreslåede bestemmelse svarer til selskabslovens § 149 og foreslås som led i en af Erhvervsfondsudvalget ønsket styrkelse af revisors opgavevaretagelse i erhvervsdrivende fonde som offentlighedens tillidsrepræsentant.

Forslaget skal ses i sammenhæng med den foreslåede § 58, hvorefter ledelsen skal give revisor adgang til de oplysninger og undersøgelser, denne finder nødvendige for udførelse af sit hverv. Ledelsen har således en særskilt pligt til at sikre, at revisor har de oplysninger, der er nødvendige for udførelse af revisionen, uanset om revisor er opmærksom herpå. Revisor er udefra kommende og uafhængig af fonden og kan derfor ikke altid vide, hvilke forhold, der skal spørges ind til. I det omfang ledelsen er opmærksom på forhold af betydning for revisionen, skal ledelsen give revisor disse oplysninger, selvom den pågældende ikke spørger om dem.

De foreslåede regler skal i fællesskab sikre, at revisor får, eller kan kræve, de oplysninger, der er nødvendige for at gennemføre revisionen.

Gældende bestemmelse

§ 72. Ændringer vedrørende revisor skal registreres eller anmeldes til registrering, jf. § 12, stk. 1.

Stk. 2. En revisor kan afsættes af den, der har udpeget revisoren, eller af fondsmyndigheden. En revisor kan kun afsættes før hvervets udløb, hvis et begrundet forhold giver anledning hertil.

Stk. 3. Fratræder revisor, eller ophører revisionen på anden måde, inden revisors hverv udløber, eller skyldes revisorskiftet uoverensstemmelser mellem bestyrelsen og revisor, skal revisor straks meddele dette til fondsmyndigheden. Meddelelsen skal vedlægges en fyldestgørende forklaring på årsagen til hvervets ophør.

Lovbemærkninger

Det foreslåede *stk. 1* viderefører § 40, stk. 1, nr. 6 i Erhvervsstyrelsens anmeldelsesbekendtgørelse. Pligten til at anmelde revisor fremgår således ikke direkte af loven, men det fremgår af den gældende § 29, stk. 1, at en fonds årsregnskab skal revideres af en godkendt revisor.

Ændring af revisor skal foretages på samme måde som andre registreringspligtige forhold. Der henvises til den foreslåede § 13 og bemærkningerne hertil.

Det foreslåede *stk. 2, 1. pkt.*, om, at revisor til enhver tid kan afsættes af den, der har valgt denne, svarer til selskabslovens § 146, stk. 1. Da der ikke i fonde er en generalforsamling, foreslås det at videreføre den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 32, hvorefter fondsmyndigheden har adgang til at afsætte revisor. Der tilsigtes ingen materielle ændringer i retstilstanden.

Der skal således fortsat foreligge særlige betingelser, herunder eventuelt at revisor ikke længere opfylder betingelserne for at være revisor eller i øvrigt har vist sig uegnet. Fremover vil det dog oftere kunne være en bevæggrund for at afsætte revisor, at denne ikke opfylder sin pligt til at indberette til fondsmyndigheden, da denne forpligtelse, efter ønske fra Erhvervsfundsudvalget, er skærpet.

Fondsmyndighedens afsættelse af en revisor vil eventuelt kunne ske, hvis revisionen af den pågældende fond er mangelfuld, fordi den i kvalitet eller omfang ikke er tilfredsstillende eller bærer præg af, at revisor ikke har et tilstrækkeligt kendskab til den pågældende fond, som revideres. Disse erfaringer vil fondsmyndigheden typisk gøre sig via det almindelige fondsretlige tilsyn. Erfaringerne kan også komme fra gennemførte kontroller af reviderede regnskaber for den pågældende fond. I overvejelserne vil antallet og arten af påbud, som revisor tidligere har modtaget fra fondsmyndigheden, kunne indgå.

En revisor kan kun afsættes før hvervets udløb, hvis et begrundet forhold giver anledning hertil, jf. det foreslåede *stk. 2, 2. pkt.* Hvis bestyrelsen afsætter revisor, vil begrundelsen afhænge direkte af bestyrelsens reelle bevæggrunde for at afsætte revisor. Hvis revisor er udpeget af andre, skal begrundelsen på samme måde afspejle de reelle bevæggrunde. Den udpegningsberettigede skal i sådanne tilfælde orientere bestyrelsen om sine bevæggrunde, idet det også i sådanne tilfælde er bestyrelsen, der har pligten til at underrette, jf. den foreslåede § 13, stk. 2.

Hvis revisor fratræder som fondens revisor inden hvervets udløb, vil bestyrelsens begrundelse afhænge af den begrundelse, revisor har angivet overfor fonden. Se om bestyrelsens pligt til at registrere eller anmelde ændring af revisor, og eventuelt redegøre for revisors fratræden, jf. den foreslåede § 13, stk. 2.

Det er et krav i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets 8. direktiv om lovpligtig revision af årsregnskaber og konsoliderede regnskaber (direktiv 2006/43/EF af 17. maj 2006), artikel 38, at både fonden og revisor skal underrette den myndighed, der har ansvaret for det offentlige tilsyn med revisorer og revisionsvirksomheder, hvis revisor afsættes eller fratræder inden hvervets udløb. Sammen med underretningen skal der gives en fyldestgørende forklaring på årsagen hertil.

Direktivet gælder ikke for fonde, men det findes hensigtsmæssigt, at bestemmelserne for fonde og kapitalsekskaber, så vidt muligt harmoniseres, således som Erhvervsfondsudvalget også anbefalede.

Baggrunden for den gældende regel i § 29, stk. 4, om meddelelse til Erhvervsstyrelsen om revisors fratræden er bl.a. at sikre, at en erhvervsdrivende fond altid har en lovpligtig revisor. Det må således bero på de konkrete omstændigheder, hvad der i den konkrete situation vil være en fyldestgørende forklaring.

Baggrunden for den oprindelige indførelse af kravet om en meddelelse om fratrædelse inden hvervets udløb og fyldestgørende forklaring herpå er endvidere at give det offentlige tilsyn for revisorer mulighed for at vurdere, om der foreligger en forøget risiko ved en given revision, herunder om der skal tages forholdsregler i den forbindelse, f.eks. gennemførelse af en undersøgelse i henhold til revisorlovens § 37. Erhvervsstyrelsen fører tilsyn med revisorer og revisionsvirksomheder, jf. revisorlovens § 32.

Det foreslåede *stk. 3* viderefører den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 29, stk. 4, vedrørende revisors pligt til at give meddelelse om fratræden til Erhvervsstyrelsen. Det foreslås dog i overensstemmelse med Erhvervsfondsudvalgets rapport i *stk. 3, 1. pkt.*, at revisors meddelelse fremover skal sendes til fondsmyndigheden. Dette stemmer overens med formålet med bestemmelsen, da der ikke er tale om en egentlig anmeldelse til registrering, men en meddelelse, som fondsmyndigheden skal have til at varetage sine opgaver overfor fonden, herunder bestyrelse og revisor.

Der skal desuden vedlægges en fyldestgørende redegørelse om årsagen til revisors fratræden, jf. det foreslåede *stk. 3, 2. pkt.*

Efter ønske fra Erhvervsfondsudvalget vil dette krav dog fremover også gøre sig gældende i tilfælde, hvor revisor fratræder ved udløbet af funktionsperioden uanset dette ikke sker i utide, hvis fratrædelsen skyldes uoverensstemmelse mellem revisor og fondens bestyrelse.

Den foreslåede bestemmelse bevirker, som også hidtil gældende, at der ikke er krav om, at revisor skal give særlig meddelelse til fondsmyndigheden, hvis revisors fratræden sker ved udløbet af revisors funktionsperiode, eksempelvis efter et udbud, hvor en anden revisor eller revisionsvirksomhed har vundet opgaven med at revidere den pågældende fonds årsregnskab.

Det nye i den foreslåede bestemmelse, som bygger på Erhvervsfondsudvalgets forslag, er, at revisor skriftligt skal underrette fondsmyndigheden, hvis revisorskiftet sker på baggrund af uoverensstemmelser mellem bestyrelsen og revisor. Underretningen skal ske, uanset om revisorskiftet sker i tide eller utide. Tidligere skulle der uanset årsagen kun ske underretning, hvis

revisorskiftet skete i utide. I den foreslåede § 13, stk. 2, foreslås det, at bestyrelsen ligeledes har pligt til at komme med en redegørelse i sådanne tilfælde. Det er således både revisor og bestyrelsen, der skal udarbejde og indsende en redegørelse i tilfælde, hvor et revisorskifte skyldes uoverensstemmelser mellem bestyrelsen og revisor.

Uoverensstemmelser mellem bestyrelsen og revisor kan være alle former for uenighed, konflikt eller strid, som ikke er af bagatelagtig karakter. Uoverensstemmelserne kan eksempelvis vedrøre tilrettelæggelse af revisors arbejde, manglende eller fejlagtig opfyldelse af informationsforpligtelser, personstridigheder mellem et eller flere bestyrelsesmedlemmer og revisor eller lignende forhold. Typisk for sådanne situationer vil være, at det fremadrettet ikke vil være hensigtsmæssigt i forhold til fondens interesser at opretholde revisionen af fondens årsregnskab hos den pågældende revisor. Uenighed om revisors vederlag vil som udgangspunkt ikke være en uoverensstemmelse, som skal medføre meddelelsespligt. Det er den enkelte part, der vurderer, om der er en uoverensstemmelse mellem bestyrelsen og revisor.

Hvis fondsmyndigheden finder anledning til at spørge nærmere ind til den fremsendte meddelelse, kan fondsmyndigheden anmode revisor eller bestyrelsen om yderligere oplysninger, jf. den foreslåede § 24, stk. 3.

Da både bestyrelsen og revisor har pligt til at meddele udskiftning af revisor, som skyldes uoverensstemmelser, vil der også skulle indhentes redegørelse fra en part, som eventuelt ikke indsender redegørelse. Hvis revisor således indsender en redegørelse, men ikke bestyrelsen, vil bestyrelsen blive anmodet herom. En uoverensstemmelse kan i visse situationer være ensidig, hvis blot en af parterne opfatter situationen som sådan.

Gældende bestemmelse

§ 73. Revisor skal påse, om bestyrelsen overholder sine pligter til at oprette og føre bøger, fortegnelser og protokoller, og om reglerne om forelæggelse og underskrivelse af revisionsprotokollen er overholdt, hvis revisor fører en sådan. Konstaterer revisor, at de omhandlede krav ikke er opfyldt, skal revisor udfærdige en særskilt udtalelse herom, der indsendes til fondsmyndigheden.

Oprindelig bestemmelse vedtaget ved LOV nr. 712 af 25. juni 2014

§ 73. Revisor skal påse, om bestyrelsen overholder sine pligter til at oprette og føre bøger, fortegnelser og protokoller, samt om reglerne om forelæggelse og underskrivelse af revisionsprotokollen er overholdt. Konstaterer revisor, at de omhandlede krav ikke er opfyldt, skal revisor udfærdige en særskilt udtalelse herom, der indsendes til fondsmyndigheden.

Lovbemærkninger

Den foreslåede § 73 viderefører den gældende § 29, stk. 3, i lov om erhvervsdrivende fonde. I overensstemmelse med Erhvervsfundsudvalgets rapport tilsigtes der ingen materielle ændringer i retstilstanden.

Den foreslåede bestemmelse medfører, at revisor skal påse en række forhold vedrørende bestyrelsens overholdelse af pligten til at oprette og føre bøger, fortegnelser og protokoller m.v.

Bestyrelsens pligter indebærer bl.a. at der i henhold til den foreslåede § 53, stk. 4, skal oprettes og føres en forhandlingsprotokol for bestyrelsen, som skal underskrives af samtlige tilstedeværende bestyrelsesmedlemmer.

Det foreslås i § 50, at en bestyrelse fremover skal sikre udarbejdelsen af en forretningsorden, hvilket revisor herefter også skal påse.

Revisors kontrol indebærer, at revisor skal påse, at de pågældende dokumenter er oprettet og ajourføres i fornødent omfang. Revisor skal derimod ikke foretage en indholdsmæssig prøvelse af dokumenterne. Revisor vil dog f.eks. skulle kontrollere, om det er ført til protokol, at årsregnskabet er godkendt, jf. bemærkningerne til den foreslåede § 59, samt kontrollere, at bestyrelsen har ført til protokol, at bestyrelsen i henhold til den foreslåede § 59, stk. 2, har besluttet, at revisor ikke skal deltage i årsregnskabsmødet. Hvis det er anført i protokollen, at revisor var enig i, at revisors deltagelse ikke var nødvendig i årsregnskabsmødet, men dette ikke er korrekt, skal revisor underrette fondsmyndigheden herom i medfør af den foreslåede § 74.

Hvis bestyrelsen har valgt at redegøre for overholdelsen af Anbefalingerne om god Fondsledelse, jf. den foreslåede § 60, i ledelsesberetningen, skal revisor blot konstatere, om der er udarbejdet en redegørelse. Der skal således ikke foretages en indholdsmæssig prøvelse af bestyrelsens forklaringer.

Legatarfortegnelsen, som bestyrelsen skal føre i henhold til den foreslåede § 80, skal endvidere ikke undergives en prøvelse af revisor. Revisor skal dog påse, at fortegnelsen er udarbejdet og indsendt til fondsmyndigheden.

Forpligtelsen til at påse, at de pågældende dokumenter er oprettet og ajourføres i fornødent omfang, skal ses i sammenhæng med revisors underretningspligt i henhold til den foreslåede § 74. Den i § 74 foreslåede bestemmelse omhandler således meddelelse til fondsmyndigheden af ikke uvæsentlige overtrædelser af fondslovgivningen eller vedtægten, hvorimod pligterne i denne bestemmelse er rettet mod mere formelle krav, som bestyrelsen skal overholde.

Udgangspunktet er, at revisor udfører sine opgaver i forbindelse med revisionen af årsrapporten. Omfanget af revisionen beror på de konkrete forhold, især størrelsen af fonden, fondens økonomiske stilling og omfanget af dens aktiviteter.

Revisors kontrol ændrer ikke ved, at bestyrelsen må have rimelig tid til at føre de pågældende dokumenter. Reglen tilsigter for eksempel ikke at ændre den almindeligt anerkendte fondspraksis om, at et referat fra et bestyrelsesmøde underskrives på det følgende bestyrelsesmøde af de bestyrelsesmedlemmer, der var til stede på det pågældende møde.

Konstaterer revisor, at bestyrelsen ikke har overholdt sine forpligtelser, skal revisor udarbejde en særskilt udtalelse herom, der skal indsendes til fondsmyndigheden, jf. det foreslåede 2. pkt. På den måde bliver fondsmyndigheden bekendt med, at bestyrelsen ikke overholder lovgivningens krav om førelse af en række dokumenter, bøger m.v. Det må dog forventes, at revisor, forinden denne udfærdiger en sådan udtalelse og indsender den til fondsmyndigheden, har givet bestyrelsen mulighed for at overholde sine pligter, som foreslået i Erhvervsfondsudvalgets rapport.

Revisors særskilte udtalelse om sådanne mangler fritager ikke revisor fra eventuelt at tage forbehold eller give supplerende oplysninger, hvis der er krav herom efter årsregnskabsloven eller erklæringsbekendtgørelsen.

Revisors udtalelse skal ikke offentliggøres i Erhvervsstyrelsens it-system. Revisors kontrol af, om bestyrelsen har overholdt sine forpligtelser, er ikke en del af revisionen af årsrapporten.

Formålet med revisors kontrol er at styrke efterlevelsen af en række krav i loven, der har til hensigt at sikre kendskab til væsentlige forhold i fonden og sikre ansvarsplacering og tilgodese de enkelte medlemmer af bestyrelsen. Reglen skal således være med til at sikre en betryggende administration.

Ændret ved LOV nr. 631 af 8. juni 2016

§ 73 affattes således:

»§ 73. Revisor skal påse, om bestyrelsen overholder sine pligter til at oprette og føre bøger, fortegnelser og protokoller, og om reglerne om forelæggelse og underskrivelse af revisionsprotokollen er overholdt, hvis revisor fører en sådan. Konstaterer revisor, at de omhandlede krav ikke er opfyldt, skal revisor udfærdige en særskilt udtalelse herom, der indsendes til fondsmyndigheden.«

Lovbemærkninger til LOV nr. 631 af 8. juni 2016

§ 73 angiver de forhold, som revisor skal påse vedrørende bestyrelsens overholdelse af pligten til at oprette og føre bøger, fortegnelser og protokoller m.v.

§ 73 affattes på ny, som følge af forslaget § 1, nr. 24, hvorefter kravet i revisorloven om, at revisor skal føre en revisionsprotokol ved udførelse af revision, ophæves. Såfremt revisor fører en revisionsprotokol, er der fortsat krav om, at bestyrelsen skal underskrive den af revisor udarbejdede revisionsprotokol uanset, om det påhviler revisor at føre en sådan, eller hvis revisor i øvrigt efter aftale med bestyrelsen har ført en revisionsprotokol. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget § 2, nr. 2.

Bestyrelsens pligter indebærer bl.a. at der i henhold til § 53, stk. 4, skal oprettes og føres en forhandlingsprotokol for bestyrelsen, som skal underskrives af samtlige tilstedeværende bestyrelsesmedlemmer.

Bestyrelsen skal i henhold til § 50 sikre udarbejdelse af en forretningsorden, hvilket revisor herefter også skal påse.

Revisors kontrol indebærer, at revisor skal påse, at de pågældende dokumenter er oprettet og ajourføres i fornødent omfang. Revisor skal derimod ikke foretage en indholdsmæssig prøvelse af dokumenterne. Revisor vil dog f.eks. skulle kontrollere, om det er ført til protokol, at årsregnskabet er godkendt, jf. bemærkningerne til § 59, samt kontrollere, at bestyrelsen har ført til protokol, at bestyrelsen i henhold til § 59, stk. 2, har besluttet, at revisor ikke skal deltage i årsregnskabsmødet. Hvis det er anført i protokollen, at revisor var enig i, at revisors deltagelse ikke var nødvendig i årsregnskabsmødet, men dette ikke er korrekt, skal revisor underrette fondsmyndigheden herom i medfør af § 74.

Hvis bestyrelsen har valgt at redegøre for overholdelsen af Anbefalingerne om god Fondsledelse, jf. § 60, i ledelsesberetningen, skal revisor blot konstatere, om der er udarbejdet en redegørelse. Der skal således ikke foretages en indholdsmæssig prøvelse af bestyrelsens forklaringer.

Legatarfortegnelsen, som bestyrelsen skal føre i henhold til § 80, skal endvidere ikke undergives en prøvelse af revisor. Revisor skal dog påse, at fortegnelsen er udarbejdet og indsendt til fondsmyndigheden.

Forpligtelsen til at påse, at de pågældende dokumenter er oprettet og ajourføres i fornødent omfang, skal ses i sammenhæng med revisors underretningspligt i henhold til § 74. Bestemmelsen i § 74 omhandler således meddelelse til fondsmyndigheden af ikke uvæsentlige overtrædelser af fondslovgivningen eller vedtægten, hvorimod pligterne i denne bestemmelse er rettet mod mere formelle krav, som bestyrelsen skal overholde.

Udgangspunktet er, at revisor udfører sine opgaver i forbindelse med revisionen af årsrapporten. Omfanget af revisionen beror på de konkrete forhold, især størrelsen af fonden, fondens økonomiske stilling og omfanget af dens aktiviteter.

Revisors kontrol ændrer ikke ved, at bestyrelsen må have rimelig tid til at føre de pågældende dokumenter. Reglen tilsigter for eksempel ikke at ændre den almindeligt anerkendte fondspraksis om, at et referat fra et bestyrelsesmøde underskrives på det følgende bestyrelsesmøde af de bestyrelsesmedlemmer, der var til stede på det pågældende møde.

Konstaterer revisor, at bestyrelsen ikke har overholdt sine forpligtelser, skal revisor udarbejde en særskilt udtalelse herom, der skal indsendes til fondsmyndigheden, jf. 2. pkt. På den måde bliver fondsmyndigheden bekendt med, at bestyrelsen ikke overholder lovgivningens krav om førelse af en række dokumenter, bøger m.v. Det må dog forventes, at revisor, forinden denne

udfærdiger en sådan udtalelse og indsender den til fondsmyndigheden, har givet bestyrelsen mulighed for at overholde sine pligter, som foreslået i Erhvervsfondsudvalgets rapport.

Revisors særskilte udtalelse om sådanne mangler fritager ikke revisor fra eventuelt at tage forbehold eller give supplerende oplysninger, hvis der er krav herom efter årsregnskabsloven eller erklæringsbekendtgørelsen.

Revisors udtalelse skal ikke offentliggøres i Erhvervsstyrelsens it-system. Revisors kontrol af, om bestyrelsen har overholdt sine forpligtelser, er ikke en del af revisionen af årsrapporten.

Formålet med revisors kontrol er at styrke efterlevelsen af en række krav i loven, der har til hensigt at sikre kendskab til væsentlige forhold i fonden og sikre ansvarsplacering og tilgodese de enkelte medlemmer af bestyrelsen. Reglen skal således være med til at sikre en betryggende administration.

Gældende bestemmelse

§ 74. I forbindelse med sin kritiske gennemgang af den erhvervsdrivende fonds regnskabsmateriale og fondens forhold i øvrigt skal revisor efterkomme de krav vedrørende revisionen, som fondsmyndigheden stiller.

Stk. 2. Revisor skal straks give meddelelse til fondsmyndigheden, hvis denne lov, bestemmelser fastsat i henhold til denne lov eller vedtægten ikke er overholdt og den pågældende overtrædelse ikke er uvæsentlig eller straks berigtiges. Der skal endvidere straks gives fondsmyndigheden særskilt meddelelse om forhold, som revisor er blevet bekendt med under sit arbejde, og som giver en begrundet formodning om, at medlemmer af ledelsen kan ifalde erstatnings- eller strafansvar for handlinger eller undladelser, der berører fonden, tilknyttede virksomheder, kreditorer eller medarbejdere. Herunder skal altid oplyses om overtrædelse af

- 1) straffelovens kapitel 28 og skatte-, afgifts- og tilskudslovgivningen og
- 2) lovgivningen om regnskabsaflæggelse, herunder om bogføring og opbevaring af regnskabsmateriale.

Stk. 3. Hvis revisor i øvrigt i forbindelse med afgivelse af erklæringer i henhold til revisorlovens § 1, stk. 2 og 3, får oplysninger eller har bemærkninger, som giver anledning til at påtale fondens forhold, skal revisor straks give meddelelse herom til fondsmyndigheden.

Lovbemærkninger

Den foreslåede bestemmelse viderefører den gældende § 34 i lov om erhvervsdrivende fonde. På baggrund af Erhvervsfondsudvalgets rapport foreslås dog en skærpelse af bestemmelsen, så revisor fremover skal underrette om flere overtrædelser, samt at overtrædelser skal indberettes med det samme. Reelt udvides revisors forpligtelser dog ikke i forhold til, hvad der gælder allerede i dag, da revisor allerede i dag, i henhold til Erhvervsstyrelsens erklæringsbekendtgørelse, skal være opmærksom på bestyrelsens overholdelse af lovgivningen og vedtægten. Det er således tidspunktet for underretning som fremrykkes, men ikke selve indholdet.

I henhold til de gældende regler kan revisor vente med at underrette fondsmyndigheden, eller Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed, til indsendelse af den konkrete årsrapport, hvilket tidsmæssigt kan være lang tid efter den konkrete overtrædelse. Revisors underretning foregår i dag i revisionspåtegningen på årsrapporten.

Det foreslås i *stk. 1*, at det fremover alene er fondsmyndigheden, som skal kunne stille krav til revisor vedrørende revisionen.

Det er med den foreslåede bestemmelse fortsat kun muligt for fondsmyndigheden at fastsætte krav om supplerende revisionshandling eller undersøgelser. Det vil således fortsat ikke være muligt at fastsætte krav, som begrænser revisors revision af fonden.

I forhold til den tilsvarende bestemmelse i selskabslovens § 147, stk. 1, er det ikke foreslået at tilføje, at revisor ikke skal følge et eventuelt krav om supplerende revisionshandling eller undersøgelser, hvis det strider mod lov, vedtægten eller god revisionskik, da fondsmyndigheden ikke vil stille sådanne krav.

Forslaget skal ses i sammenhæng med den foreslåede § 75, hvorefter fondsmyndigheden kan påbyde revisor at give oplysninger om fondens forhold. Der henvises til bemærkningerne til denne bestemmelse.

I overensstemmelse med Erhvervsfondsudvalgets rapport foreslås det i *stk. 2, 1. pkt.*, at revisor straks skal meddele ikke-uvæsentlige overtrædelser af fondslovgivningen eller vedtægten til fondsmyndigheden. Dette kan f.eks. konstateres som led i revisors løbende revision af årsregnskabet, eksempelvis ved uanmeldte kasseeftersyn. Den foreslåede bestemmelse er en skærpelse i forhold til revisors gældende meddelelsespligt, hvorefter revisor i revisionspåtegningen alene skal oplyse sådanne forhold, hvis der er en begrundet formodning for, at ledelsen kan ifalde erstatnings- eller strafansvar.

Med hensyn til en straks-meddelelse skal det bemærkes, at det kan være vanskeligt at fastlægge dette begreb helt præcist, men udgangspunktet er, at revisor ikke kan vente flere dage med at indsende meddelelsen til fondsmyndigheden.

Revisor har allerede i dag, i henhold til § 7 i Erhvervsstyrelsens erklæringsbekendtgørelse (bekendtgørelse nr. 668 af 26. juni 2008), pligt til i revisionspåtegningen at give en række supplerende oplysninger. Revisor skal bl.a. altid oplyse om ikke uvæsentlige overtrædelser af lovgivningen om bogføring og opbevaring af regnskabsmateriale, ligesom revisor skal give supplerende oplysninger om en række forhold, som denne bliver bekendt med under sit arbejde, og som giver revisor en begrundet formodning om, at ledelsen kan ifalde erstatnings- eller strafansvar.

Efter årsregnskabsloven skal årsrapporten forsynet med revisionspåtegning indsendes til Erhvervsstyrelsen senest fem måneder efter regnskabsårets udløb. Det betyder, at fondsmyndigheden først med en vis forsinkelse bliver bekendt med forhold, som kan have betydning for fondsmyndighedens udøvelse af tilsynsvirksomheden.

For at sikre et effektivt tilsyn med de erhvervsdrivende fonde foreslås det derfor i overensstemmelse med Erhvervsfondsudvalgets rapport i *stk. 2, 2. pkt.*, at revisor fremover straks skal give meddelelse til fondsmyndigheden om forhold, som kan have betydning for udøvelse af tilsynet med fondene. Fondsmyndigheden får derved mulighed for hurtigt og effektivt at gribe ind overfor f.eks. ulovlige dispositioner, der har fundet sted.

Den foreslåede meddelelsespligt efter *stk. 2, 2. pkt.*, svarer til revisors gældende oplysningspligt i Erhvervsstyrelsens erklæringsbekendtgørelse. Der er dog tale om, at revisor straks skal meddele fondsmyndigheden om forholdet, hvilket er en fremrykning af den allerede gældende oplysningspligt.

Hvis der er tale om mindre forhold, der kan berigtiges umiddelbart af bestyrelsen, kan bestyrelsen efter opfordring fra revisor umiddelbart berigtige forholdet. I så fald skal der ikke ske indberetning til fondsmyndigheden. Sker berigtigelse i sådanne tilfælde ikke inden for rimelig tid, skal revisor foretage underretning.

Bestyrelsen har med den foreslåede bestemmelse fortsat mulighed for at afgøre fortolknings spørgsmål og om nødvendigt inddrage juridiske rådgivere i afgørelsen af fortolknings spørgsmål, da det alene er overtrædelse af bestemmelserne i lov om erhvervsdrivende fonde, bestemmelser i medfør heraf eller vedtægten, som skal meddeles til fondsmyndigheden. En mulig beslutning om at foretage en given disposition vil ikke skulle indberettes, så længe den ikke er truffet. Det vil således som hidtil altid være tilrådeligt, at en bestyrelse ved tvivlsspørgsmål

inddrager juridisk, økonomisk eller anden bistand, hvilket den foreslåede bestemmelse ikke ændrer på.

I henhold til det forestående *stk. 2, 3. pkt.*, skal revisor altid oplyse om forhold vedrørende straffelovens kapitel 28 om formueforbrydelser, afgifts- og tilskudslovgivningen, samt lovgivningen om aflæggelse af regnskab, herunder bogføring og opbevaring af regnskabsmateriale.

Efter det foreslåede *stk. 3* gælder informationspligten til fondsmyndigheden også, hvis revisor i forbindelse anden erklæringsafgivelse for fonden bliver opmærksom på forhold, der kan have betydning for fondsmyndighedens tilsyn med fonden. Bliver revisor opmærksom på sådanne forhold, skal disse ligeledes straks meddeles til fondsmyndigheden.

Det er med de foreslåede ændringer ikke tiltænkt, at revisor skal udføre yderligere handlinger, med henblik på at afdække forhold, som omhandlet af meddelelsespligten. Det er alene hensigten at sikre, at fondsmyndigheden får mulighed for hurtigt, effektivt og rettidigt at handle, hvis revisor i forbindelse med udførelse af erklæringsopgaver for fonden bliver bekendt med forhold, som senere alligevel skulle meddeles i revisionspåtegningen, eller forhold i øvrigt som har betydning for fondsmyndighedens tilsyn med fonden.

Gældende bestemmelse

§ 75. Fondsmyndigheden kan påbyde revisor at give oplysninger om fondens forhold.

Lovbemærkninger

Den foreslåede bestemmelse viderefører den gældende lovs § 37. Der tilsigtes ingen ændringer i den gældende retstilstand, men det foreslås, i overensstemmelse med Erhvervsfondsudvalgets rapport, at det fremover alene er fondsmyndigheden, og ikke som hidtil også Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed, der kan påbyde revisor at give oplysninger om fondens forhold.

I henhold til den foreslåede § 17, stk. 1, 1. pkt., kan Erhvervsstyrelsen dog fortsat som registreringsmyndighed anmode om oplysninger, hvilket også kan være fra revisor, hvis de er nødvendige for at bedømme, om betingelserne for registrering er opfyldt.

Efter den gældende lovs § 57 påhviler det fondsmyndigheden og Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed at påse overholdelsen af denne lov. En forudsætning for, at fondsmyndigheden kan varetage opgaverne i henhold til lovens bestemmelser, er, at der sikres mulighed for at modtage pålidelige informationer om fonden og dens formueforvaltning. Indsendelse af reviderede årsregnskaber udgør det væsentligste grundlag herfor. Fondsmyndigheden bør dog herudover have mulighed for på en enkel og uformel måde at skaffe sig yderligere eller supplerende oplysninger om fonden.

Revisor indtager i den forbindelse en central rolle som oplysningskilde i kraft af sin stilling som uafhængigt organ med væsentlig indsigt i fondens økonomiske forhold. Derfor foreslås det, at fondsmyndigheden kan påbyde revisor at give oplysninger om fondens forhold. Fondsmyndigheden kan anmode herom, når den finder det nødvendigt.

Oplysningerne fra revisor vil indgå i fondsmyndighedens tilsyn med den konkrete fond. Det følger af de almindelige forvaltningsretlige grundsætninger, at fondsmyndigheden skal gøre bestyrelsen bekendt med revisors udtalelse. Det vil også være muligt at få aktindsigt i oplysningerne i henhold til offentlighedsloven, medmindre oplysningerne er undtaget fra aktindsigt.

Hvis fondsmyndigheden ønsker yderligere oplysninger om et konkret forhold efter gennemgang af fondens årsregnskaber, revisors påtegning på årsregnskabet eller af andre årsager finder anledning til at få klargjort visse forhold vedrørende fondens ledelse, kan fondsmyndigheden anmode bestyrelsen om oplysninger i henhold til den foreslåede § 24, stk. 4, eller alternativt i visse tilfælde efter forslaget § 25 iværksætte en granskning.

Kapitel 9

Uddelinger og anden kapitalafgang m.v.

Gældende bestemmelse

§ 76. Afgang af en erhvervsdrivende fonds midler kan kun finde sted som

- 1) uddeling, jf. §§ 77-79, eller
- 2) kapitalnedsættelse, jf. §§ 81-86.

Stk. 2. Bestyrelsen er ansvarlig for, at kapitalafgangen ikke overstiger, hvad der er forsvarligt under hensyntagen til fondens og i moderfonde koncernens økonomiske stilling, og ikke sker til skade for fonden eller dens kreditorer, jf. § 38, stk. 1, nr. 5. Bestyrelsen er desuden ansvarlig for, at der efter kapitalafgangen er dækning for grundkapitalen og de reserver, der er bundne i henhold til lov eller vedtægt.

Lovbemærkninger

I forbindelse med udarbejdelsen af selskabsloven blev det vurderet, at det ville være hensigtsmæssigt at samle bestemmelserne om de forskellige former for kapitalafgang i et kapitel i loven. Det førte til, at selskabslovens kapitel 11 omhandler alle former for kapitalafgang.

Erhvervsfondsudvalget vurderede på tilsvarende vis, at det vil være hensigtsmæssigt at samle bestemmelserne om uddelinger og anden kapitalafgang i et kapitel.

Forslaget til kapitel 9 svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Det foreslås i forlængelse af forslaget om et samlet kapitel om uddelinger og anden kapitalafgang, at der indsættes en bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde, der opregner de forskellige kapitalafgangsformer. Selskabslovens § 179 opregner på tilsvarende vis de forskellige kapitalafgangsformer, der er i et kapital-selskab.

Det foreslås i *stk. 1*, at kapitalafgangsformerne i en erhvervsdrivende fond fortsat skal være uddelinger og kapitalnedsættelser. Der er ikke andre kapitalafgangsformer i en erhvervsdrivende fond.

Reglerne om uddeling omfatter også andre former for økonomiske begunstigelser end traditionelle udbetalinger af kontanter eller formuegoder fra fonden.

Situationer, hvor en fond f.eks. køber aktiver eller serviceydelser til en pris over markedsprisen, kan efter omstændighederne være omfattet af bestemmelserne om uddeling og vil i givet fald skulle behandles som sådan og derfor også opfylde de krav, der er til sådanne.

Tilsvarende gælder, hvis en fond yder et lån på favorable rentevilkår, og hvor den aftalte rente på lånet eksempelvis er lavere end markedrenten. I sådanne tilfælde vil den herved opståede renteforskel udgøre en uddeling fra fonden. Det samme gælder, hvis fonden udlejer en lejlighed til under markedslejen. I den situation vil forskellen mellem markedslejen og den leje, som lejeren betaler, udgøre en uddeling og skal fremgå af årsregnskabet som en sådan.

Ved uddeling af andre goder end likvider må der foretages en beregning af uddelingernes økonomiske værdi, således at denne kan præsenteres i overskudsfordelingen.

En særlig problemstilling opstår, når en erhvervsdrivende fond, som led i fondens uddelinger stiller sikkerhed eller garanti for andre. Dette kan f.eks. komme til udtryk ved, at en erhvervsdrivende fond stiller en underskudsgaranti for en forening, som ønsker at afholde en koncert.

Her skal uddelingen, ud fra et forsigtighedshensyn, måles til fondens maksimale risiko. Hvis fonden således har en risiko på maksimalt 1 mio. kr., har fonden derfor uddelt 1 mio. kr.

Da underskudsgarantien normalt ved første indregning er udtryk for en eventualforpligtelse, som ikke indregnes i balancen, skal beløbet regnskabsmæssigt henføres til en særlig reserve under egenkapitalen. Når garantien er bragt til ophør, kan forskellen mellem den maksimale risiko på garantien og det faktiske tab tilbageføres til de frie reserver.

I det foreslåede *stk. 2, 1. pkt.*, foreslås det præciseret, at bestyrelsen er ansvarlig for, at en uddeling af midler fra fonden ikke overstiger, hvad der er forsvarligt under hensyn til fondens, og i moderfonde koncernens, økonomiske stilling, og at det ikke sker til skade for fonden, dens kreditorer eller aftaleparter i øvrigt. Bestyrelsen skal således vurdere, om en uddeling eller en kapitalnedsættelse er forsvarlig i forhold til fondens samlede økonomiske stilling, herunder skal der foretages en vurdering af fondens nuværende og fremtidige økonomiske stilling.

Bestyrelsen er således til enhver tid ansvarlig for, at der er den fornødne kapital i fonden set i forhold til fondens nuværende og fremtidige drift.

Bestyrelsen er ansvarlig for, at kapitalafgangen ikke sker til skade for fonden eller dens kreditorer. Dermed understreges bestyrelsens overordnede ansvar for, at kapitalafgangen ikke påfører fonden eller andre et tab.

For en nærmere gennemgang af bestyrelsens ansvar for et forsvarligt kapitalberedskab henvises til den foreslåede § 38, stk. 1, nr. 5.

Det foreslås endvidere præciseret i *stk. 2, 2. pkt.*, at bestyrelsen er ansvarlig for, at der efter en uddeling eller en kapitalnedsættelse er dækning for grundkapitalen og de reserver, der er bundne i henhold til lov, herunder bl.a. årsregnskabsloven, og vedtægten.

Bestemmelsens stk. 2 strafbelægges, jf. den foreslåede § 132, stk. 1.

Uddeling

Gældende bestemmelse

§ 77. Det påhviler bestyrelsen at foretage uddeling i overensstemmelse med § 78 til de formål, der er fastsat i vedtægten, jf. § 27, stk. 1, nr. 10. Bestyrelsen kan foretage rimelige henlæggelser til konsolidering af den erhvervsdrivende fond.

Lovbemærkninger

Efter den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 40 skal bestyrelsen foretage uddelinger til de formål, der er fastsat i vedtægten. Bestyrelsen kan dog foretage rimelige henlæggelser til konsolidering af fonden. Det foreslås at videreføre indholdet af den gældende § 40 uændret.

Spørgsmålet om erhvervsdrivende fondes uddelinger blev indgående drøftet af Erhvervsfundsudvalget, herunder om der burde indføres en bestemmelse om, at en vis andel af en erhvervsdrivende fonds overskud som minimum skal uddeles.

I overensstemmelse med udvalgets anbefaling er der ikke foreslået indført et krav herom. Dette skyldes, at en række forhold taler mod at indføre en sådan bestemmelse. Det drejer sig blandt andet om, at erhvervsdrivende fonde er karakteriseret ved selv at udøve erhvervsdrift eller have bestemmende indflydelse i en erhvervsdrivende virksomhed, og ofte er hensynet til videreførelse og udvikling af en erhvervsvirksomhed en væsentlig del af fondens formål. Mindstekrav til uddelinger kan true hensynet til erhvervsvirksomheden. Baggrunden herfor er, at fonde, der pr. definition ikke har ejere, kun har erhvervsvirksomheden og eventuelt en værdipapirportefølje som finansieringskilde til fondens investeringer i virksomheden, herunder til udviklingsaktiviteter.

De erhvervsdrivende fondes betydning for den danske samfundsøkonomi via erhvervsaktiviteten er langt større end via uddelingerne. Det er således vigtigt, at lovgivningen ikke lægger hindringer i vejen for erhvervsaktiviteten i de erhvervsdrivende fonde. Hertil kommer, at fondsmyndigheden som hidtil foreslås at have mulighed for efter en konkret vurdering at henstille til bestyrelsen, at der foretages uddelinger, eller konkret under skærpende omstændigheder påbyde bestyrelsen at foretage uddelinger. Denne retsstilling, der foreslås videreført med § 79, vurderes at være tilstrækkelig.

Det er bestyrelsen, der som fondens øverste myndighed bestemmer, hvor stor en andel af fondens frie reserver, der skal uddeles, jf. dog den foreslåede § 79. Det er som følge heraf bestyrelsen, der er ansvarlige for at foretage en vurdering af, hvad der i den pågældende konkrete erhvervsdrivende fond ud fra fondens konkrete forhold er rimelige henlæggelser. I de erhvervsdrivende fonde opereres der således ikke med en tommelfingerregel om, hvad der er rimelige henlæggelser. Det er afgørende, at bestyrelsen ligeledes er opmærksom på, at fondens uddelinger er forsvarlige, jf. den foreslåede § 76, stk. 2.

Der behøver ikke at være noget til hinder for, at en erhvervsdrivende fond ikke foretager uddelinger, uanset at fondens økonomiske stilling umiddelbart berettiger hertil, hvis de manglende uddelinger eksempelvis skyldes, at fonden ønsker at foretage en større enkeltstående uddeling eller ønsker at kunne deltage i kapitaludvidelser/opkøb af aktier i den underliggende virksomhed.

Vedtægten kan foreskrive en nærmere specificeret pligt for bestyrelsen til at foretage henlæggelser. Vedtægten kan for eksempel foreskrive, at en vis procentdel af fondens årlige resultat skal henlægges til en særlig reserve. Der bør dog generelt udvises tilbageholdenhed med sådanne detaljerede bestemmelser i vedtægten om konsolidering i forhold til uddelinger, idet der med den foreslåede § 79 er indsat en bestemmelse, der har til formål at sikre en forsvarlig balance mellem uddelinger og konsolidering. Det er således vigtigt at være opmærksom på, at en vedtægtsbestemmelse om henlæggelse ikke medfører, at bestyrelsen er udelukket fra også på eget initiativ at foretage henlæggelser. Bestyrelsen skal således - også selvom vedtægten indeholder en bestemmelse om henlæggelse - foretage en vurdering af, hvorvidt der er behov for en større henlæggelse end foreskrevet i vedtægten.

En vedtægtsbestemmelse om henlæggelse må på tilsvarende vis ikke føre til, at der henlægges større beløb, end hvad der er rimeligt. Bestyrelsen er således forpligtet til at mindske en vedtægtsbestemt henlæggelse, hvis henlæggelsen under de konkrete forhold ikke er rimelig i forhold til fondens økonomiske stilling. Da der er tale om tilsidesættelse af en vedtægtsbestemmelse, kan dette dog kun finde sted med samtykke for fondsmyndigheden, jf. forslaget til § 61. Hvis det vurderes, at henlæggelsesbestemmelsen til stadighed vil føre til henlæggelse af beløb, der ikke er rimelige i forhold til fondens økonomiske stilling, må vedtægten ændres i overensstemmelse med *de almindelige regler herom*.

Bestyrelsen kan ikke overlade det til andre at foretage uddelinger. Der er dog ikke noget til hinder for, at der er et rådgivende organ for bestyrelsen vedrørende uddelingen. Bestemmelsen herom kan være optaget i vedtægten. Vedtægten kan ligeledes foreskrive, at bestyrelsen forinden uddelingen foretages skal indhente indstilling eller udtalelse fra andre. Selvom det ikke fremgår af vedtægten, kan bestyrelsen godt indhente en sådan indstilling eller udtalelse fra andre. Dette ændrer imidlertid ikke ved, at det under alle omstændigheder er bestyrelsen, der træffer beslutningen om uddelinger, herunder uddelingernes størrelse, og bestyrelsen har ansvaret for uddelingens overensstemmelse med vedtægten.

I medfør af § 40, i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde, er det ikke muligt i vedtægten at foreskrive, at fonden ikke skal foretage uddelinger, eller at der ikke kan ske uddelinger før en bestemt begivenhed, eksempelvis stifterens død, er indtrådt.

Som nævnt i bemærkningerne til den foreslåede § 76 omfatter reglerne om fondes uddelinger også andre former for økonomiske begunstigelser end traditionelle udbetalinger af midler. Situationer, hvor en fond f.eks. køber aktiver eller serviceydelser til en pris over markedsprisen, kan efter omstændighederne være omfattet af bestemmelserne om uddeling og vil derfor skulle behandles som sådan og derfor også opfylde de krav, der er til sådanne. Hvis en fond yder et lån på favorable rentevilkår, og hvor den aftalte rente på lånet eksempelvis er lavere end markedsrenten, vil den herved opståede renteforskel udgøre en uddeling fra fonden, og det vil således være denne økonomiske fordel, der bl.a. skal kunne opfylde de foreslåede krav i bl.a. den foreslåede § 77. Det samme gælder, hvis en erhvervsdrivende fond udlejer en lejlighed til under markedslejen. I den situation vil forskellen mellem markedslejen og den leje, som lejeren betaler, udgøre en uddeling, som skal fremgå af årsregnskabet som en sådan.

En fond må som hidtil kun foretage uddelinger til de emner eller personer, der er angivet som uddelingsberettigede i fondens vedtægt. I modsat fald vil bestyrelsen ifalde et ansvar over for fonden. Det kan være foreskrevet i vedtægten, at de uddelingsberettigede under fondens løbende drift ikke skal være dem, der skal modtage nettoprovenuet ved fondens likvidation. I sådanne tilfælde skal bestyrelsen - og senere likvidator - være opmærksom på, at det er de

rette modtagere, der får udbetalt det løbende driftsoverskud henholdsvis likvidationsprovenuet.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at de uddelingsberettigede ikke har retskrav på uddelinger, hvis fonden af den ene eller anden årsag ophører med ydelserne, uanset at de pågældende måske har været vant til at modtage beløb år for år. Først når bestyrelsen har besluttet og over for den pågældende modtager af uddelingen har tilkendegivet ydelsen, opstår der et retskrav for den pågældende uddelingsberettigede efter dansk rets almindelige regler.

Hvis det fremgår af vedtægten, at der er flere uddelingsformål og dermed flere uddelingsberettigede, må der ikke over en årrække ske en ensidig begunstiging af det ene område på bekostning af de øvrige angivne områder. Over en given tidsperiode skal der således være en rimelig balance i uddelingerne til de forskellige uddelingsberettigede. Bestyrelsen er således ansvarlig for at sikre uddeling til samtlige uddelingsformål, og at der ikke konsekvent uddeles til nogen på bekostning af andre.

Uddelinger skal fremgå af årsregnskabet som uddeling i overskudsdisponeringen under resultatopgørelsen, jf. den foreslåede præcisering af årsregnskabslovens § 49, stk. 4, jf. den foreslåede § 134, nr. 1, samt fremgå af eventuelle legatarfortegnelser eller lignende, jf. også den foreslåede § 80 og bemærkningerne hertil.

Bestemmelsen strafbelægges, jf. den foreslåede § 132, stk. 1.

Gældende bestemmelse

§ 78. Til uddeling kan kun anvendes frie reserver, hvorved forstås beløb, som i den erhvervsdrivende fonds senest godkendte årsregnskab er opført som overført overskud, og reserver, som ikke er bundet i henhold til lov eller vedtægt, med fradrag af overført underskud.

Stk. 2. Efter aflæggelsen af fondens første årsrapport kan optjent overskud og frie reserver, der er opstået eller blevet frigjort efter den periode, der senest er aflagt årsrapport for, også anvendes til uddelinger, medmindre beløbet er uddelt, forbrugt eller bundet.

Stk. 3. Ved anvendelsen af midler omfattet af stk. 2 skal bestyrelsens beslutning om uddeling vedlægges en balance. Bestyrelsen vurderer, om det er forsvarligt at vedlægge balancen fra seneste årsrapport, eller om der skal udarbejdes en mellembalance, der viser, at der er tilstrækkelige midler til rådighed for uddelingen, jf. dog stk. 4.

Stk. 4. Uanset stk. 3 skal der altid udarbejdes en mellembalance, der viser, at der er tilstrækkelige midler til rådighed for uddelingen, hvis beslutningen om uddeling træffes mere end 6 måneder efter balancedagen i fondens seneste godkendte årsrapport.

Stk. 5. Hvis der udarbejdes mellembalance efter stk. 3 og 4, skal mellembalancen være gennemgået af revisor. Mellembalancen skal udarbejdes efter de regler, som fonden udarbejder årsrapport efter. Mellembalancen må ikke have en balancedag, der ligger mere end 6 måneder forud for beslutningen om uddelingen.

Stk. 6. Foretages en uddeling i andre værdier end kontanter, skal der udarbejdes en vurderingsberetning, jf. § 33. Det skal i vurderingsmandens erklæring angives, at uddelingsbeløbet mindst svarer til den ansatte værdi af den eller de andre værdier end kontanter, der uddeles. Hvis bestyrelsen udarbejder og indsender en erklæring efter reglerne i § 34, stk. 2, er der ikke pligt til at indhente vurderingsberetning ved uddeling af aktiver som omtalt i § 34, stk. 1. Bestyrelsen skal offentliggøre erklæringen i Erhvervsstyrelsens it-system, jf. § 12, stk. 3, senest 2 uger efter beslutningen om uddelingen. Balancen efter § 33, stk. 4, udarbejdes som en overdragelsesbalance for den overtagne virksomhed.

Stk. 7. Bestyrelsens beslutning om uddeling skal optages i protokollen. Ved anvendelsen af midler omfattet af stk. 2 skal mellembalancen eller balancen for det seneste regnskabsår indgå i bestyrelsens protokol som bilag til den truffe beslutning.

Lovbemærkninger

Den foreslåede bestemmelse bygger på den gældende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde § 41, som omhandler hvilke midler der kan anvendes til uddelinger. Forslaget medfører dog en række ændringer i forhold til bestemmelsens gældende affattelse.

Forslaget er i overensstemmelse med Erhvervsfondsudvalgets anbefaling.

Det foreslås i *stk. 1* reguleret, hvilke midler der som udgangspunkt kan anvendes til uddelinger. Forslaget til *stk. 1* medfører en forenkling i forhold til den gældende bestemmelse. Der er ikke herved tiltænkt materielle ændringer.

Det fremgår af den foreslåede bestemmelse, at en fond som udgangspunkt kun kan anvende beløb til uddelinger, som i fondens senest godkendte årsregnskab er opført som overført

overskud og reserver, som ikke er bundet i henhold til lov eller vedtægt, med fradrag af overført underskud. Som eksempel på bundne reserver kan nævnes grundkapitalen samt reserven omfattet af årsregnskabslovens § 43 a (reserve for opskrivning efter indre værdis metode).

Henvisningen til reserver, der er bundet i henhold til lov, gælder fortsat reserver, der er bundne i henhold til årsregnskabsloven eller anden lovgivning. Der er således tale om en videreførelse af de gældende regler. I det omfang, der kommer andre lovbestemte regler om bundne reserver i årsregnskabsloven eller anden lovgivning, vil disse blive omfattet af bestemmelsen.

Den gældende bestemmelse om, at reserver, der er bundne i henhold til vedtægten, ikke kan benyttes til uddelinger, foreslås ligeledes videreført.

Når opregningen af konkrete bundne reserver ikke længere er medtaget i lovteksten, er det for at sikre, at der ikke opstår uoverensstemmelse mellem eksempelvis bestemmelser i årsregnskabsloven og lov om erhvervsdrivende fonde.

Bestyrelsen er til enhver tid ansvarlig for, at der efter en uddeling er dækning for de reserver, der følger af vedtægten og lov, eksempelvis årsregnskabsloven. Uddelingen skal være forsvarlig i forhold til fondens økonomiske stilling.

Det faktum, at det fremgår af årsrapporten, at der er frie reserver, der kan anvendes til uddeling, kan ikke isoleret set tages til udtryk for, at det vil være forsvarligt at foretage en uddeling.

Bestyrelsen skal løbende vurdere fondens økonomiske stilling. Bestyrelsesmedlemmerne har således pligt til konkret at vurdere, om fondens økonomiske stilling i tiden mellem regnskabsårets afslutning og datoen for uddelingen er forringet i et sådant omfang, at uddelingen ikke er forsvarlig.

Bestyrelsen skal ikke alene tage hensyn til indtrufne begivenheder frem til datoen for godkendelsen af årsregnskabet, men også til den forventede fremtidige udvikling.

Likviditet er ikke en betingelse for uddelinger. En fond med reserver, der kan anvendes til uddelinger, kan således optage lån til brug for en uddeling, eksempelvis i fondens hidtil ubelånte ejendomme. Det forudsætter dog, at de øvrige betingelser for uddelingen er opfyldt, herunder forsvarlighedsvurderingen. Vurdering af fondens fremtidige likviditet er en del af forsvarlighedsvurderingen.

Koncernregnskabet anvendes ikke ved beregning af de midler, der kan anvendes til uddelinger. Uddelinger fra en moderfond vil således basere sig på moderfondens eget årsregnskab, der kan afvige væsentligt fra koncernregnskabet. Koncernregnskabet kan imidlertid have betydning for, hvorvidt en moderfonds uddelinger er forsvarlige, idet kapitalafgang i disse tilfælde ikke må overstige, hvad der er forsvarligt under hensyntagen til koncernens økonomiske stilling. Koncernens økonomiske stilling kan således føre til, at der ikke er mulighed for uddelinger eller kun mulighed for en mindre uddeling, end moderfondens årsregnskab isoleret set giver mulighed for. Ved en moderfonds vurdering af, hvorvidt der forsvarligt kan uddeles, skal der således tages hensyn til koncernens økonomiske stilling som helhed, herunder størrelsen af den samlede egenkapital og de reserver, der kan anvendes til uddeling, når det skal sikres, at uddelingen vil være forsvarlig.

Aktie- og anpartsselskaber fik i 2004 mulighed for at udbetale såkaldt ekstraordinært udbytte og denne mulighed blev videreført i selskabsloven i 2009.

Det foreslås, at erhvervsdrivende fonde får mulighed for at foretage uddelinger af de tilsvarende midler, som kapitalsekskaber kan anvende til ekstraordinært udbytte under iagttagelse af regler svarende til selskabslovens §§ 182 og 183. Det vurderes således, at der ikke er væsentlige hensyn, der kan begrunde, at der på dette punkt skal være forskel på reguleringen af erhvervsdrivende fonde i forhold til reguleringen af kapitalsekskaber.

Efter det foreslåede *stk. 2* kan en fond efter aflæggelsen af fondens første årsrapport anvende optjent overskud og frie reserver, der er opstået eller blevet frigjort efter den periode, der senest er aflagt årsrapport for, til uddelinger, medmindre beløbet er uddelt, forbrugt eller bundet.

Ligesom ved uddeling af midler opgjort efter det foreslåede *stk. 1*, er bestyrelsen ved uddeling af midler i henhold til det foreslåede *stk. 2* til enhver tid ansvarlig for at tage stilling til, om fondens kapitalberedskab er forsvarligt. Bestyrelsen er således altid ansvarlig for, at en uddeling ikke er til skade for fonden og dens kreditorer, og at den ikke er i strid med reglerne om forsvarligt kapitalberedskab, jf. også den udtrykkelige bestemmelse herom i den foreslåede § 76, *stk. 2*.

Uddelingen af midler fra fonden kan ske på et hvilket som helst tidspunkt, og der er således ikke krav om, at det skal ske på årsregnskabsmødet eller lignende.

Det foreslås i *stk. 3, 1. pkt.*, at hvis midlerne i henhold til det foreslåede *stk. 2* ønskes anvendt til uddeling, skal beslutningen om uddeling vedlægges en balance.

Efter det foreslåede *stk. 3, 2. pkt.*, skal bestyrelsen vurdere, om det er forsvarligt at vedlægge balancen fra seneste årsrapport, eller om der skal udarbejdes en mellembalance med en balancedag, der ligger tættere på bestyrelsens beslutning af spørgsmålet om uddeling. Mellembalancen skal vise, at der er tilstrækkelige midler til uddelingen.

Det foreslås i *stk. 4*, at der altid skal udarbejdes en mellembalance, hvis beslutningen om uddeling træffes mere end seks måneder efter balancedagen i fondens seneste godkendte årsrapport. Mellembalancen skal vise, at der er tilstrækkelige midler til rådighed for uddelingen.

Hvis der er tale om en fond, der har kalenderåret som regnskabsår, vil der således være krav om udarbejdelse af en mellembalance, hvis beslutningen om uddelingen træffes den 1. juli eller senere.

Det foreslås i *stk. 5, 1. pkt.*, at hvis der udarbejdes mellembalance, skal mellembalancen være aflagt og påtegnet af bestyrelsen samt gennemgået af revisor.

Efter *stk. 5, 2. og 3. pkt.*, foreslås det, at mellembalancen skal udarbejdes efter de regler, som fonden udarbejder årsrapport efter, og at mellembalancen ikke må have balancedag, der ligger mere end seks måneder forud for beslutningen om uddelingen.

Hvis der eksempelvis træffes beslutning om uddeling den 1. september 2013, skal mellembalancen efter den foreslåede bestemmelse have balancedag den 1. marts 2013 eller senere.

I selskabsloven er der en udtrykkelig bestemmelse om udbetaling af udbytte, herunder ekstraordinært udbytte, ved udlodning af andre værdier end kontanter.

Det vurderes, at der ikke er væsentlige begrundelser, der taler imod, at det også i erhvervsdrivende fonde skal være muligt at foretage en uddeling af andre værdier end kontanter, således at en fond eksempelvis erhverver et bestemt aktiv med henblik på efterfølgende at uddele aktivet. Der kan eksempelvis være tale om erhvervelse af en scanner eller lignende, der

efterfølgende uddeles til et hospital i stedet for, at fonden uddeler et kontantbeløb til hospitalet, som så selv indkøber scanneren.

Det foreslås derfor, at der indsættes en udtrykkelig bestemmelse om uddeling af andre værdier end kontanter. Det foreslås endvidere, at de beskyttelsesgarantier, der stilles i selskabsloven ved udbetaling af udbytte ved udlodning af andre værdier end kontanter, dvs. en vurderingsberetning, medmindre der er tale om udlodning af aktiver, hvor vurderingsberetningen kan erstattes med en ledelsesredegørelse, skal iagttages.

Det foreslås som følge heraf i *stk. 6, 1. pkt.*, at hvis en uddeling sker i andre værdier end kontanter, skal der udarbejdes en vurderingsberetning, jf. den foreslåede § 33.

Efter det foreslåede *stk. 6, 2. pkt.*, skal det i vurderingsmandens erklæring ved uddelinger af andre værdier end kontanter angives, at uddelingsbeløbet svarer til den ansatte værdi af den eller de andre værdier end kontanter, der uddeles, da det er vigtigt at få afklaret, at der ikke er flere midler, der afgår fra fonden, end det bestyrelsen har truffet beslutning om.

En vurderingsberetning ved en uddeling af andre værdier end kontanter er, hvis den udarbejdes af revisor, en revisorerklæring med høj grad af sikkerhed.

Det foreslås desuden, at det skal være muligt at fravælge udarbejdelsen af en vurderingsberetning fra en uvildig vurderingsmand, hvis der sker uddeling af aktier optaget til handel på et reguleret marked eller aktiver, hvis værdi kan siges at være objektivt godtgjort på en forsvarlig måde, og hvis bestyrelsen i fonden i stedet udarbejder en erklæring om indskuddet og indsender den til offentliggørelse i Erhvervsstyrelsens it-system. For en nærmere beskrivelse af reglen og afgrænsning af den relevante gruppe aktiver henvises til bemærkningerne til den foreslåede § 34.

Det er aktivets markedsværdi, der skal kunne rummes inden for det konkrete uddelingsbeløb.

Hvis en uddeling af andre værdier end kontanter sker ved anvendelse af midlerne efter det foreslåede *stk. 2*, skal alle gevinster og tab, som opstår som følge af uddelingen, indarbejdes i mellembalancen, hvis der udarbejdes en sådan, og indgå i vurderingen af, om der er tilstrækkeligt med midler til at gennemføre uddelingen. Der skal således eksempelvis tages højde for en eventuel gevinst, der bliver realiseret som led i uddelingen, som følge af, at aktivets dagsværdi overstiger den bogførte værdi og den skat, som uddelingen medfører. Tallene kan ikke præsenteres i et tillæg til balancen, men skal indgå direkte i balancen, som godkendes af bestyrelsen, og skal være gennemgået af revision.

Hvis uddelingen sker ved anvendelse af midlerne reguleret i *stk. 1*, skal der først tages højde for de gevinster, der realiseres ved uddelingen, i årsrapporten for den regnskabsperiode, hvori uddelingen gennemføres.

Hvis bestyrelsen udarbejder og indsender en erklæring til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed efter reglerne i den foreslåede § 34, *stk. 2 og 3*, er der ikke pligt til at indhente vurderingsberetning ved uddeling af aktiver, jf. det foreslåede *stk. 6, 3. pkt.* Bestyrelsen skal offentliggøre erklæringen i Erhvervsstyrelsens it-system senest to uger efter beslutningen om uddelingen, jf. det foreslåede *stk. 6, 4. pkt.*

Hvis det er en bestående virksomhed, der uddeles, skal vurderingsberetningen indeholde en balance efter *stk. 3*, og dette gælder, uanset om det er en vurderingsmand, der udarbejder en egentlig vurderingsberetning, eller om bestyrelsen har erstattet vurderingsberetningen med en ledelsesredegørelse. Det bemærkes, at en sådan uddeling skal kunne rummes inden for

vedtægen, herunder uddelingsformålet, og det må forventes, at en fond kun ganske undtagelsesvis vil kunne uddele en bestående virksomhed, og den foreslåede bestemmelse herom vil som følge heraf kun finde anvendelse i ganske få enkeltstående tilfælde, eksempelvis i forbindelse med opløsning.

Hvis der er tale om uddeling af en bestående virksomhed med deraf følgende krav om udarbejdelse af en balance, skal balancen udarbejdes som en overdragelsesbalance for den overtagne virksomhed, jf. det foreslåede *stk. 6, sidste pkt.*

Det foreslås i *stk. 7*, at bestyrelsens beslutning om uddeling skal optages i bestyrelsesprotokollen. Hvis der er tale om en uddeling, der sker ved anvendelse af midler efter det foreslåede *stk. 2*, skal mellembalancen eller balancen for det seneste regnskabsår indgå i bestyrelsens protokol som bilag til den truffe beslutning. Herved vil det efterfølgende kunne dokumenteres, hvad der har indgået i bestyrelsens beslutningsgrundlag eksempelvis i forbindelse med en efterfølgende erstatningssag, hvis uddelingen medførte, at fonden eller dens kreditorer led tab som følge af uddelingen.

Bestemmelsens *stk. 1* og *stk. 6, 4. pkt.*, strafbelægges, jf. den foreslåede § 132, *stk. 1*.

Gældende bestemmelse

§ 79. Såfremt uddelingen til formålet står i klart misforhold til fondens midler, kan fondsmyndigheden henstille til bestyrelsen at overveje at søge uddelingen forøget eller nedsat.

Stk. 2. Må uddelingens størrelse anses for at indebære fare for en krænkelse af vedtægten, kan fondsmyndigheden efter forhandling med bestyrelsen påbyde bestyrelsen at foretage de fornødne dispositioner med henblik på en forøgelse eller nedsættelse af uddelingen.

Lovbemærkninger

Efter § 42, stk. 2, i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde, kan fondsmyndigheden henstille til bestyrelsen at overveje at søge uddelingen forøget eller nedsat, hvis uddelingen til formålet står i klart misforhold til fondens midler.

Efter den gældende § 42, stk. 2, kan fondsmyndigheden efter forhandling med bestyrelsen pålægge bestyrelsen at foretage de fornødne dispositioner med henblik på en forøgelse eller nedsættelse af uddelingen, hvis uddelingens størrelse må anses for at indebære fare for en krænkelse af vedtægten. Endelig kan Erhvervsstyrelsen i medfør af den gældende § 42, stk. 3, efter udtalelse fra fondsmyndigheden, pålægge bestyrelsen at foretage henlæggelser.

Det foreslås i § 79, at de gældende bestemmelser i § 42, stk. 1 og 2, videreføres. Der er ikke foretaget indholdsmæssige ændringer i forhold til de gældende bestemmelser.

Det bemærkes, at den gældende § 42, stk. 3, ikke foreslås videreført. Dette skyldes, at det vurderes som hensigtsmæssigt, at det alene er fondsmyndigheden, der kan påbyde bestyrelsen at foretage ændring af uddelingerne, jf. det foreslåede stk. 2.

Den foreslåede § 79 svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfundsudvalgets anbefaling.

Efter forslaget til stk. 1 kan fondsmyndigheden som hidtil henstille til bestyrelsen at overveje at søge uddelingerne fra fonden forøget eller nedsat, hvis fondsmyndigheden skønner, at fondens uddelinger står i klart misforhold til fondens midler.

Hvorvidt uddelingerne står i klart misforhold til fondens midler beror på en konkret vurdering. Hertil skal bemærkes, at fonden ikke kan anvendes som en decideret pengetank for en virksomhed. Der er selvfølgelig ikke noget til hinder for, at fonden i en periode ikke foretager uddelinger, hvis begrundelsen herfor f.eks. er, at fondens dattervirksomhed står overfor en udvidelse eller lignende, der kræver økonomisk støtte fra fonden.

Fondsmyndigheden kan i medfør af det foreslåede stk. 2, påbyde bestyrelsen at foretage de nødvendige dispositioner med henblik på enten at forøge eller formindske uddelingerne fra fonden.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er, dels at fonden opfylder sin forpligtelse til at foretage uddelinger, dels at fonden ikke foretager uddelinger, der må anses for at indebære fare for en krænkelse af vedtægten. Med hensyn til »fare for en krænkelse af vedtægten« menes, at uddelingerne ikke må ske på bekostning af fondens erhvervs-mæssige konsolideringsbehov og dermed fondens erhvervs-mæssige fremtid.

Det er alene fondsmyndigheden, der i medfør af den foreslåede bestemmelse kan henstille til bestyrelsen at ændre uddelingerne. Hvis stifterne, de uddelingsberettigede eller andre mener,

at der er en uhensigtsmæssig fordeling mellem uddelingerne fra en fond og fondens konsolidering, må de pågældende rette henvendelse til fondsmyndigheden.

Som nævnt i bemærkningerne til den foreslåede § 77 er det en meget konkret afvejning, når det skal afgøres, om en uddeling er passende i forhold til fondens økonomiske forhold. Fremgangsmåden i denne type sager, efter den foreslåede § 79, vil derfor fortsat være, at hvis fondsmyndigheden konstaterer, at der kan være et misforhold mellem fondens uddelinger og fondens egenkapital, vil fondsmyndigheden anmode bestyrelsen om en redegørelse. På baggrund af redegørelsen vil fondsmyndigheden kunne tage stilling til, om fondsmyndigheden bør gribe ind eller ej, og om et eventuelt indgreb bør ske ved at henstille til bestyrelsen at foretage dispositioner med henblik på at forøge eller formindske uddelinger, eller om fondsmyndigheden konkret skal påbyde bestyrelsen at ændre uddelingerne.

Der skal fortsat foreligge tungtvejende grunde, før fondsmyndigheden anvender kompetencen til at påbyde en forøgelse eller formindskelse af fondens uddelinger. Det forudsætter således blandt andet, at det ikke ved forhandling med bestyrelsen er lykkedes at opnå et i forhold til vedtægten tilfredsstillende resultat.

Når der skal foretages en vurdering af, hvorvidt der er overensstemmelse mellem uddelinger og fondens økonomiske stilling, kan der ses på både fondens forhold og på dens underliggende virksomheder, hvor fonden har bestemmende indflydelse. Hvis der således i underliggende dattervirksomheder er store frie reserver, vil fondsmyndigheden i medfør af den foreslåede § 24, stk. 2, efter omstændighederne kunne påbyde bestyrelsen at påvirke datterselskabet til at udlodde mere af overskuddet som udbytte til fonden. Som nævnt i bemærkningerne til denne bestemmelse forventes denne påbudsmulighed kun anvendt af fondsmyndigheden, hvis der er tale om situationer af omgåelse, hvor en overkonsolideret dattervirksomhed ikke udbetaler udbytte med det formål at undgå, at fonden kan foretage uddelinger i overensstemmelse med vedtægten.

Fondsmyndighedens påbud efter stk. 2 kan gennemtvinges ved tvangsbøder, jf. den foreslåede § 131, stk. 2.

Legatarfortegnelse

Gældende bestemmelse

§ 80. Bestyrelsen skal indsende en fortegnelse over modtagere af uddelinger fra fonden i regnskabsåret til fondsmyndigheden senest samtidig med indsendelsen af fondens årsrapport til Erhvervsstyrelsen.

Stk. 2. Indsendes fortegnelsen, jf. stk. 1, som et selvstændigt dokument, er fortegnelsen undtaget fra aktindsigt.

Lovbemærkninger

Efter de gældende regler i lov om erhvervsdrivende fonde § 57, stk. 3, kan fondsmyndigheden anmode om en fortegnelse over modtagere af uddelinger fra fonden (legatarfortegnelse), hvis fondsmyndigheden har brug for denne i forbindelse med udøvelsen af sit hverv som tilsynsmyndighed for fonden.

Med henblik på at lette fondsmyndighedens arbejde foreslog Erhvervsfondsudvalget, at der blev krav om, at bestyrelsen årligt skal indsende fortegnelsen over modtagere af uddelinger fra fonden i regnskabsåret til fondsmyndigheden.

I overensstemmelse med Erhvervsfondsudvalgets anbefaling foreslås det, at der indsættes en bestemmelse om, at legatarfortegnelsen skal indsendes til fondsmyndigheden senest samtidig med indsendelsen af årsrapporten til Erhvervsstyrelsen. For langt de fleste fonde vil dette betyde, at både fondens legatarfortegnelse og årsrapport skal indsendes til Erhvervsstyrelsen.

Samtidigt med indsendelsen af årsrapporten, for eksempelvis 2013, skal fonden indsende en legatarfortegnelse over, hvem der har modtaget uddelinger fra fonden i regnskabsåret 2013. Legatarfortegnelsen skal som udgangspunkt oprettes som et selvstændigt dokument. Fortegnelsen skal altid godkendes af bestyrelsen sammen med godkendelsen af årsrapporten og skal være påtegnet af samtlige bestyrelsesmedlemmer.

Hvis fortegnelsen ikke indsendes, kan bestyrelsen pålægges tvangsbøder, jf. den foreslåede § 131, stk. 2.

Legatarfortegnelsen skal som minimum indeholde navn på modtagerne og det beløb, de enkelte personer m.v. har modtaget.

Det samlede uddelingsbeløb, der fremgår af legatarfortegnelsen skal stemme overens med det beløb, som fonden i henhold til årsregnskabet har uddelt det pågældende år.

I henhold til den foreslåede § 76 kan en uddeling bl.a. bestå i ydelse af lån på favorable vilkår under markedsvilkår eller ved at fonden stiller garantier eller lignende. I sådanne tilfælde må »begunstigelsen« fra fondens side kapitaliseres, og dette beløb vil i så fald udgøre uddelingen, der skal fremgå af legatarfortegnelsen.

Det foreslås, at legatarfortegnelsen alene skal indsendes til fondsmyndighedens brug, og at den således ikke skal offentliggøres sammen med årsrapporten. Fortegnelsen vil indgå i fondsmyndighedens samlede tilsyn med fonden og kan også benyttes ved stikprøveundersøgelser i henhold til årsregnskabsloven.

Årets uddelinger, i henhold til resultatdisponeringen i årsregnskabet, skal svare til summen af uddelinger samt eventuelle tilbageførsler af uddelinger m.v. i henhold til legatarfortegnelsen

Forslaget til § 80 supplerer den foreslåede bestemmelse i årsregnskabslovens § 77 b, jf. den foreslåede § 134, nr. 3, hvorefter bestyrelsen skal medtage en redegørelse for fondens uddelingspolitik samt opdele årets uddelinger i hovedkategorier.

Det fremgår af den gældende § 7, stk. 2, i bekendtgørelsen om indsendelse til og offentliggørelse af årsrapporter mv. i Erhvervsstyrelsen, samt kommunikation hermed, at hvis legatarfortegnelsen er indsendt til Erhvervsstyrelsen som et selvstændigt dokument, dvs. uden at være en del af årsrapporten, er fortegnelsen undtaget fra aktindsigt i medfør af den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 61, stk. 2, som henviser til reglerne i offentlighedsloven.

Det foreslås, at indholdet af denne bestemmelse videreføres som *stk. 2*, således at kun legatarfortegnelsen indsendt som en del af årsrapporten bliver underlagt offentlighed.

Hvis bestyrelsen vælger at indsende oplysningerne om årets legatmodtagere som en del af årsrapporten, skal der ikke udarbejdes en særskilt fortegnelse til fondsmyndigheden, da oplysningerne i givet fald er offentligt tilgængelige.

Bestemmelsen strafbelægges, jf. den foreslåede § 132, stk. 1.

Beslutning om kapitalnedsættelse

Gældende bestemmelse

§ 81. Bestyrelsen kan med fondsmyndighedens samtykke beslutte at nedsætte grundkapitalen, herunder ændre vedtægten. Beslutningen om kapitalnedsættelse skal angive det beløb, hvormed grundkapitalen nedsættes, og til hvilket af følgende formål beløbet skal anvendes:

- 1) Dækning af underskud,
- 2) uddeling eller
- 3) henlæggelse til særlig reserve.

Stk. 2. Vedtægten kan bestemme, at grundkapitalen gennem et nærmere fastsat tidsrum skal nedsættes med bestemte beløb eller bestemte andele med henblik på uddeling til formålet. De nødvendige vedtægtsændringer som følge af en nedsættelse besluttet af bestyrelsen og skal registreres eller anmeldes til registrering, jf. § 12, stk. 1.

Stk. 3. Grundkapitalen kan ikke nedsættes til under det i § 31 fastsatte mindstebeløb.

Lovbemærkninger

Efter den gældende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde § 11 kan bestyrelsen med fondsmyndighedens samtykke beslutte at foretage en nedsættelse af grundkapitalen. De nærmere regler om kapitalnedsættelser har hidtil fremgået af bekendtgørelse nr. 248 af 23. marts 2006 om nedsættelse af grundkapitalen i erhvervsdrivende fonde.

Som nævnt i bemærkningerne til den foreslåede § 76 vurderes det, i overensstemmelse med Erhvervsfundsudvalgets forslag, at være hensigtsmæssigt at samle bestemmelserne om kapitalafgang i et kapitel i den nye lov om erhvervsdrivende fonde.

Erhvervsfundsudvalget vurderede endvidere, at det vil medføre større klarhed og lette fondenes praktiske arbejde, hvis reglerne om kapitalnedsættelser kom til at fremgå direkte af loven og ikke af en bekendtgørelse som hidtil.

Forslaget til §§ 81-86 indeholder i overensstemmelse hermed bestemmelser om kapitalnedsættelse.

Den foreslåede § 81 omhandler bestyrelsens beslutning om en kapitalnedsættelse.

Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.*, at bestyrelsen kan beslutte at nedsætte grundkapitalen.

Det foreslås endvidere, at fondsmyndigheden skal samtykke i kapitalnedsættelsen. Der er således fortsat krav om fondsmyndighedens samtykke ved kapitalnedsættelser, og dette gælder, uanset om der er tale om en kapitalnedsættelse til dækning af underskud, uddeling eller henlæggelse til særlig reserve.

Der er ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til de gældende betingelser for fondsmyndighedens samtykke til en kapitalnedsættelse. Det medfører således fortsat, at fondsmyndigheden som udgangspunkt bør være positivt indstillet over for en kapitalnedsættelse til dækning af underskud, da bevæggrunden for kapitalnedsættelsen i disse tilfælde er et regnskabsmæssigt konstateret underskud, som ønskes dækket.

Ved kapitalnedsættelse til uddeling forudsættes det, at der fortsat vil være krav om, at bestyrelsen redegør for, hvorfor bestyrelsen ønsker at foretage uddelingen og dermed kapitalnedsættelsen. Bestyrelsen skal i forbindelse hermed redegøre for forholdet til fondens fremtidige kapital- og konsolideringsbehov, således at det sikres, at uddelingen ikke medfører risiko for fonden, herunder fondens formål, og dens kreditorer.

Hvis bestyrelsen kan redegøre for nedsættelsens nødvendighed eller hensigtsmæssighed, vil fondsmyndigheden som hidtil kunne meddele samtykke til kapitalnedsættelsen.

Det foreslås som noget nyt i *stk. 1, 2. pkt.*, at fonde fremover også skal kunne foretage kapitalnedsættelse til henlæggelse til særlig reserve. Når fondsmyndigheden skal vurdere, om der skal meddeles samtykke til en sådan kapitalnedsættelse, skal fondsmyndigheden anlægge den samme vurdering som ved kapitalnedsættelser til uddeling, da resultatet for fonden, herunder det formål fonden skal varetage, og dens kreditorer, er det samme ved kapitalnedsættelse til uddeling og til henlæggelse til særlig reserve, idet midlerne umiddelbart efter kapitalnedsættelsen kan uddeles fra fonden. Ved fondsmyndighedens påbud i henhold til den foreslåede § 82 vil de frigjorte midler fra grundkapitalen kunne indgå i fondens frie reserver, som der kan uddeles fra.

Den foreslåede bestemmelse svarer til den gældende lov om erhvervsdrivende fondes § 11, stk. 1, 1. pkt., jf. dog ovenfor om det foreslåede stk. 1, 2. pkt., og der er på dette punkt ikke tilsigtet ændringer i forhold til den gældende retstilstand.

Den gældende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde § 11, stk. 1, 2. pkt., foreslås dog ikke videreført, da det som nævnt foreslås, at de nærmere bestemmelser om kapitalnedsættelser ikke længere skal fremgå af en bekendtgørelse. Den gældende mulighed for at udstede en bekendtgørelse om kapitalnedsættelser foreslås som følge heraf ikke videreført.

Det foreslås i *stk. 1, 2. pkt.*, at bestyrelsens beslutning om en kapitalnedsættelse skal angive det beløb, hvormed grundkapitalen nedsættes, samt til hvilket af følgende formål beløbet skal anvendes

- 1) dækning af underskud,
- 2) uddeling, eller
- 3) henlæggelse til en særlig reserve.

Efter de gældende regler kan en kapitalnedsættelse alene ske til dækning af underskud eller uddeling.

Det foreslås efter ønske fra Erhvervsfondsudvalget, at det fremover også skal være muligt at foretage kapitalnedsættelser til henlæggelse til en særlig reserve svarende til, hvad der er muligt for kapitalselskaber. Ved kapitalnedsættelser til en særlig reserve er der dog også krav om, at der skal være en aktuel plan med nedsættelsen, dvs. hvad skal midlerne anvendes til og hvornår. Dette skal også ses i sammenhæng med, at der fortsat vil være krav om, at fondsmyndigheden skal samtykke til en kapitalnedsættelse, jf. det foreslåede *stk. 1, 1. pkt.* Det vurderes som følge heraf, at bestemmelsens anvendelsesområde i praksis formentlig vil være begrænset.

Efter de gældende regler stilles der krav om revisors medvirken ved kapitalnedsættelse til dækning af underskud. Ved en sådan kapitalnedsættelse skal revisor efter de gældende regler udarbejde en erklæring om, at underskuddet på datoen for nedsættelsen mindst svarer til nedsættelsesbeløbet.

Kravet om en revisorerklæring ved kapitalnedsættelse til dækning af underskud blev indført for at sikre, at man ikke nedsatte kapitalen med et større beløb end underskuddet. Ved en kapitalnedsættelse til dækning af underskud har kreditorerne ikke mulighed for at anmelde deres krav. Hvis grundkapitalen nedsættes med et større beløb end underskuddet, vil man kunne overføre midler fra de bundne til de frie reserver, uden at kreditorerne gøres opmærksom herpå.

I § 38, stk. 1, nr. 5, foreslås det præciseret, at bestyrelsen er ansvarlig for, at kapitalberedskabet til enhver tid er forsvarligt. Det fremgår endvidere af den foreslåede § 76, at bestyrelsen er ansvarlig for, at kapitalafgang fra en fond er forsvarlig. Bestyrelsen er således altid ansvarlig for, at en kapitalnedsættelse er forsvarlig, og at kapitalnedsættelsen ikke sker til skade for fonden, dens kreditorer eller aftaleparter.

Bestyrelsesmedlemmerne vil således efter omstændighederne kunne ifalde erstatningsansvar, hvis nedsættelsesbeløbet overstiger underskuddet, da der i så fald vil blive udbetalt yderligere midler fra fonden, som dermed påføres et tab. Dette gælder, uanset om fondsmyndigheden har meddelt samtykke til kapitalnedsættelsen, jf. den foreslåede stk. 1, 1. pkt.

Det er også op til bestyrelsens medlemmer under ansvar at vurdere, om de selv er i stand til at opgøre underskuddet, eller om de har behov for materiale udarbejdet af en tredjemand - formentlig revisor.

Den gældende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde § 11, stk. 2, omhandler, hvad der gælder for de såkaldte kapitalforbrugende fonde. Denne bestemmelse foreslås videreført uændret i den foreslåede *stk. 2*. Der er ikke tilsigtet ændringer i forhold til gældende ret. Det er således fortsat muligt i vedtægten at bestemme, at grundkapitalen gennem et nærmere fastsat tidsrum skal nedsættes med bestemte beløb eller bestemte andele med henblik på uddeling til formålet.

Vedtægtsændringer affødt af, at bestyrelsen har truffet beslutning om en kapitalnedsættelse, skal være registreret eller anmeldt til registrering senest to uger efter beslutningen, jf. den foreslåede *stk. 2, 2. pkt.* I den foreslåede § 12, stk. 1, foreslås det, at der i lov om erhvervsdrivende fonde indsættes en generel anmeldelsesfrist på to uger, og at denne anmeldelsesfrist skal gælde både ved stiftelsen af nye erhvervsdrivende fonde og ved ændringer i fonde. Anmeldelsesfristen ved kapitalnedsættelser i kapitalforbrugende fonde foreslås som følge heraf nedsat fra fire uger til to uger. Bestemmelsen svarer i øvrigt til den gældende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde § 11, stk. 2, 2. pkt.

Efter den gældende bestemmelse i § 11, stk. 2, 3. pkt., kan en kapitalnedsættelse i en kapitalforbrugende fond kun ske, hvis revisor erklærer, at fonden efter uddelingen utvivlsomt vil have tilstrækkelige midler til at dække sine kreditorer.

Det foreslås i § 76, stk. 2, at der indsættes en bestemmelse, hvoraf det bl.a. fremgår, at bestyrelsen ved uddelinger og kapitalnedsættelser er ansvarlige for, at der efter dispositionen er dækning for grundkapitalen og fondens øvrige bundne reserver. Den foreslåede § 76 finder således anvendelse både ved uddelinger og kapitalnedsættelser, herunder kapitalnedsættelser i kapitalforbrugende fonde. I lyset heraf foreslås det, at den gældende bestemmelse i § 11, stk. 2, 3. pkt., om en revisorerklæring ikke videreføres. Der henvises i øvrigt til den foreslåede § 76, og bemærkningerne til denne bestemmelses *stk. 2, 2. pkt.*

Det foreslås i *stk. 3*, at kapitalnedsættelse ikke kan resultere i, at grundkapitalen kan nedsættes til et beløb under det i § 31 fastsatte mindstebeløb, dvs. 300.000 kr. Der er ikke med den foreslåede *stk. 3* tilsigtet ændringer i forhold til den gældende bestemmelse i § 11, stk. 3.

Gældende bestemmelse

§ 82. Må størrelsen af grundkapitalen anses for at indebære en overtrædelse af vedtægten, kan fondsmyndigheden efter forhandling med bestyrelsen påbyde bestyrelsen at foretage en kapitalnedsættelse, jf. §§ 81 og 83-86.

Lovbemærkninger

Det fremgår af den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 42, stk. 1, at hvis uddelinger står i klart misforhold til fondens midler, kan fondsmyndigheden henstille til bestyrelsen at overveje at søge uddelingen forøget eller nedsat.

Hvis uddelingens størrelse må anses for at indebære fare for krænkelse af vedtægten, kan fondsmyndigheden i henhold til den gældende § 42, stk. 2, efter forhandling med bestyrelsen påbyde bestyrelsen at foretage de fornødne dispositioner med henblik på en forøgelse eller nedsættelse af uddelingen.

Endelig kan Erhvervsstyrelsen, i henhold til den gældende § 42, stk. 3, efter udtalelse fra fondsmyndigheden pålægge bestyrelsen at foretage henlæggelser.

Bestemmelsen i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 42, stk. 1 og 2, foreslås videreført i § 79.

Den gældende lov om erhvervsdrivende fonde indeholder ikke en tilsvarende bestemmelse om, at fondsmyndigheden kan henstille eller påbyde bestyrelsen at nedsætte grundkapitalen.

På baggrund af Erhvervsfundsudvalget rapport foreslås der i § 82 indsat en bestemmelse om de tilfælde, hvor grundkapitalen klart afviger fra vedtægten, herunder i særdeleshed formål og aktiviteter, samt uddelingsformål.

I praksis kan en uforholdsmæssig stor grundkapital eller andre reserver, herunder reserven i henhold til den foreslåede § 81, således i visse tilfælde sidestilles med ovennævnte tilfælde, hvor en fonds midler står i klart misforhold til fondens uddelinger.

Kapitalforhøjelser kræver efter gældende ret ikke fondsmyndighedens godkendelse, hvilket også fremover vil være tilfældet, jf. den foreslåede § 35. Det medfører en risiko for, at bestyrelsen løbende forhøjer grundkapitalen med fondens frie reserver for derved at undgå uddelinger i overensstemmelse med vedtægten, uanset at det har været stifters intention, at der løbende skulle foretages uddelinger af fondens midler til de uddelingsberettigede.

Den foreslåede § 82 medfører, at fondsmyndigheden under skærpene omstændigheder skal kunne påbyde bestyrelsen at foretage en kapitalnedsættelse.

Det er forventningen, at den praktiske fremgangsmåde i disse tilfælde vil være, at fondsmyndigheden eksempelvis i forbindelse med en gennemgang af årsregnskabet konstaterer, at der er indikationer på, at grundkapitalen står i klart misforhold med vedtægten, særligt formål og uddelinger. På baggrund heraf anmoder fondsmyndigheden bestyrelsen om en redegørelse, eventuelt bilagt en erklæring fra revisor. På baggrund af bestyrelsens redegørelse og revisors eventuelle erklæring træffer fondsmyndigheden afgørelse om, hvorvidt der er tale om et tilfælde omfattet af bestemmelsen. En grundkapital vil efter omstændighederne kunne anses for

uforholdsmæssig stor, hvis den reelt hindrer uddelinger af betydning i forhold til fondens samlede egenkapital, og der ikke foreligger grundlag for, at grundkapitalen skal udgøre hele fondens fri egenkapital.

Der skal foreligge tungtvejende grunde, før fondsmyndigheden anvender den foreslåede kompetence. Det forudsætter således blandt andet, at det ikke ved forhandling med bestyrelsen er lykkedes at opnå et i forhold til vedtægten tilfredsstillende resultat.

En kapitalnedsættelse efter den foreslåede bestemmelse vil af hensyn til blandt andet fondens kreditorer skulle iagttage reglerne om kapitalnedsættelser, hvilket blandt andet medfører, at beslutningen om kapitalnedsættelse skal offentliggøres i Erhvervsstyrelsens it-system, så fondens kreditorer har mulighed for at anmelde deres krav m.v.

Fondsmyndighedens påbud efter den foreslåede bestemmelse kan gennemtvinges ved tvangsbøder, jf. den foreslåede § 131, stk. 2.

Kapitalnedsættelse ved uddeling af andre værdier end kontanter

Gældende bestemmelse

§ 83. Sker en kapitalnedsættelse til uddeling af andre værdier end kontanter, skal der på beslutningstidspunktet foreligge en vurderingsberetning, jf. § 33. Det skal i vurderingsmandens erklæring angives, at kapitalnedsættelsesbeløbet mindst svarer til den ansatte værdi af den eller de andre værdier end kontanter, der uddeles. Hvis bestyrelsen udarbejder og indsender en erklæring efter reglerne i § 34, stk. 2, er der ikke pligt til at indhente vurderingsberetning ved uddeling af aktiver som omtalt i § 34, stk. 1. Bestyrelsen skal offentliggøre erklæringen i Erhvervsstyrelsens it-system, jf. § 12, stk. 3, senest 2 uger efter beslutningen om uddelingen. Balancen efter § 33, stk. 4, udarbejdes som en overdragelsesbalance for den overtagne virksomhed.

Lovbemærkninger

Der foreslås indsat en bestemmelse om kapitalnedsættelser, der sker ved uddeling af andre værdier end kontanter.

Selskabslovens § 190 indeholder tilsvarende en udtrykkelig bestemmelse om kapitalnedsættelse til udbetaling til kapitalejerne ved udlodning af andre værdier end kontanter.

Formålet med den foreslåede § 83 er at beskytte kreditorerne. En kapitalnedsættelse i andre værdier end kontanter udgør samme risiko for kreditorerne som en stiftelse eller kapitalforhøjelse i værdier. Det vurderes derfor som hensigtsmæssigt, at der ved en kapitalnedsættelse ved uddeling af andre værdier end kontanter skal ske iagttagelse af de samme beskyttelsesværn som ved stiftelser, jf. de foreslåede §§ 32-34.

I den foreslåede § 33, stk. 1, er det præciseret, at vurderingsberetningen skal angive, at nedsættelsesbeløbet mindst svarer til aktivets værdi. Dette skyldes, at § 33, stk. 1, tager udgangspunkt i en stiftelsessituation, hvor der indskydes værdier. En vurderingsberetning i forbindelse med uddeling af aktiver har til formål at sikre, at der ikke er flere midler, der afgår fra fonden, end bestyrelsen har truffet beslutning om, hvorfor den skal formuleres anderledes end vurderingsberetninger efter § 33, stk. 1.

En vurderingsberetning ved en kapitalnedsættelse ved uddeling af andre værdier end kontanter er en revisorerklæring med høj grad af sikkerhed.

Det foreslås desuden, at det er muligt at fravælge udarbejdelsen af en vurderingsberetning fra en uvildig vurderingsmand, hvis der sker uddeling af aktier optaget til handel på et reguleret marked eller aktiver, hvis værdi kan siges at være objektivt godtgjort på en forsvarlig måde, og hvis bestyrelsen i stedet udarbejder en erklæring om indskuddet og indsender den til offentliggørelse i Erhvervsstyrelsens it-system. For en nærmere beskrivelse af bestemmelserne og afgrænsning af den relevante gruppe aktiver henvises til bemærkningerne til den foreslåede § 34.

Bestemmelsens 4. pkt., strafbelægges, jf. den foreslåede § 132, stk. 1.

Anmeldelse af kapitalnedsættelse

Gældende bestemmelse

§ 84. En beslutning om kapitalnedsættelse skal registreres eller anmeldes til registrering, jf. § 12, stk. 1.

Lovbemærkninger

Den foreslåede bestemmelse omhandler registrering af beslutningen om at foretage en kapitalnedsættelse.

Det foreslås i § 84, 1. pkt., at bestyrelsens beslutning om kapitalnedsættelse skal registreres eller anmeldes til registrering senest to uger fra datoen for beslutningen. Som led i den foreslåede generelle ensretning af anmeldelsesfristerne, foreslås fristen nedsat til to uger.

Overskridelse af to ugers fristen forhindrer som udgangspunkt ikke, at beslutningen om kapitalnedsættelse registreres, da en alene er tale om en ordensforskrift.

Den foreslåede § 84 svarer til, hvad der på dette punkt gælder for aktie- og anpartsselskaber i henhold til selskabslovens § 191, hvor to ugers fristen dog er en gyldighedsbetingelse.

Opfordring til kreditorerne

Gældende bestemmelse

§ 85. Sker en kapitalnedsættelse til uddeling eller henlæggelse til særlig reserve, jf. § 81, stk. 1, nr. 2 og 3, skal den erhvervsdrivende fonds kreditorer opfordres til inden for en frist på 4 uger at anmelde deres krav til fonden. Opfordringen sker ved registreringen og offentliggørelsen af bestyrelsens beslutning om at nedsætte grundkapitalen.

Lovbemærkninger

I henhold til bekendtgørelse nr. 248 af 23. marts 2006 om nedsættelse af grundkapitalen opfordres kreditorerne til at anmelde deres krav til fonden, hvis der er besluttet en kapitalnedsættelse til uddeling. Opfordringen til kreditorerne sker i forbindelse med Erhvervsstyrelsens registrering af beslutningen om kapitalnedsættelsen, og kreditorerne har tre måneder til at anmelde deres krav, jf. bekendtgørelsens § 3.

Selskabsloven medførte, at reglerne om kapitalnedsættelser i kapital-selskaber blev ændret væsentligt.

De gældende regler om kapitalnedsættelser i erhvervsdrivende fonde bygger på de tidligere regler om kapitalnedsættelser i aktie- og anpartsselskaber. Det foreslås som følge heraf, at reglerne om kapitalnedsættelser i erhvervsdrivende fonde tilpasses i lyset af de ændringer, som selskabsloven medførte, hvilket også svarer til Erhvervsfundsudvalgets anbefaling.

Det foreslås i § 85, 1. pkt., at hvis en kapitalnedsættelse sker til uddeling eller henlæggelse til en særlig reserve, er der krav om, at kreditorerne opfordres til at anmelde deres krav. Der er derimod ikke krav om opfordring til kreditorerne ved kapitalnedsættelser til dækning af underskud, hvilket svarer til, hvad der efter selskabsloven gælder ved kapitalnedsættelser i aktie- og anpartsselskaber.

Det foreslås, at kreditorerne fremover som i selskabsloven skal have fire uger til at anmelde deres krav til fonden.

Formålet med offentliggørelsen er at give kreditorerne mulighed for at anmelde deres krav med henblik på at få dem fyldstgjort eller at få stillet sikkerhed herfor, inden kapitalnedsættelsen effektueres, jf. den foreslåede § 86.

Opfordringen til kreditorerne sker som hidtil ved Erhvervsstyrelsens registrering af beslutningen om kapitalnedsættelsen, jf. den foreslåede § 85, 2. pkt.

Forslaget svarer til, hvad der på dette punkt gælder for aktie- og anpartsselskaber i henhold til selskabslovens § 192, stk. 1.

Bestemmelsen strafbelægges, jf. den foreslåede § 132, stk. 1.

Gennemførelse af kapitalnedsættelsen

Gældende bestemmelse

§ 86. Når kreditorernes frist for anmeldelse af krav er udløbet, jf. § 85, kan bestyrelsen træffe beslutning om at gennemføre kapitalnedsættelsen til uddeling eller henlæggelse til særlig reserve, hvis det er forsvarligt at gennemføre kapitalnedsættelsen, jf. § 38, stk. 1, nr. 5, jf. dog stk. 4.

Stk. 2. En kapitalnedsættelse til uddeling eller henlæggelse til særlig reserve kan af Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed gennemføres uden yderligere varsel 4 uger efter udløbet af fristen for anmeldelse af krav til fonden, jf. § 85, medmindre det inden gennemførelsen af nedsættelsen er blevet registreret eller anmeldt til registrering, at beslutningen om kapitalnedsættelsen skal annulleres, jf. stk. 3, eller at kapitalnedsættelsen først skal gennemføres ved en efterfølgende anmeldelse til Erhvervsstyrelsen, jf. stk. 4 og 5.

Stk. 3. Bestyrelsen skal registrere eller anmelde til registrering, at kapitalnedsættelsen skal annulleres inden udløb af fristen i stk. 2, hvis kapitalnedsættelsen til uddeling eller henlæggelse til særlig reserve ikke kan gennemføres i overensstemmelse med det offentliggjorte, jf. § 85, eller det ikke er forsvarligt at gennemføre kapitalnedsættelsen, jf. § 38, stk. 1, nr. 5.

Stk. 4. En kapitalnedsættelse til uddeling eller henlæggelse til særlig reserve må ikke gennemføres, hvis anmeldte forfaldne krav ikke er fyldestgjort og der ikke på forlangende er stillet betryggende sikkerhed for uforfaldne eller omtvistede krav. Erhvervsstyrelsen afgør som registreringsmyndighed på en af parternes begæring, om en tilbudt sikkerhed må anses for betryggende.

Stk. 5. En kapitalnedsættelse til uddeling eller henlæggelse til særlig reserve skal registreres eller anmeldes til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system senest ved udløbet af indsendelsesfristen for den årsrapport, hvori tidspunktet for beslutningen om kapitalnedsættelsen indgår, dog senest 1 år efter beslutningen om kapitalnedsættelsen. Overskrides fristen, mister beslutningen om gennemførelse af kapitalnedsættelsen sin gyldighed.

Stk. 6. Erhvervsstyrelsen kan fastsætte regler om, at visse ændringer vedrørende fonden efter registreringen af beslutningen om kapitalnedsættelsen, jf. § 84, medfører, at beslutningen om kapitalnedsættelse annulleres, eller at kapitalnedsættelsen skal gennemføres ved en efterfølgende anmeldelse til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed.

Lovbemærkninger

Indførelsen af selskabsloven i 2009 medførte, at reglerne om kapitalnedsættelser i kapitalsekskaber blev ændret væsentligt.

De gældende regler om kapitalnedsættelser i erhvervsdrivende fonde bygger på de tidligere regler om kapitalnedsættelser i aktie- og anpartsselskaber. Det foreslås som følge heraf, at reglerne om kapitalnedsættelser i erhvervsdrivende fonde i denne lov tilpasses i lyset af de ændringer, selskabsloven medførte, hvilket svarer til Erhvervsfundsudvalgets anbefalinger.

Det foreslås i *stk. 1*, at det er muligt at tage initiativ til at få gennemført en kapitalnedsættelse til uddeling eller henlæggelse til særlig reserve fire uger efter registreringen af beslutningen om kapitalnedsættelsen, hvor kreditorerne samtidigt er blevet opfordret til at anmelde deres

krav, jf. den foreslåede § 85. En kapitalnedsættelse må dog kun gennemføres, hvis bestyrelsen skønner, at det vil være forsvarligt. Betingelsen i det foreslåede stk. 4 om anmeldte krav skal endvidere være iagttaget.

Der er i selskabsloven indført såkaldte automatiske gennemførelser af kapitalnedsættelser, hvor Erhvervsstyrelsen uden yderligere anmeldelse fra selskabet gennemfører kapitalnedsættelsen, medmindre Erhvervsstyrelsen inden for fire uger, har modtaget underretning om, at kapitalnedsættelsen ikke skal gennemføres. Denne model med automatiske gennemførelser har i praksis vist sig hensigtsmæssig.

Det foreslås som følge heraf, at modellen med automatisk gennemførelse af kapitalnedsættelser også indføres i de erhvervsdrivende fonde, jf. det foreslåede *stk. 2*.

Det foreslås i *stk. 2, 1. pkt.*, at en automatisk gennemførelse af kapitalnedsættelsen foretages af Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed af egen drift, og at dette kan ske fire uger efter udløbet af kreditorernes periode til at anmelde krav. Det er Erhvervsstyrelsen, der bestemmer, hvornår gennemførelsen skal finde sted. Anmelderen af beslutningen om kapitalnedsættelsen bliver underrettet, når kapitalnedsættelsen er blevet gennemført. Erhvervsstyrelsen effektuerer dog ikke kapitalnedsættelsen, hvis Erhvervsstyrelsen inden registreringen af gennemførelsen har modtaget meddelelse fra bestyrelsen eller dens rådgivere om, at beslutningen om kapitalnedsættelsen skal annulleres, jf. det foreslåede *stk. 3*, eller at gennemførelsen ikke skal ske automatisk, men at en eventuel gennemførelse af kapitalnedsættelsen vil blive registreret eller anmeldt til registrering af bestyrelsen eller dens rådgivere, jf. det foreslåede *stk. 4 og 5*.

Det foreslås i *stk. 3*, at bestyrelsen har pligt til at afbryde den automatiske gennemførelse af en kapitalnedsættelse og annullere beslutningen om kapitalnedsættelse efter *stk. 2, 1. pkt.*, hvis gennemførelsen ikke kan finde sted i overensstemmelse med det offentliggjorte, eller hvis det ikke er forsvarligt at gennemføre nedsættelsen. Forslaget til *stk. 3* skal ses i sammenhæng med den foreslåede § 76, hvori det præciseres, at bestyrelsen er ansvarlig for, at kapitalafgang fra en fond er forsvarligt. Bestyrelsen er således altid ansvarlig for, at en kapitalnedsættelse er forsvarlig, og at kapitalnedsættelsen ikke sker til skade for fonden, dens kreditorer eller aftalparter.

I det foreslåede *stk. 4, 1. pkt.*, foreslås det, at en kapitalnedsættelse ikke må gennemføres, hvis kreditorerne har anmeldt krav i anledning af kapitalnedsættelsen, og hvis anmeldte, forfaldne krav ikke er fyldestgjort, og der ikke på forlangende er stillet betryggende sikkerhed for uforfaldne eller omtvistede krav.

Det foreslåede *stk. 4* gælder både ved kapitalnedsættelser, der sker på baggrund af en anmeldelse, jf. det foreslåede *stk. 1*, og ved automatiske gennemførelser efter det foreslåede *stk. 2*. I forhold til de automatiske gennemførelser af kapitalnedsættelser medfører dette, at bestyrelsen har pligt til at foretage anmeldelse efter det foreslåede *stk. 2*, hvis bestyrelsen konstaterer, at der fire uger efter udløbet af perioden for kreditorernes anmeldelse af krav, jf. den foreslåede § 85, fortsat er eller vil være anmeldte, forfaldne krav, der ikke er fyldestgjort, eller uforfaldne eller omtvistede krav, der på forlangende ikke er stillet betryggende sikkerhed for

Det er fortsat Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed, der på en af parternes begæring afgør, om en tilbudt sikkerhed må anses for betryggende, jf. det foreslåede *stk. 4, 2. pkt.* Der er på dette punkt ikke tilsigtet ændringer i forhold til den gældende § 3, *stk. 2 og 3*, i bekendtgørelse nr. 248 af 23. marts 2006 om nedsættelse af grundkapitalen i erhvervsdrivende fonde.

Det er efter det foreslåede stk. 2 muligt at afbryde Erhvervsstyrelsens automatiske gennemførelse af en kapitalnedsættelse, således at gennemførelsen af kapitalnedsættelsen først finder sted, når fonden eller dens rådgivere registrerer eller anmelder til registrering kapitalnedsættelsens gennemførelse.

Det vurderes som væsentligt blandt andet af hensyn til fondens kreditorer, at det ikke skal være uvist i en meget lang periode, om kapitalnedsættelsen skal gennemføres. Det foreslås i *stk. 5, 1. pkt.*, at en gennemførelse af en kapitalnedsættelse skal være anmeldt senest ved udløbet af indsendelsesfristen for den årsrapport, hvori tidspunktet for beslutningen om kapitalnedsættelsen indgår, dog senest et år efter beslutningen om kapitalnedsættelsen. Hvis fristen overskrides mister beslutningen sin gyldighed, jf. det foreslåede *stk. 5, 2. pkt.*

Den foreslåede bestemmelse bygger i vidt omfang på den gældende § 3, stk. 4, i bekendtgørelsen om nedsættelse af grundkapitalen i erhvervsdrivende fonde, hvoraf det fremgår, at hvis anmeldelsen om gennemførelse af nedsættelsen af grundkapitalens ikke er modtaget i Erhvervsstyrelsen senest 12 måneder efter, at Erhvervsstyrelsen har registreret beslutningen om kapitalnedsættelsen, mister beslutningen sin gyldighed.

I visse tilfælde kan der ske ændringer i tidsrummet fra registreringen af beslutningen om kapitalnedsættelsen og indtil den efterfølgende effektivering af beslutningen. Visse af disse ændringer, herunder eksempelvis en ændring af vedtægten eller lignende, kan betyde, at Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed ikke kan sørge for den automatiske gennemførelse af kapitalnedsættelsen. Det foreslås i *stk. 6*, at Erhvervsstyrelsen får hjemmel til at fastsætte regler om, hvilke mellemliggende ændringer, der medfører, at beslutningen om kapitalnedsættelse annulleres, eller at kapitalnedsættelsen skal effektueres manuelt af bestyrelsen eller bestyrelsens rådgivere ved en anmeldelse til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed.

Stk. 4 strafbelægges, jf. den foreslåede § 132, stk. 1.

Uddelinger m.v. til stifter, ledelsesmedlemmer m.v.

Gældende bestemmelse

§ 87. Der kan ikke tillægges stiftere, medlemmer af ledelsen, revisorer eller personer, der indtager en ledende stilling i fonden, andre ydelser end et vederlag, som ikke må overstige, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang. Tilsvarende gælder for den, der er knyttet til en af de nævnte personer ved ægteskab eller fast samlivsforhold, og de nævnte personers mindreårige børn.

Stk. 2. Ydelse af lån eller sikkerhedsstillelse for lån til den i stk. 1 nævnte kreds er ikke tilladt.

Stk. 3. Uanset stk. 2 kan en erhvervsdrivende fond som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition yde lån eller stille sikkerhed for lån for personkredsen, der er nævnt i stk. 1.

Lovbemærkninger

Det fremgår af den gældende § 43, stk. 1, i lov om erhvervsdrivende fonde, at en fond ikke må foretage uddelinger til stifter, medlemmer af ledelsen, revisorer eller personer, der indtager en ledende stilling i fonden. Tilsvarende gælder for den, der er knyttet til en af de nævnte personer ved ægteskab eller fast samlivsforhold.

Efter den gældende § 43, stk. 2, må der ligeledes ikke foretages lån eller sikkerhedsstillelse for lån for den personkreds, der fremgår af bestemmelsens stk. 1.

I overensstemmelse med Erhvervsfundsudvalgets drøftelser foreslås bestemmelsen i § 43 videreført. Der foreslås, i overensstemmelse med Erhvervsfundsudvalgets anbefalinger, at der foretages nogle ændringer i forhold til den gældende bestemmelse, herunder det foreslåede stk. 3 om sædvanlige forretningsmæssige dispositioner.

Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.*, at det fortsat ikke skal være tilladt for bestyrelsen at foretage uddelinger til stifter, medlemmer af ledelsen, revisorer eller personer, der indtager en ledende stilling i fonden.

Væsentlige gavegivere sidestilles med stiftere, jf. den foreslåede § 1, stk. 3. Hvis der i en erhvervsdrivende fond er en væsentlig gavegiver, medfører ligestillingen mellem stiftere og væsentlige gavegivere, at der ligeledes ikke kan foretages uddelinger til denne.

Det foreslås i *stk. 1, 2. pkt.*, præciseret, at der ligeledes ikke kan foretages uddelinger til mindreårige børn af de pågældende personer, idet uddelinger til disse, må sidestilles med uddelinger til de pågældende selv. Den foreslåede ændring er en kodificering af både Erhvervsstyrelsens og Civilstyrelsens gældende praksis.

Indholdet af den gældende § 43, stk. 2 videreføres uændret. Den foreslåede bestemmelse medfører, at den personkreds, der ikke kan modtage ydelser i henhold til stk. 1, ligeledes ikke kan modtage lån og sikkerhedsstillelse for lån, jf. dog det foreslåede stk. 3.

I selskabsloven er det med henblik på at skabe klarhed omkring retstilstanden præciseret, at forbuddet i selskabslovens § 210 mod lån og sikkerhedsstillelse for blandt andet ledelsesmedlemmer ikke omfatter sædvanlige forretningsmæssige dispositioner, jf. selskabslovens § 212. Bestemmelsen er en kodificering af den undtagelse, der baserede sig på forarbejderne til det generelle låneforbud, der blev indført i 1982.

Efter den gældende § 43, stk. 2, og forarbejderne hertil er der ingen undtagelser til forbuddet mod lån og sikkerhedsstillelse for personkredsen omfattet af stk. 1. Sædvanlige forretningsmæssige dispositioner bør imidlertid - i lighed med, hvad der gælder på selskabslovens område - ikke rammes af låneforbuddet i lov om erhvervsdrivende fonde. Der foreslås derfor indsat en udtrykkelig bestemmelse herom i det foreslåede *stk. 3*.

Når det skal vurderes, hvorvidt der er tale om en sædvanlig forretningsmæssig disposition, skal der lægges afgørende vægt på, at sædvanlige forretningsmæssige dispositioner er kendetegnet ved, at der løbende foretages dispositioner af denne karakter med uafhængige parter. Der skal foretages en konkret vurdering af, om transaktionen kan betragtes som sædvanlig for fonden og inden for branchen.

Det er ikke kun transaktionen, som skal være sædvanlig. Dette krav gælder også for vilkårene i transaktionen. Betalingsbetingelser, kreditvurdering, sikkerhedsstillelse m.v. skal ske på samme vilkår, som tilsvarende transaktioner sædvanligvis gennemføres med overfor tredje-mand.

En klar indikator for, om transaktionen er sædvanlig, er, at fonden har indgået tilsvarende transaktioner med uafhængige parter. Begrebet »sædvanlige forretningsmæssige dispositioner« er et fleksibelt og dynamisk begreb, der vil kunne ændre sig over tid.

Hvis en fond i strid med den foreslåede bestemmelse foretager uddelinger, lån eller sikkerhedsstillelse for lån, vil dispositionen være omfattet af den foreslåede bestemmelse i § 88.

Bestemmelsen strafbelægges, jf. den foreslåede § 132, stk. 1.

Tilbagebetaling

Gældende bestemmelse

§ 88. Er der sket uddeling eller anden kapitalafgang i strid med bestemmelserne i denne lov, skal modtagerne tilbagebetale de modtagne beløb tillige med en årlig rente, der er fastsat efter § 5, stk. 1 og 2, i lov om renter ved forsinket betaling m.v., med et tillæg af 2 pct. Dette gælder dog kun, hvis modtageren indså eller burde have indset, at udbetalingen af midler var ulovlig, jf. dog § 49, stk. 2.

Stk. 2. Hvis en erhvervsdrivende fond har ydet lån eller stillet sikkerhed for lån i strid med § 87, stk. 2, skal beløbet tilbageføres til fonden sammen med en årlig rente, der er fastsat i § 5, stk. 1 og 2, i lov om renter ved forsinket betaling m.v., med et tillæg af 2 pct., medmindre højere rente er aftalt.

Stk. 3. Kan tilbagebetaling efter stk. 1 eller 2 ikke finde sted, eller har modtageren ikke tilbagebetalingspligt, jf. stk. 1, 2. pkt., er de medlemmer af bestyrelsen, som har medvirket til beslutningen om udbetalingen eller gennemførelsen af denne eller til opstillingen eller godkendelsen af den urigtige regnskabsopgørelse, ansvarlige efter de almindelige erstatningsregler for det tab, som fonden måtte blive påført.

Stk. 4. Sikkerhedsstillelse for lån foretaget i strid med § 87, stk. 2, er bindende for fonden, hvis aftaleparten ikke havde kendskab til, at sikkerheden var stillet i strid med denne bestemmelse.

Lovbemærkninger

Den gældende lov om erhvervsdrivende fonde indeholder ikke bestemmelser om, hvad der gælder, hvis en fond uretmæssigt har foretaget uddelinger i strid med bestemmelserne i lovens kapitel 7.

Selskabsloven indeholder udtrykkelige bestemmelser om tilbagebetaling af ulovlige udbetalte midler og af ulovlige lån m.v.

Erhvervsstyrelsen stiller, i henhold til Erhvervsstyrelsens administrative praksis, krav om, at der også i erhvervsdrivende fonde skal ske tilbagebetaling i sådanne tilfælde.

Med henblik på at opnå klarhed om retstilstanden foreslås det, at der i lov om erhvervsdrivende fonde indsættes en udtrykkelig bestemmelse om tilbagebetaling af ulovlige uddelinger, herunder uddelinger i forbindelse med kapitalnedsættelser, og lån m.v. foretaget i strid med § 87, jf. forslaget til § 88, der i hovedtræk svarer til selskabslovens regler herom.

Den foreslåede bestemmelse svarer til Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.*, at hvis der er sket uddelinger eller anden kapitalafgang i strid med bestemmelserne i denne lov, skal modtagerne tilbagebetale beløbet tillige med en årlig rente af beløbet svarende til den rente, der er fastsat efter § 5, stk. 1 og 2, i lov om renter ved forsinket betaling m.v., med et tillæg af 2 pct.

Det foreslås i *stk. 1, 2. pkt.*, at modtageren kun skal tilbagebetale den ulovlige uddeling med renter, hvis modtageren af uddelingen indså eller burde have indset, at uddelingen var ulovlig. Hvis modtageren således er i god tro, skal den pågældende ikke tilbagebetale midlerne. Det

bemærkes, at der i den foreslåede § 49 gælder en særlig regel i forhold til bestyrelsesvederlag, der overstiger, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang, samt hvad der må anses for forsvarligt i forhold til fondens og, i moderfonde, koncernens økonomiske stilling.

I henhold til den foreslåede § 49, stk. 2, kan fondsmyndigheden nedsætte et vederlag til bestyrelsen, der findes for højt i forhold til disse kriterier. Som led i fondsmyndighedens afgørelse om nedsættelse af et bestyrelsesvederlag kan fondsmyndigheden træffe afgørelse om, at der skal ske tilbagebetaling. Afgørelse af, om der skal ske tilbagebetaling, afhænger af overtrædelsens karakter, jf. bemærkningerne til den foreslåede § 49, stk. 2. I sådanne afgørelser er der således ikke krav om, at modtageren indså eller burde have indset, at honoraret var for højt i de tilfælde, hvor der stilles krav om tilbagebetaling, må det dog antages, at der normalt vil være tale om, at bestyrelsen burde have indset, at vederlaget var for højt. Afgørelser efter den foreslåede § 49, stk. 2, kan indbringes for Erhvervsankenævnet eller domstolene, jf. den foreslåede § 130, stk. 1.

Det er bestyrelsen, der er ansvarlige for at få midlerne tilbagebetalt til fonden.

I *stk. 2* foreslås det, at hvis en fond har ydet lån og sikkerhedsstillelse i strid med den foreslåede § 87, stk. 2, skal beløbet tilbageføres til fonden sammen med en årlig rente af beløbet svarende til den rente, der er fastsat i § 5, stk. 1 og 2, i lov om renter ved forsinket betaling m.v., med et tillæg af 2 pct., medmindre højere rente er aftalt.

Det fremgår af den foreslåede *stk. 3*, at hvis tilbagebetaling ikke kan finde sted, eller hvis modtageren af uddelingen som følge af god tro ikke har tilbagebetalingspligt, er de personer, som har medvirket til beslutningen om udbetalingen eller gennemførelsen af denne eller til opstillingen eller godkendelsen af den urigtige regnskabsopgørelse, ansvarlige efter de almindelige erstatningsregler for det tab, som fonden måtte blive påført.

Det foreslås i *stk. 4*, at sikkerhedsstillelser foretaget i strid med den foreslåede § 87, stk. 2, er bindende for fonden, hvis aftaleparten ikke havde kendskab til, at sikkerheden var stillet i strid med denne bestemmelse.

Bestemmelsen om tilbagebetaling af ulovligt foretagne uddelinger m.v. har ikke til formål at begrænse anvendelsesområdet for de generelle bestemmelser om erstatningsansvar i lov om erhvervsdrivende fonde.

Kapitel 10

Vedtægtsændring

Gældende bestemmelse

§ 89. Efter indstilling fra bestyrelsen kan fondsmyndigheden tillade, at en bestemmelse i en vedtægt ændres, eller at den erhvervsdrivende fond opløses, jf. dog stk. 2. Det kan herunder tillades, at fonden sammenlægges med en eller flere fonde omfattet af lov om fonde og visse foreninger.

Stk. 2. Ved ændring af vedtægtsbestemmelser om formål eller uddelinger og ved fondens likvidation i henhold til § 107 skal fondsmyndigheden indhente Civilstyrelsens samtykke, før tilladelse i henhold til stk. 1 kan meddeles.

Stk. 3. Bestemmelserne i stk. 1 og 2 finder anvendelse, uanset om der i vedtægten er tillagt bestyrelsen eller andre ret til at ændre vedtægten.

Lovbemærkninger

Kapitel 9 i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde har overskriften »Ændring af vedtægten mv.« Kapitel omhandler både vedtægtsændring, fusion, opløsning og overgang mellem erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende fond.

Erhvervsfundsudvalget foreslog, at kapiteloverskriften blev ændret, så kapitlet alene omfatter erhvervsdrivende fondes vedtægtsændringer. Baggrunden er, at Erhvervsfundsudvalget foreslog, at der indsættes en række udfyldende eller nye bestemmelser om fusion, opløsning og overgang mellem erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende fond.

For at fremme overblikket i loven foreslås det i overensstemmelse med erhvervsfundsudvalgets forslag, at der laves en ny kapitelinddeling, således at vedtægtsændring, fusion, opløsning og overgang mellem erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende fond behandles i særskilte kapitler.

Det foreslås i overensstemmelse med Erhvervsfundsudvalgets anbefaling, at reglerne om vedtægtsændring samles i et nyt kapitel 10.

Det fremgår af den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 48, stk. 1, at fondsmyndigheden efter indstilling fra bestyrelsen og med justitsministerens (Civilstyrelsens) samtykke kan tillade, at en bestemmelse i en vedtægt ændres. Det kan herunder tillades, at fonden sammenlægges med andre erhvervsdrivende fonde eller opløses.

Når Erhvervsstyrelsen er fondsmyndighed for en erhvervsdrivende fond, er der efter de gældende bestemmelser krav om, at Civilstyrelsen også skal samtykke i vedtægtsændringen, medmindre der er tale om en ændring, der er omfattet af bekendtgørelsen udstedt i medfør af § 48, stk. 3, hvor der alene er krav om fondsmyndighedens samtykke, eller en kapitalforhøjelse.

I medfør af bemyndigelsesbestemmelsen i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 48, stk. 3, er udstedt bekendtgørelse nr. 1107 af 30. november 2011 om visse vedtægtsændringer for erhvervsdrivende fonde. I bekendtgørelsen opregnes følgende særlige tilfælde, hvor

Erhvervsstyrelsen som fondsmyndighed efter indstilling fra bestyrelsen kan tillade ændring af bestemmelser i en vedtægt uden Civilstyrelsens forudgående godkendelse:

- 1) fondens navn, hjemsted og regnskabsår,
- 2) antallet af bestyrelsesmedlemmer og aldersbetingelserne for disse,
- 3) bestyrelsesmedlemmernes udpegningsperiode, vederlag og beslutningsdygtighed,
- 4) tegningsret,
- 5) fondens ledelsesforhold i øvrigt,
- 6) anbringelse af fondens aktiver og forbudspåtegning på disse,
- 7) revision af fondens årsregnskaber,
- 8) tilsvarende administrative forhold,
- 9) faktiske erhvervsaktiviteter, som ikke har betydning for fondens formål,
- 10) fusion mellem fonde, der begge er omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde, og som har beslægtede formål,
- 11) fusion mellem en moderfond og et eller flere af moderfondens helejede datterselskaber, hvor moderfonden bliver den fortsættende fond,
- 12) tvangsopløsning og
- 13) sproglig og redaktionel modernisering af vedtægten, der ikke medfører indholdsmæssige ændringer heri.

Karakteristisk for de tilfælde, hvor Civilstyrelsens samtykke efter de gældende regler er påkrævet, er, at der er tale om ændringer af vedtægtsbestemmelser vedrørende formål og uddeling samt likvidation, (som ikke er tvangsopløsning eller konkurs), fusion af fonde (hvorved der sker en ændring af fondens formål) og andre vedtægtsændringer, som indirekte indebærer en ændring af fondens formål.

Ved fortolkningen af, hvad der udgør fondens formål, skal der ikke alene ses på, hvad der fremgår af vedtægtens egentlige formålsbestemmelse, men det kan også være en konkret vurdering af den nuværende vedtægt og den ønskede ændring.

Erhvervsfondsudvalget foreslog, at bestemmelsen om tilladelse til vedtægtsændring ændres, således at det som udgangspunkt alene er fondsmyndigheden, der skal tillade ændring af vedtægten.

Det foreslåede *stk. 1, 1. pkt.*, er formuleret i overensstemmelse med Erhvervsfondsudvalgets anbefaling.

Ved visse ændringer i vedtægten (ændringer, der berører stifterviljen) er det afgørende, at der foretages en nøjere afvejning i relation til både det erhvervsmæssige og det testamentariske aspekt. Det gælder ved ændring af vedtægtsbestemmelser om formål og uddeling samt ved beslutning om frivillig opløsning. Udvalget fandt derfor, at der ved ændring af vedtægtsbestemmelserne om formål og uddelinger samt ved beslutninger om opløsning fortsat bør være krav om, at før Erhvervsstyrelsen som fondsmyndighed godkender sådanne ændringer, skal Civilstyrelsen samtykke hertil. Ved den foreslåede proces sikres det, at der tages hensyn både til erhvervsmæssige m.fl. og testamentsretlige forhold for herigennem bedre at sikre stifters vilje, hvilket efter udvalgets opfattelse var en fordel ved disse særlige typer ændringer, samtidig med at det sikres, at man varetager kravet om en effektiv offentlig administration.

Det foreslåede *stk. 2* bygger på Erhvervsfondsudvalgets forslag og stiller således alene krav om, at Civilstyrelsens samtykke ved bestyrelsens ændring af vedtægtsbestemmelser om formål og uddelinger samt ved bestyrelsens beslutning om likvidation, jf. den foreslåede § 107.

Det foreslås ikke at videreføre den gældende § 48, stk. 1, 2. pkt., hvorefter det kan tillades, at en fond sammenlægges med andre erhvervsdrivende fonde eller opløses. Baggrunden er, at der foreslås indsat et særskilt kapitel om fusion samt et kapitel om opløsning af erhvervsdrivende fonde, jf. forslaget til kapitel 11 og 12.

I forhold til muligheden for sammenlægning af en erhvervsdrivende fond med en ikke-erhvervsdrivende fond omfattet af lov om fonde og visse foreninger fandt Erhvervsfondsudvalget, at denne situation behandles som en vedtægtsændring. I overensstemmelse hermed foreslås det præciseret i det foreslåede *stk. 1, 2. pkt.*, at sammenlægningen af en erhvervsdrivende fond med en ikke-erhvervsdrivende fond anses for en vedtægtsændring. Det forudsættes derfor, at Civilstyrelsen som fondsmyndighed for den ikke-erhvervsdrivende fond giver samtykke til sammenlægningen, samt at Erhvervsstyrelsen eller Civilstyrelsen som fondsmyndighed for den erhvervsdrivende fond giver tilladelse til sammenlægningen til den erhvervsdrivende fond.

Det vurderes i overensstemmelse med Erhvervsfondsudvalgets rapport, at der som udgangspunkt ikke er behov for, at såvel Erhvervsstyrelsen som fondsmyndighed og Civilstyrelsen skal behandle enhver vedtægtsændring. I lighed med, hvad der også er mulighed for i dag, hvor en række vedtægtsændringer alene behandles af fondsmyndigheden, skal det også fremover være sådan, at det er ved ændringer af formål og overskudsanvendelse (uddelingsformål), at Civilstyrelsens samtykke til ændringen skal indhentes.

Ved ændring af vedtægtsbestemmelser om formål og uddelinger samt ved bestyrelsens beslutning om likvidation fandt Erhvervsfondsudvalget således, at der skal ske en afvejning mellem på den ene side stifterens tilkendegivelser og intentioner med fonden og de bestemmelser, som vedtægten indeholder herom. Dette skal sammenholdes med det erhvervsmæssige sigte med ændringen, som bestyrelsen ønsker.

Det vurderes, at den foreslåede model, hvor Civilstyrelsen skal samtykke i disse særlige tilfælde, medfører en balance og sikkerhed for, at de relevante myndigheder inddrages i forbindelse med bestyrelsens ændringer af disse væsentlige bestemmelser i vedtægten.

Den foreslåede § 89 ændrer ikke på, at det fortsat er enhver ændring af vedtægten, der kræver fondsmyndighedens tilladelse, medmindre der er tale om en forhøjelse af grundkapitalen, jf. den foreslåede § 31. Der opereres således ikke med en bagatelgrænse.

Vedtægtsændringer kan ikke tillades, medmindre de er velbegrundede. Behovet for vedtægtsændringen skal være dokumenteret og understøttet af en redegørelse fra bestyrelsen og eventuelt en udtalelse eller erklæring fra revisor.

Det fremgår udtrykkeligt af Betænkning om fonde, nr. 970/1982, at der med den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 48, om ændring af vedtægten, var tiltænkt en vis smidiggørelse i forhold til tidligere tiders såkaldte permutationspraksis. Vedtægtsændringer skal således ikke nødvendigvis udspringe af ændrede forhold, der gør, at vedtægten ikke kan efterleves eller er blevet åbenbart uhensigtsmæssig. Der må samtidig kunne tages hensyn til, at erhvervsdrivende fonde er erhvervsvirksomheder, hvilket i visse situationer gør det nødvendigt, at disse fonde har mulighed for at tilpasse sig til ændrede konkurrencevilkår, finansieringsbehov m.v. Det vil fortsat være mest vanskeligt at få tilladelse til ændring af formål. Efter gældende praksis kan der i overensstemmelse med lovens forarbejder meddeles tilladelse til en ændring af formålet, hvis formålet ikke, eller kun vanskeligt kan opfyldes eller er blevet uhensigtsmæssigt.

Hertil kommer, at der ved formålsændring er krav om, at der skal være nær sammenhæng mellem de oprindelige formål, der er udtryk for stifters vilje, og det ændrede formål, ligesom en

formålsændring ikke må gå videre, end hvad der er påkrævet under hensyntagen til fondens ændrede vilkår.

En ændring i formålet, som alene er begrundet med et ønske om en sproglig eller redaktionel modernisering af formålsteksten, vil fortsat ikke kunne finde sted, da dette ikke vil udgøre en tilstrækkelig tungtvejende begrundelse for ændringen.

Ændring af vedtægten skal være i fondens interesse.

Hvis stifter er i live, tillægges det en vis betydning, hvorvidt stifter støtter eller er modstander af den vedtægtsændring, bestyrelsen foreslår. Stifterens holdning til en vedtægtsændring er dog ikke afgørende for fondsmyndighedens behandling af en anmodning om tilladelse til en vedtægtsændring.

Det foreslås i *stk. 3*, at bestemmelserne i *stk. 1* og *2* finder anvendelse, uanset om der i vedtægten er tillagt bestyrelsen eller andre ret til at ændre vedtægten. Erhvervsfondsudvalget fandt, at den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 48, *stk. 2*, er hensigtsmæssig og skaber klarhed, således at den foreslås videreført.

Som nævnt foreslås det præciseret i *stk. 2*, hvornår der er krav om, at Civilstyrelsen også skal samtykke i en vedtægtsændring. Det foreslås som følge heraf, at den gældende § 48, *stk. 3*, ikke videreføres. I henhold til denne bestemmelse kan justitsministeren fastsætte regler om, at visse vedtægtsbestemmelser kan ændres af bestyrelsen alene eller af bestyrelsen med fondsmyndighedens tilladelse. Den gældende hjemmel til udstedelse af bekendtgørelse om visse vedtægtsændringer bortfalder derfor med forslaget.

Gældende bestemmelse

§ 90. Efter forhandling med bestyrelsen og med samtykke fra Civilstyrelsen kan fondsmyndigheden beslutte, at en vedtægtsbestemmelse skal ændres, når bestemmelsen er uigennemførlig eller har vist sig klart uhensigtsmæssig.

Stk. 2. Civilstyrelsen kan beslutte, at en vedtægtsbestemmelse skal ændres, når den strider mod lovgivningen eller oprettelsesdokumentet for fonden.

Lovbemærkninger

Den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 49 indeholder hjemmel til, at der kan gennemføres vedtægtsændringer uden bestyrelsens samtykke.

En ændring af vedtægten, uden bestyrelsen har anmodet herom, er et ekstraordinært skridt, som kun bør anvendes i særlige tilfælde. Denne mulighed har kun været brugt i ganske få tilfælde. Der kan for eksempel foreligge en situation, hvor en bestyrelsessammensætning har medført to lige store »grupperinger« i bestyrelsen, som har hindret, at fonden kunne træffe beslutninger, eller en situation, hvor en tredjepart ikke ønsker at samtykke i ændring af en bestemmelse, som forhindrer fonden i låneoptagelse og lignende.

Hvis der gennemføres en ændring af vedtægten, uden fondens bestyrelse har anmodet herom, er der ikke tale om en vedtægtsændring omfattet af den foreslåede § 89. Det er i så fald forslaget til § 90, der vil finde anvendelse på vedtægtsændringen.

Efter det foreslåede *stk. 1* kan fondsmyndigheden efter forhandling med bestyrelsen, og med samtykke fra Civilstyrelsen beslutte, at en vedtægtsbestemmelse skal ændres, når bestemmelsen er uigennemførlig eller har vist sig klart uhensigtsmæssig.

Det foreslås, at *stk. 1* om vedtægtsændring uden bestyrelsens indstilling affattes, så det er fondsmyndigheden, der konkret har forhandlingen med bestyrelsen om ændring af vedtægten svarende til processen ved de almindelige vedtægtsændringer som foreslået ovenfor i den foreslåede § 89.

Da en ændring af en vedtægtsbestemmelse imod bestyrelsens vilje er af ekstraordinær karakter foreslås det, at fondsmyndigheden skal indhente Civilstyrelsens samtykke til ændringen, inden den beslattes.

Efter det foreslåede *stk. 2* kan Civilstyrelsen bestemme, at en bestemmelse i en vedtægt skal ændres, hvis bestemmelsen strider mod lovgivningen eller oprettelsesdokumentet for fonden. Oprettelsesdokumentet kan være et egentligt stiftelsesdokument, men kan også være et testamente.

Den foreslåede bestemmelse er fortsat kun beregnet på situationer, hvor vedtægtsbestemmelsen er uigennemførlig eller klart uhensigtsmæssig, eller hvor vedtægtsbestemmelsen er ulovlig, og bestemmelsen er derfor fortsat alene tiltænkt ekstraordinære tilfælde.

Kapitel 11

Fusion

Fusion mellem erhvervsdrivende fonde

Gældende bestemmelse

§ 91. En erhvervsdrivende fond kan efter bestemmelserne i dette kapitel opløses uden likvidation ved overdragelse af fondens aktiver og forpligtelser som helhed til en anden erhvervsdrivende fond. Det samme gælder, når to eller flere erhvervsdrivende fonde sammensmeltes til en ny fond. Overdragelserne gennemføres uden kreditorernes samtykke.

Stk. 2. En erhvervsdrivende fond kan ophøre ved fusion efter stk. 1, hvis den fortsættende fonds formål er beslægtet med den ophørende fonds formål og den ophørende fonds formål

- 1) vil blive væsentlig bedre varetaget ved fusionen eller
- 2) ikke længere eller kun vanskeligt kan opfyldes eller er blevet uhensigtsmæssigt.

Stk. 3. En erhvervsdrivende fond kan deltage i en fusion efter stk. 1 som den fortsættende fond, når

- 1) fusionen ikke strider mod fondens vedtægt og
- 2) fusionen må antages at være i fondens interesse.

Stk. 4. Bestyrelsen i hver af de fusionerende fonde træffer beslutning om fusion med forbehold for fondsmyndighedens tilladelse i henhold til § 96.

Stk. 5. Hvis en ophørende fond har afsluttet et regnskabsår inden tidspunktet, hvor den ophørende fonds rettigheder og forpligtelser regnskabsmæssigt skal anses for overgået til den fortsættende fond, og bestyrelsen endnu ikke har godkendt årsrapporten for denne regnskabsperiode, skal bestyrelsen godkende årsrapporten for denne regnskabsperiode senest samtidig med beslutningen om fusion.

Stk. 6. Likvidator kan med fondsmyndighedens tilladelse beslutte eller tiltræde, at en erhvervsdrivende fond i likvidation hæver likvidationen for at deltage i en fusion som ophørende eller fortsættende fond, hvis uddeling af likvidationsprovenuet endnu ikke er påbegyndt. Skal fonden være den fortsættende fond, kræver tilladelse til fusion, jf. § 96, at fonden opfylder denne lovs bestemmelser og vedtægtens krav, herunder bestemmelser og krav til kapital, ledelse og revisor. Reglerne om genoptagelse i § 119 finder herefter ikke anvendelse.

Stk. 7. Skifteretten eller en af skifteretten udnævnt likvidator kan med fondsmyndighedens tilladelse beslutte eller tiltræde, at en erhvervsdrivende fond under tvangsopløsning kan deltage i en fusion som ophørende eller fortsættende fond. Skal fonden være den fortsættende fond, kræver tilladelse til fusion, jf. § 96, at fonden opfylder denne lovs bestemmelser og vedtægtens krav, herunder bestemmelser og krav til kapital, ledelse og revisor. Reglerne om genoptagelse i § 119 finder herefter ikke anvendelse.

Stk. 8. Kurator kan beslutte eller tiltræde, at en erhvervsdrivende fond under konkurs kan deltage i en fusion som den ophørende fond.

Lovbemærkninger

Kapitel 9 i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde har overskriften »Ændring af vedtægten mv.« Kapitel omhandler både vedtægtsændring, fusion, opløsning og overgang mellem erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende fond.

Erhvervsfundsudvalget foreslog, at reglerne om vedtægtsændring, fusion, opløsning og overgang mellem erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende fond blev opdelt i fire særskilte kapitler. Baggrunden er, at Erhvervsfundsudvalget foreslog, at der indsættes en række udfyldende eller nye bestemmelser om fusion, opløsning og overgang mellem erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende fond, og at en ny kapitelinddeling ville medvirke til et bedre overblik i loven.

Det foreslås i overensstemmelse med Erhvervsfundsudvalgets forslag, at reglerne om fusion samles i et nyt kapitel 11.

Den foreslåede bestemmelse indeholder overordnede regler om erhvervsdrivende fondes mulighed for at fusionere med andre erhvervsdrivende fonde. Forslaget er i overensstemmelse med Erhvervsfundsudvalgets forslag, idet det dog i stk. 6 og 7 er foreslået præciseret, hvad der gælder for fonde, der er under tvangsopløsning eller konkurs. Selskabsloven indeholder tilsvarende bestemmelser.

Det foreslåede *stk. 1* viderefører den eksisterende mulighed for, at en erhvervsdrivende fond kan fusionere med en anden erhvervsdrivende fond. Fusionen sker ved universalsuccession, dvs. enten ved at den eller de ophørende fonde, der deltager i fusionen, opløses uden likvidation ved overdragelse af fondens aktiver og forpligtelser som helhed til den fortsættende fond, der deltager i fusionen (uegentlig fusion), eller ved sammensmeltning af de deltagende fonde til en ny fond, der opstår som led i fusionen (egentlig fusion), uden at der kræves kreditorernes samtykke.

Muligheden for fusion af erhvervsdrivende fonde følger i dag af kapitel 4 i bekendtgørelse nr. 1064 af 17. november 2011 om opløsning, rekonstruktion, konkurs og fusion af erhvervsdrivende fonde (opløsningsbekendtgørelsen). Ordvalget i det foreslåede *stk. 1* er tilpasset ordvalget i selskabslovens § 236 om fusion.

Det foreslåede *stk. 2* fastslår de materielle kriterier for, at en erhvervsdrivende fond kan ophøre ved fusion med en eller flere andre erhvervsdrivende fonde. Det er foreslået, at en fond vil kunne ophøre ved fusion med en anden fond, hvis den fortsættende fonds formål er beslægtet med den ophørende fonds formål, og hvis den ophørende fonds formål enten vil blive væsentligt bedre varetaget ved fusionen, eller hvis formålet ikke længere eller kun vanskeligt kan opfyldes eller er blevet u hensigtsmæssigt.

Kriteriet om, at de fusionerende fonde skal have beslægtede formål, svarer til anvendelsesområdet for den gældende bestemmelse i § 1, nr. 10, i bekendtgørelse nr. 1107 af 30. november 2011 om visse vedtægtsændringer for erhvervsdrivende fonde, der i dag afgrænser, hvilke fusioner mellem fonde, som fondsmyndigheden kan give tilladelse til uden Justitsministeriets samtykke.

Fondsmyndigheden kan stille krav om, at formålet i den fortsættende fond omfatter formålet i den ophørende fond i et sådant omfang, at der i forbindelse med fusionen ikke sker væsentlige indskrænkninger i formålet eller i de uddelingsberettigedes rettigheder i den ophørende fond. Dette skal bestyrelsen nærmere redegøre for i den fælles fusionsredegørelse overfor fondsmyndigheden. Hvis det for at opfylde kravet om, at fondenes formål skal være beslægtede, er

nødvendigt med en formålsændring i den ophørende fond eller en formålsudvidelse i den fortsættende fond, vil en sådan formålsændring-/udvidelse kunne ske samtidig med fusionen, men, formålsændringen-/udvidelsen kræver særskilt tilladelse og samtykke efter § 89, stk. 2, inden fondsmyndigheden kan tillade fusionen.

I overensstemmelse med gældende administrativ praksis er det foreslået, at det bliver muligt for en fond at ophøre ved fusion, hvis den ophørende fonds formål ikke længere eller kun vanskeligt kan opfyldes eller er blevet uhensigtsmæssigt.

Som et alternativt kriterium er det foreslået, at fusion skal kunne ske, hvis den ophørende fonds formål vil blive væsentligt bedre varetaget ved fusionen (og der samtidig er beslægtede formål). Dette foreslåede alternative kriterium er tiltænkt at skulle åbne op for flere fusioner af erhvervsdrivende fonde, hvor et væsentligt hensyn til den ophørende fonds formål tilsiger det. Der kan eksempelvis være tale om sammenlægninger af mindre fonde med beslægtede formål, hvor en fusion kan indebære væsentlige besparelser i fondenes administration til gavn for fondenes formål.

Det foreslåede *stk. 3* fastslår de materielle kriterier for, at en erhvervsdrivende fond kan deltage i en fusion med en anden fond som den fortsættende fond. Det er foreslået, at en fond vil kunne deltage i en fusion som den fortsættende fond, hvis fusionen ikke strider mod fondens vedtægt, og fusionen i øvrigt må antages at være i fondens interesse. De foreslåede betingelser er mindre restriktive, end dem der er foreslået til en ophørende fond, jf. betingelserne i det foreslåede *stk. 2*. Dette skyldes, at den fortsættende fond ikke ophører som led i fusionen, og ofte vil det være en mindre ændring (om nogen) for den fortsættende at opsluge en anden fond. Forslaget er en kodificering af administrativ praksis. Kodificeringen vil medføre, at det bliver tydeligere, på hvilke betingelser en tilladelse gives.

Det foreslåede *stk. 4* viderefører den gældende regel i opløsningsbekendtgørelsens § 16, stk. 2, om, at det er bestyrelsen i hver fond, der træffer beslutning om fusion med forbehold for fondsmyndighedens tilladelse. Den nuværende reference til § 48, som foreslås videreført som § 89, er dog foreslået ændret til en ny bestemmelse, § 96, som foreslås at opregne, på hvilke betingelser fondsmyndigheden giver tilladelse til fusion mellem fonde. Herved foreslås det, at betingelserne for at opnå fondsmyndighedens tilladelse til en fusion bliver gjort klare og adskilles fra den foreslåede § 89, som fremover foreslås alene at finde anvendelse på vedtægtsændringer.

I det foreslåede *stk. 5* er det foreslået, at hvis en ophørende fond har afsluttet et regnskabsår inden tidspunktet, hvor den ophørende fonds rettigheder og forpligtelser regnskabsmæssigt skal anses for overgået til den fortsættende fond, enten ved egentlig eller uegentlig fusion, og bestyrelsen endnu ikke har godkendt årsrapporten for denne regnskabsperiode, skal bestyrelsen godkende årsrapporten senest samtidig med beslutningen om fusion. For fusion af selskaber gælder en lignende regel, jf. selskabslovens § 245, stk. 3. Den foreslåede regel findes imidlertid ikke i dag i opløsningsbekendtgørelsen. Da der ikke ses at være nogen grund til, at reglen ikke skal gælde tilsvarende for fusion af erhvervsdrivende fonde, er en regel svarende til reglen i selskabslovens § 245, stk. 3, foreslået indført i lov om erhvervsdrivende fonde.

Der er i dag ikke regler i opløsningsbekendtgørelsen, der præciserer, om og i givet fald på hvilke betingelser en erhvervsdrivende fond, der er i likvidation, kan deltage i en fusion. Selskabsloven indeholder sådanne præciserende regler for kapitalselskaber. Det foreslås, at der indføres regler om fusion af erhvervsdrivende fonde, der i det væsentlige svarer til selskabslovens regler.

Der er derfor i det foreslåede *stk. 6* foreslået regler, der tydeliggør retsstillingen for de erhvervsdrivende fonde. Forslaget svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfondsudvalgets forslag. Forslaget bygger på de tilsvarende regler i selskabslovens §§ 246 og 247 med afvigelser, der tager højde for forskellen mellem fonde og kapitalsekskaber. Der ses ingen grund til at have to separate bestemmelser om henholdsvis ophørende fonde og den fortsættende fond, idet der kun på et enkelt punkt vil være en forskel imellem en fortsættende og en ophørende fond, jf. det foreslåede 3. pkt.

I det foreslåede *stk. 6, 1. pkt.*, er det foreslået præciseret, at det er likvidator, der med fondsmyndighedens tilladelse træffer beslutning om fusion af en fond i likvidation, uanset om fonden skal være ophørende eller fortsættende fond i en fusion. Dette er i overensstemmelse med den foreslåede § 109, stk. 4. Ligesom i selskabsloven foreslås det endvidere, at der kun kan træffes beslutning om fusion, hvis uddeling af likvidationsprovenuet endnu ikke er påbegyndt.

For at sikre klarhed mellem fusionsreglerne og reglerne om genoptagelse af erhvervsdrivende fonde er det endvidere i *stk. 6* foreslået præciseret, at reglerne om genoptagelse i § 119 ikke finder anvendelse på en ophævelse af en likvidation, der sker som følge af, at fonden deltager i en fusion. Det foreslås, at dette skal gælde for både en ophørende og en fortsættende fond. Dette er en forskel i forhold til selskabslovens regler, hvor det er et krav, for at et selskab i likvidation kan deltage i en fusion som det fortsættende selskab, at kapitalejerne senest samtidig med beslutningen om fusion træffer beslutning om at genoptage selskabet. Den foreslåede forskel er begrundet i, at beslutningskompetencen vedrørende fusion og genoptagelse er anderledes for fonde i likvidation end for sekskaber i likvidation. I fonde spiller likvidator og fondsmyndigheden en langt større rolle, fordi der i fonde ikke er ejere, som der er i et kapitalsekskab. De foreslåede regler er tiltænkt at tage højde for denne forskel og gøre processen mindre besværlig, end den ellers ville være.

Den eneste forskel imellem processen for en fond i likvidation, alt efter om fonden i likvidation er den fortsættende eller ophørende fond i en fusion, fremgår af det foreslåede *stk. 6, 2. pkt.* Her er det foreslået, at hvis fonden skal være den fortsættende fond i fusionen, vil det være et krav, for at fondsmyndigheden kan give tilladelse til fusionen, jf. den foreslåede § 96, at fonden skal opfylde vedtægtens og lovens krav, herunder til ledelse, kapital og revisor. Dette svarer reelt til kravene til en genoptagelse, og derfor er det i det foreslåede *stk. 6, 3. pkt.*, præciseret, at reglerne om genoptagelse ikke også finder anvendelse.

Efter de gældende regler om likvidation af erhvervsdrivende fonde skal en fond have tilladelse til at hæve en likvidation, jf. opløsningsbekendtgørelsens § 6. Godkendes ophævelsen af likvidationen, skal der udpeges en bestyrelse og revisor i overensstemmelse med fondens vedtægt og loven. Er grundkapitalen mindre end lovens minimum, skal den bringes op til mindst dette beløb, og lovens betingelser skal i øvrigt være opfyldt. Endvidere skal beslutningen om genoptagelse anmeldes til Erhvervsstyrelsen, og der skal medsendes dokumentation for fondens grundkapital. Der er ingen regler, der præciserer, hvad der gælder, når en fond, der er i likvidation, ønsker at deltage i en fusion enten som ophørende eller fortsættende fond.

Der ses ingen grund til, at en fond, der er i likvidation, og som ønsker at hæve likvidationen for i stedet at indgå i en fusion som en ophørende fond, skal have fondsmyndighedens tilladelse både til at hæve likvidationen og til fusionen. De to forhold hænger sammen. Såfremt bestyrelsen har truffet beslutning om at hæve likvidationen, og opnås fondsmyndighedens tilladelse til fusionen, bør fondsmyndighedens tilladelse også gælde som tilladelse til at hæve likvidationen. Fonden bør derfor ikke have pligt til at anmelde genoptagelse af fonden separat, og tilsvarende

bør de øvrige nuværende krav i opløsningsbekendtgørelsens § 6, stk. 2-4, som foreslås videreført i § 119, ikke opfyldes, idet fonden netop ikke skal genoptages men ophører på anden vis. Dette svarer til reglerne for kapitalselskaber, jf. selskabslovens § 246.

Tilsvarende gælder for en fond, der er i likvidation, og som ønsker at hæve likvidationen for i stedet at indgå i en fusion som fortsættende fond. Derimod vil der ved fusion af en fond i likvidation gælde de samme krav som ved genoptagelse. Det vil sige, at fonden skal leve op til vedtægtens og lovens krav om bl.a. kapital, ledelse og revisor. Herefter vil der ikke være nogen grund til, at de almindelige regler om genoptagelse skal gælde, når en likvidation hæves som direkte følge af en fusion. Har et ønske om at hæve en likvidation derimod ikke nogen direkte sammenhæng med en konkret fusion, gælder de almindelige regler om genoptagelse.

Det er hjemlet direkte i selskabslovens § 228, at et kapitalselskab under tvangsopløsning eller under konkurs kan deltage i en fusion. Det foreslås på denne baggrund, at det også i lov om erhvervsdrivende fonde præciseres, hvad retsstillingen er for fusion af fonde, hvoraf en eller flere af fondene er under tvangsopløsning. I det foreslåede *stk. 7, 1. pkt.*, er det foreslået, at skifteretten eller en af skifteretten udnævnt likvidator med fondsmyndighedens tilladelse kan beslutte eller tiltræde, at en fond under tvangsopløsning kan deltage i en fusion som ophørende eller fortsættende fond. Præciseringen af beslutningskompetencen er i overensstemmelse med den foreslåede § 117, stk. 2.

I lighed med de foreslåede bestemmelser om fusion af en fond i likvidation, jf. det foreslåede *stk. 6*, foreslås det i *stk. 7, 2. pkt.*, præciseret, at hvis fonden skal være den fortsættende fond i fusionen, vil det være et krav, for at fondsmyndigheden kan give tilladelse til fusionen, jf. den foreslåede § 96, at fonden opfylder vedtægtens og lovens krav om bl.a. ledelse, kapital og revisor.

Da disse bestemmelser reelt svarer til kravene til en genoptagelse, er det i det foreslåede *stk. 7, 3. pkt.*, præciseret, at reglerne om genoptagelse i den foreslåede § 119 ikke finder anvendelse på en ophævelse af en tvangsopløsning, der sker som følge af, at fonden deltager i en fusion. Det er foreslået at gælde for både en ophørende og en fortsættende fond. Dette er en forskel i forhold til selskabslovens regler, hvorefter det er et krav, for at et selskab under tvangsopløsning kan deltage i en fusion som det fortsættende selskab, at kapitalejerne senest samtidig med beslutningen om fusion træffer beslutning om at genoptage selskabet.

Ligesom i selskabslovens § 233 foreslås det også i lov om erhvervsdrivende fonde præciseret, at en fond under konkurs kan deltage i en fusion, men alene som den ophørende fond. Som det er foreslået i *stk. 8* kræver det, at kurator beslutter eller tiltræder fusionen. Samtidig skal fondsmyndigheden for den fortsættende fond tillade, at fonden i konkurs deltager i fusionen. Det må anses for at være meget få situationer, hvor en sådan fusion vil blive tilladt af fondsmyndigheden. Der må f. eks. kunne dokumenteres, at fonden i konkurs har en aftale eller anden ordning med kreditorerne, således at den fortsættende fond ikke overtager gæld i forbindelse med fusionen.

Fælles fusionsredegørelse

Gældende bestemmelse

§ 92. Bestyrelserne i de fusionerende fonde opretter og underskriver i forening en fælles fusionsredegørelse, der skal indeholde oplysning og bestemmelser om

- 1) fondenes navne og binavne, herunder om den ophørende fonds navn eller binavn skal indgå som binavn for den fortsættende fond,
- 2) fondenes hjemsted,
- 3) tidspunktet, fra hvilket en ophørende fonds rettigheder og forpligtelser regnskabsmæssigt skal anses for overgået, jf. stk. 2,
- 4) enhver særlig fordel, der gives medlemmerne af ledelserne, stifterne eller andre, og
- 5) en begrundelse for fusionens hensigtsmæssighed for hver af de deltagende fonde med henblik på tilladelse i henhold til § 96, herunder en redegørelse for fusionens konsekvenser for opfyldelsen af den enkelte fonds formål, og hvordan de fusionerende fondes formål er beslægtede.

Stk. 2. Den fælles fusionsredegørelse skal være underskrevet senest ved udløbet af det regnskabsår, hvori tidspunktet for fusionens regnskabsmæssige virkning, jf. stk. 1, nr. 3, indgår. Overskrides fristen, vil Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed ikke kunne registrere fusionen.

Lovbemærkninger

I *stk. 1* foreslås, at bestyrelserne i de fusionerende fonde i forening skal udarbejde og underskrive en fælles fusionsredegørelse frem for en separat plan og redegørelse. Forslaget skal ses som led i det generelle forslag til en forenklet fusionsproces for erhvervsdrivende fonde, jf. de generelle bemærkninger til kapitlet om fusion og de specielle bemærkninger til de foreslåede §§ 94 og 95 nedenfor. Forslaget er i overensstemmelse med Erhvervsfundsudvalgets forslag.

Der er dog foretaget en tilpasning i forhold til Erhvervsfundsudvalgets forslag, da udvalget foreslog en bestemmelse om en »fælles fusionsplan og -redegørelse. Det er dog fundet hensigtsmæssigt, at navnet forenkles for at signalere, at der ikke længere er krav om en plan, da beslutningen træffes af bestyrelsen. Der er ikke tale om en disposition, som bestyrelsen blot påtænker at gennemføre, men reelt en beslutning, som gennemføres. Desuden er det i selskabsloven et krav, at hvis der udarbejdes en plan, skal denne offentliggøres. Da dette ikke er tilfældet for fonde med de foreslåede bestemmelser, er plandelen udgået.

Som led i den foreslåede forenkledede fusionsproces foreslås det, at der fremover ikke længere vil være krav om, at Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed skal offentliggøre modtagelsen af en fusionsplan (og en vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling), men derimod at fusionsdokumenterne i stedet primært skal udarbejdes til brug for fondsmyndighedens vurdering af, om fusionen kan tillades. På den baggrund foreslås det, at oplysningerne, som i dag skal fremgå særskilt af en fusionsplan og en redegørelse, samles i et og samme dokument (en fælles fusionsredegørelse).

Til vurdering af, om der kan gives tilladelse til fusion, har fondsmyndigheden således brug for såvel de oplysninger, der i dag fremgår af fusionsplanen, og de oplysninger, der fremgår af bestyrelsens redegørelse, jf. opløsningsbekendtgørelsens § 17, stk. 1, og § 18.

De foreslåede krav til indholdet i den fælles fusionsredegørelse, svarer i det væsentlige til de gældende krav til den separate fusionsplan og redegørelse, jf. opløsningsbekendtgørelsens § 17, stk. 1, og § 18. De gældende indholdsmæssige krav til, hvad der skal være indeholdt i en fusionsplan mellem erhvervsdrivende fonde, er efter de gældende regler allerede væsentligt forenklet i forhold til selskabslovens krav til en fusionsplan, jf. selskabslovens § 237, stk. 2. Dette foreslås opretholdt, da der ved en fusion mellem erhvervsdrivende fonde i modsætning til fusion mellem kapital-selskaber ikke er nogen kapitalejere i den ophørende juridiske person, der skal vederlægges som led i fusionen.

Det er dog i forhold til den gældende § 17, stk. 1, nr. 5 i opløsningsbekendtgørelsen, ikke foreslået, at dokumentet skal indeholde udkast til en vedtægt. Dette skyldes, at der ved den foreslåede forenkledede fusionsproces ikke længere vil være en plan, der senere skal besluttes af bestyrelsen. Der vil således ikke længere være et udkast til vedtægt, der senere erstattes af en endelig vedtægt, når fusionen besluttes. Efter den foreslåede fusionsproces vil den daterede nye vedtægt i stedet skulle indsendes én gang til fondsmyndigheden sammen med den fælles fusionsredegørelse, jf. den foreslåede § 95, stk. 1. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til den foreslåede § 95.

Det er foreslået, at det fremgår af den fælles fusionsredegørelse, at der skal være en begrundelse for fusionens hensigtsmæssighed for hver af de deltagende fonde. Kravet om, at fusionen skal begrundes for hver enkelt af de deltagende fonde, følger i dag direkte af opløsningsbekendtgørelsens § 18, mens hensigtsmæssighedskriteriet følger af henvisningen til den gældende lovs § 48 i samme bestemmelse. Endelig er henvisningen til § 48, der videreføres som den foreslåede § 89, foreslået ændret til en henvisning til den foreslåede § 96 som konsekvens af, at reglerne om fusion er foreslået separeret fra reglerne om vedtægtsændring.

Det foreslåede *stk. 2* om, at den fælles fusionsredegørelse skal være underskrevet senest ved udløbet af det regnskabsår, hvori tidspunktet for fusionens regnskabsmæssige virkning indgår, svarer til den gældende § 17, stk. 2 i opløsningsbekendtgørelsen, dog med den foreslåede ændring, at sanktionen for overskridelse af fristen bliver, at Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed ikke vil kunne registrere fusionen.

Mellembalance

Gældende bestemmelse

§ 93. Hvis den fælles fusionsredegørelse er underskrevet mere end 6 måneder efter udløbet af det regnskabsår, som fondens seneste årsrapport vedrører, skal der for den pågældende fond udarbejdes en mellembalance. Fondsmyndigheden kan dispensere fra dette krav.

Stk. 2. Mellembalancen, der skal udarbejdes i overensstemmelse med årsregnskabsloven, må ikke have en opgørelsesdato, der ligger mere end 3 måneder forud for underskrivelsen af den fælles fusionsredegørelse. Mellembalancen skal være revideret.

Lovbemærkninger

Den foreslåede bestemmelse om udarbejdelse af mellembalance ved en fusion svarer til den gældende § 19 i opløsningsbekendtgørelsen.

I henhold til det foreslåede *stk. 1, 1. pkt.*, skal der, hvis den fælles fusionsredegørelse er underskrevet mere end seks måneder efter udløbet af det regnskabsår, som fondens seneste årsrapport vedrører, for den pågældende fond fortsat udarbejdes en mellembalance. Det gælder medmindre fondsmyndigheden i henhold til det foreslåede *stk. 1, 2. pkt.*, dispenserer fra dette krav.

Mellembalancen, der skal udarbejdes i overensstemmelse med årsregnskabsloven, må ikke have en opgørelsesdato, der ligger mere end tre måneder forud for underskrivelsen af den fælles fusionsredegørelse. Mellembalancen skal altid være revideret, da erhvervsdrivende fondes årsregnskaber er underlagt krav om revision.

Fondsmyndighedens mulighed for at dispensere fra kravet om en mellembalance, skal ses i forhold til de tilsvarende regler om fusion i selskabsloven, hvorefter kapitalejerne i et kapitalsselskab i enighed kan fravælge mellembalancen. Hvis fondsmyndigheden ikke finder det nødvendigt at stille krav om mellembalancen, kan denne undlades.

Fondsmyndigheden må ved bedømmelsen af, om der kan dispenseres fra kravet om en mellembalance, foretage et skøn af, hvorvidt sagen på baggrund af sagens øvrige oplysninger allerede er tilstrækkeligt oplyst til, at fondsmyndigheden kan træffe afgørelse.

Som det fremgår af forslaget kan fondsmyndigheden dispensere fra det eventuelle krav om udarbejdelse af en mellembalance. Såfremt en bestyrelse for en af de deltagende fonde ønsker en sådan dispensation, bør den rette henvendelse til fondsmyndigheden i god tid.

Den foreslåede bestemmelse er i overensstemmelse med Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling

Gældende bestemmelse

§ 94. For hver af de fusionerende fonde udarbejder en eller flere uvildige sagkyndige vurderingsmænd en skriftlig erklæring om, hvorvidt kreditorerne i den enkelte fond må antages at være tilstrækkeligt sikrede efter fusionen i forhold til fondens nuværende situation.

Stk. 2. Vurderingsmændene udpeges efter § 33, stk. 2, 3. pkt. Hvis de fusionerende fondes bestyrelser ønsker at benytte en eller flere fælles vurderingsmænd, udpeges disse efter bestyrelsernes anmodning af skifteretten på det sted, hvor den fortsættende fond har sit hjemsted. § 33, stk. 2, 4. pkt., finder tilsvarende anvendelse på vurderingsmændenes forhold til samtlige fusionerende fonde.

Stk. 3. Det er en betingelse for fondsmyndighedens tilladelse til fusionen, at erklæringen efter stk. 1 positivt udtaler, at kreditorerne i alle de deltagende fonde må antages at være tilstrækkeligt sikrede efter fusionen i forhold til fondenes nuværende situation.

Lovbemærkninger

I *stk. 1* er det foreslået, at for hver af de fusionerende fonde udarbejder en eller flere uvildige, sagkyndige vurderingsmænd en skriftlig erklæring om, hvorvidt kreditorerne i den enkelte fond må antages at være tilstrækkeligt sikrede efter fusionen i forhold til fondens nuværende økonomiske stilling. Erklæringen er en erklæring med høj grad af sikkerhed.

Det foreslåede *stk. 1* regulerer udarbejdelsen af en vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling. I forbindelse med en evaluering af selskabsloven gennemført i 2012 er det påpeget, at den nuværende formulering af selskabslovens § 242, 1. pkt., giver anledning til tvivl, hvis der er tale om en fusion, hvor et eller flere af de deltagende selskaber er nødlidende.

I henhold til forarbejderne til bestemmelsen og de tidligere tilsvarende bestemmelser i aktieselskabsloven skal vurderingsmanden imidlertid foretage sin vurdering i forhold til kreditorernes nuværende stilling, dvs. at vurderingsmanden skal vurdere, hvorvidt fusionen medfører, at kreditorerne stilles ringere end deres nuværende stilling.

Med henblik på at klarlægge retstilstanden blev selskabslovens tilsvarende bestemmelse præciseret i 2013 ved lov nr. 616 af 12. juni 2013. Da bestemmelsen i lov om erhvervsdrivende fonde bygger på selskabslovens tilsvarende bestemmelse i § 242, foreslås det, at det også i den foreslåede § 94 præciseres, at vurderingsmanden skal foretage vurderingen ud fra kreditorernes nuværende stilling.

Forslaget medfører ingen ændringer i forhold til den gældende retstilstand.

Vurderingsmændene udpeges i henhold til det foreslåede *stk. 2* efter den foreslåede § 33, stk. 2, 3. pkt. Hvis de fusionerende fondes bestyrelser ønsker at benytte en eller flere fælles vurderingsmænd, udpeges disse efter bestyrelsernes anmodning af skifteretten på det sted, hvor den fortsættende fond har sit hjemsted. § 33.

De foreslåede *stk. 1* og *2* indeholder ingen realitetsændring i forhold til den gældende § 21 i opløsningsbekendtgørelsen. Blot er det som en konsekvensændring foreslået, at

henvisningerne til selskabslovens § 37 ændres til henvisninger til den foreslåede § 33 i den nye lov om erhvervsdrivende fonde, som fremover indeholder de relevante bestemmelser herom.

I det foreslåede *stk. 3* er det som et led i forslaget til en forenklet fusionsprocedure foreslået, at det er en betingelse for fondsmyndighedens tilladelse til fusionen, at kreditorerklæringen positivt udtaler, at kreditorerne i alle de deltagende fonde må antages at være tilstrækkeligt sikrede efter fusionen (positiv kreditorerklæring). Forslaget er i overensstemmelse med Erhvervsfundsudvalgets forslag.

Der er tale om en forskel i forhold til selskabsloven. I henhold til selskabsloven kan en fusion gennemføres, selvom der ikke er udarbejdet en kreditorerklæring, eller kreditorerklæringen konkluderer, at kreditorerne ikke er tilstrækkeligt sikrede efter fusionen (negativ kreditorerklæring). I henhold til selskabsloven kræver fravalg af en kreditorerklæring enighed blandt selskabets kapitalejere. Såfremt der ikke er udarbejdet en kreditorerklæring eller kreditorerklæringen er negativ, opfordres kreditorerne til at anmelde deres krav til selskabet. Opfordringen sker i forbindelse med Erhvervsstyrelsens offentliggørelse af modtagelsen af fusionsplan og kreditorerklæring, jf. selskabslovens § 244, *stk. 2*.

Beskyttelseshensynene ved fusion af fonde er imidlertid forskellige fra fusion af selskaber. Tilsvarende er der ikke de samme ejer-, ledelses- og tilsynsforhold.

Offentliggørelse af en fusionsplan ved fusion af selskaber sker dels for at sikre ejernes interesser forud for den generalforsamling, der skal træffe beslutning om fusionen, dels for at give kreditorerne mulighed for at sikre deres interesser.

Kreditorhensynet er som udgangspunkt det samme ved fusion af erhvervsdrivende fonde og selskaber, men i fonde er der ingen ejere, som i enighed kan beslutte at fravælge udarbejdelsen af en kreditorerklæring. Det vurderes i overensstemmelse med Erhvervsfundsudvalgets opfattelse ikke at være hensigtsmæssigt, at overlade en sådan kompetence til fondsmyndigheden, idet fondsmyndigheden ikke vurderes at ville have det fornødne beslutningsgrundlag til at kunne træffe en sådan beslutning.

Da en positiv kreditorerklæring er en nødvendig forudsætning for en forenklet fusionsprocedure - da der i modsat fald skulle ske offentliggørelse til kreditorerne - er det foreslået, at der altid skal foreligge en positiv kreditorerklæring ved fusion af erhvervsdrivende fonde.

Erhvervsdrivende fonde er endvidere - til forskel fra selskaber - karakteriseret ved, at der er en fondsmyndighed. En positiv kreditorerklæring vurderes at være det sikreste grundlag for fondsmyndigheden til at sikre sig, at der ikke er risiko for problemer i forhold til kreditorbeskyttelsen. Også ud fra denne betragtning vurderes det derfor at være hensigtsmæssigt, at det er en betingelse for fondsmyndighedens eventuelle tilladelse til fusionen, at kreditorerklæringen er positiv, fremfor at kreditorerklæringen kan fravælges eller være negativ, som tilfældet er for selskaber.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfundsudvalgets forslag.

Anmeldelse af fusion og indsendelse af dokumenter

Gældende bestemmelse

§ 95. Erhvervsstyrelsen skal som registreringsmyndighed senest 4 uger efter underskrivelsen af den fælles fusionsredegørelse efter § 92 fra hver af de deltagende fonde have modtaget

- 1) anmeldelse af fusionen,
- 2) dokumentation for bestyrelsens beslutning om fusion, jf. § 91, stk. 4,
- 3) fælles fusionsredegørelse, jf. § 92,
- 4) eventuel mellembalance, jf. § 93,
- 5) vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling, jf. § 94, og
- 6) dateret vedtægt, hvis der som led i fusionen dannes en ny fond eller foretages vedtægtsændringer i den fortsættende fond.

Stk. 2. Anmeldelsen efter stk. 1 skal inkludere eventuelle konsekvensændringer i de registrerede oplysninger om fonden, for det tilfælde at fusionen tillades af fondsmyndigheden efter § 96.

Lovbemærkninger

Fusion af erhvervsdrivende fonde er i dag set fra fondenes side en to-leddet proces. Der skal således først offentliggøres en fusionsplan, som efterfølgende skal godkendes af fondsmyndigheden, og derefter kan fusionens endelige gennemførelse beslutes og anmeldes.

Efter de gældende regler offentliggør Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed modtagelsen af fusionsplanen og vurderingsmændenes erklæring om kreditorernes stilling, ligesom det er tilfældet for fusioner af selskaber.

Der er ikke i opløsningsbekendtgørelsen fastsat regler for, hvornår fondenes bestyrelser kan træffe endelig beslutning om fusion. Efter administrativ praksis kræves i forbindelse med indsendelse af anmeldelse af fusion dokumentation for beslutningens lovlighed. Den udarbejdede fusionsplan udgør som udgangspunkt ikke en beslutning om fusion og vil derfor ikke være tilstrækkelig dokumentation. Fra fondenes perspektiv består fusionsprocessen således af to led, først udarbejdelse af en fusionsplan og en redegørelse, og dernæst - når tilladelse er opnået - den endelige anmeldelse af fusionen.

Det foreslås at forenkle denne proces bl.a. for at tage bedre højde for forskellen mellem fusion af erhvervsdrivende fonde og fusion af kapitalselskaber, samt at tydeliggøre på hvilket tidspunkt de forskellige fusionsdokumenter skal indsendes.

Som det fremgår af den foreslåede § 92, er der som et led i den forenklede fusionsproces foreslået, at der fremover skal udarbejdes en fælles fusionsredegørelse fremfor to særskilte dokumenter herom.

I det foreslåede *stk. 1* er det som et yderligere led i forslaget til en forenklet fusionsprocedure foreslået, at Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed for samtlige erhvervsdrivende fonde senest fire uger efter underskrivelsen af den fælles fusionsredegørelse, fra hver af de deltagende fonde skal have modtaget en anmeldelse om fusionen, dokumentation for bestyrelsens beslutning om fusion, en kopi af den fælles fusionsredegørelse, vurderingsmændenes erklæring efter forslagets § 94, en eventuel mellembalance efter den foreslåede § 93 samt en

dateret vedtægt, hvis der som led i fusionen dannes en ny fond eller foretages vedtægtsændringer i den fortsættende fond.

Herved vil fusionsproceduren set fra fondenes perspektiv være en et-ledet proces, svarende til den gældende praksis for vedtægtsændringer og opløsning.

Fondenes bestyrelser skal træffe beslutning om fusionen i forbindelse med vedtagelsen af den fælles fusionsredegørelse med forbehold for fondsmyndighedens efterfølgende tilladelse.

Det foreslåede stk. 1 indebærer, at bestyrelsernes redegørelse, der begrundes fusionen med henblik på tilladelse fra fondsmyndigheden, vurderingsmændenes erklæring efter den foreslåede § 94, og en eventuel mellembalance efter den foreslåede § 93, skal indsendes inden for fire ugers fristen. Herved sikres det, at fondsmyndigheden som udgangspunkt har alle nødvendige informationer for at kunne tage stilling til godkendelse efter den foreslåede § 96 senest fire uger efter underskrivelsen af den fælles fusionsredegørelse. Det er i fondenes egen interesse, at fondsmyndigheden hurtigst muligt har det nødvendige grundlag for at kunne foretage vurderingen efter den foreslåede § 96.

I det foreslåede *stk. 2* er det præciseret, at anmeldelsen efter *stk. 1* skal inkludere eventuelle konsekvensændringer i de registrerede oplysninger om fonden, for det tilfælde at fusionen tillades af fondsmyndigheden efter den foreslåede § 96. Det foreslåede krav vil medvirke til at sikre, at fusionsproceduren set fra fondenes perspektiv bliver en et-ledet proces.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Fondsmyndighedens tilladelse til fusionen

Gældende bestemmelse

§ 96. Bestyrelsens beslutning om fusion kræver tilladelse fra fondsmyndigheden. Fondsmyndigheden giver tilladelse til fusionen, når betingelserne i § 91, stk. 2-8, § 92, stk. 1, § 93, § 94, stk. 3, og § 95, stk. 1, er opfyldt.

Lovbemærkninger

Tilladelse til fusion kan meddeles efter den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 48, som også handler om tilladelse til vedtægtsændringer. Hvis der er tale om en fusion mellem fonde med beslægtede formål, er der dog ikke krav om Civilstyrelsens samtykke, hvis det er Erhvervsstyrelsen, der er fondsmyndighed for de i fusionen deltagende fonde.

Udgangspunktet for tilladelse til fusion følger den gældende § 48, der videreføres i den foreslåede § 89, og der har som følge heraf væsentlig betydning, om der er tale om en fusion, der nødvendiggør en vedtægtsændring, herunder i særdeleshed en formålsændring, eller om der er tale om fusion, hvor formålene i de deltagende fonde er beslægtede og dermed videreføres uændrede i den fortsættende fond.

Med hensyn til vedtægtsændringer henvises i øvrigt til den foreslåede § 89 og bemærkningerne hertil.

Efter gældende administrativ praksis giver fondsmyndigheden som udgangspunkt kun tilladelse til en fusion mellem erhvervsdrivende fonde, hvis fondene har beslægtede formål, jf. også den gældende § 1, nr. 10, i bekendtgørelsen om visse vedtægtsændringer for erhvervsdrivende fonde.

Fondsmyndigheden kan stille krav om, at formålet i den fortsættende fond omfatter formålet i den ophørende fond i et sådant omfang, at der i forbindelse med fusionen ikke sker væsentlige indskrænkninger i formålet eller i de uddelingsberettigedes rettigheder i den ophørende fond.

Det ses, at der som led i en fusion af erhvervsdrivende fonde foretages ændringer i formålet for den fortsættende fond, så det omfatter begge de hidtidige fondes formål.

Hvis fondsmyndigheden skal samtykke i en fusion, hvor den ophørende fonds formål ikke længere vil blive varetaget, er det et krav, at den ophørende fonds formål ikke længere kan opfyldes eller vil blive bedre varetaget ved fusionen.

I den foreslåede § 96 er det foreslået klargjort, på hvilket grundlag fondsmyndigheden giver tilladelse til en fusion mellem erhvervsdrivende fonde. Det foreslås, at fondsmyndigheden giver tilladelse til en fusion, når betingelserne i den foreslåede § 91, stk. 2-8, § 92, stk. 1, § 93, § 94, stk. 3, og § 95, stk. 1, er opfyldt.

Det er således foreslået, at fondsmyndigheden giver tilladelse til fusion, når:

- den fortsættende fonds formål er beslægtet med den ophørende fonds formål, og den ophørende fonds formål enten (i) vil blive væsentligt bedre varetaget ved fusionen, eller (ii) ikke længere eller kun vanskeligt kan opfyldes eller er blevet uhensigtsmæssigt, jf. § 91, stk. 2,

- fusionen ikke strider mod den fortsættende fonds vedtægt, og fusionen i øvrigt må antages at være i den fortsættende fonds interesse, jf. § 91, stk. 3,
- bestyrelsen (eller evt. likvidator, skifteretten eller kurator) i hver fusionerende fond gyldigt har truffet beslutning om fusion og godkendt eventuelle årsrapporter, som mangler at blive godkendt, jf. § 91, stk. 4-8,
- bestyrelserne i de fusionerende fonde har oprettet og i forening underskrevet en fælles fusionsredegørelse, der skal indeholde oplysning og bestemmelser som nærmere angivet i § 92, stk. 1,
- der er udarbejdet en mellembalance for hver fond, som beskrevet i § 93, medmindre der enten ikke er krav om udarbejdelse af en mellembalance for den pågældende fond, eller fondsmyndigheden har dispenseret fra kravet om en mellembalance,
- der er udarbejdet en vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling for hver af de fusionerende fonde, som positivt konkluderer, at kreditorerne i hver af de i fusionen deltagende fonde må antages at være tilstrækkeligt sikrede efter fusionen, jf. § 94, stk. 3, og
- Erhvervsstyrelsen senest fire uger efter underskrivelsen af den fælles fusionsredegørelse fra hver af de deltagende fonde har modtaget en anmeldelse om fusionen, dokumentation for bestyrelsens beslutning om fusion, en kopi af den fælles fusionsredegørelse, vurderingsmændenes erklæring efter § 94 og en eventuel mellembalance efter § 93.

Fondsmyndigheden skal kontrollere, at fondenes bestyrelser gyldigt har truffet beslutning om fusion, og at de rette dokumenter er udarbejdet og indsendt rettidigt m.v.

Hvis fondsmyndigheden vurderer, at de fusionerende fonde har beslægtede formål, og at den ophørende fonds formål enten vil blive væsentligt bedre varetaget ved fusionen eller ikke længere eller kun vanskeligt kan opfyldes eller er blevet u hensigtsmæssigt, vil dette være tilstrækkelig begrundelse for, at en ophørende fond kan deltage i fusionen.

Ved vurderingen af, om de fusionerende fondes formål er »beslægtede«, skal der tages hensyn til, om det er muligt at videreføre en ophørende fonds formål inden for den fortsættende fonds formål, eventuelt efter en mindre formålsudvidelse i den fortsættende fond. F.eks. hvis to fonde, som ønskes fusioneret, begge ejer en udlejningsejendom, og de begge har til formål at udleje boliger, men den påtænkte fortsættende fond har til formål at udleje til studerende, og den påtænkte ophørende fond har til formål at udleje til pensionister, vil det ofte ved en formålsudvidelse af den påtænkte fortsættende fond være muligt at sikre, at den fortsættende fonds oprindelige ejendom fortsat kun må udlejes til studerende, mens den ophørende fonds oprindelige ejendom fortsat kun må udlejes til pensionister. Sådanne formål bør derfor fremover betragtes som »beslægtede«. Derimod vil formålene ikke være »beslægtede«, hvis den påtænkte ophørende fonds formål ikke uden en større formålsudvidelse i den fortsættende fond, vil kunne indeholdes i dennes formål og blive varetaget kompetent af den fortsættende fonds bestyrelse.

For en fortsættende fond skal der fortsat være en selvstændig begrundelse for fusionens hensigtsmæssighed. Da konsekvenserne af en fusion dog normalt er væsentlig mindre for en fortsættende fond, kan det efter omstændighederne være tilstrækkelig begrundelse, at fusionen ikke vil medføre væsentlige ændringer for den fortsættende fond. Fondsmyndigheden skal i denne forbindelse lægge vægt på, hvad konsekvenserne for den fortsættende fond reelt vil være, herunder om der vil være konsekvensændringer i fondens vedtægt og i hvilken grad eventuelle ændringer vil påvirke fondens formål.

For at undgå at fondsmyndigheden bliver nødsaget til at anmode om yderligere oplysninger, bør bestyrelsen for den fortsættende fond forklare konsekvenserne af fusionen for den fortsættende fond allerede i de dokumenter, der indsendes til Erhvervsstyrelsen i henhold til den foreslåede § 95.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Fusionens retsvirkningers indtræden

Gældende bestemmelse

§ 97. En ophørende fond anses for opløst, og dens rettigheder og forpligtelser anses for overgået som helhed til den fortsættende eller nye fond, når

- 1) tilladelse til fusionen er givet, jf. § 96, og
- 2) fusionen er registreret i Erhvervsstyrelsens it-system.

Lovbemærkninger

Den foreslåede § 97 omhandler, hvornår en ophørende fond anses for opløst og dens rettigheder og forpligtelser overgået som helhed til den fortsættende eller nye fond. Forslaget er i overensstemmelse med Erhvervsfundsudvalgets forslag.

Det foreslås, at retsvirkningerne indtræder når tilladelse til fusionen er givet, jf. den foreslåede § 96, og fusionen er registreret i Erhvervsstyrelsens it-system.

Da forslaget til forenklet fusionsprocedure indeholder et krav om en positiv kreditorerklæring, jf. § 94, stk. 3, er det unødvendigt med det gældende kriterium i opløsningsbekendtgørelsens § 25, nr. 2, vedrørende krav anmeldt af kreditorerne som følge af en negativ kreditorerklæring.

Gældende bestemmelse

§ 98. Hvis en erhvervsdrivende fond, der opstår som led i en fusion, indgår en aftale, inden fonden er registreret, og er medkontrahenten vidende om, at fonden ikke er registreret, kan medkontrahenten, medmindre andet er aftalt, hæve aftalen, hvis registrering nægtes. Var medkontrahenten uvidende om, at fonden ikke var registreret, kan denne hæve aftalen, så længe fonden ikke er registreret.

Lovbemærkninger

I bestemmelsen er det foreslået, at hvis en fond, der opstår som led i en fusion, indgår en aftale, inden fonden er registreret, og er medkontrahenten vidende om, at fonden ikke er registreret, kan medkontrahenten, medmindre andet er aftalt, hæve aftalen, hvis registrering nægtes. Var medkontrahenten uvidende om, at fonden ikke var registreret, kan denne hæve aftalen, så længe fonden ikke er registreret. Forslaget er i overensstemmelse med Erhvervsfundsudvalgets forslag.

Forslaget viderefører i det væsentlige den gældende bestemmelse i opløsningsbekendtgørelsens § 24, stk. 2. Dog er den nuværende reference til anmeldelsesfristen i den nuværende § 24, stk. 1, i opløsningsbekendtgørelsen, foreslået fjernet, idet fristen i opløsningsbekendtgørelsens § 24, stk. 1, ikke foreslås medtaget i lovens nye bestemmelser om fusion. Opløsningsbekendtgørelsens § 24, stk. 1, er således baseret på den nuværende to-ledede fusionsprocedure, hvor der først udarbejdes og offentliggøres modtagelsen af en fusionsplan og først derefter træffes beslutning om fusion.

Fusion af en erhvervsdrivende fond med dens helejede datterselskab(er)

Gældende bestemmelse

§ 99. En moderfond kan overtage et helejet datterselskab, der er et aktie- eller anpartsselskab, således at fonden overtager datterselskabets aktiver og forpligtelser som helhed, hvorved datterselskabet opløses uden likvidation. Overdragelserne gennemføres uden kreditorernes samtykke.

Stk. 2. Beslutning om fusion træffes i fonden af bestyrelsen med forbehold for fondsmyndighedens tilladelse i henhold til § 104.

Stk. 3. § 91, stk. 6 og 7, finder tilsvarende anvendelse på en fond, der indgår i en fusion i henhold til stk. 1.

Stk. 4. Beslutning om fusion træffes i et ophørende datterselskab af selskabets centrale ledelsesorgan.

Stk. 5. Er et ophørende datterselskab i likvidation, kan fusion, jf. stk. 1, kun besluttes, hvis udlodning til fonden som kapitalejer endnu ikke er påbegyndt, og hvis generalforsamlingen senest samtidig træffer beslutning om at hæve likvidationen. Selskabslovens § 231 om genoptagelse finder herefter ikke anvendelse.

Stk. 6. Er et ophørende datterselskab under tvangsopløsning, kræver beslutning om fusion, jf. stk. 1, at skifteretten eller en af skifteretten udnævnt likvidator tiltræder dette.

Stk. 7. Et datterselskab under konkurs kan deltage i en fusion, jf. stk. 1, hvis kurator tiltræder dette.

Stk. 8. Hvis et ophørende datterselskab har afsluttet et regnskabsår inden tidspunktet, hvor dets rettigheder og forpligtelser regnskabsmæssigt skal anses for overgået til den fortsættende fond, og generalforsamlingen endnu ikke har godkendt årsrapporten for denne regnskabsperiode, skal generalforsamlingen godkende årsrapporten for denne regnskabsperiode senest samtidig med beslutningen om fusion.

Lovbemærkninger

Opløsningsbekendtgørelsens § 26 indebærer, at en erhvervsdrivende fond kan fusionere med dens helejede datterselskab(er), hvor fonden bliver den fortsættende juridiske enhed, dvs. kun ugentlig fusion.

Opløsningsbekendtgørelsens gældende regler om fusion mellem en fond og dens datterselskab er dog sparsomme, og de henviser i det væsentligste blot til opløsningsbekendtgørelsens regler om fusion af fonde, som finder anvendelse med de fornødne tilpasninger. Der gælder derfor som udgangspunkt de samme regler for fusion mellem en erhvervsdrivende fond og dens helejede datterselskab, som der gælder for fusion mellem erhvervsdrivende fonde.

Det foreslås i *stk. 1*, at de gældende regler i opløsningsbekendtgørelsen om muligheden for en ugentlig fusion af en moderfond og dens helejede datterselskaber, der er et aktie- eller anpartsselskab, og hvor fonden bliver den fortsættende juridiske enhed, videreføres.

Det foreslås således i stk. 1, at en moderfond kan overtage et helejet datterselskab, der er et aktie- eller anpartsselskab, således at fonden overtager selskabets aktiver og forpligtelser som helhed, og således at selskabet opløses uden likvidation. Overdragelserne kan gennemføres uden kreditorernes samtykke ved universalsuccession.

Tilsvarende den foreslåede § 91, stk. 4, om fusion af fonde, foreslås det i *stk. 2*, at fondens beslutning om fusion skal træffes af bestyrelsen med forbehold for fondsmyndighedens tilladelse. Der henvises til bemærkningerne til de foreslåede § 91, stk. 4, og § 104.

I *stk. 3* foreslås, at § 91, stk. 6 og 7, finder tilsvarende anvendelse på en fond, der indgår i en fusion i henhold til stk. 1. Bestemmelsen medfører, at en fond, der deltager i en fusion efter stk. 1, kun kan deltage i fusionen som fortsættende fond, mens en fond, der deltager i en fusion efter § 91 enten kan være den fortsættende eller den ophørende fond. Der vil således gælde de samme krav om likvidators og skifterettens involvering i en beslutning om fusion af en fond med dens helejede datterselskab(er), som gælder for den fortsættende fond i en fusion med en anden fond i henhold til § 91, stk. 6 og 7. Der henvises til bemærkningerne til § 91, stk. 6 og 7.

Det foreslås i *stk. 4*, at beslutning om fusion i et ophørende datterselskab fremover træffes af selskabets centrale ledelsesorgan. Dette gør sig allerede gældende ved lodrette fusioner i henhold til selskabsloven, jf. dennes § 252, stk. 1.

Efter samme princip som i den foreslåede § 91, stk. 6, 1. pkt., og i overensstemmelse med selskabslovens § 252, jf. § 246, stk. 1, 2. pkt., er det i *stk. 5, 1. pkt.*, foreslået, at et ophørende selskab, der er i likvidation, kun kan træffe beslutning om fusion, jf. stk. 1, hvis udlodning til kapitalejerne endnu ikke er påbegyndt, og hvis generalforsamlingen senest samtidig træffer beslutning om at hæve likvidationen. Der gælder i dag ikke en sådan regel i opløsningsbekendtgørelsen.

Endvidere er det i *stk. 5, 2. pkt.*, foreslået, at selskabslovens § 231 om genoptagelse herefter ikke finder anvendelse. Dette svarer til selskabslovens § 252, jf. § 246, stk. 1, 3. pkt. Der gælder i dag ikke en sådan regel i opløsningsbekendtgørelsen. Se i øvrigt bemærkningerne til den foreslåede § 91, stk. 6.

I *stk. 6* er det i overensstemmelse med selskabslovens § 228, stk. 2, foreslået, at skifteretten eller en af skifteretten udnævnt likvidator skal tiltræde, at et datterselskab under tvangsopløsning kan deltage i en fusion i henhold til det foreslåede stk. 1.

I *stk. 7* er det i overensstemmelse med selskabslovens § 233, stk. 5, foreslået, at et datterselskab under konkurs kan deltage i en fusion i henhold til det foreslåede stk. 1, hvis kurator tiltræder dette. Det skal fortsat være i fondens interesse.

Endelig er det i *stk. 8*, foreslået, at hvis et ophørende selskab har afsluttet et regnskabsår og generalforsamlingen endnu ikke har godkendt årsrapporten for denne afsluttede regnskabsperiode, skal generalforsamlingen godkende årsrapporten for denne regnskabsperiode senest samtidig med beslutningen om fusion. Forslaget svarer til, hvad der gælder for fusion af selskaber, jf. selskabslovens § 245, stk. 3, og det svarer endvidere til princippet i den foreslåede § 91, stk. 5, om fusion af fonde.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfondsudvalgets forslag, idet det dog i stk. 6 og 7, er foreslået præciseret, hvad der gælder for selskaber, der er under

tvangsopløsning eller konkurs svarende til den ændring af selskabsloven, der er gennemført i forbindelse med revisionen af loven i juni 2013, jf. lov nr. 616 af 12. juni 2013.

Fælles fusionsredegørelse

Gældende bestemmelse

§ 100. Bestyrelsen i fonden og det centrale ledelsesorgan i de deltagende datterselskaber opretter og underskriver i forening en fælles fusionsredegørelse, som skal indeholde oplysning og bestemmelser om

- 1) fondens og datterselskabernes navne og eventuelle binavne, herunder om et ophørende datterselskabs navn eller binavn skal indgå som binavn for den fortsættende fond,
- 2) fondens og datterselskabernes hjemsted,
- 3) tidspunktet, fra hvilket et ophørende datterselskabs rettigheder og forpligtelser regnskabsmæssigt skal anses for overgået til fonden, jf. stk. 2,
- 4) enhver særlig fordel, der gives medlemmerne af fondens eller datterselskabernes ledelse, og
- 5) en begrundelse for fusionen med henblik på tilladelse i henhold til § 104.

Stk. 2. Den fælles fusionsredegørelse skal for fonden og hvert af datterselskaberne være underskrevet senest ved udløbet af det regnskabsår, hvori tidspunktet for fusionens regnskabsmæssige virkning, jf. stk. 1, nr. 3, indgår. Overskrides fristen, vil Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed ikke kunne registrere fusionen.

Lovbemærkninger

Opløsningsbekendtgørelsens gældende regler om fusion mellem en fond og dens helejede datterselskaber henviser i dag i det væsentligste til opløsningsbekendtgørelsens regler om fusion af fonde med de fornødne tilpasninger. Der er således ligesom for fusion mellem fonde tale om en to-ledet proces, hvor der først skal udarbejdes en separat fusionsplan og en separat fusionsredegørelse, som skal offentliggøres, og først derefter kan der træffes beslutning om fusionen. Da der er tale om såkaldte lodrette fusioner, hvor der ikke i de pågældende datterselskaber er andre kapitalejere end fonden, gælder de samme hensyn, der ligger til grund for forslaget om en forenklet fusionsprocedure for fusion mellem fonde, og der bør derfor gælde samme procedure.

I *stk. 1* foreslås, at bestyrelsen i fonden og det centrale ledelsesorgan i de deltagende datterselskaber i forening opretter og underskriver en fælles fusionsredegørelse, som skal indeholde oplysning og bestemmelser om de i den foreslåede bestemmelse nærmere angivne forhold. De foreslåede krav til, hvad der skal oplyses i den fælles fusionsplan- og redegørelse, svarer med enkelte sproglige tilpasninger til, hvad der skal oplyses i den fælles fusionsredegørelse omtalt i den foreslåede § 92, stk. 1, om fusion af fonde. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 92, stk. 1.

Det foreslås i *stk. 2*, at den fælles fusionsredegørelse for fonden og hvert af de deltagende kapitalselskaber skal være underskrevet senest ved udløbet af det regnskabsår, hvori tidspunktet for fusionens regnskabsmæssige virkning indgår. Overskrides fristen, vil Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed ikke kunne registrere fusionen.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til den foreslåede § 92, stk. 2, om fusion af erhvervsdrivende fonde.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfundsudvalgets forslag.

Mellembalance

Gældende bestemmelse

§ 101. § 93 finder tilsvarende anvendelse på fonden.

Stk. 2. Selskabslovens § 239 finder tilsvarende anvendelse på de deltagende datterselskaber.

Lovbemærkninger

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til de gældende regler i opløsningsbekendtgørelsen.

I det foreslåede *stk. 1* fremgår, at ved udarbejdelsen af en eventuel mellembalance skal § 93 finde tilsvarende anvendelse på fonden, og selskabslovens § 239 finder i henhold til det foreslåede *stk. 2* tilsvarende anvendelse på de deltagende datterselskaber. Forslaget er i overensstemmelse med Erhvervsfundsudvalgets forslag.

For så vidt angår fonden og bemærkningerne til *stk. 1* henvises til bemærkningerne til den foreslåede § 93 om fusion af fonde.

Henvisningen i det foreslåede *stk. 2* til selskabslovens § 239 medfører, at hvis den fælles fusionsredegørelse er underskrevet mere end seks måneder efter udløbet af det regnskabsår, som selskabets seneste årsrapport vedrører, skal der for det pågældende selskab som udgangspunkt udarbejdes en mellembalance.

Mellembalancen, der skal udarbejdes i overensstemmelse med årsregnskabsloven, må ikke have en opgørelsesdato, der ligger mere end tre måneder forud for underskrivelsen af den fælles fusionsplan- og redegørelse. Mellembalancen skal være revideret, hvis kapital-selskabet er omfattet af revisionspligt efter årsregnskabsloven.

Kapitalejerne kan dog i enighed, dvs. reelt fonden, beslutte, at der ikke skal udarbejdes en mellembalance, uanset at den fælles fusionsredegørelse er underskrevet mere end seks måneder efter udløbet af det regnskabsår, som selskabets seneste årsrapport vedrører, jf. selskabslovens § 239, *stk. 2*.

Selvom fonden som eneste kapitalejer i selskaberne således har mulighed for at fravælge mellembalancen efter den foreslåede bestemmelse, kan fondsmyndigheden efter den foreslåede § 104, kræve en mellembalance udarbejdet for de pågældende selskaber, hvis fondsmyndigheden finder det nødvendigt for at kunne tage stilling til, om fusionen må antages at være i fondens interesse.

Vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling

Gældende bestemmelse

§ 102. For fonden og hvert af de i fusionen deltagende datterselskaber udarbejder en eller flere uvildige sagkyndige vurderingsmænd en skriftlig erklæring om, hvorvidt kreditorerne i fonden og det enkelte datterselskab må antages at være tilstrækkeligt sikrede efter fusionen i forhold til fondens og det enkelte datterselskabs nuværende situation.

Stk. 2. Vurderingsmændene udpeges efter § 33, stk. 2. Hvis fondens bestyrelse og det centrale ledelsesorgan i de deltagende datterselskaber ønsker at benytte en eller flere fælles vurderingsmænd, udpeges disse efter ledelsesorganernes anmodning af skifteretten på det sted, hvor den fortsættende fond har sit hjemsted. § 33 finder tilsvarende anvendelse på vurderingsmændenes forhold til samtlige fusionerende juridiske personer.

Stk. 3. Det er en betingelse for fondsmyndighedens tilladelse til fusionen, at erklæringen efter stk. 1 positivt udtaler, at kreditorerne i alle de deltagende juridiske personer må antages at være tilstrækkeligt sikrede efter fusionen i forhold til fondens og det enkelte datterselskabs nuværende situation.

Lovbemærkninger

Den foreslåede bestemmelse svarer til den foreslåede § 94 om fusion af fonde. Den foreslåede bestemmelse indeholder de samme ændringer i forhold til gældende ret, som følger af den foreslåede § 94, idet der foreslås en tilsvarende forenklet fusionsprocedure for fusioner mellem en fond og dens helejede datterselskaber. Der henvises derfor til bemærkningerne til § 94.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfundsudvalgets forslag.

Anmeldelse af fusion og indsendelse af dokumenter

Gældende bestemmelse

§ 103. Erhvervsstyrelsen skal som registreringsmyndighed senest 4 uger efter underskrivelsen af den fælles fusionsredegørelse efter § 100 fra fonden og hvert af de deltagende datterselskaber have modtaget

- 1) anmeldelse af fusionen,
- 2) dokumentation for beslutningen om fusion, jf. § 99, stk. 2 og 4,
- 3) fælles fusionsredegørelse, jf. § 100,
- 4) eventuel mellembalance, jf. § 101,
- 5) vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling, jf. § 102, og
- 6) dateret vedtægt, hvis der som led i fusionen foretages vedtægtsændringer i fonden.

Stk. 2. Anmeldelsen efter stk. 1 skal inkludere eventuelle konsekvensændringer i de registrerede oplysninger om fonden, for det tilfælde at fusionen tillades af fondsmyndigheden efter § 104.

Lovbemærkninger

Den foreslåede bestemmelse svarer til den foreslåede § 95 om fusion af fonde. Den foreslåede bestemmelse indeholder de samme ændringer i forhold til gældende ret som følger af den foreslåede § 95, idet der foreslås en tilsvarende forenklet fusionsprocedure for fusioner mellem en fond og dens helejede datterselskaber. Der henvises derfor til bemærkningerne til § 95.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Fondsmyndighedens tilladelse til fusionen

Gældende bestemmelse

§ 104. Bestyrelsens beslutning om fusion kræver tilladelse fra fondsmyndigheden. Fondsmyndigheden giver tilladelse til fusionen, når

- 1) fusionen ikke strider mod fondens vedtægt,
- 2) fusionen må antages at være i fondens interesse og
- 3) betingelserne i § 99, stk. 2 og 3, § 100, stk. 1, § 101, § 102, stk. 3, og § 103, stk. 1, er opfyldt.

Lovbemærkninger

Ligesom for fusion mellem erhvervsdrivende fonde er der hverken i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde eller i opløsningsbekendtgørelsen fastsat materielle betingelser for, på hvilket grundlag fondsmyndigheden skal give en erhvervsdrivende fond tilladelse til at fusionere med dens helejede datterselskab(er). Efter administrativ praksis gives tilladelse normalt, hvis det efter det oplyste findes hensigtsmæssigt for fonden, og det ikke strider mod fondens vedtægt.

Det foreslås i § 104, at fondsmyndigheden giver tilladelse til fusionen, når fusionen ikke strider imod fondens vedtægt, og fusionen i øvrigt må antages at være i fondens interesse, og betingelserne i forslaget § 99, stk. 2-3, § 100, stk. 1, § 101, § 102, stk. 3, og § 103, stk. 1, er opfyldt.

Det er således foreslået, at fondsmyndigheden giver tilladelse til fusion, når:

- fusionen må antages at være i fondens interesse,
- fusionen ikke strider imod fondens vedtægt,
- bestyrelsen i fonden (evt. med involvering fra likvidator eller skifteretten) gyldigt har truffet beslutning om fusion, jf. § 99, stk. 2-3,
- bestyrelsen i fonden og det centrale ledelsesorgan i de ophørende datterselskaber har oprettet og i forening underskrevet en fælles fusionsredegørelse, der skal indeholde oplysning og bestemmelser som nærmere angivet i § 100, stk. 1.
- der er udarbejdet en mellembalance for fonden og de ophørende datterselskaber, medmindre der enten ikke er pligt til udarbejdelse af en mellembalance, eller fondsmyndigheden har dispenseret fra kravet (fondens mellembalance) eller kapitalejerne har fravalgt den (datterselskabernes mellembalance), jf. § 101,
- der er udarbejdet en vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling for fonden og hver af de i fusionen deltagende datterselskaber, som positivt konkluderer, at kreditorerne i hver af de i fusionen deltagende juridiske personer må antages at være tilstrækkeligt sikrede efter fusionen, jf. § 102, stk. 3, og
- Erhvervsstyrelsen senest fire uger efter underskrivelsen af den fælles fusionsredegørelse fra fonden og hvert af de deltagende datterselskaber har modtaget en anmeldelse om fusionen, dokumentation for beslutningen om fusion, en kopi af den fælles fusionsredegørelse, vurderingsmændenes erklæring efter § 102 og en eventuel mellembalance efter § 101.

De foreslåede formelle betingelser svarer i det væsentligste til betingelserne for fondsmyndighedens tilladelse til en fusion mellem fonde, jf. den foreslåede § 96, men de materielle betingelser er lempeligere.

Betingelsen efter den foreslåede § 96 om, at en fond kan ophøre ved fusion, hvis den fortsættende fond har beslægtede formål, og den ophørende fonds formål enten vil blive væsentligt bedre varetaget ved fusionen eller ikke længere kan opfyldes, er således ikke gentaget i den foreslåede § 104. I stedet skal fusionen blot findes hensigtsmæssig for fonden, og den må ikke stride imod fondens vedtægt. Forskellene skyldes bl.a., at ved fusion mellem en fond og dens helejede datterselskaber, hvor fonden er den fortsættende juridiske enhed, er der ikke nogen fond, der ophører. Endvidere vil formålet og aktiviteterne i en fonds helejede datterselskab altid skulle rummes inden for formålet og de øvrige bestemmelser i fondens vedtægt.

Forslaget er en kodificering af Erhvervsstyrelsens administrative praksis. Kodificeringen vil medføre, at det bliver tydeligere, på hvilke betingelser en tilladelse skal gives.

Der henvises ikke til kravene i forslaget § 99, stk. 4-8, da de alene vedrører fondens datterselskaber. Erhvervsstyrelsen vil som registreringsmyndighed kunne nægte registrering af fusionen, hvis de nævnte betingelser ikke er opfyldt.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Fusionens retsvirkningers indtræden

Gældende bestemmelse

§ 105. Fusionen anses for gennemført, og hvert af de deltagende ophørende datterselskaber anses for opløst, og dets rettigheder og forpligtelser anses for overgået som helhed til fonden, når

- 1) tilladelse til fusionen er givet, jf. § 104, og
- 2) fusionen er registreret i Erhvervsstyrelsens it-system.

Lovbemærkninger

Den foreslåede § 105 svarer til den foreslåede § 97 om fusion af fonde. Den foreslåede bestemmelse indeholder de samme ændringer i forhold til gældende ret som følger af den foreslåede § 97, idet der foreslås en tilsvarende forenklet fusionsprocedure for fusioner mellem en fond og dens helejede datterselskaber. Der henvises derfor til bemærkningerne til § 97.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfundsudvalgets forslag.

Grænseoverskridende fusion

Gældende bestemmelse

§ 106. Erhvervsministeren kan fastsætte regler, hvorefter §§ 91-105 med de fornødne tilpasninger finder anvendelse på

- 1) en fusion af erhvervsdrivende fonde, hvor en erhvervsdrivende fond deltager i en fusion med en eller flere erhvervsdrivende fonde, der hører under et andet EU-/EØS-lands lovgivning, og som er sammenlignelig med en erhvervsdrivende fond omfattet af denne lov, og
- 2) en fusion, hvor en moderfond overtager et datterselskab, der svarer til et aktie- eller anpartsselskab, og som hører under et andet EU-/EØS-lands lovgivning.

Tidligere bestemmelser

§ 106. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler, hvorefter §§ 91-105 med de fornødne tilpasninger finder anvendelse på

- 1) en fusion af erhvervsdrivende fonde, hvor en erhvervsdrivende fond deltager i en fusion med en eller flere erhvervsdrivende fonde, der hører under et andet EU-/EØS-lands lovgivning, og som er sammenlignelig med en erhvervsdrivende fond omfattet af denne lov, og
- 2) en fusion, hvor en moderfond overtager et datterselskab, der svarer til et aktie- eller anpartsselskab, og som hører under et andet EU-/EØS-lands lovgivning.

Lovbemærkninger

Efter gældende ret har erhvervs- og vækstministeren i henhold til § 50, stk. 3, i lov om erhvervsdrivende fonde mulighed for at fastsætte regler, hvorefter selskabslovens §§ 271-274, § 275, stk. 1-3, § 276, § 278, stk. 2-6, § 280, stk. 2-7, §§ 281-287, § 288, stk. 1 og 3, og § 289 samt § 45 i bekendtgørelse nr. 172 af 22. februar 2010 om delvis ikrafttræden af lov om aktie- og anpartsselskaber (selskabsloven) finder anvendelse med de fornødne tilpasninger.

Med de fornødne tilpasninger menes, at hvor de nævnte bestemmelser anvender begreber eller lignende, som ikke giver mening, når der er tale om en fond, skal bestemmelserne anvendes set i lyset af, at der er tale om fonde. Det gælder f.eks. bestemmelser, der forudsætter en ejer.

Denne bemyndigelse til at fastsætte regler om grænseoverskridende fusion af erhvervsdrivende fonde stammer fra lov nr. 573 af 6. juni 2007, hvor der blev indført regler om grænseoverskridende fusion vedrørende blandt andet aktie- og anpartsselskaber i dansk ret. Bemyndigelsen var påtænkt udnyttet, hvis der konkret måtte vise sig et behov for mulighed for grænseoverskridende fusioner mellem erhvervsdrivende fonde. Bemyndigelsen er indtil videre ikke udnyttet.

Da der imidlertid fortsat kan vise sig at opstå et behov for at foretage grænseoverskridende fusion af erhvervsdrivende fonde, er det i § 106, nr. 1 og 2, foreslået at videreføre den eksisterende mulighed for, at erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler, der muliggør

grænseoverskridende fusion, hvor en dansk erhvervsdrivende fond indgår. Der er foreslået enkelte redaktionelle ændringer i den eksisterende bemyndigelse.

Da der foreslås udtrykkelige regler om fusion af erhvervsdrivende fonde i denne lov, er det i § 106 foreslået, at det er disse regler om fusion der, hvis bemyndigelsen udnyttes, skal finde anvendelse med de fornødne tilpasninger i stedet for selskabslovens regler om grænseoverskridende fusion.

Er der tale om en fusion mellem fonde, jf. det foreslåede nr. 1, vil det være §§ 91-98, der skal finde anvendelse med de fornødne tilpasninger. Er der tale om en fusion, hvor en moderfond overtager et datterselskab, jf. det foreslåede nr. 2, vil det være §§ 99-105, der skal finde anvendelse med de fornødne tilpasninger.

De foreslåede bemyndigelser påtænkes udnyttet, hvis der konkret viser sig et behov for grænseoverskridende fusion af erhvervsdrivende fonde.

Som det fremgår af de foreslåede §§ 99-105, vil en grænseoverskridende fusion, hvor der indgår et datterselskab, forudsætte, at datterselskabet er helejet af fonden. Der skal endvidere være tale om et selskab, der svarer til et dansk aktie- eller anpartsselskab.

Det skal bemærkes, at en grænseoverskridende fusion, hvor der deltager en erhvervsdrivende fond, ligesom en national fusion vil forudsætte fondsmyndighedens tilladelse.

Hvis der er tale om en grænseoverskridende fusion mellem erhvervsdrivende fonde, vil det være en forudsætning for, at en dansk erhvervsdrivende fond kan deltage i fusionen, at de øvrige deltagende erhvervsdrivende fonde har en retsform, der svarer til en dansk erhvervsdrivende fond. Der vil være tale om en konkret vurdering.

Det bemærkes, at danske erhvervsdrivende fonde er undergivet et myndighedstilsyn, og at en tilladelse til en grænseoverskridende fusion derfor tillige vil forudsætte, at den udenlandske fond er undergivet et myndighedstilsyn, som svarer til det danske.

Erhvervsdrivende fonde er ikke omfattet af EU-direktivet om grænseoverskridende fusioner, jf. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/56/EF af 26. oktober 2005 om grænseoverskridende fusioner af selskaber med begrænset ansvar. Hvis en grænseoverskridende fusion mellem erhvervsdrivende fonde skal kunne gennemføres, er det som følge heraf en forudsætning, at lovgivningen, som de øvrige deltagende fonde hører under, ligeledes tillader grænseoverskridende fusioner mellem erhvervsdrivende fonde.

Det er endvidere ikke sikkert, at den lovgivning, som de øvrige deltagende fonde hører under, indeholder bestemmelser til beskyttelse af de danske medarbejderes eventuelle velerhvervede rettigheder til medbestemmelse. Det må imidlertid anses for afgørende, at de danske medarbejderes ret til medbestemmelse ikke forringes ved en grænseoverskridende fusion.

Hvis den foreslåede bemyndigelse til at udstede regler om grænseoverskridende fusion udnyttes, vil det blive fastslået, at en grænseoverskridende fusion, hvor en dansk erhvervsdrivende fond er den ophørende fond i fusionen, er betinget af, at der er en beskyttelse af den danske fonds medarbejderes eventuelle ret til medbestemmelse i den lovgivning, som den fond, der er resultatet af den grænseoverskridende fusion, efter fusionen hører under.

I øvrigt henvises til bemærkningerne til de foreslåede §§ 91-105.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Kapitel 12

Opløsning

Beslutning om at træde i likvidation

Gældende bestemmelse

§ 107. Bestyrelsen træffer beslutning om frivillig opløsning ved likvidation under iagttagelse af § 89, stk. 2.

Stk. 2. Er en erhvervsdrivende fond ifølge vedtægten stiftet for et nærmere angivet tidsrum, kan beslutningen efter stk. 1 træffes af bestyrelsen alene.

Lovbemærkninger

Kapitel 9 i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde har overskriften »Ændring af vedtægten mv.« Kapitel omhandler både vedtægtsændring, fusion, opløsning og overgang mellem erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende fond.

Erhvervsfundsudvalget foreslog, at reglerne om vedtægtsændring, fusion, opløsning og overgang mellem erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende fond blev opdelt i fire særskilte kapitler. Begrundelsen herfor er, at Erhvervsfundsudvalget foreslog, at der indsættes en række udfyldende eller nye bestemmelser om fusion, opløsning og overgang mellem erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende fond, og at en ny kapitelinddeling ville medvirke til et bedre overblik i loven.

Det foreslås i overensstemmelse med Erhvervsfundsudvalgets forslag, at reglerne om opløsning samles i et nyt kapitel 12.

Erhvervsfundsudvalget konstaterede, at reglerne om likvidation af erhvervsdrivende fonde på en række punkter afviger fra reglerne om likvidation af kapital selskaber. Udvalget fandt, at disse forskelle har sammenhæng med, at erhvervsdrivende fonde i modsætning til kapital selskaber er selvejende, og at der som følge heraf er en fondsmyndighed, der fører tilsyn med fondene. Erhvervsfundsudvalget fandt, at de nuværende forskelle i regelsættene fortsat er relevante at videreføre. De foreslåede regler svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfundsudvalgets anbefalinger.

Det foreslås i stk. 1 i overensstemmelse med de gældende regler i opløsningsbekendtgørelsens § 1, stk. 1, at beslutning om opløsning af en fond som hovedregel skal træffes af bestyrelsen, og at opløsningen gennemføres ved likvidation. Tilsvarende regler gælder i henhold til selskabslovens § 217 for aktie- og anpartsselskaber.

Det er et krav for erhvervsdrivende fonde, at beslutningen om likvidation foretages under iagttagelse af § 89, stk. 2, hvilket vil sige med fondsmyndighedens tilladelse og Civilstyrelsens samtykke. Der henvises til bemærkningerne til den foreslåede § 89, stk. 2.

Det har af Erhvervsfundsudvalget været overvejet, om der skulle være mulighed for at opløse erhvervsdrivende fonde ved erklæring, hvilket gælder for kapital selskaber, jf. selskabslovens § 216. Udvalget fandt det ikke hensigtsmæssigt. Der er i overensstemmelse med Erhvervsfundsudvalgets anbefaling ikke foreslået en bestemmelse herom.

Likvidation gennemføres af en eller flere likvidatorer, som overtager kompetencen fra bestyrelsen og en eventuel direktion, jf. den foreslåede § 108, stk. 1. Beslutningen om likvidation træffes af bestyrelsen i fonden. Beslutningen træffes som udgangspunkt med simpelt flertal, jf. den foreslåede § 53, stk. 3, eller med den højere majoritet, som måtte fremgå af fondens vedtægt. Hvis vedtægten stiller krav om eventuel høring eller samtykke fra tredjemand, skal dette krav overholdes.

Bestyrelsen kan alene beslutte at opløse en solvent erhvervsdrivende fond ved likvidation. Hvis den pågældende fond ikke er solvent, kan fonden ikke opløses ved likvidation. Fondens opløsning vil i så fald skulle følge reglerne for konkursbehandling. En anmeldelse om opløsning af en insolvent erhvervsdrivende fond ved likvidation vil som følge heraf blive registreringsnægtet. Det svarer til, hvad der gælder ved opløsning af kapitalselskaber, jf. selskabslovens kapitel 14.

Det kan dog være usikkert, om en fond, afhængig af de samlede økonomiske forhold og samarbejdet med kreditorer, vil kunne afvikles ved likvidation, eller om likvidator er nødsaget til at indgive konkursbegæring med tids- og værditab for fonden og kreditorerne. En fonds overgang fra insolvens til solvens vil eksempelvis komme på tale, hvis en eller flere af fondens kreditorer afgiver endeligt afkald eller uigenkaldelig erklæring om at ville eftergive sit tilgodehavende i det omfang fondens midler efter samtlige øvrige kreditors fyldestgørelse, måtte vise sig utilstrækkelige til også at dække den pågældende kreditors krav.

Ligesom ved opløsning af kapitalselskaber er der således ikke noget til hinder for at registrere en anmeldelse om indtræden af likvidation for en fond, der regnskabsmæssigt er insolvent, hvis fonden inden anmeldelsen er blevet solvent.

En erklæring fra en tredjemand om at ville dække samtlige fondens kreditorer, der ellers ikke vil kunne dækkes af fondens egne midler, vil ligeledes kunne medføre, at fonden ikke bliver insolvent.

Hvis fonden er stiftet for et nærmere angivet tidsrum foreslås det, at beslutningen om at træde i likvidation træffes af bestyrelsen alene, jf. den foreslåede *stk. 2*. Dette svarer til den gældende regel i opløsningsbekendtgørelsens § 1, stk. 3. Hvis fonden er stiftet for et nærmere angivet tidsrum, men der samtidig er betingelser, som skal være opfyldt, skal beslutningen dog ske i overensstemmelse med den foreslåede § 89.

I henhold til de fondsretlige grundsætninger, som fremover vil være en del af definitionen på en erhvervsdrivende fond, jf. den foreslåede § 1, stk. 2, foreslås det, at en fond skal stiftes med den intention, at fonden skal kunne bestå i en længere årrække. Dette tidsaspekt kan også tillægges vægt, når en fond ønsker at få tilladelse til at blive opløst.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Valg af likvidator

Gældende bestemmelse

§ 108. Til at foretage likvidationen udpeger fondsmyndigheden efter indstilling fra bestyrelsen en eller flere likvidatorer, som træder i ledelsens sted. Denne lovs bestemmelse om ledelsen finder anvendelse på likvidator.

Stk. 2. Likvidator udpeges indtil videre. Fondsmyndigheden kan til enhver tid afsætte likvidator og udpege en ny likvidator.

Stk. 3. Bestyrelsen skal samtidig med beslutningen om, at fonden træder i likvidation, jf. § 107, stk. 1, træffe beslutning om indstilling af likvidator. Likvidator skal indstilles til Erhvervsstyrelsen samtidig med registreringen eller anmeldelsen til registrering af beslutningen om likvidation, jf. § 109, stk. 1.

Stk. 4. Likvidationen kan påbegyndes, når likvidator er registreret i Erhvervsstyrelsens it-system, jf. § 109, stk. 1. I perioden fra beslutningen om frivillig opløsning, jf. § 107, stk. 1, og til der er udpeget en likvidator, må den hidtidige ledelse alene foretage de dispositioner, der er nødvendige, og som kan gennemføres uden skade for fonden, herunder dens formål og interesser, samt fondens kreditorer.

Stk. 5. Likvidator må ikke have været medlem af ledelsen og skal være uafhængig i forhold til fondens formål og aktiviteter.

Lovbemærkninger

Det foreslås i *stk. 1*, at fondsmyndigheden udpeger en eller flere likvidatorer, som træder i ledelsens sted. Det foreslås dog, at fondsmyndighedens udpegning af likvidator fortsat skal ske efter indstilling fra fondens bestyrelse, jf. også det foreslåede *stk. 3*.

Det foreslåede *stk. 1* viderefører den gældende bestemmelse i opløsningsbekendtgørelsens § 2, *stk. 1*. Fondens hidtidige ledelse ophører således i henhold til det foreslåede *stk. 1, 1. pkt.*, med at fungere efter likvidators udpegning. Tilsvarende regler gælder i henhold til selskabslovens §§ 218 og 219 for kapitalsselskaber.

Det er alene fysiske personer, der kan udpeges som likvidator. Der er ikke noget til hinder for, at der udpeges en likvidator, der er udenlandsk statsborger og bor i et andet land end Danmark. Det må dog forventes, at fondsmyndigheden vil være tilbageholdende med at udpege likvidatorer fra lande uden for EU/EØS.

Da likvidation alene kan anvendes til opløsning af solvente virksomheder, herunder erhvervsdrivende fonde, skal en likvidator under en likvidation, hvis denne finder, at likvidationen ikke vil give fuld dækning til kreditorerne, tage skridt til at afbryde likvidationsbehandlingen og give meddelelse herom til fondsmyndigheden og særskilt indgive konkursbegæring.

Rimelige omkostninger ved den påbegyndte likvidation dækkes i konkursboet som sekundært massekrav, jf. konkurslovens § 94, *stk. 3*. Derimod hjemles der ingen fortrinsstilling for andre krav, som er stiftet under likvidationen, jf. f.eks. princippet i U1974. 595V.

I henhold til det foreslåede *stk. 1, 2. pkt.*, finder bestemmelserne om ledelse anvendelse på de udpegede likvidatorer. Likvidator er således i sin opgavevaretagelse underlagt de samme ansvarsregler, som gælder for en fonds ledelse.

Når denne lovs bestemmelser om ledelsen skal finde tilsvarende anvendelse på likvidatorerne, medfører dette bl.a., at likvidator skal være en myndig, fysisk person, der ikke er under værgeomål. Likvidator skal endvidere opfylde reglerne om habilitet, ligesom visse dispositioner alene må udføres med fondsmyndighedens samtykke, jf. den gældende lovs § 21, stk. 3, som foreslås videreført som § 61. Endvidere foreslås den gældende bestemmelse i § 25 videreført som to nye bestemmelser, jf. de foreslåede §§ 38 og 42. Disse bestemmelser, som omhandler henholdsvis bestyrelsens og direktionens opgaver og pligter i forbindelse med ledelsen af fondens anliggender, finder tilsvarende anvendelse på likvidator med de tilpasninger, der er en følge af likvidationens hovedformål og likvidatorens herved fastlagte særlige opgaver. Likvidator vil desuden kunne ifalde erstatningsansvar og idømmes tvangsbøder efter samme regler som bestyrelsesmedlemmer.

Konsekvensen af det ledesskifte, der sker som følge af, at en eller flere likvidatorer træder i ledelsens sted, er endvidere, at likvidatorerne - i den periode, som normalt vil hengå, før en igangværende drift helt kan indstilles - må påtage sig både at varetage den daglige ledelse af fondens virksomhed og samtidig føre det overordnede tilsyn med fonden.

Bortset fra denne overgangsperiode, hvor driften af virksomheden eventuelt må videreføres, er det likvidatorernes egentlige opgave med henblik på fondens opløsning at realisere fondens aktiver, at opføre og afvikle dens forpligtelser og derigennem at omsætte fondens driftsmidler og øvrige aktiver til en kontantformue, der under iagttagelse af lovens forskrifter og fondens vedtægt kan uddeles til de formål, der skal begunstiges ved fondens opløsning. Der henvises til den foreslåede § 114 og bemærkningerne hertil.

Det foreslås i *stk. 2, 1. pkt.*, at det præciseres, at likvidator udpeges indtil videre.

I henhold til selskabslovens § 219, stk. 2, er der mulighed for, at de valgte likvidatorer til enhver tid kan afsættes af det selskabsorgan, eller den myndighed, der har valgt den pågældende. Der foreslås en lignende bestemmelse for likvidation af erhvervsdrivende fonde, som dog tilpasses fondenes forhold. Retten til at afsætte likvidatorerne i en erhvervsdrivende fond vil således i henhold til *stk. 2, 2. pkt.*, alene tilkomme fondsmyndigheden, der også foretager udpegningen af likvidatorerne. Dette svarer også til, at det alene er fondsmyndigheden, der har kompetence til at afsætte bestyrelsesmedlemmer i en erhvervsdrivende fond, jf. den gældende lovs § 15, der foreslås videreført som § 45.

Bestyrelsen skal i forbindelse med beslutningen om at træde i likvidation indstille den eller de likvidator(er), der skal gennemføre likvidationen, jf. det foreslåede *stk. 3, 1. pkt.* Bestemmelsen svarer til den gældende § 2, stk. 2, i opløsningsbekendtgørelsen.

Til at forestå en likvidation vil der sædvanligvis blive udpeget en likvidator til afvikling af fondens aktiver og opløsning af fonden. Bestyrelsen kan i princippet indstille det antal likvidatorer, de finder nødvendige til at varetage bobehandlingen under hensyn til boets størrelse og art, behovet for særlig fagkundskab i bostyret samt andre forhold, der måtte have betydning i det enkelte bo. Det vil dog i sidste ende være fondsmyndigheden, som træffer beslutningen om likvidator, herunder om der er behov for at udpege mere end en likvidator. Fondsmyndigheden skal tage behørigt hensyn til fondens økonomi og kompleksitet i forbindelse med udpegning af mere end en likvidator med de ekstra omkostninger, det medfører for fonden.

Fondsmyndigheden er ikke forpligtet til at følge bestyrelsens indstilling. Hvis særlige omstændigheder taler herfor, kan fondsmyndigheden således afvise at udpege den likvidator, som bestyrelsen har indstillet og i stedet anmode for eksempel Advokatsamfundet om at indstille en likvidator. Dette kan forekomme, hvis eksempelvis habilitetsreglerne, jf. den foreslåede § 51, ikke er overholdt. Baggrunden kan endvidere være, at der fra en tredjemand kan stilles spørgsmålstegn ved, om likvidator er habil til at foretage en undersøgelse af eventuelt straf- og erstatningsansvar for nuværende eller tidligere bestyrelsesmedlemmer i fonden, jf. den foreslåede § 108, stk. 5. Der henvises til bemærkningerne til disse bestemmelser.

Bestyrelsen skal i henhold til det foreslåede *stk. 3, 2. pkt.*, meddele deres indstilling til likvidator(er) samtidig med registreringen eller anmeldelsen af beslutningen om at træde i likvidation.

Det foreslås i *stk. 4, 1. pkt.*, at likvidationen kan påbegyndes, når Erhvervsstyrelsen har registreret, at fonden er trådt i likvidation og likvidator er registreret.

I henhold til det foreslåede *stk. 4, 2. pkt.*, må fondens ledelse i perioden fra beslutningen om likvidation, og til likvidator udpeges af fondsmyndigheden, alene foretage de dispositioner, der er nødvendige, og som kan gennemføres uden skade for fonden, herunder dens formål og interesser, samt fondens kreditorer. Den foreslåede bestemmelse er en kodificering af Erhvervsstyrelsens praksis.

Der gælder meget snævre rammer for ledelsens råderum i forhold til at kunne handle på fondens vegne i den periode, der går fra fondens beslutning om likvidation, og til fondsmyndigheden har udpeget en likvidator. Ikke desto mindre kan der i praksis opstå situationer, hvor den hidtidige ledelse har pligt til at handle for at undgå tab. Ledelsen vil imidlertid aldrig være beføjet til at foretage usædvanlige dispositioner, som eksempelvis realisation af fondens værdier. Aftaler i den forbindelse skal ske i samråd med fondsmyndigheden.

Dispositionerne skal foregå i fondens interesse og i overensstemmelse med fondens formål, jf. den foreslåede § 38, stk. 1, 1. pkt. Dette har hidtil været gældende som en del af de fondsretlige grundsætninger, som nu foreslås kodificeret i denne lov. Det medfører som hidtil, at bestyrelsen ikke, selv om fonden skal likvideres, kan foretage sig noget, som ligger ud over fondens formål, eller som strider mod fondens interesser. Der henvises til bemærkningerne til den foreslåede § 38.

Det foreslås i *stk. 5*, at likvidator ikke må have været medlem af fondens bestyrelse eller direktion, og skal være uafhængig i forhold til fondens formål og aktiviteter. Bestemmelsen svarer til den gældende regel i opløsningsbekendtgørelsens § 2, stk. 3. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med, at en af likvidators opgaver er at påbegynde en nærmere undersøgelse med henblik på eventuel strafforfølgelse, jf. § 112, stk. 3. En sådan undersøgelse kræver, at likvidator er uafhængig af fondens ledelse, herunder formål og aktiviteter. Der er ikke nogen grænse for, hvornår den pågældende kan have været bestyrelsesmedlem eller direktør. Det afgørende er alene, om den pågældende har været medlem af fondens ledelse. En tilsvarende bestemmelse findes ikke i selskabsloven.

Baggrunden for det foreslåede *stk. 5* er, at fonden er en selvejende institution, som ikke har nogen ejere til at kontrollere og godkende den endelige likvidation af fonden.

Forslaget om, at likvidator skal være uafhængig af fondens formål og aktiviteter betyder, at likvidator bl.a. ikke kan være væsentlig bidragsyder, modtager af uddelinger fra fonden, eller have væsentlige forretningsforbindelser til fonden samt være samarbejdspartner, leverandør eller lignende.

En person kan ikke udpeges som likvidator, hvis der er tvivl om, hvorvidt personens forhold til fonden vil medføre, at den pågældende ikke har evne og vilje til upartisk at foretage likvidationen af fonden, herunder at afgive den krævede redegørelse om eventuel grund til at påbegynde undersøgelse med henblik på strafforfølgelse af fondens ledelse i henhold til den foreslåede § 112, stk. 3. Dette gælder i særdeleshed fondens advokat, som ikke kan være likvidator for fonden, da der er tvivl om den pågældendes uvildighed og upartiskhed.

På tilsvarende vis kan en person, der er underlagt instruktion af tidligere eller nuværende bestyrelsesmedlemmer i fonden, ikke vælges som likvidator i forbindelse med en likvidation af den pågældende fond.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Anmeldelse af likvidation

Gældende bestemmelse

§ 109. Beslutningen om at træde i likvidation skal registreres eller anmeldes til registrering, jf. § 12, stk. 1, når betingelserne i § 89, stk. 2, er opfyldt. Meddelelse om beslutningen skal senest samtidig med registreringen eller anmeldelsen til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed sendes til alle fondens kendte kreditorer.

Stk. 2. En fond, der er i likvidation, skal beholde sit navn med tilføjelsen »i likvidation«.

Stk. 3. Når der i en fond er truffet beslutning om at træde i likvidation, kan der ikke træffes beslutning om ændring af de registrerede forhold vedrørende fonden bortset fra

- 1) ændring af likvidator,
- 2) ændring af revisor,
- 3) kapitalforhøjelser,
- 4) ændring af hjemstedsadresse til likvidators adresse, hvis det ikke er muligt at komme i kontakt med fonden på den hidtidige hjemstedsadresse, eller hvis de konkrete omstændigheder undtagelsesvis taler herfor,
- 5) genoptagelse, jf. § 119, og
- 6) fusion, jf. § 91, stk. 6, og § 99, stk. 3, og eventuelle bestemmelser udstedt i medfør af § 106.

Stk. 4. Ændring af likvidator i henhold til stk. 3, nr. 1, kan alene træffes af fondsmyndigheden, jf. § 108, stk. 1. Beslutning om ændring af de i stk. 3, nr. 2-6, nævnte forhold kræver, at likvidator beslutter eller tiltræder ændringerne. Beslutning om ændring af forhold i henhold til stk. 3, nr. 2 og 4-6, skal endvidere godkendes af fondsmyndigheden.

Lovbemærkninger

Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.*, der viderefører opløsningsbekendtgørelsens § 1, stk. 1. 2. pkt., at en beslutning om at træde i likvidation skal registreres eller anmeldes til registrering senest to uger efter, at beslutningen om likvidation er truffet. Der tilsigtes ingen materielle ændringer i den gældende retstilstand.

Registrering eller anmeldelse af beslutningen vil være bestyrelsens ansvar, men den kan også foretages af likvidator eller en af likvidator befuldmægtiget. Samtidig med registreringen eller anmeldelsen til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system, skal det sikres, at alle fondens kendte kreditorer får meddelelse om beslutningen om at træde i likvidation, jf. det foreslåede *stk. 1, 2. pkt.*

Det foreslåede *stk. 2* er en videreførelse af den gældende regel i opløsningsbekendtgørelsens § 1, stk. 2, som medfører, at fonden skal optage tilføjelsen »i likvidation« i sit navn. Bestemmelsen indebærer i praksis, at en fond i likvidation hverken kan afmelde et navn eller et binavn, jf. også det foreslåede *stk. 3*. Fondens kan ikke ændre navn efter bestyrelsens beslutning om at træde i likvidation.

I *stk. 3* er det foreslået, at der under likvidationen alene kan træffes beslutning om ændringer i fondens registrerede forhold vedrørende ændring af likvidator, revisor, kapitalforhøjelser,

hjemstedsadresse, genoptagelse og fusion. En tilsvarende præcisering er foretaget i selskabslovens § 220, stk. 3.

Den foreslåede bestemmelse svarer med enkelte tilføjelser og præciseringer til den gældende § 5, stk. 1 i opløsningsbekendtgørelsen. I forhold til den gældende bestemmelse er det i overensstemmelse med Erhvervsstyrelsens administrative praksis tilføjet, at der også kan ske registrering af kapitalforhøjelser, genoptagelse og fusion. Det er ikke betænkeligt, at likvidator træffer beslutning om en forhøjelse af grundkapitalen, selvom fonden er i likvidation, idet en forøgelse af den bundne kapital ikke strider mod kreditorinteresser eller andre beskyttelsesværdige interesser. Tilsvarende regler gælder for kapitalselskaber, jf. selskabslovens § 220, stk. 3.

Med hensyn til de nærmere muligheder for, at en fond i likvidation kan deltage i en fusion, er der i bestemmelsen henvist til reglerne herom i det foreslåede § 91, stk. 6, og § 99, stk. 3, jf. bemærkningerne hertil i det foreslåede kapitel 11 om fusion. Det foreslås endvidere, at hvis der i medfør af § 106 udstedes regler om grænseoverskridende fusion, vil en fond i likvidation ligeledes kunne deltage i en fusion eventuelt under iagttagelse af visse særlige betingelser. De særlige betingelser vil blive fastsat i de eventuelle regler om grænseoverskridende fusion.

I selskabslovens § 220 er der ingen særskilt regel, der præciserer, hvem der kan træffe beslutning om de ændringer, der må foretages, når et selskab er i likvidation. I selskabsloven skal dette udledes af selskabslovens øvrige regler. I selskabsloven betyder disse regler blandt andet, at kapitalejerne kan beslutte nogle af ændringerne, f.eks. ændring af likvidator.

Det foreslås i *stk. 4*, at det præciseres, hvem der kan træffe beslutning om de ændringer, der må foretages, når en erhvervsdrivende fond er i likvidation. Det følger af den foreslåede § 108, stk. 2, at fondsmyndigheden til enhver tid kan afsætte likvidator og udpege en ny likvidator. I det foreslåede *stk. 4, 1. pkt.* fremgår, at beslutningen om ændring af likvidator alene kan træffes af fondsmyndigheden. Det foreslås endvidere, at beslutning om ændring af de i *stk. 3, nr. 2-6*, nævnte forhold kræver, at likvidator beslutter eller tiltræder ændringerne. Forslaget skal ses i lyset af, at likvidator er trådt i ledelsens sted og kun kan afsættes af fondsmyndigheden, jf. den foreslåede § 108, stk. 1. De nævnte ændringer skal formelt beslattes af likvidator, men det udelukker dog ikke, at ændringerne kan være foreslået af den tidligere bestyrelse. I så fald har likvidators beslutning mere karakter af, at ændringen tiltrædes. Det er derfor foreslået, at likvidator enten skal beslutte eller tiltræde ændringen. Bortset fra beslutninger om kapitalforhøjelse er det endvidere foreslået præciseret, at ændringer skal godkendes af fondsmyndigheden. Kapitalforhøjelser er foreslået undtaget fra kravet om fondsmyndighedens godkendelse, idet kapitalforhøjelser ikke kræver fondsmyndighedens godkendelse, når en fond ikke er i likvidation.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Opfordring til kreditorerne

Gældende bestemmelse

§ 110. Ved registrering og offentliggørelse i Erhvervsstyrelsens it-system af bestyrelsens beslutning om at træde i likvidation, jf. § 107, stk. 1, opfordres fondens kreditorer til at anmelde deres krav til likvidator senest 3 måneder fra datoen for offentliggørelsen.

Stk. 2. Likvidator kan tidligst optage boet til slutning, når fristen i stk. 1 er udløbet.

Stk. 3. Kan likvidator ikke anerkende en fordring som anmeldt, skal kreditor gives underretning herom. Kreditor skal underrettes om, at spørgsmålet skal indbringes for skifteretten på fondens hjemsted senest 4 uger efter underretningens afsendelse, hvis afgørelsen ønskes anfægtet.

Stk. 4. Fordringer, der anmeldes, efter at boet er optaget til slutning, dækkes ved midler, der endnu ikke er uddelt i henhold til vedtægten.

Lovbemærkninger

Den foreslåede bestemmelse regulerer forhold om anmeldelse og offentliggørelse af beslutningen om likvidation samt fristen for, at boet kan optages til slutning. Reglerne for ikke anerkendte anmeldte fordringer svarer til den gældende § 4 i opløsningsbekendtgørelsen. Den foreslåede bestemmelse er sprogligt tilpasset, men der er ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til den gældende retstilstand. Tilsvarende regler gælder i henhold til selskabslovens § 221 for kapitalsekskaber.

Det foreslås i *stk. 1*, at der ved registrering af bestyrelsens beslutning om at træde i likvidation offentliggøres en meddelelse i Erhvervsstyrelsens it-system til fondens kreditorer om, at de inden for tre måneder skal anmelde deres krav til likvidator.

Likvidator skal i henhold til den foreslåede § 109, stk. 1, 2. pkt., samtidig med registreringen eller anmeldelsen til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system, sikre, at alle fondens kendte kreditorer får meddelelse om beslutningen om at træde i likvidation. Likvidator kan i den forbindelse gøre opmærksom på tre måneders fristen direkte til kreditorerne, men likvidator kan også vælge blot at henvise kreditorerne til Erhvervsstyrelsens it-system, hvor oplysninger om tre måneders fristen fremgår.

I det foreslåede *stk. 2* fastslås det, at boet tidligst kan optages til slutning efter udløbet af fristen i *stk. 1*, hvilket vil sige tre måneder efter offentliggørelsen i Erhvervsstyrelsens it-system. Denne frist er sat af hensyn til fondens kreditorer og kan derfor ikke fraviges. En anmeldelse om endelig likvidation, som ligger forud for udløbet af tre måneders fristen, vil skulle registreringsnægtes, jf. den foreslåede § 16, stk. 1.

Det foreslås i *stk. 3*, at hvis likvidator bestrider et anmeldt krav, skal denne give kreditor meddelelse herom. Det bør ske ved anbefalet brev eller ved anden meddelelsesform, hvorved modtagelsen kan dokumenteres med samme grad af sikkerhed. Som en konsekvens af de digitale muligheder er selve forsendelsesformen ikke i sig selv af afgørende betydning, såfremt det endeligt kan dokumenteres, at meddelelsen er kommet frem til modtager. Meddelelsen skal indeholde tilkendegivelse om, at såfremt anmeldelsen ønskes opretholdt, skal spørgsmålet indbringes for skifteretten på fondens hjemsted inden fire uger fra meddelelsens afsendelse.

At en fordring ikke anerkendes som anmeldt betyder, at likvidator helt eller delvis afviser fordringen. Det forudsættes, at afvisningen må begrundes, idet kreditor ellers ikke har mulighed for at bedømme, om der er rimelighed i at søge likvidators afgørelse anfægtet. Likvidator skal udtrykkeligt tilkendegive overfor afviste kreditorer, at anfægtelse af afvisningen af kravet kan indbringes for skifteretten senest fire uger fra afvisningsbrevets afsendelse. En eventuel sag om anerkendelse af kravet skal anlægges ved skifteretten på fondens hjemsted, jf. retsplejelovens almindelige regler herom.

Opfordringen til kreditorerne, jf. stk. 1, er ikke præklusiv. Det medfører, at tre måneders fristen alene skal betragtes som en ordensforskrift således, at likvidator kan tilrettelægge afvikling og endelig uddeling af boets midler. Kreditorer, der anmelder krav efter fristens udløb, må dog kalkulere med den risiko, at deres krav ikke eller kun delvist kan honoreres, hvis uddeling er påbegyndt eller muligvis afsluttet. Krav, der anmeldes til likvidator efter fristens udløb, vil således blive dækket med de eventuelt overskydende midler, der endnu ikke er uddelt i henhold til fondens vedtægt, jf. det foreslåede *stk. 4*.

Der er således ikke krav om en omfordeling, hvis uddelingen er påbegyndt på det tidspunkt, hvor kravet anmeldes, medmindre nogle af de kreditorer, der har fået dækket deres krav helt eller delvis ved uddelingen, har været i ond tro. Såfremt det viser sig, at der er yderligere midler til rådighed til uddeling efter udløbet af anmeldelsesfristen til likvidator, er der ikke nogen grund til, at disse midler ikke skulle komme kreditorerne til fordel, selvom deres krav ikke er anmeldt inden fristens udløb.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Aflæggelse af årsrapport under likvidation

Gældende bestemmelse

§ 111. Bestemmelserne i denne lov og årsregnskabsloven om regnskabsaflæggelse og revision og om årsrapportens indsendelse til Erhvervsstyrelsen finder tilsvarende anvendelse på erhvervsdrivende fonde i likvidation.

Lovbemærkninger

Det foreslås, at denne lovs og årsregnskabslovens almindelige regler om regnskabsaflæggelse, revision og om årsrapporters indsendelse til Erhvervsstyrelsen skal finde tilsvarende anvendelse for en fond, der er i likvidation. Bestemmelsen svarer indholdsmæssigt til den gældende § 5, stk. 2 i opløsningsbekendtgørelsen. I forbindelse med udarbejdelse og indsendelse af årsrapport for en fond under likvidation skal der dog tages højde for de afvigelser, der følger af bestemmelserne i kapitlet om opløsning. De nævnte afvigelser omfatter især kravene til den endelige uddeling af likvidationsprovenu, herunder godkendelse af uddeling af provenu og likvidators vederlag.

En fond under likvidation skal i medfør af den foreslåede bestemmelse årligt aflægge et årsregnskab i overensstemmelse med årsregnskabslovens regler. Likvidator har ansvaret for, at der udarbejdes og indsendes et revideret årsregnskab for fonden for alle afsluttede regnskabsår, som der ikke allerede er indsendt årsregnskab for, jf. årsregnskabslovens § 139. Fonde, som er i likvidation, skal således fortsætte med at indsende årsrapport til Erhvervsstyrelsen, indtil likvidationen er afsluttet. I modsat fald vil likvidator kunne få pålagt afgifter, jf. årsregnskabslovens § 151. Ved udarbejdelsen af en årsrapport for en fond i likvidation, må der ved værdiansættelsen af aktiverne tages behørigt hensyn til, at der er tale om en fond under afvikling, og at aktivernes værdi som realisationsobjekt erfaringsmæssigt er lavere end den bogførte værdi for en fond i normal drift.

Årsregnskabet skal være revideret af en godkendt revisor. Revision af likvidationsregnskabet kan ikke fravælges, da fonde ikke kan fravælge revision af deres årsrapporter.

Der stilles ikke særlige krav til valg af revisor i fonde i likvidation. Den hidtidige revisor fortsætter som udgangspunkt som revisor efter beslutningen om, at fonden skal træde i likvidation, medmindre bestyrelsen eller likvidator træffer anden beslutning. Der kan endvidere i fonde i likvidation udnævnes en medrevisor, jf. den foreslåede § 70.

Likvidators opgaver, herunder redegørelse for de vigtigste årsager til likvidationen

Gældende bestemmelse

§ 112. Likvidator skal sikre den erhvervsdrivende fonds anliggender under likvidationen og sørge for at realisere fondens aktiver og indfri fondens forpligtelser. Fondens virksomhed kan af likvidator udelukkende fortsættes i den udstrækning, som er nødvendig for en rimelig afvikling af fonden.

Stk. 2. Likvidator skal have kendskab til den erhvervsdrivende fonds virksomhed eller fondsretlige forhold, som er tilstrækkelige til at løfte opgaven i forhold til dennes art og omfang.

Stk. 3. Likvidator skal snarest efter sin udpegning afgive en redegørelse til fondsmyndigheden for de vigtigste årsager til likvidationen, herunder angive, om der er grund til at påbegynde undersøgelse med henblik på strafforfølgelse.

Lovbemærkninger

Det foreslås i *stk. 1* at indsætte konkrete bestemmelser om likvidators opgaver i en fond under likvidation. De foreslåede regler svarer til, hvad der hidtil har været antaget i praksis, men har ikke fremgået direkte af den gældende lov. Der findes ikke tilsvarende regler i selskabsloven.

Det er likvidators opgave at realisere fondens aktiver med henblik på fondens opløsning, at opføre og afvikle dens forpligtelser og derigennem at omsætte fondens driftsmidler og øvrige aktiver til en kontantformue, der under iagttagelse af lovens forskrifter og fondens vedtægt kan uddeles til de formål, der skal begunstiges ved fondens opløsning.

I henhold til det foreslåede *stk. 1, 2. pkt.*, kan likvidator kun fortsætte fondens virksomhed i en periode, som anses for nødvendig i forhold til en fornuftig afvikling af fonden. Hvis det viser sig, at fonden ikke bør likvideres, skal likvidator i henhold til den foreslåede § 119 sørge for, at fonden træder ud af likvidationen og i virksomhed igen.

I *stk. 2* foreslås det, at likvidator skal have kendskab til den erhvervsdrivende fonds virksomhed eller fondsretlige forhold, som er tilstrækkelige til at løfte opgaven i forhold til dennes art og omfang. Da fonde er selvejende er der ingen ejere, som kan stille spørgsmål til afviklingen og det realiserede likvidationsprovenu. Det vurderes derfor for hensigtsmæssigt, at likvidator i erhvervsdrivende fonde har særlige kundskaber, som gør dem egnede til denne opgave.

Likvidator skal i henhold til det foreslåede *stk. 3* afgive en redegørelse for de vigtigste årsager til fondens likvidation, herunder foretage en undersøgelse af, om der er grund til at påbegynde undersøgelse med henblik på strafforfølgelse af fondens ledelse. Den foreslåede bestemmelse svarer til den gældende § 3 i opløsningsbekendtgørelsen. Der stilles ingen særlige formkrav til likvidators redegørelse, men den skal være skriftlig og skal indsendes til fondsmyndigheden snarest muligt efter likvidators udpegning. Likvidator kan således ikke vente med at indsende sin redegørelse til tre måneders perioden i § 110, stk. 1, er udløbet.

Godkendelse af likvidators vederlag og uddeling af fondens midler

Gældende bestemmelse

§ 113. Likvidators fastsættelse af sit vederlag, der skal ske under hensyn til arbejdets omfang og boets beskaffenhed, det med arbejdet forbundne ansvar og de under de givne omstændigheder opnåede resultater, skal godkendes af fondsmyndigheden.

Lovbemærkninger

Den foreslåede bestemmelse svarer til den gældende § 7 i opløsningsbekendtgørelsen om godkendelse af likvidators vederlag. Der tilsigtes ingen ændringer i retstilstanden. Tilsvarende regler gælder i henhold til selskabsloven.

Det foreslåede *stk. 1* betyder, at likvidators vederlag skal fastsættes under hensyn til arbejdets omfang og boets beskaffenhed, dvs. omfanget og karakteren af fondens aktiver og forpligtelser, det med arbejdet forbundne ansvar og de under de givne omstændigheder opnåede resultater. Dette svarer i det væsentlige til bestemmelsen om bestyrelsens vederlag, jf. den foreslåede § 49.

Det foreslås, at likvidators vederlag fortsat skal godkendes af fondsmyndigheden. Det medfører, at likvidator overfor fondsmyndigheden skal redegøre for arten og omfanget af det udførte arbejde og den medgåede tid.

Udregningen af likvidators vederlag kan som udgangspunkt ikke udelukkende basere sig på rene timetakster, bl.a. fordi der er forskel på likvidationssager i relation til type og sværhedsgrad. Vederlaget må således ikke udelukkende fastsættes ud fra timeforbruget, multipliceret med en for likvidator (ofte advokat) gældende timetakst. Ved en beregning ud fra rene timetakster vil det ofte blive arbejdets kvantitet og ikke kvalitet, der vil være afgørende, hvilket ikke er i fondens interesse og ikke vil blive accepteret af fondsmyndigheden.

Fastsættelse af likvidators vederlag må forventes at skulle fastlægges ud fra en række parametre, herunder bl.a. sagens værdi eller betydning for fonden, herunder det opnåede resultat, hvervets art og arbejdets omfang, arbejdets intensitet og kompleksitet, samt det med arbejdet forbundne ansvar for likvidator. Endvidere må likvidators vederlag i sidste ende underlægges en samlet vurdering, hvor det eventuelt vil kunne nedsættes, hvis det er fondsmyndighedens vurdering, at likvidationens omfang og karakter ikke kan bære et samlet vederlag af den af likvidator foreslåede størrelse.

Der er alene krav om, at fondsmyndigheden godkender vederlaget til likvidator, hvilket betyder, at fondsmyndigheden ikke skal godkende honoraret til eksempelvis revisor for dennes arbejde under fondens likvidation. Likvidator har ansvaret for vederlaget til revisor, og vil kunne blive erstatningsansvarlig, hvis revisor har modtaget en betaling, som ligger ud over det, der må antages at være rimeligt set i forhold til fondens størrelse, samt arbejdets art og hvervets omfang.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Gældende bestemmelse

§ 114. Uddeling af likvidationsprovenu kan foretages, når fristen i § 110, stk. 1, er udløbet og gælden til alle kendte kreditorer er betalt, og når uddelingen af likvidationsprovenuet er godkendt af fondsmyndigheden.

Stk. 2. Når bobehandlingen er afsluttet, kan likvidator træffe beslutningen om endelig likvidation af fonden. Bobehandlingen må ikke afsluttes, før eventuelle tvister i henhold til § 110, stk. 3, er afgjort.

Stk. 3. Senest 2 uger efter likvidationens afslutning skal dette registreres eller anmeldes til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system. Likvidationsregnskabet med dokumentation for likvidationsprovenuets uddeling skal følge som bilag til registreringen eller anmeldelsen. Likvidationsregnskabet skal være revideret af en godkendt revisor. Herefter slettes fonden af Erhvervsstyrelsens register.

Lovbemærkninger

Det foreslåede *stk. 1* regulerer mulighederne for uddeling af likvidationsprovenu i overensstemmelse med fondens vedtægt og de krav, der skal iagttages forinden uddeling. Den foreslåede bestemmelse viderefører i vidt omfang bestemmelserne i opløsningsbekendtgørelsens § 8.

Tilsvarende regler gælder, jf. selskabslovens §§ 222-224. Bestemmelserne afviger dog lidt for fonde, da der ikke for kapitalselskaber er krav om en tilsynsmyndigheds godkendelse af den påtænkte udlodning af likvidationsprovenuet.

Det er som følge af den foreslåede bestemmelse fortsat et krav, at fristen for kreditorernes anmeldelse af krav på mindst tre måneder er udløbet, og at gælden er betalt til kendte kreditorer, herunder også ikke anmeldte kendte kreditorer. Det foreslås endvidere, at uddelingen af fondens midler skal være godkendt af fondsmyndigheden. Uddelingen af fondens likvidationsprovenu kan ske før eller efter selve afslutningen af bobehandlingen, forudsat at kravene i bestemmelsen er opfyldt. Der skal dog under alle omstændigheder til Erhvervsstyrelsen indsendes dokumentation for, at likvidationsprovenuet er udbetalt, jf. den foreslåede bestemmelse i *stk. 3, 2. pkt.*

Bestyrelsen kan i forbindelse med beslutningen om at træde i likvidation give udtryk for, hvad fondens likvidationsprovenu skal anvendes til i forbindelse med fondens opløsning. Det er dog i sidste ende likvidator, som er ansvarlig for uddelingen af likvidationsprovenuet, herunder godkendelse hos fondsmyndigheden. Det er således likvidator, der i alle tilfælde skal sikre, at uddelingen sker i overensstemmelse med fondens vedtægt.

En fonds midler eller aktiver kan på ingen måde gå tilbage til stifter eller væsentlige gavegivere, heller ikke i form af uddeling af likvidationsprovenu, jf. også den foreslåede bestemmelse i § 1, *stk. 2*, og bemærkningerne hertil. Stiftere og andre nærtstående kan dog som led i fondens likvidation købe fondens aktiver eller dele heraf. Likvidator er ansvarlig for, at al salg af fondens aktiver m.v. sker på markedsmæssige vilkår, således at der ikke sker uretmæssige begunstigelser af tredjemand til skade for fonden.

Det foreslås fortsat ikke at være muligt i fonde at foretage såkaldt a conto uddeling af likvidationsprovenuet, således som det er muligt i selskabsloven. Selskabsloven giver således

mulighed for mod betryggende sikkerhed at a conto udlodde midler forinden den fulde likvidationsproces er gennemført. Fondes særlige forhold som selvejende medfører dog, at det vurderes ikke at være hensigtsmæssigt at have mulighed for a conto uddeling. Kravet om, at fondsmyndigheden skal samtykke i uddelingen af likvidationsprovenuet, vil blive indholdsløst, hvis det var muligt at foretage uddeling af midler som a conto uddeling før tilladelse er indhentet. Det vurderes endvidere, at en ordning, hvor fondsmyndigheden skulle have grundlag for at kunne vurdere, om det er betryggende at foretage a conto uddeling, ville være uforholdsmæssigt administrativt besværligt i forhold til de modsvarende fordele.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at likvidators vigtigste opgave ved en likvidation er at få fonden opløst hurtigst muligt, jf. den foreslåede § 112, stk. 1 og bemærkningerne hertil. Dette medfører, at en fond i likvidation ikke kan foretage uddelinger af årets overskud i medfør af bestemmelserne i det foreslåede kapitel 9. I modsat fald ville fondsmyndighedens godkendelse af likvidationsprovenuet kunne blive illusorisk, idet likvidator i medfør af forslaget til § 78 kunne uddele fondens frie reserver.

I det foreslåede *stk. 2*, præciseres det, at behandlingen af likvidationsboet afsluttes efter udbetaling af likvidationsprovenuet, og at likvidator herefter kan træffe beslutning om fondens endelige likvidation. Bobehandlingen må ikke afsluttes, før alle tvister om fondens midler er afgjort. Endvidere skal fondsmyndigheden have godkendt likvidators vederlag, jf. den foreslåede § 113, samt de påtænkte uddelinger, jf. den foreslåede § 107, stk. 1.

Efter at likvidators vederlag og uddelinger er godkendt af fondsmyndigheden, og efter at vederlag og uddelinger er overdraget eller udbetalt, er likvidator ansvarlig for, at der udarbejdes et revideret, endeligt likvidationsregnskab for fonden.

Det endelige likvidationsregnskab skal vise, at kreditorerne er betalt, og bør indeholde en bemærkning fra likvidator om, at uddeling har fundet sted. Hvis regnskabet viser, at der er urealiserede aktiver, må det oplyses, hvorledes likvidator har forholdt til disse. Det skal endvidere fremgå af det endelige likvidationsregnskab, hvordan fondens midler er uddelt.

Det foreslås i *stk. 3, 1. pkt.*, at likvidator inden for to uger efter, at likvidationen er afsluttet, skal registrere eller anmelde til registrering, at fonden skal slettes fra Erhvervsstyrelsens register over erhvervsdrivende fonde.

Det foreslås i *stk. 3, 2. pkt.*, at likvidationsregnskabet samt dokumentation for uddelingen af likvidationsprovenuet skal indsendes som bilag til registreringen eller anmeldelsen om likvidationens afslutning. Likvidationsregnskabet skal godkendes af fondsmyndigheden. I erhvervsdrivende fonde kan det afsluttende likvidationsregnskab derfor først udarbejdes, når fondsmyndigheden har godkendt uddelingen af fondens midler.

Dokumentation for likvidationsprovenuet uddeling kan fremgå af selve likvidationsregnskabet, men kan også være et særskilt bilag. Det skal kunne dokumenteres, at fondens likvidationsprovenu er uddelt i overensstemmelse med de uddelingsformål, som fondsmyndigheden har godkendt uddeling til.

Det afsluttende likvidationsregnskab skal være revideret af en godkendt revisor, jf. det foreslåede *stk. 3, 3. pkt.* Revision af likvidationsregnskabet kan ikke fravælges, da fonde ikke kan fravælge revision af deres årsrapporter, jf. den foreslåede § 69, stk. 1, 1. pkt., og bemærkningerne hertil.

Efter registreringen eller anmeldelsen af afslutningen af fondens likvidation med de nødvendige bilag, kan Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed slette fonden af styrelsens register, jf. *stk. 3, 4. pkt.* Når fonden er slettet fra Erhvervsstyrelsens register, ophører fondens juridiske proces- og partsevne.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfundsudvalgets forslag.

Tvangsopløsning

Gældende bestemmelse

§ 115. Erhvervsstyrelsen kan som registreringsmyndighed under iagttagelse af § 89, stk. 1, anmode skifteretten på den erhvervsdrivende fonds hjemsted om at opløse fonden, hvis

- 1) fonden ikke rettidigt har indsendt godkendt årsrapport i behørig stand efter årsregnskabsloven,
- 2) fonden ikke har den bestyrelse eller revisor, der er foreskrevet i denne lov eller i vedtægten, og det ikke vurderes hensigtsmæssigt for fondsmyndigheden at udpege en ny bestyrelse eller revisor i overensstemmelse med § 47, stk. 2, eller § 69, stk. 2,
- 3) fonden ikke har registreret oplysninger om reelle ejere eller fonden har foretaget mangelfuld registrering i henhold til § 21 a,
- 4) fonden ikke har opbevaret dokumentation for oplysningerne om fondens reelle ejere eller fonden har opbevaret mangelfuld dokumentation i henhold til § 21 a,
- 5) fonden ikke har det hjemsted, der er foreskrevet i denne lov eller i vedtægten, eller
- 6) opløsning ikke bliver vedtaget i tilfælde, som er omfattet af § 67, stk. 4, eller § 118, stk. 2.

Stk. 2. Erhvervsstyrelsen kan som registreringsmyndighed fastsætte en frist, inden for hvilken fonden kan afhjælpe en mangel efter stk. 1. Afhjælpes manglen ikke senest ved udløbet af den fastsatte frist, kan Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed anmode skifteretten om at opløse fonden, jf. stk. 1.

Stk. 3. Bliver opløsning ikke vedtaget af bestyrelsen i tilfælde, hvor dette er påbudt i lovgivningen eller vedtægten, kan Erhvervsstyrelsen anmode skifteretten på fondens hjemsted om at opløse fonden.

Oprindelig bestemmelse vedtaget ved LOV nr. 712 af 25. juni 2014

§ 115. Erhvervsstyrelsen kan som registreringsmyndighed under iagttagelse af § 89, stk. 1, anmode skifteretten på den erhvervsdrivende fonds hjemsted om at opløse fonden, hvis

- 1) fonden ikke rettidigt har indsendt godkendt årsrapport i behørig stand efter årsregnskabsloven,
- 2) fonden ikke har den bestyrelse eller revisor, der er foreskrevet i denne lov eller i vedtægten, og det ikke vurderes hensigtsmæssigt for fondsmyndigheden at udpege en ny bestyrelse eller revisor i overensstemmelse med § 47, stk. 2, eller § 69, stk. 2,
- 3) fonden ikke har det hjemsted, der er foreskrevet i denne lov eller i vedtægten, eller
- 4) opløsning ikke bliver vedtaget i tilfælde, som er omfattet af § 67, stk. 4, eller § 118, stk. 2.

Stk. 2. Erhvervsstyrelsen kan som registreringsmyndighed fastsætte en frist, inden for hvilken fonden kan afhjælpe en mangel efter stk. 1. Afhjælpes manglen ikke senest ved udløbet af den fastsatte frist, kan Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed anmode skifteretten om at opløse fonden, jf. stk. 1.

Stk. 3. Bliver opløsning ikke vedtaget af bestyrelsen i tilfælde, hvor dette er påbudt i lovgivningen eller vedtægten, kan Erhvervsstyrelsen anmode skifteretten på fondens hjemsted om at opløse fonden.

Lovbemærkninger

Tvangsopløsning af erhvervsdrivende fonde besluttet af Erhvervsstyrelsen adskiller sig fra bestyrelsens beslutning om frivillig likvidation. Ved tvangsopløsning har bestyrelsen ikke overholdt lovens krav om pligtmæssigt at indsende oplysninger (årsrapport), registrere ændrede forhold (bestyrelse, revisor) eller lignende (rette hjemsted, kapitaltab). Hensynet til fondens interessenter bevirker, at Erhvervsstyrelsen til stadighed skal sikre, at de oplysninger, som findes i styrelsen it-register er retvisende. Det er derfor vigtigt, at Erhvervsstyrelsen har kompetencen til at beslutte, at en fond, der ikke overholder lovens krav, tvangsopløses ved skifteretten.

Den foreslåede bestemmelse viderefører indholdsmæssigt den gældende § 14 i opløsningsbekendtgørelsen. Der er dog foretaget en ændret udformning således, at bestemmelsens indhold bliver mere overskueligt. Tilsvarende regler gælder i henhold til selskabslovens §§ 225-226 for aktie- og anpartsselskaber.

Det følger af det foreslåede *stk. 1*, at Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed kan beslutte, at en fond skal oversendes til tvangsopløsning, hvis de i *stk. 1* opregnede forhold ikke overholdes. Erhvervsstyrelsen er ikke pligtig til at træffe beslutning om tvangsopløsning. Vurderer Erhvervsstyrelsen, at de konkrete omstændigheder gør det mere hensigtsmæssigt at pålægge fondens bestyrelsesmedlemmer daglige eller ugentlige tvangsbøder i medfør af den foreslåede § 131, *stk. 2*, kan denne mulighed vælges.

Det er i henhold til bestemmelsen Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed, der kan vælge at sende en fond til tvangsopløsning i skifteretten. Dette følger af de gældende regler i opløsningsbekendtgørelsens § 14, sammenholdt med den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 48 og bekendtgørelse nr. 1107 af 30. november 2011 om visse vedtægtsændringer for erhvervsdrivende fonde.

I henhold til den gældende § 1, nr. 12, i bekendtgørelsen om visse vedtægtsændringer kan fondsmyndigheden træffe beslutning om tvangsopløsning af fonde.

Efter forslaget til § 89, *stk. 2*, er der krav om Civilstyrelsens samtykke til bl.a. likvidation af erhvervsdrivende fonde, når Erhvervsstyrelsen er fondsmyndighed for fonden. Der er derimod efter den foreslåede bestemmelse ikke krav herom, hvis der er tale om en tvangsopløsning. Tvangsopløsning skal dog, som efter de gældende regler, godkendes af fondsmyndigheden, jf. henvisningen til den foreslåede § 89, *stk. 1*.

Det skal i denne forbindelse også nævnes, at hvis Civilstyrelsen er fondsmyndighed for en konkret erhvervsdrivende fond, jf. forslaget til § 133, *stk. 5*, kan Civilstyrelsen anmode Erhvervsstyrelsen om som registreringsmyndighed at sende fonden til tvangsopløsning i medfør af forslaget til § 115.

Som følge af den begrænsede hæftelse, der knytter sig til erhvervsdrift i en fond, er det af hensyn til fondens interessenter, såsom kreditorer, medarbejdere, samhandelspartnere og myndigheder, vigtigt, at der til stadighed foreligger aktuelle oplysninger om en række nærmere angivne forhold. Det påhviler derfor fondens bestyrelse at sikre, at offentligheden har adgang

til de i stk. 1, nr. 1-4, anførte registrerede oplysninger i Erhvervsstyrelsen it-register. I modsat fald kan fonden ikke fortsætte sin virksomhed.

Det skal præciseres, at fonden ikke på grund af manglende kontaktmuligheder bør kunne forhindre eller forhale en beslutning om tvangsopløsning, fordi Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed ikke kan komme i kontakt med ledelsen og dermed foretage en forudgående varslings om, at en tvangsopløsningsbeslutning forberedes.

I henhold til det foreslåede *stk. 1, nr. 1*, som viderefører den gældende § 14, stk. 1, nr. 4, i opløsningsbekendtgørelsen, kan Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed vælge at anmode skifteretten om at tvangsopløse fonden, hvis fondens årsrapport i henhold til årsregnskabsloven ikke rettidigt er modtaget i Erhvervsstyrelsen.

Oplysninger om ledelsen og revisor er underlagt offentlighed, jf. den gældende lov om erhvervsdrivende fonde §§ 53 og 56. Der skal således foretages anmeldelse af oplysninger om disse personer, således at oplysningerne er tilgængelige i Erhvervsstyrelsens it-system.

Årsrapporterne for erhvervsdrivende fonde skal i henhold til de gældende regler være modtaget i Erhvervsstyrelsen senest fem måneder efter regnskabsårets afslutning, således som det også er tilfældet for alle andre virksomheder omfattet af årsregnskabsloven, medmindre der er tale om et selskab, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked, eller et statsligt aktieselskab, hvor indsendelsesfristen er fire måneder, jf. årsregnskabslovens § 138, stk. 1.

Er årsrapporten ikke modtaget ved udløbet af indsendelsesfristen, sender Erhvervsstyrelsen i henhold til nuværende praksis i medfør af årsregnskabslovens § 150 en meddelelse med påkrav til fondens ledelse med anmodning om at indsende den manglende årsrapport. I påkravsmeddelelsen gives en frist på otte hverdage fra meddelelsens datering til indsendelse af årsrapporten, jf. årsregnskabslovens § 150, stk. 2. Modtages årsrapporten efter udløbet af fristen på otte hverdage pålægges hvert medlem af fondens ledelse en afgift, jf. årsregnskabslovens § 151.

Påkravsmeddelelsen indeholder endvidere en frist på fire uger fra meddelelsens datering. Hvis årsrapporten ikke er modtaget inden udløbet af denne frist, kan Erhvervsstyrelsen i medfør af årsregnskabslovens § 150, stk. 3, og den foreslåede *stk. 1, nr. 1*, iværksætte en tvangsopløsning af fonden.

Årsregnskabsloven indeholder ikke en udtrykkelig regel om, hvorvidt virksomheder under tvangsopløsning, herunder erhvervsdrivende fonde, skal udarbejde årsrapporter. Det følger imidlertid af Erhvervsstyrelsens administrative praksis, at virksomheder under tvangsopløsning ikke skal udarbejde årsrapporter. Dette skyldes, at oversendelsen af en virksomhed under tvangsopløsning til skifteretten i modsætning til en frivillig likvidation er en tvangsforanstaltning, der har til formål at få virksomheden opløst hurtigst muligt. Dette gælder også for erhvervsdrivende fonde under tvangsopløsning.

I henhold til det foreslåede *stk. 1, nr. 2*, som viderefører den gældende § 14, stk. 1, nr. 1, i opløsningsbekendtgørelsen, kan Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed vælge at anmode skifteretten om at tvangsopløse fonden, hvis den ikke har den i henhold til loven eller fondens vedtægt krævede bestyrelse eller revisor.

I henhold til den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 16, skal der ved et bestyrelsesmedlems afgang udpeges et nyt medlem i overensstemmelse med fondens vedtægt. Sker der

ikke en sådan udpegning, foretages udpegningen af det nye bestyrelsesmedlem af fondsmyndigheden, jf. § 16, stk. 2.

En tilsvarende bestemmelse vedrørende revisor fremgår af den gældende lovs § 29. Alle erhvervsdrivende fonde skal således have mindst en revisor, som skal være en godkendt revisor, hvilket vil sige statsautoriseret eller registreret revisor. Har bestyrelsen ikke udpeget mindst én revisor, kan fondsmyndigheden i henhold til § 29, stk. 2, udpege en revisor, når manglen opdages.

De gældende bestemmelser i § 16, stk. 2, og § 29, stk. 2, der foreslås videreført som henholdsvis § 47, stk. 2 og § 69, stk. 2, indebærer alene en ret for fondsmyndigheden til at udpege et bestyrelsesmedlem eller en revisor. Fondsmyndigheden er således ikke forpligtet hertil. Hvis bestyrelsen for en erhvervsdrivende fond ikke opfylder kravene i loven og eventuelle supplerende krav i vedtægten for den konkrete fond, og fondsmyndigheden vurderer, at det mest hensigtsmæssige i det konkrete tilfælde vil være en tvangsopløsning af fonden, kan Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed anmode skifteretten om at opløse fonden. Det skal tilstræbes, at en erhvervsdrivende fond så vidt muligt videreføres, hvis fonden i øvrigt er levedygtig.

I henhold til det foreslåede *stk. 1, nr. 3*, som viderefører den gældende § 14, stk. 1, nr. 2, i opløsningsbekendtgørelsen, kan Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed vælge at anmode skifteretten om at tvangsopløse fonden, hvis den ikke har det hjemsted, som er foreskrevet i loven eller fondens vedtægt.

Det foreslås i § 27, stk. 1, at den gældende § 7, stk. 1, i lov om erhvervsdrivende fonde, ændres, således at en fond fremover ikke skal angive hjemstedskommunen i fondens vedtægt. Det er dog fortsat et krav, at en fond skal have registreret en hjemstedsadresse, så fondsmyndigheden eller Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed kan komme i kontakt med fondens ledelse. Hvis fonden ikke har et hjemsted, som foreskrevet i loven eller fondens vedtægt, foreslås det, at Erhvervsstyrelsen kan vælge at anmode skifteretten på fondens sidst kendte hjemsted, om at opløse fonden. Der henvises til bemærkningerne til forslaget § 27, stk. 1, om fondes hjemsted.

I henhold til det foreslåede *stk. 1, nr. 4*, som viderefører den gældende § 14, stk. 1, nr. 2, i opløsningsbekendtgørelsen, kan Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed vælge at anmode skifteretten på fondens hjemsted om at tvangsopløse fonden, hvis fondens bestyrelse ikke træffer en påkrævet beslutning om opløsning, som følge af enten kapitaltab, jf. forslaget til § 67, stk. 4, eller beslutning om opløsning i forlængelse af en gennemført granskning, jf. forslaget § 118, stk. 2.

Det følger således af de to bestemmelser, at fondens bestyrelse har en pligt til at træffe beslutning om opløsning af fonden. Hvis fondens bestyrelse ikke træffer denne beslutning, kan fondsmyndigheden vælge at iværksætte en tvangsopløsning, hvilket sker ved, at fondsmyndigheden retter henvendelse til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed og anmoder om, at den konkrete fond sendes til tvangsopløsning i skifteretten, således at det bliver registreret i Erhvervsstyrelsens it-system, at fonden er sendt til tvangsopløsning.

Som foreslået i *stk. 2* kan Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed fastsætte en frist for manglens udbedring. Denne frist gør det muligt for fondens bestyrelse at foretage nødvendige opfølgninger på de konstaterede mangler og således undgå, at fonden tvangsopløses. Ifølge Erhvervsstyrelsens praksis fastsættes den omtalte frist normalt til fire uger.

Det foreslås i *stk. 3*, at Erhvervsstyrelsen endvidere kan anmode skifteretten på fondens hjemsted om at tvangsopløse fonden, hvis der f.eks. ikke vedtages likvidation som påbudt efter lovgivningen eller i henhold til fondens vedtægt.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Ændret ved LOV nr. 676 af 29. maj 2018

I § 115, stk. 1, indsættes efter nr. 2 som nyt nummer:

»3) fonden intet har registreret i henhold til § 21 a,«.

Nr. 3 og 4 bliver herefter nr. 4 og 5.

Lovbemærkninger til LOV nr. 676 af 29. maj 2018

Efter den gældende bestemmelse i erhvervsfondslovens § 115, stk. 1, kan Erhvervsstyrelsen bl.a. anmode skifteretten om at opløse en erhvervsdrivende fond, hvis styrelsen ikke rettidigt har modtaget selskabets årsrapport, hvis selskabet ikke har registreret ledelse eller anmeldt en revisor.

Det foreslås i erhvervsfondslovens § 115, stk. 1, indsættes et nyt nummer, som medfører, at en fond kan oversendes til tvangsopløsning, hvis fonden intet har registreres iht. § 21 a. Der indføres således en mulighed for at sende erhvervsdrivende fonde til tvangsopløsning, hvis det konstateres, at fonden intet har registreret i henhold til reglerne herom i erhvervsfondslovens § 21 a, der vedrører de reelle ejere. Den foreslåede bestemmelse medfører, at en erhvervsdrivende fond kan oversendes til tvangsopløsning, hvis der ikke er registreret reelle ejere, herunder fondens bestyrelse.

Bestemmelsen følger de gældende regler i § 115 i erhvervsfondsloven om oversendelse til tvangsopløsning ved skifteretten, hvorefter der kan fastsættes en frist for berigtigelse, jf. stk. 2, ligesom der er mulighed for genoptagelse af den erhvervsdrivende fond under en række nærmere angivne betingelser magen til dem, som gælder i dag, jf. erhvervsfondslovens § 120. Den foreslåede bestemmelse gælder også for eksisterende fonde, som ikke har foretaget nogen form for registrering af reelle ejere.

Efter erhvervsfondslovens § 89, stk. 2, er der krav om Civilstyrelsens samtykke til bl.a. frivillig likvidation af erhvervsdrivende fonde. Der er derimod efter den gældende Erhvervsfondslovs § 115 ikke krav herom, hvis der er tale om en tvangsopløsning. Tvangsopløsning som følge af manglende registrering af reelle ejere skal dog, som efter de gældende regler for tvangsopløsning godkendes af fondsmyndigheden, jf. henvisningen til erhvervsfondslovens § 89, stk. 1, i samme lovs § 115, stk. 1.

Der er ikke med den foreslåede ændring tilsigtet ændringer i forhold til den gældende praksis for oversendelse til tvangsopløsning af erhvervsdrivende fonde. Erhvervsstyrelsen vil således i tilfælde af manglende registrering af reelle ejere ikke være pligtige til at træffe beslutning om at anmode skifteretten om at opløse fonden. Vurderer Erhvervsstyrelsen, at de konkrete omstændigheder gør det mere hensigtsmæssigt at pålægge fondens bestyrelsesmedlemmer daglige eller ugentlige tvangsbøder i medfør af Erhvervsfondslovens § 131, stk. 2, kan denne

mulighed vælges. Det skal således tilstræbes, at en erhvervsdrivende fond så vidt muligt videreføres, hvis fonden i øvrigt er levedygtig.

De foreslåede ændringer af kravene til registrering af reelle ejere i Erhvervsfundslovens § 21 c forventes at føre til, at kun få nye erhvervsdrivende fonde vil blive oversendt til tvangsopløsning, da fondene vil være nødt til at registrere deres reelle ejere allerede ved registreringen af en nyetableret fond. Eksisterende fonde, der i dag ikke har registreret reelle ejere (efter 1. december 2017), vil dog også kunne blive oversendt til tvangsopløsning ved skifteretten.

Ændret ved LOV nr. 554 af 7. maj 2019

§ 115, stk. 1, nr. 3, affattes således:

»3) fonden ikke har registreret oplysninger om reelle ejere eller fonden har foretaget mangelfuld registrering i henhold til § 21 a,«.

I § 115, stk. 1, indsættes efter nr. 3 som nyt nummer:

»4) fonden ikke har opbevaret dokumentation for oplysningerne om fondens reelle ejere eller fonden har opbevaret mangelfuld dokumentation i henhold til § 21 a,«.

Nr. 4 og 5 bliver herefter nr. 5 og 6.

Lovbemærkninger til LOV nr. 554 af 7. maj 2019

Til § 115, stk. 1, nr. 3

Efter den gældende bestemmelse i erhvervsfundslovens § 115, stk. 1, kan Erhvervsstyrelsen anmode skifteretten om at opløse en erhvervsdrivende fond, hvis styrelsen bl.a. ikke rettidigt har modtaget fondens årsrapport, hvis fonden ikke har registreret en bestyrelse, eller hvis fonden ingen reelle ejere har registreret.

Efter de gældende regler i erhvervsfundsloven § 115 om oversendelse til tvangsopløsning ved skifteretten, kan der fastsættes en frist for berigtigelse, jf. stk. 2, ligesom der er mulighed for genoptagelse af fonden under en række nærmere angivne betingelser, jf. erhvervsfundslovens § 119.

Siden den 1. juli 2018 har det været muligt at oversende en erhvervsdrivende fond til tvangsopløsning, hvis det konstateres, at fonden intet har registreret i henhold til reglerne herom i erhvervsfundsloven § 21 a, der vedrører de reelle ejere. Det fremgår imidlertid ikke tilstrækkeligt klart, at bestemmelsen vedrører reelle ejere, hvorfor der foreslås en sproglig tilpasning, så det fremgår klart af erhvervsfundslovens § 115, stk. 1, nr. 3.

Det foreslås derfor, at stk. 1, nr. 3, affattes på ny, således at Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed under iagttagelse af § 89, stk. 1, kan anmode skifteretten på den erhvervsdrivende fonds hjemsted om at opløse fonden, hvis fonden ikke har registreret oplysninger om reelle ejere, eller fonden har foretaget mangelfuld registrering i henhold til erhvervsfundslovens § 21 a.

Med den foreslåede ændring fremgår det klart, at bestemmelsen vedrører reelle ejere. Efter bestemmelsen er det således fortsat muligt at sende en fond til tvangsopløsning ved

skifteretten, hvis fonden intet har registreret om dens reelle ejere, dvs. at ingen reelle ejere er registreret i henhold til § 21 a i erhvervsfondsloven.

Bestemmelsen medfører, at en fond kan oversendes til tvangsopløsning, hvis der ikke er registreret en eller flere reelle ejere.

Efter definitionen af reelle ejere i erhvervsfondslovens § 21 b, anses fondens bestyrelse altid for reelle ejere. Herudover anses personer, der er særligt begunstiget af fonden, for at være reelle ejere. For nærmere herom henvises til bemærkningerne til erhvervsfondslovens § 21 b, jf. Folketingstidende 2015-2016, A, L94 som fremsat, side 51f.

Hidtil har det betydet, at såfremt en fond har registreret mindst en reel ejer, men ikke foretaget fyldestgørende registrering, f.eks. hvis fonden har særligt begunstigede personer, der ikke er registreret, eller hvis oplysningerne om den reelle ejer ikke er korrekt, vil muligheden for tvangsopløsning ikke kunne finde anvendelse. I den situation kunne de eksisterende sanktionsmuligheder i erhvervsfondslovens § 132 alene benyttes, dvs. anmeldelse til politiet med henblik på bødestraf, eller administrativ udstedelse af tvangsbøde, jf. erhvervsfondslovens § 131, stk. 2.

Erfaringerne med de registrerede oplysninger om reelle ejere viser imidlertid, at registreringerne er mangelfulde.

Har en fond foretaget registrering af en eller flere reelle ejere, og det efterfølgende, f.eks. ved en kontrol, konstateres, at der mangler at blive foretaget registrering af nogle af fondens reelle ejere eller mangler oplysninger om det reelle ejerskab (art og omfang), vil der kunne gribes ind over for forholdet med tvangsopløsning.

En mangelfuld registrering er i dette henseende, hvis der eksempelvis blot er registreret en reel ejer, men en senere kontrol klarlægger, at der er yderligere reelle ejere, eller at det ikke er den korrekte person, som er registreret som reel ejer. Der kan endvidere være tilfælde, hvor den reelle ejer er registreret med en forkert adresse eller et forkert navn.

I sager, hvor en fond påtænkes oversendt til tvangsopløsning, vil fonden på samme måde som i de situationer, hvor der i dag er mulighed for at oversende en fond til tvangsopløsning, få mulighed for at berigtige forholdet, dvs. foretage den manglende registrering af ejerforholdet, inden sagen oversendes til skifteretten. Fonde har også, ligesom i dag, mulighed for at anmode om genoptagelse af fonden efter oversendelsen til skifteretten, jf. erhvervsfondsloven § 119. Det bemærkes desuden, at en fond kan indbringe Erhvervsstyrelsens afgørelse om, at en registrering f.eks. er mangelfuld, for Erhvervsankenævnet i overensstemmelse med § 130, stk. 1, i erhvervsfondsloven.

Den foreslåede bestemmelse gælder både for nye og for eksisterende fonde, hvor det konstateres, at registreringen af reelle ejere er mangelfuld.

Efter erhvervsfondslovens § 89, stk. 2, er der krav om Civilstyrelsens samtykke til bl.a. frivillig likvidation af erhvervsdrivende fonde. Der er derimod efter den gældende erhvervsfondslovs § 115 ikke krav herom, hvis der er tale om en tvangsopløsning. Tvangsopløsning som følge af manglende registrering af reelle ejere skal dog, som efter de gældende regler for tvangsopløsning, godkendes af fondsmyndigheden, jf. henvisningen til erhvervsfondslovens § 89, stk. 1, i samme lovs § 115, stk. 1.

Der er ikke med den foreslåede ændring tilsigtet ændringer i forhold til den gældende praksis for oversendelse til tvangsopløsning af erhvervsdrivende fonde. Erhvervsstyrelsen vil således i

tilfælde af manglende registrering af reelle ejere ikke være pligtige til at træffe beslutning om at anmode skifteretten om at opløse fonden. Vurderer Erhvervsstyrelsen, at de konkrete omstændigheder gør det mere hensigtsmæssigt at pålægge fondens bestyrelsesmedlemmer daglige eller ugentlige tvangsbøder i medfør af erhvervsfondslovens § 131, stk. 2, kan denne mulighed vælges. Det skal således tilstræbes, at en erhvervsdrivende fond så vidt muligt videreføres, hvis fonden i øvrigt er levedygtig.

Muligheden for at sende en fond til tvangsopløsning på grund af manglende reel ejer registrering, forventes kun i meget få tilfælde at føre til, at nye erhvervsdrivende fonde vil blive oversendt til tvangsopløsning, da fondene vil være nødt til at registrere deres reelle ejere allerede ved registreringen af en nyetableret fond, jf. erhvervsfondslovens § 21 c. Eksisterende fonde, der i dag ikke har registreret reelle ejere (efter 1. december 2017), vil dog også kunne blive oversendt til tvangsopløsning ved skifteretten.

De hidtidige bemærkninger til § 115, stk. 1, nr. 34, i erhvervsfondsloven erstattes af ovenstående bemærkninger.

Til § 115, stk. 1

Efter den gældende bestemmelse i erhvervsfondsloven § 115, stk. 1, kan Erhvervsstyrelsen anmode skifteretten om at opløse en fond, hvis styrelsen bl.a. ikke rettidigt har modtaget fondens årsrapport, hvis fonden ikke har registreret en bestyrelse eller ingen reelle ejere har registreret.

Efter de gældende regler i erhvervsfondslovens § 115 om oversendelse til tvangsopløsning ved skifteretten, kan der fastsættes frist for berigtigelse, jf. stk. 2, ligesom der er mulighed for genoptagelse af fonden under en række nærmere angivne betingelser, jf. erhvervsfondslovens § 119.

Det foreslås, at erhvervsdrivende fonde bliver forpligtet til at opbevare den dokumentation, som er indhentet om deres reelle ejere, jf. erhvervsfondslovens § 21 a, stk. 5, i lovforslagets § 3, nr. 4. Opbevaringspligten omfatter ethvert forsøg på identifikation, dvs. både når fonden identificerer deres reelle ejere, når fonden konstaterer, at den ikke har reelle ejere, og når fonden ikke kan identificere deres reelle ejere. Der henvises til bemærkningerne til de foreslåede bestemmelser i lovforslagets § 3, nr. 4.

Oplysningerne om reelle ejere har til formål at sikre gennemsigtighed i ejerforhold og de omfattede virksomheder, fonde og foreninger er forpligtet til at stille oplysningerne om deres reelle ejere til rådighed for SØIK og andre offentlige myndigheder, når disse myndigheder anmoder herom. De skal foretage alle rimelige forsøg på at identificere de reelle ejere, og skal til enhver tid kunne dokumentere over for bl.a. SØIK og Erhvervsstyrelsen, hvad de har foretaget sig, samt hvilken identifikation de har foretaget af den reelle ejer.

Det foreslås på den baggrund i stk. 1, nr. 4, at Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed kan under iagttagelse af erhvervsfondslovens § 89, stk. 1, anmode skifteretten på den erhvervsdrivende fonds hjemsted om at opløse fonden, hvis fonden ikke har opbevaret dokumentation for oplysningerne om fondens reelle ejere, eller fonden har opbevaret mangelfuld dokumentation i henhold til erhvervsfondslovens § 21 a. Det vil sige både når fonden intet har opbevaret, eller hvis dokumentationen er mangelfuld.

En fond kan oversendes til tvangsopløsning, hvis fonden ingen dokumentation har opbevaret om de indhentede oplysninger om deres reelle ejere eller forsøg på identificeringen. For at det ikke skal være muligt at omgå opbevaringspligten ved alene at opbevare dele af den lovpligtige dokumentation foreslås det, at en fond ligeledes kan oversendes til tvangsopløsning, hvis det konstateres, at den opbevarede dokumentation er mangelfuld.

Der er tale om mangelfuld dokumentation, når en fond ikke kan dokumentere, at fondens reelle ejere er den eller de personer, som fonden har registreret, herunder oplysninger om det reelle ejerskab (art og omfang) i Erhvervsstyrelsens it-system.

Derudover vil det være udtryk for manglende dokumentation, hvis en fond har registreret, at den ikke har reelle ejere eller ikke kan identificere reelle ejere, og fonden ikke kan dokumentere, at den har udtømt alle rimelige identifikationsmuligheder for at identificere de reelle ejere. I dette tilfælde vil det ikke være tilstrækkeligt at notere, at den formodede reelle ejer ikke ønsker at give sig til kende, da fonden skal forsøge at benytte alternative identifikationsmetoder til at bekræfte identiteten på den reelle ejer.

Fondens pligt til løbende at indhente og opdatere oplysninger om reelle ejere, omfatter som minimum, hvad fonden ved eller burde vide. Heri ligger bl.a., at fonden har pligt til at undersøge og eventuelt opdatere oplysningerne, hvis fonden bliver bekendt med, at der eventuelt er sket ændringer i fondens reelle ejere.

I sager, hvor en fond påtænkes oversendt til tvangsopløsning, vil fonden på samme måde som i de situationer, hvor der i dag er mulighed for at oversende en fond til tvangsopløsning, få mulighed for at berigtige forholdet, dvs. foretage en fornyet indhentning af oplysninger om deres reelle ejere, og opbevare dokumentationen herfor, inden sagen oversendes til skifteretten. Berigtiger fonden forholdet inden for den angivne frist, vil fonden ikke blive oversendt til tvangsopløsning. Finder berigtigelse ikke sted, oversendes fonden til tvangsopløsning. Fondens har herefter på samme måde som i dag mulighed for at anmode om genoptagelse af fonden efter oversendelsen til skifteretten, jf. erhvervsfondslovens § 119. Det bemærkes desuden, at en fond kan indbringe Erhvervsstyrelsens afgørelse om, at den opbevarede dokumentation f.eks. er mangelfuld, for Erhvervsankenævnet i overensstemmelse med § 130, stk. 1, i erhvervsfondsloven.

Gældende bestemmelse

§ 116. Erhvervsstyrelsen offentliggør beslutningen om at sende en erhvervsdrivende fond til tvangsopløsning i skifteretten i Erhvervsstyrelsens it-system.

Stk. 2. Fonden skal beholde sit navn med tilføjelsen »under tvangsopløsning«.

Stk. 3. Skifteretten kan udnævne en eller flere likvidatorer. Skifteretten kan tillige udnævne en revisor. For tvangsopløsningen gælder bestemmelserne om likvidation i dette kapitel, dog således at skifteretten eller den, som retten har bemyndiget hertil, træffer afgørelser om fondens forhold. Omkostningerne ved opløsningen betales om fornødent af statskassen.

Stk. 4. Når bobehandlingen er afsluttet, meddeler skifteretten dette til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed, som registrerer fondens opløsning i Erhvervsstyrelsens it-system.

Lovbemærkninger

Forslaget til bestemmelsen viderefører § 14, stk. 2-5, i opløsningsbekendtgørelsen. Der er bortset fra enkelte præciseringer i stk. 3 ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til den gældende retstilstand. Tilsvarende regler gælder i henhold til selskabslovens § 227 for kapitalsskaber.

Det foreslås i *stk. 1*, at beslutningen om at kræve en fond opløst offentliggøres i Erhvervsstyrelsens it-system. Når en fond tages under tvangsopløsningsbehandling, afregistreres fondens hidtidige ledelse, så de ikke længere har rådighed over fonden eller kan repræsentere den. Ved oversendelse af sagen til skifteretten, registreres og offentliggøres det derfor i Erhvervsstyrelsens it-system, at skifteretten er anmodet om at opløse fonden samtidig med, at fondens ledelse slettes som tegningsberettigede i den pågældende fond.

Det foreslås i *stk. 2*, at en fond skal beholde sit navn med tilføjelsen »under tvangsopløsning«. En tilsvarende regel findes for kapitalsskaber under tvangsopløsning, jf. selskabslovens § 227, stk. 2. Ved en sådan foranstaltning sikres den nødvendige gennemsigtighed, således at eventuelle kreditorer og andre interessenter får mulighed for at sikre deres rettigheder.

Det følger af forslaget til *stk. 3, 1. pkt.*, at skifteretten kan udnævne en eller flere likvidatorer til at foretage tvangsopløsningen af den pågældende fond. Likvidator skal på skifterettens vegne varetage bobehandlingen med henblik på opløsning under respekt af de fondsretlige regler om likvidation.

En tilsvarende regel gælder i forhold til valg af revisor, jf. det foreslåede *stk. 3, 2. pkt.* En sådan mulighed har ikke hidtil eksisteret ved tvangsopløsning af fonde, men det er i forlængelse af en tilsvarende ændring i selskabsloven fundet hensigtsmæssigt, at der i forbindelse med tvangsopløsning kan ske indsættelse af en revisor, der ikke tidligere har haft tilknytning til fonden svarende til, at den skifteretsudnævnte likvidator også er en person uden tilknytning til fonden. På denne baggrund er det præciseret i det foreslåede *stk. 3, 2. pkt.*, at skifteretten om nødvendigt har ret til at udpege revisor i en fond under tvangsopløsning. Denne revisor kan både være afløser for en eksisterende revisor, supplement til en eksisterende revisor eller ny revisor i situationer, hvor fonden ikke har en sådan.

I henhold til det foreslåede *stk. 3, 3. pkt.*, finder lovens bestemmelser om likvidation anvendelse for tvangsopløsning, dog således at skifteretten, eller den skifteretten har bemyndiget hertil,

træffer afgørelse i fondens forhold. Dette følger af, at skifteretten, eller en befuldmægtiget, træder i bestyrelsens sted. Bestemmelsen medfører bl.a., at den person, som skifteretten har bemyndiget til at træffe afgørelser, skal være uafhængig i forhold til fondens hidtidige ledelse, samt fondens formål og aktiviteter. Den udpegede person kan således eksempelvis ikke være tidligere bestyrelsesmedlem eller direktør i fonden.

Udgangspunktet er, at det er fonden, der afholder omkostningerne forbundet med tvangsopløsningen. De udgifter, der er forbundet med opløsningen, kan dog om fornødent betales af statskassen i det omfang, fondens egne midler ikke kan dække omkostningerne, jf. den foreslåede *stk. 3, 4. pkt.*

I den foreslåede *stk. 4* videreføres den gældende regel om, at skifteretten foretager underretning til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed, når bobehandlingen er afsluttet. Herefter registrerer Erhvervsstyrelsen fondens opløsning i styrelsens register.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfondsudvalgets forslag. Det er dog præciseret, at det fortsat er Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed, der kan oversende til tvangsopløsning med manglende opfyldelse af de formelle krav i § 115.

Bestemmelsens *stk. 2* strafbelægges, jf. den foreslåede § 132, *stk. 1.*

Gældende bestemmelse

§ 117. Når der er truffet beslutning om, at en erhvervsdrivende fond skal tvangsopløses, kan der ikke træffes beslutning om ændring af de registrerede forhold vedrørende fonden bortset fra

- 1) indsættelse eller ændring af skifteretsudnævnt likvidator, jf. § 116, stk. 3, 1. pkt.,
- 2) indsættelse eller ændring af skifteretsudnævnt revisor, jf. § 116, stk. 3, 2. pkt.,
- 3) genoptagelse, jf. § 120, eller
- 4) fusion, jf. § 91, stk. 7, og § 99, stk. 3, og eventuelle bestemmelser udstedt i medfør af § 106.

Stk. 2. Ændring af likvidator i henhold til stk. 1, nr. 1, kan alene træffes af skifteretten. Beslutning om ændring af de i stk. 1, nr. 2-4, nævnte forhold kræver, at skifteretten eller, hvis skifteretten har udnævnt en likvidator, den skifteretsudnævnte likvidator beslutter eller tiltræder ændringerne. Beslutning om ændring af forholdene i stk. 1, nr. 3 og 4, skal endvidere godkendes af fondsmyndigheden.

Stk. 3. I perioden fra fondens oversendelse til skifteretten, og til der enten er udpeget en likvidator eller fonden er opløst, må den hidtidige ledelse alene foretage de dispositioner, der er nødvendige, og som kan gennemføres uden skade for fonden, herunder dens formål og interesser, og fondens kreditorer.

Stk. 4. Den hidtidige ledelse er forpligtet til at bistå skifteretten og en eventuel likvidator udnævnt af skifteretten i fornødent omfang med oplysninger om fondens virke frem til likvidationens indtræden. Tilsvarende gælder fondens hidtidige revisor, hvis skifteretten ikke kan indhente oplysninger fra fondens hidtidige ledelse. Ledelsen og revisor skal give de oplysninger, som måtte være nødvendige for skifterettens, herunder en eventuelt udpeget likvidators, vurdering af bestående og fremtidige krav. I koncerner er ledelsen i dattervirksomheder ligeledes forpligtet til at bistå skifteretten og en eventuel likvidator udnævnt af skifteretten, hvis fonden som modervirksomhed oversendes til tvangsopløsning.

Stk. 5. Skifteretten kan indkalde tidligere medlemmer af ledelsen og fondens hidtidige revisor til møde i skifteretten med henblik på indhentelse af oplysninger i henhold til stk. 4.

Lovbemærkninger

Det foreslåede *stk. 1* kodificerer Erhvervsstyrelsens praksis i henhold til den gældende § 14, stk. 5, i opløsningsbekendtgørelsen, hvorefter der ikke kan foretages vedtægtsændringer eller andre registreringsændringer i fonde, der er under tvangsopløsning. Dette skyldes, at en fond under tvangsopløsning som udgangspunkt er under afvikling og beføjelserne hermed videregivet til skifteretten og de af skifteretten beføjede personer. Tilsvarende regler gælder i henhold til selskabslovens §§ 228-229 for aktie- og anpartsselskaber.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at skabe klarhed om de personer, der er ansvarlige for fonden på tidspunktet for fondens oversendelse til tvangsopløsning. I tilfælde af tvangsopløsning er der et hensyn at tage til kreditorerne, således at eventuelle værdier i fonden ikke unddrages bobehandlingen, eller at der på anden vis foretages ændringer, som er med til at sløre de reelle forhold til skade for kreditorerne.

Det er dog fundet hensigtsmæssigt, som i den tilsvarende bestemmelse i selskabsloven, at til-lade en række nærmere angive beslutninger om at ændre registrerede forhold.

Det foreslås således at være muligt for skifteretten at indsætte eller udskifte likvidator i en fond, der er under tvangsopløsning, jf. det foreslåede *stk. 1, nr. 1*.

Det er i forlængelse heraf fundet hensigtsmæssigt, at skifteretten i forbindelse med tvangsop-løsning af fonde kan indsætte eller ændre fondens revisor til en revisor, der ikke tidligere har haft tilknytning til fonden svarende til, at den skifteretsudnævnte likvidator også er en person uden tilknytning til fonden, jf. *stk. 1, nr. 2*. Denne revisor kan både være afløser for en eksiste-rende revisor (nyvalg), supplement til en eksisterende revisor (medrevisor) eller ny revisor i situationer, hvor fonden ikke har en sådan.

Da fonde under tvangsopløsning har mulighed for at blive genoptaget, jf. den foreslåede § 120, kan der træffes beslutning om dette forhold, jf. *stk. 1, nr. 3*. Den foreslåede bestemmelse skal sikre, at der ikke opstår usikkerhed om retsstillingen i forbindelse med en eventuel genopta-gelse af fonde, der ønsker og har mulighed for at genoptage virksomheden.

Da fonde under tvangsopløsning kan deltage i en fusion, jf. de foreslåede bestemmelser i § 91, stk. 7, og § 99, stk. 3, er der i *stk. 1, nr. 4*, indsat en præcisering af, at de nødvendige beslut-ninger om fusion kan registreres i Erhvervsstyrelsens it-system. Det foreslås endvidere, at hvis der i medfør af § 106 udstedes regler om grænseoverskridende fusion, vil en fond under tvangsopløsning kunne deltage i en grænseoverskridende fusion eventuelt under iagttagelse af visse særlige betingelser. De særlige betingelser vil blive fastsat i de eventuelle regler om græn-seoverskridende fusion.

Det foreslåede *stk. 2*, medfører, at en eventuel ændring af forhold omfattet af *stk. 1*, skal til-trædes eller besluttes af skifteretten, eller den af skifteretten udpegede likvidator, hvis der er tale om forhold omfattet af nr. 2-4, og skifteretten har udpeget en likvidator. Det foreslås end-videre, at beslutning om genoptagelse eller fusion skal godkendes af fondsmyndigheden. Det vurderes derimod ikke nødvendigt, at fondsmyndigheden skal godkende skifterettens, eller en af skifteretten udpeget likvidators, beslutning om, hvem der skal være likvidator eller revisor.

Det præciseres i det foreslåede *stk. 3*, at ledelsen i en fond under tvangsopløsning frem til ud-pegning af likvidator alene må foretage de dispositioner, der er nødvendige, og som kan gen-nemføres uden skade for fonden, herunder dens formål og interesser, samt fondens kreditorer.

Da skifteretten ikke altid udnævner en likvidator til at forestå afviklingen af fonden, gælder bestemmelsen også i perioden, indtil fonden er opløst, hvis der ikke udnævnes en likvidator af skifteretten.

Der gælder meget snævre rammer for ledelsens råderum for at kunne handle på fondens vegne i den periode, der går fra fondens oversendelse til tvangsopløsning eller beslutning om tvangs-opløsning, og til der udpeges en likvidator. Ikke desto mindre kan der i praksis opstå situationer, hvor den hidtidige ledelse har pligt til at handle for at undgå tab. Ledelsen vil imidlertid aldrig være beføjet til at foretage usædvanlige dispositioner, som eksempelvis realisation af fondens værdier. Aftaler i den forbindelse skal ske i samråd med skifteretten.

I *stk. 4, 1. pkt.*, foreslås det som noget nyt, at den tidligere ledelse har pligt til at fremkomme med alle relevante oplysninger til brug for likvidators virke. En tilsvarende bestemmelse findes i selskabsloven.

Efter bestemmelsen er tidligere medlemmer af ledelsen og revisor også efter likvidators tiltræden forpligtede til i fornødent omfang at bistå likvidator med oplysninger om fondens virke frem til likvidationens indtræden. Ledelsen skal herunder give likvidator de oplysninger, som måtte være nødvendige for likvidators vurdering af bestående og fremtidige krav, jf. det foreslåede *stk. 4, 2. og 3. pkt.*

Den foreslåede bestemmelses formål er at skabe de bedst mulige rammer for likvidators arbejde, herunder bl.a. for at kunne vurdere fondens solvens og økonomiske stilling. Samtidigt understreges det, at tidligere ledelsesmedlemmer kan ifalde et selvstændigt ansvar, hvis de er bekendt med potentielle krav mod fonden, som kan være relevante for likvidators vurdering af uddeling af likvidationsprovenu. Ansvarer herfor kan kun undgås ved at videregive oplysninger herom til likvidator.

Den foreslåede bestemmelse vedrører alle medlemmer af henholdsvis fondens bestyrelse og en eventuel direktion.

I henhold til det foreslåede *stk. 4, 4. pkt.*, gælder pligten i *stk. 4, 1. og 3. pkt.*, til at underrette likvidator også ledelsen i fondens datterselskaber, hvis fonden som moderfond er sendt til tvangsopløsning. Pligten gælder ikke i associerede virksomheder eller lignende.

I *stk. 5* foreslås som noget nyt mulighed for, at skifteretten kan indkalde tidligere medlemmer af fondens ledelse til møde i skifteretten med henblik på indhentelse af oplysninger i henhold til *stk. 4*. Likvidator kan ligeledes anmode skifteretten om at indkalde til et sådan møde. Forslaget vil sikre overensstemmelse med retstilstanden for kapital-selskaber, jf. selskabslovens § 229, *stk. 4*.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfundsudvalgets forslag.

Bestemmelsen strafbelægges, jf. den foreslåede § 132, *stk. 1*.

Gældende bestemmelse

§ 118. Hvis en i medfør af § 25 iværksat granskning medfører, at granskningsmændene i den skriftlige beretning til fondsmyndigheden anbefaler, at den erhvervsdrivende fond opløses, skal bestyrelsen inden 4 uger efter at have modtaget kopi af granskningsberetningen indkalde til bestyrelsesmøde, hvor emnet er på dagsordenen.

Stk. 2. Indkalder bestyrelsen ikke til bestyrelsesmøde, eller beslutter bestyrelsen ikke at opløse fonden efter stk. 1, kan fondsmyndigheden foranledige fonden tvangsopløst efter reglerne i §§ 115-117.

Lovbemærkninger

Den foreslåede bestemmelse viderefører den gældende § 13 i opløsningsbekendtgørelsen. Der tilsigtes ingen ændringer i den gældende retstilstand.

Tilsvarende regler gælder ikke for kapitalselskaber i henhold til selskabsloven, da disse ikke kan underkastes granskning med eventuelt krav om opløsning på samme måde som fonde.

I henhold til *stk. 1* skal bestyrelsen inden fire uger efter modtagelsen af en beretning udarbejdet af en granskningsmand, som anbefaler, at fonden skal opløses, indkalde til et bestyrelsesmøde, hvor dette emne er på dagsordenen. Der er ikke krav om, at bestyrelsen træffer beslutning om opløsning af fonden, men bestyrelsen skal tage stilling til granskningsmandens anbefaling. Vælger bestyrelsen ikke at beslutte likvidation, skal begrundelsen herfor fremgå af bestyrelsens protokol, således at fondsmyndigheden kan tage stilling hertil i vurderingen af, hvorvidt fonden skal tvangsopløses, jf. det foreslåede *stk. 2*. Bestyrelsen kan træffe beslutning om, at fonden ikke skal opløses. Fondsmyndigheden kan dog altid vælge, at fonden på baggrund af en granskningsberetning skal tvangsopløses. Fondsmyndigheden vil dog skulle være lydhør overfor bestyrelsens begrundelse for, hvorfor fonden ikke skal opløses.

Hvis bestyrelsen ikke indkalder til bestyrelsesmøde, eller træffer bestyrelsen ikke beslutning om at opløse fonden, vil fondsmyndigheden i henhold til det foreslåede *stk. 2* kunne beslutte at tvangsopløse fonden. Dette vil skulle ske efter reglerne om tvangsopløsning, jf. de foreslåede §§ 115-17. Som udgangspunkt vil fondsmyndigheden træffe afgørelse om at opløse fonden, hvis dette anbefales af granskningsmanden, medmindre fondens bestyrelse kan redegøre tilfredsstillende for, på hvilken baggrund fonden fortsat skal kunne eksistere. I praksis vil processen være, at fondsmyndigheden anmoder Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed om at oversende fonden til tvangsopløsning i skifteretten, således at det registreres i Erhvervsstyrelsens it-system, at fonden er sendt til tvangsopløsning.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Genoptagelse og reassumption

Gældende bestemmelse

§ 119. En erhvervsdrivende fond kan besluttes genoptaget, hvis uddeling af likvidationsprovenu efter § 114 ikke er påbegyndt. Det er en betingelse for genoptagelsen, at der udpeges en bestyrelse og en revisor i overensstemmelse med denne lov og vedtægten, og at der udarbejdes en erklæring af en vurderingsmand, jf. § 33, stk. 2, om, at fondens grundkapital er til stede. Grundkapitalen skal nedskrives til det beløb, der er i behold. Er grundkapitalen herefter mindre end kravet i § 31, skal den bringes op til mindst dette beløb.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder også, hvis det under likvidationen viser sig, at de forhold, som har ført til beslutning om likvidationen, ikke længere foreligger. Likvidator skal i det tilfælde beslutte, at likvidationen hæves, og at fonden på ny træder i virksomhed.

Stk. 3. Beslutning om genoptagelse efter stk. 1 eller 2 skal godkendes af fondsmyndigheden. Beslutningen om genoptagelse skal registreres eller anmeldes til registrering, jf. § 12, stk. 1.

Lovbemærkninger

Forslaget indfører regler om genoptagelse af fonde, som i dag er gældende i henhold til opløsningsbekendtgørelsen, hvor det dog ikke fremgår med ønskelig tydelighed. Det er således et krav i henhold til opløsningsbekendtgørelsens § 14, stk. 5, 1. pkt., at bekendtgørelsens regler om likvidation finder anvendelse på tvangsopløsning med de fornødne tilpasninger. Muligheden for genoptagelse følger derfor af bekendtgørelsens § 6 om likvidation, hvorefter likvidator skal beslutte at hæve likvidationen, udpege bestyrelse og revisor, samt anmelde genoptagelsen til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system, hvis de forhold som har ført til likvidationen ikke længere foreligger.

I praksis følger den foreslåede procedure for genoptagelse af fonde reglerne herom i selskabslovens §§ 231-232.

Det foreslåede *stk. 1, 1. pkt.*, medfører, at en fond kan genoptages, hvis uddeling af likvidationsprovenu endnu ikke er påbegyndt. Der er med bestemmelsen ikke tiltænkt nogen ændring af gældende ret. Likvidator har således som udgangspunkt vide rammer i forhold til, om en fond i likvidation skal genoptages, dog under forudsætning af fondsmyndighedens tilladelse.

Hvis der foreligger omstændigheder, hvorved fonden har pligt til at likvidere, er det en forudsætning, at de forhold, som førte til den pligtsmæssige likvidation, ikke længere foreligger.

Det er i henhold til forslagens *stk. 1, 2. pkt.*, en betingelse, at der samtidig med beslutningen om genoptagelse udpeges en bestyrelse og revisor, som opfylder kravene i henhold til loven og fondens vedtægt. Desuden skal lovens øvrige krav og fondens vedtægt overholdes. Da genoptagelse af en fond i nogle henseender kan sidestilles med en slags genstiftelse ved indskud af værdier, foreslås det derfor, at der stilles krav om, at der ved genoptagelsen skal udarbejdes en revisorerklæring om grundkapitalens tilstedeværelse. Erklæringen skal udarbejdes af en vurderingsmand og være en erklæring med en høj grad af sikkerhed.

Hvis det som følge af genoptagelsen er nødvendigt at foretage en kapitalnedsættelse i fonden, skal denne vedtages under iagttagelse af de almindelige regler herom, jf. de foreslåede bestemmelser i § 76 og §§ 81 til 86.

I henhold til forslaget *stk. 1, 3. og 4. pkt.*, skal fondens grundkapital nedskrives til det beløb, der er i behold, og hvis størrelsen af grundkapitalen er mindre end minimumskravet på 300.000 kr., skal grundkapitalen bringes op til minimum dette beløb. Da fondens grundkapital skal være mindst 300.000 kr. senest på tidspunktet for anmeldelsen af fondens genoptagelse, må det forventes at fondens grundkapital alene kan bringes op til minimumskravet ved bidrag fra eksterne bidragsydere.

Det følger af det foreslåede *stk. 2*, at *stk. 1* også finder anvendelse, hvis det under likvidationen viser sig, at de forhold, som har ført til likvidationen, ikke længere foreligger. I et sådan tilfælde skal likvidator sørge for at beslutte at genoptage fonden, så den på ny kan træde i virksomhed. Da fonde er selvejende og derfor ikke har nogen ejere, er der ikke mulighed for, at likvidator kan undlade at beslutte at genoptage fonden. Hvis den pågældende likvidator er bekendt med, at fonden kan fortsætte sin virksomhed som før beslutningen om at likvidere fonden, skal likvidator sørge for at udpege bestyrelse i overensstemmelse med vedtægten og revisor, få udarbejdet erklæring om grundkapitalens tilstedeværelse, samt anmelde likvidationens ophævelse til fondsmyndigheden.

I henhold til det foreslåede *stk. 3, 1. pkt.*, skal beslutningen om genoptagelse, uanset om det er i henhold til *stk. 1* eller *2*, altid godkendes af fondsmyndigheden. Beslutningen om genoptagelse skal registreres eller anmeldes til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system senest to uger efter, at beslutningen om genoptagelse er truffet, jf. det foreslåede *stk. 3, 2. pkt.*

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Gældende bestemmelse

§ 120. § 119 finder tilsvarende anvendelse, når en erhvervsdrivende fond, der er under tvangsopløsning ved skifteretten, registrerer eller anmelder til registrering, jf. § 12, stk. 1, at skifteretsbehandlingen skal afbrydes, og at fonden skal genoptages.

Stk. 2. Er en fond oversendt til tvangsopløsning, er det en betingelse for genoptagelse af fonden, at de forhold, der begrundede oversendelsen til tvangsopløsning, er berigtiget. Berigtigelsen skal foretages senest samtidig med beslutningen om genoptagelse, jf. § 119, stk. 1. Dokumentation for de berigtigede forhold skal indsendes senest samtidig med registreringen eller anmeldelsen, jf. stk. 1. Hvis fonden på tidspunktet for anmodningen om genoptagelse endnu ikke har afleveret årsrapporter for regnskabsår, hvor indsendelsesfristen er udløbet, er modtagelsen af disse årsrapporter ligeledes en betingelse for genoptagelsen.

Stk. 3. Hvis skifteretten har udnævnt en likvidator, skal denne samtykke i genoptagelsen.

Lovbemærkninger

Det foreslås i *stk. 1*, at bestemmelserne i den foreslåede § 119, om genoptagelse af en fond i likvidation, finder tilsvarende anvendelse på en fond under tvangsopløsning ved skifteretten, hvis der indgives anmeldelse om, at skifteretsbehandlingen skal afbrydes, og fonden skal genoptages. Bestemmelsen svarer til Erhvervsstyrelsens praksis i henhold til § 14, stk. 5, i opløsningsbekendtgørelsen.

I forhold til fonde, der oversendes til skifteretten, kan der være tvivl om mulighederne efter en sådan oversendelse. Det er derfor med dette forslag fundet hensigtsmæssigt, at genoptagelse efter oversendelse til tvangsopløsning i skifteretten behandles i en særskilt bestemmelse.

I henhold til § 232 i selskabsloven gælder der skærpede frister for genoptagelse af kapital-selskaber under tvangsopløsning. Baggrunden herfor er i henhold til bemærkningerne til selskabsloven, at det er i offentlighedens interesse, at selskaber, der selvforskyldt har bragt sig i en tvangsopløsningssituation ved eksempelvis manglende indsendelse af årsrapporter, rent faktisk bliver opløst, medmindre der er tale om en fejltagelse, som i sagens natur kan afklares inden for en kort frist.

Det er på den baggrund ikke muligt at genoptage et selskab, hvis anmeldelse om genoptagelse er modtaget senere end tre måneder efter, at Erhvervsstyrelsen har sendt anmodning om tvangsopløsning til skifteretten. Det samme gælder, hvis selskabet inden for de sidste fem år fra oversendelsen tidligere har været under tvangsopløsning. Begge frister er absolutte. Der kan ikke dispenseres fra fristerne uanset baggrunden for den sene anmeldelse. Der kan dog ske genoptagelse efter oversendelsestidspunktet, hvis Erhvervsstyrelsen har begået fejl ved oversendelsen.

Det er for fonde fundet hensigtsmæssigt, at der ikke skal gælde samme tidsfrister som for kapital-selskaber, da fonde ikke har ejere, som får tilbagebetalt fondens midler. Fondene kan således ikke stiftes igen efter tvangsopløsning, hvilket reelt er tilfældet for selskaber. Midlerne skal tværtimod uddeles i overensstemmelse med uddelingsformålet i fondens vedtægt. På den baggrund foreslås det, at fonde altid kan genoptages frem til selve opløsningen af fonden er registreret i Erhvervsstyrelsens it-system, og hvis uddelingen af fondens midler ikke har fundet sted, hvis fondsmyndigheden samtykker heri.

Som hidtil foreslås det fortsat at være en betingelse for en genoptagelse, at det forhold, der har ført til fondens oversendelse til tvangsopløsning, er berigtiget, jf. *stk. 2, 1. pkt.* Hvis en fond er sendt til tvangsopløsning som følge af, at fondens bestyrelse ikke har været i overensstemmelse med lovens krav, kan fonden således alene genoptages, hvis fondens ledelse bringes i overensstemmelse med loven og fondens vedtægt.

Berigtigelsen skal foretages senest samtidig med beslutningen om genoptagelse, jf. § 117, stk. 1, og dokumentationen for de berigtigede forhold skal være modtaget senest samtidig med registreringen eller anmeldelsen til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system, jf. det foreslåede *stk. 2, 2. og 3. pkt.*

Det foreslås desuden i *stk. 2, sidste. pkt.*, at det fremover også skal være en betingelse for genoptagelse, at fonden har indsendt eventuelle årsrapporter, som fonden ikke tidligere har indsendt, og hvor indsendelsesfristen er udløbet. Det foreslås, at denne betingelse skal gælde generelt, uanset baggrunden for fondens oversendelse til tvangsopløsning i skifteretten.

Hvis en fond, der har kalenderåret som regnskabsår, i april 2013 oversendes til tvangsopløsning som følge af manglende lovpligtig bestyrelse, og fonden i juni 2013 anmoder om genoptagelse, er det en betingelse for genoptagelsen, at fonden årsrapport for 2012 er aflagt og indsendt på dette tidspunkt, da indsendelsesfristen for denne årsrapport udløb 31. maj 2013.

Det er en betingelse, at en af skifteretten eventuelt udnævnt likvidator samtykker i genoptagelsen, jf. det foreslåede *stk. 3.* Desuden skal fondsmyndigheden godkende beslutningen om genoptagelse, jf. henvisningen til den foreslåede § 119, herunder bestemmelsens *stk. 3, 1. pkt.*

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Gældende bestemmelse

§ 121. Skifteretten kan bestemme, at boet efter en erhvervsdrivende fond, der efter afsluttet likvidation er slettet i Erhvervsstyrelsens it-system, jf. § 114, stk. 3, skal reassumeres, hvis der fremkommer yderligere midler til uddeling. Skifteretten kan endvidere bestemme, at reassumption skal finde sted, hvis der i øvrigt måtte være forhold, der giver anledning til at reassumere boet efter fonden.

Stk. 2. Den tidligere likvidator forestår bobehandlingen. Kan dette ikke ske, forestår skifteretten eller en likvidator, der er udpeget af skifteretten, bobehandlingen.

Stk. 3. Reassumption af bobehandlingen og dens afslutning skal være registreret eller anmeldt til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system senest 2 uger efter skifterettens bestemmelse herom.

Lovbemærkninger

Den foreslåede bestemmelse viderefører indholdsmæssigt den gældende bestemmelse i opløsningsbekendtgørelsens § 9. Der er med forslaget ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til den gældende retstilstand. Den ændrede formulering tilsigter alene at gøre bestemmelsen mere overskuelig. Tilsvarende regler gælder i henhold til selskabslovens § 235 for kapitalelskaber.

Reassumption adskiller sig fra genoptagelse efter §§ 119 og 120, hvor det er selve fonden, der bliver genoptaget. Ved reassumption er det alene boet, som midlertidigt bliver genoptaget.

Med det foreslåede *stk. 1* er der tale om en ad hoc genoptagelse af boet efter fonden alene med det formål at tage stilling til et forhold, der er opstået efter fondens ophør. I modsætning til § 119, der omhandler genoptagelse af fonden som sådan, kan genoptagelse efter disse bestemmelser ikke finde sted i forbindelse med en reassumption efter det foreslåede *stk. 1*.

Reassumption kan alene blive aktuelt, når der kan påvises en særlig anledning hertil. Det kan være tilfældet, når der efter likvidationens afslutning er fremkommet aktiver, der ikke er indgået i boets behandling eller den afsluttende uddeling af likvidationsprovenuet. En reassumption kan endvidere være påkrævet for at medvirke til at berigtige en formalitet, som er overset under bobehandlingen, f.eks. aflysning af et indfriet pantebrev, eller hvis der ved en fejl ikke er underskrevet en endelig købsaftale om salg af fondens ejendom inden likvidationens afslutning og fondens sletning.

Der gælder ikke i forbindelse med reassumptionen krav om offentliggørelse, proklama e.l.

For at sikre en enkelt og hurtig sagsbehandling i tilfælde af reassumption foreslås det med *stk. 2, 1. pkt.*, at den eller de likvidatorer, som varetog den tidligere bobehandling, også forestår behandlingen i forbindelse med reassumptionen. Er dette ikke muligt, forestår skifteretten, eller en af skifteretten udpeget likvidator, bobehandlingen, jf. *stk. 2, 2. pkt.*

For at sikre åbenhed om fondens forhold skal reassumptionen i medfør af det foreslåede *stk. 3*, registreres eller anmeldes til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system. Det foreslås, at fristen fastsættes til to uger, hvilket svarer til de øvrige registrerings- og anmeldelsesfrister i loven. Der skal registreres eller anmeldes oplysninger om selve beslutningen om at reassumere boet efter fonden og om afslutningen af bobehandlingen.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfundsudvalgets forslag.

Overgang til rekonstruktionsbehandling eller konkurs

Gældende bestemmelse

§ 122. Begæring om rekonstruktionsbehandling eller konkurs kan kun indgives på fondens vegne af bestyrelsen, fondsmyndigheden eller, hvis fonden er i likvidation, af likvidator. Skifteretten giver Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed meddelelse om rekonstruktionsbehandling eller konkurs.

Stk. 2. Finder likvidator, at likvidationen ikke vil give fuld dækning til kreditorerne, skal likvidator indgive begæring om rekonstruktionsbehandling eller konkurs.

Stk. 3. Er en fond under tvangsopløsning i medfør af § 115, stk. 3, indgives begæring om rekonstruktionsbehandling eller konkurs af likvidator. Er ingen likvidator udnævnt, kan skifteretten af egen drift træffe afgørelse om rekonstruktionsbehandling eller konkurs.

Stk. 4. Når der er indgivet konkursbegæring, kan der ikke træffes beslutning om ændring af de registrerede forhold vedrørende fonden bortset fra ændringer vedrørende den skifteretsudnævnte revisor eller fusion, jf. § 91, stk. 8, og eventuelle bestemmelser udstedt i medfør af § 106.

Stk. 5. I en fond, hvori rekonstruktøren har overtaget ledelsen, kan der ikke træffes beslutning om ændring af de registrerede forhold vedrørende fonden bortset fra ændringer vedrørende revisor udpeget af rekonstruktøren.

Lovbemærkninger

Den foreslåede bestemmelse i § 122 regulerer spørgsmålet om, hvem der indgiver begæring om rekonstruktionsbehandling eller konkurs og svarer til de gældende §§ 9 og 10 i opløsningsbekendtgørelsen. Der er ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til den gældende retstilstand, jf. dog bemærkningerne til det foreslåede stk. 3, som er ny. Tilsvarende regler gælder i henhold til selskabslovens § 233 for kapitalsselskaber.

For fonde, der er under betalingsstandsning efter konkursloven, kan Erhvervsstyrelsen efter årsregnskabslovens § 140 tillade, at årsrapporten først indsendes, så den modtages i styrelsen senest én måned efter betalingsstandsningens ophør.

Efter årsregnskabslovens § 141 skal der ikke indsendes årsrapport til Erhvervsstyrelsen for fonde, som er under konkurs. Interesserede må derfor søge de fornødne oplysninger i skifteretten.

Ophæves konkursbehandlingen skal der dog i medfør af bestemmelsen i årsregnskabslovens § 141, stk. 2, indsendes årsrapporter for tidsrummet fra den sidst indsendte årsrapports balancetag til udløbet af fondens seneste regnskabsår forud for konkursbehandlingens ophør, således at disse modtages i styrelsen senest én måned efter konkursbehandlingens ophør. I stedet for årsrapporterne kan Erhvervsstyrelsen endvidere give tilladelse til, at fonden indsender en åbningsbalance, som er udarbejdet pr. datoen for konkursbehandlingens ophør.

Det foreslåede *stk. 1, 1. pkt.*, medfører, at fondens bestyrelse og fondsmyndigheden kan indgive begæring om rekonstruktionsbehandling eller konkurs på fondens vegne. Hvis fonden er under likvidation kan likvidator indgive begæring herom, idet likvidator efter sin udnævnelse

udgør ledelsen i fonden. Skifteretten skal give Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed meddelelse om rekonstruktionsbehandling eller konkurs, jf. det foreslåede *stk. 1, 2. pkt.* Indgivelse af konkursbegæring på egne vegne, f.eks. fra en kreditor, reguleres ikke med disse regler, men følger af konkursloven.

I forslaget *stk. 2* reguleres likvidators handlepligt, hvis denne finder, at der ikke ved likvidationen gives fuld dækning til kreditorerne. Udgangspunktet er, at insolvente fonde alene kan opløses ved konkurs efter konkurslovens regler herom. Med visse begrænsninger vil det dog kunne ligge inden for likvidators beføjelser at undersøge mulighederne for gennem særlige aftaler med kreditorerne at afvikle en fond gennem likvidation, selvom der kan være usikkerhed om, hvorvidt fonden vil være solvent i hele likvidationsperioden. Det accepteres således også allerede i reglerne om kapitaltab, at der kan arbejdes på at finde en konstruktiv økonomisk løsning.

Når konkursdekretet er afsagt, er det konkurslovens regler, der regulerer bl.a. ledelsesbeføjelser osv.

Det følger af *stk. 3, 1. pkt.*, at likvidator, der er udnævnt under tvangsopløsning, indgiver begæring om rekonstruktionsbehandling eller konkurs. Hvis der ikke er udnævnt en likvidator, kan skifteretten af egen drift træffe afgørelse om rekonstruktionsbehandling eller konkurs, jf. *stk. 3, 2. pkt.*

I forslaget *stk. 4* præciseres det, at fonde, der er oversendt til konkursbehandling, ikke kan træffe beslutning om ændringer i registrerede forhold i Erhvervsstyrelsens it-system. Begrundelsen er, at der er et særligt hensyn at tage til fondens kreditorer, således at eventuelle værdier i fonden, som f.eks. navnerettigheder, ikke unddrages bobehandlingen eller, at der på anden vis foretages ændringer, som er med til at sløre forholdene til skade for kreditorerne.

Det præciseres dog, at muligheden for at udskifte fondens revisor fastholdes ud fra samme forhold, som gør sig gældende ved tvangsopløsning, hvorfor der henvises til de specielle bemærkninger til forslaget § 117, stk. 1. For fonde under konkurs eksisterer der dog ikke et krav om fondsmyndighedens godkendelse til ændring af revisor.

Endvidere foreslås det for at skabe klarhed over retstilstanden, at der ligeledes kan registreres ændringer, som følge af en beslutning om at deltage i en fusion. Med hensyn til muligheden for at en fond under konkurs kan deltage i en fusion henvises til bemærkningerne til den foreslåede § 91, stk. 8.

Det foreslås endvidere, at hvis der i medfør af § 106 udstedes regler om grænseoverskridende fusion, vil en fond under konkurs ligeledes kunne deltage i en fusion eventuelt under iagttagelse af visse særlige betingelser svarende til de begrænsninger, der gælder med hensyn til nationale fusioner. De særlige betingelser m.v. vil blive fastsat i de eventuelle regler om grænseoverskridende fusion.

I henhold til det foreslåede *stk. 5* kan der i en fond, hvor rekonstruktøren har overtaget ledelsen, alene træffes beslutning om at ændre registrering vedrørende revisor udpeget af rekonstruktøren. Muligheden for at udskifte fondens revisor fastholdes ud fra samme forhold, som gør sig gældende ved tvangsopløsning, hvorfor der henvises til de specielle bemærkninger til den foreslåede § 117, stk. 1. For fonde under rekonstruktionsbehandling eksisterer der dog ikke et krav om fondsmyndighedens godkendelse til ændring af revisor udpeget af rekonstruktøren.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Erhvervsfundsudvalgets forslag.

Gældende bestemmelse

§ 123. En erhvervsdrivende fond, der er under rekonstruktionsbehandling, skal beholde sit navn med tilføjelsen »under rekonstruktionsbehandling«.

Stk. 2. En erhvervsdrivende fond, der er under konkurs, skal beholde sit navn med tilføjelsen »under konkurs«.

Stk. 3. Konkursens slutning registreres i Erhvervsstyrelsens it-system, medmindre andet fremgår af skifterettens meddelelse herom.

Lovbemærkninger

Den foreslåede bestemmelse, der regulerer fondens navn i forbindelse med rekonstruktion og konkurs samt sletning fra Erhvervsstyrelsens register, svarer til de gældende bestemmelser i opløsningsbekendtgørelsens § 11, stk. 1, 2 og 5, samt til Erhvervsfondsudvalgets forslag. Der er ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til den gældende retstilstand. Tilsvarende regler gælder for aktie- og anpartsselskaber, jf. selskabslovens § 234.

Det foreslås i *stk. 1 og 2*, at en fond under rekonstruktionsbehandling eller konkurs skal beholde sit navn med tilføjelsen »under rekonstruktionsbehandling« eller »under konkurs«. Ved en sådan foranstaltning sikres den nødvendige gennemsigtighed, således at eventuelle kreditorer og andre interessenter får oplysning om fondens situation og dermed får mulighed for at sikre deres rettigheder.

Bestemmelsen viderefører tillige reglerne om, at meddelelse om afsigelse af konkursdekret og om boets slutning skal gives til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed af skifteretten. Fonden slettes ved modtagelse af meddelelse herom fra skifteretten, medmindre meddelelsen meddeler noget andet, jf. det foreslåede *stk. 3*.

Bestemmelsen strafbelægges, jf. den foreslåede § 132, stk. 1.

Kapitel 13

Overgang mellem erhvervsdrivende og ikkeerhvervsdrivende fond m.v.

Gældende bestemmelse

§ 124. Bliver en eksisterende fond omfattet af denne lov, eller ophører forudsætningerne for en undtagelse fra denne lov, skal det registreres eller anmeldes til registrering, jf. § 12, stk. 1. Som bilag til registreringen eller anmeldelsen skal vedlægges en redegørelse fra bestyrelsen, der begrundes, hvorfor fonden vurderes at være blevet registreringspligtig efter denne lov.

Stk. 2. Erhvervsstyrelsen afgør, om fonden er registreringspligtig efter denne lov. Kapitel 5 finder med undtagelse af § 27 ikke anvendelse ved en eksisterende fonds registrering som en erhvervsdrivende fond.

Lovbemærkninger

Den gældende lov om erhvervsdrivende fondes kapitel 9 har overskriften »Ændring af vedtægten mv.« Kapitel omhandler både vedtægtsændring, fusion, opløsning og overgang mellem erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende fond.

Erhvervsfundsudvalget foreslog, at reglerne om vedtægtsændring, fusion, opløsning og overgang mellem erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende fond blev opdelt i fire særskilte kapitler. Begrundelsen herfor er, at der indsættes en række udfyldende eller nye bestemmelser om fusion, opløsning og overgang mellem erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende fond, og at en ny kapitelinddeling vil medvirke til et bedre overblik i loven.

Det foreslås i overensstemmelse med Erhvervsfundsudvalgets forslag, at reglerne om overgang mellem erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende fonde samles i et nyt kapitel 13.

Den foreslåede bestemmelse omhandler tilfælde, hvor en fond, der hidtil ikke har været omfattet af loven, bliver omfattet af loven, eller hvor en fond, der tidligere har været undtaget fra loven, ikke længere opfylder forudsætningerne for en fortsat undtagelse.

Der vil typisk være tale om fonde, der hidtil har været ikke-erhvervsdrivende, og dermed omfattet af lov om fonde og visse foreninger, der er blevet erhvervsdrivende og derfor skal registreres i Erhvervsstyrelsens it-system som erhvervsdrivende fonde. Der kan dog også være tale om allerede erhvervsdrivende fonde, der hidtil ikke har været omfattet af loven, fordi de har været omfattet af den foreslåede § 3 om fonde, der ikke er omfattet af loven, men hvor situationen har ændret sig.

Det kunne for eksempel være fonde, der som vilkår for godkendelse eller tilskud fra det offentlige har været undergivet tilsyn og økonomisk kontrol af en offentlighed myndighed efter anden lovgivning, men som nu ikke længere er underlagt et sådant tilsyn, jf. lovforslagets § 3, stk. 1, nr. 4.

Endvidere omhandler bestemmelsen de tilfælde, hvor en fond, der tidligere har været undtaget fra loven, jf. lovforslagets § 3, stk. 2, ikke længere opfylder forudsætningerne for en fortsat undtagelse, og derfor skal registreres i henhold til loven.

Den foreslåede bestemmelse svarer med enkelte præciseringer til den gældende § 51 i lov om erhvervsdrivende fonde. Forslaget svarer endvidere indholdsmæssigt til Erhvervsfondsudvalgets forslag.

Forslaget til *stk. 1, 1. pkt.*, omhandler de tilfælde, hvor en eksisterende fond bliver omfattet af loven.

Når det skal vurderes, om en fond er blevet omfattet af loven, er det tiltænkt, at der skal gælde de samme kriterier, som når det skal vurderes, om en nystiftet fond er omfattet af loven.

Det er i overensstemmelse med Erhvervsstyrelsens administrative praksis foreslået præciseret i *stk. 1, 1. pkt.*, at fonde, der hidtil har været undtaget fra loven, men hvor forudsætningerne for undtagelsen ikke længere er til stede, skal registreres efter loven. Denne praksis har hidtil været baseret på en fortolkning af den gældende bestemmelse i § 1, stk. 5. I overensstemmelse med Erhvervsfondsudvalgets generelle anbefaling om at synliggøre de erhvervsdrivende fonds retstilstand i loven, er det foreslået at kodificere denne praksis i bestemmelsen.

Efter den gældende § 51 i lov om erhvervsdrivende fonde skal omdannelsen til en erhvervsdrivende fond omfattet af loven være anmeldt til Erhvervsstyrelsen senest fire måneder efter, at fonden er blevet erhvervsdrivende. Som det fremgår af lovforslagets § 12, stk. 1, er der foreslået en generel to ugers registrerings- eller anmeldelsesfrist for såvel nystiftede fonde som for ændringer i eksisterende registreringspligtige oplysninger, herunder overgang til erhvervsdrivende fonde. Som følge heraf er det foreslået, at en fond, der overgår til registreringspligt efter lov om erhvervsdrivende fonde, skal registreres eller anmeldes til registrering i henhold til § 12, stk. 1. Det vil sige senest to uger efter, at fonden er blevet omfattet af loven, eller forudsætningen for en undtagelse fra loven er ophørt. Hvis det sker i form af en beslutning, vil fristen løbe fra beslutningen, hvorimod det ved en glidende ændring vil ske fra konstateringen af det ændrede forhold.

Den foreslåede formulering »bliver en eksisterende fond omfattet af loven« er mere dækkende for bestemmelsens tiltænkte anvendelsesområde end den gældende bestemmelses formulering, som nævner tidspunktet for, hvornår fonden er »blevet erhvervsdrivende«. En fond kan således blive omfattet af loven, uden at der nødvendigvis er sket ændringer i, hvorvidt fonden isoleret set må betragtes som værende erhvervsdrivende, fordi forudsætningen for en undtagelse fra loven, jf. den foreslåede § 3, stk. 2, eller en forudsætning for ikke at være omfattet af loven, jf. den foreslåede § 3, stk. 1, er ophørt. Denne præcisering, der er i overensstemmelse med fortolkningen af den gældende bestemmelse, indgik ikke i Erhvervsfondsudvalgets overvejelser.

Ligesom det er tilfældet i dag, foreslås det, at der i forbindelse med en registrering eller anmeldelse til registrering skal indsendes en redegørelse fra bestyrelsen, der begrundet, hvorfor fonden vurderes at være blevet registreringspligtig efter loven, jf. det foreslåede *stk. 1, 2. pkt.*

Det er i det foreslåede *stk. 1, 2. pkt.*, præciseret, at redegørelsen skal begrunde, hvorfor fonden vurderes at være blevet registreringspligtig efter loven og ikke en redegørelse for »virksomheden«. Det forudsættes, at fondens nye retstilstand som erhvervsdrivende er reel og vedvarende. Der er hermed ikke tiltænkt en realitetsændring. Den foreslåede formulering vurderes alene at være mere rammende for bestemmelsens anvendelsesområde end den gældende

formulering og er en konsekvensrettelse som følge af det foreslåede 1. pkt. Den krævede redegørelse er nødvendig for, at Erhvervsstyrelsen kan vurdere, om fonden er blevet erhvervsdrivende, eller der på anden måde er sket en ændring, der gør, at fonden er blevet registreringspligtig efter loven. Kravene til redegørelsen er som udgangspunkt de samme som ved stiftelse af en erhvervsdrivende fond.

I det foreslåede *stk. 2* er det præciseret, at det er Erhvervsstyrelsen, der afgør, om en fond er registreringspligtig efter loven. Endvidere er det, i overensstemmelse med gældende ret, foreslået, at hvis en fond overgår til at blive en erhvervsdrivende fond omfattet af loven, finder lovens kapitel 5 med undtagelse af den foreslåede § 27, om indholdskravene til en erhvervsdrivende fonds vedtægt, ikke anvendelse ved fondens registrering som en erhvervsdrivende fond.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er, at fonde, som har været omfattet af lov om fonde og visse foreninger, ikke skal opfylde lovforslagets kapitel 5, herunder bestemmelserne i § 30, stk. 1-3, da der ikke er tale om nystiftede fonde. Det foreslås således, at disse bestemmelser ikke skal gælde for eksisterende fonde, der dog hidtil ikke har været omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde. Der er alene tale om en sproglig præcisering. Der er med den foreslåede ændring af bestemmelsens ordlyd ikke tilsigtet materielle ændringer i den gældende retstilstand.

I forhold til henvisningen til bestemmelsen i § 27 bemærkes, at der i den gældende § 51 i lov om erhvervsdrivende fonde, alene er henvist til den del af bestemmelsen, der omhandler kravet om angivelse af en grundkapital. Det vurderes imidlertid hensigtsmæssigt, at kravene til en erhvervsdrivende fonds vedtægt skal opfyldes fuldt ud af en erhvervsdrivende fond, uanset om fonden oprindeligt har været en ikke-erhvervsdrivende fond eller af anden grund ikke tidligere har været omfattet af loven.

Eventuelle ændringer af vedtægten, der er nødvendige som følge af fondens omdannelse til en erhvervsdrivende fond, skal behandles efter de sædvanlige regler om vedtægtsændringer, jf. lovforslagets § 89.

Ikke-erhvervsdrivende fonde, der bliver omfattet af den foreslåede bestemmelse som erhvervsdrivende fonde, skal registreres i Erhvervsstyrelsens it-system.

Bestemmelsen strafbelægges, jf. den foreslåede § 132, stk. 1.

Gældende bestemmelse

§ 125. Ophører en erhvervsdrivende fond med at være omfattet af denne lov, skal det registreres eller anmeldes til registrering, jf. § 12, stk. 1. Som bilag til registreringen eller anmeldelsen skal vedlægges en redegørelse fra bestyrelsen, der begrundes, hvorfor fonden ikke længere vurderes at være omfattet af denne lov.

Stk. 2. Når en fond ikke længere er omfattet af denne lov, slettes fonden af registeret for erhvervsdrivende fonde. Erhvervsstyrelsen underretter Civilstyrelsen herom.

Lovbemærkninger

Den foreslåede bestemmelse svarer med enkelte ændringer og præciseringer til den gældende § 52 i lov om erhvervsdrivende fonde. Der er herunder foreslået præciseringer, der ikke indgik i Erhvervsfundsudvalgets overvejelser.

Det er i *stk. 1, 1. pkt.*, foreslået, at fristen for registrering eller anmeldelse til registrering skal følge den generelle registrerings- eller anmeldelsesfrist på to uger, jf. den foreslåede § 12, stk. 2. Det medfører, at en registrering eller anmeldelse til registrering skal være modtaget senest 2 uger efter, at fonden varigt er ophørt med at være omfattet af loven.

Det er derudover efter samme princip som i den foreslåede § 124 foreslået præciseret, at det relevante kriterium i bestemmelsen er, om fonden er ophørt med at være omfattet af loven. Der er herved tale om en sproglig præcisering af den gældende bestemmelse, som anvender kriteriet »drive erhvervsvirksomhed« i stedet for det foreslåede »omfattet af loven«. Erhvervsfundsudvalget foreslog formuleringen »være erhvervsdrivende«, men overvejede ikke konkret den foreslåede formulering. Den foreslåede ordlyd »omfattet af loven« anses for mere dækkende for bestemmelsens anvendelsesområde, idet en fond kan ophøre med at være omfattet af loven, uden at der nødvendigvis er sket ændringer i, om fonden isoleret set må betragtes som drivende erhvervsvirksomhed eller på anden måde være erhvervsdrivende, fordi fonden bliver undtaget fra loven, jf. den foreslåede § 3, stk. 2, eller fordi fonden bliver omfattet af bestemmelsen i den foreslåede § 3, stk. 1. Denne foreslåede præcisering er i overensstemmelse med fortolkningen af den gældende bestemmelse, og der er ikke tilsigtet nogen materiel ændring herved.

Forslaget indeholder desuden kodificering af Erhvervsstyrelsens praksis om, at en afregistrering som erhvervsdrivende fond forudsætter, at der er tale om et varigt ophør af fondens erhvervmæssige forhold. I forhold til kriteriet om, at der skal være tale om, at fonden varigt er ophørt med at være omfattet af loven, kan navnlig fremhæves hensynet til kontinuitet i anvendelsen af årsregnskabslovens regler og medarbejdernes adgang til at vælge bestyrelsesmedlemmer til fondens bestyrelse.

Ligesom efter gældende ret er det i *stk. 1, 2. pkt.*, foreslået, at der skal vedlægges en redegørelse fra bestyrelsen, der begrundes, hvorfor fonden ikke længere vurderes at være omfattet af loven. Det er i det foreslåede 2. pkt. præciseret, at redegørelsen skal begrunde, hvorfor fonden ikke længere vurderes at være omfattet af loven, i stedet for en redegørelse for »virksomhedens ophør«. Der er hermed ikke tiltænkt en realitetsændring. Den krævede redegørelse er nødvendig for, at Erhvervsstyrelsen kan afgøre, om fonden er ophørt med at være registreringspligtig efter loven, jf. de foreslåede § 4 og § 125, stk. 2.

I *stk. 2, 1. pkt.*, er det foreslået, at hvis en fond ikke længere er omfattet af loven, slettes fonden af registret for erhvervsdrivende fonde. Forslaget medfører, at fonden principielt skal slettes med det samme, når der er truffet afgørelse om, at fonden ikke længere er erhvervsdrivende. Dog vil Erhvervsstyrelsen i overensstemmelse med gældende praksis kræve indsendelse af årsrapporter, der vedrører afsluttede regnskabsperioder. Forslaget er en mindre ændring i forhold til i dag, hvor fonden først slettes med virkning fra det kommende regnskabsårs begyndelse. Den foreslåede ændring indgik ikke i Erhvervsfundsudvalgets overvejelser.

Årsagen til den foreslåede ændring er, at den gældende bestemmelse har vist sig uhensigtsmæssig. Det var oprindeligt hensigten, at fonden alene skulle forblive underlagt lovens regler, indtil det indeværende regnskabsår var udløbet. Forslaget medfører, at registeret over erhvervsdrivende fonde bliver mere retvisende, og der undgås unødigt administration af fonde, der ikke længere er erhvervsdrivende.

I *stk. 2, 2. pkt.*, foreslås det, at Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed underretter Civilstyrelsen om fondens afregistrering som erhvervsdrivende fond. Dette er en sproglig præcisering i forhold til i dag. Baggrunden herfor er, at Civilstyrelsen i henhold til lov om fonde og visse foreninger er fondsmyndighed for samtlige ikke-erhvervsdrivende fonde.

Bestemmelsen strafbelægges, jf. den foreslåede § 132, stk. 1.

Kapitel 14

Erstatning

Gældende bestemmelse

§ 126. Stiftere og medlemmer af ledelsen, som under udførelsen af deres hverv forsætligt eller uagtsomt har tilføjet den erhvervsdrivende fond skade, er pligtige at erstatte denne. Det samme gælder, når skaden er tilføjet tredjemand.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder tilsvarende anvendelse med hensyn til erstatningspligt for revisorer, vurderingsmænd eller granskningsmænd.

Stk. 3. Er et revisionselskab valgt til revisor, er både revisionselskabet og den revisor, som revisionen er overdraget til, erstatningsansvarlige.

Lovbemærkninger

De i kapitel 14 foreslåede bestemmelser er hovedsageligt en videreførelse af de gældende regler i lov om erhvervsdrivende fonde kapitel 8 om erstatning.

Den i *stk. 1* foreslåede bestemmelse medfører ikke en særlig ansvarsregel på det fondsretlige område, men indeholder en gengivelse af dansk rets almindelige erstatningsregler. Med forslaget fremhæves dog det erstatningsansvar, der påhviler stiftere og medlemmer af ledelsen.

Som eksempel på erstatningspådragende adfærd, kan nævnes Østre Landsrets dom af 4. december 1998 (19. afdeling, sagsnr. B-0683-97). Ved dommen blev en række tidligere bestyrelsesmedlemmer fundet erstatningsansvarlige for en fonds tab ved køb og indretning af en villa i Sydfrankrig, og for indkøb af kunstværker i strid med fondens vedtægt. Erstatningsansvaret omfattede også det afkast, som fonden ikke havde opnået. Østre Landsret fandt ikke grundlag for lempelse af erstatningsansvaret, heller ikke for de uforsikrede bestyrelsesmedlemmer.

Domspraksis viser endvidere, at ledelsen for en fond blandt andet vil kunne ifalde erstatningsansvar over for en kreditor, hvis en fond drives videre, uanset at fondens økonomiske stilling viser, at det er uforsvarligt af hensyn til kreditorer m.v. at fortsætte driften.

Der kan i den forbindelse henvises til U2006. 243. H. Højesteret udtalte i dommen bl.a., at bestyrelsen var blevet gjort bekendt med, at fondens direktør i strid med bestyrelsens beslutning havde iværksat etablering af restaurationsvirksomheden og derved havde pådraget fonden betydelige forpligtelser ud over de oprindeligt budgetterede, at bestyrelsen havde undladt at træffe de fornødne foranstaltninger til at sikre en forsvarlig drift, at det på et forudgående bestyrelsesmøde kunne konstateres, at fondens kapital var tabt, og at fonden var stærkt illikvid, og at restaurationsdriften var tilrettelagt og foregik på en måde, der indebar fundamentale svigt i økonomi- og kassefunktionen, som det ikke var lykkedes at afhjælpe. Det burde derfor have stået bestyrelsen klart, at det kun var forsvarligt at fortsætte driften, hvis det skete på en måde, der sikrede, at der ikke stiftedes yderligere gæld, at eksisterende gæld blev nedbragt, og at varekøb fremover skete mod kontant betaling.

Ansvar knytter sig til udførelsen af de omfattede personers hverv, og ansvaret for uforsvarlig ledelse kan derfor også påhvile andre end de registrerede medlemmer af ledelsen, f.eks.

stiftere, væsentlige gavegivere eller kreditorer, såfremt de har udøvet ledelse på en ansvars-pådragende måde. Da ledelsen tilkommer medlemmerne af den formelle ledelse, vil der dog efter retspraksis skulle meget til, før en person, der ikke er medlem af ledelsen, kan gøres ansvarlig efter denne bestemmelse. Den interesse, som en stifter, væsentlige gavegivere eller kreditorer udviser for en erhvervsdrivende fonds ledelse, kan således ikke i sig selv medføre ansvar, idet dette vil forudsætte en egentlig involvering i ledelsen eller en direkte påvirkning af ledelsen.

Den foreslåede bestemmelse omfatter de nævnte personers ansvar over for den erhvervsdrivende fond for det lidte tab. Stifternes ansvar for tab, som de forsætligt eller uagtsomt har påført den erhvervsdrivende fond, omfatter også stifternes særlige ansvar for rigtig værdiansættelse af de formueværdier eller den bestående virksomhed, som overtages af den nystiftede erhvervsdrivende fond. Det foreslås, at den vigtige regel om stifternes ansvar, lig selskabsloven, omtales udtrykkeligt i denne bestemmelse.

Stiftere og medlemmer af ledelsen, som under udførelsen af deres hverv forsætligt eller uagtsomt har tilføjet tredjemand skade, er ligeledes pligtige til at erstatte denne, jf. det foreslåede stk. 1, 2. pkt.

Likvidatorer omfattes også af de foreslåede bestemmelser, da lovforslagets regler om bestyrelsen finder anvendelse på likvidatorer.

Det fremgår af det foreslåede *stk. 2*, at bestemmelsen i *stk. 1*, finder tilsvarende anvendelse med hensyn til erstatningspligt for revisorer, vurderingsmænd, og granskningsmænd. Bestemmelsen er en videreførelse af de gældende regler i lov om erhvervsdrivende fonde § 44, *stk. 2*.

Henvisningen til *stk. 1* medfører, at de i *stk. 2* omhandlede personer er ansvarlige for skade, som de under udførelsen af deres hverv forsætligt eller uagtsomt har tilføjet den erhvervsdrivende fond eller dens kreditorer. Ved afgørelsen af, om der er grundlag for et erstatningsansvar mod den erhvervsdrivende fonds revisor, navnlig for forsømmelse af de forpligtelser, som påhviler denne som revisor, må navnlig reglerne i forslagens kapitel om revision lægges til grund.

Den i *stk. 3* foreslåede regel er en videreførelse af de gældende regler i lov om erhvervsdrivende fonde § 44, *stk. 2*, 2. pkt. Efter den foreslåede bestemmelse hæfter det valgte revisions-selskab solidarisk med den revisor, til hvem revisionen er overdraget, for den skade, denne har påført fonden under udførelsen af sit revisorhverv.

Gældende bestemmelse

§ 127. Beslutning om anlæggelse af søgsmål efter § 126, stk. 1, 1. pkt., mod medlemmer af ledelsen, revisorer, vurderingsmænd, granskningsmænd eller tredjemand kan træffes af bestyrelsen eller fondsmyndigheden.

Lovbemærkninger

Den foreslåede bestemmelse svarer til den gældende § 45 i lov om erhvervsdrivende fonde. Bestemmelsen omhandler, hvem der kan anlægge en sag på vegne af fonden, hvis fonden er blevet påført en skade. Forslaget medfører ikke ændringer i retstilstanden.

I aktieselskaber har generalforsamlingen kompetencen til at træffe beslutning om erstatnings-søgsmål mod ledelsen og andre, jf. selskabslovens § 364, stk. 1.

Spørgsmålet om, hvem der kan anlægge en sag, er en særlig problemstilling i en erhvervsdrivende fond, hvor der ikke er en ejerkreds.

Den foreslåede bestemmelse opregner i forlængelse heraf udtømmende, hvem der ved fondens tab kan anlægge en sag på vegne af fonden. Der er alene bestyrelsen og fondsmyndigheden, og således ikke andre, der har denne kompetence på fondens vegne. Bestemmelsen adskiller sig således fra selskabslovens § 364, som ikke er udtømmende.

En person, der mener, at fonden har lidt et økonomisk tab, men som ikke er medlem af fondens bestyrelse, må derfor rette henvendelse til fondsmyndigheden og påpege de pågældende forhold.

Når bestyrelsen skal vurdere, hvorvidt der skal anlægges en sag på vegne af fonden, er bestyrelsen undergivet sit almindelige bestyrelsesansvar, dvs. at der skal foretages en vurdering af, hvorvidt det vil være i fondens interesse, at den pågældende sag føres. I denne vurdering skal der bl.a. tages hensyn til sandsynligheden for at vinde sagen, omkostningerne forbundet herved m.v.

Gældende bestemmelse

§ 128. Erstatning efter § 126 kan nedsættes, når dette findes rimeligt under hensyn til skyldgraden, skadens størrelse og omstændighederne i øvrigt.

Stk. 2. Er flere samtidig erstatningspligtige, hæfter de solidarisk for erstatningen. Den, hvis erstatningsansvar er lempet efter reglerne i stk. 1, er dog kun ansvarlig med det nedsatte beløb. Har en af de erstatningspligtige betalt erstatningen, kan den pågældende afkræve hver enkelt af de medansvarlige dennes del under hensyntagen til størrelsen af den skyld, der måtte påhvile hver enkelt, og omstændighederne i øvrigt.

Lovbemærkninger

Et erstatningsansvar vil efter omstændighederne kunne dreje sig om anseelige økonomiske beløb, og der foreslås derfor en beføjelse for domstolene til at nedsætte erstatningen, hvis dette findes rimeligt.

Det foreslåede *stk. 1* er en videreførelse af de gældende regler i lov om erhvervsdrivende fonde § 44, stk. 3.

Den i *stk. 2, 1. pkt.*, foreslåede bestemmelse svarer til bestemmelsen i selskabslovens § 363, stk. 2, hvoraf det fremgår, at hvis flere samtidig er ansvarlige, hæfter de alle solidarisk for erstatningen. Grundsætningen om bestyrelsesmedlemmernes ligestilling bevirker, at medlemmerne af bestyrelsen principielt har samme rettigheder, forpligtelser og ansvar. Bestemmelsen er således et udtryk for grundsætningen om bestyrelsesmedlemmernes ligestilling i lov om erhvervsdrivende fonde.

Som en naturlig følge af reglen i *stk. 2, 1. pkt.*, om solidarisk hæftelse, foreslås det i *stk. 2, 2. pkt.*, at den, hvis ansvar er lempet efter reglerne i *stk. 1*, i forhold til de andre kun er ansvarlig med det nedsatte beløb.

Med hensyn til regres mellem flere ansvarlige personer, bestemmer *stk. 2, 3. pkt.*, i overensstemmelse med almindelige erstatningsregler, at den, der har betalt erstatningen, kan afkræve hver enkelt af de andre ansvarlige personer deres del under hensyn til størrelsen af den pågældendes skyld, og omstændighederne i øvrigt.

Gældende bestemmelse

§ 129. Søgsmål mod medlemmer af ledelsen, revisorer, vurderingsmænd eller granskningsmænd kan anlægges ved retten på det sted, hvor fonden har sit hjemsted.

Lovbemærkninger

Den foreslåede bestemmelse omfatter i henhold til sin ordlyd alene fondens søgsmål mod bestyrelsesmedlemmer, direktører, revisorer, vurderingsmænd eller granskningsmænd, der har påført fonden et tab. Søgsmål mod bestyrelsesmedlemmer, direktører, granskningsmænd eller revisorer kan således anlægges ved retten på det sted, hvor fonden har sit hjemsted.

Den særlige værnetingsregel er fakultativ i forhold til retsplejelovens almindelige værnetingsregler. Fondens hjemsted fremgår af offentligt tilgængelige oplysninger i Erhvervsstyrelsens it-system, jf. bemærkningerne til den foreslåede § 27.

Bestemmelsen regulerer enhver beslutning om anlæggelse af en retssag mod den oplistede personkreds. Værnetingsbestemmelsen er således uafhængig af, om der er tale om et søgsmål i medfør af den foreslåede § 126 eller de almindelige erstatningsregler, eller om det er bestyrelsen eller fondsmyndigheden, der har anlagt en sag på vegne af fonden, eller om sagsøger er en anden skadelidt.

Likvidator er ikke nævnt i opregningen i forslaget. Da likvidator imidlertid indtræder i bestyrelsens sted, kan en sag mod likvidator ligeledes anlægges ved retten på det sted, hvor fonden har sit hjemsted. Tilsvarende gælder en kurator eller rekonstruktør i en fond under konkursbehandling eller rekonstruktion. Søgsmål mod andre end de oplistede personer, skal anlægges efter de almindelige værnetingsregler, jf. retsplejelovens § 238.

Kapitel 15

Klageadgang

Gældende bestemmelse

§ 130. Afgørelser truffet af fondsmyndigheden eller af Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed i henhold til denne lov eller bestemmelser fastsat i henhold til denne lov, kan indbringes for Erhvervsankenævnet, senest 4 uger efter at afgørelsen er meddelt den pågældende. Afgørelserne kan indbringes for domstolene uden først at være indbragt for Erhvervsankenævnet.

Stk. 2. Fastsættelse af frist efter § 16, stk. 1, og meddelelse af fristforlængelse efter § 12, stk. 4, og afgørelser efter § 17, stk. 1, § 24, stk. 3, § 25, § 60, stk. 2, og § 75 kan dog ikke indbringes for højere administrativ myndighed.

Lovbemærkninger

Den gældende bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde § 62, stk. 1, om anfægtelse af en foretagens registrering foreslås videreført i den foreslåede § 21. Sag herom skal anlægges ved domstolene.

Efter den gældende bestemmelse i § 62, stk. 2, kan afgørelser truffet af Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed indbringes for Erhvervsankenævnet. Afgørelser truffet af Erhvervsstyrelsen som fondsmyndighed kan dog ikke indbringes for højere administrativ myndighed.

Erhvervsfondsudvalget vurderede det imidlertid som værende hensigtsmæssigt, at alle afgørelser kan indbringes for Erhvervsankenævnet, uanset om der er tale om en afgørelse truffet af fondsmyndigheden eller af Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed.

I overensstemmelse med Erhvervsfondsudvalgets anbefaling foreslås det i *stk. 1, 1. pkt.*, at alle afgørelser truffet i henhold til loven eller forskrifter udstedt i medfør af loven kan indbringes for Erhvervsankenævnet. Det er afgørende, at der ved Erhvervsankenævnets vurdering af en fondsmyndigheds afgørelse bliver en reel prøvelse. Det foreslås derfor, at der til brug for behandling af fondsmyndighedssager i Erhvervsankenævnet udpeges sagkyndige medlemmer med indsigt i fondsretlige forhold, ligesom der vil blive mulighed for foretræde for ankenævnet ved behandling af disse sager, jf. i øvrigt den foreslåede ændring af lov om Erhvervsankenævnet, jf. den foreslåede § 135, nr. 1.

Bestyrelsen kan i henhold til *stk. 1, 2. pkt.*, beslutte, hvorvidt man finder det mest hensigtsmæssigt, at en afgørelse indbringes for domstolene eller Erhvervsankenævnet. Hidtil har domstolene været eneste ankenemulighed for fondsmyndighedsafgørelser. Det foreslås, at udvidelsen af ankenemuligheden ikke forhindrer, at afgørelser som hidtil kan indbringes direkte for domstolene uden forudgående klagebehandling i Erhvervsankenævnet.

Generelt vil fondens sagsomkostninger i forbindelse med ankenævnsager og retssager være udgifter, som fonden må afholde, hvis bestyrelsen træffer beslutning om at føre sagen for at tjene fondens interesser. Det er op til bestyrelsens selvstændige afgørelse at vurdere, hvorvidt det er i fondens interesse at påklage en fondsmyndighedsafgørelse til ankenævnet eller anlægge en sag herom ved domstolene. Der kan imidlertid konkret være sager, hvor fondens

interesser ikke er sammenfaldende med bestyrelsens eller det enkelte bestyrelsesmedlems interesser. I sådanne tilfælde vil fonden og det enkelte bestyrelsesmedlem have modstridende interesser, og fonden kan i sådanne tilfælde ikke afholde udgifter til sagsomkostninger for det eller de pågældende bestyrelsesmedlemmer.

Det foreslåede *stk. 2* om fastsættelse af frister, meddelelse af fristforlængelse og visse afgørelser, som ikke kan indbringes for højere administrativ myndighed, er en videreførelse af den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 62, *stk. 3*. Bestemmelsen er dog tilpasset således, at også fondsmyndighedens nye mulighed for at stille krav i forhold til at efterkomme anbefalingerne om god fondsledelse og afgørelse om at iværksætte granskning ikke er underlagt rekurs.

Den foreslåede bestemmelse medfører, at Erhvervsstyrelsens beslutning om at fastsætte en frist for berigtigelse af en fejl eller mangel ikke kan indbringes for Erhvervsankenævnet. Tilsvarende gælder meddelelse om fristforlængelse. Endvidere kan afgørelser om at Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed eller fondsmyndigheden forlanger oplysninger, fondsmyndighedens afgørelse om granskning, fondsmyndighedens påbud til en bestyrelse om at redegøre for, hvorledes den forholder sig til de af Komitéen for god Fondsledelse udarbejdede anbefalinger samt fondsmyndighedens påbud til fondens revisor om at give oplysninger ikke indbringes for højere administrativ myndighed.

Kapitel 16

Straffebestemmelser m.v.

Gældende bestemmelse

§ 131. Er strengere straf ikke forskyldt efter anden lovgivning, straffes overtrædelse af denne lovs regler om registrering i Erhvervsstyrelsens it-system og om indsendelse af anmeldelser, vurderingsberetninger i henhold til § 62, stk. 2, og meddelelser til fondsmyndigheden eller Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed med bøde.

Stk. 2. Undlader medlemmer af ledelsen, revisor eller likvidator i rette tid at efterkomme de pligter, der ifølge denne lov eller bestemmelser fastsat i henhold til denne lov påhviler dem i forhold til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed eller fondsmyndigheden, kan Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed eller fondsmyndigheden som tvangsmiddel pålægge de pågældende daglige eller ugentlige bøder.

Lovbemærkninger

Forslaget viderefører indholdet af den gældende § 63, stk. 1, 1. pkt., i lov om erhvervsdrivende fonde. Desuden er det foreslåede stk. 1 om bødestraf udvidet til også at gælde for vurderingsberetninger, som skal indsendes i forbindelse med efterfølgende erhvervelser fra stifter, jf. den foreslåede § 62, stk. 2, samt meddelelser i øvrigt. Det foreslåede stk. 1 svarer til selskabslovens § 366, stk. 1.

Det er af stor vigtighed for offentlighedens indsigt i fondenes forhold, at fondene rettidigt registrerer eller anmelder stiftelser og senere ændringer i fondens forhold til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed, således at registreringen offentliggøres til orientering for tredjemand. Det er derfor fundet naturligt at foreslå en selvstændig strafbestemmelse for undladelse af indsendelse eller registrering af anmeldelsespligtige oplysninger, meddelelser, årsregnskaber m.v. i *stk. 1*.

§ 63, stk. 1, 2. pkt., i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde, nævner desuden overtrædelse af ledelsens tavshedspligt. Denne bestemmelse, jf. den foreslåede § 57, foreslås flyttet til opregningen i forslagets § 132 over bødebelagte bestemmelser.

I tilslutning til bødebestemmelsen i det foreslåede stk. 1 er der *stk. 2* foreslået en regel, hvorefter fondsmyndigheden eller Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed, som tvangsmiddel, kan pålægge bestyrelse, direktion, revisor eller likvidator tvangsbøder, såfremt de ikke opfylder de forpligtelser, som påhviler dem i henhold til loven eller bestemmelser fastsat i henhold til loven. Bestemmelsen, der viderefører den gældende § 64 i lov om erhvervsdrivende fonde, svarer til selskabslovens § 366, stk. 2.

Tvangsbøder er ikke at anse som en strafferetlig sanktion, men udelukkende som et tvangsmiddel til gennemførelse af pligtige berigtigelser, indsendelse af dokumenter m.v.

Adgangen til at pålægge tvangsbøder er begrænset til tilfælde, hvor fondens ledelse, revisor eller likvidator undlader i rette tid at efterkomme de pligter, der ifølge loven eller bestemmelser fastsat i henhold til loven påhviler dem i forhold til fondsmyndigheden og Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed.

Tvangsbøder kan eksempelvis anvendes til bestyrelsens opfyldelse af vedtægten, når fondsmyndigheden har givet påbud herom, jf. den foreslåede § 24, stk. 2, hvorefter fondsmyndigheden kan give bestyrelsen, direktør eller revisor påbud om at overholde bl.a. fondens vedtægt.

Afgørelser om at pålægge tvangsbøder kan efter den foreslåede § 130, stk. 1, påklages til Erhvervsankenævnet eller domstolene, jf. bemærkningerne hertil.

Gældende bestemmelse

§ 132. Overtrædelse af §§ 5, 13 og 15, § 21 a, stk. 3, 5 og 6, § 26, stk. 2, § 34, stk. 2, § 37, stk. 3-5, § 38, § 41, stk. 1, nr. 1 og 2, § 42, stk. 3, §§ 49-51, § 52, stk. 3, § 53, stk. 4, § 54, §§ 56-59, § 61, § 62, stk. 1, §§ 63 og 65-67, § 76, stk. 2, § 77, § 78, stk. 1 og stk. 6, 4. pkt., § 80, § 83, 4. pkt., § 85, § 86, stk. 4, § 87, § 116, stk. 2 og §§ 117 og 123-125 straffes med bøde. Opretholdelse af dispositioner, der er truffet i strid med § 87, straffes med bøde.

Stk. 2. Er højere straf ikke forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der uberettiget videregiver eller anvender en adgangskode eller andet adgangsmiddel til at overvære eller deltage elektronisk, herunder stemme elektronisk, i et elektronisk bestyrelsesmøde, jf. § 56, stk. 2, 1. pkt.

Stk. 3. Er højere straf ikke forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der uberettiget videregiver eller anvender en adgangskode eller andet adgangsmiddel til at læse, ændre eller sende elektroniske meddelelser m.v. omfattet af bestemmelserne om elektronisk kommunikation i § 56, stk. 3.

Stk. 4. I forskrifter, der er fastsat i henhold til denne lov, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

Stk. 5. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens kapitel 5.

Stk. 6. Forældelsesfristen for overtrædelse af lovens bestemmelser eller regler udstedt i medfør af loven er 5 år.

Oprindelig bestemmelse vedtaget ved LOV nr. 712 af 25. juni 2014

§ 132. Overtrædelse af §§ 5, 13 og 15, § 26, stk. 2, § 34, stk. 2, § 37, stk. 3-5, § 38, § 42, stk. 3, §§ 49-51, § 52, stk. 3, § 53, stk. 4, § 54, §§ 56-59, § 61, § 62, stk. 1, §§ 63 og 65-67, § 76, stk. 2, § 77, § 78, stk. 1 og stk. 6, 4. pkt., § 80, § 83, 4. pkt., § 85, § 86, stk. 4, § 87, § 116, stk. 2 og §§ 117 og 123-125 straffes med bøde. Opretholdelse af dispositioner, der er truffet i strid med § 87, straffes med bøde.

Stk. 2. Er højere straf ikke forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der uberettiget videregiver eller anvender en adgangskode eller andet adgangsmiddel til at overvære eller deltage elektronisk, herunder stemme elektronisk, i et elektronisk bestyrelsesmøde, jf. § 56, stk. 2, 1. pkt.

Stk. 3. Er højere straf ikke forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der uberettiget videregiver eller anvender en adgangskode eller andet adgangsmiddel til at læse, ændre eller sende elektroniske meddelelser m.v. omfattet af bestemmelserne om elektronisk kommunikation i § 56, stk. 3.

Stk. 4. I forskrifter, der er fastsat i henhold til denne lov, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

Stk. 5. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens kapitel 5.

Stk. 6. Forældelsesfristen for overtrædelse af lovens bestemmelser eller regler udstedt i medfør af loven er 5 år.

Lovbemærkninger

Det foreslåede *stk. 1, 1. pkt.*, opregner en række konkrete bestemmelser, som foreslås bødesanktioneret. I forhold til den gældende bødebestemmelse i § 63, stk. 2, er det foreslået at tilføje en række yderligere bestemmelser i opregningen. Udgangspunktet er, at de bestemmelser, der i dag er bødebelagte, også fremover skal være bødebelagte, medmindre de foreslåede ændringer begrundes andet. Derudover foreslås de bestemmelser, der indeholder konkrete handlepligter for ledelsen, som udgangspunkt strafbelagte. Endvidere strafbelægges forbud, som ledelsen, stiftere eller revisor skal overholde. Dette svarer til selskabslovens § 367, stk. 1, 1. pkt., der også opregner en række bestemmelser, der er strafbelagte.

Det foreslåede *stk. 1, 2. pkt.*, svarer til selskabslovens § 367, stk. 1, 2. pkt., dog tilpasset nærværende lovforslag. Det foreslåede *stk. 1, 2. pkt.*, fastsætter, at opretholdelse af ulovlige uddelinger, lån eller sikkerhedsstillelse straffes med bøde, jf. bemærkningerne til den foreslåede § 87.

Det foreslåede *stk. 1* vil medføre en strafsanktionering af følgende bestemmelser i loven:

- § 5 (Navnebestemmelse)
- § 13 (Medlemmerne af ledelsen og revisor skal registreres i Erhvervsstyrelsens it-system)
- § 15 (Registrering må ikke finde sted, hvis det forhold, der ønskes registreret, ikke opfylder bestemmelser i denne lov, bestemmelser fastsat i henhold til denne lov eller selskabets vedtægter)
- § 26, stk. 2 (Stifter må ikke være under rekonstruktionsbehandling eller konkurs)
- § 34, stk. 2 (Ledelseserklæring om kapitalen)
- § 37, stk. 3 (Forbud mod at flertallet af bestyrelsens medlemmer må være ansat som direktører i fonden, samt forbud mod at direktør kan være formand eller næstformand for bestyrelsen)
- § 37, stk. 4 (Forbud mod at ledelsen eller tilsvarende organ og medlemmer af ledelsen eller tilsvarende organer i fondens dattervirksomheder og i en virksomhed, som ikke er en dattervirksomhed, men i hvilken anden fonden og dennes dattervirksomhed udøver en betydelig indflydelse på virksomhedens driftsmæssige og finansielle ledelse må udpege medlemmer til fondens bestyrelse)
- § 37, stk. 5 (Formanden eller en eventuel næstformand for fondens bestyrelse må ikke være direktør i et datterselskab eller en tilknyttet virksomhed, medmindre fondsmyndigheden undtagelsesvis samtykker heri)
- § 38 (Bestyrelsens pligt til at varetage formålet og sikre fondens bogføring og formueforvaltning)
- § 42 (Direktionens pligt til at varetage formålet og sikre fondens bogføring og formueforvaltning)
- § 49 (Vederlag)
- § 50 (Krav om forretningsorden)
- § 51 (Inhabilitet)
- § 52, stk. 3 (Formanden må ikke udføre hverv for fonden, der ikke er en del af hvervet som formand)

- § 53, stk. 4 (Forhandlingsprotokol)
- § 54 (Revisors ret til at deltage i bestyrelsesmøder og pligt til at føre revisionsprotokol)
- § 56 (Afholdelse af møder, skriftlige og elektroniske møder)
- § 57 (Tavshedspligt)
- § 58 (Ledelsens pligt til afgivelse af oplysninger m.v. til revisor og granskningsmand)
- § 59 (Revisors ret henholdsvis pligt til at deltage på årsregnskabsmødet)
- § 61 (Ekstraordinære dispositioner)
- § 62, stk.1 (Fondsmyndighedens godkendelse af efterfølgende erhvervelser fra stifter)
- § 63 (Utilbørlige dispositioner)
- § 65 (Underretning af dattervirksomhed om koncernforhold)
- § 66 (Forbud mod spekulation vedrørende kapitalandele i dattervirksomheder)
- § 67 (Kapitaltab)
- § 76, stk. 2 (Forsvarlig kapitalafgang)
- § 77 (Uddeling i overensstemmelse med formål)
- § 78, stk. 1 (Til uddeling kan kun anvendes frie reserver)
- § 78, stk. 6, 4. pkt. (Offentliggørelse af erklæring om kapitalen, jf. § 34, stk. 2)
- § 80 (Legatarfortegnelsen)
- § 83, 4. pkt. (Offentliggørelse af erklæring ved kapitalnedsættelse, jf. § 34, stk. 2)
- § 85 (Proklama ved kapitalnedsættelse)
- § 86, stk. 4 (Krav ikke fyldestgjort ved kapitalnedsættelse)
- § 87 (Ulovlig uddeling og lån eller sikkerhedsstillelse)
- § 116, stk. 2 (Fondens navn under tvangsopløsning)
- § 117 (Ved beslutning om tvangsopløsning af en fond hindres mulighed for beslutning om ændring af de registrerede forhold)
- § 123 (Fondens navn under konkurs eller rekonstruktionsbehandling)
- § 124 (Overgang fra ikke-erhvervsdrivende til erhvervsdrivende fond)

Det foreslåede *stk. 2* viderefører § 63, stk. 4, i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde, som bestemmer, at den, der uberettiget videregiver eller anvender en adgangskode eller andet adgangsmiddel til at overvære eller deltage elektronisk, herunder stemme elektronisk, i et elektronisk bestyrelsesmøde, straffes med bøde. Forslaget svarer til selskabslovens § 367, stk. 2.

Det foreslåede *stk. 3* viderefører § 63, stk. 5, i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde, som bestemmer, at den, der uberettiget videregiver eller anvender en adgangskode eller andet adgangsmiddel til at læse, ændre eller sende elektroniske meddelelser m.v. omfattet af bestemmelserne om elektronisk kommunikation, straffes med bøde. Forslaget svarer til selskabslovens § 367, stk. 3.

Det foreslåede *stk. 4* viderefører § 63, stk. 6, i lov om erhvervsdrivende fonde, som bestemmer, at der i forskrifter udstedt i medfør af de nævnte bestemmelser i loven kan fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

Der er i medfør af lov om erhvervsdrivende fonde udstedt en række bekendtgørelser. Visse af disse bekendtgørelser indeholder regler om straf.

Erhvervsfundsudvalget har i forbindelse med deres gennemgang af lov om erhvervsdrivende foreslået, at en lang række af reglerne i de gældende bekendtgørelser så vidt muligt skrives ind i denne lov, således at lovens brugere kan finde de relevante bestemmelser ét sted. Herved

reduceres behovet for nye bekendtgørelser, der skal udstedes med hjemmel i den foreslåede lov.

En gennemgang af lovforslagets hjemler til at udstede bekendtgørelser i medfør af lovforslaget giver følgende resultat:

- § 2, stk. 2, 2. pkt. (Erhvervsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om, hvornår fondes erhvervsdrift anses for begrænset eller uvæsentlig).
- § 8, stk. 1. (Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Erhvervsstyrelsen om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt).
- § 8, stk. 2. (Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende).
- § 8, stk. 4. (Erhvervs- og vækstministeren kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Civilstyrelsen om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt).
- § 9, stk. 1. (Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler om, at Erhvervsstyrelsen kan udstede afgørelser og andre dokumenter efter denne lov eller efter regler udstedt i medfør af denne lov uden underskrift, med maskinelt eller på tilsvarende måde gengivet underskrift eller under anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt afgørelsen eller dokumentet. Sådanne afgørelser og dokumenter sidestilles med afgørelser og dokumenter med personlig underskrift).
- § 9, stk. 2. (Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af Erhvervsstyrelsen som afsender).
- § 9, stk. 3. (Erhvervs- og vækstministeren kan for Civilstyrelsen efter forhandling med justitsministeren fastsætte regler svarende til stk. 1 og 2).
- § 10, stk. 2. (Erhvervs- og vækstministeren kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte nærmere regler om fravigelse af underskrifts krav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter).
- § 11, stk. 3. (Erhvervsstyrelsen kan fastsætte regler om sprogkrav til den dokumentation, der indsendes i forbindelse med registreringer eller anmeldelser i fonde).
- § 11, stk. 4. (Erhvervsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om udarbejdelse af årsrapport på engelsk).
- § 19, stk. 2. (Erhvervsstyrelsen fastsætter regler om anmeldelse og registrering af forhold, som er registreringspligtige efter denne lov).
- § 19, stk. 3. (Erhvervsstyrelsen fastsætter regler om offentliggørelse af registreringer, dokumenter og meddelelser m.v., som skal offentliggøres i styrelsens it-system efter denne lov).
- § 19, stk. 4. (Erhvervsstyrelsen kan fastsætte regler om gebyrer for anmeldelse, udskrifter m.v., bekendtgørelse, for brugen af styrelsens it-system og rykkerbreve ved for sen betaling. Styrelsen kan endvidere fastsætte regler om, at de enkelte fonde skal betale et gebyr til dækning af udgifterne ved administration af denne lov).
- § 20. (Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler om, at visse af fondsmyndighedens oplysninger er undtaget fra aktindsigt).

- § 64, stk. 3. (Erhvervsstyrelsen kan fastsætte særlige regler for selskabs- og koncernrepræsentation i erhvervsdrivende fonde).
- § 86, stk. 6. (Erhvervsstyrelsen kan fastsætte regler om, at visse ændringer vedrørende fonden efter registreringen af beslutningen om kapitalnedsættelsen, jf. § 84, medfører, at beslutningen om kapitalnedsættelse annulleres, eller at kapitalnedsættelsen skal gennemføres ved en efterfølgende anmeldelse til Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed.)
- § 106. (Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler, hvorefter §§ 91-105 med de fornødne tilpasninger finder anvendelse på grænseoverskridende fusion.

I den foreslåede § 134 foreslås desuden en række ændringer i årsregnskabsloven. I medfør af de foreslåede ændringer indsættes hjemler til bekendtgørelser i følgende bestemmelser i årsregnskabsloven:

- § 69, stk. 4. (Erhvervsstyrelsen kan fastsætte yderligere regler om, at oplysninger også skal gives for andre vederlag eller honorarer, som et ledelsesmedlem, en administrator eller andre modtager for rådgivning eller administration eller lignende for fonden, samt om offentliggørelsesmåden m.v.).
- § 77 a, stk. 2. (Erhvervsstyrelsen kan bestemme, at redegørelsen efter stk. 1 ikke skal medtages i ledelsesberetningen, hvis ledelsesberetningen indeholder en henvisning til fondens hjemmeside, hvor redegørelsen er offentliggjort. Erhvervsstyrelsen fastsætter nærmere regler herom).
- § 77 b, stk. 2. (Erhvervsstyrelsen kan bestemme, at redegørelsen efter stk. 1 ikke skal medtages i ledelsesberetningen, hvis redegørelsen er offentliggjort på fondens hjemmeside. Erhvervsstyrelsen fastsætter nærmere regler herom).

Det foreslåede *stk. 5* giver hjemmel til at pålægge erhvervsdrivende fonde m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens kapitel 5. Forslaget svarer til selskabslovens § 369. Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 5* tilsigtes det således, at der så vidt muligt skabes parallelitet mellem sanktionsbestemmelserne i selskabsloven og denne lov.

I *stk. 6* foreslås det at forlænge forældelsesfristen for overtrædelser af lov om erhvervsdrivende fonde eller regler udstedt i medfør af loven til fem år. Denne ændring foreslås på baggrund af lov nr. 634 af 12. juni 2013, som indførte en sådan bestemmelse i bl.a. lov om erhvervsdrivende fonde. En tilsvarende bestemmelse findes i lov om fonde og visse foreninger samt selskabsloven og en række andre selskabsretlige love.

Efter straffelovens § 93, stk. 1, nr. 1, er forældelsesfristen to år, når der ikke er hjemlet højere straf end fængsel i et år for overtrædelser. På de erhvervsretlige områder, hvor strafansvaret forældes efter to år, kan den korte forældelsesfrist dog betyde, at det ikke er muligt at straffe de involverede personer eller virksomheder for forhold, som erfaringsmæssigt først opdages efter nogen tid. Rigsadvokaten har oplyst, at sager om overtrædelse af erhvervslovgivningen kan være lige så komplicerede at afdække som sager om bedrageri og underslæb, der har betydeligt længere forældelsesfrister.

Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet har endvidere oplyst, at problemstillingen om forskellige forældelsesfrister har været aktuel i nogle konkrete sager. I en sag om en erhvervsdrivende fond, som ejede et pengeinstitut, og hvor bestyrelserne i fonden og pengeinstituttet var sammenfaldende, blev en omfattende anmeldelse fra Erhvervsstyrelsen mod fondens bestyrelse afvist på grund af forældelse, mens en anmeldelse fra Finanstilsynet

mod pengeinstituttets bestyrelse ikke blev afvist som følge af forældelse. Sagen illustrerer betydningen af forskellen mellem forældelse efter lov om erhvervsdrivende fonde og lov om finansiel virksomhed, sådan som reglerne er i dag.

For at sikre en effektiv retshåndhævelse over for overtrædelser på det erhvervmæssige område, som ofte først kommer for dagens lys flere år efter, at de strafbare forhold er begået, har Rigsadvokaten anbefalet, at der kommer til at gælde en forældelsesfrist på fem år.

Ændret ved LOV nr. 568 af 10. maj 2022

I § 132, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »§ 38,«: »§ 41, stk. 1, nr. 1 og 2,«.

Lovbemærkninger til LOV nr. 568 af 10. maj 2022

Ved indførelsen af reglerne om opstilling af måltal for andelen af det underrepræsenterede køn med lov nr. 1383 af 23. december 2012 kunne manglende opstilling af måltal straffes med bøde. Bestemmelsen blev ved en fejl ikke videreført ved opdateringen af erhvervsfondsloven i 2014.

Det foreslås således, at der i § 132, stk. 1, i lov om erhvervsdrivende fonde indsættes § 41, stk. 1, nr. 1 og 2, så manglende opstilling af måltal for bestyrelsen og for andelen af det underrepræsenterede køn på fondens øvrige ledelsesniveauer kan straffes med bøde.

Ændret ved LOV nr. 262 af 16. marts 2016

I § 132, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »§§ 5, 13 og 15,«: »§ 21 a, stk. 2 og 3,«.

Lovbemærkninger til LOV nr. 262 af 16. marts 2016

Den gældende strafbestemmelse i § 132, stk. 1, 1. pkt., i lov om erhvervsdrivende fonde, foreslås udvidet til også at omfatte bestemmelserne i § 21 a, stk. 2 og 3, om registrering og videregivelse af oplysninger om reelle ejere.

Bødestraf foreslås, da 4. hvidvaskdirektiv kræver, at medlemslandene sikrer, at de forpligtede enheder kan drages til ansvar for overtrædelse af de nationale bestemmelser, således at formålet med direktivet opfyldes mest effektivt. Det vurderes at bødestraf er den sanktion, der er bedst egnet til at sikre at virksomhederne opfylder kravet om registrering og videregivelse af oplysninger om reelle ejere.

Det følger af § 132, stk. 5, i lov om erhvervsdrivende fonde, at der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter straffelovens 5. kapitel. Det fremgår tillige af § 27, stk. 1, 1. pkt., i straffeloven, at strafansvar for en juridisk person forudsætter, at der inden for dens virksomhed er begået en overtrædelse, der kan tilregnes en eller flere til den juridiske person knyttede personer eller den juridiske person som sådan.

I de tilfælde, hvor de strafbelagte bestemmelser omhandler pligter eller forbud for virksomheden, er de mulige strafsobjekter virksomheden og/eller en eller flere personer med tilknytning til virksomheden, hvilket oftest er medlemmer af ledelsen. Udgangspunktet er, at der rejses

tiltale mod virksomheden (dvs. den juridiske person) for overtrædelsen, men dette kan kombineres med tiltale mod en eller flere personer med tilknytning til virksomheden, hvis en eller flere af disse personer har medvirket forsætligt eller groft uagtsomt til overtrædelsen, og overtrædelsen ikke er af underordnet karakter. Der skal som udgangspunkt ikke rejses tiltale mod underordnede ansatte. Det medfører, at de omfattede virksomheders ledelses manglende overholdelse af pligten til at indhente, opbevare og registrere oplysninger om reelle ejere, herunder eventuelt daglig ledelse, samt en eventuel manglende videregivelse af nærmere oplysninger om forsøg på identifikation af reelle ejere samt dokumentation, vil kunne straffes med bøde.

Der henvises til bemærkningerne til de foreslåede bestemmelser i § 3, nr. 4.

Ændret ved LOV nr. 554 af 7. maj 2019

I § 132, stk. 1, 1. pkt., ændres »§ 21 a, stk. 2 og 3« til: »§ 21 a, stk. 3, 5 og 6«.

Lovbemærkninger til LOV nr. 554 af 7. maj 2019

Efter den gældende strafbestemmelse i § 132, stk. 1, 1. pkt., i erhvervsfondsloven kan overtrædelse af bestemmelserne i erhvervsfondslovens § 21 a, stk. 2 og 3, om registrering og videregivelse af oplysninger om reelle ejere straffes med bøde.

5. hvidvaskdirektiv kræver, at medlemslandene sikrer, at de forpligtede enheder kan drages til ansvar for overtrædelse af de nationale bestemmelser, således at formålet med direktivet opfyldes mest effektivt.

I lyset heraf foreslås det i stk. 1, 1. pkt., at ændre § 21 a, stk. 2 og 3, til § 21 a, stk. 3, 5 og 6. Den foreslåede ændring er ligeledes en konsekvens af, at det foreslås, at § 21 a, stk. 2 og 3, ændres til § 21 a, stk. 3, 5 og 6, jf. lovforslagets § 3, nr. 4.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med de foreslåede muligheder for at tvangsopløse kapital selskaber, der ikke efterlever reglerne om reelle ejere, jf. § 115, stk. 1, nr. 3 og 4, i lovforslagets § 3, nr. 6 og 7.

Det følger af § 132, stk. 5, i erhvervsfondsloven, at der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter straffelovens 5. kapitel. Det fremgår tillige af § 27, stk. 1, 1. pkt., i straffeloven, at strafansvar for en juridisk person forudsætter, at der inden for dens virksomhed er begået en overtrædelse, der kan tilregnes en eller flere til den juridiske person knyttede personer eller den juridiske person som sådan.

I de tilfælde, hvor de strafbelagte bestemmelser omhandler pligter eller forbud for virksomheden, er de mulige strafsobjekter virksomheden og/eller en eller flere personer med tilknytning til virksomheden, hvilket oftest er medlemmer af ledelsen. Udgangspunktet er, at der rejses tiltale mod virksomheden (dvs. den juridiske person) for overtrædelsen, men dette kan kombineres med tiltale mod en eller flere personer med tilknytning til virksomheden, hvis en eller flere af disse personer har medvirket forsætligt eller groft uagtsomt til overtrædelsen, og overtrædelsen ikke er af underordnet karakter. Der skal som udgangspunkt ikke rejses tiltale mod underordnede ansatte. Det medfører, at de omfattede virksomheders ledelses manglende overholdelse af pligten til at indhente, opbevare og registrere oplysninger om reelle ejere, herunder eventuelt daglig ledelse, samt en eventuel manglende videregivelse af nærmere oplysninger om forsøg på identifikation af reelle ejere samt dokumentation, vil kunne straffes med bøde.

Der henvises til bemærkningerne til de foreslåede bestemmelser i lovforslagets § 3, nr. 4.

Bestemmelsen skal dog ses i sammenhæng med, at det siden 1. juli 2018 ikke har været muligt at registrere stiftelsen af nye fonde uden samtidig registrering af reelle ejere, jf. erhvervsfundslovens § 21 c, og at det er muligt at anmode skifteretterne om at tvangsopløse en fond, der intet har registreret om sine reelle ejere, jf. erhvervslovens § 115, stk. 1, nr. 2.

Kapitel 17

Ikrafttræden og overgangsbestemmelser

Gældende bestemmelse

§ 133. Erhvervsministeren fastsætter tidspunktet for denne lovs ikrafttræden, jf. dog stk. 2-14. Erhvervsministeren kan herunder fastsætte, at forskellige dele af loven træder i kraft på forskellige tidspunkter. § 24, stk. 1, træder dog i kraft den 1. december 2014.

Stk. 2. Erhvervsministeren bemyndiges samtidig til at ophæve lov om erhvervsdrivende fonde, jf. lovbekendtgørelse nr. 560 af 19. maj 2010 med senere ændringer. Erhvervsministeren kan herunder bestemme, at visse regler i lov om erhvervsdrivende fonde, jf. lovbekendtgørelse nr. 560 af 19. maj 2010 med senere ændringer, forbliver i kraft, indtil de erstattes af regler i denne lov.

Stk. 3. Administrative forskrifter, der er udstedt i medfør af de hidtidige bestemmelser i lov om erhvervsdrivende fonde, jf. lovbekendtgørelse nr. 560 af 19. maj 2010 med senere ændringer, vedbliver at være i kraft, indtil de ændres eller ophæves.

Stk. 4. § 5, stk. 1 og 3, og §§ 28, 30 og 40 gælder ikke for erhvervsdrivende fonde stiftet før den 1. januar 1985. Dispensationer i henhold til § 67, stk. 2, 1. pkt., i lov om erhvervsdrivende fonde, jf. lovbekendtgørelse nr. 560 af 19. maj 2010 med senere ændringer, vedbliver at være gældende efter lovens ophævelse.

Stk. 5. Bestyrelsen skal ved førstkommende bestyrelsesmøde efter denne lovs ikrafttræden bringe vedtægten m.v. i overensstemmelse med denne lov, jf. dog stk. 6-14.

Stk. 6. Bestyrelsen skal ved førstkommende bestyrelsesmøde efter denne lovs ikrafttræden bringe bestyrelsens sammensætning i overensstemmelse med § 37, stk. 3 og 5. Igangværende udpegningsperioder skal respekteres, dog skal bestyrelsens sammensætning bringes i overensstemmelse med § 37, stk. 3 og 5, senest 4 år efter denne lovs ikrafttræden.

Stk. 7. I erhvervsdrivende fonde, der er stiftet før denne lovs ikrafttræden, og hvor ledelsen eller et tilsvarende organ og medlemmer af ledelsen eller et tilsvarende organ i fondens dattervirksomheder og i en virksomhed, som ikke er en dattervirksomhed, men i hvilken fonden og dennes dattervirksomhed udøver en betydelig indflydelse på virksomhedens driftsmæssige og finansielle ledelse, udpeger et mindretal af medlemmerne til bestyrelsen, er der ikke krav om, at bestyrelsen skal bringe bestyrelsens sammensætning i overensstemmelse med § 37, stk. 4. I erhvervsdrivende fonde, der er stiftet før denne lovs ikrafttræden, og hvor ledelsen eller et tilsvarende organ og medlemmer af ledelsen eller et tilsvarende organ i fondens dattervirksomheder og i en virksomhed, som ikke er en dattervirksomhed, men i hvilken fonden og dennes dattervirksomhed udøver en betydelig indflydelse på virksomhedens driftsmæssige og finansielle ledelse, udpeger mere end et mindretal af medlemmerne til fondens bestyrelse, skal bestyrelsens sammensætning bringes i overensstemmelse med 1. pkt., således at de pågældende alene udpeger et mindretal af bestyrelsens medlemmer. Igangværende udpegningsperioder skal respekteres, dog skal bestyrelsens sammensætning bringes i overensstemmelse med 1. pkt., senest 2 år efter denne lovs ikrafttræden.

Stk. 8. Udgøres flertallet af bestyrelsens medlemmer af ledelsesmedlemmer i fondens stiftervirksomhed, skal sammensætningen af bestyrelsen bringes i overensstemmelse med § 40,

stk. 2, 2. pkt. Igangværende udpegningsperioder skal respekteres, dog skal bestyrelsens sammensætning bringes i overensstemmelse med § 40, stk. 2, 2. pkt., senest 2 år efter lovens ikrafttræden.

Stk. 9. Hvis bestyrelsen har truffet aftale med en administrator, skal aftalen bringes i overensstemmelse med § 43 senest 1 år efter denne lovs ikrafttræden.

Stk. 10. Bestyrelsen skal senest 1 år efter denne lovs ikrafttræden udarbejde en forretningsorden, jf. § 50.

Stk. 11. Bestyrelsen skal senest 1 år efter denne lovs ikrafttræden i vedtægten træffe beslutning om, hvorvidt formandens stemme eller ved formandens forfald næstformandens er afgørende ved stemmelighed, jf. § 53, stk. 3, jf. § 52, stk. 1.

Stk. 12. Bestemmelsen i § 69 om udpegning af revisor eller nødvendige vedtægtsændringer i forbindelse hermed skal opfyldes senest ved førstkommande årsregnskabsmøde efter denne lovs ikrafttræden.

Stk. 13. Fonde omfattet af § 39 i lov om erhvervsdrivende fonde, jf. lovbekendtgørelse nr. 560 af 19. maj 2010 med senere ændringer, skal inden 2 år fra denne lovs ikrafttræden vælge en godkendt revisor og foretage eventuelle nødvendige ændringer i vedtægten. I modsat fald skal den pågældende fond søge fondsmyndigheden om at blive undtaget efter § 3, stk. 2.

Stk. 14. Kapitel 11 om fusion finder ikke anvendelse på igangværende fusioner, hvor Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed ved denne lovs ikrafttræden har offentliggjort modtagelsen af en fusionsplan i henhold til § 23 i bekendtgørelse nr. 1064 af 17. november 2011 om opløsning, rekonstruktion, konkurs og fusion af erhvervsdrivende fonde (opløsningsbekendtgørelsen). For igangværende fusioner omfattet af 1. pkt. finder reglerne i opløsningsbekendtgørelsen anvendelse.

Tidligere bestemmelser

§ 133. Erhvervs- og vækstministeren fastsætter tidspunktet for denne lovs ikrafttræden, jf. dog stk. 2-14. Erhvervs- og vækstministeren kan herunder fastsætte, at forskellige dele af loven træder i kraft på forskellige tidspunkter. § 24, stk. 1, træder dog i kraft den 1. december 2014.

Stk. 2. Erhvervs- og vækstministeren bemyndiges samtidig til at ophæve lov om erhvervsdrivende fonde, jf. lovbekendtgørelse nr. 560 af 19. maj 2010 med senere ændringer. Erhvervs- og vækstministeren kan herunder bestemme, at visse regler i lov om erhvervsdrivende fonde, jf. lovbekendtgørelse nr. 560 af 19. maj 2010 med senere ændringer, forbliver i kraft, indtil de erstattes af regler i denne lov.

Stk. 3. Administrative forskrifter, der er udstedt i medfør af de hidtidige bestemmelser i lov om erhvervsdrivende fonde, jf. lovbekendtgørelse nr. 560 af 19. maj 2010 med senere ændringer, vedbliver at være i kraft, indtil de ændres eller ophæves.

Stk. 4. § 5, stk. 1 og 3, og §§ 28, 30 og 40 gælder ikke for erhvervsdrivende fonde stiftet før den 1. januar 1985. Dispensationer i henhold til § 67, stk. 2, 1. pkt., i lov om erhvervsdrivende fonde, jf. lovbekendtgørelse nr. 560 af 19. maj 2010 med senere ændringer, vedbliver at være gældende efter lovens ophævelse.

Stk. 5. Bestyrelsen skal ved førstkomende bestyrelsesmøde efter denne lovs ikrafttræden bringe vedtægten m.v. i overensstemmelse med denne lov, jf. dog stk. 6-14.

Stk. 6. Bestyrelsen skal ved førstkomende bestyrelsesmøde efter denne lovs ikrafttræden bringe bestyrelsens sammensætning i overensstemmelse med § 37, stk. 3 og 5. Igangværende udpegningsperioder skal respekteres, dog skal bestyrelsens sammensætning bringes i overensstemmelse med § 37, stk. 3 og 5, senest 4 år efter denne lovs ikrafttræden.

Stk. 7. I erhvervsdrivende fonde, der er stiftet før denne lovs ikrafttræden, og hvor ledelsen eller et tilsvarende organ og medlemmer af ledelsen eller et tilsvarende organ i fondens dattervirksomheder og i en virksomhed, som ikke er en dattervirksomhed, men i hvilken fonden og dennes dattervirksomhed udøver en betydelig indflydelse på virksomhedens driftsmæssige og finansielle ledelse, udpeger et mindretal af medlemmerne til bestyrelsen, er der ikke krav om, at bestyrelsen skal bringe bestyrelsens sammensætning i overensstemmelse med § 37, stk. 4. I erhvervsdrivende fonde, der er stiftet før denne lovs ikrafttræden, og hvor ledelsen eller et tilsvarende organ og medlemmer af ledelsen eller et tilsvarende organ i fondens dattervirksomheder og i en virksomhed, som ikke er en dattervirksomhed, men i hvilken fonden og dennes dattervirksomhed udøver en betydelig indflydelse på virksomhedens driftsmæssige og finansielle ledelse, udpeger mere end et mindretal af medlemmerne til fondens bestyrelse, skal bestyrelsens sammensætning bringes i overensstemmelse med 1. pkt., således at de pågældende alene udpeger et mindretal af bestyrelsens medlemmer. Igangværende udpegningsperioder skal respekteres, dog skal bestyrelsens sammensætning bringes i overensstemmelse med 1. pkt., senest 2 år efter denne lovs ikrafttræden.

Stk. 8. Udgøres flertallet af bestyrelsens medlemmer af ledelsesmedlemmer i fondens stiftervirksomhed, skal sammensætningen af bestyrelsen bringes i overensstemmelse med § 40, stk. 2, 2. pkt. Igangværende udpegningsperioder skal respekteres, dog skal bestyrelsens sammensætning bringes i overensstemmelse med § 40, stk. 2, 2. pkt., senest 2 år efter lovens ikrafttræden.

Stk. 9. Hvis bestyrelsen har truffet aftale med en administrator, skal aftalen bringes i overensstemmelse med § 43 senest 1 år efter denne lovs ikrafttræden.

Stk. 10. Bestyrelsen skal senest 1 år efter denne lovs ikrafttræden udarbejde en forretningsorden, jf. § 50.

Stk. 11. Bestyrelsen skal senest 1 år efter denne lovs ikrafttræden i vedtægten træffe beslutning om, hvorvidt formandens stemme eller ved formandens forfald næstformandens er afgørende ved stemmelighed, jf. § 53, stk. 3, jf. § 52, stk. 1.

Stk. 12. Bestemmelsen i § 69 om udpegningsperiode af revisor eller nødvendige vedtægtsændringer i forbindelse hermed skal opfyldes senest ved førstkomende årsregnskabsmøde efter denne lovs ikrafttræden.

Stk. 13. Fonde omfattet af § 39 i lov om erhvervsdrivende fonde, jf. lovbekendtgørelse nr. 560 af 19. maj 2010 med senere ændringer, skal inden 2 år fra denne lovs ikrafttræden vælge en godkendt revisor og foretage eventuelle nødvendige ændringer i vedtægten. I modsat fald skal den pågældende fond søge fondsmyndigheden om at blive undtaget efter § 3, stk. 2.

Stk. 14. Kapitel 11 om fusion finder ikke anvendelse på igangværende fusioner, hvor Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed ved denne lovs ikrafttræden har offentliggjort

modtagelsen af en fusionsplan i henhold til § 23 i bekendtgørelse nr. 1064 af 17. november 2011 om opløsning, rekonstruktion, konkurs og fusion af erhvervsdrivende fonde (opløsningsbekendtgørelsen). For igangværende fusioner omfattet af 1. pkt. finder reglerne i opløsningsbekendtgørelsen anvendelse.

Lovbemærkninger

Det foreslås i *stk. 1*, at erhvervs- og vækstministeren bemyndiges til at fastsætte tidspunktet for lovens ikrafttræden ved en administrativ bekendtgørelse.

Erhvervs- og vækstministeren bemyndiges endvidere til at sætte dele af lovens bestemmelser i kraft på forskellige tidspunkter. Den foreslåede bestemmelse skal ses i sammenhæng med, at en række af de foreslåede bestemmelser nødvendiggør ændringer i Erhvervsstyrelsens it-system.

Loven vil blive sat i kraft, når de relevante it-løsninger er på plads. Loven forventes således at være sat i kraft senest i sommeren 2015.

Bestemmelsen vedrørende bestyrelsens pligt til at forholde sig til de kommende anbefalinger for god fondsledelse bliver ikke sat i kraft, før de endelige anbefalinger har været sendt i høring og endeligt udstedt.

Det forventes, at der vil blive udpeget en komité for god fondsledelse i umiddelbar forlængelse af lovforslagets vedtagelse. Herefter må det forventes, at komitéen vil prioritere arbejdet med udkast til anbefalinger for god fondsledelse. Komiteens udkast til anbefalinger skal sendes i høring, inden komiteen endeligt fastlægger disse.

I henhold til den foreslåede *stk. 2* kan erhvervs- og vækstministeren bemyndiges til at ophæve den gældende lov om erhvervsdrivende fonde. Erhvervs- og vækstministeren kan herudover bestemme, at visse af de gældende regler kan forblive i kraft, indtil de erstattes af reglerne i dette lovforslag.

I *stk. 3* foreslås som en ny overgangsregel, at administrative forskrifter, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden er udstedt i medfør af bestemmelser, som ændres eller ophæves ved dette lovforslag, forbliver i kraft, indtil de pågældende forskrifter erstattes af nye forskrifter udstedt i medfør af dette lovforslag.

Det foreslås i *stk. 4, 1. pkt.* at videreføre en overgangsbestemmelse svarende til § 67, stk. 2, 2. pkt. i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde, som gælder for fonde stiftet før fondslovenes indførelse den 1. januar 1985. Disse fonde har hidtil ikke skulle opfylde reglerne i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 4, stk. 1 og 2 om navn, § 6 om registrering som betingelse for at blive et selvstændigt retssubjekt, § 8 om familiefonde og § 17 om forbud mod stifterflertal. Disse gælder i dag ikke for fonde stiftet før den 1. januar 1985, hvilket foreslås også fremover skal være gældende.

Disse fonde friholdes således fra kravet i § 4, stk. 1 og 2, om at føje ordet »fond« til deres navn. Disse fonde skal dog ligesom senere oprettede fonde overholde reglerne om anførelse af navn, hjemsted og CVR-nr. på forretningspapirer, hjemmeside osv., jf. den foreslåede § 5, stk. 4.

Endvidere er det ikke et krav, at fonde stiftet før lovens ikrafttræden skal registreres for at opnå retsevne, hvilket svarer til de gældende regler for fonde, som hidtil har været ikke-erhvervsdrivende.

Tilsvarende gælder de særlige regler om familiefonde og forbud mod stifterflertal, da der fortsat skal tages hensyn til berettigede forudsætninger i allerede eksisterende fonde. Det bemærkes, at der ved familiefonde i almindelighed forstås fonde, hvis afkast helt eller delvist er forbeholdt medlemmerne af en eller flere familier, eller hvis afkast medlemmerne af den eller de pågældende familier har fortrinsret til.

Desuden foreslås det i *stk. 4, 2. pkt.*, præciseret, at eventuelle dispensationer, som er meddelt i henhold til § 67, stk. 2, 1. pkt., i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde, fortsat vil være gældende efter lovens ophævelse. Sådanne dispensationer gælder efter deres indhold og gyldighedsperiode.

Fonde stiftet efter den gældende lovs ikrafttræden den 1. januar 1985 skal som hidtil overholde de fastsatte krav.

I henhold til dette lovforslags § 24 er Erhvervsstyrelsen som udgangspunkt fondsmyndighed for de erhvervsdrivende fonde.

Det foreslås i *stk. 5*, at de erhvervsdrivende fonde, der er stiftet før den 1. december 2014, som udgangspunkt beholder deres nuværende fondsmyndighed.

Bestyrelsen i de erhvervsdrivende fonde, der har Civilstyrelsen som fondsmyndighed, og som er stiftet før den 1. december 2014, får dog med det foreslåede *stk. 5* mulighed for i en periode på seks måneder efter den 1. december 2014 at erklære over for Civilstyrelsen og Erhvervsstyrelsen, at fondens primære fokus er fondens erhvervsdrift, og at bestyrelsen derfor har besluttet at skifte fondsmyndighed til Erhvervsstyrelsen.

Baggrunden for den foreslåede bestemmelse er, at erhvervsdriften i praksis kan være fondens primære fokus. Dette skal ses i lyset af fondens samlede virke og stiftelsesgrundlag set under ét - også selv om dette ikke nødvendigvis fremgår af fondens formålsbestemmelse, eller umiddelbart fremstår som et blandt flere ligestillede formål.

For disse fonde kan det i forhold til en hensigtsmæssig tilrettelæggelse af fondens virke efter omstændighederne være ønskeligt, at tilsynet med fonden og dennes erhvervsvirksomheden samles hos én myndighed.

Af hensyn til at sikre klarhed i forhold til hvilken fondsmyndighed de enkelte erhvervsdrivende fonde hører under, bør bestyrelsens erklæring fremkomme så hurtigt som muligt efter denne lovs ikrafttræden. Det foreslås således med denne lov, at tilkendegivelsen skal fremkomme senest den 30. maj 2015. Det bemærkes, at Justitsministeriets kompetence som permutationsmyndighed opretholdes, da de erhvervsdrivende fondes formål og uddelingsformål fortsat kun kan ændres med samtykke fra justitsministeriet.

I *stk. 6* foreslås, at bestyrelsen ved det førstkommende bestyrelsesmøde efter lovens ikrafttræden skal træffe beslutning om de nødvendige ændringer af vedtægten pga. lovens nye krav, jf. dog bemærkningerne til de foreslåede *stk. 7-15*. Der er således foreslået en periode for bestyrelsen til at tilrette f.eks. fondens vedtægt og aftaler med administrator og andre, således at vedtægt og eventuelle aftaler bliver i overensstemmelse med de foreslåede bestemmelser.

De enkelte overgangsperioder i de foreslåede *stk. 7-15* er fastsat i forhold til karakteren af bestemmelsen, som den knytter sig til. Hvis der er tale om større ændringer, eller særlige rettigheder, som skal respekteres, er overgangsperioden længere, end den er for mindre ændringer eller tilpasninger.

Det bemærkes, at efter det foreslåede § 1, stk. 3, sidestilles væsentlige gavegivere med fondens stifter. Efter den foreslåede § 27, stk. 2, nr. 2, skal vedtægten for en erhvervsdrivende fond bl.a. indeholde oplysning om fondens stiftere, hvilket i medfør af den foreslåede § 1, stk. 3, også kommer til at gælde for væsentlige gavegivere. Hvis der er tale om en eksisterende fond, dvs. en fond stiftet inden denne lovs ikrafttræden, skal oplysningen om væsentlige gavegivere alene indføres i fondens vedtægt, hvis bestyrelsen i fonden er vidende herom.

Forslaget til *stk. 7* indeholder en overgangsregel, således at sammensætningen af bestyrelsen skal være tilpasset lovens krav ved det førstkommende bestyrelsesmøde efter lovens ikrafttræden, dog således at igangværende udpegningsperioder respekteres, men kun op til fire år. Det drejer sig om kravene i:

- § 37, stk. 3, hvorefter fondens direktør ikke må være formand eller næstformand. Dette forbud var også gældende tidligere, men fondsmyndigheden kunne dispensere herfra, og
- § 37, stk. 5, hvorefter fondens formand eller næstformand ikke må være direktør i et datterselskab eller tilknyttet virksomhed, medmindre fondsmyndigheden samtykker heri. Et samtykke kan være aktuelt i situationer, hvor et selskab er under afvikling, i akut krise, hvor direktøren i en dattervirksomhed er afskediget, er fratrukket eller er langvarig syg eller tilsvarende.

Det gælder for de nævnte situationer, at hvis et medlem er udpeget for en ubegrænset periode, skal tilpasning til loven være sket senest fire år efter lovens ikrafttræden. Herved får bestyrelsen mulighed for at få en passende periode til at overveje vedtægtens indhold og til at finde egnede nye bestyrelsesmedlemmer. Det er dog muligt at tilpasse vedtægten og bestyrelsens sammensætning på et tidligere tidspunkt end overgangsreglen giver mulighed for, hvis det passer bedre med fondens situation, f.eks. hvis man umiddelbart står overfor en udskiftning i bestyrelsen.

Der er ikke overgangsregler til den foreslåede § 37, stk. 1 og 2, da disse er en videreførelse af den gældende § 12, stk. 1, 1. pkt. og § 12, stk. 2.

Det foreslåede *stk. 8* indeholder en undtagelse fra den foreslåede § 37, stk. 4. I henhold til det foreslåede *stk. 8* kan fonde stiftet inden denne lovs ikrafttræden videreføre en eksisterende vedtægtsbestemmelse om, at ledelsen eller tilsvarende organ og medlemmer af ledelsen eller tilsvarende organ i fondens dattervirksomheder og i en virksomhed, som ikke er en dattervirksomhed, men i hvilken anden fonden og dennes dattervirksomhed udøver en betydelig indflydelse på virksomhedens driftsmæssige og finansielle ledelse, udpeger et mindretal af medlemmerne til fondens bestyrelse. Hvis der derimod er tale om, at sådanne personer har ret til udpege mere end et mindretal af bestyrelsens medlemmer, skal bestyrelsen tilpasse bestyrelsens sammensætning, således at de pågældende alene udpeger et mindretal af bestyrelsens medlemmer, jf. det foreslåede *stk. 8, 2 pkt.*, dog således at igangværende udpegningsperioder op til to år respekteres.

Det foreslåede *stk. 9* indeholder en overgangsregel, som forlænger perioden for tilpasning til lovens krav for eventuelle bestyrelsesmedlemmer, der samtidig er medlem af fondens stiftervirksomhed, jf. den foreslåede § 40, stk. 2, 2. pkt. Fristen sættes til to år efter lovens ikrafttræden.

Den foreslåede overgangsordning i *stk. 9* omfatter alene ledelsesmedlemmer i stiftervirksomheden og vedrører ikke såkaldt »familieflertal«. Den gældende bestemmelse i lovens § 17 om

forbud mod familieflertal i bestyrelsen foreslås videreført i § 40, stk. 1 og stk. 2, 1. pkt., og der er derfor ikke foreslået en overgangsordning.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 10* giver bestyrelsen et år efter lovens ikrafttræden på grund af lovens nye krav til aftaler med administrator, som eventuelt ikke overholder den foreslåede § 43, hvorefter administrator ikke må være ledelsesmedlem og ikke må have en direktørs pligter og ansvar. Hvis en administrator reelt udfører den daglige ledelse skal administrator opfattes som direktør og registreres eller anmeldes til registrering som sådan.

Det foreslåede *stk. 11* giver bestyrelsen et år efter lovens ikrafttræden til at udarbejde en forretningsorden, som skal fastsætte nærmere bestemmelser om bestyrelsens opgaver, jf. den foreslåede § 50.

Det foreslåede *stk. 12* fastsætter, at bestyrelsen skal træffe beslutning om, hvorledes der skal forholdes i tilfælde af stemmelighed ved beslutninger i bestyrelsen. Den nye overgangsregel er knyttet til lovforslagets § 53, stk. 3. Efter den gældende lov § 21, stk. 2, 2. pkt., er formandens stemme afgørende ved stemmelighed, hvis ikke andet fremgår af vedtægten. Bestyrelsen skal i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 53, stk. 3, 2. pkt., fremadrettet aktivt indsætte en bestemmelse herom i vedtægten, hvis man fortsat ønsker dette skal være gældende. Hvis der intet står herom i vedtægten, vil et forslag bortfalde, hvis der ikke kan opnås simpelt flertal for det i bestyrelsen og tilsvarende, hvis der opnås stemmelighed.

Det foreslås i *stk. 13*, at den nye bestemmelse om udpegning af revisor, jf. den foreslåede § 69, skal opfyldes senest ved førstkommende årsregnskabsmøde, hvor bestyrelsen skal bringe revisor, og eventuelle vedtægtsbestemmelser herom, i overensstemmelse med den foreslåede bestemmelse.

Bestemmelsen medfører ikke, at der skal indkaldes til særligt bestyrelsesmøde, men ændringen af revisor, og eventuelle vedtægtsbestemmelser herom, skal foretages ved førstkommende årsregnskabsmøde, dvs. det første bestyrelsesmøde efter denne lovs ikrafttræden, hvor der skal træffes beslutning om godkendelse af fondens årsrapport.

Hvis en eksisterende vedtægt indeholder bestemmelser om særlig udpegning af revisor, skal det fremover fremgå af vedtægten, at bestemmelsen kan gælde op til syv år efter det afholdte årsregnskabsmøde, jf. den foreslåede § 69, stk. 1, 2. pkt. Herefter skal fondens revisor udpeges af bestyrelsen.

Hvis der i den pågældende fond ikke er nogen funktionsperiode, men eventuelt bestemmelser om, at den pågældende revisor sidder indtil en anden vælges, skal udpegning af revisor og eventuelle vedtægtsbestemmelser herom bringes i overensstemmelse med de nye bestemmelser ved førstkommende årsregnskabsmøde efter lovens ikrafttræden.

Ophævelsen af undtagelsesbestemmelsen i den gældende lov om erhvervsdrivende fonde § 39 medfører, at fonde omfattet af loven ikke fremover kan benytte udelukkende statslig eller kommunal revision. Det foreslås derfor i en ny overgangsregel, at disse fonde inden to år skal sørge for at vælge en godkendt revisor, samt eventuelt bringe deres vedtægt i overensstemmelse med loven. Det foreslås på den baggrund i *stk. 14*, at fonde, som hidtil har været undergivet statslig eller kommunal revision, inden to år fra denne lovs ikrafttræden skal vælge en ny revisor eller søge fondsmyndigheden om at blive undtaget, jf. den foreslåede § 3, stk. 2.

Fundene kan fortsat være underlagt statslig eller kommunal revision, men skal fremover som minimum underlægges revision af en godkendt revisor, jf. den foreslåede § 69, stk. 1, 1. pkt.

Fonde som alene ønsker at være underlagt statslig eller kommunal revision, kan anmode fondsmyndigheden om at blive undtaget i henhold til § 3, stk. 2, hvis de opfylder betingelserne herfor. Anmodning herom skal være modtaget senest to år efter lovens ikrafttræden.

I *stk. 15* er det som ny overgangsregel foreslået, at lovens kapitel 11 om fusion ikke finder anvendelse på igangværende fusioner, hvor der ved lovens ikrafttræden i Erhvervsstyrelsens it-system er offentliggjort modtagelse af en fusionsplan i henhold til § 23 i opløsningsbekendtgørelsen. For disse igangværende fusioner, som er indledt efter de gældende regler i opløsningsbekendtgørelsen, er det foreslået, at reglerne i opløsningsbekendtgørelsen fortsat skal finde anvendelse. Der er imidlertid ikke noget til hinder for, at de ansvarlige bestyrelser - og evt. centrale ledelsesorganer - vælger at afbryde fusionsprocessen og i stedet starter forfra med en fusionsproces efter de foreslåede fusionsregler.

Ændret i erhvervsudvalgets behandling

4) Stk. 5 udgår.

Stk. 6-15 bliver herefter stk. 5-14.

Ændringen er en konsekvens af ændringsforslag nr. 1.

Af det fremsatte lovforslag indgår i § 133 en overgangsordning, hvorefter eksisterende erhvervsdrivende fonde med Civilstyrelsen som fondsmyndighed i en periode på 6 måneder kan overgå til Erhvervsstyrelsens som fondsmyndighed. Konsekvensen af ændringsforslaget, hvorefter § 133, stk. 5 udgår, er, at alle erhvervsdrivende fonde ved lovens ikrafttræden vil få Erhvervsstyrelsen som fondsmyndighed.

Kapitel 18

Ændringer i anden lovgivning

Gældende bestemmelse

§ 134-135. (Udelades)

Kapitel 19

Territorialbestemmelser

Gældende bestemmelse

§ 136. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Lovbemærkninger

Den foreslåede bestemmelse angiver lovforslagets territoriale gyldighedsområde.

Lovforslagets gyldighedsområde omfatter ikke Færøerne og Grønland. Loven kan dog ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

Lovens bestemmelser kan ikke sættes i kraft for Færøerne, da det færøske selvstyre har overtaget de omhandlede sagsområder pr. 1. januar 2008 i medfør af lov nr. 578 af 24. juni 2005 om de færøske myndigheders overtagelse af sager og sagsområder.

Om EY

EY er en af verdens førende organisationer inden for revision, skat, transaktioner og rådgivning. Den indsigt og de ydelser, vi leverer, hjælper med at opbygge tillid til kapitalmarkederne og den globale økonomi. Vi udvikler dygtige ledere og medarbejdere, som sammen leverer det, vi lover vores interessenter og bidrager til, at arbejdsverdenen og arbejdslivet fungerer bedre - for vores medarbejdere, vores kunder og det omgivende samfund.

EY henviser til den globale organisation og kan referere til et eller flere medlemsfirmaer inden for Ernst & Young Global Limited, som hver især udgør en selvstændig juridisk enhed. Ernst & Young Global Limited, som er et engelsk 'company limited by guarantee', yder ikke kunderådgivning. Flere oplysninger om vores organisation kan findes på ey.com.

© 2023 EY Godkendt Revisionspartnerselskab,
CVR-nr. 30700228
All Rights Reserved.

Dette materiale er udarbejdet alene til orientering, og oplysningerne i det tilsigter ikke at være fyldestgørende, og de træder ikke i stedet for udførlige analyser eller udøvelsen af professionelle skøn. I konkrete sager opfordres brugere til at henvende sig til EY's rådgivere.

ey.com/dk

